TIGHT BINDING BOOK

UNIVERSAL
LIBRARY
OU_206152
UNIVERSAL
LIBRARY

Osmania University Library

Call No T81
L34V

Accession No. 1212

Author

Title

This book should be returned on or before the date last marked below.

అంకితము.

శ్రీమదభినవభోజుండు ♦ మామకపా
లుండు పీఠపురీందుర్యుండు ♦ పుణ్యతముండు
నయిన వేంకటసూర్యరా ♦ యాధిపతికి
నంకిత మొనర్తు నీకృతి ♦ నధికభక్తి.

[illegible]

నే దీనపోషకు ♦ నిం దలంచి శతకంబు
నెలగి తొల్దొల్త ♦ రచించినాఁడఁ
దాల్మి బుధులు మెచ్చుఁ ♦ దనరు విజయవిభుం
సమ్మ నాటకముగా ♦ నల్పినాఁడ
సర్వనన్నములు ♦ సమకూర్చి నన్నన
రత్నాకరమునాఁగ ♦ వ్రాసినాఁడ
రిపుహంత్రి భక్తహృ ♦ ద్విప్రబోధంబు నం
చితరూపకమ్ముగాఁ ♦ జేసినాఁడ
లితభక్తకీర్తి ♦ నల నొప్పు కృతులు సూ
గతిఁ గూర్చినాఁడ ♦ స్వామియగు పా
ణ్మాత పీఠాపురీశు ♦ నతిభక్తిఁ గొల్చువాఁ
డను, సుకవిహితుఁడ, సు ♦ జనసఖుండ.

శ్రీ

వర్ణనరత్నాకరము

1-2 భాగములు.

105

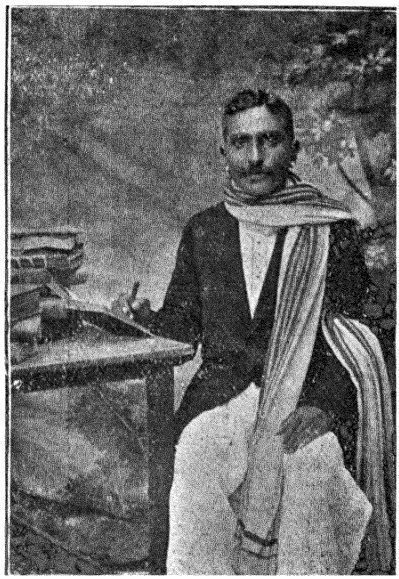

గ్రంథకర్త:

దాసరి లక్ష్మణస్వామి,

పిఠాపురము, (తూర్పుగోదావరిజిల్లా.)

1927.

వర్ణనరత్నాకరము.

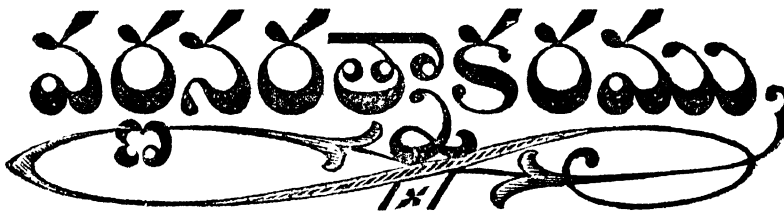

ఈగ్రంథముద్రణమునకై సాహాయ్య మొసరించి శాశ్వతకీర్తిని
సంపాదించిన భాషాభిమానుల పవిత్రనామములు.

ప్రధానరాజపోషకులు

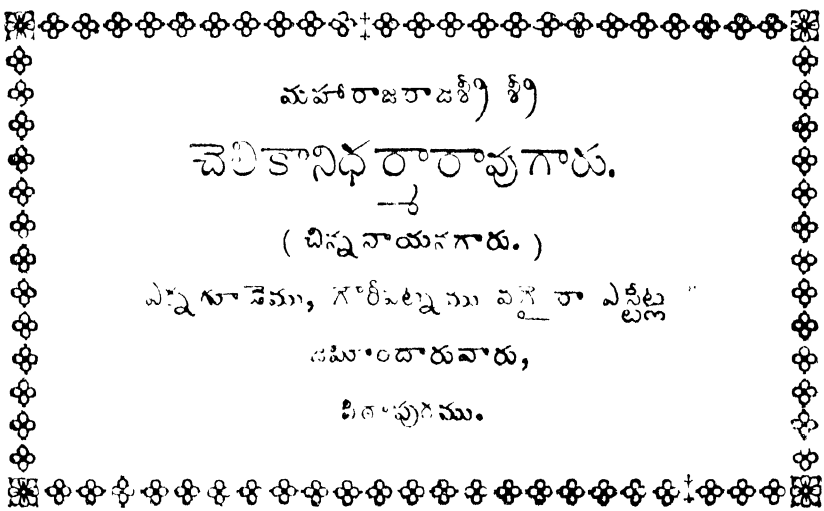

మహారాజరాజశ్రీ శ్రీ

చెలికానిధర్మారావుగారు.

—శ—

(చిన్ననాయనగారు.)

ఎస్టేటుయాజమానులు, గారపేట్లను మరియు ఇతర ఎస్టేట్ల

జమీందారువారు,

పిఠాపురము.

రాజపోషకులు.

మహారాజరాజశ్రీ శ్రీ దామెర సీతారామస్వామిగారు, పిఠాపురము.

శ్రీ చెలికాని చినజగన్నాథరావుగారు
శ్రీ చెలికాని ధర్మారావుగారు, బార్. ఎట్. లా.
శ్రీ చెలికాని సూర్యనారావుగారు
} ఎర్నగూడెము గౌరీపట్నము వజ్జెరా యెస్టేట్లు జమీందారులు, చిత్తూరిజి.

శ్రీ రాజా కోటగిరి వేంకటకృష్ణారావుబహద్దరుగారు, కుమారజమీందారు, గంపలగూడెము.

శ్రీ రాజా వేంకటాద్రి అప్పారావుబహద్దరుగారు, జమీందారు, ఉయ్యూరు.

శ్రీ రాజా సూరానేని వేంకటనారాయణరావు బహద్దరుగారు, జమీందారు, మైలవరము.

శ్రీ రాజా మలాజి వేంకటనరసింహారావు బహద్దరుగారు, జమీందారు, నర్సరావుపేట.

శ్రీ మంతు రాజా అంకినేడుప్రసాద్ బహద్దరు దొరగారు. B. A. జమీందారు, చల్లపల్లి.

శ్రీ రాజా వెల్లంకి వేంకటకృష్ణారావుబహద్దరుగారు జమీందారు వూటుకూరు.

శ్రీ సూరానేని వేంకటరామ అప్పారావుబహద్దరుగారు జమీందారు ఉల్లిపాలెము.

శ్రీ రావు తిరుపతిరాయనింగారు
శ్రీ రావు వేంకటరావుగారు
} కంచనపల్లిప్రొప్రైటర్స్, తిమ్మాపురము.

శ్రీ పెద్దాపురము ఎస్టేటు దివాను కోకా వేంకటసుబ్బారాపు నాయుడు గారు.

శ్రీ పిఠాపురము ఎస్టేటు పెన్సిల్ అసిస్టంటుదివాను చిల్లరగె జోగ్యాపంతులుగారు.

శ్రీ పెద్దాపురము ఎస్టేటు తాణేదారు, ఈ తాలూకాబోర్డుపర్సిసిడెంటు, మిట్టాచెల్లి సంగబ్బాహ్మరావునాయుడుగారు.

శ్రీ పిఠాపురము ఎస్టేటు యింజనియరు కె. కృష్ణస్వామిఅయ్యరుగారు.

శ్రీ టంగిరాలరాజు రామమూర్తిగారు Assistant Superintendent Mahrajah's Orphanage.

శ్రీ రావు సూర్యారావుగారు Commissioner Hindu Religious Endowments Board, Madras

శ్రీ ఇనుగంటి వెంకయ్యగారు చిత్రకాడ.

శ్రీ గాంధ్యుపేంకటరాస్తుగారు. గోకర్ణ.

శ్రీ రావు రామారావుగారు ఈనాందార్లు కొండవీడు.

శ్రీ గజరావు చిన్నారావుగారు ఈనాందార్లు కొండవీడు.

శ్రీ యిమ్మగంటి అచ్చయ్యగారు ఈనాందార్లు పిఠాపురం.

శ్రీ చెలికాని రామణయ్యమ్మగారు ,,

శ్రీ చెలికాని సీతయ్యమ్మగారు కాకినాడలో

శ్రీ రాజు లక్ష్మణరావు చినమ్మ వ్యవహారయణ గారు, ప్రోప్రయిటరు, చింతపాడు.

శ్రీ రాజా వత్సవాయ వేంకట జగన్నాధ జగపతిబహద్దరుగారు పెద్దాపురము.

శ్రీ రాజా దాట్ల వేంకట సూర్యనారాయణజగపతిరాజుబహద్దరుగారు. తుని.

శ్రీ రాజా వత్సవాయ రాయజగపతిరాజుబహద్దరుగారు, రాజమండ్రి.

రాజపోషకులు.

శ్రీ పంతం వెంకయ్యగారు
శ్రీ పంతం సుబ్బయ్యగారు
శ్రీ పంతం వెంకటాపుగారు } ల్యాండ్‌లార్డ్సు, గెద్దనాపల్లి.

శ్రీ మత్కొంచిరంగాచార్యులుగారు, M. A. B. L. Prof of Mathematics Maharajah's Vizianagaram.

శ్రీ వసుమర్తి వీరభద్రస్వామిగారు B. A. విజయనగరము.

శ్రీ వి. రామకృష్ణగారు I. C. S. దివాను జయపురము.

శ్రీ తంపా వెంకయ్యగారు పిఠాపురము.

శ్రీ చందనాల వీరాస్వామిగారు ఈనాందార్లు పిఠాపురము

శ్రీ చక్రవర్తుల పద్మరాజుగారు గ్రామమునసబు పిఠాపురము.

శ్రీ రాజా దాట్ల వేంకట అనంత విజయరామ రాజుగారు, } శ్రీ వేంకటరామరాజుగారి పుత్త్రులు,

శ్రీ రాజా దాట్ల వేంకటలక్ష్మప్పలరాజుగారు, } ధర్మవరము.

శ్రీ రాజా దాట్ల వేంకటకృష్ణంరాజుగారు, విజయనగరము.

శ్రీ దారా త్రిపురసుందరలింగముగారు, పొన్నపల్లిరు బొద్దాంహుండా.

శ్రీ తాడి బుల్లిగంగిరెడ్డిగారు యూనియన్ బోర్డుప్రెసిడెంటు గొల్లలమామిడాడ.

శ్రీ మండ తమ్మయ్యరెడ్డిగారు ఈనాందార్లు గొల్లలమామిడాడ.

శ్రీ దాట్ల వేంకటసుబ్బరాజుగారు ల్యాండ్‌లార్డు వీరవరము.

శ్రీ బాకురుపండా వేంకటరమణమూర్తిగారు విశాఖపట్టణము.

శ్రీ తీయ్యాళ శంకరయ్యగారు ,,

శ్రీ బుచ్చిహ్మండం వేంకట లక్ష్మీనారాయణరావుగారు శ్రోత్రియందారు బాపట్ల.

శ్రీ కలగాని సూర్యనారాయణగారు పిఠాపురము.

శ్రీ ముప్పిడి వెంకన్నగారు ,,

పృధానపోషకులు.

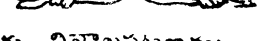

శ్రీ విక్రమ దేవవర్మగారు, విశాఖపట్టణము.

శ్రీ ప్రభల లక్ష్మీనరసింహముపంతులుగారు, B. A. B. L. హైకోర్టు వకీలు.

శ్రీ భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజుగారు, C. I. E. హైకోర్టువకీలు.

శ్రీ బొడ్డు వేంకటేశ్వరుపంతులుగారు, విజయనగరము.

శ్రీ చేపగాని సుబ్బారావుగారు, B. A L. T విజయనగరము.

శ్రీ వరదా కామేశ్వరరావునాయఁడుగారు, జమీందారు of పూండి.

శ్రీ గొట్టుముక్కుల పీతాంబరాజుగారు, ఈనాందార్లు, ప్రత్తిపాము.

శ్రీ కొక్కొండ రామశేషగిరిరావుగారు, ,, కిర్లంపూడి.

శ్రీ తోట సూర్యనారాయణ, పెద్దాపురం తాలూకాబోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటు, వీరవరము.

శ్రీ తోట పద్మనాభంగారు, ల్యాండ్‌లార్డ్ వీరవరము.

శ్రీ పిఠాపురము ఎస్టేటు దొలక్ టిప్పణ & మోటారు సూపరింటెండెంటు ఈయూనీ వెంకట నరసింహాచార్యులుగారు.

శ్రీ పిఠాపురము ఎస్టేటు ఓవర్సీయరు నాయని పెరుమాళ్లు నాయఁడుగారు.

శ్రీ కోలంక వీరవరమువగైరా ఎస్టేట్లసివాను ఆకోండి వెంకటరత్నము పంతులుగారు, పిఠాపురము.

శ్రీ రెడ్డిం అప్పారావుగారు, పెత్తనదారు & పిఠాపురము యూనియన్ బోర్డు మెంబరు.

శ్రీ బొంగు జగన్నాథముగారు, పిఠాపురము.

శ్రీ రేపాక వెంకటరాజు & సన్సు జనరల్ మర్చెంట్సు పిఠాపురము.

శ్రీ భాదం సూర్యముగారు, జనరల్ మర్చెంట్సు, పిఠాపురము.

పరిధానపోషకులు.

శ్రీ ఇనుగంటి వేంకటభుజంగరావుగారు, బొబ్బిలి.
శ్రీ ఏసుపులేటి నుబ్బారావుగారు, నేటీపుడాక్టరు, పిఠాపురము.
శ్రీ అంగర వీరరాజుగారు, ఈనాందార్లు, ,,
శ్రీ సాగిరాజు గోపాలరాజుగారు, గ్రామమునసబు, రాయవరము.
శ్రీ ఓలేటి రామిరెడ్డిగారు, గ్రామమునసబు, నరసింగపురము.
శ్రీ అరవ రామస్వామిగారు, గ్రామమునసబు, భోగాపురము.
శ్రీ చూడిశెట్టి వెంకట్రాజుగారు, గ్రామమునసబు, తిమ్మాపురము.
శ్రీ వత్సవాయ వేంకటసూరపరాజుగారు, ఈనాందార్లు, దొంతిమూరు.
శ్రీ బండారు సముద్రిముగారు, ఈనాందార్లు, చిత్రాడ.
శ్రీ చప్పటి కోటిలింగముగారు, యూనియన్‌బోర్డు ఛైర్‌మన్ తుని.

పోషకులు.

శ్రీ వడకుదుటి సీతారామయ్యగారు, ల్యాండ్‌లార్డ్, పిఠాపురము.
,, ఆర్. దక్షిణామూర్తినాయుడుగారు, హోస్టుమాస్టరు, పిఠాపురము.
,, తణికెళ్ళ వెంకయ్యగారు, మేనేజరు & హెడ్‌మాస్టరు రామా ఎలిమెంటరీస్కూలు, పిఠాపురము.
,, S. T. నరసింహాచార్యులుగారు, B. A. L. T Proffessor of Sanskrit, *Maharajah's College.* విజయనగరము.
,, ఇయ్యూణి వేంకటవీరరాఘవాచార్యులుగారు, B. A క్లాసు ,,
,, భాగవతుల వేంకటరామానుజగోపాలాచార్యులుగారు, ,,
,, దువ్వూరి జగన్నాథశర్మగారు ప్రొపైరు, గంధర్వమహల్ ,,
,, ఆర్. సంజీవరావు & సన్సు, విజయనగరము.

,, సూరంపల్లి రెడ్డిశేషిగారు, ల్యాండ్‌లార్డ్, విజయనగరము.
,, పోచిరాజు రాజేశ్వరిరావుగారు, M B. B. S. బరంపురము.
,, శ్రీ రాజా పూసపాటి వేంకటసీతారామరాజుగారు, జొన్నవలస.
,, శ్రీ రాజా వత్సవాయి రామకృష్ణరాజుగారు, పిఠాపురము.
,, శ్రీ రాజా దంతులూరి పెదనారాయణరాజగారు, ల్యాండ్ హోల్డర్, విజయనగరము.
,, శ్రీ దంతులూరి సూర్యనారాయణరాజగారు, ఆనందపురము.
,, డి. వి. జగన్నాథరావుగారు, ఈనాందార్లు, పార్వతీపురము.
,, చందనాల లక్ష్మయ్యగారు. పిఠాపురము.
,, దండా చంద్రరాజుగారు. బెంచికోర్టుమెంబరు, పిఠాపురము.
,, తొండంగి కృష్ణమ్మగారు, స్కూలరు పిఠాపురము.
,, నాయబ్ సయ్యద్ హుసేన్‌సాహేబుగారు, బెంచికోర్టుమెంబరు, పిఠాపురము.
,, భాదం సుబ్బారావుగారు, షరాఫ్, పిఠాపురము.
,, పాతర్లగడ్డ కూటన్నగారు
,, జల్లు సత్యన్నారాయణగారు } క్లాత్ మర్చెంట్సు, పిఠాపురము.
,, పబ్బాల కన్నయ్యగారు, గోల్డుస్మిత్, పిఠాపురము.
,, అంబరీపు అప్పారావుగారు, ,, ,,
,, తాళాబత్తుల సాంబమూర్తిగారు, గోల్డుస్మిత్, పిఠాపురము.
,, వరదా గుస్నేశ్వరిరావుగారు, ఈనాందార్లు, పిఠాపురము.
,, మందిరపు బంగారియ్యగారు, ,, ,,
,, పోలవరపు వీరన్నగారు, ,, ,,
,, బావిశెట్టి నారాయణస్వామిగారు, గ్రామమునసబు, పొన్నాడ.
,, పిల్లా సూరయ్యగారు, గ్రామమునసబు, కందిరాడ.
,, దొడ్డి పద్మనాభుడుగారు, గ్రామమునసబు, కొండెవరము.

సహాయులు.

శ్రీ రాజానల్లపరాజు మిర్జాఅచ్యుతరామరాజు బహద్దరుగారు, ఆల్ ఇండియా మహారాజా ప్రతినిధియసంఘసభ్యులు, తుని.

,, వంతులూరి బుచ్చిభాస్కరరాజుగారు, మొఖాసాదార్లు, తుని.

,, వత్సవాయ వేంకటసుబ్బరాజుగారు, ఈనాంచార్లు, వేలంక.

,, మామిళ్లపల్లి సూర్యసుబ్రహ్మణ్యముగారు, వేలంక

,, యామజుల నారాయణమూర్తిగారు, కరణము, నాగులాపల్లి.

,, మంచికంటి గున్నారావుగారు, ఈనాందార్లు, గోకివాడ.

,, రావు అచ్చయ్యగారు, ఈనాందార్లు, కొవ్వాడ.

,, సాగిరాజు సుబ్బరాజుగారు, ఈనాందార్లు, రావర్తి.

,, బొమ్మిడి రుద్రియ్యగారు, కొండెవరము.

,, దుర్భ వేంకటలక్ష్మీనృసింహముగారు, పిఠాపురము.

,, మసకపల్లి కామరాజుగారు, పిఠాపురము.

,, మసకపల్లి వెంకటాద్రిగారు, ,,

,, బొల్లు సత్యముగారు, పిఠాపురము.

,, కుకునూరి వీరన్నగారు, పిఠాపురము.

,, అప్పికొండ సూర్యారావుగారు, పిఠాపురము.

,, అనపర్తి సుబ్బారావుగారు, అద్దములవర్తకులు, పిఠాపురము.

,, సామోజు వీరాచార్యులుగారు, గోల్డుస్మిత్, పిఠాపురము.

,, ముంతా సోమలింగముగారు, పిఠాపురము.

,, అనపోతు నూకరాజుగారు, పిఠాపురము.

,, పెదగాడి కూటన్నగారు, నేటివుడాక్టరు, పిఠాపురము.

,, బావిశెట్టి రామమూర్తిగారు, కొండెవరము.

,, సయ్యద్ హసన్ & సన్సు Perfumers & Optician Specialists, పిఠాపురము.

,, చెలికాని చెల్లారావుగారు, విశాఖపట్టణము.
,, బుద్ధవరపు చిననారాయణమూర్తిగారు, B A.B.L. హైకోర్టువకీలు
,, చెలికాని అన్నారావుగారు, బొబ్బిలి.
,, గాపు వేంకటగోదనాదిసూర్యారావుగారు, ,,
,, గాపు గోపాలరావుగారు, ,,
,, రావు వెంకయ్యగారు, ,,
,, రావు నారాయణస్వామిగారు, ,,
,, సూకురు రామదాసుపంతులుగారు, B. A. L T. Headmaster Maharajah's College, విజయనగరము.
,, గుండాల రామావతారముగారు, హైస్కూల్, విజయనగరము.
,, మొసలికంటి పానుమంతరావుగారు, B. A. L. T. విజయనగరము.
,, చొదిమెల్ల జోగిరాజుగారు, B. A. విజయనగరము.
,, దాసరి శ్రీరాములుగారు, బ్యాంకర్, విజయనగరము.
,, మోటమట్టి సీతారామయ్యగారు, విజయనగరము.
,, దామెర వేంకటరాదగోపాలసూర్యనారాయణస్వామిగారు, పాలేరు
,, వైశ్యరాజు సూరయ్యరాజుగారు, బరహంపురము.
,, దూసల వెంకటనీలయ్యగారు, ఈనాందార్లు, చిల్లంగి.
,, దాడి నారాయణస్వామిగారు, ఈనాందార్లు, కిర్లంపూడి.
,, తోట వెంకటాచలంగారి పుత్రులు సుబ్బారావుగారు, వీరవరం.
,, తోట వరహాలయ్యగారు, పెద్దాపురంతాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు
,, దిడ్డి సూర్యారావుగారు, ల్యాండ్‌లార్డ్, రామకృష్ణాపురము.
,, కత్తి భూమిరెడ్డిగారు, ల్యాండ్‌లార్డ్, గొల్లలమామిడాడ.
,, ద్వారంపూడి సుబ్బిరెడ్డిగారు, జమీందర్ మర్చెంట్సు, గొల్లలమామిడాడ

చందాదారులు.

శ్రీ బచ్చు రంగమున్నాయుడుగారు, సాల్టుసబ్ యినస్పెక్టరు, పిఠాపురము.
,, చక్రవర్తుల తాతాచార్యులుగారు, మున్సిపల్ కౌన్సిలరు, విజయనగరము.
,, కానుకుర్తి లక్ష్మీనరసింగరావుగారు } ల్యాండ్ సూపర్వైజరును, విజ
,, కానుకుర్తి వేంకటనరసింగరావుగారు } యనగరము.
,, తాడి రామమూర్తిగారు, జనరల్ మర్చెంటును, ,,
,, తాడూరి జోగారావుగారు, ,,
,, దోణంరాజు సత్యన్నారాయణగారు, ఫస్టుగ్రేడుప్లీడరు ,,
,, దారా వీరభద్రస్వామిగారు, విజయనగరము.
,, పూసపాటి సూర్యనారాయణరాజుగారు, విజయనగరము.
,, నిట్టల అప్పయ్యశ్రేష్ఠులుగారు, పిఠాపురము.
,, టి. వి. శ్రీనివాసరావుగారు, విశాఖపట్టణము.
,, విన్నకోట జగన్నాథగుప్తగారు, ,,
,, రామకూరు సీతాపతిరావుగారు } ల్యాండ్ లార్డ్సు,
,, రామకూరు వెంకటరమణయ్యపంతులుగారు } బొబ్బిలి.
,, సాకా చిన్నస్వామిశెట్టిగారు, జనరల్ మర్చెంటును, బరంపురం.
,, బ్రహ్మపురాంధ్ర భాషాభివర్ధనీసమాజమువారు ,,
,, అధికార్ల సూర్యనారాయణరావుగారు, B A. B. L. వకీలు
పార్వతీపురము.
,, గిడుగు సీతాపతిరావుపంతులుగారు, B. A. L. T. లెక్చరర్,
పర్లాకిమిడి.
,, పూడిపెద్ది శ్రీరామమూర్తిగారు, హెడ్‌మాస్టరు, V. G. S, స్కూలు, కిర్లంపూడి.

చందాదారులు.

శ్రీ నారాయణ విశ్వనాథంగారి వెంకటరమణయ్యగారు, విజయనగరం.
,, పెమ్మరాజు రాజగోపాలరావుగారు, రివిన్యూయినస్పెక్టర్, పిఠాపురంఎస్టేటు.
,, బొలసాగుల లచ్చన్నగారు, జనరల్ మర్చెంట్సు, పిఠాపురము.
,, కొత్త మాణిక్యాలుగారు, ఈనాందార్లు, ,,
,, పరం రామస్వామిగారు, ,,
,, గుంటముక్కల సుబ్బారావుగారు, ,,
,, పెహరా వెంకటాద్రియుడుగారు, కరణం, కొండెవరం.
,, భాగవతుల నరసింగరావుగారు, విశాఖపట్టణము.
,, స్థానాపతి సత్యన్నారాయణశాస్త్రిగారు ,,
,, వృద్ధుల బొలకామేశ్వరశర్మగారు, కర్లంపూడి ఎస్టేటుమేనేజరు, బొబ్బిలి.
,, చిన్ని ఆళ్వారుగారు, పేలస్‌డాక్టర్, ,,
,, V. B. జగన్నాథరావుగారు, సబ్‌రిజిస్ట్రారు, ,,
,, దేవరాజు వేంకటకృష్ణారావుగారు, Proprietor Vegujukka PrintingWorks. బరహంపురం.
,, భాగవతుల నృసింహశర్మగారు, Proprietor Vegujukka Grandhamala బరహంపురం.
,, ఇందుపూరి నరసింహమూర్తిగారు, ,,
,, మద్దూరి శ్రీరామమూర్తిగారు, కాకినాడ.
,, కొత్త అప్పన్నగారు, వ్యవసాయదార్లు, చిల్లంగి.
,, కొమ్ముల కొండయ్యగారు, ఈనాందార్లు, ప్రత్తిపాడు.
,, కుంచే తమ్మన్నగారు, గ్రామమునసబు, వేలంక.
,, జోకా అప్పలరాజుగారు,
,, జోకా కృష్ణయ్యగారు, } కాండ్రకోట.

చందాదారులు.

శ్రీ దాట్ల వేంకటఅప్పలరాజుగారు, ఓవర్సీయరు, పెద్దాపురం.
,, దాట్ల వేంకటజోగజగన్నాథరాజుగారు, ధర్మవరము.
,, ఎల్లపు వీరరాజుగారు, కిర్లంపూడి.
,, లింగం వెంకటాచలపతిరావుగారు, కరణం, ధర్మవరము.
,, తంత్రివహి బోగిరాజుగారు, కరణము
,, కాకర రామచంద్రరావుగారు, గ్రామమునసబు } పెద్దాపురం.
,, పోకల అబ్బాయిగారు, రాజపాలెము.
,, వంగా వీరరాఘవరెడ్డిగారు, గార్తీమమునసబు, చిక్కాలోలు.
,, కొత్త సచ్చానందమూర్తిగారు, చిక్కాలోలు.
,, కట్టా అచ్చయ్యగారు, రాజమండ్రి.
,, దేవులపల్లి లక్ష్మీపతిశాస్త్రిగారు, గుంటూరు.
,, దేవులపల్లి వెంకయ్యగారు, వకీలు పరిత్తిపాము,
,, అవ్వారు బాలయ్యసిచ్చయ్యగార్లు, జరీబట్టలవర్తకులు, పుల్లంపేట.
,, R. సీతారామచంద్రరావుగారు, M. A. L. T హైస్కూల్ సహాధ్యాపకులు బొబ్బిలి.
,, బుట్టా బాలకృష్ణశాస్త్రిగారు, Secretary Telugu branch High School, బొబ్బిలి.
,, M. V. నరసింహశాస్త్రిగారు, Lecturer Chemists College, Vizianagaram.
,, నరవ పల్లయ్యగారు, గోడ్డుస్మిత్ పిఠాపురము.
,, పులిమిరి గుంపస్వామిగారు, బొబ్బిలి.
,, కావ్యకంఠ గొర్తి సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు, విజయనగరము.
,, కొల్లూరుధర్మారావుగారు, B. A, విజయనగరము.
,, వసుమర్తి శ్రీనివాసరావుగారు, తులసీరామాయణాదిగ్రంథకర్తలు, విజయనగరము.

విజ్ఞప్తి.

"ఇదంకవిభ్యః పూర్వేభ్యో । నమోవాకం ప్రశాస్మహే
వందేమహిచతాంవాణీం । అమృతామాత్మనః కలాం"
(భవభూతి)

విసువొకింతయుఁజెందక ♦ విమలమతులు
మామకీనమైన మహాశై ♦ యంబుఁదెలిసి
సావధానమతిని గ్రంథ ♦ సారమెఱిఁగి
ప్రీతినాదరింపుఁ డిదియె ♦ విన్నపంబు.

శ్రీకాపురసంస్థాన ♦ విశ్రుతులును
అస్మదీయగురుహత్తము ♦ లార్యవరులు
నయిన వేంకటరామకృ ♦ ష్ణాఖ్యకవులు
సరసవిద్యాప్రసక్తిన ♦ న్నాదరముగఁ
జూచి యొకదినంబున నిట్లు ♦ సూచనంబుఁ
జేసి "రీవు విద్యాభిలా ♦ షివయియుంట
మేమొకఁడు మహాకార్యంబు ♦ మెప్పుగలుగఁ
జెప్పుచున్నార మాలింపు ♦ మొప్పుమీఱఁ
బూర్వకవివర్యుల పరిబంధ ♦ ములను గల్గు
పద్యనాంశములంగల ♦ పద్యరత్న
నివహము సమకూర్చి ♦ కవితఁ జేరఁ

గాఁలుచున్న మీపతిఁకా ♦ రాజమందు
నెమ్మిమీఱ ముదిఁతురే ♦నిఁ గవులకును
సర్వజనముల కుపయోగ ♦ సరణినొప్పు
గ్రంథమగుఁగాన శీఘ్రమి ♦ క్కార్యమరసి
యత్న మొనరింపుఁడంచు మ ♦ న్మార్యజనులు
ప్రోత్సహించుచునున్నారు ♦ పొసఁగనట్లు
సల్ప నియ్యెడల నవకా ♦ శంబులేదు
గాన నీవదిసమకూర్తు ♦ వేని యాంధ్ర
భాషనుండు గ్రంథమ్ములు ♦ భావమెల్లఁ
గనఁగనగుఁ గీర్తివడయుము" ♦ వనుచుఁబల్కఁ
జిత్తమునినే గురులమాట్లు ♦శిరమునందుఁ
దాల్చి యాంధ్రభాషఁగల గ్రం ♦ థమ్ములెల్లఁ
గ్రమమునను సేకరించుచుఁ ♦ గాలమెల్లఁ
దద్విషయమండె కడపుచుఁ ♦ దాల్మితోడ
ముఖ్యనర్ణనముల నేర్చి ♦ ముఖ్యులైన
పండితులకుఁ జూపుచు నభి ♦ ప్రాయములను
గొనుచునుండ మామకభాగ్య ♦ మున హితుఁడు వి
మర్శకుండు తేవప్పేరు ♦ మాళ్లయబుధుఁ
డంత నాకూర్చుగ్రంథంబు ♦ నరసిచూచి
హర్షమున "నాంధ్రవాఙ్మయ ♦ మందు నిట్టి
గ్రంథమొక్క డుండఁదగును ♦ గాదె" యనుచుఁ
గొంతసవరించుచుండ నా ♦ కోవిదుండు
దైవవిధి నక్కటా కాల ♦ ధర్మమొందెఁ
బిశప బరికోధకుఁడులేమి ♦ మదినిఁ గుందు

చుండ నాయదృష్టమున మా ♦ యూర సూర్య్
రాయ సూత్ననిఘంటువు ♦ వాగ్యుదున్న
ఖండితాధ్యక్షుఁడైన శ్రీ ♦ పాదవంశ్య
లక్ష్మీపతిశాస్త్రి నన్ను లా ♦ లనముఁజేసి
యస్మదీయవృత్తాంతంబు ♦ పంతయునిని
పూర్వసంకల్పితంబగు ♦ పుస్తకంబు
సాంతముగఁ బరిశీలించి ♦ సంతసించి
క్షేమభాగము గనరించి ♦ శీఘ్రముగను
దమయభిప్రాయ మిట్టి దోయ్త ♦ కమగుటఁ
బరమకృపతోడఁ బీఠిక ♦ వ్రాసి యొసఁగె
నమ్మహితునకు వందనం ♦ బొదవించుఁ
దలఁపుసఫలించి ప్రణుతింతు ♦ ధన్య సాధు
మతినిఁ గీర్తిశేషునిఁ జెప ♦ మూర్ణయబుధు
నస్మదీయప్రోవృద్ధి ♦ నాస్మన్నభీల
మించి సదుపదేశంబుఁ ♦ గావించినట్టి
గురులు రామకృష్ణకవుల ♦ కును ముదమున
సర్వదా కృతజ్ఞుఁడనౌదు ♦ నుర్వియందు
గ్రంథపరిశోధనంబునఁ ♦ గరుణతోడ
నాదినుండియు నాకు స ♦ హాయపడిన
ప్రథితపన్నాలసుబ్బు-లా ♦ న్నవధాంశుఁ
డాంధ్రగీర్వాణనిగమ వి ♦ద్యాప్రవీణుఁ
డైన మల్లికార్జునశాస్త్రి ♦ కధికభక్తి
సతతమున్ శేషాధికనమ ♦ స్కృతులొనర్తు
నడిగినంతనె యాంధ్రభా ♦ షాభిమాన

గడిమ ముద్రితాముదిత ♦ గ్రంథములను
[illegible]మతినొనఁగిన ♦ సజ్జనులకు
[illegible]జలియొనర్తు నీగ్రంథ ♦ మందు వర్ణ
నాదికవ్యత్యయము గన ♦ నమ్మెనేని
గూర్మిఁజేమియింప విబుధుల ♦ గోరుచు-

ఇట్లు లను

వినేయుండ

[illegible] ♦ [illegible].

శ్రీ

పీఠిక.

ఓంకారవాచ్యమును జగత్కారణకారణమును సర్వవ్యాపకము నగుబ్రహ్మ మానందమయము. ఆనందప్రాప్తికై ప్రాణి లోకమంత యు మహాప్రయత్నములు గావించుచున్నది. ఆమూనంద ముపాధిభేద మున భిన్నభిన్నరూపముగ ననుభవింపఁబడుచున్నది. నిరతిశయమై నిత్యమై విలసిల్లునది బ్రహ్మానందము తరువాత గణింపఁదగినది కావ్యా నందము.

కవిబ్రహ్మలు ప్రకృతిపదార్థములయందలి యపారసౌందర్యము ను గాంచి వాని భావవిలాసాదుల భావనాప్రపంచమున భావించి తన్మ యత్వరూపమైనయానంద మనుభవించి తదానందమూలమగు కల్పనా విశేషముల రసము తొణకకుండఁగ ఛందోబద్ధంబులఁ గావించి లోక మున కనుగ్రహించిరి. లోకమున ధన్యతనొందెడు భాగ్యముగలవారు గురుకటాక్షమునను స్వబుద్ధివిశేషమునను మహాకవిప్రసాదితమగు నపర బ్రహ్మానందమైన కావ్యానంద మనుభవించుచున్నారు. కావునే కావ్య ప్రకాశికాకారులు కావ్యోపయోగములఁ జెప్పుచు నైహికాముష్మిక ఫలములు గొన్నిఁజేసి తుదకు "కావ్యం...సద్యఃపరనిర్వృతయే" (కావ్యము తత్కాలమున సర్వప్రపంచవిస్మృతిఁ గలిగించుమహానందము నకు హేతువు) అనిరి.

నాగరకతగలదేశములలోఁ దలిదండ్రులుగాని పోషకులుగాని బాలుర విద్యాభ్యాసకులఁ గావించి మహాకావ్యములఁ బఠింపఁజే

లోకజ్ఞాన మలవఱుచుటయేగాక మహానందపాత్రులఁ గావించి జన్మాంతరములకైనఁ దీర్పరానియంతటి కృతజ్ఞతకుఁ బాత్రులగుట సర్వలోకవిదితము.

భాషాంతరాక్షరాభ్యాసమాత్రవ్యగ్రీకృతవిద్యాభ్యాసకాలులును కఠినసేవాసమాసాదితకతిపయరూపికాపరిపోషితపోషకనర్గులును ఉభయభాషాదూరులును నగుజను లానందదూరులగుట ఆశ్చర్యావహము కాదు. అయినను దురధిగమంబైన సంస్కృతకావ్యారణ్యంబులఁ జొరనావశ్యకతలేకుండఁగ గీర్వాణవాఙ్మయారణ్యసంపాదితప్రశస్తవస్తువులు తాత్కాలికనాగరకతాలతావేష్టితంబులుగావించి యాంధ్రప్రబంధములవెలువఱిచిన మహాకవులు వందనీయులు. వారివారిభావములను నవీనభావములను స్వీయపదబద్ధములఁగావించి క్రొత్తక్రొత్తగ్రంథముల వెలువఱుచుట యాధునికకవులమార్గము. పాచీనకవుల భావవిశేషములమూఱుపులఁ జూపుటకంటె నిజస్వరూపముననే స్వీయగ్రంథపూర్వభాగమునఁ జొనుపుట మనోజ్ఞమగునని యొకకథావస్తువును గల్పించుకొని పూర్వకవులపద్యములను సందర్భానుసారముగ తమగ్రంథమధ్యమునఁ జొనిపి కృతులనిర్మించుట యొకవిధమగుమార్గము. ఈరీతిఁగల ప్రబంధ మణిభూషణముఁ బ్రకటించిన మ. రా. శ్రీ మానవల్లి రామకృష్ణకవిగా రట్టివానిపేరు నిలువఁజెట్టిరి. ఉద్గ్రంథములనుండి కొన్ని విషయములఁగూర్చి పద్యరత్నములనెత్తి "పద్యరత్నావళి" మొదలగుపేరులతోఁ గొన్నిపుస్తకములు ప్రకటింపఁబడినవి. అట్టివానిలోఁ బ్రకృతలభ్యములగుగ్రంథములలో నెన్నఁదగినదగు "ప్రబంధకుసుమావళి" చుగుపుస్తకమున నీతి, మైత్రి, ధర్మము మొదలగుపెక్కువిషయములను గుఱించియుఁ గొన్నివర్ణనములగుఱించియు ముప్పదిగ్రంథములనుండి కొన్నికొన్నిపద్యములు సంగ్రహింపఁబడియున్నవి.

ఆంధ్రసాహిత్యసరసకవితాధురీణులును శ్రీమదాంధ్రభోజపీఠి కాపురాధీశపరిపోషితులును నగు మ. రా. శ్రీ దాసరి అమ్మణస్వామి గారు పెక్కండ్ర పెక్కండ్రనేల అందఱుమహాకవులయుక్తాంధ్రములఁ జదివి మహాశ్రమమునకోర్చి సాంకర్యములేకుండ వర్ణనాంశములేర్చి యొక్కచోఁగూర్చి వర్ణనార్ణవము సమకూర్చినారు. కాని యీమహార్ణవము పాఠకుల కపారముగానుండునని యుదలిరత్నములేఁ "రత్నాకర" నామమున నీగ్రంథముఁ బ్రకటించిరి.

వీరు శతాధికగ్రంథములనుండి మహాకవులరసపేటికలైన వర్ణనావిశిష్టములగుపద్యరత్నముల నింపు సమకూర్చి ప్రతివర్ణనమునందును మహాకవుల భిన్నభిన్నమార్గములను కన్నులఁగట్టిన ట్లొకచోటనే గనఁ బఱచిరి. వీరు గ్రంథవిస్తరభీతిచేఁ గొన్నియంశములలో సమానముగా నుండు భిన్నకవులపద్యములు విసర్జించిరి. మఱియుఁ బ్రకృతకాలంబున నశ్లీలముగ నెంచఁబడుభాగములుగూడ వినర్జింపఁబడినవి. ఇందుఁ గనఁబడని క్రొత్తవర్ణన మాంధ్రప్రబంధములలోఁ గానఁబడదని చెప్పుట యతిశయోక్తికాదు. సకలగ్రంథసారపూరితమగునీగ్రంథ మొకటి చదివినచో ముద్రితాముద్రిత మహాప్రబంధములయందలి కవులభావంబుల గ్రహింపఁగలుగుభాగ్య మలవడును. రసాధారములగు భిన్నభిన్నకవుల పద్యరాజముల తారతమ్య మొచుకొనుచు మహానందతరంగంబుల నోలలాడుభాగ్య మనువుపఱిచిన నీగ్రంథరాజము విద్వాంసులకేగాక విద్యార్థులకును గ్రంథకర్తలకేగాక గ్రంథకాలక్షేపముఁ జేయువారలకును మిక్కిలి యుపయుక్తమగునని నొక్కి వక్కాణింపఁగలను. మితుర్నినలేఁ గాలక్షేపముఁ జేయించునదియు, గురునిఁబోలె నానంద మార్గమును జూపునదియు బ్రహ్మధ్యానమునుబోలె సర్వవిషయముల మఱపించి తన్మయత్వమొందింపఁ జేయునదియు నగునీగ్రంథరత్నము

ప్రతిగ్రహమునకు భూషణమ్మును పత్రికాపుస్తకభాండాగారమునకు నలం
కారమునై యాంధ్రులకన్నుల నద్దుకొనఁదగినదియై విలసిల్లఁగలదని
దృఢముగ వచింపఁగలను.

ముద్రితాముద్రితమహాప్రబంధముల సంపాదించి సవిమర్శము
గాఁజదివి సక్రమముగ సరసపద్యము లేర్చికూర్చిన యిట్టిగ్రంథరాజము
వెలువఱుప భృత్యుని కవకాశముఁగలిగించిన శ్రీమదాంధ్రభోజపీఠికా
ధురాధీశ్వరుని యీదార్యాతిశయంబు సర్వజనపరిశంసాస్పదంబు.

ఇట్లు పండితవిధేయుఁడు,

శ్రీ పా ద ల క్ష్మీ ప తి శా స్త్రి,

పండితుఁడు, కార్యవ్యవస్థాపకుఁడు (మేనేజరు)

శ్రీసూర్యరాయాంధ్రనిఘంటుకార్యస్థానము,

పీఠికాపురము.

ఆమోదము.

ఆంధ్ర మహాకవుల సుప్రసిద్ధకావ్యములయందు మనోహరములగు నానావిధవర్ణనములతో నొప్పు పద్యరాజములలో నుత్తమములయినవానిని నేకరించి "వర్ణనరత్నాకర" మనుపేరితో నొకగ్రంథము వెలువరింపఁదలఁచిన భాషాసేవకుఁడు డాసరి అప్పణకవి యొకనాఁడు నాకడకు వచ్చి తగుసాహాయ్యము నొనర్పఁగోరఁగా, నాయాగ్రంథములలోని యచ్చటచ్చటి వర్ణనపద్యములు గొన్నిటి నప్పుడప్పుడు చెప్పి చూపుచు వచ్చితిని.

లెక్కకుమిక్కిలిన గ్రంథములలోని యసంఖ్యాకపద్యములన్నిటిని జదివినఁగాని యందు శ్రేష్ఠములయినవానిని నిర్ణయించుటయు సంగ్రహించుటయు సాధ్యముగాదు, మఱియు నట్టికార్యముకొలఁది యిడరాని వినువును బుట్టించుననుటయు విద్వాంసులకెల్లరకు విశదమే. అయిన నిట్టి మహాశ్రమమున కోర్చి బహువిధవర్ణనములుగల పద్యరాజములను సంకలనముచేసిన యీతద్గ్రంథసంగ్రహకారుఁ డెంతయు స్తవనీయుఁడు.

ఏతాదృశగ్రంథనిర్మాణము లోకమునకుఁ గొత్తదిగాదు. "సుభాషితావళి, సుభాషితరత్నాకరము, సుభాషితరత్నభాండాగారము" మొదలగునవి గీర్వాణభాషయందును, "సకలనీతిసమ్మతము, పద్యబంధమణిభూషణము" మొదలగునవి యాంధ్రభాషయందును నితఃపూర్వము వెలయుచున్నవి.

అయినను కాలము గతించినకొలఁది భాషయు గ్రంథములును వృద్ధియగుటంజేసి గణితములగు ప్రబంధములలోని పలువితములగువర్ణనముల నేర్చికూర్చిన గ్రంథమునొకదానిని భాషాజిజ్ఞాసువులు గోరుచుందురనుట యత్యుక్తి కానేరదు. కావున నీయుద్గ్రంథము వెనుకటివాని కన్న మిన్నయనియుఁ జెప్పక తప్పదు.

ఇట్టిగ్రంథములు, లోకోపకారకములనియు, భాషకావశ్యకములనియు, క్రీ. శ. 1430 ప్రాంతమునందుండిన "మడికిసింగనమహాకవి" తన "సకలనీతిసమ్మతము" సనీతి ప్రకాశియున్నాఁడు :—

సీ. "ఆలోలకల్లోల ♦ మగుదుగ్ధనిధిఁద్రచ్చి,
దేవామృతము తేట ♦ దేర్చుపగిది
గంధకారుఁడు మున్ను ♦ గలవస్తువులు జోకఁ
గూర్చి సుగంధంబు ♦ గూడినట్లు
అడవిపువ్వులు తేనె ♦ లన్నియు మధుపాళి
యిట్టలంబుగ జున్ను ♦ వెట్టుభంగిఁ
దనసేర్పు మెఱసి, వ ♦ ర్తకుఁడు ముత్తెములీఁకు
గూర్చి హారంబుతోఁ ♦ గ్రుచ్చుకరణి
తే. గీ. గృతులు మునుచెప్పినట్టి స ♦ త్కృతులు ద్రవిడ
కాంచుకంచెను నొకచోటఁ ♦ గానఁబడఁగ
సకలనయశాస్త్రమతములు ♦ సంగ్రహించి
గ్రంథమొనరింతు లోకోప ♦ కారముగను.

చ. మును కవులెల్లఁజెప్పినవి ♦ మున్కొని చర్వితచర్వణంబుగాఁ
బనివడి వ్రాయనేల కవి ♦ ప్రాజ్ఞులు చిత్తములందుఁ జూడుఁడా
ఘనుఁడగు పోతిధమాల కరి ♦ కమ్మని పువ్వులుగూర్చి దండగ
ట్టినక్రియ సీతిదామము ఘ ♦ టింపుదు మీరలు మెచ్చుసట్లుగన్."

కావున నించుమించుగా నాధునిక పరిసిద్ధాంధ్రపండితులెల్లరును నేతత్ప్రయత్నంబునకు సదభిప్రాయంబు లొసంగి యుత్సాహ మొనగూర్చియుండుటంజేసి యీమోదమున నాంధ్రమహాజను లీశ్వరము సఫల మొనగ్తురని నమ్ముచుఁ బరమేశ్వరుఁ డీతద్గ్రంథసంలసార్థ కీతోధికాభివృద్ధియుఁ జిరతరయశంబును గూర్చుఁగాకయని మనఃపూర్వకముగఁ గోరి యీమోదము దెల్పుచున్నాను.

ఇట్లు ఉభయభాషాభిమాని,
ష న్నా ల ము ల్లి కా ర్జు న శా స్త్రి.
పీఠికాపురము.

శ్రీ

వర్ణనరత్నాకరము.

పండితాభిప్రాయములు.

1. శ్రీ పీఠికాపురసంస్థాన విద్వన్మణులు శతావధానులు రామకృష్ణకవులలోనొకరునగు బ్రహ్మశ్రీ ఓలేటి వేంకటరామశాస్త్రులుగారు,

క. నిర్ణిద్రకీర్తితో సం
పూర్ణముఁ గావించి లోక ♦ ముసకిచ్చిన నీ
వర్ణనరత్నాకర మా
కర్ణించితిఁ బరమకౌతు ♦ కం బుప్పొంగన్.

గీ. నెప్పితిమి హేలగా నిట్లు♦ నేయుమనుచు
నడిగె గురుపదముగ హృద్య♦యమునానిల్పి
శ్రీమముసకు నోర్చి వర్ణన ♦ క్రిమములరసి
తుదకుఁ బూర్తిచేసితివి సం♦తోషమయ్యె.

గీ. పద్యతతిం గన్నయాంధ్రపి♦బంధజాల
మెల్ల శోధించి వినువాఁక ♦ యింతలేక
దానఁ గలవర్ణనమ్ములు♦తత్తదుచిత
ఫణితి నేర్చి కూర్చుటపయి♦పయినఁగలదె ?

గీ. ఆంధ్రకావ్యప్రపంచంబు♦ నందుఁ గల్గు
వర్ణనములెల్ల సరయంగ ♦ వలయునన్న
సరయఁగావచ్చు నీదుర♦త్నాకరమునఁ

గరతల సమర్పితామల ♦ కంబుపగిడి.

గీ. తెలుఁగుభాసను బెంపునొం ♦ దింపఁజేయ
వలయు పనులెన్నొయున్నవి ♦ వానిలోన
నొకటి గావించి నీవు ధ ♦ న్యుండవైతి
సూక్ష్మబుద్ధివి దాసరి ♦ లక్ష్మణకవి.

---

2. శ్రీ పీఠికాపురసంస్థానపండితులు వ్యాఖ్యాతలు నగు బ్రహ్మశ్రీ పురాణపండ మల్లయ్యశాస్త్రులుగారు.

మ. రా. శ్రీ దాసరి లక్ష్మణస్వామిగారు తెలుఁగుగ్రంథములన్నిటినుండి యేర్చి కూర్చిన 'వర్ణశరత్నాకరమ' ను పొత్తమును నేనక్కడక్కడఁ జూచితిని. ఈపుస్తకమునకు బ్రహ్మశ్రీ శ్రీపాద లక్ష్మీపతి శాస్త్రులుగారు ప్రవాసనయుపోష్ణాతము నామూలాగ్రముగ మిక్కిలియవధానముతో వింటిని. దీనివలన నీగ్రంథముయొక్క ప్రాశస్త్యము స్పష్టమగును. సంస్కృతభాషయందు మున్నిట్టికావ్యమును బద్యరత్నభాండాగారమనుదానిని జాలంగాలముక్రిందటనేఁ జూచితిని. అప్పటినుండియు నెనుఁగున నిట్టికావ్యముండునేని యాంధ్రలోకమునకు మిక్కిలి యుపకరించునుగదాయని తలఁచుచుంటిని. చిరకాలమునకు నేనట్టికావ్యమును జూడఁగల్గినందులకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాను. ఈగ్రంథమును మిక్కిలి జాగ్రత్తగాఁ జూచినచో నించుమించుగా నాంధ్రగ్రంథముల రచియించిన మహాకవులందఱుయాశయములు గ్రహింపవచ్చునని నాయభిప్రాయము. ఇందు శృంగారాదిరసములన్నియు ప్రసాదాదిగుణములన్నియు మొదలగు కావ్యలక్షణములెల్ల నుండఁబోలునని తలంచెదను. ఇన్నిమహాగ్రంథములను సంపాదించి చక్కఁగఁబరిశీలించి ప్రశస్యములగు వర్ణనములఁగూర్చి విభజించి వ్రాయుట మిక్కిలి శ్రమాకరమని నిస్సంశయముగాఁ దోచును. ఇట్లు మిక్కిలి శ్రమపడి యిట్టి

మధురతరగ్రంథము నాంధ్రలోకమునకుఁ గల్గఁజేసిన వీరు మిక్కిలి శ్లాఘ్యులని నాయభిప్రాయము.

---

3. మహారాజశ్రీ కూచి నరసింహముపంతులుగారు బి. ఏ.
రిజిస్ట్రర్ హైస్కూల్ టీచర్సు పిఠాపురం హైస్కూలు.

దాసరి లక్ష్మణస్వామిగారు నాయొద్దకువచ్చి తనచే సంకలితమైన "వర్ణసరత్నాకరము" నకు బ్ర. శ్రీ. శ్రీపాద లక్ష్మీపతిశాస్త్రిగారు ప్రౌఢముగావ్రాసిన యవతారికయు, వర్ణనాంశములపట్టికయుఁ జదివి వినిపించినారు. పుస్తకములోని కొన్నిపద్యములు నేఁజదివినాను, మిగుల మనోహరముగా నున్నవి. ఇది విశేషవివేచనాప్రయాస సాధ్యమైనపని. లేఖనముదర్శనపర్యాదము లెంతమాత్రము లేకుండ నచ్చొత్తించినచో నీగ్రంథము సమస్తభోగపదార్థము లొక్కచో సమకూర్చిపెట్టినయాపణమువలె విద్యాభిలాషులగు పెద్దలకుఁ బిన్నలకుఁగూడ మిక్కిలి యుపయుక్తమై నాతిశ్రమముతో వారికిఁ జిత్రవిచిత్రభావభాషానందములు విందిడుననుటకు సందేహములేదు.

నిత్యభృత్యవర్గములోనుండు లక్ష్మణస్వామిగారి కింతభాషాభిరుచి గలుగుటకును, నిట్టిపద్యరత్నములు వివిధప్రబంధములనుండి యేర్చి కూర్చుటకును దగివయవకాశమునిచ్చిన శ్రీపీఠపురప్రభువుగారెంతయు స్తవనీయులు. తమపదవిలోనుండు నితరమహీపతులకు మార్గదర్శకులు.

---

4. ఢిల్లీసామ్రాజ్యశాసనసభాసభ్యులును ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్కార్యనిర్వాహకులును శ్రీ సూర్యరాయాంధ్రనిఘంటుసంపాదకులును రిజిస్ట్రడిప్యూటికలెక్టరుగారును నగు మహారాజశ్రీ జయంతి రామయ్యపంతులుగారు,

ముక్తేశ్వరము.

దాసరి లక్ష్మణస్వామిసంకలితమగు "వర్ణనరత్నాకర" మను గ్రంథ మచ్చటచ్చటఁ జూచినాఁడను. ఇందనేకములు రసవంతములగు పద్యములు గలవు. ఇంకను జేర్పఁదగినవికూడ ననేకములున్నవి. వీనినిఁ జేర్చి కవి కాలక్రమముగా ముద్రింపించినయెడల ఆంధ్రకవిత్వము కాలక్రమమున నెట్లుమాఱెనదో తెలిసికొనుట కవకాశము కలుగునని నాయభిప్రాయము. ఉద్యమము మంచిది.

N. B.— వీరియభిప్రాయానుసారముఁ గవికాలపద్యాదులు జేర్పఁబడినవి.

---

5. సనాతనధర్మరత్నాకరమహామహోపాధ్యాయ సర్వతంత్రస్వతంత్ర, వేదవేదాంగశాస్త్రజాలమహోదధి, విద్యాదానవ్రతమహోదధి, పండితరాజ బ్రహ్మశ్రీ వేదము వేంకటరాయశాస్త్రులుగారు,

చెన్నపట్టణము.

సరస్వతిలోకమున ఎన్నివిధముల విలసించునో కని ఎప్పటికప్పటి కాశ్చర్యానందము లనుభవింపనయినేగాని అన్నివిధములును ఊహకు ఎవరికిని ముందుగా అందవు. అట్టివిశేషములలో శ్రీ దాసరి లక్ష్మణస్వామిగారి మహోద్యమమొక్కటి. వీరికిమున్ను వీరివలెనే బహుగ్రంథగతవిషయములను ఏకత్ర సంకలించి లోకులలోసంగినవారు సర్వవిషయములను సంపూర్ణముగా పరామర్శించినవారు గారు. వీరు అట్లు ఏకదేశమాత్రప్రదర్శనముచే తనియక ఈభాషయందు వర్ణనలు ఎన్ని విధముల నెలకొనియున్నవో అన్నిటికిని సమగ్రముగా సకలగ్రంథములనుండియు వాఙ్మయమును ఉద్ధరించి ఒక్కధర్మహట్టమున నిలిపినారు. ముద్రితాముద్రితములగు పరశ్శతగ్రంథములనుండియు వర్ణనలను కూర్చినారు. ఇన్నిగ్రంథముల యుపలబ్ధికి వీనియందు తోటియాకువారితల లోఁగూడ నున్నవానినిసయితము ఇంతబాల్యములోనే చదివి రసమెఱిఁగి సమకూర్చుట నాకు ఆశ్చర్యకరముగా నున్నది.| ఈయుద్యముయొక్క ప్రయోజనము కష్టమెఱుఁగనివారికి తెలియదు. ఇట్టిగ్రంథమొకటి

నాకు చిరకాలమునకు మున్ను దొరకియుండిన మదీయ నైషధవ్యాఖ్యకు ఆముక్తమాల్యదావ్యాఖ్యకును మిక్కిలి సాయమయి యుండును. దీని యందు కవుల కాలక్రమమునుగూడ పాటించినాగు. అది కరమపేక్షణీయము. దీనిని ఎంతయేని శ్రమపడి శుద్ధముగా ముద్రింపించిన గ్రంథ మోశేములందును పండితులకేమి విద్యార్థులకేమి కవులకేమి ఎల్లవారికిని ఇది భాషాదేశతయొక్క పండిన పెరటికల్పకముగా నుండునని చెప్ప సక్కఅలేము.

---

6. కల్పలతాధిపతులు సుప్రసిద్ధులు నగు మహారాజశ్రీ ఆచంట వేంకటరాయసాంఖ్యాయనశర్మగారు, విశాఖపట్టణము.

వివిధరత్నములకు వివిధప్రదేశము లుత్పత్తిస్థానములు. అవి యన్నియు లభించుచోటు రత్నాకరము. కావ్యశరీరమునకు వర్ణనము లు రత్నములు. ఆంధ్రసారస్వతమునఁగల ప్రబంధరాజము లనేకముల నుండి వివిధవర్ణనములను రత్నములను సంగ్రహించి వర్ణనరత్నాకరము న సులభసాధ్యములఁ గావించినగ్రంథకర్త యెంతయుఁ బ్రశంసనీయుఁడు. సంగ్రహించిన రత్నములన్నియు నమూల్యములగుటచేత నీవర్ణన రత్నాకరమునకు విలువ యింతయనిచెప్ప నెవరితరము. కావలెనన్నంత నే రత్నాలరాసుల నలవడఁజేయు నీవర్ణనరత్నాకరము హస్తగతమగు టనలన నాంధ్రలోకము ధన్యమగుచున్నది. గ్రంథసంపాదకులగు శ్రీ యుతులు లక్ష్మణస్వామిగారిఋణము నాంధ్రు లెన్నటికిని దీర్పఁజాలరు.

---

7. శ్రీ విజయనగరంమహారాజావారి ఆంగ్లేయపాఠశాలా ప్రధాన సంస్కృతోపాధ్యాయులగు మేడిపల్లి వేంకటరమణాచార్యులుగారు.

శ్రీయుత దాసరి లక్ష్మణస్వామిగారిచే సంకలితమయిన వర్ణన రత్నాకరమును నే సచ్చటచ్చట జదివియున్నాను. ఇట్టిగ్రంథమొకటి

లేదనుకొరత నీయాంధ్రలోకమున కీగ్రంథకర్తగారు పూర్తిజేసినందు
కు మిగుల సంతసిల్లుచున్నాను. ఈగ్రంథము కవనముజెప్పువారికి నిత
రాంధ్రపండితులకు మిక్కిలి యుపయోగకరమని తలంచుచున్నాను.
గ్రంథసంకలన మత్యద్భుతముగా నున్నది. ఇది శీఘ్రముగా ముద్రిత
మయిలోకమునకు మహోపకారము జేయును.

---

8. జాతీయ సుపరిసిద్ధాంధ్రకవులు
మ. రా. శ్రీ వేంకటపార్వతీశ్వరకవులు, కాకినాడ.

మనోజ్ఞచిత్రంబులనెల్ల నొక్కయద్దమునఁ బ్రతిబింబింపఁజేసినట్లు
మధురరసంబులనెల్ల నొక్కరసాయనంబున సమ్మేళనంబుగావించునట్లు
బహుముఖాబులఁ బ్రవహించుచున్న యాంధ్రకవితాసరస్వతుల కేక
ముఖంబుగావించిన యీ "వర్ణనరత్నాకరము" మహాత్ములగునాంధ్ర
మహాకవులనందఱ నొక్కచోఁ బ్రదర్శించు దివ్యజ్ఞానదీపమువలె ని
ర్వ్యాంధ్రలోకమున వెలయఁజాలియున్నదని చెప్పుట యతిశయోక్తి
కాదని భావించుచున్నాము.

అతిప్రయత్నమున నిట్టిసంఘటనముంగావించిన శ్రీ దాసరి
లక్ష్మణస్వామిగా రాంధ్రులకృతజ్ఞత కెంతయుఁ బాత్రులై యున్నారు!
చిన్నతనమునుండియు నిట్టి భాషావిషయికసత్కార్యములయందే పాటు
పడుచున్న వీరికిఁ బరమేశ్వరుఁ డాయురారోగ్యభాగ్యములొసంగుఁగాక.

---

9. మ. రా. శ్రీ శేషాద్రిరమణకవులు, శతావధానులు,
నందిగామ, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీయుత దాసరి లక్ష్మణస్వామిగారుకూర్చిన వర్ణనరత్నాకరము
పఠనార్హమనుటలో సంశయములేదు. మహాకవుల యమూల్యభావము
లు సుస్వరూపమునొందునవకాశము వర్ణనావసరములయందె తటస్థిం

చును. కాన పరిబంధసముద్రములో వర్ణనపథ్యములు రత్నములె.అట్టి రత్నముల నుద్ధరించి యాంధ్రభాషాసేవకులకు, బంచి యొనంగ సాహాసించి కృతార్థుఁడైన యీలక్ష్మణస్వామిగారు ఆంధ్రలోకమున శాశ్వత కీర్తిఁ గడించిరి.

ముద్రితాముద్రిత గ్రంథములనుండి వర్ణనాంశములయందుగల రసవత్తరములగుపద్యముల సేరి కవికాలాదికముల నిరూపించి సంకలితంబొనరించుటలో గ్రంథకర్తగారు మిగుల శ్రమపడి యాంధ్రమహాజన కృతజ్ఞతాపాత్రులైరి. భగవంతుఁ డీగ్రంథకర్తగారికిఁ జిరాయురారోగ్యములఁ బ్రసాదించి యుత్తమగ్రంథముల రచింప ననుగ్రహించుఁగాక.

---

10. అనేక నాటకాదిగ్రంథకర్తలు సుప్రసిద్ధవక్తలు నగు మ. రా. శ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహముగారు, రాజమండ్రి.

పీఠికాపురవాసులగు శ్రీ దాసరి లక్ష్మణస్వామిగారిచేత సమకూర్పఁబడిన "వర్ణనరత్నాకర" మనుగ్రంథమునఁ గొన్నిపద్యములు విని దానియేర్పాటునంతయు గ్రంథకర్తగారివలన నాకర్ణించి మిక్కిలి సంతసించితిని. అనేక నూతనాలంకారములతో విరాజిల్లుచున్న యాంధ్రసారస్వతమున కిట్టిమహాగ్రంథము లేకపోవుట గొప్పలోపము. అనేక ముద్రితాముద్రితగ్రంథములను పరిశోధించి చిరకాలము శ్రమపడి యాంధ్రవాఙ్మయమునంగల యాలోపమునుఁ దీర్చినందుకు లక్ష్మణస్వామిగారి కాంధ్రులు కృతజ్ఞులయి యుండవలెను. ఈమహాగ్రంథ మెవ్వని యొద్దనుండునో యాతఁడు సకలాంధ్రకవులమధ్యమున నూర్చుండి వారితో ముచ్చటించినట్లే యానందపారావారమున దేలుచుండును. సకలపుష్పలతాభరితమైన యుద్యానవనమట్లు సర్వరత్నాలంకృతమైనహారమట్లు సకలవస్తుసంపూర్ణమైన యంగడియట్లు పాఠకుల కీగ్రంథము మహామోదప్రదమై యమూల్యమై మనోరథపూరకమై విరాజిల్లుఁగాక.

---

11. బ్రహ్మశ్రీ వేరి వేరయ్యశాస్త్రులుగారు,
సంస్కృతోపాధ్యాయులు, మల్లాది సుబ్బలింగం
సైమూర్కూలు, కాకినాడ.

అనేక గ్రన్థసముద్ధృతపద్యపూరితంబగు నీ 'వర్ణనరత్నాకర'మను గ్రన్థము మాధుర్యాదిగుణములుగలిగి యనేక పుష్పసముద్ధృత మకరన్ద పూరితంబగు మధుకోశంబునుబోలె సర్వజనాస్వదకమగుచున్నది.

---

12. మ. రా. శ్రీ రాజా మంత్రిప్రెగడ భుజంగరాయ బహద్దరు జమీందారుగారు, అష్టావధానులు, ఏలూరు.

చ. ఒకనికి నారికేళములు ♦ నొక్కనికిం గదళీఫలంబు లిం
కొకనికిద్రాక్ష యిష్టమయి ♦ యుండుట నందఱికిన్ ఘనంపుటు
త్సుకతఘటించు వర్ణనల ♦ తో నలతో నయముతో సుధార్ద్రవ
ర్ణికటితకీర్తిసంపద వి ♦ రాజిలు నీకృతిరాజమెంతయున్.

మత్తేభవృత్తము.

ఘనుఁడౌ నన్నయభట్టసత్కవిలస ♦ ద్భానంబుతో నెల్లనా
ర్యనితాంతోన్నతవాక్యపీచికలతో ♦ రంజిల్లునామంత్రి తి
క్కనరమ్యాన్వయసద్గభీరరచనా ♦ కాండంబుతో నల్లపో
తనవక్త్రోదితపద్యరత్నములతో ♦ నాభాస్కరస్తవ్యపా
వనపాదంబులతోడ ధూర్జటిమహా ♦ భక్తిధ్వనివ్యాప్తితో
డను శ్రీనాథనవీనశయ్యను జొకా ♦ టంబై విరాజిల్లు సో
మునిరాకందగునుబ్బుతో విమలుఁడౌ ♦ మూర్తిప్రతిష్ఠుండు రా
మునియూహ్లేషవిశేషపోషణముతో ♦ బొల్పొందు తిమ్మన్నదా
రిని బెద్దన్నవచఃప్రవాహములతో ♦ శ్రీరామలింగప్రధా
నినవీనామృతకల్పనేర్థిజయడిం ♦ డీరంబుతో వీరభ
ద్రునిసత్త్వప్రభతోడ రుద్రునిమహా ♦ రూపప్రయోగంబుతో

డ నృసింహోజ్జ్వలమూరదర్శనపటి ♦ ష్ఠత్వంబుతో రంగనా
థనృపాలామలశబ్దశబ్దములతోఁ ♦ వన్మయ్యపూర్ణార్థగుం
భనతో సూరనసత్సభాపరిమరిళోభాయుక్తసంచారతన్
వినుతింగాంచుచు లోకజాలమున బ్వా ♦ ప్తింగాంచి యీనవ్యవ
ర్ణనరత్నాకర మెల్లకాలము బుధా ♦ నందంబుఁ జేకూర్చెడున్.

ము. అలరత్నాకరమేమియిచ్చునలవే ♦ యన్ పల్లవేయంగని
మ్మలరత్నాకర మిచ్చియిచ్చు సమృశం ♦ బుం బద్యరత్నంబులం
బలుభంగంబులకాలయంబుచె ; విప ♦ ద్భంగంబుఁగావించు నా
ర్ణవరత్నాకరమిచ్చి ; దీనఁదరియిం ♦ పంజాలు లోకంబొగిన్.

---

13. శ్రీమదమ్మూరుసంస్థానాధిపతులగు

శ్రీరాజా వేంకటాద్రిప్పారావుబహద్దరుగారు,

మహారాజశ్రీ బాసరి లక్ష్మణస్వామిగారి 'వర్ణనరత్నాకర' మును జూచితిని. ఈగ్రంథము పండితులకుఁ బామరులకుఁగూడ నుపయోగించునది. ఈకవిగారిగ్రంథము లిదివరకు కొన్ని జూచియుంటిని. ఈగ్రంథముమాత్రము బహుకష్టముతోఁ బరిశోధించిన శ్రద్ధయొక్కపర్యవసానము. మహాజను లీపుస్తకముఁ బరిశీలించునప్పుడు అనేకగ్రంథములనుండి సారముతీసి తమముందు దేటతెల్లముగాఁ బెట్టిన యీతద్గ్రంథనిర్మాత పరిశ్రమమును వలంతురుగాక.

---

14. ఆంధ్రపరిశోధకమహామండలీసంస్థాపకులు అముద్రితగ్రంథసర్వస్వాధికారులును నగు

మ. రా. శ్రీ కావ్యనిధి చెలికాని లచ్చారావుగారు,

చిత్తూరు.

బాసరి లక్ష్మణస్వామిచే వ్రాయఁబడిన 'వర్ణనరత్నాకరము' ను

గ్రంథమందుఁ బొందుపఱిచిన వర్ణనల సక్కఁడక్కఁడ నే నడిగినవానిని గుఱించి చదువ వింటిని. ఇయ్యది నూత్నగ్రంథకర్తలకు శబ్దరత్నాకరముబోలె సహాకారియై తనరారుచున్నది. మఱియు నిందు సుప్రసిద్ధపూర్వకవిప్రణీతంబులగు అమూల్యగ్రంథరాజంబులనుండి సముత్కృష్టవర్ణనాసమంజసములగు పద్యరత్నంబులు స్వీకరించుటంజేసి యమ్మహామహుల యమృతవచనంబు లొక్కచోఁ జేరినట్లు, గంటికద్దము గట్టినట్లు 'ఆంధ్రకవులచరిత్రము' బోలె నీపూజనీయులనెల్లరఁ జొక్కసభామంటపము నలంకరింపఁజేసినట్లు ఎంతయు నొప్పారుచున్నది. ఇయ్యది పాఠశాలలయందును గ్రంథాలయంబులయందును ప్రవేశము గావించిన ఆంధ్రలోకమున కెంతయు నుపయోగకరముగా నుండును.

---

15. చాటుపద్యమణిమంజరీత్యాదిగ్రంథప్రకాశకులు ఉభయభాషాకవులు నగు మ. రా. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు,

చెన్నపురి.

అయ్యా సంస్కృతమునఁ బద్యరత్నభాండాగారమువలె తెలుఁగున మీరుసంధానించుచున్న వర్ణనరత్నాకరము ప్రచారముఁ గాంచఁగలదు. కవులకు, విమర్శకులకు, విద్యార్థులకు నిదికరము సాహాయ్యకరము. కవికాలము, కావ్యశ్వాసపద్య చేర్పుట యత్యావశ్యకమే. ఇది యెంతో పరిశ్రమచేసినఁగాని కానిపని. నిర్దుష్టముగా నీగ్రంథము ముద్రితమై శీఘ్రముగాఁ బయల్వడి మాబోంట్ల కుపకరించుఁగాకయని కోరుచున్నాఁడను. అసామాన్యమయిన మీపరిశ్రమ నభినందించుచున్నాఁడను.

---

16. ప్రబంధమణిభూషణాద్యనేకసద్గ్రంథసంపాదకులు విస్మృతకవిగ్రంథపరిశోధకులు విమర్శకాగ్రేసరులునగు

మ. రా. శ్రీ మానవల్లి రామకృష్ణకవిగారు, M. A. చెన్నపట్టణము.

శ్రీమద్దాసరి లక్ష్మణస్వామిగారిచే రచింపఁబడిన వర్ణనరత్నాక

రము నచ్చటచ్చటఁ జూచినాఁడను. ఇందుదాహరింపఁబడిన పద్యములకు మూలగ్రంథముల నామములను విషయసూచికను దిలకింపఁగా వీరు బహుకాలము బహుగ్రంథములఁ జాలఁబూనికతోఁ బరీక్షించి మంచి మంచిపఠికరణములలోని యుత్కృష్టపద్యములనే యేఱియున్నారని తెలియుచున్నది. నేటికాలపుస్థితిననుసరించి బహుగ్రంథములు సాంతము గఁజదివి నానాకవుల నానావిషయముల మనోభావముల వ్యక్తులెఱుంగఁ జాలనివారికి నిక్కముగా నిట్టిగ్రంథములు నిష్ప్రయోజనములు. ఇందు దేశకాలస్థితులననుసరించి కవికాలనిర్ణయములును బద్యములు గ్రహింపఁబడిన పఠికరణములును జూపఁబడియె. కాలనిర్ణయవిషయము చాల సందిగ్ధమై యప్పటికి నపరిష్కృతమైనను గొందఱుకది రుచించుననుట నిశ్చయము. భాషయందు గ్రంథకర్తగారికిఁగల యాదరణమును నేత ద్భాషాసేవయుఁ దప్పక యెల్లరు మెచ్చుకొనుదురని నమ్ముచున్నాను.

... ...

... ...

---

17. ఆంధ్రవాల్మీకిరామాయణాద్యనేక గ్రంథకర్తలగు
మ. రా. శ్రీ ఆంధ్రవాల్మీకి వావిలికొలను సుబ్బారావు
పంతులుగారు, చెన్నపురి.

మదీయగ్రంథపఠికటనమున నా కిహపరలోకముల శాశ్వతస్థానంబు గలిగించి యభినవభోజుఁడని విఖ్యాతిగడించిన · శ్రీ పిఠాపురమహారాజులవారి కాశ్రితుండును, నాకుఁ బరమమిత్రుండైన క్రొత్తపల్లి పద్మనాభశాస్త్రులవారిచే సాహిత్యాన్నప్రాశముఁ గొన్నవాఁడనునైన దాసరి లక్ష్మణస్వామిచే గర్థితంబైన వర్ణనరత్నాకరము కవితాకామినికిఁ గ్రొత్తయుంకువలు సంపాదింప సాహిత్యమకరాలయంబున దేవులాడువారికిని సాహిత్యరసాస్వాదనతత్పరులకు నుపకారకంబగుట యాప్రయత్న మత్యంతశ్లాఘ్యము.

ఉదాహృతపద్యముల కాకరములువ్రాయుట యత్యంతావశ్యకము.

కవిదేశకాలనిర్ణయము పెక్కురవిషయంబున బురదలోని కంబము. కవితాభాషాపరిణామక్రమజిజ్ఞాసువులకుఁగాక యితరుల కది యనావశ్యకము. కాలనిర్ణయమునుద్దిష్టము. కొందఱికాలమెఱుంగరాదు. ఆవిషయమున శ్రమించుట ప్రయాస మాత్రికము.

ఆధునికకవు లాంధ్రీకరించిన సంస్కృతకావ్యనాటకరత్నములు కొన్నిగలవు. ఇందలివర్ణనలు పూర్వసంస్కృతకవులవే కావున నాధునికులకృతులఁ నిరసింపఁ గారణము కానరాదు. భాషారచనయాధునికము. విషయము పురాణసమీ కావున నాంధ్రీకృతములైన ఋష్యాశ్రమకాళిదాసాదికవుల గ్రంథములనుండియు గ్రహించుటయొప్పు.

వచనములందుఁ గొన్ని యున్నతవర్ణనములు కానవచ్చుచున్నవి. వచనములనునెపమున వానినిహీనక గ్రహింపఁదగును. వర్ణనచమత్కృతి గ్రాహ్యముకాని యది వచనంబున నున్నదేమి?ద్విపదనైనదేమి?

ఈగ్రంథము కేవలాత్యంతప్రయాసకృతమనుటనిస్సంశయము. దీనికై దీర్ఘకాలము శ్రమించి యముద్రితగ్రంథములను సేకరించి పరిశీలించి పద్యరత్నములేఱి వీరియోర్పు, నేర్పరితనము శ్లాఘ్యము. ఇది బాలకవులకేగాక ప్రౌఢకవులకును భాషామార్గప్రదర్శనంబునను సూచనలయందును మిక్కిలి తోడుపడఁగలదు. వినోదపఠనమునకును దగియున్నది గావున నిది సమస్తజనులకు నాదరణీయమగు.

N.B.— వీరియభిప్రాయానుసరణమేగాక మఱికొన్ని విశేషవిషయములను శీర్షభాగమునందు దెలువరింపఁబడును.

---

18. ఆంధ్రపత్రికాధిపతులగు మ. రా. శ్రీ దేశబాంధవ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు, చెన్నపట్టణము.

మహారాజశ్రీ దాసరి లక్ష్మణకవిగా రాంధ్రలోకమునకు చిరపరిచితులు. వారు రచియించిన నాటకాదిగ్రంథములు వారిరచనా

సామర్థ్యమును తెలుపుచున్నవి. వారు చిరకాలమునుండియును చాల పరిశ్రమచేసి ఆంధ్రగ్రంథములను చదివి పరిశీలించి "వర్ణనరత్నాకరము" అనుగ్రంథమును సిద్ధముచేసిరి. ఆగ్రంథమునందు మహాకవులు రచియించిన కావ్యాదిగ్రంథములనుండి కాలానుక్రమణముగ వివిధ వర్ణనలను పరిశోధించి ప్రత్యేకశీర్షికలకిందను చేర్చిరి. ఈగ్రంథావలోకనమువలన నాంధ్రవాఙ్మయమంతయును మనోగోచరమయి సహజానందము గలుగఁగలదు. వీరేరితీసిన పద్యములన్నియును రత్నములవలె ప్రకాశించుచు మనోహరముగ నున్నవి. ఈగ్రంథము బహుగ్రంథముల సంపుటిగ నున్నది. గ్రంథమును కలిగియున్నవారందరును మహాకవుల సాంగత్యలాభమును బొందఁగలరు. ... ...

... ...

... ...

---

19. విజ్ఞానచంద్రికాగ్రంథమండలీప్రతిష్ఠాపకులు బహుగ్రంథనిర్మాతలు విజ్ఞానసర్వస్వసంపాదకులునగు

మ. రా. శ్రీ కొమర్రాజు వెంకట లక్ష్మణరావుగారు, చెన్నపట్టణము.

శ్రీయుత దాసరి లక్ష్మణకవిగా రాంధ్రులయుపయోగార్థము ఆంధ్రవాఙ్మయమునంతను పరిశోధించి కూర్చుచున్న "వర్ణనరత్నాకరము" అనుగ్రంథమును చూచి చాల సంతసించితిని. ఇట్టిపని చేయుటకు నెంతయు సహృదయతయుఁ బాండిత్యమును ఓపికయుఁ గావలయును. ఇయ్యది కవిత్వముచెప్పఁదలఁచినవారికిఁ గల్పవృక్షమువంటిదనుటకు సందేహములేదు. వాఙ్మయచరిత్రియు, ఆంధ్రకవిత్వాభివృద్ధి మెట్లయినదియుఁ దెలిసికొనఁగోరువారికిని ఈగ్రంథము ఎక్కువగా నుపయోగించుననుటకు సందేహములేదు. ఇయ్యది శీఘ్రకాలములోనే ప్రకటింపఁబడునుగాక యని కోరుచున్నాను.

---

20. శ్రీ విజయనగరమహారాజావారి కళాశాలాపండితులు
శృంగారనైషధవ్యాఖ్యాననిర్మాతలు బహుగ్రంథరచయితలునగు
బ్రహ్మశ్రీ కేతవరపు వేంకటశాస్త్రిగారు.

శ్రీయుత దాసరి లక్ష్మణస్వామిగారు గూర్చిన వర్ణనరత్నాకర
మను గ్రంథమును జదివితిని. ఆంధ్రపబంధములనెడి మహాగహనంబు
నఁ బరిభ్రమించి మిక్కిలిగ పరిశ్రమించి మణిఖనిపదేశములవంటి యు
త్తమవర్ణనములఁ బరిశీలించి యుత్తమజాతిసద్యరత్నంబులను సంపా
దించి యొకమాలగా గూర్చి యాంధ్రభాషామతల్లి కంఠసీమ నలంక
రించి తదీయకాంతిసంతతులచే నాంధ్రభాషామతల్లికేకాక తత్పుత్రు
లగు నాంధ్రమహాజనులకుఁగూడ వింతవన్నెగల్గించిన శ్రీలక్ష్మణస్వామి
గారి పరిశ్రమకరంబు శ్లాఘనీయంబు. ఆంధ్రభాషాగ్రంథములఁ జదువ
లేకలేనివారికి మనపూర్వకవుల యుత్తమకవర్ణనామృతరససారమును
రుచిచూపించినందుల కాంధ్రు లెంతయుఁ గృతజ్ఞత చూపవలయును.
పెక్కుగ్రంథములసారమును సులభముగా చవిచూచుట కింతకంటె సు
లభసాధనము మనయాంధ్రమున నిప్పటికి లేదు. ఈగ్రంథ మాంధ్రుల
కు నాంధ్రభాషకును మిగుల నావశ్యకము.

---

21. ఆంధ్రగీర్వాణవిద్యాలయాధ్యక్షులగు
మ.రా.శ్రీ తల్లాప్రగడ సూర్యనారాయణరావుగారు,
గోదావరీతీరము లొవ్వూరు.

శ్రీయుత దాసరి లక్ష్మణస్వామిగారిచే సమకూర్పఁబడిన వర్ణన
రత్నాకరమును గ్రంథమును అందలిపథకమును గాంచితిని. గ్రంథము
ను చదువుటయే కష్టము. చదివినవానిలో సమానస్కంధములగు భాగ
ములను స్ఫురించుట మఱికొకకష్టము. వానినేర్చి కూర్చుట యింకను
గష్టము. వీనినన్నిటిని ఆంధ్రవాఙ్మయమునఁగల పూర్వగ్రంథముల

నెన్నిటినో పరిశోధించి అంధ్రమందుఁగల వర్ణనలను విడదీసి పోఁపులు ప్రోవులుగా నొక్కచోటఁ గనుబఱచిన లక్ష్మణస్వామిగారి ప్రయత్న మంతయు సంస్తవనీయము. ఇంగిలినవారిపాట యటుండ విమర్శకులలో కమున కీగ్రంథమువలనగలుగులాభ మపారము. వీరి మహోద్య మమునకు ఆంధ్రలోకము కృతజ్ఞులు. ఇది శీఘ్రముగ వెలువడి నిర్దుష్ట ముగ నాంధ్రలోకము గాంచుభాగ్యము సమకూరుగాకయని పరమేశ్వ రుని వేఁడుచున్నాను. ఇంకను ఆంధ్రవాఙ్మయమున కిట్టిమహోపకార మును చేయ లక్ష్మణస్వామిగారి కాయురారోగ్యములు కలుగుగాక.

---

22. సుప్రసిద్ధవిమర్శకులు సకలజనమనోరంజనాదిమనోహర ప్రబంధసంధానచతురులు నగు

మ. రా. శ్రీ నడకుదుటి వీరరాజుపంతులుగారు, విశాఖపురము.

శ్రీయుత దాసరి లక్ష్మణకవివర్య సంకలితంబగు 'వర్ణన రత్నాకర' గ్రంథమును జాలవఱకుఁ బరీక్షించితిని. ఈయన దీనివిష యమునఁ గైకొనిన పరిశ్రమము మిగుల సంస్తవనీయము; ఆశ్చర్యదా యకము. అపారమైన యభిలాషముతోఁ, గడుంగడుఁ శ్రద్ధతో నిట్టి సత్కార్యమునకుఁ బూనిన యిక్కవికి నాంధ్రులందఱును మిక్కిలియు నప్పుపడియుందురని చెప్పఁదగును. శర్కర, తైలము, పిష్టము—వీనిని వేఱుగ ననుభవించుటకంటె వాని నొకపాకమెయి నొకభాద్యముగ నొన రించి యుపయోగించుటవలన నతిశయమైనరుచి యొదవునట్లే, యీ యాగ్రంథభాగముల నప్పుడప్పుడు చదువుటవలనఁ గలిగెడు నామోద ముకంటె నందందలి రసవత్తరవర్ణనములన్నిఁ జేర్చికూర్చిన యీగ్రంథ రాజము తన్నుఁజదువు భాషాభిలాషికిఁ—భాషాభిలాషికేయనేల?—విద్యార్థికి, కవికి, పండితునకు—అందఱికిను గల్పతరువుంబోలె నతిశ యానందముం గూర్చుననుట యతిశయోక్తి గానేరదు. ఈగ్రంథము

నందలి వర్ణనములలోని పద్యములన్నియు, నాయాగ్రంథములలోని వర్ణనములలో మేలైనవియే యగునటంజేసి పాఠకులకు నిసుమంతయు విసువు జనింపనేరదు. ఏతద్వర్ణనసంగ్రహకార్యమునందు నీతఁడుచేసిన వ్యవసాయము మఱి యేయితరశాస్త్రాభ్యసనమునం దుపయోగించి యుండినను గొప్పపండితుఁడను పదవిం గైకొనియుండును. కాని యప్పాండిత్యమును గడియించుటనలనఁ గలుగు నల్పకాలస్థాయియగు, యశముకంటె నీసంకలితగ్రంథముపలనఁ బొడము సమజ్ఞయే యూచం దోర్కమగ నుండునని నిశ్చయముగఁ జెప్పవచ్చును.

ఈగ్రంథముపలన నాంధ్రలోకమున కింకొకగొప్పమేలుగలదు. అది యేదియన, ఏకవియైన, దేనింగూర్చియైన, నేదియే నొకపద్యమును రచియింపవలయునను తలంపుగొనుచో, నిందులేని కొన్నిభావమున కై యాకవి యన్వేషించునట్లు చేయుచు, వినూత్నభావములుగలపద్యము లాయాకవులచే రచియింపఁబడునట్లు చేయుచు, నాంధ్రభాషాదేవిని నవనవాలంకారశలితను జేయున ట్లీగ్రంథ మొనర్పఁగలదని హృదయపూర్వకముగఁ జెప్పుచున్నాను.

23. ఆంధ్రగీర్వాణభాషావిశారదులు కవిశల్లజులు నగు
మ. రా. శ్రీ శ్రీ వికృతమదేవవర్మగారు, విశాఖపట్టణము.

తే. గీ. ఆంధ్రసాహిత్యముకుర మ్మ ♦ నాంధ్రకవిత
యనెడిపై డివన్నెలఁ గనుఁ ♦ గొనఁ గపమ్మ
గవులకును రసికులకును ♦ గల్పకమ్మఁ
బ్రథితనన్నయరత్నాక ♦రమ్మ సుమ్మ.

---

24. కవిభూషణ, కవిరాజ, శ్రీరాజావత్సవాయి
వేంకట నీలాద్రిరాజుగారు, తుని.

ఉ. వ్యాకరణం బలంకరణ ♦ వైభవముక్ రసభావపోషణ
స్వీకరణంబు వర్ణన వి♦శేషచమత్కరణం బనంగ నా
నాకవికావ్యలోకమున ♦ నాలుగుసారములంను నిందు సు
స్వీకృతి మమ్మె నన్నయవి♦శేషచమత్కరణం బశేషముక్.

---

25. అభినవపాండవీయ, పాపపరాభవాది గ్రంథకర్తలును
శ్రీ గంపలగూడెపుఁ గుమారజమీందారుగారును నగు
శ్రీరాజా కోటగిరి వేంకట కృష్ణారావు బహద్దరుగారు,
గంపలగూడెము.

అధికశ్రమంజేసి శ్రీయుత దాసరిలక్ష్మణస్వామిగారు సరుకూర్చుచున్న "వర్ణనరత్నాకరము" యొక్క సాహిత్యము వర్ణనాతీతము.

ఈయుత్కృష్టగ్రంథరాజ మాంధ్రభాషామోహామణికి మాన్న విభూషణము. విమర్శకులకీగ్రంథము కమ్మగమఁ దోడ్పడఁగలదు. ఆంధ్రశ్లోకము లన్నిటికవి కెంతయో కృతజ్ఞత జూపింపనలసి యున్నది. ఆంధ్రమహాశయు లీకవి కార్ద్రకముగఁ గూడఁ దోడ్పడి గ్రంథముదర్శనము సర్వత్రను వ్యాపింపఁ జేయగలరుగాక యని యాశింపుచున్నాను.

---

26. ఆంధ్రభారతీతీర్థపరిచానులు మ. రా. శ్రీ బుట్టా శేషగిరిరావు గారు, M. A. విజయనగరము.

మహారాజశ్రీ దాసరి లక్ష్మణస్వామిగారు సమకూర్చి పరిమరించుచున్న ,,వర్ణనరత్నాకరము" అనే తెలుగుగ్రంథములో కొన్ని భాగములు నాకు వినిపించి నాయభిప్రాయము కోరినారు. ఆంధ్రకావ్యమహోదధినుండి యేరిన జాతిరత్నము లీవర్ణనలు. ఇవి పలువిధములై ఆంధ్రకవితాచరితపరిణామమును సూచించును. ఈవర్ణనలుగల యసలుకావ్యములు శృంగారప్రధానములగు ప్రబంధములు. ఈప్రబంధములు పాడినపాటనే పాడుచుండుటచేత నేమో మనుచరితలు, వసుచరితలు, కళాపూర్ణోదయములవంటివి మాతల్లిము పరిచారములో నుంచి మిగిలినవాటిని ,, పోర్యిన్యిడవలయు" నని కొందరు మహానీయులందురు. గాని ఆంధ్రదేశమందలి దేవాలయకట్టడములనలె ఈకావ్యములుకూడా ఏకఫక్కిగా నున్నప్పటికిని సమాదరణీయములును, హృదయాకర్షకములును, అగు చిత్రికల్పనలతో భాసిల్లునై పుణ్యమునందు ప్రత్యేకతను చూపుచున్నవి. ఈసంగతి యీకూర్పులో విశదము కాగలదు.

పలువురు పండితులిదివరకే చెప్పియున్న ట్లీగ్రంథము కవులకు, విద్యార్థులకు విమర్శకులకు సాహిత్యపరులకును అత్యంతోపయోగకరము కాగలదు. ఈసంఘటనపట్ల మిత్రము చాలాప్రశంసనీయము.

---

27. రావుసాహేబ్ గిడుగు వేంకటరామమూర్తి పంతులుగారు B. A. పర్లాకిమిడి.

మీరు ప్రకటించు ,,వర్ణనరత్నాకరము" మొదటి రెండుభాగములు చూచినాను. ఇది సుభాషితరత్నభాండాగారమువలెనే అనేకవిధములుగా ఆంధ్రులకు ఉపయోగం కాగలదని నానమ్మకం.

ఇందులో అముద్రితగ్రంథములనుండికూడా పద్యము లెత్తిప్రకటించినారు. తాళపత్రగ్రంథములు సులభముగా దొరకనివారికి

ఈపద్యములు చదవగానే ఆగ్రంథముల గురించి కొంతవరకు తెలుసు కొనులకు అవకాశము కలుగుతుంది. ఆంధ్రసారస్వతములో ఉన్న వర్ణనరత్నము లన్నిటిని సంగ్రహించి ఆంధ్రులకు మీరందజేసినారు. ఈపని ఎంతకష్టమైనదో అనేక గ్రంథములు పరిశీలిస్తూఉన్న వారికి బోధపడుతుంది. మీపరిశ్రమలవల్ల ఆంధ్రుల కెంతో మేలు కలుగవచ్చునని నానమ్మకం.

---

28. శతావధానులును శ్రీతిరుపతివేంకటకవులలో నొకరునగు బ్రహ్మశ్రీ చెళ్లపిళ్ల వేంకటశాస్త్రిగారు, కడియము.

శ్రీయుత దాసరిలక్ష్మణస్వామిగారు తాము పర్యత్నపూర్వకముగ బహుగ్రంథములనుండి సంగ్రహించి రచించి ముద్రింపించుచున్న "వర్ణనరత్నాకరగ్రంథము" నాకుఁ జూపిరి. స్థాలీపులాకన్యాయమునఁ జదివి చూచితిని. ఈపుస్తకము తెలుఁగుబాసలోఁ బొండిత్యము సంపాదించుకోఁగోరు భాషావిద్యార్థులకుఁ గవులకు, విమర్శకులకు సత్యంతోపకారకంబని యిదివఱకు సభిప్రాయము లొసఁగిన పండితుల యభిప్రాయముల యందలి సంగతులతో నేను గూడ నేకీభవించుచున్నాను.

---

29. మహోపన్యాసకులును, విమర్శకులు నగు బ్రహ్మశ్రీ కాశీభట్ల బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు, కాకినాడ.

శ్రీయుత దాసరిలక్ష్మణస్వామిగారు విరచించిన "వర్ణనరత్నాకర" మనుగ్రంథరాజము నక్కడక్కడ వినియున్నాను. ఇది యాంధ్ర సారస్వతమున కమూల్యాలంకారముగ నుండుననులకు సేవిధమను సందియము లేదు. ఇయ్యది కవులకు, విమర్శకులకు, చరిత్రప్రియులకు భాషాభిమానులకు మిగుల సాహాయ్యకారిగా నుండుటయే గాక పాఠకజనులకుఁ గూడ నానందదాయకమ్మును, వివేకప్రదమ్మును నై యుల రారుచుండును. ఈయుద్గ్రంథమును విరచించుటకై గ్రంథకర్తగారు తీసికొనినశ్రమ కసుంగము శ్లాఘనీయము. సారస్వతవిషయములను స

ధ్వనివిశేషములును గల యిట్టి యుద్గ్రంథము లిదివఱ కాంధ్రమున లేమి. నేటి కాకొఱత తీరినదని చెప్పుట కెంతయు సంతసముగ నున్నది.

---

30. మ. రా. శ్రీ పప్పు మల్లికార్జునరావు గారు B. A. డిప్యూటీ తహశీల్దారు, పిఠాపురం.

శ్రీయుత దానరిలక్ష్మణస్వామిగారిచే నమకూర్చఁబడిన "వర్ణన రత్నాకరము"ను తిలకించినాఁడ. అయ్యది భూషాయోష కొక యమూల్యభూషణంబనుటకు సందియము లేదు. పూర్వకవు లాదఱు సభ చేసియుండి యొక్కొక్క విషయము పోటాపోటిగ వర్ణించుచున్నట్లు చదువరుల కీగ్రంథరాజము చదువుపట్ల స్ఫురింపఁజేయును. ఇది క్రొత్త వారికి నాంధ్రగ్రంథములయెడ నభిరుచి జనింపఁ జేయుచుఁ గవులకును, వ్యాఖ్యాతలకును బరమప్రయోజనకారిగా నుండుననుట నిర్వివాదాంశము. మఱియు వర్ణనలు కాలక్రమము ననుసరించియే యున్నాటింపఁబడుటచేత మనపూర్వులొక్కొక్కవిషయమెట్లు పెంపు చెందె క్రమముగా వర్ణించినదియుఁ దెలిసికొనుట కవకాశము గలుగుచున్నది. ఇట్లు వ్రాయుట చాల దుర్ఘటమగు విషయమనుటలో భిన్నాభిప్రాయ ముండదు. ఎన్నియోరోజులు శ్రమపడి యెన్నియో గ్రంథములు పరిశీలించి హృద్యమగు వర్ణనలయందు సద్రుచి కలిగియుండి వాని నొక్కచోఁ బ్రదర్శింపఁ గలిగిన యీ గ్రంథకర్తగా రాంధ్రసాహిత్యకోకమునకు మహోపకారము గావించి వారికృతజ్ఞతకు శాశ్వతముగాఁ బాత్రులై యున్నారు.

పూర్వగ్రంథాభిమానము వడలుచున్న యీకాలములో సారవంతములుకాని స్వతంత్రకల్పనాగ్రంథములకంటెఁ బాటుపడి రచించెడి యిట్టి గ్రంథములే భాషకు పెక్కుమంగు లుపకారము చేయునని నాయభిప్రాయము. ఇట్టి వింకను విరచించుటకు దేవుఁడీగ్రంథకర్త గారి కాయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధు లొసంగుఁగాత.

శ్రీపిఠాపురంహైస్కూలుపండితులు

బ్రహ్మశ్రీ పెండ్యాల సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు.

శ్రీయుతులగు దాసరి లక్ష్మణస్వామిగారిచేఁ గూర్పఁబడిన "వర్ణనరత్నాకరము"ను స్థాలీపులాకన్యాయముగాఁ జదివితిని. ఆంధ్ర మహాకవుల యల్లిక జిగిబిగువులు ముద్దుపల్కులు పదగుంభనములు నొక్కయెడఁగూర్చిన పరిపరిశ్రమ మతిశ్లాఘనీయము. వర్ణనరత్నాకరముఁ జదివినచో వర్ణనవిషయమునఁ జదువరుల కన్యగ్రంథపఠన మనవసరమనియు వర్ణనరత్నాకరముఁ జదువనిచో నన్యగ్రంథపఠనపరిశ్రమము వ్యర్థమనియుఁ దలఁతును. భవిష్యత్తున నీగ్రంథరాజ మాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపాఠ్యగ్రంథములలో నగ్రగణ్యమగుగాతమనియు లక్ష్మణస్వామిగారి కిఁకొంచికమగు పరిశోధనాశక్తి యలవడుఁగాక యనియు దేవదేవుని వేఁడుచున్నాను.

శ్రీదాట్ల సీతారామరాజుగారు, జొన్నవల.

ఉ ఎన్నిక కెక్కుపద్యము ల నేకము గూర్చి వర్ణనాబ్ధి వి
ద్వన్నికరంబు గన్గొని సె బా సనున ట్లొనరించి తెంతయే
ని న్నిను మెచ్చఁగా వలతె నీబుణ మీఁగఁగలేరు పాఠకుల్
సన్నుతిఁ గాంచు నీయశ మ జస్రము దాసరి లక్ష్మణాహ్వయా.

* * * * * *

క. పురుషార్థంబులు నాలుగు
కరతలధాత్రియును భోలె ఘటియిల్లును నీ
వరవర్ణనరత్నాకర
మురుతరభక్తిం బఠించు డొకొగ్యుల కెల్లన్.

కృతజ్ఞత.

నే నీవర్ణనరత్నాకరము సమకూర్చుట కుద్యమించి సుమారు పదునాల్గువత్సరములు కావచ్చినవి. పదునొకండవశతాబ్దిమొద లిరువదియవశతాబ్దివఱకుఁ గల కవీంద్రవిరచితము లగుముద్రితాముద్రిత ప్రబంధము లత్యంతప్రయత్నమున సంపాదించి యందలివర్ణనాంశము లంగల పద్యరత్నంబుల నాసేర్చుకొలందియును, కవితావిమర్శనాని కపాయమాణులయిన సహాయసుధీమణుల మనీషావిశేషంబునను సం ఘటించుచు నిప్పటి కొక్కదరిఁ జేర్చినాఁడను.

ఇందు నేకాభిప్రాయముతోనుండు పలుపురకవుల పద్యము లందు ప్రాయికముగా భావభేదంబు ననుసరించి వర్ణనాంతరములం గై కొంటిని. బ్రహ్మశ్రీ జయంతి రామయ్యపంతులుగారి యభిప్రాయ ము ననుసరించి కవికాలక్రమమును, మ. రా. శ్రీ కట్టమంచి రామ లింగారెడ్డిగారు సూచించిన విధముగ నాశ్వాసాదికసంఖ్యయును సాధ్య మయినంతవఱకు నిరూపించితిని. కవుల కాలనిర్ణయాదికము రావు బహద్దరు కందుకూరి వీరేశలింగముపంతులుగారి యాంధ్రకవులచరిత్ర మునం దున్నంతవఱకుఁ దదనుసరణంబునను, తదితరకవుల కాల మిత రాధారములవలనను గావించితిని. తక్కుంగల కొందఱకవుల కాలము దృఢముగ నిశ్చయింపఁదగిన యాధారములు లభింపలేదు. అలభ్యము లగు సధర్వణభారతము మున్నగు నయిదారుగ్రంథములయందలి పద్య ములను శ్రీకందుకూరి వీరేశలింగముపంతులుగారి యాంధ్రకవులచరి త్రనుండియే గ్రహించితిని. కొందఱ యభిప్రాయానుసారము వర్తమా నకవుల ప్రబంధములనుండికూడఁ గొన్నివర్ణనము లేర్చి కూర్పఁదలంచి తిని. కాని ప్రాచీనకవిపుంగవులపద్యముల వేలకు మీఱియుండి యనేక

ములు తగ్గింపవలసివచ్చినందున నట్టిది యెదవభాగముగా ననుసంధింప నెంచితిని. కొందఱు ప్రబోధంబుననుసరించి రసభేదంబులును ప్రకీర్ణ భాగంబునఁ గొన్ని విశేషంబులును నవకాశమునుబట్టి చేర్చితిని.

అనేక కవిబ్రహ్మలచే సృష్టింపఁబడిన మహాకావ్యప్రపంచమంత యు నవలోకించి నిర్వచించు శ్రొంతటివారికిని సాధ్యముకాదు. కావున మందధీయుతుఁడనగు నాయందుఁ దోషము నుండదని వాక్రొనఁజాలను. ప్రబంధమందైన నుత్తమజాతిపద్యరత్నంబులు ప్రమాదవశమునఁ గోచరింపనివి కొన్ని మిగిలియుండవచ్చును. మఱియు నా కలభ్యములగు పుస్తకములింక ననేకములు మిగిలియుండవనికూడ నేఁ జెప్పఁ సాహసింపను. ఇంకను మాఱుమూలలనుండు గ్రంథముల సేకరింపఁ దలంపుగలిగియున్నను సుకూరు నాలుగేండ్లకుఁ బూర్వమునుండియే సాహితులును నభిప్రాయప్రదాతలును దీనిముద్రింపించుటకై పలుమఱు ప్రేరేపించుచుండుటంబట్టి యిప్పుడ యీగ్రంథ మాంధ్రలోకమునకు సమర్పింప సాహసించినందులకు మన్నించి లోపములఱుమిపఁ బండితుల వేఁడికొనుచున్నాఁడను

ప్రభూత్తముఁ డాంధ్రదేశంబున భాషామతల్లి కూఁతకఁ బ్రియమై సర్వవిధంబుల శ్లాఘ్యతనొంది వర్ధనూనుఁ డగుచున్న వాఁడో యా పీఠపురాధీశ్వరుని ప్రాపుఁజేరియున్న వాఁడ నగుటఁజేసి యేత న్మాత్రము భాషాసేన యొనర్పఁగలిగినందులకు బ్రహ్మానంద మొందుచు శ్రీ మహారాజావారికిని మఱియు నీగ్రంథసంఘటనంబున ననేకవిధములఁ దోడ్పడిన సహృదయులకందఱకును సాష్టాంగనమస్కృతులాచరించుచుఁ గృతజ్ఞుఁడ నగుచున్నాఁడను

గ్రంథకర్త.

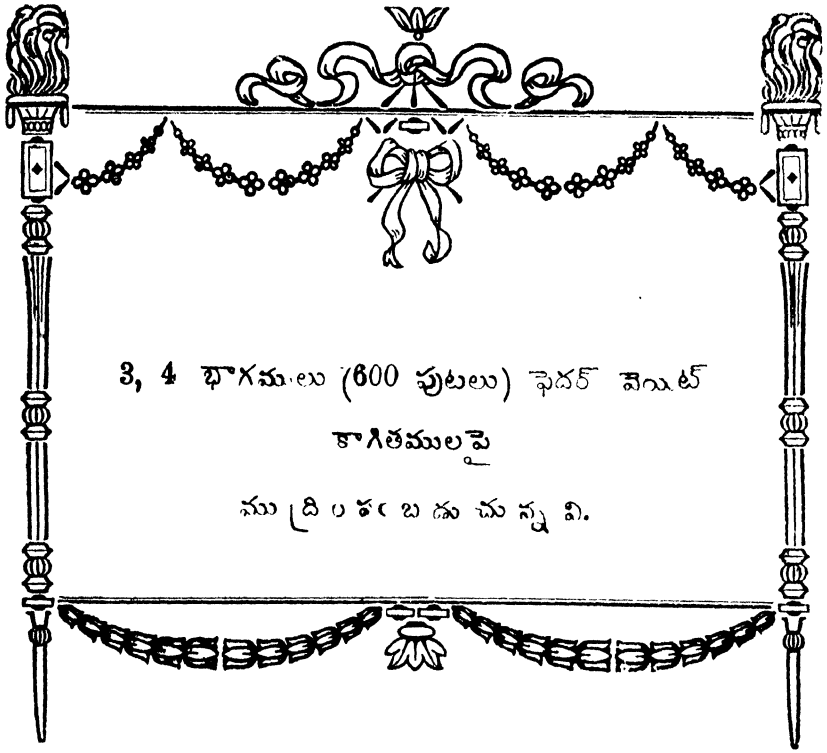

3, 4 భాగములు (600 పుటలు) ఫెదర్ వెయిట్

కాగితములపై

ముద్రింపబడుచున్నవి.

గ్రంథాదిపర్ణాళిక.

గ్రంథములనామములు.	గ్రంథకర్తలనామములు.	శతాబ్ది
అచ్చతెలుఁగురామాయణము	కూచిమంచి తిమ్మకవి [ర్యులు	17
అచలాత్మజాపరిణయము	తిరుమలబుక్కపట్టణవేంకటాచా	18
అనిరుద్ధచరిత్రము	కనుపర్తి అబ్బయామాత్యుఁడు	18
ఆధ్యాత్మరామాయణము	కాణాద పెద్దనసోమయాజి	17
ఆప్పకవీయము	కాకునూరి అప్పకవి	17
ఆభాగ్యోపాఖ్యానము	కందుకూరి వీరేశలింగకవి	20
ఆష్టమహిషీకళ్యాణము	తాళ్లపాక తిరువేంగళనాథుఁడు	16
ఆహాల్యాసంక్రందనీయము	సముఖ వేంకటకృష్ణప్పనాయఁ	18
ఆసంజసుంఁడీచానుర్వివిలాస	బసవరాజు నాగేంద్రికవి [ము	18
ఆముక్తమాల్యద [ము	కృష్ణదేవరాయలు	15
ఇందుమతీపరిణయము	తుమాగధూర్జటి	16
ఇందుమతీపరిణయము	మతుకుమల్లి నృసింహకవి	19
ఉత్తరహరివంశము	నాచన సోమనాథుఁడు	14
ఉత్తరహరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము	తక్కెళ్ళపాటి లింగన	18
ఉత్తరరామాయణము	కంకంటి పాపరాజు	18
ఉద్భటారాధ్యచరిత్రము	తెనాలి రామకృష్ణకవి	16
ఉషాకళ్యాణము	కైపమాయణకవి	18
ఒడయసంబివిలాసము	అజ్జరపు పేరయకవి	18
ఓఘవతీపరిణయము	అక్కినేపల్లి నృసింహకవి	18
కకుత్స్థవిజయము	మల్లి అనంతభూపాలుఁడు	16
కళావిలాసము	సన్నెచోడదేవకవి	12
కళాపూర్ణోదయము	పింగళి సూరన్న	16

కవికర్ణరసాయనము	సంకుసాల నృసింహకవి	16
కవిరాజమనోరంజనము	కనుపర్తి అబ్బయామాత్యుడు	18
కవిజనరంజనము	అడిదము సూరకవి	18
కవిచకోరచంద్రోదయము	అల్లమరాజు రామకృష్ణకవి	19
కవిజనచకోరచంద్రోదయము	నారపరాజు కాంతకవి	19
కార్తికమాహాత్మ్యము	కుందుర్తి వేంకటాచలకవి	18
కార్తికమాసమాహాత్మ్యము	మండపాక కామేశ్వరకవి	19
కాళహస్తిమాహాత్మ్యము	భూగ్జటికవి	16
కాళిందీపరిణయము	శొంఠి భద్రాద్రిరామకవి	19
కావ్యాలంకారచూడామణి	విస్సకోట పెద్దన్న	14
కాశీఖండము	శ్రీనాథకవి	14
కిరాతార్జునీయము	గోపాలునిసింగయ్య	18
కుచేలోపాఖ్యానము	గట్టుపల్లిభుపు	18
కుబ్జాకృష్ణవిలాసము	అక్కినప్రగడ హరిదాసు	18
కుమారనృసింహము	కొక్కొండ వేంకటరత్నశర్మ	19
కుమారసంభవము	నన్నెచోడ దేవకవి [కుడు	12
కువలయాశ్వచరిత్రము	నవరము చిననారాయణనాయ	16
కృష్ణకళ్యాణము	అల్లమరాజు సుబ్రహ్మణ్యకవి	19
కృష్ణభూపాలీయము	చందకవి	19
కృష్ణరాయవిజయము	కుమారధూర్జటి	16
కృష్ణజన్మఖండము	గోపీనాథ వేంకటకవి [ధాని	19
కృష్ణార్జునసంవాదము	వెలిచెరుకుల వేంకటరామప్ప	19
కృష్ణార్జునచరిత్రము	మంత్రిప్రెగడసూర్యప్రకాశకవి	19
కృష్ణామాహాత్మ్యము	తాతంభట్టగురుమూర్తిశాస్త్రి	19
కృష్ణాభ్యుదయము	మండపాక పార్వతీశ్వరకవి	19
కేయూరబాహుచరిత్రము	మంచనకవి	13
కొక్కోకము	ఎఱ్ఱనకవి	16
కౌసల్యాపరిణయము	శ్రీపాద వేంకటాచలకవి	19

క్రీడాభిరామము	వల్లభరాయకవి	15
గణోదయము	చిలకమర్తి నారాయణకవి	19
గయోపాఖ్యానము	రామనామాత్యుఁడు	18
గాధేయోపాఖ్యానము	అనంతనార్యుఁడు	18
గంగాగౌరీవిలాసము	వీరనార్యుఁడు	17
ఘటికాచలమాహాత్మ్యము	తెనాలి రామకృష్ణకవి	16
చంద్రభానుచరిత్రము	తరిగొప్పుల మల్లనమంత్రి	16
చంద్రరేఖావిలాపము	కూచిమంచి జగ్గకవి	16
చంద్రిదేవోపాఖ్యానము	భూళిపాళ కృష్ణకవి	...
చంద్రాంగదచరిత్రము	పైడిమర్తి వేంకటపతి	17
చంద్రికాపరిణయము	సురభిమాధవరాయపభువు	18
చంపూరామాయణము	ఋగ్వేదకవి వేంకటాచలకవి	17
చమత్కారమంజరి	సింహాద్రి వేంకటాచార్యుఁడు	17
చారుచర్య	మంత్రి యప్పన్న	13
చారుచంద్రోదయము	చెన్నమరాజు చెన్నమరాజు	16
చిత్రభారతము	చరిగొండ ధర్మన్న	16
చిత్రసీమ	శొంఠి భద్రాద్రిరామకవి	19
చెన్నపురీవిలాసము	మతుకుమల్లి నృసింహకవి	19
చెన్నబసవపురాణము	అన్నమూరి పాపయకవి	18
చౌడేశ్వరీవిలాసము	నన్నయభట్టు	11
జానకీరాఘవము	బేతపూడి కృష్ణయ్య	18
జాహ్నవీమాహాత్మ్యము	ఏనుగు లక్ష్మణకవి	18
జైమినిభారతము	పిల్లలమర్తి పినవీరభద్రకవి	14
తపతీసంవరణోపాఖ్యానము	అద్దంకి గంగాధరకవి	16
తారకబ్రహ్మరాజము	చింతగుంట రాధామాధవకవి	16
తారాశశాంకవిజయము	శేషము వేంకటపతి	18
తాళాంకనందనీపరిణయము	మరింగంటి సింగరాచార్యులు	17
దశకుమారచరిత్రము	కేతనకవి	13

దశరథరాజనందనచరిత్రము	మరింగంటి సింగరాచార్యులు	17
దశావతారచరిత్రము	ధరణిదేవుల నాగయామాత్యుడు	18
ద్వాత్రింశత్పుత్తలభంజికాకథలు	గోవలె గోపరాజు [డు	17
దిలీపచరిత్రము	కొటికలపూడి కృష్ణకవి	18
ద్రౌపదీపరిణయము	తిరుమలరాజ సూరపరాజకవి	18
ధనాభిరామము	నూతనకవి సూరన	17
ధరాత్మజాపరిణయము	క్రొత్తలంక మృత్యుంజయకవి	19
ధర్మఖండము	ఈదురుపల్లి భవానిశంకరుడు	18
ధర్మాంగదచరిత్రము	దాసరాజు	...
ధీరజనమనోవిరాజితము	తెనాలి రామలింగకవి	17
నయనోల్లాసము	దేవులపల్లి వేంకటకృష్ణకవి	19
నరసభూపాలీయము	మూర్తికవి	16
నరసభూపాలరాజీయము	సోమశేఖరకవి	19
నలచరిత్రము	సిరిపరిగడధర్మయామాత్యుడు	17
నలచరిత్రము (ద్విపద)	చక్రిపురి రాఘవాచారి	17
నాగరఖండము	తుర్కాణాకవి, అయ్యంకిభా	16
నాగ్నజితీపరిణయము	వల్లూరి నరసింహాకవి[లసరస్వతి	18
నాచికేతోపాఖ్యానము	మిక్కిలి మల్లికార్జునుడు	17
నారసింహపురాణము	హరిభట్టు	17
నాసికేతూపాఖ్యానము	దగ్గుపల్లి దుగ్గయ్య	15
నారాయణాచలమాహాత్మ్యము	అల్లమరాజు గంగిధామకవి	18
నిరంకుశోపాఖ్యానము	కందుకూరి రుద్రకవి	16
నిర్వచనోత్తరరామాయణము	తిక్కన	13
నిర్వచనవిచిత్రరామాయణము	వేలూరి వేంకటకవి	19
నీతిసారము	ప్రతాపరుద్రకవి	[illegible]
నీతిశాస్త్రముక్తావళి	బద్దెనకవి	14
నీలకుంతలావిలాసము	తులగాన నీలకంఠకవి	...
నీలకుంతలీవిలాసము	మావూరి పట్టియ్య	...

నీలాసుందరీపరిణయము	కూచిమంచి తిమ్మకవి	17
నృసింహపురాణము	ఎఱ్ఱాప్రెగడ	13
నృసింహవిలాసము	సైడిపాటి వేంకటనృసింహకవి	17
పంచతంత్రము	బైచరాజు వేంకటనాథుడు	15
పంచతంత్రము	దూబగుంట నారాయణకవి	15
పండితారాధ్యచరిత్రము	పాలకురికి సోమనాథుడు	15
పట్టాభిరామాయణము	ఘట్టు వేంకటరామకృష్ణకవి	18
పద్మపురాణము	మడికి సింగన్న	15
పద్మినీపరిణయము	ఉన్నవ యోగానందసూరి	...
పరమయోగివిలాసము	తిమ్మకృపాలుడు	16
పర్వతీపురాణము	శేషనాథార్యుడు	18
పలునాటివీరచరిత్రము	శ్రీనాథకవి	14
పాండురంగమాహాత్మ్యము	తెనాలి రామకృష్ణకవి	16
పాంచాలీపరిణయము	కాకమాని మూర్తికవి	17
పారిజాతాపహరణము	నంది తిమ్మన్న	15
పార్వతీపరిణయము	కోటి రఘునాథతొండమాన్	18
ప్రద్యుమ్నచరిత్రము [విలాసము	పొన్నాడ పెద్దిరాజు	...
ప్రబంధరాజనైషధశ్రీవిజయ	గణపవరపు వేంకటకవి	17
ప్రబంధరాజశిరోభూషణపారిజా	గురాజు వేంకటదానకవి	18
స్థబలరామచరిత్ర.		
పరిభోషణం[illegible]	[illegible], ఘంటసింగన్న	15
[illegible]	[illegible]	16
[illegible]	[illegible] బుగనప్ప	...
[illegible] (మిశ్రము)	[illegible] సోమనాథుడు	16
[illegible]	[illegible] కామేశ్వరశర్మ	19
[illegible] (మిశ్రము)	పాలకురికి సోమనాథుడు	12
[illegible]	పిడుపర్తి సోమనాథుడు	16
బహుళాశ్వచరిత్రము	దామెరల వేంగళభూపాలుడు	16

బిల్వేశ్వరీయము	కొకొండ వేంకటరత్నశర్మ	19
బిల్హణీయము	చిత్రికవి సింగరార్యుడు	18
బృందావనవిహారము	దామరాజు లక్ష్మీనారాయణ	19
బ్రహ్మోత్తరఖండము	శ్రీధరమల్లె వేంకటరామకవి	19
భద్రాపరిణయము	అల్లమరాజు సుబ్రహ్మణ్యకవి	19
భరతాభ్యుదయము	మాడభూషి వేంకటాచార్యుడు	19
భర్తృహరిసుభాషితము	ఏనుఁగు లక్ష్మణకవి	18
భర్తృహరిసుభాషితము	ఎలకూచి బాలసరస్వతి	16
భల్లాణచరిత్రము	పోచిరాజు వీరన్న	18
భాగవతము	బమ్మెర పోతనామాత్యుడు	14
భానుమతీపరిణయము	రెంటూరి రంగరాజు	16
భారతము	నన్నయభట్టాదులు	11
భారతము	అధర్వణాచార్యులు	13
భార్గవపురాణము	కాండూరి వేంకటదాసకవి	18
భీమేశ్వరపురాణము	శ్రీనాథకవి	14
భోజరాజీయము	అనంతామాత్యుడు	15
భోజసుతాపరిణయము	కోటీశ్వరకవి	18
మత్స్యపురాణము	హరిభట్టు	17
మదనవిజయకవిలాసము	చనువుల సోమలింగయ్య	18
మనుచరిత్రము	అల్లసాని పెద్దన	15
మహేంద్రవిజయము	దేవులపల్లి సుబ్బరాయకవి	19
మార్కండేయపురాణము	మారన	13
మతివిందాపరిణయము	కుందుర్తి వేంకటాచలకవి	17
మిత్రవిందాపరిణయము	రావుజనార్దనరంగారావుగారు	19
ముకుందవిలాసము	కాణాద పెద్దనసోమయాజి	17
మూర్తిత్రయోపాఖ్యానము	దంతులూరి బాపరాజు	18
మైరావణచరిత్రము	మాడయకవి	19
యతిరాజవిజయము	దేవులపల్లి సుబ్బరాయకవి	19

యయాతిచరిత్రము	పొన్నికంటి తెలగనార్యుఁడు	16
యాజ్ఞవల్క్యచరిత్రము	గట్టుపల్లిభువు	18
యాదవరాఘవపాండవీయము	నెల్లూరి వీరరాఘవకవి	18
యామినీపూర్ణతిలకావిలాసము	చళ్ళపిళ్ళ వరసకవి	18
రంగరాయచరిత్రము పద్య	దిట్టకవి నారాయణకవి	18
రంగనాథరామాయణము (ద్వి	రంగనాథుఁడు	13
రంగనాథరామాయణము ,,	కాచభూపతి, విఠ్ఠలరాజు	13
రంభాసలకూబరవిలాసము	బండి వెంకటస్వామినాయనికవి	19
రఘురామచరిత్రము	కృష్ణగిరి కృష్ణకవి	19
రసికజనమనోభిరామము	కూచిమంచి తిమ్మకవి	17
రసికజనమనోరంజనము	కందుకూరి వీరేశలింగకవి	20
రాఘవపాండవీయము	పింగళి సూరన్న	16
రాఘవపాండవయాదవీయము	అయ్యగారి వీరభద్రకవి	19
రాజశేఖరచరిత్రము	మాదయగారి మల్లన	16
రాజవాహనవిజయము	కాకమాని మూర్తికవి	17
రాజశేఖరవిలాసము	కూచిమంచి తిమ్మకవి	17
రాధామాధవసంవాదము	వెలిదండ్ల వేంకటపతి	18
రాధాకృష్ణసంవాదము	మండపాక పార్వతీశ్వరకవి	19
రాధికాసాంత్వనము	ముద్దుపళని	18
రామచంద్రోపాఖ్యానము	వారణాసి వేంకటకవి	19
రామచంద్రోపాఖ్యానము	మిక్కిలి మల్లికార్జునుఁడు	19
రామవిలాసము	ఏనుఁగు లక్ష్మణకవి	18
రామరాయవిలాసము	దేవులపల్లి సుబ్బరాయకవి	19
రామాయణము	భాస్కరాదులు	14
రామాయణము	మొల్ల	16
రామాయణము	గోపీనాథ వేంకటకవి	19
రామాభ్యుదయము	అయ్యలరాజు రామభద్రకవి	16
రామేశ్వరమాహాత్మ్యము	ఏనుఁగు లక్ష్మణకవి	18

రావువంశమువాక్తావళి	దేవులపల్లి వేంకటకృష్ణకవి	19
రుక్మాంగదచరిత్రము	పోతిభకవి మల్లనార్యుడు [డు	14
రుక్మిణీకళ్యాణము	జన్నాడ వేంకటరంగాచార్యుడు	19
రుక్మిణీపరిణయము	కూచిమంచి తిమ్మకవి	17
రుక్మిణీపరిణయము	సత్యవోలు భగవత్కవి [రులు	18
రెడ్డిమతభాస్త్రము	అయ్యలరాజు, అయ్యలభాస్క	18
లంకాపట్టయము	పింగిళిపోలు లక్ష్మణకవి	18
లక్ష్మీవిలాసము	రాయసము వేంకటపతి	16
లక్ష్మీనారాయణపరిణయము	శివపల్లి సరోత్తమకవి	18
వరాహపురాణము	నందిమల్లయ్య, గుంటసింగన్న	15
వరాహపురాణము	హరిభట్టు	17
వల్లవీవల్లవోల్లాసము	మాడభూషినృసింహాచార్యుడు	19
వసుచర్యచరిత్రము	రామరాజభూషణుడు	16
వాల్మీకిచరిత్రము	రఘునాథభూపాలుడు	17
వాసవదత్తాపరిణయము	నక్క-లంక వీరభద్రకవి	18
వాసవదత్తాపరిణయము	ఎట్లమిల్లి లక్ష్మీనారాయణ	19
విక్రమసేనము	చిమ్మపూడి అయ్యలరాజు	13
విక్రమార్క-చరిత్రము	జక్క-నకవి	14
విజయసేనము	తిక్క-నసోమయాజి (?)	13
విజయవిలాసము	చేమకూర వేంకటకవి	17
విజయానందనవిలాసము	మంగళగిరి ఆనందకవి	18
విజ్ఞానేశ్వరము	కేతన	13
విజ్ఞానదీపిక	చెన్నవీరయ	19
విపినారాయణచరిత్రము	చదలువాడ మల్లయకవి	16
విశ్వకర్మపురాణము	వీపూరి వేంకటాచార్యుడు	...
విశ్వగుణాదర్శనము	తిరుమలబుక్క-పట్టనచినతాతా	19
విష్ణుపురాణము	వెన్నెలకంటిసూరన్న [చార్యుడు	15
విష్ణుమాయావిలాసము	రోసనూరి వేంకటపతి	17

పథనాటకము	శ్రీనాథకవి	14
వీరభద్రవిజయము	బమ్మెర పోతనామాత్యుఁడు	14
వేంకటాచలమాహాత్మ్యము	దామెర చినవేంకటరాయకవి	18
వేంకటాచలమాహాత్మ్యము	తరిగొండ వెంకమాంబ	18
వేంకటేశ్వరవిలాసము	చళ్ళపిళ్ళ నరసకవి	19
వేదాంతరసాయనము	మంగళగిరి ఆనందకవి	18
వైజయంతీవిలాసము	సారంగు తమ్మయ్య	16
వైశ్యపురాణము	శ్రీగురు భాస్కరాచార్యులు	18
శంకరవిజయము	ఆలూరు కుప్పనకవి	19
శంతనువిలాసము	అల్లమరాజు రామకృష్ణకవి	19
శంతనూపాఖ్యానము	శాంతి భద్రాద్రిరామశాస్త్రి	19
శకుంతలాపరిణయము	పిల్లలమఱ్ఱి పినవీరభద్రకవి	14
శకుంతలాపరిణయము	రేవూరి వేంకటార్యుఁడు	18
శకుంతలాపరిణయము	కృష్ణకవి	18
శకుంతలాపరిణయము	పెద్దాడ నాగయామాత్యుఁడు	18
శకుంతలాపరిణయము	ఫక్కి వేంకటనరసయ్య	19
శతకంఠరామాయణము	లింగకవి, గంగకవి	17
శశిరేఖాపరిణయము	అప్పప్పకవి	19
శివజ్ఞానదీపిక	పెదపాటి సోమనకవి	...
శివరాత్రిమాహాత్మ్యము	శ్రీనాథకవి	14
శివరాత్రిమాహాత్మ్యము	లోకేరావు సోమనార్యుఁడు	...
శివయోగసారము	అనియాది గణపతిదేవుఁడు	17
శివలీలావిలాసము	కూచిమంచి తిమ్మకవి	17
శిశుపాలవధ	గోపీనాథ వేంకటకవి	19
శుకసప్తతి	పాలవేకరి కదరీపతినాయకుఁడు	18
శుద్ధాంధ్రోత్తరరామాయణము	కందుకూరి వీరేశలింగకవి	20
శుద్ధాంధ్రభారతసంగ్రహము	కందుకూరి వీరేశలింగకవి	20

శుద్ధాంధ్రనిరోష్ఠ్యనిర్వచనకుశ చరిత్రము	మచ్చ వేంకటకవి	19
శుద్ధాంధ్రనిరోష్ఠ్యనిర్వచనై ష	కందుకూరి వీరేశలింగకవి	20
శృంగారనైషధము [ధము	శ్రీనాథకవి	14
శృంగారరసమంజరి	గుడిపాటి కోదండకవి	18
శృంగారరసాలవాలము	వెణుతుర్ల వడ్డికవి	18
శేషధర్మములు	అల్లమరాజు సుబ్రహ్మణ్యకవి	19
శ్రీరంగమహాత్మ్యము	భైరవకవి	15
శ్రీరంగమాహాత్మ్యము	కట్టా వరదరాజేంద్రకవి	17
శ్రీరంగమాహాత్మ్యము	నల్లాన నృసింహాచార్యుడు	18
శ్రీరామస్తవరాజము	ముమ్మిడి మల్లనామార్యుడు	...
షట్చక్రవర్తిచరిత్రము	మల్లారెడ్డి	16
సంవరణచరిత్రము	తెనాలిరామకృష్ణకవి	16
సకలకథాసారసంగ్రహము	అయ్యలరాజు రామభద్రుడు	16
సత్యభామాపరిణయము	జిఱుమల్లి నరసింహకవి	19
సత్యభామాసాంత్వనము	కామేశ్వరకవి	17
సమీరకుమారవిజయము	పుష్పగిరి తిమ్మన్న	18
సర్పపురమాహాత్మ్యము	కూచిమంచి తిమ్మకవి	17
సర్వకామదాపరిణయము	శిష్టు కృష్ణమూర్తి	18
సాసందోపాఖ్యానము	బొంధనకోటి శివరామకవి	16
సారంగధరచరిత్రము	చేమకూర వేంకటకవి	17
సారంగధరచరిత్రము (ద్విపద)	కూచిమంచి తిమ్మకవి	17
సారంగధరచరిత్రము (ద్విపద)	బాణాల శంభుదాసు	18
సావిత్రీపరిణయము	దంతుర్తి దత్తాత్రేయకవి	19
సింహాచలమాహాత్మ్యము	కూచిమంచి తిమ్మకవి	17
సీతారామాంజనేయసంవాదము	పరశురామపంతులగురుమూర్తి	18
సీమంతసీకళ్యాణము	పెనుమళ్ళ సోమకవి	17
సుదక్షిణాపరిణయము	తెనాలి అన్నయకవి	16

సునందాపరిణయము	చింతకుంట కోదండరామకవి	18
సుబ్రహ్మణ్యవిజయము	త్యాగరాజమొదలి	19
సుభద్రాపరిణయము	కూచిమంచిజగ్గకవి	17
సుమనోమనోభిరంజనము	ఓగిరాల జగన్నాథకవి	19
సురాభాండేశ్వరము	గట్టుపల్లిభుపు	18
సూర్యతనయాపరిణయము	తక్కెళ్ళపాటి లింగన	18
సోమదేవరాజీయము	కూచిమంచిజగ్గకవి	17
సౌగంధికపుష్పసంగ్రహము	అప్పప్పకవి	19
హంసవింశతి	అయ్యలరాజు నారాయణామా	18
హరివిలాసము	శ్రీనాథకవి (తొండు	14
హరివంశము	ఎఱ్ఱాప్రెగడ	13
హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము	శంకరకవి	16
హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము (ద్విపద)	గౌరన	15
హరిశ్చంద్రనలోపాఖ్యానము	రామరాజభూషణుడు	16

N. B—ఈగ్రంథములలోని పద్యములే గాక మఱియు ననేకగ్రంథములలోని పద్యములు గూడఁ జేర్పఁబడుచున్నవి.

వర్ణనానుక్రమణిక.

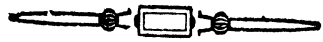

	పుట.
అంగస్ఫురణములు	33
అడవిపందులు	508
అద్భుతరసము	438
అనపత్యత	581
అనురూపదాంపత్యము	587
అన్నసత్రము	487
అభ్యంగనాదికము	548
అభినయము-నృత్యము	357
అభిసారికలు	80
అరణము	211
అరణ్యము	312
అరాజకరాష్ట్రము	489
అశోకవృక్షము	501
అష్టాదశవర్ణనలు	430
ఆంజనేయస్తుతి	375
ఆంధ్రదేశము	518
ఆకాశగమనము	495
ఆటవికులు	314
ఆటవికపల్లి	317
ఆటవికవస్తువులు	316
ఆటవికస్త్రీలు	315
ఆదిశేషస్తుతి	383
ఆయుధనామవిశేషములు	524
ఆర్థము	429
ఆశీర్వచనము	439
ఆశుకవితానిరసనము	439
ఆస్థానమంటపము	110
ఉద్దారుడు (రాజభటుడు)	578
ఉపనయనోత్సవము	473
ఊరుగాయలు	530
ఎఱుకసాని	576
ఏనుఁగులు	67
కంచరసామగ్రి	503
కందుకక్రీడ	475
కంపలు	531
కదళీపాకము	432
కరణము	445
కర్ణాటదేశము	519
కరుణరసము	437
కల్కివతారస్తుతి	415
కళింగదేశము	519
కవితాపాకములు	430
కవితాపరిశంస	427
కవిత్వము	433
కవిస్తుతి	417
కాముకీకపటవాక్యములు	466
కాముకుఁడు	460

	పుట.
కాయగూరలు	529
కార్యసాధకుడు	463
కావ్యపరిశేంస	426
కావ్యభేదంబులు	428
కావ్యము	435
కాసారము	176
కీర్తి	112
కుకవినింద	422
కుక్కుటనామవిశేషములు	495
కుమారస్తుతి	385
కుమ్మరి	445
కుశలపరిశ్న	440
కూర్మావతారస్తుతి	403
కృతిఘ్నుడు	463
కృతిసమర్పణము	438
కృష్ణావతారస్తుతి	416
కేళిగృహము	212
కోట	26
కోడికూత	233
కోళ్లపందెము	495
కౌమోదకీస్తుతి	381
కంత	210
గరుడస్తుతి	378
గరుత్మంతుడు	513
గంభీరి	225
గురుడు	441
గురుధర్మము	441
గురువులేనివిద్య	445
గురుశుశ్రూష	442
గుర్రపుస్వారి	496
గుర్రములు	70
గృహావస్థానము	481
గొఱియలు-మేకలు	504
గొల్లలు, (నుద్దులగొల్లలు)	445,446
గోపురములు	31
గోవులు	504
గ్రామములు	520
గ్రామదేవతాలయము	493
గ్రీష్మర్తువు	292
ఘటనావిశేషములు	524
ఘూర్జరదేశము	518
చండాలుడు	447
చండాలవాటిక	490
చంద్రోదయము	267
చంద్రోపాలంభనము	193
చక్రివాకములు	516
చక్రివాకి-వియోగిని	517
చాకలి	447
చాకలియిల్లు	486
చామరపరిచర్య	534
చిత్రస్త్రీజాతిస్త్రీలక్షణము	147
చిత్రికారుడు	467
చిత్రపటములు	467
చిఱుచెట్లు	529
చిలుకలు	511
చెడువిద్యార్థి	447

	పుట.		పుట.
చెడ్డపుత్తుఁడు	453	దరిద్రుఁడు	453
చెలికత్తె	579	దశావతారస్తుతి	400
చెలికాఁడు	579	దాఁగుడుమూఁతలు	478
చెలిమి	579	దాసర్లు	453
చోరుఁడు	448	దీపవిశేషములు	531
జంగములు	449	దుప్పులు	507
జంగమురాలు	462	దేవాలయము	492
జంబూవృక్షము	502	దేశములు	517
జలచరములు	517	ద్వంద్వయుద్ధము	341
జలక్రీడ	183	ద్రాక్షాపాకము	431
జాతర	494	ధనుర్విద్యానై పుణ్యము	444
జానకీస్తుతి	398	ధాన్యాదులు	525
జారిణీలక్షణము	461	భూపవిశేషములు	532
జాలరులు	449	నందకస్తుతి	381
జిల్లాలు	520	నక్షత్రములు	263
జేగలపేళ్లు	514	నదీవర్ణనము	348
జేరాలు	503	నదీనామవిశేషములు	351
డోలికావిహారము	478	నరసింహావతారస్తుతి	405
తపోవనము	318	నవరసములు	436
తమోవర్ణనము	258	నారికేళపాకము	431
తాంబూలము	545	నింద్యనైదికుఁడు	457
తిలఘృతకగృహము	484	నూతనవధూవరులు	218
తీగజాతులు	530	నూలువడకుట	488
తుమ్మెదలు	515	నృత్యము, అభినయము	357
తూఁగుటుయ్యెల	503	నెత్తము	498
నైరికుఁడు	450	నేతగాడు	487
దంపతులు	587	నేతగానియిల్లు	487
దధిముఖము	534	పక్షిజాతులు	515

	పుట.
పట్టాభిషేకము	563
పతిభక్తి	587
పతివ్రత	584
పతివ్రతలకనర్హాధర్మములు	590
పద్మసీజాతిస్త్రీలక్షణము	147
పరతత్త్వస్తుతి	361
పరశురామావతారస్తుతి	409
పరిఖావర్ణనము	23
పర్వతము	322
పల్లకి	502
పాంచజన్యస్తుతి	380
పాడూరు	490
పాదతాడనము	522
పాదసంవాహనము	521
పానీయశాల	487
పాన్పు	522
పార్వతీస్తుతి	396
పావురము	514
పికాద్యుపాలంభనము	201
పుత్రసంతానము	583
పుత్రోత్సవము	473
పురవర్ణనము	1
పురాలంకారము	559
పురుషవర్ణనము	158
పుష్పలావికలు	56
పుష్పావచయము	89
పేదనియోగి	457
పొదరిల్లు	503

	పుట.
పరిణయతాడనము	522
పరిభాతము	236
ఫలజాతులు	530
బలిజెగృహము	484
బలిజెశెట్టి	450
బలరామావతారస్తుతి	413
బాణములు	523
బాణసంచు	532
బాలిక	143
బాలికాక్రీడలు	476
బాలెంత	230
బాల్యము	161
బాల్యక్రీడలు	475
బావి	524
బావురుబిల్లి	508
బుడబుడక్కివాడు	450
బుద్ధావతారస్తుతి	414
బేతాళుడు	468
బ్రహ్మస్తుతి	367
బ్రాహ్మణులు	34
బ్రాహ్మణగృహము	481
భయానకరసము	437
భరతస్తుతి	374
భర్త	586
భర్తృవియోగిని	589
భర్తృసేవ	588
భల్లూకము	510
భక్ష్యభోజ్యభోజనాదికము	530

	పుట.		పుట.
భార్య	585	మాధ్వీకము	458
భీభత్సరసము	437	మాస్టీడు	452
భూతసైద్యుడు	468	మృదంగవాద్యము	356
భూషణవిశేషములు	524	ముష్టిబాహ్మణుడు	456
భూషణార్థి	430	మోహలేఖ	580
భోజనపద్ధతి	537	యుద్ధధర్మము	343
భ్రమరోపాలంభనము	200	యుద్ధవర్ణనము	331
మంత్రిసాని	576	యుద్ధయానము	339
మంత్రాలోచనము	574	యుద్ధరంగము	335
మంత్రి	573	యుద్ధశౌండి	340
మత్స్యావతారస్తుతి	401	యుద్ధసేన	337
మధుపానము	187	యువతి	144
మధ్యాహ్నము	246	యువరాజు	572
మనుబోతులు	506	రతివర్ణనము	162
మన్మథుడు	469	రఘురామావతారస్తుతి	410
మన్మథపూజ	471	రచ్చకోట్టము	489
మన్మథోపాలంభనము	190	రథములు	29
మట్టివృషము	501	రవిస్తుతి	384
మలయమారుతము	94	రాగవిశేషములు	354
మలయానిలోపాలంభనము	197	రాచనగరు	111
మల్లయుద్ధము	341	రాజవర్ణనము	98
మల్లికార్జునస్తుతి	385	రాజసభ	108
మల్లురు	450	రాజప్రతివందనము	567
మహారాష్ట్రదేశము	619	రాజసేవకులు	452
మహేశ్వరస్తుతి	364	రాజదర్శనోత్సుకులు	567
మహోత్సవము	505	రాజ్యపాలనము	114
మాతంగస్త్రీ	576	రాజమస్తాబు	565
మాద్దవానుగతుడు	430	రాజపురప్రవేశము	566

	పుట.		పుట.
కాట్నము	488	వాగ్ధకము	163
కాసకీడ	479	వింష్లు	523
కాశసులు	468	వికృతస్వరూపిణి	576
కెడ్డి	452	విఘ్నేశ్వరస్తుతి	385
కెడ్డిగృహము	483	వీటులు	81
కౌచికుఁడు	430	వితంతువు	589
కౌదర్యరసము	427	విద్య	442
లక్ష్మణస్తుతి	374	విద్యలు-కళలు	443
లక్ష్మీస్తుతి	394	విద్యాశూన్యుఁడు	444
లుబ్ధుఁడు	454	విద్యుద్దీపములు	531
లుబ్ధబ్రాహ్మణుఁడు	455	విరహి	170
లుబ్ధవైశ్యుఁడు	455	విరహిణి	164
లేస్లు	506	వివాహము	204
వంచకులు	463	వివాహమంటపము	209
వంటపూటియిల్లు	486	వివాహగృహము	209
వందనము	440	వివాహయాత్ర	210
వనవర్ణనము	82	వివాహాలంకృతి	208
వనవిహారము	89	వివేకి	430
వపర్వర్ణనము	28	విష్ణుస్తుతి	362
వరాహావతారస్తుతి	404	విశ్వేశ్వరస్తుతి	384
వర్షర్తువు	297	వీణలనామములు-వీణ	354
వసంతర్తువు	279	వీణావాద్యము	355
వసంతోత్సవము	472	వీథులు-అంగళ్లు	33
వస్త్రనామవిశేషములు	533	వీరభటులు	73
వాచకుఁడు	429	వీరభద్రస్తుతి	384
వాద్యవిశేషములు	533	వీరరసము	437
వానరులు	507	వృద్ధ	147
వామనావతారస్తుతి	401	వృషభములు	58

	పుట.
వృక్షజాతులు	527
వృక్షదోహదము	527
వెన్నెల	275
వేగినాడు	521
వేగుఁజుక్క	231
వేట	325
వేటకాండ్రు	327
వేటసాధనములు	328
వేటకుక్కలు	329
వేటకుక్కలపేర్లు	330
వేటధర్మములు	330
వేదోపాధ్యాయుఁడు	458
వేశ్యలు	76
వేశ్యావాటిక	491
వేశ్యాగృహము	484
వేశ్యాకేళిగృహము	485
వేశ్యామాత	154
వైదికుఁడు	456
వైద్యుఁడు	460
వైశ్యగృహము	482
వైశ్యులు	47
వైష్ణవులు	458
వ్యభిచారదూషణము	464
వ్యాఘ్రము	509
శంఖనీజాతిస్త్రీలక్షణము	148
శకునవిద్యలు	444
శతృఘ్నస్తుతి	374
శమీవృక్షము	501
శయనపద్ధతి	223
శరదృతువు	304
శాంతరసము	438
శార్ఙ్గస్తుతి	383
శాలిపాలికలు	64
శిల్పకుఁడు	430
శిశిరర్తువు	310
శిశిరోపచారములు	202
శిశుపోషణము	602
శిష్యధర్మము	442
శిష్యుఁడు	441
శుభలేఖ	580
శూపకృగృహము	483
శూద్రులు	52
శృంగారరసము	437
శైవబ్రాహ్మణుఁడు	457
శ్మశానవాటిక	490
శ్రీకృష్ణస్తుతి	369
శ్రీరంగశాయిస్తుతి	372
శ్రీరామస్తుతి	372
సంగీతము	352
సంత	489
సంతర్పణము	565
సంధ్యారాగము	247
సఖీజనహితోపదేశము	215
సఖీజననిర్మనము	217
సఖీజనపరిహాసవాక్యములు	222
సత్కవిలక్షణము	429

సప్తసంతానములు	426
సప్తవిధకవులు	429
సముద్రము	344
సరస్వతీస్తుతి	390
సర్పము	508
సవతులకయ్యము	534
సవారి	502
సవారిబోయలు	460
సస్యవర్ణనము	66
సాతాని	459
సాలభంజికలు	67
సింహము	510
సుకవిమాహాత్మ్యము	428
సుగంధద్రవ్యాదులు	532
సుదర్శనస్తుతి	379
సుద్దులగొల్లలు	446
సురతపద్ధతి	223
సురతాంతము	225
సువర్ణవర్తకుడు	459
సూతికాగృహము	485
సూర్యాస్తమయము	251
సూర్యోదయము	239
సేనాధిపతి	575
సౌధవర్ణనము	2
స్త్రీగర్భవర్ణనము	15
స్త్రీధర్మములు	59
స్త్రీపాత్రిముఖ్యము	14
స్త్రీపుంయుద్ధనైపుణ్యము	34
స్త్రీవర్ణనము	11
స్త్రీవిద్య	60
స్త్రీశుశ్రూషాంతవాసము	60
స్త్రీసౌన్యగృహాము	48
స్త్రీస్వభావము	14
స్వయంవరము	56
స్వర్ణకారుడు	459
స్వారిగుఱ్ఱము	496
స్నానపద్ధతి	536
హంసలు	512
హయగ్రీవస్తుతి	385
హరిహరస్తుతి	369
హాస్యనీజాతిస్త్రీలక్షణము	148
హాలికులు	65
హాస్యరసము	437
హేమంతఋతువు	308
క్షత్రియులు	41

విన్నపము.

ఈగ్రంథముద్రణంబునఁ బ్రమాదవశమునఁ
గలిగిన స్ఖలిత్యంబుల సవరించికొని, చదువఁ
జదువరులు ప్రార్థితులు.

గ్రంథకర్త.

శ్రీ

పరమేశ్వరాయనమః.

వర్ణనరత్నాకరము.

పురవర్ణనము.

గురుతరహర్మ్యమాలికల ♦ వాప్పుగిరిప్రజ మన్పురంబుఁ గాం
చిరి నవసౌరభప్రసవ♦చిత్రపటావళి గల్గుదాని నె
వ్వరికి మురాసపంబు లగు♦ప్రజయొన్నతపచ్రిచారుగో
పురములదాని నయ్యలకఁ♦ బోలెడుదాని మహోర్థసంపదన్. 1

భారతము సభాపర్వము, ఆశ్వాసము 1 పద్యము 172.

నీ. మెఱుఁగులఁ గన్నులు ♦ మిఱుమిట్లు వోయెడు, నపులచింతామణి♦హర్మ్యములను
చిత్రితక్షి చెలిఁగెడు♦తెరలప్రభాస్పర్శ, వేధికుట్టిమతల♦వీథికలను
దేదీప్యమాన మై ♦ తేజరిల్లెడుసిద్ధ, ఘుటికాదినసప్ర♦గోపురముల
భాభాసితానూన♦పరమాష్టపథాల, చారుతరానేక♦తోరణములఁ

*గీ. జిత్రవర్ణాతిశయరత్న♦చిత్రితాంగ, రంగన్మణి(క)బహుసురం♦గాంగణములఁ
గలిగి విశ్వంబినకుఁదన♦చెలుఁగుచెలుఁగు, నేయము లేదో మయంబగు♦శిల్పపురంబు.

మయూరసంధనము ఆ. 7 ప. 987

నీ. రాజమండలపూర్ణ ♦ రాజమండలపీథి, రత్నగర్భాలల ♦ రత్నగర్భ
గంధర్వగంధర్వ♦గంధర్వనగరంబు, నాగపున్నాగప్ర♦స్నాగవనము
మార్గణమార్గణ♦మార్గణనీప ము, త్తుంగిభుజంగభృ♦జంగిభూమి
కాంతకాంతారాతి♦కాంచెపంతస్థలి, మీరుమాదిపతి♦మూరసరసి

---

* "జిత్రవర్ణాతిశయనూత్న♦రత్నచితి, తాంగిరంగన్మణీసురాం♦గాంగణము లుఁ, గలిగి..." అని సంగ్రహపర్వము.

ఆ.వె. యనఁగఁ*బొగడుకెక్కు♦నలకాపురంబుదే,వేంద్రుపురముదాన♦వేంద్రుపురము
గ్రామణీయములలిత♦శోణాంశుమణిబద్ధ, గోపురంబు హస్తి♦నాపురంబు. 3

అథర్వణభారతము.

సీ. పరపు లోఁతును గల ♦ పరిఖతోఁ బొడుపును, ఘనమును నగుకోట♦ గలిగి తగిన
వాకిళ్లు బలుపుఁ గా ♦ వలి నొప్ప రమ్యగృహావాళితములు గొమ♦రారుపీఠు
లందంబు లగుమేటి♦యంగళ్లు నెల్లవ,స్తువులును శోభిల్ల ♦ సుజనబహుశ
స్యైధాన్యములును ఘృ♦తౌదనసద్రవ్య,ములును నానాయంత్ర♦ములును బహువి

ఆ.వె. ధాయుధములుబిరుదు♦లగుయోధులునుబండి,తులుఖిలాసినులును♦ధ్యాతముఖ్య
పరజనములునెఱయఁ♦బరమోత్సవంబులు,మెఱయఁగారము చెలువు♦మిగులవలయు.

భారతము శాంతిపర్వము, ఆశ్వా. 2 పద్య 363.

సీ. అఖిలభోగములకు ♦ నాస్పదం బగుట భో,గీంద్రిపట్టనమున ♦ కీడ యనియు
ధనసమృద్ధుల కెల్లఁ ♦ దల్లియి ల్లగుటఁ గు,బేరునిపీటికిఁ ♦ బర్గ యనియు
సైభవంబులకు నా♦వాసంబగుట సమ,రాధీశపురమున ♦ కధిక మనియు
నిర్మలసృష్టికి ♦ నెల వగుటను భార,తీశ్వరుపోలికి ♦ నెక్కు డనియు

ఆ.వె. వినుతినేయఁ జాలి♦పిధోన్నతంబుల, నతిశయిల్లి సజ్జ♦నాభిరామ
మై కరంబు వొలుచు♦నన్నగరంబు వి,మ్మరితసకలనస్తు♦పూర్ణ మగుచు. 5

నిశ్చలోత్తరరామాయణము, ఆ 1 పద్య 46.

సీ. ఎందులపరిఖ భో♦గీంద్రిబృందమునకు, భానుగతిఖని♦వాస మయ్యె
నెందులకోట ది♦నేందునిశ్వాసులకు, సముచితవిశ్రామ♦స్థాన మయ్యె
నెందులసౌధంబు ♦ లిందిరాదేవికి, నెనకంపుఁబుట్టిన♦యిండు లయ్యె
నెందులజనులస♦మృద్ధసర్వనములు, చపుల కుత్కృష్ట♦భంగులయ్యె

ఆ. నట్టిపికుసుమపురము ♦ నందు విశ్వంభరా,భారభరణపరిణ ♦ తోరుభుజుఁడు
రాజపంశజుండు ♦ రాజహంసుం డను, రాజు గలఁడు దివిజ♦రాజనిభుఁడు. 6

దశకుమారచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 3.

సీ. జనపాలనుతసింహ ♦ చక్రినాలంబు సా,మంతనిర్మలరత్న ♦ మండనంబు
రాజత్తురంగత♦రంగపయోనిధి, భద్రేభమేఘున♦భస్సలంబు
భూదేవదేవతా♦భూనదాచలము వ,దాన్యకల్పకదేవ♦తాపురంబు
బహుకళాకార్యాగ♦భాసికరండంబు, సుజనముక్తాఫల♦ప్రస్తిచయము

---

(2) * "అనఁగ నొగడ్త కెక్కు" అని పాఠాంతరము.

తే. చతురకాంతాపరిసూనవ♦సంతవేళ, రసికవిటజనమధుకరా♦రాములక్ష్మి
మధురికవిరాజనవమాంస♦మానసంబు, నాఁగ ధనదపురంబు వర్ణింపలఁ దనకు. 7
కేయూరబాహుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 16.

సీ. కనకకంపుఁజెనుఁగొట్ట♦ మనుపీథిఁ గడసంగ, మణిగోపురములు సవగ్రములుగ
బంధుర ప్రాసాద♦పంక్తులు నుష్ణుంగ,హర్మ్యలేఖలు మనో♦హరాంత నలర
రాజమార్గం బభి♦రామంబుగాఁ బణ్యవీథము లుజ్జ్వలశిల్ప♦భంగి నమర
నమిసద్మములుఁ జై♦త్యంబులు సభలును, బరిపలు సభూర్వీధు♦గచన మెఱయఁ
తే. కోణకూటట్టాలకంబులు ♦ తోరణములుగఁ, గూపదిక్కూకసగసులు ♦ గోమయమిగుల
నిలకపర్వతో♦ద్యానంబు♦లతులముగుఁ,బరగుపురమునిర్మించె న♦చ్చెరువుగాఁగ.
హరవంశము, ఉత్తరభాగము, ఆ 2 పద్య 16.

సీ. దిగ్గిడోపమమువ♦ద్విపదాననిర్ఝర, దుర్గినాయితభూమి ♦ దోహలంబు
హారితుఖంగోపమ ♦ హరిఖురక్షితి హేమ, కుట్టిమోల్లిత రేణు ♦ సుమితంబు
జలమునోజవహయో♦ర్జితమణిస్యందన, విస్తారితాదిత్య♦పీపులరథము
వనోన్యవిభవాప♦హాసమోహోద్యోధ, రథసంఘటంబాన ♦ సంకులంబు
తే. సురవసుంపమయోధ్యన్న♦శోభితంబుఁ, గనకమందిరగగ్గత మేను♦గొరిపంబు
నిప్పుగోట్టును మెంతెయు♦నోప్పు ననుచుఁ, జూచి నంతెస మందిరి♦మాఙ్గు లఖిల.
భాస్కరరామాయణము, యుద్ధ. పద్య 2515.

సీ. గంభీరపరిఖా♦గగ్రీల కశాంత, కేళీవిహారదీ♦ర్ఘిక యనంగ
నుత్తాలసాల మ♦న్యులఖుబ్బి దివిఁ బొగిడఁగ, జేసినదిగ్ధని♦శేణి యనఁగఁ
బటుచాతుస్సౌధ్య♦సంఘ మర్థులపాలి, రాజితకల్పకా♦రామ మనఁగఁ
బ్రాంతసంస్థిత యైన ♦ భవజ్రాటబాహిని, భుక్తిముక్తిప్రద♦స్థాన్తి యనఁగ
తే. నెప్పుడును నొప్పురాజమ♦హేంద్రసరము,ధరణిఁ గల్పించె నేరాజు♦పనదుపేర
నట్టిరాజమహేంద్రుని♦యనుఁగుసునుమ, డెసఁగుఁ జాపక్యవిశ్వన♦శేశ్వరుండు.
కావ్యాలంకారచూడామణి, ఉల్లాస 3 పద్య 94.

సీ. పరిత్యగ్గిరచనాతి ♦ భాసురపాంచాలీవాద, నిర్జితగోత్రాపి♦నీధరంబు
పాంకారశిఖరాగ్ర♦బంధురమణిగృ, ద్ధనుతచారకా♦విభ్రమంబు
భద్రాభ్యంతర♦పరిలిబింబిరదుర్గి, స్మారితపాతాళ♦భూరుహంబు
నగపుష్పసారభా♦వర్జితమధుపశూ,న్యీకృతాశావార♦ణేంద్రగండ
తే. మప్పురస్సన్నిహితణీయలీ♦లాతిశయవి,లాసినీజనసేవ్రవి♦లాసజనిత

కుసుమశరబాణ*సైహర్త్య ♦ మనదృశార్థ, నిర్జితాలక ముజ్జయి♦నీపురంబు. 11
అమరేశ్వరుని విక్రమనేనము.

తే. పరిఘ గుడివోలె జనచుట్టు♦దిరిగియుండఁ, బరుల కేరికి గ్రహణగో♦చరముగాక
విషధరాధీశభాషిత♦విషమభాష్య, భక్కికయుఁబోలె నొప్పె న♦ప్పట్టనంబు. 12
శృంగారశైషధము, ఆ 2 పద్య 38.

సీ. శిక్షితాసూన♦చిత్రరేఖాయుక్తి, గొమ్మలందును గోట♦కొమ్మలందు
నవరసపదయుక్తి ♦ నానార్థగరిమలు, రాజులందును గవి♦రాజులందు
గవిలోకసంతోష♦కరజీవనస్థితి, సతులందును గేళి♦సరసులందు
నవనవశ్రీ సుమ♦నఃప్రవాహవిభూతి, మాప్రలందును సెల♦మావ్రలందు

తే. గలిగి సముద్రగసౌధాగ్ర♦తలసమగ్ర, శాతకుంభమహాకుంభ♦జాతగుంభి
తోరురత్నవినూత్నశృం♦గార మగుచు, సిరుల నొప్పారు విక్రమ♦సింహపురము.
విక్రమార్కచరిత్రము, ఆ 7 పద్య 133.

సీ. చమ్మరాగోపల♦పాత్రికారరుచిజాల, గంధమూషితవ్యోమ♦మండలంబు
పాతాళజలధరీ♦పర్యాప్తకల్లోల, సుకుమారపరిఖోప♦శోభితంబు
శక్రనీలశిలావి♦శాలగోపురగోచి, రసమయజనితమి♦థ్యాతిమంబు
కనకగోపానసీ♦ఖచితముక్తాఫల, రాజీవిలగ్న హా♦రాగణంబు

తే. రాజసదనాగ్రిదేశవి♦రాజమాన, తోరణాలీనమణిగణ్యుతివితాన
విభవలక్ష్మీవిలంబిత ♦ విలసదింద్ర, చాపరుచిచాపలము హస్తి♦నాపురంబు. 14
శకుంతలాపరిణయము (పి. పెద వీ.), ఆ 1 పద్య 69.

ఉ. సారకవీంద్రిచాలకవి♦శాలసీంధు శ్రయవృష్టిధార ని
స్సారదరిద్రభారతిసు♦మండనికారదశారధార సం
సారకృశానుతప్తజన♦శ్రేయ్యికరామృతధార గాక యూ
ధార చలంప నన్యపసు♦ధారమణీశపురోపవాసమే. 15
భోజరాజీయము, ఆ 2 పద్య 45.

సీ. వేదశాస్త్రపురాణ♦విద్యావిజృంభిత, కలితధాత్రీసుర ♦ కలకలంబు
గజహయారోహణ♦కౌశలసంచార, మహితరాజకుమార♦మండలంబు
పరిజనోత్సాహల♦ప్రస్తుతవర్ణ, సకలవిక్రయశ్రేష్ఠ♦సంపులంబు
నానాయుధాభ్యాస♦నైపుణ్యసారేయ, విభుతిసమృద్ధ♦విభ్రమంబు

తే. కల్పితానల్పదేవతా♦గారభూమి, రత్నకీలితభవసౌధ♦నాగరంబు

* "సైహ్యత్యు" అని పాఠాంతరము. ¶ (illegible ?)

నగుచునమరేంద్రునగరంబు♦నగుచుధాత్రిఁ,బొలుచుఁబాటలీపుత్త్రిమ♦న్పురవరంబు.
పంచతంత్రిము (దూ. నా.), ఆ 1 ప 48.

సీ. వనజగర్భకటాహ♦వర్ధిష్ణువరణంబు, బలిబహూకృత పుణ్య♦సలిలక్షేయ
మరుణాంశుకలశభా♦సురరత్న సౌధంబు, కుధరభిద్బృహచుంబి♦గోపురంబు
ధనధనాక్రీడ స♦ద్దాతృనిష్కుటకంబు, బ్రహ్మనిష్ప్రద్విజ♦పాంజలంబు
భార్గవశౌర్యవై♦భవయుతక్షత్రంబు, పాలస్త్యనిధవణి♦గ్భానురంబు
గీ. పద్మనాయకశుభవిభా♦భర్త్యమాన, విద్వ దావాసమండలీ♦విహారమాణ
భూరిసంతాపతిమిరంబు♦ పొగడనెగడుఁ, బూర్ణగరిమంబు పాటలీ♦పురవరంబు.
పంచతంత్రము పై. వే. ఆ 1.

సీ. వీటిసతుల పా♦లిండ్లపై గంబూర, నవహారములచిప్ప♦కవ్యచు మాన్చు
మలయజం బేవీటఁ ♦ దొలిచెక్కుడులిచి మే, డలకిచ్చి మిగులుభూ♦ములకు డిగ్గఁ
గలఁచు నేవీటిసిం♦హళగజంబులగాలి, చైత్రివేళనుద్ది♦శాగజంబుఁ
దాల్చు నేవీటిప్రాం♦క్తనభూపనిర్మాల్య, మరికతంబులు పెఱ♦భరణిపతులు
గీ. కపినరనియుక్తి గిరిసద్మ♦గ్గహననిలయ, గాత్రిగాహితకనక ము♦క్తాకవాట
గోపురావేశితోచ్చతా♦షోభ్యపభ్ర, వనరు దక్షిణమధుర సాం♦ద్రద్రుమధుర.
ఆముక్తమాల్యద, ఆ 2 పద్య 3.

మ. పరుణాద్వీచివతీతటాంచలమునన్ ♦ ప్రస్ఫుల్లచుంబితౌం
బరమై సౌధసుధాప్రభాధవళిత♦ప్రాలేయ రుగ్మండలీ
హరిణంబై యరుణాస్పదం బవగ నా♦ర్యావర్తదేశంబునం
బుర మొప్పు న్మహికంఠహార తిరగ♦స్ఫూర్తి స్వడంబించుచున్. 19
మనుచరిత్రిము, ఆ 1 పద్య 49.

సీ. సౌధచర ద్వ్యధూ♦జవ దర్వణీభవ, ద్దివ్యలోకప్రవం♦తీజలంబు
గజతవప్రస్థాణు ♦ గజచర్మశాటీక, వత్పరిఖావారి ♦ వలయితంబు
శాతమన్యవశిలా♦స్థగితకాంచీదామ, భానురోపవనాళి♦పరివృతంబు
పౌరప్రతాప వి♦భ్రాతిక్ష్మ్యధిక, స్థలగోపురమణీచి♦చ్ఛటాన్వితంబు
గీ. బహుసువిధాతోపదోషనిలకిలష్ట, వినవప్యనిషిండాగా♦ఢ నినమ
గనసినాతురి గావర్త♦సంగిహ్ణ క్ష్య, కాంతర మగునానంచిరాశ్యపురము. 20
రాజశేఖరచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 44.

సీ. కమలాకనముతోటఁ ♦ గమలాకరములోటి, బలబాహ్యకేళీస్థ ♦ లియఁబనక
రాజమండలమాట ♦ రాజమండలమాటఁ, గువలయప్రియవృత్తి ♦ విపరపడక

మాణిక్యచయమాట ♦ మాణిక్యచయమాటఁ, గ్రొత్తడాలు సెలంగ♦గుఱుతుపడక
యమరదీర్ఘిక లౌట ♦ యమరదీర్ఘిక లౌట, ఘననుపన్నాబ్జత ♦ గానఁబడక
గీ. గోపురము లౌట మణిమయ♦గోపురంబు,లౌట గురుసమున్నతి మెయిఁ♦దేటపడక
ద్వాపరంబున విలసిల్లు ♦ ద్వాపరంబు, గరిమఁ దనరారు మాణిక్య♦పురవరంబు.
నిరంకుశోపాఖ్యానము, ఆ 1 పద్య 43.

సీ. జాతరూపమనోజ్ఞ♦జాతరూపం బైన, కోటచే పలయాదిగి ♦ నోటుపఱచి
మధుసుధారసపూర ♦ మధురనీరం బైన, పరిఖచే వారాశి ♦ భంగపఱచి
నవరత్నచితాళి ♦ నవయత్నకము లైన, యిండ్లచేఁ గనకాదిగి ♦ యేపుగఱచి
కాంతనిర్మలచంద్రి♦కాంతబద్ధము లైన, కుట్టిమంబుల ధాత్రిఁ ♦ గొంచెపఱచి
గీ. కమలగర్భుండు దనసృష్టి ♦ గాని భువన, కోశగర్వంబు నణఁగింపఁ ♦ గోరి దీని
బేడ్క నిర్మించె ననఁ బొల్చు ♦ విమతహృదయ, ఘట్టనంబైన సాకేత♦పట్టనంబు.
కవికర్ణరసాయనము, ఆ 1 పద్య 103.

సీ. శ్రీరమారమణవి♦హారహారిగృహంబు, బహుశోభనాన్విత ♦ పత్యహంబు
సతతపౌరజనాచ ♦ రితవిస్మృతిమహంబు, దుర్వారచతురంగ ♦ ధూర్వహంబు
శ్రీమహరత్నమగంధ♦సహితగంధవహంబు, దీపితారాతిగ♦ర్వాపహంబు
నాయికానాయకో♦న్నతరహఃకలహంబు, సర్వసస్తువాత్మ♦సంగ్రహంబు
గీ. మహిని రహిమీరు నౌర పఁ♦పానదీత, రంగసంఘుమంఘుమా♦రవవిధూత
బాహ్మవీనిమ్ననానుధా♦సాగరంబు, విజయనగరంబు సుజనసం♦విత్కరంబు. 2
కృష్ణరాయవిజయము, ఆ 1 పద్య 43.

సీ. అతులితశ్రీమనో♦హరవాసమై సర్వ, మంగళాన్వితమహో♦మహిమ నెనసి
మానితవాక్చతు♦రాననస్థితిఁ జెంది, విబుధాధినాథస♦ద్విహ్వతి నెనసి
ధర్మపాలనశుభో♦దయకీర్తిఁ జెల్వొంది, భువనైకవైభవ♦స్ఫురణ నలరి
ఘనదాత్తనదనిధా♦ననదానగతి మించి, పరిబలపున్నాగసం♦పద వహించి
గీ. జగతి వైకుంఠకైలాస♦సత్యలోక, దిగ్వరపురాధిరాజమం♦దిరనిభపరి
భావభాసిత మగుచుసం♦పదలఁ బొడలు, నఖిలవిద్యాకరం బయో♦ధ్యాపురంబు
ఇందుమతీపరిణయము, (కుమా. భూర్జ.) ఆ 1 పద్య 141.

సీ. శ్రీభావిశేషమి♦శ్రీభావిభవనంబు, సారసకలితకా♦సారసమితి
పాలికారవ్రజదీ♦ప్రాకారహర్మ్యంబు, పుంజరంజితభద్ర♦కుంజరంబు
రమణీయతావాస♦రమణీయయుతవిలాసి, కాంచనసౌధాధి♦కాంచనంబు
రాజహంసకులీన♦రాజహంసకులంబు, బంధురప్యగృహస్థ♦బంధురంబు

గీ. కల్పకానల్పశోభనా♦కల్పకంబు, గోపురద్వారచుంబిత♦గోపురంబు
సింధుజన్మాశ్వదేశీయ♦సింధుజంబు, గజపురం బొప్పు జితమరు♦ద్గజపురంబు. 25

తపతీసంవరణోపాఖ్యానము, ఆ 1 పద్య 43.

సీ. ఆతరు లమరలో♦కాలోకమున కెక్క, జగతి గాఁగల దేమొ♦గగనభాగ
మాదంతులు కులాచ♦లాలానమం గొన్నఁ, గుమ్మించునే మొ ది♦క్కుంజరమ్ము
లామావు లాతోర్వి♦కలఁతి దాఁటులు దాఁటు, సరివీథి గనునే మొ♦తరణిహయము
లాపీరభటులు సా♦హసపుసాములఁ బూయఁ, జైపూతతయగునే మొ ♦ బలపరాగ

గీ. మాచకోరాక్షులకటాక్ష♦మందునే మొ, సాంగముగఁజూడసామ్రాజ్య♦మంగభవున
కాపురమ కాణయాచిగై♦యమరునే మొ, కాఁపురమునేయపీరశృం♦గారములకు.

కకుత్స్థవిజయము, ఆ 1 పద్య 123

సీ. వరసుమనోభవ్య♦తరుల కావాల మ, త్యల్పకులాపాలి♦కలరు భరణి
సరిలేని తెలిము త్తె♦సరులకొటారు క, ళ్యాణపరంపర♦లతొలుదీవి
సురుచిరమణుల కా♦కరసీమ శ్రుతిహిత, భూషిరద్విజకోటి♦పట్టుఁగొమ్మ
సగసుల కారామ♦సరణి శ్రీరంగఁగే, హక్రోడవాసిని♦ కాటపట్టు

గీ. వెలయు నావరణాంబుసం♦పీలహాట, కాండమోహదపరిఖావృ♦తాంఘ్రివజ్రి
దంతురప్రాంతగంగాని♦రంతరాగ్రి, భూరివరణం బధిస్థాన♦పురవరంబు. 27

వసుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 94.

సీ. శూలశయాభీల♦శూలదుర్వారంబు, భూరిమాయాగతి ప్ర♦భూషితంబు
రాజితనానాస్థి♦రాజిపరికరంబు, నవతిరసాతినం♦దద్విజంబు
ఘననాట్యభూతాళి♦కారవనాచాల, మధిక రక్తాశ్వదీ♦ప్తాజిరంబు
పాల్యధూమనిరంత♦రచితానలవితాన, మనవధికార్తస్వ♦రాభిపూర్ణ

గీ. మలఘుభూతియగణ్యపు♦ణ్యజనపాళి, కాసమసనం బయోధ్య ధై♦ర్యసమాన
మంత్రికృత్యాస్పద మనూన♦మానసాబ్జ, గుంభితాశ్చర్యుఁడైకనుం♦గొనుచువచ్చి.

హరిశ్చంద్రనళోపాఖ్యానము, ఆ 5 పద్య 6.

సీ. ధాత్రీమహాదేవి ♦ తాల్చినమాన్నిటి, మొలనూలిరత్నంపు♦మొగ పనంగ
జలధిపేరిటిపాప♦తలచుట్టు గలధరి, తీర్థమూర్తిశివుచిర్తి♦తిలక మనఁగ
నఖరదిక్పతి కట్టి♦నట్టిసాగరమను, పుట్టంపుఁదుది వ్రాత♦మొగడ యనఁగ
వరుణగోపురబద్ధ♦నార్తితోరణమధ్య, గుంభితనవపుష్ప♦గుచ్ఛ మనఁగ

గీ. విబుధమణిమయస్నిగ్ధ♦విసరవిశర, భోపశోభిత మగు♦ద్వార♦కాపురంబు.

దవులఁగాన్పించెఁదనుఁజూడఁదైవవిభుఁడు, వేయికన్నులఁజూలకఁనెఁగుపడఁగ.
ప్రభావతీప్రద్యుమ్నము, ఆ 1 పద్య 54.

చ. అగణితలీల నప్సరము ♦ నందు విరాజిలుచుండు సెంతయున్
మృగమదలేపపంకముల ♦ మేలిమికోటలు పుష్పవాటులున్
నిగనిగమన్వితంకములు ♦ నీలపుమేడలు పైడిగోడలుం
బగడపుబంచుపాంకములఁ ♦ బచ్చలతిన్నెలు వింతపన్నెలున్. 30
కళాపూర్ణోదయము, ఆ 1 పద్య 114.

సీ. శ్రీకరోదయ వధూ♦లోకానవద్యభా, నాటితబహుచంద్రి♦నాటనంబు
సమ్మర్దగళితభూ♦షారత్నమంజరీ, యోజితరథ్యాప్ర♦పూజనంబు
కైలాసశైలసం♦కాశసౌధనివేశ, కాముదీకవచిత♦గగనతలము
విస్ఫీర్ణవిపణివి♦న్యస్తవస్తువ్రజ, ప్రకటితరత్నగ♦ర్భజఠరము
గీ. విపులపవమాన తాండవ♦వేపమాన, లాంఛనధ్వజపట్టప♦ల్లవలలామ
మూలిరచితకళాకృత్య♦హేలిహాయము, దీపితం బగుశ్రీకా♦కాపురంబు. 31
పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 1 పద్య 103.

సీ. శ్రీకరానేకర♦త్నాకరపాకార, గోపురప్రాసాద♦దీపరంబు
సౌధాగ్రిసంచర♦జ్జలజముఖీముఖ, మణిదర్పణీతచంద్ర♦మండలంబు
కనకనికేతనా♦కలితకేతనపటా, పల్లవాంకితదిశా♦పతిపురంబు
ప్రతిమందిరాళింద♦భాగముక్తాఫల, రంగవల్లీవిభా♦రాజితంబు
గీ. నీలమణిరాగకీలితో♦న్మీలదభ్ర, చుంబిహర్మ్యకదంబనీ♦లాంబుదభ్ర
మపరిదాలోకనర్తితా♦మరవనాహి, భుగ్వితానంబు కాంచికా♦పురవరంబు. 32
భుటికాచలమాహాత్మ్యము, ఆ 2 పద్య 161.

సీ. మదనాగయూథన♦మగ్రదేశము గాని, కుటిలనర్తనశేష♦కులము గాదు
ఆహవోర్వీజయ♦హరివివాసము గాని, కీశసముత్కరాం♦కితము గాదు
సుందరస్యందన♦మందిరం బగుఁ గాని, సంతతమంజుళా♦శ్రిమను గాదు
మోహనగణికాస♦మూహగేయము గాని, యూథికానికరసం♦యుతము గాదు
గీ. సరససత్ప్రాజననివా♦సమ్ము గాని, కఠిననిర్దయదైత్యసం♦ఘమ్ము గాదు
కాదు కాదని కొనియాడఁ♦గలిగినట్టి, పురవరాగ్రమ్ము సాకేత♦పురవరమ్ము. 33
మొల్లరామాయణము, బాల పద్య 2.

చ. కల దొకపట్టసంబు నిహి♦కాకరహాలినివాసహాసిపే
ళలకగ్గకాంతసౌధకుటి♦లాగ్రగతాభిరామ మై

జలరుహమిత్రవంశనృప♦చంద్రయశోలతికాలవాలముం
బలరె బృహద్వజసాలము స♦ధం బొరయంగ నయోధ్య నా మహిన్. 34

సుదక్షిణాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 63.

సీ. తగఁ గోటఁ దాచిన ♦ మగమానికంబుల, తెలిరంగు లెపుడు వె♦న్నెలలు గాయ
మేడలపై నాడు మెలఁతలుఁ జెఱుగంటి, కొమ్మలు సేప్రొద్దుఁ ♦ గూడి తిరుగఁ
బిలువచామ లగడ్త ♦ పలినీటిపైఁ దేలి, యెరిమతో ననయంబు ♦ నోల లాడ
మేలిమిబంగారు♦ మేలిపచ్చలడాలు, మిసిమి మింటికి నెల్లఁ ♦ జసిమి యెనఁగఁ
గీ. జదల రాసినకొమ్మల♦చాలుకలన, మీఁదఁ రాకాకయలప్రొద్దు♦మెఱుఁగుదేఱు
గదనులనె రాకపోకలు♦గా మెలంగఁ, జనరుఁ బుడమిఁ బ్రితిష్ఠాన♦మనఁగ వీడు.

యయాతిచరిత్రము, ఆ 1.

సీ. గోపుర గోపుర ♦ గోపురప్రతిమంబు, కొల్పుర్రు కల్పదుర్గి ♦ గౌరవంబు
మానవ మానవ ♦ మానవాధిశయంబు, మణిజాల మణిజాల ♦ మంజిమంబు
సారంగ సారంగ ♦ సారంగ నయనంబు, సుమనోజ్ఞ సుమనోజ్ఞ ♦ శోభితంబు
బహుధామ బహుధామ ♦ బహుధామ చిత్రంబు, ఘనసార ఘనసార♦గంధిలంబు
గీ. భవ్య కాసార కాసార ♦ బంధురంబు, జవన సైంధవ సైంధవ ♦ సంకులంబు
బహుళ కేతన కేతన♦ఘస్మరంబు, నై విభ్రాంతించె నిది నయో♦ధ్యాపురంబు.

షట్చక్రివర్తిచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 15.

సీ. రమణీయ తేజోనిధ♦రాజులు రాజులు, పటుపరాక్రమ సమ♦ద్భటులు భటులు
నిజబలాధరీకృ దిగ్గజములు గజములు, హరిణవేగజితార్క్ష ♦ హయులు హయులు
విబుధకరీకృపీత ♦ విబుధులు విబుధులు, కవితాధినుత మనుత్క్ష్మ-పులు కవులు
రతిరాజ కంతహో♦రమణులు రమణులు, వరభూస్త్రి వర్తనుల్ ♦ వర్తకులును
గీ. గలిగి కైవల్యఫలదాయ♦కక్షితీంద్రి, భూమిసురవల్లి గొన య♦ఘ్నీమవల్లి
కిలయమున నశ్వరముగాక ♦ చెలయ నరసి, శాశ్వతంబుగ నేలు న♦ధీశ్వరుండు.

కైవల్యకల్పవల్లి, ఆ 1 పద్య 48.

సీ. ఆకాశవాహినీ ♦ నీకాశచర్యంగ, భూరిరయానగీ♦భాసనంబు
పవనభుగ్భామినీ ♦ పాథోహార యో, గ్యానేక పరిభాజి ♦ తాగ్నేయంబు
సౌధ శృంగన్యస్త ♦ జలజరాగప్రభా, పాటలీకృత దిఙ్ము♦ఖస్థలంబు
నికట లీలారామ ♦ వికచనానావిధ, పరిసర సౌరభ్య వి♦ఖ్యాతిచెంబు
గీ. కరము గొనియాడఁ దను సహా♦కారకైరి, ధారుణీశ్వరజలజ స♦హాకరంబు

ప్రబల విభవాకరము వీర♦భటనికాయ, కేసరిక్షోణీధరము సా♦కేతపురము,
హరశ్చంద్రోర్వీపాఖ్యానము, శంకర. ఆ 1 పద్య 84.

సీ. మదపులేనుఁగులీల ♦ మాపంసులఁ దనర్చి, తమ్మిసైకిరి చెక్కు♦దళములఁ గని
కనకాద్రికరణిఁ గాం♦చనతూటములమించి, మహిబమ్మ్రుమాడ్డి♦ఁగొమ్మలఁజెలంగి
కమలాకరముగతిఁ ♦ గలువడంబుల మాటి, దివిరితి బిబుధాళిఁ ♦ దేజరిల్లి
పలుకుఁగప్రపుఁజాయ ♦ చలువతావులమించి,ననుఁగుదోల్కరిమాడ్డి♦ఘనులనలరి

గీ. గాంగగాంగేయజలజాత ♦ భృంగభావ, జీవమణిసౌధపాళి కే♦ళీవిలోల
లోల మృగశాబలోచనా♦లోచనపథ్, భాళి యగుద్వారకాపుర♦మాళి సెఱయు.
భానుమతీపరిణయము, ఆ 1 పద్య 4.

క. ఆవీడు దనకు వేలుపు, చావీడు ధరాపురాళిఁ ♦ దలఁతురె యనుచుం
డావీడు భోగవతిని నుఁ, చావీడున్నతయశఃప్ర♦తాపోజ్జ్వలమై. 40
బహులాశ్వచరిత్రము ఆ 1 పద్య 78.

చీ. పినుఁగ సపక్ష మే♦రునగాయమాన కే, తన సమూకలిత ర♦భపర్వజంబు
పర్వబల నిర్ఝరసాను♦భానుశైలోపమ, ధారాళ దానవే♦దండకులము
పవమాన మానస ♦ జవజితీషునిర్జర, లోన్నతత్తురఁగ స♦మత్కుటంబు
పరవాహినీశ ని♦ర్భరసీరసాగణ్య, విలయాగ్నిసంకాశ ♦ బలవిధాయి

గీ. మహిత గంభీర పరిమాయ♦మ(హ్యా)?..., కన్యకాభరణడాహినీ ♦ భవ్యతరసు
కేళికా దీర్ఘికాయితా ♦ నేలపుణ్య, పుష్కరిణి రంగధామంబు ♦ చూగనొందరిమ్ము.
శ్రీరంగమాహాత్మ్యము, క. వ. ఆ 6.

కా. చందర్వీపస్థిర సౌధశ్రేణపరి♦శ్యామ కినద్వండ్వ ని
స్తంద్రప్రత్యూహోష్ణగంధకలనా ♦ సంతోషితద్యోగినీ
సాందర్వీప్రస్ఫుటహాటకాంబురుహ చం♦చచ్చంచరీకోత్కరం
బిందర్వీప్రస్థపురంబు భాసిలు రమా♦హేలాకళావాస్థ్యం. 42
కిజయుషిలాసము, ఆ 1 పద్య 86

సీ. శ్రీకరంబు రమావ♦లోకరంబు శుభపథ్, జాకరం బనఁగఁ జెం♦పొవహించి
సుందరంబు సువర్ణ♦మందిరంబు శుభాదిథ్, కందరంబనఁగఁ బ్ర♦ఖ్యాతిఁ గాంచి
పావనంబు మహార్థ♦భావనంబు బనాళి, జీవనంబనఁగఁ బ్ర♦సిద్ధి మించి
భానురంబు విశిష్ట♦భూసురంబు హృతాబ్ధి, నీసరంబనఁగ వ♦న్నియ ఘటించి

గీ. శ్రీక వదితోక సన్నుతపాక విభవపాక, సైక నృపలోక సుకీర్తిక ♦ సౌఖ్యదీక

శాకలిత నాకసమసంప♦దాకరంబు, నైకయుపురంబు తెనసు భో♦నైకశుభము. 42

ముకుందవిలాసము, ఆ 2 పద్య 41.

ఉ. ఆపురమందుఁ గంపుణిగి♦యుండపుఁగోట పయోధికన్యకుం
బ్రాపయి తమ్మిహోలికను ♦ భాసిలెఁ గొమ్మలు తోకులట్లు చా
లై పరగెం దదంతర గ♦శన్నవమూర్తికలీల నర్థివీ
క్షీపృథుశీకరమ్ము లెసఁ♦గెన్ హరి సేనలు చల్లు నైవడిన్.

సత్యభామాసాంత్వనము. ఆ 1.

సీ. జనజితపవనుపై ♦ జయలేఖురంగిక, మిందుపాణింధమ♦హేమవరుణ
మథ్నింలిహాదభ్ర♦విథ్నిమసౌధంబు, పరలోలుపన్నపాల ♦ భాసితంబు
నాగేశయ్యప్రియా♦భోగగేహము కోర, కత్తారకోద్యాన ♦ కలితశాఖి
ఉనరీక్ష్యవాధికా ♦ మగపురీసఖ్యంబు, † పరిమరిమృజమనుః ♦ పండితంబు
గీ. గటదభీఘటాసముత్కట ♦ కటకటాహ, జటిల మహిషీకృవనటీ♦విటపటుత్వ
నటహార్యదవార్య ఋం♦డాలజాల, మోదనంబగు నప్పట ♦ భేదనంబు. 45

చంద్రాంగదచరిత్రము ఆ 1 పద్య 2.

సీ. సింధురచితపావ ♦ బంధురాభ్రవితాన, సింధురకటదాన ♦ గంధలీన
మారవపవమాన ♦ సారవజ్రవమాన, గౌరవహయమాన ♦ సారమాన
మిసమానశరమాన ♦ లసమానతేజోన, లసమాన ధరణీన♦రసనిధాన
మమరనాథవిమాన ♦ సమరజయనిధాన, సమరథాత్యుత్థాన ♦ కమనయాన
గీ. మమిత గోస్పద్ధి ఘనగోపు♦రాగ్రభాగ, నిరతరమణీయ హీరమ♦ణీకదంబ
కశదకాంతవినిర్మిత ♦ దశదిశాంత, ఘట్టనము వేంకటాచల♦పట్టనంబు. 49

సీ. రసరసాధకసంత ♦ మసమసారగవిహా, యసమసాధూన్నతి ♦ హగ్యకంబు
ధరధరార్చకమహీ♦నురనురాజకవైశ్య, వరవరావరవర్ణ ♦ గురుతరంబు
మదమదావళిబలా♦స్పదపదాత్యోజికో, విదవిదాశ్వశతాంగ ♦ విలసితంబు
నవనవామోద సూ♦నవనవాఢ్యర్థ క్షి, రవరవాన్వితి బంధ♦రవ్రిజంబు
గీ. వెలయుఁ బారావతారావ ♦ కలితలలిత, భావసంభవ కేళికా♦ప్రౌఢయూధి
హార వారణయానాంఘ్రి ♦ వనజరసిత, విలసితమణినూపురంబు తి♦ర్పతిపురంబు.

పరిబంధరాజవేంకటేశ్వర విజయవిలాసము. ఆ 1 పద్య 1-606.

సీ. పాదగయాక్షేత్రి ♦ పరమపవిత్రంబు, పురుహూతికాంబకుఁ ♦ బుట్టిల్లు
యేలానదీజలా♦ప్లుతతటాకానీక, మఖిలశక్తులను వి♦హారభూమి

† (పరిమరి ?)

లోరంపులవణ పాఁథోనిధితీరంబు, నిర్మల గౌతమీ ♦ నికటసీమ
కుంతిమాధవదేవు ♦ గురుతరస్థానంబు, విలసిత భీమమం♦డలతలంబు
గీ. సేతు కాశీ పర్యాగా ద్య♦శేషనివ్య, తీర్థరాజంబులందుఁ బ్ర్ర్♦తిష్ఠఁగాంచి
సకల దోషాపనోదక ♦ శక్తినలయ, పుణ్యసారంబు పీఠికా♦పురవరంబు. 48

రుక్మిణీపరిణయము. కూచి. తి. ఆ 1 పద్య 23.

ద్విపద. అవనిపై భోగమో♦క్షాకరంబగుచు, దివిజేంద్రునగరి నెం♦తేనగఁజాలి
కొత్తడంబులడంబు ♦ కోటలలంబు, కత్తలానులకోపు ♦ గజములయేపు
కేతనంబులసంచు ♦ గీములమించు, నాతిమిన్నలసారు ♦ నగరులతీరు
పనిఁడి మేడలచెల్వు ♦ పరిఖలనల్వు, కుసుమవాటులసొంపు ♦ కొలఁకులపెంపు
చప్పరంబులవిప్పు ♦ జగిలెలయొప్పు, కప్పురంబులతావి ♦ గాణాలతీవి
యూపణంబులపేర్మి ♦ యనుగులకూర్మి, గోపురంబులయంగు ♦ గోడలరంగు
పుడమివేల్పులపెల్లు ♦ బొజ్జగులక్రొవ్వు, పడకటిళ్ళహోరంగు ♦ పనులమెఱుంగు
రాచమొత్తము♦ చెక్కు♦ రాణువయుక్కు, గోచయంబులదిండు ♦ కోమట్లమెండు
రింగవల్లులగచ్చు రసికులహెచ్చు, రంగస్థలులపట్టు ♦ రచ్చలమట్టు
మణికదంబముకల్మి ♦ మాన్యులఒల్మి, గణికలపోడి లెం♦కలనెఱవాడి
వనములసొంపు దే♦వశములమంపు, పెనుపజీరులనేటు ♦ ప్రాపెగడలనీటు
కాపుగేస్తులబోజు ♦ గడితలతేజు, ధూపవాసనమేలు ♦ తోడవులపీలు
గలిగి లోకాతీత ♦ గరిమఁ జెన్నొంది, తిలకింప గౌతమీ♦తీరదేశమున
సేతు కాశీ ముఖ♦క్షేత్రింబులట్లు, భూతలఖ్యాతిచేఁ ♦ బొదలుచుఁ గోటి
లింగతీర్థస్థాప ♦ లీలలఁ బెంపొ, సంగి మార్కం♦డేయ ♦ శంభుపదాబ్జ
పూజావిధపాప్తి ♦ ఘనఁగ నెసంగు, రాజమహేం♦ద్రీ♦రంబను పీఠ. 49

సారంగధరచరిత్ర కూ. తి. ఆ 1.

ము. కశికాంతోపలజాలనిర్మిత, మహా♦సౌధాగ్రిభాగోల్ల స
ద్విశదాబ్జారిముఖీ జనాంచితముఖా ♦ విద్యోతమండస్మితా
తిశయప్రస్ఫుటకామదీమదిత హృ ♦ ద్దేశానిశోద్యచ్చకో
రశకుంతావళియై తనర్చుఁ జెలువా ♦ రం దత్పురంబెంతయున్. 50

రాజశేఖరవిలాసము ఆ 1 పద్య 41.

సీ. వెలఁదేని పలుఁదకొ♦న్నెలరాలమాడువుల్, దట్టంపుఁ దరఁగమె♦త్తములుగాఁగ
రంగుభంగరువుమె♦ఱుంగుటరుంగులు, నిద్దంపుటిసుకతి♦న్నియలుగాఁగఁ
గులుకుకొండ్రోయపురాచ ♦ తలిరాకుఁబోఁడులు, పగడంపుటెనజొ♦న్నపములుగాఁగ

మేటపల్లొమ్ములఁ ♦ మెకపురాతుటములు, బలితంపు బఱపు గుఁబ్బలులుగాఁగ
గీ.వన్నియలుమీతిచెలువారుఁ♦వారువములుకొమరుఁదపుకొత్తుబలుమానిఁకములుఘాఁగ
బొంకముగ నెల్లసిరులకుఁ ♦ డెంకియగుచుఁ, బాలమున్నిటిపగిదినాఁ♦బ్రోలుఁబనిరు.
నీలాసుందరీపరిణయము ఆ 1 పద్య 27

సీ. వెనురాచమునంగిళ్లఁ ♦ బెంపుదుతోఁటల, మావులు మావులు ♦ బ్రోవుమీఱ
నాడెంపుఁ గోటల ♦ నాగవాసమ్ములఁ, గొమ్మలుఁ గొమ్మలు ♦ గొనబుఁజూప
గరితలతొమ్మల ♦ గడితెంపుగోడలఁ, బట్టును బట్టునుఁ ♦ బసఁబొసంగ
దొడ్డిపట్టులదొడ్డ ♦ దారసానులయొడళ్లి, సొమ్ములు సొమ్ములు ♦ సొంపుసెఱప
గీ. నంగడులఁ జేలఁ దద్దయు ♦ రంగిసంగి, ముత్తెసరులును బరుపరపు ♦ ముత్తెసరులు
వఱిలఁ దరలనినియలఁ బ♦ల్కుటను మెఱసి, పీడలను వేల్పురాఁనెల♦వీడుగాఁగ. 52
అచ్చతెలుఁగురామాయణము బాల. పద్య 33.

సీ. ప్రాకారములడంబు ♦ పరిఖలచెలునంబు, వనములపెంపు జ♦ల్వనులసొంపు
బావులతీవి క♦పిపుంగూపములతావి, జగిలెలరంగు ర♦చ్చలహొరంగు
గణికలయొప్పు బం♦గరుమాడువులవిప్పు, గోపురంబులమించు ♦ కోట్లసంచు
తేరులతీరు ము♦త్తెపుఁబందిరులసారు, నగరులకళ్మి యే♦నుఁగులబల్మి
గీ. కత్తలానులయేపు మే♦ల్కట్లకోపు, మదురుగోడలమెఱపు వా♦ల్వగలయొఱపు
తెలుపుగమిపీలు నిలువుట♦ద్దములమేలు, వనరవెలుఁగొందునాప్రోలు♦ధరణియందు.
రసికజనమనోభిరామము ఆ 1 పద్య 36.

మ. వెలయున్ సర్వపురాధిరాజములలో ♦ విఖ్యాతమై యొక్కప్రోలో
బలభిద్విత్తవినూత్నకాంచనకన♦త్పాకాసవాదేకికా
కలనాకౌశలకామినీముకురశం♦కాకారిరాకానిశా
త్పలినీబాంధవమండలం బడని నిం♦ద్రచ్ఛిన్నామంబునన్. 54
సుభద్రాపరిణయము ఆ 1 పద్య 27.

సీ. జలధరాధికనత♦చ్ఛాయలఁ దనరిన, గంధగంధిలచంతి ♦ ఘటలచేత
సనిలచిత్తాతీత ♦ ఘసరయక్రియలచే, జాలరంజిలిన తే♦జీలచేత
రణధాతినంగజా ♦ రాతియే తెంచిన, గేలిఁజేసెడి యుక్త♦కీలచేత
కనకాద్రిశృంగరే♦ఖలనీసడించిన, దండినిండిన యా♦దాలచేత
గీ. గణనకెక్కి ధరానుర ♦ క్షణత్రియార్య, చరణజాఖిల సంధాన్య ♦ శాశ్వతేయ
చుంచునాగలోకటక్ష ♦ ణాగ్నిహోత్రకంజ, రాజసంస్థాని సాకేత ♦ రాజధాని. 55
దశరథరాజనందనచరిత్రము ఆ 1 పద్య 42

సీ. శీకరపాసాద ♦ జితదేవసాలంబు, రత్నశృంగోచ్చల♦ద్రథంబు
ధ్వజపటపల్లవో♦ద్ధతదివ్యమేఘుంబు, రథగతిచలితాహి♦రాట్ఫణంబు
కరిపుష్కరహస్తాభ్ర ♦ గంగాసరోజంబు, సప్తివల్గితపత♦త్సర్గణంబు
ప్రత్యట్టహాస ని♦ర్భగ్నబ్రజాండంబు, గృహవినిర్జిత మేరు ♦ మహీధరంబు
గీ. భూపురంధ్రీమణీరత్న ♦ నూపురంబు, సతతనై ఫుల్య కబళితా ♦ శాపురంబు
ధర్మకామార్థములకును ♦ దాఁపురంబు, తేజరిలుచుండు నెపుడపం♦తీపురంబు.56

మిత్రవిందాపరిణయము. పం. వెం. ఆ1 పద్య 4.

మ ఘనజాంబూనదరత్న సౌధవిచర♦త్కాంతాకచాబద్ధ నూ
తననూనవ్రజివాసనాగత సుభాం ♦ ధస్సింధుకల్లోలినీ
వనజాతాంతరసంభ్రమన్మధుకర ♦ వ్రాతస్వనోపగ్రతం
జినబల్లాపుర మొప్పు నెప్పుడు రమా♦సీమంతినీవాస మై. 57

ఉ. కోటల మేల్పసిండిబిగి♦గోడల మేడల జాతికింపు తా
నీ టలరారు వాకిసుల ♦ నీటికొలంకులఁ గమ్మతావిపూఁ
దోటల భూరినైభవము♦తో నమరావతిఁ గ్రోణిసేయు న
వ్వీటికి సాటిఁజెప్పఁగ భు♦వింగలవే నగరంబులెన్నఁగన్. 58

వేదాంతసాయనము. ఆ 1 పద్య 12–16.

మ. విలసత్సాలవిశాలకేతనపటా♦విర్భూతవాతాహతో
చ్చలితాంభోధరగర్భనిర్గళిత చం♦చచ్చంచలా కేమషీ
కలనాకర్మదభర్మహర్మ్యవిచర♦త్కాంతానితాంతప్రభా
కలితంబై యిలనొప్పు ద్వారవతినాఁ♦గాఁ బట్టనంబెంతయున్. 59

భోజనుతాపరిణయము. ఆ 1 పద్య 55.

సీ. పణ్యస్థలము లెల్లఁ ♦ బద్మాకరములు పఁ, ద్మాకరవీథులు మ♦హాపనంబు
లావనంబులు వినో♦దాగంబు లావినో, దాగముల్ గోపురా♦గ్రాంచితములు
గోపురాగ్రంబులు ♦ గుసుమభావళులు సు, భూపథుల్ దైవాల♦యములు చూడ
దైవాలయంబులు ♦ ధామస్థితుల్మతి, ధామస్థితుల్జడు ♦ ధర్మ్ములరయ
గీ. ధర్మ్మలతిథదర్శకరులు త♦ల్బదర్శకరులు, యూథములనెన్నఁగాఁబ్రమ♦ద్గోత్కరంబు
లచటఁ బ్రమదోత్కరములు ప్ర♦భాసమాన, లనఁబ్రభాసమానంబ♦నప్పరంబు.

సీ. ప్రాకారమునకెంది ♦ లోకాంతమన్నచో, హర్మ్యజాలోన్నతు ♦ లడుగనేల
ధామంబులెల్ల ర♦త్నమయంబులన్నచో, నొడలి సొమ్ముల వింత ♦ లడుగనేల
పరితిపీథియు సుగంధ♦రసనిక్తమన్నచో, నంగరాగముల మే ♦ లడుగనేల

సౌధాగంబు లధిక♦త్యధికంబు లన్నచో, సైశ్వర్య విభవంబు ♦ లడుగ నేల
గీ. ఘటికాదులు సరసవ♦చోవిలాస, కృతపురాణప్రసంగ మో♦దిరజనాళి
లన్నచో విద్వదధికారి ♦ యిడుగ నేల, జగదలంకారమైన య♦గ్రహారమునను. 61

కవిరాజమనోరంజనము ఆ 1

సీ. చారుముక్తామయా ♦ సౌధశోభావళి, క్షితనభశ్చరదబ్జ ♦ హేలహయంబు
పౌరందిరత్నావ ♦ ద్ధతోరణవిభా, శ్యామితామరధునీ ♦ సారసంబు
పృథుహేమమణిమయ ♦ కృపరకాద్రిభా నిరం, తరసాంధ్యరాగితాం♦బరతలంబు
మారకతస్థాపిత ♦ వరసాలలోలప్ర, భాపలాశీకృత ♦ భవరిజంబు
గీ. రంగి దుత్తుంగ గోపుర ♦ రజత సింహ, దర్శనాగతభీపున♦ర్భావదంబ
రాపగానీరపానస్పృ♦హాగతేంద్ర, భద్రగజమెప్ప సాకేత♦పట్టనంబు. 62

సమీరకుమారవిజయము ఆ 1 పద్య 43

చ. స్థిరసుమనోహితానములచే ననిమేషవిలోలలోచనో
త్పలములచే ననర్ఘమణి♦కామయకూటచయంబుచే సిరిం
గ్రమము పొసంగు పీట నవ♦కాంచనసౌధపరంపరల్ మరు
ద్ధరివరవైఖరింబొలుచు ♦ దివ్యపథం బధరీకృతంబుగాన్. 63

చంద్రికాపరిణయము ఆ 1 పద్య 98.

సీ. సల్లక్షణపూర్ణ ♦రాజప్రకాశం బయ్యు, రాజిల్లు బద్మాభి ♦ రామ మగుచు
పీతకంఠీరవ ♦ విభవభూషిత మయ్యు, రహిం బూను మస్తసా♦రంగగతుల
నఘుషైన్యహారి సూ♦ర్యాలోకనంబయ్యు, హరినీలఘనతేమ♦న్నిష్ఠరణం దాల్చు
భువనాద్భుతోదార ♦ భూరివక్షంబయ్యుఁ, గోకిలావాణ ల ♦ కోమరు నెగడు
గీ. జవన హరిరథ సముచిత♦చరితమయ్యు, భోగి సౌఖ్య నివాసమై ♦పొగడుగాంచుఁ
బలుకుచెలువపు నలువపుఁ♦బలుక నలవి, గానిసిరిబూని యారాజ♦ధాని నెలయు.

రామాభిలాసము. ఆ 1.

సీ. నంభోర్వశీముఖ్య♦రమణీవిలాసంబు, లంగసారత్నంబు♦లందుఁ గూర్చి
పునవైజయంత వి♦ఖ్యాతసౌభాగ్యంబు, పారిసాదపంబ్తులఁ ♦ బదిల పఱిచి
కమనీయ సురదీర్ఘి♦కా కభీరత్వంబు, పరిఖాపయోరాశిఁ ♦ దిరముఁ జేసి
దివిషద్గురుమణిక్య♦ప్రేనుదానవినోద, శ్రేణి రాజులయందు ♦ సంగ్రహించి
గీ. పద్మభవుఁడు డనుఁ రావతీ♦పట్టనంబు, సారము హరించి యమ్మహీ♦ధారపురము
శాశలంబోలు నిర్మించెఁ♦గారయున్నఁ, గలదె తాదృక్ప్రసిద్ధ శృం♦గారలక్ష్మీ.

రంభాసంవాదవ్యాకరణము. ఆ 5 పద్య 7.

సీ. పాళికాకరగత్నశాఖాభాకాంతు లుడుపీథిఁ, గంకణగ్రహణ నై ఖరులు పూన
సౌధాగ్ర నిహిత కాంచనకుంభరుచిమిన్ను, వాకతమ్ములకుఁబై వన్నె యొసఁగఁ
జలదురుగ్వజపటా నిలమునందనఖేల, చమరదంపతుల కా ల్లోడమొసఁగ
గోపురాగ్రస్థ వజ్రోపలచ్ఛవు లభ్ర, కరిమేనికాంతులు గలసి మెలఁగ

గీ. చైత్రరథ సన్నిభారామ సరస కుసుమ, సమితి సౌలభ్యలహరిని మజ్జమహీజ
చరదళులవిందునకుఁబిల్వఁబరఁగుపుష్ప, పురము నేత్రోత్సవముఁజేసె భూమిపతికి.
దిలీపచరిత్రము. ఆ 2 పద్య 238.

సీ. హరిబింబరమా విహారకేళిశ్రాంతి, హరికేతనమనో హరి రథము
గంధనాగ ధుతాభ్ర గంధవతీజాత, గంధప్రసూన సగంధపథము
వాహసైకగతిప్ర వాహపాంసులగంధ, నాహ ధూసరితాంబు వాహఘటము
వీరరసోన్నిద్ర వీరభద్రిహసన్న, వీరమాసావమహా వీరఘటము

గీ ధర్మ పరధర్మ సాధర్మ్య ధర్మ విశ్వ, కర్మ నిర్మిత శర్మద నర్మ హర్మ్య
నిర్మలాభోర్మి దృశిధాతు కర్మి విద్యు, తాభ్రిమధ్యపురం బయో ధ్యాపురంబు.
దశావతారచరిత్రము. ఆ 7 పద్య 3.

సీ. మంజుల మాణిక్య పుంజరంజిత ఘన, పాళికార చుంచితాభ్రిస్థలంబు
చంద్రికాంతోపల సౌధపాండురకళా, మేడితపాళిలేయ ఘృణికరంబు
రత్నకుడ్యావళీ రమ్యాంశుసందోహ, బహులీకృతార్క పరిభాచయంబు
గంభీరపరిఖా సితాంభశ్ఛటా తమో, లోకీకృతాధర లోకవితతి

గీ. యామికాహితిజాత దిశాధనాధ, పురభయంకర భేరికా భూరిధంధ
ణంధణధణధ్వనిప్రతినాదదాయి, గోపురంబొప్పు నుజ్జయినీపురంబు. 68
హంసవింశతి. ఆ 1 పద్య 40.

సీ. ఋభుసరితోర్మికార్క ఘృణిసంశయాపాది, జలజరాగచ్ఛవిచ్ఛన్న సౌధ
మవితబ్ధిసవిద్యుదభ్ర శ్రమద సు, భ్రూయుక్త నీలశిరోగృహాళు
మైందవ మృగతృణాబృందసందేహ కృద్గారుడాశ్మపరిభా గారచయము
సౌరాగ మధువాబ్జశంకాకృదురు నీల, జలఖేయమగురసాకలితవరణ

గీ. మనుదినచకోరనికరస మగ్రిచంద్ర, చంద్రికాభ్రాంతికారి శాలహీర
మణి గభస్తిపరిభ్రాజమానగోపు, రం బధిష్ఠానపుటభేదనంబు ఎనరు. 70
శకుంతలాపరిణయము. పె. నా. ఆ 1 పద్య 69.

సీ. సౌధాగ్రతలకేళీ భాగ్నిస్మృగేతణా, న్ముటవృశ్యమానేంద్రీ పురపరంబు
అగలీష్ణృశ భో జగమన్నిస్సు, ధ్వాశయిస్వచ్ఛ వారిభీయ

ముబ్జినీకాంతశు◆ద్ధాంతీభవత్ప్రాంత, సంతతోదార కా◆సారవార
మిందిరానుతభవ్య◆మందురానీక ర,మ్యామోదకారణా◆రామసీమ
గీ. యందమగు మేరుమందరా◆హార్యమధ్య,తల మహీమండలమున ను◆ద్దామశీల
మేదురోద్భటభటసింహ◆నాదచలిత,దిగ్గజనరంబు పద్మావ◆తీపురంబు. శుకస.ఆ1.
మ. కల దుర్వి న్ బలగర్వితాహితకచ◆గ్రాహాగ్రహోద్యద్భుజా
ర్గళరాజద్విజరాజగోత్రశిఖర◆ద్రాజన్యసౌజన్యపు
ష్కలసద్వస్తుసమస్తహస్తినగరా◆ఖ్యపరిఖ్యరాజన్యతీ
తిలకం బంగకళింగవంగముఖ ది◆గ్దేశాధిపాశాస్యమై. 72
శకుంతలాపరిణయము, (కృష్ణకవి.) ఆ 1 పద్య 105.

సీ. శిరికంఠ వైకుంఠ◆సేనావికుంఠ వం,దారుమందిరము బం◆దారుపురము
నిరతోత్సనైశ్వర్య◆నికరాభిభూత బృం,దారకపురము బం◆దారుపురము
సంతతాయాత యా◆చకజనవాఞ్ఛిత మం,దారభానురము బం◆దారుపురము
సకలవర్ణాశ్రిమా◆చారసంపత్తమం,దారతిభరము బం◆దారుపురము
గీ. శిల్పి నర్తక పర్తక ◆ చిత్రికార, సూత్రకారాది వివిధవి◆చిత్రికృత్య
దాన ధర్మ పరపరిజో◆త్కరచకోర, కారవిందారికరము బం◆దారుపురము. 73
భళ్లాణచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 100.

సీ. పద్మాకరమురీతిఁ ◆ బ్రిమదాళులఁ జెలంగి, వనరాశికరణి నా◆హినులఁ బెనఁగి
హారాళిపగిది నా◆యకరత్నములమీఁ తి, పుష్పమంజరిభాతి◆భూతి వెలసి
విష్ణుచక్రిములీల ◆ విశిఖావళుల మించి, దివిమాడ్కి బిబుధను◆స్థితుల నలరి
కలభంబుశీవి పు◆ష్కరసంపదలఁ గుల్కి, కులగిరిగతి దుర్గ◆ములఁ దనర్చి
గీ. తరుణ రాజీవమణిగణ◆స్థగితహేమ,కుంభసంభరితాగ్ర వి◆శ్వంభరాది
నాథసౌధనిధాన ర◆థ్యాదివసతిఁ, దనరి చెలువొందు నాప్రోలు◆ ధరణియంత్ర.
యామినీపూర్ణతిలకావిలాసము, ఆ 1.

సీ. సకలకళాపూర్ణ◆చక్రిమ్మనకు ధాతri, భువనత్రయాబ్జకుఁ ◆ బుట్టినిల్లు
భానునిగమాళి◆పాళికి దొరసాని, పరమసౌభాగ్యంపు◆బట్టఁగొమ్మ
నిఖిలపరిపంచస◆న్నిధికి నిధానంబు, మానసంపదలకు ◆ మందసంబు
పావనశ్రేత్రిక◆ల్పకలతావాఁంబు, మహిమాతిశయముల ◆ మనుపుఁదల్లి
గీ. మహితగుణవిశ్వకర్మని◆ర్మాణధర్మ,సూత్రికాకులమునకుఁ దొ◆ల్చూలనంగ
ధరధరణియందు సకలవై◆పవితాన,మున్పట్టనము వేంకటాచల◆పట్టనంబు. 75
వేంకటేశ్వరవిలాసము, ఆ 1 పద్య 1.

సీ. బంగారుకోటల ♦ రంగుపూఁదోటలఁ, బూచినమాపు లిం♦పులు ఘటించు
నూటిమేడలయందు ♦ నాటచేడియలందు, వెలిచపు లెంతయున్ ♦ వింతగుల్కు
సుజనగేహములందు ♦ గజదేహములయందు, దానధారాపాని♦జాని మీఱు
బలుమందసంబుల ♦ లలితకావ్యంబుల, బహునువర్ణచ్ఛవి♦భరిమము మెఱయు
గీ. ధీరులందును రణరంగ♦వీరులందు, ధర్మగుణశక్తిమహిమంబు ♦ దనరియుండు
నహహా యీరాజధానియం♦దసుసాగనులు, వర్ణనలుసేయఁజిత్రి మి♦వ్వనుధలోన.

సీ. పద్మరాగారుణ♦పరిధినేఁ జెలువొంది, ఘనచంద్రమండల♦కాంతి మించి
పరమంగళపౌర్ణి ♦ నిరవొంది సద్బుధ,స్థితిఁ గాంచి గురుకళా♦సిద్ధి మించి
నుతవివిస్ఫురదు ♦ జ్జాపట్టి ఘనగతి, నీలానితద్యుతిఁ ♦ బాల మీఱ
రహిమీఱఁగను సుధీ♦రతమస్థితి బహించి, కర్బురకేతు స♦త్నాంతి నూని
గీ. గగనమండలగతిఁ జెలం♦గఁగ ననూన, గరిమ పిలసిల్లు ధనధాన్య♦కలితలలిత
వైభవంబుల మించియు♦ వసుధ వసుధ,రాజపురమున నలరు నా♦రాజధాని. 77

కవిచకోరచంద్రోదయము, ఆ 1.

సీ. శిరీలీల రత్నాక♦రాలయోన్నతిఁ గాంచి, హరితెఱంగున లక్ష్మి ♦ కాస్పదమయి
వాణీరీతి సువర్ణ♦వైరి నింపొంది, శితగ్రహతిగతి సర♦స్వతి నెనంగి
కాళికైపడి రాజ♦మూలిసంగతి గల్గి, హరునిచందమున నా♦ర్యాప్తి నొంది
శైలాసమట్లు దు♦ర్గవిలాసమున మించి, వైకుంఠమట్లు ము♦క్తాకరమయి
గీ. సత్యపదమట్లు పరమహం♦సపరిచార, చారుతరమయి బ్రహ్మాండ♦సరణిఁ బరఁగు
రాష్ట్రమై మీఱు నిల్వేంది♦రాపదాబ్జ,ఘట్టనంబు వేంకటగిరి♦పట్టనంబు. 78

రాధాకృష్ణసంవాదము, ఆ 1 పద్య 149.

గీ. కలిత సదారాజహంసమం♦డలము గాన, రమ్యపుష్కరకమలాక♦రప్రపంబు
మతియుఁ గాదేని గురుకవి♦మకరమిథున,చరిపృతముగాఁగనేల ద♦త్పురవరంబు.

ఇందుమతీపరిణయము, సృసిం. ఆ 1 పద్య 14.

సీ. గారుత్మలవితర్ది♦కలు సైకతములుగా, సౌధముల్ గర్భస్థ♦శైలములుగ
శశికాంతకృతేచతు♦స్పథములు ఝరులుగాఁ, గరిఘట ల్మకరసం♦ఘములుగ
నుత్తాలసాలంబు ♦ లుల్లోలతతులుగాఁ, దతపతాకములు మ♦ధ్యస్థములు గాఁగ
సభిలాంగనాజనం ♦ బప్సరోగణముగాఁ, బురలక్ష్మి కల్మిపూఁ♦బోడి గాఁగ
గీ. సతతమంగళతూర్యని♦స్వనము లెల్ల, ఘనతరంగరవంబులై ♦ కడలు కొనఁగ
శ్రీరాజాధిరాజో యనఁ ♦ జెలువు మిగిలి, హరికి శుభకరమైయొప్ప♦నప్పురంబు.

[illegible], ఆ 1 పద్య 100.

మ. చతురంబై చతురశ్రిమండలసమ♦స్థానస్థితంబై మహా
ద్భుతశోభాస్పదమై యభూతచరమై ♦ పొల్పారి కోశిష్వయా
యతవిస్తారము సౌపురిన్ సపరిణా♦హస్ఫూర్తి రాణించు నం
చితపార్శ్వద్వయ సాందర్శి సౌధ నివహ♦శ్రీవీథికా శ్రేణికల్. 81

మ. వరపాంచాలివృతమై యుదగ్రిళ నుద♦న్వత్సేయదుద్గర్ష దు
స్తరమై తూర్పున దక్షిణంబున నము♦చ్యవ్యంత్రమున్గర్ష దు
గ్రగమాదుర్గమమై పశ్చిమమున మహో♦గాథార్ణికాఖ్యాప్రవా
హరయోధ్యం బయి యొప్పు నప్పురి మి♦థేద్యంబై యలేయస్థితిన్. 82

చెన్నపురీవిలాసము, పీఠిక స్వ,

సీ. కమలాప్తబింబంబుఁ ♦ గలశంబుగాఁ జేసి, కొనఁబాలు పడగలఁ ♦ దనరు రథము
లటు కరంబులు సాఁచి♦యమరధునీసరో,జములఁ ద్రుంపఁగఁజాలు♦సామజములు
హరితేతిబాబాల ♦ కర్ధఫలాయిత,కర్మముఁ జెప్పగఁ జాలు ♦ భువపాయములు
పిడికిటిపోటుల ♦ బిరుదుకొండల నైనఁ, బిండిచేయఁగ నోపు ♦ వీరభటులు

గీ. కనకరూప్యవినిర్మిత♦గగనచుంబి, మేరు కైలాస సన్నిభా♦గారములను
నంచనోపమోద్యానవ♦నములు గలిగి, పొలుచు వేంకటగిరిసీమ♦పురవరంబు. 83

గోపీనాథరామాయణము, పీఠిక. పద్య 55.

గీ. భవ్యగుణరత్నలవనుధా♦ధవనరాజ,మండలోదయసదనంత♦మహితభోగ
లసితపురుషోత్తమక్షి♦లాసలలిత,మగుచు విలసిల్లె నప్పుర ♦ మద్ధికరణి. 84

వల్లభీపల్లవోల్లాసము, ఆ 1 పద్య 53.

సీ. చదలేటిదరఁగల ♦ బాఱుచిన్నుఁ-లనాను, గడుసెత్తుగురుఁజూలు♦గల్గుగోట
లలరు నత్తెలిచెప్పు ♦ నలపులఁ గేరెడు, నవలీను చెప్పిను ♦ దనరుదోట
లలచందుమినిదింక♦కిఁ గర్ణీయను నాస, లీడు చంచుకొడుకుతా♦లెసఁగు సగము
లెన్నికి నిలయిల్లు♦పొన్నుగిండులఁ-గ్రాలు,తోగదాయరతనాలఁ♦దోఁచుతోగరు

గీ. బొనరు పెండ్లిలకోనల♦నుట్టుగాలి, కచ్చెరలకొండ నలయిక ♦ లీల్చు నడఁచి
సిరుల సంకొ ల్పెనేస్తుల♦చేఁకొలంగి, చక్కఁదనము నయోధ్యనా♦నొక్కయూరు.

కుక్కాండ్రనిగోబ్యనిర్వచనకుశచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 4.

సీ. పాకారములు నుడీ♦పాకారములు జిహ్వ,గోపురంబు లతీత♦గోపురములు
కాసారములు నూర్మి♦కాసారములు సౌధ,జాలకంబులు రత్న♦జాలకములు
చతురంగములు బహు♦చ్చతురంగములు రాజ్ఞి,వేరనంబులు బర్హ♦వేతనంబు
ఆరామములు నత్య♦ల్పారామములు తెన్నుశ్రీజనములు ధర్మ♦భాజనములు

గీ. జగతి నలసప్తనగరరా♦జగతి మిగుల; నెన్ని పురు లొప్పు నన్నిటి♦నెన్ని తనరు
భావనాతీతదివ్యప్ర♦భావనాళి; నోపురంబు జయేందిర♦కాపురంబు. 86

రామరాయవిలాసము, ఆ 1 పద్య 80.

ఉ. శ్రీమహి తేందుకాంతమణి♦చిత్రిత నీర్మలహర్మ్యరాజి శో
భామలితాఖిలాంబుజభ♦వాండము గావున వార్ధికన్యకున్
నేమపునద్మమైన సిత♦నీరజమో యన విశ్వకర్మ తా
గామ మెలర్పఁ జేసెఁ దగఁ♦గన్నుల కింపగు ద్వారకాపురిన్. 87

కాళిందీపరిణయము, ఆ 1 పద్య 52.

సీ. నాలికేఱులసారు♦ నారికేళులరీతి, నరసజన్మఫలాప్తి♦ సంఘటించుఁ
గమలాకరంబులు♦ కమలాకరములట్లఁ, బటుసారసముల శో♦భలవహించు
రాజమార్గంబులు♦ రాజమార్గంబుల,భంగి సదర్థిన్న సం♦పదలఁ జెలఁగు
వాహినీవరములు♦ వాహినీవరముల,గతి సింధుకాండసం♦గతిని మించు
గీ. రామ లారామలాలిత♦సీమలవలె, నిత్యసుమనఃప్రమోదత♦ నెరయ మెఱయు
నహహా తొప్పురి వర్ణింప♦ నలవియగునె, ధారకైనను గోకర్ణ♦నేతకైన. 88

నరసభూపాలరాజీయము, ఆ 1.

సీ. మగతోల జిగితూల♦ నగఁజాలుసగఁ గ్రాలు, తెలిడాలుగల మేలు♦తిన్నెలమఱఁ
జెనుగట్టులను రట్టు♦లను బెట్టునుగుట్టుఁ, గొని తిట్టఁగనుపట్టు♦ కోట లడర
నలరమ్ము చెలువమ్ము♦లలిఁగ్రమ్మి వెలిగ్రుమ్ము, మురిపెమ్ము నెఱవమ్ము♦ముగుద లలర
నెనలేని గొనబూని♦ పెనుకోనలను దేసె; తెర లానుదొరలేని♦ తేఁటు లొలయ
గీ. నెచటఁ గనుఁగొన్న నేనుంగు♦లేపుచూప; నెల్లచోటుల గుజ్జుంబు♦లెసక మెసఁగ
ముజ్జగంబులఁగల ప్రోల్లే♦మురువు నవ్వి, యలరుచుండు నింద్రప్రస్థ♦మనెడు వీడు.

రసికజనమనోరంజనము, ఆ 1 పద్య 29.

సౌధవర్ణనము.

చ. ఆలఘుతరంబులై తుహినహారిసుధారుచి నిందురోచిరా
కులశశికాంతవేదిపృథుకుంజగళజ్జలనిర్ఝరంబులన్
విలసితజాహ్నవీవిమలపీచివిలోల లసత్పతాకలం
బొలుపగుఁ దత్పురీభవనములో హిమశైలముఁబోలి యున్నతిన్. 90

భారతము, ఆది. ఆ 8 పద్య 72.

ఉ. సోరణగండ్ల రాఁ గొదమ చుక్కలు పట్ట సతుల్ కవాటముల్
చేరుప మాక్తికంబు లని చిల్లులు వుత్తురు దమ్మటంచుఁబో
ల్వారు వితోకహారముల యందొకహారత వ్రేలి పొర్దువో
గా రతి డస్సి గాడ్పులకుఁ గాఁ దెరువ జ్జను విచ్చిమేడలన్. 91

ఆముక్తమాల్యద, ఆ 2 పద్య 13.

సీ. పాండురప్రభఁ గిందువడిన చీఁకటివోలె, జిగినొప్పు నీలంపు జగతి మెఱసి
యొన్నత్యమున మిగిలినట్టనింగులుగక్కు, కరణి ధూపము గవాక్షములఁ జెడల
ధారుణీపతి సుగంధద్రవ్యములుదాఁచు, నరలపేటికవోలె బరిమళములఁ
జెలువులై చెలువారు నిలువుల విలసిల్లి, కోణిగఁబారావత కులము పదరఁ
గీ. బసిఁడినీటలిఖించిన పగిదిమలమర, నీఁగవాలినసందంద యెలుఁగులొసఁగు
నట్టి సకినలమంచములాదిగాఁగ, మెఱయు పరికరములనొప్పు మేడమీఁదఁ. 92

మనుచరిత్రము, ఆ 6 పద్య 3.

క. పురి రాకొమరులగీర్త్యం, బరవాహిని భుజగపురికి బలువిడిఁ జని యం
దిరవుకొన నెడముచాలమి, మగలీనతరి బుగ్గలన నమరు సౌధంబుల్. 93

పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 1 పద్య 107.

మ. శ్రవణోదంచితశబ్దవిస్ఫురణమై శయ్యావిశేషాలసా
లవినోదాస్పదమై సముజ్జ్వలతరాలంకారమై చిత్రిబం
ధవితానోన్నటమై, సువర్ణరుచియుక్తంబై విజృంభించు స
త్కవికావ్యంబును బోలి చూడఁదగు రంగత్కలిసౌధమానన్. 94

నిష్కర్షపర్వచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 97.

ఉ. పున్నమరేలఁ దత్పురము♦పాంతనె పో శిఖరాళిఁ దాకి వి
చ్చిన్నగతిన్ సుధారసము♦చింది పయిం దిగువాఱు నంతనుం
డి న్నెల సన్నగిల్లు నది♦నిక్కము గాదని రేని యా పదా
ర్థ న్నెపసిండిమేడలకు♦రాఁ జని యే మిల సౌధనామముల్. 95

విజయవిలాసము, ఆ 1 పద్య 72.

కం. చానల్ మించులు గాఁగఁ జిలర్జిజయించుల్ ♦ చకోర్యుధశ్రీలుగా
నానారత్ననిబద్ధభూమితల మం♦తర్వారిపూరంబుగా
నానందధ్వనితంబు గర్జితముగా ♦ నభ్రంకషాగ్రంబులై
శ్రీనిండారెడు వీటిమేడలు ఘన♦శ్రేణిన్ విడంబింపవే. 96

రామవిలాసము, ఆ 1.

పీ. శశికాంతమణిగణ♦స్థగితభూములతోడ, నీలపురాల తి♦న్నియలతోడ
నిలువుటద్దములు ప♦న్నినకుడ్యములతోడఁ, బటికపు గుండ్రకం♦బములతోడ
వన్నెలీనెడు జాఘ♦వాదూలములతోడఁ, గలధౌతమయవిటం♦కములతోడఁ
దీర్చినకెంపుల♦చూరుమొగ్గలతోడ, మరకతంబులగుజ్జు♦పరుపుతోడఁ
గీ. దగడుమెఱుఁగులద్వారబం♦ధములతోడఁ, బచ్చిపగడపుదలుపుల♦బారుతోడఁ
గళలరు వ్రాతపనుల మే♦ల్కట్టతోడఁ, జూడఁదగు నంతరంబుల ♦ మేడలోన.

వాసవదత్తాపరిణయము, పక్క. వీ. ఆ 1 పద్య 179.

ఉ. మేడలఁ బువ్వుఁబోఁడులు స♦మేలముతోడ విపంచిగీతముల్
పాడఁగ గోత్రవైరివిని♦పంబినవేడుక నింద్రనీలముల్
పాడినిబంధనాఁగ మధు♦పంబులు వేలుపుఁజేటినుండి యా
గోడల చూరుపట్టెలను ♦ గూర్చినతమ్మల వ్రాలవచ్చెడున్. 98

కవిజనచకోరచంద్రోదయము, ఆ 1 పద్య 57.

క. ఆనగరి సౌధయూథము, లా నగరిపు వగరిదెంత♦యనినను రుచిరం
బైన గురుత్వమున సుధా, శ్రీసను రుచికలిమిఁ గ్రిందు♦సేయుచు నెపుడున్. 99

రామరాయవిలాసము, ఆ 1 పద్య 63.

ఉ. చక్కని రాచకన్నియలు ♦ సౌధములన్ శ్రవణామృతంబుగా
మక్కువఁబాడుచున్ లయ స♦మానగతింబడఁ జెండుఁగొట్టుచోఁ
జక్కలతోడు మైమఱచి ♦ చూచుచు నిల్వఁగ నప్పరంబునం
దక్కటి తెఱువ రాకునటి ♦ చాతనిమేనికిఁ గండగర్జఁగాఁ. 100

శాంతనూపాఖ్యానము, ఆ 1 పద్య 27.

గీ. భాగ్యరాజ్యాధిపతుల సం♦బంధమునను, ఊరసౌధంబులకు రాజ♦యోగమొప్పె
భాగ్యరాజ్యాధిపతులసం♦బంధమునను, రాజయోగం బొవర్పఁ జి♦త్రంబెపుడమి.
సావిత్రీపరిణయము, ఆ 1 ఐద్య 105.

చ. కపలయపత్రిలోచనలఁ♦గూడి సుఖించుచుఁ గేళికారస
పరిణనిజాంతరంగులు ప♦రంగులు నిల్వఁగ సప్తభూమికా
భవనము లొప్పు భూరిబిల♦వారచరత్సురసిద్ధదంప(తీ?)
నివహములైన తారధర♦ణీధరమందరశైలముల్బలెన్. 102
చెన్నపురీవిలాసము, ప్రథమ స్వ.

ఉ. చొక్కపుఁజైడిమేడలను ♦ సొంపను పచ్చలచూరపట్టెలం
గొక్కనకప్పుతాలపని ♦ చిత్తరువ్రాఁతలపారువంబులన్
దక్కినటంచుఁ బట్టుకొన ♦ దగ్గఱివ్రాఁతల నుండుడేగచాల్
నిక్కుచు నంతలే వ్వెగయ ♦ నేరక క్రమ్మతివచ్చు నిచ్చలున్. 103
రసికజనమనోరంజనము, ఆ 1 పద్య 31.

పరిఖావర్ణనము.

ము. పరిఖం బుత్పలకామినీజనము లం♦భఃకేళి సల్పంగఁ బ
ద్మరుషద్రోరుహలిప్తసంకుమద క♦స్తూరీమిళచ్చందనా
గురు పంకంబుల సౌరభంబులఁజుమీ ♦ కుంభీనసావాస ని
ర్జరకల్లోలినికందు భోగవతినాఁ♦జన్ సంజ్ఞ గల్గె న్దగన్. 104
ఆముక్తమాల్యద, ఆ 2 పద్య 6.

ఉ. తనమణులన్నియు న్మును ము♦ందుబలారి నుదర్పరించి రం
దును బరికించి మేరుగిరి♦దుట్టును జుట్టిక యాకర్మించెనో
వననిధి కాండములై మాయ♦వచ్చి యసం గననొప్ప నప్పరిం
గనకపుఁగోడచుట్టును బొ♦గడ్తకునెక్కి యగడ్తచక్కఁగన్. 105
పట్టాభిషిక్తచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 25.

ఉ. లోకము లన్నియుం దనకు ♦ లోసుగ నుండఁగ దన్ను లోనుగా
జైకొనఁ జక్రివాళ మని♦పాపక సన్నిధిఁ బాఁ తపంబు ర

త్నాకరమాన నగ్గిరి త♦దావరణావృతిఁజేసినెల్పెనో
కాక యజుండు చుట్టు నవఁగాఁ ♦ దగు నబ్ధి యగడ్త రూపమై. 106
అనిరుద్ధచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 54.

మ. హరిదశ్వస్ఫురదశ్వఘోరఖురభి♦న్నారామభూనారికే
రరసారుట్పులనిర్గళద్విమల నీ♦రస్ఫారధారాధరాం
తర వర్తిష్ణుతఁ దోయపూర్తిఁ గని దా♦నన్ మబ్బుధారాధరా
ఖ్య రహింపన్ జలరాశిపర్యుతమయి భే♦యన్పూర్తిఁ గొల్చెం బురిన్. 107
ఉత్తరరామాయణము, ఆ 1 పద్య 55.

క. పురిపరిఖయొప్పనహితా, మరసాఖీజలవిహార♦మంగళమహిమా
కరరుచిపరిపూర్ణాంభ, స్సరోలలామంబనంగ ♦ సత్కవి హితమై. 108
కోసల్యాపరిణయము, ఆ 1.

ఉ. శైవలనీలముం గమల♦శాలియునైన యగడ్తనీరు ప
దస్రవళివ్రాఁతతోడి కర♦కంచుగ నొప్పుచుఁ గోట శాటిలా
గై వఅలంగ హర్మ్యకన♦కాంశునికాయము పేరఁ దత్పుర
శ్రీవిలసిల్లు నభ్రీచర♦సింధువు మూలికి మల్లెదండగన్. 109
కళాపూర్ణోదయము, ఆ 1 పద్య 112.

క. నరపరమణిహర్మ్యవిభా, కరబంధురకనకపరణ♦కైతవజాగ్రీ
త్పరిధియొలమధ్యతలమై, పరిఖాపుష్కరము లేట♦పడు నవ్వీటన్. 110
చంద్రభానుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 61.

సీ. మారుతోద్ధూతవి♦స్మయ తరంగంబులు, మిన్నేటితోడుత ♦ మేల మాడఁ
గమలనీలోత్పల♦కైరవకల్హార, పుష్పవాసనలుర్వి ♦ బుగులు కొనఁగ
మహదద్భుతగ్రీహ♦మత్స్యకచ్ఛపములు, సంతత విశ్రీంతి ♦ సంచరింప
బకచక్రీవాక ప♦ట్పదమరాళంబుల, నాదంబు చెవుల కా♦నంద మొసఁగఁ
గీ. బంగ మొప్పఁగబడభాగ్ని♦బాధఁబట్టీయుదధి యందుండితావచ్చి♦యున్నదనఁగఁ
బరపు నిడుపును లోతును ♦ బరగఁగలిగి, పరిఖయొప్పును సాకేత♦పురమునందు.
మైరావణచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 42.

చ. తనపయి నొక్క పర్వతము ♦ దాపయి యుండఁగ లోన నుండున
వ్వననిధికెంత గొప్పయని ♦ వారక యున్నతమైన కోటచు
ట్టును తనునిల్చి యాద్యనగ♦ధుల్యధినాథ విహారయోగ్య శో

భీన సవిలాశయంబగుచు ♦ భాసిలు చుండును ఖేయమప్పరిన్. 112

రుక్మిణీకళ్యాణము, జ. వేం. ఆ 1 పద్య 50.

క. నూత్నముగఁ బరిఖ యొప్పెఁ బ్ర, యత్నముగా నచట తటయు♦గాబద్ధమహా
రత్నాకరఘనసంపద, రత్నాకర మన గభీర♦రచితాంతరమై. 113

ముకుందవిలాసము, ఆ 1 పద్య 100.

చ. నురుచిరమాధురీజలము ♦ చూప్పడెనేని పరిఫుల్లఫుల్లకాం
బురుహ సితోత్పలపరిభవ♦పుష్పమరందరసానులుబ్ధ బం
భరములు కల్లెనేని, తన♦భంగగుణంబు లడంచెనేని, యా
శరనిధి తత్పరీపరిఖ♦సాటియెయెనర్పఁగ వచ్చునెన్నఁగన్. 114

పద్మినీపరిణయము, ఆ 1 పద్య 61.

చ. అతులమహాగభీరపరి♦ఖాంబువిహార భుజంగమాంగనా
పరితతి మహాఫణద్యుతులు♦చల్కఱు నారసి పుష్పలావికల్
మతినరుణోత్పలాబ్జకును♦మత్రిమ డాసి తదీయ భీకరా
కృతి పరికించి తత్తటిల్♦త్రిమ్మరుచుండుదు రప్పరంబునన్. 115

రామచంద్రోదయాఖ్యానము, వా. వేం. ఆ 1 పద్య 54.

గీ. నల్లగలువలు దొగలు కెం♦దామరలును, నీలమణిశుక్తివిద్రుమ♦లీలఁదనర
శీకరంబులు మూక్తిక♦శ్రీపసింపఁ, బరగు పరిఖాకరముఁబోలెఁ♦బురము పరిఖ.

హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, శం. క. ఆ 1 పద్య 89.

ఈ. ఆనగరంబునపరిమున♦కావృతియైన యగడ్త తీరు నం
భోనిధిసారు నేర్పలుపఁ♦బొంకముగామిఁ బ్రజల్ ప్రమించఁగా,
నానలినోద్భవుండు సహ♦జాంబునిధిన్ గలనీటికామపిన్,
బూనిచి ముద్రివేయఁగ స♦ముద్రమునాఁజను వార్ధియిప్పుడున్. 117

భోజనుతాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 58.

క. పడమటియదిసాగరమని, యొడు లేదన్నులమాటఁదక్కి♦నేతత్పరిఖ
న్లడలంగుఁ బరిఖలెవ్వియు, జడనిధియొయ్యనియెయొ♦లేలీయశక్యమెఱిఁగిజనున్. 118

ప్రభావతీప్రద్యుమ్నము, ఆ 1 పద్య 65.

కోటి.

తే. అనుగు పాటుకమయ కవాటములతోడ, గురుతరంబైన యువ్వీటి ♦ కోటగనను
మురిశ ధారకుదప్పి యొ♦క్కలనుచాను,బయటఁగొలుపున్న పసిఁడికొం♦డయునుబోలె
శృంగారసైకతము, ఆ 2 పద్య 42.

తే. స్ఫటిక మాణిక్య పాషాణ♦ఘటితలమైన, యప్సరముకోట యాకార♦మంటిదొప్పు
నేడ్కుఁ బాతాళ భువసంబు♦నెడలివచ్చి, చుట్టినఁబ్రిసరట్టి వా♦నుకియుఁబోలె.
శివరాత్రిమాహాత్మ్యము, శ్రీనాథ. ఆ 2 పద్య 4.

తే. సారిదిఁగనుపట్టె హేమర♦త్నములసెలంగఁ, గోడపుకరతిమునసూత్ర♦మై♦పాల్పుఁజూడఁ
బట్టసము కోటకొమ్మల♦పంక్తి నిగన, మండలశ్రీకిసంపంగి ♦ దండసోలె. 121
ఆముక్తమాల్యద, ఆ 2 పద్య 5.

తే. నీలమణిసోదరుచిచేరి♦నిండుకొప్పు, సురగసీమల్లికాదామ ♦ పరిచితంబు
చనరఁ దలయెత్తు పురలక్ష్మి♦కొనరెమణుల, మొగపుదీగయుఁబోలె నం♦న్నగిరిపోటి
కవికుల్ స్థాపితయము, ఆ 1 పద్య 113.

సీ. కలధౌతలతలి న♦గంబుగాఁబోలును, వనరుచున్నది శృంభ♦తనువులీల
ఘనపుష్పచాంచేయ♦వనమిది గాఁబోలు, వెలుచున్నది పుల్ల♦తోలసిముల
వాగిసీలభోపాన♦సగజగాఁబోలును, బగటుచున్నది నల్ల♦పాఁపచేరుఁ
బనుడంపు టలుపాఁ♦భాగ్యంబు గాఁబోలుఁ, జాటుచున్నది బటా♦జూటిరుచిని
తే. సానిగాఁబోలుఁ గాకిలెడు♦సురనదీగతి, నోడగాఁబోలుఁ బోలెడి♦నుడుపతికళి
నినిపుపాగిప మాంచితే♦యల్ల పసిఁడి, కోట పడిమిక్రీంగాని పుఁ♦కోటలోన.123
భర్గాభ్యుదయము, ఆ 1 పద్య 63.

ఉ. అహిమకరప్రచార సుదు♦రాసదమై నిబిడాంధకార సం
స్మహనము పొల్పుఁ జెల్వుచుఁ ద♦నర్చు నముద్రిమహోపకంబుతో
నహికరభిచ్ఛతంబగును ♦ భాసిలుఁ బప్పరకోట మిక్కి లిం
మహిమను బక్రివాళగిరి♦మాడ్కిని జూడ్కి కి వేడ్క నేయుచున్ . 124
కళాపూర్ణోదయము, ఆ 1 పద్య 109.

ఉ. పరిఖ నిజాంగ్రియాంబుపరి♦పాటిఁదలిర్పఁ బడా ఆనన్నెబం
గెయపున్ననైన రాజగృహా♦వల్భాకర్షకు గాఁగ నిర్మిం
చురములు తేఁటుపై నుపరు♦ల్ నిర్మల గోస్తనులు తొమలల్లుగా

భగయనుకొన్నిలో మొలచు ♦ తామర పూవనఁ గోట మీటగన్. 125

పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 1. పద్య 106.

ఉ. అన్నగరంబుకోట తన♦రారుఁ గవాటపటుత్వసంపదన్
వి న్నెరయంగఁ దన్నగర ♦ ప్రిగ్రహము ల్తన క్రిందుగాఁగఁ జై
కొన్నధృతి స్వరోజభవుఁ♦గూర్చి తపంబొనరింపఁ బత్తము
ల్లన్న సుమేయహాయసఁగఁ♦గాంచనదీప్తుల నుల్లసిల్లుచున్. 126

పట్టాభిషిక్తచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 24.

మ. చకితాహారిధి కుంపుర్వైన సిరి క♦ట్టాతంపుటిం ట్లొక్కొడ
న్వియము నొక్కొడ్చు నొకప్పుడంచు మది వా♦నిం జూల నిందించి సు
స్థలిం బన్నిన పంటితోనిక్కిపిలి చూ♦చెందమ్మిచుఁమ్మునం
బనసుం బంగియకోపు మీటఁబలుకో♦మ్మున్ హేకప్పల్లె మించఁగన్. 127

చంద్రభానుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 58.

చ. లెనప్రొ సుందుర్రింగ నసఁగ♦ప్పన పగ్గపుఁ దెల్లికొంతు వే
చనిపోది నంచు నన్మగిలఁ ♦ బక్కఁగ జుట్టి పురారిచాపమ
గ్గనఁ ♦ నల్లెబాణమని♦ నాయనియొద్ది మీసకుండ పోలెఁ గా
చిన పసునోటిచిల్వ యనఁ♦ దెల్వగు వజ్రపుఁ గోట వీటికిన్. 128

బహులాశ్వచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 83.

ఉ. నిసరి గ్గుణ మెవఁటి♦నిం గలఁగించెఁ, నీపడంపుచూ
నాసన తీపమన్నగ ఫ♦ణానిచయంబు నటంచు నప్పగన్
బాసలు నేసికొన్న సన♦భాసిలు సాల శిఖాళి భోయముల్
మోసమె యైన విష్ణుపద♦ముం బలికీ♦ము ముట్టసెటికిన్. 129

విజయవిలాసము, ఆ 1 పద్య 70.

సీ. వసుమతీపలయాది♦పల్య రాబ్రాజ, పరితోవిజృంభిత ♦ పరిధియనఁగ
ఒకర్మతర్మియభృశో♦పక్రమాధోక్షజ, చరణవిప్రస్ఫ హుం♦సక మనంగ
నఖిల భూధారణ సం♦మర్థయా చ్ఛాయాత, మండలీకృత మహా♦మండలీయ
భువనత్రయాద్భుత ♦ పురరిమాకటిలగ్న, ధగధగన్మణికాంచి♦దామమనఁగ

గీ. రెసఁగు బహుజీవనప్రదా♦ర్తత్వవిష్ణు, పద నమశ్శ్రీయతాభోగ♦భానురత్న
భూరుహగ్రాహ్యభిరామ♦పూర్ణగుహేశ, విమల హేమకవాట మ♦ద్వీటికోట.130

రాజశేఖరచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 9.

చ. శరధరవాహనుండు గులిశంబున నొక్కలుదుర్చె నంచు ని
ర్జరగిరి కిన్కచే నపర జన్మముఁ గైకొని వీటి కోటయై
పరగి కవాటదంభమునఁ బక్షియుగంబున నేకవజ్రబం
ధురతనువున్ ధరించి విమతుల్ వెలువం గగనంబుపాఱెడున్. 131
నుమనోమనోభిరంజనము, ఉల్లాస. 1 పద్య 53.

గీ. రాయఁచున్నఘనపయోధరములుగలిగి,నడుములొకింతబయలయి బెడగుమిగిలి
చూడనొప్పారు రేఖలసొంపు మెఱసి, కోటకొమ్మలమరువీటికొమ్మలట్లు. 132
పద్యమ్మచరిత్రము.

వప్రవర్ణనము.

క. పురివపరిఖచిలెపుడిగణ, నురుచిరదీధితులవలసనిరిదిని దిఖియుల్
సరకుగొన కెట్టిరాతుర్లఁ, గరమరు దప్పరముకోటకావలివారల్. 133
వికర్మార్క్ చరిత్రము, అ పద్య 66.

వీ. కృష్ణపక్షవిభావరీవేళలఁ జకోర, సమితి చందిర్కలంచు సంతసింప
వలిపకొందఱకు మేల్ వెలిపట్టుఁ బుట్టముల్, గట్టినయట్లుదిక్కాంతలలర
నంగాతరంగ సంఘముపీటిపైఁబొర్లి, యేల వచ్చెనటంచు నిందుర్ఁ డరయఁ
బారకాకైరవోద్యన్నభఃకాసార, ముదుటు రాయంచల యునికిఁ దెలుపఁ
గీ. బరగు శరదంబుధర దిగంబర గురువర్ణకాశ పేశల పజర్సంఘటితవప్ర
దీప్రరోచిఃపరంపరల్ దివముఁబ్రాఁకి, పరతమోలీలఁ దూల నప్పట్టనమున.134
ఉత్తరరామాయణము, ఆ 1 పద్య 54.

ఉ. వలనుగ నిప్పురంబు ఘనపపరిసేమున్నతి యుర్కు తేరికి
న్నలపున దాఁటరామి వతఁడందులదిడ్డులుదూతి రాకపో
కల్ఘనపథంబుఁ జేయుటయుఁగాదె జగంబునఁ దేటతెల్లమై
వెలఁగెడు బాలభానుడనఁ బిన్నతనంబొగిఁ గాంచె నెంతయున్ 135
మైరావణచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 41.

చ. ఆరుణగభ స్తి రేయి చర♦మాద్రికిఁ జేఁగుచు నప్పురిం గరం
బరుదగు తుంగపప్రశిఖ♦రాగ్రిముదాఁకి కడిందిఁ గంద రు
ర్భరమగుమచ్చవచ్చె నిది♦బద్దని పల్కఁ గళాంచితత్కపా
వరునకు లోనఁ గందు గన♦వచ్చుటకుం గత మేమి నిచ్చలున్. 136

రామచంద్రోపాఖ్యానము, మి. మ. ఆ 1 పద్య 53.

చ. ధరణిని వార్ధినిందగు♦ధంబునఁ బుట్టిన చక్రవాళభూ
ధరమును జూడఁగాఁ దివిరి♦ దాఁ జదలంటుచు నొయ్య నొయ్యనన్
బెరిఁగినదో యనంగ నరి♦భీకరమై గనుపట్టు నూత్న భా
స్వర నవరత్న సంచయ ని♦బద్ధమహోన్నతసాల మప్పురిన్. 137

రుక్మిణీకళ్యాణము, జ. వే. ఆ 1 పద్య 49.

ర థ ము లు.

చ. హరునరదంబు మృణ్మయ మ♦హస్కరుతేరొకబండికంటి దా
నరయ విరూపమైన రథ♦మా దనుజారిదటంచు నెంచి సుం
దరతరనేమినిస్వనము♦నన్ బ్రహసించిన చుండ మొంది యు
ప్పరి నరదంపు గుంపు చను♦ భూరి ధరాధరి శృంగతుల్యమై. 138

ఇందుమతీపరిణయము, కుమా. భూ. ఆ 1 పద్య 153.

ఉ. సారథిశాంచనుండు బడి♦సాగదు చక్రయుగంబు పోర్మిఁ బం
చారపుగుఱ్ఱముల్ రథియు♦శౌర్యమునం దరమాని సాత్మ్వి
స్తారము ఖండఖండములు♦తా నటమాసటియందుఁ దప్పురిం
దేరులు పవ్వ శంకరుని♦తేటినిశేతన కింకిణీధ్వనిన్. 139

పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 1 పద్య 115.

ఆ. ధనదు హాళియింపఁ ♦ దనకు నిరాధారు, గతియటంచు గర్ణ♦గర్భుఁడేరి
యాశ్రిత రూపములఁ ద♦దాధారగతఁ బొలుచు పుష్పకములు♦పురిరథములు.

ఎట్టుకేలపట్టి చరిత్రము, ఆ 1 పద్య 22.

గీ. తత్పురస్యందనములయం♦చములుహృదయ, వీథినిడుకొనిమతిసుమీ♦విశ్వకర్మ
కమలవనబాంధవనిశాతాం♦గముగుబేరు,పుష్పకంబునుసృజియించే♦బొలుపుదొలక్
హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, శంకర. ఆ 1 పద్య 95.

ఉ. చారుల రత్నకుట్టిమ శ♦తంబులదోపశతాంగరీతులన్
హారిమణీశిరోగృహము♦లందుఫలింపఁమానలీలలన్
హీతపురాలజాతిచన♦నిచ్చు దసంతెట స్యందనస్థితిన్
దీరులు మీఱు నూరఁ దగు♦ లేరులు చేరులు సార్థకంబుగన్. 142
ముకుందవిలాసము, ఆ 1 పద్య 121.

మత్తకోకిల. చక్రములో జరగూడ బంగరు♦చాయ నింగి చెలంగఁగాఁ
బ్రికీమాడ్భుతపద్మతన్ శర♦వన్నణాస్పదవస్తులై
వక్రగామిత లేమిఁ ద్రైతిన♦నపరితాపమిజృంభణో
పక్రమస్థితి మీఱుఁ బేరులు♦భానుమండలనైఖరిన్. 143
తారాశశాంకవిజయము, ఆ 2 పద్య 26.

చ. అలఘునిజధ్వజాంచిత ప♦టాంచలజాతసమీరవారితా
మల గగనస్థలీయుతశ♦మానవిహారనిలింపదంపతీ (?)
సలలిత పంచబాణరస♦సంజనితోరుపరిశ్రమంబులై
యలరుఁ బురిన్ శతాంగము లు♦దగ్రవిరోధిచమూవిభంగముల్. 144
అనిరుద్ధచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 71.

మ. పతనీలోన్నతి మించుటం దనరె దీ♦వ్యద్ధ్వజరాజాప్తి భూ
ధరరూఢిం గనునాట శృంగకలనన్ ♦ దర్పోద్ధతిందెఁ గేతుస్థితిం
గరిమెప్పారుట నశ్వరిమ్ము దొరసెఁ జ♦క్రిన్ఘార్తి వర్ణ్యంటన్
హరిలీలన్ వహియించెఁ గాంచనశతాం♦గానీక మాప్రోలునన్. 145
ఉత్తరరామాయణము, ఆ 1 పద్య 69.

చ. సరసచకోరమన్మథులు బో♦సంగెడి సాంగతురంగపుంగవో
ల్కరములు పద్మరాగము లు♦చారకశోభ దగుపుష్యరాగముల్
నగగుణవక్రచక్రములు ♦ వాటిలియున్న పురీరథాళికిన్
గురథము తున్కలై నపతే♦జస్సుంకిన సాటి యనంగఁ జెల్లునే. 146
అచలాత్మజాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 21.

మ. శిఖరోన్నతిమించి భూరిరుచులం♦జెల్వొందిభూభృత్కులా
ధిపశస్తుత్యతఁ గాంచిసర్వతి పహా♦తేజంబు దీపించినన్ 147

భూవిలోఁ బమ్మ్రి బహూద్భవత్పురహరుల్ ♦ పూనంగ దివ్యోక్తిన్
మీపరం బేర్పడ నవ్వు మేరుగిరి నం♦వ్వీటన్ రథవ్రాతముల్. 148

కవిచరోరచంద్రోదయము, ఆ 1.

క. ఈనగరి రథములకునరీఁ, బూనఁగ కేడీలయగుఁ♦ములు గడఁగి నిరా
నీనగతిఁ బోమి నోడి వి,మానములను సంభ్రఁగసె నం♦మానుషథంగిన్. 149

కృష్ణకర్ణామృతము, ఆ 1.

ఉ. బంగరుచెండికొండలని ♦ చుల్కఁగు రాయ్యలు మిమ్ము మాయఁ బో
ఁగంగలు చూపుమంచు నతి ♦ రాజసమొప్పఁగఁబల్కుచాతిథ్యో
ద్యంగున దాఁటలోకపుడు ♦ చ్చుగతిం గన భూరితాపకో
ష్ణాంగధరద్యుసద్మనుయఁ♦దోఁచె నసం బరి నొప్పుఁ దేర్లకిన్. 150

కౌసల్యాపరిణయము, ఆ 1.

గీ. సూత కంభాణ ఘంటికా♦కేసుచక్రి, రత్నచక్రప్రకాశగోపురథకవిమ్ము
టంబు లోక ముద్దఁ జేసిన♦నగర లసఁగఁ, దిరిగి రథములు వీరిపి న♦ప్పురము నందు.

సత్యభామాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 43.

గోపురములు.

చ. ఒనరుఁ బురాధిరాజమున ♦ నుజ్జ్వల వజ్రికాలాప గోపురా
గ్రనిహిత హేమకుంభములు ♦ గాంగహిరణ్మయకంజనుంబిమర
వనరఁగ నిక్కి దిక్కరుల ♦ తండము తుండముసాఁచునంచు సుం
చిన వెఱఁబొమ్మలో యనఁగ ♦ జితిగితసాంద్రిమృగేంద్రియూపముల్. 152

పసుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 106.

ఈ. ఆపురి నిండు వేన్నెలల ♦ నగ్రశిఖాపల సంభవాంబుధా
రా పటలచ్ఛలామర లతంగిణి ఖేయ పరోధిఁ గూడరా
జ్ఞాపుగ గచ్చు నిచ్చెనలు ♦ వన్నినవైడుడి గోపురావళుల్
వ్యాప్త పతీంద్ర మెట్టుసలు♦ల్వలై వాకిపు లుల్లసిల్లఁగన్. 153

కాశీప్రభావనిర్ణయము, ఆ 1 పద్య 82.

మ. పురి నింద్రోపలగోపురోపరిసము♦ద్భూతపర్భల్ భూనభో
తరముల్నిండ నకాలసంజనితకృ♦ష్ణవ్యంజనచ్ఛాయ లా
హరిదశ్వాశ్వకషత్ఫలీనవివృ తా♦స్యవ్యక్తదంతంబులం
దరుదారంగనుఁదా ననూరుఁడు తదీ♦యాయుఃపరిజ్ఞానమున్. 154

విపరీనారాయణచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 5.

గీ. గగన గంగాతరంగిణీ♦కనక కమల, హరణ గమనాగ్రజన కల్పి♦తాతి హృద్య
విమల శీకాంత సోపాన♦వితతులనఁగ, బొలుచుఁగలధౌతగోపుర♦ములుపురమున.

హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, శంక. ఆ 1 పద్య 92.

ఉ. ఆపురిగోపురాగ్రినము ♦ దీంచితకాంచనకుంభముల్ మహో
ద్దీపితలీలలన్ మెఱయు♦ ధీరతనందులసుందరీజనం
బేపలరుంబయోధరము ♦ లిపగిదిం దమకంచు నిర్జరేం
దూపమచారు పక్త్రిలకు♦నొయ్యనఁ జూపఁగ నిల్పిగోయనన్. 156

రుక్మిణీపరిణయము, కూ. తి. ఆ 1 పద్య 40.

ము. అరజాబ్లి మెఱుంగుబాసికముచా♦యంబూనఁగా బారక
ల్మెరయన్ బల్లినసేసబాల్యలకరణీ♦న్నిండార సావర్ణని
ర్ఝరిణీకంకణయుక్తకేతుకరకం♦జంబొప్ప తద్రత్నగో
పుర మాగోపురలక్ష్మి పెండిలయియెయి♦ప్పన్ పాల్పిత్తకళ్యాణమై. 157

తారాశశాంకవిజయము, ఆ 2 పద్య 6.

శా. పోరామల్మణిగోపురాగ్రములనే♦పాల్గొన్ నిలింపుల్మితాం
తారామస్ఫటసూనగుచ్ఛమకరం♦దాసారశైవాలినీ
తీరాంభస్సరసీవిహారముల నెం♦తేనిర్గతశ్రాంతి నా
యూరన్నిల్చి సుఖింపుచుం ద్రనుదినం ♦ బుత్సాహయుక్తాత్ములై. 158

విజయసుందరవిలాసము, ఆ 1.

ఆ. వె. కనకగోపురాగ్ర♦ఘటితతారుత్నత, రత్నరుచులు కుముద♦రాజ లేడి
తొడరిమెసవఁజూచు♦చూర్వాంకురములని,చనువ్యగేంద్రిముఖ్యము♦లునిరసింతు. 159

బిల్హణీయము, ఆ 1 పద్య 25.

ఆ. వె. గోపురాగ్రహేమ♦కుంభ స్తనంబులు, కేతనాంశుకంబు♦వాలజాత
శుంభలచ్ఛలమున♦జాఱుఁదత్పురలక్ష్మి, విష్ణుపదముఁజేర్చు♦విస్మయముగ. 160

సమీరణోపాఖ్యానము, ఆ 1 పద్య 45.

ఉ. అంబుజశాగరత్న మయ◆హాటకటుంభకలాపగోపురా
గ్రంబుల నాకలోకకరి◆గాంచి వియత్తటినీనరోజకో
శంబు లటంచుఁ జేరి తట◆సంఘటితారులఁ జూచి మొగ్గ స్వ
ర్గంబున కేగిన న్నియత◆కారణమైపకృతంబు చప్పునే. 161

చేంగల్వేశ్వరవిలాసము, ఆ 1 పద్య 7.

క. ఆపురగోపురమణి నిజ, రూపము లీక్షించి రవిహ◆రుల్ప్రతిహాయధిఁ
గోపించి హీరహారులస, నాపట్టునఁ జూచికాఁ◆యటునిటులోలఁగుచున్. 162

వల్లవీచిల్లవోల్లాసము. ఆ 1 పద్య 62.

క. పుర గోపుర శిఖరంబులఁ, గదమునుపై పద్మరాగ◆కలశము లమరున్
జరమాచరమాద్రులపై, నరిపున్నుండోయుసూర్య◆చంద్రులభంగిన్. 163

భవిష్యోత్తరము.

పీఠికలు, అంగళ్లు.

ఆ. వె. నీర నగ్నియునికి◆ నారయ విస్మయం, బనుచు వాడబాగ్ని◆ కడలి యప్పు
డంబుఁ జొచ్చెనొక్కొ◆రచ్చాకరమటఁ,లనఁగఁ దెలుప మహరు◆నాపణములు.

భార్గవనేసము.

సీ. పాథోధిజలయుక్తి◆చాగ్నిచర్చితిచక్ర, రుచులనాఁదనుమా◆కరిభుగరులు
కరుల తోండముసిక్క◆నబలించిమిగ్రగిన, వారులనాఁదొండమొ◆ప్పుగుఁ దదశ్మ
హరులుదాపివతాప◆లుచు నేమునుగువోయి, నీరాన్నపుఁగంజి◆నీటిప్రాఁతి
శ్రీలతల్వాన్నప్రచి◆త్రాన్నంబుచిత్రక్రము, లగ్గిన్నంపుఁదిన్నెలఁ◆బ్రీతిఁజిలింపఁ

గీ. బెఱుపురాళిగృహశ్రీలఁ◆బెంపొందియూఁద, గ్గపురాములుగట్టిన◆గాసిఁ మనఁ
బనరు మణితోరణులతో◆ద్వారరచించి, పనను వీథులు ప్రతిసూత్ర◆పట్టిపట్లు. 165

అముక్తమాల్యద, ఆ 1 పద్య 53.

ఆ. ఉచిత సమయ మగుట◆యునుఁదర్వగర్భ ప్రౌ, నూతినొందియున్న◆చొప్పు మెఱయ
వినిగనుణిసన్నధ్ని◆కీర్తించుటరిదొప్పు, నవ్వనంయిలోన◆నాపణములు. 166

కవికర్ణరసాయనము, ఆ 1 పద్య 19.

సీ. నిరత యూతాయాత ♦ కరిఘటా నిర్యత్న, నిర్యదస్రమదౌఘ♦నిర్ఘరములు
గృహచత్వరశ్రేణి ♦ బహువిధానోకహ, రాజిఫలసర్పి♦ద్రసుధరములు
చంద్రకాంతోపల ♦ సౌధేందుకర సంభ, వన్నిధద్వారి పర్వి♦వాహతులు
పుష్పవత్కూల సము♦ద్భూత భూపవాత్రి, ధారాశ్ర దానాంబు♦పూరములును
గీ. బహ్వశ్వ కంఖాణ గతుల జం♦బాలమగుచు ఘనుల మేనులపై వాలు♦గంధవడుల
స్త్రీల మైజారు కాశ్మీర♦రేణు పటలి, నణఁగియింపొందుఁబ్రతివీథు♦లప్పరమున.

మచ్చకర్తిరి చరిత్ర, ఆ 1 పద్య 26.

చ. అరయ విశాల మీనగర ♦ మానని పేరి నుతింప నేల యం
దిరుకొన మేటిమాడువులు ♦ పొచ్చగు గచ్చుటరుంగుపంచలు
స్ఫటికపు నంగణంబులును ♦ నారికెడంపు పిటంపుపందిరల్ (?)
ఎబలఁగ వీథికాశర మెఁలర్చెడిసోఁ దలదీర్ప్ర రంభయై. 168

చ. ఇరుగడ నొక్క టొంటి కెడ♦మియ్యక కిక్కిటియంగఁ గొండల
ట్లురుదను వార్మ్యమాలిక ల♦హార్పతిమార్గముఁ గప్పి యొప్ప న
ప్పురవర వీథులం జనులు ♦ పూర్ణసుఖాస్థ బగళ్ళ నెండసోఁ
కెఱుఁగక సంచరింపరు న♦వీనత(?) నెండప జాము దక్కుఁగన్. 169

చెన్నప్రభీ జానపము, పరిధము. స్వ.

చ. లలిత జలోర్ధ్వ యంత్రపుర♦లం బసపాడఁగ ధూప ధూమ కుం
తలములు కేతు హస్త కల♦పన్ నగరేందిర విప్పి సొమ్ములం
దళియల నుంచె బోగివులుగ♦నాఁ బొలుపై నవరత్న రాసుల
న్నిలసిలుఁ గాంచనాంచిల వ♦ణిగ్వీపణీ రమణీయ హట్టముల్. 170

భద్రాచలీయము, ఆ 1 పద్య 104.

బ్రాహ్మణులు.

సీ. అనవద్య వేదవ♦ద్యా లతానిరతికి, కాలవాలములు బి♦హ్యోంటలములు
గాబిత బహుకళా♦రాజహంసికలకు, మానస సరనులు♦మానసములు
చారు సత్యవ్రతా♦సౌరభ్య లక్ష్మికి, నుచిర వాక్యములు పు♦ష్పోద్గమములు
సాధవ కారుణ్య♦మేదుర జ్యోత్స్నకు, మధురాకృతులు శశి♦మండలములు

గీ. గా సమస్త మహాధ్వర◆కర్తృతా వి, భూతిం దనరి యఖిలలోక◆పూజ్యు లగుచు
నిరుపమాన సద్గుణ గణ◆నీతినిధి తు, స్తై ధరామరు లొప్పుదు◆రప్పరమున. 171
నిర్వచనోత్తరరామాయణము, ఆ 1 పద్య 57.

క. బ్రహ్మస్వము లఘు వను నని, బ్రహ్మయు బిరుదులకుపచ్చి◆పట్టదు గాకా
బ్రహ్మాది కగలం దప్పరి, బ్రహ్మాజనులో బ్రహ్మ దిక్కు◆పలుపరె చర్చన్. 172
భాగవతము, స్కం. 10 పూర్వభా. పద్య 1600.

సీ. సంతత భువనప◆శస్త సంచారులు, సత్కుల గోత్ర వి◆స్తారశీలు
లపనీసతిపరగ◆హార్థసమృద్ధులు, పరిచరప్రహ్లాద◆ నిరతగుణులు
పరికించు పదక్రమ◆ప్రాగల్భ్య నిరతులు, పరపక్ష ఖండన◆ప్రౌఢమతులు
భూరిదూషణశక్తి◆కరశక్తియుక్తులు, కృష్ణవర్త్మాశ్రిత◆కృష్ణపరులు 173
గీ కలిత సర్వజ్ఞ విగ్రహా◆కలిమంత్రాప, కృష్ణ భోక్తృకృష్ణ సచ్చర్మ◆కర్మనిరతులు
నగుచు శిష్టులు మాన్యులఁ◆ననుకరించి, వెలయుచుందురు తత్పుర◆వి ప్రవరులు. 174
శ్రీరంగమహాత్మ్యము, శ్రీధర. క. ఆ 4 పద్య 1010.

క. అల తోలివేల్పు రాపుగ◆ యాఁకటిపంటలు వేదధీజముల్
మొలచినచేలు దాగుగుణ◆ము ట్టనియించిన యింట్లు సత్క్రియా
స్థలతరున్నల్ వివిక్తాశ్రిక◆పంజరము ల్లశేకల్మి ధాతతా
తల మన నేర్పుచారవర◆వ్యవహారధిష్ణ్యులు వీటిభూసురుల్. 175
పంచతంత్రీకము. శ్రీ. వేం. ఆ 1 పద్య 85.

చ. చిరసమునాపరీతాగ్నిగడిం◆దింది నశించునటంచునో కృతా
ధ్వరతఁ దమిన్న మైమ నునికి◆దాన నొకంగము దాఁచుచేతనో
పుర ధనశేసుని న్నిగమ◆భూధరులో జపయజ్ఞకేలు రా
వలి ధనదేను లోన పల◆సాస్యము సాఁపరు వారిధానమునన్. 176
ఆముక్తమాల్యద, ఆ 3 పద్య 24.

క. గురుగాము రక్షపుగా◆ంతెన, ధరణీసమాశాస్త్రకోవి◆ద్వాంసబాహా
గనుగాము గాదు నానిని, నిరుగాదముగాను వాకి◆నిగాడి వచింపన్. 177
నిరంకుశోపాఖ్యానము, ఆ 1 పద్య 48.

చ. అల పరి యాన సాంబాజు◆నందము జనించుటకేని మేము మ
ఖ్యులము తెదీయనాభి కమ◆లోద్భవుపై దాకిధ మాప నెవ్వరిన్
జలిగిన నీడు గాంచలఁదె◆వికిగ్రక్తు మాకని ప్రోణనేయముం

బొలుతుఱు విపర్యిపుంగవులు ♦ పోర్బిటున వేఱరహస్యవేదు లై. 178

రామాభ్యుదయము; ఆ 1 పద్య 137.

క: క్రతుభుజులకు గృహపాచకు, లతిగూఢబ్రహ్మనిధికి♦నాంజనికులు భా
రతికిం బేరోలగములు; ప్రతి లేకలరుదురుపురము♦బ్రాహ్మణవర్యుల్. 179

కవికర్ణరసాయనము, ఆ 1 పద్య 9.

సీ. తలవాకిటను రాణి ♦ నిలిపి సమ్మతిఁ జెందె, దనరాయసమునకుఁ♦దర్వుగాది
విబుధాహితోక్తుల♦వెలసె నశ్వాంతంబు, తన కవియూహి వ్య♦ర్థంబుగాది
క్షితి నన్యసంజార♦గతి నాడికెలఁ జెందెఁ, దన బుధత్వంబు వం♦ధ్యంబుగాది
చేకొనె శిష్య దో♦షాకరుండగువానిఁ, దన గురుత్వంబు నిం♦ద్యంబుగాది

గీ: యనుచు నభిమాన నసన స♦మగ్రజన్మ, సాధు శిష్యాదరపోషి♦సహజముగను
వనజభవ శుక్రబుధ బృహ♦స్పతుల నగుచు,వెలయు నవ్వీటఁగల మేటి♦విప్రకోటి.

ఇందుమతీపరిణయము, కు.భూ. ఆ 1 పద్య 145.

సీ. నతతశ్రుతిస్మృతి♦క్షణయోగ్యతకుఁ దాన, నెలవై సదాచార♦కలిత మగుచు
సతాంసకృదగ్నిస♦న్వందనవ్యాపార,ముల తేఁగంటి విం♦దులు నడుపుచు
హంస రథాంగ ఒ♦లాధిరాము సరోచి,రాయింద భరిత్రమై ♦యుండ మొండి
పొగిడ భుజంగ వా♦క్పాల్యబల్యముఖరమై, కమనీయ వనమాలి♦కలఁ దనర్చి

ఆ: వింటి కంటె నేమి ♦ వెలిత నా నచ్చోట, జంపుఁ గను నిలాని♦లించుగణము
చూడఁ జపాపర్యి♦నూనసన్నిధి నున్న, స్ఫటిక మెట్లు లొన్నె ♦ పొగిడ్తదీస్తి:

కవుత్స్థవిజయము, ఆ 1 పద్య 125.

కు. చతురాస్యుల్ పురుషోత్తములు బుధగురుల్ ♦ సర్వజ్ఞమూర్తుల్ మహా
శతమన్యుల్ శుచి ధర్మ పుణ్య జనతా♦శ్లాఘ్యుల్ ప్రచేతుల్ సదా
గతు లక్షీణనవార్థకర్తలు కలా♦కాంతుల్ జగద్బంధు లా
క్షితిజేవుల్ పురి దేపతామహిమలం ♦ జెన్నొందుటల్ చిర్రిమే. 184

వసుచరిత్రము; ఆ 1 పద్య 97.

కా. చాతుర్వాద్య గతాఖిలశ్రుతిచయుల్ ♦ మద్దర్శనీపారగుల్
శ్రీతస్మార్త విధి పరిసిద్ధ పదవీ♦సంచారలీలాధ్వగుల్
చేతోనామ విలోచనాచలిత ల♦క్ష్మీనాథసంజ్ఞాదిమ
జ్యోతిస్సిత్యనిశీతు లప్పురములో ♦ నున్నట్టి యుర్వీనుతుల్. 183

కళాపూర్ణోదయము, ఆ 1 పద్య 118.

చ. చదువుల పుట్టినిండ్లు శమ♦సంపదయిక్కలు పుణ్యలక్ష్మీస్
మొదలిదివాణములో నుగస♦మూహము నాకటి పంట లంచితా
భ్యుదయనిసర్గబంధుప్రలు ♦ ప్రోడతేనంబులరాణములో పురిస్
బొదలెడి భూసురోత్తముల ♦ భూరి పవిత్ర శరీరవల్లరుల్. 184

పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 1 పద్య 109.

సీ. పర్శకటానురాగసం♦పన్ను లౌదురు గాని, రమణీయ రుక్మకా♦రకులు గారు
శుభపనిత్రోజ్జ్వల♦నూతర్శిగారులు గాని, టక్కరి హాస్యనా♦టకులు గారు
ఉభయసంధ్యాది వి♦ధ్యుక్తకర్మ్యులు గాని, చర్చింపఁగా నిశా♦చరులు గారు
తిలకించి చూడ స♦ద్వాజు లౌదురే కాని, తలఁపంగఁ బక్షిజా♦తములు గారు
గీ. బాడబులు గాని యగ్నిరూ♦పములు గారు, పండితులు గాని విప్రుల♦పగిది గారు
ధీవరులు గాని జాతినిం♦దితులు గారు, పరమపావను లాపురీ♦ధరణినురులు. 185

మొల్లగానీయణము, బాల. పద్య 34.

క. గురునకు గురుఁడులు విద్యా, పరిణతి నలబ్రహ్మకైన ♦ బ్రహ్మము దెలుపన్
బరికింప నగిని మేపుర, గరువ్రజనకు విప్రవరులు ♦ గల రిర్వురన్. 186

సుభద్రాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 80.

సీ. కొమరొప్ప కళలు ర♦క్కసుగాని ద్విజరాజు, లాశాపరుల్గానియట్టి♦బుధులు
మంటమారులు గాని ♦ మహనీయబాడబు,*లపర్శిదాతలు గానియట్టి ♦ మునులు
కులగోత్రవిద్వేష♦ములు గాని శతమఖుల్, ఘనవక్రవాక్పటుల్♦గానిభోగు
లల పుణ్యజనవిరో♦ధులు గాని శిక్షకంతు,*లపర్శిభుగాని ని♦క్యుర్వ్రిచేరు
గీ. లనగఁ బొగడొందుచుండు గ♦త్యంతనిష్ఠ, మంత్రలజములు రాననులను స♦ర్వజ్ఞులగుచు
హరి భాషిశేషతో♦ర్ణ్యనుటలు, రాబ్రహ్మణులు పురిలోని ♦ విప్రవరులు. 187

మన్నెకవి వర్ణచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 18.

సీ. పుణ్యజనాచార ♦ పురభేదియగు భూత,పతికి నశ్వంబులఁ ♦ బట్టేఁగాక
ధీవరులకు డాఁగ ♦ తిమిరసంతుప్రచేత, నరయ విద్యానంతుఁ ♦ డయ్యేఁగాక
పద్మినీరతుఁడు సో♦మునటఁజేర్చ దానవ్రై, యనుపులతోఁడఁ బో ♦ రాడేఁగాక
తనయాడువిబుధసం♦తతిపండె వసియింప. మహి నిమ్ము లేకుండ ♦ మసలేఁగాక
గీ. కాకయుండిన విధికృతై♦కర్తృవిశేష, మహుతసమాహూత పురుహూతాత్♦మాతిపమస్త
దివిజతత్పురిధారణీ♦దివిజపరుల, నాటి గాకున్నె పంకజ ♦ సంభవుండు. 188

ఓపర్శినారాయణచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 9.

---

* రెండవ పుస్తకమున "అపర్శికాంగం" "అపర్శిభుల" అని యున్నది.

సీ. చదువుచో నలుదెసల్ ♦ వెదకనిస్పష్టలు, వలుకుచో నడుగునఁ ♦ బడనిభోగి
వరు లియమూల ని♦ల్వనిద్విజరాజులు, ధీసురాచార్యతఁ ♦ దేనిగురులు
కర్మి మెక్కు-డై యుగ్ర♦గతిలేని పసుమతు, లాగిమేరనజడు లౌ♦ నుదధితతులు
సత్కీర్తి మాఱువే♦షములేని ధర్మ్యులు, పటుధృతి గండ మే♦ర్పడని యచలు

గీ. లవఁగఁ జతురాస్యతే నహీన♦తను గళాని,ధిత్వమున విష్ణుపదసక్తి ♦ స్థిరత నూర్మి
కోన్మనస్సితి భీమాగ్ర♦జన్మభావ,ధీరతల నొప్పుదురు ధరా♦దివిజు లచట. 189

రాజమాహనవిజయము, ఆ 1 పద్య 48.

క. చదువులపొలంతి ముదిమది, నెదిరిం దన్నెఱుఁగ కెదిరి ♦ యెపు డోడెనో యీ
చదువులప్రోవుల కపు డట, కదలక తన మగనినోటి ♦ కావలి యుండున్. 190

నలచరిత్రము, (సి. ధ.) ఆ 1 పద్య 200.

సీ. విమలచర్మవృత్తి ♦ వీడుసర్వజ్ఞులు, కావ్యచాతురి మెచ్చుఁ ♦ గాంచుబుధులు
కలయుక్తి పాదింపఁ♦గల చతురాననుల్, పరమంత్రముల కాస♦పడని గురులు
శ్రీతసంపద మించఁ♦జాలు మహేశయుల్, ఘనశబ్దవిన్యాస్తి ♦ దనరు కవులు
జ్యోతిర్వరన్యాస్తి ♦ సాగయు కళాధరుల్, సదలంకృతిఘటించి♦పొదలు సూరు

గీ. లుర్వి వళితాపశబ్దము ♦ లుజ్జగించి, సభఁ జరించు సరస్వతీ♦విభులు దలఁప
దృఢచరబహిష్మవిజ్ఞాన♦ధీపరులు, పిపదుగవిపరులు త♦ద్విప్రవరులు. 191

చంద్రాంగదచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 18.

చ. పలుకువెలందికి న్మనికి♦పట్టగు చాలుపుమోముఁదామర
ల్లలిగియుఁ బ్రీతిపల్కు-లు చో♦కాటముగా నుడుపంగ నేరకే
తలకొగవేర్పిటులం బడియెఁ ♦ దా నొకనేగుపుకాఁడె యంచు న
న్నలువను మాటిమాటికిని ♦ నవ్వదు రచ్చటి నేలవేలుపుల్. 192

అచ్చతెలుఁగురామాయణము, బాల పద్య 39.

గీ. నాలుగునువేయిపద్మ్రింబు♦లోఁగలిగి,శ్రుతులుభాష్యంబునపుపుట♦ప్రతిభయనుచు
విధి ఫణీంద్రుల నిరసించి♦వేదశాస్త్ర,ములువచింతురోష్ఠ్యకా♦ప్రోలిద్విజులు.

రసికజనమనోభిరామము, ఆ 1 పద్య 42.

చ. మెక్కు-ముఖంబులన్ జదివె ♦ వేదము లంటల నిద్రసోమ్మునై
గ్రక్కున నీటిలోఁ గలిపె ♦ కర్మ్యుర నేర్పుట సామెఱుంగ నీ
యెక్కు-వయేమి బ్రహ్మకని ♦ యేకముఖంబున సాంగవేదముల్
డక్కు-గ నేర్చి బుద్ధినచ♦లస్థితిఁ దాల్మతు రప్పరద్విజుల్. 194

తారాశశాంకవిజయము, ఆ 2 పద్య 15.

ము. కులసంరక్షణులున్ నువాక్సమహితుల్ ♦ గోత్రాహితుల్ భూతవే
దులు ధర్మాత్ములు భానురాశ్యభువనా♦ప్తుల్ సజ్జగజ్జీవనుల్
కలితార్థప్రదు లార్జితార్యులు కన♦త్కాంతుల్ తమోచూరు ల
య్యిల ధాతీనురు లెంతయున్ ఓబున్నులై ♦ యింపొందుటల్ చిత్రమే. 195

బిల్హణీయము, ఆ 1 పద్య 29.

సీ. అరని జన్మస్థాన ♦ మున విష్ణునాభికి, నూర్ధ్వహోమముఖమున ♦ నుదయమైరి
అతఁడు నలశ్మగములు ♦ నశ్యసించినయట్టిచదు వేకముఖమునఁ ♦ జదువుకొనిరి
అతని రాజససంగ♦స్థితికంటె నుత్తమం, బగు సాత్వికమున ♦ భుంజ్ఞాప్తు లైరి
అతఁడు మున్ చిరలోక♦గతిఁ గన్న హరిని భూ♦మితిభక్తివరదుఁ గాఁ♦వించుకొనిరి

గీ. పెద్దసిన్నతనంబు రూ♦పించుకొనిన, యధమ లనవచ్చు హింసవా♦హనునికంటె
నకలసౌజన్యగుణనుధా♦సారనిధులు, భూసురేంద్రులు గలరు ల♦క్ష్యంగనందు.

అనిరుద్ధచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 63.

సీ. అభ్రాంతనియతిఁ బ♦ర్జన్యసన్నిధు లౌట, భూప్రాయోదార ♦ భావ్య లగుట
సర్వప్రవర్తన♦శ్లాఘ్యుల నిలయులు, నామ్నాయప్రతిచయు♦రాస్య లగుట
నిర్బాధాగ్నిగణ్య తో♦షిస్థూర్తి గాంచుట, నన్నిభాంభోరుహా♦జనిత లగుట
హాంనేశ హరిహితో♦ద్యక్తతి మెలఁగుట, సోమనోధర్మగో♦జన్మ లగుట

ఆ. నలహిరణ్యగర్భ ♦ నపరావతారంబు, లగుట కింత సంశ♦యంబు గలుగ
దస్వరంబులోన ♦ నొప్పారుచున్నట్టి, భూమిసురుల మహిమ♦పొగడ వశమె.197

కళాజమనోరంజనము, ఆ 1

సీ. జడజాతికిలతోఁడ ♦ కడుపేదుకలనుండు, పరిమథవల్లభుని వై♦రాగ్య మెంత
వెలిదివ్వజు లెక్కిరిం♦తలు సల్పఁదగునట్టి, జలజసంభవుని యా♦చార మెంత
తల వాంచికొని నాలు♦కలుతోఁ బుట్టుపడనిల్చు,నురగధూర్వహునినా♦క్పీడియెంత
పగలె పుష్పిణియైన♦పద్మినిఁ గలసి భా,సిలుహేళి కర్మసా♦క్షిత్వ మెంత

గీ. ఒక్కిణాశయొకప్పుడుఁ ♦ దరుగనట్టి, కుంభసంభవుగాంభీర్య♦గుణమదెంత
యనుచుఁదమయోగ్యగుణము లె♦జనులుపొగడఁ,బొలుతురప్పట్టినంబున♦ 198

భూమిసురులు.

అచలాత్మజాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 18.

ఊ. వేదములభ్యసించి సుక♦విత్వవిలాసమునేర్పమించి యూ
హోదమతో శతక్రతువు♦లద్భుత లీలలఁజేయఁగాంచి యు
ద్యోపరణంబు తో నలి♦యూఁకలఁజేరిన సన్నుతిస్థి ర

య్యాదిమునీంద్రులోయనఁగ ♦ నప్పరి విప్రజనంబు లొప్పుగన్. 199

మైరావణచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 43.

మ. అకలంకాకృతులై నిరంతరకళా♦వ్యాసంగులై చక్రియో
చకులై చర్చితదోషులై కుటిలవృ♦త్తప్రస్తులై యుర్వరా
పకులై యున్నతపక్షపాతరహిత♦వ్యాపారులై యుండు సా
ర్థకమయ్యెన్ ద్విజరాజనామ మన వి♦ప్రవ్రాతమొప్పుంబురిన్. 200

మిత్రవిందాపరిణయము, రావు. జ. రం. ఆ 1.

మ. ఋజుభావు ల్వరవర్ణభవ్యశరులు♦స్వస్తుద్విశాఖాస్పదుల్
వ్రజదాశాంతులు సత్పథప్రసరణు♦ల్భాస్వర్స్వరూపు ల్సదా
త్యజదత్యంతమఖప్రచారు లసమ♦వ్యక్తుద్భిత్తిష్ఠాణు లౌ
ద్విజరాజు ద్విజరాజవృత్తులు పురిన్ ♦ దీపించుటల్ చిత్రమే. 201

రఘురామచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 45.

ఉ. వారిజసంభవుండుచటి ♦ బ్రాహ్మణవత్కులతోడనిడు గా
నేరక తన్నుఁగెల్చుటకు ♦ నిక్కము వారిటిపోగుచెంతఁ రం
చారయుచుండునొక్కొ ల♦హరిన్మణులద్దనుఁ గిన్నయట్టియం
భోరుహమందుడాగు నిది♦పాల్పుగఁ దెల్పఁ బదాన్యపీఠముల్. 202

కాళిందీపరిణయము, ఆ 1 పద్య 59.

సీ. శ్రుతిపదక్రమలీల♦జూపనేర్చు నటంచు, శేషునిఁ గీర్తింతుఁగా♦జేయఁ గలరు
కావ్యసంపదనించు♦కయు నెఱుంగ నటంచుఁ, గరుణాసి కృతిగా♦నెరపఁగలరు
పంచశిరోమణి♦ప్రౌఢిఁజాలఁ దటంచు, ధర్మ్యను మాటలోఁ♦బట్టఁగలరు
కడుపరిభాకరయుక్తి♦గనియఁడంగునటంచు, ద్విజరాజునొకటఁగుం♦దించఁగలరు.

గీ॥ సాంగవేదంబు సాహితీ ♦ సంగతియును, తర్కమీమాంసలెల్లసాం♦తముగఁ దెలిసి
వెలయుదురు కల్పలతురుపి♦ఙ్ఞములెఱిఁగి, భూమినురులనవద్యులీ♦భూమినురులు.

ముకుందవిలాసము, ఆ 1 పద్య 115.

మ. తగవున శేషునిన్ శ్రుతిప♦దక్రమలీలలు నేరఁ డంచు ది
వ్యగురునిఁ గావ్యగోష్ఠి నిసు♦మంతయెఱుంగఁడటంచు సద్వ్రతుం
డగుద్విజరాజునుం గడుఁబ♦రిభాకరుమిన్నులఁజిక్కనంచు నె
వ్వఁగఁ గలరప్పురిన్ నిగమ♦శాస్త్రకళాచతురుల్ మహీసురుల్. 204

భద్రావతీపరిణయము, ఆ 1 పద్య 106.

గీ. నాల్గుమోముల వేదముల్ ♦నాల్గుబల్కు, టదియునొకచిత్రి మేయని♦యచటివిపశ్చి
ముఖ్యు లెల్ల జదువ్వేద♦ములు బఠింతు, రెలమి సంహిత తప్పక♦లలితసరణి. 205
నరసభూపాలరాజీయము, ఆ 1

చ. ఎన మఱిలేక ప్రాఁజదువు♦లెల్లను నేర్చుటె కాని లాఁతిచే
తను చిలకొట్లనొండెనని ♦ తామరచూలిని దూఱి వేయునో
శ్నను దుదముట్టఁగాఁజదువు♦లంగనుటొక్కటె రెండునాల్కలం
చొనరఁగఁబాపఁజేసి నగి♦యుందురు పోర్మిని నేలవేలుపుల్. 206
రసికజనమనోరంజనము, ఆ 1 పద్య 40.

ఋ త్రి యు లు.

క. తిరుగరు పలు కష్టులకును, సురుఁగరు ధనమిచ్చు దరిర♦సుచతీమణులన్
మురుగరు రణమునఁబిఱిఁదికి, నెగుగరు రాజన్యతేనయు♦లానగరమునన్. 207
భాగవతము, స్క్రం. 10 పూర్వ. పద్య 1602.

క. ఊనవడిఁ బోర్మికి కవచ♦మొల్లరు మంత్రిములందుదక్కఁ గు
స్థినిజశక్తి నెదుపది♦సేయరుచిత్తసఁదక్కఁ మంటిక్రే
పారల రధీశుఁడీ కమల♦బుద్ధి ఖిషోరికఁదక్కఁ బజ్రినోఁ
పరిఖవశీకృతాన్యనర♦పాలకు లవ్వీరరామమాకుల్. 208
ఆముక్తమాల్యద, ఆ 2 పద్య 25.

అత్యంత బాల్యంబు♦నందనిశ్వాసితు, లాశ్చర్య మొందు శౌ♦ర్యంబుఁజూపి
యుజ్జ్వలకాంతిచే♦ నుగ్రగర్వ్యమడంచి, మహిజనారాధ్యసత్య ♦ మహిమఁబొంది
యాజగమానిల♦మగు మహోపనిషత్, ప్రభు సమున్నతమగు ♦ రూఢిఁజెలఁగి
యతుల గంభీరత♦నంభోధిలంఘించి, గరిమ సలంకార♦కలితులగుచు
స్వపరిగల్భతఁదౌల్య♦జయముఁగాంచి, కుజనవారణలీల♦గ్రహించి యయోధ్య
బలసమగ్రతచేఁబట్ట♦శ్రద్ధుఁడైది, రామవిభుఁబోల యప్పురి ♦ రాజవరులు. 209
నిరంజనోపాఖ్యానము, ఆ 1 పద్య 47.

శా. పౌనఃపున్యముచేతఁగాని రిపులం♦భంజింపలేఁడయ్యె భూ
దానం బొక్కటిగాని పోడశమహా ♦ దానంబులుం జేయలే
దేనీతిన్ జమదగ్నిరాముఁడు సముం♦డిద్ధపరిసిద్ధోన్నము
ద్దానక్షత్రగుణంబులన్ బురవరాం♦తఃక్షత్రియశ్రేణికిన్. 210

కవికర్ణరసాయనము, ఆ 1 పద్య 10.

సీ. గుహకర్ణహరణ దు♦ష్కర మహోగ్రుఁడై, మును పేడి యనిపించు♦కొనకయున్న
నొకశిఖండికిఁజాల♦యొద్దికయై బ్రహ్మ, చర్యపరితునిఁ జంప♦జనకయున్న
నాయుధంబులమాని♦పారియోపవిష్టుఁడో, పుణ్యాత్ముకరమేయఁ♦బూనకున్న
దురములోనొకగొల్లఁ♦దొర సహాయుఁడుగాక, కలకాలమున్నశ్ర♦క్తి♦గలిగియున్న

గీ. మెచ్చరచ్చునువిన్వచ్చు♦మెచ్చుగాఁగ, ననుచు బ్రహసింతురధిక బ♦లైకరణజి
తారివీరులు నసహాయ♦శూరులైన, రాట్కుమారులు తత్సో♦దరత్వమునను. 211

కృష్ణరాయవిజయము, కుమా. భూర్జ. ఆ 1 పద్య 48.

క. కుధరశరాసను శౌర్యము, మధురశరాసనుని సోకు♦మార్యముగలవా
రధికరథికు లధిగతనిర, వధికయశుల్ సూర్యసోమ♦వంశజులందున్. 212

కకుత్స్థవిజయము, ఆ 1 పద్య 126.

సీ. భగ్నైనదేవ్యాగో♦ల్పడనిరాజులుశరం, బులుచున్న వెలవెల♦బోనిమనులు
స్థంభశరాగేలుమో♦డ్చనిసాన్యభావంబు, లని వెన్కముందుఁజూ♦డనికుమారు
లతిమోచ్చగరములు♦పెరపనియినులాల, మున వాలుమఱునని♦పురుషసింహు
లనయంబు నడకఁదా♦ల్పనిగోత్రిపతులెప్పు, డునుసీదరములేని♦యనఘభోగు

గీ. లౌర వీరన వీరన♦యొకపరులు, వఱలుదురువీఁట బుప్పర♦ప్పెంపుల్యలగుటఁ
గుపలయూధారకమలాను♦గుణవిహార, సారసౌజన్యధరులు రా♦జన్యవరులు. 213

వసుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 98.

శా. నానాయుద్ధవిహారశూరులు గుణా♦నందజ్ఞయశ్రీనఖాం
కానూనభ్రిమదాయుధవ్రణకిణో♦దంచచ్ఛరీరుల్ సదా
దానప్రౌఢియశోవిశేషజిత మం♦దారుల్ గభీరుల్ మహా
మానాధారులు రాకుమారు లతిభూ♦మన్ మింతురవ్వీటిలోన్. 214

కళాప్రపూర్ణోదయము, ఆ 1 పద్య 119.

ఉ. పుట్టిననాలనుండియును♦బుణ్యులు సత్ఫలమొందునంతకున్
బుట్టినకార్యవిశ్వరుఁడు ♦ పుట్టిన నీనిదృఢపరితిజ్ఞలే
పుట్టిన గర్భముల్వడని♦ప్రాజ్ఞులశక్ష్యులపాలిదేవులుం

జెట్టులు పోరసైదుపది♦నేయని శూరులుపీటిరానుతుల్. 215

పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 1 పద్య 110.

సీ. గురుతరార్యామోద♦కర నియోధి వహించి, నిగతశౌర్యసంగ♦గరిమురంగించి
ధర్మగతఘణకళా♦ధరసమున్నతిఁ జెంది, దివదినాభ్యుదయవ♦ర్తనల నొంది
దీర్ఘనానాసద్యు♦తిపరిచారతమించి, ద్విజరాజపోషణ♦ధృతిఁ జించి
యతిదుర్నిరీక్ష్యభా♦సితతేజమునఁ బొల్చి, పంకజాప్తసంజన♦పరితిథఁ దాల్చి
గీ. రాజసమ్మాన మీటి ప♦థ్యాజమాన, కరసముద్దండమండలా♦గ్రప్రథిన్న
పరమస్తోములగుచు ని♦ష్పన్నిపసున, దనరుదురు వేడ్క రాజమా♦ర్గంబు లబల. 216

ఘటికాచలమాహాత్మ్యము, ఆ 2 పద్య 174.

ఉ. రాజులు కాంతియందు రతి♦రాజులు రూపమునందు మోహనీ
రాజులు దానమందు మృగ♦రాజులు విక్రమలీయందు గో
రాజులు భోగిమందు దివ♦రాజులు సంతతతేజమందు ధా
రాజులు మానమందు నగ♦రిమ్మున రాజకుమారు లంచలుసన్. 217

మొల్లరామాయణము, బాల. పద్య 35.

గీ. బాహుదండంబు ధారుణీ♦పద్మముఖికి, విజయలక్ష్మికి శాశాని♦పిదిఁజేసి
యాజి సంపాద్యకీర్తిది♦గంతములకుఁ, బనిచిరఁట సెన్నఁ దగుసెత♦శ్వార్థిపులను. 218

సుదక్షిణాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 81.

సీ. గురుబుధపర్యుళులం♦గరుణించి హేతిచేఁ, బర కుజన్మనయంబు♦నుమ్ముఁజేసి
వక్షిణనాయక♦స్వమునఁ జెంపుపహించి, కర్బురాదికసమా♦ఖ్యను జెలంగి
ఘనిసీనీవినా♦వనయాధిఁ జెంపొంది, దాక్షిణ్యమహిమ సెం♦తియును చెలసి
కరిమొప్ప రాజశే♦ఖర మైతిరి పరఁగి, యమల సత్వాఖ్యతే♦నమరి విష్ణు
గీ. లనఁగ ఋషులన సమర్థు♦లనఁగ బుధ్యా, జనులనఁ బు భవనపు♦లనఁగి గంధ
వహులనఁగ శిరిదులనఁగిన♦ర్వాష్టులనఁగ, బొలుతురప్పనపుప్పన♦తొక్కలజనపులు. 219

పట్టాభిషిక్తచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 17.

ఉ. హైమకరాగ్ర సంశ్రవ♦లహ్వరిచాకోమరుల్ పరాక్రమో
ద్దాములు వారు బాహుబల♦దర్పమునం బగఁ బూనినేని ను
(తాగ్రమునైన హే)ల సమ♦రంబునఁ జిల్లుగ దానఖండిసిన్
హేపనగేంద్రమొక్కనికి♦యిస్తురు సైపస మై చెలంగినన్. 220

విపరీతారాయణచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 10.

ఈ. శత్రుబలచ్ఛిదాచణులు♦శౌర్యపరప్రభవత్వభూషితకిం
బాతుర్యులు దివ్యకల్పులస♦మగ్రిమహావభాగసద్యముల్
మిత్రశుభోదయాశయుస♦మోహితసుస్థితిచేఁ బవిత్రిస
ద్గోత్రులు దూరితాహితభయ♦కోటులుబొల్తురిలేందుర్విలప్తిన్. 221

ముకుందవిలాసము, ఆ 1 పద్య 116.

క. రాజులయివచ్చు నృపులప, రాజులవిదళింతురతిర♦యంబునబలువా
రాజుల నపరాజుల నయ, రాజులఁ దరమౌనె యచట♦రాజులఁబొగడన్. 222

రాజవాహనవిజయము, ఆ 1 పద్య 49.

సీ. వేరంపుఁ బరునికిఁ♦ వెన్నిచ్చె ననికాని, ఘనుఁడు దధీచియొ♦క్కరుఁడె సాటి
నెఱవైన మగతనం♦బఱిగొఁ అంతనికాని, కనకాద్రి ధన్వుఁ డొ♦క్కరుఁడె సాటి
గణుతించుచోఁ గశిం♦కముఁ జెంచెనని కాని, కమలాభియాతియొ♦క్కరుఁడెసాటి
ప్రతిదినంబును భంగ♦పాటొందునని కాని, కన్నిధిస్వామి యొ♦క్కరుఁడెసాటి
గీ. కాని యితరులు సరిగారు♦దానశూరు, లతుల విక్రము లకలంకు♦లతిగభీరు
లగుచు నెలసిన రూపజి♦తార్థిపుత్త్రి, మారులకుఁ బరిరాజకు♦మారులకును. 223

నలచరిత్రము, సిరి–గ. ఆ 1 పద్య 20.

సీ. కమ్మియొంటరిగాని♦దొమ్మినొంచు యశంబు, పైటిపల్లెలుగూల్చు♦బలిమి కలిమి
అనిఁ బాఱుపోతురౌ♦తునడంచి కొనుగల్పు, పాలపాపనిఁదాఁచు♦ప్రాభవంబు
సూనాస్త్రిఁ దెగఁబార♦జూచినవిక్రమం, బంధకుఁదునుము బా♦హాతిశయము
బొడ్డుపీడనిలిడ్డ♦పునుకఁ ద్రెంచినలావు, మొగపుఁగేల్ దానిపైఁ♦దెగిన పెంపు
గీ. మహిని నతతీవరశిఖా♦మణితఁదెలుప, రాజశేఖరనామమ♦ర్హంబెలనకు
ననుచు నగునిండుమగఁటిమి♦హారుననింద్య, జన్యసమితియప్పరము రా♦జన్యసమితి.

చందాంగదచరిత్రము, అ 1 పద్య 20.

గీ. కటకుఁ జూపక వ్రింతలు♦గనక నెత్త, ములఁబోరలు పెనుఁబాములతో♦మొగినలుగక
వేల్పుదొరకైన వెఱవక♦వెలయునచటి, పుడమిదాలుపుగమి హెచ్చు♦పొగడనరిది.

అచ్చతెలుఁగురామాయణము, బాల. పద్య 40.

సీ. బుధవత్సలులు కళా♦పూర్ణులు పరచక్ర, హరణులు కువలయా♦హ్లాదకరులు
వినుసమన్వితులు స♦ర్వజ్ఞశిరోమణుల్, శుభలక్షణులుపరి♦శుద్ధమతులు
సహజలతీక్ష్ణకుల♦స్తమితతమస్కులు, మండలప్రభులు స♦న్మార్గచరులు
మిత్రానుకూలురు♦గోత్రాభ్యుదయులు జై, వాతృకు లోషధీ♦శ్వరులుసుపర్వి
గీ. సన్నుతాభాస్వరులు పంక♦జాతభవన, చతురు లతిశీతలప్రశ♦స్యులు లుపగర్వి

మోహనాకారరేఖాస♦ముల్లసితులు, రాజు లలయదు రప్పుర♦రాజమునను. 226

రసికజనమనోభిరామము, ఆ 1 పద్య 43.

సీ. ఒప్పైన బహువుగో♦తమ్ములుదొర్బిన, మొనముల♦ లెమ్మిమొఱ
దండెముద్రోసిన♦కండెముల్లల భుజా, కాండముల్లను సాన♦కస్తులపుర
గాటంపు వీఁకన♦దాఁటైన మేనుల, యజమట్టినిగనిగల్♦హరువుమీఱి
వికటారి వీరుల♦పరికటాహనికమాన్చు, చికటారిపొదలికల్♦చెన్నుమిగుల

గీ. హల్లకద్యుతి చెంగావి♦చల్లడాలు, డాలుమోతిన వెలిపచ్చ♦డాలు నమగ
నమరనాయకవిభవ ని♦రాకులంబు, రాములంబు చరించు నా♦రాజభాని. 227

తారాశశాంకవిజయము, ఆ 2 పద్య 16.

మ. అరినిర్భేదనశక్తిసత్వభచర♦శ్వారూఢిలోఁజిక్క ను
స్థిరసోమాజ్ఞసమాఖ్యభూరిపుమన♦శ్చేర్చిణీమనోవేగదక్ష్వ
ప్వరసంపూర్ణకళాస్తనస్థలయో♦శ్వాసప్రపూరంబునం
బురిగొంబోనగ రాఁదమండలము పొ♦ల్పుంగాంచు నత్యున్నతిన్. 228

విజయనందనవిలాసము, ఆ 1.

సీ. చక్రములకుఁ గీడు♦సలుపనిరాజులు, దిరిసిన స్థముల భే♦రింపనియును
నీలఁగుభృత్తులపెఁ♦నిన్నినికుంభ్రిసతులు, గోత్రిపన్నుబల్మిఁ♦గూల్పనిందు
లరికి మాఱ్మొముగా♦నట్టిపుఁబంపుసింహు, లనయంబుమాలనుం♦డనిమహీశు
లొకనిదాఁపువఁజే♦సినోపనిధ్రీతులు, ప్రభ్యాయిందవప్పని♦పుణ్యజనులు

గీ. నాగ వీరన వీరన♦గ్రైకపయులు, చనగుదురు పురి కుచిభాను♦చంపులగుటఁ
గువలయానంద సంధాయి♦గురుతవెంప, నరుల వైపుణ్యశోభలు రా♦జన్యవిభులు. 229

ద్వ్యర్థకీమాంసము, ఆ 1 పద్య 30.

సీ. సముదీర్ణచంచరీహో♦సకళావినోదముల్, ముఖములందును నఖో♦న్ముఖములందు
ధగ్మిగుణానుసం♦ధానవాచతుతలో, శయములందును హృదా♦శయములందు
బుధగురు చక్రాగ్రీక♦రణనీతిమహిమలు, లాఖ్యలందు నిజానువ♦ర్యాఖ్యలందుఁ
బరికటపంచానన♦సర్వకర్మాఢ్యతలు, భటులందుఁదికర్మవా♦ర్భటులయందు

గీ. వెలయ వెలయుదు గనినాఁ♦డీక్షణాంక, ధర్మనాంధ్యసమధికా♦చార్యతుర్య
ధుర్యులైనట్టి బాహు♦ల్యసాలుని, వీరు♦ డలమొందు నస్మదా♦వరమునందు.

అనిరుద్ధచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 64.

సీ. పొరుగుండుకొంతలా♦పొరవిరోధంబుఁ, గలుగ దీ రాజశే♦ఖరులయందుఁ
బక్షపాతంబున్న♦భావకాశిన్యంబు, పొరయ దీ గోత్రాధి♦పతులయందు

నొరుపండనిలిచియే♦యుటనైరిధాటికి, విముఖమాతెఱఁగమిా♦విజయులందు
సత్కులామిత్రత ♦శత్రివుదలచూప, నిచ్చుటఁజూడమిా♦యినులయందు
గీ. ననుచు జనులెంచ మతియుఁగ♦ళ్యాణగృహా ని, వానులైనిత్యధర్మవి♦లాసులై య
నంత రాయభోగిష్ఠులై♦యమిలవాహా, వంతులై బాహుజులుప్రవ♦ర్తింతురిచట.
కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 1.

క. పుడమిం బొలియలు దూఱెడు, పిడుగులు, నడవులనెడాఁగు♦బెబ్బులి, గుహలం
దడఁగెడు సింహము సరియే, వడిగలతనమునను రాచ♦వారికి వీటన్. 232
కవిజనరంజనము, ఆ 1 పద్య 10.

గీ. రాజరాజును హరిరాజు♦రాజుహరుని, హరిని హరిరాజు నిరసింతు♦రచటిరాజు
లరయ ధనవికిమంబుల♦నందమునను, శౌర్య లేజోబలంబుల ♦ జగతిలోన. 233
కవిచకోరచంద్రోదయము, ఆ 1.

సీ. నవనుధావసుదీప్తి♦నానాటఁ గనుఁగాక, పనుధావనుప్రాప్తి♦నెనఁగునొక్కొ
రాకరాజికళాప్తి♦రాగిల్లుఁగాకవే, వేగప్రుగ్గకళాప్తి♦నాగునొక్కొ
పగలైనవెల్వెలఁ♦బాటి నారుల నేచు, గాకనైరులనేచఁ♦గాలునొక్కొ
కువలయాంబులకుఁ జే♦కూర్చుగాక యెవర్గ, వలయాంబులకుఁగూర్చ♦నలరునొక్కొ
గీ. పాసఁగదీనులఁబొంగింపఁ♦బొలుచుఁగాక,దీనులనుబొంగఁజేయంగఁ♦దివుసునొక్కొ
విధునకేటికి రాజని♦విధివిధించె, నామ మనుచును నగుదురా ♦ నగరినృపులు.234
రఘురామచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 46.

ఉ. రాజకుమారు లగ్న్యిమణి♦రాజకుమారులు భోగసత్కళా
రాజకుమారు లక్ష్మనిధి♦రాజకుమారులు వీర్యపార్వణీ
రాజకుమారు లర్కరుచి♦రాజకుమారులు రూపభాస్వరీ
రాజకుమారు లాస్యజల♦రాజకుమారులు మొల్తు రప్పురిన్. 235
నరసభూపాలరాశీయము, ఆ 1.

సీ. సమదారిబలభిదా♦చణులై మహాహవ, భాగసద్యములోచుఁ♦బరిఘవిల్లి
యనుజాతశౌర్యోత్త♦ఘనతలైశ్వర్యులై, దిగ్గజల్పులగుచుఁ♦దేజరిల్లి
గుణహితాగ్రపరీదా♦నరతులై పరమేశు, రమణీయహాయులౌచు♦రమణకెక్కి
సకలస్తుతపవిత్రీ♦సర్గోత్రులైపాని, లోకులవిబుధులై♦యలరియిల్లి
గీ. స్థిరసుధర్మాధిగతులయి♦చిరవినోద, కర సదారంభులగుచు భూ♦స్వర్గతఁదనరి
సారతరభోగతతయశ♦స్సాంద్రులగుచు,నింద్రులననొప్పుచుంద్రురా♦జేంద్రులచట.
భద్రాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 107.

సీ. చెవులకెక్కినలుగాక♦దవుసేలదాల్పరుల్, పలుసాలుకలులేని♦పజదొరలొకొ
పగవానిఁగనిపాతి♦బలుకొండకలుగున, డాఁగనిపసిఁడిపు♦ట్టంపుదాల్పు
లొగిఁబగల్ నేయని♦జగముచుట్టంబులు, నడకఁ దప్పనియట్టి♦పుడమిదాల్పు
లొక్కనిఁజేరని♦రొక్కం పుటొడయండ్లు, సుక్కిమైమఱవని♦చక్కనయ్య
గీ. లౌరయని యెల్లవారును♦నలరుచుండ, నలరుచుందురు తద్దయు♦బలిమికలిమి
నాడితప్పక సరిలేని♦పాడిగలిగి, కొమరు పాయంపు నెఱరాచ♦కొమరులచట.237

రసికజనమనోరంజనము, ఆ 1 పద్య 41.

వైభవ్యలు.

క. రత్నాకరమై జలనిధి, రత్నము లీ నేన దేటి♦రత్నాకరమో
రత్నములఁ గొనుదు రిస్తురు, రత్నాకరజయులువైశ్య♦రత్నములు పురిన్ 238

భాగవతము, స్కం 10 పూర్వ. పద్య 1608.

క. ధనదులు పుణ్యజనేశులు, ననవరతశివాభినంది♦తాత్ములు నరవా
హనులు నిధిపతులు దార, య్యును గారు కుబేరు లచట♦నుండిడు వైశ్యుల్.239

శ్రీరంగమహాత్మ్యము, శ్రీధర. క. ఆ 4 పద్య 1012.

శా. దంభాపేలవితీర్ణతోయములుర♦థ్యందొట్టిహట్టస్థిత
స్తంభంబుల్చిగురించు చున్నవి యనన్♦ధనైక్యక నిత్యార్జన
స్తంభాతంబగు వైడికోటికొకటై♦నానాటికిన్ హెచ్చు చ
య్యంభోధావళిఁ గప్పు కేతువుల వైశ్యశ్రేణి పాల్చున్నబిన్. 240

ఆముక్తమాల్యద, ఆ 2 పద్య 26.

క. ఇచ్చెదనని సురశైలము, దెచ్చియు శోధించి విలువఁ♦దీర్పఁగఁ నడుగన్
బుచ్చుకొనఁ దిరుగ నమ్మఁగ, నచ్చటఁ గల వైశ్యులందు♦నధముఁడె చాలున్ 241

నిరంకుశోపాఖ్యానము, ఆ 1 పద్య 48.

ఉ. లేకి నిధివ్రజంబు లవ♦లేశము కాంచనభూధరంబు ర
త్నాకర రస్నరాసు లడి♦గంట్లు మరున్మణికాంచ్యుస్నరా

నోకహములో కృయోచితవి♦నూతనవస్తువు లిట్టివట్టి వ
న్వాకులకంధరాని పుర♦వైశ్యుల సంపద లెన్ని చూపుచోన్. 242
కవికర్ణరసాయనము, ఆ 1 పద్య 11.

మ. తనవిత్తంబులమొత్తములో నవతఁజెం♦దన్ గిన్నరాహ్లాదియై
తనమిత్రుండు దిగంబరత్వ మెనయన్♦దానుత్తరాశాస్థితిన్
గనువాడై యలకానిరూఢిఁ దగిలెన్♦గా శ్రీదుఁడెట్లో నటం
చనయంబుం ధననాథు మెచ్చురు కిరా♦టాగ్రిసభల్ తత్పురిన్. 243
ఇందుమతీపరిణయము, కుమా-భూ. ఆ 1 పద్య 147.

క. ఏలా సృష్టికిఁ బ్రతియనఁ, గా లోఁగిరి గాక రజత♦కాంచనమణులం
గ్లైలాస మేరు రోహణ, శైలములకు మాఱు సేయఁ♦జాలరె వైశ్యుల్. 244
కకుత్స్థవిజయము, ఆ 1 పద్య 128.

చ. చెలిపులిగూడుమానుపని ♦ శ్రీదుని గాదని మిత్రి నడ్డయో
జ్జ్వలవసుఁజేయ మిత్రివసు♦సంపదకైన ఘనాపరోధమున్
వెలివడఁజేయ నేర్తురు మ♦ణీవిపణీతపనీయరాశి సే
శలరుచిఁ గోటికోటిఖిల♦సన్వ్యజకోటిఁ బురీ కిరాటకుల్. 245
వసుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 99.

చ. తమతమపెద్దవారు మును♦దాఁచిన ద్రవ్యము లున్న యట్లు యుం
డ మితము లేక యొప్పెడు ధ♦నంబులు దారు గడించి యుర్వి ని
త్యము సమిలంబుగా నవని♦ధానములున్పచు నప్పరంబులో
నమరెడు కోమటుల్ నగదు♦ర్లు మహేశు నిధీశ్వరత్వమున్. 246
కళాపూర్ణోదయము, ఆ 1 పద్య 120.

గీ. బలయు రత్నాకరములు సం♦చులుగఁజేసి, పొదిఁగినిధులెల్లగొనిసంచి♦మొదలుచేసి
బేరమాడెడిపాటి యు♦దారలక్ష్మి, బచ్చు లభ్యరి నున్నారు♦పెచ్చుపెరిగి.
పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 1 పద్య 111.

చ. అనవరతంబు నెచ్చెలి ది♦గంబరియై బికిరంబు లెత్తఁ దా
ఘనుఁడు నంచు నెక్కు సొ♦క్కితెట్టుపయైనను లేక మానినిన్
బనిగొనఁ గల్మి కల్మికిది♦మార్గము గాదని యెంచి మించి శై
లేనరు పంపేరు మేటిధన♦కోటిని మీటగ నట్టి కోమటుల్. 248
శృంగారశాకుంతలమహాత్మ్యము, ఆ 2 పద్య 175.

సీ. తగ దానవిఖ్యాతి ♦ ధరఁ గుబేరులు గాని, సతతాంగకుష్ఠీ♦డితులుగారు
నిర్మలసత్కీర్తి♦ధర్మసూనులుగాని. చిచ్చింప నసృతభా♦షకులుగారు
పరికట విభూతిసౌ♦భాగ్యపురుషులుగాని, పనుపఁజాలఁ గోపవా♦నములుగారు
కమనీయ గాంభీర్య♦ఘనసముద్రులుగాని, యతులిత భంగసం♦గతులుఁ దారు
గీ. వర్తకులుగాని పట్టు లే♦వరుసఁ గారు, భోగులే కాని పామ రే♦ప్పడునుగారు
సరసులే గాని కొలఁకుల♦జాడ గారు, వన్నె కెక్కిన యప్పారి♦వైశ్య లెల్ల. 249

మొల్లరామాయణము, బాల-పద్య 36.

మ. వలెనన్న న్వెలయిచ్చి కొండ్రు మురజి♦ద్వక్ష్మస్థలీరత్నమున్
బులిజు న్నేనియు నమ్మఁజూపురుచు త♦ప్పుల్వట్టి బేహారమే
వలన న్నేరఁ డటంచుఁ బల్కుదురు స♦ర్వజ్ఞాస్థానిం దత్పురిన్
గలిమిం బే రెలమిం దలిర్చిన వణి♦గ్వర్యుల్ యశోధుర్యులై. 250

సుదక్షిణాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 82.

ఉ. శ్రీదుఁడు వెట్టికిం జలమిఁ♦బేసినఁ బూనిక రాజశేఖరున్
శ్రీదునిఁ జేయలేఁడు తమి♦చెల్మి నసేకులు రాజశేఖరుల్
శ్రీదునియింటి శ్రీగెలుగు ♦ శ్రీపతు పైరి యటంచు శ్రీదుని
న్మేదుర భాగ్యసంపదల♦ మెచ్చరు మేటికిరంటు లప్పురిన్. 251

మట్చకర్తివర్ణిచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 18.

క. పటుబుద్ధిని నేర్చెను డ,త్తట్టకస్థకరంటపసుల ♦ కట్టడ ధనమం
డెటువలె నర్థ్యెను యమిం, డటఁ తాను మనుష్యధర్మ్యుఁ♦ డటు గాకున్నన్.

విపరీతరాయణచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 11.

ఉ. మున్నిజపూర్వ లాకు లల♦నుల్ దిని యుండఁగ నొక్కఁ దిక్కుఁ గా
నెన్నికఁ గొన్ని తానె ఘటి♦యించి యవిస్మృతిం ఘటించఁ జై
యున్న గుచేరుఁ బేరుకొన ♦ రూర నవాప్తిక లాపసిద్ధిమా
ద్యన్నిధిమద్విహారులు వి♦హారులు ముగ్ధముం దిరంబుగన్. 252

ముకుందవిలాసము, ఆ 1 పద్య 117.

క. కపటిగదా ధనపతి సా,రథ్యసంపదఁ దన్ను మించ♦రా యని పురి వై
శ్యపటలిఁ గనుఁగొని యౌర్వక, రేపుడుం దన యలక విడువఁ♦జేమనిచెప్పన్.

నలచరితత్రయము, ఆ 1 పద్య 203.

సీ. ఇల్లు మంచము లేక ♦ నెల్లిపైఁ దేలాడ, శ్రీనాథుఁ డాట గా♦సింప నేల
కడనిచ్చ మెచ్చుక ♦ కడుపుఁ బోసికొనంగ, వైశ్యార్యకుఁ బో♦టమగ నేల

తిరిపెంపుఁ దెరగంటి♦దొరపంచ వసియింప, ప్రవిణాధిపతియాట ♦ పడవ సేల
యప్పులవా రొక్కిచి♦యడ్డగింపుల నుండ, సిరిఁ గన్నవాఁడాట ♦ జెప్ప సేల

గీ. ననుచుఁ బకపకఁబ్రిహసించు♦నతులమహిమ,హరికిహరకుఁ జేరనిమ్ము గా♦పరుల నెప్పు
డొచ్చములులేని సంపద ♦ నుల్లసిల్లి, వీటి విహరించు మేటి కి♦రాటకోటి. 255

చంద్రాంగదచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 23.

గీ. తనకుఁ దొమ్మిది పాతరల్ ♦ధనము గలదఁటంచు జక్కుల తోఁడు గ♦ర్వించుఁ గాని
లెక్క యిడరాని రొక్కంబు♦లీడు లేని, కొలుచు గలవెన్న నప్పీటి♦కోమటులకు.

రసికజనమనోభిరామము, ఆ 1 పద్య 44.

గీ. ధనము బుధులకు నిడి పేరుఁ♦గనినమేము,ధనదులముగాక యొకమూలఁ♦దనధనంబు
దాఁచుకొనెడుకు బేరుఁడే♦ధనముఁడంచుఁ,గేరుదురుమాటికప్పీటి♦యూరుభవ్యులు.

సుభద్రాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 39.

ఉ. నిచ్చలమైన కెంపులను ♦ నీలమణు ల్వరమౌక్తికంబులన్
పచ్చలు పుష్యరాగములు ♦ వజ్రములుం బగడాలు తూములన్
మెచ్చుగఁ గొల్లురెప్పుడు ధ♦నేశునిఱుల్ దమ యప్పు సడ్డికిన్
పచ్చిన నొచ్చమెంతనుచు ♦ నవ్వుదు రప్పురి లోని కోమటుల్. 258

తారాశశాంకవిజయము, ఆ 2 పద్య 18.

శా. వాణిజ్యంబొనరించుఁ ద్విజుఁడు దు♦ర్వారస్థితిన్ వేఁడినన్
మాణిక్యాపసురత్నములో బలులుగా♦మధ్యాహ్న పర్యంతమున్
పాణిం దాలిచి వేడ్కతో నిడుదురో♦భాస్వత్కృపాశీలురై
నాణెంపైన కిరాటకుల్ పురములో♦నన్ మేటిసంపన్నులై. 259

ఒడయనంబిలాసము, ఆ 1 పద్య 20.

ము. ఒకశంఖంబునఁ బొంసు నర్థపతి యు♦ద్యోగంబు దామున్ భజిం
పక రత్నాకరతోడి సఖ్యమునపుం♦బాటించి సంఖ్యాధిక
ప్రకటార్థాధ్యతచేఁ జెలంగి బహుమి♦ప్రాప్తిభవా సిద్ధిరూ
పక సంపద్విభవంబుఁ గాంతురు పురిస్♦థైశ్యోత్తములో వేడుకన్. 260

బిల్హణీయము, ఆ 1 పద్య 31.

సీ. తనలోని రత్నసం♦తతు లధోగతిపాలు, పఱచుకోఁడోని సా♦గరుఁడు సాటి
తన మూలధనమకుఁ♦దగిన లాభము గూర్చు, కొనెసేని ధననాయ♦కుండు సాటి
తనకున్న బంగార♦మసువక్కలకియ్యఁ, జాలినఁ గాంచనా♦చలము సాటి
తన మహాత్వమునకు♦నెగ్గైన భోగాను, భవమందసేని గ♦ల్పకము సాటి

గీ. గాని యితరులు తాదృశుల్ ♦గారనంగ, నర్థసంపదతోడ వి♦ఖ్యాత సుకృత
సంపద లనంతములుగాఁగ♦సంగ్రహించు, వైశ్యు లుండుదు రప్పుర♦వరమునందు.
అనిరుద్ధచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 65.

మ. తమకుంజాలిన వర్తకంబరనిచే♦తం గామినో శంఖప
ద్మమహాపద్మము లచ్చపున్ బిడిచి ప్రే♦మన్ దత్పురీవైశ్యస
త్తములం జేరె నటంగ శంఖములు ప♦ద్మంబుల్ మహాపద్మముల్
పరిమితార్థంబుల పృథ్వి బొంది సిరులన్♦భాసిల్లుఁ దద్గేహముల్. 262
కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 1.

మ. అల వీటన్నెలకొన్న వైశ్య లసులా♦భాచేష్ట ద్వీపాంతరం
బులకుం బోయి సుధాస్తధర్మనికరం♦బుల్ నావలం దెచ్చుచోఁ
జెలువొప్పు న్వెలిదీవి నేగి కొని ల♦క్ష్మిం దెచ్చుటంజేసి వా
రలయింట్లం గమలాసహాటి తిరమై♦రాజిల్లు నెల్లప్పుడున్. 263
రామేశ్వరమాహాత్మ్యము, ఆ 5 పద్య 20.

చ. కనకము బిచ్చమెత్తు చెలి♦కానికి నీయఁగలేని లోభికిన్
ధనదసమాఖ్య చొప్పడునె♦తన్నిచు లెన్నఁగ నాఁయమూఁడున్నై
పనులను రాపటించు ధన♦పాలుని మెచ్చరు మిత్రి బంధు స
జ్జనుల సుదాత్తవిత్తనిధి♦శాలులఁ జేతురు వైశ్య లప్పరిన్. రామవిలాసము, ఆ1.

క. ఆర్యాగర్భులు నుతింప న, హార్యాగర్భిఁ గ్రోగిసేయ♦నగు భాండములన్
యార్యాపతిసఖు నెంతు ని, వార్యమహిమ నప్పురంధ్రి♦నాస నుహోగ్యుల్. 265
కవిచకోరచంద్రోదయము, ఆ 1.

క. పులిజున్ను వలచి వచ్చిన, గిల దందురు నప్పురమున♦గల వైశ్యతతుల్
జెలయ గనదుండు ప్రాణిన, నలబుణపస్థ్రీములె కలపు♦నమ్ముగృహములన్. 266
చంద్రికాదేవోపాఖ్యానము, ఆ 1.

ఉ. తోమ్మిది పేర్లు ప్రవ్యములు♦తోరముగా నిలసుంచి యాశ్రై
గర్భిమ్మనబుగ్గ వెండియల♦గాపరిపాటి పునుకన్ సరించు భూ
తమ్ముల సోనికిన్ దగు హిం♦తంబు లానవెడి పుచ్చితంపుబే
రమ్ములవాఁ డటంతని పు♦రమ్మున నొప్పరు రార్య లీడ్యులై. 267
భోగ్గవపురాణము, ఆ 8.

మ. మునుదనపూర్వ లాకులల♦ముల్ దిని కాలము పుచ్చుచుండ వై
కొని యొకదిక్కునన్ నవతఁ♦గోన్ని నిగళ్లో నవకూర్చు కొందు ని

ట్లొనరు కుబేరుఁ బేరుకొన♦కుందురు బేరులు పట్టనంబునం
దనిశనవాధికార్థనిధు♦లంచిత దానకలాకళానిధుల్. 268

భద్రాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 108.

ఉ. కలచెలిబిచ్చ మెత్తుకొనఁ♦గాఁగనియోరిచి యున్నయూరునుం
గులికెడుదాయపాల్వఱిచి♦కొండలపాలయి మూలఁబడ్డ జ
క్కులదొర దూఱి వీటఁగల♦కోమటు లొప్పుదురెల్ల నెచ్చెలుల్
కలుములనొప్ప నిల్లుకడ♦లంబనిలేకకడింది పేరునన్. 269

రసికజనమనోరంజనము, ఆ 1 పద్య 42.

శూద్రులు.

——:o:——

శా. నృపులపదసేవలేఖిల ♦ కెల్ల మా భు,జాగ్రహలలేఖలే మాల ♦ మనుచుఁ గోటి
కొండలుగ ధాన్యరాసులు ♦ పండ వీట, నుజనభజనైకవిఖ్యాతి ♦ శూద్రజాతి.

ఆముక్తమాల్యద, ఆ 2 పద్య 27

ఉ. హృద్రమణీయవాగిజడ♦రీభ్రమరీభపథీశు లప్సరో
శూద్రులు విప్రభక్తిజయ♦శోభల భమ్రిలు జన్యరంగసౌ
భద్రులు ధైర్యనిర్జితను♦పర్వమహాద్రులు దాత్మతానిలిం
పద్రులు సర్వసస్యబల♦భద్రులు బొల్తురు సద్గుణోన్నతిన్. 271

కృష్ణరాయవిజయము, ఆ 1 పద్య 50.

మ. హరిపాదోద్భవు లామహాబలులు సాం♦ద్రామోదవత్ప్రీఢిఁ ద
త్సరయూవార్లహరీప్రసారణుల కే♦దారపరిచేళంబులన్
సరసారామపరంపరల్ మెలఁగుచో ♦ సంపెంగలున్ బుష్పమం
జరి(లందొందు)ల రానులై మెఱయు టా♦శ్చర్యంబె యాప్రోలునన్. 27

ఇందుమతీపరిణయము, (కుమా. ధూ.) ఆ 1 పద్య 148.

శా. ఓతృష్ణాఁగలిఁ సూచి ♦ యొకకొండ్రియెత్తిన,ఫణిరాజాతలగట్టు♦బయలుపడఁ
మొనయించి కుఱుగాడె♦నుబలోన వేసిన, జనునింతకు దెన్నొ♦సంపడచె

అద్దెసేతకుఁజొచ్చి♦నపుడున్నదివితోఁ, జెయ్యాఁదీపులు ♦ పైరుగావె
యీఁగి చేయఁగిన ♦ బ్రోవైనపంటకు, జగములన్నియుఁ గడఁ♦జాలఁగావె
ఆ. యొరుల నొడలు నలయఁ ♦ జొరరుగ్గా కటుసేయు, నేలయనుచుఁ దగిన♦నేలపలన
నన్నివస్తులు సెల♦గనిపించుఁజెర్లలోక్య,భద్రికరులు వీటి♦శూద్రవరులు. 273

కళుత్తస్థవిజయము, ఆ 1 పద్య 129.

మ. బలిచూడామణు లందు విష్ణుపదజుల్ ♦ వాటించుధాన్యంపుఁది
ప్పలు చంద్రామృతసాంద్రసేకమునఁ బై♦పైమోసు లెత్తంగఁ ద
త్కలమాంకూరము మేయుమన్న సెలజిం♦కన్ సారెవారించువా
రల తోఁబుట్టువు గంగ పద్మముఖని♦ర్యద్భృంగ నాదార్భటిన్. 274

వసుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 100.

క. ద్విజులను శాస్త్రనియుక్తిని, భజియింపుచు నింప్ల సకల♦భాగ్యవిభవ మ
క్కజమై తనరి సుఖింతురు, సుజనులు తత్పురములోని ♦ శూద్రులు సెమ్మిన్.

కళాపూర్ణోదయము, ఆ 1 పద్య 121.

గీ. శ్రీకరవ్యాప్తి నుద్యత్ప్ర♦సిద్ధిఁ గాంచి, విబుధలోకైకసేవాభి♦వృద్ధి మించి
పుట్టినిల్లైన హరిపదాంబుజము లోల్, సొంపు వహియించు నవ్వీటి♦శూద్రకులము.

చ. హరిపదసేవఁ జెంది విగు♦ణాశ్రయవిముక్తికిఁజేసనస్థితిన్
దిరమయి నిర్మలాశయ మ♦నించిరమై తనరారి సమ్మ-వీ
శ్వరసుతయైనవాహిని య♦జ్రము లోకములెల్ల నిండ సా
వరియగు గంగలోఁ దొరయుఁ ♦ వత్పురి నాలశజాతి యెంతయున్. 277

ఘటికాచలమాహాత్మ్యము, ఆ 2 పద్య 176-177.

సీ. ఒగి నేరు తలమోచి♦యొంటెద్దుబెట్టుక, శివుఁడు మాతోఁ గృషి♦నేయఁగలఁడె
యొకయావుపాఁడెంతె ♦ ప్రకటింప నూరలకు, మిగులఁ బాడికి మాకు♦మేరగలదె
మాధాన్యరాసుల ♦ మానంబు లెంచుచో, మేరుమందరములు ♦ మించి చనవె
హలధరులము మేము♦హలధరుండఁటె తాను, ముసలి మానాఁగలి♦మోయఁగలఁడె
గీ. యనుచుఁదమవాసిఁబ్రకటింతు♦రచటిశూద్రు,లధికబలిశక్తిసంఘంబు♦ లమితసంఖ్య
ధేనుసముదయ మపరిమి♦తానధాన్య,రాసు లసదృశభవ్యదో♦ర్బలముఁ గలిగి. 278

షట్చక్రవర్తిచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 19.

ఆ. వైరివిజయ మగ్ర♦వర్ణత్రయీసేవ, ప్రకటితోచ్చ్యతేక♦నక్తినిరతి
శత్రుగుణముఁజోల♦సభ్యాసులనుబోఁడి, బుగము శూద్రవరులు♦పాలుతురందు.

విజ్ఞానరాయణచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 12.

సీ, హరిపదావిర్భూతి♦ నాపహించుటఁ జేసి, హరిపదావిర్భూతి♦నాపహించి
హలధరారూఢిచే♦నతిశయించుటఁజేసి, హలధరారూఢిచే♦నతిశయించి
ప్రద్యుమ్న విస్ఫూర్తి♦బరిభవించుటఁజేసి, ప్రద్యుమ్నవిస్ఫూర్తి♦బరిభవించి
సకలతుర్యోదయాం♦శతగ్రహించుటఁజేసి, సకలతుర్యోదయాం♦శతగ్రహించి
గీ. నమరసింధువు తోడుగా♦నలరిమనుట, నమరసింధువు తోడుగా♦నలరిమనుచుఁ
దనరు వర్ణత్రితీయప్రీతి♦గనుచుఁదాన, సాగ్ధవిఖ్యాతి నటఁ జ♦తుర్థజాతి. 280

ముకుందవిలాసము, ఆ 1 పద్య 118.

చ. పిడుగులలీల నైరితతి♦బిట్టు గలంచి నలంచి వేస్త రే
యొయ్యెడ నిజధర్మవర్తనల♦నేమరకుండుదు రర్థి సత్త్వమున్
విడువక స్వామికార్యహిత♦పృత్తి వహించి తనర్తు రాత్మలో
నుడుగని దానశీలరతి♦నొప్పుదు రప్పరిలో జగన్యులో. 281

నలచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 204.

మ. పల మేపార్చిద్దు భుజాగ్రపీఠమునఁ గా♦యల్ గాయఁగా మోఁచి యు
త్కలికం దిమ్మురుఁగాని కానిపాలముం♦దా దున్నిపండించెనే
మొలకుం దెల్లనిబట్టఁ గానమ యిసీ♦ముప్పాస్తుఁ గల్ దార్చి వా
హలియంచు న్నిరసింతు రందు నయభా♦గ్యాకర్షకుల్ కర్షకుల్. 282

సుభద్రాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 40.

ఉ. ఏరొక టబ్బె రామునకు♦నెడ్లుపొసంగవు చండ్రిముకశా
ధారికి నొక్కయెద్దిని వి♦తౌవిత సీరము లేమిఁ గావునన్
సీరికి నొంటిపోగుపు వి♦శేషములే శివ్రఁ డాదిభిక్షు వం
చేరులు నెడ్లు గల్గి సుస♦మృద్ధిగఁ బాఁడిఁ లుంచు రప్పరిన్. 283

గాంగశాంకవిజయము, ఆ 2 పద్య 20.

క. పలపాణి యొక్కయేరుం, గలచాడని చెల్లఁజేసి♦కడుచేఁ!బరిన్
గల విష్ణుపాదజావళి, యలరారె సుపర్ణయుక్తి♦ప్యనపాయమునన్. 284

బిల్హణీయము, ఆ 1 పద్య 32.

సీ. జన్మస్థలంబు ని♦ర్జరశిఖాకనుపుగం, ధావాసితంబైన♦హరిపదంబు
సైదోడు పరికట ధూ♦ర్జటిజటామకుటరం, గదభంగ నిజభం♦గగనగంగ
పారంభ మఖిలవ♦ర్ణాశ్రమజన తిర్య, గాదిజీవనమైన♦హాలికంబు
స్వాచార మిష్టకా♦మూర్తిసిద్ధిదమైన, యనిరుద్ధమూ ర్తియ♦భ్యర్చనంబు.

గీ. బుద్ధిబ్రాహ్మణభక్తియు♦భూతదయయు, శాంతమును గల్గిచెలువొందు♦సత్పథంబు
గాఁగ సౌజన్యశీలుర్వై♦కలిమి బలిమిఁ, గలిగిసుఖియింపుదురుశూద్రి♦కులములందు.
అనిరుద్ధచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 88.

ఉ. అద్రులు ధైర్యవై భవస♦మగ్రత బ్రాహ్మణ సేవచే సదా
భద్రులు బాహుశక్తి బల♦భద్రులు రుద్రముకుంద భక్తి ని
ర్ణిద్రులు సత్కృపాగుణస♦మృద్ధిసముద్రులు చూరుకీర్తిన
త్తుద్రులు శూద్రులొప్పుచుర♦చూడఁ బురిన్ నుకృత్తికముద్రులై. 286
కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 1.

సీ. పారిజాతములు సం♦పాదించితిని పుష్ప, మంజరుల్ గూర్చుట♦మాకుబరువె
బలుతీఁగమ్రొల్లు♦పార్శించితిని చాలఁ, గనుమురుల్ చులుకఁగాఁ♦గూర్పలేమె
కణజమల్నిండ బం♦గారుతీఁగెలుఁగూర్పఁ, జాలమే మఱిచుత్తె♦సరులుగూర్ప
నగ్నిపరీయాగంబు♦లాచ్రింప నార్జింపఁ, గా నోప మెట్లు గం♦గాజలంబు
గీ. లంచు బహువిధచిత్రధా♦న్యములు గూర్చి, ధరణిసురపూజనవిధావ♦ధానులగుచు
వఱలుచుండుదు రప్పుడీ♦పగము నందు, సుగుణమాణిక్యఖనులైన♦శూద్ర జనులు.
కవిజనరంజనము, ఆ 1 పద్య 13.

క. శూద్రు లసమానహాటక, శూద్రులు కోదర్శమసూది♦నుమనాదికరా
శ్యద్రులు ఘనవాహద్విష, భద్రులు గలరందు సుగుణ♦భద్రులు మిగులన్. 288
కవిచకోరచంద్రోదయము, ఆ 1.

గీ. భాస్వదురుపట్టశాలి సం♦పాద్యనిగమ, మాళి సంచారమునసద్ర♦మాకరప్ర
శస్తకృత్యాంచితంబునై♦శోభిచుణ, భవ కులంబౌర జనకసం♦పదపహించె. 289
నుమనోమనోభిరంజనము, ఉల్లాస 1 పద్య 64.

క. హాలాలేఖలు లక్ష్మీకర, విలసనములు బహుశోభద్ర♦విభ్రమగతులుం
గలిగి హరిచరణసదృశత, నలరుదు రలఘుబలమొప్ప♦నప్పురి శూద్రుల్. 290
భద్రాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 109.

ఆ. తతసమృద్ధిశాలి♦తాస్ఫూర్తిచే నొప్పు, భూరి శూద్రరీతి♦బొలుపు మించి
తతసమృద్ధిశాలి♦తాస్ఫూర్తిచే నొప్పు, భూరి శూద్రరీతి♦పాసఁగువీట. 291
రామరాయవిలాసము, ఆ 1 పద్య 73.

ఉ. తెల్లనిధాన్యరాశి యొక♦టిక్కడ నచ్చని ధాన్యరాశియుం
దెల్లముగాఁగ నొక్కఁడసఁ♦దీఁచి లోకుల కున్నవాని నే

కొల్లలుసేయు మున్పటికి♦కొండలుగాఁదగె వెడి పైఁడినం
చెల్లరు నెల్ల మెచ్చఁదగి♦రెంతయు ధాన్యములం బదోద్భవుల్. 292
భార్గవపురాణము, ఆ 8.

క. ఆదుర్గిలు ధైర్యంబున బా, లాగ్రులు సత్కాంతిచేత♦నంచితముగ సౌ
భదుర్గిలు బలసంపదచే, రుదుర్గిలు సద్భూతి నందు♦రూఢిగశూద్రుల్. 293
నరసభూపాలరాజీయము, ఆ 1.

చ. తెలతెలవోయి కట్టుకొనఁ♦ దెల్లని బట్టయొ లేక ముందలో
పలఁ దగుత్రాగుఁబోతనుచుఁ♦బల్కులువెన్నునియన్న నవ్వి మై
చెలువముఁ జీరలున్ సిరులు♦జెన్నెసఁగన్ మరియూడకల్గి య
గ్గలమగువేడ్కఁ బొల్తరటఁ♦గాపుకుమారులు పాఁడిపంటలన్. 294
గణికజనమనోరంజనము, ఆ 1 పద్య 43.

పుష్పలావికలు.

సీ. చెలఁగి యీ నీదండ♦వెలయెంత నాదండ, కునునెలఁదొట్ట నె♦వ్వనితరంబు
కలువతావులు గాన♦మల్లికదంబకవేణి, కలువతావులు వాడ♦కయ కలుగునె
కడివోదు నాకిమ్ము♦పడఁతి యీ గేదంగి, ననకడివోమి ముం♦దతికిఁజూడు
జాతు లే వంబుదే♦క్షణపద్మినులుసైత, మునునున్నయెడ జాతు♦లునికి యరుదె
గీ. యనుమఁ దొలినుడి నభిలాప♦లెనయమూఁగి, పలుకుతోడనె నర్మగ♦ర్భంబుగాఁగ
నుత్తరముపల్లపశ్రేణి♦కొసఁగు చలరు, లమ్ముదురు పుష్పలావిక♦లప్పరమున. 295
ఆముక్తమాల్యద, ఆ 2 పద్య 19.

సీ. బాల నీమోమున♦వ్రేలకయున్నె యీ,పద్మముల్ దునిమిన ♦ పాతకంబు
కలకంఠి నీకన్నుఁ♦గవఁ గప్పకున్నె యీ,కువలయసంతతి ♦ కోయు నఘము
కొమ్మ నీమెడఁ జుట్టు♦కొనకున్నె యీపోక,పూఁబోత్తి చిదిమిన ♦ భూరికలుష
మెలనాగ నీపదం♦బులఁ జెన్నకున్నె యీ,పల్లవంబులు గిల్లు♦పాప మొకట

గీ. నని విటాలి నిజాంగమో♦హనతలెంచి,మరులుకొనిత్రిస్తరులుపల్కి♦విరులుకొనఁగ
మొలకనవ్వుల తెఱుకులు♦ దొలఁకఁ గలిగి, పుష్పలావిక లప్పరిఁ ♦ బొల్తు రెపుడు.
రా మాభ్యుదయము, ఆ 1 పద్య 147.

సీ. కరముల కందిచ్చు♦విరులబంతులకంటె, వెడఁదోఁచుచన్నులు ♦ వేడ్కఁ జెనుప
మన్వంపుఁగొనగెత్తు♦పుష్పలతల్తులకంటెఁ, గరమూలరుచిచూడ్కిఁ♦గమిచితిగువఁ
గోరిన నొసఁగెడు♦కొసరుపుష్పలకంటె, మొలకనగ్వులు డెందఁ♦ములఁ గరంప
నిండారు సరముల ♦ నెత్తావిగమికంటె, నుముఖసౌరభములు ♦ చొక్కుఁ జెనుప

ఆ. జట్టికాండ్రఁ దమదు♦సరససుందరకిలా,సములచేతఁ దార♦జట్టి గొనుచు
బురముపీఠులకును ♦ భూషఁబ్రాయమై, క్రాలుఁ బుష్పలావి♦కాజనంబు. 297
కవికర్ణరసాయనము, ఆ 1 పద్య 21.

సీ. చిసురాకుపైఁ గంపు♦సొగసయ్యె బింబోష్ఠ, యది ప్రవాళప్రౌఢి ♦ నలరు గాఁడె
అలులు నీచూపుల ♦ కలరునే చపలాక్షి, స్తోడిగల్గినవాని♦పస యఁటంత
గోరంటపిరిగుత్తి ♦ శారంటుసెలఁగొంగి, చెప్పఁబో నీకేలి ♦ గిల్లనగునె
ఆననపరిమళం ♦ బమరునే చంద్రాస్య, పలుచువారికి లేవె ♦ వలపువిరుల

గీ. టంచు భావాన్వితోక్తివా♦క్యములు మెఱయ,సరససాంభోగికిభూపవా♦సనలవిరులు
విటుల కందిస్తురప్పుడె♦పీఁచులందుఁ, బూఁచుపులమ్మ్రోయుపుఁ♦బూవుఁబోండ్లు.
కళ్యాణవిజయము, ఆ 1 పద్య 55.

సీ. కొనఁగోరఁ జనుగొప్ప♦గుత్తలా యెలనాఁగ, కొనఁగోరఁజనుగొప్ప♦గుత్త లలరు
కొమ్మ, యీలతకూన ♦ కిమ్మైన నెలయెంత, కొమ్మన్నచో లత♦కూన యెంత
పున్నాగమనునోను♦భూతి గల్గుని యిందు, బున్నాగమనునోను♦భూతి గలదె
చూడవె కలుననిఁ♦చ్చటకు నేర్పరి కాదు, గూడవే కలఁచనిఁ♦చ్చటయుఁ గలదె

గీ. అనుచుఁజాతుర్య మెలయ వి♦టాళి కిలమి, నుష్ణకరములిచ్చునేర్పుతో♦నొఱపుమీఱి
విరులొసంగెడుపుష్పలా♦వికలు గలరు, భూరివిభవముఁ జెందు ద♦త్పురమునందు.
ఇందుమతీపరిణయము, (కుమా. భూ.) ఆ 1 పద్య 156.

సీ. పూవులసరు లెత్తి ♦ భుజమూలమండలీ,కాంతిచేఁ జంపక♦భ్రాంతిఁ జేసి
విరులఁ గంటిరె యని ♦ పీతకుంబుల సన్నఁ,గాపించి యుత్పల♦కర్ణిక మొఱసి
విలువచే మైజారు ♦ విచలించుకాంతిచేఁ, గుందకుట్మలకంక♦ గుదురుకొల్పి
హస్తాంబుజంబుల ♦ నట్టిట్టుపట్టి కెల్తి, జలజాతవిచికిత్స ♦ సంఘటించి

గీ. నోరజాతినుమంబుల♦నేకజాతి, కిలితోనునగనకరంబం♦గా నొనర్చి

వలచి తతితీపుఁ బుట్టించి ♦ పిలుతు రర్థి, గట్టి వాలుంబడంతు ల♦ప్పట్టినమున.
తపతీసంవరణోపాఖ్యానము, ఆ 1 పద్య 61.

ఉ. నీవిరిదండ కేమివెల ♦ నీసిగకెంపులదండదండకుం
గోవదొ క్రోవదొ యెదురు ♦ క్రొవ్వారియర్థముగోపఁ బోసినన్
గేరివ ఘటింపఁ గన్నెవిరి♦కెంపుల నింప దరస్మితప్రసూ
నావలితోరప కోవమఱు♦నాధరబింబశిఖాతటంబునన్. 301
కవిత్రయవిజయము, ఆ 1 పద్య 133.

సీ. పొన్నపూ వొడి నేల ♦ పొదివితే చెలి యది, పొడమె బల్దప్పైఁ ♦ బొగువడులఁ
జెలువ మాటితి వేల ♦ కలువచా లదియుఁ గస్పగరాఁ ది మిన్నుల♦బోకడది
మొగడరమ్మల నేల ♦ మూసితే నది మూయఁ,బగ ది మానసస్థానిఁ♦ధానము లవి
తరుణి పూరెమ్మ యె♦ట్ల వదేల యది హేమ,శిఖరిదాపురి బయ♦ల్నేయఁ దగునె
గీ. యనుమ రసమర్మసరసోక్తి♦లాడునట్టి, జట్టికాండ్రి యధ్యోచిత♦సరసవచన
రచనఁ దేల్చుచు వివిధవి♦భ్రమము మఱుల, కియలు కిలుసురు పుష్పా♦వికులు వీట.
వసుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 108.

చ. తొలఁకెడుహాసకాంతుల వి♦ద్యుద్యుతిఁ బోర్చి చకోరమైత్రి జూ
కలు మెఱయించుకన్నెల ♦ కల్కిఁ తనంబునఁ బుష్పాకికల్
తలఁపులు గొల్లలాడి మిగు♦లన్ బ్రియమయించి యుపప్రజంబుచే
వెల లధికంబుగాఁ గొనుచు ♦ వేడుక నమ్మిరి పుష్ప లంగడిన్. 303
బ్రభావతీప్రద్యుమ్నము, ఆ 4 పద్య 126.

సీ. కొనుఁ డివే వియలక్ష్మఁ♦గొనవేల నినుఁజూడ,మగుఁడుదుస్వాము♦ర్వీరియనుచు
నీవట్టిమాటల♦కా వచ్చుటన్న న, ల్లేము రా మిది వెల♦యింద మనుచు
నిపుడు మీయిష్టంబు♦ లీ డ్వి యనిన నా,కవ్వడాఁచినగుచ్చ♦కములె యనుచు
నివి చెల్లకవియమ్మె♦నివిచాలుఁదలుఁడన్న, నెయ్యంగుదు మిపుడంట♦మేమునను
ఆ. నైటివాని నొల్లక తడి♦పూపడలను, బొదివి పెట్టిన యవి దివఁ♦బోవునట్టి
యుపజనుల దంటమాటల♦ కొప్పి నగుదు, బుప్పలావిక లమ్మిరి ♦ పుష్ప లపుడు.
కళాపూర్ణోదయము, ఆ 8 పద్య 19.

సీ. ఈవిరు ల్వెదకియి ♦ మ్మెలనాగ కలయంగ, నీరు ల్వెదకిన ♦ నిపుడు గలనె
యీనారుల్ బూనిన ♦ నెంతోఁ కంయియుండు, నీసరు స్తులుపంగ ♦ నెలమి గలదె
యీనగవాచుల ♦ కోపు జూపెడ వేల, లాయలగులకొప్ప ♦ యేల వచ్చు

... ...

గీ. నసుచుఁ గందువమాటల ♦ కొనర నిటుల, వీటులఁ జటులపరీణత♦వెలయుఁ బలికి
తీవ్ర ఒలరంగఁ దావుల♦తావు లైన, పూవు లమ్ముదు రిమ్ముగఁ♦ బువ్వఁబోండ్లు.
ఘటికాచలమాహాత్మ్యము, ఆ 2 పద్య 186.

ఉ. తావులపాటలంబులను ♦ దవ్వుగుకల్వలు బొండుమల్లలుం
గావలె నన్న హోసరుచి♦కొనుచు గన్గొనల న్నతిపం గె
వ్వాఁపులు పాటలల్ తిలక♦ములు గరి వున్నవి లేవటంచు జా
రావళిఁ గేలిసేయుదు యు♦దంచితమూర్తులు పుష్పలావికల్. 306.
నుదక్షిణాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 78.

ఉ. ఉన్నతి మల్లెపూలుఁ గొన♦రో యని పిల్చిన జట్టికాఁడుఁ సం
పన్నతి నేగి యొప్పి యనఁ ♦ చూణితలంబుల నించి చూప నీ
గన్నెనపూఁ బు లేటి కనఁ ♦ గన్గొని నవ్వల వారసాళయం
బెన్నుచుఁ దీర్చి పూలు లగ ♦ నిత్తురు తెప్పరి పుష్పలావికల్. 307
పట్టాభిషిక్తచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 28.

ఉ. పాంయపు గాయకుల్ వెల♦పాన నెగాదనఁ జూడ, నేర్పు లొ
రా యివి ! దండి మీఁదఁ గొన♦ం దొరఁకొంటిరి ! మంచిసాములే
పో ! యటు లైనచో సరస♦ములో గద మీ కిపు డంచు నవ్వరిన్
గాయజుతూ పులమ్ముదురు ♦ కందువమాటలఁబుష్పలావికల్. 308
విజయవిలాసము, ఆ 1 పద్య 79.

సీ. కైదండ నొసఁగ లె♦క్కలునేసిపలికెదు, కైదండ నీదు లె♦క్కలకు రాదు
నను గుత్త లూరక ♦ గనుఁగొనఁ దివిరెదు, చను గుత్త లూరక ♦ గనఁ దరంబె
నను నెత్తుకొనువేడ్క ♦ నెనసి మాటాడెదు, నను నెత్తుకొనువేడ్క ♦ నెనయవళ మె
నాదదచ్చదము నా♦నఁగఁజాలఁ గొనరెదు, నాగదచ్చదము నా♦నంగ నసఁదె
గీ. యనుచుఁ దరితీపుఁబెనుమ నె♦య్యంబునినుచు,కలికిపలుకులు నేర్పులు♦గులుకరింపఁ
బలుకుదురు పల్లవులతోడఁ ♦ దపుఱనగవు,వెన్నెల దలిర్పఁ బుష్పలా♦వికలు వీఁట.
చండాంగదచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 84.

సీ. చెలిమిఁగైకొనియెదఁ♦జెండ్లిమ్ముచెలియన్నఁ,గొనుమాహుచేరము♦ల్కొసరకిపుడు
బొడలెడుచివురునూ♦పెదవిదిమ్మిదియు, మేలనఁ బలుగెంపు ♦ లోలి నింపు
నుమకలంబకీర్తి ♦ నమరింపు సఖియన్న, నది నీవివదలింప ♦ కనువు గాద
యిల్లవేళలనుండు ♦ ముల్కి ల్గావేడ్క, ననఁగమాపురములోఁ ♦ గొనియనిశెద
గీ. నసుచు దముఁజేరి కేడుఁ♦ననుపుకొండ్రఁ, గనుమ నెలఁతుంటపలుకులు♦వినుచుమదిని

చెనుచుమదమునననలమ్ము♦కొనుచు మనుచుఁ,బుప్పలావికలుందుర♦ప్పరమునంతు.

రుక్మిణీపరిణయము కూచి. తి. ఆ 1 పద్య 54.

సీ. సురసిజంబులు సారె♦సారెకు నెదయించి
యుంబుజంబులు ప్రియం♦బలరఁ జేర్చి
చంపకమాలికల్ ♦ సొంపెసంగ నమర్చి
విచికిలస్తబకముల్ ♦ విస్తరించి
యుత్పలమాలిక♦లొ ఆపుగాఁ బొసఁగించి
కదు నుకేసరము ల♦క్కఁ జెనంచి
లలిచెలయు సుపజా♦తులు నాడెముగ నిల్పి
మటియుఁ బేరగు వన♦మంజరులును

గీ. గరము మెఱయించినకవుల♦కరణిఁ జెక్కి,చందములనీటుఁ జూపు♦సరసులగుబ
బంధలీలల నలరింతు♦ వటువిలాస, భాజనము లందు పుష్పలా♦వీజనములు 311

రసికజనమనోభిరామము ఆ 1 పద్య 49.

చ. ఎనసినతమ్మిమొగ్గలవి ♦ యేగతివిచ్చెను విచ్చు టబ్బురా
యినకరసంగతంబయిన ♦ నీతొవలో యివి రాజవీక్షణం
బునకును లంకెలించుఁ బురి♦బువ్వలు పిల్చును బుప్పలాపికా
జనతతి పల్లవోక్తుల క♦సంబు లెఱింగి చమత్కృతు ల్దగన్. 312

మిత్రవిందాపరిణయము కుం. వేం. ఆ 1 పద్య 24

చ. కలుపలకేమి నీవిభుడు ♦ కన్నొనినంతనె లెప్పలెప్పలౌ
నలినము లెన్నిరావు లల♦నామణి నీవిటు మోముఁ దిప్పినన్
వలసినసంపెఁగల్ గలుగ♦నా మటి నీ మెయిచాయ డాయ నం
చెలమి విటాలిపల్క విరు♦లిచ్చుర నప్పురి పుష్పలావికల్. 313

తారాశశాంకవిజయము ఆ 2 పద్య 29

సీ. నెత్తమ్మి♦జూచెద ♦ నీవింత వదలించు, నీవింత వేదలక ♦ నేవిధంబు
నీకులు♦ఁజెండ్లేని ♦ పైకమ్ముఁ దప్పించు, పైకమ్ముదప్పనే ♦ చేకొవంగ
నగిరెదండ ♦ నిచ్చెదవటె మేలు, కైదండ యిత్తురే ♦ కరమెడలక
నీమొ ♦ బంధుజీవంబేది, యీబంధుజీవనం ♦ బెందుగలుగు

స్మనుకూల, వచనరచనలమెలఁగుచు ♦ మఱులు విటుల

కనుగుణంబుగఁ బలుకుచు ♦ ననుదినంబు, వెలయుకురువీఁబుష్పలా♦వికులశ్రీతి.

బిల్వాణీయము ఆ 1 పద్య 39

సీ. పలువరుసలకుందఁ♦ములఁజూడఁబిగియమయ్యె, వెలయింపుసొంపునఁ♦బలుకఁగడవె
వగఁజూపు నల్లగ♦ల్వలవినోదము తాఁ నె, వలపులుమించె న♦వ్వారిగాఁగ
మేలుచేఁ దమ్మికొ♦మ్మిన్నలునుల్కొడు, కూరిచి దయనేయు ♦ పేరుగాఁగఁ
బెంపొందెనాసనం♦పెఁగ నిగన్నిగలచే, ముగ్ధయు వేడెద ♦ మొగి నొసంగు

గీ. మనుచు ననుచుముపంబున♦నంటిపలుకఁ, జాల వచశ్చమత్కృతి♦ సరణిఁ దెలిసి
తెలివిఁబిఱుసవ్వ లొలయంగ♦వలసి యలసు, లమ్ముకురుబుష్పలావిక♦లప్పుమున.

అనిరుద్ధచరిత్రము ఆ 1 పద్య 68

సీ. చెలకుఁజూపవుపొన్న♦పిరియంచగోవ్యమా, యదయరంటులలో♦మునయ్యెఁజూమ్ము
కప్పుకోనేల బం♦గారమా పుబంతు, లవి సుగ్గలతో♦యఁదములు సుమ్ము
మూసిపెట్టెదు మల్లె♦మొగ్గలిం తబ్బరిమా, యఁట సుధారాశి♦యనవి సుమ్ము
దాఁచుకొంటివి యరు♦దా? నల్లగలవాఁడే, రది యగాధసరో♦వానము సుమ్ము

గీ. టంచు ముసిముసినగవు ల♦నోన్యవచన, మంజులన్యంగ్యచాతుకీ♦న్యంజకములు
గా వితులకమ్ముకురు వియల్ ♦కాముష్టిక, జీవికులు పుష్పలావిక♦లెలఁగిపురిని.

కవిరాజమనోరంజనము ఆ 1

సీ. జాలకమాలికా♦జాలంగుబెట్టెలు, నుమటు ముగ్యపుఁబేయ ♦ లాసఁగు మనుట
నరసంధూక గు♦చ్ఛమునఁ జూపి కొన్నటి, నల భోగ్యస్రగుంకఁగా♦వలయు ననుట
నళముగా నెంచమ్మి ♦ నళముంగొనుచుట, నీమోదమునుకి ♦ నెగడె ననుట
చికిలీసంపెఁగులో ♦ పలిమిచేనిమ్ముట, గుఱుపునఁ బాకలో ♦ పంగి మనుట

గీ. తెలుపకయ తెల్పికడు నేర్పు♦నీట నడఁగి, నలుబొంకులఁ దలఁగించి♦యఖిలకమన
పాళి తమ చండ్రకై ♦ గూసి♦నడఁగఁ దీసి, విరులు విఱ్ఱను పుసుమలా♦వికలు వీట.

చంద్రికాపరిణయము ఆ 1 పద్య 105.

సీ. పుల్లకాగింబుష్ప ♦ మల్లెమొగ్గలఁదీర్చి, పల్లవోష్ఠము సంగ ♦ నంక్షీఁజూచి
పంకేరుహాముల ను♦త్పలములబలులించి, మొగిమును గనుగొ♦యి ♦ సాగనుఁ జూచి
కనకకోరకముచెం♦గటమ్ముఁబరియించి, నాసయుఁ నదుఁబ్జమ♦ఱందుఁ జూచి
చిగురుటాకులచెంత ♦ మొగలిపొలుగుసూర్చి, కరలతలంబులు నఖా♦గ్రములుఁ జూచి

గీ. విరులుగొనవచ్చియువజను♦ల్మరునిబారి, జనుటఁగనిజాణతనమున♦గొనుఁదుపూల
పంతులని వీలు పక్షము♦ప్పై ఘటించి, పిలువఁ దెమ్మంత్రు పుష్పలా♦వికులుపురిని.

పారిజాతాపహరణము పద్య. 5. ఆ 1 పద్య 165.

ఉ. మామఖనేత్రచాహకుచ♦మండిమ లిట్టిపియంచుఁ బ్రేమతోఁ
గామకకోటికంటెలుపు♦కైనడిఁ చమ్ములు నల్లఁగల్వలున్
గోమలపుష్పదామములు♦ గుచ్చము లంగటఁ జెట్టి యమ్ముఁదు
శ్యామయుఁ బుష్పలావికలు♦ వీటను నగ్మనచఃప్రవీణతన్. కవిజనగం.ఆ1పద్య15.

ఉ. వాడనిపూలచెండ్లు గొన♦వచ్చితి నెవ్వలి నీదుపజ్జకున్
వాడనిపూలచెండ్లకిన♦వచ్చిన పొమ్మ్ము సువర్ణశైలమే
వేమక నంతకెక్కుడగు♦విత్తము నిత్తు మటంచుఁ బల్క మా
తాడక కొన్నినాల్ వీటులు♦కమ్ముదు రవ్వరిఁ బుష్పలావికల్. రామవిలా. ఆ 1.

సీ. పొగడవిరుల్ లేవె ♦ మృగరాజమధ్యమ, వీటరాజ చెంగల్వ ♦ విరులు గావె
జాతులేమైనను ♦ సంతరించి తెకొమ్మ, నేర్చుకోవలసిన ♦ నీటుకాఁడ
వగలాఁడి యిచట ను♦వ్వగుల్ గల్గునే, కలయింప్రఁ గలుగును ♦ జెలువరాయ
తమ్ములఁజూపనే ♦ లరుణీశిరోమణి, యాఁడఁగాఁదనిరి రే♦పాడి రమ్మ

గీ. వలయు పున్నాగతతులేవె♦ పన్నెలాఁడి, యేల యడిగెద వీయూర♦నేమి కొదవ
యని వీటుల జాణలేనముల ♦నపహసించి, పుష్పలమ్ముగురవ్వీటుఁ♦బువ్వఁబోండ్లు.
ఉత్తరరామాయణము ఆ 1 పద్య 72.

చ. కరకలితారుణద్యుతులు ♦ గ్రమ్మిన పాండుసరోరుహోల్కరం
బరుణసరోరుహంబులని ♦ యంచఱపాంగవిలోకనోత్కరం
బొరసిన తెల్లగల్వలపి♦శోత్పలపాళియటంచు డాయున
ప్పరి వీటకోటి నవ్వమగు♦ చుతురోక్తులఁ బుప్పలాకిలో. 323
శేషుంతెలాంపరిణయము, వె. నా. ఆ 1 పద్య 90.

సీ. కొనఁగోరెదనునాటి ♦ కుసుమమియ్యకపోటి, యీవనంబునను గో♦రంటలేదు
కొమ్మ పల్లవపాళి ♦ నమ్మవేలనెకాంచ, నమ్మ లోసంగక ♦ నమ్మరాదు
నుదతి యిచ్చనుగుత్తు♦లూదవుమీసీసి, కిచ్చెదు నెపుడైన ♦ నిపుడు నిలువు
బాల నీవలన ర♦సాలసశ్వ్యామ గంటి, మావిహారములందు ♦ మనను గలదె

గీ. యనుచుఁబమతమగమిఁదెల్పి♦కొనుచుచచ్చు,వీటులనిటులలితో క్తిసం♦ఘటనపటిమ
నాదరించుచుంగులుకుటొ♦య్యారములను,పొలఁతులమ్ముదురంగశృం♦బువ్వలచట.
అచలాత్మజాపరిణయము, ఆ 1.

ఉ. అంగన నీవు పువ్వగటు ♦ లాపెవె యీ మగవారు లేరె లే
కంగడిఁ జేరినావె వసు ♦ లా వెలయం గొను మోవిలేనె బం
తిం గనకుండ దూరురఁబె ♦ తేరకు చూప్రదురా ఱటుండ కొ

న్నఁగడి మారుబేరములె ♦ యంచు వచింతురు పుష్పలావికల్. 325

రాధామాధవసంవాదము, ఆ 2.

సీ. ఆలికుచంబు లే ♦ నంటి చూడఁగ నౌనె, కొనగోరు మాటి పై♦కొనకు జాణ
పెదవింతమొగ్గజా♦పినఁ గొందు వగలాడి, నునుపంట నొక్కకు ♦ ననుపుకాఁడ
సొబగొందునీదండ♦డోడుగావలె బాల, పైకెమ్మఁ జూపి చే♦పట్టు దిట్ట
వెలదింపు నీపొందు ♦ గలువ నెమ్మదిపచ్చు, నీ విమ్మఁ డేర మ♦న్నించుదాన
గీ. ననుచుననిచిన నెఁ జాణ♦తనపుపచన,రచన ललరించి మోహంపు♦రుచుల నించి
మంచివిరులంచు పలపుల♦మచ్చుఁగొలిపి, విలుపఁగొందురు పుష్పలా♦వికలు పురిని.

యామినీపూర్ణశిలాకాఁలాసము, ఆ 1.

సీ. వెలయ నీనయలేఁ♦చెలియ నీవిపు డిమ్ము, వేరయిఁ గనుయిందు(?)♦గోరఁదగునె
కొనఁగోరెదను బట్టు♦కొనినిమ్మననుబంతి, చనుబంపు లంటిచూ♦చినను గందు
ముద్దియ లేతమ్మి♦మొగ్గ లానఁగనీనె, పలుగింపు లిడి గొను ♦ వలసి తేని
కన్నిమ్మల్లియలాఁ♦వెన్న నెన్నఁడుగ్గు, నండ నుండినఁ గిల్బి♦యుండు నెపుడు
గీ. ననుచుమృదువాక్యరచనల♦ననుచునేఁడు,నలరియలరమ్మపనులనె♦య్యములఁజూపి
సరసవిటులకు నెరిఁబూన్పు♦సరము లీడుచుఁ, బుష్పలావిక లుందురు♦ప్పురమునందు.

కవిచకోరచంద్రోదయము, ఆ 1.

గీ. లలితగుసపుష్పగుచ్ఛవి♦లాస లగుచు, భువనమోహనకాంతిచే♦ బొలుపు మీఱ
సత్ప్రభస్థితి లగుచుఁ జం♦చలలరీతి, వెలయుచుందురు పుష్పలా♦వికలు పురిని. 328

మిల్కిపిండాపరిణయము, (రావు. జ. రం.) ఆ 1.

చ. వలపుల నిచ్చు కుందముల♦పంకను గొంకపు నుంకనన్ రసో
జ్జ్వల మగు హేమమాలికల ♦ చక్కని పొక్కపు బూవుబంతు లే
వలయునటంచుఁ బల్లపులు ♦ పల్కఁ బ్రివాళిమణుల్ సుచంద్రరే
ఖల నిడికొం డటంచు సుమ♦కాండము విల్తురు పుష్పలావికల్. 329

సుమనోమనోభిరంజనము, ఉల్లాస 1 పద్య 71.

ఉ. కామఁడు తత్పురిన్ బహుళ♦కామకరూపములం జరింపఁ ద
ద్భామినియుం బహుత్వమును ♦ దాలిచి యాతనికై తదీయసం
గామసహాయతన్ శరప♦రంపర లిచ్చునన న్వితాళికిం
దామరసాదులైన విధి♦తండము లిత్తురు పుష్పలావికల్. 330

కృష్ణకల్యాణము, ఆ 1.

శాలిపాలికలు.

సీ. శిరిలు దారౌట నా♦క్రితపద్మకర్ణికా,కృతిఁ జెపు ల్కమలక♦ర్ణికల మెఱయ
నతనుసారథ్యకృ♦ద్రతిరేఖ మంచపై, నదలించు రొదఁ జిల్క♦ పదుపు పర్వ
దొగలమొగ్గల వైవ ♦ దూర మేగమిఁ దొట్టు,చప్పట్లఁ జన్నులు ♦ జడలు గదల
వెడత్రోవ మును చెప్పి♦పఱిసవ్వఁదిరుగును,ధ్వగులకొలఁది యప♦త్రిపయు మరల

గీ. నధరరదనపరిసాదంబు♦సడుగ నొరు, చెఱుచునో యన వీథిలి ము♦త్తెములు తోఁచు
చెఱుకుజంఘులఁ బోలమి♦శిరనువాంచు, రాజనముఁ గాచు గోపికా♦రాజిపాలిచె.

ఆముక్తమాల్యద, ఆ 4 పద్య 164.

సీ. బలుగుత్తు లేపాటి ♦ ఫలియించెనో భూమ, చెప్పినఁ గనరావు ♦ చేలచాటు
బంగారుతీఁగెలో ♦ యంగన తెల్పవే, తపుకులు గనవచ్చుఁ ♦ దారనిలిస
కలికి మహాదేవి ♦ కాటుక లేపాటి, లెల్లనిపస్త్రముల్ ♦ నల్ల నౌను
బొలఁతి మహారాజ♦భోగముల్ గనరావు, లోపలి కరుదేర ♦ జూపు గలుగు

గీ. నను సర్వరిపాలముల ♦ ననుదినంబు, లీల లెసఁగంగ శాలిపా♦లికలు పాంథ
వరులతో నిట్లు వాక్యోప♦వాక్యములను, బలుకుచుందురు సర్వభౌ♦వము లెసంగ.

భాగవతపురాణము, ఆ 1.

సీ. బలుముత్తెసరులసాం♦పులు చూపుమన నవి, కంచెలమీఁదుగాఁ ♦ గానరాఁదె
రాజభోగంబు లే♦యోజనుండునో యన, వరులచాటునఁ జూడ ♦ వాట మగునె
నూఁగారుఁ గన్న వి♦నోద మయ్యెను చెలి,గంటె వేమఱుఁ జెప్పఁ♦గా దరంబె
ఆరయఁగ నుపుచూపు♦మనిన నవ్వుచును చా,మలలోనఁ జూపుట ♦కలవి యగునె

గీ. యనుచుఁ జాంథజనాళితో♦డను తమదు చ,తురవచనములుబల్కుచుఁ♦బరఁగుచుందు
రఖిలజనఘనమానసా♦హ్లాదగరిమ, పాలముకాపరిబోటు ల♦ప్పురవరమున. 333

కాసల్యాపరిణయము, అ 1.

సీ. కలికిరో! నీయూరు♦గంటినదే కాదు, వాఁడెను జనుమల♦ననజనయన
పథికేంద్ర! ఋతు వేఁగి♦పరికింప నెలదప్పె, నటుగాన వాఁడేఁ బ♦యస్సు తేక
పికవాణి! యెదఁ బండు♦టకుఁ గాల మెయ్యది, మాకెతీఁగింపుము♦పార్శికటముగ
యీనినపిమ్మట♦యెదఁ బండుటకుఁ గాల, మనియెఱుంగవె రసి♦కాగ్రగణ్య

గీ. యనుచుఁ జాంథజనులతోఁడ♦ననుదినంబు, హేతుగర్భోక్తు లాడుచు♦నెదలు గరఁగ
మధురగానంబుచే యుప♦మనముఁ గొనుచు, శాలిపాలికలుందు రా♦ప్రోలియందు.

నాచికేతూపాఖ్యానము, (మిక్కి.. మల్లి.) ఆ 2.

చ. సారిడిని బిట్టలం పెఱుముఁ జొప్పనఁ గేకలు వేసి రమ్మఁ బ
ల్మఱు గను చేఁగు సాతులను ♦ మాటికిఁ బిల్చుచుఁ జూడఁ గొమ్మల
న్నెరయురతిన్ ఫలంబులను ♦ నెత్తురె యందుటకంచుఁ బల్కుచుం
దురు చిఱునవ్వ మోములకుఁ ♦ దోరముఁ గూర్పఁగ శాలిపాలికల్. 335

కవిజనచకోరచంద్రోదయము, ఆ 1 పద్య 73.

సీ. అక్కుఁలసత్కీర్తి ♦ నలరారుచున్నవి, బలుగుత్తులా యవి ♦ జలజపాణి
సరసుఁడ వౌదుర ♦ నెరజాణ వెఱుఁగవే, గౌరికుంకుమ రేఖఁ ♦ గప్పుకొనియె
గౌరికుంకుమములోఁ ♦ గాంచిన గనరాదె, నెఱిరత్నసరులందు ♦ నిండి యుండె
రత్నసరంబుల ♦ రహిలోనఁ గనరాదు, బలరామభోగంబు ♦ నెలవు చెప్పుమ

గీ. సామి బంగారుతీఁగల ♦ చాలులఁ గడఁ, గిశలఁ దోటలమాటున ♦ నెమ్మిఁ జెలఁగు
ననుచు సరసోక్తి లాడుదు ♦ రనుదినంబు, రసికవిటశాలిపాలికా ♦ రమణు లలఁట.

నరసభూపాలరాజీయము, బాల–ఆ 1.

సీ. ఊవిదరో యెటులుండెఁ ♦ మూరుఁ డల్పుమటన్న, నవటితోఁటకుఁ బగ్గ ♦ ఱనుచుఁ బలుకు
మార్గంబుఁ జూపవే ♦ సురరాక్షిరో యన, నెందుకొంపలదండ ♦ నుండు ననును
నడబావిఁ జూపవే ♦ నలినాక్షిరో యన, నోపానములచెంత ♦ బరుగు మనును
లలన కొమ్మలచెంత ♦ నిలిచిపోయెఁ మన్న, నిచ్చానీఁఅఁగ నుండ ♦ వచ్చు ననును

గీ. ఇటుల రసగర్భనిర్భర ♦ చటులవాక్య, గరిమఁ జూఁగొలుపనములఁ ♦ గరఁగఁజేయఁ
జాలి యుద్యానసీమల ♦ నెలుచుండు, శాలిపాలిక లక్ష్మీటఁ ♦ జాలఁగలరు. 337

కాళిందీపరిణయము, ఆ 1 పద్య 66.

హాలికులు.

ము. ఒలిచూడామణి రండిరో వియ్యము పిలం♦పన్ లచ్చిఁగన్నయ్య ని
ర్మల తోఁబుట్టినవాలుఁగంటి యన స♦ర్వజ్ఞావతంసంబు ని
శ్చలదానైకధురంధరుండు బుధర♦క్షోదక్షుఁడు డల్లుండు ధ
న్యులు గాఁ పురి హాలికుల్ గిరవు లెం♦దున్ గ్రామపార్శ్వంబులన్. 328

ఉ. అల విబుధాలయాహినిల♦యంబుల నెప్పుడుఁ దోఁడఁబుట్టువులో
దలిలోని యుండఁగా గరిసె♦లన్ గణజంబుల నెత్తరాదు చే
నిలిచినకుప్పకావలికి ♦ నిల్పుదు రప్పురిఁ గొంగుబత్తెపుం
గొలువున కీయకొల్వి హలి♦కుల్ బికిరంబు పొసంగువేలుపున్. 339

భుంద్రాంగదచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 24-25.

సస్యవర్ణనము.

ఉ. ఆలవికి మీఱఁ బండి పురి ♦ హాలికకార్యము లైచిగొల్చి తి
ప్పలతుఁ ధాన్యము ల్కెలనఁ ♦ బర్వగ భాద్రపదాహితిఁ జిట్లి వ్రే
వలఁ జెదరు స్వాసుంధర న♦పగ్రహదోషహరాద్వీరామముం
డెలుపఁగఁజాలి పాఁడెనలు ♦ దిప్పల రాలు నుదువ్రిజం బనన్. 340

భుంద్రభానుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 73.

ఉ. కనుఁగొననయ్యెఁ బండి యొఱ♦గంబడి యుండెడు రాజనంబు చ
య్యన హలికు ల్శ్రమం గనిన♦యట్టిమహీమహిళా స్మదర్థమై
ఖనమఁ జేయఁజాఁచెదరు♦ గా యని యాంతరకైరవాళిసం
జనితమరందబాష్పములు ♦జాఱఁగ మూర్ఛిలి వాలిపైపడిన్. 341

భుంద్రాంగదచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 39.

ఉ. నగరాధీశుని సద్గుణంబులకు నా♦నందించి దేవేంద్రుఁ డి
న్నగరీరత్నముచుట్టునుం గురియు స్వ♦ర్ణగాపచూర్ణంబునాఁ
బగు సంచత్సరయూనదీనికటకే♦దారంబులం బండి సో
యుగమై యెన్నులవ్రేఁగునన్ ధరణిపైఁ♦ బ్రాలి సస్యాపహుల్. 342

ఉత్తరరామాయణము, ఆ 1 పద్య 74.

సాలభంజికలు.

సీ. బందీకృతాన్యరా♦డ్భవనలక్ష్మీపరం,పరలు నిట్టూరుపు ♦ ల్వఱుపుకరణిఁ
బుంజీకృతస్నేహ♦భూరిమోహనశక్తు, లనురాగకళికలఁ ♦ బెనఁచుకరణి
సంగీకృతాంగచే♦తాధిదేవత లాత్మ,నుమహోరుమచ్చంబు♦మాపుకరణిఁ
బ్రకటీకృతానంత♦రతిమూర్తులు లతాంత,శరశాస్త్రసంచిక♦ల్సాఁచుకరణి
గీ.యంత్రపాంచాలికలుగొన్ని♦యగురుభూప,వితతివెడలింపఁగొన్నిదీ♦వియలు చాల్వఁ
గొన్ని విరివీవనలుపీవఁ♦గొన్ని పసిఁడి,తళుకుఁబెలనాకులొసఁగ సం♦తసము లెసఁగ.

వసుచరిత్రము, ఆ 6 పద్య 78.

చ. పురపరణాంతరాలంసమున ♦ భోగ్యతరాకృతివజ్రకల్పకో
సరులసమూహము న్నిజగ♦జంబు గనుంగొని వేల్రెండ డాఁ
గ రయము వానవాఁడ్డఁ జని ♦ కయ్యములో సుర లోలుసెంది బ
వ్వళ్రపడి నిల్వ నా సొబగు♦మాటి వెలుంగును సాలభంజికల్. 344

కవిజనచకోరచంద్రోదయము, ఆ 1 పద్య 54.

ఏనుఁగులు.

ఉ. వాయుబలాకమాలికల♦చాడ్పున వచ్చెను బాప్ప గర్జిచే
స్వారవపంబులట్లుగ స♦ధ్వనియింపఁగ బటుభ్యభీకరం బగా
సారమువాడ్కి దానజల♦సంతతి గ్రిమ్మఁగఁ గాలమేఘమా
లారుచిరంబులో పుడుచ♦లద్విపసంఘము లొప్పు సర్వరిన్. 345

నిర్వచనోత్తరరామాయణము, ఆ 1 పద్య 53.

చ. తరళితదంతకాంతి సము♦పంచితబృంహితనీలదేహము
ల్వరగఁ జటిల్లతాస్తనిత♦భానురవావిధరంబులో యనన్
బోరిఁబోరి నేనుఁగు ల్దిరిగి ♦ పుష్కరశీకరదానధార ల
ప్పురమునఁ బెల్లుగాఁ గురియు♦ భూతలమంతయుఁ బంకిలంబుగన్. 346

భాస్కరరామాయణము, బాల-పద్య 24.

సీ. ఉపరిష్ఠజనవార♦ణోక్తికిఁ జెవిదార్చి, యమ్మొగంబై బయ♦ల్చిమ్మి చిమ్మి
గవనివె న్నొరయ మి♦న్ననియ దట్టించుఁగో,త్రిభరుబంధపుదాంట్లఁ♦దటిమితటిమి
చలువచే ద్వారవే♦దులెటింగి నిల్చి త,జ్జనజిష్ణుతకుఁ గేలు ♦ సాఁచి సాఁచి
డిండిమంబుల కుబ్బి♦గండాల్పదానమే,ఱులుగ దద్వహుతాల♦ఱువ్విఱువ్వి
గీ. వేణుకాహతులకు వీడు♦వెడలివెడలి, పరపథగజధ్వనికిఁ బోక ♦ తిరిగి తిరిగి
దృక్పుటలు వైరులకుఁ బంపు♦కృత్యలనవ,శానుగతిఁ జేరు వెలిఁ గరు♦లగ్గలికల.

ఆముక్తమాల్యద, ఆ 2 పద్య 24.

ము. ఆరగంటం గనుఁగొంట మందగతిఁ బూ♦ర్ణాహంకృతిం బ్రార్థనా
కరభక్తిస్థితి ముక్త లోకభయశం♦కావృత్తి నున్మత్తన
స్మరతి న్సత్త్వసమగ్రత న్మృదితప♦ద్మాభ్యున్నతి న్గంధమం
థరదం తాపళికోటి యొప్ప నవధూ♦తప్రక్రియన్ దత్పురిన్. 348

కాశీమజుమదీయము, ఆ 1 పద్య 25.

ము. వరుసన్ బృంహితహేషగర్జ లెసఁగన్ ♦ పర్వాంబుధారాగతిన్
వికగండద్వితయీగశీత్పృథుఝరీ♦వారంబు లుప్పొంగ న
ప్సురమందున్ గజబృందముల్ దనరు నం♦భోధిస్థలోచ్ఛ్రాంతసం
చరదద్రీంద్రిములో యనంగ నవరా♦జన్నీలమేఘోన్నతిన్. 349

కృష్ణరాయవిజయము, ఆ 1.

చ. పరబలభంగచంగము ల♦భంగురతుంగమతంగజంబు ల
ప్పురిఁ బరికీర్ణకర్ణపుట♦ఘూర్ణితభూరితరానిలాహతి
న్నిరియఁగఁదోల మేఘములు ♦ నింగిఁ దొలంగి లదంఘ్రిమూలముల్
శరణము నండఁబోలు ననిశం♦బు పదంబు మదంబు పేరిటన్. 350

వసుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 101.

ఉ. ఘనమహిమ న్మహాప్రతిభ ♦ గాంచి లసత్కటకప్రభూతి యిం
ద్రానరఁగ చాల్చి ఫుష్కరస♦మృత్కటఘర్ఘణలీల మించి పై
నెనయు రజోగుణంబున న♦నేకపరాజము లప్పరంబులో
ననిశము జూడనొప్ప నడ♦యాడుచునుండెడి కొండలో యనన్. 351

షట్చక్రవర్తిచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 20.

ఉ. చుట్టునుగట్టియుండు నొక♦ఏ నెవ మించుక లేకయుండఁ ద
త్పట్టనబాహ్యభూముల మ♦దావళిమండల మేమిచెప్ప ని
ట్టట్టుదెమల్పరా కరిభ♦యంకరమై దిపి తోడరాయుకొ

బెట్టనికోటగాఁదె గజ♦బృందము లెందును రాజధానికిన్. 352

విజయవిలాసము, ఆ 1 పద్య 74.

మ. పరిఖావారిధి మేరమీఱి తమ ముం♦పన్ ధారుణిన్ దాల్చు
స్థిరమంచున్ రవి మధ్యవర్తియగు నా ♦ సర్వంసహాభర్తకున్
హరికొప్పింపఁగవచ్చు దిగ్గజములో ♦ నాభానుపాణింధమో
పరిభాగస్థపరాగములో లయఁ గ♦ల్పట్టున్బరీనాగముల్. 353

చందాంగదచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 28.

సీ. కేలెత్తి సుగదంతి ♦ శాలంబునకుఁబిల్చు, పగిదితుండంబులు ♦ పైకిసాఁచు
కలశభవావాంత ♦ జలధినించఁగఁజాలు, నివెయన్నగతి పమ♦ధువులఁజల్లు
నొంటినెత్తఁగరావె ♦ యుర్వీనాగాధిప, త్రియధృతిననుమాడ్కి-♦దాల్చుమట్టి
పుడమియెల్లను నాలు♦గడుగుల నడుగునం, చనుగతి ముందటి ♦ కడుగు లిడును

గీ. కీలుమేలును మదధిరో♦ద్వేలధార, లోలఁగరియంగ నెలయేర్లఁ ♦జాల మెఱయు
శైలముల లీల నాలాన♦జాలబద్ధ, లైన మత్తేభఘటలొప్పు ♦ నప్పరమున. 354

తారాశశాంకవిజయము, ఆ 2 పద్య 23.

మ. పటుదంతప్రచురప్రభాపరికటళం♦పాజాలముల్ ఘీంకృతా
ర్భటగర్జారవముల్ సమగ్రిమదధా♦రాసారవర్షంబు లు
త్కటభాతిన్నటియింప భూ♦విహరణో♦ద్యత్ప్రావృషేణ్యాంబుభృ
త్పటిమన్ దత్పటశ్రేణిసద్విరచయూ♦థంబొప్పు సకోగ్రిమై. 355

అనిరుద్ధచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 69.

మ. జగతీధ్రింబులు దేవపాపగతసం♦చారంబులై నిశ్చలం
బగువృత్తిం దపమాచరించి తతఘుం♦టారావనిర్భీకయా
నగుణోన్నగ్రత విగ్రిహోన్నతము లె♦న్నం దాల్చుటం గద్దనో
నగసంబంధిగ తాదివృద్ధియనఁగా ♦ నాగంబు లొప్పుం బురిన్. 356

కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 1,

చ. పరితిగజశంకనభ్రనికఁరమ్ము రదమ్ములఁ గ్రమ్మ దిక్కరి
ప్రతతుల మార్కొనంబిలుచు ♦ భంగిని బృంహితముల్ ఘటించు న
భ్రతటినిఁ బద్మముత్ పెనఁచి ♦ పట్టి పెకల్చుటకుం బలెన్ సము
న్నతకరముల్ నిగుడ్చు గగ♦నమ్మున కప్పరి మత్తుఁజేనుఁగుల్. 357

ఉత్తరరామాయణము, ఆ 1 పద్య 67.

మ. పరనీలాభ్రిచయంబుఁ గన్గొని మహా♦వాలాది వీక్షేపణన్

స్థిరతుండంబువిదుర్చు భూత్కారములం ♦ జెదీప్యవా వాతవే
గరయంబుద్ధతిదాకి మింటఁ జనినా♦యభ్రంబులంగాంచియుం
ద్విరదానీకము గాదటంచు మదిలోఁ ♦ దెల్లాయిందు నాయేనుఁగుల్. 358

ధర్మాంగదచరితము, ఆ 1.

గీ. తప్పయును వేలుపులఁ బోని ♦ దాడికోడి, గుంపులనుగూడి పఱతెంచి♦కోర్కులలరఁ
గడలిడాఁగవచ్చిన కొండ♦గమి యనంగఁ, గదిసితిరుగు నేనుంగు ల♦గడ్డయంచు.

రసికజనమనోరంజనము, ఆ 1 పద్య 34.

గుణములు.

గీ. మనముశిల్పియె తనము ప♦న్నుపుమెఱసి, గాలినశ్వరూపంబులు♦గాఁదరించేఁ
గాకయీజపసర్వములో♦గలవెఱపోట, కములకెందునాఁబరిఁదురం♦గములులుచు.

నిర్వచనోత్తరరామాయణము, ఆ 1 పద్య 54.

శా. మానిక్రోధవిధూతపత్త్రిములహా ♦ హాతో నిపత్త్రుల్ లదా
కానింపంచును గేకరాక్షిరుచిమో♦ల్కల్వల్కిక్కలన్ శాస్త్రతూ
ణాసల్వాహితకల్పనండతతులం ♦ దాఅన్వరింబోల్చు నా
జాసేయంబులు శ్రేనహోసమిషి ప్రై ♦ జావెాదిల్లదార్చుచున్. 361

ఆముక్తమాల్యద, ఆ 2 పద్య 26.

సీ. కట్టడిఁజెలియలి ♦ కట్టయెకట్టగా, బిగువ్రమ్మైఁబేరంబు ♦ వెట్టపుండ
లంఘవలాఘవో♦ల్లసనంబుసై మొక్క, లించి పాఁప్పులు చొక♦లించుకుండ
బిట్టుదిగంతముల్ ♦ ముట్టఁజూపినవిధి, పపమాఱుగడతెగఁ♦బాఱకుండ
భరతాభినయముల ♦ నిరపేక్షగా లోక, దృష్టులుచనియ న♦ర్తింపకుండ

గీ. రయముచేఁ జిత్తగతులగె♦ల్చియును బతుల, మతులలోనన వర్తింప♦మాఱువలసి
నను చుసిగ్ధనఁటలవం♦కొనినఁటులో, యనఁగఁదగియొప్పుఁబఁరినుత్త♦మాశ్వతతులు.

కళాకల్లరసాయనము, ఆ 1 పద్య 14.

మ. జగతీజానికృతాపరోహ మఖిలా♦శాలంఘనస్ఫూర్తియున్
గగనోడ్డీనగతంబహీనబలదు♦ర్గర్వాపహాపౌర్ణిమియున్
దిగధీశస్తవనీయసంతతలస♦ద్వైఖ్యాతిఁ జెన్నొందఁగా
ఖగరాజస్థితిఁ బొల్చుఁ దత్పురమునన్ ♦ గంభీరసంభుంబోగిన్. 363

ఇందుమతీపరిణయము, రుద్రకవి. ఆ 1 పద్య 151.

శా. ధాత్రీచ్ఛాయఁ బరిభ్రమించు ననిల♦స్కంధస్వరాసంగతిన్
వైరిత్వంబునఁగొంది వేపమణిభా♦స్వద్భోగసద్భవనై
చిత్రిస్తే గుహ్యసాధులన్ మనిచి మిం♦చెం బంచకళ్యాణులై
ధాత్రీమండలిఁ బట్టభద్రులగతిం ♦ దన్పట్టణాస్వీనముల్. 364

తపతీసంవరణోపాఖ్యానము, ఆ 1

మహాసర్గిణి. వరభూతృత్వాస్పర్శిత్వంబిం♦బడు రవిహరులం♦బ్రోషిఁ బాటింపనేందున్
సరసాఁ బద్మిక్రమ్మసుల్నించక రవిహారియై♦చాయకున్ రానడంచున్
జరణోద్యద్ఘాళిఁ దద్వా♦సతఁదగు హరియున్♦సప్తగాఁ బోదధారా
స్మరణం బేవింతయుంచుం ♦ బురిహరులనగుం♦బూర్ణధారాసమృద్ధిన్.

వసుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 102.

సీ. అడుగంటఁద్రోక్కిన♦యహితపరిఘాపకీ, లములునాఁబసిఁడిలా♦శములు మెఱయ
జవభీరనిజమృగ ♦ సంరక్షణకుఁ బోద, మొంనినశశియన ♦ నందె సెలఁగ
మహనీయగళదేవ ♦ మణిపార్శ్వసుటితము, క్తాపాళియనగవ్వ♦చండ దనర
ఘనశౌర్యశ్రీతాదష్ట ♦ కవికాహినిర్ముక్త, ఖండంబులన ఫేన ♦ కణిక లొలుక.
గీ. బట్టుసల్లంబుఁ గేడెంబుఁ ♦ బట్టియంబుఁ, దరకసంబును సింగిణి♦సిరిమిఱఅటు
జిగిదొలఁపులేవపాలాసి♦మొగసరియును, బూనిసాహిణి యొకకత్త♦లానిఁదచ్చె.

చంద్రిభానుచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 16.

ఉ. వేడుకనప్పరీహరుల ♦ వేగముఁ గన్గొని లేళ్లు గాడ్పుతోఁ
గూడి చన న్వలే న్మనము ♦ కూడఁగనోపక యోడిపట్టివా
రోడనివారి మోచు టని ♦ యొద్దికఁ బండెము వైచి కూడలే
కోడెనుగాక మోయఁగ బ్రి♦యోజన మే మనిలుం గురంగముల్. 367

విజయవిలాసము, ఆ 1 పద్య 73.

శా. ధారారీతిసమీరపంచకము పా♦ర్శశ్రేణికం బట్టఁగా
నారాచంబులునోడి పార్శ్వముల నం♦టంగొల్వఁగా నాత్మవే
గాపహ్నై నిను గాచు దేవమణిమూ♦ర్తప్పు దర్భపార్శ్వలం

కారంబుల్ బిరుదుల్ ధరించి బురిలోఁ ♦ గన్పట్టు ఘోట్టాణముల్. 368

ముకుందవిలాసము, ఆ 1 పద్య 120.

మ. అకటా తమ్ముల కాలివేగమున డా♦యన్ లేని పక్షీంద్రికా
లికిలోనౌమిడినాగుహూనలకు జా♦లింబొందుగాలి న్లకా
పికలై వచ్చు మనోజభల్లములకుఁ♦నీభీతిల్లు చిత్తంబుసా
టికి రానేరని హేమ హేరఁబురఘో♦టీఘోటకవ్రాతముల్. 369

చంద్రాంగదచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 29.

ఉ. అందలికత్తలానిగమి♦నందఁగ గాడుపుపెట్టువాలు వే
పండెము వైచి పర్వులిడుపట్టున ♦ నోడియకాఁ జెల్లుబల్
గొందలమంది పూరిఁదిను♦కొంచును రిత్తయ జంకిచూచుచున్
బందతనంబుమీఱఁ గడుఁ ♦ బొఱఁదొడంగెను నాఁటనుండియున్. 370

అచ్చతెనుగురామాయణము, ఆ 1.

సీ. కసవుమోపరిగాలి ♦ గణుతియే మాకంచు, నగినట్లు వదనఫే♦నములు రాల్చు
ధర సరి లేదు పా♦తాళమందేనియఁ, గందమస్తి ఖురా♦గ్రమునఁ దర్పి
ఇనరథాశ్వములట్ల ♦ మునుఁగుదుమేపూడ్తు, మబ్బులన్గతిఁ జేఁతు ♦ నంఘ్రి రజము
తముఁగూడిపచ్చుచి♦త్తమ్ములనల్క-చే, నదలించుకరణి న ♦ ల్లార్చు శిరము

గీ. ఉరము లంచంబు పలు కంద ♦ముదుటికన్ను, లరిదివెన్నులు తగనంద♦మైయెసంగ
సింధు కాంభోజ శక పార♦సీకధట్ట, బాహ్లీకారట్టఘోటక ♦ పంక్తులచట. 371

తారాశశాంకవిజయము, ఆ 2 పద్య 25.

చ. అరివిజయప్రతాపఘన♦యాన మహీభృదుపాశ్రయంబులం
బరగినవౌటఁ గైటభవి♦భంజనజంభమదాపహారకుం
జరరిపువిక్రమానుగుణ♦సారతఁ జొప్పడు నప్సరీహరుల్
హరులనునామధేయములు ♦ సార్థకమై యనువొందునట్లుగన్. 372

కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 1.

సీ. సతతమానసగతి♦స్తుతవైభవముఁ గాంచెఁ, బ్రకటింప రాజమ♦రాశ మేమొ
దేవమణిప్రభా♦దీపితంబై యొప్పెఁ, దర్కిం-ప నభ్రమా♦తఁగ మేమొ
జపసమూహృతతీవ్ర♦పవనమై యలరారె, దర్వీకరకులావ♦తంస మేమొ
తేజోనిధిత్వసం♦స్థితిఁ బ్రకాశముఁ గాంచె, డంబైనతీవ్రాంశు♦బింబ మేమొ

గీ. యనఁగఁదనమనోజవం♦బనుతురంగ, మంబుపై నెక్కి-నుసువతో♦నునుజవిభుఁడు

తత్పురమ్మున నుండుట♦తగదటంచు, విక్రమక్రీమశక్తిని♦వెడలె నపుడు. 373

వాసవదత్తాపరిణయము, (పక్క. వీర.) ఆ 4 పద్య 17.

క. వీటిపటుఘోటకనికరా,ఘాటత్వర కోడి పూరిఁ♦గఱచు హరిణముల్
మాటికిని దదారోహకుఁ, డాటం బవమానుఁ డోడు ♦ టబ్బుర మగునే. 374

కవిజనరంజనము, ఆ 1 పద్య 8.

సీ. రవగాలునకు సాటి♦రాక గాడ్పుపటాణి, పొదలుసిగ్గునఁబోయి ♦పాదలఁజొచ్చె
జోడనల కొకింత♦జోడు గానేరక, వేల్పురాయనితేజి ♦ వెల్ల నయ్యెఁ
బలునిబ్బరమునకుఁ ♦ బ్రతిగాక గరుడి య,నామధేయునివాహ♦నం బనఁదగ
జుట్టుఁబర్వులకు నిం♦చుకయు నీ డొందలే, కినుహరుల్ పిచ్చుకుం♦టునకగపడె

గీ. నింకనీవాహముల కెక్కి♦యెన యటంచు, జనులు వొగడ మనోవేగ♦మెనసి ధార
లొలసి లోకప్రసిద్ధుల ♦నూని మేటి,సాహిణులశిక్ష నలరు న♦చ్చటిహయములు.

ఉత్తరరామాయణము, ఆ 1 పద్య 68.

సీ. జూబిల్లిచిన్నంపు♦బాబాహుమారంపు,సరదారుని యుదార♦తరజవంబు
శతకోటిగరుపీటి♦కతిథాటిఁ జని సుఁడా, ఘమ్మ్మఁ దెచ్చిన మేటి♦ఘనజవంబు
పలిజక్కవల కించు♦మియుకానియలసంబు, దెలుపు వేల్పుతురంగ♦ములజవంబు
బవరంబుభువిపింటి♦దవిలించి విడునఁటి యరాతిఁ దుంచుక♦ట్టియజవంబు

గీ. నెంచకనె సంచరించుచు♦నింద్రహయము, పుట్టినట్టితలం బెల్ల ♦ భూరిధూళిఁ
దార్చనో నాఖురమ్ములఘ♦ణిఁ దర్పిష్వి,కొనుచు విలయల్లు నప్పురీ♦ఘోటకములు.

అచలాత్మజాపరిణయము, ఆ 1.

క. వీటను గల గుఱ్ఱంబులు, గాటపునడి కోడి గడ్డి ♦ కటిచెను లేదుల్
మాటికి వడఁకుచు గాలియుఁ, బోటరికిన ముడిగి యొక్క♦మూలం బడియెన్.

రసికజనమనోరంజనము, ఆ 1 పద్య 35.

వీరభటులు.

ప. కులగిరులెత్తైనవడిఁ♦గుంభినిఁ గ్రుంగఁగఁ ద్రొక్కైనవా
గులఁ గలఁగంగఁ జేయ బము♦గుష్ణులుములఁగఁ దోలైన వి

గ్వలయమదేభకుంభములు ♦ వ్రక్కలుసేయఁగ నైనఁ జాలు దో
ర్బలముల గెల్తురాజిఁ బరి♦పంథుల నందుల వీరసద్భటుల్. 378

భాస్కరరామాయణము, బాల. పద్య 32.

క. ధృతివర్షంబును ధరను, ద్ధతిఁ బడియెడు పిడుగులెల్లఁ ♦ దగఁ గూర్చి నరా
కృతులుగ నొనఁగూర్చెనొకో, శతధృతియనవీటనుభట ♦ సంఘము వొలుచున్.

కవికర్ణరసాయనము, ఆ 1 పద్య 12.

సీ. బేసికొండలుపట్టి ♦ పిండిపిండిగఁ గొట్టి, జలధిలో వెదచల్లఁ ♦ గలబలంబు
యమకింకరులనైన ♦ గమకంబునణఁగించి, కొమ్మరింపఁగశక్తి ♦గలబలంబు
నెదిరించు కరినైన ♦ బెదరించు హరినైన, గండడంపఁగఁజాలు ♦ గుండెదిటము
అలమహాబలునైన ♦ నండజాధిపునైనఁ, బరిహసింపఁగఁజాలు ♦ పటుజవంబు

గీ. బళిబళీయనితమదోరత్ ♦ ప్రస్తుతింప, బిరుదుపంతంబులాడుచు ♦ భీకరగతిఁ
బటులతరశౌర్యులై భుజ♦సారదళిత, పరభటుల్ భటు లుందు ర♦ప్పట్టనమున.

ఇందుమతీపరిణయము, కుమా. ధూ. ఆ 1 పద్య 152.

సీ. జల్లులతోడి పె♦స్బల్లెంబు లెగనైచి, పట్టుచుఁ బేరముల్ ♦పాఱువారు
మెఱుఁగులుచూడ్కుల♦మిఱుమిట్లు గొలుపంగఁ, జేకొఱారులబయల్ ♦చిమ్మువారు
*బెడిదంపుటరిగెలు ♦ బిఱబిఱఁద్రిప్పుచు, వడిబిల్లుమిరములు ♦ నైచువారు
తెగనిండఁదిగిచి న♦ల్దెసలకు బొట్టైకో, లలు జూపి పల్లటిల్ ♦ దాఁటువారు

గీ. నొండొరులకభిముఖమైన ♦ నుబ్బువారుఁ, గడలుచాఁపుచు వేడుక♦ కయ్యమునను
జెలఁగి తమదోరలకు నింపు♦సలుపువారు, నగుచువీరభటుల్ మించి♦రతిశయమున.

(*చూ. శ. ర. ఆరిక) కళాపూర్ణోదయము, ఆ 8 పద్య 41.

సీ. ధర్మగుణస్ఫూర్తిఁ ♦ బవరారుచున్న ప్ర, చేతులై యుండియు ♦ జిహ్మలగుచుఁ
బరదానరూఢి నె♦ప్పటి సుపరీతకులై, మహిమమించియు నపరి♦మత్తులగుచుఁ
బురుషోత్తమసమాఖ్యఁ ♦ బొసఁగినుదర్మనో, ద్యుక్తులైయుండియ♦త్యుగ్రులగుచుఁ
జెజంబుగల కుల♦దీపకులైయుండి, చెలుపంపు వర్ధిత ♦ స్నేహులగుచు [తు

గీ. మాధవసహాయసంచ♦న్మిత్ర♦మలయుచున్న,యసమశూరులయ్యుబలభద్రు♦లగుచుఁబోలు
రతులపాహసవిగ్రహో♦పగ్రశక్ర, వికమోద్భటు లప్పురీ ♦ వీరభటులు. 382

షట్చక్రవర్తిచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 28.

ఉ. గాళకు లాపురీభటశి♦ఖామణు లెక్కటి యుక్కుతున్క లా
ఫీలతరాశనుల్ చిదిమి♦వెట్టినబంటులు వైరికెల్ల బే
తాళుఁడు పచ్చి పగ్గతిన ♦ దబ్బర గా దొక దెబ్బ దీయఁగా

జాలుదు రేమిచెప్ప మటి ♦ సాదన సేటును సాహసమ్మునన్. 383
విజయవిలాసము, ఆ 1 పద్య 75.

ఉ. బాహుబలోద్ధతుల్ సమర♦భాగనట ద్రిపుచాతురంగిక
వ్యూహవిభేదనక్రమ స♦ముజ్జ్వల విక్రమవిస్ఫురన్మహో
సాహసికుల్ ధనుఃపరిముఖ ♦ సాధనధారణకౌశలుల్ సము
త్సాహసహాకృతుల్ సుభట♦సంఘము లప్పురమం దసంఖ్యముల్. 384
అనిరుద్ధచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 72.

క. వాసవవాసవదీప్త స, వాసిని వాసినిజయించు ♦ సయ్యాయుధముల్
కేసరికేసరినఖరు, భాసుర భాసురపు లచటి ♦ భటు లుద్వృత్తిన్. 385
కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 1.

చ. గిరినికరమ్ములైనఁ బిఁ♦కిళ్ళనె వర్ష్యాంభోనస్తరుగ్రికే
సరిసటలైనఁ జేకొని వె♦సంచెకలింపుదు రత్యయాగ్నిఁ
స్ఫురదశనివ్రజంబయిన♦ట్లో నలచేలన లట్టిదైతు రో
పరు హరుఁడైనఁ బోరులకుఁ ♦ డాసిన యప్పుడు వీరు లప్పురిన్. 386
ఉత్తరరామాయణము, ఆ 1 పద్య 70.

ఉ. భల్లవివేల్లనంబు కర ♦ ల్లనపాళిని మల్లీవల్లరీ
వేల్లనతుల్యమై యనులఁ♦ బెల్లుగ నెల్లెడ నుల్లసిల్లుచున్
తుల్లకభూమివల్లభుల ♦ కోటలకున్ శతకోటికోటియై
యుల్లసిలన్ సహాకపటు♦లొప్పుదు రప్పురి నుద్భటుల్ భటుల్. 387
అచలాత్మజాపరిణయము, ఆ 1.

గీ. తూలములు తేలఁగీలించి ♦ కాలుద్రైవ, నోలిఁ గూలంగఁ జేసెడు ♦ లీలగలిగి
భూతిదనరాగ సర్వజ్ఞ ♦ మూర్తి లనుచు, నుగ్రభటులనఁదనరుఁదుగ్రభటులు.
కళిచక్రోగచంద్రోదయము, ఆ 1.

చ. పటిమఁబూగోపకంతతట♦వాటికల స్వాడిబొద్దిదీఁ యు
ద్భటనుగటచ్చటాపటల♦ధాటులు రేపును మాపు బాహుసం
ఘటితముతో తుపాకుల చ♦క్కచ్చకలొప్పఁ గవాతుసేయ ని
ష్కుటకుటజపరిధ్వనిగ♦ఘూర్ణిలు త్తైర్ల ఘళ ఘ్నెళధ్వనుల్. 388
చ. కుదురుగ సందు నందుఁ బురిఁ♦గుప్తికి నిల్పఁగ వీరరౌద్రసం
పదల నెసంగు పోలీసుల ♦ బంటులొగింబడునిద్దరల్పపుం(?)
గుదియలు ప్రూని లాగులును ♦ గుత్తపుఁగంచుకముల్ ధరించువా

రదయతఁ గాలకింకర భీ♦యంకరవృత్తిఁ జరింతు రెంతయున్. 390

చెన్నపురీవిలాసము, పీఠికమస్వర్గ.

క. చటులతరశస్త్రవిద్యన్, బటువగుపిడు గుక్కుతునియ♦లకుఁగూరిచి యచ్చట విధి నరులుగఁ జేసిన, యటులుందురు బలసమగ్రు♦లగు వీరభటుల్. 391

కృష్ణకల్యాణము, అ 1.

ఉ. పిడుగులతున్క లన్నగరి ♦ వీరభటచ్చట లట్లుకానిచో
చెడిదముగా నిజేఁదుశ్శర♦వృష్టికిమున్నగ శత్రిగోత్రముల్
పొడిపొడిగాఁ గడు న్వడి గు♦భ్గుభ్గులంచును గర్జితధ్వనుల్
గడలుకొనం బయింబడి జ♦గద్భయదార్భటి నేపుఁజూపునే. 392

రామరాయవిలాసము, ఆ 1 పద్య 78.

వేశ్యలు.

సీ. చూపు♦కట్టు పూఁ♦మాపులచేపట్టు, నబలలచుఁ♦డ్కు♦ల ♦ యాయుధములు
తాయంబునకుఁ గండుఁ ♦ గోయిలఁ గూయించు, బాలలపలుకులు♦మూలమంత్రి
మెదిరికిఁ దేటుల ♦ నెడయాటలాడించు, నబలలయలకల ♦ యాప్తబలము
సవరణలకుఁ జంద్రుఁ ♦ జాలించుమగువల, మొగములసేనకుఁ ♦ దగిన మొగము

గీ. భావభవునకు నటుగాక ♦బలమె బలము, గాఁగఁ దిరిగెనె పెట్టలచే♦గాసిఁబడఁడె
యున్నఁగ సౌందర్యసంపద ♦ లభినవముగ, వఱలుదురు తప్పురంబున♦ వారసతులు.

ఏకర్మసేనము.

సీ. శుకమంజులాలాప ♦ శుభకరస్థితిమించి, పల్లవసందోహ ♦ భాతిఁ దనరి
కలకంఠకూజిత ♦ విలసనంబులనొంది, రంభానురేఖల ♦ రమణ మెఱసి
హరిచందనస్ఫూర్తి ♦ ననిశంబుఁ దనరారి, పుష్పసౌరభములఁ ♦ బొలుపు మిగిలి
సరసాలిమాలికా ♦ సంసక్తి విలసిల్లి, విషమబాణాసన ♦ వృత్తిఁ జెంది

గీ. లలిత మాకందనైభవం♦బులఁ దనర్చి, యతిమనోహరాకారత ♦ నతిశయిల్లి
యుద్యదుద్యానవాటిక ♦ లుల్లసిల్లు, నారవనితలు నాపుర♦పరము నందు. 394

విక్రమార్కచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 88.

సీ. ముడివిప్పనడుగుఁదమ్ములపైనెవార్లిపె, న్నెఱులు దేంట్లగుటసంధియుగలచె
కన నెంతవానిలోఁ ♦ గొనుట నాదగ్గంబు, నెమ్మొగంబగుట సంధియు గలది
ఇటిగొను మింటిపై♦మెఱయుటఁ జక్రిద్వి, తయిచన్నులగుట సంధియుగలచ
పాలునుదొర్లఁగజూచు ♦ కలికిచూపులమీలు, దెలిగన్నులగుట సంధియుగలది
గీ. పాలసిననె తావి బుగులుకో♦నలరుదీగ, తిన్నని శరీరమగుట సంధియుగలది
యనఁగఁ జెలువొంది సురతవై♦యాత్యనిధులు, పణ్యయువతులుపాలుతుర♦ప్పట్ట
కమున. 835

ఆముక్తమాల్యద, ఆ 2 పద్య 30.

సీ. మొలకచీకటి జల♦జలరాల్పఁగా రాదె, నెఱులు మించినవీరి ♦ కురులయందు
కెరలించి యమృతంబు ♦ గిలకొట్టఁగారాదె, ముద్దుమోపెడివీరి ♦ మోవులందు
పచ్చబంగారుకు♦ప్పలునేయఁగారాదె, గబ్బిమీఁదినవీరి ♦ గుబ్బలందు
పండువెన్నెలతేటఁ ♦ బరిఢవింపఁగ రాదె, నగవుగుల్కెడివీరి ♦ మొగములందు
గీ. నార కరవాఁడిచూపుల ♦ యాఘళంబు, బాపురే భూరికటితటీ ♦ భార మహిమ
చాను మదమందగమనల ♦ తృణములనఁగ, నేరుపులమింతు రప్సరి♦వారసతులు.
పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 1 పద్య 117.

క. కాదంబరి స్వాదించియు, మోదంబునఁ గౌముదీస♦మాశ్లేషము సం
పాదించియుఁ దబ్బిబ్బుగ, వాదింతురు లేలు వార♦వనితలు వీటన్. 897

కుసలయాశ్వచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 87.

సీ. తొడనిగ్గులకురంభ ♦ తోడ్తోడఁ దలవంప, శశిరేఖ నోసలికి ♦ సగముగాఁగ
దరహాసమునకుఁ జంద్రికళ వెల్వలఁబాఱు, నెమ్మోమునకుఁ గలా♦నిధి కృశింప
మునుతిలోత్తమమించు♦ముక్కు తేటకువాడ, హేమమెచ్చుగనెమ్మె♦యికిఁగర్ణంగఁ
దతబాహుల కనంగ ♦ లతిక కొండలువార్క, నరిదిచూపులకింత ♦ హరిణి చెదర
గీ. ఫలముఁ గొని పల్లవావలిఁ ♦ బాసిపోక, యలఁతిగాక పలుకఁబాఱ♦కెలమి విడక
పడకవన్నియదఱుగక ♦ వచ్చుఁదనము, వీగక వలం దగులకుండ్రు ♦ వేశ్య లచట.
బహులాశ్వచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 88.

సీ. చలుకలు మత్తకో♦కిలనైఖరుల గొల్వఁ, గురులు చామరముల♦సరణిఁ దెల్వఁ
తమవుకొత్తావు లు♦త్పలమాలికల నీనఁ, జెవులు మంగళనమహా♦శ్రీలఁ బూనఁ
జంపకమ్ముల నునా♦సలతీరుఁ దలపించ, గమనముల్ వనమయూ♦రములనించ
దరలభావములు నే♦త్రింబులఁ గనిపించ, నాస్యంబు లంబురు♦హముల మించ
గీ. హృద్యనూక్తిప్రవీణత ♦ నెసఁగి రౌర, చతురనవరసలసదలం♦కృతులు మీఱ

వర్ణనాకారమైన కావ్యంబువోలె, నగరి వెలయూండ్రిపిండు మనస్మృతినిదండు.

నలచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 196.

గీ. సాటిగాఁజూచి మెచ్చుర♦చ్చురలఁదలిరుఁ, బార్థియమునసాటపాటల♦గాయకమున
నలరు జాగరయోన్మృష♦భాళి వల్లె, తార్టిదాఁటులు పురి వెల♦బోటు లరయ.

వేదాంతరసాయనము, ఆ 1 పద్య 21.

గీ. పల్లవానందరూఢిచేఁ ♦ బరిఢవిల్లి, పరభృతాంచితలీలచేఁ ♦ బ్రౌఢిఁ గాంచి
మధురకలకంఠమహిమచే ♦ మహినిమిఁ ఱె, నలఘుకర్మైనపురవార♦యోవతంబు.

ఒడయనంబివిలాసము, ఆ 1 పద్య 23.

సీ. రంజితౌధరనుధా♦రససమేతంబులై, ముఖచంద్రి బింబముల్ ♦ముద్దు గులుక
నవతంసకునుమతా♦రావళీయుతములై, కచభారతమసముల్ ♦గరిమఁ జూప
గమనీయమణిమారి♦కాంచురాంచితములై, కుచకుంభశైలముల్ ♦కొమరు మిగులఁ
గంకణేందోర్పిపలాం♦కమిళిండచణములై, పాణిపద్మంబులు♦పరిఢవిల్లఁ

గీ. గలిత మోహనరూపరే♦ఖావిలాస, విభ్రమంబులు జగమెల్ల♦వినుతిసేయ
నతులగతి వారశృంగార♦వతులు వేన, వేలు విహరింతు రెపుడు న♦వ్వీటియందు.

అనిరుద్ధచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 67.

శా. ఆపీటంగల వారకామినులు రం♦భాద్యప్సరఃకన్యకా
పార్థివ్యంబులు మెచ్చ రెన్నఁడును ని♦దార్థారపీటీలస
ద్భూర్థివిశ్రేప నుఖంబులేదనెడు సం♦తోషంబునంజేసి రా
జీవాస్త్రప్రసవాశుగంబులగతిన్ ♦జెన్నొంది తారుండుటన్. 403

పద్మినీపరిణయము, ఆ 1 పద్య 65.

సీ. లోకమోహనకళల్ ♦చేకొనియుండంగ, నతను బాణములంట ♦ యబ్బురంబె
మహనీయలీలల♦మానసంబలరింప, నంచబోద లనంగ♦ననుపుపడఁ బె
గగనమధ్యమనోజ్ఞ♦గతులు శోభిల్లుటఁ, జుక్కలంచు వచింప♦నూటిపడఁ బె
వలపులుగొలుపు చె♦ల్వములు రాజిల్లుటఁ, బుప్పమంజరులని♦పోల్వఁ దగఁ బె

గీ. వీరిసన నూరు విలసన♦విజితరంభ, లంచితేజోవధీరిత♦హరిణలగుచు
నచ్చరలమీఱఁజాలు నొ♦య్యారములను, వెలవెలందుక లుందు ర♦వ్వీటియందు.

కవిజనరంజనము, ఆ 1 పద్య 14.

శా. భవ్యాస్థాగమమంత్రతంత్రవిధులన్ ♦భావంబుదీపింపఁగా
స్తవ్యశ్రీకరహోమయాగమహిత♦చ్ఛందస్సుధర్వృత్తితో
నహ్యోజోన్నతలైన దద్వగహిత♦వ్యాపారము ల్మీఱ శా

స్వస్థ ల్వారసతుల్ పురిం బొలుతు రెం♦చన్ యజ్ఞసత్తు ల్బలెన్. 405.

అచలాస్మజాపరిణయము, ఆ 1.

చ. ఘలుఘలుఘల్లుఘల్లుఘలు♦ఘల్లని ఘంటలచేతఁ గాళ్ళపై
గొలుసులమండపున్నడలు♦కులు్ర లహంకరణంబు లోఁచూ
పులనిడివాటు భూరజపుఁ♦బూనిక లానికటున్ మదోద్ధతుల్
దొలుకఁగ గంధసింధురము♦లోయనఁ బొల్తురు వారకామినుల్. 406

రాధామాధవసంవాదము, ఆ 2.

మ. అతులార్ద్రాశ్రియవృత్త్య♦స్మితతళం♦కాస్వీకృ లంచల్పదాం
కిత లభ్యంతరభావగోపన లసి♦ల్ర్భూతబంధాద్యలం
కృత లక్షీణకళాప్రవీణ లతిచి♦త్రీభూతపణ్ణాభిశో
భితలై కావ్యవధూవిధంబుగణికా♦బృందంబు లొందుం బురిన్. 407

మిత్రవిందాపరిణయము, రా. పు. జ. రం. ఆ 1.

సీ భయము నఖంబున కోసి♦నియుఁ మై నిర్వికా, రత వాదిగా నుగ్ర♦గతికి నోడి
వినతమై ముఖికలా♦న్వితయై గతికోడి, కలతఁ గరప్రూని♦వెలఁది తోడల
సిరికోడి కరబహి♦ష్కృతమై కువృత్తి చే, నడుము మిన్నంది .....
శాతముఖంబయి♦సారసాయతలోచ, నావయవద్యుతి♦కపల నోడి

గీ. విపుల శుచివృత్తి దుర్వ్యా♦వికృతి విడిచి, యాశుగతినంతమునఁ గ్ర♦హంబుఁదాల్చి
వె ఁదియనిపించుకొనియు న♦వ్వెలవెలంది, కుద్దియనరానిసౌ♦య్యోగ్యు క్తిలేక.

రాధాకృష్ణసంవాదము.

సీ పెదవిమెదల్చిరా♦మృదులపల్లవరాగ, సాంద్రీమాధుర్యని♦స్యంద మెలుకుఁ
గేలుమలంచిరా♦కిసలయాంబుజకోశ, లీలాభినయసమ♦ర్పిత లరుఁ
గన్నులల్లార్చిరా♦కమలకాండాళికో, త్పలవిధానుభా♦వనములు గురియుఁ
గాలుగదల్చిరా♦లహంసకాకల్ప, కమనీయలాస్యనై♦పుణులు వఱలు

గీ. మేను మెలగించి రానఁగ♦ణానుబంధ, రతమనోజ్ఞోజ్జ్వలాంగహా♦రగుణలతలు వెలయ
సిరులనిరవొందుతత్పురీ♦వరమునందు, చెలఁగి మెలయుఁ గాఁ♦కస్మరజయ♦శీలి గాఁ దె

ఇందుమతీపరిణయము, మత్తు. కృసిం. ఆ 1 పద్య 19.

చ. పొగరుమిటారి.....♦భూధరపం క్తివసించి కనోఁబుల్
జిగిఁదగు కార్ముకంబులుగఁ♦జేసి మనోహరమైన యాగ్ల సా
ర్లుగతి నొనర్చి చంచల వి♦లోకనబాణము లందుఁగ్చి కెం

జిగురుకటారిదాకిగని♦జీవ గలంతురు వారిజాక్షులన్. 410

నిర్వచనవిచిత్రరామాయణము, ఆ 1.

పీ. అమితరసపారిధి♦నలరెడు సరసుల,
నెనయుటపలనఁ బ♦మ్మెనులనంగ
లలితబంధవిశేష♦ముల మహాభోగులఁ
దనుపుటపలన భో♦గిను లనంగ
ఘనతరాగముల పెం♦పెనపి పల్లవలాభ
గరిమఁ దాల్చుటఁ గల♦కంఠులనఁగఁ
దత్త్వజ్ఞులు వినుతింపఁ♦ బరు వెల లంచుము
మనుటచే నురుచి♦మణు లనంగఁ

గీ. బ్రిజలి తతమంజులాస్య♦భ్రిమసమృస్ను
లలరఁబ్రితిభరతరహస్య♦ములను వలఁతు
లగుచు రంభాదులనుగెల్చు♦సాగసునఁ బరి
వఱలుచుందురువారమఁ♦దరులు భళిరి.

భద్రాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 144.

అభిసారికలు

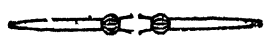

పీ. శంపాలతికఁ బెంపె♦సంగు నెమ్మేనులఁ, గస్తూరిమల్లికోమ♦కలు చెలంగ
రంగుబంగరుబొంగ♦రాలఁగేర్.....,రహిమీఱుసగు కప్పు♦ సైక లలర
దరమునందరముఁ జిం♦పరనొందఁజేయు గ, కస్తలి నిందర్సీ♦లకులు గాల
వడసైవఁ బ్రియుల గా♦ఢాలింగనములొప్ప, నెదలగుంపులమృగ♦మదము తెసఁగ

గీ. శ్యామసుం దరవితతి నెఁ♦చంగ సైన, విరులుతుఱుమునఁ దుటిమిత♦త్తరముదోఁప
ననుపుఁ గాంద్రహితమ్మఁ గ♦నంగఁ జనిరి, ప్రకటమతులై నిశాభిసా♦రికలగుంపు.

సత్యభామాపరిణయము, ఆ 3 పద్య 64.

ఉ. నల్లని-చీరఁగట్టి కడు ♦ నల్లనికాటుక కంటఁబెట్టి ధ
మ్మిల్లముఁ జక్కఁబెట్టి మది♦ మెప్పుగుకస్తురి బొట్టుఁబెట్టి రా
జిల్లెడు నల్లఁగల్వగమి ♦ చేతనుబట్టి మనోజ్ఞచారిణీ
ఫుల్లపతాణులుం జనిరి ♦ పల్లపకోటి నివాసభూమికిన్. 415

కబ్బాక్కృష్ణవిలాసము, ఆ 3.

వి టు లు.

సీ. అతిశినోదముగాఁగ ♦ దిష్టుల మెచ్చింపు నీ,
పచ్చలకడియాల ♦ పద్మగంధి
చక్కెరమో మిచ్చి ♦ చవులఁ దేలించు నీ
ముత్యాలకమ్మల ♦ ముద్దులాడి
తృణముగా లోఁజేయు ♦ నెంతటివాని నీ
నీలాలముంగఱ ♦ నీలవేణి
వెలలేనిపొందిక ♦ విడిపడ మెఱయు నీ
కెంపులబొగడల ♦ కీరవాణి

గీ. యనుచుఁ దమలోన మెఱజాణ♦తనముమీఱ, వారకాంతామణులపేలు♦వార్త లెల్ల
దెలుపుచును వెన్నెలబయళ్లఁ ♦గలసి నగుచు, ఏటులఁవిహరింతురప్సరీ♦వీథులందు.

విజయవిలాసము, ఆ 1 పద్య 81.

ఉ. వాటపు కూనముల్విడిచి ♦ వాటుఁగ దోఁటలఁ దాము నిల్చి వ
ల్లాటులు సేయఁగోరి తగు♦లాటపు బోటుల రాక గాంచుచున్
బాటలు నిక్కిచూచుచును ♦ పాంథులయల్కిడి గాఁగ నుల్కిచున్
జాటులఁ బొంచియుండిరి భు♦జంగులపోల్కి ఘుజంగవర్గముల్. 417

మ. సొగసుల్లలెక్కిడు తెల్లపట్టువలువల్ ♦ సొంపొప్పఁగాఁగట్టి బల్
మగరాల్చెక్కినసొమ్ముఁబెట్టి సిగలన్ ♦ మందారమాలావళుల్
మిగులంజుట్టి విలాసవైఖరిఁదగన్ ♦ మేల్వెండిచిత్తంబుఁ జెం

పుగఁ జేపట్టి భుజంగులేగిరి విటీ♦పుంజంబులం గూడఁగాన్. 418

కుబ్జాకృష్ణవిలాసము, ఆ 8.

సీ. సారసదళ నేత్రి ♦ చంపకమాలికల్, గూర్చియిచ్చెదనీకుఁ ♦ గోర్కిదీఱ
సమదేభ గామిని ♦ పరసిజంబుల నీదు, పేరునఁ గూర్చెదఁ ♦ దెంపు దనర
నుత్పలమాలికల్ ♦ హారాయలుగాఁ రచించి, యిచ్చెద నీకు నో♦యింపులాఁడి
మంజుభాషిణి మణి♦మాలాదులనీకు, నొసగెద నొగిఁ జేర్చి ♦ పసదర్చ్ప
గీ. నమచు నతినర్మగర్భవా♦క్యముల నాడి, జారులగు కోవిదులు రేయి♦జారఁబోని
తంబినులఁగూడి వేకువ♦డంబుమీఱ, మునుఁగులీడిపోవుచుందు♦పాసఁగాఁబోని.

కవిజనచకోరచంద్రోదయము, ఆ 1 పద్య 70.

వసంతవర్ణనము.

చూలిని. ఏచి తనర్చి తల్చిన కోర్కిలు ♦ నిమ్మగు రాపుల జొంపములన్
బూచిన మంచి యశోకములన్ నుర♦పొన్నలఁ బొన్నల గేదఁగులన్
గాచి చెడంగుగఁ బండిన యా సహ♦కారముల న్లదళీతతులన్
జూచుచు వీనుల కింపెసఁగన్ వినఁ♦చున్ శుకకోకిలనుస్వరములో. 420

భారతము ఆది ఆ 4 పద్య 19.

సీ. చంచులఁజిగురాకుఁ ♦ జించి చూడుచునలి, నెలుఁగించుగండుఁగో♦యిలలపొంపు
నలరుఁదేనియఁగ్రోలి♦యెలయుసోలంబున,మురియుతేఁటులనును♦మ్రోతయింపుఁ
దనిపండ్లరసమాని ♦ తమతోనఁ జెలఁగుచుఁ, బలికెడు రాచిల్క♦ పదువుగంగు
గొలఁకుల కెలఁకులఁ ♦ గూడి క్రీడించుచుం, డెడు నంచతండంబు ♦ నడపెడంగుఁ
గీ. దరఁగఁదేలుచుఁబూఁదీవ♦దగులఁబడుచు, వచ్చుచిలుగాలిసోఁకును♦మెచ్చిమెచ్చి
తగిలి కొనియాడుచును విన♦తయును గద్రు,వయును మున్నీటిచేరువ♦వనమునందు.

భారతము అను. ఆ 1 పద్య 181.

సీ. ఎనసి యొండొంటితో ♦ నవఁగిపెనంగెడు, నవలతాతరు మిథు♦నముల సొగసు
నహకారపల్లవా♦స్వాదనక్రీడలు, సలుపు కోకిలదంప♦తుల చెడంగు
పొలయలుకలను దె♦ల్పులునటించుచుఁ గ్రాలు, వీటకులటాసుల ♦ విలసనంబు

సరసదాడిమఫలా♦స్వాదనలీలలఁ, గరమొప్పు శుకవధూ♦వరులచెన్ను

గీ. హంసవరటామనోజ్ఞవి♦హారవిధ్వ, మములఁ గొమరారు కమలషం♦డములభాతి
నర్థిఁ జూచును హలధరుం♦డల్లనల్ల, నేఁగి యొక్కెడ నొకపొడ♦రింటి లోన. 422
మార్కండేయపురాణము, ఆ 1 పద్య 180.

చ. పలుముగ నెల్లప్రొద్దును ల♦తానికహంబుల రాలు పుష్పాడుల్
పులినతలంబులై చెలువ♦బూనఁగ మీఁదటఁ దేలు కేతకీ
దళముల మొత్త మోడల వి♦ధంబునఁ దేలఁగఁ బాఱుఁ దెవ్వలై
ఫలరసనాహినుల్ పురియు♦పాంతవనంబులఁ గొన్నిచోటులన్. 423
కేయూరబాహుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 60.

సీ. సరసపుష్పపరాగ♦సైకతంబులుదీర్చి, తేనియకాలుపల్♦తెరలిపాఱ
రమ్యమయూఖ సం♦ఘర్షమీలఁ గల్పించి, ఘన తమాలాంబుద♦కాంతిదనర
లతికాకిలాసినీ♦లాస్యంబు ఘటియించి, చతురమారుతనట♦స్వామివోలయఁ
జారుపల్లవరాగ♦సంధ్యమహిమఁజూపి, విమలకోరక తార♦కములు మెఱయ
గీ. సతతవిహరణదంపతి♦చారుదేహ, రత్నభూషారుచిస్తోమ♦రమ్య మగుచుఁ
బొలుచు నారామసమితిత♦త్పురమునందుఁ, గల్పకావలిభువిమీఁదఁ♦గలిగెననఁగ.
వికర్మార్కచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 89.

సీ. మదపట్టదంబుల♦మగుపానభూములు, రాజకీరంబుల♦రచ్చపట్లు
పుంస్కోకిలంబుల♦భోజనశాలలు, మలయానిలంబులు♦మలయు నెడలు
నవమయూరంబుల♦నాట్యరంగంబులు, మకరకేతనుసభా♦మండపములు
వితపిబేజనముల♦మిరులచప్పరములు, సుగుణుల్ప్రవ్వైన♦సభ్య♦మందిరములు
గీ. అలపసంతులీలావి♦హారసీమ, లిచ్ఛలంబనురులపుల♦పుట్టినిండ్లు
చిర పరిశ్రాంతపథికసం♦జీవనములు, పావనము లప్పురంబున♦భాగ్యవనులు. 425
శ్రీరంగమహాత్మ్యము, భైర. క. ఆ 4 పద్య 1013.

సీ. ఊరగపూతాకారధూ♦మోగ్రగంధముఁబాసి, పాలయుఁబోయీతావి♦మలయపవనుఁ
డనలాక్షుపెడబొబ్బ♦నలమిన తలదిమ్ము, బాయుఁబోయీతేంట్ల♦పాటమరుఁడు
ఘర్మసామీప్యసం♦కలితదాహాఘ్నార్థి, నాఁగుఁబో యీవీడ♦నల్లమధుఁడు
గరళసౌదర్యోత్త♦కర సుధాకటుకత్వ, ముడుపుఁబో యీతేనె♦నోషధీశుఁ
గీ. డనఁగఁ జంచుక కురువక♦పనస తినిశ, నిచుల వంజులదాడిమీ♦విచికి లామ్ర
చూటలీ పూగ కేసర♦ప్రముఖతరుల, సౌభగుమీఱునుద్యానంబు♦జొచ్చియిటకు.
మమచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 73.

లయగ్రాహి.

ఈయిలఁగలద్రుమము♦లీయెడనకూడెనని, పాయకనుతింపనను♦వైయిరులుగ్రిమ్మన్
శాయకులకర్ణతతు♦లేయములుగానఁగలు,ప్రాయుచుగుచ్ఛముల♦చాయలనటింపం
గాయజునివాజులకు♦దాయములనందిగిన,యాయతరసాలముల♦తోయములఁగ్రాలన్
శ్రీయెదలియూఁటకు♦పాయమయిచెన్నలరు, నాయుపవనంబుజగ♦నాయకుఁడు
సాచ్చెన్.427

బసవపురాణము, పిఁ సో. ఆ 4 పద్య 224.

సీ. విరహిరక్తముతోడి♦మరునిబల్లెము లన, నెల్లెడ విలసిల్లు♦పల్లవములు
భాంథమేదన్నేహ♦భరితకామాస్త్రాళి, నా నొప్ప సరస ప్ర్రి♦సూనములును
భావజుమిడిసింటఁ♦బాఱు నీలపు గుండ్లు, భంగిఁ జరించు పు♦ష్పంధయములుఁ
జేతోజబలసము♦ద్భూతధూళియనంగ, రాజిల్లు సుమనఃప♦రాగములును
గీ. నసమసాయకజయబిరు♦దావళీని, పాతవగపందిజనపు♦నార్భటి యనంగఁ
గడు విజృంభించు శుకపిక♦కలకలములు, నెలఁతకును గుండెదిగులుజ♦నింపఁజేసె.

ప్ర్రిభావతీప్ర్రద్యుమ్నము, ఆ 3 పద్య 35.

ల య భా తి.

అలికులము నీలముల♦చెలువమువహింపనవ, దళములు హరిన్మణుల♦పొలుపునఁదలిర్పం
దలిరుగమికెంపులుగఁ♦బలుఁజెఱఁగుకొ్రిక్విరుల,విలసనముమ్రొయప♦గులికలకుఁదక్కుం
గలమణులకుం బసిఁడి♦తళుకులకు నీడగుచు, చెలయఁగఁబరాగములు♦లలితపువితానం
బులుగ గృహముఖ్యముల♦చెలువుప్ర్రతిబింబములు, బొలిఁ బురమునల్దెసలఁ♦బొలుచు
ను వనంబుల్.429

కళాపూర్ణోదయము, ఆ 1 పద్య 115.

ద్వి ప ద.

నగుచు కందములకం♦దములకుందముల, ఘనలపంగముల లుం♦గములఁ దుంగములఁ
దరులఁ గేళీశైల♦దరుల నిర్ఝరుల, సరసకుంజములఁ గం♦జముల పుంజముల
లలితసాలములఁగో♦లములఁనుమాధ, వులను మావులను రా♦వులను దావులను
గాలి భృంగాళితోఁ♦గాళిలి సూనాళి, ధూళిమై బోలి మ♦ధూళిమై దేలి
మించి యెంతయు సంభ్ర్ర♦మించి రమించి, పంచబాణునివెన్నం♦బలమైచలింపఁ
గమ్మవిల్తుఁడు దాఁడి♦గదలంగ నెగయు, దుమ్ములోయనఁ బువ్వు♦దుమ్ములు నెఱయ
నెడవిత్తు కత్తులవిరహిరక్తములు, వడియు జాడఁ జిగుళ్ళ♦వడిఁ దేనె లురుల
మారుకృపాదృష్టి తేనగునిందు ర్రిబింబ, సరణిఁ బిక శ్రేణి♦చదలఁ జూపట్ట
బాలరూక్షచల♦త్ప్ర్రస్ఫరంభాఘ, మాలోలభోగభో♦గాళిఁ గేళింప

గగనంబునొ అయశాఖిల మొగగుత్తు, లగణింపదాతల♦చణకింపుచుఁడఁ
గనకపునదిపిల్ల♦కాలువలనఁగ, ఘనచూతరసములు♦త్కటములై నిగుడ
సతులమోవులఁ గోరిలు♦సరసులు బోలె, లతలబింబములు చిల్కలులగోలు చుండఁ
దరులక్ష్మీహాలికకు♦తములిచ్చె ననఁగఁ, గరకబీజములు శాఖిల నొప్ప నొప్పు
సంతీర్థసవనంబు♦సకలయోగీంద్ర, బృందైకభవనంబు♦బృందావనంబు. 430

అష్టమహిషీకళ్యాణము, ఆ 1.

ఉ. వాడినదేహపల్లులును♦పకర్మములైన నఖప్రణంబులున్
గూడిన పతత్రిజాలములు♦కులెక్కడి ఘర్మమరందబిందుపుల్
వీడినకేశభృంగములు♦వింతలుగా విలసిల్లుచుండఁగాఁ
జూడఁదగెన్ రతాంతసతి♦చొప్పున నవ్వని యప్పు డొప్పుగన్. 431

షట్చక్రవర్తిచరిత్రము, ఆ 8 పద్య 29.

సీ. అనిమిషాధీశునం♦దనవనంబునుఁబోలె, మందారకల్పదు♦ర్ముహితమగుచు
భాణవైరికుమారు♦తూణీరమునుఁబోలె, నవపుష్పకాండస♦నాథమగుచు
వనజసాభునినుడి♦ర్గనచక్రమునుఁబోలె, దివ్యబృందావనో♦ద్దీప్త మగుచు
గగనగంగాతరం♦గ పరివాహమువోలె, నవిగళన్మృతఫలో♦దారమగుచుఁ
గీ. బౌద్ధదివ్యవధూముఖా♦బ్జమునుఁ బోలె, జారుతరకీరమధువాక్ప్ర♦చార మగుచు
నలరు నవ్విప్రనారా♦యణార్యపుష్ప, వాటి సంకల్పభవపట♦వాసవేటి. 432

నైజయంతీవిలాసము, ఆ 2 పద్య 3.

సీ. తరుణచందనలతా♦తనుసౌరభముతోడఁ, బద్మినీజాతి నై♦భవముతోడ
సందీప్తకుంజరా♦తన మగ్యమముతోడ, నవమంజుపుచపాట♦నంబుతోడ
మన్మథబాణ ని♦ర్మలయిలాపతితోడఁ, గుసుమాగకలనాథి♦పూర్తి తోడ
దుర్వారకాంచన♦ర్యతివిశేషముతోడఁ, బటుపంతకోరక♦పంక్తితోడఁ
గీ. దనరి తరుణియుఁబోలె ని♦స్తంద్రసాంద్ర, చంద్రకాంతాలవాలవి♦శాలలీల
బాల సురసాల సుం♦సాల♦సాల వటుశా, ఖాల హింతాల ముద్యాన♦జాలమలరు.

భానుమతీపరిణయము, ఆ 1 పద్య 18.

శా. ఆమోదాన్వితపల్లవైకగణికా♦శ్యామాంకముం బ్రిన్నుర
ద్దామోద్యద్దళశ్రీముం ప్రబుల్లపరివం♦చహోర్జ్వలత్సాలజా
లామేయోన్నతమున్ శ్రుతిప్రియచరా♦భ్రాంచద్విజంబున్ వర
శ్రీమత్తంబుగ శౌరవ్వనము బ్రవ్వెన్ పట్టనప్రియునన్. 434

ముద్రాచమత్కారము, ఆ 1 పద్య 272.

సీ. కలకంఠసముదాయ◆ములకుభోజనశాల, జగమాజారంబు వ◆సంతమునకు
నబ్జాలయాసూతి◆కాయుధాగారంబు, గరిడి మండపమీరి◆కాండమునకు
నళిపోతసమితికి◆నాపాననదనంబు, సంకేతభవనంబు◆శైత్యమునకు
శుకముఖద్విజరాజు◆లకుధర్మసత్త్రిము, నృత్యగేహాముబర్హి◆నికరమునకు
గీ. మానివీజాతసంజాయ◆మానమాన, దానకలనాధురీణ వ◆చోనిదాన
శారికానూనవివిధచే◆ష్టావిధాన, జీవనం బనఁదగుఁ దచ్ఛు◆వీవనంబు. 435

చంద్రాంగదచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 37.

సీ. రమణీయతరపత్త్ర◆రథవిహారములంది, ఘనమత్తసారంగ◆గతుల నలరి
పటుగంధవద్ధరి◆వలనా◆శ్రిఁజెలుఁగొంది, మొనమించుదళిమముల◆వినుతిఁ గాంచి
శిరివిలసిల్లు నా◆నావర్ణములమీఱి, కదళికాచలనవై◆ఖరులఁ దనరి
యురుతరసాలశి◆ఖరములమిన్నంది, పల్లవామోదసం◆పదలఁ బొదలి
గీ. పరిబలు మల్లులయుద్ధతిఁ◆బరిధపిల్లి, చంద్రకాంతస్థలీవిలా◆సముల నమరి
చారుమహిళాభిళో◆భియై◆చంద్రవదన, యీవనముఁ గంటె పట్టన◆శ్రీవహించె.

మిత్రవిందాపరిణయము, కుం. వెం. ఆ 2 పద్య 85.

సీ. నుగసాలసంతతి◆నురసాలసంతతి, గతి ఘగాళికి ఘలో◆న్నతి యొసంగు
మహితకాంచనములు◆మహితకాంచనముల, పోలిక నామోద◆ములుఘటించుఁ
గలితపున్నాగముల్◆కలితపున్నాగము, లట్ల కొమ్మలతోడ◆నమరియుండు
రంభాదినటనము◆రంభాదినటనము, కరణి మరుత్పిసం◆గములఁబొదలుఁ
గీ. బనసలెంతయు బనసల◆భాతి ద్విజుల, కును బదక్రమసంయు క్తి◆గొమరుమీఱు
నగము లున్నతినగముల◆చగిది వనుల, నలరుచుండు పవిత్రిం◆బులగుచుఁబరిని.

బిల్హణీయము, ఆ 1 పద్య 27.

సీ. చెలువంపుఁ జిగురుటా◆కులుసొదములుగాఁగ, నవకంపుగంధ లూ◆రువులుగాఁగ
సూనవాసనలు నె◆మ్మేనిచీరలుగాఁగ, నోయనైన లతలు బా◆హువులుగాఁగ
గజనిమ్మపండ్లుచో◆క్కపుఁగుచంబులుగాఁగ, గలకంఠరుతులువా◆క్యములుగాఁగ
దులలేనిమల్లెమొ◆గ్గలుచంతములు గాఁగ, సుమిళిందమాలికల్◆చూపు గాఁగ
ఆ. బల్లవితతమాల◆పాదపచ్ఛాయలు, సరసమైన వేణి◆భరముగాఁగ
నెన్నఁ దగియె నన్న◆ఁదిందుబింబానన, యౌపసనంబుబోలి◆యవ్వనంబు. 438

అనిరుద్ధచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 45.

ము. నవసూనాంచితశాఖలాయెడనెడన్◆వాల్మంకసానుచ్ఛటం
దవులంజై గుమిఁగూడుకోయిలలు చెం◆తన్ శ్రేణిఁబ్రుంచంబుగాఁ

బర్హిణం బ్రోడకు లతాంగు లచ్చగలుగా♦భాసిల్లెడున్ గంటె యా
చివ్వరుంజొంపపుమావిమేరుగిరినాఁ♦జెన్నొందుఁ జంద్రోనా. 439

ఉత్తరహరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, ఆ 3 పద్య 18.

సీ. బాలాంబుజతమాల♦మాలాభినవజాల, జాలామృతోల్లోల♦షట్పదౌఘ
రాగాదిపరమాగ♦మాగాంతసుపరాగ, రాగావగణభోగ♦రాశపవన
కేళీగృహాన్మాలి♦మాలిస్థితిపికాలి, కాలీనగవలోలి♦తాధ్వగాత్మ
రాజీవశరవాది♦వాజీసనిగ్రాది, త్రాజీజనకరాజ♦త్రామ్రఫలిక

గీ. భవ్యబుతుకాంతకాంతతో♦త్పర్యసృష్ట, ఘనవిషమబాణ బాణసం♦ఘాత కలిత
తిలక మధుగంధ గంధసం♦చులకితాశ, కనదచిరధామధామ యి♦వ్వనికఁ గంటె.

చంద్రికాపరిణయము, ఆ 4 పద్య 53.

క. ఫలపుష్పపాణింధమములు, ఫలయూనిలముల విహార♦మందిరములు పూ
ఓలుతుని యాయుద్యశాలలు, చలుపలజ్మస్థలము ల♦చటిపూఁదోటల్. 441

కళిజనరంజనము, ఆ 1 పద్య 17.

సీ. బ్రాలాలినిహాయు ♦ బాలాలీ భంగిని, లరలవైనిలిచియా ♦ లతులు నేయ
తోయిలజన్వనుల్ ♦ గూడి కుహూకార, కాహళధ్వనులు చొ♦క్కముగఁ బూన
రాయంచలేములు ♦ గమి నిల్వఁబొగడంగ, రాచిల్కజవరాలు ♦ రాగ మనఁగ
మలయానిలుండును ♦ మందమారుతము, నలతాశకునిరీతి ♦ నాటఁ జూప

గీ. సంభ్రమంబున మంజరీ ♦ స్తనము లొగయ, వైభవంబునఁగిరపల్ల♦వములుసాఁచి
తరులతాంగవితతులు న♦ర్తనలు సలుప, నంతకంటెకు వనలక్ష్మి ♦ యతిశయిల్లె.

పర్వతపురాణము, ఆ 4.

సీ. గురుతరోజ్జ్వలపుష్ప ♦ గుచ్ఛవతీరుహ, కోమలవల్లికా ♦ భూరిమనోజ్ఞ
కుందకోరకదంత ♦ బృందబింబాధర, శోభిత శాఖాభు♦జాభిరామ
ఫుల్లసముల్లస♦త్పుష్పసంహతిహాస, చంపకకునుమాతి ♦ చారు హాస
శుకపికకలనాద ♦ సురుచిరపట్వాద, చయవేణి కిసలయ ♦ చారుపాణి

గీ. కదళికాసక్తికమనీయ ♦ కనకకలిత, వేదికాజఘనానూన ♦ విలసమాన
యనఁగఁ దనరెడు వనలక్ష్మ♦కెనగలాడె, మాధవునిపొందుగలదిందు♦మనకుఁజూడ.

ఉషాకళ్యాణము, ఆ 4 పద్య 111.

సీ. కలమాజ్జబిసదళ ♦ కాంతిసమ్మిశ్రిత, వరపిశంగారుణ ♦ హరిత రుచులు
నెరయఁగాఁగలిగిన ♦ చరదింద్రచాప ఖం, డాభంబులైనతో♦యములుగాంచి
యే డాపుటనటుల్ ♦ నెగయుపుచ్చి జూ, చ్చేటబోలెనుసారె♦మాటుకొనుచుఁ

గాటుకర్దీర్చిన ♦ కన్నులల్లాడ్చెడు, గతినెల్లగెంటెనుల్ ♦ గదలుచుండ

గీ. వెలయుకుసుమంబులనవ్వు♦లొలుకుచుండ, గురుకుచంబులగతిఁబువ్వు♦గుత్తులమర
నలయ కచలీఁబుష్పంధ♦యములుదనర, జనితలనుబోలుదనపంక్తు♦ లొనరఁజూచి.

కిరాతార్జునీయము, ఆ 2 పద్య 18.

సీ. మోహనాకార స♦న్ముఖవిలాసములొప్పఁ, గాంచనద్యుతులు స♦ల్లడలఁ బర్వ
పల్లవాలంకార ♦ పత్త్రిరేఖలుజెర, జిల్లుకంచెలతీవి ♦ చిందులాడ
వెలలేని మురిపెంపు ♦ వలపులు నిండార, మన్మథసహకార ♦ మహిమమెఱయ
జిలిబిలిమ్మనుచు♦ల్కలపల్కు లలరింపఁ, గలకంఠు లొలమిని ♦ గలసి మెలఁగ

గీ. నిగనిగ్గులపండ్లు స♦న్నియలుసులుక, లమిని సరసాలు లమిర గీ♦తములు పాడ
నలరు పురలక్ష్మితోడ నె♦చ్చెలులవంగఁ, బొలచెల్లెండనుద్యాన♦భూములందు.

ఆముక్తమాల్యదవిలాసము, ఆ 1.

ఉ. కంపములందమై తగు సు♦గంధములంగనుపట్టి సుందరీ
బృందవినోదమై దళిస♦మృష్టిఁ బరర్చి మయూరనేర్పుమై
సుందరచంపకాది పరి♦శోభితమై ఘనమత్తకోకిలా
నందకరాప్తి నాంధ్రకవి♦నమ్మలు చెల్లఁగనమ్మ రస్వరస్.

వేంకటేశ్వరవిలాసము, ఆ 1 పద్య 17.

గీ. ఒనరె శాండిల్య ధౌ రేయ♦యుక్తమగుచు, భవ్యకలితజటూవాహ♦నేవ్యమగుచు
శారదామోదవిలసన్ని♦శాంత మగుచు. వనము జీవనజాసనా♦వాస మట్లు. 447

ఓఘవతీపరిణయము, ఆ 3 పద్య 150.

సీ. ఘనతరశ్యామాము♦ఖవికాసములుగాన, బల్లవరాగ సం♦పత్పదములు
మధురసామోదస♦మ్మదకరంబులుగాన, మధుపగుణో న్మేష ♦ మండితములు
సకలాదికద్విజా♦స్పదశాఖములుగాన, బహులాగమూఘవి♦భాస్వరములు
ఫలవద్వితానసం♦బంధంబులగుఁగాన, వరసుమనోలోక ♦ సైభపములు

గీ. మతియు సజ్జాతివిలసన♦మంజులంబు, లతనుసహకారములు మహో♦మృతఘనంబు
లధికరంభావినోదంబు♦లగుచు నలరు, నప్సరోపవనాంతంబు♦లభినుతింప. 448

ఇందుమతీపరిణయము, మ. న్న. ఆ 1 పద్య 14.

సీ. ఒప్పిడిపుప్పొడి♦తిప్ప పీతముగాఁగ, నలరుఁదేనియలు పా♦ద్యములుగాఁగ
నుమపరాగములు ధూ♦పములుగాసుమనోవ్రజములుపూజాపదా♦ర్థములుగాఁగ
గెందలిరులుదీప♦సందోహములుగాఁగ, భృంగరవాదములు మం♦త్రములుగాఁగ
గలకంఠరములు♦కలగానసములుగాఁగఁ, దీయల్ సాగను బం♦ధెలులుగాఁగఁ

గీ. జిగురుజొంపము కెంబట్టు♦చేలగాఁగ, ఫలము లుపహారములుగాఁగ♦నెలకొలిపి వ
నేందిర యొసంగు నీకు న♦మందభక్తి, గన్నులారంగ మాధవ♦గనుదెయిచట. 449
సుమనోమనోభిరంజనము, ఉల్లాస 2 పద్య 41

మ. సురసాంచద్ఘనపుష్పపూరితములై♦సొంపొంది దృష్టాండజో
త్కరసంచారపటుత్వముల్ గలిగి రం♦గద్భృంగసంగీతముల్
పరగన్ సారససౌరభానిలసగా♦ఢంగాగమంబుల్ దగన్ 450
బురి నుద్యానములున్ సరోవరములుం♦బొల్చున్ సమత్వంబునన్.
భద్రాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 116.

శా. కామోత్సాహముఁగూర్చు సౌరభములు♦న్గాంతంబులౌపత్త్రిముల్
స్వామిన్ మెచ్చఁగజాలు జాతితిలక♦స్వారస్యముల్ ధీరలో
కామోదప్రదపుష్పముల్ శుకమనోజ్ఞాలాపము ల్లల్లి యా
రామారత్నములట్లు లెస్సఁ దగి యా♦రామంబు లొప్పుం బురిన్. 451
భరతాభ్యుదయము, ఆ 1 పద్య 54.

వనవిహారము—పుష్పావచయము.

సీ. మావిలేమోకల♦మవ్వంపుఁదీవలఁ, జెనొన్పుఁ బెండ్లింద్లు♦నేసి చేసి
పలుదెఱంగుల త్రోవ్వి♦ఱులనేర్పునాటించి, తొడవులు గావించి♦తొడివి తొడివి
పతులను బిగియలుగా♦భావించి పొదరిండ్ల, నిక్కలుగాఁజేసి♦యేఁగి యేఁగి
చెట్టుపల్ నెఱయని♦చిలుకబోదలఁ బట్టి, తెచ్చి బిడ్డలుగఁ జ♦న్నిచ్చి యిచ్చి
గీ. పొదివి పుష్పాళులల్లియుఁ♦బువ్వదేని, యలఁ బదంపడి తడిపియు♦నలివసంత
మాడి యాడి యుద్యాన వి♦హారలీల, సలిపి గంభీరహాసన♦లేలమి మిగుల. 452
నిర్వచనోత్తరరామాయణము, ఆ 8 పద్య 35.

సీ. మానినీగండూష♦మధువులఁబూచిన, పాగడను సొబగొప్పఁ♦బొగడిపొగడి
నారీపదాహతి♦వనిచినకంకేలి, పరువంబునగ్గించి♦పలికి పలికి
లలనావలోకనం♦బులఁబుష్పితంబగు, తిలకంబుపైఁజూడ్కి♦తిర్పిత్రిప్పి
వనితోపగూహనం♦బునఁదోర్చు సురపొన్న, మేలిపుణ్యమునకు♦మెచ్చి మెచ్చి

గీ. మన్మథారామములపాంత♦మలసిమలసి, శుకపికాళివిహారంబు♦నూచిచూచి
సతులుఁ దాను జరించు వ♦సంతవేళఁ, బ్రమదవనమున విశ్వభూ♦పాలవరుఁడు.
కావ్యాలంకారచూడామణి, ఉల్లాస. 3 పద్య 116.

సీ. కిసలయంబులతోడఁ♦గెంగేలుదడవెట్టి, విరులపై నళికాంతి♦విజృంభించి
లేఁదీగలకుఁ దనూ♦లీలఁ గానుకయిచ్చి, గుత్తులఁ బాలిండ్లు♦గొలిచి చూచి
కలిగాలిసిశ్వాస♦సౌరభంబులనాఁగి, యళిపంక్తి గురులతో♦నలుకఁదీర్చి
పుప్పొళ్లునెలగంద♦ములువియ్యమందించి, పూఁదేనెఁజెమటల♦బుజ్జగించి

గీ. తొడలుననఁటికంబంబులు♦మెడలుఁబోక, బోదెలునెలుంగులను బర♦పుష్టరుతులు
మాటలునుగీరభాషలు♦మక్కలించి, చిగురుఁబోఁడులు వనకేళి♦చేయఁజేయ. 454
ఉత్తరహరిపంథము, ఆ 5 పద్య 50.

మ. సహకారాధిపుఁగౌఁగిలించుకొని వా♦సంతీలతాకాంతసా
రహరిద్రారసగౌరకేసరములన్ ♦రంజిల్లుమాధ్వీకవా
గ్లహళీస్వేదము♦చూపఁబట్టపగలే♦లాయింతటన్ సిగ్గులే
దహహా యంచుఁ దొలంగి నవ్వెఁ జెలిమా♦త్రైముద్రరాలయ్యెడన్. 455

మ. ఒకరామాతిలకంబు రత్నరుచితో♦నొప్పారు మందారకో
రకముం గర్ణవతంసత న్నిలుపుచున్♦రాఁగా లతాసక్తచూ
చుకచేలాంచలయై మెలంగి విడుమం♦మం గేలు సాఁచె న్నసా
యకమూర్వి డెగగొన్న మన్మథుని పో♦త్యాలీఢపాదంబునాన్. 456
,, ,, ,, ఆ 4 పద్య 52,;53.

సీ. నుదతి మొల్లలుదెచ్చి♦సూడిదెయిచ్చినఁ, బలుతెఱంగులనవ్వఁ♦బాడి యగునె
కొమ్మసంపఁగిమొగ్గ♦గొమ్మురమ్మనిపిల్చి, న్యాయంబె యిదినాకు♦నానఁజూపఁ
బూఁబోఁడి యిపుడునా♦పూబంతులింక నీ, పాలింటినమ్మ డా♦పంగ దగునె
కనులమొక్కటిసేను♦గాన్కగాఁదెచ్చినఁ, గనుసన్నఁ గోరిపం♦జనునె సకియ

గీ. యనుచు విభ్రమాల మేలంబు♦లాడుకొనుచు,నంగసౌందర్యసంనూచ♦నాభిరామ
చాటువాచాచమత్కృయా♦సరణి మీఱి, గిల్లి రప్పుడు సతులు రా♦గిల్లి విరులు.
రామాభ్యుదయము, ఆ 1 పద్య 188.

సీ. ఆలరులకెప్తుచో ♦ నఆచేతికెంజాయ, లూదవికోయిలల నో♦రూరఁ జేయ
నునుమేను లలసి భ్రమ♦నులమోదనొఁగుటల్, తీవలున్రాఁకిన♦తెఱఁగుఁదెలుపఁ
జెలికత్తియలలీలఁ ♦ బిలుచునున్నులుకులు, మదకీరములమ్రుద్దు ♦ మాటలార్ప
బుగబుగనలమనూ♦ష్పలతాప్రసేవఁగి క్రొ, న్నటకు వింతవా♦సనలొసంగ

గీ. నిక్కి కొనగొమ్మలందుఁ♦ నీవిజాతి, బళ్ళులవడియొప్పనాభికూ♦పములసొబగు
లంగలతలకు నరవిరు♦లై చెలంగ, సతులు పుష్పావచయకేళి ♦ సలిపి రర్థి. 458

కవికర్ణరసాయనము, ఆ 4 పద్య 21.

సీ. కుసుమవాసనలెల్లఁ ♦ గొల్లలాడితిమింకఁ, బఱుచుటామనియెంత ♦ పర్వులిడునొ
చివురుజొంపములెల్లఁ ♦జిదిమినైచితిమింకఁ, బగఱుకోయిలయెంత♦యెగసిపడునొ
ఫలపరంపరలెల్ల ♦ నులిచివైచితిమింకఁ, గొడమచిల్క-లవెంత ♦ వదరుకొనునొ
కమ్మఁదేనియలెల్లఁ ♦ గ్రుమ్మరించితిమింకఁ, గట్టల్క-నఁగలెంత ♦ చుట్టుకొనునొ

గీ. యెఱుఁగరాదింతులారయీ♦తెఱవనిచట, మసలఁగానీకతో తెండు♦మనముగొనిన
కుసుమకిసలయఫలనవ ♦ పరిసరసము, లసమశరునకు నర్పింత ♦ మనుచు వెడలి.

వసుచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 151.

సీ. అరవీడుకొప్పుల ♦ విరులవాసనకుఁ దో, రపుటూర్పుదావులు♦ప్రాపు గాఁగ
నడలమందతఁ బెంచు♦ బడలికలకుఁ బిఱుం, దులవ్రేఁగుచనువేఁగు♦తోడుపడఁగఁ
జెమ్మటచిత్తడిఁగ్రొత్త♦చెలువుగాంచినవగ్గుల్, మొలనూళ్ళకాంతికి♦బలిమినొసగఁ
బయ్యెద లాడించుఁ ♦ బ్రభవించుకంకణ, నాదమంచెలమోఁత ♦ ప్రోది సేయు

గీ. మిగులరొదగాఁ గికాకిక♦నగుచరితుల, యాయములుసోఁక నెద్దియో♦నాడుకొనుచు
సందడింపుచుఁ బుష్పావ♦చయము సలిపి, యంతఁ గడఁగిరి డోలావి♦హారములకు.

కళాపూర్ణోదయము, ఆ 1 పద్య 145.

ఉ. పుప్పొడి చల్లుతీవల క♦పూర్వగతిం గరమూలదీధితుల్
కప్పుమొసంగుచున్ పలపు ♦ కానుక నేయుచునున్నపూర్వబల్
గుప్పకు నూర్పుసంపదలు ♦ గూర్చుచు నేర్పున సంచరించిరా
కప్పురగంధులెందుఁదగుఁ♦గా యితరేతరబంధుకృత్యముల్. 461

సుదక్షిణాపరిణయము, ఆ 3 పద్య 63.

సీ. బొట్టుగు లేమావిఁ ♦ బొదలించెనొక్కర్తు, చూచియుఁ జేనంటి ♦ సొబగుమీఱ
బొన్నఁబేర్కొనమును♦బూయించెనొక్కర్తు, చిఱునవ్వనునుఁబాట♦దుఱఁగలింపఁ
బొగడను గంకేళిఁ ♦ దగవిరుల్గలిగించె, నెమ్మిఁ గల్లుమిసి త♦న్నియునొకర్తు
కొసరివావిలిఁగొండ♦గోఁగునుననిపించె, మూర్కొనిమాటాడి ♦ ముదిత యొకర్తు

గీ. కోవిఁ బూవులునిండించెఁ ♦ గొమ్మయొకర్తు, కదిసికూరిమితోడుతఁ♦గౌఁగిలించి
చనుపకంబునఁగొన్నన్ ♦దనియనించె, ముదితయొక్క-తెనముద్దు♦మోముజూపి.

యయాతిచరిత్రము, ఆ 4.

సీ. అల భారతీదేవి♦నగదునే నని నలు, వలరువింతలు చూపెఁ ♦ జెలువ యొకతె

యల రమాలలన నేఁనని హరిసన్నిధిఁ, జేరి వర్తించె మిఁటారి యొకతె
యల గట్టుపట్టి నేఁనని నవ్వుచును శివా, లింగనం బొనరించె ♦ లేమ యొకతె
యల వహ్నికాంత నేఁనని బర్హిసంగతి, నలరి వినోదించె ♦ సతివ యొకతె
గీ. యల మృగాక్షిని, నేనని♦యతిముదమున, మన్మథాలోకనముచేసె♦మగువయొకతె
యల యరుంధతినే ననిఁ♦ కెలనిమాని, గదిసి వేడుక రంజిల్లె ♦ ముదితయొకతె.

నలచరిత్రము, సి. ధ. ఆ 3 పద్య 227.

చ. గురుకుచలెల్లఁ జూడ నొక ♦ కోమలి సంపెఁగఁ జూడఁ జూపులన్
నెరసిన నల్లవయ్యెఁ జెలి ♦ నివ్వెఱయై కన హాసచంద్రికం
గరముగఁ దెల్లనయ్యె నది♦గాంచి యిదేమియటంచుఁ బట్టఁ ద
త్కరరుచి నెట్టనయ్యె నది ♦ గారడియంచుఁ దలంచి రందఱున్. 464

,, ,, ఆ 3 పద్య 240.

పీ. కలవు లే వనఁజాలు ♦ గౌఁదీవలుచలింప, వల్లీమతల్లికల్ ♦ వంచి వంచి
సమపీనతుఁగుపుఁచ్చములు కంపముఁజెందఁ, గొఁబ్విరిగుత్తులు ♦ గోసి కోసి
లలితాంఘ్రిపల్లవాంఘ్రియిదోట్రుపాటొందఁ, జిగురుటాకులబారుఁ♦జిదిమిచిదిమి
భుజమూలతుచిహేమ♦రజముబయల్ వ్రాఁక, పలపుఁబుప్పొడులెల్ల♦డులిచిడులిచి
గీ. బాహునాకాళిపిష్ఠబిం♦బకరకిసల, వదనజలజంబులకుమూఁగు ♦ వరమరాళ
శుకపికరవమంత్రాళి ♦జుణిఁగి జుణిఁగి, సఖులు పుష్పాపచయకేళి♦సలుపునపుడు.

చంద్రాంగదచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 199.

గీ. కురులు జలదాళి మంజారఁకునుమ మునిచి,కప్పరపుబూదిమైఁబూసి♦గొప్పమల్లె
విరిసరు ల్దాల్చి తా మహేళ్వరుఁడనంచు, దానిసదలించెనొకమత్త ♦దంతియాన.

రసికజనమనోభిరామము, ఆ 4 పద్య 62.

పీ. పొన్నగున్న♦నీడఁ♦గన్నెమావు♦జాడ, మురియుచు డాఁగిలి♦మూఁత లాడు
పృథుపులిందంబుల♦వివిధకింపురుషంబుల, నలరుఁ దీవియల సు♦య్యాలలూఁగుఁ
బుప్పొడులపెరంట్లఁ♦గప్పరంపుటనంట్లు, నొప్పుగా నెన్నెల♦కుప్పలాడుఁ
బొదరింటిపట్టులఁ♦జదరంపునట్టులఁ, బంతుగాఁగోరింట♦బంతులాడు
గీ. వెదకిపువ్వులఁజిదుముఁదుఁ♦మ్మెదలఁగదుము, ఫలరసంబులఁబీల్చుఁజి♦ల్కలనుబిల్చు
సిరులునలుదిక్కులనుదీడి♦చెలులఁగూడి, బాలినుప్పొంగి చందిమ♦తీలతాంగి.467

ఉత్తరహరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, ఆ 3 పద్య 15.

పీ. అలరుతావులఁగూడు♦నలరుతావులఁజూడు, కోరకమ్ములయాస♦కోర కమ్మ
చాలమేలగుపొన్న♦చాలుమోలగనున్న, మావికొమ్మలపండ్లు♦మావి కొమ్మ

బాలబిల్వములఁజూడఁబాలబిల్వములొప్పుఁజూడ, రేఁగుమానులకెదుఁ రేఁగుమాను
పచ్చపూఁతలమించుఁపచ్చపూఁతలనించు, రేతికొమ్మలఁజూడఁ రేతికొమ్మ
గీ. లార్ర కదంబులపైఁ గోరుఁగొలారఁ గదలి, నారికేళీవనాళిఁ జెన్నారి కేళి
కింపుదులకింపుసనితమఁకింపు మీఱఁయ, నాడి రతిపతులు మరుఁడు వెన్నాడికొనఁగ.

యామినీపూర్ణతిలకావిలాసము, ఆ 3.

సీ. చిగురుటాకులఁ గేలఁజిదిమిచి మదిగాన, గండుఁగోయిలెంతఁగనులనొక్కి
ఫలసమూహములుసంధులువాపితిమిగానఁ, గీరములమ్మిసెంతఁగినియనొక్కి
తేనెవాఁకలు గల్గుఁదిమ్మరితిమిగాన, భృంగంబులెంత కోఁపెంచునొక్కి
యొడలువొంగఁగవిరులఁగెడపితిమదిగాన, సురుఁడుకక్కసమెంతఁ నెరపునొక్కి

గీ చూడబలవడ్డిరోధంబఁగూడెందుఁ, బూతవృక్షంలఁ గడుభక్తిఁబుష్పశరుని
సపరివారంబుగాఁ బూజఁసలుప వలయు, నన నొకలింతనకు వారుఁచనిరిదనికి.

ఓఘవతీపరిణయము, ఆ 3 పద్య 172.

సీ. చరియించునొకకోసఁనురావమున భావ, మలరులఁ గొనుతేంట్లఁనరసికొనుచుఁ
గురియించు నొకచోటఁనవవాటమునవాట, మునదిటుకోనలఁబుష్పవృష్టి
స్మరియించు నొకయోరఁపరసౌరనదితీర, మున మును గాంచినఁభోగములను
దరియించు నొకవంకఁదమిఁబొంకమగువంక, దరివిరిగొమ్మకైఁదండయొసఁగ

గీ. నొక్కచో నిల్చు నొకయిక్కఁ నెక్కిఁ చూచు
నొకట సచివునికేల్వట్టుఁనొక్కఁ చెంత
నుచితసల్లాపములుసల్పుఁనొక్కఁ దరిని
బూవుఁదేనియలానునాఁభూపిభుండు.

శంతనూపాఖ్యానము, ఆ 2 పద్య 29.

సీ. సాందర్శిమూనిలతాఁసౌకర్య మెల్లను
జూచితివేమె యోఁనుఁదరాంగి
పుష్పఫలృద్ధిచేఁబొదలెడియిండ్లపైఁ
గాంక్షించియున్నావెఁకఁబుకంతి.
సహకారభూరుహఁచారూరుఫలములి
చ్చటను నపేక్షించుఁచంచలాక్షి
శాఖోన్నతశిఖాలఁసాలవృక్షశ్రేణి
నిర్మితంబులనిచేఁనీలవేణి

గీ. పులినతలచిత్రవేదికాఁపిలసనమును, గదళికాపూరికర్పూరఁగంధములును

... ... తలఁచితివో లేదో యీవేళ ♦ దలిరుబోణి.

ఉ. జానకిఁగూడి రామబల ♦ జాప్తకుఁబండు సమృద్ధిఁజెంది యు
ద్యానముఁజేరి పాదపవి ♦ తానతలంబుల మల్లికాలతా
సూనవిశేషము ల్గనుచు ♦ సొక్కుమఁ గోగకగుచ్ఛపంక్తి సం
ధానములైన చంపకవి ♦ తానములం బరితృప్తినొందుమన్. 473

పట్టాభిరామాయణము, ఆ 2.

సీ. ఒకకుందరదన చం ♦ పకమును వీక్షించి, మునుముక్కునకెకోప ♦ మునుపహించె
నొకపద్మసేతిపై ♦ డుకకుందములుడాసి, చటపటపటనుని ♦ పండ్లుగొఱికె
నొకరాజనిభముఖి ♦ కసితాంబుజములఁ, గనుఁగొని విమవక ♦ కాలు ద్రొక్వె
నొకమత్తగజయాన ♦ యుత్పల్లనుమకాళి, పాలిని దిలకించి ♦ భార సాఁచె

తే. సరసభాషిణియొక్కతె ♦ చక్కనైన, లేములపాకులతీన మెఱ్ఱంబుఁజూచి
విడనిరోసంబుచే నొల్లఁ ♦ విఱుచసాగె, పరాజవైరంబుబూని య ♦ చ్చటఁగరంబు.

కవిజనచకోరచంద్రోదయము, ఆ 3.

సీ. పడియొన్నఁవిరిఁగోసి ♦ మొడిఁబెట్టెనొక్కతె, పొక్కిలితోసరి ♦ పోల్చుకరణి
వెసఁగోసి సంపంగి ♦ విరినిమూర్కొనెనొర్వు, ముక్కుతోడనుసరి ♦ పోల్చుకరణి
చిగురుజొంపముద్రుంచి ♦ చేతఁదాల్చెనొకర్వు, పారిఁగేలితోసరి ♦ పోల్చుకరణి
మొగడిచేకులుగోట ♦ నుట్టిగిడ్డెనొకర్వు, మిగిగోళ్లతోసరి ♦ పోల్చుకరణి

తే. దొండపండును గొఱికెనా ♦ యుకయొకర్వు, పొందఁగఁగెమ్మోవితోసరి ♦ పోల్చుకరణి
తీపెమెయినంటఁజేయొత్తి ♦ తిగిచెనొకతె, పూనికెమ్మోనితోసరి ♦ పోల్చుకరణి. 475.

కవిజనమనోరంజనము, ఆ 3 పద్య 26.

మలయమారుతము.

సీ. ఘనసారకస్తూరి ♦ కాగంధము అనన్య, గంధబంధంబులు ♦ గఱపికఱపి
కనుమితవల్లికా ♦ లసితవీథులఁజొచ్చి, గని సరోగృహముల ♦ మునిఁగి మునిఁగి
సమధికాహార్యాంగ ♦ సంగీతములతోన, కన్నెతీగల కాట ♦ కఱపి కఱపి
కుముదకుట్మలకుటీ ♦ కోరకంబులుదూటి, యలిదంపతులనిద్రఁ ♦ దెలిపి తెలిపి

ఆ. మొగుడువత్తు కన్నుఁ ♦ రోయఁకయ్యన గట్టి, వాఁడోలె నిష్ఠ ♦ వరుఁడు వోలె

నట్టుపోలెఁ దానుఁనచ్చినచెలిపోలె, మలయుచుండు మందఁమారుతంబు. 476

విజయసేనము.

ఉ. గందపుఁగొండనెత్తమ్ముల ♦ కందుపసేలకితీపయిండ్లలోఁ
గెందలిరాకుఁబాన్పుల నుఁఖించి నితాంతరతిశ్రమంబులన్
జెందినచెంచుగుబ్బెతల ♦ చెక్కులఁ జిమ్మ్ర జవాదివాసనల్
విందులుసేయుచు న్మెలఁగె ♦ వేమఱుఁ గోమల గంధవాహముల్. 477

శ్రీరంగమాహాత్మ్యము, భైర. క. ఆ 2 పద్య 258.

చ. సురనదిఁదోఁగినీరజర♦జోభసితంబు ధరించి రాలుక్రొ
వ్విరుల శివార్చనల్ సలిపి♦వెంబడివచ్చు మనువ్రితాళి ఝుం
కరణముచేతఁబాడి లతి♦కాభుజముల్ కదలంగనాడెడున్
బరిసరపుష్పితోపవన♦బంధురమంథరగంధవాహముల్. 478

ప్రబోధచంద్రోదయము, ఆ 4 పద్య 43.

సీ. విరహించితాగ్ని యి♦ట్లిద్ధిఁగెరల్పుదునన్న, పగిదిఁ బద్మప్రాగ♦మెగయఁ గొట్టి
కామునిపడవాలు ♦ గానఁ బొజ్జులుసేయు, గతిమధుపంబులఁ ♦ గదలఁ దోలి
తీవెలేమలచేత ♦ నీవిధిఁగలయంపి, చల్లించుకియ్యఁ దేనె ♦ సడలనుడిసి
తనపగసాధింపఁ ♦ గనిమెచ్చి బుజ్జగిం, చినరీతి శిఖులపిం♦చెములు నిమిరి

గీ. తెఱవునడచినదాహంబు ♦ దీర గిరిషు, రాంబువులుగ్రోలుకరణిర♦తాంతతాంత
పనిరలపుచాగ్రిముల ఘర్మ్మ♦వారిపూర, మడఁగవిహరింపఁదొడఁగెమం♦దానిలంబు.

వరాహపురాణము, నంది. మ. ఆ 3 పద్య 75.

సీ. మదగంధతారత♦మ్యము యామ్యకరికిఁ ద, త్కరులకుం గనబలెఁ♦గటములొలసి
నురతశ్రమజమూటఁ ♦ జూపోపకరొలెఁ, గామినీమృగుగండ ♦ ఘర్మ్మ ముడిపి
పరిమళనాహేచ్ఛఁ ♦ బ్రాణమిబలెఁజించు, మృగనాభిచర్మ్మభ♦స్త్రికలుమాతి
యహితపన్నగభేదు♦లనిబలె గృహవిటం, కపుఁగలాఁపులనొయ్య♦ గఱులనిమిరి

గీ. వీటిసామగ్రిఁగనుఁగొన ♦ వేగ పడక, నడవఁ దనదిక్కు పుష్పదల♦తద్వీపంబు
నెక్కినో యనజడగతి ♦ నెపుడుఁబొలయు, నందుఁజందనశిఖరిమం♦దానిలుండు.

ఆముక్తమాల్యద, ఆ 2 పద్య 29.

సీ. ప్రణయవాదములు దం♦పతులందు నుదయించి, రంజిల్లుమానాంకు♦రములు మేసి
సురతాంతవిశ్రాంత ♦ సుందరీజనముల, వక్షోజతటఘర్మ్మ ♦ వారిఁ గ్రోలి
వనములు మధుగర్భ♦పతులుగాఁ బూమొగ్గ, మొదవులకొమార♦ములు వారించి
విషయానుభవకథా♦నిముఖవిరక్తుల, పటుతరస్థైర్యస♦ప్రములుగూల్చి

గీ. గంధలోభానుబంధిపు♦ప్పంధయముల, ఝంకృతులచే ఘణిల్లన ♦ అంకె లిడుచు
విషమశరు పేర జన్నియ♦విడిచి రనఁగఁ, గ్రొవ్విచరియించునవ్వీటఁ♦గోడెగాడ్పు.
కవికర్ణరసాయనము, ఆ 1 పద్య 25.

ఉ. చెన్నగునన్నదీపులిన ♦ సీమల దాఁగిలి మూఁతలాడుచున్
వెన్నెలరేలు కప్పురపు ♦ విప్పుటనంటులసీఁడనీఁగ రా
కన్నెలరోయునన్నులకుఁ ♦ గన్నులుమూయుఁ దదీయవాసనల్
మన్ననఁగాంచి కపర్ది చు♦మారముఁ జేఁచు సమీర డింభముల్. 482
వసుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 112.

చ. తొలతొలవాఁటనొయ్యనరు♦దెంచినిశాంతరతాంతతాంతలౌ
చెలువలకింపుగా మెలఁగి♦చెక్కులఁ గూరిన చూర్ణకుంతలా
వళి సరళింబుగాఁజడిసి♦వాడినసిజ్జలమీఁదిపార్శ్విరుల్
దొలఁగఁ బ్రభాతవాయువులు♦దోఁచుఁబురిం బరిచారికాకృతిన్. 483
పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 1 పద్య 119.

ఉ. బింకపుగబ్బిగుబ్బెతల♦బిత్తరిచూపులు మేనితావులున్
గొంకకగాంచి లీల మెలఁ♦గున్ మలయానిలుఁ డన్వనిన్ నిరా
తంకమరందసారణుల♦దాఁటుచుఁ దన్నెద మీఁదిచన్నయా
జింకపడావుమావిచటఁ♦జిక్కుదుగాయని చూచు కైవడిన్. 484
లక్ష్మీవిలాసము, ఆ 3 పద్య 57.

ఉ. సోరణగండ్లకన్నముల♦చొప్పుల నొయ్యనఁదూఁటి తావిచొ
క్కారసి చల్లి తత్పురిని♦యామినులన్ సురతాంతతాంతకాం
తారుచిరాంగఘర్మకణ♦నవ్యవిచిత్రిమణుల్ హరించుచుం
జోరులకైవడి న్మెలఁగుఁ♦జోద్యముగా మలయానిలౌఘముల్. 485
మట్చకర్వివర్ణి చరిత్రము, ఆ 1 పద్య 31.

సీ. గంధసారమహీజ♦ బంధురోరగరాజ, ఝుక్తముక్తంబులై♦పాదలి పాదలి
భూసారజలపూర♦కాసారకుముదార, విందబృందంబులై♦విడిచి విడిచి
కోమలమాకంద♦కుసుమగుచ్ఛమరంద, కణగణంబులసొంపు♦గమిచి కమిచి
భామినీసురతాంత♦భవఘర్మజలతాంత, గండమండలముల♦గదిసి కదిసి
గీ. చిన్నివెన్నెలలేఁగొనల్♦చిదిమిచిదిమి, పరువమరువంపుతావుల♦బలసి బలసి
మునులతనువునకింపుగా♦మొనసి మొనసి, మందమందానిలమువీచె♦ మలసి మలసి.
పరాశరపురాణము, హరిభట్టు.

ము. వలపుంగొజ్జగినీటి శీతలహరీ♦వార్బిందువుల్ చిమ్ముచుం
గలయం గప్పుగపుం దుమారము మెయిన్ ♦ గాటంబుగా గప్పుచుం
బలవద్దర్పక బాణపంక్తులకియన్ ♦దైపై విరుల్గుప్పుచుం
జెలఁగెన్ మందసమీరణుండు దితిజ ♦ శ్రీస్తాగ్విభాగంబునన్. 487

సింహశైలమాహాత్మ్యము, ఆ 2.

సీ. లలితచందనలేప ♦ కలితనుఁచరసఖీ, సోపానములజంగఁ♦జాఁపి యెప్పు-
ఘనతారహారసు♦స్తనభారగిరినితం, బములపై జీరుకు ♦ బండ లాడు
నసమానవీటికా ♦ రసమానితాధరా, మృతదీర్ఘికలను జే♦యీఁత లీఁదు
హేలారచితపుష్ప ♦ మాలానిచితకేశ, భృంగమల్లములతోఁ ♦ జెనఁగు లాడు
గీ. సురతనాట్యకళాంశుకీ♦కరణకామ, కమలజాతావసరతీవ్రి ♦ గాఢకేళి
భవపరిశ్రమలాలస ♦ పారయుసతి, జాలదెనుసీమల సమీర ♦ బాలకుండు. 488

కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 1.

సీ. సవిధోపవనమంజు♦లవిశాలసాలంబు, లుత్కటలీలతో ♦ నొరసి యొరసి
సంఫుల్లకమలకా♦సారనీరంబుల, లాలితక్రీడలన్ ♦ జేలి తేలి
వల్లీమతల్లికా ♦ స్వచ్ఛగుచ్ఛములొయ్య, నొయ్యన రజముల ♦ నూఁచి యూఁచి
విపణివిన్యస్తార ♦ విండకుండాగికా, ల్లానమాల్యంబులు ♦ మట్టి మట్టి
గీ. పరిణయకలనాపరాజ్ముఖ♦పరిమదహృదయ, కులములు పెల్లగిల్లంగఁ♦ గ్రుమ్మిక్రుమ్మి
మలయు నప్పటివీఁపుల ♦ మంచమంచు, గతుల మిలయాచలానిల ♦ గంధగజము.

ద్రౌపదీపరిణయము.

చ. పురనికటాంచితోపవన ♦ పుష్పితసాలములం గెడల్చుచున్
సరసులఁ జేలుచున్ సుమర♦జఃపటలంబులఁ జల్లులాడుచున్
సురచిరకుంజపుంజములఁ ♦ జొచ్చి నటించుచు మందగాముఁడై
కరులపలెంజరించుఁ జలి♦గాడ్పులు మెట్పిశ్వసంఖిలల్ జగన్. 490

కవిజనరంజనము, ఆ 1 పద్య 16.

సీ. తొలుతదక్షిణదిగ్వ్య♦భూటికిజనియించి, రహిలతాసతుల గా♦రాము వడసి
కుసుమరసంపుటు♦గ్గులుద్రాగి వర్ధిల్లి, తలిరాకుపాన్పుల ♦ నెలమి నుండి
తేటిబోటులజోల♦పాటలచేఁ జొక్కి, లీలఁ బూదీనయు♦య్యాల లూఁగి
మురిపెంపునడకల ♦ ముద్దులుమూపించి, యొల్లతావుల విల♦సిల్లి మెలఁగి
గీ. సరణిఁదనుఁగొంగలించుభూ♦సులఁబోదలి, కొలఁదిపలనుఁదోఁగిక్రొవ్వారి♦కోనలకి

14

మల్లులఁజెనంగి విరహుల♦మడమడంచి, మరునిడోడయి పవనకు♦మారుఁ డెసఁగె.

జాహ్నవీమాహాత్మ్యము, ఆ 2 పద్య 110.

గీ. చిలుక తేజీలపాఁజులఁ ♦ జిగురుతిండి, పులుఁగు తేనుంగులను తేఁటి ♦ బోటుబంట్లు
బలముగాఁజేసిమరునకు♦నలువయిడిన, తేరులనఁబొల్చెమలయాద్రి♦మారుతములు.

రామవిలాసము, ఆ 1.

ద్విపద. కలయంపిచల్లిన ♦ గంధంపునీటి, చలువనెత్తావు లె♦చ్చట హెచ్చియుండి
మలయజామోదంబు ♦ మచ్చికఁ దాల్చి, అలరునెత్తావుల ♦ నంగీకరించి
చల్లఁగాఁ గొలఁకులఁ ♦ జాడలువట్టి, మెల్లమెల్లననచ్చి ♦ మానలోచనల
యుల్లంబు జల్లన ♦ నొరయుచుఁబైఁట, లల్లనఁదొలఁగించి ♦ యలకలల్లార్చి
యెల్లతావులముట్టి ♦ యింపుఁ బుట్టించి, పల్లవులీలనా ♦ పట్టనంబంచు
సల్లలితోత్సాహ ♦ సంపద మెరసి, మల్లడిఁగొనుచుండు ♦ మలయమారుతము.

పర్భులింగలీల, పిడు. బ. ఆ 1 గతి 3.

చ. అలసగతుల్ సుఖైకరతు ♦ లంగభవోద్ధరణపరిచారములో
మలయజసారభంబులు సు♦మదర్పితగంధము దక్షిణాగతులో
దొడరెడు పద్మినీపరిచి♦తుల్వితధర్మణంబు లొప్పఁగా
మలయసమీరణుండు పిటు♦మాడ్కిఁ బురి న్విహరించు నిచ్చలున్. 494

ధరణాభ్యుదయము, ఆ 1 పద్య 55.

రాజవర్ణనము.

సీ. తేజంబుగలఁడు సా♦ధించుశత్రులనాజ్ఞ, వెండినిండకుఁ జాల ♦ వేఱుచుఁ గాని
యరి నొవ్వఁగొనఁడు త♦ప్పరయు ధర్మరతుండు, భృత్యులం జెఱుపఁడు♦సత్యవాది
కలకయుబ్బుటభీతి ♦ కలుషమేమఱుట మె, క్కలముపెఱఁగుపాటు♦చలము లేదు
కామినీలోలుండు ♦ గాఁడు సేవకుచేత, మఱివఁడిచ్చినయీఁగి♦మగుడఁగొనఁడు

ఆ. క్రౌర్యలోభజాడ్య ♦ కపటవ్యసనముల, పొంతఁ బోవఁ డాయ♦మునువ్యయంబు
సెఱుఁగ నాఁడునాఁటి ♦ కింద్రియవశ్యుండు, గాక నుజనవినుతి♦కలితుఁడయ్యె.

సోయుశ్వరబాహుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 200.

సీ. తపనీయదండైక ♦ ధవళాతపత్త్రితో, డ్డండతేజఃకీర్తి ♦ మండలుండు
నిర్మలనిజకథా ♦ నిమిషకల్లోలినీ, క్షాళితాఖిలజగ♦త్కల్మషుండు
వితతనవద్వ్యయ ♦ ద్వీపనానాజయ, శ్రీపధూటీసమా♦శ్లిష్టభుజుండు
నిఖిలవిద్యానటీ ♦ నృత్యరంగస్థలా, యతనాయమానజి♦హ్వాంచలుండు
గీ. పర్జన్యతింపంగఁదగు సము♦ద్భటకఠోర, చటులగుణటంకి్రియాఘన♦స్తనితఘోష
చాప నీరదభపశరా♦సారశమిత, బలవదహిత తేజోదవా♦నలుఁడు నలుఁడు.496

శృంగారనైషధము, ఆ 1 పద్య 46.

సీ. శివునికైపడిమహా ♦ సేనానియాత్ముండు, బలభేదిపగిది న♦పప్యపాయుఁ
డరవిందహితులీల ♦ నధిగతాభ్యుదయుండు, బుధునిక్రియనజహా♦త్పుష్కరుండు
గంగాప్రవాహంబు♦కరణిఁ బావనమూర్తి, భుజగాధిపునిభం♦గి ♦ భోగశాలి
యేనుంగుచందాన ♦ దానధారాశోభి, శౌరిలాగున శంఖ ♦ చక్రిపాణి
గీ. కర్తయాశ్చర్యములకు నా♦కరము నీతి, నఖిలవిద్యాగమములకు ♦ నాస్పదంబు
బగఱకుత్పాతహేతువు ♦బంధుకోటి, కమరలోకద్రుమంబు హో♦మాంగదుండు.
గీ. ఆనృపాలుండు నీతివి♦ద్యానిరూఢిఁ, జారదృష్టియోఁగాని వి♦చారదృష్టి
సమధికైశ్వర్యవైభవో♦జ్జ్వలతనాతఁ, డష్టమూర్తియోఁగాని య♦నష్టమూర్తి.498

శివరాత్రిమాహాత్మ్యము, ఆ 2 పద్య 13, 14.

సీ. తలపోయ బ్రహ్మ వి♦ద్యానిసృజనముల, కనయంబుఁ గింకరుం ♦ డైనవాఁడు
నఖిలశరీరగుఁ ♦ డాప్తనుఁగృజ్జన, తానందకరుఁడవ ♦ నలరువాఁడు
సంసారఘనకర్మ ♦ సంగహీనులయందు, సంగసంపీర్తుఁడై ♦ జరగువాఁడు
దుర్మార్గ మనుజసం♦మోహంబునకు నుగ్ర, దండధరుండవనఁ ♦ దనరువాఁడు
గీ. బ్రకృతిపురుష కావేశుఁడై♦పరగువాఁడు,భగవదవతారయుక్తుఁడై♦ నెగడువాఁడు
సగుచు వర్తించుసత్కార్యు ♦ మతిశయిల్లఁ, బారుతెరమూర్తి యీరాజ♦ చక్రవర్తి.

భాగవతము, స్కం 4 పద్య 458.

సీ. ఓర్వనిన్నున్నత శాశ్వ♦తైశ్వర్యపర్యాయ, కుటిలకుండలిరాజ ♦ కుండలుండు
దిగిభశుండాకాండ ♦ దీర్ఘబాహాదండ, మానితాఖిలమహీ ♦ మండలుండు
జనసన్నుతానన్య ♦ సామ్రాజ్యవైభవ, శ్లాఘాకలితపాక ♦ శాసనుండు
కులశిలోచ్చయసాను♦కోణస్థలన్యస్త, శస్తవిక్రమజయ ♦ శాసనుండు
గీ. భాసమానమనీషాంబు♦జాసనుండు, సకలదేశావనీపాల ♦ మకుట నూత్న
రత్నరంజ్యదంఘ్రినీ♦రజయుగుండు, శంబరారాతినిభుఁడు దు♦ష్యంతవిభుఁడు.

శకుంతలాపరిణయము, పి. వీ. ఆ 1.

సీ. చర్చింప రెండవ♦చంద్రుండు మూఁడవ, యశ్విని నాలవ ♦ యగ్నిదేవుఁ
డైదవలోకపా♦లాఖ్యుఁ డాఱవపాండు, సంతాన మేడవ ♦ చక్రవర్తి
యెనిమిదవమహర్షి ♦ జనసత్తముఁడు తొమ్మి, దవ భోగిపతి పది♦యవవిరించి
పదునొకండవ చక్రి♦పాణి పండ్రెండవ, శూలి పద్మ్మాడవ ♦సూర్యుఁ డనఁగఁ

ఆ. దనరుఁ గాంతిరూప♦మునఁ బ్రతాపమున స, త్యమున ధర్మ్మచరిత ♦ నాజ్ఞ శుచిని
భూ[illegible]♦బుద్ధతఁగలిమిని, భూతిఁ దేజమునను ♦ భోజవిభుఁడు. 501

భోజరాజీయము, ఆ 7 పద్య 244.

సీ. [illegible] ♦ [illegible], పాదుణ్యచాతురీ ♦ చక్రవర్తి
[illegible] ♦ [illegible] ♦ [illegible]
[illegible]
[illegible] ♦ [illegible]డు

గీ. స్వచ్ఛకీర్త[illegible] ♦ మంత్రిభృత్య
భూ[illegible]♦స్థాపి[illegible]

సీ. [illegible]♦పంగల్పి[illegible]
[illegible] ♦ భంగిపుచూడు
[illegible] ♦ [illegible] మెలఁగు
[illegible]♦ [illegible]మొందు

గీ. [illegible]♦నాలపలేన
[illegible]♦సాతుఁడు. 503

ఆముక్తమాల్యద, ఆ 2 పద్య 30, 32.

మ. సుకృతుల్ రక్షింపు సుంత్రిపాలపిజయా♦శోకుల్ జయంతార్థసా
ధక. సిద్ధార్థుండగు[illegible]♦నచివా♦ధ్యక్షుల్ నిజాంగంబుఁ బా
యక కొల్వఁగ[illegible]మూర్తియుతుఁడో ♦ నాశంపుఁడో నాఁగ న
వ్యకళాధుర్యుఁడు మించుఁ బంక్తిరథుఁడై♦శ్వర్యం బవార్యంబుగన్. 504

రామాభ్యుదయము, ఆ 1 పద్య 155.

గీ. [illegible]♦ధిజ్య ♦ వరధన్వమునఁగాని, తనసెమ్మనమ్మునఁ ♦ దగుల నీక
సళితస్వభావంబు ♦ నిజఖడ్గమునఁగాని, తపర్తనంబునఁ ♦ దగుల నీక
విశదభావముకీర్తి ♦ విలసనంబునఁగాని, తనమంతనంబునఁ ♦ దగుల నీక
దీర్ఘభావము శత్రు♦దీనత్వమునఁగాని, తనదుకోపంబునఁ ♦ దగుల నీక

గీ. యంబుధులు కేళికుభులు, కు♦లాచలములు, మేడ, లలచక్రగిరి చుట్టు♦గోడ గాఁగ

నవనిఁబాలించె శుద్ధాంత ♦ భవనమట్ల, కీర్తిలక్ష్మీకళత్రుఁ డా♦క్షితివరుండు.505

కవికర్ణరసాయనము, ఆ 2 పద్య 57.

సీ. తనకీర్తిసంతాన♦మునకుఁ దారానాథ, నక్షత్రములఁ బగిసూ♦నములుగాఁగ
తనప్రతాపధనంజ♦యునకు నీరజబంధు, కరములు విన్నలిం♦గములుగాఁగ
తనవినిర్మలబోధ ♦ ఘనసుధాసరసికి, సజ్జనుల్ రాజహం♦సములుగాఁగ
తనబాహుజయరమా ♦ వనితకు బ్రహ్మాండ, భాండముల్ కాంచనా♦బ్జములుగాఁగ

గీ. వెలయు వలయాద్రిమధ్యమో♦ర్వీబుధాళి, దానవేశానితాంతహా♦స్తలవిగళ
దంబు ముదితాబ్ధినిస్వన ♦ వ్యాజమహిత, వితతనుతిపాళి యల రఘు♦క్షితిపమాళి.

ఇందుమతీపరిణయము, కుమారధూ. ఆ 1 పద్య 159.

ఈ. సారవిభూతి రెండవ పృ♦థధ్వజుఁ డాకృతిఁ దృతీయబృం
దారకవైద్యుఁ డిద్ధశుచి♦తాగుణమందుఁ బతుర్థసావకుం
డారయ భూమిమోచుటకు ♦ నైదవదిక్పతి దానరేఖచే
నాఅవకల్పనృక్షమన ♦ సన్నరపాలుఁడు మించెఁ గీర్తులన్. 507

తపతీసంవరణోపాఖ్యానము, ఆ 1 పద్య 70.

సీ. గాంభీర్యభవకీర్తి ♦ కలశపాథోరాశి, వాచాలతాకీర్తి ♦ వాగ్వధూటి
భూమిభరణకీర్తి ♦ భోగిలోకస్వామి, సాహసార్జితకీర్తి ♦ శంకరుండు
సంగీతజనికీర్తి ♦ జలజాతభవసూతి, దాతృత్వకీర్తి సం♦తానశాఖి
ధైర్యధారాకీర్తి ♦ తారాచలేందర్యంబు, వదనప్రభాకీర్తి ♦ వనజనైరి

గీ. గాఁగ విహరించు నిఖిలభూ♦కాంతమాళి, పటహభాంకారకారణ ♦ ప్రళయకాల
మైనవాఁనశంకాని ♦ బద్ధబుద్ధి, విద్విషద్వీరుఁ డెల్లప్ప♦క్ష్వేనరుండు. 508

కకుత్స్థవిజయము, పీఠికపద్య 94.

సీ. తనభవ్యధామంబు ♦ తనభవ్యధామంబు, కరణిమిత్రోన్నేమ ♦ కరముగాఁగఁ
దనధర్మగుణములు ♦ దనధర్మగుణముల, ట్లతులితక్షితిమార్గ ♦ గతుల నెసఁగఁ
దనమహోహవదీక్ష ♦ దనమహోహవదీక్ష, పగిదినానావనీ ♦ పకులఁ బెంపఁ
దనయంబకంబులు ♦ దనయంబుకములట్ల, పరభీరువిముఖతఁ ♦ బరిఢవిల్లఁ

గీ. బరఁగుఁగతినాదిజడలుత♦జ్జగతకమత, కూపకటి గూఢచరణది♦క్కోటికరటి
కుటిలతాసహభూసౌఖ్య ♦ ఘటనభూరి, భుజబలవిహారి యార్వీటి ♦ బుక్కభూరి.

సీ. ఏరాజు భూరితే♦జోరుణాలోకంబు, లోకంబుతమము ని♦రాకరించు
నేధన్యుబాహాధ♦రాధరాభోగంబు, భోగంబుసవరించు ♦ భూమిసతికి
నేపుణ్యునభీరూప ♦ రూపానుభావంబు, చాటించుఁ గరఁగించు ♦ భామినులకు

నేభవ్యుశుభకీర్తి ♦ శోభావిహారంబు, హారంబు దశదిశా ♦ యూవతమున
గీ. కతఁడు మతిమంతుఁ డతిశాంతుఁ ♦ డరికృతాంతుఁ, డనుపమస్వాంతుఁడాశ్రిత♦
వనవసంతు
డనఘుతరకందనోలి ♦ మహాపురీని, శాంతుఁడగు రామమేదినీ ♦ కాంతుఁడలరు.
వసుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 28, 30.

సీ. వైరిప్రతాపంబు ♦ పడిఁగట్టినట్టిచం, దాన నెవ్వానిశో♦ణధ్వజంబు
కమలసాయకుసోయ♦గము మూర్తిగైకొన్న, కరణి నెవ్వాని యా♦కారమహిమ
భుజభుజంగమనాథ ♦ భోగనారాయణ, చ్ఛాయ నెవ్వానికా♦ఱేయకంబు
అకలంకనళినగే♦హము ద్వితీయగృహంబు, కైవడి నెవ్వాని ♦ కన్నుఁదోయి
గీ. బరఁగునాతండు నిఖిలభూ♦పాలజాల, నిరుపమాద్భుతరసహేతు ♦ నిజనిటాల
వర్ణితానూనసౌభాగ్య ♦ నన్నశాలి, రన్యగుణపాళి ఖండోజి ♦ రాజమౌళి. 511
ఘటికాచలమాహాత్మ్యము, పీఠిక పద్య 10.

సీ. ప్రౌఢిసదాదేశ ♦ పదవిభక్తులెఱింగి, సంధివిగ్రహముల ♦ సరణిఁ దెలిసి
వివిధాగమాంగముల్ ♦ వేడ్కఁబఠియించి, కుదురుపవినిపాత ♦ భంగు లరసి
యనుక్తగుణవృద్ధు ♦ లలరంగఁబోషించి, ప్రకృతిప్రత్యయలీల ♦ బయలుపఱచి
ఘననూత్నకృత్తులు ♦ గణకసంజ్ఞలునేర్చి, యవ్యయభవ్యవా♦క్యములు వలికి [మ
గీ. ప్రకృతభావంబుపూర్వమా♦పమునుగాంచి,యుర్వియేలుచునుండునృ♦భ్యుదయమహి
మానవేందుల్లలోన న♦హీనరాజ, శబ్దవిస్ఫూర్తి నాహరి♦శ్చంద్రనృపతి. 512
షట్చక్రవర్తిచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 38.

సీ. ఏకముఖంబుగా ♦ నిలనాజ్ఞనిలుపుచుఁ, బ్రిజలందునుభయక♦స్మముల నరసి
శక్తిత్రయంబునఁ ♦ జాలఁబ్రసిద్ధుఁడై, చతురుపాయంబులఁ ♦ జతురుఁ డనుచుఁ
బంచాగయుతనయ ♦ ప్రాగల్భ్యమునమించి, షడ్గుణక్రమవిశే♦షములఁ దెలిసి
సప్తాంగరక్షావి♦చక్షణత్వముగల్గి, యష్టభోగసమృద్ధి ♦ నతిశయిల్లి
గీ. నవవిధంబైన హరిభ క్తి ♦ నలవుమెఱసి, దశదిశలఁగీర్తి విస్ఫూర్తి ♦ దళముకొలిపి
యవనిచక్రంబుఁబాలించు ♦ నట్టినృపతి, కలిమి జనులకు నధికభా♦గ్యంబుగాదె.
చరమదేవోగివిలాసము, ఆ 3 పద్య 34.

సీ. కురియించునోకవేళ ♦ శరదమే యనవృష్టి, ధరణికినావృష్టిఁ ♦ బరిహరింపఁ
గాయుసెండలు భానుకరణి విల్విరివేళ, నీరుచేఁ బ్రిజనొప్పి ♦ నెనయనీక
విసరుఁజల్లనిగాడ్పు ♦ లసమానపవమాన, శాబమై మండువే♦సవులయందు
ఖండించుసస్యసం♦పదలోషధీశుఁడై, తృణలతానందదా ♦ మృతమునించి

గీ. చేరనీయఁడు రుజలందుఁ♦జెనకనీడు, మృత్యువును భూమిజనులధా♦ర్మికుఁడతండు
దోగిబలమునదివిజుల♦యాగడములు,సాగఁగానీయఁడొక్కొక్క♦సమయములను.
శ్రీరంగమాహాత్మ్యము, క. ప. ఆ 7.

చ. ద్రుపదుఁడురాజు తత్పురికిఁ♦దుండిలధృత్యధరీకృతామర
ద్రుపదుఁడు నమ్రిదుగ్మద వి♦రోధిశిరోధిమణీష్ణునీస్ఫుర
ద్విపదుఁడు చక్రివాశపరి♦వేష్టితభూభవనార్థిసైంధవ 515
ద్విపదుఁడు శాశ్వతోత్కశమ♦భిద్విపదుండు నృపాలమాతృఁడే.
పాంచాలీపరిణయము, ఆ 1.

గీ. అబ్జదానత, శుద్ధప♦క్షోష్ణి, విమల, మానసస్థితి, నడవడి♦మహితకీర్తి
పరిచయంబున నాత్మభూ♦భరణశక్తి,రాజహంసపత్నిభావంబు♦రమణఁగాంచు.516
రాజవాహనవిజయము, ఆ 1 పద్య 66.

సీ. కుపలయంబునకార్తి♦గూర్పనియినుఁడు చ, క్రావళినొంచక♦యలరురాజు
గోత్రవైరముఁగూర్చు♦కొనని యిందుర్రిడు పుణ్య, జనులఁగాఁబంపని♦చక్రవర్తి
పక్షపాతములేక♦పఱఁగుచుండువిరాట్టు, పాడిదప్పని ప్రజా♦పరివృఢుండు
కుజనులపొందు చే♦కొననిధరాధిపుఁ, డుగుర్రిడై ప్రజదుర్రింప♦కుండునీశుఁ
గీ. డొరయితఁడనిబుధజను♦లళినుతింప, వఱలెఁ దేజఃకళానైభ♦నప్రభావ
జవవచస్ఫూర్తి ధృతిమహో♦శ్వర్యములను,విపులగుణపాళియమ్మహా♦నృపతిమూర్తి.
రసికజనమనోభిరామము, ఆ 1 పద్య 56.

సీ. కుగుణాయావనకళా♦కుశలుఁ డింతియకాని, వివరింప జక్రవి♦ద్వేషిగాఁడు
సతతసన్మార్గసం♦చారి యింతియకాని, రూపింపనోపాక♦రుండుగాఁడు
బుధజనప్రియకరా♦భ్యుదయుఁ డింతియకాని, శోధింప గురువిప♦క్షుండుగాఁడు
వర్ణితపరిశుద్ధ♦వర్ణుడింతియకాని, గణుతింపమలినల♦క్షణుఁడుగాఁడు
గీ. భిళిరయీతఁడురాజుగా♦కిలనొకండు, రాజగుటకెల్లుదగుననిని♦రహీనికవి
రాజులును రాజులును బుధ♦రాజులెన్న, రాజిలెడుశీవినాధర్మ♦రాజుదనరు. 518
సుభద్రాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 46.

సీ. కర్ణునిత్యాగంబు♦గర్వడిశౌర్యంబు, భీమునిబలిమి శి♦రామకరుణ
చంద్రునిప్రభ హరి♦శ్చంద్రునినిసత్యంబు, మేరువుధైర్యంబు♦శౌరిలీల
హరునిసర్వజ్ఞత♦మరునిసౌందర్యంబు, వనధిగాంభీర్యంబు♦వజ్రితీవి
భరతునిన్యాయంబు♦బలిమహోదారత, తరణితేజము ఫణి♦వరునిమేధ
గీ. తనకె కలుగంగ సకలవి♦ద్యద్వితాన, సంతతోన్నేయమానని♦స్తంద్రకీర్తి

యగుచు నగణితలీలల♦నలరె వంశ, పావనుండైన మాధవ♦దేవనృపుఁడు. 519

సోమదేవరాజీయము.

సీ. సకలభూతహితప్ర♦చారుఁడయ్యునికృత్త, మత్తారిరాజన్య♦మండలుండు
జనముఖస్తుతులీయ♦కొననివాఁడయ్యున, పారనిజాంకపరి♦బంధనేత
యవిదితభావచే♦ష్టాన్వితుండయ్యును, విదితపరాకూత♦వికిర్తియుండు
తతగుణస్థితిను♦ద్ధతుఁడయ్యుఁ గిర్తిజగదు, ద్ధతవిహారమహాప♦తాపసూర్యుఁ

ఆ. డఖిలభువనభవన♦హారికీర్తిస్వర్థ, నీతరంగఫేన ♦ భూతతారుఁ
డతఁడు రాజమాత్రుఁ♦డగునె ధీగోదాత్త, నాయకుండు బలిమి ♦ నాయకుండు.

మిత్రవిందాపరిణయము, కుం. వెం. ఆ 1 పద్య 32.

సీ. తనకీర్తిచంద్రికా♦తతినిండి కృష్ణప, క్షంబులు శుక్లప♦క్షములనేయుఁ
దనదురాజత్వమిం♦పున సాధ్వకాలంబు, నందును గుపలయా♦నంద మెసఁగఁ
దనకరంబులు జడ♦త్వమునను భువనపరి, జానురాగంబులు♦నై వెలుంగఁ
దనవర్తనంబు మి♦త్రసమాగమంబున, సంపూర్ణకళలచేఁ ♦ బెంపు వడయుఁ

గీ. దనవిలాసంబఖండసౌ♦దర్యమహిమ, నిష్కళంకస్వభావమై ♦ నివ్వటిలఁగ
జంద్రునకుఁ జంద్రుఁడనఁదగు♦సద్గుణముల, చేతననిరుద్ధుఁడుజగత్పరి♦సిద్ధుఁడయ్యె.

అనిరుద్ధచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 105.

సీ. పటుభుజాస్తంభాగ్ర ♦ ఘటితవిశ్వంభరా, భరలాఘవితమహా ♦ ఫణిఫణుండు
నవకీర్తినర్తకీ ♦ నాట్యరంగావధీ, కృతచక్రవాళ ధా♦తీధరుండు
సంతతౌదార్య సి♦ద్ధాంతార్థపూర్వప, క్షీభవత్కల్పక ♦ ప్రాభవుండు
బిరుదాంకరచితగం♦ధీరగీతపరిసం, గాశాపసంజీవ♦నాంతకుండు

గీ. నితినిరుపమనిజకర ♦ నీరజాత, నిహితనిస్త్రింశనిర్భిన్న ♦ నిష్టురారి
పలలనైవేద్యతృప్తశుం♦భత్పరితాప, ఘోరతరభైరవుండు పు♦రూరవుండు. 522

కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 1.

సీ. పుణ్యజనప్రియ♦మునమించు నేరాజు, ప్రబలునేరాజవి♦పక్షగుప్తి
నైకసహస్రాత్య ♦ వాప్తకుండేరాజు, సకలాశలేరాజు ♦ చక్కఁబ్రోచు
బహువజ్రభూపల ♦భాసిల్లునేరాజు, దనరు నేరాజు స♦త్కవిహితాత్మఁ
బరదేవహరణచా♦తురినొప్పు నేరాజు, బలయుక్తి నేరాజు ♦ పరిఢవిల్లుఁ

గీ. జెలఁగునేరాజు నిచ్చయ♦శృంఖలైక, లక్ష్మ్యలోప్పారఁ దనుభును♦ల్బక్తిఁ గొలువ
నహహ యారాజుదనరు ది♦వ్యపరిణత్య, మానితగుణాంశపరిజితా♦మత్స్యరాజు.

చంద్రికాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 116.

సీ. శత్రుల్ని వంచఁడుగదా ♦ క్రమలోన క్రమలోన, విడువనొల్లఁడుగదా ♦ వేలకైనఁ
బలికిబొంకఁడుగదా ♦ కల్లకైనఁ గల్లకైన, చెన్నుఁజూపఁడుగదా ♦ యెన్నఁడైన
మాయఁజేయఁడుగదా ♦ మదికైన మదికైనఁ, గోపముంచఁడుగదా ♦ కుమతు లరసి
కాలుఁదప్పడుగదా ♦ కరమెత్తి కరమెత్తి, యీఁగిమానఁడుగదా ♦ యెట్టియెడల
గీ. నీ ధరాపాలుఁడని లోకు♦లెన్నుచుండ, బాల్యమ్మననుండి కీర్తిచేఁ♦బ్రబలె నౌర
ఖ్యాతచరితుండురంగభూ♦కాంతసుతుఁడు, భావజనిభుండునీలాద్రి♦భూవిభుండు.

నాసవడ్తాపరిణయము, వక్క. వీ. ఆ 1 పద్య 86.

సీ. తనపృథుకీర్తి ము♦క్తాచ్ఛచ్ఛాయమునకు స్వ, ర్ణధరంబు కనకదం♦డంబుగాఁగఁ
దనపతీతాపసమగ్ని ♦ దావాగ్నిశిఖకు వ్యో, మంబు తదగ్రధూ♦మంబుగాఁగఁ
దననిరర్గళదాన ♦ ధారాంబులహరికిఁ గైలాసశిఖరి సై♦కతముగాఁగఁ
దనకటాక్షస్యంది ♦ ఘనకృపారససృష్టి, కఖిలార్థికోటి స♦స్యంబుగాఁగ
గీ. మహినిజెలువొందె మత్తారి ♦ మండలేశ, ముకుటమణిగణశరణాయ ♦ మానచరణ
నఖరపాళి నిజాశ్రిత ♦ నళినమాళి, చారుకీర్తి హరిశ్చంద్ర ♦ చక్రవర్తి. 525

కవిజనరంజనము, ఆ 1 పద్య 28.

సీ. బలశాతపరిపంథి ♦ బలశాసనుండన, స్ఫురణభీషణహేతి ♦ ధరుఁ డనంగఁ
ధర్మనిర్మాహార్థ ♦ దండధారియనంగఁ, బణ్యాజనాన్వయ ♦ పోషకుఁడన
బహువాహినీశ్వరి ♦ పరిపాలకుండన, ఘనజగత్ప్రాణ వి♦ఖ్యాతి యనఁగ
రాజరాజాహ్వయా♦ర్థ సమన్వితుండన, జారుసర్వజ్ఞతా ♦ శాలి యనఁగ
గీ. బ్రస్తుతికినెక్కి సకలది♦క్పాలకాంశ, జనిత శుభమూర్తి వేషాహి♦సదృశబాహు
దండ పరిరంభసంభృత ♦ ధరణీయువతి, సమ్మదస్ఫూర్తి దశరథ ♦ చక్రవర్తి.

రామవిలాసము, ఆ 1.

సీ. తనయాజిభావంబు ♦ గనుపించె సకలస, న్నుతసత్కళా ప్రవీ♦ణత వహించి
తనగభీరతనూ♦పేఁ ♦ దటినీమనోహర, ప్రఖ్యాత సన్నిసం♦పదలఁ జెలఁగి
తనచిభావముఁదెల్పెఁ ♦ ఒపనసంచనగర్వ, నిర్గంధనక్రియా ♦ నిరతిఁ దనరి
తనతేజమెటిఁగించె ♦ ననిమిషేశ్వరవజ్ర, దుస్సాధ్యదైత్యపం♦క్తుల వధించి
గీ. రాజమాత్రిఁడె యప్పటి♦గాఁగజనిత, రాజితయశఃప్రతాపని♦ర్గళితరాజ
హేళి రిపురాజభయదాది♦కేళి రాజ, రాజధనశాలి దశరథ ♦ రాజమౌళి. 527

ఉత్తరరామాయణము, ఆ 1 పద్య 76.

సీ. తనకలాపస్ఫూర్తి ♦ తనకలాపస్ఫూర్తి, కరణి దివ్యాంబకా♦కరముగాఁగఁ
దనసత్క్రియాసంచయము ♦ వసవిత్క్రియాసంచయమ, ట్లఖిలర్త్విజావృతం♦బై చెలంగఁ

దనదానవీభవంబు ♦ దనదానవిభవంబు, గతి సరసాలి స♦న్నుతిపహింపఁ
దనపురాకారంబు ♦ దనపురాకారంబు, పగిది బలోత్కృష్ట ♦ పటిమఁజూనఁ
గీ. దనదు దోర్దండమండితో♦ద్దండమండ, లాగ్రిఖండిత చండాహి♦తావనీశ
దళితమార్తాండమండలాం♦తరుఁ డమోఘు, సాయకుండాదిలీపభూ♦నాయకుండు.

దిలీపచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 85.

సీ. కారుణ్యసుపరిభా♦కలిత విద్యావాప్తి, గమలాక్ష గమలాప్త ♦ కమలభవుల
వరభోగసౌందర్య ♦ వాగ్విశేషంబుల, బిష్ణుబిష్ణుకుమార ♦ బిష్ణునరుల
భూతిపరితాపనం♦పూర్ణనైభవముల, భర్గ భర్గార్కాత్మజ ♦ భర్గసఖుల
ఘనబుద్ధిసత్కా♦ శా ♦ గాంభీర్యగుణములఁ, జంద్రినందన చండ ♦ చంద్రగురుల
గీ. నపహసించుచుటంచు ది♦గంతరముల, సకలజనములు వినుతింప ♦ సమ్మదమున
రాష్ట్రిమేలుచునుండె ను♦రషితముగఁ, బిత్రుసర్మండు పార్థిప♦శ్రేష్ఠుఁడగుచు.

బ్రిహోత్తరఖండము, ఆ 3.

సీ. మొలపట్టుకాసెలో♦పల పసిండిమొలాము, చికిలిగూర్చినబాకు♦ చెన్ను మెఱయఁ
దళతళ్ళాడు కుం♦దనపుపోషక్కు-హూ, యల్మేనిచాయతో ♦ నంటి మెఱయఁ
బలుహారంగలర చెం♦గులు జాఱివిడి-చి క, ట్టిప గురుసారుచూ♦పేన మెఱయ
భానుకోటిపరిభా♦భాస దివ్యకిరీట, ముష్ణమాగధబాస ♦ హాత్తి మెఱయ
గీ. నింపు చిఱునవ్వ నూఁగు మీ♦సంపురేక, కాముడీలక్షణంబుల♦కరణి వదన
రాజమండలమునఁగూడి ♦ రాజిలంగ, రాజమండలమునఁగూడి ♦ రాజవిభుఁడు.

శకుంతలాపరిణయము, ఘ. వేం. ఆ 1.

సీ. తనమహాపనత పరి♦త్యక్తమానట్లు నూ, తనమహావనములు ♦ దనరఁ జేసి
తనరసాశయత ప్ర♦త్యక్షమానట్లు నూ, తనరసాశయములు ♦ దనరఁ జేసి
తనసదాపృత్తి పరి♦త్యక్షమానట్లు నూ, తనసదాపృత్తులు ♦ దనరఁ జేసి
తనయశంబవనిఁ బరి♦త్యక్షమానట్లాత్మ, తనయశంబమిత్తమై ♦ దనరఁజేసి
గీ. తనపరిజానురాగోన్నతి ♦ గనుపడంగఁ, దనపరిజానురాగోన్నతిఁ ♦ దనరఁ జేసి
తనకుసములధికులలేని ♦ ఘనత గలిగి, తనరిన కుమారవిభు సెన్నఁ♦దరమెతరుణి.

రాధాకృష్ణసంవాదము, ఆ 4 పద్య 92.

సీ. పరిజలఁగన్నను గన్న♦ప్రజలకన్నను మిన్న, గాఁగాఁవఁగాఁజూచు♦కారుణికుఁడు
వనుమతి నేర్పుమై ♦ వసుమతియగునట్లు, పరిపాలనమొనర్చు ♦ పార్థివుండు
బంధులఁబోలుమాను ♦ బంధులఁగావించి, మన్ననఁ బచరించు ♦ మానఘనుఁడు
భటసమూహము సము♦త్కటసము త్సాహమై, తనరఁ బోషించు పరి♦తాపశాలి

గీ. కలఁడె యీదృశసాద్గుణ్య ♦ గణ్యుఁడైన, నృపశిఖామణియంచు వర్ణింపఁ నెసఁగి
రావువేంకటనీలాద్రి♦రాయవిభుని, సూర్యరాయేంద్రుఁడలరె ని♦స్తులనిరూఢి.

రామరాయవిలాసము, ఆ 1 పద్య 83.

సీ. మన్యుశీలునిఁగాని ♦ మదినమ్మ్రహీచతి, యలుగనుగక్షింపఁ ♦ దలఁపఁ డెపుడు
దానపాత్రినిగాని ♦ కాని లతోక్తప్ర, సాదదృష్టులు చక్క ♦ సాగ వెపుడు
పటులక్ష దేశసం♦క్రాప్తిగర్జియెకాని, శరముయాచకతతి ♦ మరల వెపుడు
ప్రత్యర్థిభామిను♦ల్బహుశోకమోదాశ్రు, లురులుకన్నులఁగాని ♦ యుండ వెపుడు

గీ. కలుగుఁగలుగ దనీతియా♦ఘనునిపుడమిఁ, జలఁపులోఁబరసత్యా♦స్థినిలుపునిలుపఁ
డాత్మగోపాయనంబన్య♦నడుగనడుగఁ, బరనువిభవుండుశంతను♦క్షితిధవుండు.

శంతనూపాఖ్యానము, ఆ 1 వద్య 33.

సీ. తనదుమన్మధసనం♦తసమానసౌందర్య, మతులితనానసంత♦ఋతువుఁ జేయఁ
దన శౌర్యతపనని♦స్సంప్రతాపక్షిణ్యంబు, సతలంబునుంగీష్మ♦ఋతువుఁ జేయఁ
దన దానవారిన♦దనదీపరివాహములో, పితరిపుపావాక♦ఋతువుఁ జేయఁ
దనయశఃపరిశుభ్ర♦ఘనఘనసటలంబు, సతలంబునున్ శర♦ఋతువుఁజేయఁ

గీ. దనదుపరిపంథికర్మకో♦దాస్తకంప, మతులితంబైన హేమంత♦ఋతువుఁ జేయఁ
దనదుశీలలహ్యపియఁ♦స్తాగమహిమ, తతసఖాఁకశిశిరర్తు♦ధాటిఁ జేయ. 534

సావిత్రీపరిణయము, ఆ 1 పద్య 129.

సీ. దాసమానవవనా♦నాసభూమిరుహ, సంఘట్టికృతికి క♦సంతవేశ
యాచకజనచకో♦రాచితౌదార్యగ్ధి, నాగకరాకాని♦శాగమణుఁడు
పండితజనసుర♦మంచలీక్రసభై, మండనాయితమహో♦ధండలుండు
పరిపంథిగృణగణ♦పరిసమ్మోసన, గంధర్వకాలజం♦ధూనిలంబు

గీ. జ్ఞానిజనతో ర్థివిపినవ♦వానలంబు, కవిజనామగపోషణ♦కల్పకంబు
గనికజనహృద్యనవరసా♦లంబనంబు, రాజమాత్రుండె శ్రీరామ♦రాయవిభుడు.

వాసవదత్తాపరిణయము, య. ల.

ద్విపద. నతిరాజురూప♦రమ్యభోగమున, సురరాజుకలిభా♦సురరాజరాజు
కుబేరాజుమానస♦స్థానమునసీగి, ధరనంగరాజని♦తనుఁబ్రస్తుతింప
గరిమతోనారాజ♦కంఠీరవుండు, శాతహేతినికృ♦త్తశత్రురాజన్య
జాతినిర్భిన్న భా♦స్వన్మండలుండు 536

పర్వతులింగకవి. పి. సో. గతి 3.

రా జ స భ.

—:o:—

సీ. త్రైలోక్యవిజయాభిధంబైన సౌధంబు, చంద్రశాలాప్రదేశంబునందు
సచివసైన్యాధీశసామంతనృపవర, సీమంతినీజనశ్రేణి గొలువ
శాస్త్రమీమాంసయుసాహిత్యగోష్ఠియు, విద్వత్కవీంద్రులువిస్తరింపఁ
గర్పూరకస్తూరికాసంకుమదగంధ, సారసౌరభము దిక్పూరితముగ

గీ. నిజభుజావిక్రమంబుననిఖిలదిశలు, గెలిచి తను రాజ్యపీఠమెక్కించినట్టి
యన్నసోమేశ్వరునియంకమాశ్రయించి,నిండుకొలువుండెఁగన్నులపండువుగను.
కాశీఖండము, పీఠిక. పద్య 10.

సీ. మొగిసలాములొనర్చిముదముతోడవ్వగ, భయముతోడవజీర్లుబాఁయుదీఱి
సాష్టాంగముగమ్రొక్కిసామంతనృపకోటి, కోటీరమణిఘృణిగుమ్మరింప
మన్నీలుబాంధవుల్మన్ననల్గలవార, లొకచండనతోషయుక్తినుండఁ
గానుక ల్గొనివచ్చిగౌరవంబలరంగ, బాశేంపుదొరగుంపుపర్తిస్తుతింప

గీ. దండిభవభూతినిభులైనదండికవులు, సరసవిద్వత్కవుల్ దనసరసవెలయ
వనితలిరుగడఁజైఁడిపాఁవడలువీవఁ, బ్రిమదమలరంగఁ బేరోలగముననుండె.538
కృష్ణరాయవిజయము, ఆ 1 పద్య 61.

సీ. చెవిదండఁజేరి నిల్చినవాయసమువారి, ముదలకమ్మలకొప్పములు లిఖించి
దిక్కులనుండి యేతెంచుమన్నెల మం, తుల్తోడ నుచితంపుఁబలుకు పలికి
సమయోచితముగ హాస్యములొనర్చువిదూష,కులదిక్కుమొలకనవ్వులుకఁజూచి
యవసరంబుల సారలవధారనుచుఁదెల్పఁ, బొడఁగనివారిఁదీంపులు వెలార్చి

గీ. సత్కవీంద్రులరచియించిచదువుపద్య, సమితియం దొరపారలుచక్కదిద్ది
పొడిగనిపింపఁజేయు భూపాలకులువు, ప్రజలకవ్వేళఁగన్నులపండువయ్యె.
కువలయాశ్వచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 9.

సీ. వందిజనస్తుతివ్యాహారములను బొగి, సంగికుల్ సేయు పరిసంగములను
సచివశేఖరుల వాక్చాతుర్యములను బొగి, బంధికుల్ జదువు పరిబంధములను
సాటిబాంధవులాడుసల్లాపములను బొగ, రాణికుల్ సెప్పు పురాణకథల
గాయకగణసముద్గతగానరసములఁ, బరిహాసకులపకరిభాషణముల

గీ. వేదవేదాంతవిద్యావినోదములను, మోదమునుజెంది ఝల్లరీనాదవిదిత
భోజనావసరుండయిభూవిభుండు, మరల నభ్యంతరంబునకరిగెనపుడు. 540
దిలీపచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 152.

సీ. లెక్కింపనొకమిత్రుఁడొక్కఁడైవాత్సల్యకుం,డొక్కభూతనయుండునొక్కసౌమ్యఁ
డొకగురుం డొకకవియొక్కసూర్యాత్మజుం, డొక్కకేతువు గర్ణునిక్కినిక్కి
మిన్నందె నుడులొకమెన్నిట్టిచెకదా, తమముగ్రిమ్మెడువారిక్రమి మటంచు
రోసి యసంఖ్యమితులసంఖ్యఁడైవాత్సల్య, కులసంఖ్యభూతనయులునసంఖ్య

గీ. సౌమ్యులు నసంఖ్యగురులు నసంఖ్యకవుల,సంఖ్యసూర్యాత్మజాతులసంఖ్యకేతు
వులును వెలయఁ దమోహరకలనగలిగి, డంబు మీఱెడు కొలువుకూటంబుఁజేరి.

రాధాకృష్ణసంవాదము, ఆ 2 పద్య 5.

సీ. కనకాచలోత్తుంగఘనమత్తమాతంగ, తతు లొక్కఁడెసబృంహితములునేయ
పాథోధినుతరంగపంక్తిఁబోలుతురంగ, మములొక్కకడఁపేషితములొనర్ప
నతిమనోరథములహరియించురథములు, క్కడఘుఘ్ఘురధ్వనులడలు కొలుప
చటులమైదిక్తటీపటలములెల్లటలఁగా, భటులొక్కయిక్కనాదర్భటులుసల్ప

గీ. బ్రికటసామంతధీమంతనికటరత్న, రుచిరసింహాసనస్థుఁడైకుచగళుచర
ప్రచురవిభవుండుసరబుధప్రభునిభుండు,నెలయుసభనుండుదశరథోర్వీవిభుండు.

రఘురామశతకము, ఆ 1 పద్య 51.

సీ. ఒకవంకనుతులధీయుతభూనురానీక, మొగివేదఘోషము లొనరఁ జేయ
నొకచాయభుడవికిమోస్తూతరిపురాజ, బంధువులాజస మొంది మెఱయ
నొకదారివరభటనికరమున్తనకీర్తి, సంతోషహృదయులైసాగి పొగడ
నొకచోటభరతశాస్త్రోక్తకర్మంబునఁ, జెలఁగి వేశ్యలునాట్యములనొనర్ప

గీ. రాజశేఖరుఁడతులవిభ్రాజమాన, మౌక్తికాహారకాంచనమయ వినిర్మ
లాభరణజాలభూషితుండయుగుదెంచి, యరిది కూర్చుండె రత్నసింహాసనమున.

ధీరజనమనోవిరాజితము, ఆ 1 పద్య 31.

సీ. చెలువంబుగానాడుపెలయాండ్రిబంగారు, చిఱుగజ్జియలమ్రోఁతచెవులఁదనుప
విరిబోఁడులిరుక్రేవవింజామరలు వేయ, వెడలుచల్లనిగాలివిందుగొలుప
రహిమీఱుదాల్చినరతనంపుఁబనిసొంపు, తొడవుల తళతళల్కడలనిండఁ
బగడాలకంబాలపజ్జముద్దినునుల, కెంబట్టుపఱుపులుడంబునూపఁ

గీ. గొలుపనేతెంచుదొరలెల్లగుములుగూడి,యదనొదవుదాఁకనందందయొదిగియుండి
యడుగుదోయికిమ్రొక్కుచునవలనిలువఁ, బసిఁడిగద్దియఁగొలువుండెబలియుఁ
డతఁడు.544

శుద్ధాంధ్రశ్రీకాశీమజుమదీయము, ఆ 1 పద్య 12.

ఆ స్థా న మం డ ప ము.

సీ. సంచితమణిమయ◆స్తంభాభిరామంబు, బహువిచిత్రవితాన◆భాసురంబు
ఘనసమత్తేజిత◆కనకవేదికమును, సాంద్రపల్లవహేమ◆కుంభ
ముపకంఠగతమద◆ద్విపసంకులంబును, పుణ్యాంగనాగేయ◆పూరితంబు
మంగళతూర్యాది◆సంగీతముఖరంబు, వందిమాగధజనా◆నందితంబు

ఆ. నైమనోజ్ఞమైన◆యాస్థానమండపం, బమర నందు రత్న◆హైమతుంగ
భవ్య సింహయుక్త◆భద్రపీఠంబున, నునిచెదానవేందు◆నుత్సహించి. 545

భాస్కరరామాయణము, యుద్ధ. పద్య 2270.

సీ. పగడంపుగుండ్రికం◆బములు మేలికడాని, చూలముల్ జాబిలి◆తాలమెట్లు
పులుఁగు తాపచ్చబో◆దెలు తస్కుమగమాని, కంపుగోడలతమ్మి◆కెంపు వెడఁద
తలుపులు పటికంపు◆ద్వారబంధంబులు, తెఱగంటిరాచరా◆తిన్నియలును
నైపుణ్యవలభిక◆ల్యాటంపు గోమేధి, కిపుజలయంత్రముల్◆కడిఁదిముత్తి

గీ. యంపు నేతలుపుస్యరా◆గంపుజాల, కములు రవికాంతమణిపలీ◆కములు రజిత
ఫలకములుగల్గినాడెంపు◆బనులబల్ హొగా, రంగులననాగతంబుఁజె◆లంగిమతీయు.

సీ. జాలపల్లికలుప◆చ్చలగద్దెపీఁటహొం, బట్టుతివాసీలు◆పట్టివేళ్ళ
సురటీలు మేల్పైడి◆కురిచీలునెత్తంపు, పలకనిద్దాజర◆బొజ్జుజీబు
చందువాముత్యాల◆జాలీలుచికిలికొ, మ్మించుటద్దము లెన◆మించుతగటు
ఖాలీసురతనంపు◆కీలుబొమ్మలుచిటి, చాపలువెడఁదవిం◆జామరములు

గీ. తమ్మపడిగలు మంచిగం◆దంపుఁగోళ్ళు, చిలుతముక్కాలిపీఁట రా◆చిలుకపంజ
రములు. చిత్రింపుదివ్వెగం◆బములు గలిగి, జాతులకిందు కొల్వుహా◆జారమునను.

రసికజనమనోభిరాము, 1 పద్య 60, 61.

సీ. విజామగంబుల◆విసరుపూఁజోడులు, కంకణక్వణ◆త్కారరవము
మురువుగాసుతిగూడి◆మొరయించువైణిక, వల్లకీనిక్వణ◆క్వాణపంబు
కడుసొంపుగానాడు◆కర్ణాటనాటకీ, కనకమంజీరఘుల్◆ఘుల్ రవంబు
పరిణతపార్థివశిక◆ప్రసర్జంధలోఁతఁ దిరుగుతు మ్మెదల ఝుం◆కరణరవము

గీ. మిళితమగుసుధారస◆గళిత మగుచు, లలితమగుచు మనోగ◆ళలితమగుచు
నానినాదం బపూర్వమో◆హనవిలాస,మహిమఁజెన్నొందెదత్సభా◆మంటపమున.

కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 1.

సీ, పగడంపుఁ బనులఁ బెం♦పగుగుండ్రగంబము, లచ్చంపుపచ్చరా♦గచ్చుమెట్లు
జేజేవజీరురా♦జిగికిటికీతనా, బీలతల్పులునెల♦రాలుగూర్చి
న హొరంగుద్వారబం♦ధములునై డూర్యము, ల్దాపినపసిఁడి దూ♦లములు పుష్య
రాగముల్చెక్కి♦న♦రాణించుజాఱువా, తీనియ ల్మరకత♦దీప్తకుడ్య
గీ. జాలములు మానికములచేఁ♦జాలనలరు, జాలకములు గోమేధిక♦స్థగితనీల
యంత్రములు చిత్తరుపుప్రాత♦లాదియైన,గడిఁదిసొంపగుపెంపులు♦గలిగిమటియు.
శకుంతలాపరిణయము, ఫ. వేం. ఆ 1.

సీ. మితిలేనిగతనముల్ ♦జతఁగూర్చినకడాని, సింగంపుఁబీటహొ♦రంగుతగటు
హొంబట్టుచందువా♦ఁడంబసూరతజాతి, ముత్యాలజాలీల♦ముద్దుగుల్కు
మొకమాలుబాలీను♦ముఱువుతివాసీలు, దంతపుఁగురిచీలు♦తపుకుపనుల
నిద్దంపుజిగినిల్వు♦టస్థముఁబొంజామ, రలు గుబ్బగొడుగు మేల్ ♦వలపుగులుకు
గీ. చిన్నిపన్నీటియొత్తరు♦గిన్నియలును, బచ్చ యొక్కలపులుఁగుల♦పంజరములు
గలిగిగరితంపుసెరిసొంపు♦వెలయు బెంపు,మహిమచెలువొందునాస్థాన♦మండపమున.
,, ,, ,, ఆ 1.

రా చ న గ రు.

సీ. మానినీమంజుల ♦ మంజీరకరరవ, కేళీసరోహంస ♦ కీలితంబు
కామినీకాముక ♦ కలహాప్రసాదన, పండితశారికా ♦ భానురంబు
సరసకథాలాప ♦ సంగీతసాహిత్య, చతురశుకస్తోమ ♦ సంచితంబు
అంగనాగండూష ♦ హేలాలసద్గంధ, వకుళపుష్పావళీ ♦ ప్రకటితంబు
ఆ. విలసదగరుగంధ ♦ విస్ఫుటతరగంధ, మైన వివిధమంది♦రాంగణంబు
చూచి నెమ్మనమున ♦ నుడివడ నానంద, మంత కంత కుబ్బె ♦ నచ్యుతుండు.
సీ. గలితమదోదక ♦ గండస్థలీసంగి, మధుపఝుంకారాత్త ♦ మత్తగజము
హేషారవోద్ధతి ♦ పోషితనిస్వాన, పటహభేరీధ్వాన ♦ బహుశవాయము
పాకారచితరత్న ♦ బహువిధతరధామ, లిప్తసౌధసమూహ ♦ దీప్తతలము
ఫాలస్థలీకృత ♦ ప్రకటితాంజలిపుట, పరిచారికావళీ ♦ భానురంబు
ఆ. ద్వారశుచితరత్న ♦ తోరణోపాంతాప, లంబిముక్తికోప ♦ లసితమైన
నగరి చొచ్చె శౌరి ♦ నానావిధానూన, వినుతిలసితహృద్వి♦వేకుఁ డగుచు. 552
ఉత్తరహరివంశము; ఆ 6 పద్య 266, 269.

కీర్తి.

ఆ. లాటీచందనచర్చ, చోళమహిళా ♦ లావణ్యసామగ్రి, క
ర్ణాటీగీతకలాసరస్వతి, కళిం♦గాంతఃపురీమల్లికా
వాటీమంజరి, గౌడవామనయనా ♦ పక్ష్మోజహారాలియై
పాటింపందగు నీదుకీర్తి రథినీ ♦ పాలాగ్రణీ సాహిణీ. 553

భాస్క-రరామాయణము, కిష్క-ం. పద్య 826.

చ. స్థిరజయుఁడైన కోననర♦దేవు యశోవనరాశి యీ సుధా
కరునకు బొమ్మబంటి కఱ♦కంఠుని కుత్తుకబంటి నాకరా
డ్వీరదముచెక్కుబంటి ఫణి♦దేవ్రనికన్నులబంటి శారదాం
భురుహ ఓళాలనేత్రతల ♦ మున్క-లునై విహరించు మించుగన్. 554

కకుత్స్థవిజయము, పీఠిక పద్య 70.

సీ. చెక్కు-నొక్క-దెయంచు ♦ దిక్క-రిగ్రామణి, యక్కు-జేరదెయంచు♦రిక్క-రాయఁ
డఱుతెనోఁచదెయంచు ♦ హాలాహలాహారి, కంటికబ్బదెయంచు ♦ దంటచిలువ
యంకమొందదెయంచు♦యదుకులశ్రేష్ఠుండు,మోముఁజూడదెయంచు♦మొదటిగిబ్బ
యడుగుదొక్క-దెయంచు♦నమృతంపుమున్నీరు, చాయనుండదెయంచు♦సారశాఖి

గీ. తనచెలిమి కాసపడనొచ్చె ♦ మునికినారిఁ, దెగడి యాత్మసవర్ణల♦బ్ధికిఁ జరాచ
రంబునఁ జరించుఁ దిరుమల♦రాయతనయ, ధీరవేంకటరాయ స♦తీక-ర్తికన్య.555

వసుచరిత్రము, పీఠిక పద్య 80.

సీ. అప్పుపాలైన శు♦భ్రాబ్జంబురుచియెంత, మాటమోచినయంచ ♦ తేట యెంత
నీళ్లుమోచిన భవా♦నీభర్తకలిమెంత, బిలముచూరిన శేషు ♦ బలిమి యెంత
తమ్ములతోఁ బోరు ♦ తా శేషుకళయెంత, తృణమైనశరపుంజ ♦ దీప్తి యెంత
పండ్లిగిలించు క♦ల్పకశాఖిదళ మెంత, విరిసినమల్లెల ♦ వీక యెంత

గీ. యనుచుఁ దనకీర్తిధవళాబ్జ ♦ హంస మదన, మథనవరభోగివిభుశరా♦మర్త్యవిటపి
వికచ విచికిల మాలికా♦వితతిఁ దెగడ, వసుధఁబాలించు నోబభూ♦వల్లభుండు.

నరసభూపాలీయము, ఆ 1 పద్య 67.

ఉ. వేడుకవీరసేనపృథి♦వీవరుకీర్తివధూలలామ యీ
రేడుజగంబులు స్మరికి ♦ నింపులొసంగెడు బొమ్మరిండ్లుగాఁ
దోఁచనజాండభాండములు ♦ దొంతులుగానిడి బాలప్రాయమం

దాడు నటన్నఁ బ్రోడమాడు ♦ నత్తఱి కచ్చెలి యెంత నేయునో. 557

నలచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 208.

పీ. అనిదిండి జడదారి♦చినుకుపూసలకోవ, మగతాలుపెన్నెల♦ల్లోగలోఁడు
గిబ్బడాల్దొరగుండు♦కబ్బంబుపోరియాలు, లబ్బిగుబ్బెతయబ్బ♦బొబ్బమ్మెకము
ఖిన్నకేళాకూళి♦వేల్పులబోనము, తడవులనిడుపఁడు♦పుడుకుదొడుకు
తూఁడుమేపుడుపుల్గు♦చూర్పురాయనిజక్కి, కొల్లకొవ్వివిరియెత్తు♦మొల్లపువ్వు

కీ. నురువులద్దంబుపాలుక♦ప్పురపుబూది, సంకు రిక్కలు మంచు నీ♦రింకుమొగులు
దనయసంబునకెనగాక♦పెనుపుడింప, వెలసె నమ్మున్న తాలుపు♦వేల్పుఁదోఁడు.

అచ్చతెలుఁగు రామాయణము, యుద్ధ. పద్య 590.

సీ. కాశకాశాధిపా♦కాశధునీహార, నీహారకలశవా♦ర్నిధులఁ దెగడి
సోమసోమామర♦సామజతారకా, తారకాదంబబృం♦దముల నవ్వి
చంద్రచంద్రాతప♦చందనశారద, శారదాంభోదకే♦సరులసెన్ని
గోపగోపారదేం♦దూపలసంతాన, సంతానఫేనవ♦జ్రములఁ గేరి

గీ. మీఁది తనకీర్తి జగముల♦మెఱయు నలరె, నిఖిలభూధరణోద్యగ్ర♦నిజభుజాగ్ర
జాగ్రదుగ్రమహామండ♦లాగ్రిమిళిత, దుర్ప్రదుర్వీభుజుండు బు♦ధుధ్వజుండు.

రసికజనమనోభిరామము, ఆ 1 పద్య 54.

చ. సురకరిచెక్కుఁ గొక్కిరి గజ♦సూడసుకంఠమునవ్వి రేవతీ
శ్వరుకటిరోసి రేవెలుఁగఁ♦వశ్యముఁదోఁకి పయఃపయోధిలోఁ
గరముఁ గలంచి వాణిజడ♦గప్పి భుజంగమ రాట్ఫణాపరం
పరలనటించి దానఘను♦భానురకీర్తి చెలంగె దిక్కులన్. 560

వేదాంతరసాయనము, అవతా. పద్య 49.

సీ. కుందమ్ములసి తార♦విందమ్ముల మృణాళ, బృందమ్ములను పయ♦స్స్యందములను
రంగమ్ముల సుధాత♦రంగమ్ముల నభస్తు, రంగమ్ముల సురసా♦రంగములను
హారమ్ముల శరద్వి♦హారమ్ములను గాంగ, పూరమ్ముల ఘనక♦ర్పూరములను
సూనమ్ములఁ గళావి♦తానమ్ముల నుడుప, తానమ్ముల సురసం♦తానములను

గీ. సాగనుమగరాలనిగరాల♦నిగనిగలను, మిసుమలనలరారునెలరాల♦తగువగలను
దెగడి పొగడొందు నెల్లెడ♦జగతి నతని, పరమహిమహృద్యకోభాపరి♦భావగతుల

అచలాత్మజాపరిణయము, ఆ 1.

సీ. త్రిపురాలయముఁజొచ్చి♦తేరెదృణగాహి, హరికరమంటె గో♦తాంతకాది
కాకోదరముఁబట్టెఁ♦గాత్యాయనీశ్వర్త, క్ష్మాతలంబంటెఁ గం♦జాతసూతి

ఘనతారకంబుల♦కరములాసెఁగళింకి, కొలనునీటనుముంచెఁ♦గుముదకోటి
హరిశిరస్స్పర్శ నిఁ♦ర్వరుఁడయ్యెఁ గరదుండు, పరిజనంబెనమితవ♦ర్ణస్వరూపి
గీ. యనుచు వారలఁ దత్సమా♦భ్యలజయించి, రూపసంపదలకు మునుఁ♦బాపుగొన్న
సారసంగ్రహవైభవో♦దారలీల, వెలసె మదనాభిరామ భూ♦విభునికీర్తి. 562
యామినీపూర్ణతిలకావిలాసము, ఆ 1.

సీ. తారకాచలతార♦తారకాపంక్తుల, తారతమ్యముఁగట్టి♦తోరసిల్లి
సౌరతరంగిణీ♦పూరామరాహార, వారిజవారముల్ ♦నీరసించి
హీరనీహార క♦ర్పూరడిండీరాస్థి, హారపటీరము♦ల్పూఱఁ దోలి
నారద శారద♦నారద పారద, క్షీరదరంబుల♦దూరఁ బల్కి
గీ. శారదైరావతములను♦మీతమీతి, క్షీరవారాశిపూరము♦ల్గేరికేరి
సారెబగములయందున♦మీఅనంగ, మీఅ శ్రీరామరాణ్మణి♦చాహుకీర్తి. 563
వాసవదత్తాపరిణయము, య. ల.

రాజ్యపాలనము.

సీ. పాదపంబులుపుష్ప♦ఫలసమృద్ధివహించె, నఖిలధేనువులుఁ జ♦న్నవిసిపిదికె
జగతీవధూటిగా♦జన్యవతియైమించె, గతమయ్యె నెచటఁ ద♦స్కరభయంబు
కనరైరిపుత్రిశో♦కమతల్లిదండ్రిలఁ, బాలఁతులనైధవ్య♦ములుదొలంగెఁ
బోరిణిజోరంబు ని♦రామయస్థితిఁబోల్చె, నెలమూఁడువానలు♦నిలిచికురిసెఁ
గీ. దేనెతలవడఁబండెధా♦తీశితలంబు, పొడలిధారణపోఁకకుఁ♦బుట్టెఁడయ్యె
ననినవంశలగుర్భిఱు♦మడఁగిపోయెఁ, బ్రస్తుతింపఁగఁదగురామ♦రాజ్యమునను.
జైమినిభారతము, ఆ 6 పద్య 9.

సీ. వానలుసరవితో♦వర్షించె సస్యముల్, వేళ్ళఁగొల్చగ విఱ్ఱు♦వీగిపండె
నారోగ్యపుష్ట్రిపౌ♦ష్టైశ్వర్యవంతులై, బ్రబికిరినూఁ♦డ్లుండ్లుఁ♦బంచజనులు
పూవుఁబోఁడులుపతి♦దేవతలై రగ్గి, భయతస్కరవ్యాధి♦భయములడఁగె
ఫలపయఃకుసుమాది♦బహుపదార్థంబులు, రసగంధసామగ్రి♦నెసకమెసఁగ
గీ. నీత్యుపద్రవమృత్యురా♦హిత్యయుక్తి, శరదబ్రజాసృష్టి♦కామర♦తంపమయ్యె

న్యాయపథమునస్వారోచి♦పాఖ్యమనువు,శ్రీలఁబెంపొందిపాలించు♦కాలమునను.

మనుచరిత్రము, ఆ 6 పద్య 120.

సీ. ఆరాజువిమలవి♦ఖ్యాతిచంద్రికనిచ్చ, రహికెక్కఁ జాఁ జాఁ♦రప్రసంగ
మూఘునుదానధా♦రాపూర్ణవర్ష ము, ర్వరఁబర్వ డిగియె న♦వగ్రహార్తి
యూలోకహితుఁబ్రితా♦పాతపం బవిరతో, దయరూఢిఁ దగ నింకె♦దన్యుపంక
మాసద్గుణాబ్ధి చ♦రామృతంబెల్లచో, దయివాఱఁదెరలెనా♦మయవిభూతి

గీ. యమ్మహాశైలదమనరా♦జ్యమననిట్లు, ఫలములీనెడుచెట్లతో♦బాలవెల్లి
కాన్పుపసితోనఖండభో♦గములతోడఁ, బ్రజలుగాంచిరిభూరివై♦భవసమృద్ధి.568

వసుచరిత్రము, ఆ 6 పద్య 99.

సీ. ధర్మంబునాల్గు పా♦దంబులవర్తిల్లు, వాంఛించినప్పుడే♦వానకురియుఁ
దరువులేవేళను♦ద్ధతిమీఱి ఫలియించుఁ, బైరులు దున్నక♦పండుచుండు
డిరిపంబువిసరమే♦రికిక్కనొదవదు, మొదవులుపిదుకక♦మున్నెపిదుకు
వ్యాధులునఘములఁ♦వలసైదూరించుఁ, జింతింపఁగోర్కులు♦సిద్ధినొందు

గీ. రాజపరమేశ్వరుఁడుదైత్య♦రాజహరుఁడు,రాజసింహుండుదశరథ♦రాజనుతుఁడు
రాజసదృశకళాంగుండు♦రాఘవుండు, ఘనత రాజ్యంబుఁబాలించు♦కాలమునను.

శతకంఠరామాయణము, ఆ 1 పద్య 16.

సీ. మంత్రిలమననుఁబ♦ల్మఱుదెవిలెలిసి దు, ర్గాధినాథులమర్మ♦మరసిచూచి
మన్నీలభేదముల్ ♦పన్నిపాయఁగఁబెట్టి, సాన్నిధ్యులకుగట్టు♦సనువులీక
కొనుటయునటనిల్వ♦మనుమటు వివరించి, పాఱుపత్తెమువారి♦తీరులెఱిఁగి
బలములనప్పట♦ప్పటికి నీక్షింపుచు, గ్రాసక్రమములడు♦గకయొసఁగుచు

గీ. లోకవార్తలుయవల్ల♦లోనఁగొనుచు, ననుదినాయవ్యయంబులం♦గనుచుధర్మ
లీలనేర్పడ నీవు భూ♦పాలనంబు, నేయఁ బ్రజగొడవందుసే♦క్షితివరేణ్య. 568

నలచరిత్రము, సి. ధ.

చ పర్వతజలకుమారుడుపాళ్లోసఁగి♦భాగముతాఁగొని భూమిదేవతా
వ్రజమునకున్ సమస్తమున♦వారణగానిడి పూర్వకాలభూ
భుజులగతిన్ జతుశ్చరణ♦పూరితధర్మ పథానువర్తియై
నిజభుజశక్తినేలె ధర♦ణీపలయంబు జనుల్ సుఖింపగన్. 569

పద్మినీపరిణయము, ఆ 1 పద్య 81.

సీ. కలలోనఁగన్న జ♦గంబయ్యె రోగంబు, గొడ్రాలిచూలయ్యెఁ♦గుటిలవృత్తి
శత్రుజన్యభయంబు♦శశవిషాణంబయ్యె, నలీలాక్షరంబయ్యె♦సస్యబాధ

ఈ తాపత్రయముకు♦హరిచందనరుచియయ్యెఁ, గఱవుతారాపథ♦కమలమయ్యె
నపమృత్యుపీడపం♦డాంగనాస్పృహయయ్యెఁ, గిల్బిషమతిథులి♦క్షీరమయ్యె
గీ. దారుణశారమృగఫణి♦చూరుతాగ్ని, తస్కరోపద్రవంబు స♦ప్తమపదార్థ
మయ్యెఁ గజ్జలకాఠిన్య♦మయ్యెలేమి, ధశరథస్వామిపాలించుఁ♦ధరణియందు.570

రామవిలాసము.

సీ. రాజకీయవిధాన♦యోజనోద్యోగంబు, లంచితస్థితివిమ♦ర్శించుకొనుచు
ననిశపద్మానుపా♦లనమార్గములయందు, విహితకర్మంబులు♦వెదకికొనుచు
గురువిప్రబాంధవో♦త్కరములపట్టున, ననువొందహితవృద్ధి♦నరసికొనుచు
ధర్మార్థసంగ్రహ♦తత్పరజ్ఞానంబు, తెఱఁగుప్రాజ్ఞులయందుఁ♦దెలిసికొనుచుఁ
గీ. దశయశశ్చందికలుదిగం♦తములునిండ, నామృగాంకార్క♦ముగనతం♦డాత్మవంశ
ముత్తరో♦త్తరవృద్ధిఁబెం♦పొందుచుండ, సొంపుదీపింప నవనిఁబా♦లింపుచుండె.571

రంగరాయచరిత్రము, ఆ 3.

సీ. ఘనకేతువిన్నూ్ఱర్తి♦ఘనకేతువిన్నూ్ఱర్తి, పగిదిని బరరాజ♦పటిమఁగలఁప
వరధర్మగుణపాళి♦వరధర్మగుణపాళి, సరణిని బుధలోక♦సమితిఁబోల్వ
గురువిభాకరలీల♦గురువిభాకరలీల, గతినిసారసనస♦హితముగాఁగ
మరుకళావిన్నూ్ఱర్తి♦మరుకళావిన్నూ్ఱర్తి, కరణినిజతురాస్య♦గరిమఁబెంప
గీ. వితతవిజయపరిశ్ర♦స్తదోర్విపులశక్తి, నవనిఁ బాలించువిజయరా♦మాభిధాన
గజపతిత్ర్యాసతీమణి♦కాంతు శ్రీన్య, సింహగిరివాసికృపనుర♦క్షించుఁగాక. 572

కాసల్యాపరిణయము, శ్రీ. వేం. ఆ 1.

స్త్రీవర్ణనము.

ఉ. పలుకులముద్దునుం♦గలికికాల్గన్నుల, తెలుపును మలుఁదచ♦న్నులబెడంగు
నలపునుకాంచీపద♦స్థలములయొప్పును, లలితానడుమం♦డలము రుచియు
నలినీలకుటిలకుం♦తలముల కాంతియు, నెలజవ్వనంబున♦విలసనమును
నలఘుభావంబుమ♦బ్బులుపును మెఱుపును, గలుగునగ్గిరికన♦తలఁచి తలఁచి

\+ + + + + + +

భారతము, ఆది. ఆ 3 పద్య 27.

సీ. అల్లఁడనంబున♦యనువు మైకొనఁజాచు, నడపుకాంతికివింత♦తొడవుగాఁగ
జడవెడనూఁగారి♦వింతయైయేగ్పడుఁ, దేరనివఘలలో♦వారునిగుడ
నిట్టలువోర్చుచు♦నిలువులకలమేర, లెల్లను విరియెక్కి♦యేర్పడంగఁ
దెలుపుపు గప్పుపు♦చెలయింగ మెఱుఁగెక్కు, తారకంబులఁగల్కి♦తనముదొడరఁ

ఆ. జరణములును నడుముఁ♦..... గన్నులు, జవ్వనంబు చెన్ను♦నివ్వటిల్లు
చునికిఁదెలుపుచుండ♦నుత్తరసనుదెంచె, నలరుపిలుతపువ్వ♦టమ్ముఁబోలె. 574

,, ,, ,, వి. రా. ఆ 1 పద్య 245.

సీ. ఇయ్యింతి పాల్పున♦నయ్యనంగుఁడు పార్వ, తీశుఁడైనను దక్క♦నేలకున్నె
యిన్నాతి చెలువంబు♦గన్న శచీకృయుఁ, డైనను గనుకలి♦నవయకున్నె
యిత్తివ్వి కనలేమి♦కెదిరి పన్నిదము భ్రా, మవిభుతోనైనఁ♦జఱువ రాదె
యిత్తలోదరి జీవి♦తేశున కిందిరా, పతియైన మెచ్చక♦పలుకఁ జనదె

గీ. కనుకుభాణునిబాణము♦ల్గాడనైదు, గరఁగి సేరిమి వాటించి♦కరువు గట్టి
పోసి చేసి చైతన్యసం♦పుటముఁబెడగ ఘటించిరో కాకయిట్టి చే♦డియలు గలరె.

,, ,, ,, వి. రా. ఆ 2 పద్య 37.

చ మలఁపఁగ నున్నకల్పలత ♦ మన్మథవారి నమర్పనున్నకో
మలతరపుష్పబాణ మహి♦నుద్యుతిఁ జూడఁగ నున్నపద్మకు
ట్మళ మలరంగనున్న మధు♦మంజరి నా.మదిజృంభితాంగదో
హలకుచి నొప్పె గౌరి నవ♦యౌవనసంగమలీల డాయఁగాన్.

సీ. మధుసమాకలితమై ♦ మవ్వ మారినమారు, నవలత నా మేన♦నవక మెక్కి
దరుణి చేసోఁకినఁ ♦ దాని పొంపిరివోవు, తెమ్మి వాఁ దనుసుగం♦ధంబు నుడిసె
మది శరత్సంగతి ♦ మత్తిల్లి కాలిరా, యంచ నా మదమంద♦యాన మమరెఁ
దాలిమి రసనేప♦సోలి ముద్దాడుకా, చిలుక నా వెడఁదొక్కు♦బలుకు లొప్పె

ఆ. మధుఁడు శృంగారలక్ష్మీజి♦త్తరుపునెఱయ ♦ వాసితెమ్మెరలాయువు♦వోసినట్లు
నుందరాకృతిఁ ద్రిలోక్య♦శుభగ యయ్యె ♦ శైలనందన యౌవన♦సంగమమున.

సీ. శశిబింబమణిహేమ♦సౌదామనీచయో, త్కరకాంతు లన్నియు ♦ నరసి తెచ్చి
నవలతాపుష్పప♦ల్లవబిసకోమ, విభనంబు లన్నియు ♦ వెదకి తెచ్చి
కర్పూరచందన♦కాశ్మీరమృగమదా, మోదంబు లన్నియు ♦ ముంచి తెచ్చి
పరివాడినీశుక♦వరపుష్పసుగుకరా, వంబు లన్నియు ♦ రాచి తెచ్చి

ఆ. హావభానరూపలావణ్యసారముల్, త్రిభువనముల నేర్చి ♦ తెచ్చి నేర్పు
నూపఁదలఁచి యాఁడు♦రూపజాఁ డొనరించె, నని నుతింప నొప్వ ♦ నగతనూజ
కుమారసంభవము, ఆ 3, పద్య 283, 317, 321.

ఆ. ఆలీలాస్యసదృజ్మరీచిదివిజా♦హారవ్రిహాహోయక
ల్లోలాసీకమపోలె బొల్పెసఁగ నా♦లోలాతిరమ్యాసిక
భూ్రిలాస్యాంచితమైనపార్వతి ముఖాం♦భోజంబు నేణాంకిత
పా్రిలేయుమ్యతి్మండలంబునుపమిం♦పంబోయిశంకించెదన్. 576
కుమారసంభవము, ఆ 8 పద్య 10.

సీ. మదనవశీకార♦మంత్రిదేవతదృష్టి, గోచరమూర్తిగ్ర♦హించియె నొక్కొ
సితకరబింబని♦న్నిత్రితనుధాధారని, తంబినీరూపంబు♦దాల్చెనొక్కొ
విధికామినీచేష్ట♦విజ్ఞానపరసీమ, విధిగండరింపంగ♦నెలసె నొక్కొ
శృంగారనవరస♦శ్రీవిలాసోన్నతి, నుంతరాకారంబు♦నొంది నొక్కొ
ఆ. కాక యొకవధూటి♦కడుపునఁబుట్టిన, భామకేల నిట్టి♦రామణీయ
కంబు గలుగుననుచుఁ♦గన్నియపైమహీ, పాలనుతుఁడుదృష్టి♦పఱుపెనర్థి. 577
విజయసేనము, ఆ 2.

సీ. లక్ష్మీహస్తములకు♦లాంఛనం బబ్జంబు, హస్తంబ యబ్జమా♦యబ్జముఖికి
సిరి పురాతనఁడైన ♦పురుషుని మును బొందెఁ, జెలువునఁ బొందదీ♦చిసురుఁబోఁడి
జనులకు నిండికా♦సతిపొడచూపదీ, పద్మాక్షీ కన్నుల♦పండువయ్యె
నింతపా్రియంబని♦యొయ్యఁగమ కములకీ, నాతికి నెలజవ్వ♦నంబు మించెఁ
గీ. గాన నీలక్షణంబులు♦గమలనిలయ, లక్షణములకుఁ గిడు నగ్గ♦లంబు లిట్టి
వనితకన్ను మనంబు నె♦వ్వానిఁదగిలె, నతఁడెకాఁడె మన్మథునకు♦ననుగలంబు.
దశకుమారచరిత్రము, ఆ 10 పద్య 29.

—♦ ద్విపద. ♦—

మొఱుఁగుఁదీఁగెలువోలు♦మేనులునలుప్ర, గిరికొన్నయలినీఁ♦కేశపాశములు
తరుణేందునుపమింప♦దగు లలాటములుఁ, గరిపంకబొమలును♦గ్రాలుకర్ణవయు
నుధలొల్కువఱ్కలు♦నుషమదంతములు, మధురాధరంబులు♦ముందహాసములు
చందర్బింబమువోవ్ప♦సరకుఁగాఁగొనక, ...
తమ్మిరెక్తెవుల♦తలఁగింపఁజాలు, కమ్మనియూర్పులఁ♦గంబుకంఠములుఁ
బసిఁడినించులనోవ్ప♦బాహుమూలములు, గిసలయంబులనవ్వ♦కెంగేలుగవయుఁ

... ...

రంగనాథరామాయణము, కాళ. పీఠ. ఉత్తర.

సీ. చైతన్య మొందిన ♦ చక్కనిచిత్రంబు
చిఱునవ్వ మరగిన ♦ చిగురుబొమ్మ
నడుపాడ నేర్చిన ♦ నవకంపుమునుఁదీగ
మురిపెంబు బూనిన ♦ విరులదొత్తు
వంకవాయుఁగ బెట్టి ♦ వచ్చిన కొన్నెల
పలుకభ్యసించిన ♦ పసిఁడిపరితి
విలుకడ వడసిన ♦ తొలుకాటు మెఱుఁగర్థిఁ
గైసేసితోఁచిన ♦ కామునలఁగు

గీ. నాఁగ నఖిరామమగు నెల♦నాఁగయొకతె
మానవాంగన సదృశంబు♦గానిరూపు
తుహిమ గలయది నానుష్ణ♦నుందిరమున
కేకతమ వచ్చియుండఁగ ♦ నేనుగంటి.

కేయూరబాహుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 30.

ఉ. అమదిరాక్షీ రూపవిభ♦వాతిశయంబుల దృష్టిసోఁకినన్
సోమునిసైన వేఱయొక ♦ సోముఁడు నామనిసైన వేఱయొ
కామునికన్న మిన్నగల♦సైనను వేఱొక కన్న మిన్నగల్
కామునిసైన వేఱయొక ♦ కాముఁడు నేచుదు రేమి చెప్పుదున్. 581

మ. వనితారత్నము నాసికాపదభుజ ♦ ద్వంద్వశ్రీవిలోలంకృతుల్
వనజామోదభృటూర్పు లంచనడుపుల్ ♦ వాణీద్యుతుల్ కాతలో
చనపాంస్యంబులు దృష్టిదోషమున రక్షల్ నాకుఁ జూడంగఁ ద
ద్ఘనముక్తావళి యందియల్ వలయముల్ ♦ కల్యాణలాటంకముల్. 582

,, ,, ఆ 4 పద్య 130, 131.

చ. పదములు చారుపద్మములఁ ♦ భానురకంతయులొప్పు శంఖముల్
రదములు కుందము ల్కచభ♦రంబులు నీలము లట్లుగాన స
మ్మదమునఁ గాంతలై నిగులు ♦ మానుగనున్నవియైన నాపురిన్
సుదతుల తచ్ఛవ్యములఁ ♦ బోల్చినలేములు వాయ వెన్నఁడున్. 583

భాస్కరరామాయణము, బాల. పద్య 34.

సీ. విదియచందురుఁడైన ♦ వెలఁదిపెన్నెమ్మోమునఁ, గవిసిన సంపూర్ణ ♦ కాంతిపడ గుం
బడగాలియైన ♦ప్పుడుతియా ర్పులచెంత, బరఁగిన మలయాది ♦ పవనుఁడోలు
నవనవనయిరులైన ♦ నయ్యింతిచిఱునవ్వు, సొలపునవెన్నెల ♦ చెలువ్వఁ బూ ను
నలరిమేబుతువుల ♦ నెలమినాఁ సతిమేలి, పరిభ్రఁగన్న వనములు ♦ పల్లవించు

గీ. బట్టబయలైన నాసితి ♦ పద్మకేతో, కిన్నుఁగవయొప్పు జిగిసొంపు ♦ గడలుకొనిన
విమలకమలషండంబుల ♦ విధమునొందు, నెఱుగుపరిపోల్పఁగలరుయ ♦ య్యిందుముఖికి.

,, ఆరణ్య. పద్య 278.

సీ. సరసిజసౌందర్య ♦ సదనంబు వదనంబు, చారుసుధారస ♦ స్రాపి మోపి
పరిభూత బిసపద్మ ♦ భాతులు చేతులు, కనకకాయుగళంబు ♦ గడలు తొడలు
ముహురుదంచితకాంతి ♦ ముచయములు ....., భూరిసువర్ణవి ♦ స్ఫూర్తి మూర్తి
చతురవిలోకనా ♦ సాధ్యంబు మధ్యంబు, తీపారుకందర్పు ♦ తూపు చూపు

గీ. లోలభావ సూచనములు ♦ లోచనములు, ధర్మనతిమతియభిమాన ♦ధనము మనము
కాన యీసతి కెనయగు ♦ మానవతులు, సారిది మూఁడుజగంబులఁ ♦ జూడఁగలరె.

నుంద. పద్య 153.

సీ. తొడవులూడ్చినసైనఁ ♦ దొయ్యలిరూపుతోఁ, జిన్నపోయినపల్లు ♦ చెన్ను మీఱు
నిరులుపుచ్చినసైన ♦ వెలఁదిపెన్నెతిత్తాది, భాయనిజవ్యాది ♦ బయలుమెఱయుఁ
బూఁతరాల్చినసైనఁ ♦ బోలఁతుకసైచాయ, గప్పుసెనగుచ్చిన ♦ గ్రమముదెలుపు
మడుఁగుమాసినసైన ♦ మగువపిఱుందుసో, యగముజూపఱిత్త ♦ మాఁకిగోలుపు

గీ. మురిపముల నుజ్జగించిన ♦ముగుదనడుపు, గలికిచూపుల వీడ్కొన్న ♦కన్నుఁగవయుఁ
జిటుకనగ్న సోసరించిన ♦ చిగురుమోవి, నింతిమతిభీతి తెలుపీడు ♦ లేదుకసేయు.

ఉత్తరహరివంశము, ఆ 1 పద్య 57.

గీ. రాజబింబంబునందు సా ♦రము హరించి, చేసినాఁడు విధాత యూ ♦చెలువమోము
నడిమిరఁథ్రంబునందుఁ గా ♦నంగవచ్చు, ఖనిఖనీలీమయాది నిద ♦గ్నమునుగాదె.

సీ. జగము లొక్కుమ్మడి ♦ సాధింప నెత్తిన, రతిమన్మథుల విండ్లు ♦రమణి బొమలు
కాంతి నిర్ఘగ మీఁదు ♦కామయోపవనములు, కుంభస్థలము లింతి ♦ .....
నడు మింత యని కేలఁ ♦దొడికి పట్టిన ధాత, యంగుళిరేఖ ల ♦బ్జాస్యవధులు
యున మనో మృగరాజు ♦ దవిలింపఁ దీర్చిన, మదనవాగుర లిందు ♦వదన కురులు

తే. బాల్యతారుణ్యసీమ ♦ భాగమునకు, నజుఁడు వ్రాసినరేఖ త ♦స్వంగియారు
భానుకరమునఁ బడసిన ♦పంకజముల, యపర జన్మంబు పూఁబోఁడి ♦యడుగులధిప.

శృంగారనైషధము, ఆ 2 పద్య 13-15.

ఉ. పచ్చనివృక్షవాటికల ♦ పండుల భిక్షు భుజించి నిచ్చలున్
వచ్చి చరింపబోలుఁ బ్రితి ♦ వారముఁ గోయిల బ్రిహ్మచారి పెం
పుచ్చుచడంగ నీసరసి ♦ జూచి ముఖద్విజరాజునొద్ద నా
పిచ్చి లనత్పికూనశర ♦ వేదనహాస్యము సైనపల్కులన్.

గీ. కలువ నన్నంబుగా దీని ♦ పడుము గీసి, యీ నవమునకు నిచ్చె నా ♦ యంగ మెల్ల
నదియు పాతానముగఁగ దా ♦ యిదిసృజించె, నున్నతము లైనయీ తల్ప ♦ యోధగములు.

,, ,, ,, ఆ 3 పద్య 177-191.

కా. పొచ్చెం బితయు లేక హంసనడతోఁ ♦ బొల్పొందు లేనవ్వుతోఁ
ఒచ్చల్దాపినకుల్కు-ముంగరలతో ♦ బాగైనకెమ్మోవితో
నచ్చంబైనమునుంగుఁ బెట్టిచెలితో ♦ నాయూటలే చెప్పుచున్
వచ్చెన్ బో.....♦వామాక్షి తా నీళ్ళకున్. 583

వీథినాటకము, పద్య 40.

సీ. పల్లవపైభవా ♦స్పదములు పదములు, కనకరంభాతిర ♦స్కారు లూరు
లయణపరిభ్రమనో ♦హరములు కరములు, కంబుసౌందర్యమం ♦గళము గళము
మహితభావాభావ ♦మధ్యంబు మధ్యంబు, చక్రురుత్పవదాయి ♦ .....
చరియాసితార్ధేందు ♦పటలంబు నిటలంబు, జితమత్తమధుకర ♦శ్రేణి వేణి

ఆ. భావజాళుగములు ♦పాళిపులు చూపులు, కునుమళరుని వింటి ♦కొములు బొమలు
చిత్తతోషణములు ♦చెలువభాషణములు, జలజనయనముఖము ♦ చందనసుఖము.590

భాగవతము, స్కం. 10 పూర్వ. పద్య 1711.

సీ సాందరిళరచ్చందరి ♦చందరికానూర్పిచే, రాజిల్లు పూర్ణసూ ♦రజనివోలె
బూర్ణేందుబింబావ ♦తీర్ణమై యిలమీఁద, భాసిల్లుహరిణిడిం ♦భంబువోలె
సులలితమేఘమం ♦డలమును నెడఁబాసి, వనుధఁ గుమ్మురు తెటి ♦ద్వల్లివోలె
మూణిక్యరచిత ప ♦న్మహితవైతళ్యంబు, వొందిన పుత్తడి ♦బొమ్మవోలె

గీ. లలిత విభ్రమరుచికళా ♦లక్షణములఁ, బొసఁగ రూపైన శృంగార ♦రసమువోలె
నర్థిఁ జరియించుమున్న ప ♦ద్మాక్షు తాక్షిఁ, బ్రకటసద్గుణభరి ♦ణిభిదరిఁజూచి.

,, ,, ,, స్కం 10 ఉత్తర పద్య 1173.

ఉ. సోమునిఁ దోడు దెచ్చుకొని ♦ నుగ్రిక్కక చిల్కలు తేంట్లు గొల్వఁగాఁ
గామునిఁడు విల్లు వమ్ములు న ♦ఖండతఁ బట్టినయట్ల దోఁచు నా
భామను భూజరేఖయును ♦ బల్కును గొప్పను భ్రూ వపాంగముల్

గామని నీవు చంపు టది ♦ కల్లనిపించె శశాంకశేఖరా. 592

వీరభద్రవిజయము. ఆ 3 పద్య 64.

గీ. ఒప్పులేయేది మాఱులే ♦ కుండబర్వ్మా, యంగకంబులుచేసెనం ♦ చాత్మ మెచ్చి
యపయవకీర్తిగనుఁగొను ♦ నట్టియిచ్చఁ, దరుణికన్నులు తలయట్ట ♦ నిరిగి వచ్చు. 594

విక్రమార్కచరిత్రము, ఆ 6 పద్య 48.

సీ. బంగారుతళుకులు ♦ పాయంగదట్టించి
లావణ్యవిత్త మే ♦ లావర్తియించె
లావణ్యవిత్త మే ♦ లావర్తియించును గాక
యతిమాత్రమే లావ ♦ ర్తియాసపడియె
నతిమాత్రమాయా ♦ మనుభవించును గాక
విటజనంబులనేల ♦ వెడ్డు కొలిపె
విటజనంబులకార ♦ వేరంబు సేయఁ గా
నేల నిర్మింపఁడో ♦ యెనయు మగని

గీ. సొమ్ముపోక మహాప్రయా ♦ సమ్మురాక
భోజలాభ విరక్తా ♦ రంభి యంబు
లెలమి సిద్ధింప నేమిగా ♦ దలఁచు నొక్కొ
సరవిజాసనుఁ డీతలో ♦ దని సృజించి.

క్రీడాభిరామము, పద్య 287.

సీ. కనులమొక్కట నల్ల ♦ గల్వలు రెంట భృం, గములు పెక్కింట శం ♦ ఖము నొకంట
బిసకాండములు రెంట ♦ బసిఁడితుండలు రెంట, నొప్పారసృజియించె ♦ నొక్కసగము
ఘనరథాంగద్వంద్వ ♦ కంబునఁగమనీయ, రంభామృదుస్తంభ ♦ రాజయుగ్మ
కనుచున మున్మథశర ♦ గౌరిద్వయంబునఁ, బల్లవయుగమునఁ ♦ బరఁగఁ జేసె.

ఆ. నొక్కసగము రెండు ♦ నొగిఁ బొందుపడఁ గూర్చి, పిడికిలించిపట్టి ♦ నడుముఁ జేసె
నభుఁడు నాఁగ నింతి ♦ యవయవోత్పాదన, లీలఁ దెల్పు నవ్య ♦ నీతియంబు 598

భోజరాజీయము, ఆ 7 పద్య 148.

ద్విపద.

మటీ చూడరమ్మ యీ ♦ మానినీమణిని, దెగవుచ్చునద్దంబు ♦ దెగ డెడుమోము
ఖాతిసీలపురంగు ♦ జడిపించు పరులు, లేతచందురుఁబిసా ♦ రించు నెన్నుదురు

ముదచకోరములతో ♦ మలయు నేత్రిములు, గొదమలేళ్ళకు సిగ్గు ♦ గొలిపెడిచూపు
విరులవిండ్లకునమ్ము ♦ వేసిన బొమలు, పరసచంపకము మెఱచ్చని నాసికంబుఁ
దెలివెండ్లమొగ్గలఁ ♦ దెగడు పల్వరుస, పులకండమొలికెడుఁ ♦ బొమ్మంచుమోవి
చీకటి విరియిందు ♦ చిఱునవ్వు పసిఁడి, రేకులతో నెడిరించు చెక్కిళ్ళు

... ...

గెందామరలసేవ ♦ గించుపాదములు, నుందరి గాదిది సొబగురాయంక
యంచ గాదిది నడ ♦ పాయు కొ ర్తిమ్మించు, మించు గాదిది రాచ ♦ మెచ్చుల భర్తిమ
భర్తిమగాదిదిపచ్చి ♦ పగడంపులతిక, లతిక గాదిదినవ ♦ లావణ్యసరసి
సరసి గాదిది పుష్ప ♦ చాపునిశరము, శరము గాదిది రతి ♦ నవరించు చిలుక
చిలుక గాదిది విక ♦ సించుకెంగల్వ, కలువగాదిది చంద్ర ♦ కళవంటిచెలువ. 599

వారిజ్చందోగ్రిపాఖ్యానము, గారన. భాగ. 2.

చ. కనుఁగవఁ దన్నుఁ గెల్వఁగమృ ♦ గం బల నూనున కిందుఁ రేకు నే,
నని రుచిదక్కఁ దత్పరిమళో ♦ ద్ధత లేమి నతండు గొంకఁ దా,
నినుపఁ జన న్బగం దఁదు ♦ నెత్తుటఁ బుట్టిడుకొంటకాక వా,
సనక యన నొగ్గం బమరుఁ ♦ జామకు ఫోలము పచ్చికస్తురిన్.

తా. నాసా చంపకత న్సుగంధ మదటన్ ♦ రా భృంగముల్ గోరి సం,
తాసం బందియుఁ బల్కుచో నలము వ ♦ క్త్రిం బేల నా సేల యం,
దే పౌరభ్యము లేదు కుందములఁగా ♦ వే దంతము ల్గానికాఁ,
డాపక్తిన్ బ్రతిబింబ దంభమున నే ♦ లా వాలిఁ దజ్జాతికిన్.

ఆముక్తమాల్యద, ఆ 5 పద్య 12, 16.

చ. కలితసుధారసంబు లొలఁ ♦ కన్ సరసప్రియభాషణంబులన్
బలికిన శీతకాలమగుఁ ♦ బల్లవపాదము లెత్తి లీలమై
మెలఁగ వసంతకాలమగు ♦ మించుగమంగవఁ బాఱఁజూచినన్
దలఁపున వాఱుకాలమగుఁ ♦ దన్వివిలాసము చిత్రి మెన్నఁగన్. 608

రాజశేఖరచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 72.

సీ అవనిపై నుండుగా ♦ నవటికంబము లెట్లు, లవటికంబములపై ♦ నవని నిలచె
నిగనంబు గిరులపైఁ ♦ గనుపట్టుగా కెట్లు, గగనంబుపైగిరు ♦ ల్గాననయ్యె
జలధరంబులమీఁద ♦ శశియుండుఁగా కెట్లు, శశిమీఁదనున్నది ♦ జలధరంబు
నాళంబుపైఁగాక ♦ నలినకోశంబెట్లు, నలినకోశంబుపై ♦ నాళమున్న

గీ. దనుచుఁ జూపరులకువిస్మ ♦ యంబుఁ గొలుపు, ...

లాననముగొప్పు నాభియు ♦నారునలర, నలరెమలాంగి నవయౌవ♦నాగమమున,
కవికర్ణరసాయనము, ఆ 3 పద్య 27.

సీ. కొమ్మవాతెఱతో గు♦ణమ్ముఁగైకొనవచ్చి, కఠినవిద్రుమము చే♦కట్లఁ బడియఁ
గోమలీయధరంబు♦తో మొనల్పచరించి, యరుచి బింబఫలంబు♦లవిసి పడిగొ
మృగనేత్రి పెదవితో♦సాగనుఁబూవఁగడంగి, కెంపునీరసముఁ జె♦క్కించుకొనియె
సతి మోవితోఁ తన♦స్థితులుచూపినుగంధ, వికలబంధూకమూ♦రక యెఱిఁగె

గీ. డాయుపగడంబునకుఁబగ♦డంబుబింబ,మునకుబింబంబు మెఱయకుఁ కెం♦పునకుఁగంపు
బంధుజీవంబునకుఁ దాన♦బంధుజీవ, మూర యీ మందరదన ద♦డాంకురంబు 612

ఉ. ఇంతిమృదూక్తిమాధురికి♦నిత్తురసంబెనవోలఁజాలకా
ద్యంతముసోడి మధ్యమగు♦ణాశ్రయమై నెఱికాక నెన్నిజ
న్మాంతరముల్ వహించియుఁ ద♦నంతనె ఖండములయ్యెఁ గాని యా
పంతయుఁ బూనదెంతవోడి ♦ యయ్యునఖండతదీయ సంపదన్. 613

కా. నానానూనవిశేషవాసనల నా♦నందించు సారంగమే
లా నన్నొల్లదటంచు గంధఫలి బల్♦కాఁకం దపం బంది యో
పానాసాకృతిఁ బూని సర్వనుమన♦స్సౌరభ్యసంవాసమై
పూనెంబేర్కొనుమాలికామధుకరీ ♦ పుంజంబు లిర్వంకలన్. 614

ఉ. అనయము నీలకంధరము♦నభ్రిమునన్నసకూళ్వారితో
నొనరియు నింతవేనలికి ♦ నోడియనిశ్చితరూపధేయమై
చనియెమొగుల్ నగావళికి♦శబ్దగుణంబులు నూపువారి నె
ట్టనఁబురివిచ్చువానిదరి♦డాయుజడాత్ముల కెవ్వి నిల్కడుల్. 615

వసు, ఆ 2 పద్య 32—50.

ఉ. సోవరమాధుతీస్పృహప♦సం బికమో ఖుకమో తతీయజి
హ్వావిలసత్సరస్వతిను♦పాసనఁజేయుచు నగ్రిభూమి నిం
పావహిలంగనేర్చి యుప♦హారముగానిడినట్టి పల్లవ♦
మో విమలంపుబింబఫల♦మోయన పాతెఱ యొప్పు నింతికిన్. 620

ఉ. నూకఫలుకిందుమీఁదరసి♦చూడక యీడని యీడుకొన్న హా
టకకదళీవిలాస మక♦టా విపరీతము గాక సాటియే
యకలుషరామణీయక స♦మంచితకోమలతద్వనూరుల
ఝీమ్మకి సరిగావ యెంతతల♦కిందయినన్ గరిరాజహస్తముల్. 621

పరిభావతీపరిద్యున్నము, ఆ 2 పద్య 74, 80.

చ. కమలజుఁ డీవధూటి యురీకం బటు చూచి మునిదుర్నిరీక్షణమూ
నముఁ నొరించి పోలదని నవ్వుచుఁ జెట్లనుగట్టి కొనిపెల్లం
గ్రిమమునఁ జేసిన న్సతు రామికిరోసి నవోడురాజునుం
దమకముతోడ నాకసము నన్నడిఁ బాఱుఁగ నైచె సిగ్గవన్. 625

చిత్రభారతము, ఆ 3 పద్య 68.

సీ. కమలంబు నెమ్మోము గాకున్న వీక్షణ,భృంగపంక్తులు సారె నెనయ పెట్టు
ఘనఘనాఘనపాళి పెనుగొప్పు గాకున్న, శృంగారరసము వర్షించు పెట్టు
సౌదామినీలత మైనీవ గాకున్న, కనుఁగవ మిఱుమిట్లు గొనుట యెట్లు
నుగ్ధమూర్తి మీఁగడ యధరంబు గాకున్న, కోరవయ్యపుఁ నోరూరు పెట్టు
గీ. గగన మతిసూక్ష్మమైనది కలికికాను, గాకయుండిన జూచిన గానరాదు
యింతి చెలువంబు చెలియంగ మింతయుఁగుచు, వర్ణనలుసేయ నలవకు వశముగాదు.

చారుచంద్రోదయము.

ద్విపద నీలంపురంగులో నికరంపుఁగప్పు, బాహేందులోపలి పన పట్టు నొసలు
వలరాజువిండ్ల జీనాళము ల్భ్రమలు, కలువలలోని చొక్కములు నేత్రములు
మొయిఁగుకెంపులలోని మిసిమిపల్వరుస, చిలుతవెన్నెలలోని చిక్కన నవ్వు
పసిఁడిసంపంగిలోపలి తావిగాన నాస, రసముల చిగురుసారమ్ము కెమ్మోవి
శ్రీకారములలోని చెల్వులు వీను, లాకలజనమితి మోహనము నెమ్మోము
ఒసపరినంకున యుసురు కంఠంబు, పసిఁడితీపల మేలుపట్టు బాహువులు.

... ...

అష్టమహిషీకళ్యాణము, ఆ 5.

ఆ. నాప కోలగాఁగ భాసిల్లు భూరినల్లి, విల్లుగాఁగ దొడిగి వేసినట్టి
మదమరాళ యానమదురు కందువ్వని, యర్ధచంద్రిబాణమనఁగ దనరె. 631

షట్చక్రవర్తిచరిత్రము, ఆ 6 పద్య 72.

క. తరుణీవిలాసంబెన్నం, దరమే పరమేష్ఠికైనఁదలపఁగఁనోహో
హరి మీద్యంబట బంధుర, కరి గమనంబట, విచిత్రకరమిదిగాదే. 632

ఉ. ఆనలినాక్షి చూడఁ దమిపై కనుపట్ట విభావరీకరుం
డానననింబ మయ్యెఁ గుముదాలయ్యెనుగంగు సుధాధరాధర
శ్రీనిగిడించె నున్న తనుఁ జెందినకెంపుకృశత్వమెల్ల నా
హీనముమయ్యె దానిదరహాసము వెన్నెల గాకయుండునే,

విసన్నారాయణశతకము, ఆ 2 పద్య 39, 47.

సీ. గజయూనకేలు సొ♦గంధికాహరణంబు, శృంగారతిలకంబు ♦ నెలుకనుదుటి
కలకస్తు మైతావి ♦ కర్పూరకుంజరి, కావ్యప్రకాశంబు ♦ కాంత పలుకు
మగువహాసంబు చ♦మత్కారచంద్రిక, సతిరూ పలంకార ♦ సంగ్రహంబు
మానలోచనకొప్పు♦మేఘసంజేశంబు, రసకలిక మనోజ్ఞ♦గదనమోవి

గీ. యువిదమోము ప్రబోధచం♦ద్రోదయంబు, గాంగజగములుచదువులు♦ గాగణించ
లేమి యాశ్చర్యమునిలోకు♦ లెల్లఁబొగడ,నలరువేడుక నపుడున♦న్యులకుఁబోఁడి
భానుమతీపరిణయము, ఆ 2 పద్య 10.

సీ. కేళికానగసిలోఁ ♦ దేలియాడుటఁజేసి, శైవాలలతకొంత ♦ సాటివచ్చు
బుప్పమాలికలతోఁ ♦ బొందుసల్పుటఁజేసి,యెలదేటిగని కొంత ♦ యీడుపచ్చు
గంటికింపగుచేళ్ళ ♦ గట్టియుండుటఁజేసి, మినుకుఁగ ట్టుకకొంత ♦ దినుసుపచ్చు
బిబ్బుగునొయ్యారంబు♦మెఱయుచుండుటఁజేసి,చమరిచాల మెకింత♦సమముపచ్చు

గీ. గాక నీలత్వమున సరి♦గాదు తెలియ, నెఱిగఁగి యొక్కఁ మొత్తైమె నిడుదలై ద
ళమ్ములై మెఱ్ఱులై కారు ♦ కిమ్ముచున్న, వికచకమలాక్షినునుసోగ♦నెఱఁడుకలకు.
విజయకాలాపము, ఆ 1 పద్య 100.

గీ. భ్రమరకమనోహరంబౌటఁ♦బద్మ మగును, తొగకాహ్యస్మ్యమగుటఁ♦గానిధియగు
రెంటిజగడాలుమోమున♦నంటియుంట,నబ్జముఖియంటలేస్సయూ♦యలరుఁబోఁడి
,, ,, ఆ 2 పద్య 105.

సీ. శుశ్రూష్యంతపరిచితి ♦ శోభిల్లి నేతర్కింబు, నాగమాభ్యాసిత ♦ నమరఁగ...
లనఘపురాణవా♦సనఁజెందు మధ్యముల్, ఘటకల్పరీతులు♦ గాంచెఁ గుయులు
ధర్మశాస్త్రస్థితిఁ ♦ దనరెభూర్భపృష్ఠులు, జ్యోతిషస్ఫూర్తితో ♦ నొనరె నఖము
లమరుపాటలవర్ణ ♦ మంకించెమోవులు, కవితాపరిస్ఫూర్తిఁ ♦ గనియె నడక

గీ. యలనుహాహీనశయ్యాంకుఁ♦డైనయట్టి, హరిసదాగూఢపదభూషుఁ♦డైనహరుఁడు
సూపపాకతఁజెలఁగువా♦ఁడైనయట్టి, కమల, నయనలవర్ణింపఁ♦గలరెతెలఁప. 642
చమత్కారమంజరి, ఆ 1 పద్య 61.

గీ. అరుణపల్లవములఁబోలు ♦ నాపదంబు, లాపదంబులఁబోలును ♦ నలకజాత
మలకజాతముఁబోలు ని♦ర్వ్యముఖిలీల, నిర్వ్యముఖలీలఁబోలు న♦న్నెలఁతనడ్డుము.

మ. బిగువుం ..... గాంచి మాను నలజం♦బీరంబు బీరంబు గొ
ఱిగిమోముల్ గని సిగ్గునన్ వదలు తా♦జీవంబు జీవంబు వి
తగ భూరేఖలు చూచి భీతినిడుఁ గొ♦దండంబు దండంబుఁ ద
ద్భగతీ మోహనుఁ ప్రేమలున్న నెలఁతల♦ర్చింపఁగా శక్యమే.
,, ,, ఆ 2 పద్య 43, 90.

క. ఒకయేటఁజిక్కి మీన, మొక్కఁక నెలకేచిక్కి బద్మ ♦ మొకపగటికి తా
కిలతఁజిక్కి ను గుముదము, నకి నయసమంబులగునె ♦ జడగతులెపుడున్. 645

మ. గతిమత్తేభము నానచంపకమొగిం ♦ గైశ్యంబు కందంబు సం
గతవాక్యంబులు మత్తకోకిలలు దృ ♦ క్పాండిత్యమత్యుత్పల
ద్యుతి మో మంబురుహంబు దేహరుచి ♦ ద్యున్మాలగా మానినీ
తతిసృష్టిస్థితు లెన్నఁగా వరమె త ♦ ద్వాగ్జాలకైనం దగన్. 646

గీ. కుం ..మీనలోచన ♦ గోనితంబ, యుజ్జిధామాస్య హరిమధ్య ♦ యుల్లిగోజ
చాపమభూర్యుగళి నకి ♦ జ ఘుయుతుల, కన్యసానకిర్యలరాశి ♦ గాదె జగతి.
ముకుందవిలాసము, ఆ 1 పద్య 212, 218, 219.

క. ఒసపరి మెలకై తప్పకై, పసిమెఁగ్గే నిగ్గుపాడమి ♦ బటువై యాటపై
గసపాగభములు గనవనఁ, గనుమముపలెఁ దోఁచె నపుడు ♦ కోమలి కృష్ణా. 648

ఉ. భంబుగదే నక్షిసబ మి ♦ భంబుగదే గనునోన్నతుల్ ద్విరే
భంబుగదే కచాళి కరా ♦ భంబుగదే తొడబొగు చేమకుం
భంబుగదే ..... న ♦ భంబుగదే యుల కొను దర్పణా
భంబుగదే ముఖం బతిశు ♦ భంబుగదే తగురీతి నాతికిన్. 651

క. ఒకహరినిలిచెన్ మోమున, నొక హరిమధ్యమున నొదిగె ♦ నొకహరి వాచా
సికరగతి నరిగెనఁగా, నిక నీహరి జిక్కుటరుదె ♦ యీచెలిచూడ్కిన్. 652
,, ఆ 2 పద్య 63, 187, 248.

వ. అతిమధురంబుగా వెదవి ♦ యభ్రిము గానెటిగొన్న జ్యోత్స్నగా
సతతము లేతనవ్వ ఘన ♦ సారముగా ననుఁ జేరవాట యుం
చితదరదంబుగా గళము ♦ చిత్రముగానిలువజ్జసత్రి స
మ్మతిఁ గనుఁగొన్ రసజ్ఞునకు ♦ మందునకుం దగనందమందదే. 6:3.
రాజవాహనవిజయము, ఆ 4 పద్య 12.

సీ. చెంపారుతనవారి ♦ చేతులంతలమలు, చారుసింగిణివింటి ♦ చేరిబొమలు
మీనుకైక్కిమ చేఁ ♦ వెలుఁగారుచెలిమ్మ, లలరుతూఁపుల చేరి ♦ యజీయోగము
కిలుకుశంఖమ చేరి ♦ కనుతెకిందెంబును, దేరివాహనముల ♦ చేరిపలుకు
ఒరితూణంబుల ♦ చేఁజిఁ ఫలు, ములమ చేరి ♦ మరియుఁడుపు యను

గీ. ఐమరఁ దనచేఁ నెన్నలఁ ♦ దబ్బలమగఁ, జెలఁగ నగణాపతికిఁ జెల్వగుల గతి

చూచె నాబాలకిం దన♦సొమ్మ గాఁగ, మించి వేడ్కలు దైనాఁ♦బంచళరుఁడుం.

ధనాభిరామము, ఆ 2.

చ. కమలయుగంబుపై ననఁటి♦కంబము లాకదళీద్వయంబుపై
నమరినసైకతంబు వెస♦నాపులినస్థలిపై ననంతమా ..
యమురిపథంబుపై నగము ♦లాకుధరింబులపై శశాంకుఁ డా
హిమకరుపై నలుల్ నిలిపి ♦యీసతిఁ జేయఁగఁబోలు ధాత తాన్. 658

నలచరిత్రము, సిరి. ధ. ఆ 4 పద్య 155.

ద్విపద అమరేంద్రుమణియొప్ప♦ననఁదగుకొప్ప,కమలారిబింబంబు♦గరుసెన్నుచుఱు
అరవిందపత్త్రిము♦ల్లట్ల నేత్రములు, మెఱుఁగుటద్దము♦మోడు♦ మించుచెక్కిళ్లు
కంతుశంఖంబుపొం♦కంబు కంఠంబు, ...
చిగురుటాకులభాగు ♦ చేతులలాగు, బిగియింప సాధ్యంబు ♦ పేదమధ్యంబు
స్ఫుటసైకతనితంబు ♦ శోభితలంబు, పటుతరకదళికా ♦ పరిధినొప్పతొడలు
తళిరులచొప్ప పా♦దంబులయొప్ప. కలహంసనడలు చ♦క్కని నాతినడలు
నింగితజ్ఞుఁడక్కున ♦ నెగయు మెఱుంగో, బంగారుబొమ్మయో ♦ పగఱంపులతికో
కలికిరాచిలుకయో ♦ కాయజు శరమో, యలరులబంతియో♦యాణిముత్తియమో.

... ...

నలచరిత్రము, చ. రా: చతు. భాగ.

కీ. దీపితకనకసం♦దేహంబు దేహంబు, పచ్చకర్పూరంపు♦బలుకు పలుకు
చల్లనసంపదా♦స్పదములు పదములు, శోభితావర్త్త♦నాభి నాభి
కుంఠితోకలకంత♦కంఠంబు కంఠంబు, ముకురవిడంబా♦చిముఖము ముఖము
సరసిజవైభవా♦కరములు కరములు, విజితనీలోరగ♦వేణి వేణి
గీ. నడుము లేమికి నెప్పుడు♦నట్టనడుము, లోచనములు కర్ణాంతరా♦లోచనములు
....., నట్టి రూపంబు రూపింప♦నరిది గాదె.

ద్వాత్రింశత్పుత్తలభంజికాకథలు, ఆ 1.

ఉ. సారము ముద్దుఁబల్కు ఘన♦సారము నిర్జిపుమేనితావి కా
హారము నాభికంధ్రిము వి♦హాగము తేట మిటారి మూపు శీ
కారము కర్ణయుగ్మము చో♦కారము నవ్వు మొగంబు షట్పదా
కారము కొప్పు సన్మధువి♦కారము మోవి ఏధూలలామకున్. 660

రుక్మిణీపరిణయము, కూ. తి. ఆ 2 పద్య 9.

కీ. తరులేమావి కొరిత్తజవాది బలుకోవి, వలపులదీవి చెం♦గలువబోవి
మగుదలపేల్పంతి ♦ సొగసులదొంతి కొన్నం, బొగడపూబంతి య♦బ్బురపుటింతి

మానికమ్మ్రీ మూట ♦ మరుని గెల్వ్సలకోట, పండువెన్నెల నేట ♦ పసిఁడిమేట
కపురంపుదివ్వ్మ చొ♦క్కపుదస్కీల్బొమ్మ, మొల్లంపుదానిమ్మ ♦ ముద్దుగుమ్మ
గీ. తేజులకొటారు వలుదము♦ర్పియపుఁబేరు, కడిఁదిజగరంగు తోలకరి♦కార్మొయింగు
నునుపికలిచెండు పరువంపుఁ ♦ ఒనసపండు, నాఁగఁ దగు నెన్న నన్నయ♦న్నా
తిమిన్న. 662

ఆచ్చతెలుఁగురామాయణము, బాల-పద్య 135.

సీ. కలకంఠి జఘనంబు ♦ కాంచికాస్థానంబు, మధురామృతస్థలి ♦ మగువమోవి
యన్నులమిన్న పం♦దాగ్రింబు కూర్మంబు, పడఁతుక జిల్లుసె♦న్నడుము మాయ
నీలజీమూతంబు ♦ నెలఁతధమ్మిల్లంబు, రాకేందుముఖి రోమ♦రాజి కాళి
నలినలోచన నిమ్ను♦నాభి కేదారంబు, ... క్రీ♦డ్వర్తంబు
గీ. గాఁగ నృపనందనిను మ్రోఁగరిను నెపుడు, జెలఁగుచున్నది దాని భ♦జింపఁగలుగు
పరమపురుషున కత్యంత♦భాసమాన, నిరుపమానందసంసిద్ధి ♦ దొరకకున్నె. 663

రసికజనమనోభిరామము, ఆ 2 పద్య 78.

క. నదమా పొక్కిలి జూంబూ, నదమా మెయిచాయ కోక♦నదమా పద మా
పదమా జడ నడుము వియ,త్పదమా నూఁగారు గూఢ♦పదమా చెలికిన్. 664

,, ,, ఆ 3 పద్య 68.

సీ. కనకకుంభము లెంత♦కాఁకచేఁ బెరిఁగిన, దరము లే లెఱుఁగున♦మొరయుచున్నఁ
గరటికోలెంత వం♦కరగా మెలంగినఁ, గడుజక్కిలము లెంతి♦యడుకుచున్న
భుజగఁబు లేరీతిఁ ♦ బొరలూని పారిన, మృగకులాధిపుఁ డెంతి♦యెగిరిపడినఁ
గలికితేఁటులెంత ♦ రుం♦కారంబు చూపిన, మీ లెంత పాలనెక్కి ♦ మిట్టిపడిన
గీ. నౌర యిక్కొమ్మ ...కంధ♦రోరుకర్ణ, రోమవల్లీదలగ్న శ♦రోజనయన
ముల నెదురొక్కని డయిక్కిఁంత ♦ గెలువఁగలవె, మనుజకొ♦ర్రింబున్నవాములికి య♦
య్యరిదికలికి, 665

సగ్గుపుగవూహాత్మ్యము, ఆ 2 పద్య 42.

గీ. కలికి పదియాఱవన్నెబం♦గరుఁబలాక, గావలయు నన్నిరా యట్లు♦ గాక యున్న
నఖిలసంగపరిత్యాగ ♦ లైనయతుల, కెందములకైన నాస పు♦ట్టింపఁగలఁదె 667

శివలీలావిలాసము, ఆ 1 పద్య 91.

ద్విపద. కలికివేనలి కెన♦గాక మొగిళ్లు, వెలవెలఁబాయుచు ♦ పిడిమలలో వట్టె
మొద్దియ నిద్దంపు♦ముద్దునె మ్మొగము, నుద్దివోలక మచ్చ ♦ యయినె బాబ్లిల్లి
వనఁబోఁడి బొమల యం♦దముఁ గనలేక, తునియలై మిరవిండ్లు♦ భూలి నడంగె

కలికిబేడిస లింతి♦కన్నులు నూచి, కలఁగి రెప్పలు మోడ్పఁ ♦ గానక యుండెఁ
గాకీకదళ నేత్రి♦ వాసకు నోడి, ఱవీలి సంపఁగి మొగ్గ ♦ విప్పఁదొడంగె
తొరకంటి చెక్కుల♦తోఁ దీటు గామి, రవళి నద్దములు ర ♦రాపులఁ బడియె
పడఁతిపీనులచెల్వుఁ ♦ బడయుంగరామి, నుడుగకెంతయు వేగ♦చుఁడెశ్లులలు
తెఱవమెఱుంగు వా♦తెఱ జోడుగాక, తటిదప్పిచివురులెఁ♦తెయు గాయువాఁ
ముగుద్కోఁజిగిరంశి♦ములకుఁ గిరిందగుట, మగఁతాలుతారిసంబు ♦ మానక పూనె
నుడురాజుముఖియుర్తి ♦ కుర్వి గాలేక, నుడివడి మెరయ నేయఁ♦ జొచ్చె చిందంబు
అతివబాహులవలకు♦ నఱచేతులకును, బర్తిగాక మడువులం♦ బడె బిసాంబుజము

... ...

సారంగధరచరిత్రము, కూ తి. ఆ 1.

గీ. కమలమయ్యింతి ముద్దు మో♦గంబుఁ దొడరి, గెలువఁజాలక చేకెత్తి ♦ దశము లెల్ల
విచ్చుటయు నీరజాబయి ♦ పిచ్చలించి, తరుణియుడుగులు పట్టుక♦తరల కుండె.

నృగదార్పరిణయము, ఆ 2 పద్య 15.

సీ. కస్తూరినెత్తావి ♦ కలువపుష్పంబునించి, మొయ్యకల్వలను నె♦మ్మేనుజేసి
నిండుచందురుకాంతిఁ ♦ బిండి తమ్మినినించి, కమలంబుచేత మె♦గఁబుఁ జేసి

... ...

పగడాలడాలుకొం♦జిగురుటాకులనించి, తళిరులచేతఁ బా♦దములఁజేసి

గీ. హస్తకుశలత మెఱయు నవ్యుభవుఁడు, బూనికావించెనే మొ యా♦పూర్వసృష్టి
కాకయుండిన నిటువంటి ♦ కన్యగలదె, యలరుశిలుతునిచికటారి ♦ యామిటారి.

కాశీకమాహాత్మ్యము, ఆ 3.

చ. కమలదళాక్షిహస్తములు ♦ గన్గొనఁ బద్మిని కానుదీవెపో
ణిమిఁబరికింప శంఖినియె ♦ నెన్నడ హస్తిని యూఁ బరేంగిత
కర్కిమరయుంగఁ జిత్తినియె ♦ కాకటు ఫల్కులు వేయు నేటికిన్
బర్కిమదమెసంగ సిక్కులకి ♦ పక్కున నవ్వని జాతు లేర్పడునే. 673

సీ. ఇది మనోహరకాంతి ♦ కింపైనబింబంబు, బింబంబుగాదిగి ♦ జెడను కెంపు
కెంపుగాదిది తేటి ♦ యెయింపనిమంకెన, మంకెనగాదివి ♦ ముంచి చిగురు
చిగురుగాదిది వింత♦జగిమించ్చు పగడంబు, పగడంబుగాదిది ♦ పావకంబు
పావకంబిదిగాదు ♦ పలుచనిచెఱుకుపాల్, చెఱుకుపాలిది గాదు ♦ కురుజుతేనె

గీ. కురుజుతేనెయుఁ గాదిది ♦ పునుమరసము, కునుమరసమును గాదిది ♦ గొనబుజుమ్ము

ఱన్నుగా దిది చవిఁగుల్కు ♦ నుధలదీవి, నుధలదీవియుఁ గాదిది ♦ సుదతిమోవి
తారాశశాంకవిజయము, ఆ 3 పద్య 88, 43.

ఉ. సింగము లెన్న వీరలకు ♦ సిద్ధముగా మొలబంటి మత్తమా
తంగశిరస్థలంబులు ♦ఖండింపడి మ్రొగ్గలబంటి యుఁచు సా
రంగచయంబు లెల్లను స♦రాసరిగా నెదిరింపశక్తమా
వంగడపువ్వధూమణుల ♦ వాలికచూపులకున్ భయంపడున్. 876.

శకుంతలాపరిణయము, రే వేం. ఆ 1.

సీ. మనుప యానముఁ జూడ ♦ నుల్లేఖవిక్రీడ, సఖి నానమహిమంబు ♦ చంపకంబు
కీకి కన్నులలీల♦తిలఁప నుత్పలమాల, పొలఁతి సత్కీర్తి వృద్ధి♦వొసఁగఁ బృథ్వి
జలజాక్షి కర్ణముల్ ♦చెలఁగు శిరీషముల్, కొమ్మకంఠము మత్త♦కోకిలంబు
చాన నూఁగారు భు♦జంగపర్యాతఁబు, వనిత యొప్పులకుప్ప ♦ వనమయూర
గీ. మార యంగన సొంపుచే♦నలరునృత్తి, పటిమఁ గాంచి మనోహర♦ప్రతిభమించె
సత్ప్రబంధముగతిని రా♦జ్యమునఁ జెలఁగెఁ, జిల్ల జూనిధాటి పరమనా♦చీవధూటి.

సీ. భరణీవిలాసమై ♦ పాపిష్ఠ చెలువొందెఁ, గడుఁ బునర్వసురూఢిఁ ♦ గాంచె మేను
కనదపూర్వాషాఢ ♦ఘనతఁ గాంచెఁ గచంబు, చిత్రిసత్కీళలచేఁ ♦ జెలఁగె మోము
ధరణి జ్యేష్ఠకృతిఁ ♦ దాల్చెను గటిసీమ, శ్రీవణసంగతిని నే♦త్రములు ప్రబలె
నమృతాకర్షిఖ్యాతి ♦ నలరెను గమ్మోహి, భాషితాశ్లేషయై ♦ భాష మెఱసె
గీ. శేషనక్షత్రిములు నాఁటి ♦జిహ్మములయి, పద్మపత్రాక్షినఖము లై ♦ పరిఢవిల్లె
ననుచు సిద్ధాంతవేత్తలు♦వినుతినేయఁ, జెలఁగె శుభినాను పరమనా ♦చీలామ.

ఒడయనంబిలాసము, ఆ 1 పద్య 106, 109.

సీ. నలినాక్షికొప్పు కృ♦ష్ణత్వంబుఁ బ్రాపించు, నెమ్మోముఁ బిధురీతి ♦ నివ్వటిల్లు
నక్షాస్యకన్ను ల♦బ్జాక్షతిఁ బహియించు, నధరంబు మాధవ♦ఖ్యాతి నమరు
నలివేణి ..... ♦యవ్యక్తత్వముఁ గాంచుఁ, జేయి పద్మాహిత♦స్థితి భజించుఁ
గరియాననూఁగారు♦హరిలీల భరియించుఁ, గౌ నసంతతిభూతి♦గరిమఁ దాల్చు
గీ. నాభి పురుషోత్తమాకృతిఁ♦బ్రాభవిల్లుఁ, దనువు సోమాంశుకస్ఫూర్తి♦దనరునిట్లు
భూమ యవయవగతి ♦ష్ణు♦భావ మెంది, వెలయుచుండు జనావళి♦నినుతినేయ.

బిల్వణీయము, 1 పద్య 50.

సీ సారంగమదహారి ♦సంపన్నత వహించు, ఘనసారసచ్ఛాయ ♦ కడు రహించు
సారంగమదహారి ♦ సంపన్నత వహించు, ఘనసారసచ్ఛాయ ♦ కడు రహించు
సారంగమదహారి ♦ సంపన్నత వహించు, ఘనసారసచ్ఛాయ ♦ కడు రహించు

సారంగమదహారి ♦ సంపన్నత వహించు, ఘనసారసచ్ఛాయ ♦ కడు రహించు
గీ బాలికామణి తనుమధ్య ♦నీలచికుర, చారుతీర్ఘ్ఘలోచన ♦ సరసహసన
తరుణమోహనమూర్తి సొం♦దర్యవదన, నవ్యసౌరభనురుచిర♦నఖరలీల.

కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 2.

సీ. ఈవిద నీకొప్పు నీ♦లోత్పలంబులగుంపు, భ్రామ నీకన్నులు ♦ పంకజములు
లలన నీనాస తి♦లపుష్పనూనము మధు,కములు నీచెక్కి♦ళ్లు కమలగంధ
తెఱన నీముద్దువా♦తెఱ పాటలము మల్లె, మొగ్గలు నీదంత♦ములు మృగాక్షి
చెలదినీ ..... ♦ విరిచెండ్లు బంధూక,ములు నీకరంబులు ♦ మర్దుగుమ్మ
గీ. నెలత నీమేను సంపెంగ♦నీపదములు,హల్లకము లింతి నుమనోల♦తాంగి నిన్ను
బువ్వుగమిచేత నిర్మించెఁ♦బో విధాత, ...

,, ,, ఆ 5.

సీ కొమ్మించుతీవయో♦క్రొమ్మించుతీవకు, నిశ్చలాంగద్యుతి♦నెనయు చెట్లు
జాళువాబొమ్మయో ♦ జాళువాబొమ్మకు, మేనఁ జల్లనితావి♦మెలఁగు చెట్లు
మందారవల్లియో ♦ మందారవల్లికి, మందయానంబు చెం♦పొందు చెట్లు
మరుఁడెక్కు దంతియో♦మరుఁడెక్కుదంతికిఁ, బలువాక్యనైపుణు♦ల్లలరు చెట్లు
గీ. తొర యీనారి చారుశృం♦గారధంగి, బరిఢ యీచాన సొందర్య♦విలసనంబు
లహహ యీబోటి బిబ్బోక♦హావగరిమ, మనుచుఁ గొండఱుపర్ణించి♦రనుపమోక్తి.

చంద్రికాపరిణయము, ఆ 5 పద్య 37.

సీ. వర్షాభ్రలక్ష్మియో♦వనిత సములస,ద్ధారాపయోధరో♦దయము జెందెఁ
గురురాజుబుద్ధియో♦కోమలీకర్ణని,ర్భ్రాంతిదృగంతవి♦భ్రాంతి నలరె
వింధ్యభూమూర్తియో♦వెలసి తుంగశ్యామ,ల...సౌభాగ్యలీ♦లలఁ జెలంగె
వానరసేనయో♦మానిని నుగ్రీవ,నీలాంగదాప్త రా♦ణిం చి యుండె
గీ. గురుకటిద్వయులోహి తా♦ధరము వికచ,లోచనోత్పలములు జంద్ర♦రోచమాన
హాసమును మందగతిభాస్వ ♦ దంఘ్రియుగళి, సౌమ్యతయుఁ గాంచె గ్రహసము♦
స్యయొ లతాంగి.

వాసవదత్తాపరిణయము, వ. వీ. ఆ 1 పద్య 225.

సీ. సవ్యాబ్జకళ లీను♦నఖలీల ముఖలీల, సఖలీలమై కాను♦చంద మలరు
నాగరాజముఁ గేరు♦నడతీరు జడతీరు, మెడతీరు చందంబు♦మేర మీఱుఁ
గుసులజాలముఁ జూపు♦గనుదోయి....., నునుదోయికేలించు♦లనుహసించుఁ
దొలుకరిక్రమించుఁ♦దడలింపు నొడలింపు, గడలింపుసేయు శృం♦గారరసము

గీ. చన్నుఁగొనితపద్మరాగంబు♦పదము రదము, ధన్యఘనసారబింబంబు♦తావి మోవి
కలితరసధంగములుదృగా♦వళులు వపులు, జితలలితకాంచనం బింతి♦చెక్కు ముక్కు.

రుక్మిణీపరిణయము, సత్య. భ ఆ 2 పద్య 19.

సీ. దుర్యోధనధ్వజ♦తులితమా కీర్ణడ, కపికేతుశంఖమం♦గళము గళము
లలిఁ బాండురాజ♦లాసంబు హాసంబు, ఘనధార్తరాష్ట్రసం♦గతులు గతులు
గురుతరగాంగేయ♦కుంభిసంభవకళా,సంధాయి .....
కర్ణసన్నిధిగతే♦క్షణము లీక్షణములు, సౌనుదిత్తిపరిభా♦షకము ముఖము

గీ ధర్మరాజకర్మంబు లా♦తరుణిబొమలు, ఉభయభారతియోధుల♦నొకటిసేయఁ
బలఁచి విధిసృజియింపఁగా♦వలయుఁజుమ్మి, గాకతిక్కన సౌందర్య♦గరిమకలదె.

పద్మినీపరిణయము, ఆ 3 పద్య 131.

సీ. మగతేఁటిగరులక♦నుగుపమంగరులకు, నేనాటినేస్మ మో♦యెఱుఁగరాదు
యిలఁ జందురిగోమున♦ కింతినెమ్మోమున కేమిగాంపత్యమో ♦ యెఱుఁగరాదు
కిపురంపుఁదాఁకిడ♦ గలికికెమ్మోవికి, నేయనుకూలమో ♦ యెఱుఁగరాదు
బంగారుగిండ్లకుఁ ♦ ....., నేయనుబంధమో ♦ యెఱుఁగరాదు

గీ. కరుకుమగమీలు తెలిరాల♦కనులడాలు, కాంతిజగిచూపు మరుచేతి♦కలువతూపు
నతిని మైమించుతళతళి♦యనెడు మించు, నొక్కచోటనె బుట్టని♦దొకటెకొడవ.

రాధికాసాంత్వనము, ఆ 8.

సీ. మేను మించులఁ జేసి ♦ వాని చాంచల్యంబు, వాలుఁగన్నులయందుఁ♦గీలుకొలిపి
శశి నెమ్మొగ మొసర్చి♦చందురినందలికప్వ, కుటిలాలకములందుఁ♦గుదురుపఱిచి
కెంపు వాతెఱఁ జేసి♦కెంపుకాతిన్యంబు, ...
వియలు గోల్లోనరించి ♦ వియలసౌరభ్యంబు, నిట్టూర్పుగాడ్పుల ♦ మట్టుపఱిచి

గీ. నలువగావింపఁబోలు నీ♦చేలువనొర,యువఁగఁ జెలువొందె నాచాన♦హంసయాన
యమృతపుంబావి యరిదియం♦దములదీవి, యాణిముత్తెమ్మ వలరాజు♦నలరుటమ్మ

కవిజనరంజనము, ఆ 1 పద్య 70.

గీ. మిసుల శశికాంతమైననె♦మ్మొగముచేత, నెఱిమహాసీలరుచులైన ♦ నెఱులచేత
జలజరాగములయిన పా♦స్తములచేత, రత్నమయమగఁ గామినీ♦రత్నమమరె. 698

భర్తృహరినుభాషితము, ఏ. ల. శృం. పద్య 16.

ఉ. నెన్నెల నవ్వుగాఁగఁ బయి♦విప్పు కళంకము కొప్పుకప్పుగాఁ
జెన్నలరన్ సుధారసవి♦శేష మశేషము తియ్యమోవి గా
నున్నతచంద్రబింబగత♦సారము తోరముగా గ్రహించి వే

వెన్నిక సీతమోము రచి♦యించె బరించి సమంచితద్యుతిక్ 700

రామవిలాసము, ఆ 3.

మ. కరయుగ్మంబులు పద్మరాగములు వ♦క్త్రింబుల్ మనోహారిచం
దిరకాంతంబులు కుంతలంబులు మహా♦నీలంబులు న్లోనునన్
దరుణుల్ రత్నమయంపుబొమ్మలు;నుమా♦తథ్యంబుగా భోజతు
ల్యరసజ్ఞత్వమువిశ్రిలా నుగభివ♦ల్లామానిసీమస్థా. 702

భర్తృహరినుబాషితము, ఎ. బా. శృం. పద్య 16.

ఉ. ఇమ్మెయిఁ బెట్టుచాయలవి♦యెన్నఁగ నేటికి సైజకాంతిచే
నిమ్మదిరాక్షి మోముసరి♦యిచ్చట నెచ్చట లేదు చూడ నీ
నెమ్మది సంశయంబయిన♦నిక్కము చేసెద నిప్పు డాన నా
తమ్ములమీఁదఁ బెట్టుకొనె♦దన్ద్విజరాజుకుఁ జేయి సాఁచెదన్. 704

సునందాపరిణయము, ఆ 2.

సీ. మించిదృష్టికి మిఱు♦మిట్లుగొల్పెడు నిది, తెలియఁగారు మెఱుంగుఁ♦దీగయే మొ
కార్మెఱుంగునకిట్టి♦కళ గలదే యిది, సొబగైన వెన్నెల♦సోగ యే మొ
వెన్నెలసోగకీ♦చిన్నె లున్నవె యిది, మఱుని రాచిల్క సాఁ♦భార్యిణి యే మొ
చిలుకసాంబ్రాణికిఁ♦జెలువంపునడలుండు, నా యిది కలికిరా♦యంచు యే మొ
గీ. కలికిరాయంచ కీసోయ♦గంబు గలదె, యెమ్మెగలసిని జాఫువా♦బొమ్మయే మొ
జాఫువాబొమ్మకీలా♦సములు గలవె, మెచ్చ నగు నచ్చరవెలంది♦మిన్నయే మొ. 706

ఉత్తరరామాయణము, ఆ 4 పద్య 189.

సీ. పలకారియంచ గా♦పలెఁ గాకయున్నచో, నధరంబు చరణంబు ♦లరుణమగునె.
కలికిరా చిలుక గా♦పలెఁ గాకయున్నచో, ననఱిల్తుని పహించు♦కోనఁగఁగలదె
కప్పురపుర్తనంబుగా♦వలెఁ గాకయున్నచో, గన్నభూసతిరత్న♦గర్భ యగునె
తొలుకారుమెఱుంగుగా♦వలెఁగాకయున్నచో, జంచలాలోకముల్ ♦సంఘటిలునె
గీ. కంతుబాణంబు గావలెఁ♦గాకయున్న, భువనమోహన శృంగార♦పూజ్య యగునె
యనుచుఁబొగడంగసకలలో♦కైకమాన్య, యయ్యె సుమమాన్యయైమించె♦నవనికన్య

దశావతారచరిత్రము, ఆ 7.

సీ. నెఱిగొప్పు మేఘసం♦దేశంబు కనుదోయి, యందమా కువలయా♦నంద మురయఁ
బొంకపు మోము ప్రబ♦బోధచంద్రోదయం, బధరంబు మణిసార♦హార చూడఁ
జెలువంపుఁ జిఱునవ్వ♦సిద్ధాంతకౌముది, ... రసమంజరి నుతింపఁ
. గరయుగంబుల కాంతి♦కావ్యప్రకాశిక, ఘనకనితంబము రసా♦యనము తలఁపఁ

గీ. వనవలంకార మతనుశా♦స్త్రయులుచూపు, లహహ మధ్యంబునాటకం♦బవనిలోన
విద్యలకు నెల్ల మూల మి♦వెలఁదిఁ గనిన, విద్యలుపఠింపఁగా నేల♦వేఱెబుధులు.
హంసవింశతి, ఆ 2 పద్య 142.

సీ. బలితంపుఁ బులినంపు♦వెలఁదెంపుజఘనంబు,పోఁడిమెన్నఁగనొక్క♦నాఁడుపట్టు
విరితేమ్ములనుగన్ను♦పిరిఁజిమ్మునదనమ్ము,చెలువ మెంచుటకొక్క♦నెలయుఁబట్టు
నిరు లెస్సఁదుమును గుప్పు♦నెతికప్పు గలకొప్పు, పగిణుతింపఁగాఁబో♦బ్దంబుపట్టు
జిత్తజంభకరికుంభ♦తతిడింభ .....,యుగమెన్నఁటకునొక్క♦యుగముపట్టుఁ
గీ జోక్కటపుతికమిసిక్క♦పైక్కుజక్కు,నఖములనుతింపఁగల్పకాం♦తంబుపట్టుఁ
గెంబిగురు పంజకెంజాయ♦పుంజిఁ దెగడు, పదము లెన్నంగ బ్రహ్మక♦ల్పంబుపట్టు.
హంసవింశతి, ఆ 4 పద్య 74.

మ. సతి శృంగారగసరిసంతియనఁ జం♦చద్వేణిశైవాలనం
తతి శోభిల్లిపులిన్నోన్నతి న్నయనమీ♦నక్రీవళిభంగసం
గతి నాభీసలిలభ్రమా♦వగశరం♦బిమ్మార్తవక్తాబ్జ
ద్యుతి.....రఁజూంగిలీలఁ జెలువొం♦దుం జూడ్కికిన్ వేడ్కగన్. 710
శకుంతలాపరిణయము, పె నా. ఆ 2 పద్య 78.

సీ. పంకలగ్నతలేని♦పద్మినుల్ పిర్యుసిన,ర్థింగీకృతునిఁ జేయ♦నట్టిసతులు
మధుపానమత్తరూ♦పధృతినందసిలోన్మ, లమలీనత్వమున నిఁ♦పగు నురమణు
లకృతపల్లవరాగ♦లగు లతకూనలు, ద్విస్వభావతలేక♦వెలయు కన్య
లనుని తేజముఁ గుర్వింగ♦నీయని యనసూయ, లేకశీఁకినిగూడ♦కెనయుచామ
గీ. లెంచ వితపాళిసంగతి♦యించుకయిన, లేని కలకంఠులు నురాగ♦మానుష క్తి
భావమున లేని భామలప్పట్టనమున, శీలవతు లందురు గుణానుకూలవతులు. 711
అచలాత్మజాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 16.

సీ. పడఁతిమేల్నడత లా♦పరమహంసల కైన, సతినఖస్థితులు స♦ద్వితతి కైన
వనితకర్ణవకాంతి ♦ యనిమిషావళి కైనఁ, గన్నెపెన్నెఱిగుంప్ర ♦ ఘనుల కైన
వనజాక్షివదన మా♦శ్వరశిఖామణి కైన, వెఱపిపల్కులు శుకా♦దులకు నైన
పాణిపాక్షియిటిగౌను♦ హరికైనఁ బల్లవా,ధరయూరులు నగ♦తరుల కైనఁ
గీ. బట్టి వర్ణింప నలవిగా♦నెట్టు లుండ, నతివ యాసొంపు లా పెంపు ♦ లానెరాయి
యారములు బీరములును శృం♦గారములును, దరమె లెక్కింపఁ దర్కింప ♦
నరుల కెపుడు. 714

,, ,, ఆ 2.

పీ. పుడమి..... ♦ పద్మంబు మొగ్గలో, పసిడికుండలో వేరు ♦ పఱుపురా ము
బింబోష్ఠికన్నులో ♦ బేడిసమానులో, కపురంబు బీకులో ♦ కనకగరాదు
కమలాక్షియూరులో ♦ కటికకరంబులో, యరటికంబంబులో ♦ యరయరాను
పూబోడిపదనమో ♦ పూర్ణేందుబింబమో, తపసకుటుంబమె మేలు ♦ దెలియరాను

గీ. లెక్కటొయ్యారియమ్మక్క ♦ చక్కదనము, మాయురే జాణయనుని ♦ రూటిమాటి
కిచ్చ దలపోసి మెచ్చిర ♦ య్యింతి సొబగు, రచ్చరచ్చలఁ గూర్చున్న ♦ గసికులెల్లఁ.
నుత్తరాభాండేశ్వరము, పద్య 89.

చ. మనువచదంబు కోకనద ♦ మా నదరూనదమా పరిణాభి న
మ్మగనగరూపుభాగ్యకర ♦ మాకరమాకరమా మృదూక్తి లెం
చుగఁ గటిసీమ మోహదర ♦ సాదిసాదరసాధుకంఠలీ
లగళనినాద మెన్న పిక ♦ లాళికలాళికలాకచాళియున్. 719

చ. ఘనకబరీ.....కృతులు ♦ కందగమై దగమై రసైక్యమై
చనుమదికంతవక్త్రికములు ♦ సాదరమా దరమా రమాకమా
దినసుగవాక్సితాంగములు ♦ లేసెలతో నెలతో లతోక్తితో
నెనయను నాశిజంఘగతి ♦ హేమకరిన్ మకరిన్ గరిన్నగున్. 720
యామినీపూర్ణశీలకావిలాసము, ఆ 2.

గీ. రమణిమధ్యనితంబద్వ ♦ యగ్గమనమహిమ, సరణిహారిభృగుపాదములకు ♦ క్ష్మాణనిలాస
మసురిభారతభాగవ ♦ తాదికావ్య, మైనరామాయణపురాణ ♦ మాట యురుదె 721

పీ. శిరిరంగధామ మీ ♦ చెలువమున్దు మొగంబు, తిరళాక్షి నాభి కే ♦ దారగరిమ
మానినీమణిపల్కు ♦ మధురామృతమ్ము దిల్కా, నతివ.....భి ♦ దాగిదిమహిమ
చంచలాక్షి కిఱుందు ♦ కాంచీపరికాశంబు, వనితాపవ్ళ మొనా ♦ నారణాశి

గీ. గాఁగ నుత్తేత్రిమహిమచే ♦ ఘనతిమాఁ, చెలయు నీయింతిఁ ..... ♦ విమలపుణ్య
చరుఁడు పరమచిదానంద ♦ వార్ధిఁ జేరి, బహుళసంసిద్ధి బుద్ధబో ♦ హ్మాండు గాఁడె.
వేంకటేశ్వరవిలాసము, ఆ 2 పద్య 65, 66.

ఆ. తరుణి మోము జూచి ♦ పరిణాను దానని, కమలవైరి చేరె ♦ గగనసీమ
దర్పణంబు పోయి ♦ దాఁగెను గరిమతో, నబ్జకాంతి రేయి ♦ నడఁగి యుండె.
గయోపాఖ్యానము, ఆ 1.

పీ. చంద్రమండలనిభా ♦ స్యంబు గల్గుటఁ జేసి, కమలాక్షి శ్రీలక్ష్మి ♦ కరణివెలయుఁ
గాఠిన్య.....♦ గౌరవంబు సెలంగి, గిరిరాజపుత్రికా ♦ కృతి వహించుఁ
జార్ధోక్తిచాతుర్య ♦ పాటవంబులు గల్గి, వాగ్దేవిసాటియై ♦ వన్నె కెక్కు

లిత సౌందర్య కళాపరిపోషణుఁ డాంచి, యలరువిల్తనిసతి ♦ యనఁగ బరఁగు

గీ. విశ్వకర్మకృతాత్యూల్య ♦ విచిధరత్న,జాలనిర్మిత భూమిపాఁ♦చాలి యనఁగ
చెలసి సంపాద్రిప్త తారుణ్య♦విభవ యగుచు, నిఖిలగుణ శోభి సీమంతి♦నీ♦ధూటి.

బ్రిహన్నాయికాఖండము, ఆ 3.

క. పద్మములంఘుల్లి పొక్కి లి, పద్మాకర ముత్సీయుగము♦పద్మము కరముల్
పద్మము లాస్యము పద్మము, పద్మాకృతినమ్మ పడిమి♦పట్టి తలంపన్. 725

ం మచంద్రోదయాఖ్యానము, వా. కో. ఆ 2 పద్య 78.

క. సరమా పొక్కిలి మాకిక,స్తనమా ; శిపాళి యలిది♦సరమా జడ పూ
సరమా బాహుయుగము కే, సరమా తినుకాంతి చూపు ♦ సరమా చెలికిన్. 726

క. కమలాకారములై నే, త్రిము లానన పాదములు కరంబులు దనరన్
రమణీమణి వసులతిలిని, కర్మిత పహీంప నని డలఁపఁ♦గా నేమిటికిన్. 727

ఉ. ఖండిరిసుండలేక ధర♦పైఁడు బింబఫలంబు కానినం
బండుఁ దపించులేఁజిగురు♦టాకులు తావులు లేని కెంపు లిం
పొందెడు మార్గవాకృతి స♦గున్నతిఁబొందనివిన్నిమి బు లా
చందనగంధిమోవిరుచి ♦ చందము లందము లందసేర్చు నే. 728

గీ ఆఱుమూఁడైనతొమ్మిదు♦లమితమధుర,సముఖరుచులైనద్రాక్షరాజ♦వితుఖముఖము
లయిన పంకేరుహంబుల♦నధివసించు, శ్రీలు కోమలి వీనుల ♦ చెలువుఁగనుఁ నె. 729

క నగమా .....ప, న్నగ నూఁగారు పూగ♦గమా మెడసో
యగ మాతుగమా చూపులు, మగమా నికటూ రదాఁ ♦ మిగురాధరికిన్. 1781

మిత్రవిందాపరిణయము, రా. జ రం ఆ 2.

మ. వరసారంగవిభాతి శ్వేత్రిజలజ♦ద్వంద్వంబు పున్నాగనుం
దరమై యూనము మేఘురంజినిరుచిం♦దాల్చి నుభ్ శంకరా
భరణాభంయి రోమరాజిఘనరూ♦పశోభిఁ కళ్యాణిభా
నురమై యుంటను రాగసంపదవహిం♦చు నాబీకారత్నమున్. 1812

శశాంతిలాపరిణయము, ళ. వేం ఆ 2.

వీ. కర్ణశ్రేత్రభూర్యాయ♦గములు శ్రీకారాబ్జ, పత్త్రికందర్పచా♦పముల నెల్ల్చా
గాంతి సౌరభ నీల♦కుంతీంబులు హేమ,పాటలబంధిర♦ప్రభల నడఁచు
గమనభూషణనిక్వ♦ణములు గలహంస, కలకంఠమదనాస్త్ర్రో♦ముల నదల్చు
శ్రాంతి నుస్మిగ్ధాన♦పరణులీలాకాము,దీవీణలనుజాల ♦ ధిక్కరించు

గీ. నమూర్తియీ కాంతరూపంబు♦వనిస్తుందు,హాటకము మెత్త గాదంచి♦యమృతరసము
పోసి మెసిచి మహోద్భుతం♦బుగ నజుండు, నేను మెచ్చుటకై దీసి♦నిలిపె నేమొ.
వేంకటాచలమాహాత్మ్యము, ఆ 4 పద్య 258.

పీ. జుజుకేశములయందుఁ♦గృష్ణత్వమును నిల్పి, ...గిరీశత్వ♦మును ఘటించి
ఘనచతురాస్యత్వ♦మును బలుకులఁ బెట్టి, వరమధ్యమున హరి♦త్వంబుఁ జొనిపి
గరిమాలకంబులఁ♦గాలత్వమును గూర్చి, వపువునఁగర్బుర♦త్వంబుఁ జేర్చి
యధరంబునందున♦ నరుణత్వమును దార్చి, దరహాసమునఁశుచి♦త్వంబుఁ గొలిపి

గీ జాలయు ప్రాణులనబ్జత్వ♦మును బెనంచి, మోమునవిధుత్వమిడిబ్రహ్మ♦కాముననిల
గొలువఁగా నెల్లదేవాంశ♦ములహరించి, పూని రచియించియిచ్చెఁగా♦బోలుదీని.
కవిజనచకోరచంద్రోదయము, ఆ 4 పద్య 163.

మ. తిలముం జంపక మింతినాసఁ గని మైత్రిం గోరి చాంపేయ ము
జ్జ్వలగంధాప్తిఁ గనం దిలంబు తడలా♦భవ్యాధిఁగూల న్నితా
మలతా తత్ప్రసవౌఘముం బొదివి హే♦మం బూన్చె నాసాప్తతు
దెలుపన్ నేహమునన్ స్వగంధము హితా♦ర్థి న్నైఁప రార్ద్రాంతరుల్. 736
ఇందుమతీపరిణయము, మ. నృసిం. ఆ 2 పద్య 121.

చ. చెలిమధురోక్తితోన ప్రగ♦ల్భేచ్ఛలొనిన నూనరసంబు గాంచె ని
చ్చలు రసభంగ మొందె విగ♦ల్పత్వము శ్రోత్రరసంబు చెందె ని
ష్ఫలత ఫలాసవంబు ముఖ♦ధంగము నయ్యమృతంబు పూనె ని
మ్మలఁ దుదినోడి నిక్షురస♦ముం గనుఁ బల్వదనం బెసంగఁగన్. 737

గీ. పాణిపాదాధరములుపల్♦వాళిగణులు, దశననఖరము లమలమౌ♦క్తాఫలములు
కదను నీలము తనువెల్లఁ♦ గాందనంబు, తరుణి కామ్యత్వకథనత♦లయుదె నీకు.
,, ,, ,, ఆ 3 పద్య 43.

మ. మ్రొత్తతారామలమై తిచే నముఖిచం♦దుండొప్ప రోహాయత
స్థితి తారల్ చెలియంజతమ్మలను బో♦లెనే వాటినుగ్రీవసం
గతి తారామలమైత్రి మించులలు వే♦డ్కంగాంచి యిందన్నద
మ్మలబొందొనని దోషయోగులకు వ♦మ్మల్ గావె సద్వర్ణల్. 739
నుబ్రహ్మణ్యవిజయము, ఆ 1.

గీ. అబల మధ్య మనంతక♦శ్యాణగుణర, మాపరిభ్రాజమానంబు♦ రూపహీన

మగుట సవికల్ప నిర్వికల్పాన్యవాద, ములకు నెప్పుడవిషయమై ♦ యలరుచుండు.
నుమనోమనోభిరంజనము, ఉల్లాస. 2 పద్య 88.

సీ. కలశాంతి శృంగార♦జలధి మధ్యంబున,...మందరాద్రిగాఁ ♦ గుదురు పఱిచి
వెలఁదివెన్నునఁ దూగు♦వేణినిదరిత్రాడు, గాఁగరంబులఁ బట్టి♦కాంక్ష లూర
దరచఁగా నమృతంబు ♦ తఱుచుగా జన్మింప, నరవిందశరుఁడు తా♦నాక్రమించి
యందులో సగపాలు ♦ సతివమోహని జేర్చి, నిలిచిన సగపాలు ♦ నేర్పు మెఱయ

గీ. నందనుమరంగఁ దన భుజ♦చందు నిలిపి, యవనిలోఁ దీయనిల్లుకాఁ♦డనఁగఁబరగె
ననుచు మగువలు వినుతింప ♦ నాత్మయందు, సంతసిల్లుచునొప్పారా♦దంతిగమన.

క. చక్కని మాక్తికహారం, బక్కజమగు రత్నపదక ♦ మమరిన యురమున్
జక్కరదిండివజీరుని, చొక్కపు సీమాసనంబు ♦ సొబగు వహించెన్. 743
శశిరేఖాపరిణయము, అప్పప్ప. ఆ 1.

ఆ. ఉవిద నేత్రిసామ్య♦మొందఁగాఁ గడఁగిమీ,నొక్కయేటఁజిక్కి♦నొక్కనెలకె
పద్మ మోడె నొక్క♦పగటికే చెడెఁ గల్వ, సఫలమగునె లోకా♦జడగతులకు.

గీ. ము ఖ...మీనలోచన♦గోనితంబ, యబ్జధామాస్య హరిమధ్య♦యఖిలోజ
చాపనుభూర్తియుగళీనకీ♦జంఘ యతుల, కన్యనగసక్రియలరాశి♦గాదె తలఁప.

ము గతిమత్తేభము నాసచంపక మొగిన్♦గైశ్యంబు కందంబు సం
గతవాక్యంబులు మత్తకోకిలలు దృ♦గ్వ్యాపార మయ్యుత్పల
ద్యుతి మో మంబురుహంబు జేహగుచి ♦ద్యున్మాల యీమానినీ
తతవృత్తస్థితు లెన్నఁగా దరమె తత్♦వాగ్జాతికైవన్ ధరన్. 747
భద్రాపరిణయము, ఆ 2 పద్య 107, 112, 113.

చ. వదనముగోముఁగాంచి మది♦వారిజమంచుఁ దలంచి తొక్కఁగన్
గదలిచి మేనువంచి దుము♦కం దనుకించి మదించి ముందటన్
గుదురగునాసికాకనక♦కుట్మలమున్ వెసఁగాంచి నిల్చు తు
మ్మెదలో యనంగ ముంగురులు ♦ మించె లతాంగి లలాటసీమపై. 740
పల్లపీచల్లవోల్లాసము, ఆ 2 పద్య 196.

క. కచజలదగాత్రి చంచలా♦కమ్రివదన, కంజశాత్రివ నఖి తార♦కావ్రిజముల
నింపు మీఱుచుఁ దనరారె ♦ నిందువదన, లలితమై యొప్పగగనత♦లంబుకరణి.
రంభానలకూబరవిలాసము, ఆ 3.

ము. వరహేమాంగలతల్ మదాలసలు భా♦స్వన్మంజుఘోషల్ స్ఫుర
ద్ధరణీనేత్రిలు రత్నమంజతులు ప్రో♦ద్యద్ధాన్యమాలల్ నుమో

త్కరరంభోరులు చితిరేఖశశిచే♦ఖల్ కుందదంత ల్పురీ
పగకాంతిల్ నురకాంతిలై వఱులుట♦ల్వర్ణింపఁగా శక్యమే. 731

రఘురామచరిత్రి ఆ 1 పద్య 46.

సీ. తామరపూఁబోల్♦కామినీవదనంబు, భున్నతుజాబిల్లి♦ చెన్ను మించెఁ
గలువఁ బోకులఁ, బోలు♦ కలికికన్నుంగవ, బేడిసనిమానుల♦న్పింపఁ దోఁచె
మొల్లమొగ్గలఁబోలు♦ తెల్లని పలుగమి, రహిమించునట్టి వ♦ఱ్రముల మించె
బీరపూఁబోలునా♦బిడగొము నెమ్మేను, సౌదామనీకాంతి♦ సరణి మించె

గీ. నుద్దులో ముద్దు మోహన♦ మోహనంబు, జోకలోజోక సాగసులో♦ సోయగంబు
నీటులోనీటు లన్నిగ♦న్పింప నగుచు, దీవి నాటిల్లె సత్యభా♦మావధూటి. 752

సత్యభామాపరిణయము. ఆ 2 పద్య 28

క. ఱుడ కందము నడకందము, కడుముందము చిందము న్న♦గందగు సాగపా
మెడ కుందము రదబృందము, నడుమన్ నడుమున్నసృష్టి ♦ నలువయె మఱిచెన్.

గీ. కర్ణములఁ జూడ శ్రీశోభి♦గానుపించుఁ, గరములరయంగఁబద్మనై♦ఖరిసెనంగుఁ
గనులఁ దిలకింపఁగమలాభ♦దనరియుండుఁ,లలనమ మ్మాటికినిజమ్మ♦లక్ష్మిసుమ్మ్ర.

క. వసజాక్షి నడుమునైఖరిఁ, గన మందురు లేనిదైన♦కతమున భూ:లో
జను లంద అంతకన్న న,వని వర్ణింపఁగ నగి న♦భంబనుట దగున్. 755

రామరాయవిలాసము, ఆ 3 పద్య 34, 36, 37.

ఉ. పువ్వులఁబోలునంగముల♦ పోలికఁ జూడఁగ నెన్నఁబోలు లే
జవ్వనమూరయంగ నెజీ♦చక్కని రూపము చుక్కఁబోలు నా
కివ్వధ మెల్ల వారయఁగ♦ నెన్దియు నొండు కొఱంత గానరా
దివ్వనితా లలామ మిపు♦ డిచ్చట నుండఁగ హేతు వేమొకో. 756

కాళిందీపరిణయము, ఆ 2 పద్య 70.

చ. కమలజుఁ డాలతోంగి మృదు♦గాత్ర మొనర్చి కడానికిం నుగం
ధమునిడకున్న యాకొఱంత♦ దప్పఁగఁ జేసెను బుష్ప పీవసన్
వివితిసముజ్జ్వలజ్వలను♦ పీచుటకై నియమించుపోల్కి నా
కవలముఖీమణింబరుప♦కర్మల పాలొనరించె నక్కటా. 767

చ. ఇలపయిఁబుట్టు టగ్రములు♦ పొచ్చుగ నూర్ధ్వముఁ జొటఁ జెట్లకుం
గలయది గాదె పృథ్వియగు♦ కాంతలసత్కటిసీమకీర్తిందటన్
మొలచి త్రయూరుకాండమిప♦మోచ లధోగ్రములొందు జంఘల

నిర్వలసీతకుట్మలంబులను ♦ వింతగఁ దాల్చె నిదట్టి చిత్రమో. 696

శంతనూపాఖ్యానము, ఆ-3 పద్య 57, 62.

ద్విపద. నిండుచీకటి నేలఁ♦నీలంపుఁడాలు, గండుఁదుమ్మెదచాలఁ♦కల్కిముంగురులు
నూతన హేమంబు ♦ నునుమెయితీరు, లేఁతచందురుఁబోలుఁ♦లేమనెన్నుదురు
ఇంద్రచాపాగంబు♦లింతి కన్బొమలు, చందురినిపియుసఖుల్ ♦చామనేత్రములు
శ్రీకారముల నిర♦సించు కర్ణములు, ఆకల్కి నునుఁజెక్కు♦లరయ నద్దములు
... ... 697

సారంగధరచరిత్రము, భా. శం. ఆ 1.

ఈ ఇవ్వాసూఁకి మెఱుంగునాసికముతో♦ నీడౌదు నేమంచు నా
నువ్వుంబువ్వును జంపకంబు కడఁకన్ ♦ బోఁడ మధ్యస్థమై
నువ్వున్ సాన్యముచేసి చంపకముత♦న్ను న్వీడనాడంగ నో
దవ్వైపోవుట బంభరావళికి గం♦ధస్యాంతిముం దెల్పుచున్. 698

విశ్వకర్మపురాణము, ఆ 5.

గీ. శిశుతయునుపీడి పూర్ణతఁ♦జెంది యైన, నెలఁతనిటలంబు కెనరాక♦సీరజారి
యష్టమీతిథి కష్టస♦మాశ్రయముగఁ, గొంకి పేరొందె బాలమ్మ♦గాంకుఁ డనఁగ.

ఉ. శ్రీకరకర్ణపంగతి ప♦రీక్షను నేర్చియుగంబు ధారిణ
ధ్యాకృతిమానతేజనక♦శంగొని యబ్బురుచిం గ్రహించి మ
ల్లోకమునందెనోయని వి♦లోలతఁజూచి విధాత మీఁదు రా
నీక లిఖించుకేళి లస♦నింతికి వింతగఁ దోఁచె భూర్జిలతల్. 700

గంగాగౌరీవిలాసము,

గీ. సగసిజానన తొడలు బి♦త్తరముచేత, సమదకుంజరరాజహ♦స్తముల గెలిచె
నందుచేఁ గాది యధికల♦జ్జాధరంబు, మించి వక్త్రింబు విడిముణి♦గించుకొనుట.

గీ. జలనిధితరంగములచెంత ♦ చిలువఁ జేసి, పైఁబరుండిన కటిచేల్పు♦పగిది దాని
వఱులదరిఁ గుల్కు నూఁగారు ♦ పామువోఁద, నిండువేడుకతోడఁబ♦రుండవిలఁడె.

నీలకుంతలావిలాసము.

మ. శశిపత్కుమయ మెన్ని యాత్మయకళో♦పంపూర్తిపైకిన్ దాత్మహృ
ద్వశుఁడై దీని సృజించుకాలమున వ♦క్త్రింబయ్యెనో తా మహా
ర్హశయూన్యస్థితి నుంట రోసి తొలఁగెన్ ♦ రే యేఁడటంచుం దదం
ఘ్రిశయాకాంతనఖాకృతిం బొలిచెనో♦కీర్తింపఁజక్వచిత్తారకల్. 702

నృసింహావిలాసము, ఆ 3.

ఉ ఆరతనాలకుప్ప యమృతావగతెప్ప నుమాస్తనోటలో
జారెడిపూలకుప్ప సగసంబగు తేనెలతిప్ప ముత్తెపున్
వారపుజిప్ప మామిడుల చచ్చురసమ్ములగొప్ప నాగ నా
సారసగంధియొప్ప మురశాసన నాకు వచింప శక్యమే. 703

భార్గవపురాణము, ఆ 4.

సీ. హరిశుధ్యయగుట నొయ్యనజూచి....., కుంభముల్ పయ్యెద కొంగుమూయ
భోనేంచుపసమించు నూరగారు గని ముఖి, చంద్రుండు కురులను చాటుకొనగ
గజహస్తములసొంపు గలయూరువులఁ గాంచి, చూడపద్మంబులు జడిమ నొందఁ
జంపకపరిసరదుర్జయనాసికమునకు, నళికులాలకములు చలనమందఁ

గీ. గంమమ్మలెలచిటి తాళీతులనెగసి, మించి మెఱుఁగుమరి పెంబు మిగులఁగచుర
నించువిలుకాఁడు నేమించి పెంచుకొన్న,యంచగతిఁగొల్వుఁజేరన మ్యబలవచ్చె.

శివరాత్రిమాహాత్మ్యము, లో సో ఆ 2.

సీ. యామినీ భామినీ మామినీమణులెన్న, సీమంతినీపాద సీతనఖములు
ఇందిరా నుందరీ మందరంబులుజూడఁ, జందిరానన విభా స్వర్వేదములు

... ...

నాళాస్యనాభి లీలాకగములౌ పరినాళారుణాధరి వరభుజములు

గీ. అహహ యీయింతి సొగసుచూ హములదొంతి, కామపట్టపుదంతిచెం గల్వబంతి
లలితవాసంతి చెలువు మే లగు వలంతి, మరునిదీమశకుంతి భూ పరుపడంతి. 769

గీ. కలికికన్నులు శ్రుతిపార గములు నారు, శాస్త్రధారాగ్రరుచిరంబు సఖియమేను
కలిత జ్యోతిర్విలాసంబు గాంతతనువు, విద్యలయుయంబు నదుమె యవిద్యకాని.

నరసభూపాలరాజీయము, ఆ 3.

సీ. చిగురులఁగటకుగాఁ జేసినయూఁడి, తేటులఁ జెల్లఁజెంచిరట్టు
జిగితొగచేయులఁ జేరఁజేసినసేగి, యంచలఁగొలకుల నుంచునగడు
కొన్నసగుత్తులఁ గూలఁజేయుకొంత, యనఁటులఁజొనతోడ నొనరుచునడి
యేనుఁగుగొంగలఁ గాననుంచినయెగ్గు, తరఁగలఁ గ్రింగఁగఁ దార్చుకీడు

గీ. కలికిచేతులుఁగురులను గన్నదోయి, నడలసొగసును.....దొడలుఁగొనుఁ
దఱులు నొనరించికాదెతా దాతతొడరి, చేసికొనెలేకయుండంగఁ జెలఁగితనకు.

శుద్ధాంధ్రనిరోష్ఠ్యనిర్వచనసైషధము, ఆ 1 పద్య 34.

చ. చెలువయెయూవిసున్న యల చెల్వపుఁగొమ్మలె చేతు లందపుం
దలిరులె తేలుదోయి నెఱి తావులమావులె గోస్ల తేనియల్

దొలఁకెడుపండ్లె .....♦లోఁతగుతొయ్యలియె బొడ్డు పండ్లక్రికై
చెలువుగఁ దొట్టెల్వడిన♦చీమలుబాకులె యారు కన్గొనన్. 708

రసికజనమనోరంజనము, ఆ 1 పద్య 106.

చ. అలతలకట్టు లింతితెలు♦లమ్మునకు ల్నిడుద ల్వెలంది చె
న్నలరెడు బొడ్డు వట్టునుడి♦నాతుకసైకపుఁగౌను మున్న బం
తులు నవఁబోకి .....♦కొంతిగవిద్దెలు రూపుపూని యీ
మెలఁతఁ నెపంబునం బుడమి♦మీఁదను గుమ్మ్రుచున్న వారయన్. 709

,, ,, ,, ఆ 3 పద్య 122.

చ. నిలుకడఁగన్న కొమ్మెమ్మ్రుఁగు♦ సటున మేనును దాల్చి యిచ్చమై
మెలఁగెడు గుజ్జుమావివలె♦ మేలిమిచేఁతలు పూని మెత్తనై
చెలఁగు పసిండి బొమ్మనలె♦జేరువఁ గుమ్మ్రుచున్న దోరవిడిం
గలయుగఁజూచి పూఁబలుతు♦కమ్మనిములు్క లనొచ్చి కొచ్చుఱిన్. 710

శుద్ధాంధ్రభారతసంగ్రహము, ఆ 1 పద్య 163.

సీ. కవజక్కవలఁబోలి♦తొవపెక్కవలనేలి, ... గన్నులు♦ చెన్నుమీఱి
బిగిహొన్నవలెమించి♦తగమిన్నఁగులకించి, మేనును గొనును♦జానుమీఱి
నిరులసొంపునుమీఱి♦ తగఁగసంపునుదూఱి, కుఱులును దరులును♦గొమరుమీఱి
నరఁటాకుఁగనిసిన్వ♦ మరుబాకులకురువ్వి, వీపును జూపును♦మించిమీఱఁ [సడలు

గీ. జిలుకపలుకులఁ జెలువంబు♦గులుకుచెన్నులు, నగుకుతొడలునునొయ్యార♦మొలుకు
మొలకనగవును జిగిమోఁ♦గలిగి యలరు, చెలఁదిసంగ్రక్కుతునుఁ జిచ్చి♦పెండ్లిచేసె.

శుద్ధాంధ్రోత్తరరామాయణము, ఆ 1 పద్య 127.

బాలిక.

సీ. లీలఁ బొత్తులమీఁద♦ లేచి కూర్చుండుచోఁ, గన్గొను నొకకొంత♦ముద్దుచెలువు
క్షితిమీఁద లేఁగకెం♦గేలిడి తడవుచో, మొనలిడి యొండొక♦ముద్దుచెలువు
నలవల్లవ తప్పు♦టడుగులు వెట్టుచో, నిర్దంపు బసపగ♦ముద్దుచెలువు
కొదలుమాటలు లేక♦గులుకుచుఁ బలుకుచో, మోహనంబగు వింత♦ముద్దుచెలువు

గీ. కలిగి యాబాల నవలంఘి♦కలయనంగ, నింట నానందనము లేఁ♦దీగయనఁగ
సంచకంతికిఁ బోగిచే♦నతిశయిలుచుఁ, బరఁగె జూపఱికును గన♦పండువగుచు.

కళాపూర్ణోదయము, ఆ 6 పద్య 196.

ఉ. ముద్దులమాటలున్ జిలుకఁ♦బోమున నన్నని లేతచెక్కులన్
గొద్దిగ నున్న నెన్నడుము ♦ కూఁకటి కందక ఫాలపట్టికన్
బిడ్డమునేయు ముంగురులు ♦ విప్పగు నొప్పలగొప్పకన్నులన్
బొ రిఁగొకవింత దొ య్యమరెఁ ♦ బుప్పనుగంధికి బాల్యవేళలన్. 713

అనిరుద్ధచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 21.

సీ. అగయంగ నెమ్మేను ♦ గురువిందచయ మాట, దంతముల్ పబ్బిబి♦తొన మాట
మాటలు నెలమించు♦మా క్తికావళి లొట, భుజములు మరకత♦స్తంభ మొట
నెగడుపె న్నెఱిగుంపు ♦ నీలజాలము లొట, గుణములు వైద్యవీర్య♦గణము లొటఁ
గగనములు పుష్యరా♦గఖ్యాతి గల యొటఁ, జరణము శ్వేగుగ్రీమ♦నగణు లొటఁ
గీ. గళికిచెయ్యూలు గోమేధి♦కంబు లొట, వనిత లెల్లను నవరత్న♦ఖని యటంచు
ముద్దు చేయుంగఁ బెరిఁగె నా♦ముగ్గుసుమ్మ, యెల్లమగు కల్పవల్లీమ♦తల్లి యగుచు.

ఓఘవతీపరిణయము, ఆ 4 పద్య 76.

యువతి.

సీ. నాభీలతాలకు♦డలమున మొలచిన, తామరెంచరుల్లిమ♦తల్లి యనఁగఁ
దనమనోభవపుష్ప♦ధనురంతరిం బుగఁ, గట్టిన బంగారు♦కట్టు లనఁగ
బొందర్యకేళికా♦సారంబులోపల, మొనసిన నెత్తిమ్మి♦ముగడి లనఁగ
నిటల స్తవంధయ♦విహారకమునిశై, లవిసిన నాభ్రంధి♦కార మనఁగ
గీ. నాఁడు నాఁటికినారు♦గానంగఁబడియెను, వగలుదోఁచె .....♦వచ్చెఁగురులు
వారిజె నంగలు నాభిల్ల♦వంశవల్ల, భాత్కసంభవ సంపూర్ణ♦యౌవనమున. 715

వరాహపురాణము, సం. మ ఆ 2 పద్య 112.

చ. అనుపము చంద్రహాసవిపు♦లాంబకముల్ చెలువైనమోమునన్
ఘనతర చక్రిపద్మకల♦నంబు మెఱుంగుమిటారి.....
.....గుప్త లాలనక♦లాపవిలాసము వేణి డోపుచు
స్మనసిజశస్త్రశాలయన ♦ మానిని రా జిలు యౌవనంబునన్. 716

నాగరఖండము, ఆ 5 పద్య 27.

సీ. వాతెఱ తొంటిక్రి♦వడి మాటలాడదు, కుటిలకృత్తి వహించె ♦ సుంతిలంబు
లక్షులు నీరులు రా♦నఁబుమాడ్కిఁ గనుఁగొ నె, నాడించె బొమిగొని ♦ యాననంబు
.....లెన్నగయ వ♦క్షము పేక్షగడకొ త్తెఁ, బాణిపాదము లెఱ్ఱి♦వాఱఁదొడఁగె
సాత్వికసుగ్యంబు♦వారిద్ర్యములఁజెప్పె, నొచ్చోర్వకిటులోఁగఁ♦జొ చ్చె మేను

గీ. నట్టిగాంభీర్య మెక్కుడు♦వెట్టకొనియె, నాభి నానాటి కీగతి♦నాటిపొందు
చవుకయైనట్టియిచ్చటఁ♦జనదు నిలువ, ననుచు జాతినకరణి బా♦ల్యంబుజాఱె.
అముక్తమాల్యద, ఆ 5 పద్య 7.

చ. దినసమువోలె శైశవము♦దీఱఁగఁ బారియపుకేయి దోఁచుచో
నవకపుమోవికెంపునఁ గ♦నంబడియెన్ నెఱసంజవోలె న
క్కువలయపత్త్రినేత్రి నవ♦కుంతలబాలతమోవితానముల్
గలియఁగ దానఁ బో మరుని♦గర్వము దుర్వహ మయ్యె నయ్యెడన్. 718
కళాకర్ణరసాయనము.

సీ. కూఁకటివేణితోఁ♦గురులు గూడుకొనంగ, మేలినిద్దపుమేను♦మెఱుఁగెసంగఁ
జిన్నారినగుమోము♦జిగివంతకళిఁ జెందఁ, దళుకుఁగన్నులొంకితం♦బెళుకుఁబొంద
మగరూపుఁగన్న నె♦మ్మదిఁ గొంకువగమిఱుఁ, చేటమాటల కొంత♦తేనెలూర
వాలెఱికొంజాయ♦నగ మాధురి పహింప, ... నిగ్గు♦మొనసి మించ

గీ. నడలుగులుకంగ నూఁగారు♦నవ్వెసంగఁ, గటి విజృంభింప నణఁకువ♦గానిపింప
నల విదగ్భనృపాలక♦న్యాలలామ, కిద్ధుతఁబుగ యూనన♦మంకరించె. 719
ఇందుమతీపరిణయము, కు ధూ ఆ 2 పద్య 147.

సీ. ఆపిన్నపాప దా♦నంతయై యింతయై, యెలి నొయ్యన బాల్య♦కేళిఁ దనరె
మగవారియెదుటఁబ♦ల్మ్రాఱునుండుటకుఁగొంకె, దంచుగారాదయ్యెఁ♦దండ్రికడకు
నంగకంబులభాగు♦లరిసి యోమఁదీ డంగె, నడలనీదయ్యె నె♦ప్పుడును బైటఁ
గేళ్లుఁజూపుల కలీ♦కేతనంబుపనిఁ జెల్చె, బలుకుచో బొమలార్చు♦భంగులెఱిఁగె
ముదురుఁబాయఁపుఁజదఁతుల♦ ..కథలు, పాఠముగోరిగ్రుడిపి తీ♦పోవఁజొచ్చె
శైశవముఁబాఱనొత్తుచు♦జన్వనంబు, కర్మమునుతో నంతకంతకుఁ♦గానుపింప.
కళాపూర్ణోదయము, ఆ 6 పద్య 203.

సీ. కచపాళిరుచికేళిఁ♦గప్పు గప్పినయప్పు, డే పికిలి జల్లి వ♦ట్టించుకొనియె
జఘనభారము కొంత♦జనియించినప్పుడే. రమున కలయూఁత♦కిం బమర్చె
మూదయానపౌర్ణి♦ సందుగొన్నప్పుడె, యూచనేఁ గట్టె♦ వరదమునకు
గొప్పలు .....♦నప్పుడె శైశవ్యారంభమున్ లెదుఁ♦బ్రకటియె ననియె

గీ నింతిబొమతీరుఁగనిన♦ చెక్కు పెట్టెఁ, జూపుకొన్యాఁడితేనఁ♦దూపుఁగొనియెఁ
బంచబాణునకైటువంటి♦బలిమియెంత, జయముఁగలిగించె బాంచా♦లవ్వసంబు.
పాంచాలీపరిణయము, ఆ 1.

సీ. ఎదఁ దన్మ్రోలఁ బొగ్గ ♦ లెనసి పై నిల్పెనో, యనఁ.....♦నుపుదేర
కెడఁదగూఁడులనుండి♦ చెన్నెలపులుఁగులు, తెమలెనా చేతాఁచ♦లములు బెళుకఁ
గలదులేదను వాద♦కేలిలోఁ కినూర్కము, నఁగఁ గడు సన్నపు♦నడుము చెలఁగ
బాల్యపుటే టింకఁ♦బొఁగఁగన్పట్టెడు, నినుముదన్నియ నాఁగ♦నెసఁగె బిఱుఁదు
గీ. కొదమరాయంచయంచల♦మెదలెనఁగ, గులుకునడయందమయ్యఁ జెఁ♦గల్వ నెస్తి
సిన్నిఁగ నెమోము నెమ్మేన♦మిన్నుమిఁ నెఁ, గలబుకఁటికి మిదలిపాఁ♦యంబునందు.

పర్వబంధరాజ వేంకటేశ్వర విజయవిలాసము, పద్య 290.

శా. లీలన్ బాలతటాకము న్వెడలి హా♦లిం గేల గర్ణస్ఫుర
ల్లోలాపాంగము లంటుఁ గేలిసదు♦ల్లోలోత్పలంబంచు శై
వాలభ్రాంతిని నారుఁజిమ్మునఖగ♦వ్యాపారలీలన్ జెలీ
సోలెన్ మేననిపల్కుఁ గాయపిదిత♦శ్రోణీధిరాయాసయై. 723

శృంగారరసమంజరి, పద్య 5

సీ. అరవిందములు మన్మ♦థాస్త్రబులైనట్లు, వాలుగన్గ్రొవ్వలఁ గ్రొ♦వ్వాడివోడమె
హరిసీలములు వేరు♦లైనచందమున నిం,చుకలైనకురులఁ బెన్ ♦ సోగలయ్యె
వీణాశ్రుతులు మేళ♦వించినవగ ముద్దు, పలుకులు పౌష్కసం♦పద వహించెఁ
గనకంపుఁ గణికకుం♦డనమైనరీతిఁ జా, యలమేను నిండుతే♦పల సహించె

... ...

బంధుజీవాధర యతీత ♦బాల్యయగుచు, నిండు జవ్వనమున నొప్పు♦చుండునపుడు.

అనిరుద్ధచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 22.

చ. మిటిలచూలయ్యెఁ గోమలికిఁ ♦ గుంశలముల్ బ్రుంకుల్ కినుంగవం
బుటమరిలెన్ ..... ♦ బోకల రేకలఁ బార్శికఁ బల్కులం
జటులలిత బులోమ్పె నరి♦చందురుచందము జెఁ దెమోము హా
క్కిటగహనత్వ ముల్లసిలెఁ ♦ గెంపులక్కెంపు దలిర్చె వాతెఱన్. 725

అనలాత్మజాపరిణయము, ఆ 2.

క. పదలక్షణసంజ్ఞవ్యయ, పదిగుణవృద్ధిపరియత్నె ♦ పగఱుద్ధసమా
స్పదభాగతద్ధితక్రియ, లాదవఁగఁ జెలి శబ్దశాస్త్ర♦మో యనఁ దనరెన్. 724

ఉ. రేవెల్లు నెమోము ♦ భావించి యలరాహు, వారులోఁ బొంచెనై♦ల్యమును బొంది
మూఁడాల్ కన్గొయి ♦ జాలువాఱుటఁజేసి, జక్కవలో ఱుమొమ్మిక్కి♦ దొరికి నిచ్చె
మోపిబింబపుఁగావి♦నాపరిపఁగ నంతఁ, జదువురాళ్లు వాఁ♦కన్నమిళి నొఁగె
నిలనెక్కు మెకపు నై♦క్కులయూనమునుబూనఁ, గనిమృగేంద్రుండుఁ బో♦నుసపసిండె

గీ. దనర నవయవనములు కాము◆ధర్మశాస్త్ర, పద్ధతికి నించుమించు నే◆ర్పాటులేక
ననుపగుంబైన భువనమో◆హినివిధాన, పరిభరిమైన యౌవన◆పార్శియమునను.

నిర్వచనవిచిత్రిరామాయణము, ఆ 2

వృద్ధ.

సీ. పసిమిపోనెండిన◆కనపుఁబట్టయుఁబోలె, నరవెండుర్కిలబర్వు◆శిరము వలన
నులిగొన్న చెలఁదిపు◆ర్వలనూలివఫ్లునా, నమరెడు ముడుతక◆న్బొమల వలనఁ
గడుఁ జిట్టినట్టి బం◆గరుపూఁతపొక్కిళ్ళ, వడుపుఁజూపెడిమేని◆వఫుల వలనఁ
దునిసివేర్కిలెడు మార్కు◆తునుకల వలపించు, బాహు.....లం◆బనము వలన

గీ. ఘూకరవములచాడ్పున◆ఘోరనృత్తిఁ, దనరు ఘనకాకుహీకుహీ◆ధ్వనుల వలన
భానుఁడువెల్లిపోయిన◆పాము మేడ, పగిదిఁగాన్పించుముదుసలి◆పడఁతియొకతె.

కళాపూర్ణోదయము, ఆ 3 పద్య 83.

పద్మినీజాతిస్త్రీలక్షణము.

సీ. రాజీవగంధి సం◆దార్శికేందుబింబాస్య, నీలోత్పలశ్యామ◆నిర్మలాంగి
సద్గుణచారిత్రి◆సత్యవ్రతాచార, తరుణకురంగాజ్ఞ◆ధవళనేత్రి
పాటలాధర రక్త◆పల్లవమృదుపాణి, గానవిద్యాలోల◆దానవిభవ
హంసభాషిణి మణి◆హారవిభూషిత, మదమదాసశీయాన◆మధురభుక్తి

గీ. విమలవస్త్రంబు పద్మిని◆వేడ్కఁగట్టు..... 729

కోకోకము ఆ 1.

చిత్తినీజాతి స్త్రీలక్షణము.

ఉ. అన్నువయైనకాను కుటి◆లాలకపంక్తులు జెన్నుమీఱఁగా
వన్నెలుచెల్టుపచ్చనురు◆వంబును బూయఁగనేర్చు నయ్యెడం
గన్నులు వాల్చు.....◆కాకము నోర్వదు నేర్పునేఁతలం
దిన్నని మాటలాడుఁ గడుఁ◆ద్రివ్వరుఁ జిత్తిని చిత్త మాకియన్ 730

కోకోకము ఆ 1.

శంఖినీజాతిస్త్రీలక్షణము.

సీ. అన్నువమునుదు♦మునువైన యధరంబు, గొండెంబునకుఁ జొక్కుఁ ♦ గోపగుణము
గొంచెపుఁ జూపును ♦ గుడుపుదొడ్డనరాదు, మృదుభాషణంబులు♦మేను నునుపు
నున్నత.....భారి♦ముత్పలదళ నేత్ర, కాంత్యపదపద్మ♦కంబుకంఠి
లాలితభూ ియుగ♦వీలాలికచ .....స♦న్మతిచిత్త

ఆ. ప్రియసంబులు గారంబు ♦ పెంపుతావి, వేల్పుపట్టినవెట్టియై ♦ విభుని నమ్మి
నీలివన్నెలచీరలు ♦ లీలఁగట్టు, శంఖినీభామ... 731

కోకోక్కము ఆ 1.

హస్తినీజాతిస్త్రీలక్షణము.

సీ. నడువనేరదు వంక♦పాడవును గలవేల్పు, గళిపాదయుగళంబు ♦ గళితు ఘుంచ
కపిలవర్ణంబైన ♦ కబరీభరము గూర్చి, చేప్రలు వలమైన ♦ చిఱుతయొడలు
కరిమదగంధంబు ♦.....తనువులు, కటికపాయము లధి♦కంపుగుడుపు
విపులోష్ఠకఠిన...♦.....గడుఁ గూర్చు, గద్దదస్వరము చి♦క్కనిమనంబు

ఆ. హస్తినీభామ యుగ్రత♦రాంతసీమ 732

కోకోక్కము, ఆ 1.

స్త్రీప్రాముఖ్యము.

క. సతియును గుణవతియుఁ బ్రి జా,వతియు ననువర్తితయు నైన ♦ వనిత నవజ్ఞా
న్వితదృష్టిఁ జూచునతిరు,గ్మతి కిహముం బరముఁ గలదె ♦ మతిఁ బరికింపన్ .738

క. సంతతగృహమేధిఫలం, బంతయుఁ బడయంగ నోపు ♦ ననుగుణభార్యా
వంతుం డగువాఁడు క్రియా,పంతుఁడు దాంతుండుఁ బుత్త్రి♦వంతుండు ననన్.

సీ. ధర్మార్థకామసా♦ధన కుపకరణంబు, గృహానీతివిద్యకు ♦ గృహము విమల
చారిత్రశిక్షకా ♦ చార్యకం బన్వయ, స్థితికి మూలంబు స♦ద్గతికి నూత
గారవంబున కేక♦కారణం బున్నత,స్థిరగుణగుణుల కా♦కరము హృదయ
సంతోషమునకు సం♦జనకంబు భార్యయు, చూవె భర్తకు నొండు♦గావు ప్రియము

ఆ. సెట్టిపుట్టములను ♦ సెట్టియాపదలను, సెట్టితీఱులను ♦ ముట్టఁ బడిన
వంత లెల్లఁ బాయు♦నింతులఁ బ్రిజలను, నొనరఁ జూడఁ గనిన ♦ జనుల కెపుడు.

భారతము, ఆదిపర్వము. ఆ 4 పద్య 81_84.

గీ. అధికదుఃఖార్తు గార్తున ♦ కౌషధంబు, నురుచిరంబుగ భార్యయుఁ♦మాత యెందు
నొనర భార్యాసమేతుఁ డై♦యున్నవాని, కెంత లయ్యును నాపద♦లెఱుక పడవు

క. అలసినెడ డస్సినెడ నా,కలి తృష్ణయు నైనయెడలఁ ♦ గడుకొని భరణీ
తలనాథ పురుషులకు ని,మ్ములభార్యయ పాయఁ జిత్త♦మున దుఃఖంబున్. 737

గీ. పురుషునందు దోష♦పుంజంబు గలిగిన, నెటులఁగి యెద సహించు♦నేని భార్య
పురుషుఁ డభీష్ట♦భోగంబు దేహాంత,రంబునందు ధర్మ♦రతియుఁ బడయు. 738

భారతము, అరణ్య ఆ 3 పద్య 73, 74, 75.

క. పలువ్రుగు కీడింతురు భూ,వలయాధిప యరయ మించి♦నాయను గల ర
క్కు లధర్మపతులకతమున, నిల నిరపాయత్వ మొందిఁ♦దొసకం బెపఁగున్. 739

క. పాతివత్యము గలిగిన, నాతి యనఁగ దైవ మన జ♦నస్తుతి వేఁ
యాఁతతధర్మార్థసుఖ, భ్యాతులు సద్భార్యవలనఁ ♦ గాదే కలుగున్. 740

భారతము, ఆను. ఆ 2 పద్య 218, 219.

గీ. సంసారసాగర♦క్షయగుఃఖనారాశి, దరియింపఁగాఁజేయుఁ♦తరణితరుణి
హృదయంగమస్ఫూర్తి ♦ నెపుడు నామోదంబు, గలిగించుఁ దావిచిం♦గలువచెలువ
కామితఫలములు♦ఘటియించి పేలుపు, ఱేడు పెంచివచెట్టు ♦ వెన్నుకొమ్మ
కంద్రోగల్ నిత్యవి♦కాస మిందింపఁగా, మంచిపున్నమిచంద♦మామరామ

గీ. సదనమణిమయదీపి కా♦జ్వాలలాల, పల్లభమనోమదావళ ♦ వారినారి
శుద్ధపరంపరవర్ధించు ♦ సోనచూన, పృథులధర్మాభిమణిగణ♦ పేటిబోటి 741

దశావతారచరిత్రము,

సీ. కులకాంతపాభాగ్య ♦ కలనంబునఁ గాక దా, మదిమీఁద్వ్రడిపాత్రియ♦ మొదవ్రుఁ బతికి
గృహిణీమణీయదృష్ట ♦ మహిమంబునఁ గాక దా, లేములు విడి సిరి♦ల్వెలయుఁ జేని
కాత్మీయసతినుపా♦తాప్తిచేతఁ గాక దా, యడుములు వెడలి మే♦లెసఁగు విభుని
కిల్లాలిసత్కార్య♦వృత్తిచేతఁ గాక దా, చింతలాసి ముదంబు ♦ చెలఁగుమగని

గీ. కటులుగానఁజగానని♦యతివమన్న, కెన్న నుగుణంబు లన్నియు ♦ నెనసిగియుంట
శ్రీహరికృపాకటాక్షవి♦శేషగరిమ, వఖిల సంపద లొనఁగూడి ♦ యలరుకున్నె.

నయనోల్లాసము, ఆ 2 పద్య 105.

స్త్రీస్వభావము.

క. కులమును సమ్మాన్యత్వ, మును, గలిగి యొకనిభార్య యై స♦గారవలీలన్
మెలఁగును వెలిఁ జనుమొనఁ, బలుప లసినట్లు యే ము♦నం గల దనసూ. 743

సీ. యోషిజ్జనంబులు ♦ దోషంబులకు నెల్ల, మూలంబు వారల ♦ నేల చెప్ప
నడిగితి గానఁ గ♦న్నంత నెప్పెద నిను, పురుషులమేలిమి ♦ పాలఁతు లెఱుఁగ
రది కాక నిర్లజ్జ♦లై కుత్సితుల భజి,యింతురు కదిసిన ♦ యంతఁజేసి
వర్జనీయులు లేరు ♦ వారల కెవ్వరు, దండధీతిన పాడి♦దప్పకునికి

ఆ. యగ్ని కాష్ఠముల మ♦హాంబుధి యేఱుల, నంతకుండు భూత♦సంతతులను
వనజముఖులు పురుష♦లను దృప్తిఁబొందుట, గలుగ దండ్రు కోవి♦దులు మునీంద్ర.

క. కల దొక రహస్యగోపన, మిలఘుమతీ వినుము పురుష♦నన్యుని గనినం
బొలఁతులకు నేమి సెప్పరుఁ, గలుగుఁ బదనుతోడికళలు ♦ 745

క. కుడుచుట కట్టుట పూయుట, తొడుగుటయును వివిధధనత♦తిలు గూడుట యె
క్కుడు వేడ్క నేయఁ బాలపు, పడఁతికిఁ బరపురుషుఁ గపయ♦బాఱుటవోలెన్.

గీ. తొల్లి నిర్దోషచిత్తత ♦ నెల్లజనులు, వలచినవ్వాడ దేవత్వ♦మైభవంబు
నొందఁజాలియుండుమరుమా♦యోపయుక్తి, వనితలకు లేకసాధ్వులై♦యునికిఁజేసి

క. వనితలు మాయావిను లై, యనిరూపితనిత్తివృత్తి ♦ నంచితరతుఁ
బనుపడ కుండుదు రైనను, వినినదికథ యొకటి నేకు ♦ వినిపింతుఁ దగన్. 748

భారతము, ఆను. ఆ 2 పద్య 172–181.

గీ. ఉపలములకంటెఁగఠినంబు♦లోక్షవేళఁగునుమములకంటెనొకవేళఁ♦గోమలములు
గాన లజ్జాభయంబులు ♦గలవో లేవో పుణ్యు♦బోఁడులహృదయఁబు♦లెవ్వఁ డెఱుఁగు

శృంగారశైవధము, ఆ 7 పద్య 182.

సీ. ఖండశర్కరతోడఁ ♦ గలసించుపలుకులుఁ, బద్మవిలాస మే♦ర్పఱుచుమోము
దుహినాంశుకళలతో♦దులదూఁగుచెయ్యాలుఁ, జెమటఁగ్రొన్నెత్తుయఁ♦నేయు మేను
నిలు వెల్లఁ గరగించు ♦ నేర్పులయింపులుఁ, బువ్వుల కరుదైన ♦ పోదిసేఁత
తమకంబు రెట్టించు ♦ తరితీపుతిలఁపులు, సెనసినమదిలోని ♦ యిచ్చగింత

ఆ. గలిగి కఱవ నున్న ♦ కాలాహిపోలికిఁ, జెలఁగు చున్న సతుల♦చిత్తవృత్తిఁ
దెలియ వశమె యెంత♦ధృతి గలవారికి, సాక కాదు నిఖిల♦లోకములకు. 750

ఆ. కోరిపతుల కెల్లఁ ♦ గూర్చువా రెవ్వరు, పతుల సైన సతుల♦హితుల సైన
బలిమిఁ జెలిమి సైనఁ ♦ బరహస్తమున సైన, హింస పఱతు రాత్మ♦హితముకోఱకు

భాగవతము, స్కం. 6 పద్య 516, 517.

ఉ. ఒక్కొకవేళఁ బద్మముఖు♦లొల్లమి నేయుదు రొక్కవేళఁ బె
న్మక్కువ నాదరింతురు కు♦ణుతుణముల్ జవరాండ్రచిత్తముల్
పక్కున వేసరింపఁజనదు♦పాయములం గడు నిచ్చకంబులం

పిక్కటగఁ జేసి డాసి సతి♦చిత్తము బట్టి చరింపఁగాఁ బగున్. 752

మనుచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 88.

క. జవ్వనము రాకమును వె♦శ్వప్రపంచ, మంతయు నుస్ఫూర్తత మొనర్చి♦యుడఁచికొందు
రేమియెఱుఁగనికరణిన♦హేవభాల్య, చేష్టఁ బ్రకటింతు రవని రా♦జీవముఖులు,

సీ. గజకర్ణముల కింత♦గర్వింప గల్గునే, కటికెనెమ్మదికి ని♦ల్కడలు లేవు
కమలమూపునకింత♦గర్వింప గల్గునే, కాంతనెమ్మదికి ని♦ల్కడలు లేవు
చలదళింబులకింత♦గలితఁ గల్గునే, లలన నెన్నుదికి ని♦ల్కడలు లేవు
కాయమింపునకింత♦గర్వింప గల్గునే, పడఁతి నెమ్మదికి ని♦ల్కడలు లేవు

గీ. జలనులకొకింతగలిగిన♦ గలుగనిమ్ము, కపుల నేపారిలమడికి ని♦ల్కడలు లేవు
కాన వనుటకిలు ఱుచ్చఁ♦కంబు లెల్ల, విశ్వసించినమగవాఁడు ♦ వెఱ్ఱివాఁడు.

శుకసప్తతి, ఆ 8.

చ. కిటుకదవంబులుం గపట♦కృత్య మసహ్యపునూటపల్కులుం
గుటిలము కూచిమూగములు ♦ కుత్సితము ల్గరితీఁపుచూపులు
న్నటనటవందనంబులును ♦ జూనులబూనులు మించిచూడ నీ
యాటపటము ల్ధరిత్రి జల♦బాష్పులకున్ సహజప్రవర్తనల్. 755

పరిభూలింగలీల పి. బ. ఆ 2.

స్త్రీగర్హణము.

సీ. గజరాజగామిని♦కంఠనూత్రింబులు, కాలనూత్రింబులు♦గాఁ దలఁపక
పద్మపత్రేక్షణ♦ బాహుపాశంబులు, కాలపాశంబులు♦గాఁ దలఁపక
కోమలీపీనవ♦క్షోజచక్రింబులు, కాలచక్రింబులు♦గాఁ దలఁపక
యుడురాజవదనమృ♦మానుదండంబులు, కాలదండంబులు♦గాఁ దలఁపక

గీ. కాలనూత్రింబు లెబ్బంగిఁ♦గడచు నరుఁడు, కాలపాశంబు లేభంగిఁ♦గడచునరుఁడు
కాలచక్రింబు లేభంగిఁ♦గడచు నరుఁడు, కాలదండంబు లెబ్బంగిఁ♦గడచునరుఁడు

శకుంతలాపరిణయము, పి. వీ. ఆ 4.

గీ. వికటగుర్గంధభీభత్స♦వేషములకు, వాలయంబులు చర్మమాం♦సాస్థిపంజ
రములు సైన వధూశరీ♦రంబులకును, వ్యాధిమృగములు కింతైన♦వాసి గలదె.757

ప్రబోధచంద్రోదయము, నం. మ. ఆ 4 పద్య 8.

చ. నలపులు చంచలాలతలు ♦ వాపులు పంకములోనికింబముల్
సాలపులు వా స్తరిగములు చూపులు ♦ కాటివేషబాలమల

మెలఁగుచు దలంచి చూడ నిడి ♦ మేలము మేలము లీలనర్థిజాలముల్
తలఁపులలో యుత్తమాశ్వములు ♦ తా మగ సాక్షుల నమ్మవచ్చునే. 758

తపతీసంవరణోపాఖ్యానము, ఆ 2 పద్య 74.

సీ: అన్యాదిసుఖవారి ♦ విన్వటిల్లుచునుండు, డాలుకెమ్మోవుల ♦ మేలు గలదె
నూటిపాటింపక ♦ ముగితులఁ బల్కుట, చూపుల నిల్కడ ♦ చూపఁ గలదె
సచ్చకారిహృదుటన ♦ స్వకరిమంబువఁ బొంచి, ...సాధుస్వాంతమెన్నఁ గలదె
నాస్థినాదృక్కియో ♦ పాస్థికి నెడముకొ, న్నధునుల దార్ఢ్యమే ♦ గాఁడఁ గలదె

గీ. సటలుపల్కులున్నలపంతో ♦ లటనుటనులు, సిక్కు లనున్నచపలమతో ♦ నెమ్మనంబు
లధికపాపస్వరూపిణు ♦ లగుట యరుదె, యంగనలు వారిపై మతో ♦ యలుగఁదగదు.

నుదుష్టిణాపరిణయము, ఆ 4 పద్య 32.

మ గరునంబుం గపటంబు సాహసము దుర్మార్గం బవిశ్వాసమున్
దిరమౌ వంచన సంది యంబుము మహా ♦ స్త్రీజైన స్త్రీయంత్రమున్
నరకద్వారము లంబు స్వర్గసుఖని ♦ మ్మంబు న్జగత్సృష్టి
ల్లరి సెవ్వాఁడు సృజించెనో మఱి నిఁ ♦ జూచానినీమన్మథా. 780

భీష్మహరణసుభాషితము, ఎ. బా. కృం. పద్య 45.

క. జనకు నయిన సోదరు న్జెనను మతు న్జెన కొకపరిఁ గ ♦ వం దిగుణాలకున్
ఁదను వెక్కు నను లజ్జాపద, మని హరితో ద్రుపదపుత్త్రి ♦ యనెఁ గదలొలుతిన్.

సారంగధరచరిత్రము, చే వెం. ఆ 2 పద్య 246.

ద్విపద. తెమిరేప్ప నుగవారి ♦ తలఁ బెట్టిదుండఁగమున బొంకులుపల్కి ♦ కారింపఁజూతు
గతులఁ జెడుదుఁగా ♦ లరసి కన్నులఁగ, క్షితిలోన వేరికిఁ ♦ జెల్లదు నుమ్మ
సురనుంచిమోక్కటి ♦ మరియాడుమోకటి, కదిపియొనర్చుమో ♦ క్కటితోయ్యలులకు
కపలంబు కాని ని ♦ క్కం బింతిలేదు, చపలనేత్రుల నమ్మ్రు ♦ జనదు నృపాల
తినయుని నైన సో ♦ దరునైన మతియు, జనకునినైన ... ...
తిలకించుచో మతి ♦ కెఱవులకెల్ల, జిలజిల ... ...
హరితోడ ద్రౌపది ♦ యాడదామున్న, పరికింప నటులె యి ♦ ప్పుడఁతియు...

సారంగధరచరిత్రము, తూ. తి. ఆ 2.

ద్విపద. పాలతోఁదలయంటి ♦ బాస జేసినము, స్త్రీల నమ్మఁగ రాదు ♦ చిత్తంబులోన
నొంఁతుయి చక్కని ♦ పురుషులఁ జూచి, వలతురన్ ద్రౌపది ♦ వాక్యంబు వినవె.

సారంగధరచరిత్రము, చూ. తి. ఆ 1.

ఉ. చక్కెరపూతపూసినవి◆పంబులు భామల వాక్యవైఖరుల్
చక్కగ విన్న మెత్తనివి◆లక్ష్మీరిబోడులచిత్తము ల్మణుల్
చెక్కినసంకెలల్ సతుల◆చేష్టలు కొమ్మల నమ్మరచ్చునే
యక్కట మేకపజ్జెపులు◆లంగన లెన్నిట సెన్ని చూచినన్. 763

కవిరాజమనోరంజనము, అ 1

ఉ. ఘులభూయిష్ఠపుదోలుబొమ్మయగు కొ◆మ్మం జూచి విద్వాంసుఁడుం
బులినశ్రేణి మనోహర.....నవాం◆భోజాస్య నీలోత్పలా
క్షీ లతాతన్వి యటంచు మత్తుఁడగు హా◆ర్షించుచున్ రమించున్ భళీ
భళియంచున్ వినుతించు మోహవికృతుల్ ◆ భావింపఁగాఁ జిత్రముల్. 764

క. తనుఁ బలుఁచినఁ బరితాపము, గనుఁగొనఁ జిత్తభ్రమంబు ◆ గడువేడుకము
ట్టిన మోహంబు నొసంగెడు, వనిత దయిత యనుచుఁ బలుకఁ◆నచ్చునె జగతిన్.

తే. ఎంతలో నింతికన్నుల ◆ యొగుట నిలుచు,నంతలోనింపు వాటించు◆నమృతమట్లు
కాకలోచనమార్గంబు ◆ గథ చెపేని, గరళమునకన్న భార్గ్యంసఁ◆కటముఁ జేయు. 766

అ. పడఁతి నొక్కఁ దాని◆విడిచి యించుఁ యమృ,తంబు లేగు భువి ◆సంబు లేగు
ఆమృతలత లతాంగి◆యనుర గవతియైనఁ, గాక మెలఁగె నెని ◆గరళవల్లి. 767

ఉ. నరకద్వారము సాహసాకరము పు◆ణ్యస్వర్గవిఘ్నంబు దు
స్తరమాయాశతకేటి దంభనిధి దో◆షస్థాన మపత్యయో
త్కరనుత్తేత్రము కాలకూట మమృతా◆కారంబు స్త్రీయంత్రమున్
థర నెవ్వాఁడు సృజించెఁ బూరుషగణో◆చ్ఛండక్రియాపాశమున్ 768

భర్తృహరినుభాషితము, ఏ. ల. నీతి 41–45.

కీ. కుంతలంబులయందె ◆ కుటిలత్వ మన నేల, భావంబులందునఁ ◆ బ్రీఁతియుండు
.....యందె◆కాఠిన్య మన నేల, హృదయసీమలయందు ◆ నెనసియుండు
గీలుకొప్పులయందె ◆ మాలిన్య మన నేల, బుద్ధిమార్గములందుఁ ◆ బొడమియుండుఁ
జనకుచూపులయందె ◆ చాంచల్య మన నేల,మోహాంబులందును ◆ మొనసియుండు

గీ. దలఁచిచూచిన భావంబులందె ◆ ధర్మ్మగుణము, మాట లేటికిఁ గటిక్షేత్ర ◆ మూలాస్థ
ములవరతర్క్షి యధరంబు ◆ లందెకాని భూనిమున్నచిత్తమున లేదు ◆ మానవేంద్ర.

దశావతారచరిత్రము, ఆ 2

క. కాంతల నమ్మఁదు లే ధీ,మంతు లిసీ మతనులతలు ◆ మాయామృగముల్
భ్రాంతులు జగజంతులు నిఘ,మంతయు లోకాపవాద ◆ మరయరు మనిలోన్ 770

మ. నిలువెల్లం గరకంపు ముద్దపలుకు♦ల్నిర్వ్యత్సధాబిందుమ
ల్లోలపుజాపులు చందనికారుచులటం♦చూచ్చు మ్మియున్నట్టులి
క్కులకిం బల్మువి సాభినూన లని వ♦క్కాణించితిం గాని దో
షంతోగాహనలై పరివర్తిలుట యో♦జం గానలే సైతిఁగా. 771

శుకసప్తతి, ఆ 1.

సీ ఘనశోకమున్ దాని ♦ కాయమై వెలయుఁ నెవ్వోము పుస్తకచంద♦మూమ యానుఁ
లాలాకుపూయూవ♦లగ్నమై యుండెడు, గరుపువాతెఱ యిట్టు♦ఖండ మనుఁ
మదమెక్కు.....♦గానసపుష్పుస్రలు, వేనుకుంభములకు ♦ నెక్కు డనుఁ
దూషితవ్యగ్రపు♦నీచకాపూరంబు, జనువంబు కాశిర ♦ స్పర్శియనుఁ.

గీ. జ్యాయష్టికరకఠిన తా♦స్త్రీయాంగ నిండి, బలియు నూరున్న లగటికం♦బంబు లనుఁ
గవులు వర్ణింప మఱి వేరు♦గలిగెఁ గాని, యింతి యెంతేని రోతల♦కిమ్మ గాదె.

విశ్వకర్మపురాణము, ఆ 7.

ఆ. మిత్తి యొక్కసారి♦ మిగ్గిరగమఁ గుంభ యో, మత్కాశిని యన♦నూటిమాటి
మున్నవఱకు నవులు♦ నన్నుకంటెను మిత్తి, చాల మేలటంచు♦ నంతెపించు 773

బిల్వేశ్వరీయము, బింబ 5 పద్య 70.

వేశ్యామాత్ర.

మంజరి దోగిరంటిని నృత్త♦గురుతరకోపి, కోల పట్టుక వచ్చెఁ♦గూతుదగ్గఱకు
వరిగిసరోండియు ♦ వ్రేలు . . . . ., యుఱుసిళాసినయొళ్లు ♦ నూచలుకాళ్లు
పంగినవడుముసు ♦ వదలినపండ్లు, పీలచేతులు గూని♦పీనుఁగుమోము
చిక్కఁగ నరిసిన♦చింపిరితలయు వ్రాలినబొమముడి ♦ పడలినమేను
మెడమీదఁగ నాతియు ♦ మీఁగాళ్లఁ బూత, పలుచనిగిడ్డంబు♦పైనఁ బుల్పిరియు
మూతిమీసపుమెయిల్క♦ముక్కురోమములు, తలవడంకును మాట♦తబ్బిబ్బుమఱపు
చొల్లుగా నెమునో రఘు♦ళ్ళిపుకంపు, కన్నులఁ బునులును ♦ గాంక్షమిక్కుటము
పాకుచు నీల్గుచు ♦ సోలుచువచ్చి. 774

పలునాటివీరచరిత్ర.

సీ నిర్దరిద్రాదార్యి ♦ నిరుపాధియుకక్షిద్ర, సంజాతహృద్భల్లి♦లంజతల్లి
కామితోష్ణోర్జి ♦ కర్ణాయమానప, ల్లవతాళకవటి మిల్లి ♦ లంజతల్లి

నిజకాననోల్లంఘనవృత్తుకామిలో, లకురంగచయాభిల్లి ♦ లంజతల్లి
కాంచారీచంగభుంజంగకృత్యవివేక, పుంజభూరుహావల్లి ♦ లంజతల్లి
గీ. బహువిధోపాయచణపంచ ♦ భద్రభద్ర, కుంజరమృగాధిపమత్తల్లి ♦ లంజతల్లి
నిఖిలవిటజనారంభముల్ ♦ నేలఁ గిలఁపఁ, నంజ కరుఁదెంచుపెనువెల్లి ♦ లంజతల్లి.

సీ. కిడుగుచందమ్మునఁ♦బడి మోఁదు తెరువాటు, కానికైన నోకింత♦కరుణ పుట్టు
బహుధనాపేక్ష చే ♦ బాధించునృపతికైనను జనించు నోకింత♦కనికరంబు
చేరి కన్నడభూమిఁ ♦ జెఱ పట్టు పాశ్చాత్య, నృపతి కైనఁనోకింత♦కృప దలిర్చు
నతిపాతకులనోంచు ♦ యమకింకరుల కైనఁ, గదటించు నోక్కింత♦కారుణికత

గీ. యసమసాయకసమరక ♦ ర్మాంతరాయ, కరణపాకీణవాక్క్రియా ♦ గౌరవమున
నఖిల విటకోటిఁతన మెల్ల ♦ నపహరించు, లంజతల్లికి దయలేదు ♦ లక్ష లైన. 778

సీ. కాలకూటమువందుఁ ♦ గల మేలువిన మెల్ల,రాలలోఁ గల్కి కాఁర్కశ్య మెల్లఁ
బ్రౌఢాచసమితిలో ♦ పలివికారం బెల్లఁ, గపికోటిలో నుండు ♦ కాంక్ష లెల్ల
సెలయేళ్లలోన వ♦ర్తిలేడుపకర్కిత లెల్ల, మయశంబరులలోని ♦ మాయ లెల్ల
ధార్తరాష్ట్రులలోనఁ ♦ దనరు మచ్చర మెల్లఁ బంచపాతకులలోఁ ♦ బాప మెల్లఁ

గీ. దీసి విటదోషరాశిచే ♦ ద్వేషణిఁ జేసి, యసృతపంకంబులోఁ గల్పి ♦ యసుచిభావ
రసము జిల్కించినిర్మించె♦బ్రహ్మ కృపణ, తరుణహృద్భల్లియగు లంజ♦తల్లిఁ గాఁగ.

గీ. వేము పండ కున్న ♦ వినసమావిష్టంబు, పండ కేని మధుర♦ఫలయుతంబు
పండ్లు రాలు నవ్రడు ♦ పణ్యవృద్ధివిషంబు, వేశ్యాహితవిషము ♦ వేమువిషము. 778

నిరంకుశోపాఖ్యానము, ఆ 2 పద్య 40-43.

సీ. భావింప దీర్ఘపు ♦ కేవుకాఱుమొనశ్లు, చెఱకుపైఁ గ్రోవ్వాఁడి♦కఱుకుఁబేర్లు
గెంటని తేనియ్య♦జుంటిపైయొఁగలు, పూచినమొగలిపైఁ ♦ బోదలుముండ్లు
పంటచేలకునాఁగఁ♦బడినయోదంబులు, గండంపుఁదిబెల ♦ కాలఫణులు
కదలకపెన్నిధి ♦ గాచుదయ్యంబులు, రచ్చరావ్రనబొమ్మ♦రక్కసియలు

ఆ. లంజతల్లు లనఁగ♦లక్షించఁగా నిట్టి,కట్టిఁడులకు నలువ ♦ కరుణ లేక
బాతిమాలినట్టి ♦ బ్రతుకులు నిపుడుగాఁ, జేసి పిటులగోడు ♦ వోసికొనియె. 779

ఆ. గణికవలనిదెంత♦ఘన మైనసుళు మేని, దాని తల్లి వలనఁ ♦ దప్పిపోవు
మదిఁ దలంప నెట్టి♦మధురాన్న మేనియు, నీఁగ దొరలె నేని♦నిందుఁ దెట్లు. 780

సీ భూపజూవిడిచిన ♦ పాడింటిపై బొల్లి, పాసుటుగ్గతి మేనఁ ♦ బలిత మొదవ
నం టుండకుండఁ బ్రా♦యమునుద్దుకొనుగూడ్కి, పడు . . . లేచిచ♦స్పుటుచవన
ననుధవేచ్ఛానిలా♦సాదులఁ దిగిచిన, కొప్పు నాఁ జేయుచాతి ♦ పోల యుగాఁట

యుండుట గష్టమే ♦ నొల్లమే నినువల్లు, పలుమాఱు విడువక♦పడ త వడఁకి

గీ. నున్న లంజతల్లిఁ ♦ గన్నచోనల్లుర,గుండె భగ్గు రనుచు♦నుండ దెల్లు
తేరిచూడ వెరచి♦చేఁదు మృత్యువు, దానఁ గాదె చావు♦దప్పి మనుట 781
కవికర్ణరసాయనము, ఆ 4 పద్య 110–112.

సీ. మునుపు జంగాలఁ జే♦సినభుజంగులఁ గన్న, గర్జించి ఱునక మైి♦కఱువవచ్చి
చెట్టూకించుకతీసి♦కట్టినఁ బట్టిచే, దట్టించు బటునిఁ గం♦దర్పు నైనఁ
బాదదక్షిణచేతఁ♦బడినఁదజ్జామాతఁ, బ్రిణుతించు విటశిఖా♦మణి యటంచు
ధనవంతుఁడైనమె♦త్తనివాఁడు చేరెనా, పుత్తిక కొప్పించుఁ ♦ బోటివిటుల

గీ. బయిసిమాలించుఁ దనపిన్న♦వయసునాఁటి, పడపునుద్దులు దల పెట్టి♦ పాఁతఁడోలి
నోరువిడివడ్డఁ బచ్చిబూ♦తే రచించు, వివిధమాయామయోపా♦ధ వేశ్యమాత.
వైజయంతీవిలాసము, ఆ 2 పద్య 84.

కం. నల్లీగల కయ్యనిప్రయుఁ, బిల్లీగల భుటంబునందుఁ ♦ జేర్చినకీరున్
ఎల్లీగల వేశ్యఁ దగిలిన, పల్లవ్రసుఖములును బోధి♦పల్లనసఖియల్. 782
వైజయంతీవిలాసము, ఆ 3 పద్య 23

సీ. గణికాభుజంగసం♦భుటనఁబ్రతాయత, జామాతృధియడవా♦చాప్రభూత
విధమాయోపాయ♦విరచనప్రఖ్యాత, కర్కశోపలిసదృ♦క్కఠినచేత
నందనీపల్లవా♦నందదత్తోషఘాత, జనపాతికరూ న్యాంగ♦జప్రపాత
యజ్ఞాతిగోత్రినా♦మాకారనిబద్ధ, యుగ్మాఘశతసమా♦యుస్సమేత

గీ జైత్రిహృజ్జన్యసన్న్యస్త♦శస్త్రవ్రజాత, కిలుపపేయోతిరస్కృత♦జ్వాలదలాత
పరుషవాచార్భటీసము♦త్పాద్యమాన, దీర్ఘనిర్ఘాత యుద్దేవ♦దేవిమాత. 784
వైజయంతీవిలాసము, ఆ 3 పద్య 85.

గీ. నఱుసినఱుసిన చికిచికి ♦ నెలులు బొ యిలు, పాదములు పెద్దపుట్టంబు ♦ పడగబోడు
పూతదేవాదులక్కడెంబు ♦ మూతినిట్టి, లెల్లవెండ్రుక వీడెంపుఁ ♦ జొల్లు నిగుడ.

సీ. ఒదిగియాత్మవయోవి♦యోగంబుచే నంచ, నడక నడలెచ్చినా♦నడ కృశింపఁ
బుప్పంబు లుడివోవఁ ♦ బొలుపు వోనాడిన, తీవయో యన మేని♦చేవఁ ద్రోప
ము న్ని . . . . . వ్రాలకశోషిం చు, కమలమో యనమోము♦ గానుపింప
నధిక శరత్పాపి♦ నతిరించిశుభ్రి, మేఘమో యనఁగ ధ♦మ్మిల్ల మెనయ

గీ. నొంటి పలుసొంటిలపట్టు♦పుంటినడక, కంటికాటుకయొడివక్కు ♦ కావిత్తి
వ్రేలి యూ కొప్పుఁ జెనయు♦వ్వెలవెన్నది,తల్లియే తెంచిపిటుకాన్క♦లెల్లఁ గాంచి

సీ. చే రొక్కమెత్తి కు♦చేరువంతటివానిఁ, గాఁపుఁ జేసి గడించు♦కరిమువాటు
కల్గినై బగకాంతఁ♦దలఁపనికాపును, గనువేసి విటునిఁజే♦సినగయాళి
యేఁచి వల్లుదోఁచి ♦ గోఁచిఁ జేతికి నిచ్చి, చిఱుతసన్నాస్యసిఁజే♦సినపిసాళి
యనలోకములఁ దేల్చి♦యల చ్వితీయనసిష్ఠ, శిష్టుని భ్రష్టుజే♦సినబజారి

గీ. బిగిసి పూర్చున్న కోమటి♦బిడ్డఁ జూచి, బొమలు ముడివెట్టి వలదన్న♦పుత్రిఁదిట్టి
తారపిలి రోసపుఁగడంక♦దల వడంక, ననియె నప్పుడు పణ్యవృ♦ద్ధాగ్రగణ్య

బహులాశ్వచరిత్రము, ఆ 5.

క. కొలయగ్నిఁతిట్లికూతుం, గలఁచి పిటుఁడు నచ్చెనేని ♦ గలుషించినఁ దా
తెలతోన ప్రుంగు నది ని,ర్మలజల మగు మడుఁగులోని ♦ మకరము నుమ్మా.

ద్వాత్రింశత్పుత్తలభంజికాకథలు, ఆ 4.

సీ కుఱుచపై తఱచుగా ♦ నెసలిన చెండుగ్రిక,లొప్పు మీఱఁగ దుర్వ♦ఱొప్పు ముడిచి
యిలఁ బార్శ్వతచెప్పుటి♦ట్టులఁ బోలి క్రేడాడు, ...అనికచేఁ ♦ గుదియఁబట్టి
తొడిగిన కుసుమంబు ♦ వడుపున ముడుత లే,ర్పడియెడునొడ్డిపై♦ బనపుఁ రాచి
రెప్పలఁగునోటను మీఁట♦యెంతయు మానిన, పెద్దపుట్టముచాలఁ ♦ ప్రీతిఁ గట్టి

గీ. బొరుసునొసలును ఁంచర్రంపు♦బొట్టు చెట్టి, యడుసుకన్నుల గజ్జలం♦డఁదన్ది
బడినిలోటను దమలంబ ♦పూనియిటుల,నిటులఁబలుమాటునగఁ జేయు♦నృడ్డవేశ్య.

రాజశేఖరచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 71.

ఆ. కొంచల్ల లల్లి ♦ చెల్లిమాటలుగొల్లి, మెల్ల మెల్ల నిల్లు♦చుల్ల నేయు
తల్లి గల్లు లంజె♦యల్లోలమతి చేర, బల్లవులకు సౌఖ్య♦మిల్ల జగతి.

చంద్రికేఖావిలాపము, ఆ 2.

సీ. తా నున్నకోకం♦బటికి గణాచారి, పెక్కు పుగ్గులు ప్రమోయం♦బెన్నఁబేరి
వేఁకోరఁదగినట్టి ♦ యుపాధి లేనియుటంకు, పగులు బొగ్గులకుఁ బో♦గ్గుపనియంకు
కల్లలు పదరించి ♦ గడ్డించు టాటోపు, పూని యొక్కిరికీయ♦లేనిజూటు
కలహంబె కూడుగా♦మెలఁగెడు గయ్యాళి,నిష్ఠురవ్యాసు చూప♦నెఱుకరాలి

గీ. చేరఁజపుగట్టిజనుల పా♦పూరిసంత, చలను సాధించు దిట్ట కో♦సాఁపుట్టి
లోకముల కెల్ల సూచియ♦ల్లఁడర్చిబూచి,యెంచఁగలయచ్చమల్లీయ♦ఇ్చ్చుకతెవ్వి.

గీ. దాని చుట్టియింపఁ దగనూనె ♦ తాటకాస,మూటిచల్లియొ పూతఁ♦బోడఁగాఁ
ఘర్పణముమేనగోడలో♦చూడలంకి,నీతనూజయె యనఁగవ♦న్నియకునెక్కి [illegible]

శుకసప్తతి, ఆ 8.

పురుషవరి సభము.

సీ. శేకులన్నియు విచ్చి ♦ రేయెండజిగినిండి, కరమెప్పు తెల్లగా ♦ముగుల కరిదీ
నఱలేని నెఱిదీప్తి ♦ మెఱుంగొక్కి నడిమింట, జరియించు సంపూర్ణ ♦చంద్రోకరేఖ
నునుదీగజిగిదోగి ♦ నునుపారి నిగ్గారి, తనరు దిక్కులపాఱ ♦స్తంభముల కరణి
నిగిడి చేరువలెల్ల ♦ నీలోత్పలద్యుతు, ల్పచరించు హరినీల ♦ యమలకరణి
ఆ. నితని కన్ను లొప్పు ♦ నీరాజుమోమొప్పు, నితని కరిమబ్బొప్పు ♦ నితని మేని
కాంతియొప్పు ననుచు ♦గడుపేడ్క నన్నెకా, చరికనుగొ నిరాజ ♦నంబుగ్రనిలిచె.

భాస్కరరామాయణము, ఆర. పద్య 136.

సీ. వదనపరిభూతలా ♦వణ్యాంబుసంభూత, కమలంబులను మీని ♦ కన్ను లనుము
నిక్కి మీనులతోడ ♦ నెక్కసక్కెములాడు, కరణి నున్నవి మీని ♦ భ్రూలతలును
సంకల్పసంభవా ♦స్థానపీఠికవోలె, జెడరవరయె కనుపట్లు ♦ మీని యురము
చరితిఘటించుచిగుళ్ల ♦పై నెల్లవాతీన, రీతి నున్నవి మీని ♦ మృదుభుజములు
గీ. నేరెపేటియెసల్ ♦ దెచ్చి ♦ నిరజాప్తు, సానబట్టినరంపాడి ♦ చల్లి మెనప
పదనునుధనిడి చేసెనో ♦పద్మభవుడు, మీనిఁ గాకున్నఁ గలదే యీ ♦ మనిసిరూపు.

మనుచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 36.

ఈ. తీరిచినట్లు లున్నవిగ ♦దే కనుబొమ్మలు కన్ను లంటినూ
చేరలఁ గోల్వఁ గాఁవలయుఁ ♦ జేతులయందము చెప్పగిప్పరా
దూరులు మిన్నేసినటు ♦ లున్నవి బాపురె ఱొమ్ములోని శిం
గారము శేషుఁడే పొగడఁ ♦ గావలె మీతని రూపరేఖలన్. 801

విజయవిలాసము ఆ 1 పద్య 131.

సీ ఎనుభుజంబులవాఁడు ♦మృగరాజమధ్యంబుఁ,బుడికెపుచ్చికొనుసె ♦న్నడుమువాఁడు
నాభివెండుర్గలవాఁడు ♦ వీలంపునికరంపు, మెఱుఁగుఁబాఁమనచా ♦ మేనివాఁడు
గొప్పకన్నులవాఁడు ♦ కోదండగుణకిణాం,కములైన ముంజేతు ♦ లమరువాఁడు
బవిరిగడ్డమువాఁడు ♦ బన్నిదం బొడి డాఁగి,వచ్చునందపుపెన్ను ♦ మచ్చువాఁడు
గీ. గరగరనివాఁడు నవ్వు ముఁ♦గంబువాఁడు,చూడఁగలవాఁడు మేలైన ♦సొబగువాఁడు
వానిమేనత్తకొడుకు ♦కాఁపలయువాఁడు, నరునుండు పరాక్రమో ♦పాతుండు 802

,, ,, ఆ 2 పద్య 104.

సీ. చక్కఁగా సోగయై ♦ ముక్కు-కోలేరు పె,ట్టినరీతి సంపెంగ♦ మొక్కు-దెగడ
లచ్చియన్నపుఁ దమ్ము♦లకును వాదులుపెట్టి, కళికళ నగుమోము♦కళల నీన
కండెము ల్దిరిగి బల్♦గొండలు దాపించి,నటువలె నెగుబుజా ♦ లతిశయిల్లఁ
గమ్మఁ దీసినలీలఁ ♦ గనుపట్టుపెమ్మెసి, మిసమిసల్ కడు మిఱు♦మిట్లు గొనఁగ
గీ. నడుగులఁబెడంగునంచల♦ నానగొల్వఁ, జెలఁగి యమ్మక్క-యొక్క-యొం♦చెమ్ము లేక
నిలువునీరునఁ బండిన♦ట్లలరినాఁడు, వేయుఁగన్నులు వలయుఁ బో♦ వీనిఁజూడ.

సారంగధరచరిత్రము, (చే. వేం.) ఆ 2 పద్య 42.

సీ. హరినీలములతోఁ♦బరినీటు పఱపించు, కప్పుఁదేఱెడు నునుఁ♦గొప్పచొప్ప
మీఁ దేరుపడి మంచి♦కోలేరువెట్టిన, మురుపు చూపట్టెడు ♦ ముక్కు-దొక్కు-
పాలుగాఱుచుఁజందు♦మేలుఁ గానఁగ నొప్ప,మోహనంబగునగు♦మోముగోము
వాటమా రత్నక♦వాటమూ నిగి యసఁ, జాల శోభిలెడి వ♦క్షంబు జంబు
గీ. తఱుకుబంగరుముప్పిలి♦వెఱఁటుపోలె, నున్నయది మేను చూడంగ♦ ము న్నిలండు
విటుఁడయిచరించికొ♦న్నాళ్లో♦వెనుకఁబడసి,యయ్యెఁగాకిట్టియంద మం♦దైనఁగలదె.

వాల్మీకిచరిత్రము, ఆ 3.

ఉ. చేరలఁ గొల్వనచ్చు జయ ♦ చిప్పిలి గొప్పకు గొప్పకన్నులన్
మారలఁ గొల్వనచ్చుఁ గడు ♦ ముచ్చట లిచ్చు నెడంబనక్రమున్
బారలఁ గొల్వనచ్చుఁ గచ♦పాళి భృళీ హరికిన్ సమీపపున్
మేరలఁ గొల్వనచ్చి నిక ♦ మే లితఁ డీగతిం బ్రీతిఁ జేసినన్. 805

శుకుండవిలాసము, ఆ 2 పద్య 211.

సీ. కిసలయారుణకాంతి ♦ బిసరుహంబులఁగూర్చి, విరచించెనో వీని♦చరణయుగము
నీలంపుఁజకచకల్♦లోలంబములఁగూర్చి, కల్పించెనో వీని♦కచభరంబు
క్రొత్తముత్తెపునిగ్గు♦పుట్టడిసైఁగూర్చి, చేసెనో వీనివి♦లాసమూర్తి
లనదుబంధుమృగమ్ము♦మొనఁగ నెంపునఁగూర్చి, కావించెనో వీని♦కావిమోవి
గీ. యిట్లు సౌందర్యరససార♦మేర్చికూర్చి, లసచమత్కా♦రమునకు ని♦దర్శనముగ
వీని సృజియించెఁ గాఁబోలు♦విశ్వగురుఁడు, గాకకల్గునెయిట్టియా♦కారమహిమ.

కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 5.

సీ. చివురువా లెఱవాని ♦ చిండంబుచండంబు, నం దనరారు కం♦ధరమువాని
నగుమోమువానిఁ బ♦న్నగరాజయుగరాజ, దుర్ధరాజానుగో♦స్తుగమువానిఁ
గొమరుపాల్యమువానిఁ ♦ గోమలశ్యామల, ఘనసుధాఘనకాంతి♦గలుగువాని
లలితాపువాని వె♦న్నలఁబోనిపిలిఁ జే [illegible] లుఁ దెగడు రూ♦పంబువానిఁ

ఆ. పసిఁడి చేల పానిఁభూగ్యేందిరామంది, రాయతాంబకద్వ♦యంబుపాని
నన్న కేంద్రచంద్రు ♦ నాహ్లోద మొదవంగఁ, జూచి రప్పు డచటి ♦ నుదతులెల్ల.
దిలీపచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 157.

ఉ. మారునిఁ గేరు వీని నుకు♦మారశరీరము నవ్యచంద్రికా
సారమతీరుహాసము ను♦సారససారము లౌర కన్నులిం
పారెడుగంధుతు మ్మెదల ♦ బారులసేలకురులౌర వీనిసిం
గారము నీరజాసనుని♦కైన మదిం దలఁపంగ శక్యమే. 808
మదనసాయకవిలాసము, ఆ 5.

ఉ. కామునిమేను గాలెఁ బలు♦గాకిజయంతుని రూపు గూలె నా
సోముని సత్కళాగరిమఁ ♦ జూడఁగఁ జూడఁ గృశించఁజాలె నీ
భూమి జనించి యాత్మణమె ♦ పొల్చు వసంతునియాకు రాలె నో
హో మతివీనిరీతిఁ జెలు♦వొందిరె వారని యెంతు రంగనల్. 809
హంసవింశతి, ఆ 5 పద్య 99.

సీ. చిక్కిలిపిల్లిండిరా♦లకు నుప్పసికప్పు, తొగఁజేని నగనొప్పు ♦ మొగముచొప్పు
తియ్యవిలా♦నిఁ గ♦దియనోంప నెదనింపు, జడమెకంబడలింపు♦నడుముసొంపు
చిందమందముఁగోరు♦బీరకంతముతీరు, తొడలనుమీఱుఁ గ♦న్నోయిసారు
వీనికకేల్పున♦ నెలయించుఁ దొడసంచు, రలీగులనొంచుశా♦పముల మించు
ఆ. నొర యీమనోహ♦రాకార రేఖయీ, కాయసౌష్ఠవమార్య♦మాయెఁగూర
మెందు సైనఁ గలదె♦యిరనితో రతికేళి, నెనయు సుచరితభాగ్య♦మున్నఁదడమె.

సీ. అలనీలములమేలు♦గలడాలుదిలకించు, మెఱుఁగారు ననుసోగ♦నెఱులతీరు
పరమసుందరముపో♦ఁదగమనాపగమున, డంబారుపీనిగ♦శంబుడంబు
నెరశాఖివరశాఖ♦నిగవొంద నిరసించు, భవ్యమై పగడీస్థ♦బాహుయుగళి
గొనబారుఘనమేరు♦వును గేరి హసియించు, ధరణి నెంచసిరిమించు♦ధైర్యమహిమ
ఆ. యహహా యిటువంటి పిశ్వంభ♦రాధినాథుఁ,గలసి మెలసివిడెంబిచ్చి♦కొంగలించి
మాగుపనుల నలంచక♦మారు పనులఁ, దిరుగు నయ్యింతి మిగులఁ గ♦ల్లరియకాదె.
కవిచకోరచంద్రోదయము, ఆ 2.

గీ. ఆలిరచికురాపు లధరహా♦ల్లకము సైని, వాఁకులనని భీతి నయ్యంత♦రాళమునను
నిశితశరకార్ముకంబుల♦నిలిపెననఁగ, నరయఁ గన్నులుఁగనుబొమ్మ♦లలరెహరికి.

గీ. తనరుతొనమ్ములను మిళిం♦పములు గమిని, గన్నుఁదమ్ములపై దుకూ♦కం దలంప

సమ్మవిలుకాఁడు నడుమునసం♦పంగిముల్కి, గూర్చెనసు నాససోగయ్యి♦గులికె హరికిఁ,
వల్లవీపల్లవోల్లాసము, ఆ 2 పద్య 39, 40.

సీ. దొరలేని దొరవెూవి ♦ కొండపం డెన్న నే, చిలుకలకొల్కి-లో♦దలఁప కుండు
పుడమియేలిక మేలి♦బుజసు తూఁడులఁజెప్ప, నేయంచయాన క♦న్నిడకయుండు
నల తేని మోము వె♦న్నెల తేనిఁ గొనియాడ, నేకల్పకంటిలో♦నెంచ కుండు
నొడయనిపొక్కి-లి♦నడుమ్రక్కె క్కిన్న నే, జక్కి-వచంటిలో ♦ నుక్కిపుండు

గీ. నట్టి జెగజెట్టిఁ జేపట్టి♦నట్టి మేలు, పాపలుమ్ముద్దరాలికి♦నొదవె నేనిఁ
బదిలముగఁబాడియూ♦వ్వెన్న♦పసిఁడితోడ,మంచి రంపునుగూర్చిన♦మా-క్కి-యనుచు.
రసికజనమనోరంజనము, ఆ 2 పద్య 82.

బొ ల్య ము.

సీ. కను మెప్పుడు నెఱుఁగ♦నని చూ-క్కి-జూచుము, జిగిపిప్పుడోపఁబో♦గరిలఁబడుచుఁ
గనిజానువ్రలఁజతు♦ర్చకణుఁడై తిరుగుచు, శిశుసిచర్మితదృఢ♦స్నేహుఁడగుచు
భానుఁమిరపన♦న్యాసంబుఁ జూపుచు, హరిపహోమున దు♦ర్వాసుఁ డగుచు
జనకజానందదీ♦జ్యోంబుఁ జైకొంచు, గుణములమునలినాఁ ♦ బరిణుతిఁ గనుచు

గీ. వనవనిగఁ జేకునిచ్చాబ్రవర్తి యగుచు, హాయసమాకోహాంబు నే♦యుంగఁ గలిగి
రానుతుఁడు పన శ్రేయ♦స్కరిమదశావ, తారములచేతఁ బూరుషో♦త్తమతఁ దెలిపె.
కవికర్ణరసాయనము, ఆ 1 పద్య 55.

సీ. పెనువిపాపముఁజూపి ♦ పొదివిముద్దాడంగఁ, జూచి యల్లన నవ్వ♦చుండ నేర్చి
పిలిచి జిల్బిలిముచ్చ♦బలు జెప్పనూఁకొంచుఁ, బలుమాఱు వింతగాఁ♦బలుక నేర్చి
మునివేర్చిసూపిన ♦ మొగ్గిరించుక లేచి, నడువఁ దప్పటడుగు ♦ లిడఁగ నేర్చి
కొర్కితోడొడుగాఁ ♦ గూర్చుండఁ జెట్టిన, నవ్వ పాలిమ్మనిఁ ♦ యడుగ నేర్చి

గీ. యంతకంతకు గడిదేఱి ♦ యాటపాట, మాటలనుమీఱి నందుని ♦ మందిరమున
కాళ్లగజ్జెలుమ్రోఁతలు♦గిల్లరసఁగ, రామకృష్ణుల నటియింప ♦ రమ్య మయ్యె.
బృందావనవిహారము, ఆ 1.

సీ. కనులెత్తి చూచిమిఁ ♦ గరమ్ములపల్చుచు, మువ్వలతోఁ బొచ♦ములు పడాల
నం గదలుచ్చుచుఁగ ♦ యుంగేయటంచును, నొల్లిగిలఁబడుమ ♦ నెక్కొకొ నెడి
లాసునేడ్చుచు ... ... దీపి♦లలోకనంబుఁ

జేయుచు నాడుచుఁ ♦ జిఱునవ్వునవ్వుచు, నంతటఁ గడుపున ♦ హస్తయుగముఁ
గీ. బట్టి మణుకులమెల్లన ♦ బంగరుచును, బాలు నుగ్గుమఁ దార్చుచు ♦ లీలఁ దప్ప
టడుగు లేసెడి కొడుకుము♦ర్డడఁ గాను,బడమినటుగానిఁ వెట్టి♦కొడుకుగాఁడె.
భాగ్గసపురాణము, ఆ 3.

యౌవనము.

సీ. తొలుతఁ దుమ్మెదలకోఁ ♦ దులఁదూసు నెఱిపరు, లేకేతి నుండుఁ గో♦ మారవేశ
మునుపు తామరలకు ♦ మొనజూపు తెల్లికన్ను, లింధంబునుండు♦ యౌవనమున
మొదలఁబందురునందు♦ గొనఁబెన్నెడు నాస్య, పద్మమేగతినుండుఁ♦ బ్రాయమునను
మున్ను బంగారుపెం♦పుఁజూపించుదేహమే, నెఱికినుండు మీల్♦ వయసునందు
గీ. నీవె తెలపోపి చూచుకో♦న్యులివేక, నీలు నే వృత్తనుసీ మఁ♦బాల నాని
మహిత సౌందర్య లీలల♦నుమ్మలింపఁ, యన్న రాజాన్యకాండము ♦యంతుఁడంచు.
నిరంకుశోపాఖ్యానము, ఆ 2 పద్య 10.

సీ. తూఁటిగాల్యంబువోఁ♦దోర్చి ప్రాయంబున, ట్టెకవాఁడుఁ బొ♦టిఁచెనురము
జయరమాలంబన ♦ తాఁకిన్నెబొహుసు, ఖాజానుచేఁ♦ గ్రుమ్మరాని ♦ నడిగమించె
పడనచందుర్నిఁబో♦చ్చి ♦ బర్తికిడు ఁకక్కు, గనిసవళ్ళక్రుకేఁ♦ళులు బనించె
నర్థిచెన్నుల్లఁ♦ ♦ నడయ కంపుపుబో లె, నీరజాంచలయుగు ♦ వెన్నిరోఁచె
ఆ. సుందరత్వమునపుఁ ♦ జోటిచ్చి బాసంపు, మించె నవఁగఁ గడుఁగ్రృ♦శించెనడుము
బనవరాత్మజునపు ♦ సకలలోకోన్నతా, పాత్రమగ్గన యౌఁగ♦నోదయమున. 819
కవికర్ణరసాయనము, ఆ 1 పద్య 58.

ము. తనుకల్పద్రుమపుష్పకోమలయసు కాం♦తారవీక్షణబోధ్యోన్నతా
తన నానావిధపిశ్చిమన్వితగతం♦భాహారిఁ ప్రమ్యాభ్భుజా
ధనురారోపితగంధలేశర మిచి♦త్రక్రూరనారాచము
య్యినపంశాధిపుఁ జెంచె యౌవనధరం♦ బెంతే విలాసంబునన్. 820
నుడుక్షీణాపరిణయము, ఆ 2 పద్య 131.

సీ. ముఖచంద్రికుండలం♦బునకు నూనూఁగుమీ, సపుఁజాలునహా♦బలాం♦ఛనముగాఁగ
నమరుపక్షకవాఁ♦టమునకు నేపఱం, బులు రుంనసపుఁదీఁగ ♦ మోడిగాఁగఁ
జెక్కుఁటద్దములకుఁ ♦ జెలువంబుమీఁతన, చిఱునవ్వులేఁటకొ♦రిం♦జికిలిగాఁగ
సరసమాకఁటనీల ♦ బలుఁబంబుపైఁనన, లంసదీధితిపటి♦చ్వల్లిగాఁగ

గీ. నల జయంతుని చండంబు♦వలునిసొబగు,జంధుమునిమేలుగంపర్పు♦చక్ర్‌దనము
దనకు సరినేయుదగిన సొం♦దర్యమహిమ,నతడు జెలువాకెనవయోవ♦నాగమమున.

అనిరుద్ధచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 80.

వా ర్ధ క ము.

సీ. నిర్మలం బనఁజాల ♦ నెగయుచిర్చం ను, వల్లనిజెంబ్రుకల్ ♦ జిల్లనయ్యెఁ
దగుమోహపాశబం♦ధంబు బాతెమాఁ, డంబీయుఁగముల్ ♦పదలిప్రోలె
నిందిర్యంబులతోయ్క్‌♦మీఁక నొల్ల నను నంగి, నుడుగకరలకాల♦పడఁకఁజొచ్చె
ప్రమకంబుప్రాయంబు ♦ దగిలిపోయినమాఁడ్క్‌, లోచనయుగుల మాఁడ్క్‌♦నీచమయ్యె

ఆ. వగరుపుట్టెడుఁదనం ♦ బుగలెనంతంతలు, నుక్కిసడుకును బ్లగ్గఁ ♦ బిక్క్‌టిల్లె
శిరసు నొ్వ్వఁగోపఁగఁ ♦ బాదె మునుపంతెఁ, గడఁదిగొన్న మువ్వ♦కాలమునకు.

భాగవతము, స్క్ం 6 పద్య 61.

సీ. అంగసంగతెప్రాణ్వ ♦ ల్లంగనాకాంతి సా, రుగ్రీష్మతాయన ♦ మంత్రవిద్య
కాంతాకటాక్షకే♦ళిలతాప్రపంచ, పడపునఁ బ్రేమమూన ♦ కట్టుమంచు
చిత్తసంభవునిదం♦డినిమంచుగటారప్ప, నాఁదంగనేని ♦ప్రాణంగిడుదు
తారుణ్యగామగా♦మియనుముప్పెనపెన్ని, భద్రపీ ఁడకే ♦ పాకిలంబు

గీ. మించు మునుపంకి♦యమునఁ ♦ ముమ్మనంత, యూర్ధ్వ♦గోళ్ళిపోయంబు ♦నాస్పుటాలి
యలము గొ♦రపట్టి♦లిలిశ ♦ నాగ,రీలలకురీ♦యమునుమియుఁ♦బొరఁగుఁగొనియె.

సుందరీకాపరిణయము, ఆ 2 పద్య 38.

సీ. ఇంతకన్నను దుఃఖ♦మింక నొం♦దుఁలేదని, తెలుపుచుంచెంబొనఁ ♦ బిల వడంక
గనుఁగవ బొరలు గ♦ప్పెనొ లేదొ చూపులు, నప్పికి నడలి కి♦న్నొబములువార్చి
యీవనస్థంభ హై♦న్యంబున జేసాలు, నుమిలినయానా ♦ పుడియము బడఁగ
స్వచ్ఛపృథ్వీనిఁ బన♦ర్చంగ ముక్తములను, భూరి నొక్క్‌టిద్విజ♦పంక్తి లురుల

గీ. ఘనజరాభీతిహుంకృతి ♦ నెనయ ప్రగ్గ, నొలసనిస్పృహ్యకర్ణివి♦స్ఫూర్తినొగుల
పృష్ఠభావంబునచ్చిన♦చెనుక జనుక, నేమి సొక్యంబు గలదు ♦ త్యేంద్రచెప్పుము.

నరాభిరామచరిత్రము, ఆ 2.

నిరహిణి.

గీ. అతనుతాపజ్వరంబు మై♦నలమియుండఁ, జపలలోచన ప్రియుక♦ర్తారసిఁ డేలె
నాయపథ్యంబుననకదా ♦ యంతకంత, కలయుబోణికి సంతాప ♦ మతిశయిల్లె.825

వ. అతివసమ్ముఖవాస్తు♦వగువస్తువును గాన, దాత్మయంతస్ముఖం ♦ బౌటఁ జేసి
చెలువ కొగిమ్మించులేఁ♦జెక్కుటద్దం బొయ్యఁ, బాణిపల్లవశయ్యఁ♦ బవ్వళించెఁ
గోమలి నిట్టూర్పు♦క్రొవ్వేడినెత్తావి, మొకరిలేంట్లును మూతి♦ముట్ట వెఱచెఁ
దరుణిలోచనబాష్ప♦ధారాలవంబులు, ముత్యాలసరులతో ♦ ముద్దు గురిసెఁ

గీ. జామశరకాండపాండిమ♦చ్ఛాయనొందె, బోటిమదికింపుగాచయ్యె♦నాటపాట
మృగవిలోచన కంతంత ♦ మేను డస్సె, నంతకంతకు సంతాప ♦ మతిశయిల్లె.

శృంగారనైషధము, ఆ 2 పద్య 110, 113

వ. కలికిచేష్టలు భావ♦గర్భంబు లైనను, బ్రియుమీఁదికొరికిమి ♦ బయలు పడఁగఁ
బిదపిదనై లజ్జ ♦ మదిఁ బద నిచ్చినఁ, జెలిమేనఁ బులకలు ♦ చెక్కు- లొత్త
మదనాగ్నిసంతప్త♦మానస యగుటకు, గుబుకుచహారస♦ల్లరులు గండఁ
బిత్తంబు నాయకా♦యత్తమై యుంటకు, మఱుమాట లాడంగ ♦ మఱపు గదుర
సతివమనమునసిగ్గుమో♦హంబుభయము, బొడమనునుమంచునెత్తమ్మి♦పొదువుమాడ్కిఁ
బ్రిథమచింతాభరంబునఁ ♦ బద్మనయన, కోరితలచీర వాటింప♦నేర దయ్యె.

భాగవతము, స్కం 10 ఉత్తర, పద్య 330.

సీ. నఖముఖోష్ఠి తీపరా♦ఙ్ముఖముక్త బాష్పంబు, పటిమ దీపపుఁజిట♦చిటలు దెలుపఁ
బొరిరవాస్యోత్సృష్ట♦ఘూత్కృతుల్ కృశమధ్య, పార్శ్వముహుఃప్రకం♦పములు దెలుప
నొదవెడుగాద్గద్య♦మదరుపాటునఁ బల్క, రింపఁ బుట్టెడు కేక♦రింత దెలుప
వలవంత వినువుకాం♦తలపుట్టు దూషించు, కారణంబులతోంటి ♦ కథలు దెలుప

గీ. నలతఁబానుపుపైఁ బొర♦లాటఁదెలుపఁ, దెగువ లోలోనసేనన్ప♦నగపుఁదెలుపఁ
గలఁకమీమీఁదిపనిలేని♦కనుఁదలుపఁ, బొలఁతిలేలనీయన్కి♦యే♦పులుగాఁజె.

ఆముక్తమాల్యద, ఆ 5 పద్య 60.

సీ. చనుఁగప్పదొలగ వా♦సనగాలికెదురేగుఁ, బరుపొప్ప నలుఁగులఁ♦బారుకరణి
నిడుదవేవలినూనె♦ముడి వీడఁ బిగురాకు, పాదఁదూఁగుఁగార్చి♦చ్చుఁగదియుకరణిఁ
బసిఁడిగాఁపులపైకి♦వెసఁదోఁచి నునుఁదీగఁ, దెనులించునురితా♦కు♦ నెమకుకరణి

మొలనూలుబిగియించి♦వెలఁదివెన్నెలఁజొచ్చుఁ, బిఱుదియడకేటిలో♦నుఱుకుకరణి
గీ.జడియుదనులకుఁగురియుపు♦ప్పొడులమునుఁగు, మావికడనిల్చువిరులనె♦త్తావిఁగోరిలు
విషమసాయకునేపుల♦విసివివిసివి, తనుపుఁదొఁగఁగఁదలఁచి యు♦ష్ణనరుహాక్షీ.
మనుచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 31.

చ. చిలుక పుఁగోహితుండగుచుఁ ♦ జెంగట నుండఁగ సిగ్గుపెండెరల్
దొలఁగఁగఁదోర్చి బంధుగతిఁ ♦ దోరపుఁ గోర్కులు సందడింపఁగాఁ
దలఁపు లతాంగికన్న మును♦తానకనుంగవ దోయిలించి చూ
పులఁ దలఁపాలు పోసె నృప♦పుత్త్రినిపై విరహాగ్ని సాక్షిగన్. 830
రాజశేఖరచరిత్రము, అ 3 పద్య 131.

చ. ఫులకకదంబముల్ నినిచె ♦ ఫుల్లముఖాబ్జవిలాససంపదల్
దొలఁగె మరాళికాగమనులు ♦ దూరము లయ్యె శ్రీమాంబుపూరముల్
వెలివిరియుంగఁజొచ్చెఁ బుర♦విచ్చి నటింపఁగ నెమ్మి కోరికల్
బొలఁతుకయందు మన్మథుఁడు ♦ పూర్ణముగా శరవృష్టిఁ జూపఁగన్. 831
కనికర్ణరసాయనము, ఆ 3 పద్య 39.

గీ. ముదిత కపుడు శిలీముఖ♦మ్ములు శిలీము, ఖమ్ములయ్యెను ఖగములు♦ఖగములయ్యె
పరిమళమిళచ్ఛరమ్ములు ♦ శరము లయ్యె, నాగ విరహానలంబుమై ♦ నగ్గలింప.
ఇందుమతీపరిణయము, కు. ధూ. ఆ 3 పద్య 22.

చ. పరిసవశరాఖ్యయోగి బహు♦భంగులభావనలిచ్చి మర్దనం
బెసఁగఁగ ధాతువేర్చి బలి♦యించి రసంబు నిశాంతిమంతయు
స్వసువుగఁ జేయ మైమఱచి ♦ నాతిగళన్మణిభూషలెన్న దా
ప్తసఖులుచే పల్కినను ♦ వల్కదు చూచియుఁ జూడఁ డెంతయున్. 833

ఉ. కొంచక యంబుధిం బడిన ♦ కొండలపత్త్రిముఖాడ్చదయ్యె నూ
ఱించులకత్తి దానియుదు♦టంతయు నెంతని కంతుచేతినూ
ఱించులకత్తి హాత్తి బవ♦రాలికునాగ్రుల ముంచెఁ బన్నగీ
భూంచితవైభవంబెడల ♦ నాతతచాప్పమహాపయోనిధిన్. 834

సీ. నిబిడదుస్సహదీర్ఘ ♦ నిశ్వాసపవనంబు, పఱుపు లేటులఁ బరా♦బరులు సేయ
సుజ్వలావయవతా♦పజ్వాలికలవేఁడి, చిఱుజొంపములపై ♦ నవసుళింప
లలితానసేందుమం♦డలపాండురచ్ఛాయ, వనరుహావలివళా♦వళి యడంప
శ్రీమజలాభ్యక్త ♦ సహజసాంకవమదా, మోదంబు చిలుకల ♦ మూలకొత్త

ఆ. నెనఁగు భూసలములను ♦ గిసలములను నీర, జాతములను గీర♦జాతములను
విగ్రహింపనీని ♦ పలలాంబె తోడుగా, నెలంది వెడలె విపిన ♦ వీథులకును. 835
వసుచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 106, 107, 132.

సీ. నెలఁతముక్కారయందు ♦ నీలంబు గాము సూ, తెలిచన్నుకొస్తు ము♦త్తియముగాని
యువిదసంధిస్థలాల♦హు ప్రరులు గాపు సూ, మితి చూడనిడిన లయూ♦ర్మికలుగాని
నుదతిపాలింట్లఁ గ♦స్తూరినల్పు గాము సూ, కనుకోయికాటుక ♦ కప్పుగాని
రమణికర్ణికల వ♦ఱ్ఱిపుటిప్పి గాదుసూ, పాల్గిరంఘ్రిదుసుకల ♦ రంగుగాని
గీ. యూహ్యుపేడిమి గృశతరా♦భ్యోపయమున, గండపాండిమఁబర్ణప్ప♦కారములను
గానఁబడియెను నోవిహం♦గమపురంధ్రి, యింక నీచేర నున్నదీ♦యింతి బ్రిగుపు. 836
ప్రభావతీప్రద్యుమ్నము, ఆ 3 పద్య 87.

మ. కలలన్ గూడిన వేళ నెట్టిపొలయ♦ల్కల్పుట్టెనో యేమి ని
వలనన్ బ్రస్తుటిట్లెనో యెఱుఁగఁ డ♦ప్పన్నపొన్నగమాస్మృ
హ్వానిత్యాంతయ పోలె నిద్రసె యమన్ ♦ పర్యంద ఏద్యాక్షీయ
త్తు లహోరాత్రములందుఁ బుష్కపముడ♦సూత్రుఁడే పడంటించఁగనే. 837
,, ,, ఆ 4 పద్య 77.

ఉ. వీణియముట్టుటల్ మిగుల ♦ వింతలు పెంపుదుఁబిల్కలోగతో
రాణదలిర్వ బల్కుటి గ♦రంబుపుమాడ మపూర్వమొంతయుం
బ్రాణసఖీరహస్యముల ♦ బ్రౌఢిమముఁ గీర్తిఁబడు కానిచాపి యా
యేణవిలోలలోచనపు ♦ హొచ్చిన మర్మ్మము చేప్ప నమ్మడన్. 838
కళాపూర్ణోదయము, ఆ 4 పద్య 58.

సీ. కలలోన నాత్మేశుఁ ♦ బలుమాఱుఁబెక్కుంచి, లక్ష్మానమొప్పుఁ గ♦ల్గించుఁ దీని
యతనిసంపాల్పిక ♦ నభిలాషమొరలించి, తర్జనాపటలు కీ♦ల్పించు సలిని
యతనిపైభక్తిప♦ద్ధతికి నిపరీతముఁ జేసి, కపటాభగతిఁ గృశ♦త్వమునొందించి
యతఁడొక్కఁడేరక్క♦ నిరవంబుమఱుఁగొనఁ, జేసి నాహ్వాస్తఁ♦ బిరిపి యడంచి
గీ. యతనిఁగనుదాఁకసంతాప♦మతిశయిల్లఁ, జేసి వ్యవహారములఁ గాఁగి సెం♦తయునుజూచి
యిట్టిసాయుజ్యమునకు న♦నేకజీవులు, గనిపియోగిని యనఁగఁ ద♦ల్కొండవటన. 839
షట్చక్రవర్తిచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 74.

ఉ. తనువుననిండి కాలుకొను♦తాపముసోఁకుట నహింపలేక జీ
వనమతిశైత్యకాంక్ష నిజ♦వాసముజొల్వఁడి కర్ణపూపశీ
తనసరసప్రఫుల్లకమ♦లద్వితయంబున విశ్రమింప వే

గ నటకు వచ్చెనో యనఁగఁ ♦ గన్నులఁ బ్రాణము నిల్చె లేమకున్. 840

చంద్రికాపానుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 54.

శా. ఆరామామణికంఠభాగమున నా♦హా మించు ముక్తామణీ
హారంబుల్ దొలుదొల్త నీలపుసరా ♦ లై యొప్పె నాపిమ్మటన్
హేరాళంపు మెఱుంగుఁదెంపుసరు ♦ లయింపారె నత్తోడుతన్
హీరాంచద్భుజపుల్లి రవర్చి మిహా♦ర్మిన్ప్రౌఢకోడగరితన్. 841

చంద్రాంగదచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 147.

చ. రవయచు నీవిటాకృతిని ♦ హైనము పోయెడ నన్నచూత్రలో
నడటున హేమ శిక్కి వల♦యంబులు జాఱెను నీది యుంగరం
బదిగొ యొసంగినం గనుము♦నందు ధరం దెవఁ డంకణంబుగా
జెదరక యిమ్మటిందు వెల♦చేడియ గూసి పిటుంకు నిల్వఁగన్. 842

శృంగారనైషధము, సుచ్ఛ 2.

సీ. కొండ వ్రేఁబడిసొమ్ము ♦ కొఱగానిఁ జేయుము, నవలేక మిన్నుఁ గ♦న్గొనుచు నుండు
మిసులచెక్క వన్నవ ♦ మీనాఁపుఁ గిఱిసాఁ, ల్వెలికిఁ దార్చినచేతి ♦ చెచ్చనూర్చు
వరపుంపుఁ దనివోవు♦ వెలుఁతఁ బోరి, నవ్వుఁగాఁ బోరు లిట్టిట్లు ♦ మైమ
ఱపునుఁ గోలోయిన♦ కాఁగాఁ గుప్పి, మీఁదంట వీపొప్పు♦మాఁదఁ బోరులుఁ
గీ. గొలఁకిలనుఁ బాఁపఁ గన్నుఁ ♦ బాలమీటుఁ, గోరకయ వనునిల్లాండ్ర♦తోడమాటుఁ
బంచనుఁ దమ్ముఁ ♦ బ్రేమఁ ♦ వర్ణనుఁ, గలుగఁ బుణ్యాంగనలకుఁ ♦ నవ్వధూటి.

శివరాత్రివ్రతవిజయము, ఆ 4 పద్య 29.

చ. వీరహమునం గ్రమేలయమునఁ ♦ బెన్నెలయుండల నుండి కంతుపూ
నారములవాఁడిఁ దొడిసి ♦ చుండనిపోలుఁబఁజల్లి గాఢ్వని
బ్బారపుపడఁ ద్రిపుంపుడి ని♦పం గనరించుచునున్నదాన నో
నారుల నీకుఁ బై యిటుల ♦ నాపల చేయుని యింక దల్వుదున్. 844

కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 5.

శా. నీరేజాక్షికి హారయుక్తికుములన్ ♦ నీలంబులై హేలముల్
బాఅంగాఁ బగడంబులై పిదప వ♦జ్రాకారము ల్వాని వి
స్తారస్వేదకణంబులం బడిసి సు♦న్నం బయ్యె వాదుర్గను
స్మారస్మారశరాగ్నిహోమపటమ♦చ్ఛచ్ఛాయ సై లోచినన్. 845

పరిజాతాపహరణము ప్రకృష్టబలరామచరిత్రము, ఆ 3.

గీ. విరహహాండూరతాదోర్వ్యస్న♦ ఖిలనటయి,నలనుఁ తాపారపస్మార్తి♦యలముకొనఁగ

రేయిపగలిదియనియేర్పఱింపరామి, ముదితనేత్రాంబుజములరమోడ్పుఁగాంచె.
కవిజనరంజనము, ఆ 2 పద్య 26.

చ. మరునిశరాగ్నికీలముల ♦ మాటికి నక్కునన్నముత్తెపున్
సరములుగాఁగి కన్గవను ♦ జాలుగఁజిప్పిలి వెచ్చవెచ్చనై
దొరఁగెడు నశ్రుపూరమునఁ ♦ దోఁగి దగన్ బలుమైననాయెదన్
జూరజూరపొక్కఁగాఁదొడఁగెఁ ♦ జొప్పడ నేనిఁక నేమి సేయుదున్. 847
కవిచకోరచంద్రోదయము, ఆ 3.

చ. నెలకొని మూర్ఛయున్ దమము ♦ నిండఁగఁ దాపపుటెండ గాయ ను
జ్జ్వలమతిఁ బాండురంబనెడి ♦ చందికనిండఁగ హారరత్నభా
వళిజిగిమాయ రేపవలు ♦ వారక తోఁచమి నింతి పీక్షణో
త్పలజలజంబులయ్యెడను ♦ భాయక దా రరమోడ్పుమై మనెన్. 848
సుబ్రహ్మణ్యవిజయము, ఆ 5.

సీ. హృదయస్థితానంగుఁ♦డెదనేయుములుకుల, మొనలపైఁగోచెనా♦ మొలచెఁబులక
లానంగశిఖికిఁదో♦డైవచ్చుకమ్మవీ, వలు లన పలపుటూ♦ర్పులు జనించెఁ
దద్వాతనిహతిచే♦తవియోగజలధియు, ప్పొంగెనా ఘుర్ఘ్రాంబు♦పూర మొదవె
నానీటివెల్లిపై ♦ నలరుడిండీరకాం, తులు నాఁగ నెవేఁ్మనఁ ♦ డెలుపు వోఁడమెఁ
గీ. డెలుపునకుఁదోడు నీడలై♦నెలయు హార, కలితహూక్తికములుపెనుఁ♦గాకఁగాఁగి
బాష్పధారలఁ గరఁగి ♦ పైఁ బైనిగిన్కొఁ, గొమ్మపాలిండ్లలరెవెండి♦కొండలటుల.
భద్రాపరిణయము, ఆ 3 పద్య 45.

ఉ. కుందనమున్ హసింపఁగల ♦ కోమలికోమలదేహవల్లిపైఁ
గందళితంబులయ్యె సిత♦కాంతులు సంతత మమ్ముకుందు నిం
పొంద మనంబులోన నిడి♦యున్న మనోభవుఁ డందు నాతనిన్
గ్రిందుగ నేయ పుష్పశర♦గాఢరుచుల్పయిఁదోఁచెనో యనన్. 850
శృంగారరసాలవాలము, ఆ 1.

సీ. శారదపూర్ణిమా♦చంద్రమో బింబంబు, పంకేరుహంబుపైఁ ♦ బర్వళించె
హారిద్రరుచిసాంద్ర ♦ హాటకవల్లికి, బహుళపాండిమము సం♦పాదిస్తమయ్యెఁ
జారుశాణోల్లీఢ ♦ హీరదర్పణముల, రమణీయముక్తాఫ♦లములు పుట్టెఁ
శైత్యసౌరభపూర్ణ ♦ జలజకోశావాప్తి, ననలమాలికలు మ్లా♦నంబు లయ్యెఁ
గీ. నెట్టి యుత్పాతములఁ గంటి ♦ మిట్టివేళ, నెట్టులైనను నిఁక చట్టు♦పట్టి చూని
పట్టి హృద్ధతమును గను♦పెట్టి తగిన, దిట్ట మొనరింతమని సఖుల్♦దుట్టియపుడు.
భరతాభ్యుదయము, ఆ 2 పద్య 9.

సీ. మనువకు విరహమే♦మండువేసవిదోఁప, గామాస్త్రఖరకర♦కరములలరె
విడువక వెడలెడు♦వేఁడినిట్టూర్పులే,వడగాడ్పు లగుచు వీ♦వంగసాగె
తరగనిమధురను♦ధాధార లూరెడు, నధరంపుఁగొలను ఱా♦న్యతవహించె
మోహసంతాపస♦మూహంబులనియెడు, తరులు చిగిర్చి బం♦ధురములయ్యె

గీ. నందుసంపూర్ణముగఁ దన♦యాశ లనెడు, వారికాపికభృంగమ♦యూరకీర
సముదయంబులు నిరతంబుఁ♦జాలఁబ్రిబలి, మించువేడుకతో సంచ♦రించుచుండె.

సీ. అతివకుమోహమే♦యతిపృష్టికాలమై, పరగ నాశామేఘ♦పటలిగ్రమ్మెఁ
బంచబాణునిపుష్ప♦బాణప్రివర్షంబు, లందంద కుచగిరు♦లందు గురిసె
విరహప్రివాహంబు♦ విస్తారతరముగా, సాగిమానసమహో♦సరసి నిండెఁ
గడునిబ్బరంబను♦కట్టగొబ్బునఁ దెగి, కొల్లగాఁ దాపంపు♦వెల్లివరద

గీ. మిక్కుటంబుగఁబ్రవహించి♦మించెనందు,చటుతరములైనతనమనో♦భ్రాంతులనెడు
మకరకచ్ఛపమండూక♦మత్స్యముఖర, జలచరంబులు నిరతంబు♦ సంచరించె.853

కుబ్జాకృష్ణవిలాసము, ఆ 1.

సీ. తనుభూమి మరుఁడు గు♦ప్పినమోహబీజము, ల్మాలక లెత్తెనంగఁ♦బులక లమరెఁ
బులకపైరునకుఁ బెం♦పుదలిర్పనలుఁగులఁ, బఱచు పెన్నీరన♦వఱులెఁ జెమట
చెమటనీట ననారఁ♦తము నానుటంబలెఁ, గలయఁ బొండిమమల్లె♦గాత్రివల్లి
గాత్రివల్లినిటూర్పు♦గాడ్పు పెనోకులఁ, గదలెనాఁ గన్పట్టెఁ♦గంపకలన

గీ. కంపకలనాపికంపనా♦కంపనాతి, వేల బహులతరంగిత♦విరహదుఃఖ
జలధికడుఁబొంగిపారలె నా♦ఱుడితిబొప్ప,సలిలధారాశరీరుళిం♦ఱుళిలుసెలఁగె.

ఇందుమతీపరిణయము, నృసిం. ఆ 4 పద్య 18.

చ. చిలుకలు దాయలయ్యె నగు♦చిన్నెలు చూడహులిక్కియయ్యె నె
చ్చెలులసఁగంగుటయ్యెఁ గడుఁ♦జీఁదఱి కన్గొననయ్యె నెల్లచో
నలజడిచూడనయ్యె నల♦యంచలఁదిట్టఁగనయ్యెఁ గొన్నినల్
తలనుగడంగి కొలుచుట♦లాయరుదయ్యె నెలంతకయ్యెడన్. 855

శుద్ధాంధ్రినిరోష్ఠ్యనిర్వచనశైషధము, ఆ 1 పద్య 151.

సీ. పువ్వులుముడువదు♦ పూబోఁడి యయ్యవి, తొవవిందునల్లుని♦ తూపులనియె
యద్దంబుఁజూడదు♦ముద్దియ దానఁ గన్నదుమోము మున్నీటి♦పాపయనియె
కురులుచేముట్టదు♦ విరిబోఁడి యయ్యవి, కొరివ్వారుతుమ్మెద♦ గుంపులనియె
నెలులపల్కులు విన♦ దెలనాఁగ యవియెల్లఁ, జిల్కమొ త్తంబుల♦పల్కులనియె

గీ. యంతకంతకు వలపంత♦వింతదోప, మరుఁడు పూములు క్కులడరించి♦కరము నేఁట
నెడఁదఁ గవ్వడిపయిఁ గోర్కి♦యేపుచూప,సన్న గాలియు నెమ్మెనుఁ♦చెన్నుమీఱ.
రసికజనమనోరంజనము, ఆ 2 పద్య 52.

వి ర హి.

ఉ. లీలయెలర్వఁగానఁబల♦లేఁజిగురాకునుబోలె నొప్పు కిం
గేలు కదంబశాఖతుదిఁ♦గీఁబొ క్కినఁజేసి వసంతవిభ్రమో
న్మీలితచాలవల్లికియ♦మేలగు చూడ్కుల కించిపావక
జ్వాలయపోలెఁజిత్తము ని♦జంబెరియింపఁదొడంగెఁజూచి తే. 857
భారతము, ఆర. ఆ 6 పద్య 148.

సీ. పొడనూపినయ్లైన♦వడిఁ బట్ట సమకట్టి, పరికించి కానక♦బమ్మరించు
మెలఁగినయయ్లైనఁ♦బలికింపఁ దలఁచి ని, రూపించి లేమి న♦హృల్లువహించుఁ
గదిసినయయ్లైనఁ♦గౌఁగిలింపఁగడంగి, యూరసి బొంకైన♦నలఁత నొందు
నొడబడ్డయ య్లైన♦ నడరి పైకొనఁజూచి, చెన్నటి యగుటని♦శ్లేష్టబోరయు
గీ. లలితవివిధవిహారంబు♦లకు లతాంగి, యెలసి పొలసినయ్లైన♦నెలమిఁ గలసి
యభిమతక్రీడ సలుపంగ♦నప్పళించి, చెదకి రిత్తబయల్ గని♦విహ్వలించు. 858
భారతము, విరా. ఆ 2 పద్య 301.

ద్విపద. అస్తోకనిరుపాధి♦కావస్థలివిను,ఖా స్తమితేంద్రియుఁ♦డైయట్లచూపు
వగపునిట్టూర్పులు♦జ్వరము డయ్యుటయు, నొగిఁబిరాహారంబు♦నున్మత్తవృత్తి
మాన మూర్పులు లేమి♦మరణంబనంగఁ, దానెన్నఁబడు నన♦స్థలుగూడఁబదియు.
పండితారాధ్యచరిత్ర, దీక్షాప్రకరణ.

ఉ. ఏమెయి నడుగులు లేనిది, యేమఱుదో పర్ణశాల♦యిదిగాదొకో యో
రామ్మఁడఁగావో రాముఁడు, రామంబెడఁబాసి తృణము♦ భ్రాతుకఁగఁగలఁడే.
శా. ఏమెట్టీయది యెట్టుగా దిది పనం♦బే రాకుమారుండనో
సామితీర్చిమన్నీవు రాముఁడవె వ♦త్సా నిక్క మే రాముఁడన్
భూమిశుండవు రామభద్రుఁడవు హో♦భూమీజ చంద్రాననా
యేమే యెక్కడ నున్నదాఁ పటు రా♦వే యుల్ల మిట్లాడిసిన్. 861

శా. ఈతిగ్మాంశుఁడు సేపఁజొచ్చెఁ జను లే♦యేనాఁటి నర్కాస్పదం
బీతండిందుఁడె యీనొ లక్ష్మణుఁడ నీ♦కేమీదు సేఁ జెప్పుమా
నాతోఁబుట్టువు గావె నాథ మటియే♦నాథుండ నిక్కంబుగా
సీతానాథుఁడ నెందుఁబోయితివె యో♦సీతామనోవల్లభా. 862

చ. తపనుఁడు వేఁపఁజొచ్చెఁ జనుఁ♦దమ్ముఁడ వృక్షముకిందఁ బెట్టు నా
దపనుఁడు రేయి లేఁడు వసుఁ♦ధావర చందురిఁడు గాని చందురినిన్
సృపసుత యెల్లెటింగితివి ♦ నీవు మృగాంకము చూడ నున్కి హా
చపలమృగాక్షి చంద్రముఖి ♦ జానకి యెక్కడ నున్నదానవే. 863

సీ. తాళంబ కానవే♦తాళఫలస్తని, నుచంబ కానవే♦కుందరదనఁ
దిలకంబ కానవే ♦ తిలకర్మ్యలలాటఁ, గమలంబ కానవే♦కమలపదన
హరిణంబ కానవే ♦ హరిణబాలేక్షణ, సింహంబ కానవే♦సింహమధ్యఁ
బికరాజ కానవే♦పికమంజులస్వనఁ, గీరంబ కానవే ♦ కీరవాణి
గీ. లలితకలభంబ కానవే♦కలభగమన, బంధుజీవరు కానవే ♦ బంధుజీవ
మైన జనకనందనసీత♦ననుచు రాముఁ, డచట నచట నీగతివాని ♦ నడిగి యడిగి.

సీ. ఆఁడె చలత్తన్వంగి♦యనుచు నల్లనఁ జేర, నది చూతలతయైన♦నట్లు నిలుచు
నఁడె మంజులాలాప ♦ యనుచు నల్లనఁ జేఁ, నది కోకిలంబైన♦నట్లు నిలుచు
నఁడె లోలలోచన♦యనుచు నల్లనఁ జేర, నది కురంగంబైన♦నట్లు నిలుచు
నఁడె నీలకుంతల♦యనుచు నల్లనఁ జేర, నది మయూరంబైన♦నట్లు నిలుచు
ఆ. నఁడె మహీజ నన్ను ♦ నచటికిఁ జేసన్న, చేసె ననుచు నల్లఁ♦జేర నదియు
లలిత మలయపవన ♦ చలితపల్లవమైన, నట్ల నిలుచు రాముఁ♦డచట నచట. 865

భాస్కరరామాయణము, ఆర, పద్య 258, 260, 261, 262, 265, 275.

సీ. ఆసక్తి నాలేమ♦యావనవనములో, నెన్నండు విహరింతు♦నేనఁ బోగి
లీల నాకోమలీ♦పాలింద్లకన్యారి, రొంపిలో నెన్నండు♦బ్రుంగుడొరు
నేవ నాజవరాలి♦లావణ్యసరసిలో, మునుఁగుదు నెన్నండు♦మునవుదీఱి
నీహ నామోహని♦బాహుపాశంబులఁ, దగులక యెన్నండు♦దగులువడుదు
గీ. నంచుఁ జింతించు నున్నర♦టంచుఁ బొదలు, మరులుకొని రణభోజన♦మా నివహన
రచన మారణమంత్రిక♦రపరిభూత, ఘోర విరహభూత♦మావి♦కారమనను.

పరాహపురాణము, ఆ 1 పద్య 56.

సీ. నుదతికి నెదురుచూ♦చుచుఁ దోరవలక్ష్యంబు, గోచరింపకయున్న♦వేచెమర్మ్ర
మీమ నిటుపమన్నఁ ♦ జెలువమల్తెలచప్పఁడని చెవిఁ బెట్టి యం♦దందపుఁజాఁ

బవమానహతిమీఁదఁబడినతృణంబైనఁ, దరుణిచేయని గరుఁదాల్చుచుండుఁ
గీ. దవవేగిరమునకుఁదరలాక్షిరాకున్న, నిండుగాఁ గన్నుల నీరు నించుఁ
బల్లటిలు గాజుపారు మార్నుడు మృదూక్తిఁ, గొమ్మపేరెత్తిపిల్చుడగ్గుతిక వెట్టు
దిరుగు గుడివాకిటికిఁ బోవుమరలు....., బడిపుష్పశర.....ద్ధరణినురుఁడు.

తారకబ్రహ్మరాజము, ఆ 2.

సీ. అదె లతాతన్వియొప్పదలిర్చు కొప్పని, పటు కలాపికలాపభరముఁ జూచు
నవె తన్వితరళిత రాపాంగరుచులని, సారంగదృచ్చక చ్చకలు చూచు
నవె జవరాలి మోహనపుఁ బాలిండ్లని, చరుపడిఁ గుంభికుంభములు చూచు
నదె కోకిలాలాపయసియాడునడుమని, యేనుంగుపగఅలేఁగొనుఁ జూచు(గులు
గీ. జూచుడగ్గుఱుఁగ్రమ్మఅజూచుమరలుఁ, బొరలుఁగెరలువియోగాగ్నిఁబొగులుఫ్ర
సెచటి కేఁగితె పార్వణేశ్వరీ యటంచుఁ, జీరు పగఁదారునారఘుపీరుఁడిటులు.

రామాభ్యుదయము, ఆ 5 పద్య 241.

సీ. బింబోష్ఠిముఖమిందుబింబమైయుండ నా, డెందంబునకు నేలఁగందు గలిగె
మృగద చన్నులు తమ్మిమొగ్గలై యుండ నా, చిత్తమేగతిఁ బొందెమెత్తపాటు
సతి నితంబము రథచక్రమై యుండ నా, భావంబునకు నెట్లుప్రాణ మొదవె
వజ్రాక్షి నెందొడలనఁటులై యుండ నా, యుల్లంబు వైసార్వమొందు టెట్లు
గీ. మగువ జిగిమేను కుందనంబగుచునుండఁ, గాఁకదరఁగెడునామనోగతులిటెట్లు
వనితయవయవములఁగల్గు వస్తుగుణము, చూపఅులయందుఁ బొరయుటచోద్య
మొకొ?.

కవికర్ణరసాయనము, ఆ 3 పద్య 51.

సీ. కాఁబోలు నివిబాలకమనీయపదలీల, లిచటఁ బల్లవజాలమినుమడించెఁ
గాఁబోలు నిదిబోటిగనుఁగొన్నవనవాటి, యిచటభృంగీకోటిరుచుల నెనసెఁ
గాఁబోలు నీవంకఁ గలికిపల్కినపొంక, మిచటఁదేనియవంకలింక కొదవెఁ
గాఁబోలు నీచాయకాంతనవ్వినచాయ, లిచట సూననికాయమింపు మెఱసెఁ
గీ. జూచితె వయస్య యనుచు నశోకతిలక, కర్ణికారసమేరుసంఘాతలతల
నలరు వారామసరణిలో నరసి యరసి, సరసిజాననఁ గానక సంభ్రమించి.

సీ. గిరికన్యమేనసేకీభవించినఁగాని, తియ్యవిల్తుని నిరోధింపరాదు
సింధుజ నెదనుంచిసిరులమించినఁగాని, మిహిరకాంతుఁ గమనవ్వమెలపరాదు
శుభవాణియభిముఖస్మరణఁజూపినఁగాని, పఱుచుటంచలఁగ్రిందుపటుపరాదు
భద్మినిఁ గరముఖప్రౌఢిఁదేల్చినఁగాని, రేలముస్మరము వారింపరాదు

గీ. నేర్పుననటంచునృపతియా♦నెలఁతఁదలఁచి,తలఁచిసగమసుసాత్త్వికో♦దయుదళాను
భావములఁ జెందు నున్మద♦ప్రసవబాణ,బాణమగ్నతఁగాంచుఁదా♦పమువహించు.
వసుచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 80, 94.

పీ. వరపద్మమకరము♦ల్కరగతంబులు నీకు, సతి నీవి యింతచే ♦ సడలరాదె
బహుళతచ్ఛదరాశి ♦ భవదక్షియుగళంబు, వేత్రాంచలంబింత ♦ నెరపరాదె
యనఘుదివ్యాహార♦ఘని నీదు కెమ్మోవి, లేమ ముద్దింత పా♦లింప రాదె
తావిగంబూరంపు♦దీవి నీమొగమొక్క, పలుకింత నాపైని ♦ జిలుక రాదె

గీ. చక్రివిజయంబొనర్చె నీ♦చన్నుదోయి, కంచుకంబేల యింకఁజా♦లించరాదె
నిర్మలామూల్యగుణరత్న ♦ నిధికి నీకు, వనజముఖి తాఁసమదియేల♦పదలరాదె.
వసుచరిత్రము, ఆ 6 పద్య 84.

సీ. తరుణికెంగే లంచుఁ♦దమిఁ బట్టి కటకటా, చిగురాకెయిది యంచుఁ♦జిన్నకోయి
వెలఁదిపాలిండ్లంచు♦వెసనంటి చెల్లబో, పూగుత్తులే యంచుఁ♦బొలుపుఁ దటిగి
చెలువపయ్యెదయంచుఁ♦జేసాఁచియయ్యొప, రాగోదయమెయంచు♦రహిదొఱంగి
రమణి వేనలి యంచు♦రతికాంతు నొడిసి హా, తేఁటిమొత్త మెయంచుఁ♦దెల్లబాతి

గీ. యకట యనిమిత్తకృపఁ దాన♦యరుగుదెంచి, హితవు నెఱపెడి హంసితో♦హృద
(యమిచ్చి
పలుకనికృతఘ్నునకునాకుఁ ♦ బ్రాప్తమగునె, యట్టియువతిపొందనుచుఁదా ♦ నా
పరిభావతీప్రద్యుమ్నము, ఆ 3పద్య 21. (త్కఁగుందు.

శా. ఆవిప్రోత్తము వజ్రపంజరనిభం♦బై నిశ్చలంబైన స
ద్భావం బంగనసాహచర్యగుణసం♦పర్కంబునన్ లోహమై
గావంబై దృఢదారువై తరుణవృ♦క్షంబై ఫలప్రాయమై
పూవై తన్మకరందమై కరఁగెఁబో♦బోనీళ్లకుం బల్చనై. 874
వైజయంతీవిలాసము, ఆ 2 పద్య 139.

సీ. ఆహారమింపాకు♦చాగ్రిమానకయున్న, నాహారమింపుగా♦దబ్బవదన
చెఱుకుబా లొదవు వా♦తెఱయినిఁ గోఁగంతు,చెఱుకుపాలొదు నేఁ♦చిగురుఁబోణి
కళలుదేరెడు నెమ్మొ♦గమ్మ ముద్దిడకున్నఁ, గళలు దేరవు నుమా ♦ కంబుకంఠి
వలఁపునిదురమున ♦ నలరింపకున్న న,వ్వలరే నిదురరాదు ♦ కలువకంటి

గీ. నేఁడు గాదుగదే ప్రేమ ♦ నీకు నాకు, నాటియున్నది మదిఁ జిన్న♦నాఁటినుండి
యిటుల నేకాంతసమయ మెం♦దున్నటికిదొరకు,నేలఁదప్పించుకొనియెద♦వేలతోఁగి
విజయవిలాసము, ఆ 2 పద్య 184.

చ. ప్రతిఫలితాత్మతాంశువును ♦ భానుముఖంబని యెంచి నాయకుం
డతులితలీలమీఱ బరి♦హాసముఁజేసిన నింతయేనియున్
బ్రతిపచనంబులేమిఁ గని♦పైదలి మానముఁ జెందె నంచుఁ దా
నతి పులకాంకితంబయిన♦హస్తముచేఁ దడవుం బ్రియంబునన్. 878

శృంగారరసమంజరి, గుచ్ఛ.2.

సీ. కలికినెమ్మోముజా♦బిలిరంగులొదవక, చెలువంపుఁ గనుదోవల్ ♦చెలఁగు టెట్లు
సకియనుగ్గెమ్మోవి♦చక్కిరల్ జుట్టక, వలకాఁకఁ బెనుదప్పి ♦వదలు టెట్లు
లెలనాఁగ బిడికవుం♦గిలిజోడుఁదొడుగక, యెదవంటు బలుతోఁపు♦లెడలు టెట్లు
కొమ్మసింగారంపుఁ♦గొలఁతనం దేలక, బలువిశాలపుపెట్టె♦దొలఁగు టెట్లు.
గీ. మెలఁతుకలమిన్న నిద్దంపు♦మేల్ పసిండి, గలుగకుండిన మదిలోన♦గాటమగుచు
నిచ్చలును మోచుకలఁకని♦ప్పచ్చరంబు,విడుచు టెటులింకఁబరికింపఁ♦బుడమివేల్పు.

నీలాసుందరీపరిణయము, ఆ 2 పద్య 36.

సీ. ఘనవేణివేణిశృం♦గారమాచిసినంత, మోహాంధకారంబు ♦మ్మరించె
హరిమధ్యమధ్యపై ♦ఖరి స్మరించినయంతఁ, బ్రకటధైర్యముబట్టి♦బయటఁ బడియె
నతనాభినాభిసౌం♦దర్య మెంచిన యంతఁ, బలువివేకమునుడి♦బడఁ దొడంగె
మృగనేత్రినేత్రల♦ష్మని గణించినయంత, నెదలోన చాంచల్య♦మిరవు కొనియెఁ
గీ. భాటలాధర యుధరంబు♦నీటుఁ దలఁచి, నంత ననుశాగమంతయూ♦నలవి మీఱి
నింతి మైవిగ్గులపుడు వి♦శ్రాంతి హేతు, విపుడతిశ్రాంతి హేతువే♦నెటుల సైతు.

సీ. పొదలపై మెదలుతు♦మ్మెదలార మీఢాక, చెలికటూతు మొకింత♦కలుగుదాఁక
గములుగాఁదెమలు కీ♦రములార మీశోక, హరిమధ్యచేరి మా♦ట్లాడుదాఁక
వగలచేఁ బొగలుసం♦పెఁగఁలార మీకాఁక, మృగనేత్రియంగీక♦రించుదాఁక
నిరులచే వఱలుతా♦మరలార మీవీఁక, శుకవాణి మొగమెత్తి♦చూచుదాఁక
గీ. నవమునవముగ మెఱయు ప♦ల్లవములార, ప్రబలు మీరేఖ కాంత చే♦పట్టుదాఁక
తగదు చలమీఁక దైవమే♦దారినైనఁ, దలఁపు లీడేర్పఁగా నేర్చుఁ♦దరుణిఁగూర్చు.

తారాశశాంకవిజయము, ఆ 4 పద్య 58,98.

చ. మధునిశరాళి కోర్వఁదర♦మా దరమా మఱునూట లాడ వీ
పరమదినుంచమంచి తెఱ♦వా తెఱవా మురువార పెజ్జగా
నిరులొనరింపఁ గోయగద♦వే పదవే పదవేగలీల నీ
దరిగల మేషణాప వని♦తా వనితా జనతాశిరోమణీ. 880

శకుంతలాపరిణయము, (ఫ, వేం.) ఆ 3.

సీ. కుంతలదేశంబు♦కొల్లలాడితి మింక, గరమఁ గైకొనుచెంత♦కాంత మాకుఁ
గాంచిసీమవ్యాప్తి♦మించితిమింకొక, యూరుచేకొనుచెంత♦యువిద మాకు
వత్సదేశావృత్తి ♦ వఱలితి మింకొక, యధరదేశంబెంత ♦ యతివ మాకు
నతనురాజ్యాభిషి♦క్తతఁ దనరితి మింక, రుచకాప్తిఁ గనుట యెంత♦ చెలి మాకు
గీ. గురుపయోధరశైలముల్♦గొంటి మిఁక ని,శంబములనాను చెంతయో♦తరుణిమాకు
ననుచు నర్మంబు లాడ న♦య్యబలనాన, నాన లానవకంజాత♦యయ్యె నపుడు.
నుసునోమనోభిరంజనము, ఉల్లా 5 పద్య 65.

ఉ. పాదునుగంధమిష్ట మిది ♦ చందనగంధికి నంచు సాంకవా
మోదకు మోదదంబనుచుఁ ♦ బూను జవాది నువాంగి వేణికిన్
బోర్గిదియొనర్చునంచుఁ దగు ♦ పువ్వులదండలు కంఠమందు న
త్యాదరలీలఁ దాల్చు జల♦జాక్షుఁడు రాగనమేరచిత్తుఁడై. 882
రుక్మిణీకల్యాణము, (జ. పిం.) ఆ 4.

సీ. తొలుదొల్తనధికచా♦పలవృత్తి జెంచెను, సుదతి నీకనుదోయి ♦ జూచుతరిని
యాపిదపను సారె♦కనురాగ మంచెను, సుదతి నీకెమ్మోవిఁ♦జూచుతరిని
యాపెన్క నల్గను ♦ యటుచిక్కి వీడక, సుదతి నీపాలిఁడ్లు ♦ చూచుతరిని
యాపిమ్మ టట్టట్టు♦లయ్యెను యెయ్యాన, సుదతి నీహారంబు ♦ జూచుతరిని
గీ. యాపలను శూన్యమయ్యె మ♦గ్న్యంబుఁజూడ, నీరజాయతలోచన ♦ నెమ్మనంబు
యెటుల సైరింతు మోసాంబు ♦ యేను నకట, దైప మీగతిఁ జేసె ని♦ర్దయతచేత.

సీ. కోవెలలార మీ♦కూకల వెందాఁక, చిలకలం ననుఁగూడి ♦ పెనఁగుదాఁక
భృమరములార మీ♦రవము లింకెందాఁక, నలికుల నాతో మా♦ట్లాడుదాఁక
కీరములార మీ♦యారము లెందాఁక, శుకవాణి కరుణించి ♦ చూచుదాఁక
రాయంచలార మీ♦రాపు లింకెందాఁక, హంసయానతోఁగూడి ♦ యాడుదాఁక
గీ. చల్లదనములార మీపడు♦పాటులెల్లఁ, బల్లవాధర ననుఁజేరి ♦ చల్లనాన్తి
కేలియుల్లాసమునఁ గూడి ♦ కృతకృత్యశైల, చారుసౌధంబులను గీడ ♦ నల్పుదాఁకు.
* రంభానలకూబరవిలాసము, ఆ 4. *

సీ. హృదయవాసినియైన ♦ మదిరాక్షి లేనవ్వు, లభినవపాండిమం♦బలవరింప
స్వాంతసంగతయైన♦కాంతలేఁజూపులు, తనువునఁ జాంచల్య♦మనువు పటుపఁ
జిత్తచారిణియైన ♦ మత్తకాశినిమోవి, కన్నులనెఱుసంజఁ♦గడలుకొలుప
సంకల్పగతయైన♦పంకజాననకాను, లానవంబంతకం♦తేకునిగుడ్వ

* మూలమున నున్నట్లు వ్రాయఁబడియె.

గీ. మానసావాసయైనభూ♦జానిపుత్త్రి, పిఱుఁదుకోర్కులకెంతయుఁ♦బెంపుసెఱపఁ
బలవరించుచు నాచంద్రి♦భానుఁ డపుడు, నిలువరింపఁగలేక క♦న్నియఁదలంచి.
చంద్రభానుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 109.

సీ. నెలఁతుక మోవి తే♦నియలానఁగాఁగోర, నేచవియును నాల్క♦కెక్కదయ్యెఁ
బడఁతుక మైతావి ♦ పసయెఱుంగఁగఁగోర, ముక్కునకేతావి ♦ సొక్కదయ్యెఁ
జిలుకలకొల్కి ♦ నుస్సలుకులువినఁగోర, వీనులకేపాట ♦ వెలయదయ్యెఁ
గాల్పంటి నెఱసోయ♦గముఁజూడఁగాఁగోర, నొండేదికన్నుల ♦ కొప్పదయ్యెఁ
గీ. దలిరుఁబోఁడినెమ్మొయిమెత్త♦దనముఁగోర,నొడలికినిబడదయ్యెవే♦ఱొకటిసోఁక
నేమిచెప్పుదుఁ గవ్వ♦యింటినొక్కఁ, దానిఁ దక్కంగమటియున్న♦వానిమఱచె.
రసికజనమనోరంజనము, ఆ 2 పద్య 28.

కా సా ర ము.

—:o:—

సీ. కమనీయకమలినీ♦కల్హారదళకేస,రాన్వితజలముల♦నర్ఘ్యవిధియుఁ
దరళతరంగహ♦స్తములఁబాద్యంబును,స్నదచకర్పిసారస♦మధుపహంస
రతులఁ బ్రియోక్తులు♦రుచిరవాస్తీరని, వేశనచ్ఛాయల ♦ విశ్రమంబు
మందసంచారిత♦మారుతంబుల నరు, తాపనోదనమును ♦ దగిలి యొపుదు
ఆ. నాచరించుచును స♦మంచితాతిథిజన, సేవనమునఁ దనదు ♦ జీవనంబు
ఫలము నొంద నొప్పు ♦ పంపాసరోవరం, బెదురఁ గాంచి రన్న♦శేంద్రసుతులు.
భారతము, ఆర, ఆ 6 పద్య 364.

శా. కాంచెన్ శక్తిమహాగభీరముల స♦ద్దాఢ్యస్వరోద్భాసిభృం
గాంచత్సంచలనంబు పక్షికలనా♦ద్యత్యంతసంతోషమున్
సంచారనియమానకూర్మగరయు♦క్సర్పాదిసద్వోష్మమున్
పంచేషూన్నతబోణతూణముల స♦ద్భృంగరంబుఁ గాసారమున్.
చాడేశ్వరీవిలాసము, ఆ 3.

మహాస్రగ్ధర. అరుణాంభోజాతవర్ణం ♦ బతిలసితవిభా♦సాబ్జరాగావినీలాం
బురుహ్రాతంబు నీలం♦బులు విమలనవాం♦భోజముల్ శంఖముల్ శీ

కిరములో ముక్తాఫలానీకములుగఁదగివి♦భ్యుత్తమై భూరిరత్నా
కరమో నానోప్పు నబ్ధౌ♦కరమధికజలౌ♦ఘుఃపరిపూర్ణాభివృద్ధిన్. 889

సీ. లోలాంబుజాలములో♦ నీలాలకములుగా, బాలమృణాళములో♦కేలుగాఁగ
దళితాంబుజాతరంబు♦దెలిమోమునుగా నుత్ప, లములు విశాలనే♦త్రములు గాఁగ
జక్రాపకవనింతుఁ♦జనుఁగవగాఁబులి, నిస్థల-మురుజఘ♦నంబుగాఁగ
మొలచు లేఁదరఁగలు♦ముత్తరంగలుగాఁగ, శోభిల్లునుడి నిమ్న♦నాభిగాఁగ

గీ. నబ్జవనలక్ష్మి శంభుపీ♦ర్యమునఁ గొడుకుఁ, బడసి దివిజులకీఁబోని ♦ పావకునకు
నొలసి తనరూపు చూపున♦ట్లొప్పుదోఁచె, శీకరంబగునాకమ♦లాకరంబు. 890

కుమారిసంభవము, నన్నె. ఆ 10 పద్య 890, 894.

సీ. కామినీకమనీయ ♦ గతి విభ్రమస్ఫూర్తి, రాజహంసీరాజి♦రాజితంబు
మానినీపతోజ♦మండలానూయాధ్య, వలమానచక్రివా♦కలసితంబు
లుసాజనభూరి♦లాసాపహాసిత, రంగరంగదభంగ♦సరిగతంబు
నారీవిలోచన♦నవకాంతితస్కర, వికసదుత్పలవన♦విలసితంబు

గీ. ఫుల్ల హైరవ మకరంద♦పూరితంబు, మిాలితాంబుజగతభృంగ♦మిశ్రనయోగముఁ
గూలతెరుపతితకునుమ♦లాలితంబు, నగు సరోవర మల్లన ♦ నతఁడుఁజొచ్చె. 891

భాస్కరరామాయణము, యుద్ధ. పద్య 1644.

గీ. సజ్జనునిహృదయముఁ బోలి ♦ స్వచ్ఛమగుచు, హరిపదాకృతి దివిజవి♦హార మగుచు
ఘనునిసిరిభరిగి సర్వా♦వనము నగుచు, మానవతివృత్తిగతిని ని♦మ్నంబు నగుచు.

గీ. శశికరంబులుఁబోలె వి♦శదములగుచు, హరికథలఁ బోలి కల్మష♦హరము లగుచు
పన్నులనుబోలెభువనపా♦వనములగుచుఁ, బొగడఁదగునీరములచేఁబ♦రిపూర్ణమగుచు.

భాగవతము, స్కం 4 పద్య 890, 891.

ము. అటఁ గాంచెం గరిణీవిభుండు నవఫు♦ల్లాంభోజకహ్లారమున్
నటసిందీవరవారమున్ గమలమీ♦నగ్రాహదుర్వారమున్
పటహిం తాలరసాలసాల సుమనో♦వల్లీకుటీతీరమం
బటులోద్ధూతమరాళచక్రిబకసం♦చారంబుఁ గాసారమున్. 894

,, ,, స్కం 8 పద్య 42.

ము. అరవిందాక్షులుఁ దాను నిట్లభిమత♦వ్యాపారములో సల్పుచున్
ధరణీశుం డొకచోటఁ గాంచె లఘుకీ♦తస్వచ్ఛవాఃపూరమున్
వరకీవర్ణిబవంచుపాటితతట♦వ్యాకీర్ణమంచార కే
సర మాకందవినిస్సరత్ఫలరసా♦సారంబుఁ గాసారమున్. 895

మనుచరిత్రము, ఆ 8 పద్య 83.

మ. అలకాధీశసభుండు గన్గొనియె గూఁలాభ్యర్ణభాగోద్భవా
దులకాశోకరసాలపాటలముఖత్కోజాగరిశాఖాపస
త్కలకంఠాపితకంఠపాండురగరుత్తోత్కంఠిచోరుసంచారసం
చలదుత్ఫుల్లలతాంతవారికణికాసారంబుఁ గాసారమున్. 898

బసవపురాణము, (పి. సో.) ఆ 4 పద్య 227.

సీ. కలహంసపక్షిసంఘ(?)ముతీరుగోవ్రుల, మహనీయకనకచామరలు గాఁగ
పరికల్పితోక్తిబహువిధబకనినాదంబులు, వందిసంతానస్తవంబు గాఁగ
రతివియోగరథాంగరావంబు లభిరామ, గాయకగీతికాకలన గాఁగఁ

... ...

గీ. ముకులితాబ్జంబు లసనినాయకులు గాఁగ, నమితకవిజీవనపరిదుం డైనరాజు
కొలువుపలెనున్న నొకమంచికొలనుఁజూచి,మనముఱంజిల్లఁగొంతసేపునకుఁదోఁచె.

సానందోపాఖ్యానము, ఆ 5.

సీ. వనజవాసుఁడండిపనిచినముత్యంపు,సరముచాడ్పున నంచచాలు మెఱయ
జలదేవతాపుత్రికలు కాల్సనిచ్చిన, గిలుకలక్రియను జెందొవలు దనర
గాసారపతిభుజాంగదవజ్రదీప్తుల, సరణి నూర్మ్యల జేడిసలు నటింప
సమధికసౌరభ్యసంపదఁ గాపాము, నారెమలపఁగ స్నేంగాళి దిరుగఁ

గీ. బత్తెరిఫలపుష్పకిసలయభాగ్యరీతి, నిండి పొంపిరివోనుచు నీడఁ జూను
పగిదిదీరితరుశ్రేణిపరితిఖలింపఁ,బొలఁతుకలుచూచిచిత్తములోనఁబొగడిపొగడి.

రాజశేఖరచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 152.

గీ. హంససంనదభీష్టవిహారహేతు, సై బహూదకహార్యమై యపరికర్మ్య
మగుచునద్వంద్వమైపంకజాకరంబు,నొలిచెబాస్మాంబుతెఱఁగునఁబూర్ణమగుచు.

క. తమ్ములరజోవికారము, గన్మెడువాసనలు దశమగా నెసఁగెడు కో
శమ్ములు నూర్మ్యలుఁ జెలఁగఁగఁ, బద్మినికొలను భసముఁబోలెఁబద్మయినొప్పెన్.

కాశీఖండమహాత్మ్యము, ఆ 3 పద్య 195, 196.

ఉ. వనజముఖుల్లనుంగొని రవారితవారితరంగరంగన
ద్ఘనసలిలభ్రమభ్రమణరంగదభంగరథాంగథామమున్
మనసిజహోమకుండనిభమంజులకంజగతాభిధామమున్
గనుపఁగఁబోలుఁబద్మసమధామము నొక్కసరోలతామమున్.

వసుచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 153.

సీ. తనసొమ్ములైయున్న ♦ఘనతరపద్మరా,గపర్యాపటలి న♦ల్లడలఁ బర్వ
దనజీవనస్థితి ♦ మనియెదనని రాజు,హంసమండలము నె♦య్యమునఁ గొల్వ
దననిత్యమధురత్వ♦మునకుఁ దక్కినవారి, జొకనేయుచుఁ గవీ♦శ్వరులు పొగడఁ
దనకు నీడై సంత♦తంబును వికసించి, పుండరీకంబులు ♦ దండిమెఱయఁ

గీ. దన్నుఁ బాయని సిరిఁజూచి ♦ తలఁగ లేక,వేడ్కఁబర్యాము దాపులెల్లనే♦వింపుచుండ
సరసులకునెల్ల మేటియై ♦ సార్వభౌము, చందమున నుల్లసిల్లి యీ♦సరసిమెఱసె.
చిత్రభారతము, ఆ 3 పద్య 3.

ఉ. దూపితకంకణాపఫల♦తో సలమానమహోర్మికాంతలీ
లాపటలంబుతో సమవ♦లంబితపుష్కరవిభ్రమంబుతో
నై పువహించు గోకనద♦కాంతులు చెంతల గొంతరింపఁగా
నాపుటభేదనంపుఁ గమ♦లాకరముల్ కమలాకరాకృతిన్. 903
లక్ష్మీకిలాసము, ఆ 3 పద్య 57.

చ. పొలుపు వహించె నాసరసి ♦ పుష్పాపములన్ మధుపించుచుండఁగా
బుల నలతేంట్లఁ గొంగలుఁ ♦ పుష్పలఁ దమ్ములఁజాలఁజిలిగ్రమై
యలయలవింటిగోరు ముడి♦మారఁగఁ దాఁ గొలుపుండు రగ్ననం
బలియునుబోలె నాఁటికిఁ ♦ పంకజనేత్రులకింపొనర్చుచున్. 904
పరమయోగివిలాసము, ఆ 4 పద్య 102.

సీ. పుండరీకంబులు♦పొందుసేయుచునుండు, సతరంబుసారంగ♦సమితితోడ
శాశ్వతరుచిరనవ♦కంబులఁ గీర్తించు, నానందమునఁ జన ♦ నండజములు
లాలితపద్మరా♦లకలితపులఁ గూర్చి, యలరుతావులఁ బొల్చు ♦ హరిచయంబు
శంబరమ్ములతోడ♦సన్మైత్రిఁ జరియించు, సంతోషమునకోక♦సముదయంబు

గీ. గలిగి యన్యోన్యవైరమె♦క్కుటను లేక, ప్రసవసంపదనురభిప్ర♦భావయుక్తి
మానిపరునాశ్రమముఁబోలి ♦ కానుపించె, రుచిరతరలీల నట్టిస♦రోవరంబు. 905
నాగరఖండము, సంపుట 2 ఆ 5 పద్య 78.

ఉ. గాత్రము మోయలేని యువ♦కంబుల కోర్వకపడ్డమబ్బునాఁ
జైత్రుని పూవుఁదేనెకణ♦జంబన శీతఫృణీస్ఫురన్మణీ
ధాత్రి జనించు దైవలప♦థపతిబింబ మనంగ వచ్చు లో
కత్రయభర్తకిడ్డ జము♦కాణమునం గొలనొప్పె నెంతయున్. 906
బహులాశ్వచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 53.

మ. కమలాబ్జస్ఫుటచక్రధారణమునన్ ♦ గాంభీర్యలీలాయతిన్
నుమనస్సత్యశిలీముఖోన్నతజన♦స్తోమాహిరాడ్వైభవ
క్రమరూఢిన్ ధరణీనురాభినుతసౌ♦కర్యానుభావంబునన్
గమనీయంబగ భార్గవపాణీకరణిన్ ♦ గాసారము ల్చెల్వుగాన్. 906

విష్ణుమాయావిలాసము.

సీ. నిండు తావుల సోలు♦మెండు తుమ్మెదచాలు, సిరులొప్పు నీలంపు♦సరులుగాఁగ
మించు వెన్నెలసారు♦నించునంచలబారు, తీరైన పాఁపిట ♦ చేరు గాఁగఁ
బసనివల్పులగుప్పు♦పసిఁడిదమ్ములయొప్పు, సొబగైనబంగారు ♦ సొమ్ము గాఁగ
నేఁపు మీఱఁగ బొంగు♦నెఱ్ఱిగల్వలరంగు, జిలుఁగుఁజందురుకావి♦వలువ గాఁగ
గీ. నార కనుపట్టెనపుడు కా♦సారలక్ష్మి, యతులితోత్సాహనవ్యవి♦హారలీల
విందులై తన్నుఁగవఁగోరి♦వేడ్కవచ్చు, నుదతులకునాత్మవిభవంబుఁ♦జూపెనఁగఁగ.
నలచరితర్మిము, సి. ధ. ఆ 3 పద్య 244.

సీ. యక్షనాయకునిభాం♦డాగారమునుబోలె, మకరకచ్ఛపవర♦మహితమగుచుఁ
గమలామనోహరు♦కరతలంబునుబోలెఁ, బటుశంఖచక్రవి♦స్ఫార మగుచు
బృందారకాధీశు♦మందిరంబునుబోలె, ననిమిషామృతపరి♦వ్యాప్త మగుచుఁ
గామసీయకతార♦కాపథంబునుబోలె, ఘనరాజహంససం♦కలిత మగుచు
గీ. భూరి దిఙ్మండలముఁబోలెఁ♦బుండరీక, కుముదసంసక్తమగుచు నఁ♦క్షుద్రలీలఁ
జాల నొప్పారు సారకా♦సారమొకటి, గాంచి రపుడవ్వియచ్చర♦కమలముఖులు.
రసికజనమనోభిరామము, ఆ 4 పద్య 66.

మ. వనితారత్నమురార చూడుఁ డదె యం♦బుజశ్రీసముద్భాసియై
ఘనవిస్ఫారవిహారవైభవసమ♦గ్రంబై మరుచ్చంక్రమా
యనమై యాశ్రితహంసమండలసము♦ద్యత్పాదసంక్రాంతమై
గనుపట్టెన్గగనాంతరాళమన ని♦క్కాసారమింపొందఁగన్. 909

మిత్రవిందాపరిణయము, కుం. జేం. ఆ 3 పద్య 4.

సీ. నాళీకనాశాశ♦నాళీకనద్భూరి, డోలీకృతోర్మరిం♦ఛోళిసహిత
మంగీకృతాంభోజ♦భృంగీకృతాభంగ, సంగీతమాధురీ♦సంగతంబు
శీతానిలకిశోర♦ధూతాంబుజపరాగ, జాతావృతాష్టది♦గ్జాలకంబు
తీరాభ్రకదళిఖ♦ర్జూరామలకముఖ్య, సారాగనుమవారి ♦ సౌరభంబు
గీ. చారుతరశీతలాంభఃప్ర♦పూరమధుర, తానిరాకృతనరగోను♦ధారసంబు
గ్రోంచ కోకాఘకలకలా♦రవనికీర్ణ, మగు నొకానొక కాసార♦మరసి చెలులు.
విజయనందనవిలాసము, ఆ 2.

సీ. ఇందిందిరాలక♦బృందసంపదఁ జూపి, బేడిసతళుకుక♦న్బెళుకుఁ జూపి
చక్రివాకస్తన♦సౌభాగ్యములు చూపి, యరుణోత్పలాధర♦స్ఫురణఁ జూపి
యతులమృణాలబా♦హావిలాసము జూపి, సౌగంధికాంగవా♦సనలు చూపి
లీలాతరంగవ♦ల్లిపికాశతఁ జూపి, యరవిందచరణసుం♦దరతఁ జూపి

గీ. యింపుఁ బుట్టించుచున్నది♦హృదయమునకు, నిక్కొలఁకువింతచూచి♦వేవయస్య
కలితయౌవనరూపకే♦ళావిలాస, విభ్రమోదారయా పాళిధ♦వేశ్యవోలె. 911

కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 5.

సీ. కాదంబ కాదంబ♦కాదంబరుచిరంబు, ధీవర ధీవరా♦ధిష్ఠితంబు
భ్రమర విభ్రమురవి♦భ్రమరవిద్యాంకంబు, గురుసత్వ గురుసత్వ♦పరివృతంబు
సారస సారస♦సారసద్వినుతంబు, చక్రాంగ చక్రాంగ♦సౌష్ఠవంబు
పానీయ పానీయ♦పానీయవిభవంబు, నవకోక నవకోక♦నదయుతంబు

గీ. రాజిలవాతకచ్ఛప♦రాజిలంబు, సమకరద్వంద్వపీచికా♦సమకరంబు
మధురకైరవనిస్సర♦న్మధురసంబు, సారమతు లెంచ నచటికా♦సారవరము. 912

వాసవదత్తాపరిణయము, (వ. వీ.) ఆ 3 పద్య 10.

సీ. తృణబిందుకర్దమ ♦ ధీవరపాతీవ, సహితమై తాపసా♦శ్రమము వోలె
దారుణబకకంక♦ధార్తరాష్ట్రివ్యాప్తి, నభినుతవ్యాసకా♦వ్యంబు వోలె
చిరకాలయుతమహా♦జీవనస్థితియందు, వనమంత్రసిద్ధదే♦వతయు వోలె
కచ్ఛపమకరశం♦ఖస్థూలపద్మవి,స్ఫూర్తుల ధననాథు♦పురము వోలె

గీ. పుష్కరోత్ఫుల్లహల్లక♦పుండరీక, భరితమకరందవిభ్రమ♦భ్రమరనికర
గాయకోత్తమ బంహిష్ఠ♦గానఘోష, రూఢినుఖదంబు పుణ్యస♦రోవరంబు. 913

పర్వతపురాణము, ఆ 5.

గీ. భావభవకేతనార్హరా♦జీవజీవ, జీవనాలంకృతైకరా♦జీవజాల
బాలకామోదపూర్ణప్ర♦సాదసార, సారసాకర మవటికా♦సారచయము. 914

వేంకటేశ్వరవిలాసము, ఆ 1 పద్య 18.

క. సల్లలితకమలకైరవ, సాల్లకమకరందపరిమ♦శాకీర్ణమిళ
త్కల్లోలమాలికాంచిత, ఫుల్లంబగు నొక్కసరసి ♦ పొలుపెసఁగంగన్. 915

మైరావణచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 75.

క. కవిచక్రిరాజహంసా, శ్యవనములై సర్వమంగ♦శాస్వీతములై
శివునిలెఱుంగునఁ దగుకైరవధవళములగు సరోప♦రము లవ్వీటన్. 916

మిత్రవిందాపరిణయము, (రా.జ. రం.) ఆ 1.

సీ. జిగినాఁచుఁదీగలు ♦ చిగురుదర్భలుగాఁగ, నలిననాళము లింధ♦నములుగాఁగ
ఫుల్లరక్తాంబుజం♦బులు నిప్పకలుగాఁగ, ఘనకేసరంబు ల♦క్తలుగాఁగ
మధురసపూరంబు♦మధురాజ్యధారగా, మధుకరరాజి ధూ♦మంబుగాఁగఁ
దీరభూజములు ఋ♦త్విగ్జవంబులుగాఁగఁ, దక్షగధ్వనులు మం♦త్రములుగాఁగఁ
గీ. దమ్మి మొగ్గలు బలుయూప♦దారువులుగ, మన్మథాధ్వరి గావించు♦మానినీజ
నాతిమానాశ్వమేధమ♦హాధ్వరంపు, నెలవనుతలంపు నింపు న♦క్కొ-లనిసొంపు.

కృష్ణాభ్యుదయము, ఆ 1 పద్య 83.

సీ. విమలసన్మానసో♦పమభంబుగావున, రాజహంసవిహార♦రమ్య మగుచు
పరపద్మముఖ్యవి♦న్యోన్నితంబుగావున, మృదులహరిశిలీము♦ఖోష్ట మగుచు
నురుధార్తరాష్ట్రాభి♦యుక్తంబు గావున, గురురవిజాభంగ♦గరిమ మగుచు
వర్ణితకమలాధి♦వాసంబు గావున, ఘనశంఖచక్రిసం♦కలిత మగుచు
గీ. నంబరమురీతి నలకాపు♦రంబుభాతి, నిభపురి తెఱంగు నచ్యుతా♦కృతిహారంగు
వరుసనిరవొందు నొకసరో♦వరము గాంచి,రంచితారామసీమన♦య్యబ్జముఖులు.

భద్రాపరిణయము, ఆ 3 పద్య 74.

ఉ. చారునుగంధిపత్త్రికిల♦సత్కమలోత్పలకైరవాళియు
న్భరినువర్ణపత్త్రికవి♦భూషితచక్రిమరాళపంక్తియు
న్వారిరుహాంతరస్థమధు♦పానమదోత్కటభృంగరాజశృం
గారనుధాభవారియును ♦ గల్గి చెలంగె సరస్సు లచ్చటన్. 919

కృష్ణజన్మఖండము, ఆ 2.

ద్విపద.

పగలుఁ రేయును బ్రహ్మ ♦ పంపించెననఁగఁ, దొగలుతోయజములం♦దుపికాసమొందు
గమలాసవంబావి ♦ కడపుఁబోలేక, భ్రమపడ్డగతినందు♦భ్రమరముల్ దిరుగు
హంసపద్మములకు♦ననుబంధి యనఁగ, హంసలు గ్రీడించు♦నందునేప్రొద్దు
నెలఁతల కుచముల ♦ నీటులుచూచి, జలయుద్ధములసొచ్చె ♦ చక్రంబు లనఁగ
నోరంతపొద్దునం♦దుండుఁజక్కఁవలు, సారసనామంబు ♦ సహజంబుగాఁగ
లోలదుల్లోలక♦ల్లోలడోలికలఁ, దేలుచు నందుండుఁ♦దివ్వటిబెగ్గరులు. 920

ప్రభులింగలీల, పి. సో. ఆ 3.

గీ. పద్మినీయోగమతిమృదు♦భావయుతర, జోవలేపపరికాశమ♦త్యంతమధుర
రసము లామోదములు గల్గి ♦ రసికు లెన్న, సరసులనఁ దగికన్పట్టు♦సరసులచట.

భరతాభ్యుదయము, ఆ 1.

జలక్రీడ.

:o:

సీ. ఖచరాంగనల కుచ◆కాశ్మీరపంకంబు, నవజపరాగంబు ◆ నొనరితనర
సురకన్యకల కుచ◆సురదారుకుసుమముల్, రమణీయహేమాంబు◆జములుఁబెనఁగ
నరకామినుల ముఖ◆పరిమళశ్వాసంబు, మెలుపారుకొలనితే◆మ్మెరలు సెనయ
నహినుందరులకంఠ◆హారముల్‌కరయంత్ర, గళితాంబుధారలుఁ◆గలసి చెలుఁగఁ

గీ. చమవిలాసముల్ జలదేవ◆తావిలాస, భాతితోఁగూడి పరభాగ◆పదవిఁగాంచి
నర్థి జలకేళి సలుపుదు◆రఖిలభువన, వరనితంబిను లాసరో◆వరము నందు. 922

కుమారసంభవము, ఆ 10 పద్య 38ళ.

సీ. నునుఁగాంతిమొలఁ కెడు◆ఘనకుచయుగళంబు, లదరంగఁ జిలుకుల◆నాడి యాడి
మెఱుఁగులు దూఁగెడు ◆ మృదుకరవల్లిక, లల్లాడఁ జల్లుపో◆రాడి యాడి
జిగి తొలంకెసఁగెడు ◆ మొగములు నిక్కించు, నడఁగుచుండఁగనీఁదు◆లాడియాడి
మించెల్లదిక్కులు ◆ ముంచి చెల్లెడుమేను, లలసిక్రాలఁగ నోల◆లాడి యాడి

గీ. చెలొలి నిలుచుచుఁ గరపుల◆చేలిచనుచు, మునిఁగిపోవుచు నోర్తార్తు◆ముంచిపట్టి
లోఁచునపు డొయ్యఁ చెనుచెమ◆నిఁచలేని, యచటి పిన్నకయీఁదుచు◆నాడి రర్థి.

నిర్వచనోత్తరరామాయణము, ఆ 8 పద్య 49.

సీ. కిలయంగ నలఁగెడి◆కస్తూరి చెల్లగ, జలముచ చెల్లను ◆ గలుగఁజేసి
పరఁగుండలంబుల ◆ పంతమచ్చల, నీరెల్ల జేవ్రుఁ◆నీరు చేసి
తనుదీప్తిసురభిపం◆కనకర్పమంబున, వారి చెల్లఁ గానఁగు◆వండు చేసి
మాలల నపహస్త◆మాలికావితతుల, వనమెల్లఁ దెట్టువ◆గొనఁగఁ జేసి

ఆ. యలకలోకవీథి ◆ నంబఁ గన్గవలఁగం, పెలయఁ గామచిహ్న◆లెల్లఁ జెలయ
నెలరు నాతు అమర ◆ జలకేళి చాలించి, కొలను వెడలి రింతు ◆ లలసగతుల.924

విక్రమసేనము.

ఉ. నరులును వీచికావరులు ◆ వారిరుహాంబులు వక్త్రిపంక్తులున్
చెలువను నాభులున్ సుడులుఁ ◆ జేతులు రక్తసరోరుహాంబులున్
జలచలకంబులున్ మనుప◆జాలము నీడ్వఁడఁ గేలి సల్పి మిం
చులు గొను చుండ్కి అన్ సతులు ◆ సూతురు విశ్వనృపాలమస్తకున్. 925

కావ్యాలంకారచూడామణి.

సీ. అరుణారవిందము♦లని క్రమొక్కి-నోకాని, చిగురుటాకుల నింత♦చేరరావు
పులినంబులని చాల♦బుజ్జగించెనోకాని, మరుచక్రిముల నింత ♦ మురగిరావు
చక్రివాకములని ♦ నవరించెనోకాని, కరికుంభముల నింత ♦ గదియ రావు
గండుమీలని చాల ♦ గారవించెనోకాని, పూవుఁదూపుల నింత♦పొంది రావు

గీ. తరఁగలాత్మీయధనముల ♦ దాయలైన, చరణములు నితంబములునుఁ♦జన్నుఁగవలుఁ
గన్నుఁగవలుఁ దోతేర శృం♦గారజలధి,తరఁగ లింతులు పైకొన్నఁ ♦ దలఁకినట్లు.

ఉత్తరహరివంశము, ఆ 6 పద్య 66.

సీ. ఒకరథాంగంబు కొం♦కకచంచుపుటి నొక్క-,పూఁబోడివలిగుబ్బ♦వొడిచిపోయె
నొకబేడిస వికస్వ♦రోల్లాసగతి నొక్క-, కలికికన్నులవెంట ♦ బెళుకుమనియె
నొకకచ్ఛపకిశోర ♦ మొరసి పెకుక్కులనొక్క-,తొయ్యలిమీఁగాలు♦ద్రొక్కిపోయె
నొకమిండతు మ్మెద♦యుఱికియుక్కు-ననొక్క-, తరుణిధమ్మిల్లంబు♦తన్నిపోయెఁ

గీ. బోవ్రఁగాకేమి యీనుల♦పొంతఁబోక, యెఱుల మే మేమిపుట్టునో♦మతియుననక
విభులఁ బురికొల్పుసుర,కాని♦వెడల రైరి, మెలఁత లాకార జలకేళి♦మీఁదిబాళి.

కకుత్స్థవిజయము, ఆ 2 పద్య 66.

ఓ. ఓలోలంబక యోల యోల యన నో♦లో లంచు మేలంబునన్
లోలంబాలక యోర్తు గ్రుంకి బిసవ♦ల్లుల్ దున్మి తూఁటాడి కెం
గేలం బట్టి తటాలునన్ సెగసె న♦క్షీణాంబునాథాంబుజా
క్షీలోకంబు జయించి వాఁడలయశ♦శ్శ్రీఁ దెచ్చుచందంబునన్. 928

పసుందరిత్రీము, ఆ 8 పద్య 162.

లయగ్రాహి.

సీ మ్మెగములంగరత♦లమ్ములఁగుదమ్ములఁగ,దమ్ములనుజూడ్కి-నయ♦నమ్ములఁబరాభూ
తమ్ములును బోలె విరి♦తమ్ములును రక్తజల,జమ్ములునుగోక మిథు♦నమ్ములును శైవా
లమ్ములునుభృంగనిచ♦యమ్ములనుమీనసిక,రమ్ములుగలంగెఁజల♦దమ్ములుభజింపం
గొమ్మలపుడెంతయును♦సమ్మదకుతూహలభ,రమ్మునలనొ నర్చిరిక♦రమ్మునజలకేళిన్.

కళాపూర్ణోదయము, ఆ 6 పద్య 230.

గీ. అక్షిసమతొళిలామని♦జాభరోధ, మోలిని సహింపు మనుచుఁ గా♦బోలు సతుల
కాళ్ళపైఁ బడి పెనఁగు నా♦గండుమీలు, తప్పు గలవారి కది విహి♦తంబుగాఁడె.

గీ. వనజసేతీలజిలుఁగు మో♦వడలు నీటఁదడియసర్వాంగములుగానఁ♦బడుచునుండె
నల్పగుణములు గలవారి♦నఁటు నట్టి, వారు బైటను బడకుండు ♦ వారె యెచట.

కుట్టుక్రవర్తిచరిత్రము, ఆ 8 పద్య 100, 101.

గీ. చెలులు కొందఱు తమమీఁదఁజలముఁ జల్ల,మఱువలొకకొందఱవికేల♦మఱుడినాని
రలఘుజఘనాభిఘాతా ర్థి♦నరుగు దెంచు, నలిలములకిచ్చిరభయహ♦స్తంబులనఁగ.
చండ్రిభానుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 33.

లయవిభాతి.

మిసమిసనిచన్నులఁగవ♦పసలుగని జక్కఁవలు, బిసబిసబిసప్రసవ♦వసతి డిగి పాఱన్
నొసలిపయి ముంగురుల♦మొసపరిరవంబునను, భసలవిసరంబులను♦దెసలఁబరుచె తన్
గురుమనిభాస్త్రయుఁగురుల♦కురుడుఁదుకను, మిసిమి సిరి బేడిసల♦నినుపులనదల్పన్
గిసలయవిభాతిరుచి♦లసితపదములుల్లసిల్లి, కసరివిసరవ్వగసి♦మఱలిరి కృశాంగుల్ 933
బహులాశ్వచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 55.

చ. కలికియొకర్తు చెల్లకిలఁ♦గాఁబడి యీఁదఁగ దాని గబ్బిగు
బ్బలు గడు రాయుచున్ గులుకు♦భావము గానఁగ నయ్యెఁ గమ్మపూ
విలుతుఁడు జైత్రి డిన్నయును ♦ వేడుకఁ బన్నిధ మాడి పట్టి పై
కొలుపఁగ మత్స్యరంబుమదిఁ ♦ గూరుచుఁ బోరఁగు పిట్టలో యనన్. 934
నలచరిత్రము, సి. ధ. ఆ 3 పద్య 250.

చ కరివరయానమోర్తు బిస♦కాండము చిమ్మునగ్రోవి చేసి య
బ్బురముగ నోర్తుమీఁదఁ దన ♦ పుక్కిటినీరముఁజల్లి నీటిలో
సరగ మునింగె దాని కచ♦సంతతి యంచును నాఁచుఁదీప ని
బ్బరముగ లాగె నచ్చెలుని♦పైఁదలు లందఱు నవ్వి రొక్కటన్. 935

క. అప్పులఁబడి యొక చేసియ, తెప్పునఁ దేలంగ లేక ♦ తిరుగుడు పడుఁగోఁ
గొప్పాడిపి తిగిచె నొక చెలి, యప్పులఁ బడు వాని బ్రితుకు♦లట్టిన కావే. 936
రసికజనమనోభిరామము, ఆ 4 పద్య 70, 76.

సీ. వాలభారములు శై♦వాలజాలము గాఁగ, సుందరాస్యము లర♦విందములుగఁ
బల్లవాధరములు ♦ హుంకరంబులు గాఁగ, వాలుఁగన్నులు మగ♦మీలు గాఁగఁ
జక్కని పాలిండ్లు ♦ జక్కనకవలుగా, నుత్తుంగజంబులు బిస♦లతలు గాఁగ
లలితనాభులునలి♦లభ్రమంబులుగాఁగ, వసులు నవీచికా♦వసులు గాఁగఁ
గీ. దతనితంబములురుశైక♦తములుగాఁగఁ, జరణయుగములుతొగరు తా♦మరలుగాఁగ
సరసిజాతాయతాక్షులు ♦ సరసి కరిణిఁ, జెలువుఁ దాల్చిరి జలకేళి♦సలుపునపుడు.
రామవిలాసము ఆ 1.

సీ. మొగములు గానరా♦నిగిడి కామిను లీఁదఁ, గొలనెల్లఁ జందిమం♦డలములయ్యెఁ
సుదములు గానరా♦గొమ్మలీఁద సరోవ,రంబెల్లఁ గమలకో♦రకములయ్యెఁ

గొమ్ములో గానరాఁ♦గొమిరె లీఁడఁగఁదటా, కంబెల్లగాఁ♦గాంధ♦కారపయ్యెఁ
బిఱుఁదులు గానరా♦బిసరుహానన లీఁద, దీర్ఘకాంతరమెల్ల ♦ దీవు లయ్యె

గీ. బాహువుల్గానరాఁబద్మ♦పాణు లీఁద, సరసి యెల్లమృణాళిక♦సదన మయ్యె
నంగములు గానరాఁ గాంచ♦నాంగు లీఁద, సారసాకరమెల్ల బం♦గార మయ్యె.

ఉత్తరరామాయణము, ఆ 6 పద్య 82.

ద. ఆడుగుల నంటి యూరుపుల♦నాని నితంబము లంది నాభినిం
బుడికి వశుల్ స్పృశించి యుచ♦ముల్ వడిముట్టి సరోవతంసమ
ప్పుడఁతులఁ గూర్చికానిపలే♦బంధురకంకణకర్ణికావళిం
దడవుచు నిల్పి కైకొనియెఁ♦దన్మయతం బ్రతిబంధనైపుణిన్. 939

శకుంతలాపరిణయము, కృష్ణ. ఆ 2 పద్య 168.

చ. కలికి యొకర్తు నీట నొరి♦గాలను నిల్చి తపంబుఁ జేసిన
ట్లలయిక నున్నఁ జూచి సర♦సాళి యొకర్తు పిఱుంద నేగి పై
జలములు సల్లి తమ్మిగమి ♦ చాటున దాగిల దాని మోముగాఁ
దలఁచి జలంబు సల్లె నొక♦తామరపైపయి నవ్వి రందఱున్. 940

క. బాలామణి యొక్కతె యొక, తేలను కర్పూరమొక్క♦ తేలను పద్మ
శ్రీలను జేపట్టుదు సం, ధ్యాలక్ష్మికి సాటి యగుచుఁ♦ డుద్దయము మెఱసెన్. 941

యామినీపూర్ణతిలకావిలాసము, ఆ 3.

సీ. స్తనకుంభములసీఁదఁ♦డులఁచితెద్భరమున,నూగుదయొక్కతెమునుము♦మున్న మునిఁగెఁ
బ్లవమానలలనోరు ♦ లలితమోచలనూఁతఁ, గొని దానితోడనె ♦ మునిఁగె నొకతె
నిజబాహులతలపైఁ♦నిలిపివయస్యకుఁ, గరయుగ్మమున నీఁతఁ ♦ గఱపె నొకతె
పూఁదెప్పనీఁదెడు ♦ పొలఁతిని గిలిగింతఁ, గొలిపియొక్కతె తేల♦గిలుబుకొనియెఁ

ఆ. బనఁటులఁగుచంబులవణంచి♦పట్టియొకతె,యవఁటులొక్కతెకురువులఁ♦బెనచిపట్టి
బాహువుల నోర్తు తరఁగల♦పైఁ కుఱుకుచుఁ, నీఁది రవ్వేళ నతివేల♦మోద మొదవ.

శంతనూపాఖ్యానము, ఆ 2 పద్య 27.

ఆ. చేతులెత్తిదల్ల ♦ జెదిరిన బిందువుల్, కుచము లెల్ల ముంచి ♦ కొన్నఁ గరులు
శుండముల నడల్చు ♦ తోయకణంబులు, కుంభములును బోలి ♦ కొమరు మిగిలె.

విశ్వకర్మపురాణము, ఆ 4.

సీ. జలజంబులను జిమ్మి ♦ చెలియోర్తు జడిపించె, మరుఁడనేనని యొక్క♦సరసిజాక్షి
నదిదాని జెనరించె ♦ వంగజహరుఁడనే, నని సిగ్గుచునిరి♦ఱున గరించి

లొయ్యలి యోర్తు కుత్తుకబంటి నుండి యే,శశినంచు భ్రమయించె♦సకియనోర్తు
నదియు శైవాలావృ♦తాంగియై యబట దేలి యేరాశువని దాని♦యేపణంచె
సీ. నువిదలందఱు నీరీతి ♦ నోర్తు నోర్తు, విపులవేషంబులను జడి♦పించు చుదక
మున మునుంగుచు నటఁదేలు♦చును సలీల, సలిలకేళి యొనర్చి రు♦త్సాహలీల.944
నాచికేతూపాఖ్యానము, మిక్కి. మ. ఆ 2.

పీ. కప్ప కొప్పలనుండి♦కాఱు చుండెడు నీరు, మ్రుంతమబ్బులవాన♦చినుకు లట్లు
గబ్బిగుబ్బలనుండి♦కాఱుచుండెడు నీరు, బలితంపు మలపె♦న్వాక లట్లు
కమ్మమోముల నుండి♦కాఱుచుండెడు నీరు, సొగసుచందురుమంచు♦సోనయట్లు
కలికికన్నులనుండి♦కాఱుచుండెడు నీరు, నెత్తమ్మిపూఁదే♦నియల యట్లు
గీ. వాతెఱల నుండి తగజాలు♦వాఱునీరు, పలుచనగు దొండపండుల♦పాల యట్లు
వింతవింతలఁ దనరెఁ గ♦న్వింది గాఁగ, లేమ లట నీటిలో మున్గి ♦ లేచు నపుడు.
రసికజనమనోరంజనము, ఆ 3 పద్య 36.

మధుపానము.

చ. నురుచిరపానపాత్రమున ♦ నుందరి యొక్కతె కేల నిండుచం
దురుఁడు ప్రకంపితాంగకము♦తోఁ దిలకించెఁ బదాననాంబుజ
న్ఫుల్లితవికాసవైభవము♦సొంపు లడంకువ మ్రుచ్చలింపఁ జె
చ్చెరఁ జనుదెంచిపట్టువడి♦చేడ్పడి భీతి వడంకు చాడ్పునన్. 948
నృసింహపురాణము, ఆ 3 పద్య 97.

గీ. తోఁటకొనవడ్డులునునెడఁ♦గొమ్మకొబల్మి,లుల్లములవిగ్గెయుంగమి♦యునుఘటించి
జవ్వనులకును మఱుల శై♦శవముఁ బిచ్చె, వారుణియు నెట్టిపిద్ధామ♦ధీరసంబొ.

సీ. కోపంబులేక భూ♦కుటిఘటియించుఁ బో,లింపంగ లక్ష్యంబు♦లేక మాచుఁ
బిలువకుండఁగఁగానైనఁ♦బలుకునోహోయని,బయలూఁతగొనఁజూచుఁ♦బాఱఁజూచుఁ
గారణం బొండులే♦కయు నవ్వు వికవికఁ, గాగిలెడు నీడపై♦సోలఁ జూచుఁ
జేయవ నెచ్చెలిఁ ♦ బేరెలుంగునఁ జీఱు, మనను లేకయుఁ బాడు♦మానిమాని

కీ.పర్వుతముగాని వెడతొర్కిక్కుఁ ♦ బలుకు పలుకు, మోర్యు తేఁటులతోఁగూడి ♦
ముచ్చటాడు
నొబ్బి జాబిల్లిఁబిలుచు రా♦కున్న నలుగు,మగువయొక్క తెమధుమదో♦న్మత్తియగుచు.

కీ. శశివిపాఁంబుదీర్ఘమై♦సంభవించె, వికసితంబయ్యెగగనార♦వింద మపుడు
మధురసాస్వాదనోన్మత్త♦మత్తకాశి, నీకలోక్తి పరిసంగాభి♦నీతమగుచు. 949
కవికర్ణరసాయనము, ఆ 4 పద్య 160, 161, 162.

ఆ. ఆకసంపుఁ జిప్ప ♦ నబ్జమండల మను, కప్పురంపు లప్పఁ ♦గలిపి యున్న
వింత మధు వటంచు ♦ వెన్నెలఁ గని బయ, లానఁ జొచ్చె నోర్తు♦మేనుమఱచి.
సుదక్షిణాపరిణయము, ఆ 3 పద్య 102, 104.

సీ. తతతామరసాక్షీ ♦ తలపంత మాడకు, వివివీణాశంక ♦ వీఁడఁ దెమ్ము
పపపపాటలగంధి ♦ పాట పాము మొకింత, కుకుకుకుందస్మిత ♦ కురులు ముడుపు
ససససారసహా స్త♦సరిదానవా నీవు, ననననాతుకనాలి ♦ నవ్వులేల
వవవవాజిముఖి ♦ వలదు నాములు చాలుఁ, గొకొకొకోమలియేలఁ♦గోపవేగ

కీ. మునుముఁ దపుదప్పు లాడుచు ♦ నతనిఁ గనిరి, మదననిర్ముక్తదుత్తూర♦మార్గణోగ్ర
హతుల నలసిరోయనఖేచ♦రాబ్జముఖులు, భర్తదేల్చిరి మైరేయ♦పానకేళి. 951

సీ. పవనంబునకు నైనఁ♦బొయఁద బట్టఁగరాని, పయ్యెద కప్పులు♦బయలు పడియె
నధరపల్లవకాంతు♦లక్ష్మీపద్మము లందు, వేడ్క-నో యొక్కింత♦విశ్రమించె
మాటాడ నేరని♦మూర్ఖంబు విడనూఁకి, ప్రౌఢిను తనుదాఁనె ♦ గాఢ మయ్యెఁ
బరమ యోగికినైన ♦ భావింపఁ గారాని, యానందసంపద ♦ యల్లు కొనియె

కీ. మఱపు ఘనమయ్యెఁ జేష్టలఁ ♦ తెఱఁగు విక్రితిఁ, గనియెఁ దొలుతటి కోపమె♦
క్కుడకొ చనియెఁ
గాపికాయనమదమత్త ♦ కరివరేణ్య, యానలకు నాథకీలిత ♦ ధ్యానలకును. 952
నారసింహపురాణము, ఆ 2 పద్య 159.

చ. వెడవిలుకాఁడ పోఁకమడి ♦ విప్పకు గుబ్బలు ముట్టరాకు క్రో
మ్ముడి సడలింపఁ బోకు జిగి ♦ మోవియు నానకు మే లయూఁరే రే
యొడయఁడు చూచుచుండ నిది ♦ యోజయె నీకని నిల్వరింపఁగాఁ
దొడఁగె నొకర్తు మైమఱచి ♦ తూరెకు మధ్యమదంబు పెంపునన్. 953
రసికజనమనోభిరామము, ఆ 4 పద్య 199.

కీ. అతులార్కమణిఖచి♦తానర్ఘతరతప్త,హాటక చషకాంత♦రార్పితంబు
ఘనగోక్షీరత♦మానసీతనులతా, పాత్రికామృదర్థసో♦రభగుణంబు

కలశపారావార ♦ గర్భనంభూత ను.ధారసదాయాద ♦ తానుతంబు
పుంభావరతికళా♦రంభజృంభితనుద,తీజనమన్మథో♦ద్దీపనంబు

గీ. నగుచుఁ బేరెన్నికైన ది♦వ్యాసవంబు, సమయ మిది కొనుఁడనుచును♦సఖులుదెచ్చి
మదిని భయమును భక్తి యుఁ♦గదురనెదుర,నిడినఁజేకొనితార్చుచు♦నిందుముఖులు.

మ. ఇదికర్పూరనుగంధబంధురము భో♦గేచ్ఛానుకూలంబు ను
న్మదకాంతాపురుపాయితోల్లసనకృ♦న్మారపరితాపష్ఠిరా
భ్యుదయపాత్రఫలంబు నుమ్మనుచుఁ దా♦ముష్టాడుచుం గాంతునిం
గదియం జేరి యొసంగి రామదిరవే♦డ్కన్నెచ్చెలుల్చూడఁగన్. 955

వాసవదత్తాపరిణయము, వ. పీ. ఆ 3 పద్య 73, 74.

చ. కుముదభాక్షియొక్కరితె ♦ గొంతున కావఁగఁ గోరి మత్తుచే
తమహినివ్రాలుటొప్పె నుమ♦ధార్మికుఁ డన్నెఅబొమ్మలాటవాఁ
డమరఁగ నాటకంబున హొ♦యల్ దగఁ ద్రిప్పి ముగించునట్లు వా
లెము నొకపర్కి కీలు నడ♦లించిన జంతరిపు బొమ్మయో యనన్. 956

కవిజనచకోరచంద్రోదయము, ఆ 4.

ఉ. ఆజికి నేఁగు నత్తతిన ♦ యంగజకేళినిగూడునత్తతిం
దేజము వికరిమంబు ధృతి ♦ ధీరతయుం గడు సాహసంబునుం
భ్రాజితమైన యౌవనముఁ ♦బార్థివ్తము లౌటకు నై జగంబునం
దేజను లైనఁ జేసెద ర♦భీష్టము దీఱఁగ మద్యపానమున్. 957

సీ. ఆప్వీటివిటులకు ♦ నవల వంతంతకుఁ, గ్రమముగా మద్యపా♦నములవలన
రయమొప్పఁ గన్నుల ♦ రక్తిమం బలరెను, వేడినిట్టూర్పు లా♦విర్భవించె
మటి మటి వాక్కుల ♦ మద్యంపువాసన, లప్పటప్పటికిని ♦ గుప్పఁ దొణఁగె
వింత సొలపు నా పు♦లింతలు హెచ్చె దే,హంబులఁబులకాంకు♦రంబు లొదవె

గీ. భ్రమతలు జనించెసరససం♦భ్రమణములు,దొటుర్పిసడ సాగెమతని♦ద్దురలుగ్రమ్మె
శ్రమజలము లారెగడునల♦సటలుదోఁచె,తనుప్రభల్ మక్కి♦ంతపరవశ♦త్వంబునొందె.

కుబ్జాకృష్ణవిలాసము, ఆ 3.

మున్నథోపాలంభనము.

చ. తొడిఁబడఁ బాతి పై కుతికి ♦ ధూర్జటికంటికడిందిమంటలో
నడపాడగానరాక తెగ♦టాటియుఁ గాలిన యట్టి మోదుకై
వడి రతిలోచనాంబువుల ♦ వాన నిగిర్చితె పాంథబాధకై
మడియు కనంగ ! యవ్వెలఁది ♦ మంగళసూత్రిమహత్త్వమెట్టిదో. 959

మనుచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 46.

కా. నీబాణంబులు రాల నీధనువు ఖం♦డీభూతమై పోవ నీ
జాబిల్లిన్ ఫణియంట నీబలము లా♦శావీథిపాలై చనన్
నీబంధ్రీతుతనంబు స్త్రీలయెడనే ♦ నిన్నెవ్వరున్ నవ్వరే
మాబాలామణి నేఁచఁబోకు మకటా ♦ మర్యాద గా దాత్మజా. 960

ఇందుమతీపరిణయము, కు. భూ. ఆ 4 పద్య 53.

మ. ఆఁకుమధ్యాతతిమోఁద నంతవిరసం♦బౌ చావమున్ సీధుపా
రణమత్తా గొని సోలునారి శిఖి మి♦త్రంబైన తేరున్ పనాం
గణలుబ్ధానుగకోటిఁబూని వెడలం♦గా నిట్టి దేధర్మ మే
గుణమే యెక్కుడిదేబలంబు నుమనఃఁ ♦ కోదండ నీకెంతయున్. 961

వసుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 41.

సీ. భామానిరూఢి గ♦న్నడ మండలాగ్రంబు, మెఱయించు మొదటనీ♦మేనమామ
కొమ్మలపైఁ బండ్లు ♦ కొంకిక లావులనల్ల, ధాటికన్పించు నీ♦ఘోటకంబు
కాంతారిపైఁ బరా♦గస్ఫూర్తి గల్పించి, చెనకంగఁ జూచు నీ♦చికిలితూఁపు
నారులఱ్ఱోఁత నా♦నందించి నిలువెల్లఁ, గన్నులు దాల్చునీ♦కార్ముకంబు

గీ. బళిబళీ నీకు బాకైన♦తలిరుటాకు, లడవి లతకూన లన్నఁదై♦నంటి నిలుచు
నీవు మామీఁద కార్యంబు ♦ నెరపు టరుదె, మానినీప్రాణచోరర♦మాకుమార.

కువలయాశ్వచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 29.

ఉ. ఏయెడ విల్లు నమ్మ్ము లొక ♦ యించుక యేమఱుంట పాంథులం
గూయఁగఁ బట్టి గొంతుకలు ♦ గోయుట యీశ్వరునంతవానిపై
సాయక మొక్కఁ డేసి పగ ♦ సాదుకొనం దుది సూడు ద్రిప్పుటన్

బోయకు సీకు నంతేరముఁ ♦ బొందు నె యొందును శంబరాంతకా. 983
బహులాశ్వచరిత్రము, ఆ 3.

ద. మలినతనంది సీగుణము ♦ మూలల పాలగు సీవిజాతియో
బలమును నెక్కుడయ్యడవి ♦ పాలగు నీదగు గంట్లధర్మమా
బెలుచకొనామొదల్ చెడియు(?) ♦ పిప్పికిఁబాలగు నీ జయాంక మో
పలువల పాలుగాఁ డి యిటు ♦ పొంధుల బోధ యొనర్ప దర్పకా. 984
ముకుందవిలాసము, ఆ 3 పద్య 67.

సీ. విషయలిప్తంబులై ♦ వెలయు నారాచంబు, లూరక మొఱయుచు ♦ నుండు నారి
యిలఁబడి నూఱార్లు ♦ మొలచునబ్బిపువిల్లు, పెల్లార్చి పాదలెడు ♦ నల్లమాఁక
నీళ్ళలో జాడలు ♦ నెమకెడు టెక్కిఁంబు, కడు నగ్గిచాయల ♦ నడరు నురియ
యడవిఁగాచుకో యుండు ♦ గడసరిసంగాతి, యీలవెట్టిన నోర్ద♦వ్రాలు సచివుఁ
గీ. డొరులకేరికిఁ గనఁబడ ♦ కుండు రూపు, దనరఁ బాంథులచిత్తపు♦త్తముల దోఁచు
తస్కరుఁడ వీవు ముగుదలఁ♦దటుముటిరుదె,కుంతిసౌమ్యనగచాప♦కునుమచాప
రసికజనమనోభిరామము, ఆ 4 పద్య 140.

ఉ. వారఁట లేఁటిబోకనలి ♦ నారఁట లేరఁటచిల్క సౌరభో
ద్ధారఁటవిల్లు పూతనయ ♦ గారఁట చుట్టము శైత్యపున్ సదా
చారఁట కమ్మగట్టి పరి ♦ చారఁట కోయిల కేతనీభవ
ద్వారఁట యిట్టి నీకొడుగు ♦ వారఁట లోకు లదేమి చిత్రమో. 988

సీ. కుటిలాంగ నిటలదృ ♦ గ్భోగాగ్నినీకు ని, ర్బంధపంచత్వంబు ♦ పాప్తి మగుట
యాకారహీనుఁడ ♦ నై యుండియును గాలి, చందాన లోక సం♦చారి వగుట
వేళఁ గాచుకొని యా♦వేశించియింతులఁ బురుషులఁ బీడపా♦ల్పఅచుచుంట
నీవు సోఁకిన నెంత ♦ నీతిశాలికినైనఁ, బుణ్యపాపవివేక ♦ బుద్ధి చెడుట
గీ. యెఱిఁగి చూచిన భూతమ♦వీవు మదన, సంశయము లేదుశివుఁడుమో♦క్షప్రదాత
యతనిచేఁ దుగింగియాను ముక్తి ♦ నందలేక, గ్రహమవై తివి విరహుల♦కర్మవశత.
కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 3.

ఆ. పొలఁతి పాలఁతితోడఁ ♦ బురుషుండు బురుషుతోఁ, బొందుసేయఁ దగునుఁ♦
బోరఁ దగును
పురుషుఁ డబలతోడఁ♦బోరాడ రా దిందు, రాకు మార యిందిరా మనోహర. 989
రుక్మిణీపరిణయము, సత్య. భా. ఆ 2 పద్య 304.

సీ. ఎత్తిన నీధ్వజం ♦ బేటిపాలైపోను, పాంథుల నేఁచకు ♦ పంచబాణ
ఆలరు నీవాహనం ♦ బడవిపాలైపోను, పథికుల నేఁచకు ♦ పంచబాణ
నీచేతి వెనువిల్లు ♦ నేలపాలైపోను, పడఁతుల నేఁచకు ♦ పంచబాణ
నీరూపవిభవంబు ♦ నెఱిభస్మమైపోను, బలముల విడువకు ♦ పంచబాణ
గీ. పతివియోగులడాయకు ♦ పంచబాణ, బాల నని విన్నవించితి ♦ పంచబాణ
పాపమున కేల రోయవు ♦ పంచబాణ, వచ్చి బోయవు గదరోరి ♦ పంచబాణ.
పద్మినీపరిణయము, ఆ 4 పద్య 43.

క. బలుసాధనములు దాల్పక, నలరుం గైదువులు దాల్చు ♦ నట్టి మత మహో
తెలియఁబడె మాకు నుమకో, మలగాత్రిల నేఁచఁ గాదె ♦ మనసిజ నీకున్.970
కవిజనరంజనము, ఆ 2 పద్య 37.

ఉ. ఉల్లము చల్లగాఁ గనిన ♦ యొప్పులకుప్పయిన్ నుమాస్త్రములో
పెల్లుగ నేసినట్టి కడు ♦ పెద్దవు నీకొక లక్ష్యమా నవో
త్పుల్లసరోజలోచనల ♦ పొంక మడంచుట మన్మథా ధరన్
తల్లికి ముక్కఁగోసి పిన ♦ తల్లికిఁ గమ్మ లొసంగ నేర్తురే. 971
మదనసాయకవిలాసము, ఆ 4.

సీ. తావకంబగు బాణ ♦ పావకంబును బట్టి, కన్నీటియేటిలోఁ ♦ గలపి వైతు
భవదీయ సామోద ♦ పటుమందపవనుని, వేణీభుజంగికి ♦ విందుఁ జేతు
నీశరాసనమును ♦ నిపుణతఁ ఖండించి, రసనకుఁ బండుగ ♦ స్వైస నొనర్తు
త్వత్సహకారి నూ ♦ త్నాంబుదంబుల దీర్చు, నిశ్వాసభరమున ♦ నిగ్రహింతు
గీ. చందిరిబలమున్నదనుచు ను ♦ త్సాహమేల, దీప్తరోమాళిరాహువుం ♦ దెలియఁజాల
వబల యని నన్ను వెఱపింతు ♦ వసుమనయన, గోచరతనొందవెఱచుటే ♦ గుణముమదన.
ఉషాకళ్యాణము, ఆ 2 పద్య 84.

గీ. అతనుఁడవు నీవు పాంథుల ♦ నణఁపఁ దలఁప, నైనదోషాకరునిసహా ♦ యమునఁ జేసి
యేఁచెదవు దుష్టసహవాస ♦ మెట్టిశిష్టుఁ, డెఱుచుననుమాట తప్పనే ♦ సరసిజాస్త్ర.
మిత్రవిందాపరిణయము, (రా. జ. రం.) ఆ 8.

చ. ఆరయఁగ నీకుఁ డీవు నస ♦ మాంబకు లౌదురు గాన వేగ నీ
యురుతరబాణలాఘవము ♦ నుగ్రినిపైఁ బ్రకటింప కిప్పుడో
సరసిజబాణ నన్నబల ♦ సారెకు నేఁచఁగ నీకుఁ బాడియే
పరిణయము న్వివాదమున ♦ భాసిలుఁ దుల్యుల కం చెఱుంగవే. 974
కాళిందీపరిణయము, ఆ 3 పద్య 75.

సీ. వసుధఁ బడ్డాఁపైని ♦ వలన నుద్భవమాట, నవలాఁకుపదహతి ♦ నంటఁ బడుట
ఘటితస త్యాధారు♦నటఁ జేరకుండుట, నతులిత నీలమే♦ఘాంగుఁడగుట
దక్షిణాశాస్పర్శ ♦ నాఁకేప మొందుటఁ, గాలాంతమున మతి♦కానఁ బడుట
నుమనోరసాప్తి భా♦నురధర్మగుణుఁడౌట, నేవేళ హింసల ♦ కియ్య కొనుట
గీ. హరికుమారక నీకు న♦య్యంతకునకు, భేదమీఁక నెన్ని ధర్మవి♦వాదలీల
మెఱసి జీవులబాధలు ♦ పఱుచు వేళఁ, దలఁప నంతకునీచెయం♦తకుఁడ నైతి.975
విశ్వకర్మపురాణము, ఆ 4.

క. సాగసగర్భుఁడు మాకే, న్వాకు నడలుఁ జేయకుండ ♦ వలయునని మమున్
నారులఁ జేసిన నరినై, యేరీతిం దారసిలితి ♦ విశ్వేశరాసా. 976
భరతాభ్యుదయము, ఆ 2 పద్య 79.

క. మదనా, నదనానాశరదో,ర్మదనానాకుసుమబాణ ♦ మండలినాఁజే
రెదనాటుటకదనానీ, కదనాతిశయంబుఁజూప ♦ గమనించకురా. 977
సర్వకామదాసరిణయము, ఆ 2.

క. కలుసులదోర యుల్లుఁడనై, కలువలె తూఁపులుగఁ దాల్చి ♦ కర మలరెడునీ
కలుకమెయి నక్కటకటా, యగు గొందిన కలువకంటి ♦ నలఁతయుఁ దగునే. 978
రసికజనమనోరంజనము, ఆ 4 పద్య 32.

చంద్రోపాలంభనము.

సీ. విరహిణీవధమహా ♦ చురితపంకకళంక, కలుషితోత్కుఁడైన ♦ ఖలుఁడు వీఁడె
గరళకూటకఠోర ♦ కల్పాంతపవ్ని కిఁ, దోఁబుట్టుఁడైన ♦ తుకుఁడు వీఁడె
చండదీధితికర♦జ్వాలమండలములోఁ, బోరిఁబొందిన మహో♦గ్రుండు వీఁడె
బాడబంబునుదానుఁ ♦ బాథోధికుక్షిలో, నరిఁబొత్తుమన్నఁడు♦ర్జటి వీఁడె
గీ. సైంహికేయనిశాతదం♦ష్ట్రావిటంక, విషరసపరితిపాకభా♦వితుఁడు వీఁడె
గగనమును రుద్ధిఁబొనిసే♦కతమిరమును, నదరులుమిసెడికొ♦అవిద♦య్యంబువీఁడే.
శృంగారవైభవము, ఆ 2 పద్య 122.

ఉ. కందళి తానురాగములఁ ♦ గాపు మనంబులు విన్న యంతలో
నందఱు పారవశ్యపద♦మందుర చల్లఁదనం బొకింత లే
దిందున శంకరాభరణ♦మెట్లయి తీవు శశాంక నీపదం
బుం దుది నంతఱాన్యమగుఁ♦బో వివరింపఁగమాట లేటికిన్. 980

పంచతంత్రము, (మై. వేం.) ఆ 4 పద్య 160.

సీ. తొలుకొల్తఁ గమలమి♦త్రునివఁకడూపాట, దక్షాధ్వరధ్వంసి ♦ లొన్నఁ గనుట
బరిపేషమిషమునఁ ♦ బాశంబుఁ దాల్చుట, గప్పుదేహమునందుఁ ♦ గానఁబడుట
గాలనశంబునఁ♦గాని తోఁపకయుంట, సతతనిష్ఠురగదా♦న్వితత్వ మనుట
బూని పాండుతేత్రి♦మునఁ బ్రవర్తించుట, బ్రకటానురాగతా♦రకుఁడగుటను

ఏ. నంతరంబెద్ది యాత్మలో ♦ నరసి చూడ, రాజ నీకును నలధర్మ♦రాజునకును
ప్రాణిలోకంబు బాధలఁ♦బఱుచునపుడు,గర్గపథమొక్కఁ♦డొక్కఁడా♦ధన్యుఁడగును.

మనుచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 37.

శా. రాజీవాతుల నేచుపాతకికి చం♦దాగి రాజవా నీవు నీ
రాజత్వంబునఁ జక్రిముల్మనియెనో ♦ రంజిల్లి సత్సంతతుల్
తేజంబందెనొ డింభనో యహిభయో♦ద్రేకంబు తాఁ జెల్లఁగే
రాజై పుట్టుట రశ్మిమాత్రఫలమే ♦ రాజాట దోషాస్పదమే. 982

ఉ. ఇంతుల నేచు పాతకమ♦పెంతట నంతఁబోరు పాంథులో
కాంతక నిన్ను ఘోరతమ♦మైఘసన్నమై యజిహత్కశంక మై
వంతలఁ బెట్టియాఁబడి ♦ పరిక్కలు సేయక పూర్వపర్వపుం
గంతులకేమి మాఁ చెపవు♦గా తుదిసేబహుశార్తిఖేదముల్. 983

వసుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 27, 28.

సీ. శ్యామకంతలలాట ♦ సామీప్యపరిలెప్య,మానంబులుగఁ గళల్ ♦ మార్చి మార్చి
సింహూవకాంతస్న♦మిగ్ధనబడఁ బాన,లోగ్రకీలలదగ ♦ నూని యూని
ప్రత్యమావాస్యసం♦భవపర్వసంయోగ, కలితాధికోష్ణిమం♦బ్రాఁగి బ్రాఁగి
విప్రయోగోష్ణపాం♦భపాగ్నిపరిపాన, భూమజంబగు కాఁక ♦ బొంది బొంది

సీ. కాలకూటాహ్వయభాగిత♦పాలుపట్టి, పుచ్చుకోనుదాహకత్వంబు ♦ పోరిచిప్రోచి
యింత వేడిమి సాధించి♦తేమె చందర్వి, నన్ను నేమటకీప్రయ♦త్నంబుతోడ.

పరిభావతీపరిద్యుమ్నము, ఆ 4 పద్య 153.

శా. తావుల్లుల్లెడు మేనితీవకుఁ బరీ♦తాపంబుఁ గావించునీ
జీవంజీవమనోజ్ఞమూర్తి యుకటా ♦ నీతాంతమా కాదు నో

భానై రూప్యమునన్ జనభర్తిమదమా ♦ భస్మావృతాంగతే
జోవై శ్వానరవిస్ఫులింగము సుమీ ♦ చూడన్ దశాన్యాయకా. 985

చారుచంద్రోదయము.

గీ. రాలునీరుగఁజేయు కఁరమ్ముచేర్చు, దనరు నీకెంత యింతి చి♦ర్తముఁ గలంప
నజ్ఞ గుడిమ్రింగ నేర్చిన ♦ యట్టివాని, కందులో లింగ మొక పడి♦యఁబు గాదె.

నాగరిభండము, ఆ 5 పద్య 90.

సీ. మొదలవనగాఁమ♦మున జన్మ మొందుట, పాఁడయై మ్రొ నెమ్మోనఁ♦గడలు కొనుట
పాంథసంఘములకు ♦ భయమింతచూపుట, గట్టిగా మృగి ననిఁ ♦ బట్టు కొనుట
పశుపతి శీర్షంబు♦పైఁ జొకళించుట, నఖరపాదాహతి ♦ నాటుకొనుట
మనుపు సత్సంతాన♦మున వాసిలోఁ గొంట, పుండరీకవరాఖ్యఁ♦బూనుకొనుట

గీ. బెబ్బులికి నీకు నింతైన ♦ భేదమేది, పదరి కన్నుల ముందఱ ♦ బడ్డవాని
గాని చెనకనిగుణ ముండు♦దానియందు,నొకటికారుణ్యరహితయో♦యుల్పలహిత.

బహులాశ్వచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 42.

ఉ. ఆగగనాంతరభ్రమణ♦మంగుట నుల్పలసక్తిఁ జెందుటన్
యోగము భూతభర్తకడ ♦ నొందుట మైపటయుక్తిఁ బొందుటన్
హా గణియింపఁగా గరిహమ♦మౌట నిజంబగుటన్ నిశాట నీ
వేగతి పాంథవేధ ఘటి ♦ యింపక నుందువె యింటినిక్కఁగన్. 988

ముకుందవిలాసము, ఆ 3 పద్య 72.

శా. సాయంసంధ్యకు రావొకస్నుడని ♦స్తంభైన మధ్యాహ్నసం
ధ్యాయోగం బొక యింత లేదె కద పాత్రి♦తస్సంధ్యకుక్ సింధువున్
డాయంబోయి మునింగి మైటఁగనుప♦స్తంగానమేమీ తమీ
శా యీషన్నియమంబులేదు ద్విజరా♦జత్వంబు నీకగ్గమే. 989

పాంచాలీపరిణయము, ఆ 3.

సీ. కువలయపిత్రియుఁడని ♦ కొనియాడుటకుఁ జాలఁ, జక్రాహితత్వంబు♦సలుపకున్న
బుగ్గవత్సలుఁడని ♦ పొగడుట కెంతేని, గురుకిరోధంబునఁ ♦ గొఅల కున్న
ఘోత్రారిభ్యుదయుఁడను♦కొనుటకు నాత్మస,త్వంతతి నడఁగింపఁ ♦ దలఁప కున్న
మనుమాగ్గవర్తియం♦చు నుతించుటకు రాజ, కాంతావలుల బిట్టు♦కరఁప కున్న

గీ. రాజశబ్దంబునీకు సా♦ర్థముగఁ జెల్లు, గాక యూరకె లోకాప♦కారివగుచు
నెఱయు నీరాజశబ్దంబు ♦ నేతిబీర,కాయ చందంబుగాదె ప్రా♦లేయకిరణ. 990

రసికజనమనోభిరామము, ఆ 4 పద్య 124.

సీ. శ్రీసహజోన్నతిఁ ♦ జెలువొందుటయె కాఁక, శ్రీసహజోన్నతిఁ ♦ జెలువుఁ గంటి
పత్కళానిధివై ప్రశస్తిఁ గాంచుటగాఁక, సత్కళానిధివై ప్రశస్తిఁ గంటి
కువలయహితవృత్తిఁ ♦ గొమరుమీఱుటగాఁక, కువలయహితవృత్తిఁ♦గొమరుఁగంటి
హరిణలక్ష్మాఖ్యత ♦ నందియుండుటగాఁక, హరిణలక్ష్మాఖ్యత ♦ నందఁ గంటి

గీ. కడసి విషమాంబకుని కాప్త♦గరిమగనుట,గాఁకవిషమాంబకునికాప్త♦గరిమఁగంటి
తనరెనీవింత నీవింత ♦ ఘనుఁడ వయ్యు, జందమా మాచెలినఁ♦జందమా.
కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 3

సీ. దోషాకరసమాఖ్య ♦ తోనుండుటయ కాదు, సత్పక్షిభాహరణంబు ♦ సలిపినావు
సత్పక్షిభాహరణంబు ♦ సలుపుటయే కాదు, చెలియలింటికిఁ గీడు ♦ దలఁచినావు
చెలియలింటికిఁ గీడుఁ ♦ దలఁచుటయే కాదు, కుముదాశ్రయాకృతి ♦ నమరినావు
కుముదాశ్రయాకృతి ♦ నమరుటయే కాదు, రాకాసిపై మిన్ను ♦ పాఱికినావు

గీ. ఇంతరాజవు నిరుమెచ్చ ♦ నెవరి తరము, విరహిణీమారణోద్యోగ ♦ విభవమెల్ల
నీకె చేయూఁడె మాదృశ ♦ లోకపూర్వ, జన్మదుష్కర్మపశమున ♦ శర్వరీశ. 992
వాసవదత్తాపరిణయము, (వ-వీ) ఆ 3 పద్య 90.

గీ. కాలమహిపాధిరూఢతఁ ♦ గదలివచ్చి, కిరణ పాశమ్ములను గూర్చి♦విరహి జనుల
గాసిఁ జేసెదవిప్పుడు ♦ దోసకారి, రాజవా నీవు యమధర్మ ♦ రాజు గాని. 993
రాధికాసాంత్వనము, ఆ 2.

మ. లోలుతన్నిప్పులకుప్పచందమునఁ దో♦డ్తోనెంతయుం భూరకుం
డలితాహీంద్రముచాడ్పునన్ సహజచం♦డశ్వంబు నీరూపమే
యిలపైఁ జెప్పకచెప్పఁ బాంథతతికై ♦ యేతాదృశుం జంద్రి ని
న్నలరం బోరిపుమటంచు వేఁడఁదగునా ♦ యస్మాదృశుల్ వీఱుఁడుల్. 994
కవిజనరంజనము, ఆ 2 పద్య 45.

సీ. వనములోసతతంబు ♦ వాసంబుఁజేయు త,న్ముల సిరుల్ గొన్న దు♦ర్బుద్ధి వీవె
నిందమ నొడిగట్టి ♦ నిర్భయంబున గురు, రమణిఁ జేకొన్న దు♦ర్మార్గుఁడ వీవె
బిబుధసేవితుఁడైన ♦ విశ్వేశ్వరునిమస్త,కంబు ద్రొక్కినదు రా ♦ గ్రహుఁడ వీవె
దినమొకరీతి యఁప్పునఁ బుచ్చు చకిర్విద్వి,జతతి నణఁచెదు దు♦ర్జనుఁడ వీవె

గీ. వసుధ రాజవటంచు నై♦వజ్ఞ లిచ్చ,కమున కటకోరిపుఁ డందురు ♦ గాదెనీకు
గుఱుచ యక్రూరవృత్తి నీ ♦ చెలిమి కతన, శశి జగద్వశ్యమ్యడే క్రూర♦సంశ్లేషదనకి.
దిలీపచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 40.

సీ. సీకరంబులపయి ♦ నిలిపిన కమలాక,రములైన మునుపటి ♦ క్రమ్ముఁ దప్పె
నినుఁగన్నయంతన ♦ నీరధి జడగతి, యంతకంతకు భువి ♦ నతిశయిల్లె
నీ ఘనాలోకంబు ♦ నెరయ నాకసమనం,తాఖ్యమయ్యెనుసాంత♦మగుచుఁదోఁచె
నిన్నింధభూతకు♦నింజెంది రాతిరి, యప్యయదోపాఖ్య ♦ నధిగమించె

గీ. నార నీ యుత్పలాశక్తి ♦ నధికమగుచు, రాత్రిచరభావ మెంతయ్యె♦రసిక జనులు
నిత్యపరిపూర్ణ లగుఁగాక ♦ నీకనింద్య, భావమేకీతిఁజొప్పడు ♦ బహులహైన్య.

సర్వకామదాపరిణయము, ఆ 2.

ఉ. కొంచక నీవు సత్కవుల♦కుం దెలివొందఁగఁ గాముడిఁబ్రసా
దించితి నంచు మిన్నెగసి ♦ తెంపునముగ్ధులనంగఁ జంద్రబా
ధించెదు సంధిచేయుమని ♦ తీరి నభోమణి కర్ధవచ్చినన్
గొంచెము కాఁకయుందుగద ♦ కోరి కళానిధి పొటఁ బూర్ణతన్. 997

విశ్వకర్మపురాణము, ఆ 4.

గీ. ఒకటి రెండు నాఁడులుచెల్లి♦యున్న నాఁడె,చూడరాదనినినుఁబెద్ద♦లాడుచుండఁ
బెద్దవాఁడవై మిన్నంది ♦ మెలఁగు నిన్నుఁ, జానలకుఁజూడపచ్చునే♦చండమాము.

రసికజనమనోరంజనము, ఆ 4 పద్య 38.

మలయానిలోపాలంభనము.

ఉ. అక్కుట గంధవాహ తగ♦వా హరిణాంకునిఁ గూడి పాంథులం
బొక్కుఁగఁ జేయఁ బావకుని ♦ పొందొనరించి జగమ్ము పెర్చు నీ
యక్కొఱగామిమానవది ♦ యట్టిప చుల్కనిసృష్టి దుర్జనుం
డొక్కనిఁ జొచ్చి కీర్తింపడు ♦ నొండ్లకుఁ గీడొనరింపఁ గల్గినన్. 999

మనుచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 50.

ఉ. కీలియు నీవుఁగూడి యుడి♦కింతురు లోక మటంచు నెప్పుడున్
మూలల నైచె మిమ్ము నలు♦మోముల వేల్పులు సైచినం జనం
జాలక హవ్యవాహనుని ♦ సంగతినుండి జగంబుఁ గాలుపం
గాలుపదంబుచేసితి పరి♦క్రంబున నీవనుకంప చాలమిన్. 1001

ఉ. నిబిడతమోనుబంధమహా♦నీయ మహామహిజాతమైత్రిమై
బ్రబలుశనైశ్చరుండ వతి♦పాంనుల నీవిక భీకరాకృతిం
గబళము గొందుగాక తిర్జి♦గంబు వడంక బెడంక నిత్తువే
యబలల జీవనానిలము ♦ లన్నియు నారుషశేతుసంగతిన్. 1002

వసుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 46, 50.

వీ. ఆంతకాశాసమా♦యాతత్వ మరసినఁ, జలువకు నీకును ♦ జాల దవ్వు
రౌద్రిమూర్తిత్వావా♦ర్తలు విచారించినఁ, జలువకు నీకును ♦ జాల దవ్వు
దహనసారథ్యత♦త్పరతభావించినఁ, జలువకు నీకును ♦ జాల దవ్వు
శిఖండిపురుషరో♦చిష్ణుత యొంచినఁ, జలువకు నీకును ♦ జాల దవ్వు

గీ. పలుకు లేటికి నీయందు ♦ మలయపవన, చలువ గలదనునట్టి సం♦శయము దగదు
వసుధ నెంతైనఁ జంద్రాల♦వాటిలోన,బ్రాహ్మణగృహంబువెదకుట♦భ్రాంతిగాదె.

ప్రభావతీప్రద్యుమ్నము, ఆ 4 పద్య 160.

ఉ. పూనిపరిచేతుని స్మృతియుఁ ♦ బుణ్యజనేశ్వరు జోడు గూడుటల్
మాని యుమా నియుక్తి నస♦మాననిశాటకృశానుసంగతిన్
మానకనూని మానినుల ♦ మానము నొంచితి వౌర దక్షిణా
శానిల మందవృత్తుఁకు ♦ నక్కటభూరివిచారమున్నదే. 1004

ముకుందవిలాసము, ఆ 3 పద్య 127.

వీ. మున్ను మహాబిలం♦బున సముద్భవ మొంది, శైలాగ్రమున నుండి ♦ శైలువెడలి
ఘన వనాంతరముల ♦ ననయంబు మెలఁగుచు, నమితనికుంజగు♦ల్మములఁదూఁటి
జంతుకోటికిఁ బ్రభం♦జనలీలఁ జూపుచు, విస్ఫుటమృగచర♦వృత్తినలరి
పాంథుల గుండియ♦ల్పగులంగ నడఁతుచు, వితతమహాబలో♦ద్ధతి నెసంగి

గీ. చెలఁగి విహరించు గబ్బిబె♦బ్బులివి నీవు, దాడి మెఱయంగభీరులఁ♦దఱుముటదుదె
యజ్ఞులెల్ల జగత్ప్రాణుఁ♦డండ్రు గాని, కామినీమారణో♦త్సాహ ♦ గంధవాహ.

రసికజనమనోభిరామము, ఆ 4 పద్య 148.

క. ఫణిరోమరేఖయను న, గ్గణికాంగనమీఁదఁ బోవఁ♦గాఁజెఱచి సమీ
రణ మమ్మ సేచఁ దను గా,రణమేమి తలంగుసత్త్వ♦రత సద్భవ్యా. 1006

చంద్రరేఖావిలాపము, ఆ 2.

చ. శమమని దిక్కు-నంబోడమి ♦ సర్వముఖంబుఁ శైలువెల్లి ని
త్యమును బలాశసంగతులు ♦ దప్పక త్రిమ్మరు నట్టి నాలిభూ

లేపు పవమాన నీకుఁ గల♦దా మఱిభూతదయాగ్ర్యబుద్ధి యు
క్తమకద నీకుఁ గొమ్మల న♦దల్చుట నీవఖీ భూళిపాలుఁగాన్. 1007

కవిజనరంజనము, ఆ 2 పద్య 47.

ఉ. ఘనులఁ దొలంగఁ జేయువె పరి♦కంపము నందఁగఁ జేయువే మహా
ఘనతరువుల్ సదాభుగత ♦ గ్లకొనవే హుతభుక్కి్రయుండన్న
త్రినయనమూర్తి భాజివయి ♦ రెండవభూరణమైన ప్రభంజనా
నిను వినుతించినన్ కరహి♦ణీతతులన్ గరుణింప నేర్తువే. 1008

దిలీపచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 81.

సీ. మానపీనపరిధి ♦ మధుపసంగతిఁ గూడి, పుష్పాభ్యుదయవేశ ♦ భూరిలీల
నమరు కొమ్మలతోడ ♦ నసమాతనుక్రీడ, లొసరింపుచును జాడ్య♦మునఁ గృశించి
ఘమ్మను వానల్ ♦ గర్మ్మ నీటిమ మెల్లఁ,మెల్లన నచ్చుచే♦ మేలుసోఁకు
దయ్యము పట్టి యీ♦ధరనున్న లతకూన, లెల్లను తలఁదిర్పఁ ♦ నేమిజెప్ప
గీ. మారుకిరీయు సల్పనెరవరీ♦మద్విభుండు,మంత్రమేనియుఁ బోఁచక♦మా రిస్పతుండు
పంచమూర్ఛనినిటుజూడు ♦ వైకమూలకు, నీకు నుఖమెందు లేదిటు♦రాకపోమ.

ఉషాకల్యాణము, ఆ 2 పద్య 91.

కీ. ఒడలు నుడుపు నిల్పఁ కనఁ♦బడులేని, జడునినినుగడుసులవిడి♦స్తవమునించ
పడఁతినడిఁజేసె మంచిదో ♦ ఓడిది వెడఁ, యడవినడుమునునడలిన♦కడిదిగాఁకె.
ఆ. లేఁడివాహనంబు ♦ వేఁడివాఁ డొకప్పుడె, వేఁడివాఁడుసచివుఁ ♦ డాడి పాటు
చేఁడెమనుమరాలు ♦ బోఁడినివాడిని, వాడి యెగ్గులాడి ♦ వేఁడనేల. 1011

గయోదయము, ఆ 2 పద్య 37, 38.

సీ. నీవెప్పటికి రుస్వ♦భావుండ వౌట నీ, సవనంబు దొలుతఁ బా♦షాణ మయ్యె
నతితరకూర్మరుఁడ ♦ వౌటచేఁ గోమలం,బైన నీయావనం♦బడవిఁ గలసెఁ
బరులను బాధించు ♦ పాపకర్ముఁడ వౌట,తా్రచుపాములునిన్నుఁ ♦ దగిలికఱచెఁ
గడుఁ బతినగ్నితలను ♦ గొఁగిలించుటఁ జేసి, మెయి లేకనిటువలె ♦ మెలఁగపలసె
గీ. నిన్ని శిక్షలఁ బొందితి ♦ వింక నైన, ధర్మబద్ధతి సమయోచి♦తంబెఱింగి
మెలఁగవలెఁ గానివిరహంపు♦చెలులతోటి,చలముసాధింపఫలమేమి♦మలయపవన.

కుబ్జాకృష్ణవిలాసము, ఆ 3.

కీ. గంధవహనీవు బద్ధకం♦కణుఁడపగుచు, యలక జీవనభంగము ♦ లాచరించి
దిగ్మ్మరుటనేకదాయల♦తమ్మిచూలి, యనిలునిగఁజేసె నల్లెన♦నఁగవకట.1013

సర్వాకానుకూలపరిణయము, ఆ 2.

చ. జగమున కీవు కీడుఁ గడు♦సల్వదు వంచును దమ్మిచూలి నె
వ్వగనిమ నొక్కమూలఁ బడ♦వైచెను దాన నడంగకున్న నిన్
దగ మెనవంగఁ బాములకు ♦ నాల్కలు రెండొనరించి వానికిన్
జగమున వేయియేఁడులు మ♦నన్ బ్రదుకిచ్చెను గాది పయ్యరా. 1014

రసికజనమనోరంజనము, ఆ 4 పద్య 46.

భ్రమరోపాలంభనము.

:o:

ఉ. మిమ్ము జయించు మించుగల ♦ మేలిమినున్వెలిగొప్పుచందిరివే
మమ్ము మనోభవప్రికట ♦ మార్గణజాలము పాలు జేసి తా
గిమ్మనకేఁగ దానిదరి ♦ కేఁగరు చంపకగంధియంచునో
తుమ్మెదలార మీరిటటఁ ♦ బ్రుళ్ళెద రక్కట శౌర్యహీనులై. 1015

చంద్రికేళావిలాపము ఆ 2.

సీ. సారెకు రుమ్మని ♦ సంగీతములు సేయ, విభవమూవలరాజ ♦ సఖుఁడుగాదు
చెలరేగి కదిసి ని ♦ శ్చింతతో వారింగ, మకరందయుక్తతా ♦ నరలు గాదు
జాతివిరోధంబు ♦ సాధింపనుఱుకంగ, మదమెక్కియున్న తు ♦ మ్మెదలు గాదు
కైవారములుసేసి ♦ గాల్ నిలుపంగను, వీచీసరస్సుల ♦ నాఁచు గాదు [డు
గీ. యీఁడువారలకూటము ♦ లాననములు, నఁటిచికురంబులును గొప్పు ♦లగయుఁడిపు
దెలియఁజాలకమీరిందుఁ ♦ దిరుగఁదగునె, పదుఁడిశోవేగమింక ప ♦ ట్పదములార.

భృంగావనవిహారము ఆ 2.

గీ. గమనవిఘ్నమ్ముసేయు నా♦మమువహించి,మధుపుద్రావుచుఁ బలుకును ♦ మమ్ముల
[యందు
నమరుచును రెండుమూర్ఖులా ♦ దములు కల్గు, నీకుభృంగమయేరీతిసెగడుఁగరుణ.

భార్గవపురాణము ఆ 6.

ఉ. తుమ్మెదనంచు నేమిపని ♦ చోరభయుండఁగ నీడ మూర్తులల్
దిమ్మలు గర్మ్మఁ గూసెదవు ♦ నేటి యజేటి వనాటవృత్తియో
తమ్ముల నమ్ముదానవు గ ♦ దా మతికన్నులఁ జూచినట్టి యే
మొమ్ములనైనఁ బట్టి రస ♦ గుంభముతోఁ బిహరింపుజేకదా. 1018

కాళిందీపరిణయము ఆ 3 పద్య 15.

పికాన్యపాలంభనము.

సీ. పద్మగంధి యటంచుఁ ♦ బదరకుమ్మిపంబ, చూంపేయనాస యీ ♦ చారుహాస
పల్లవాధరయంచుఁ ♦ బదరదబోకు పికంబ, పద్మాక్షివేణి యీ ♦ వనజపాణి
జోక్తేన్నెఁగణయటంచుఁ ♦ జొచ్చిరాకుచకోర,నిటలేనభూషయీ ♦ చటులభాష
తారేక్షణముఖయంచుఁ ♦ దీరకో హరిణంబ, సురిమధ్యలీల యీ ♦ యధిపబాల

గీ. ప్రేమగకస్వానేప్రేమ ♦ గాఁగంధనములు, హితుల రటుగానఁ దెల్పితి♦మింతెమీరు
కుర్మికినఁదని తిరుగుట ♦ కూఁతలిడుట, స్రుక్కియుండుట యుడుగుట ♦ నుమ్మ,
[ళలము. 1019

భంగుమతీపరిణయము కు. భూ ఆ 4; పద్య 58.

శా. ఆహా కోనెల మీకు నాగ్నవుఁడు భా♦గ్యంబిచ్చుటల్ పాంథపీ
డాహంకారలతా పరిష్వచయము♦క్లాంచదర్శనాల్పలీ
లాహారంబులఁ బూనఁ గొమ్మల మనో♦ల్లాసంబునం జేరఁ గే
తీహస్తాంఘ్రుల నెక్కఁగాక భువిలో♦ గేతుల్ (?)విజాత్యున్నతుల్. 1020

కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 3.

సీ. సోముఁ జూడక యింత ♦ సోసపుచ్చెద వేర, సోమ శీతలకర♦స్తోమఖీను
మానసంబున నిల్పి ♦ మమ్ము నేచెద వేర, మార పుష్కరశరా♦ సారధార
జీవసంబంధస♦ద్భానంబు విడనాడి, వరుస వీచెద వేర ♦ వాయుదేవ
స్వానఖిత్వము మాని ♦ చిఱుతసంగతిఁ బూని, పడరి యూర్చెదవేమె♦పరభృతంబ

గీ. యనుచు శశిసుమశరానిల(?)ఖ♦గాదిగగన, చరుల నిందించి యాదిక్య♦బలజగంధి
కడిమి రాజేంద్రనందను ♦ గ్రహయాఁ గోరి, మదనసంగ్రామశాతుకో♦న్మత్తయగుచు.
చంద్రికేవోపాఖ్యానము, ఆ 3.

సీ. ఒరులపంచలఁజేరి♦యున్నట్టికోయిలా, యెందుకునీకింత♦యెగిరిసాటు
నిలువఁ జోటునులేక♦నింగిఁబ్రవేలెడుచంద, మామ నీకేల దిగ్మ్♦మరితనంబు
చచ్చి చానవివాని♦చావ్పుననున్నట్టి, మరుఁడ నీకేటి కీ♦మండిపాటు
కదిసి కొమ్మలపాల♦ బ్రదుకఁగాంచిన తుమ్మె, దా యేలనీకింత ♦ యపరిపాటు
గీ. మీకుమునుబోలెనిపుడుమా♦మెలఁతతోడి, యొక్కమాటనుంటయునుమో♦మోట
[నియును
లోనిచుట్టతీకంబును♦జానుమీఱు, చూపుచెలికారమును గొంత♦చూడవలదె.1022
రసికజనమనోరంజనము ఆ 4 పద్య 31.

శిశిరోపచారములు.

సీ. స్వర్ణకుంభములకు ♦ వర్ణలేపనముగఁ, బన్నులఁ గుంకుమం ♦ బలఁది యలఁది
నెడవిల్తు నలఁగులు ♦ వొడయుటగాఁ గన్ను, లెడపక పన్నిటఁ♦గుడిచి గుడిచి
లేఁతతుమ్మెదలకు ♦ మేఁతగా విరిదమ్మి, పుప్పొడిఁ గుములపైఁ ♦ బోసి పోసి
యనుఁగుఁజూట్లములతో ♦ నాలింగనంబుగాఁ, బరకగంబులఁదిగు♦శ్యామిమి యదిమి
గీ. కప్పురపుఁగూళి మేనిపైఁ ♦ గుప్పి కుప్పి, విపుల కచభీదరంగుల ♦ వీచి వీచి
విరహపరితాపవతియైన♦వెలఁది కపుడు, చెలులు శిశిరోపచారము♦ల్సేయఁదీయ.
కవికర్ణరసాయనము, ఆ 3 పద్య 123.

సీ. జరరాలి యడుగులఁ ♦ జివురాకులంటించి,పాలఁతియూతులనంటి♦పొగలఁబొదివి
కొమ్మ చేదోయిచెం♦చమ్ముల హత్తించి, లేమబాహులుమృణా♦ళికలఁబెనఁచి
యతివ గుత్తపుగుబ్బ♦లలరుగుత్తులఁ గూర్చి, కాంత చెక్కులఁజంద్రి♦ఖండములఁది
కలికి కోరఁగన్నులు ♦ కలువపూలఁగప్పి, లలన పెన్నెఱులనా♦లంబు ముడిచి
గీ. నవనవగుణానుబంధబాం♦ధనములైన, చలువ లెన్నేని గావించి♦చెలువ చెలులు
నెలఁత కీపసులాభంబు♦నించుమంచు, నించువిల్కానిమఱలఁశా♦ర్థించుటయును.
వసుచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 182.

సీ. కలికి చన్నులమీఁదఁ ♦ గర్పూర మిడుచు జం,బీరఫలభ్రాంతి ♦ బెదరె నొకతె
పికవాణి కుచులసం♦పెఁగడండఁ జుట్టుచుఁ, జంచరీకభ్రాంతి ♦ జడిసె నొకతె
యింతికన్నులయందు ♦ హేమజలంబునుఁ జుచు,నికచాంబుజభ్రాంతి♦వెఱచెనొకతె
చెలి మోవి మధురాంబు♦నఁ బోసంగుచును ముద్దు,సాగరపూర్ణభ్రాంతి♦జంకెనొకతె

గీ. యతివ కుచచారు మపచారా♦మర్శ్య ననుచుఁ, దాప మెచ్చటకుఁ బోకిస♦ద్వస్తుఘటన
మాని రుపమేయములనుప♦మానములుగ,భర్తృసిద్ధస్తఖుల్ తేదం♦గములయందు.

కళాపూర్ణోదయము, ఆ 3.

సీ. మన్మథప్రౌఢవే ♦ మంతోర్వీపకము లట్లు, నెమ్మోము మీఁదఁ బ♦న్నీరు జిలికి
మరుమిన్నుగన్నెల ♦ నెరిపూఁతఁ బూసిన, గితికుచంబుల మంచి ♦ గంధ మలఁది
మనసిజాగ్నిని రవ♦ళ్ళోన నడఁచియు మాఁ,పీ,నులలోనఁ గప్పురం♦పుఁ బలుకులూఁది
పలఁచని తిమ్మిరు♦ల్కులకొనఁ బెట్టినా, నడుమునఁ దమ్ములఁ జిగు♦ళ్లింటనొత్తి

గీ. సురుచిరాతిగనుగ్రొన్నిధా చేఁతలి కొల్పి, మెసఁగుపసగల యుపహా♦రమెసఁగు లీలఁ
గనులస్తె దమ్మిపుప్పొ♦డిపరిమళ జల్లి, పిసరిన చొణఁగిరుసీస♦ద్వీజనములు.1026

రుక్మిణీకల్యాణము, (జ. వేం.) ఆ 3.

సీ. పదములుపల్లవ♦చ్ఛదములఁ గదియించి, కెలుఁగుబొబ్బులు సి♦క్కులనుబొదివి
ప్రసూనములఁ గదళీకా♦వాయపుల్ సోకించి, వీపున నదుముటాపు ♦ దాపు చేసి
కడుపున నటనప♦ర్యంకంబు వానాళ్ళరించి, నవమృణాళీశయ్యలు♦హువులఁ దార్చి
మించుఁబాలు నీరజ♦మిత్రకులంబులుచేర్చి, వెన్నెల నన్నెలఁ ♦ చక్కఁ గూర్చి

గీ. యోగ్యమయినమున్ను ♦ లొగిసమర్చి, కన్నులనుగల్వ ♦ కోపుల♦క్కఁ బెట్టి
మంచెలనేలి ♦ వాఁడుదా♦రిఁ గొనఁగ నొనర్చి, సీరిశిశిరోపచారము♦ ♦ చేసెనిట్లు 1027

బలరామతీర్థప్రభావమాహాత్మ్యము, ఆ 1.

సీ. చేతియ యడుగులఁ ♦ జిగురాకు లుంచిరి, యింతి చన్నులఁ బూవు♦బంతులిడిరి
పొలఁతి లోఁదొల నంటి ♦ సిగంపల నంటించిరి, మునుపొక్కిటఁబొన్న♦పూవునిడిరి
యువిద వాల్జన్నులఁ ♦ దొనరలేకు లట్టిరి, చాన కెమ్మోవిఁ బూఁ♦దేని యిడిరి
తొయ్యలి చేదోయిఁ ♦ ఎాంపఁజేను చెఱఁచిరి, కొమ్మ కేల్దన విరి♦దమ్ము లిడిరి

గీ. యతివయడుగులోసగువానిఁ♦కప్పిసాటి,కాహొసరియొనాఁ♦యనిచూచు♦కరిణిఁ జే లు
చెలులు కాఁచించి రొక్కఁ♦టఁజలువ పనులు, వానివానిని బోలిన ♦ వాని [illegible]

రసికజనమనోరంజనము, ఆ 4 పద్య 20.

వివాహము.

:o:

సీ. భక్తి ప్రదక్షిణ ♦ ప్రక్రియమ్ములఁజేసి, రాఘవుకుఁ గనకు ♦ పానపంబు
నంకుకగ్రంథిక ♦ ల్యాణక్రియాచారి, మాచరించిరి మండ ♦ హోమ మెసఁగ
నప్పుడత్తిచూచిరి♦ యాకాశమండలా, స్థానరత్నంబు నా ♦ త్తానపాదిఁ
దైర్యలోక్యపతి దేవ ♦ తా ఫాలతిలకంబు, దివిరి యరుంధతీ♦ దేవిఁ గనిరి

గీ. బ్రాహ్మణోత్తమపుణ్యపు ♦ రంధ్రివన్న, మంగశాశిర్వచోయుక్త ♦ మహిమ శోభ
నాక్షతారోపణంబుల ♦ నాదరించి, రంబుజాక్షీయు నిషధేశాధిపతియు. 1029

శృంగారనైషధము ఆ 6: పద్య 101.

శా. కట్టై న్మంగళసూత్రమున్ శరధిశం ♦ ఖాభ్రీలకుంబొమ్మలుం
గట్టం జాలెదు కంకపిత్తినిభుల ♦ మ్మోహభర్త శోణద్యుతుల్
దట్టంబై నళికోరకోత్కరము ల ♦ ద్భారీవేయు హేమస్థిర
త్పట్టస్థాపిత పద్మరాగముల పం ♦ తంబుల్వడంబింపఁగాన్. 1030

మనుచరిత్రము ఆ 5; పద్య 88.

ఉ. లేజనరాలి పాణియుగ ♦ శీపరిరంభణపాటలీభవ
ల్లాజచయంబు భావినిధి ♦ లకృతుభుక్తి నిమంత్రిజాక్షత
శ్రీజనకంబుగాఁగ మని ♦ చెన్ శిఖి నా శిఖియుం బ్రసన్నుఁడై
యాజితచిత్తభూరతుల ♦ కాగతులిచ్చి బ్రపక్షిణార్చులన్. 1031

మ. జనకోల్సంగనివాసనాసనసనో రా ♦ జన్యస్తహస్తాభిమ
ర్శనసౌఖ్యామృతపారవశ్యమునసో ♦ సైఁచెన్ శిలాయోజనం
బని సాధ్వీలోగడం బ్రియాంఘ్రిసరోక ♦ ప్లాక్షించె భూజానిర
ద్ధనభాగ్యంబు మిళింపుశిలాట్టకర ♦ త్నంబుల్ ప్రశంసింపఁగన్. 1032

చ. సిరులుఫలింపదంపతులు ♦ చెంతలనరుంధతీజాయుఁ డర
స్వరనయనాంతరమ్ములడియ ♦ బాలికచూపులు పర్వినప్పుడ
ప్పరమసతీపదాబ్జముల ♦ పై భవదీయసునాసికీత్వనై
ఖరిఁ గరుణింపుమంచుపిరి ♦ గల్వలఁ బూజలు సల్పెనో యనన్. 1033

వసుచరిత్రము ఆ 6; పద్య 31, 32, 33.

ఉ. బంగరుపెండ్లిపీఁట మహి ♦ పాలశిఖామణి సంతసింప శే
షాంగదనన్నిభుండు సుర ♦ శ్రాధ్రపుఁ డార్యశుభూటి పచ్చలా

లం గరమొప్పు నిర్దపు గ ♦ శంతిజలంబులు పంప భక్తి లీ
లం గడిగెన్ దదంఘ్రియుగ ♦ శంబు గశీర్వ్రమదాశుర్పూరుడై. 1034

సుదక్షిణాపరిణయము ఆ 5 పద్య 153

ఉ. కాంతయుఁ గాంతుఁడుం గనక ♦ కంకణనిక్వ్రణముల్ చెలంగ నే
క్రాంతముల న్నవీనదర ♦ హాసరుచుల్ గనలెల్ల హృన్నిసం
క్రాంతమనఃప్రసక్త దలఁ ♦ బ్రౌలుఁ బరస్పరవీక్షణంబులం
గంతుని కీలుబొమ్మలనఁ ♦ గా ఘటియించిరి రోయిలింపుచున్. 1035

సుదక్షిణాపరిణయము అ 5 పద్య 160.

గీ. భైమిచూపునునిసధభూ ♦ పాలుచూడ్కి, తారసిలిపెనఁగఁదరము ♦ ధ్వస్తమగుచు
గదిసిపాయంగఁ క్రోచే ని ♦ ష్కపటపృత్తి, వెలయుగుణశాలియున్న ♦ గలహా
[మగునె. 1036

క. జనపతి భీమజకంఠం, బున మంగళసూత్రిమపుడు ♦ పొందుగఁ గట్టెన్
మునిజుని గల్మి తప్పుర, మున నిల్వెడు తోరణంబు ♦ మురుప్రదలిర్పన్. 1037

క. పనబాణి విశ్వచక్రమునఁ, దనదోసిలిముత్తియములు ♦ ధరణిపుఁ డిడినం
గనుపట్టె నవియుజాఱుచు, ఘనగర్భమునలనవెడలు ♦ కరిక లనంగన్. 1038

క ప్రమయంతియుఁ బశిశిరమున, నమరఁగ నిడినట్టి ముత్తి ♦ యంబులు రాలెం
బ్రిమదమున నియుతిరతియుఁ, నుమశిరమునను నిడిన ♦ సుమము లనంగన్.

షట్చక్రవర్తిచరిత్రము ఆ 5 పద్య 66, 67, 68, 69.

సీ. కులదేవతను దెచ్చి ♦ నిలిపిరి మాణిక్య, చక్రచక్రాల్ గల పెంజ్లి చక్రికె దండ
మైరేని నొనిసచ్చి ♦ మైరుపల్ పాటలు, పాడుచు పుచ్చిపోక ♦ నేడుకలరఁ
బులుగతెగిన ముత్తి ♦ ములు చౌసికంబులు, నవిరిం గట్టిరి నేర్పు ♦ సంఘటిల్లఁ
దలఁబ్రాలు పోచ్చెను ♦ క్షీమంబుల్ నించిరి,పసిడిపళ్ళెముల నం♦ ఛిన్నముమీఱఁ

గీ. బ్రహ్మదత్తనామధేయుఁడా ♦ పట్టాకాఁ, బిరిపంజాలు పెంపారి ♦ బోరు కలఁగ
సకలమని మోగములజనుల్ ♦ పకపకలాడఁగ, నంతిపురమునమర్మస్థం ♦ బగుచ్యవపుడు.

ఉజయసిలాసము ఆ 3 పద్య 94.

సీ. యుగముల్ల్లి చని పెట్టక ♦ లగుసారి పెట్టఁడ, బ్బియువాఁడ్వకనచేఁ ♦ బిలుచువారు
హేమక్రియాసాధ ♦ నోచితద్రవ్యసం, పాదనవ్యగ్రతఁ ♦ బరగువారు
నన్లోన నుమప్పల్ల ♦ వాని తోరణములు, తీవి పెళ్లిడలఁ గ ♦ ట్టించువారు
కన్యామణికి నలం ♦ డారంబునకు నెంత, యాలస్య మనునంచు ♦ నడుగువారు

గీ. నింక నెడలేదు సుముహూర్త ♦ మిందర్సినేన, తనయుఁ బిలిపింపుఁడని ధరా ♦ ధ
[వునితోడఁ
జతురత వచించువారునై ♦ సందడిలిరి, కుశలరాజపురోహిత ♦ క్షోణినురులు.

సీ. రత్నోపఖచిత నీ ♦ రాజనపాత్రంబు, లాయితంబులుగాఁగఁ ♦ జేయువారు
కళ్యాణవేదినై ♦ ఘనవృత్తి గ్రొత్త ము, త్తెపురంగవల్లికల్ ♦ దీర్చువారు
సరసమంగళగీత ♦ చాతురిఁ బ్రికటింపఁ, దలఁచి యన్యోన్యంబుఁ ♦ బిలుచువారు
రత్నభూషితయైన ♦ రాజేంద్రకన్యకఁ, గాంచి దీపనలఁ గా ♦ వించువారు

గీ. మంగళద్రవ్యపాణులై ♦ మసలువారు, పూర్ణకుంభంబులు ధరించి ♦ పొలుచువారు
నగుచువేల్లివిద్యుల్ల ♦ తాంకురములు, చెలువుఁబూని సువాసినుల్ ♦ మెలఁగిరపుడు.

ఉ. క్షోణినురుండు దెల్ప నృప ♦ సూనుఁడు నున్న నసేకరూపక
ళ్యాణగుణాప్తిచే నలరు ♦ నంగనకంఠమునన్ నవీన క
ల్యాణగుణంబుఁ గూర్చి మది ♦ నబ్బురిపున్ బ్రమదంబు గాంచెఁ బూఁ
బోణిపిరియోపలబ్ధము ల ♦ పూర్వవిలాసకళాసమగ్రముల్. 1043

సీమంతనీకల్యాణము ఆ 3.

సీ. భవ్యనీరాజన ♦ పాత్రసంగత్తలైన, సతు లుదంచితతటి♦ల్లతలుగాఁగ
లలనామనోజ్ఞమం♦గళగీతనాదముల్, బ్బ్రహ్మకోకారవా ♦ రటులుగాఁగ
సూతమాగధజన♦ స్తుతిఘుమంఘుమలును, స్థలవారిధరగర్జి ♦ తములుగాఁగ
సర్వాంగనల్ వెద♦చల్లుపుష్పాలజల్లు, నముదితౌసారివ♦ర్షంబుగాఁగ

గీ. వర్ణనము సేయఁ దగు న ద్వి♦వాహవేళ, నప్పు డుపగతనుర్దినం ♦ బైనయట్టి
ఘనఘనాగమసమయంబు♦ననుకరించె, జూపఱుపను బ్రమోద ♦స్ఫూర్తియొదవ.

ధరాత్మజాపరిణయము. ఆ 4; పద్య 48.

ఉ. పచ్చ పసిండిజారిగల ♦ వారి యిజెన్ ధరణీశురాణి లో
మెచ్చుచు నల్లుబాదములు ♦ మేలిమిపచ్చెమునం గడంగి దా
గ్రచ్చర ధారఁబోసెఁదన ♦ కన్నియనొచ్చములేనిపన్నియన్
నిచ్చలు హెచ్చువాద్యముల ♦ నింగి బొరిందొరి బూరిటిల్లఁగాన్. 1045

గీ. వెలయుషధ్యుక్తముగ దొంగ♦త్రేళ్ళిక్రకంత, నాఁకబలిపాన్పుకట్నముల్ ♦నవ్యమిగ్గ
వీటికలు సెమ్మకమ్మలు♦ విన్నఁబోవ, నప్పగింతలు కట్నంబు ♦ లైనపిదప.1046

ఓఘవతీపరిణయము ఆ 3 పద్య 236, 242.

సీ. లోలాళిసంవ్యాప్తి ♦ బాలాతపావాప్తి, సప్తర్షిపాదాంబు ♦ జములకిడిరి
తమ్మిగాంకపిభూతి ♦ నుశ్చంద్రికాభూతి, వటుపి రరుంధతీ ♦ పటనశక్తి

వివిధనర్తనాసక్తి ♦ నమలార్థసంపత్తి, నడరించిరిసతీక ♦ రాడ్తలపు
గుసుమాంజలివ్యక్తి ♦ వసుమార్ష్యసంసక్తి, నడపిరి భగవంతు ♦ నను గొనియొనకు
గీ. మొగిక్కి కని వల్వ గట్టి కో♦లొడ్డిచకచక్కి, రీటయుచిడ్డుక్కు-నలపుండ♦రీకగోచి
ధవళవసనాంచలన్మర ♦ దర్శిత్ననిభ న, ఖాంగుళీయకదీధితి ♦ నతివ పతియు.
ఇందుమతీపరిణయము మ॥ స్వ॥ ఆ 6 పద్య 56.

కా. దైవజ్ఞులో దరియంగఁ జొచ్చి నుముహూ♦ర్తం బిప్పుడే యంచు మే
ధావైశద్య మెలర్పఁ దెల్పఁగఁ బురో♦ధశ్శ్రేణిలగ్నప్రక
వ్యాపృత్తిం గుడజీరకంబులు శిరో♦భాంగాంతరన్యస్తముల్
గావించెన్ నెన నస్వభూచరులచేఁ♦గళ్యాణసంసిద్ధిగన్. 1048

సీ. బొందలపైనుంచి♦నప్పుడు జీమూత, జాతజాతఖ్యాతి♦సంగ్రహించి
వేణీభరమునుండి♦వెలువడుచున్నట్లు, డహిసంభవత్వంబు♦గహివహించి
కను మొప్పలందుండి♦యనుపొప్పఁ గాలుఁగో, మల్స్యసంభూతసం♦పదవహించి
గశసమీపమునుండి♦గళితంబులగుచతి, శంఖోద్భవఖ్యాతి♦సంతరించి
గీ. నరుఁడు దోయిళ్ళఁ గీలించి♦పడిగ నించు, సేనము త్తెంబు లత్తన్వి♦శిరము నందు
గ్రిమ మెలర్పఁగ జన్మదే♦శములనుండి, యుప్పడప్పడు నెలుపడు♦చొప్పుదోఁచె.
రామరాయవిలాసము ఆ 3 పద్య 166, 168.

సీ. ఒకచెంత భూమీసు♦ గోష్ఠమాశీరావ, మొకపొంత మంగశా♦ష్టకవిరావ
మొకయోర నగ్నిహో♦త్రికరవాట్యార్భటి, యొకమేర శా స్త్రిశా♦స్త్రోదితంబు
లాకథోర్పవివిధ వా♦దుకకథాప్రభవం, బొకకోన వధ్వరక్ష♦కనినాద
మొకచోట వరయూచ♦కయాచనాఘోష, మొకబాటఁ బౌరోధ♦యక సుగాన
గీ. మొక్కడఁ గవీంద్రకవితాప్ర♦యోగగరిమ, మొక్కఁ డెనవంది మాగధా♦ద్యుత్సవ
[నంబు
లటులపైవాహికోత్సవం♦బఖిలజనుల, కనుపమానందమునుగూర్చె♦నతిశయముగ.
భరతాభ్యుదయము ఆ 4; పద్య 113.

క. మదిలోఁ బరగలహరిమి, నిదె నేఁబయిచేయియగుదు♦నిదయేనగుచున్
వదలకకనుఁడనుకోయి వా, రొదుఁగిక తలఁబ్రాలుపోసి♦కొండొరులపయిన్.1051
రసికజనమనోరంజనము ఆ 4; పద్య 97.

వినాహాలంకృతి.

:o:

సీ. యాపకద్రవమున♦నరుణాంఘ్రినఖసంస్తు, లభ్యక్తములునేనె♦వలిన యోర్తు
నయికలవేళ్ళిమ♦ట్టియలుఁ బిల్లాం డ్లీడి, పాయవట్టముఁదెట్టెఁ♦ బైకొకర్తు
నెలికనట్టి పసిండి♦నీటి వ్రాతచెఱుంగు, వెలిపట్టు రహిఁ గట్టె♦వెలదియోర్తు
కటిసీమఁ గనకమే♦ఖలఁజేర్చి తాగహా, రములు గీలించెఁ గంఠమున నోర్తు

గీ. కటకములుహస్తసరములం♦గదములంగు, లీయకములునుబాహువ♦ల్లీకలవేళ్ళి
నిలిపి తాటంకనాసామ♦ణుల నమర్చి, చొనిపె సీమంతవీథిఁ జే♦ర్చుక్రియోర్తు.

ఆముక్తమాల్యద ఆ 6; పద్య 128.

సీ. అంబరం బొకభామ♦యతివకుఁ గట్టె బ, యోధరాకారని♦గోధకముగ
నంజనం బొకలేమ♦ మంజువాణికిఁ దీర్చె, ఘననువర్ణపళిఖల్♦గనుసడంగఁ
దిలకంబు నొకయింతి♦ చెలికిఁ గస్తూరి దిద్దెఁ, గనుగొన సుమనఃప్ర♦కారి మమరిఁ
గుంకుమగంధంబు♦ కొమ్మ యోర్తు ఘటించె, సనితపు హృదయరం♦జనముగాఁగఁ

గీ. గాంత కొకరామ కుచసీమ♦గండపాళిఁ, గలితగోరోచనాచిత్ర♦కములు నిలిపె
నొక సగోరుహగంధి య♦య్యుత్పలాక్షి, చరణతలముల లాక్షార♦సంబునించె.

ఆ. మెలఁత యోర్తు నేర్పు♦మెఱయంగసంపెంగ,విరులుదుఱిమితరుణి♦కురులుముడిచె
నప్పు డొప్పెఁ గొప్ప♦గొప్పయై తనలోన, మెఱుపులుంచుకొన్న♦మేఘమనఁగ.

షట్చక్రవర్తిచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 37, 38.

సీ. మదనుని మోహినీ♦చూనినీమణి మాడ్కిఁ, జూడ్కికి వేడ్కగ్రొ♦సొంపు లెసఁగ
నొగిగంధసారభ♦యొక్కరితె యలంది, యొనరఁగాఁ గనకాంగి♦యొకతె దోడవి
పూఁబోడియొకతె కొ♦ప్పునఁజుట్టి యొకవధూ,తిలకంబు బలుమరు♦దిద్ది తీర్చి
యొక్క వ్యక్తిదంత♦యొరనగాఁదిపించి,నుకురాస్యయొక్కఁ తె♦ముందునిలిపి

గీ. పెండ్లికూతును జేయ సం♦ప్రీతిదోఁప, గరితె యొకరితె నీకోర్కి♦తరుణ గొరత
పడనియెనగొని గొనకొని♦పల్లపించి,యిపుడుశృంగియించెననిపల్కి♦యించుఁగూర్చె.

ఓషుపతీపరిణయము, ఆ 3 పద్య 217.

వివాహగృహము.

సీ. యామవేదండకుంభనిలస్థలన, విలసితభ్రూవల్లి ♦ వేల్లనముగఁ
తోరణమాలికాహేరాంబురచ్ఛాయ, వెలఁది లేఁజిఱునవ్వు ♦ మొలక గాఁగఁ
బ్రోది రంభాస్తంభములమోనుటాకులు, లలిఁబచ్చపట్టుచేలంబుగాఁగ
వీలెంచు మృగుపేరు ♦ వీణానినాదంబు, కలికి తియ్యనినున్న ♦ పలుకుగాఁగఁ
గీ. బేనఁటాంధ్రురు హాస్థసం ♦ కీరుహాములఁ, బూఁచి యెత్తినకనకంపుఁబూజగుంటి
లున్నతస్తనములుగాఁగ ♦ నొప్పుమిగిలెఁ,దరుణియునుబోలెనృపగృహ ♦ ద్వారభూమి.

శృంగారనైషధము, ఆ 6 పద్య 82.

సీ. నతులత్రిములతోడ ♦ నభనునుహాక్తికా,నలులతోఁ గొప్ప పం ♦ దిలి దనర్చఁ
బ్రణిచంద్రికలు వి ♦ తానంబుపైఁ లగ, నరుణసితవితాన ♦ వరములొప్ప
భవనిస్రుఁ డంపెనో ♦ నవనిపు లన ధన, వాగితమ్ముతో గృహ ♦ రాజి వెలయ
నంబుధిశేశడ ♦ యాంకురములునాఁగ, స్ఫుల్లనతోరణ ♦ వల్లులమర
గీ. భూరిలస్వర్గవాద్యము ♦ ల్భాతిమీఱి, నొక్కఁ బో మోగిసె ననఁగను ♦ ఢక్కమురజ
భేరికాదులుమోగియఁగా ♦ భూరమణుఁడు,(దనర?)గావించెనంతట ♦ సుగలుమెచ్చ.

భాగవతపురాణము, ఆ 4.

వివాహమండపము.

సీ. సల్లలితాశ్వత్థ ♦ పల్లవమిశ్రిత, నారుపల్లపరత్న ♦ తోరణంబు
అనఘశకుంకుమ ♦ రనలిప్తతలబరి, వశితముక్తారంగ ♦ వల్లికంబు
ఫలపుష్పశుక్తి బ ♦ ప్రాలంబమాలికో,దారవిచిత్రవి ♦ తానకంబు
రమణీయమంగళ ♦ ద్రవ్యకాంచనపాత్రి, కాకారపుణ్యాంగ ♦ నాకరంబు
గీ. విశదవేదఘోషపూర్ణ ♦ విపర్గణము, దీప్తమణికాంతికల్పిత ♦ దీపచయము
నగుచుఁ బరిణయమండపు ♦ మమరి యుండె,రాజ్ఞిపనుపునరాజును ♦ రాజనుతగు.

కేయూరబాహుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 183.

ఏ నా హా యూ త్రి.

సీ. పట్టకుఁడీ కొన్ని ♦పొండుగన్నత్రములో, కటిక చీఁకటి నిండఁ ♦ గ్రమ్మ్ కొనియె
పీవకుఁడీ కొన్ని ♦వింజామరలు వాత్య, లడరి యూత్రికునంత ♦ రాయ మయ్యె
మరలింపుఁడీ కొన్ని ♦ కరుల సాందీక్రకృతా, నేకదానసుధురంబు ♦ లీల లయ్యె
మాటునేయుఁడి కొన్ని ♦మరకతా'లంకృతుల్, తేరు లెల్ల వనసం♦డోహమయ్యె

గీ. వంచుఁ గంచుకినిచయంబు ♦ లాడనాడ, గణన యిడరాని రాజన్య♦గణముగవలె
విందక్రిసేనవసుంధరా♦ధీశతనయ, పరిణయాలోక్రకైకల♦ల్పరతఁ గాంచి. 1059

సీ. బిరుదు లెక్కెములుగ్రి♦క్కిరిసిచుక్కలచాలు, రాలునోయంచుసం♦భ్రమముఁగాంచి
పుణ్యాంగనాగీత♦ములచేత నిల మోయ, ముంచునో ఫణియంచు♦మదిఁ దలంచి
బహుభారమొకచోటఁ ♦ బరఁగ భూతలమల్ల, నొఁగునోయనియూత్ర్క♦మూసానేసి
నమితవాద్యముల నా♦ఖాంతిదంతిశ్రేణి, కలఁగునో యంచుఁ ద♦ర్కముపహించి

గీ. వందిబృందంబు నుతివిరా♦వంబుచేత, సజ్జభవ్రుచిస్త మదరునో♦యంచు నెంచి
శ్రీక్రకరచరితుక్రిడగు నిందు♦సేన పుత్త్రుని, సరిఁయోత్సవమునకేఁగు♦బహుజనంబు.

సీమంతీకరణాధ్యాణము, ఆ 3.

సీ. రమ్యపయోరాశి ♦ రంగదుత్తుంగ తే, రంగములోలు తుంరంగ చయము
బలిమిగా నెక్కలు♦గల నాటికొండల, తండములో లోలు నేసినింపగలులు
శారదనముదగ్ర♦సారనీరదమున, బృందంబుఁ బోలిన♦స్యందనములు
వెలివెల్లి విరిసిన ♦ బలుపాలవెల్లి నా, బొండుపట్టాంబర ♦ భటనికరంబు

గీ. వడువ చుక్కలు భూమిస్తే ♦ గడలు కొనిన, భంగిఁగరదీపికాకదం♦బంబుఁ దెలఁగ
మేటి వారవిలాసినీ ♦ కోటు లమర, దశగుణఁడు వెండ్లి కవ్వేఁడ♦రాలి వచ్చె.

సరసభూపాలరాజీయము, ఆ 1.

కళింత.

సీ. హాసచంద్రికలతో ♦ వనఁగి వెనంగెడు, రాలొందు ముత్యాల ♦ పాలి తోడ
భూరికాతిన్యవ♦తీరుహా చ్రీతిభట, కీర్తినారికేళ ♦లములు తోడ

జేహ సౌరభ్యంబు ♦ మోహరించుచుండ జాలు, బహువిధ పుష్పసం♦పదల తోడ
రుచిర నిజాధరా♦రుణ్యవి శేషంబు, భవణించు కృమికళం♦డముల తోడ
గీ. జెక్కు-గమి ధాళధళ్యంబు ♦ నుక్కు-లించు, లలితసితనాగవల్లీద♦శముల తోడ
గ్రింత ధరియించి శుభగాన♦కలకలంబు, బుడమి గాంగలుచనుచుండి♦రగ్రభూమి.

సుగ్రీవవిజయపరిణయము, ఆ 5 పద్య 148.

చిత్రభారతము.

ఉ. సంకుమదంబుచే నిఁ♦స్సరియించు జాగుదటి మ సన్నలంబునుం
గుంకుమపుష్పనం బుమదగ ♦ గ్రొవ్వగిసీరు పనీకు భాగముల్
పంకజ కంజిరప్రభల ♦ కాంచి మృగాక్షులు బర్హ్యలంబులో
గొంకక తోడఁబుట్టువులు ♦ గూరిమి నెల్లరి కిచ్చి రెంతయున్. 1063

సీ. కనకకాంచనకంక♦ణకిరీటకటక, కంఠీకటీసూత్రి ♦ సంకులములు
అతిశయబహుశోభ♦ంబొప్పిరిగొనఁ బూన్చినవి, భూతిసస్యసమృద్ధ ♦ భూషణములు
కమలనీలాంభోజ ♦ కహ్లారసము చాహ్వ, పుంభేదిపుంభేది ♦ శోభితములు
వివిధాపూపనలీ♦వివిధ మగుచు నొప్పి, బహుపుష్పగంధవా♦హితసుగంధములు
గీ. గామ్యములునుఁ గాఁగ ♦ గ్రొవ్వెత్తి♦కరుబులొసఁగ, నుపకల్పించిరి భీమభూ♦పాలనుతులు
దండ్రిదయాధ్యాసహారవిచా♦భర్మకాంక్షయు, నమదనుసయి నోడునుమయంతి♦ననుపునపుడు.

శృంగారశాకుంతళము, ఆ 7 పద్య 11, 12.

సీ. అరదములో నిర్వి♦రములో ♦ సామిలు గాగ్రిసంబులు, భద్రసేరంబులు ♦ పల్లకీలు
సాందోళికలును చి♦లాంబరంబులు మణి, పాదుకా ల్సరిటులు ♦ పట్టుదిండ్లు
సకిసెలపాన్పులు ♦ జవ్వాజి పిల్లులు, కస్తూరి మెకములు ♦ కప్పురంపుఁ
బన్నీటిచెంబులు ♦ బంగరు తంబుగిల్, సకలభూషణములు ♦ సర్వములను
గీ. దాసదాసీజనంబులు ♦ తెప్పుఁగగ్గ, వస్తువుల్ పుష్టికలకును ♦ బరుసతోడ
నరణముగ నిచ్చి సుఖముండుఁ♦డనుచుదక్షుఁ డడ్గువీడ్కొ-నిభాగ్యతో♦నరిగినపుడు.

కాంచీకాంకవిజయము, ఆ 5 పద్య 145.

కేళిగృహము.

:o:

సీ. బందీకృతాన్యరా♦డ్భవనలక్ష్మీభరం, పరలునిట్టూరుపుల్ ♦ పఱపు కరణిఁ
బుంజీకృతస్నేహ♦భూరిమోహనశక్తు, లనురాగకళికలఁ ♦ బెనఁచు కరణి
నంగీకృతాంగజై♦త్రాధిదేవత లాత్మ, నుమచోరమచ్చంబు ♦ చూపు కరణిఁ
బ్రకటీకృతానంత ♦ రతిమూర్తులుల తాంత, శరశాస్త్రసంచికల్ ♦ సాఁచు కరణి

గీ. యంత్రపాంచాలికలుగొన్ని♦యగురుధూప,వితతివెడలింపఁగొన్నిదీ♦వియలుదాల్పఁ
గొన్ని విరివీవనలువీవఁ♦గొన్ని పసిఁడి,తళుకుఁ దెలనాకులొసఁగసం♦తసము లెసఁగ.

వసుచరిత్రము, ఆ 6 పద్య 73.

సీ. పటుకీరశారికా ♦ పాపఠ్యమానక,శాస్త్రసౌష్ఠవా♦లంకృతంబు
నాయాతియాతవా♦హాహతవల్లకీ, సంగీత భంగీత♦రంగితంబు
స్వర్ణకుడ్యవిచిత్ర ♦ చతురశీతివిభేద, బంధనిబంధన ♦ బంధురంబు
శుంభన్మణీమయ♦స్తంభసంభవభవ్య, దీప్తపర్యంకికా ♦ దీపితంబు

గీ. కలిత ఘనసార ఘనసార ♦ గంధసార, ఘుస్మణ మృగమదపంకసం♦కుమదముఖ్య
సురత సముచిత వస్తుభా♦సురమునైన, కేళిగేహంబుఁజేరె భూ♦పాల వరుఁడు.

షట్చక్రవర్తిచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 98.

సీ. మరునిగెల్పులకథా ♦ మహిమంబు వినిపిల్లు, నొఱపుజిత్తరుతీవి ♦ నుల్లసిల్లు
వీనుల కమృతంపు ♦ సోనలై వర్తిల్లు, శారికాముఖసూక్తి ♦ సందడిల్లు
కస్తూరి కాదినుఁవస్తులఁబ్రభవిల్లు, పరిమళమ్ములజోకఁ ♦ బరిఢవిల్లుఁ
జెప్పఁ జూపఁగ రాని ♦ సింగారము ఘటిల్లు, పెక్కు శయ్యలసొంపు♦పిక్కటిల్లు

గీ. వింత హరువుల పనులచే ♦ విస్తరిల్లు, దివ్య మాణిక్య కాంతులఁ ♦ జేజరిల్లు
నందములకెల్ల నందమై ♦ యతిశయిల్లు, పాపజవరాలి బంగారుఁ ♦ బడకటిల్లు.

విజయవిలాసము, ఆ 1 పద్య 187.

సీ. పవనసంగతిరాగ ♦ పద్ధతిఁదము తాము, యొగిఁబల్కు వీణె లో♦కొక్కచోట
మలయానిలాంకురా ♦ వలులు పైకొని వీచు, నురువీజనంబు లో♦కొక్కచోట
కరదీపికలఁ బూని ♦ కదిసి వెంబడిఁజాగె,యొప్పుకేల్పరితిమల్లో♦కొక్కచోట
సంతతార్థవరత్న♦చయకీలితమునైన, యున్నతాసనము లో♦కొక్కచోటఁ

గీ. నొక్కచోదోమతెరమంచ♦మొక్కచోట,నొరపుటుయ్యలమంచము♦లొక్కచోట
బలుతుసకినలమంచముల్ ♦ గలిగితనరు,తద్విలాసంబుగనిపరిమో♦దమునఁబొంగె.
నలచరిత్రము, (సిరి-ధ) అ 5 పద్య 5.

సీ. కెలఁకుల గుజరాతి ♦ కెంపుజంత్రిపుబొమ్మ,లలఁతివాయించు మ♦ద్దెలలరవళి
కెరలి కుందనపుఁ బం♦జరము వెల్వడి చిల్క, లొయ్యన సూళాదు♦లుగ్గడింప
నెడనెడ గొరవంక ♦ లివురుఁగైదువుజోదు, బిరుదుపక్కా-ణించి ♦ పేరువార
లయఁ దప్పకుండ మె♦ల్లనె సోగపురివిచ్చి, నెమ్మిబోదలు పేర♦ణమ్ముఁదొక్కి
గీ. వానిఁ గనిమింటఁబెఱయంచు♦పదనముంచ,దానిడగిజక్క-వలుపరిమో♦దంబుగాంచె
నందులఁ జకోరి చెలఁబడి ♦ గుంద నక్క,తావహంబగు కేళిగృ♦హాంతరమున.1070
చంద్రాంగదచరిత్రము, అ 6 పద్య 131.

సీ. ఘనతర స్తంభసం♦ఘటితమాణిక్యముల్, దీప్తదీపావళీ♦స్థితి వెలుంగ
వాతాయనాయాత ♦ వాతపోతంబులు, చామరవిక్షేప♦సౌఖ్య మొసఁగ
నపరంజి మెఱుఁగుని♦ద్దపుఁ గీలుబొమ్మలు, పరిచారికలరీతిఁ ♦ బనులు సేయ
ముత్యాలపంజరం♦బులఁ గీరశారికల్, శృంగారకథలు ప♦ఠింపు చుండ
గీ. వజ్రిసోపాననీలక♦వాటచంద్రి, కాంతపుట్టిమమురకత♦ఖచితకుడ్య
పుష్యరాగవిలర్దికా♦స్ఫూర్తినధిక, సుందరంబైన కేళికా♦మందిరమున. 1071
కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 5.

సీ. రతిఁ జొక్కి కేళిసౌ♦రుఁడిగుబ్బలమీఁద, వ్రాలిన నలరాచ♦వాని సొగసు
కినిసికీల్జడను గొ♦ట్టిన గర్హిణికి మొగ్గిక్క, మమతఁ జూపెడి చంచ♦మామవలపు
పౌరుషంబున మించి ♦ పాలోమి నడ నుంచి, యలరెడు వేల్పురా♦యని విలాస
మధురంబుఁ గోరిన♦మ్మినిరంధ్రచుంబకంబుఁ, బట్టివేడుగ నేంద్రు♦పట్టిహొయలు
గీ. కలయ వ్రాసిన కథమగ్గ♦డల మెఱుంగు, హేలముగ్ధాంప్రదలుపుల♦బూలచందు
హా తెగలు భూపభూమంగు♦వలపు లుబరి, గింపుమొనలుగఁగలకేళి♦గృహమునందు.
ఉత్తరహరివంశాయణము, ఆ 6 పద్య 159.

సీ. వెలయుటూగులుదీర్ప ♦ నిలుప్రతిస్పంబులు, బలతావుపనివింత ♦ చందువలను
వింతచిత్తరువుల ♦ విలసిల్లుసకియెల, నలరెడు తూఁగుటం♦యల్యలహంస
తూలికాతల్పముల్ ♦ కీలుబటుశాలాడి, లలకప్పుగుబ్బలు ♦ ललరు తెరలు
కప్పురంపుసుపటులు ♦ గంధంపుఁ బిన్నలు పరిమో♦దంబులు ♦ వ్రేడిగద్ద
గీ. సొగసుటడపంబు ముత్యపు♦సున్నగుడుక, లిమ్మడిపెగంపుచేసిన్వె♦బొమ్మసలీల
కళసములుపారుకలు గల్గి ♦ వెలయుకేళి,మందిరంబులుమఱియును♦బొందుపఱచి.
కిరాతార్జునీయము, ఆ 3 పద్య 148.

సీ. వగడాలకంబాల ♦ బిగినీలభిత్తుల, సగునసౌదామనీ♦సారుచేరఁ
జవులఁ దీర్చిన క్రమ్ముగ్గు♦చాయరత్ననిబద్ధ, ధరభర్మపాత్రికుం♦దగతి గదురఁ
గెంపులవలభికా♦ఘృణిధూపలవేది, వెండిపళ్ళెపుదివ్వె ♦ విధము దోఁప
మరకతద్వారస్థి ♦ మగపాలతలుపుల, నిలువుటద్దపుజవ♦పాలుపుఁ దెలుఁప
గీ. నలినరాగపుబొమిడికం♦బులసొయింగు, లలితవైడూర్యసోపాన♦ముల మహాస
రోంబురక్తాబ్జముకుళ పు♦హగుప్రనెలపు,హవణిఁబెంపొందుశయ్యాగృ♦హంబునందు.
రామచంద్రోపాఖ్యానము, (వా. వేం.) ఆ 4 పద్య 114.

సీ. మంజుల స్తంభాగ్ర♦రంజితమాణిక్య, కాంతులు దీపాధి♦కత భజించ
శృంగారమైన మె♦ఱుంగుబంగరుకీలు, బొమ్మలు కొమ్మల ♦ పోల్కిఁ దనర
సోరణగండ్లను ♦ సోఁకెడు తెమ్మెరల్, చామరవిక్షేప ♦ సరణి నెలయఁ
బొలుపొందపంజర♦ములఁజిల్క పల్కులు, శృంగారగాథల్♦చెన్నుమీఱఁ
గీ. బద్మరాగపుద్వారశో♦పానసీల, మణికవాట పృథితవజ్ర ♦ మహితకుడ్య
మరికతాంచితవేదికా♦స్ఫురణ నమరు, చారుతరమైన కేళికా ♦ సౌధమునను.
సల్లాపవల్లభోల్లాసము, ఆ 3 పద్య 187.

సీ. పగడంపుఁగోడుల ♦ పందిరిప్రేమం,చము దోమతెర సేమ ♦ చక్కిపలక
తాంబూలసామగ్రి ♦ తమచేతిపళ్ళెరం,గుల నిడు రతనంపు ♦ బొమ్మలఁగని
హంసతూలపుశయ్య ♦ యందనురిచినగ,లీబులూడిచినబా♦లీసులోడ్లు
అత్తరుబన్నీరు ♦ లానినగిండీలు, పటములస్తంబులు ♦ వాలునేడ్లు
గీ. చిత్రికంబళములు తినా♦సీలబరుపు, కీలు బొమ్మలువేయుపం♦కాలగాడ్పు
పీకిదాను పొందానులుఁ ♦ బిన్నచాప, చందనపుఁజందుగులును ద♦శావతారి.1076
క. బంగరపు గొలుసు లుయ్యెల, శృంగారపు బొత్తములును ♦ సిరిసొగటాలున్
రంగుచతురంగపాళిక, లుం గని ఘనసౌధమందు ♦ లోలతనిలిచెన్. 1077
సావిత్రీపరిణయము, ఆ 4 పద్య 163, 164.

సీ. కమ్మతావులుగ్రమ్ము ♦ కపురంపు విడెములు, పసిఁడిపళ్లెరములఁ♦బొసఁగనుంచి
కస్తురి జన్నాజి ♦ గంపంబుఁ బన్నీరు, రతనంపుగిండుల ♦ రమణనుంచి
పటికంపుగోడల ♦ పజ్జనిగ్వంకల, నిలువుటద్దంబులు ♦ నెలవు గొలిపి
పగడంపునునుఁగొళ్ళ ♦ పచ్చలపీఁటపై, పట్టివేళ్ళసురటి ♦ వెట్టియుంచి
గీ. వెండి తబుకులఁబంట్లు వే♦ర్వేఱుపెట్టి, గొప్పరతనంపుదివ్వెలు ♦ కుదురుపఱిచి
మేలిచొక్కపు బంగారు ♦ మేడలోని, వింతగదిని సింగారించి ♦ రింతులంత.
రసికజనమనోరంజనము, ఆ 4 పద్య 102.

సభీజనహితోపదేశము.

మ. పొడిచియ్యె నాభులు దారుగాఁపురము లిం♦పుల్ మొఱఁగాఁ జేయుమం
గదిపెండ్లిసికొమార్కృగూఁతులఁదగం♦ గన్నట్టి యిల్లాండ్రికున్
మది లజ్జాగులు లేవె నీకు బలె స♦న్మానంబుతోఁ జక్క వ
చ్చెదొ యేమేఁగలచేయుటంచుఁ దిగిచెం♦ జేపట్టి యాయుంగనన్. 1079

కళాపూర్ణోదయము, ఆ 7 పద్య 119.

సీ. మా యిందుముఖి సర్వ♦మంగళ నీశకీ,రంబుగాఁ జూడుమీ ♦ రాజహంస
మా యింతి శీకాంతె ♦ మన్నించి యక్కునఁ, జక్కఁగాఁజేర్చుమీ♦చక్రివర్తి
మా భామ యంజన♦మంజులోచన సర,సముగఁ జేపట్టుమీ ♦ సార్వభౌమ
మా సతి మృదువాణి ♦ నీ సముఖము గల్గ,నేలుమీ లీల లో ♦ కేశభర్త

గీ. యనుచు ననుచుఁదమముది♦ననుచుండ,నెనరుదొరలినదొరలును♦వినయమొనర
నప్పగించిరి నిపధదే♦శాధిపతికి, నంతికంబునఁ జను దమ♦యంతిఁ జూపి. 1080

క. దమయంతిఁ బల్కి రయ్యెడఁ, దమయంతికసీమఁ జెలులు ♦ దారొక్కని కేలీ
సమయముల విద్య చూపెడు, సమయములను పిగ్గువడఁగఁ ♦ జనునె లతాంగీ.

పట్టాభిషిక్తరాజచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 80, 119.

సీ. ప్రియముతో రమ్మని ♦ పిలిచిన జేఁబో,యెదవుగా కూర కుం♦డెదవు నుమ్మ
చెంతఁ గూర్చుండగఁ ♦ జేఁజూపఁ గూయుచుం,డెదవుగా కూరకుం♦డెదవునుమ్మ
విడెము చేతి కొసంగ♦వినయంబుతోడ,నం.డెదవుగా కూర కుం♦డెదవు నుమ్మ
మగువరో క్తి వినఁ గోరిమాటాడ మాటువ,ల్కొదవుగా కూర కుం♦డెదవు నుమ్మ

గీ. కాక విభుఁ డైనఁ గొంతసి♦గ్గరితనంబు,గడలుకొనియున్నఁ బ్రక్కనఁ♦గడకు రాక
చక్కఁగ నొకింత నేపటు♦సన్ముఖమున, నిలువుమీరత్నపాంచాలి♦చెలువుమీఱి.

సీ. ఎలుక నీచేఁగాక ♦ చెలిచేత నుండదే, నిమిరి యిప్పుడె మాట♦సేర్పవలెనె
యెదుటఁ గాసెన జేము ♦ కిడినారు దెమ్మని, వీణ యిప్పుడె మేళ♦వింపవలెనె
పటముగానుకఁ దెచ్చి♦పట్టిన నిప్పుడే, చిత్తర్వునకు హర్ష ♦ మెప్పవలెనె
మంచిమాటలు దోఁచె♦నంచును బలుకలో, నిప్పుడె కవిత వా♦యిఁపవలెనె

గీ. గంట సెప్పిన వారిఁగ్రేఁగంట గనెదు, లెండు పోదమటన్న న♦టుండుమనేదు
వడిగ రావమ్మ కంచియే♦పడుకటిల్లు, కన్నియలఁగంటిమిటు లెందుఁ♦గాననుమ్మ.

విజయవిలాసము, ఆ 3 పద్య 197 198.

పీ. మనను చూచినయట్లమగనిరాగధరంబు, మొనసిచూడకే చూపు ♦ మొనల నీవు
మనను పల్కినయట్ల ♦ మగనితోబలుమాఱు,బలుకకేనెయ్యపుఁ ♦ బలుకు నీవు
మనసుచేరినయట్ల ♦ మగఁడుపిల్వక మున్న, చేరకే యతనిపూ♦సెజ్జ కీవు
మనసుచేసినయట్ల ♦ మగఁడుజేసినవఁగాని, నేయకే..... ♦ చెయ్యి లీవు

గీ. మనను వేవేలకోర్కుల ♦ మలఁగుమన్న, మాన వెలిగానఁగాఁజేసి ♦ మానవతులు
పతుల వలపింపకున్న నో♦పద్మగంధి, పంచశరుతూపు లెందాఁక♦బలముచూపు.

గీ. అంతరంగంబు లొకటియై♦నంతదాఁక, నంగనకు లజ్ఞ భూషణం♦బగుచునుండు
నంతరంగంబు లొకటియై♦నంతమీఁదఁ,మిగులఁబొర్లిడిసుభూషణం♦బగుచునుండు.

పీ. ఒకమాటచెప్పి వే♦ఱొకపరాకు ఘటించి, యొకచందసాలచే♦రికముఁదార్చి
యొకచిత్తరువుమీఁద♦నుత్సాహమొదవించి,యొకయంచనడఁజూపు♦టకుఁదెరల్చి
యొకపద్యమున కర్థ♦మూహించు మని పల్కి,యొకముద్దుఁజిల్కఁచెం♦తకునుదెచ్చి
యొకమంతనముఁ జెప్పు♦నోజనన్నయొనర్చి, యొకవిరుతియం♦చుకొనఁజేర్చి

గీ. మతియునీరీతినాయాయి♦మాయపన్ని,కన్నియభ్రమించిపోధలో♦కంజముఖులు
జనవరకుమారకేలికా ♦ చందర్శాల,సన్నిధికిఁదేర నంతనా♦సన్నయెఱిఁగి. 1086

ఆ. నవ్వశిరీషమునకు ♦ నవమానమగు నింతి, మేనిమార్దవంబు ♦ మెచ్చుచోట
మఱుఁడు నిర్దయుండు ♦ మదిరాక్షి నేలుమీ,కరుణతోడ నీవు ♦ సరసవర్య.1087

సీమంతినీకళ్యాణము, ఆ 2.

మ. విలసద్భూపము విద్యయున్ ధనము దో♦ర్వీర్యంబు తారుణ్యముం
గల పాంచాలకుఁడు గల్గినట్టిసతి భా♦గ్యంబే యమేయం బిఁకన్
దలమే నీనుకృతంబు దెల్పుటకు నీ♦తా ! పద్మనాభైశ్వర్యసం
కలితున్ శ్రీరఘునాథు సంతతము వే♦డ్కం గూడి కీర్తింపఁగన్. 1088

రామచంద్రోపాఖ్యానము, వా. వేం. ఆ 2 పద్య 186.

పీ. విభుఁడుదండనె యిది♦వినుచున్నవాఁ డెంత,గబ్బివే యిదిలజ్జ♦క్రమమె యనియు
నతఁ డిది సరకునే♦యమిగ భావించిన, నపు డేమి యగును నీ♦వబల యనియు
రసికశేఖరుఁడు స♦ర్వజ్ఞుఁడు పరియుఁడు నీ,కొలఁదిన నడుచు భీ♦తిలకు మనియు
సతిగోప్య మాతుభా♦వాప్తి దేనికి నింత,తడయ టొప్పమి యెట్లు♦దలఁప వనియు

గీ. మతియు నెన్నియొ విపిబిసి♦మాటలమరఁ,బ్రియము చెప్పియుఁదరవై♦చియు హితాను,వృత్తిఁ దెలిపియు నొక కొంత♦మెత్తఁబడఁగ,జేసి కేల్వట్టి తిగిచె నా♦చేలువఁ గదల. 1089

భర్తృహరినిభాషితము, ఏ. ల. ఆ 5 పద్య 27.

క. మనుజేంద్రీ మా సెలంతుక, వను లేమియు నెఱుఁగదెలమిఁ ♦ బాదుకొనంగాఁ
జనపిచ్చి దినదినంబును, గొనబుమెఱయసీవె దిద్దుఁ♦కొనవలయుఁ జుమీ. 1090

కవిచకోరచంద్రోదయము, ఆ 4.

సీ ధవుఁడు డస్సటేలంగ ♦ దవ్వేఁగెదపు నుమ్మ, భీరుత్వమింతుల ♦ తీరటంచు
సరసోక్తి లాడంగ ♦ సంశయించెదు నుమ్మ,మితభాషణముచగు♦మెలఁతకనుచుఁ
జేఁతకు మరుచేఁత ♦ జేయకుండెదునుమ్మ, మాన్యసంబుచితంబు ♦ మనుపకనుచుఁ
జెలరేఁగి పైఁ బర్క్కుఁ♦జేరఁ గొంకెదనుమ్మ,ప్రీడ యలంకృతి ♦ చెలఁది కనుచు
గీ. నతఁడు మృగమీలఁజొచ్చిన♦న్నలయఁ జేయఁ,డటులఁ గాకున్న మమ్మపు♦డందుగాక
మమ్మనుచు నేర్పు మీఱఁ గ♦మమ్మబట్టి, బుజ్జగించుచు మెల్లన ♦ నెజ్జఁ జేర్చి.

శాంతనూ పాఖ్యానము, ఆ 3 పద్య 175.

—♦ సభీజనిర్గమనము. ♦—

సీ. ఆడ యెవ్వరే పిలి♦వెడలి రదియేమొకో, యరసి వచ్చెద నంచు ♦ సరిగె నొకతె
ఓలుకయూఁకలిని ద♦ర్శింప నైతిరెయాఁ, కూయుచున్నది యంచుఁ♦బోయెనొకతె
మనజాలనన్లోక ♦ మూఁచి వచ్చితిఁగొంచుఁ, జనుదెంతు నదె యంచు♦జాఁబనొకతె
యదివో యి యెంతనే♦పయ్యెఁజూచితె తోడు,కొనివత్తు నేనంచుఁ♦జనియెనొకతె

× × × × × ×

కళాపూర్ణోదయము, ఆ 7 పద్య 48.

సీ. మృగనాభి నేఁ దెత్తు ♦ మృగరాజ మధ్యమ, పుష్పాలు నేఁ దెత్తు ♦ బువ్వుబోణి
గంధంబు నేఁ దెత్తు ♦ గంధవారణయాన,కంబులు, నేఁ దెత్తు ♦ గంబుకంఠి
తారహారము దెత్తుఁ ♦ దారకానిభదేహ,ముకురంబు నేఁ దెత్తు ♦ ముకురవదన
ఘనసార మేఁ దెత్తు ♦ ఘనసారతరకుచ, కుంజముల్ నేఁ దెత్తుఁ ♦ గంజనయన
గీ. యనుచు జనులెల్ల బనిలేని♦పనులు వలికి, వెనుక ముందరఁగికురించి♦వెనుక వెనుక
జాతి రందఱు వచ్చిన ♦ జాడ పట్టి, ధావనంబునఁ బల్లవా♦ధరను డించి. 1093

షట్చక్రనిర్ణయచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 124.

చ. కలయుఁగ ముంచిలగ్న మిటి ♦ గట్టిగ నేగడె లెన్నియయ్యెనో
తెలిసెద నంచు నోర్తు జను♦చేరి త చేమని యోర్తు నెచ్చెలిం
బిలిచెద నంచు నోర్తు నొక ♦ పె రిడి వా రిటు లేగి రంద ఱి
చ్చెలియలవెంట నే నగము ♦ సిగ్గరిగెన్ దరుణీలలామకున్. 1091

విజయవిలాసము, ఆ 3 పద్య 218.

సీ. నాగవల్లీదళానయమును గావింతు,నని బయలెక్కి నోయ్యూరి గొకతె
చిలుకల కాహారము లొసంగవలెనని, యరిగె మెల్లన నీ♦జాక్షి యొకతె
వన్నెల పిలిచితె ♦ నలినాక్షి యిదె వత్తు,బదపదమనియేగె♦బడతియొకతె
తన కొక్కి పని గల♦దని విన్నవించినే,ర్పునజా♦నెలమితోగె♦బొలతియొకతె
ఆ నర్మసఖులు దమ మనమ్మున లజ్జాభ,రమ్మ్ తేటపడంగ ♦ రభసగతిని
జరిగి రట్లు సికచ♦సరసీరుహాక్షి ల,జ్జాసనాథ యయ్యె♦ జకితగతిని. 1092

భాసవదత్తాపరిణయము, వ. వీ. ఆ 5 పద్య 102.

క. అని బోధించి తటాలున, వనితిం గను మొఱుగి చెలులు♦వరునకుఁ దతిగాఁ
గను గితపి యొక్క రొక్కరె, చనినం దలవంచి నాన♦సతి యుండంగన్. 1093

రామచంద్రోపాఖ్యానము, వా. వేం. ఆ 2 పద్య 187.

సూతనవధూవరులు.

సీ. అంబుజాంబకుపూన్కి♦నతి నిర్మలస్థాన,మ్రున మించు నామార్ధ♦తేను వనంగ
మోహనాగ్రణియత్న♦మునఁదోచిమిగుడెఁగం,బముఁజేరుజంత్రపు♦బ్రతిమయునఁగ
సహకార తరు పటి♦గ్రహమునఁ దగి యుప,ఘ్నావాప్తి యెడలని♦తీవ యనఁగ
మావంతు పార్థివా♦మహిమ నాలానంబు, దరలి వచ్చు మనోజ ♦ దంతి యనఁగ
గీ. నట్టి రమణుండు దివియ ♦హార్యితనయ, విధు మణిస్తంభమున నగ♦వెడలిబయటఁ
బడిచెనంగుచుమఱిలికం♦బమొకకేల,నూనియూఁతయుఁదక్కి పా♦నోప్యఁజేరె.
క. పరికృతిజ్ఞయు హితనిర్వా,హికయు నగుట నల్లనల్ల ♦ నేనుఁగుఁ గంబా
నకుఁ దగిచి నిల్పు యత్నా,ధికతం జెలి తెచ్చె నా స♦తిం బతికిడకున్. 1094
క. అనయము చెరికయగుతిఁటి, ననివార్యప్రీడభయభ♦రాకులగతియై
తనుచెనుక నొదుగ నొదుగఁగ, వనితామణిఁ దేర్చి తేర్చి ♦ వల్లభుఁ జేర్చెన్.

పద్మావతీపద్మ్యుమ్నము, ఆ 5 పద్య 29, 31.

ఉ. లేవఁ బెనంగ వేఁడియును ♦ లేమ విభూషలు మోయఁ దోడనే
యీవిధి మోహనాకృతి లైన శర♦దిందుముఖీ వినువారు నిన్ను ప్రీ
డావతి యండెనో యుంచుఁ దను ♦ డాయుఁగ హస్తము వట్టికొంచు గో
తావిభుఁ డొయ్యఁ బల్కఁ జెవి♦నండఁ బెనంగఁ దలంక సెంతయున్. 1096
చ. కదలఁగ రా దొకించుకయు ♦ ఘల్లున మ్రోయుఁగ నంచు నందియల్
మొదలుగఁ గొంతసామ్యపడు ♦ ముద్దియ యొయ్యన కీ లెడల్చి మే
లొదవఁగ నూడ్చి వల్లభుఁడు ♦ నోసతి యాయితపాటు లెన్న యం
చు దయుతతోఁ గపోలములు ♦ సోఁకఁగ నుంతన మాడె నవ్వచున్. 1097

ఉ. ఏపలుకుం జెపిం బడఁగ♦నీక చెవంగుచు మోము దవ్వుగాఁ
బాపుచుఁ దోర్పు లాడుసతి♦పాణితలంబుల మేళనంబు నం
ర్వీపతి కిందభోగమటు ♦ వేడ్క నొనర్ప సుఖాబ్జముం గడుం
బాపఁగ నాలకించుటయె ♦ బ్రహ్మసుఖోచ్చయ మగ్గ్యా నతోన్నతన్. 1099

కవిపూర్ణోదయము, ఆ 7 పద్య 149, 170, 152.

గీ. మగని పీఁడించి దేహి♦మధ్యసీమఁ, దర్పయుచెనుకకుఁ జేర్చుముఁ♦డటులీకదిగువ
భాగమునుపట్టె నాలీఢ♦పాదియగుచు,మరునితోఁబోరినిలుచున్న♦మహిమ మెఱయ.

పట్టాభిషిక్తచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 114.

ఉ. తాలిమిఁ గుంగఁ దొక్కి మదిఁ ♦ దత్తరమున్ దమియున్ భయంబు హే
రాళము గాఁగ మైఁ జెమట ♦ గ్రమ్మఁగఁ గొంకుచు మెల్ల మెల్లనే
బాలిక యేఁగుదెంచె విభు♦పాలికిఁ బ్రాణసఖు ల్దొమల్వఁగా
నేలికమోలికున్ మనసి ♦ నే మనునయ్యభిమానిపోలికన్. 1100

ఉ. చుంచలనేత్రి రా రగలుఁగ♦సంధిని మే మనవచ్చు వానిఁబో
ముంచుకొనెన్ సమస్తగృహ♦ములఁ మిఱుమిట్లు గొంచు నడల్
ముంచుకొనెం దనూయములు ♦ ముంగిటి కించుక రాక తొల్తనే
ముంచుకొనెన్ నృపాలనకు ♦ మోహముఁ గోర్కులు నెన్మనంబునన్. 1101

విజయవిలాసము, ఆ 3 పద్య 128, 129.

గీ. కరితెఱంగున భారమై ♦ దరులఁ మీఱు, ఝరితెఱంగున వడ్డమై ♦ సమదమైన
కరితెఱంగున నెదిరిఁ♦కరముఁ గాఁగ, పిన్నమది వగలింప నా♦చిగురుబోణి. 1102

గీ. మాటుకొనియును చెనుచిక్కు♦మరలిచనియుఁ, గూడిశేల్వట్టితిగిదిఁ♦నీడిగిలియు
నలిగి బొమముడి చూపియు♦నానలిడియుఁ,జాలదరలతఁగనియు రా♦జాలకున్న.

సీమంతినీకళ్యాణము, ఆ 3.

సీ. కనకపంజరశారి♦కల ముద్దుగుల్కుప,ల్కులు వినుఁ జెపమునఁ ♦ గొంతసేపు
నందబోదల నడల్♦గాంచి సంతోషించు,కొను విదం జేర్పడఁ♦గొంతసేపు
నీలవేణులనాట♦నెఱపునెమ్మోములఁ జూడఁ,గోరు జూడదలిర్పఁ ♦ గొంతసేపు
హారనాభాలక విలో♦లాయతేక్షణముల, వింతలుగనురీతిఁ ♦ గొంతసేపు

గీ. గాలుఁగూపన సేయుచుఁ♦గాముఁడిపుడు, ముందటికిలజ్జచెనుకకుఁ♦బొనసెఁగియుఁ
బొంగిమరిత్తియ లీరువంకఁ ♦ జేరి కొలువ, నచ్చె విభుఁడున్నయోవరిఁ♦గ్రాలి కితిన.

గీ. పనుపఁగించినఁ బలుకక ♦ బలిమిఁగలుము,కొనినఁ జికిలిఁక ♦ పరితికూలఁ♦బెనుటించు
నంబుజానన విభుని కఁ♦త్యంతకామ, దోహదమునిఁ బెచ్చెసె సం♦తోషమొడవ.

వ. కినుక యొకింతపూని గిలి◆గింతిలు మాని నిజేశ్వరుండు వం
చనఁ గనుగూయుచో నిది ని◆జంబగునో యిఁకఁ బల్కరింతునో
యని కనుపించుచూచు విభుఁ◆డింతసెఱంగి దరస్మితంబుతో
గనుఁగొనఁ గన్నుమూయుఁ గల◆కంతి తటిచ్ఛలనంబుకైవడిన్. 1105

వాసవదత్తాపరిణయము, వ. పీ. ఆ 5 పద్య 99, 105, 106.

గీ. సఖులు పార్థించు తఱిలల◆జ్జాప్రపంతి, బన్మగంధికి మోఁకాలి◆బంటి యయ్యెఁ
బడకయిలు నేరుతఱి మెలఁ◆బంటియయ్యెఁ, బతినిడాయంగఁబుక్కిలి◆బంటియయ్యె

గీ. సఖులు ముందరిదెసపు ని◆ద్రావధూటి, వెనుకదెసకును దోర్ప్రియ వ◆ల్వేళ యంచుఁ
గలికి నవరత్నమయడోలి◆కయును బోలి, భూరిలాధిపు చిత్తము◆ద్యూతలూఁచె.

సీ. అన్యేంద్రురుచిని శ◆శాంకాశ్మకుడ్యముల్, గగఁగనుపించునో నెమ్మొ◆గంబు పంచె
మహితిలజ్జాసరి◆స్మగ్న చుగుటు నేమొ, వరుని మాటకు మాలు◆పలుక దయ్యె
భావినఖక్షత ◆భీతియు గీలొక్కనుటనో, కలకంఠి నెమ్మోనఁ ◆గంప మందెఁ
గొల్వాఁడిచూపుము◆ల్కుల కోర్వఁడించునో,నుఁచరిపతిఁ దేటి◆చూడదయ్యె

గీ. భూవరపసంతసంపర్క ◆మున లతాంగి,యుంగలత కోరకిత మయ్యె◆నవఁగఁజూడఁ
బటుతరస్వేదకణములు ◆పర్వ సేన, సారసాయతనేత్రికా ◆సమయమందు.

క. పిలిచినచో మాటాడమి, తలయెత్తమి తేఱిచూడఁ ◆దలపోయమి ముం
గల నయ్యెడు జలజానన,పొలయలుకలపొలుపుఁ దెలిపె ◆భూపతి మదికిన్.1109

కవిజనరంజనము, ఆ 3.

సీ. ననుడించి మీరెందు ◆సనియెదిరిపుడంచు, గునిసిపయ్యెదకొంగు◆లెనసిపట్టు
వలపగ్గలంబుగా ◆నొలసె నెమ్మది గ్రిమ్మరఁ, గాంతునిమిగుల క్రేఁ◆గంటఁజూచు
నిటుజాగుసేయుదుఁ◆బొమ్మలఁ బెనంగొనెడు రా,యంచబోదిలనడ◆లించిపెంచు

గీ. బలితమైదోఁచుకినుక సె◆చ్చెలులవెనుక, కగుగఁదలంచు నెమ్మది◆వరునిసెంచు
తలిరుఁబోఁడికి వలపుముం◆దటికిసిగ్గు, వెనుకకునుదీయనొయ్యన◆వెరవుమాలి 1110

కవిచకోరచంద్రోదయము, ఆ 4.

గీ. చెలువ లజ్జాభరం బను ◆శృంఖలంబు,దవులుకొనియుంటఁబదముగ◆దల్పదయ్యె
మేటి వల పను ముప్పిరి◆తాఁకిటఁ బట్టి, ముంగలికిలాగఁదొడఁగెఁ◆నంగుఁడంత.

రామచంద్రోపాఖ్యానము, వా. వేం. ఆ 2 పద్య 181.

గీ. విపుల మందాక్ష భావంబు♦చెనుక కీడ్వ, ధవునిపైఁగలకూర్మిముం♦దటికిలాగఁ.
ద్రొక్కలాడుచు నున్నవ♦నూటిమనము, లీల బంగారుడోలిక ♦ పోలి కయ్యె.

గీ. కేళికావాసమునకు నేఁగెద నటంచు, ముందటికి రెండు మూడంజ♦లందినడుచు
లజ్జ చెనఁగొన్న యట్లు ల♦ప్పజ్జఁ జేసి, నిలుతునోయంచువెనుకకుఁ♦దొలఁగినడుచు.

ఉ. చందనగంధి యెంతటివె♦సం జనుదెంచునో యంచు నున్నచో
నందెలసందడు ల్వినఁగ ♦ నై చెలి రామి తర్పాగుణంబుగా
డెందమునం దలంచి గడు♦శీఘ్ర దలిర్పఁగ ప్రేమ కేఁగిన
న్నందరి నాన నాననముఁ ♦ జూపక పయ్యెద చెంగు మాటిడన్. 1114

శకుంతలాపరిణయము. ఘ. వేం. ఆ 3.

చ. ఎదుట మహీశుఁ గాంచి తర♦లేక్షణ మేను చెమర్ప సమ్మదం
బొదవియు సిగ్గుపెంపునఁ బ♦యోజదళాక్షుల పంపుఁజూపుముం
దుదల నదల్చివైచి కర♦తోయజకోక సరోరుహంబునన్
బదరుచుఁ దిర్పివైచె విభు♦పార్శ్వగతం బగు రత్నదీపమున్. 1115

ఆ బాలకేలు నేలఁ ♦ గీలింప నెదుటికి, వీఁగ వెనుక కతివ ♦ వీఁగుటలరుఁ
బూఁచి యున్న వాలఁ♦భూపాలుఁగని లోఁగి, మగిడిమన్మథుండు♦దిగిచె నవఁగ.

గీ. అధికగంభీరమైనయ♦య్యనినాథ, శలఁపు బల్కొపద్మజాత్మ♦నెలిచివార్యయు
భూరివిజయాంకమా లిక♦లోలలేఁ జరణ, నఖముఖంబుల ధర వ్రాసె♦నలిననయన.

చ. కురు లనునీలరత్నముల♦గుంపు కపోలవిలోలఘర్మశీ
కరనవమాక్తి కాళి.....♦కాంచనకుంభయుగంబు నబ్బురం
దిరుగక రాజుకేలు నుద♦తీమణికాంచి హరించునాస న
య్యిరవున కేఁగి పట్టువడి♦యెంగడిదేరని చోరుఁడుం బలెన్. 1118

నుదక్షిణాపరిణయము, ఆ 5 పద్య 182, 184, 188, 190.

క. పొడమిన లజ్జాభరమున, నడు గామడ యైనముగుద ♦ యపు డీడిగిలం
బడి పడకయిల్లు సారక,ప్పడఁతుల వెసఁ గసరి యిట్లు ♦ పలికెం గలఁకన్. 1119

ఉ. అక్కట! నన్ను మీర లిపు♦డందఱు నాఅడివెట్టి మాయలం
జిక్కఁగఁజేసి కన్మొఱఁగి ♦ చెచ్చెర నేగఁ దలంచినార ల
మ్మక్కలొ! మీవివేకముల♦హా! తెలిసెన్ మిముఁ బాసియొంటిమై
నొక్కనిమేషమున్ మెలఁగ♦నొల్లఁజుఁడీ వెనువెంట వచ్చెదన్. 1120

ఉ. పానుపు నొంద కప్పుడు త్రి♦పాభయసంచలితాంతరంగయై
మానిని మోహసంధిమిస♦మగ్నిత మైపులకింప ఘర్మసాం

దారినవయై కనుంగవ ముఁదమ్ములు గన్ను విశ్వాస్యమం
బూనుచు నిల్చె దివ్యమణిఁపుత్తికకైవడి శౌరియుందటన్. 1121

భదారిపరిణయము, ఆ 4 పద్య 88, 89, 95.

గీ. చెలిమికత్తెలు ముందుకు, ♦ సిగ్గుకింత, చెనుకకునుదోయి మెల్లన ♦ చెలఁగి నడిచి
పడకయిలుచేరుతఱి మొల♦బంటిసిగ్గు, ముంచిజాలువాఱుచుఁదల♦మున్కయయ్యెఁ.

రసికజనమనోరంజనము, ఆ 4 పద్య 100.

—♦ సభాజనపరిహాసవాక్యములు. ♦—

సీ. కులుగర నేయక ♦ పనుపును సలిపించు,కొనక మొగంబు మ♦జ్జనము లేక
పరిశుద్ధవస్త్రంబు ♦ ధరియింపక కచంబు, లొగిఁజిక్కుపుచ్చి కొ♦త్తగముడువక
పత్యగతిలకధా♦రణ మొనర్పక నవీ,నముగఁ గాటుక లోచ♦నముల నిడక
తగునట్టి సొమ్ములు♦దాల్పక దినము,నియమపుణ్యంబు లె♦స్సయుఁ జలుపక

గీ. నీపు తడయుట చోద్యమో ♦ నీరజాక్షి, ఘనముగాఁబోలుశ్రీమమ్ము♦గాక...
చిన్నె లింపునఁ జూచుకొం♦చున్నదాన,వే మొ విఘ్నమై వచ్చితి♦మెఱుఁగకేము.

పరిభావతీపరిణ్యమ్మును, ఆ 5 పద్య 66.

క. రావే ముద్దులగుమ్మా, రావేబంగారుబొమ్మ ♦ రావే కొమ్మా
నీవిభుఁ డిచ్చినవస్తువు, లేనే యని పిలిచి దాదు ♦ లింపుగఁ బలుకన్. 1124

సీ. అర్ధచందురినిమోఁద ♦ నమరి యున్నని తేఁటు,లలినేణి యిది నిస్మ♦యంబుగాదె
యఱమోడ్చి వాడిన ♦ బంబుజంబులు పగి,లఁగన యిదియె చో♦ద్యంబు గాదె
బింబంబుపైఁ గెంపు ♦ డింబుగా నుదయించె,దరుణిరో యిదివిచి♦త్రంబుగాదె
కరికుంభములమోఁదఁ ♦ గనుపట్టె నెలవంక, తరలాక్షి యిది యద్భు♦తంబు గాదె

గీ. యనుచుఁ జెలువలలోఁ బోధి♦యైనయట్టి, భామకనుగీటి తనతోడి♦పడఁతితోడ
నాయికనుచూపికేలిచి♦హ్నములుకొన్న,బయలుపడకుండధ్వనియొప్పఁ♦బలికెనపుడు.

క. ఇవి యేమి చిత్రమే చెలి, కువలయములు కెంపు మీఱు ♦ కొనియాఁడఁగా
వివరింప విని విచిత్రిం,చఖనా యని యాటులు పల్కి ♦ నదియున్ మగుడన్.

సీ. పూఁదీవె యేటి కిం♦పుదొలంగి వాడెనో, వాడదే యినకర♦పీడనమునఁ
గరికుంభముల కేల ♦ గాయము ల్గలిగెనో, కలుగవే యతనుసం♦గరము చెలయఁ
బత్త్రింపు లేటికిఁ ♦ బస దప్పి సడలెనో, సడలవే యతిశయ♦స్పర్శనమున
నక్కజపువ కేల ♦ నెఱ్ఱఁబా టొందెనో, పాయదే రాజవి♦భ్రమము మెఱయ

గీ. వనుచుఁ డెలుఁగులు కడుఁ డెలుఁ♦చుమరమిగుల,నగుచుసల్లాపములుచాల♦నగుచుసరస
సరసగతులను సెబిసిన♦ సిరసములుగఁ, దలఁచె నాయిక మన్మథో♦దములు గాఁగ

ఇట్లుక్రీడావతీ చరిత్రే, ఆ 5 పద్య 155—160.

శేయసోపపత్తి.

ఆ. చక్కి-వడిన మిగలఁ♦బెంగోడు పోయినఁ, గుటుచ యైన వీఁగి♦కొంచె మైన
మీన మైన నేఁతి♦పలచ నైనను నిల్లు,లున్న నాక్కు మంచ♦మొప్ప వచ్చు.1128

గీ. పట్టు మంచంబు దులగడ♦పఱుపు దాయు, మేలుకట్టును బొడమైన♦ మేడమీఁదఁ
జల్లగాలియు భూపవా♦సనలు నున్న,యట్టిశయ్యకుఁ జని నిద్రో♦వఁడ పఁయు.

గీ తూర్పు పశ్చిమములలోన♦ దొరకనట్టి, దిక్కు తలనిడఁగాఁగ ని♦చ్చించె నేని
దేలు తెక్కి-న దిక్కులు♦ మేదినీశ, యదిక గోగంబు గావించు♦ననిరి బుధులు.

విష్ణుపురాణము, ఆ 4.

సురతోపపత్తి.

క. వనితలను సంధ్యలందు బర్యాయములగ దివసములనిశలు నుపో♦యుష్మాపురాతుల్
మనులకుఁ గాఁ దనకిము నేయుక, తిను నవ్యోదినము చెప్పఁగి♦ తరుణులఁ గనియెన్.

సీ. వనితలు సంభోగి♦మున పర్వకాలాలు,పగఁ దన్ను నేలు నా♦థనిపురంధ్రి
బంధువనిల్లాలు♦ బ్రాహ్మ పత్నిముభార్య, చెలికానిపడఁతి వీ♦రలఁ దలంప
మాతృసమానులు♦మనువ్ర నిప్పనయింతి,కిన్నియు మునిసిన♦కాంత రూప
కీలగుణమ్ములఁ♦చేత నిందిత యైన, మగువయుఁ దనజాతి ♦ మాత్రికంటె

గీ. నతిశయంబనువర్ణంబు♦నతివ బొగ్గ,చాయ మేనిది కడుఁబల్ల♦చాయపడఁతి
సెన్దవఁపులది కడుమగ♦తన్ని డుగు, గేడి గుడ్డనఁబడుమీరి♦గూడఁ జనదు.

చ. వలికెపుఁగొను చారుజఘనం♦బును వటుర్విపల్ల.....లున్
బలుచనినీలదీర్ఘకచ♦భారమునఁ డెన్ను మెఱంబు తూలుగ
న్నులు మెఱుఁగారిసన్నమయి♦నున్నపు చామనచాయ గాత్రముల్
బలితపుసిగ్గుగల్గు నెల♦చొ్యపునందరిబొంప మేలగున్.

గీ. మేలఁగునవ్వుడుత్రోక్కి-ర♦మెఱుఁగుఁబోలి, ప్రాంతమునవిచ్చినవ్వడు♦వ్రతిమఁ
బోలి, యురమునను దీర్చినవ్వడు♦సిరులపండఁ, బోలుతిన్నని కొమిని♦బొమ్మ పోలు,

చ. ఒదనగఁగూర్చి చేనియను♦నొప్పదు మన్మథకేళిపిమ్మటన్
నుదతులగాత్రముల్ గదిసి ♦ నుప్పి యొనర్పఁగ రాజకోటికిన్
విదురలఁ జెందియున్నరమ♦ణీతిలకంబులయూర్పుగాడ్పులన్
చెదరి తొలంగు నందుఁ గడుఁ♦జేసిన నాథుల మేలిపుణ్యముల్.

కా. ఇరుపొర్దిద్దు న్నరుఁ డల్పభోజి యయి తా♦నేపొర్దుమద్భాత్మ్యుఁడై
చరణతోరణములందు నేమరక రయా♦జం బర్వపర్వంబుగాఁ
బరనారీరత మాపథంబుకొనియు ని♦ర్వాంఛామతిం బొంది యొ
క్కరుఁడున్ నిదర్శిఁజుమీ నిథయుఁ డా♦శ్చర్యం గాంచు శీర్యుష్మఁడై.

చారుచర్య, పద్య 56-62

గీ. అనఘపురుషనతుతోర్జిం♦బైన జ్యేష్ఠ, మొదలుగాఁ గల సతతోర్జి♦తులన యుగ్మ
కముల నైనను బుత్తుదివ♦నముల నైనఁ, దనకులాంగనఁ గనయుట ♦ ధర్మమగును.

సీ. పరకాంత ముట్టైన ♦ పడఁతి సన్యాసక్తగైనతోయ్యలి దుఃఖి♦యైనచెలువ
సంతసం బెట్టుఁగని♦సతి సనాచారంపు,టిథియాన బాలింగి♦యినురుబోఁడి
నివ్వ మాలినలేమ♦నిర్మోహియగుకొమ్మ, కిలహంబు కాఁ జేడి♦కమలగంధ
రతుల నేరుపు లేని♦రామ జారయుఁ జోర,కుమతియా నెలనాఁగ ♦ కూటికేద

గీ. యైన మృగశేతి పరితుష్ట♦యైనయువతి, తన్ను మెచ్చని తివ్వంగిఁ♦దమ్మలంబు
నీనిపద్మాస్య కడురోగి♦యైనయువతి, రతి కనర్హలు మానవ♦తతికి జగతి. 1137

సీ. రతితంత్రీములయందుఁ ♦ బొర్లిధయై తనమీఁది, నత్యంతథయథిష్ట♦లతికయిల్ల
సౌకుమార్యముచేతి♦నే కొదవయు లేక, నుందరాకారతి♦సొంపు గలిగి
సరసశృంగారవే♦షముల నెంతయు మించి,రుచితప్రియాలాప♦రచన లెఱిఁగి
వినయవిధేయవి♦వేకశీలతలచే, ననుకూలమగు నెఱ♦తినము నేర్చి

గీ నిర్మలాంగియు నిపుణయు ♦ నిర్మలాభి,జాత్యయునుబుణ్యవతియును♦సతియు నైన
తనకులాంగన రతికేళిఁ ♦ దనిపె నేని, యతని కైహికలోక సౌ♦ఖ్యములు గలుగు.

గీ. అనఘ ఏను పౌర్ణమాసుల ♦ నుపవసలఁ జతుర్దనుల నష్టములను పరి♦దోషములను
సంక్రమణములయందును ♦ సతులరితులు, సనుభవింపంగ రాదని♦రార్యు లెల్ల.

గీ. వైద్యచక్రవర్తిగోవిశ్వ♦ధానతీర్థ,వారిశృంగాటకారామ♦వాహినీను
రాలయగ్రామమధ్యంబు♦లందుఁ బగలు,సతులఁ గవిసిన దోషంబు ♦ సంభవించు.

ఔష్ణపురాణము, ఆ 4.

గీ. పగట నుపవాసదినములఁ ♦ బర్వతిథుల,సంధ్యలను గాదు రతిసల్ప ♦ సజ్జనులకుఁ
బాయు నాయువు పగఱచే♦భంగమొందుఁ, దలఁగు సంపద దుష్ప్రసఁ♦తతిజనించు.

క అతిసురతము రోగప్రద మతిమోహము సకలహాని♦యగు నీరెండున్
కతిపయదినముల నరుసికి, నతికష్టముఁ జేయునందు♦రాయు ర్వెదుల్.

మల్లినాథుఁడు, ఆ 3.

సురతాంతము.

సీ. కొమ్మ్రుడి నుమ్రడించిన ♦ పనుమము ల్వెడిజాఱుఁ, దెక్కులు మకరికల్ ♦ చెమ్మగిల్ల
సరులముత్యంబులు ♦ రుళ్లునఁ దెగిజాఱి, ఘర్మబిందుఘటలు ♦ వక్షమునఁ జిలుకఁ
బలుగెంపు చిమచిమల్ ♦ బలసి సిమ్మలనొంప, లలుమగా నామ్రో♦వలు నెలంగ
నడుగుల రతనంపు ♦ బంతియు ల్వాడిపోవు, గడగడవణకుఁ ♦ గొను వడంకఁ

గీ. బట్టె చెయ్యాని యాల్లనఁ ♦ జూము [illegible] కుచ్చె ♦ బిరుడి♦చిందులాడ
నానఁ బిలవంచి లనప్రాణ♦నాయకుఁడు, వెక్కి-గాఁడిసి నిట్టి చ♦వ్వెలఁదిమిన్న.

నిరం[illegible]రోసము, ఆ 4.

గర్భిణి.

సీ. చందిర్కపై బర్వు♦చాయవల్కిక వోలె, వెలఁది నీ యంగంబు ♦ పొలుకఁ బాఱె
హేమకుంభములపై ♦ నిందిసేలములట్లు, కాంత నీ చనుమీనల్ ♦ గప్పు మిగిలె
వెడపాదు లీలాగ♦విందయుగ్మము మూడి, సుదతి నీ కనుఁగవ ♦ సోల మండెఁ
దెన్నిధిఁ గాంచిన ♦ వేదచందంబునఁ, బొలఁతుక నీకాను ♦ పొదలు కొనియ

ఆ. లలన నీదు చెయ్యి♦లలనంబు లయ్యె ల, తాంగి నీదు మంద♦యానలీల
జడుపు దాల్చె గర్భ♦సంపదకలిమినీ, యందుఁ దేఁటపడియె ♦ నిందువదన.
నిర్వచనోత్తరరామాయణము, ఆ 8 పద్య 86.

మ. నిలిపెన్ అప్పల బృందిమిన్ ప్రశదిమన్ ♦ నేత్రంబులం జూచుకం
బుల నాకాళిమి మేఖలం దర్శిమి నె♦మ్మో మూరఁగాఁ బాండిమ
న్బలిమిం జన్నుల శ్రోణిపాళి గరిమ♦న్మధ్యంబునన్ బృంహిమ
న్నలి తాత్మన్ లఘిమన్ మహామహిమమే♦నన్ గర్భగుర్వాగ్గై.
భాగవతము, స్క్రం. 8, పద్య 496.

మ. పలుచం బాఱుటఁ గోమలస్మితరుచుల్ ♦ పైఁగోఁచెనా గౌరకాం
తులగండద్వితయంబు పాల్చెఁ బ్రిమదా♦ర్ణోరాశిఖేలన్నవో
త్కలికాభంగపరంపరోపరిసము ♦ ద్యత్పాండుడిండీరపం
క్తులు నాఁ జిట్టము లుల్లసిల్లెఁ దఱుచై ♦ తోడ్తోఁ గురంగాక్షికిన్. 1133
మనుచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 120.

సీ. కాను దొడ్డతనంబుఁ ♦ గని చింత పడుగతిఁ, గుచముఖంబులు నీల♦రుచి వహించె
ముందస్మితంబున ♦ మరఁగిరాదనముగ్గుఁ, బలుచని చెక్కులు ♦ పలకఁ బాఱె
ఫలరసంబుల కెవ్వి ♦ పగితిరామి నొల్లదో, యన జిహ్వకన్నిట ♦ నరుచి పుట్టె
గర్భన్నుఁడగుబాలు ♦ కమనీయగుణభార, మహిమనా నడలతి ♦ మంచి మయ్యెఁ
గీ. గలికి జేడిసమీలతోఁ ♦ గలహ మాడు
వాలుఁజూపుల చాటులు ♦ వీలుపడియె
మంటికమ్మనితొట్పై ♦ మనసు పాఱె
వాఁడు నాఁటికి బాలిక♦నలినముఖికి.
రాజశేఖరచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 86.

కీ. తెల్లనగు మేను కుసుమిత ♦ వల్లి గాఁగ
గురుకుచంబులు ఫుష్పము♦ల్గలుగ గాఁగ
నంగునుండెడి నలుపు నిం♦దిందిరములు
గాఁగఁ జెలువొందెవాఁడి ♦ గర్భమహిమ.
కాశీమాస్తిమాహాత్మ్యము, ఆ 2 పద్య 80.

ఉ. బాలకురంగలోచనకుఁ ♦ బాటిలు మోహననాభిమండలా
వాలమునం జనించి పరు♦పంబున మీఁదికిఁ బ్రాఁకు రోమరా
జీలతనుద్భవిల్లి విల♦సిల్లు కుచస్థబకద్వయంబునన్
వ్రాలిన గండు తేఁటులన♦వర్తిలుఁ జూచుక మేచకప్రభల్. 1138
రామాభ్యుదయము, ఆ 3 పద్య 83.

సీ. ఎలకుండలకు రెంటి ♦ కెక్కుడఁ గల్గెనో, నీలకిరీటముల్ ♦ నీలవేణి
మూసిపెట్టి రదేమొ ♦ ముకురంబు లొకరెండు, తెలిజిల్లుపావడఁ ♦ గలువకంటి
చిగురులు రెంటికే ♦ తగవునఁ బొడమెనో, యందంపుఁదొట్రిపా♦టిందువదన
నిదురకుఁబడఁజొచ్చె♦నెత్తమ్ములొకరెండు, తెఱఁగిదియొట్లొకో♦మెఱుఁగుఁబోఁడి
గీ. యనుచువలిచన్నులఁగవకప్ప♦మొనలుగండ,పాండిమముపాదములనడ♦బడలికయును
వెల్లపుడుశయ్యఁగనుదోయి♦వెలయు నేర్చు,నేరుపునవెచ్చఁబింతురా♦స్నెలఁతనగఁగ.
కవుత్స్థవిజయము, ఆ 4 పద్య 30.

మ. కడుఁ దోరంపుఁ బయోధరంబులమీఁదన్ ♦ గప్పారుచుం బర్వున
ప్పుడు తద్వక్త్రినుధాంశుబింబమనయం♦బుంబాండురశ్రీగనం
బడియెన్ గార్తికపూర్ణిమాతిథి బలెన్ ♦ భావించి చూడంగ నె
య్యెడనున్ స్థానగుణంబునం గలుగవే ♦ యే మేమియుం జిత్రముల్. 1138
కళాపూర్ణోదయము, ఆ 5 పద్య 124.

క. తొలిచూలు తేఁటివాలుఁడు, నెలప్రాయపుఁదీఁగయించు ♦ కించుక గదలెన్
జలజలరాలెడు పువ్వులు, బలెఁ జిట్టము లుప్పతిల్లెఁ ♦ బంకజముఖికిన్. 1139
గీ. లేమి నెడబాయు టేకాదు♦పోమృగాక్షి,కానుబలిబంధనమ్మార్తి♦గాంచెఁబూర్తి
వింత గోరంత యైన య♦విష్ణుపదము, మీఁది పాడవులఁబడినాక్ర♦మించుజాడ.
నుదక్షిణాపరిణయము, ఆ 2 పద్య 95, 97.

శా. మించెం బోరచికోరికల్ గదువిజృం♦భించెం దనుగ్లాని గా
న్పించెన్ స్మేరకకాంతి చూచుకములన్ ♦ జెక్కుల్తగన్ దెల్పురె
ట్టించెన్ గోర్కులు సందడించె నడచం♦డించెనే మృదామోదమున్
గాంచె వ్యాతెఱ యోసరించెఁ దివళుల్ ♦ నావాఁటికిన్ బోటికిన్. 1140
సారంగధరచరిత్రము, (చే. వేం.) ఆ 1 పద్య 35.

ద్విపద. పరిపూర్ణ సోముని ♦ బడలించు మోము, దొరకొని వేసుచం♦ద్రునిరీతినుండె
ననవిల్తుపూచెండ్ల ♦ వందగు చనుల, మొనల నల్లని వర్ణ♦ములు గానిపించె
మృదుబింబముల పన్నె ♦ మెచ్చని మోవి, కడిసినమలినంబు ♦ గప్పినట్లుండె

బడలికల్ మేనునఁ బర్వె నంచఁ, నడుమునుండి బాయ ♦ నాభి గస్పశియై
సరసనిల్లపూ♦సలపేరుఁ బోలె, నవిరళంబగుచు నూఁ♦గారుఁ జూపట్టెఁ
గలికిచూపులచంది♦కల్ పర్వె ననఁగఁ, బలుకఁబాఁ♦బుగండ♦పాళికాయుగళి
మలివేణి ముఖచంగు♦డమృతంపుసేసు, బిలుసుచందంబునఁ♦జిట్టుములెసఁగ
గగనభాగంబుసా♦కారమైయొప్పు, పగిదిఁ గౌఁదీఁగ చూ♦పట్టెఁ నానాఁటి.1141
నలచరిత్రము, (చ. రా.) ఆ 3.

ఆ. చన్ను లుదయఁ బొదలె ♦ జఘనంబు ఘనమయ్యె, పలుకవెన్నెలవఁ♦గలుపుపుట్టె
రాజ్యయోగ్యమైన ♦ రత్నంబు దాఁచిన, పసిఁడిపెట్టెయనఁగ♦ నెసఁగెఁగడుప్రౌ.
ద్వాత్రింశత్పుత్తలభండికాకథలు, ఆ 3.

ఆ. కాంత గర్భభరముఁ♦ గాంచి కాంచి చలించె, నంగజేత మెల్లఁ♦నలపు నొంది
మధ్యసీమ యలరె ♦ మంజులలాటంబు, చెంత వాణిసెనసెఁ ♦ గుంతలంబు. 1143
రుక్మిణీపరిణయము, (సు. భ.) ఆ 4 పద్య 128.

సీ. మేరుశృంగములపై ♦ మేఘముల్ దిగురీతి, నాతి మోమునికములు ♦ నల్ల నయ్యె
గోహృదబిళిలిచ్చు ♦ ధనళాంబుజము పో♦ల్కిఁ, దెలిగంటి నెమ్మోము♦ దెల్లనయ్యె
గృశోదైత్యజాతిప♦ర్ణిలు నిటు లను రీతిఁ, గలకంతి లేఁగౌను ♦ బలిత మయ్యె
గర్భగార్భకతనూ♦కాంతి ప్రైలగు లీల, వినులూంగి నూఁగారు ♦ విపుల మయ్యె
గీ. నలరుఁబోఁడికి నొకయడు♦గామ డయ్యెఁ, గీరవాణికిఁ జిట్టుముల్ ♦ దోరమయ్యె
నబ్జపాణికి మంటిపై♦నాస యయ్యె, సైకతశ్రోణికిఁ బ్రసూతి♦సమయమయ్యె.
ఉత్తరరామాయణము, ఆ 2 పద్య 137.

ఆ. కప్పులో వీడ్కొన భూధరేంద్రముల సో♦కగ్గ్యంబున న్నిండుచూఁ
దప్పె న్లాంతపయోధరమ్ములు కన♦ద్గారావతారమ్ములై
నుప్పొంగెం జెలువారు నిర్మలత స♦వ్యోమమ్యభాగంబునం
దొప్పెన్ హంసగతుల్ ప్రియంకరశర♦ద్యోగంబు రా నంతలోన్. 1145
అచలాత్మజాపరిణయము, ఆ 2.

సీ. తరుణోత్పలాక్షీనే♦త్రద్వయద్యుతు లాని, పుండరీకచ్ఛాయ ♦ మెండుకొనఁగ
ఘనముకురాస్యవ♦దనరుచిపౌర్ణిమ, మహిమరీచిఖ్యాతి ♦ నెసఁగు చుండ
శైలరోమాళి ♦ చారుతనూరుహ, స్థితి నారదస్ఫూర్తి ♦ నతిశయిల్ల
భగగుచ్ఛకుచచారు ♦ వక్షోజయుగళంబు, పర్వతోన్నతిమించి ♦ పరిఢవిల్ల
గీ. సాగమృదువాణివాక్సుధా♦సారభూతి, యల ఘుకావాప్తినలర నా♦హస్తియాన
భూత మొగిరాజసాంసవి♦ధానమైన, నమరె మునివృత్తిగర్భభ♦రమున సతికి.1146
ఓషవతీపరిణయము, ఆ 4 పద్య 57.

సీ. అరుచులుచెన్నారె ♦ నన్నాదిభోజ్యచ,యమ్ములందుపళితర్ ♦ యమ్ములందు
నతులితగతిమహా ♦ రతిమీ అమృద్ధిక్ష,ణమ్ములందాభర♦ణమ్ములందు
పెంచఁగావలెనన్న ♦ ప్రేమలుజనియించె, హితులయందుతిశా ♦ హితులయందు
రాజమణీభృణీ♦రాజి రాజిలె లోచ, నమ్ములందుగ్రస్త♦నమ్ములందు

గీ. నురుచారుచ్యుతతేజోతి♦శోభిగర్భ, పృథుకిసంయు క్తిమైప్రతి♦బింబితేందు
బింబగంగాచురోర్మివి♦డంబనంబు, లోకులకుఁదెల్పునాచలా♦లోకనలకు. 1147

రాఘవపాండవయాదవీయము ఆ 1.

సీ. గతితోగశస్వర్గో♦న్నతిసౌమ్యముభఁజించె, జగనంబుతోఁ గానుఁ♦నపతు గొనియెఁ
నెచెమ్మాను చెప్పుట♦స్మమ్ముల కెనయయ్యెఁ, జనిమేలుకలలనే ♦ స్తను వహించె
జడినుతో నిరుగహ♦స్తనఖిన్వముఁ బూనె, నోపికమేనుతో ♦ నుపముఁ జెంది
లలితహాసము పృగ్వి♦లాసంబు సరియయ్యె, వలయాదివలులతోఁ ♦ దులకుఁ బ్రాకె

గీ. మంచమయి ఘనమయి పాండి ♦ మపర్వికాశ, మయి సముదితము నయి సాంద్ర ♦
మయి కృశంబు
నై రహితమై చ్యుతంబునై ♦ యనుదినంబు,మహిశిఘనగర్భముపచేళి♦మత నెసంగ.

ఇందుమతీపరిణయము, (జ. నృ.) ఆ 1 పద్య 47.

సీ. గగనమధ్యముమూర్తి ♦ గనుఁగొనఁ గప్పుచే, నొప్పారెపృథులప♦యోధరములు
పరకంకణోర్మికా♦వళులు జూఁడఁగఁజారు, వేణివిశదగర్భ ♦ పృష్ఠి నెరసె
గురుమితిచెలువాఁటు ♦ కుపలయావళిహల, హలికసంపూర్ణ♦మై ♦ నలుపుకెక్కె
భృగురకాకీర్ణమై ♦ సుముఖినీరజపాళి, వెలవెల్లనై యాప ♦ కలన దటిగె

గీ. వర్షఋతుశంకఁగల్పించు ♦ వనరుహాక్షి, గర్భగౌరవ మీలాను ♦ గరిమఁ గాంచ
నిండెఁ దొమ్మిదినెలలును ♦ నిఖిలభువన, గర్భగౌరవవతీకీర్తి ♦ కాంతఁబోల.

సుభద్రాకళ్యాణవిజయము, ఆ 1.

మ. నవగర్భోదయవేళయన్ తొలుకరి♦న్మందంబులై హంసయా
నవిశేషఁబులు వోల్చ నూప్పగముల♦న్వ్యాజంబునన్ దూర్పుగా
డ్పువెస న్మించెఁబయోధరంబులొగి ను♦ప్పొంగెన్ వినీలాంతతన్
నపకంబేర్పడమించెఁ జిట్టములు సో♦నల్లాఁ గురంగాక్షికిన్. 1150

భద్రాపరిణయము, ఆ 2 పద్య 26.

చ. ధృతఁడిఁకముస్ఫురాదనుచు ♦ దర్పకుఁడప్పుడుమచ్చకంటిచ
నైవపయిముద్రిఁజేసెనిటు ♦ కజ్జలయుక్తి ననంగఁజూచుక

చ్ఛవినలుపెక్కి భావినుత ♦ సర్వనమస్కృతయౌనటన్నకీ
ర్తివెలసివక్తృసీమపయిఁ ♦ దేలెననందెలుపెక్కిదద్దుతుల్. 1151
సర్వకామదాపరిణయము, ఆ 1.

చ. నడుమిడి పేద చంద్రికల♦నం బచలోన్నతి మావిధంబునం
బడసెనెయంచుఁ దన్ను నగు♦వక్తృముఁ జన్నవవెల్లిఁబాఅ న
ల్పదరెడుమోములం దనర ♦ నయ్యెడ నందలు వేడ్కఁ జూడఁ జా
లెడు నభివృద్ధిఁ గాంచె నిల♦లేములు కాఁపురముల్లుటించునే. 1152
మహేంద్రవిజయము, ఆ 4 పద్య 109.

క. చేడియ మేనుకృశత్వము, తోడం గూడికొనెఁ గాను ♦ తోరపులీలన్
బోడిమిఁ గనె నపు డొకచో, నోడల బండ్లగును బండ్లు ♦ నోడ లగుఁగదా.

క. అతి సూక్ష్మమైన సెన్నిడు, మతివకు నపుడంతకంత♦కభివృద్ధిఁ గనెన్.
క్షితిలో నమునకు భాగ్యో,న్నతియోగదశాగమంబు♦నం బ్రిబలు గతిన్. 1154
నయనోల్లాసము, ఆ 1 పద్య 79, 80.

మ. వనజాస్త్రుం డిపు డింతి మై విడచిపో♦నం బైనముం గట్టి స్యం
దనమూర్గంబుసమంబుఁ జేసి రహిఁజెం♦దంబ్రగ్గముఁ సాఁచి కం
దిన చెట్టించెనొ బండిగండ్ల ననఁగాఁ♦దీఱెన్ వలీభంగముల్
ఘనరోమావళి సాఁగె జూచుకములం♦గన్పట్టె సైల్యం బొగిన్. 1155
శంతనూపాఖ్యానము, ఆ 1 పద్య 104.

క. అతినూత్నమధ్యదేశము, తతమై విలసిల్లె సతికి ♦ తతకుచకటిసం
గతిచేసన పృథ్వీసం,గతి స్వల్పుల కైన వృద్ధి ♦ కరమున్ గాదే. 1158
సావిత్రీపరిణయము, ఆ 2 పద్య 37.

బాలంత.

:o:

సీ, పాలుల్బుట్టినపుగు♦బ్బల సెమ్మొనలతీవి, పసపంటుపయ్యెద♦పై నటింపఁ
గాయంపు ముద్దలు♦కారంపుదావులా,స్యనిసర్గవాసన♦లలమి కొనఁగ
నడుమున దిటముగా♦పడిఁజుట్టి కట్టిన, బంగారుమైజారు ♦ కొంగు దనర
నుల్లీపూసల పేరు♦పరుమంజిముత్యాల, కుతికంటుదాఁపునఁ ♦ గొమరు మిగులఁ

గీ. బ్రిసవజనితపరిశ్రాంతిఁ ♦ బడలి యున్న, యంగకములనొక్కొకవింత♦తూఁగు
మొసఁగఁ
జూడఁ దగి యుండె నప్పుడా♦నుదతి యందు,లాలితంబైనబాలింత♦రాలితనము.
కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 2.

సీ. తారహారములతోఁ ♦ బోరాడు నెమ్ములో, పూసపేరులు కంత♦మునఁ జెలంగఁ
బద్మరాగంబుల♦పగిదిఁ జొక్కపుపీడి,యములతో నెనసి దం♦తములు మెఱయ
ధగధగ వెలుఁగు ని♦ష్టపుజెక్కుటద్దము, పొంలఁగాటుకయుక్క♦బొట్టువెలుఁగ
ముఖచంద్రమునిమ్మోద ♦ మొనసిన కార్ముబ్బు, గతి నీలి వాసెన ♦ కట్టు మెఱయ
గీ. నంత నయ్యింతిపచ్చి బొ♦లెంతసొబగు, భువనమోహనమగు వేష♦మునఁబొసంగెఁ
దరుణు లెల్లను పృథ్వీది♦తపరికార, మునఁ బరిటిసైభవముసేయు ♦ చెనుక చెనుక.
వాసవదత్తాపరిణయము. వ. నీ. ఆ 2 పద్య 59.

చ. వడఁకెడు కొనురంగు తల ♦ వాసెనఁ గట్టిన కొంగు పుక్కిటన్
విడియపుఁ జొంగు♦ మైలగొని ♦ వేగిలెడు చేలచెఱంగు పాలచే
పుడుచనుఁదోయి పొంగు వస♦పూసల వింతబెడంగు నూనెకొ
మ్ముడిరుచి చుక్కబొ ట్టమర ♦ ముద్దియ యొప్పెను బిడ్డకాన్పునన్. 1159
హంసవింశతి. ఆ 2 పద్య 95.

సీ. మెఱుఁగారు రవనూనె ♦ కురులజాఱుముడితోఁ, బాల వెల్లుబ్బు గు♦బ్బకవ తోడ
వదనాగ్రికటుతిక్క ♦ చన్దుసొరభముతోఁ, గాటుక కనుగోయి ♦ నీటు తోడ
నలరు మేదావికిర్రిం♦దగు భూతిరేఖతోఁ, దాంబూలరాగాధ♦రంబు తోడ
నునుఁజెట బిగియుఁజు♦ట్టిన లేఁతనడుముతోఁ, బసపున్నడిన మై♦మిసిమి తోడ
గీ. భుగభుగలఁ బర్వు సాంబ్రాణి ♦ పొగల తోడ, జటిశిఖామణినిజపర్ణ ♦ సదనసీమ
బరిఁగెఁ గాన్పుక రంగడ♦పాంగవనిత, చలితబాలకురంగియా ♦ చంచ లాంగి.
శకుంతలాపరిణయము. పె. నా. ఆ 3 పద్య 90.

వేగుచుక్క.

సీ. సకుటుంబముగ వీఁగి ♦ చరమశైలముఁజేరు,తుహినాంశుడుముదారు♦దోర యునంగ
నాసీర మైవచ్చు ♦ నలినబాంధవు డిక్కియంటుపై దీపించు ♦ సద్దమనఁగ

నరుణాగర్నినీడవా♦ద్యములలోఁ గనుచట్టు, సమయశాంఖికుచేతి ♦ శంఖ మనఁగ
నినుఁ డప్పుడజుఁడౌట♦మునుమున్న పడివాగ,కొనినచ్చురాయంచ ♦ కొదమయనఁగ
గీ. నుదయగిరివిూఁదఁ గోవురం♦బుండ నిగుడు, నహితరవిరశ్మిచే బద్ధుఁ♦డగుచుఁ దోడి
బలఁగమైనట్టిచుక్కల ♦ పలనత్రోవఁ,జూపనేతెంచెనఁబేగుఁ♦జుక్క వొడిచె.
మనుచరిత్రము. ఆశ్వ పద్య 54.

మ. అమృతాంధుండు నిశాసతిం గలసి కీ♦ర్యచ్చందికాగంధశీ
ల్పముతోఁ బుష్కరశయ్యఁ బొసిచనవేళ♦ శ్రీమతి తత్కాలసం
స్కృతిసంశీర్ణతరోడుహారమణివా♦రంబేరి తానొక్కఁగో
గుమిగాఁ బోనెనొ నా మినుకుక్కరను వే♦గుంజుక్కఁ గంటే చెలీ. 1163
వసుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 128.

గీ. తన పగతుఁడెంతదూరంబు♦జనియెనొకొ, యనుదానికుఁ జుఁగనుధవ♦శ్రీరమిండు
మనఁగమినువాఁకసంతర♦త్యంతతాంత,కిటులునిద్రాపటిమఁ జొక్కి♦నేఁగుఁజుక్క.
రాజవాహనవిజయము, ఆ 3 పద్య 24.

గీ. చక్రవంపతిసుకృతభూ♦జంబుమొక్క, జారకాంతల మనులందుఁ♦జేరు సొక్క
సీరిఁ జనరు పూర్వసిక్కాంత♦ చేరుచుక్క,విమలగతివంగఁగననరొ♦వేఁగుఁజుక్క.
సీమంతినీకళ్యాణము, ఆ 3.

గీ. కాలమనుసింహమాకాశ ♦ గంధగజము, దీరిగెత్తుఁగాంభిమధ్యంబు ♦ నంపవంగుఁ
జెలివిఁ గన్నదు గొన్న ము♦త్తియమనంగఁ,జొక్కమగునట్టివేగుఁ♦జుక్క వొడిచె.
శశికళాకరాత్మయాణము, ఆ 1 పద్య 164.

క. చలివెలుఁగు గలియుచో చే,వెలఁదుక నెతిగొప్పవలన ♦ వెస జాతీన వెం
గలుపరి వాఁగిఁ బగి చు, క్కలతెరువనవేఁగుఁజుక్క ♦ గనుఁగొనవరొయ్యసి. 1160
అచ్చతెలుఁగురామాయణము, అయోధ్య, పద్య 37.

గీ. చకోరిపరిపాలనమొనర్చ ♦ జగతుఁబిందు, రగలి వర్ధిల్లు నీవంటి ♦ నరుఁడు మింటి
సూరిలు శశికంఁ బోలిఁబం♦గిరిపుఁగన్న,మెట్టినఁగన్నఁ బ్రభునసేఁగుఁ♦జుక్క వొడిచె.
రసికజనమనోభిరామము, ఆ 5 పద్య 103.

గీ. చక్రవర్తిద్వేషివైన రుం♦డ్లనుఁడ వీవు, రాజనాయిందునిలువంగ♦రాదు తెలఁగు
మనుచుఁజంద్రునికెఱఁగింప♦నినుఁడుపంచి,చూతయనఁబేగుఁజు క్ర్రాం♦దుఁబ్భవించె.
సుభద్రాపరిణయము, ఆ 5 పద్య 122.

ఉ. తను నెడఁబాయ లేక బహు♦తోపముఁ బొందుదు నున్న పద్మినీ
వనితల దుఃఖముల్ దునుమ ♦ పచ్చెటి నంచు నినుండు బూని వే

ట్కును మహితపరిభోత మను ♦ కంచుకిచే భువి నానవాలుగాఁ
బనిచిన మూలరాల్బటువు ♦ భంగిని వేగురుఁజుక్క భాసిలెన్. 1169

మిత్రవిందాపరిణయము, (రా-జ.) ఆ 4.

గీ. నలిని నలినీమలినగాత్రి ♦ నవతుషార, పూరచాప్పార్ద్రకుచకోశ ♦ నూరడింప
నూరుఁ డంపిన సంకేత♦చూరుఁడనఁగ, వేగముదయించెఁదమిచిక్క♦చేగుఁజుక్క.

రుక్మిణీపరిణయము, (స-భ.) ఆ 2 పద్య 259.

గీ. సమయలోకేశ్వరుఁడుచక్రి♦శత్రురచిత,భుసవజాతార్తి మాన్పవి♦న్భూర్తినొసఁగు.
లోకబాంధవవిభు♦త్వైకకాసనం బనఁగ వేగుఁజుక్క మింటను నలర్చె.

వేంకటేశ్వరవిలాసము, ఆ 2 పద్య 110.

గీ. పద్మములసొంపు మూలించి ♦ పటుకరాసి, చేతఁ జక్రంబులనుగుందఁ♦జేసి తంచుఁ
గినిసిగ్రహరాజుచంద్రుఁడె♦మ్మనుచుఁబంపు,నో పుదారనరిఁ వేగుఁ♦జుక్క-వోడమె.

కృష్ణార్జునసంవాదము.

మ. లలితాపాండునిభావిశేషదధి వే♦శాగోపి గాశ్రోదయా
కలభాతుంగ్రిముఖిం మఖించి గగన♦చ్ఛద్మాన్య పాత్రింబునన్
పెలయింపం దిమిరాచ్యుతుండు గొని వే♦వేగ స్థిన న్దత్క్రరా
కులమై యొప్పెడు నెన్నముద్దయన వే♦గుం జుక్క-దోఁచెన్నభో. 1173

సర్వకామదాపరిణయము, ఆ 2.

గీ. అరుణకిరణుఁడు పద్మినీ ♦ నరణమునకు, పద్మసెడఁ గాల మనియెడుం♦బాణకారి
తారకామండలము నేయుఁ♦దనరెనఁగఁ,జక్క-గాఁదూర్పునను వేగుఁ♦జుక్క-వోడమె.

పల్లవీపల్లవోల్లాసము, 2 పద్య 113.

గీ. తొడపు ఁదే తీనితోడను ♦ దనరియుండి, నెడలఁబోయెడుతతీని రే♦వెలఁదివిప్పు
కొప్పునందుండి దిగిజాటి ♦ కూలినట్టి, విరులుంతి నాఁదో తెంచె♦వేగుఁజుక్క.

రసికజనమనోరంజనము, ఆ 4 పద్య 114.

వొ డ్డె కూ త.

——:o:——

ద్వీపద. తోలుకోడిశనువిచ్చి ♦ నిలిచి మై వెంచి, జలజల నెత్తుటఁ♦నడలించి నీర్గి
గర్తిక్కు-న కాలార్చి ♦ కింతంబు విచ్చి, ముక్కు-న నీక్తెలు ♦ ఒక్కొల్పి కడుళ్ళు

పెక్కించి మెడసాచి ♦ నిక్కి మిన్నుచి, కుక్కిబో కుప్పని ♦ కూయక మున్న
పరిబ్బతనాథ పరి♦బ్బలనాథ యనుచు, నుబ్బినిరోక్లుకూ♦యుడుగకమున్నె.
పండితారాధ్యచరిత్రము, పు-రా. ప్రక.

ఉ. కోమలతామరీచూళికల ♦ కొరివ్వెఅసంజకుఁ బోరిదెచ్చి ని
స్సీమకఠోరతారమతిఁ ♦ జెట్టుపలార్చుచునట్లు లెత్తివి
శ్రీమమపోలెఁ గూసె విల♦సచ్చరమాచలకూటపక్కణా
గామటికాకుటీరశిఖ♦రంబులఁగుక్కుటచక్రివాళముల్. 1177
శృంగారనైషధము, ఆ 8 పద్య 153.

మ. సకలాశాగతి నర్మకోపవిరతి ♦ శ్రోత్రక్రియారంభణా
త్మకపర్జన్యరిపుచ్ఛరిత్ర♦బ్జజ్ఞానమేమూల మిం
తకుఁబోలన్ వినుఁడంచుఁ దెల్పుగతిఁ జెం♦తం గొండపై బల్లెలం
గుకవాకుల్ మొరసెన్ గృహోపరిదిగ్ధం♦గిన్ భుగ్నకంధ్వనిన్. 1178
మనుచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 55.

క. ఇక్కువగతి పతిపొలికి, జక్కవఁజపరాలుచేగ ♦ సంకేతరవం
బొక్కటియొసంగెనోయన, గుక్కుటములు పక్కణములఁ ♦ గోకృతిసలిపెన్.
రామాభ్యుదయము, ఆ 2 పద్య 103.

మ. సమయాభిజ్ఞతఁగుక్కుటంబు "వివిధ♦చ్ఛండస్క్రియామంతరం
తిమయామోహగవాన్నిశి కునుమధ♦న్వీదేవతామానినీ
రమణాయాంవినియోగి"యంచు నిదియూ♦రంభించెఁగాఁబోలునా
నమరేం ద్రస్వని మానినుల్ రతికిఁ దా♦మై నాథులం జైకొనన్. 1180
పరిభావతీప్రద్యుమ్నము, ఆ 5 పద్య 56.

గీ. కోడితచగపలొక్కలు♦గొట్టుకొనుచు,గుయ్యుక్రమమొప్పమీఱేఁ♦గవయనియెడు
కనుమగట్టిపధూమాన ♦ ధనముఁదోచు,నసమశరుఁడుప్పటఁగొట్టి♦యూర్చినఁగ.
కళాపూర్ణోదయము, ఆ 8 పద్య 24.

మ. కమలాప్తుండిట బ్రహ్మగ్రై యభిలముం ♦ గల్పింపఁగా నిమ్మహా
ర్ణమబాహ్యాంబనఁ బొల్చు నేతదనుసం♦ధానంబు నించున్ని తా
స్థములంచున్ జనకోటికిం దెలుపుచుం♦డంబొప్ప ఘోషించెఁ దా
త్పుయూరాధనజాతనాద్యనిమమిం ♦ ఓం కారమ్ముచాశ్రేసులో. 1182
శుంభాసురచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 139.

గీ. చక్రపరిపాలనమునేయు♦సంభ్రమమునఁ, దరలిచను దెంచులోకభాం♦ధవుని బిరుదు
కాహళీలనంగఁ జారుల♦కిళలక్రుంగ,గూట వేకువ నెందుఁ గు♦క్కుటము లఱచె.
వేంకటేశ్వరవిలాసము, ఆ2 పద్య 116.

క. ఱెక్కలు విదలించుచుఁ దన, ముక్కున చరణములు దీటి♦పొలుపుగఁగనముల్
ముక్కొన ముందఱఁ జూచియు, గొక్కురొకోయనుచుఁగోడి♦గుంపులు గూసెన్.
గయోపాఖ్యానము, ఆ 1.

క. కాలజ్ఞానముదెలియని, జేలీలన్ నరులునేఁత♦లెఱుఁగ రనుచు వే
మేలుకొలిపినట్లులన, క్కాలంబునఁ గుక్కుటములు ♦గడు వడిఁ గూసెన్.1190
ఓఘుపతీపరిణయము, ఆ3 పద్య 130.

మ. తమిసంకేతగృహంబులన్ వితుల మో♦దంబొప్పఁగాఁ గూడి కా
సుమ్ముభాజానసరోళిఁ జేలు కులటా♦స్తోమంబుతో నయ్యినా

గము మాపన్నతఁ జెందె నింక నిలువం ♦ గర్జంబుగావించుఁ గూ
రిమి ముమ్మాటికిఁ దెల్పె నాఁగ నలరా ♦ రెందామ్రిమూడవ్వుఁ. 1191
నుమనోమనోభిరంజనము, (ఉల్లాస) 5 పద్య 74.

ప్రభాతము.

——:0:——

శీ. కాలియున్న పుప్పపరిక ♦ రము విదిర్చి, చెన్నుగా నున్నచేసిన ♦ పెజ్జ యనఁగ
షేఁగుటయుఁజుక్కలన్నియు ♦ విరిసివిశద, భ్రాతిఁజెలువొందెఁజూడనం ♦ బరతలంబు.
భారతము, (విరా) ఆ 2పద్య 239.

సీ. లెక్కింపఁ జులకనై ♦ చుక్కలాకసమునఁ, బ్రీతముత్తియముల ♦ పగిది నుండ
నొదవెడు కెంజాయ ♦ నుదయాచలముమీఁద, మాణిక్యవేదితో ♦ మచ్చరింప
హాటకనదికేళిన ♦ నమృతభానుఁడు మేని,మించుఁ గోల్పడి ముది ♦ యంచఁబోలఁ
జలిగాలిసోఁకునఁ ♦ జెలిసికొండొకవడి, కవలెల్లజక్కవ ♦ కపలఁ బెరయ
తే. వెలరువాఱుచు గృహదీప ♦ వితతి యొప్ప, విరులపైనఘల్ గోరంట ♦ విరులదొరయ
స్థలినములుకుముదములనవ్వ(?) ♦ నలుదెసలను, జాలఁబెరయంగఁబ్రత్యూష ♦ వేళయయ్యె.
కేయూరబాహుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 26.

చ. అళికుల మల్లనల్ల నవ ♦ హల్లక మొల్లక కేసరోల్లస
ద్విశదరవిందమందిరవి ♦ తానము చేర నగాధదీప్తికా
జలజనవీనగంధములు ♦ చల్లుచుఁ జల్లనిగాడ్పు లిమ్ములం
బొలయ గృహప్రదీపములు ♦ పోఁడిమిఁ దూలఁ బ్రభాతమొప్పినన్. 1194
భాస్కరరామాయణము, (ఆయో) పద్య 25.

సీ. కుముదంబులర్ధమ ♦ ర్ధము మొగంబు మొగిడ్చె, నర్ధమర్ధంబు తో ♦ యజము విరిసె
స్యందనాంగంబింత ♦ నంతనుంజరియించె, నింతనింతఁ జకోర ♦ మిక విరిసె
విధుకాంతశిలవెడ ♦ వెడనీరిగిరితీసె, వెడసూర్యకాంతంబు ♦ వెచ్చనయ్యె
నిసియించుకించుక ♦ దెసల యంచుల నిల్చె, నించుకించుకదివం ♦ బీరిక్తాత్రి[తియును
తే. దొలఁగిపోయెడు కుముదబం ♦ ధుద్యుతియును, దోఁచుచున్న సరోజబం ♦ ధుద్యుతియును
శశిశశియై శ్వేతోత్తమాల్ ♦ సంక్రమించె,సకలదిశలను బ్రత్యూష ♦ సమయమునను.
శకుంతలాపరిణయము, (పి. వీ.) ఆ 3.

చ. అనిశము నర్థిసంతతికి ♦ నాత్మధనంబిడి వేదవడ్డదా
తను విడువంగఁ జాలరు గ♦దా ధర నర్థులు కొంచె మిగినన్
వెనుకొని పత్తురంచు శశి♦వెన్నెలపుల్గుల నవ్వినట్లు పరి
న్నన నునుఁజాయవెన్నెల ద♦నర్చెఁ బరిభాతముగాక చేరువన్. 1196

తారకబ్రహ్మరాజము, ఆ 2.

చ. దలమటిపోవువెన్నెల వి♦ధంబది రక్తపటీరచర్చగాఁ
జులకనితారకావళి వి♦సూత్రితహారమణిపరిజంబుగా
నలుతొలుసంజకెంపుపద ♦ యావకచిహ్నలు గాఁగ నంబర
స్థలియలరారెవేకువని♦శాశిభుక్తవిముక్తశయ్యనాన్. 1197

కవికర్ణరసాయనము, ఆ 4 పద్య 184.

సీ. మునువిలానంబైన ♦ దినపాదపము మొదల్, మగుడఁజిగిర్చిన ♦ చిగురనంగ
గతనిద్రిశకేళిభ♦కర్ణతాళానిలే,రితకుంభసిందూర ♦ రేణు వనఁగ
ధ్వాంతజాలముమీఁద ♦ దండెత్తుభానుమం,తుని వెలిగొల్లెన ♦ తోఁపఱంగ
మార్తాండపథరోధి♦మందేహబలపదో, ద్ధుతపూర్వసగధాతు ♦ ధూళి యవఁగ

గీ. వనజరంగస్థలినాట్య♦మునకు వచ్చు, సిరికిఁబట్టిన కొంబట్టు ♦ తెర యనంగఁ
బ్రౌఢిశాలిప్రభుసృణాంగ♦రాగ మనఁగ, మెఱసెనరుణోదయపుదీప్తి♦మింటికెలన.

పరిభావతీప్రద్యుమ్నము, ఆ 5 పద్య 58.

గీ. ద్విజకులమ్ముల కూఁతలు ♦ దెసల నెగసె, నింకె నప్పణతేజముల్ ♦ పంకజాత
మటు విజృంభించెఁ గువలయం♦బట్టిటు వడె,నట్టులనుఁగాయరాజకం♦బైనయెడల.

సారంగధరచరిత్రము, (చే. వేం.) ఆ 2 పద్య 187.

చ. చిరతరపుణ్యశీలతక ♦ జీవిత నాథుఁడు వచ్చు భానుఁ డం
చరయఁగఁ బాగ్గిశారమణి ♦ యంబుజరాగమణీసమంచితో
భరణము లెల్ల యానుటయు ♦ భాసిలు దజ్జనితప్రభాసము
త్కరమట నిండఁ బర్వె ననఁ ♦ గా నరుణోదయమయ్యె నెంతయున్. 1200

నలచరిత్రము, (సి. ధ) ఆ 4 పద్య 7.

సీ. భూరితిర్యగ్వామికా♦భోగిని తొలికొండ, పుట్టపై నిడిన నిర్మోక మనఁగఁ
బ్రిత్యూషవిష్ణుని♦గ్మగ్ధితాంధకారాళి, రహిఁ దోఁచునపసుధా♦లహరియనఁగఁ
బద్మినీమిత్రుఁడు ♦ బ్రహ్మవేషముఁ దాల్చి, తతినిఁ బట్టిన వెల్గు ♦ తెరయనంగఁ
గుముదంబులకుఁ గల ♦ కొల్పును గ్గిల,పొడి లుఁచుదీపఁబు ♦ పుటిక యవఁగ

గీ. వెలయు వేగురుఁజుక్కను ♦ వెన్నుముద్ది, చెంతఁజూపట్టుకానుక♦జ్జిగయునంగ
మ్రుచ్చువేడుకకత్తెల ♦ మోము లెల్ల, వెలవెలనుబోవఁదూర్పునఁ ♦ గెలుపు దోఁచె.
తారాశశాంకవిజయము, ఆ 4 పద్య 125.

సీ. వనవాటికాలయందు ♦ వరవిహంగీవిహం,గసమూజకూజిత ♦ కలరవంబు
పాల్సాదములయందుఁ ♦ చొక్కకోర్చీతభూ,పాలాదిగీతికా ♦ భాసురవము
గోష్ఠానములయందు ♦ గోపకాహ్వానోత్సు,కారంభనూరధికాం ♦ భారవంబు
నళినాకరములందు ♦ నవనవోత్ఫుల్లార,విందబృందచలన్మి♦శిందరవము

గీ. స్నానఘట్టంబులందు ♦ జ్జనవిధాన, నిరతవిశ్వంభరామర♦నికరపతిత
సుపర్వసిద్ధాగమన్ ♦ సూక్తరవము శ్రావ్యమైయొప్పెనయ్యుష♦స్సమయమునను.
కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 5.

సీ. పాండవీకసమృద్ధిఁ ♦ బాపఁగా శశికీర్తి,మలఁగెనా వెన్నెలల్ ♦ కలఁకఁ బాఱెఁ
జతివివర్ణతనుశ్రీకు ♦ నతులకన్నులపొల్కి, రాజుచెన్నఁజక్రో♦రములు బడలెఁ
బద్మిమల్ వెతఁజెందఁ ♦ బరిహసించినదోష,మున నాఁగఁ గుముదినుల్ ♦ మురువు
డొఁగె
భాంధసంహారపా♦పమున మూర్ఛిలె మారుఁడన గతికుచముల ♦ నలసి తూఁగె

గీ. నిదుర లుడిగి పునారతి ♦ కెదల వ్రాలు, వాలుగంటులయూహ♦లెల్లసరుల
శైత్యమున నుల్కిపడి రభ♦సమున లేచు, తల్పతుల నవ్వె దీపికల్ ♦ ధవళరుచుల
ఉత్తరరామాయణము, ఆ 4 పద్య 242.

సీ. తురగరింఖాముఖో♦ద్ధూతరేణువులీలఁ, గలయంగ నుదయరా♦గంబు పర్వ
మేదురమాగధ ♦ నాదంబుగతిఁ బద్మ,నిర్గతసారంగ ♦ నినదమలర
సకలవాద్యములఘో♦షములీల నెల్లెడ, వీహగారవంబులు ♦ వెలయు చుండ
రమణీయకాహళీ♦రావంబుగతిఁ దామ్ర,చూడధ్వనులు మిన్ను ♦ సోడుముట్ట

గీ. బలసి తనుఁ గ్రమ్మినడతెంచు♦బలములీల,గిరణినిచయంబునిగుడుచుఁ♦బోరిగొనంగ
నడరి దినరాజు రేరాజు ♦ నంటఁ దటుము, కరణి నెంతయు నుదయాద్రి ♦ మెఱసెనపుడు.
కిరాతార్జునీయము, ఆ 3 పద్య 159.

సీ. సారసశ్రేణిక ♦ సత్కాంతిఁ జెన్నొందెఁ, గైరవంబుల కెల్లఁ ♦ గలిగె దిగులు
చక్రిబాకథములు ♦ సంతోష మందెను, భయమయ్యెను జకోర ♦ పటలి కెల్ల
భానుతేజంబు న ♦ పరిహార మయ్యెను, పలుచనై చుక్కలు ♦ పలసె మింట
మ్రొగ్గతీవెనుసొక్కు ♦ మేనెల్లి నిండెను, పద్మాలరవములు ♦ ప్రబల మయ్యె

సీ. నల్లమండల మస్తాది♦యందు నిలిచె, దానవారాతికీర్తనల్ ♦ తఱుచుగాను
పలనచేసిన భక్తుల ♦ పరిభవన మన, దిశలు తెలుపెక్కి నంతటఁ ♦ దెల్లనాఁకె,
గయోపాఖ్యానము, ఆ 1.

మ. దివి నంతంతకు దారకల్ వడఁకెఁ బ్రాఁ♦గ్దిగ్భాగరాగవ్రజం
బవియం జొచ్చెను దీపకాంతులు మతా♦భారంగులన్ దేలె యా
పనమం డల్లనఁ బల్లగాలి కిసరెన్ ♦ భాఁతంబుగాఁ జందుఁడున్
రవి తేజంబుతు జంకి క్రుంకె ననఁగా ♦ రాత్రిం తమై యొప్పినన్. 1205
బృందావనవిహారము, ఆ 3.

చ. పలపల నైన చీఁకటి పరి♦భాపరిహీనత దోఁచు తారలున్
గలఁగు విటీవిటోత్కరము ♦ గందినచందుఁడు మూతిపిచ్చు తో
కులవిలసిల్లుతామరలు ♦ గూళ్లను మేలొక్కను పక్షులున్ రుచుల్
వలిసిన చెందొవల్ గలిగి ♦ వేకువ దాఁ బొడసూపె నంతటన్. 1206
ఉద్భటారాధ్యచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 46.

ఉ. పిట్టలు గూసెఁ జీకటుల ♦ పెంపెడఁ బాసె మెఱుంగురిక్కచాల్
బిట్టుగ మాసె జక్కవలు ♦ వేడుక నోండొరు డాసెఁ గల్వలే
ప్పట్టునఁ దొల్వ వాసె వెత♦వాసిన తమ్ములు పొంగితేంట్లకున్
గొట్టిన విందు చేసె విలు ♦ నేర్పునమూసె మరుండు వేకువన్. 1207
గాసికజనమనోరంజనము, ఆ 4 పద్య 50.

సూ రో ద యు ము.

సీ. నీరజాకరములు ♦ నిష్ప్రభఁ జేసిన, భవ్యరవంబుల ♦ ఫల మనంగ
దివసముఖాభినం♦దితచక్రయుగ్మకం,బుల యనురాగంపుఁ♦బోర్పనంగ
హరిహరబ్రహ్మము♦హానుభావంబులొ,క్కటిగాఁగఁ గరఁగిన ♦ గట్టి యనఁగ
నఖిలవేదత్రయ ♦ లలితాదియము పెను, పొండఁ బుట్టెమూల ♦ కంద మనఁగ

*గీ. నఖిలజగనుల కన్నియు ♦ యగుచు జనన,మాజకరపుటహృదయస♦రోజములకు
మొకుళనంబును జృంభణం♦బును నొనర్చి, భానుబింబంబు పూర్వాద్రి♦నైనెలింగె.
భారతము, (విరా.) ఆ 2 పద్య 241.

అ. అంత నుదయశైల ♦ మను నశోకదుర్గమ, సమితియందుఁ గాంతి ♦ చారుభంగి
నెలయ బిరిసి తొలుత ♦ నెగసిన యుజ్జ్వల, స్తబకమనఁగఁబద్మ♦సఖుఁడువొడిచె.
భారతము, (ఉద్యో.) ఆ 2 పద్య 113.

సీ. ప్రాచీనశైలాగ్రభాగస్థమగు నశో,కంబునఁ జిగురుజొం♦పంబునంగ
పర్వాధిపతియని♦వాసవుఁ గొలువఁ జే,రినయింద్రగోపక♦శ్రేణి యనఁగ
సురుతరపూర్వభూ♦ధరము నెత్తంబునఁ, బొలుచు గైరికగండ ♦ శిల యనంగఁ
గాశ్మీరపటమునఁ ♦ గావించి సురపతి, విడిచి యాడెడు తూలుఁ♦బడఁగయనఁగ
గీ. నరుణకిరణుండు దో తెంచె ♦ నంబుజాత, నర్మసచివస్మితాపాఁ ♦ సంబునందుఁ
జతురుఁడై యోషకరములఁ♦జక్రవాక, తాప ముడుపుటనాశ్చర్య♦ధాముఁడగుచు.
దశకుమారచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 128.

ము. తనతేజంబున నన్యతేజముల వి♦ధ్వంసంబునొందించి యెం
దును సన్మార్గము నుప్రకాశవిగళ♦ద్ఘోషంబుగాఁ జూపియు
త్యనురక్తోజ్జ్వలమండలుం డగుచుఁ బూ ♦ ర్వాదీధ్రిభద్రాసనం
బున నొప్పెన్ గ్రహరాజు విశ్వకుకరం♦బుల్ మోడ్చి సేవింపఁగన్. 1211
హరివంశము, (ఉత్తరభాగ.) ఆ 3.

ము. అనితరకాంతిఁ బద్మినిఁ బ్రి♦యాతిలకంబు మొఱంగిపోయి రే
యెనసినవేడ్కనొండుచన♦యిచ్చ మెయిన్వివహించి మేనఁ జం
టినసవరాగలీల జిగి♦దేరఁగ నోడి యెదింగి యెయ్యనో
య్యనఁ బొడచూపెనా నుదయ♦మయ్యెఁ బతంగుఁడు పాసిపోయినన్. 1212
నృసింహపురాణము, ఆ 3 పద్య 116.

ము కపులాలోమదమెలర్ప నేతగ్రినుఖదా♦కారంబు రంజిల్ల ను
త్తమవందారుకిపంకరత్వ మెసఁగన్ ♦ ధర్మాగ్రకామక్రియా
దిమయాలంబన నొప్ప మిత్రుఁ డుదయో♦ల్కేకప్రభావంబుచే
నుమఁ డద్దేవున కిందువంశజుఁడు త♦చ్చంచద్గుణశ్రేణులన్. 1213
కావ్యాలంకారచూడామణి. (ఉల్లాస.) 3 పద్య 114.

గీ. ధరణీధరములందు ♦ ధాతుపాషాణంబు, పాదపంబులయందుఁ ♦ బల్లవంబు
పాషోనిగులయందుఁ ♦ బడఁపులేఁదీగ, కాలాభ్రములయందుఁ ♦ గోలమెఱుపు

హరిదంతరాగంబు♦లందు సిందూరంబు, భూమిమొడలియందు ♦ హేమభూ
ధ్యాకాశపీఠియం♦దవతంసరత్నంబు, పబ్జాండగృహంబు ♦ నందు దివియ
గీ. యగ్గుమ బాలాతపముజగం♦బాక్రమింప, నంధకారము దిక్కుల ♦ నస్తమింప
భానుబింబము వొడిచెఁ బ్ర♦భాతలక్ష్మి, కబరిభారంబుమోఁది చెం♦గలువకచ్చు.
కాశీఖండము, ఆశ్వ పద్య 238.

పీ. పాలోమిదనబాలు ♦ భాన్పుపైఁ గనువట్టఁ, బన్నినబవడంపు ♦ బంతి యనఁగ
నాయుర్ధనులవ్య♦యంబు లొత్తిలి చాటు, కాలజాంఘికుచేతి ♦ ఘంట యనఁగ
ఘనజంతుజీవిత ♦ కాలరానులవిధి, కొలుప నెత్తినహేమ ♦ కుంభ మనఁగఁ
బళ్ళిమదిక్కాంత ♦ పరగఁ గైసేయుచో, ముందట నిడుకొన్న ♦ ముకురమనఁగఁ
గీ. గోకతాపోపశమదివ్య ♦ ఘుటిక యనఁగఁ, బద్మినీకాంతనోముల ♦ ఫల మనంగ
మూఁడుమూర్తులసారం♦పుముద్దయనఁగ, మిహిరమండలముదయాద్రి♦మీఁదనొప్పె.
భాగవతము, స్కం 10 పూర్వ, పద్య 1302.

సీ. నలివదళంబుల ♦ కలకొని నెలయించి, కువలయదళముల ♦ కొవ్వణంచి
కుసుమబాణుని పెంపు ♦ కొంత విచారించి, విరహాలఁ బట్టిన ♦ వెల్తోఁ దెలిపి
యంధకారము నెల్ల ♦ హతమును గావించి, చుక్కలతేజంబు ♦ చక్కఁ బెట్టి
పదచకోరంబుల ♦ మదములు విడిపించి, నిఖిలజగంబుల ♦ నిదరి మాన్చి
ఆ. వెండిదీప్తి దిశల ♦ వెసచల్లి మునులును, నమరపంఘములును ♦ నర్ఘ్యజలము
లొసఁగఁ బూర్వశైల♦దెస నభిరమ్యమై, తామ్రికిరణుఁడైన ♦ తరణి వొడిచెఁ.
వీరభద్రవిజయము, ఆశ్వ పద్య 122.

సీ. మొగుడుతమ్ముల♦జిక్కు ♦ మగతేటియలుఁగులు, సడలిపోఁజేయు వి♦శల్యకరణి
కాలవశంబునఁ ♦ గడచన్నవానర, శిరిఁగగ్రిమ్మటించుసం♦జీవకరణి
రేయనువాలునఁ ♦ బాయలైనరథాంగ, తతుల హత్తించు సం♦ధానకరణి
తిమిరంబుచే సొంపు ♦ సమసినదిశలకు, వన్నియనొసఁగు సౌ♦వర్ణకరణి
గీ. మించు బీరెండ నగ్నిఁ బు♦ట్టించు వరణి, కలుషఘోరపయోరాశిఁ ♦ గడపు తరణి
తోఁచెఁ బ్రాచీమహీధరో♦త్తుంగపరణి, పారిజాతాపహరణము, ఆ 4 పద్య 49.

సీ. తనుఁబాసిశశిదవ్వ ♦ చనిననెవ్వగఁబోలెఁ, దొలిదిక్కుజవరాలు♦వెలుకఁబాఱఁ
బ్రథమాద్రిసభయందుఁ ♦ బఱచిన కెంబట్టు, జమునాణమనఁగ రా♦గము జనించె
ధవుఁగూర్మి కొసరుచు♦న్నవివోలెముఖరాళి, వనరుహాస్యములఁబ♦ద్మినులు తెఱచె
భానూష్మతీతిము♦న్వడిన చుక్కలభంగి, దారలె నేకుప గాలి ♦ దరులమంచు

గీ. కాలగుణయుక్తి మింటిచ♦క్కటికి నెగయ,వానవునిపట్టిపాడువుగా ♦ నైచియాడు
గచ్చుచమరినదారుచ♦క్రంపుబిళ్ళ, వోలె నొయ్యనఁ బ్రాచిలేఁ ♦ బొగ్గిద్దు వొడిచె.
మనుచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 40.

ఈ. వీఁగలలోన నొండెఱుఁగ ♦ నీవెవిభుండవు సందియంబునా
పైఁ గలదేని చూడుమని ♦ పాగ్గిళి గౌతమదార జారునిన్
దాఁ గడు నమ్మఁ జేయుటకుఁ ♦ దాగిఁగ నెత్తెడు నట్టి యెట్టఁగాఁ
గాఁగిన మడ్డుచందమెస♦గం గనుపట్టెఁ నినుండు నుష్ణతన్. 1219
పరిభావతీపద్యుమ్నము, ఆ 5 పద్య 60.

సీ. మిళితభూగగనాంత♦ముల సందువిచ్చినఁ, గాన్పించుబ్రహ్మాండ ♦ కాంతి యనఁగ
దిశలెన్నుచిదిపూర్వ ♦ దిశయని బ్రహ్మని,ల్పినయట్టి మొదలిటి ♦ లెక్క యనఁగ
నుదయాచలాధీశు ♦ నుత్తమాంగంబున, భాసిల్లు హొంబట్టు ♦ పాగ యనఁగ
గగనాఖ్యపనసవృ♦క్షపరికాండోపరి, భాగ్జితంబగు పక్వ ♦ ఫల మనంగఁ
గీ. దారకాభర్తచందిర్కాశ్రీరభోజ,నాంతమునఁ బూర్వసంధ్యయ♦నాఁకాంత వెలిచి
లీలఁ జేర్చిన పసిఁడి ప♦ళ్లెర మనంగఁ, ధరణివిశ్వంబు గాన్పించె ♦ వరుసతోడ.
కళాపూర్ణోదయము, ఆ 8 పద్య 34.

చ. పదలకపద్మరాగమణి ♦ వట్రువగ్రాలఁగఁబట్టి నేర్పుపెం
పొదవఁగఁ దూర్పుకొండపయి ♦ కొప్పుగఁ దెచ్చి జగద్గురుండుదాఁ
దిగ్విదశవేణ్యుకట్టెదురఁ ♦ దేఁకువ నిల్పిన దర్పణంబునా
నుదయమునొందె భానుఁడు స♦ముజ్జ్వలకోకనదప్రదీప్తులన్. 1221
మొల్లరామాయణము, అయో. పద్య 23.

ద్విపద.తలిరుబోఁడులమాన♦గనములఁదివియు, నలినాస్త్రచోరుక♦న్నపుఁగత్తియనఁగ
నామినసతిదాల్చు ♦ నట్టి తీపంక, నామపోయనఁ దోఁచె ♦ నలినారియపుడు.
అష్టమహిషీకళ్యాణము, ఆ 2

ఆ. తెప్పలేక రాజు ♦ నమడించియపరఁజెం, దుటయుఁ దాను మిగుల ♦ దోషయగుటఁ
బ్రాచిలోకమెఱుఁగఁ♦బొలఁబుట్టెడువాని, పోల్కి నెఱ్ఱనగుచుఁ♦బొగ్గువోడిచె.
కవికర్ణరసాయనము, ఆ 4 పద్య 196.

చ. పనరుహనైరి పద్మినిని ♦ వావి దలంపకపాదతాడనం
బున నడరింపఁ గాగ్న్యుపును ♦ బొందుమ రక్తములోనసుండియు

య్యనఁ దలపంచేఁ దస్గువల♦యంబుహసింపఁగ నంచుఁ గుక్కుట
ధ్వనియనుదూత పల్కఁ విని ♦ వచ్చెననన్ రవి దోఁచెఁ దూర్పునన్ 1224

షట్చక్రవర్తిచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 74.

ఉ. శంకఁ దొలంగి చందుఁగిడను ♦ జాజులపాట్లము వైవఁ బూర్వది
క్పంకజగంధి తత్పతికిఁ ♦ బైనివసంతమునల్లఁ దెచ్చెనౌఁ
గుంకుమగంధసారరస ♦ గుంభితచర్మవిశేషభస్త్రినాఁ
బంకజబాంధవుం డలరెఁ ♦ బ్రాగ్గిరికూటశిఖాతటంబునన్. 1225

భానుమతీపరిణయము, ఆ 3 పద్య 87.

చ. క్రమమున మిత్రమండల మ♦ఖండితపండితధామభూమచేఁ
గొమరు వహించెఁ బూర్వగిరి♦కూటమహోన్నతప్రేక్షవాసియై
యమరకులాధినాథసము♦దంచితపట్టనసౌధపాళిపై
నమరెడు కుందనంపుగడి♦యారపుగంట యనంగ నెంతయున్. 1226

చమత్కారమంజరి, ఆ 3 పద్య 40.

సీ. తిమిరకుంచివిదార♦ణమునకు నుదయాద్రి, దరినిర్గమించు గే♦సరి యనంగ
శీతాంశుకిరణమూ♦ర్ఛితపద్మలక్ష్మీకి, సముచితజీవనౌ♦షధమునంగ
యామినీవిరహివి♦హంగదంపతులకు, సాంగత్యమొనరించు ♦ సఖుఁ డనంగ
భువనాంతరక్షేత్రీ♦మున నంకుబీజముల్, వెదచెట్టుకర్షక ♦ విభుఁ డనంగఁ

గీ. బరమ మునిపుణ్య పరిపాక ♦ ఫల మనంగఁ, బ్రాక్పతీపద్మరాగద♦ర్పణమనంగ
జంభరిపుసౌధకాంచన♦కుంభమనఁగ,సూర్యుఁడుదయించెనభినందిత♦తార్యుఁడగుచుం.

పరాహపురాణము, హరిభట్టు.

క. ఘనతిమిరోరగకబళిత, వనజాసననిర్మితాండ ♦ వర్ణితసంజీ
వన మిది యన నుదయించెను, దినకరుఁడును రాధినాథ ♦ దిగ్భాగమునన్. 1228

మత్స్యపురాణము, ఆ 4 పద్య 80.

సీ. తరణిపచ్చనటంచు ♦ గురుతమోవారాశి, మన్నలందఱును స♦మ్మదము పూన
హంససమాగమం♦బయ్యె నంచుఁ బ్రిబోధ, కాములెంతయుఁగొతు♦కమువహింప
మిత్రీసంగతిసైన ♦ మేలు గల్గె నటంచు, నతిబోధ గనువార♦లాదరింప
నినుఁడు గల్గెనటంచు♦ఘన తస్కరాదిక, భీతిఁ జెందినవారు ♦ ప్రేమ పూన

గీ. గగనమణి యబ్బె ననుచు శీ♦కాంక్షఁ గన్న,మనుజులందఱుఁనానంద♦మనుభవింప
నిఖిలభువనపరికాశో♦న్నిద్రలీల, భానుఁడుదయించె నా తామ్ర♦భానుఁ డగుచు.

సీమంతినీకళ్యాణము, ఆ 3.

ఉ. ఆవనజాప్తుఁ డద్రిపయి♦నంబుధి స్వప్రతిబింబముం దగన్
గేవలమైన యద్భుతము ♦ గీలొ్కను చక్రియుగంబుగా మయూ
ఖావళినూతసంవాతియుఁ♦గా భువిఁ బొంథుల మేలుతూరుపన్
జావిలిఁదెల్పు ఝక్క యను♦చాడ్పున నొప్పె విచిత్రభంగియై. 1230
పరిబంధరాజవేంకటేశ్వరవిజయవిలాసము, పద్య 121.

మ. బిసినీకాంతవియోగసంజనితగ♦ర్భీభూతతాపజ్వరో
ల్లసదార్తిం గృశియించుచున్నయెడఁ గ♦ల్యపాశ్చిద్యుండు నే
ర్పెసఁగన్ దత్ప్రబలోపతాపముడుపన్ ♦ హేలాగతిం దెచ్చు బల్
రససిందూరపుటుండయో యనఁగ మా♦ర్తాండుండు దోఁచెన్ దివిన్. 1231
రసికజనమనోభిరామము, ఆ 5 పద్య 114.

చ. సమయవినోదిమిన్నసెడి ♦ చక్కని రంగమునందు సర్వది
గ్భిమణులు చూడ గారడము ♦ రక్తిని జూప విధుండసెండున
గ్గము నొక కర్ణమం దునిచి ♦ దాపలికర్ణమునందు హేమచ
క్రిము వెడలంగఁ దీసినన♦గా రవి దోఁచెఁ బ్రభాప్రభావుఁడై. 1232
బిల్హణీయము, ఆ 3 పద్య 187.

మ. తమముం బాయఁగఁ జేసి రాగగుణముం ♦ దప్పించి సన్మార్గవ
ర్తిమతంబొప్పఁ దపంబుఁ జెంపునను♦ర్హిష్ణుత్వముం గాంచి లో
కము లెల్లంగనుఁగొంచు సజ్జన సమ♦స్కారార్ఘ్యదానంబులం
బ్రిమదంబొంది ఖలింగ యోగికరణిం ♦ బ్రబ్యోతనుం డయ్యెడన్. 1233
అనిరుద్ధచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 89.

ఉ. తోలుతటిదిక్కుఁదీవులట ♦ తోడనె భూధవుశాజ్ఞ చేకొన
న్మలయకనిల్చుతద్ధవళి ♦ మంబను తెల్లనిశానిచేరువన్
వెలిఁగెడు పద్మరాగయుత ♦ విశ్రుతకాంచనకుంభమో యనన్
జలరుహబాంధవుం డుదయ ♦ శైలముపై గనుపట్టె నయ్యెడన్. 1234
ఉత్తరహరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, ఆ 1 పద్య 53.

ఉ. వాసెడవాపి గువ్వలర♦వంబులనెంతయుఁ మూర్ఛయూర్ల గో
త్రాసురమంత్రితాంబువులు ♦ త్రోవి సమీపదిశన్ నిశాచర
గ్రాసముగా ననూరురుచి ♦ రక్తజలాన్నములెత్తిచల్లఁ బ్రో
శీసతిగాంచెఁ బుత్తుర్తి నతి♦చిత్రచరిత్రుఁ బవిత్రు మిత్రునిన్. 1235
రుక్మిణీపరిణయము, స. భ. ఆ 2 పద్య 269.

ఉ. కాలము దా విభుత్వమును ♦ గన్నది గాన నభీప్రదేశమా
లీలను దోప మైత్రికిని ♦ బ్రేమయొసంగిన పద్మరాగమో
యేలిక రాకఁగాంచ మది ♦ హెచ్చినవెలింబడు పద్మరాగమో
వారవియుం దదాభగఁ గ ♦ నంబడెఁ దూర్పున మింట నయ్యెడన్. 1236

పార్వతీపరిణయము, ఆ 5.

చ. కలువలసొంపుదాఁ బు భుజ♦గంబులు పుట్టలఁ దూఁ బుఁ దారకా
వళి రుచిజాఁ బు జక్క-వల ♦ వంతలు దీఁ బుఁ జకోరకవ్రజం
బులనుఖమా బుఁ దమ్ములకు ♦ మోదము లూరె నిశాకరద్యుతుల్
వెలవెలఁబా బుఁ దూర్పుదెస ♦ బెల్లడిగాఁ దెలవా బు నయ్యెడన్. 1237

భల్లాణచరిత్రము, పో॥ వీ॥ ఆ 1.

సీ. హరిదిగ్భికరగ్ర♦హణవేది గౌరోద,యము నిశాభవ్యపీ♦ఠము వళిఖ
ఖమ్మురతో♦ల్లాభ ♦ కాయమానముఖగ, వంక్తిసత్తోరణ ♦ పరితతిసీల
కంఠధ్వనులు పీర♦కాహళరావములో, తతపక్షినినదవా♦ద్యములుభృంగ
సంభావనాద్విజుల్ ♦ చకోవివాహవ,తులుకాశ్యపిపురోహి♦తుండు గాఁగఁ
గీ. గల్యబాలపరుని దివా♦కన్యఁ గూర్చి, హారతులొసంగఁజన్నలా♦స్యాకరదశ
శతమణీదీపవర్తికాం♦చననుపాత్ర, యన సహస్రికరుం డొప్పె ♦ నంబరమున.

గణోదయము, ఆ 2 పద్య 45.

చ. అలయక బాలసూర్యుఁ డుదయాద్రిశిఖాంగణమందు నాడుచున్
జెలువుగఁ జూపపద్మినుల♦చే నసరోరుహవక్త్రిహాసమున్
గలుఁగగ వీక్షితుండగుచుఁ ♦ గమ్రిఖగధ్వనిఁ జేరఁ బిల్చున
ట్లలరు నభోంకమందునిహి♦తాగ్రకరుండయి యొప్పె లీలతోన్. 1239

శిశుపాలవధ, ఆ 3 పద్య 36.

సీ. ఆకాశవాణినో♦త్యునఁదాల్చు తమ్మికేరి,పుల గొప్పనింబోలి ♦ పూస యనఁగ
వేలుపుదారకోమ్మ ♦ మేలి ముత్తెపు పేర్లనొగి కొల్కి-బెట్టిన ♦ పగడ మనఁగ
విమలరంభాలలా♦టమున చుక్క-తెఅంగ, నుకూర్చినట్టి కుం♦కుమ మనంగ
సముచితూదనునిక్రో♦న్ననతోఁటలోఁబూను,గొరలు దాలిమ్మపూ♦గుత్తియనఁగఁ
గీ. బూర్వదిగ్భామినీమణి ♦ పుష్పఁబోండ్లఁ, గూడి యాడెడు తరిమూల♦నూడి పడిన
రాజ తారుణవికచ స♦రోజ మనఁగఁ,బొగిక్కిళిరిదోఁచెనంభోజ♦బాంధవుండు.

నీలకుంతలావిలాసము.

ద్విపద. తనయుని పెండ్లికి ♦ ధరణీశ్వరారి, ఘనతఁ గట్టిన మేలు♦కట్టో యనంగ
నిందీవరాక్షితో ♦ నెలమిజయంతుఁ, డుంది వరుంబు ♦ లాడెనో యనఁగ
నిల ధరేంద్రములతో ♦ నింద్రుండు పోరి, జలజల రక్తంబు ♦ స్రవ్వెనో యనఁగ
నరుణోదయంబయ్యె ♦ నంతలోపలను, వరవై భవంబున ♦ వాసవుఁడిడిన
కొలువులో జగజంపు♦గొడుగోయనంగఁ, జెలువొప్పుపూర్వాది♦శిఖరంబుమీఁదఁ
జలమున హరివేయు ♦ చక్రమో యనఁగ, జలరాశిపుట్టంబు ♦ సతిధరియించు
పొలుపొందు పాపట ♦ బొట్టో యనంగ, బలభేది మెడనున్న ♦ పతకమోయనఁగ
నటనతో నిందుని ♦ నాతిపై నున్న, పటువైన చెంగల్వ ♦ బంతియోయనఁగ
భానుఁడప్పుడు తూర్పు♦పర్వతంబునకు, మానుగాఁజనుదెంచె♦మహిలెల్లఁబొగడ.

చలచరిత్రము, చ. రా. ప్రథ. భాగ.

ఆ. వెచ్చకాండ్రిమదుల ♦ వేదుక డిందంగ, పాఱు లలరి పగటి ♦ పనుల కడర
పడిగఁ గాఁపువారు♦పనిపాటలకుఁ బోవ, తూర్పుకొండమీఁదఁ♦దోఁచెఁబొద్దు.

రసికజనమనోరంజనము, ఆ 4 పద్య 51.

మధ్యాహ్నము.

:o:

సీ. పద్మినీపద్మాత ♦ పత్త్రంబు శిథిలవ, తాగ్రమ్మై రాయంచ ♦ యూళ్ళియించెఁ
చాలుస్రవత్ఫేన ♦ జాలంబుతోఘోణి, పంచలగొంపిగ ♦ లంచియాడె
దూరోద్గమద్దావ ♦ ధూమముంబుచిమ్మి, నెమ్మి లోపొదనుండి ♦ నిక్కి చూచె
జవరస్థజలము సా♦సానాశమునఁబీల్చి, సామజంబిరుపక్క ♦ జల్లు కొనియె
గీ. సరసిపైనీరు పలసల ♦ జెరలె విపిన, సకలవీథులనిర్మృగో♦చ్చయము లయ్యె
నుష్ణమధ్యాహ్నమీదినుఁడు♦మధురవాణి, యగ్నిమోచ్చెబథళిమ♦మపనయించు.

పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 1 పద్య 136.

సంధ్యారాగము.

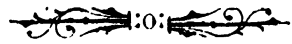

చ. నురుచిరతారకాకుసుమ ♦ శోభి నభోంగణభూమిఁ గాలమ
న్నరువపుసూత్రధారి జత ♦ నంబున దిక్పతికోటిముందటన్
సరసముగా నటింపఁగ ని♦శాసతికెత్తిన క్రొత్తతోఁపుఁబెం
దెరయున నొప్పు సాంధ్యనవ♦దీధితి పశ్చిమదిక్తటంబునన్. 1244

నృసింహపురాణము, ఆ 3 పద్య 78.

గీ. వామనానేకపముచక్ర♦వాళకుధర, ధాతుతటముగోరాడుచో ♦ దరులుఁ జిగి
కూలుటయు మింటికెగసిన♦ధూళి వోలెఁ, బర్వె నెఱసంజవడమరఁ♦బట్టుగొనుచు.

పిఠాపురి.

చ. తరువులయందుఁ బల్లనప♦దస్థితి నద్రిలయందు ధాతుబం
ధురగతి నంగనాజనపృ♦ష్ఠస్తనమండలిఁ గుంకుమంబునై
పరఁగుచు సాంధ్యశోణిమవి♦భానురమై జలనాదదిక్తట
ద్విరదము కుంభసంభవన ♦ పీనగభద్రుధిరంబునాఁ దగెన్. 1246

భాస్కరరామాయణము, యుద్ధ, పద్య 2633.

చ. పరిమదమదాదిరేకమునఁ ♦ భాసివిలాసవతీకదంబకం
బుమిసిన తమ్ములంపుఁగఱ♦యోయన నింగిలికంబుఛాయచేఁ
గమిసిన దాసనంపుఁబువ్వ♦కాంతికిఁడాసిన కూర్మిచుట్టమా
కోమరున సంజ యంబరము♦కొంగుననూన్చెఁ గునుంభరాగమున్. 1247

శ్రీ మేశ్వరపురాణము, ఆ 2 పద్య 29.

క. నుందగసాయంసంధ్యా, పందనవిపాగ్నిహోత్ర♦ పజ్రిహతోద్య
స్కందేహానురరక్త, స్యందముకిరియాఁ గెంపుసొంపె♦సఁగెనపరదిశన్. 1248

భాగవతము, స్కం 10 పూర్వ, పద్య 1283.

చ. తనువున నంధకారపుము♦దం బలమి వ్వనుభద్రదంతికి
న్మొనసినఁ జిందరేఁగి తప♦నుండనుమాపుతుఁ గ్రుంకుమెట్టలో
యి నురులనైచినన్మొగిలి ♦ యుచ్చట నెత్తురు గ్రిక్కినో యనన్
మనుఁగపగోరగింపఁ బొడ♦కట్టెసముజ్జ్వలసాంధ్యరాగముల్. 1249

పారిజాతాపహరణము, ఆ2 పద్య 32.

సీ. రవిబింబపతనదీప్తోగ్రపయోధిగర్భని,ర్గతశేషఫణిఫణా♦రత్నరుచియొ
దివసాపసానసం♦దీప్తాస్తగిరిశిఖా, జ్యోతిర్లతాప్రతా♦నాతపంబొ
తపనధూర్దండని♦ర్గళితదిక్తటదృశ్య, కమలజాండకటాహ ♦ కనకఘృణియొ
చండీశ తాండవో♦త్సనసంభృతతుపా, హస్తాగ్నిదీపగ ♦ భస్తిచయమొ
గీ. దాగ్నిదాహచ్ఛిదాతని♦దాగ్నిమదప, దంజనాలానమూలళ♦య్యాఖిధాన
వారుణాధ్వారణాకల్పి♦తోరుశోణ, మృత్తికారాశియో యన ♦ మెఱసె సంధ్య.
మనుచరితము, ఆశ్వ పద్య 17.

క. తొట్టుకొని సంజకెం ప, ప్పట్టున రవిఁబాసి సితగ♦భస్తినెడుగుకో
నట్లై సిరివచ్చుటకు నై, పట్టిన కెంబట్టుదిడ్డి♦పాలకిఁబోలెన్. 1251
రామాభ్యుదయము, ఆశ్వ పద్య 92.

సీ. వనజాలయముమూసి ♦ యినుఁజూడఁ దిలకించు, లలితాబ్జినీరాగ ♦ లక్ష్మియనఁగ
ఘనవదాయసపట్టి♦కఁదమోంజనముపట్ట,నవరాశయిడిన దీ♦పార్చి యనఁగఁ
గప్పుచూపుచుఁ బాంథ ♦ గణము నేఁచుపగిదోప,కరిమేనిధాతుశృం♦గార మనఁగ
ద్విజనూక్తిఁ బతిరాక ♦ దెలిసి మో మెత్తి రా,తిరిసహించుకాశ్మీర ♦ తిలక మనఁగ
గీ.సమయమృగహృతరవిరఘూత్తమునిసతిఁబర్ణి,భామయిఁదమోనిశాటుండు♦పరవకుండ
నలదామంబులోఁడాఁచి♦ యమరులిడిన,పంచనాగౌరగాతిగినా ♦ వఱలె సంధ్య.
వసుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 7.

మ. ఇనుఁ డత్యుత్కటతేజుఁడైమెలఁగి భూ♦యిష్టానురాగంబునన్
దనుఁ జేరం జనుదేరఁగా నపరిది♦క్కన్యశిరోరత్నమై
త్తినినీరాజనమో యనం దదనుప♦క్తింబుట్టురాగంబుత
త్కనదాశాసతి మేనఁ బల్వికిసినాఁ ♦ గన్పట్టెసాంధ్యద్యుతుల్. 1253
ఘటికాచలమాహాత్మ్యము, ఆ 2 పద్య 106.

సీ. పాటలంబులపన్నె ♦ తేటమంకెనలిం,కము.....విద్రు♦మములసొబగు
పద్మరాగంబుల ♦ పసపిగియంగుచ్ఛాయ, కుసుమమొప్పిదముకుం♦కుమముచెలువు
లత్తుక చెన్నుప♦ల్లవసముల్లాసంబు, కాశ్మీరజాంగరా♦గంబుపూత
చక్కఁదనంబుహాం♦సములచంచుసూర్తి. పటుపలాశద్రుమ ♦ ప్రసవకాంతి
గీ. బింబఫలవిభవము చంది♦రంబుగీవి, యాదిగాఁగలరక్త(పదా)ర్థసమితి
నలుపకేలికినొకచోట♦నలమికూ(ర్చె), ననఁగఁజెలువొందెనెఱసంజ♦యపరదిశను.
ఉద్భటారాధ్యచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 35.

శా. తపనుఁడప్పన నేయఁ ♦ బద్మసుగ్రహాగ్ధ,మటుదోచుఁచటులార్భ♦టార్చియనఁగ
నక్కుండు విష్ణుఁడై ♦ యరుగుతోడనఁ జను, పతగశేఖరుగరుత్ప్రీతి యనఁగ

లోకబంధునకు రత్నాకరుం డెదురేగి, బడిసిపైచినమణిపర్యంచి యనఁగ
నినునిరాకకు దిగంగనపొంగ వెలిఁజిమ్మ, తదనురాగరసాంబుధార యనఁగఁ
గీ॥ వరుణతారాతికన్యాను ♦ సరణకరణ, సమయకాముకసముచితే ♦ క్రమవిరచిత
జవమనఃకీర్తిసపదిసాఁ♦ఱొత్కృతారు, ణావయవదివ్యశక్తినా ♦ నలరె సంధ్య. 1255
లక్ష్మీవిలాసము, ఆ4 పద్య 38.

గీ. అబ్జబాంధవవిగహాభ్ధ♦రార్త మైన, జలధివల్లభదిశయను ♦ చందమ్రిముఖికి
నపుడొనర్చినకిసలశ♦య్యయును బోలె, గుంజపుంజారుణశ్రీల ♦ సంజ దనరె. 1256
పరమయోగివిలాసము, ఆ 3 పద్య 227.

చ. తిమిరపుదాడికాఁడు చను♦దేరఁదొడంగెను నాకెదుర్వఁగా
సమయముగాదు గూఢతర ♦ చర్యనువర్తిలి వేగవచ్చెదన్
రమణఁదమోనుదాశ్రియము ♦ నన్నిలుమంచును సైజతేజమున్
గమలహితుండునిల్పెనఁగ♦గాఁ బొడకట్టెను సాంధ్యరాగముల్. 1257
విప్రనారాయణచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 23.

చ. సమయభీషగ్వరుండపర♦శైలపుఁగుప్పె దినేందుఁడన్ రసేం
ద్రిము నిడి పైఁదిదూర్ధ్వకర♦తామ్రశలాకఘటించి వహ్నియో
గము నొనరింప సిందురము♦గాఁ బయికిం బ్రసరించెనాఁగరం
బమరెను సాంధ్యరాగము న♦భోంతెరదంతురితాంశుభాగమై. 1258
ముకుందవిలాసము, ఆ 3 పద్య 41.

గీ. రాజు కువలయ మలరింప ♦ రాఁడలంచు, నెంచి సమయాధికారి గ♦ట్టించినట్టి
భవ్యకవ్వారతోరణ ♦ పంక్తియనఁగ, సాంధ్యరాగముఁవిలసిల్లె ♦ సాంద్రిముగను.
రాజశేఖరవిలాసము, ఆ 1 పద్య 127.

సీ. చరమాద్రిశిఖరసం♦చరదభ్రిచరవధూ, శ్రోణిగట్టినతోఁపుఁ ♦ జీర లనఁగ
నంబరారణ్యభా♦గంబునఁ దఱుకొత్తు, గుజ్జులేమావిచి♦గుళ్లనంగ
నంబుధీశ్వరురాణి ♦ హరాత్మ్యగర్భితైపై బొలుపారుజేగురు ♦ వూఁతలనఁగ
దిక్నతీమణులుమ♦త్తిలిచల్లులాడెడు, గడితంపుబగ్గుండి ♦ పొడు లనంగఁ
గీ. దిమిరమత్తేభరాజము♦ద్వృత్తి బయలు, వెడలుచో మేనఁ గనుపట్టు ♦ వితతమైన
కప్రభాచ్ఛటలనఁగన♦ఖండలీల, సంజకెంజాయలలరె దిశాముఖముల. 1260
రసికజనమనోభిరామము, ఆ 4 పద్య 94.

గీ. సవిధలబ్ధదిశేశ్వరో♦త్సవపరితప్త, వితతనిష్యందపశ్చిమో♦ర్వీధరస్థి
తప్రభాకరకాంతతా♦మ్రిప్రదీప్తి, మెండుకొనెనో యనన్ ధాత్రి♦మెఱసెసంధ్య.
రామచంద్రోపాఖ్యానము, వా॥ వేం॥ ఆ 4 పద్య 107.

చ. దినకరుచెంగట న్వరుణ ♦ దిగ్వణికామణిరూపవైఖరుల్
గొనబుగఁ జూపి యంత రవి♦కూరిమి మేచ్చికనుంభచేలమి
చ్చిన నది మేల్ముసుం గిడుచుఁ ♦ జెన్నువహింప బహిర్గతంబులై
యొనరు తిదీయశోణరుచు♦లోయనఁ గన్పడె సాంధ్యరాగముల్. 1262
కృష్ణార్జునచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 145.

మ. అపరాద్రీధవిభుండురాకతతిచా♦యానకోసంగస్తదే
హపరార్థుండగుచున్ విరావయుతుఁడౌ♦టాలించి మేలెంచి కా
లపయోజాతృఁడు లీలఁ దద్గ్రహము దూ♦లన్ సూర్యచక్రింబునై
చి పడంగొట్టగ జిమ్మ రక్తమన మిం♦చెన్ సాంధ్యరాగం బొగిన్. 1263
కృష్ణాభ్యుదయము, ఆ 1 పద్య 75.

ఆ. ఇనసమాగమమున ♦ కెంతయు రాగిల్లి; వరుణదిగ్వధూటి ♦ వన్నెమీఱఁ
గటితటంబునందుఁ ♦ గట్టిన కానుంభ, వస్త్రమో యనంగ ♦ పఱలె సంధ్య.1264
గోపీనాథరామాయణము, యుద్ధ.

ఉ. వారిజసంభవాఖ్యవన♦పాలకనిర్మితమా వియత్తల
స్ఫారతరాటవీస్థలిని ♦ బశ్చిమదిక్కు-నుపేర నొప్పి పెం
పారెడు చూతజాతము ది♦నాంతవసంతపువేళఁ దోఁప సం
ధ్యారుచిజాలకైతవము♦నం జిగురించి తనర్చె మెండుగన్. 1265
నయనోల్లాసము, ఆ 3 పద్య. 100.

చ. భువిఁగలవీరులండఱు న♦భోమణియుంజనఁ జూచితాళిమిం
బవిసితొఁగింగి వోర్చిఁజొర♦బోఁవిధంబునఁ గ్రుంకుభానుపై
గవిసినరక్తధాగలనఁ♦గా జరశాతపముల్ చెలంగుచున్
భువనములెల్లనిండెఁ గుల♦భూధరగైరికమండలద్యుతిన్. 1266
విశ్వకర్మపురాణము, ఆ 5.

గీ. లేపనపుడునిశానర్త♦కీవధూటి, నాట్యమొనరింపఁదలఁచిముం♦దరనుతోఁప
దీపయమర్పించెనో నాఁబ్ధి♦దీప్తనుగుచు, సాంధ్యరాగంబుపాగ్దిశా♦సరణిఁబర్వె.
ద్రౌపదీపరిణయము.

పీ. పాటలంబులవన్నె ♦ తేటమంకెనలబింకము.....విద్రు♦మములసొబగు
పద్మరాగంబుల ♦ పసపిఱియంగుచ్ఛాయ, కుసుమ మొప్పిదముకుం♦కుమము చెలువు
లత్తుక చెన్ను ప♦ల్లవసముల్లాసంబు, కాశ్మీరజాంగరా♦గంబుపూత
చక్కఁదవంబుహాం♦సవ్రజచంచున్భాగ్రి, పటుపలాశద్యుమ ♦ పిసవకాంతి

గీ. బింబఫలవిభవంబుచం♦దిరముఖీవి, యూదిగాఁగల రక్త ప♦దార్థసమితి
నలువకేలికినొకచోట ♦ వలమికూర్చె,ననఁగఁజెలువొందెనెఱసంజ ♦ యపరదిశను.
ఉద్భటారాధ్యచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 35.

క. హారిదశ్వకరగ్రహణ, న్మిగిరయుగుపరాశగని వి♦బుధసంతతియం
బరమునసంతముబనిం,చిరినాసంధ్యపిభావి♦శేషమువొలిచెన్. 1269
సర్వకామదాపరిణయము, ఆ 3.

సూర్యాస్తమయము.

ద్విపద. అంచితకతినపుం♦ఖాస్త్రాంశుతతుల, మించి రాపణునిత♦మోగుణం బణఁప
భీమపరితాపసం♦స్పృశుఁడై యున్న, రాముఁడేచాలుదు♦ర్వారుఁడన్మాడ్కి-
ఘనతరంబగుతన ♦ కరములు ముడిచి, వనజాప్తుఁడపరది♦గ్వనధిలోమునిఁగె. 1270
రంగనాథరామాయణము, రంగ యుద్ధ.

గీ. కమలినీకాంతయెంతయుఁ ♦ గందివంద, వారుణీసక్తుఁడై పసు♦ప్యయము చేసి
యరిగినట్లు పరాగిస్తె ♦ యంబరంబు, దొఱఁగి పశ్చిమజలధిలో ♦ నుతికెఁ దరణి.
వికర్తమనేనము.

గీ. విపులతరమైనకమలినీ ♦ విరహ మంది, పల్లవారుణభానుర ♦ పటలమమర
నంగజాగ్నికి నోర్వని ♦ యట్లపోలె, వనజినీపతివారాశి ♦ మునిఁగె నంత. 1272
భాస్కరరామాయణము, యుద్ధ, పద్య 2634.

సీ. కడపంగరాకున్న ♦ కాలఖడ్గముచేత, బగలింటితలనేలఁ ♦ బడినయల్లు
సాయంతనంబాను ♦ జాలరిజలధిలో, ఁచరింప పలడిగఁ ♦ బాతినట్లు

మూఢవైనయకాశ ♦ భూరుహంబున సంధ్యఁ,గొనయంగ గొలదెవ్వి ♦ కూలినట్లు
శరమదిగ్భేతాళ♦కరమునవరుణుండు, గడివెట్టఁ బొలపొట్ట ♦ నడఁగినట్లు
గీ. క్రుంకుగుబ్బలిపారకి ♦ కొప్పరించి, పట్టఁజాలక వైచిన ♦ బ్రద్దపరికిఁ
బాటియగుచు మురపొత్తు ♦ పల్లెరంబు, భానుమండలమంతఁజూ♦పట్టదయ్యెఁ.
ఉత్తరహరివంశము, ఆ 4 పద్య 271.

గీ. గగన యానవేగంబునఁ ♦ గలమరించి, కడుపునిండంగఁ గ్రోలిన ♦ కమలమధువు
గక్కికొనోనాఁగ గగనమా♦ర్గంబునందు, భానుబింబంబురక్తాభ♦పంబుఁ గాసె.
శివరాత్రిమాహాత్మ్యము, ఆ 3 పద్య 92.

మ. గగనారణ్యచరాంధకారగజమున్ ♦ గాలాహ్వయవ్యాఘ్రుఁడ
చ్చుగఁ బట్టం గమకించి మచ్చిడుటకై ♦ చూతాంకురక్రేణిచే
నొగిఁ గల్పించినకందుకంబనఁగ నూ♦ర్యుండంత వీక్షింపఁగాఁ
దగె మందపరిభతోడఁ బశ్చిమమహా♦ధాత్రీధరేంద్రంబునన్. 1275
భాగవతము, స్కం 10 పూర్వ. పద్య 1286.

చ. ఉదయముషం దలిర్చుదిశ ♦ నొల్లక తన్వనుహీనుఁజేయుచుం
గదిసిపరీతిచిఁజెందె దిన♦నాథుఁడు భూరమణుండు సంరతా
భ్యుదయముఁ గోరుచున్నసతి ♦ నొల్లక తన్వనుహీనుఁ జేయఁగా
మదిఁ దలపోయు వారసతి ♦ మక్కువఁ జెందిన లీల నత్తతిన్. 1276
విక్రమార్కచరిత్రము, ఆ 6 పద్య 108.

ద్విపద. భవచండతాండవ ♦ భ్రమణవేగమున, దివినుండి పడినయం♦దియయనఁబోలి
కిరణజాలంబుల ♦ కెంపుసొంపెసఁగ, నరుణబింబము పశ్చి♦నాంబుధిఁ గ్రుంకె.
హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, (గౌరన) భాగ 1.

శా. శ్రేణుల్ గట్టి నభోంతరాళమునఁ బా♦యంబ్రక్కులుస్థాంశుపా
షాణవ్రాతము కోణ్ణ మయ్యె మృగతృ♦ష్ణావార్ధి లీంకెం జపా
శోణంబయ్యెఁ బతంగబింబము దిశా♦స్తోమంబుశోభాచరి
త్రాణం బయ్యె సభోజనుండములు ని♦ద్రాణంబు లయ్యెం గడున్. 1278
మనుచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 12.

మ. వికసిల్లంబ్రజ చక్రిపాలనము గా♦వించెం గరవ్యాపృతిం
కకుబంతంబుల నాక్రమించెఁ బొగ్డగం♦గాసోదె వర్ణాళిఁ గాం

తికిఁ బాపెం బెఱరాజకోటిఁదుది శాం ♦ తిం బొందె దైవంబునేఁ
తకుఁ దాపం బిఁక నేలనంగ నిమఁడ ♦ స్తపాత్రుఁడయ్యెం గడున్ 1279
,, ,, ఆ 5 పద్య 32.

గీ. కలువచెలిదొంగరాయిడి ♦ గలుగు నింక, ననుచు మునుమున్నచద్మని ♦ దనవికాస
ధనమునిచినీటనిడురాగి♦తార్పువోలెఁ, బడియెఁబడమటికిడలిలోఁ♦బడ్మహితుఁడు.
రామాభ్యుదయము. ఆ 2 పద్య 91

ఉ. అంబుధిలోని కంతటను ♦ హంనుఁడు డిగ్గె దినాంతమజ్జనా
ర్థంబునుబోలె నట్టియెడఁ ♦ దత్తటినాఅఁగఁ గట్టినట్టి ర
క్తాంబరమో యనంగఁ దన♦రారెఁ గడుం గడసంజతోవి యం
తం బొడనూపెఁ దారకలు ♦ తత్పదనోద్గతబిందులోయనన్. 1281
ప్రభావతీప్రద్యుమ్నము, ఆ 4 పద్య 117.

గీ. సరగ మిన్ననుకమ్మరి ♦ సంజకొలిమి, పెట్టుగాఁ గాల్చి బంగారు ♦ చుట్టువాలు
పదునువెట్టఁగఁ గొనిపోయి♦పట్టలేక, విడిచె ననఁ బొద్దుపడమటి♦కడలిమునిఁగె.
యయాతిచరిత్రము, ఆ 2.

క. కమలినిఁ బొమ్మని కరముల, నిమురుటఁ దప్పదియువారు♦జీపరిచయదో
షమునకు రవిపాత్రయచ్చి,త్తమొనర్చుకొనె నన నపర♦ధరమునఁ బడియెన్.1283
చిత్రభారతము, ఆ 6 పద్య 103.

గీ. అపరదిగ్వారసతి రవి ♦ యనెడు పటుని, రాగయుతుఁడైననేకాంబ♦రంబుచిక్క-
నిర్వనునిఁ జేసి కడురశ్మి ♦ పర్వ రాజు, వేగ రాఁదెల్సి తనయిల్లు♦వెడలఁద్రోచె.
షట్చక్రవర్తిచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 41.

చ. ఉదయధరాధరంబుసయి♦నుండి హుటాహుటి నేఁగుదెంచుచో
నొదవినదప్పిఁ బల్చిమమ♦హోదధితోయముఁ జూచి శీఘ్రతన్
గదియఁగనీఁడ్చెనేమొ తుర♦గంబులుతద్గిథమంచు భూజనుల్
మదిఁ దలపోయ వ్రాలె రవి ♦ మండలమజ్జలధీశుదిక్కునన్. 1285
పరమయోగివిలాసము. ఆ 3 పద్య 225.

చ. తరుణవయస్కుఁడైనహిమ♦ధామునిమీఁద మనంబు నిల్పి యం
బరసతిదన్నువృద్ధనుచు ♦ మానఁదలంచినఁ జాల సిగ్గునన్
ద్వరితగతిన్మనింగినవి♦ధంబునఁ బల్చిమవార్ధిఁ గుంకె భా
స్కరుఁడు గుముద్వతీతతి న♦గంగ వికాసకళామిషంబునన్. 1286
హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, శంక ఆ 1 పద్య 221.

గీ. ప్రామినుకుమానికమ్ములు ♦ భారమైనఁ, దరణిశరనిధిమునుఁగఁగా ♦ సరగఁ దిగిచి
వేయఁబోల్ పైవనుతతినా ♦ రాయణుండు,కాకది కృపీటజాతాప్తి ♦ గాంచనేమి.
సారంగధరచరిత్రము, చే॥ వేం॥ ఆ 3 పద్య 24.

గ. దోషాకరముఖదర్శన, దోషమునకు భీతి నొంది ♦ తొలఁగినమాడ్కిన్
బ్రోషితుఁడై యఖిలజగ, ద్భూషణుఁ డరుగుండు గ్రుంకెఁ ♦ దోయధిలోనన్.
మత్స్యపురాణము, ఆ 4 పద్య 69.

మ. పరసీజోద్భవరుక్మకారకుఁడు ఘ♦సశ్రీమణిం బేర్మితో
గర మింపొంద నలంకరించుటకు వే♦గం గాచి తానీటిలో
బరగన్ ముంచినయట్టి మేల్మియగుబ♦ల్బంగారపుంబూదెయ
న్కరణిన్ భానుఁడు పశ్చిమాంబునిధిఁజ♦క్కం గ్రుంకె నొక్కమ్మడిన్. 1289
రాజశేఖరచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 126.

చ. సమయభటుండుపూర్వనగ♦సానుతటంబనుకొత్తళంబునన్
ప్రమదముమీఱనిచ్చి యల ♦ పాపపుఁజీకటిసోఁకుమాఁకఁ బై
నమరపడిన్నిగుడ్చిన వి♦యన్మయమైనపిరంగిగుండునాన్
గమలహితుం డఖండగతిఁ ♦ గ్రక్కునఁ బశ్చిమవార్ధిఁ గ్రుంకినన్. 1290
విష్ణుమాయావిలాసము, ఆ 1 పద్య 190.

మ. స్ఫురితాంభోరుహజాతభావముదయం ♦ పున్ జోకలన్ దెల్పి యు
ర్వర కొక్కమ్మడిఁ బిట్టు పట్టపగలు♦గ్రిసూర్తి నూచించి సా
గరశాయిత్వము వాసరాంతమునవే♦డ్కంజూపఁ జింతించియో
యరవిందాప్తుఁడు వేగఁ జేర్చెఁ దన మే♦నంభోధిమధ్యంబునన్. 1291
చంద్రాంగదచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 45.

మ. అపరాహ్ణంబనువర్ణకారుఁడు ప్రతీ♦చ్యంభోజపత్రాక్షి క
చ్చుపడన్ జందురుకావియంబుదపట♦స్తోమంబున న్నించఁగా
నపరాబ్ధిస్థలి నుంచు కుంకుమరస ♦ వ్యాకీర్ణకుంభంబునా
దపనుండస్తవనుంధరాధరముచెం♦తన్నిల్చి గ్రుంకె న్వడిన్. 1292
పరిబంధరాజవేంకటేశ్వరవిజయవిలాసము, పద్య 58.

గీ. రిక్కరాయఁడు దమిమీఱ♦రేచెలందిఁ, బెండ్లి యగునని కడయను♦పేరటాలు
మొనసి రొయ్యేనినీటికై♦ముంచు పసిఁడి,కుండయనఁబ్రొద్దుమున్నిటఁ♦గ్రుంకెనంత.
అచ్చతెలుఁగురామాయణము, అయో. పద్య 12.

చ. చీరమనఁగాగ్రశృంగపటు ♦ సంకషణక్రియలన్ లసద్వనూ
త్క్రరములు చిందఁగా వెదక ♦ తత్కలభూములడిగ్గినోయనన్
సరసిరుహాప్తమండలము ♦ జూ చెనునిష్ణుపదంబువీడి యొ
వ్వరికిఁదరంబు? కాలకృతవంచన♦కున్ వెలిగా మెలంగగన్. 1294

కార్తికమాహాత్మ్యము, ఆ 4.

మ. స్వకవిద్యోతవసుప్రజంబడరస♦ర్వంబున్ బరఖ్యోణిభృ
న్నికటోద్యత్కటకంబుఁ జెందియు ఘనా♦నీకానురాగాదియై
సకలోర్వీజనసేవ్యుఁడయ్యి నినుఁ డెం♦ఱుం భూరితేజుండు శ
త్రుకులాంతస్థితుఁడయ్యుఁ బూజ్యుఁడె కదా ♦ రూపింప నెవ్వారికిన్. 1295

భోజనుతాపరిణయము, ఆ 5 పద్య 4.

మ. ధరణీభీమతమంబుమాపి కుముదా♦ధారపరిభల్వాపి దు
స్తరభీచక్రము లేపి పద్మినికిఁ బాం♦చాలత్వముం జూపి భా
స్వరలీలన్ వనురా జనందగి సదా ♦ సన్మార్గవృత్తి న్మహో
విరతిం బూని యినుండు నేరఁ దుదఁ బృ♦థ్వీభృద్వరావాసమున్. 1296

రుక్మిణీపరిణయము, స. భ. ఆ 2 పద్య 285.

చ. సరసిజబాంధవుం డపుడు ♦ చక్రిధరత్వముఁ బూని వేగమే
శరనిధిఁజెంతఁ జేరఁజని ♦ చాఁగిలిమొక్కి కృతాంతుఁగా ననున్
గరుణనుబోలిపుమం చని డొ♦కారముచొచ్చెనొ నాఁగ మెల్లఁ ద
త్పరిసరభూముల స్వెలిఁగి ♦ తజ్జలరమ్మునఁ గుంకె గొబ్బునన్. 1297

పార్వతీపరిణయము, ఆ 5.

చ. అవికిరణాభిముఖ్య మపు♦డందక నూఱును వేయునైకరం
బు వెలయకుండునట్టి దళ♦ముల్ గలయాశరజాతముల్ వెడం
గువలయ మంతలోఁ దెలివిఁ♦గూడెను రాజమహోదయార్థివ
స్తవునకు మేలుగాఁ దె మటి ♦ సాంపటిపంకజముల్ కృశించుటల్. 1298

లంకావిజయము, ఆ 2 పద్య 126.

శా. ఆరసిచూడ రజోరుణా♦వరణదీని, నంటఁగాఁగూడదనక లో♦లోత్కృఁ డగుచు
పగలు పద్మినిగూడిన ♦ పాతకంబు, దివసమణికిప్రకాశతఁ ♦ దేకయున్నె. 1299

రంగరాయచరిత్రము, ఆ 3.

చ. సమయమహేంద్రజాలకుఁడు ♦ సారసమిత్రుఁడనేటిపద్మరా
గము వెస మాయఁజేసి కుతు♦కంబున హాయని నీలపంక్తులన్
భ్రమపడఁజూచి ఝాయనుచుఁ ♦ బల్కినుపాణులఁజేసి చూపెఁ జి
త్రమనఁగ బొద్దుగుంకెఁ దిమి♦రంబెసఁగెన్ దివినొప్పెఁ దారకల్. 1300

హంసవింశతి, ఆ 2 పద్య 173.

ఉ. వాజిమిత్రసింహము ది♦వస్పతిదిక్కరి నిర్గమించి దై
త్యారిపఁబాటపీస్థలిది♦నాఖ్యమదేభముపెంటనంటి తే
జాగమదం వెసంజరఁగు ♦ శైలతటంబునఁ జెంది సక్తర
క్తారుణదేహమై యరిగె ♦ నగ్గిరిమాటునకున్ రయంబునన్. 1301

చెన్నబసవపురాణము, ఆ 2 పద్య 256.

క. వనజరుచిఁ గొనఁగ సమయం,బునుచోరుఁడు రోదసీగృ♦హముఁ జొచ్చి భయం
బునఁ బఱప నడచుదీపం,బును బోల్పంబడుచుఁబ్రొద్దు♦పొటుకునఁ గ్రుంకెన్.

శుకసప్తతి, ఆ 2.

చ. కరమనురక్తుఁడై పరుష ♦ కాంతి వహింపక భర్తచల్లనౌ
కరముల బుజ్జగింప వినఁ♦గానక పద్మిని మోమువాంచెనౌ
కరమనురక్తుఁడై పరుష ♦ కాంతి వహింపకభర్తచల్లనౌ
కరముల బుజ్జగింప వినఁ ♦ గానక పద్మిని మోమువాంచునే. 1303

శకుంతలాపరిణయము, కృష్ణ. ఆ 2 పద్య 188.

చ. అదనను లోహకారుఁ డసఁ♦మాంబకధారికి పుష్కరాగ్నిసం
పదలీడుచకృిఘోరశిఖి♦పాకమొనర్చి మయూఖదంశికా
స్పదకలనంబునంగమిచి ♦ పట్టిపయోధిమహోగ్రధారలో
పదనిడఁ గూర్చెనో యనఁగ ♦ భానుఁడు గ్రుంకెఁ గ్రమక్రమంబునన్. 1304

యామినీపూర్ణతిలకావిలాసము, ఆ 4.

గీ. సరసతరపద్మినీదివా ♦ సంగమంబు, నేసి తద్దోషపరిహార ♦ సిద్ధి కొఱకు
స్నానమొసరింపఁగాఁబోవు♦చందమునను,బశ్చిమాంబుధిలోఁగుంకె♦భానుఁడపుడు.

బ్రహ్మోత్తరఖండము, ఆ 2.

సీ. అబ్జబాంధవుఁ డిట్టు♦లపరాబ్ధిఁ గ్రుంకఁగ, నపు డహిగిరినుండి ♦ నట్టి లక్ష్మీ
వెంటలైన సతులను ♦ ముచ్చటగాఁజూడ, హేమాంబరము ధరి♦యించిపద్మి

రాగిభూషణములు ♦ రక్తచందనమును, బనుపుఁగుంకుమఁ దాల్చి♦భక్తిమెఱయఁ
బ్పీమశాంతం ♦ చయనమై వచ్చినో, యనఁగ సంధ్యారాగ ♦ మతిశయిల్లె

గీ. నందుచేఁ బార్వతీపతిమ♦భూజ్జముఖుల, మణులభూషణములర క్తిమములుమించెఁ
బత్తులారత్నములఁజూచి♦ఫలములనుచు, మెక్కుటకుఁబోందుగతిచెట్ల♦మీఁదవ్రాలె.
వేంకటాచలమాహాత్మ్యము, ఆ 5.

చ. కుముదిని యందమెల్లఁ జెడఁ♦గొట్టె నితండని తన్నె జింగినన్
గుముదహితుండు రాజగుటఁ ♦ గొట్టునొ తిట్టునో యరిమ భీతిఁ బ
శ్చిమగిరిచాటుఁజేరె సర♦సీజహితుం డిల నున్నవేకదా
కుమతులు రాజభీతులయి ♦ కొండలఁ గోనల డాఁగియుండుటల్. 1307
కృష్ణార్జునచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 144.

సీ. కాలమాంత్రికుఁ డస్త♦శైలపీఠంబున, రవిబింబశక్తియం♦త్రంబునిల్పి
శ్రుతిహితద్విజరవా♦కృతిమంత్రము లెసంగ, హోమ్మారుహచ్ఛాయని♦ర్మాల్యముడిపి
హారిమారందధా♦రానందబొప్పుమల్, దొఱఁగఁ దామరకన్ను♦లఱుముడించి
కుసుమసంధ్యారాగ♦కుంకుమాంజలినిచ్చి, తిమిరోడుధూపదీ♦పము లొసంగి

గీ. చందుర్గొడనువెండిగిన్నెతో♦జందిక యును, పాయసంబు నివేదించి♦భ్రమరగాన
మమర కల్హారమంత్రిపు♦ష్పము ఘటించి, శివునపుడుగొల్చునరపతి♦చెల్వుఁగాంచె.
రాధాకృష్ణసంవాదము, ఆ 2 పద్య 130.

ఆ. వృద్ధి నొంగి రాజు ♦ వెనుకొని చనుదేర, నులికి గ్లానిఁ జెంది♦యున్నయినుఁడు
యాత్మతేజమెడలి♦యపరభూభృన్మణి, మఱుగుఁ జొచ్చె నది క్ర♦మంబుగాఁదె.
గోపీనాథరామాయణము, యుద్ధ.

మ. అనుజస్నేహితులైన కాముదులకా♦హ్లాదంబు లేకున్కి నె
మ్మనమందుండలపోసిరోసి నిజభ♦ర్మక్షేత్రనిస్తంద్రిసం
జనితోద్యత్కిరణాళిశాంతముగఁ దా♦జర్చించికోపంబుతోఁ
జనె నస్తాద్రి కనంగ భానుఁ డరిగెన్ ♦ సారస్యముల్ గుందఁగన్. 1310
కృష్ణార్జునసంవాదము.

చ. మొదలఁ బురందరాశఁ దగ ♦ ముట్టితి రాగముతోడఁ బద్మినిన్
బిదపఁ జమత్కరించితివి ♦ వేడ్కఁగరంబులు సాఁచి యింకనన్
బొదువకు మంచు దూఱుచు న♦పూర్వదిశాంగనకాలఁ దాఁచినన్
నదిమికయూపకద్రిపముఁ ♦ దాల్చెను నా నినుఁ డొప్పె రక్తమున్. 1311

ఉ. ఉదయమునొందెసానులకు ♦ నొద్దికఁ బద్మినిఁ దేర్చి తద్గృహం
బదపదనేసెఁ దత్కులవధూప్రభఁ దూలిచె నల్లె వారుణిం
దుదిఁ గనె నంచుఁ దన్ జనులు ♦ దూలఁగనాడిన నింద యోర్వకో
గొదగొని పశ్చిమాంబునిధిఁ ♦ గ్రుంకె సరోరుహమిత్రుఁ డత్తటిన్. 1312

ఉద్భటారాధ్యచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 33, 34.

ఉ. వేఁటతమిన్మహాసమయ ♦ వీరుఁడు బెల్వడి సంతసంబు బల్
పాటిలచందనంబునల ♦ పశ్చిమదిగ్వధసామజంబునుం
ద్రోటిడ దాని పక్కఁ దిగి ♦ వీడనిచాయల మందుగుం డనం
బేటతనంబుతోఁ జరమఁదిక్కునకున్ రవి సేరె నప్పుడున్. 1313

కవిజనచకోరచంద్రోదయము, ఆ 4.

ద్విపద. ఆకాశలక్ష్మీకర్ణావతంసంబు, పూర్ణకుటంబుగ జాతీఁపడినచందమున
నరుణమాకిరణంబు ♦ లల్పంబులగుచు, తరణిపశ్చిమపర్వఁతంబున కరిగె. 1314

నలచరిత్రము, చ. రా. ఆ 1.

క. చడమటిమల కడగుహలో, నడఁగిన యిరులను గడంక ♦ నవలికిఁ దఱుమన్
వెడలెడి పడువున నడిచెను, బడమటి కొండకుఁ బ్రొద్దు♦పడిఁ గెం పడరన్.

చ. అదనదితప్పి వేఁడివెలుఁ ♦ గత్తమిలన్ దడమెత్తపాముగా
ముదొరవిసంపుమంటలనఁ ♦ బొల్పగుఁ బద్మరసంజకావి, పైఁ
గుదిరినసంధిచీకటి తఁ♦గుంబొగయట్ల, చెలంగు నల్లత్రాఁ
చుదడములట్ల చీకటులు, ♦ చుక్కలొగిం దలమానికంబులౌ. 1316

రసికజనమనోరంజనము, ఆ 4 పద్య 3, 4.

తమోవర్ణనము.

:o:

చ. ఇనుఁ డొడఁగూడిరాకకుద♦ధీశుదిగంగనరాగమొందెనో
యన నెఱసంజవర్ణ్య మయ♦రాధిపదిక్కతి దానిఁ జూచి వం
దినఁదనుకాంతిమాసెనఁగ ♦ దెల్పుఁ జీకటి గప్పె నంబుజా
సనహరివిశ్వరూపయుగ ♦సంగమలీల నభంబు వొల్పుగాన్. 1317

కుమారసంభవము, నన్నె. ఆ 8 పద్య 90.

ద్విపద. ఖలుఁడైన యద్దశకంఠుని చేటు, దెలుపుట్టకై నిశీథిని కచభరము
శిఖదమైయుల్లస ♦ విరిసెనో యనఁగఁ, బరపొంది చీకటి ♦ ప్రబలమై వర్ధి. 1318
రంగనాథరామాయణము, రంగనా. యుద్ధ.

చ. తనకరయంగఁ దండ్రియగు ♦ తామరసప్రియుఁ డంతరించినన్
మనమున శోకవేగమది ♦ మానుపఁజాలక భిన్నమూర్తియై
వెనుకనవచ్చు నయ్యమున ♦ వీచులఁ బోలు తమంబు లెల్లచో
మునుకొని నిండఁబర్వె నతి♦మోహతరస్థితిభాసమానమై. 1319
భాస్కరరామాయణము, యుద్ధ. ఉద్య 2639.

ఉ. కాలకిరాతపాదతల ♦ ఘట్టనఁజేసి వియద్వనీమహా
కాలఫలంబు భాస్కరుఁడు ♦ గ్రక్కున నస్తమహామహీధర
స్థూలశిలాస్థలింబడియెఁ ♦ దోరములైన తదీయబీజముల్
నీలరుచుల్ వడిన్ జెదరె ♦ నింగిననచ్ఛతమశ్ఛలంబునన్. 1320
శృంగారనైషధము, ఆ 8 పద్య 164.

సీ. అభ్రతాపింఛవ♦న్యాస్థూణిరోదసి, కాపాలికమషీవి ♦ లేపనంబు
దివసాబ్జముకుళనో♦ద్ధితభృంగతతివారు, ణీపరిపాప్తసూ♦ర్యాపకీర్తి
చకోరదాంపత్యవి♦ముగజన్యభిసారి, కాతనుమేచక ♦ కంచుకంబు
కాలగోపాలక ♦ కంబళంబు రమాకు,మారనాసీరధా♦గరజంబు
గీ. నిఖిల దిక్కాంతరాముఖ ♦ నిర్గలపరి,ష్వక్తకరిష్ణుటానటనభృ♦మ్రదోప
నీలకంఠకలాపంబు ♦ నిండఁ బర్వెఁ, గౌశికప్రియతమమైన ♦ గాఢతమము.1321
వరాహపురాణము, సం. మ. ఆ 4 పద్య 141.

సీ. దినవారిరాశిమా ♦ పనుమూనిగ్రోలంగ, నదుగునఁగనువట్టు ♦నస లనంగ
గ్రుంకుమెట్టడవిగా ♦ లోకనినసంధ్యనహ్నిఁ, బొడమినదట్టంపుఁబొగ యనంగ
దనమణినడిపోవ ♦ ధరణీతలంబున, నెమకంగవచ్చిన ♦ నింగి యనఁగ
నలచుక్కలనియెడి ♦ వలరాజుగెలుపువా,ర్ధిలియఁ బూసినమషీ ♦ లేప మనఁగ
గీ. వృద్ధవారవిలాసినీ♦వినరమునకు, నఫలితంకరణోపధం♦బనఁగజార
నలినముఖులకదృశ్యాంజ♦నంబనంగ, నంధకారంబు జగమెల్ల ♦ నాక్రమించె.1322
పారిజాతాపహరణము, ఆ 2 పద్య 34.

క. బహుశిఖజలప్లవమాన, గ్రుహిణాండమునెమ్మయుతీకి ♦ రూక్షార్కవిభా
రహితతఁ గాటుకపట్టెను, గహిచెడియన నంధతమస♦రానులు చెరసెన్. 1323
మనుచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 18.

ఉ. కాలసమాఖ్యచేనలరు ♦ కంచరవాఁడొక తామ్రపాత్రిము
ద్వేలసుధారుచిందనరు ♦ వెన్నెలసీసముఁ జేతు నంచుఁ బ్రా
ల్మాలిక తోమఁగా వెడలు♦మప్పున సర్వదిశాంతరంబులన్
మూలతమస్సమూహములు ♦ ముంచుకొనెన్ మఱియు న్సమగ్రతన్. 1324
సానందోపాఖ్యానము, ఆ 5.

క. కలయికలెడసినజక్కవ, చెలువల కన్నీటిపదను♦చే నెల్లెడలన్
మొలచెనఁగ నలుగడలన్, బలిసి తమోలతలుబయలు ♦ పఱవిరిప్రాఁకెన్. 1325
రామాభ్యుదయము, ఆ 2 పద్య 93.

సీ. కలయిండ్లకరిగెడు ♦ కన్నుపుదొంగల, నీలికాసెలదీప్తి ♦ నిండెఁ గాక
గద్దించిచనుదుండ♦గపువేడ్కకత్తెల, మైలచీరలచాయ ♦ మలసెఁ గాక
ముకుళితవికసితాం♦బురుహోత్పలములకు, నెడయాడునలికాంతు ♦ లెసఁగెఁగాక
విటులకై మెండాడు ♦ వీథులజంతల, పెనుఁగాటుకలకప్పు ♦ చెరసెఁ గాక
గీ. వాఁడఁబాసెడు విరహిణీ ♦ వదనసమితి, కందుపొందుననగునల్పు ♦ గలసెఁగాక
కాని సాడింత దట్టమౌఁ♦గలదెమొదల, ననఁగఁ జీకటియంతంత ♦ కగ్గలించె.
కవికర్ణరసాయనము, ఆ 4 పద్య 90.

సీ. తమినవాల్యాజార♦తారతాళయుఁడైన, జంభారికిదిరత్న♦జాల మయ్యె
వల్లవీతతిఁగూడి ♦ మల్లాడు మాయగొ,ల్లనికిది చూడ క♦లాపమయ్యె
దారుకాపనమాని ♦ దారకాముకుఁడైన, పశుపతికిది గళా♦భరణ మయ్యెఁ
దారాభిసారసా♦దరతఁద్రిస్మరిన త,న్ముల్లదాయకిదియురో♦ముడి యయ్యె
గీ. నభిమతనవీనవరనిధా♦నాప్తిహేతు, దివ్యసిద్ధాంజనంబైన ♦ దీనిపంటి
యనుఁగుఁగనుఁగవ నెత్తుచే♦యరుదటంచుఁ,గులటలునుతింపదిమిరంపఁ♦గుంపులెసఁగె.
వసుచరితము, ఆ 4 పద్య 13.

క. ఇనుఁ డెత్తిపట్టఁబోలుం, దనకరముల మున్ను మిన్ను ♦ దానికి గుఱు తా
యన చన్న నదియు నిదిగో, ననయము వ్రాలె ననఁ దిమిర ♦ మడరె న్నిగులన్.
పరమయోగివిలాసము, ఆ 3 పద్య 228.

చ. తటియను లోహకారకుఁ డు ♦ దగ్గితఁ బచ్చిమశైలశృంగమున్
గుటిగొని వేలుపుఁదెరువు ♦ గొప్పపిరంగునఁ జాయమందులో
నొఱలెడు విన్నమానికపు♦గుండు ఘటించి యగాదు చేసినం
దఱిచుగఁ గమ్మ కొఁబొగల ♦ నంగ జగంబునఁ బర్వెఁ జీకటుల్. 1329
రసికజనమనోభిరామము, ఆ 4 పద్య 95.

సీ. రేరాయనికిఁబొక్కు ♦ తారావధూమణి, కటిచాయనునఁబట్టు ♦ గాధరింప
వేయుకన్నులవాని ♦ దాయ సెంచు సహల్య, నీలాలసరులంచుఁ ♦ బాళిఁ దాల్ప
దహను నాత్మఁ దలంచు ♦ తపసిరాయిల్లాండు, కప్పకుప్పసములు ♦ గా ఘటింప
శివునిమరుల్కొన్న ♦ వివిధతాపసకాంత, లిందీవరములుగా ♦ నెంచి ముడుప
గీ. నిగిడె జగములఁ గలకంఠ ♦ నీలకంఠ, కంఠకాదంబకరదంభ ♦ ఖంజనాభ
కజ్జలద్యుతిహారినీల ♦ ఘనతమాల, ఘోరరుచిపూరమగు నంధ ♦ కార ముడుపు. 1330

భోజనుతాపరిణయము, ఆ 5 పద్య 19.

క. ఇనుఁ డరిగె ననుచు సమయాం,గన నీలపటంబుఁ దాల్చి ♦ గలయూళలమే
కొనియెదుజారిణికైవడి, ననఁజీకటి పుడమిఁ జెలఁగె ♦ నతిబహుళంబై. 1331

బిల్హణీయము, ఆ 2 పద్య 22.

చ. దళితతమాలజాలముల ♦ దాయ నిశాచరకోటిమేలు క
జ్జలరుచితోడు ధూమవిధు ♦ సారథి రేయెలనాఁగచూర్ణకుం
తలతతి రాజుగొల్లక వె ♦ తంబడు పద్మిని శాపమూర్తి ది
క్కులఁ బచరించెఁ జీకటి య ♦ కుంఠితలీల నిలాతంబునన్. 1332

వాసవదత్తాపరిణయము, వ. వీ. ఆ 3 పద్య 62.

సీ. యమునాపయఃపూర ♦ మనఁగ నిమ్మొన్నత,స్థలములనెల్లెడ ♦ సమము పఱచి
గంధాంధసింధుర ♦ ఘటయననిశ్శంకఁ, బంకజాతమ్ముల ♦ పొంక మడఁచి
యసితాంబుదకదంబ ♦ మనఁ గారుకొంచును, విరహిణీబాష్పాంబు ♦ వృష్టి గురిసి
యనుపమాంజనపుంజ ♦ మన నభిసారికా, జనముకన్నులఁ గప్పి ♦ కొనఁ దనర్చి
గీ. స్వచ్ఛశిఖిపింఛతాపించ ♦ గుచ్ఛభాను, రచ్ఛవిచ్ఛటఁ దెగడు నీ ♦ రంధ్ర వృత్తి
నఖిలదిక్కుహరంబుల ♦ నాకర్షించి, కానిపించెను గటికిచీ ♦ కటులగుంప. 1333

కవిజనరంజనము, ఆ 3 పద్య 67.

మ. తమిసాయాహ్నవిరోధిహేళిపయి సం ♦ ధ్యారాగరక్తప్రవా
హముగాఁ బోరుచు పట్టి హస్తగిరిదు ♦ ర్గాంతంబునన్ వైవ త
త్కృమమాలించి వియోగచింత నతి కా ♦ ర్శ్యం బొందుచున్ బద్మినీ
రమణీరత్నము నించు నూర్పు లనఁగా ♦ రాజిల్లుఁ గ్రొంజీకటుల్. 1334

రంగారాయచరిత్రము, ఆ 3

క. రవియనెడు కాలచక్రము, దివసాంతప్రళయవేళ ♦ దీపాగ్నులచే
దివిఁ గాల్చి యడగ నమ్మిషి, నివహంబనఘోరతమము ♦ నిండె నెలుచన్. 1335

హంసవింశతి, ఆ 2 పద్య 131.

సీ. కకుబ్బముఖులకుఁ ♦ గస్తూరిపూఁతలై, భూభృత్కోభములకుఁ ♦ బుదము లయ్యె
భూరిఘోరారణ్య♦ములకు గజంబులై, యూరామములకుఁ బి♦కాళు లయ్యె
హర్మ్యపంక్తులకు ని♦ర్యద్ధూమరేఖలై, వరనదంబులకుఁ శై♦వలము లయ్యె
భవనంబులకునీలి ♦ పట్టుమేల్కట్టులై, కొలఁకుల కెలదేఁటి ♦ గుంపు లయ్యె
గీ. నవఁగ సకలజగద్భీష ♦ ణాయమాన,లీల వన్నియలనునొక్క ♦ నీలిమించె
ననుటనిజమైయ శేష వ♦ర్ణాంతరములఁ, గప్పుకొనియొప్పుచిమ్మచీ♦కటులుసెఱసె.
శుకసప్తతి, ఆ 1.

ఆ. గగన మెల్లఁ గప్పి ♦ ఘననీలరుచి నొప్పి,శీతభానుకరవి ♦ ధూతమాన
పూర్వమగుచుఁ దముము ♦ వొల్చెశంకరకొ♦,చ్చూనగాచర్మ♦ శోభగలిగి.1337
కిరాతార్జునీయము, ఆ 3 పద్య 130.

సీ. అరుణవర్ణిభాపాళి ♦ కాష్మానకైరవ, శ్రీమహాభోగసం♦జీవకరణి
సమయావలోకనా♦సక్తమానసనాయి, కానాయకాబ్జిసం♦ధానకరణి
ప్రత్యహనూర్ధ్వసం♦భవహేతుయుక్తిని,ర్వరణఖద్యోతపో♦షణకరణి
విప్రాహ్వ్యభాణవి♦చ్ఛిన్నమండేహాశై, థిల్యకల్యాణవి♦శల్యకరణి
గీ. సకలభూతపరిపంచవి♦శ్రమవితరణి, జారచోరచకోరసం♦చారసరణి
తరణిజాకారరేఖాని♦ధానసఫరణి, ఘరణిఁ జరియించెదమితిర♦స్కరణికరణి .1338
యామినీపూర్ణతిలకావిలాసము, ఆ 4.

గీ. మిత్రుఁడవనుత్వమునన స్త♦మింప నపుడు, సరనులప్రఫుల్లజీవన ♦ జాతములు ర
జోవిహీనతసత్త్వసం♦శూన్యతఁ గడు, విన్నవై యుండ నాఖిర్భ♦వించెఁ దమము.
రామచంద్రోపాఖ్యానము, వా. వే. ఆ 4 పద్య 108.

ఆ. భానుదీప్తియనెడు ♦ పరతత్వవిజ్ఞాన, మంతరించుసమయ ♦ మాత్మ నెఱిఁగి
యావరించినట్టి ♦ యజ్ఞాన మఱఁగ లో,కంబునందు నంధ♦కార మడరె. 1340
కృష్ణార్జునచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 166.

సీ. తాతాంబునిధివత ♦ నాతతక్షోదత్వ, రాపతద్యమునాల ♦ హరియనంగ
గ్రీహసమారోహణ ♦ కంపితాకాశ జం,బూలతావిగలత్ఫ♦లాళి యనఁగ
త్రైత్రయతాత్రిక్రియా♦సంభ్రమన్మథన సే,వాయాధ్వనవప్రి♦యచయమనఁగ
స్వవిరోధ్యదర్శన ♦ సమ్మదావనిచర, స్మరదేహదేహరు♦గ్బృందమనఁగ
గీ. నిజనిలయ సలిలరుహాళి ♦ నియతిభంగ, కారిసంధ్యాసమయపరా♦క్రమవిధాన
కలితమతినిర్వ్యదళివరా♦ఘంబనంగఁ, దిమిరసంతతిజగదంత♦రమునఁజెలఁగె. 1341
సర్వకామదాపరిణయము, ఆ 2.

కం. ఇరు లెసఁగె విభుని రాకడ, వరసీ నిశిథిని జలంబు♦లాడి వెసన్మ్రుం
గురు లార్వఁగ వేసినబం,ధురమగు సాంబ్రాణిధూప ♦ ధూమమనంగన్. 1342
నయనోల్లాసము, ఆ 8 పద్య 101.

సీ. గగనవీథూటిసో♦యగపుఁబిఱుందన, రంజిల్లు నీలాంబ♦రంబనంగ
నెఱిజగత్కరిమీఁది ♦ నీలంపుజాలీల, పసమించు మిన్కుటం♦బారి యనఁగ
సంతసమొప్ప వ♦సంతుండు గాడిఖ,డాయించు గబ్బుజెం♦డాయనంగ
నంగజరవీకా♦హుళులపైఁ బన్నిన, లలినీలిపట్టుజా♦లారనంగ

గీ. నమృతకరునకు రజనీను♦ధాధరికిని, పరిణయంబని సర్వది♦క్సరసిజాస్య
లుడుగరలొసంగుకస్తూరి♦బొడులనంగ,తటుకుననుగ్రమ్ముకొ నెదమఁ♦పటలమపుడు.
నీలకుంతలావిలాసము.

గీ. గొండ్లి సలిపెడి యురవడి ♦ గుబ్బలల్లు, జడలగుంపులు వీడి యీ♦పుడమి నెల్ల
నలముకొనియె ననంగను ♦ నలుపుమిగిలి, కటికిచీకటి యొల్లెడఁ♦గ్రమ్ముకొనియె.
రసికజనమనోరంజనము, ఆ 4 పద్య 5.

నక్షత్రములు.

:o:

ద్విపద. కృతకృత్యుఁడగురాము ♦ కీర్తిపుష్పములు, చతురతఁజేసి వెద♦చల్లిన యట్లు
కరమొప్పఁ జుక్కలు♦కాన్పించె నంత, ,, ,, ,, 1345
రంగనాథరామాయణము, యుద్ధ.

ఆ. నురతనాటకంబు♦దొరఁకొన రాతిరి, కరపుటమునఁ జల్లు♦విరు లనంగ
నెఱి సె నంబరమున ♦ నెఱిఁదారకలువియ, జ్జలధిఁ బెరుఁగు ఫేన♦సమితియనఁగ.
భాస్కరరామాయణము, యుద్ధ. పద్య 2836.

ము. నభమెల్లం గలయంగనిండఁ బొడిచె♦న్సంధ్యానశోపాదృతా
గభటీడంబరతాండవభ్రమరికా♦రంభంబున శ్యాంభవీ
పరిభుపాదాహతిమీఁదికిన్నెగయుచున్ ♦ బ్రహ్మాండగోళంబుతో
నభిసంబద్ధములయ్యెనో రజత్తై♦లాళ్మంబు లన్నట్లుడుల్. 1347
శృంగారనైషధము, ఆ 8 పద్య 160.

ఆ. భూమి నిండి మింటఁ ♦ బూర్ణమై కర్కట, మకరమీనరాశి ♦ మహిత మైన
హరియశస్సుధాబ్ధి♦యందలి తుంపురు, లనఁగఁ జుక్క లొప్పె ♦ నాకసమున.
భాగవతము, స్క.ం. 10 పూర్వ, పద్య 1291.

ద్విపద. కొమరారు నభమను ♦ కొలనిలో విరియు,
కుముదజాలంబు బో♦గునఁ జుక్క లెసఁగ. 1349
హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, గౌరన. భాగ. 1.

సీ. కార్కొన్న కటికిచీఁ♦కటిమొగుల్ మొత్తంబు, గురిసినవడగండ్ల ♦ గుంపు లనఁగఁ
గవజక్కవలుపాయఁ♦గరసాళములఁజందు, రుండూఁదుపటికంపు♦టుండ లనఁగ
నెల్లెడమిన్నేటి♦యిసుమునన్చర, కొమలిడ్డ వెన్నెల ♦ తుప్ప లనఁగఁ
దెలివివెన్నెలచెండి♦తీగలు నిగిడించు, చదలుకమ్మచ్చు బె♦జ్జములనంగ
గీ. జగము గెల్వంగ దండెత్తు♦మగనిమీఁది, లీల రతిచల్లు దీపనఁ♦బొగిలనంగ
వేడినెలుఁగండఁగాఁగిన♦విన్నమేన, నెకొన్ననుదెమటబొట్లునాఁ♦జుక్కలమరె.
పారిజాతాపహరణము, ఆ 2 పద్య 36.

క. తలచూపె నప్పు డఖిలాం,శల దట్టపుటిరులుచిలువ ♦ జవరాలు సభా
స్థలమండపకోపరిసీ,మల నిడిన సితాండపటలి♦మాడ్కిం జుక్కల్. 1351
మనుచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 34.

చ. నురపథమాదిమార్గమునఁ♦జొప్పడి పండిన భానుఁడన్ ఫలం
బరుదుగఁ బల్చిమాద్రి శిఖ♦రాగ్రిమునంబడి పెక్కు ప్రక్కులై
యుయువడిఁ జెట్లపై నెగయు♦నుజ్జ్వలబీజములో యనంగ బం
ధురతరభంగినల్లడలఁ♦దోఁచె నభోదితసాంధ్యతారకల్. 1352
నానందోపాఖ్యానము, ఆ 5.

సీ. నటదీశహోసవి♦స్ఫుటితభేధోండ రేఖలఁ దోఁచు వరణాంబు♦కణిక లనఁగఁ
జెల్లుబ్బునిర్మలె♦స్వెల్లినెల్లపదార్థ, ములుమున్నఁబొడమబు♦ద్బుదము లనఁగ
రవికిమండేహాని♦ర్మథనసాధనములై, వచ్చిన ద్విజమంత్ర♦వర్ణము లన
హరిపదంబునునీశు♦శిరమునైన నభంబు,న నభోగతులునించు ♦ నన లనరిగఁ
గీ. బరమగిరియను మరకాడు ♦ జలధి సరణిఁ, దరణిడించిన నతఁడు తత్♦సలిలమగ్న
విమలముక్తాఫలంబులు ♦ వెలికిఁజొరిపె, ననఁగ నవతారకానికా♦యంబు లడరె.
వసుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 15.

ద్విపద. కడిఁదిమున్నమృత్తంబు ♦ గరుడుండు గొనుచుఁ, గడువడిఁ జనఁగఁడ♦త్కాల
శంబు తో లఁకి

చెదరి యాకసమునఁ♦జింది చూపట్టు, తుదలేని యమృతంపుఁ♦దుంపురు లనఁగ
వికసించుచేమంతి♦విరులచందమునఁ, బ్రకటంబులై కను♦పట్టెఁ దారకలు. 1354
అష్టమహిషీకళ్యాణము, ఆ 5.

క. అలరెను తారలు సంధ్యో,జ్జ్వలనశిఖాదహ్యమాన♦చరమాద్రివనా
ధులఁ బెటిలు వంశపటలం,బుల నెగసిన గొప్ప వెలఁది ♦ ముత్తెము లనఁగాన్.
భరమయోగివిలాసము, ఆ 3 పద్య 229.

చ. దిన మనుగ్రీష్మ మోఁగ జగ♦తిన్ నిశ నాఁగ ఘనాగమంబు దా
రొక్కినఁ గొనసాంధ్యరాగపు మె♦ఱుంగు మెఱుంగుగ మబ్బు మబ్బు గాఁ
దనరఁ దదంబుదాంతరగ♦తన్ఫుటమౌక్తికముల్ గ్రహించి యు
య్యనిమిషరాశి రాశి నిడి♦రా దివి నాఁదనరారెఁ దారకల్. 1356
ముకుందవిలాసము, ఆ 3 పద్య 44.

గీ. రాజు సనుదెంచు నని నిశా♦రమణి యప్పు,డింద్రనీలపుమణిపాత్ర♦ నిడినసోబ
నంపుటారతి తెలిముత్తి♦యంపుగుంపు, లనఁగ నభమునఁ దారక♦లతిశయిల్లె.1357
పరిబంధరాజవేంకటేశ్వరవిజయవిలాసము, ఆ 1 పద్య 82.

గీ. రవళిఁ గువలయహితుఁడగు♦ రాజు స్వారి, వచ్చునెడల విభావరీ♦ వనరుహాక్షీ
చెలఁగి చల్లిన ముత్తెంపు♦సేసఁబ్రో ల,నంగఁ జుక్కలు దట్టమై♦ నింగిఁ బర్వె.
రసికజనమనోభిరామము, ఆ 4 పద్య 96.

క. తుదురుగఁ జుక్కలు మిక్కిలి, పొదలెం దతి యనెడుకాఁపు♦ పొరిఁబొరినివియ
ల్పదకేదారాంతరమున, వెదచల్లిన తెల్లజొన్న ♦ విత్తు లనంగన్. 1359
నుభద్రాపరిణయము, ఆ 5 పద్య 66.

చ. శరనిధి సాంధ్యరాగమను♦ చక్కనిబచ్చెనయోడ నెక్కి దు
స్తరతరరశ్మిబద్ధరవి♦ జాలికు నీటను ముంచి మౌక్తిక
స్ఫురదురుశక్తికల్గొని న♦భోధరణిన్ సమయంపు వేరి ని
ర్భరమునఁ గొట్టి రాలుచును♦పాణులన న్నిలసిల్లెఁ దారకల్. 1360
మిత్రవిందాపరిణయము, కుం. వేం. ఆ 5 పద్య 11.

ము. ప్రతిజన్మంబునుమంగలీత్వగరిమన్ ♦ బ్రాపింప నింద్రాణిసు
వ్రతచర్యన్వరుణానికిన్ రవిహరి♦ద్రాచూర్ణరాశిన్నభ
స్తతపూర్వంబున వాయనంబొసఁగఁబ్ర♦త్యక్సింధువీచీపటా
వృతియొప్పన్గొనిచల్లునక్షతలునాఁ ♦ బెంపొందెఁదారౌఘముల్. 1361
రాధికాసాంత్వనవిజయము, ఆ 4 పద్య 110.

చ. అపరవధూటికామణికి♦నై యతిమోహము డించి డాయు చో
క్కపుసిరిగల్గుమంత్రఘుటి♦కాతతివిచ్చిన పూలు గొన్ని యిం
దపుఁగపురంపుఁబూసలు ము♦నంబున వశ్యముఁగాఁగ బంచెనా
నపుడు సరోజజాండమున ♦ నంతట బాహులు దీరెఁ దారకల్. 1362

బిల్హణీయము, ఆ 2 పద్య 28.

కీ. అర్కకరత్పుష్కమలభ♦వాండనిష్ప,తదర్పిత్పర్ణబిందుసం♦తాన మనఁగ
విరహినభూతభుగ్మశీ♦కరము లనఁగ, ముందు వెన్కలఁదారల♦ప్పుడు చెలంగ.

పార్వతీపరిణయము, ఆ 5.

చ. అనుపుగమిన్ననుంగడిత♦పాశేతమంబునఁ గట్టిపెట్టు శో
భనతరచంద్రికీదితుల♦పంక్తి జమాళురుచుల్ గణించి యిం
తనుకొని కాలమున్ గణకుఁ ♦ డప్పుడు తీర్చి లిఖించినట్టి యా
దినపహిరేఖవాల్లనఁగఁ ♦ దెల్విగఁ జుక్కలు పర్వె నత్తఱిన్. 1364

హంసవింశతి, ఆ 1 పద్య 142.

కీ. విపులనీలాంబరమునిండ ♦ విమలమూర్తి,కములఁ గుమిఁగూర్చి శేషన♦గంబుపైని
గట్టునటువంటి చందువా♦కరణిఁ దార,కంబు లంతంతకునభంబుఁ♦గాలెనపుడు.

వేంకటేశ్వరమాహాత్మ్యము, ఆ 5 పద్య 170.

ఉ. తారకరాజిరాజిలె ని♦శాంతపరిస్ఫుటదీప్తి భద్ధి సౌం
పార నిజప్రియాగమన ♦ హర్షితయామవతీవిలాసినీ
స్ఫారవినీలకుర్చిక ♦ భారవిచిత్రపరీతసాంద్రశృం
గారితమల్లికానుమని♦కాయ మనంగ విహాయసంబునన్. 1366

రామచంద్రోపాఖ్యానము, వా. వేం. ఆ 4 పద్య 109.

సీ. తిమిరమన్మథుఁడురా♦త్రిమహీశ జాబిలి, నంటుకైయేయు బా♦ణమ్ము లనఁగ
పుష్కరాయనమహో♦బుధికౌనిధికోసఁ,గంగనెత్తినహస్త♦కంబులనఁగ
నటనోచ్చలన్మహా ♦ నటజటాచ్ఛటదేవ, తతినించుశుభ్రాత♦తమ్ములనఁగ
చంద్రికాసంగార్థ♦సంతుష్టులగు దిశా,సతుల యానంద బా♦ష్పంబులనఁగ

కీ. రాజమార్గంబునఁ జకోర♦రాజియెల్ల, కమలఁదీర్చి యొనర్చిన ♦ కాంతిసెడని
పృగులతరసురత్నదీ♦పికలనంగ, గ్రహసమేతంబుగాఁదార ♦ కలుదనర్చె. 1367

సర్వకామదాపరిణయము, ఆ 2.

గీ. అంబరంబను కాయమా♦నంబు నందు, నల్లుకొన్న తమంబను♦మ్లెతీఁగె
యసమకునుమా భిరామమై♦యెసఁగెననఁగఁ,జొక్కముగఁజుక్క లెల్లెడఁ♦బిక్కటిల్లె.
నయనోల్లాసము, ఆ 3 పద్య 102.

ఉ. అల్లన కాలవర్తకుఁడు ♦ నయ్యెడఁ గెంపును ముత్తియంబులున్
మెల్లనఁ దూర్చి చూచుటకు ♦ మేలిమితారిసునఁ బెట్టి తూఁచఁగా
ఝల్లనిప్రాలు ముత్తెముల♦చాడ్పునఁ దారలు తారిను బిల్లజా
బిల్లియనంగ మించె మణి♦పేరిటిసూర్యుఁడు గుర్రింకుచుండగన్. 1369
శిల్పకర్మపురాణము, ఆ 5.

చంద్రోదయము.

సీ. నలువచెందొవలఁ♦బోకులకు నన్నపువెట్ట,గోరి కావించిన ♦ గుళిక యనఁగ
నఖిలద్విజశ్రేష్ఠ♦మగు చకోరచయంబు, తపమునముల్లస♦త్ఫల మనంగఁ
జిగురుజొంపము నను♦జిగియొప్పుమదయూదిగఁ,బొలుపారునపకల్ప♦భూజమనఁగఁ
బూర్వపయోరాశి♦పాంతఁ గెంజాయచె,న్నొదవినపనడంపు ♦ బొదయునంగఁ
గీ. నరుణరుచిఁ దనమండల♦మతిశయిల్లఁ, బొడిచి దివిఁబ్రాఁకి దీధితు ♦ లడరఁ జేసి
యంతకంతకు నెక్కుచు ♦ సంతమసము,గాలుకొనకీకచందుర్రిండు♦గాలెనధిప.
భారతము, దోగి. ఆ 5 పద్య 275.

సీ. ఘనతమిస్రోద్యత్♦కరిరక్తజలములఁ, జెలువారఁ దోఁగిన ♦ సింహ మనఁగఁ
బూర్వపయోరాశి♦పొందున నుండక,వచ్చు బాడబమహా ♦ వహ్ని యనఁగఁ
బ్రభమాద్రిశృంగంబు♦పైఁదెచ్చిపెట్టిన, ఘనపదరాగైక ♦ కలశ మనఁగఁ
బ్రాచీపథూకర ♦ పల్లవతిలమునఁ, గొమరారు బిమ్రుమ ♦ గుచ్ఛ మనఁగ
గీ. భానుఁ డుదయించె రాఘవ ♦ మానవాధి,పతి మనోరథపరిపక్వ ♦ ఫల మనంగ,
భూరితేజంబు చెలుగంగ ♦ భువనభవన, తిమిరహతిఁ జేయఁ జాలిన♦దీప మనఁగ.
భాస్కరరామాయణము, యుద్ధ. పద్య 1803.

ద్విపద. ....., చిరకాలములసీమ ♦ శిశుపులమాఱు,
పాలుపొందుకలువల ♦ పోరానివిందు, కలసినజక్కవ♦కవ బాపు మందు
పాలవెల్లిని దర్చి♦పడసినవెన్న, శూలియోఁదలపువ్వ♦చుక్కలనవ్వ
నెరిచకోరములకు ♦ నెలనెలపంట, యురవేదివిరహుల♦నుడికించుమంట
గగనంబుతొడవు దొం♦గల గుండెదిగులు, నొగినబ్ధిఁ బొంగించు ♦ నూఁటపట్టి
హరిహరబ్రహ్మల ♦ యానందదృష్టి, సరసిజరిపుఁడైన ♦ చందుఁడు వొడిచె.
రంగనాథరామాయణము, రంగ. యుద్ధ.

ఉ. వెన్నెలవెల్లపచ్చడము ♦ విచ్చినయంబరశయ్యమీఁదఁ బే
రన్ననుండిదిగ్వనిత♦లాదటఁ జుట్టును గొల్వ రాత్రియున్
కన్నియఁగూర్మిచిక్కఁ దన♦కౌగిటఁజేర్చి సుఖించు నాఁడనన్
వెన్నవహించెఁ జందురుఁడు ♦ శీర్కమనీయకళంకరేఖతోన్. 1373
నృసింహపురాణము, ఆ 3 పద్య 89.

సీ. ధరవియోగులనెల్లఁ ♦ బరిమార్పఁబూని హృ,ద్బభ్రుఁడు గట్టిన వీర♦పట్ట మనఁగ
విరళులపైదండు ♦ వెడలుమోమదమున, కెత్తినకెంజిగు♦రెల్లియనఁగ
నలిఁ బోషితులమీఁద ♦ గొలిపెడుమరుకరి, ఘుసృణపంకాంకిత♦కుంభ మనఁగఁ
జొత్తిల్లిపథికుల♦నెత్తుటఁదోఁగిన, శంబరద్విషుచేతి ♦ చక్ర మనఁగఁ
ఆ. దూర్పుకొండతుట్ట♦తుదినూర్కుననుద్రేలుఁ, గొమ్మనలుదపూవు ♦ గొలకవోలెఁ
గందుబెరసిరాగ ♦ కాంతిదలిర్పంగ, మవ్వమొప్పఁ జంద♦మామ వొడిచె. 1374
పికిరామసేనము.

చ. ఆవిరళతారకానిబిడ♦హారము లోలి ధరించి చంద్రికా
ధవళవినూతనాంబరము ♦ దట్టముగాఁగ మునుంగు వెట్టి క్రై
రవధురస్మితంబమర ♦ రాత్రివిలాసిని యొప్పె శీతరు
క్ప్రివిమలరత్నదీపములు ♦ గల్గునజాండనికేతనంబునన్. 1375
భాస్కరరామాయణము, యుద్ధ. పద్య 456.

మ. ఆదె రౌద్రాకృతిఁ జూచెఁ జందుఁడు మయూ♦ఖాటోపమేపారె న
ల్లదె, మున్నాడెఁ జకోరసంఘమదె జోష్ణ♦త్నాపానసంకీర్ణమై
యదయుండంగజుఁ డెట్లుగాఁ గలఁడో ! నీ♦యాలోకనేందీవరా
భదఁమాలించెదు చంద్రివంశజుని నో♦ప్పంజూతు రమ్మా సఖీ. 1376
కావ్యాలంకారచూడామణి, ఉల్లాస. 3 పద్య 110.

గీ. శుద్ధకాంచనపిండంబు♦నూర్యుఁ దిగిచి, పూర్ణశశిపూతబంగారు♦బూచెనోనఁగి
సాయమనుధూర్తవంచించె♦జగము నెల్లఁ, దెల్లఁబా యెడునఁదెచూతు♦తెఱవవిధఁడు.
శృంగారనైషధము, ఆ 8 పద్య 167.

గీ. అర్ధమండలముదయించు♦నమృతభానుఁ,డుదయరాగంబుతోఁగూడ♦నొప్పుమిగిలెఁ
బ్రకటతాంబూలరాగసంరక్తమైన, బ్రాగ్దిశాకాంతబింబాధ♦రంబు వోలె.1378
భీమేశ్వరపురాణము, ఆ 2 పద్య 40.

సీ. మఱచినవిరహుల ♦ మానంబులడరించి, యిరునైనచీఁకటి ♦ యిండ్లకనిపి
మతిఁగోకములనెల్ల ♦ మఱువులుగాఁదోలి, నీలోత్పలంబుల ♦ మేలుకొలిపి
వెలయఁ జకోరకా♦వలికివిందులు చెట్టి, నీరజాతంబుల ♦ నిద్రవుచ్చి
వనధులనుబ్బించి ♦ వలరాజునెగయించి, మందమారుతముకా♦నంద మొసఁగి
ఆ. తనదు తెలుపుచేతఁ ♦ దలకొని నిఖిలంబు, తెలుపుగాఁగఁదూర్పు♦దిక్కునందు
జల్లఁదనముఁజూపి ♦ జగములొండొరులకు, మామయనఁగఁ జంద♦మామవొడిచె.
వీరభద్రవిజయము, ఆ 8 పద్య 120.

సీ. పాంథలోచనవారిఁ♦బడనీనమర్చిన, సంతప్తపరశువు ♦ కంతునకును
బ్రాచీదిశాపతి♦పావడంబనిచిన, మవ్వంపుఁజిగురెర్ర ♦ మన్మథునకు
నాత్మపరితాపాగ్ని♦నవతారమొందంగ, నంగారఖండమ♦నంగునకును
గామురీజలధివే♦డ్కకునిండఁదెచ్చిన, పవడంపుఁగుంభంబు ♦ భూపజునకు
గీ. నానెడు విచికిత్స జనులకు ♦ నావహిల్లఁ, జక్రివాకము లెడఁబాయ ♦ జారసతులు
డాయ నబ్జవిలాసంబు ♦ డాఁపరీఁడు,పాఱిచికొనరించెఁగునుమపూ♦బంతిచెలువు.
శకుంతలాపరిణయము, పి. వీ. ఆ 3.

ద్విపద. నురుచిరలీలమై ♦ నురరాజుదేవి, ధరియించుకర్పూర ♦ తాటంక మనఁగ
మెల్లన ననలొత్తు ♦ మించులఁ బొదలి, చల్లనైవటుగ్రివ ♦ చంద్రుండు వోడిచె.
హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, (గౌర) భాగ 1.

చ. దినపరిణామలక్ష్మికిఁ బ్ర♦తీచిదగంగయిసేయువేడుక
న్వరుహమిత్రబింబమను ♦ వర్తులలాక్షికపట్టికం బయో
ధినడుమఁ దోఁచి సాంధ్యనవ ♦ దీప్తిరసంబు హరించి పాఱనై
చినవెలిదూదియో యనఁగ ♦ శీతకరుండుదయించె నస్తతీవ్. 1382
పారిజాతాపహరణము, ఆ 2 పద్య 44.

శా. ఆరూఢస్థితిఁజంద్రికాధవళితా ♦ జాండంబులోఁ జంద్రుఁ డొ
ప్పారెం గాలభిపగర్వుండవిరతం♦బై కాముకశ్రేణికిన్

మూ రో త్సాహము నిల్వఁ బాదరసమున్ ♦ బంధించి గ్రాసార్థమై
క్షీరస్థాలికఁ బెట్టినట్టిసుటికా♦సిద్ధౌషధంబోయనన్. 1383
మనుచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 25.

మ. జలజా తాహితమాంతికాగ్రణి కళా ♦ జాలాధ్యుఁడై దీపికా
కలికాభీలవిషానలావలితమఃఁ ♦ కాలాహిమార్కా వియ
ల్లలనా దేహము తారకానికరతా ♦ లాబిందువై యుండ వె 1384
వ్వెలమందుల్ పయిఁ బూసి తేర్చి ననఁ గా♦న్పించెన్ బ్రసన్నద్యుతిన్.
రాజశేఖరచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 141.

సీ. వామాంగభామినీ♦శ్యామధామాళియుఁ, గంఠహాలాహల ♦ కాళిమంబు
నాకాశశేషపా♦శాసిరిచ్ఛాయయుఁ, జూళికాసింధుశై♦వాలరుచియు
గరకృష్ణసారాగ్ని ♦ ఘనధూమనీలిమ, శేషభూషణఫణా♦నీనులుపుఁ
గటితటకీలిత♦కరటిచర్మద్యుతి, మేచకశూలశో♦భాచయంబు
గీ. భువనలోచనుపైనెత్తి ♦ పోవునంధ, కారబృందంబునకుఁ దోడు♦గాఁగఁ గూర్చి
వెనుకనే తెంచుభూతేశు♦విధముదనరఁ,జండుర్రీడుదయాదిర్రిపైనొప్పె♦సాంద్రలీల.
కాళహస్తిమాహాత్మ్యము, ఆ 4 పద్య 40.

మ. హరిదంభోరుహలోచనల్ గగనరం♦గాభోగరంగత్తమో
భరనేపథ్యము నొయ్య నొయ్య సడలిం♦పన్ రాత్రిశైలూషికిన్
వరుషన్ మూకీకపట్టమున్ నిటలమున్ ♦ వక్త్రింబునుం దోఁచె నా
హరిణాంకాకృతివొల్చె రేకయి సగ♦ంబై బింబమై తూర్పునన్. 1386
వసుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 17.

చ. కళలకు నిమ్ము ; సొమ్ము సెగ♦కంటికి ; మింటికిఁ జెన్ను ; వెన్నుతో
య్యలిసయిగాఁడు ; కూడు దివి♦జాళికి ; హేళికి జంట ; తుంటకిల్
గలదొరవిందు ; పొందు విరి♦గల్వకుఁ ; జల్వకు నిక్క ; రిక్కరో
వెలఁదుల నీవి ; బావి రుచి♦పీచికిఁ ; బ్రాచికి వచ్చె జెచ్చెరన్. 1387
హరిశ్చంద్రనలోపాఖ్యానము, ఆ 4 పద్య 16.

చ. పనుపడవేణునాశముల ♦ బగ్గములంబలెఁ గిందబర్వశో
భనకిరణప్రికాండముల ♦ భాసిలఁ జండురుఁ డొప్పె నెంతయున్
మనసిజుఁ డెల్లపాఱిళుల మ♦నంబులు చేలుగ రాగబీజముల్
వెనుజతనంబుతోఁ గుడుచు♦చెప్పెడుకౌప్యపుజడ్డిగంబనన్. 1388
ప్రభావతీప్రద్యుమ్నము, ఆ 4 పద్య 124.

ఉ. భానుసహస్రసత్క్రిరణ ♦ పంక్తులనుద్భవమైనయూర్ధ్వభా
భానునిపెట్టఁ బెల్లుకుఱ ♦ బడ్డనుధాంబుధిమీఁది మీఁగడల్
పూనినమీరుచేఁదెరలి ♦ పూర్వదిశంగనుపట్టి దానిపై
స్థానమనంగనొప్పె శశి♦బింబము తూరుపుఁగొండపైఁదగన్. 1389

మొల్లరామాయణము, అయో. పద్య 13.

గీ. వలువయనుకోఁపు గగనంబు♦నల్లసేలఁ, దారకాహారమనుమేలి ♦ పైరు నించి
నింగిదిగుపాలుటయుఁజూచి♦నించుదృష్టి, కుండయనుబోలెఁబూర్ణేందు♦మండలంబు.

సుదక్షిణాపరిణయము, ఆ 4 పద్య 139.

గీ. వీణె యిక్కువ సొత్తించి♦విన్నవాఁగ, సఖులు జేన్నునిగొలుపంగ♦వచ్చు చివ్వ
కూటితబిసియుఁబలఁ గందు ♦ గొనబుమొఱఁ, జందురుం డల్లనల్లన♦దలఁబ్రాఁకె.

యయాతిచరిత్రము, ఆ 2.

కీ. తనభానుసంతతి ♦ ధరమీఁదనెలయింప, భువిగాధిపతిగురు♦స్ఫురణఁబెంప
రహిఁబాదమహిమచే ♦ ఖ్యాతినాతినొనర్ప, నభవోగ్రధర్మ మెం♦పారఁజేయ
మానితధరణిజా♦తానందమొనరింపఁ, బాంథరామాత్మద♦ర్పంబులడఁప
వనభూరికమలప♦ర్యస్థాశ్రీ మాయింపఁ, బోరేశరూఢివ♦ర్ధన మొనర్పఁ
గీ. దేనెలాయని గర్వంబు ♦ గానుపింప, సమధికపలాశపరిచక్రి ♦ సమితినొంప
నమితకువలయాపరిపాల♦నమున మెలఁగఁ, దూర్పుదెసరామచందుర్గిఁడు♦తోఁచెనపుడు.

కుశలవోపాఖ్యానచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 16.

ము ఖోదయంబందుచు నంబుజాసనతేజ ♦ నొప్పెనా సువర్ణద్యుతిన్
నిదపన్ సోముఁడు గాన శోభనరుచుల్ ♦ పెంపొందె నామోదటన్
గుదిగట్టంది సితేతరాంగుఁడగుచున్ ♦ దోఁచెనా విధుండోటఁ ద
ప్పదుమూర్తిత్రితయాఖ్యుఁ డౌనవఁ డగం ♦ బద్మారి ప్రత్యగ్గిశన్. 1393

లక్ష్మీవిలాసము, ఆ 4 పద్య 18.1

చ. ఇనుఁడపరాంతదేశమున ♦ కేగినఁ దిట్టతిఁ దాల్చి రాగియై
ఘనుఁడగు రాజు పద్మినిని ♦ గ్లకొనఁ గోరి కరంబు లూఁది చా
చినవది మోము మోడ్చుటయుఁ ♦ జింతఁగముద్రతి బిగ్గనవ్వినం
గనుఁగొని తెల్లబాఱి వన ♦ గ్లగవభాంధవుఁ డొప్పెఁ దూర్పునన్. 1394

షట్చక్రవర్తిచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 44.

చ. వలినభవాండకోటిగము ♦ నం గనుపట్టినయంతరిక్షమం
దిల ము నవరంగనాముగుఁబుగ బ్రకటాంకము నిల్చి భీకరా

గళలు కరాళజిహ్వికలు♦గాఁగ మదోద్ధతి నెత్తునట్టి పా
జ్వలిరమహాఘణం బనఁగఁ ♦ జంద్రుఁడు తూర్పునఁ దోఁచె నెంతయున్. 1395
భానుమతీపరిణయము, ఆ 3 పద్య 14.

ఘ. రమలవిరోధి కామజయ♦కారి కరద్యుతికీర్తనీయుఁడున్
నముదహితుండు తూబమృగ♦గోప్తకృతాంకుఁడు క్ష్మాప్తసత్కళా
కృముఁడును శేషవేష్టణము ♦ కైరవణీశుఁడు కోకభేదనా
గమనుఁడు కాముదీకరుఁడు ♦ కంధిభవుం డుదయించెఁ దూర్పునన్. 1396

గీ. తారకారాజివాలంబు ♦ తారకిరణ, దామ మంకాచ్యుతప్రతి♦మా మహితము
కలువ యేఁడనువటుగ్ధ ♦ గాలిపటము, సమయశిశువభ్రగ్రిమధ్యత♦ల్పమున నాఁడి.
రాజవాహనవిజయము, ఆ 3 పద్య 18.

క. ఖగఖురకిరణస్ఫురణన్, బరితప్తంబైనజగము♦పైవీవఁగ నుం
దరరజనీకరమునఁదగు, నురటి యనన్ జండుఁరీడలరెఁ♦జూపఱ కిమ్మై. 1398
విష్ణుమాయావిలాసము, ఆ 1 పద్య 203.

గీ. సరసమై ఘనుగంధని♦స్పందరి మగుచు, నురుతరంబుగ ఘనమార్గ ♦యుక్తమగుచుఁ
దోరమైసకలామయ♦హారియగుచు, నొనరె నెంతయుఁ బూర్ణచం♦ద్రోదయంబు.
రుక్మిణీపరిణయము, కూ. తి. ఆ 3 పద్య 83.

చ. కలువలనిద్రలేపి రతి♦కాంతుని మాంద్యము వాపి పుష్కర
స్థలిఁ దిమిరంబుఁ జోపి రతి♦చాలని బాలల నూఁపి దేవతా
వలి కమృతంబుఁ జేపి యల♦వాసవదిక్పతికుండలంబు♦నై
కలువఁ బేనిమండలము ♦ కాంతిలుచున్నది తూర్పుకొండపై. 1400
విష్ణుమీయము, ఆ 2 పద్య 52.

సీ. భూనభోంతరములఁ ♦ బూర్ణిభవించుత,మంబుల నుచ్చాట♦నంబు చేసె
వసతులఁ మెలఁగుజీ♦వంజీవవిహగక, దరిబరిబు సాకర్ష♦ణంబు చేసెఁ
గవగూడి చెలఁగు జ♦క్కవలకీర్తివిలా,సంబులు సం స్తంభ♦నంబు చేసె
సలిలమధ్యంబులఁ ♦ జెలువొందు కైరవా,రావంబులవశీక♦రంబు చేసె
గీ. నలినపంక్తిని విద్వేష♦ణంబు చేసెఁ, దమ్మిచేరాశికలమార♦ణమ్ము చేసెఁ
బొసఁగ వెన్నెలమంత్రివి♦భూతిఁ జల్లి, మహిమఁజూపినుధాకర♦మాంత్రికుండు.
అనిరుద్ధచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 18.

మ. ఉదయోర్వీధరవన్యకైనవకరీ♦పోషంబునం గూర్చి యం
దు దినాంతంబున నిద్ధవర్యుఁడు నిజ♦ద్యోతాగ్నిరాఁజించి నె

చ్చెదగన్నీసపుబిళ్ళచెండిగఁగొనన్ ♦ చాదొక్కమందాకుచే
పదనంబిండుచు నెత్తిమీటుగతి సాఁరంగాంకుఁ డొప్పెన్ వడిన్. 1402

పార్వతీపరిణయము, ఆ 5.

చ. తదనసరంబునందుబుధఁదారకుఁ డా రజనీచరుండు సాం
పాఁడవఁగ మింటనుండి తనఁయుద్ధితిఁ జూపఁగ నేమిచెప్ప నం
గదనలమైంచవాతినుముఁఖపర్వముఖ్వహారవ్రజంబుమే
లుదనకుఁ గాంచరామిఁ దనఁలోఁ బనమాలి మునింగ నెంతయున్. 1403

లంకావిజయము, ఆ 2 పద్య 281.

ఈ. ఖ్యాతమహీధ్రసంగతదఁవాగ్నుల నిచ్చెనదీపముల్ చకో
రీతతి పేరటాండ్రి దివి ♦ నెక్కలు నీలపుపాత్రనేసఁబా
లాతతరాత్రియన్ సరసిఁజాక్షీవరింప గజాధిరోహణుం
డై తనరారె వాఁగ నుదఁయాద్రిపయిన్ శశిదోఁచె వింతగన్. 1404

చెన్నబసపురాణము.

సీ. ఉదయించుచుండెడు ♦ నుడురాజబింబంబు, గలితాంశుకాననఁక్రమతఁ దనర
నిండారుతెల్కాంతిఁనెమ్మేనలఁదిన, కుంకుమగండంబు ♦ కొమరు చెలుపఁ
గలయంగ నించు చుఁక్కలునిక్కుకీల్కొప్పు,చిక్కుముత్తియముల♦చెలువుమీఱ
నంతకంతకుజాఱుఁనంధతమిస్రింబు, పీడెడు నునుసిగ్గు ♦ విధము గాఁగ

గీ. రజనిగనుపట్టెనతిత్వ ప్తిఁబ్రజలుచూడ,పాసఁగనిడినట్టియా మేలుఁమునుఁగుజాతి
మోముగనుబట్ట నోకవింత ♦ గోము మీఱ, సిగ్గుచేఁ గొంకు నూతన♦స్త్రీవిధమున.

కిరాతార్జునీయము, ఆ 2 పద్య 135.

సీ. జలధినుప్పొంగించి ♦ జలరుహపంక్తుల, నీక్షించి నోళ్లమూ ♦ యించి మించి
కుముదసంతతులను ♦ భ్రమదంబు నొందించి, తొలఁగకశుభ్రకాఁతులను చెంచి
పరహులనలయించి ♦ పరసమల్లలిగించి, చక్రవాకులవేడ్క ♦ లాకర్షమించి
చీఁకటి గబళించి ♦ చిగురుటాకులదీప,ములమాడ్కి వెల్గించి ♦ మొనసియొంచి

గీ. చలువచీరలు పానుదే♦శముల నిండఁ, బఱచినటుపలె వెన్నెలఁ ♦ బ్రబలఁ జేసి
పూర్వదిక్కాంత నీక్షింపఁ♦బొసఁగుకరణి,సరగపచ్చుచునుండెనా♦చంద్రుఁడంత.

వేంకటేశ్వరమాహాత్మ్యము, ఆ 5 పద్య 171.

ఈ. గౌరపకాంక్షియై సమయ ♦ కాంచనకాయుఁడు వాసవాగ్ని ప
న్నారికిఁ గార్తికాసమ్ముల నో♦నఁబ్రీతిగ నిచ్చు భదాలుసన్నిధిం

గారపుమచ్చపూడెయనఁ♦గాఁ బరిపూర్ణకళాభిరాముఁడై
కైరవబాంధవుండు వెలు♦గంగఁ దొడంగెను దూర్పుకొండపై. 1407

కృష్ణార్జునచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 169.

క. ఉదయాచలవల్మీకా,భ్యుదితసమయభోగిభోగ♦మో యనఁ జందు
ఁడు దనర్చెఁ దత్కళంకము, మృదురుచియగుకృష్ణపాద♦మేకాదుగదా. 1408

కృష్ణాభ్యుదయము, ఆ 1 పద్య 169.

తు. సరతారాంబుకణాలివర్షఁగ నభో♦వారాశిఁ దర్వంగ శీ
కరలీలాయతిఁ బుట్టి పాఁకిస్సితతరం♦గస్తోమమున్ బాయు నుం
దరలక్ష్మీమణిపట్టుపాలముఖముల్ ♦ దళ్కొందుచున్ దోఁచె నా
హరిణాంకుం డుదయించె రేకయి సగం♦బై బింబమై తూర్పునన్. 1409

సుభద్రాధనంజయవిజయము, ఆ 5.

గీ. గగన మొప్పారె నీలోద♦కంబు కరణిఁ, దారకాప్రకరంబులు ♦ కైరవముల
పగిది విలసిల్లెఁ జంద్రుండు ♦ భాసమానుఁడగుచు హంసవిధంబున ♦ నలరెనపుడు.

గోపీనాథరామాయణము, సుందర.

గీ. గగనరమ లీలఁదాల్చు న♦క్షత్రమాల, కతరునాయకవిస్ఫూర్తి♦యని సుపర్ణ
కారకత్వముఁగాంచి య♦క్కాలమట్లో,నర్చె నన నట యౌషధీ♦నాథుఁ డమరి.

సర్వకామదాపరిణయము, ఆ 2.

సీ. నూఱు తీఁకులనసల్ ♦నోరు లెత్తఁగనోడి, నోలిఁ జెందొగచాన♦హాలిఁ గూడె
అంకులాఁడికి నెదఁ♦జంకు నిండుగఁ దాఁకె, జేజేలకాఁకలి ♦ సిలుగు దీఁపె
నెడకాండ్రితెగ్రచ్చ♦వెడలంగ నొచ్చెఁగో,ల్లిడయుదిట్టలదాఁటు♦లడలఁజొచ్చె
నొలఁదిరేయెండ♦ఱక్కలదారిఁ జొక్కఁదే,రికలు♦ఱక్కలదారి♦యొకట క్రుక్కి

గీ. నేచి తెఱగంటియేనుఁగు ♦ నేలునాఁకు, జిక్కఁదెగడుచునత్తత్తఁ♦చానకూన
దీటితిగకంటినాథని ♦ తేరునూరు, నెనయుఁదప్పుఁలఁజందురుం♦డొనరుటయును.

శుద్ధాంధ్రనిరోష్ఠ్యనిర్వచనశుకచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 8.

ఉ. వేఁడిని వీడువాఁడు విను♦వీథిఁ బరించెడువాఁడు గల్వలీ
చేడియ మేలువాఁడు సర♦సీరుహగేహకుఁదోడువాఁడు మున్
వాడనివాఁడు వాఁడికిని ♦ వాడనివాఁడు మనోజువాఁడికిన్
గూడెడివాఁడు వేల్పులకుఁ ♦ గూడగువాఁడు జనించెఁ దూర్పునన్. 1412

సాత్రాజితపరిణయము, ఆ 4 పద్య 140.

మ. హరిణచ్ఛాయుఁడు తారలందలఁచి సుధ్యామోహనమ్మోదమునో
బరగం దానుదయాచలం బనెడు క్రీడాశైలపుస్మేట్రులన్
వరుసం దప్పక యెక్కుచుండి నన బింబంబత్తఱిన్ జూపఁడెన్
బరకై పాతికరాయె నగం బఖిలమై ధాత్రిద్విజశ్రేష్ఠిఖంబం దొగిన్. 1413

భరతాభ్యుదయము, ఆ 2 పద్య 65.

ద్విపద. సురరాజుదేవిభాసురలీలతోను, ధరియించు కర్పూరతాటంక మనఁగ
గలువలునవ్వ జక్కవలు చింతింపఁ, దలఁచుచు విరహులు తల్లడం బంద
ఘనతతోఁ బూర్వదిగ్వామాక్షినొందఁ, జనుదెంచెనోయనఁజంద్రుండువొడిసె.

నలచరిత్రము, చ. రా. ఆ 1.

ఉ. చక్కులతేఁడు చీకటుల సూడు వెలుంగులతోని జోడు బల్
జక్కవపల్లుమొత్తముల సారెకు శోఁచెడువాఁడు చక్కనౌ
మిక్కిలి కంటి దేపగకు మేల్నగయై తనువాఁడు కల్వలన్
మక్కువఁ బోరిమ తోఁడు మరు మామ కనంబడెఁ దూర్పుకొండపై. 1415

రసికజనమనోరంజనము, ఆ 4 పద్య 9.

వెన్నెలలు.

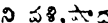

సీ. గంగాపరిణాహంబు ధాఁబోలునని పశ్చిమాదు లనుస్థాన మాచరింప
నమృతంబువెల్లువయని నిలింపాదులు, మునుకొని దోసిళ్ళమించిక్రోల
దుగ్ధాంబునిధియనితోయజాక్షుఁడు శేష, పర్యంక మిడుకొని కవ్వళింపఁ
బరమేశు విశ్వరూపంబని బ్రహ్మీదు, లమర దండపరిణామములునేయఁ
గీ. దలఁచు భూనభోంతరములకొలఁది దెలిసి, తెరసి యెన్నిదిదిక్కులఁబొరలిపారఁ
దట్టముగ నంతకంతకుఁ దనరి తనరి, యిట్టలంబుగ వెన్నెలనిట్ట వొడిచె. 1416

విక్రమార్కచరిత్రము, ఆ 6 పద్య 69.

ద్విపద. మనసిజాండనియెడు మటుమాయదొంగ, జనులప్పె మంత్రించిచల్లినయట్టి
మోహనభస్మంబు నురువున విరహి, దాహాకమైపర్వెఁ దమకువెన్నెలలు.

సారెశ్చందోరీపాఖ్యానము, గౌరన. ఆ 1.

సీ. తపసుసుపాణిము♦త్యాలమించుము మించి,మెలయుచుక్కలమేని♦మెఱుఁగుటిమి
కలికిరాయంచ అ♦క్కలశేవ గిలుమాడి, విరిమల్లెగుత్తుల ♦ మురుపుఁ దెగడి
చనుపుతొయ్యలిమేని♦చాయనుల్లస మాడి, వెలిదమ్మిమొగడల ♦ తెలివి గలిచి
బిగిమీఱుతొగ అక్క ♦ సిరులకుననమిచ్చి, పాపరాయనిన్నె♦తేపు చూపి
గీ. పాలమున్నీటితరఁగల ♦ పసల నంది, కొండయల్లునిమైలెల్పు ♦ కొంచెపఱుచి
కుప్పతిలుచుట్టుగొండపై ♦ గొనలు సాఁగి, వెలఁదివెన్నెలలెల్లెడ♦వెల్లివిరిసె.1418

శ్రీరంగమహాత్మ్యము, శ్రీధర. క. ఆ 2 పద్య 255.

చ. అమృతరసంబుచేతసమ♦యంబనసంయమి పూర్ణచంద్రబిం
బమను వినిర్మలస్ఫటిక♦పాత్రములోనఁ గణంక బాణలిం
గమునభిషేకముల్ సలుపఁ♦గాఁ బ్రవహించెననంగ నిండుబ
ల్వె మహి నభోంతరాళమున ♦ వెన్నెల వెన్నెల వెన్నెల నెల్లఁ గప్పుచున్. 1419

పరాశరపురాణము, నం. మ. ఆ 4 పద్య 149.

మ. అమృతాఖ్యాసవసంగరాగ ముదయో♦ద్యత్కాంతిచేలంబుచి
హ్నమునుంగా శశి రేపతీరమణుఁ డు♦న్మాదంబుమీఱం దమో
యమున స్నంగము నొంది పాఱఁగసీ♦రాబ్ధిపరంజేయ
చ్చె మరుద్వాహిని బానిఁజేర్చినన మిం♦చెంజందిర్కాపూరముల్. 1420

గీ. తారకాధీశుకిరణక♦దంబకంబు, చిలికిఁ బలుచని పలివంపు ♦ జిలుఁగువంచు
గైరవశ్రీవధూకర ♦ గ్రహణవేళ, వెలికిఁ గర్పిమ్మిన సాత్వీక♦స్వేద మనఁగ. 1421

పారిజాతాపహరణము, ఆ 2 పద్య 47, 48.

సీ. కలయవెల్లువగట్టి ♦ జలజలఁ బ్రవహించు, శశికాంతవాంతని♦ర్ఝరముజలము
మలయానిలముచే దు♦మారంబుఁగొనసొ,గంధకంబారజంబు ♦ కఱకుదుమ్మ
నిండారవిరిసిన ♦ బొండుమల్లెలనుండి, పడియు మరందంబు ♦ గుడగసంబు
తొలఁకి మింటికిఁ బొంగు♦గుగ్గపాంథారాశి, కరడులమీఁది మీ♦గడలమెఱుఁగు

గీ. తనకు రసవర్షములుగా సు♦ధాకరుండు, సారెసారెకుఁ గరములు ♦ సాఁచిచాఁచి
యచ్చెదెలుపుగ నప్రదు బ్ధి♦హ్మాండమండ,పంబువెన్నెల సన్నసు♦న్నంబునేసె.

మనుచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 38.

సీ. మితాధికారంబు ♦ మీఱరాదనికాక, వెసఁ బట్టపగలుగా♦వింపలేదె
న్రూఁతులకింది సో♦మ్మరులెంతయనికాక, మలసి నీడలరూపు ♦ మాపలేదె
బాడబాగ్నిపాపా♦పమున కోపకకాక, యౌర్వాగ్నినైనఁ జ♦ల్లార్పలేదె
రాజకాంతాకృతి ♦ ప్రతిసన్నమనికాక, శిలలెల్లనరనము♦ల్వేయలేదె

గీ. జగతినిదియునిజగతులు♦మొగడనెగడె, హరునితళయెక్కి వెలిచమ్మి♦నడఁగఁద్రొక్కి
కలశవారాశినేమ్మనఁ♦గలయఁజొచ్చెఁ,కుముదరుచినేలె గౌముదీ♦సముదయంబు.
వసుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 22.

చ. నెలయను వెండికుండఁగడు♦ నించి నిశాల్యచకోరనేత్రి యిం
పలరఁగ నంబరావ్యాయమ♦హానటమూర్తిమహాభిషేకమున్ \
జలుపఁగ నెల్లదిక్కులనె♦సం బ్రవహించెడు పాలవెల్లినా
బొలిచె సమస్తము జలువఁ♦ బొంద నమందతసాంద్రచంద్రికల్. 1424
ప్రభావతీప్రద్యుమ్నము, ఆ 4 పద్య 125.

అతినుఁ డనుదొంగ విరహుల, యతులితనిజమూనగనము♦ హరియించుటకై
క్షితిపైఁ జల్లిన మంతాగ్ని,స్వతభూతిప్రభ లనంగ♦ వెన్నెల లెసఁగెన్. 1425
షట్చక్రవర్తిచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 70.

సీ. బలిధామమెనసినఁ♦బట్టిబంధింపఁడే, చీకటిదళ మేది♦ చెదరెఁ గాక
యడవులుబలసిన♦ నడఁపఁజేనీడ పగ్నికంపనాకులవృత్తి♦ గాంచెఁ గాక
రాజునేరినఁ గాప♦రమువూన్పఁజేయంక, మవినిశ్చితాకృతి♦ యయ్యెఁ గాక
దుర్గశుఁ డంటినఁ♦ దునుమఁడే యలకష్ప, మదమేదికబలక♦ యొదిగెఁగాక
గీ. శోచనీపూర్ణవిభుపాఁ♦శోచమాన, విమలధారావిశేషమై♦ వెలయుదీని
మహిమచేఁ దూలవెయశేష♦ మలినగుణము, లనఁగనెన్నెలజగమెల్ల♦నాక్రమించె.
చంద్రికాభానుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 78.

క. సురలకిడి ధరణిసురలకు, వెరపున నిడకున్నఁ బ్రజలు♦ ద్విజరాజకోగిం
బరుఁ డనఁ గని ద్విజులకు సుధ, విరివెన్నెల గురిసె నవఁగ♦ వెన్నెల చల్వన్.
రాజవాహనవిజయము, ఆ 4 పద్య 43.

చ. శమనుని దుంతఁబట్టుకొనె♦ శక్రుఁడు దా వెలియేనుఁ గంచు వే
గమునఁ బురారినందియని♦ గాడుపునెచ్చెలి మేఁకపోతుపై
దమకముమీఱనెక్కి నల♦ధాతి కుమారునిసెమ్మెఁగాంచి హం
సముగఁ దలంచె సాంద్రితర♦ చంద్రికలోకము లెల్లఁ గప్పుటన్. 1428
రుక్మిణీపరిణయము, కూ. ఔ. ఆ 3 పద్య 88.

క. ఇందీవరబంధుఁడా, నందము డెందమున నెనయ♦ నవ్వచు రజనీ
సుందరిమేన నలందిన, చందనగంధం బనంగఁ♦ జంద్రిక మెఱసెన్. 1429
సుభద్రాపరిణయము, ఆ 5 పద్య 70.

గీ. సమయగోపాలకాగ్రణి ♦ చదలు వేరి, నుగభిజాబిల్లిపాదువ్రనఁ♦గరమెసంగు
విమలచందిర్కాదుగ్ధపూ♦రములు పిదికి, ఘనతరచకోరపత్సనం♦ఘముల మనిచె.
శకుంతలాపరిణయము, పే. నా. ఆ 2 పద్య 190.

గీ. చంప్రతారాకసాలభూ ♦ మములమరి, హరుని శిరముననుండి సా♦గరము చేరు
నల్లగంగాపర్వాహాతో♦యములపగిదిఁ, బండువెన్నెల దివినుండి ♦ నిండె జగము.
వేంకటేశ్వరవిలాసము, ఆ 2 పద్య 65.

సీ. కొమ్మలకై మేలి ♦ సొమ్ములకై పోవు, జారచోరులకిది ♦ మాఅత్తల్లి
తముఁబాపి పతులన్య♦తరుణులఁ జెందినఁ, గనలొందుసతులకుఁ ♦ గన్నమాత
జారిణీజారులఁ ♦ గూరుప మదిఁ గోరి, మెలఁగు దూతికలకు ♦ మృత్యురాత్రి
యిక్కల నెక్కుడు ♦ రొక్కము గలిగిన, పెనుధనికాళికిఁ ♦ బెండ్లిపేర
గీ. పణ్యరమణీజననిమనో ♦ భయవిధాయి, పనులఁజరియించువారికి ♦ భాగ్యలక్ష్మి
హీనదీపాలయులకు ల♦క్ష్మీనిధాన, మగుచు జాబిల్లివెలుఁగవ్వ♦డతిశయిల్లె. 1432
గణోదయము, ఆ 2 పద్య 14.

సీ. ఇవిగదా సొబగుల ♦ నెసగించునట్లుచిం,దమ్ముల కర్థిహా♦రమ్ము లయ్యె
నివిగదా గబ్బిపా♦లింట్లగుబ్బలులకు, గంధసారస్థాస♦కంబు లయ్యె
నివిగదా కెంజాయ♦లీనెడునడుగుఁద,మ్ములకుహీరాశ్మనూ♦పురము లయ్యె
నివిగదా పొంజిగి♦నింపులువచరించు, పైదీవియలకుఁజో♦మంబు లయ్యె
గీ. నివిగదా నీలిఁడాలుచే ♦ నిరులు కొలుపు, కొప్పు మొయిలకుమల్లికా♦కుహుపులయ్యె
ననుచు జ్యోత్స్నాభిసారికల్ ♦వినుతిఁజేయఁ, బండువెన్నెలతఁరగలు♦నిండెదిశల.
నుమనోమనోభిరంజనము, ఉల్లాస 5 పద్య 50.

గీ. కటికచీకటులనుభూత♦గణముమీఁద, జందురుండనుమాంత్రిక ♦ సాహనుండు
జల్లు వీభూతియనఁ బ్రజ♦లుల్ల మలరఁ, బండువెన్నెలదిశలెల్ల ♦ నిండుకొనియె.
సౌగంధికపర్యూననంగ్రహము, ఆ 1.

గీ. పూర్వభూధరశిల్పియ♦ఖర్వకర్బు, రాండసౌధదిశాకుడ్య ♦ కాండమున
ధాకరఘటంబుచేఁబూని♦యంగులోఁ ద,నర్చు వెన్నెల పాలను♦న్నంబొనర్చె.
సర్వకామదాపరిణయము, ఆ 2.

సీ. వనజారియుదయించు♦టనుబొంగిపారలీజా,ల్లొనుపాలకడలివె♦ల్లువ యనంగ
విధుమండలంబను ♦ విరిగుత్తినుండి వె,ల్వడి కర్పిమ్ముకొనెడుపు♦ప్పాడి యనంగ
యామినీకాంతసై ♦ సోముండుచల్లిన, పటవాసధూళికా ♦ పటల మనఁగ
తారాదిదబ్జముఖులు సొం♦పలరఁ దాల్చినమంచి, చలువమడుంగుల ♦ చెలువ మనఁగ

గీ. హారనీహారహీరమం♦దారకుంద, శరశరత్కుందబృందసుం♦దరత మొయ్యా
బందువెన్నెలజగమెల్ల ♦ నిండి పిండి, యూరఁబోసినకరణి నిం♦పారు చుండె.
నయనోల్లాసము, ఆ 3 పద్య 105.

గీ. అఘడుగ్వజకోటిపస్తుండె ♦ ననుచు నాత్మ, నెంచితదధీశ్వరుండుచే♦యించిభూవ
భోంతకటమునఁబోయించి ♦ నట్టికునుము,బియ్యపుఁబ్రపాదమొయన♦వెన్నెలలకి.
భరతాభ్యుదయము, ఆ 2 పద్య 190.

సీ. నెలతొనలుచెలంగ ♦ నిండారవిరిసిన, మల్లెపూవులతోడ ♦ వెల్లి విరిసి
కప్పురంపుటనంటి ♦ విప్పఁబోరలరాలు, కపర్దింపుఁబొడితోడ ♦ గలసి మెలసి
కమ్మవిల్తునిదాయ ♦ కాఁపురంబైతగు, చెలిమల జిగితోడ ♦ వియ్య మంది
కతీవేల్పునిల్లా♦లీఁగని పెంపుఁ గాంచిన, పాలమున్నిటితో ♦ మేల మూడి

గీ. నిండికొనియుండె భువినిండ ♦ వెండికొండ, కొండపిండులఁజండాడు♦చండివాత్తి
పిండికలకండ జలిఁదమ్మి ♦ దండదగడి, పండురేయొండదండులు ♦ నిండుజిగిని.
రసికజనమనోరంజనము, ఆ 4 పద్య 13.

వసంతర్తువు.

:o:

లయగ్రాహి. కమ్మనిలతాంతములకు♦మొగ్గనసివచ్చు మధుపములను గీతనిన ♦ పమ్మి
లెసఁగఁజూ
తమ్ములలసత్కలకలంబులనుగంధివకు,శమ్ములను నానుచుము♦దమొగ్గనసాగా
లమ్ములను కోకిలకు♦లమ్ములరవమ్ము మధుపరమ్మగుచు వీచె ననిశమ్ము నుమనోభా
రమ్మునసశోకనికి ♦రమ్ములనుజంపకచ,యమ్ములనుగింకుకప♦నమ్ములఁనునొచ్చె!
భారతము, ఆది. ఆ 5 పద్య 138.

సీ. కమనీయకమలినీ♦కల్లోలవీథులఁ, గదలురాయంచల ♦ గతులయొప్పు
బహుపుష్పపల్లవ♦పరికరచిత్రితములై, తనరారు తరులతా ♦ తరులసొంపు
మకరందరసపాన ♦ మునివిలోలంబులై, క్రాలెడియెలఁదేటి ♦ గములయాలి
ఘరపర్వమంజుల♦ఫలసస్యఫుల్లములై, పలుపఱచిలుకల ♦ పటురవంబు

ఆ. ప్రియుఁడు వేఱువేఱఁ ♦ ప్రీతిసై జూపుచుఁ, జెప్పుచునుజనంగఁ♦జిగురుఁబోఁడి
కనుచు వినుచు నిర్వి♦కారసల్లాపంబు, లార నతని తెఱఁగు ♦ నరయు చుండె.
భారతము, ఆర. ఆ 7 పద్య 212.

ఈ. పల్లసపుప్పసంసదలఁ ♦ బంచి వసంతుఁడుకాఁపురాకకై
యేల్లనంబు సంకటము ♦ లేదఁగఁ దారొడికంబుమీఱి న
ల్లల్లనఁగ్రోలికోర్కిలమల♦యానిలుఁడందుఁ బురాణపత్త్రిముల్
డుల్లగఁజేసె సత్క్రియఁ బ♦టుత్వము కాముఁడు పిచ్చలింపఁగన్. 1441
విజయసేనము.

చ. చిలుకలపిండునొప్పిదము ♦ చిత్రనురాయుధలీల యేపునం
జెలఁగు మధుప్రతోవలుల ♦ చిక్కనిమోదితను గర్జ లుల్లస
త్ఫలరసపూరముం దెరలఁ ♦ బర్వుట సొదులుగాక మేఘుపం
క్తులక్రియనొప్పుభూరుహత♦తుల్ మధువేళఁ బయోదవేళలన్. 1442
నృసింహపురాణము, ఆ 2 పద్య 72.

చ. ననినవహంబులెల్ల మృదు♦వల్లుల నామృదువల్లు లెల్ల లే
గొనలఁ దనర్చులేఁగొనలు ♦ గుత్తుల గుత్తులు లేఁగుళ్ళఁబెం
పొనరుచిగుద్దుఁ గ్రొవ్విరులఁ ♦ బొందగుఁ గ్రొవ్విరులెల్లఁ దేటులన్
మునుకొను తేటులెల్ల నను♦క్రమోదతల నెంతయు నొప్పె నామనిన్. 1443
కేయూరబాహుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 47.

సీ. కామినీగండమా♦ కాదంబరీధార, బులకించెనారామ ♦ భూమిఁ బొగడ
చివురాకుచవిమాచి ♦ చవిచూచియెలుఁగించెఁ, బంచమస్వరమునఁ♦బరభృతంబు
సంఫుల్లకోరక♦స్తబకోచితంబైన, కొరవిపై బ్రమయించెఁ ♦ గొదమతేటి
పరిపక్వసహకార♦ ఫలరసాస్వాదన, ముదమునం గీరంబు ♦ చదువఁ దొణఁగె
గీ. ఓటపిటీసముదయములు ♦ వివిధవిధుల, నుపవనక్రీడసల్పిరి ♦ యుబ్బు మిగిలి
యఖిలజనులకు సంతోష ♦ మావహించె, మాసరములైన మధుమాస♦వాసరములు.
శివరాత్రిమాహాత్మ్యము, శ్రీనాథ. ఆ 3 పద్య 118.

శీ. ముక్తపత్రవ్యాజ♦మునఁ జీరసతిలించి, కళికలన్బులకలఁ ♦ గలుగఁజేసి
పాలివోనితావులఁ ♦ బూలదండలఁ జుట్టి, కడలేనిమధుసాత్వి♦కమునఁ దేల్చి
రంచలియుంకార♦మణితములఁ ఘటియించి, దీపించుక్రియలూను ♦ మోవి యూని
సరబినున్నతఫల♦స్తనములఁ గబళించి, కళిడేబుతనుపల్లిఁ ♦ గౌగిలించి

గీ. కలికిరాచిల్క-పల్కు-ప♦ల్కుల నలర్చి, సురభికస్తూరిరజములు ♦ సొంపొనర్చి
కలితపనలక్ష్మీ గూడి రా♦గమువహించె, మాధవుఁడుహృష్టనిఖిలక్ష్మీ♦మాధవుండు.
పంచతంత్రము, వై. వేం. ఆ 3.

చ. ప్రియపరిరంభణద్రఢిమ ♦ పెల్లిఁకఁ జైత్రుఁడు వచ్చి చేయుఁ గా
వ్యయమని సీతునందచెలు♦వల్వదవుల్లడుపంగవచ్చెఁ దా
రయముననఁ బేర్చి యాబుతువు♦రాఁ జలివిచ్చితొ ఱంగిరయ్యఁ బ
స్థయుచితమేకదా విపది♦ధైర్యమనం జనుమాట యింతకున్. 446

ఉ. కుప్పసమల్వదల్చి రితి♦గుబ్బలనొత్తిలి హత్తి వేఁగుజా
మిప్పలలగ్గుగాడ్పుల క♦ధీశుఁ గ్రమంబున ఘర్మశంకఁ జె
నుప్పతిలంగ దోమతెర ♦ లుప్పరమెత్తిరి దక్కి-రూప్మము
ద్దిప్పరమైనలోహశక♦లీప్రకటీకరణంబుఁ గామినుల్. 1447

ఉ. నైపుణిఁ జందనాగ్రిగహ ♦ నద్రుమసారభవీచిఁ దామ్రపు
ర్ణపరిలబ్ధమూ క్తికమ♦ణిప్రకరంబులు నించి దక్షిణా
శాపవనుండు సల్లుచెదఁ♦జల్ల జనించెన కాక వీనిచే
లాపొడమంగనప్పాలప ♦ మప్పుడునా వనిదోఁచెఁ గ్రొన్నలల్. 1448
ఆముక్తమాల్యద, ఆ 5 పద్య 99, 104, 114.

సీ. సానదేటిపొటమరిం♦చి నెటివాసినయట్టి, యాకురాలుపుగండ్ల♦యంచుదొఁగి
యతిబాలకీరచ్చ ♦ దాంకురాకృతిఁ బోల్చి, కరపీరకోరక ♦ గతిఁ గ్రమమున
నరుణంపుమొగ్గలై ♦ యరవిచ్చిపికిలియిం,కలదండలట్లుగుం♦పులయి పిదప
శేఖలేర్పడఁగ వ♦ర్ధిలి నెడలై వరెమ్మ, పసరువాఱుచు నిక్కఁ♦ బనరుకప్ప
గీ. పూఁటపూఁటకుసెక్కఁగ♦ప్పపకుఁదగిన, మెఱుఁగువానాఁటికినిమీఁద♦గిఱికొనంగ
సోగయైయాకువాలంగ♦శోపమగుచుఁ, జిగురుఁదళుకొత్తెఁదరులతా♦శ్రేణులందు.
మనుచరిత్రము, ఆ 6 పద్య 27.

చ. ధ్వనినిసమాగమంబున ను♦దారతదిష్టవళాప్తిఁ బూని చి
త్రవితతభూషణాళులను ♦ దాల్చెనెపం జిగిరించె నట్లు మా
ధ్వనినిసమాగమంబున ను♦దారతదిష్టవళాప్తిఁ బూని చి
త్రవితతభూషణాళులను ♦ దాల్చినెపం జిగిరించెవృక్షముల్. 1450

ఉ. మాధవుశాసనంబునను ♦ మాద్విజముఖ్యఫలప్రదాత్రియై
తాధరణింజెలంగుగతిఁ ♦ ధర్మ వసీరమదొప్పి యప్పుడా

మాధవునాజ్ఞసద్ద్విజసమాజమునందు ఫలప్రదాత్రియై
తోధరణింజెలంగెను సుధారసనత్ఫలవృక్షరాజియై. 1451

సకలకథాసారసంగ్రహము, ఆ 3.

సీ. తరుణారుణాంశుబంధూరరసాలకిసాల, పటలివక్షఃకాస్తుభంబుగాఁగ
సౌవర్ణవర్ణభాస్వత్కర్ణికారాభ, రమణీయహేమాంబరమ్ముగాఁగ
వికసజ్జపానవీసనద్యుతిస్ఫూర్తి, కురువిందకోటీర గరిమగాఁగ
సతికోమలశ్యామలాంచత్తమాలవ, న్యారుచినెమ్మేని సొరుగాఁగ
గీ. సంతతశ్రీసమాయుక్తసహజలీల, మదనజనకత్వనిజమహా మహిమ వెలయ
సర్వదిక్పూర్ణసువిలాస సరణి మెఱయ, మాధవస్ఫూర్తి చూపట్టెమహినిరూఢిని.

ఇందుమతీపరిణయము, కు. ధూ. ఆ 2 పద్య 42.

సీ. లలనాజనాపాంగ పలశావసదనంగ, తులనాభికాభంగ దోఃప్రసంగ
మలసానిలవిలోలదళసాసవరసాల, ఫలసాదరశుకాల పనవిశాల
మలినీగరుదనీక మలినీకృతధునీక, మలిసీనుఖితకోక కులవధూక
మతికాంతసలతాంత లతికాంతరనితాంత, రతికాంతరణతాంతనుతనుకాంత
గీ. మకృతకామోదకురవకావికలవకుల, ముకులసకలవనాంత్రప్రమోదచలిత
కలితకలకంఠకులకంఠకాకలీవి, భానురము పొల్చు మధుమాసవాసరంబు. 1453

వసుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 126.

సీ. సైతికుండైరాగసామగినెఱపి తపస్యాంతమైఫలప్రాప్తి నడరి
మధువై నవామోద మహిమఁ దారొక్కనికాల,గురువైయశేషాధ్వగులఁగలంచి
నుమనఃపరిసూతియై శుకలీలఁ దనరిమా,ధవుఁడై పలాశభేదనమొనర్చి
యామినియై భూజనైకదుర్గతిఁ బాపి, సురభీయై తూరిహాయస్మరణ మెలఁగి
గీ. సారసవనపర్యాయోక్తియై సకలవిప్ర, వరశుభపర్వదానాసపములఁ నెసఁగి
యవని నలరె పసంతమత్యంతమధుర, పంచమస్వరపూర్ణతాభవ్య మగుచు.1454

హరిశ్చంద్రనలోపాఖ్యానము, ఆ 1 పద్య 86.

సీ. అలమింటఁ జెలఁగురాచిలుకలచాలుఁపుల్, వేలుపుమన్నినివిండ్లుగాఁగ
బూఁదేనియలఁజాలఁబొడలు తేటులప్రోఁత,రహిమించునుఱుములరవళిగాఁగ
మూఁకలై పొడసైన చీఁకటిమ్రాఁకుల, చొళ్ళు గార్కొన్న మొగుళ్ళుగాఁగ
మెలుతుఁదీయకఁబాఱు విడిదేనియలసోన, పదలకతరియలు పెనఁపానగాఁగ

గీ. వేదుకలుమీఱఁ దోటల♦నాడు కొమరు,వెలఁగు లెల్లను మెఱుఁగుడీ♦ఁయలుగాఁగ
గ్రమ్మి యుప్పొంగుచునుదొలి♦కొరువోలె,వలపు సెఱపుచునామని♦పొలుపుమీఱ.
యయాతిచరిత్రము, ఆ 4.

చ. జలదముపాదునీటఁ దము♦సంతతమున్ మునుపుచ్చుకున్నయ
ప్పులకయి యడ్డగింప ఫల♦పుష్పము లయ్యెడలేమి లేమివా
టిలి గతిలేక పత్ని♦ముల♦డెన్ తరుకోటియనంగ సంతతా
విలహతిపండుటాకుగమి ♦ నిండెనభోంగణసీమ నామనిన్. 1458
చారుచంద్రోదయము.

సీ. అచ్చంపులేఁజిగు♦రాకుజొంపము కెంపు, మేలిచెందిరపుఁగం♦ధూళిగాఁగ
గుర్చిచ్చినట్లుగజాఁదు♦కొన్న మొగ్గలగుంపు, పరికటపాటలబిందు ♦ పాళిగాఁగ
విచ్చినపరువంపు ♦ విరులతండము పెంపు, శోభితభూతిరిం♦ఛోళిగాఁగ
నిశ్చలంబైనతే♦నియవానజడిసొంపు, లాలితదానగా♦రాళిగాఁగ
గీ. నునుపరాగము ల్కోలిపా♦నపులుగాఁగ, భ్రమరపంక్తులపైపర♦ణములుగాఁగఁ
బుడమి నెల్లెడ వాహ్యాళి ♦ వెడలుమదను, మదపుటేనుఁగుఁబోలెనా♦మనిదనర్చె.
రాఘవపాండవీయము, ఆ 2 పద్య 5.

సీ. చిలుకబాపనకొలం♦బులబందుగులకెల్లఁ, గలితాభ్రఫలకోటి♦గ్రాసమొసఁగు
నెలదేటిరాచగుం♦పులచుట్టములకెల్లఁ, బలుకుదేనియపల్లె ♦ బట్టిలొసఁగుఁ
జలిగాడ్పుకోమటి ♦ చాలుసజాతీయ,ములకుఁ దావులసంచి ♦ మొదలొసంగుఁ
గోయిలనాలవ♦కొలము దాయాదుల, కోలుకోఁ జిగురాకు♦నేల యొసఁగు
సీ. కొమ్మలునెలఱ్ఱు సాలజా♦లమ్ములోనఁ, జిలుకసాంబ్రాణితేజీవ♦తీరుఁ దనుప
దాఁకొమున్న వసంతుని ♦ రాణు లెల్లఁ, గన్నుగుప్పెడు కడుపుండ♦గనుటకతన.
పవలయాశ్వదరిత్రము, ఆ 3 పద్య 86.

గీ. బలుగుబ్బగుత్తుల♦పైరజంబులురాల, జిలికినకస్తూరి ♦ చెలువుమీఱ
మెఱుఁగారుకొదమఁట♦మ్మెసరోదల్ నిగుడంగ, నసలేనిచెమటసో♦నలుచెలంగఁ
గమ్మనియూర్పులే♦ దెమ్మెరల్ వెడలంగ, వికసితనవపత్త్రి ♦ విధము లెసఁగ
లలితత్నకనకాప♦ఘులు పెనఁగొనియుండఁ, బారావతధ్వని ♦ పంతమెఱయఁ
గీ. దఱుకుఁగెమ్మోవివింటిరే♦ఖలు దలిర్ప, భుజలతాలింగనంబునఁ ♦ బొసఁగుముదన
కేసిసల్పును వనదేవ♦తాలతాంగి, శుభమెలర్పుపసంతవ♦ల్లభునిఁగూడి. 1459
భానుమతీపరిణయము, ఆ 2 పద్య 38.

గీ. పరగవిటపాళిగూడియు బహుపలాశ, మయ్యునెంతయు బహుకోశ మారియయ్యు
భూజసంఘంబునుమనోవిభుత్వమొందె, నహహామాధవసేవనిరర్థమగునె. 1460

చమత్కారమంజరి, ఆ 1 పద్య 46.

శా. శ్యామాభుల్ పురుషవ్రజంబునుమనో వ్యాప్తిన్ ఫలశ్రీలచే
నామోదింపఁగ నమ్మహావనివిభుండై మాధవుం డొప్పెనో
శ్యామాభుల్ పురుషవ్రజంబునుమనో వాప్తిన్ ఫలశ్రీలచే
నామోదింపఁగనమ్మహావనివిభుండై మాధవుం డొప్పఁడే. 1461

ముకుందవిలాసము, ఆ 1.

ఉ. తావులవెంబడింగదలి తారొక్కనె దేటులు తేటిమొక్కలన్
మోపకనాఁటె బుప్పొడియుఁ బుప్పొడితోఁదగఁ బూవుసోనయున్
పూవులసోనతోమిగులఁ బొల్చెను గల్పతరుప్రసూనమా
ధ్వీవిసరంబు నానెనుక వీచెను జల్లని కమ్మతెమ్మెరల్. 1462

సత్యభామాసాంత్వనము, ఆ 2.

సీ. నవజాతవివిధపల్లవజాతరుచివిలా, సమునపల్లవడలకెం జాయగాఁగ
సురనభ్రిమత్పుంభ్రమరీచిచయంబు, గళిహాలహలకాంతి కలనగాఁగ
ప్రత్యగ్రవిలసితప్రసవోచ్చలచ్ఛాయ, మహితవిగ్రహపాండిమంబుగాఁగ
నమితమరందపూరములయాసారంబు, పటుదయాపరుషభ్రమముగాఁగ
గీ. నంచితోరానులక్ష్మినిత్యానపాయి, భూమిధరరాట్కుమారీలలామగాఁగ
సకలభూపసజనానంద జనకుఁడైన, మాధవుఁడుమాధవునిపోల్కి మహిమఁదనరె.

సీమంతినీకళ్యాణము, ఆ 2.

ఉ. చిగురులచాలుడాలు పెనుచిచ్చుతకన్నుగవబుష్పరాశియ
త్తొగచెలికానిజాగులుగఁ దోరపుదీపెలుపాపపేరులై
తగ నెలదేటిపిండుమెడఁదాల్చినకప్పగ నీళుపోల్కిఁ బెం
పగుపనరాశిమాధవసమాగమలీలమహించె భూస్థలిన్. 1464

నలచరిత్రము, సీ. ధ. ఆ 3 పద్య 196.

సీ. ధళి పాండుపత్రోత్కరములు నేలకుఁడొయ్యంగ, ఘనవనప్రియలీల కడు వెలుంగ
జాగురే జేమాయ శరములు వికసింపఁ, గుపలయంబొకవింత మీమరుఁ గాంచ
శాపురే యెండయేర్పడ లోకమెఱపొందఁ, వనిసారసవనంబు పెనుపుఁ జెంద
వెలార్చురే షడ్రికసంహతివడంకఁ దొడంగ, నిలఁ దోఁపుబచ్చడంబులుచెలంగ

గీ. గనదమితజాతివిస్ఫూర్తి ♦ కడకుఁబాయు,బుడమిఁగనుపట్టిమిగులన♦గ్నుతఁ మొనర్చుఁ
జారుతరమూర్తిసకలర్తు♦చక్రవర్తి, మధుఁడు తనయందు సకలర్తు♦మయతఁదోఁచు.
చంద్రాంగదచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 72.

గీ. పవనదుశ్శ్వాసనుఁడు వనీ♦పాండవేయు, లలనజీర్ణచ్ఛదాంశుకం♦బులుహరింపఁ
గలికిశుకసూక్తి ఁజీరఁగి♦సలయ హేతు, మయషటములీఁడెయయ్యెడ♦మాధవుండు.

సీ. శుకనాదములుద్విజ♦శ్రుతిభూషములుగాఁగఁ, గనకకోరకముల♦కుతలుగాఁగఁ
దోటిపాటలుపురం♦ధ్రీగీతములుగాఁగఁ, గిసలముల్ తోరణ♦విసరములుగఁ
బలుకప్పురంపుఁది♦ప్పలువితర్దులుగాఁగఁ, బుప్పొడుల్వలిగంద♦పొడులుగాఁగఁ
జెలిమొల్లమొగ్గచా♦ల్పులతెలఁజొర్గాఁగ, విరితీఁగెపొదలుపం♦దిరులుగాఁగఁ

గీ. బుష్పితపలాశనికురంబ♦ములునివాళి, పల్లవములుగాఁగ నిర్భర♦పవనచలిత
తరురవంబులుభద్రవా♦ద్యములుగాఁగ, వనవధూమణిఁ జైత్రుఁడు♦ద్వాహమయ్యె.
రసికజనమనోభిరామము, ఆ 2 పద్య 10, 14.

సీ. గున్నలేమామిడి♦గుంపులచిగురాకు, గాసంపుగమికి తేన్♦భాలొసంగి
పూఁబొదల్ విరిదేనె ♦ పొట్టజీతంబుల, నల్లమూఁకకు మొకా♦బిల్లచేసి
పరువంపుదాడింబ♦తరువులఫలలాభ, కారిశూరులకుజా♦గీరు లొసఁగి
పూవుపుప్పొడిదిన్నె ♦ తావులెల్లను సదా, గతివేగరులకు ఖి♦ల్లతులుజేసి

గీ. యొక్కమొగిఁ దనపొజులు ♦ పిక్కటిల్ల, క్రొత్తపూగుత్తికత్తిచే ♦ హస్తివిరహ
చిల్వవృత్తులడంప దం♦డెత్తి వెడలె, కంతుఁడుద్వేంలీలప♦సంతవేళ. 1468
తారాంకసందనీపరిణయము.

సీ. కుంజఘనాఘన ♦ ఘోర్జితగళతోర్కార, కనికాయపటుకర ♦ కానికరము
తరుసుమాగ్రివనీప♦తేస్మధూచితిపర్ష, కలికాతనుమగజ♦కర్ణమంబు
అరుణకిసాలశం♦పాలోకనసన్నిభత్తే, మహిణీచిత్తజ♦క్ష్వేడనంబు
నానాపరిసవనూ♦లీకానగారిళరాస, గటపరీరమమయూ♦రస్వరంబు

గీ. కోకిలకుహూగ్రవజ్రిని♦ష్లోషదళిత, మూలతీస్వచ్ఛతేగుచ్ఛ ♦ మత్తహంస
కింబయిసెలంగెవర్షర్తు♦కరణిబుతుల, మీసరంబునువాసంత♦వాసరంబు. 1469
మిత్రవిందాపరిణయము, కుం. వేం. ఆ 2 పద్య 75.

సీ. శిశిరర్తుగెలిచి ని♦క్షిప్తతద్ధవమెత్తఁ, గనుపట్టు పద్మరా♦గంబులనఁగ
దర్భలంబులఁగొట్టి ♦ తటిమిమేనులుదుల్చి, శైకొన్నబంగారు ♦ దూకలనఁగ
తనభుజాభుజగతం♦తన్యమానంబులై, గాలిప్రతాపాగ్ని ♦ కీలలనఁగ
తనమోద వనదేవ♦తలుజల్లనెల్లెడఁ, దగుకుథకుమవసంత ♦ ధూళులనఁగ

గీ. బరహితెత్తుటఁజొత్తిల్లు ♦ శిరసులనఁగ, నరుణతరుణపల్లవంబు ♦ లచటనచటఁ
గల్మిమ్మొయిరాజునిండొలగంబుఁజేసె, మదనసేనాధిపత్యసం♦పదలువొందలి.

గీ. ధరములనునట్టిపచ్చా♦తట్టులందు, మొగ్గమొత్యపిస్వస్తికం♦బులుఘటించి
తలిరుతోరు లమర్చి మా♦ధవునిఁగూర్చి, తీగయెలనాఁగ లారతుల్ ♦ద్రిప్పిరపుడు.

కార్తికమాహాత్మ్యము, ఆ 4.

శా. ఆంత న్బాల్యింతవనాంతకాంతరకృతాం♦తాశాంతవాతాంకురా
హంతాక్రాంతనితాంతతాంతమృదువృం♦తానంతసంతానశా
ఖాంతర్దంతుగకాంతపల్లవలతాం♦తాలోకచింతాకన
తాక్రాంతాస్వాంతము వింతవింతగ వపం♦తంబెంతయుం బొల్చినన్. 1472

యాదవరాఘవపాండవీయము, ఆ 2 పద్య 7.

మ. కమలామోదముసంఘటించి శుకవా♦క్యంబర్థినాలించి యా
నుమనఃకాండను లెల్ల బోధముఁగనన్ ♦ శోభిల్లఁగాఁజేసి ని
త్యమహాభూతిఁబలాశభేదనకళా♦వ్యాపారియైమాధవుం
డు మహిం గౌరవజాతిసేపడఁచియుం♦డున్ సద్విజు ల్మెచ్చఁగన్. 1473

బిల్హణీయము, ఆ 2 పద్య 6.

గీ. సద్విజాళిపరిసంగంబు ♦ సరసతరము, పరిణపవిస్ఫూర్జితముబీజ♦బంధురంబు
పల్లవాలంకృతము ♦ ఫలపరిదమునైన, యాగమస్థితి నొప్పె స♦ర్వాగమములు.

అనిరుద్ధచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 40.

ఉ. అత్తఱిఁ జిత్తజాతవిజ♦యాంబుజమందిర కాటపట్టునాఁ
గొత్తమెఱుంగుఁగ్రొన్నవల ♦ గుంపుల చక్కిలిగింతనాశుభా
యత్తతకొప్పెఁ బుష్పసమ♦యంబు సమంచితచంచరీకలో
కోత్తరవిత్తమై వనస♦ముజ్జ్వలపైకవధూసముక్తమై. 1475

చ. ననవిలుపాదుసాపనుపు♦నన్ మధుఁడస్సరులస్ఫురద్విజా
లనుపెనుగుత్తదారులప♦నాంతరసీమలలో మరుత్కిశం
గొని చివురాకునెత్తురులు ♦ గుప్పఁగఁ జైకముఁ గూర్చుదాఁక మొ
త్తినమయిపట్టలెత్తినగ♦తిన్ దెరవైవగుడాకులత్తఱిన్. 1476

సూర్యతనయాపరిణయము, ఆ 2.

పీ. పరిబలకుంజవర్జిత♦పటమందిరములోప్ప, సుమనోమనోవితా♦నములు మెఱయ
మిలయసమీరడిం♦భకు లూడిగము సేయ, నవ్యకాంచనభూష♦ణములు వెలుఁగఁ

బరభృతమాధవ♦పరితులుగొనియాడ, లతికాంగనలసాట్య ♦ గతులు చెలఁగఁ
దతభృంగగాయక♦పరితి గానముసేయ, శుకశారికాదిసై♦నికులు గొలువ

గీ. వనధరాస్థానమునమాధ♦వపరిభుండు, నిగ్రహానుగ్రహక్రియా ♦ నిపుణుఁ డగుచు
మధుపనాలిన్యజాతుల ♦ మదమడంచి, యధికతరులకుఁ బచ్చడా♦లపుడు గప్పె.

వాసవదత్తాపరిణయము, ష. వీ. ఆ 2 పద్య 67.

సీ. పథికనిశ్వాసపం♦థమునవేడిమిఁ జూపి, సవినయస్ఫూర్తివే♦సవిధజింప
గశరుతునుమరస♦చ్ఛలమునజడిఁజూపి, వారకసేవింప♦వర్షఋతువు
వ్యాకోచనుమకై త♦పమునసితాభ్రినై, భవముఁజూపిశరద్భ♦తువుగొలువఁగఁ
బాటీరగిరిశీత♦పవనమిషమునశై,త్యముఁజూపిహేమంత ♦ మనుసరింప

గీ. శుకపికగరున్మరుద్దూత ♦ శుభ్రపుష్ప, రజముడేర హిమానిదో♦రముగఁ జూపి
యవిరతంబుగ శిశిరర్తు ♦ వాశ్రియింప, సకలఋతురాజమయిన వ♦సంత మలరె.

కవిజనరంజనము, ఆ 2 పద్య 12.

గీ. సరససహకారకుసుమకే♦సరసమూహ, గురుతరామోదమయదిగం♦తరముమధుర
మధువిధురమధుపముముధు♦మానసమయ, మేవ్వనికివీడ్కొ-వాటింప♦దిజ్జగమున.

భర్తృహరినుభాషితము, ఏ. ల. శ్లో. పద్య 86.

క. కమనీయవసంతప్రియ, సమాగమప్రభవహర్ష ♦ సమృద్ధికపులకో
ద్గమకలనఁ బూనె లతికా, సముదయమన నూత్నముకుళ ♦ జాలము లెసఁగెన్.

జాహ్నవీమాహాత్మ్యము, ఆ 2 పద్య 108.

చ. తలిరులు సంజ కోకిలవి♦తానము చీకటి పూలబారు చి
క్కులగమి యేచిపూచినచం♦కారపుమల్లెలచాయ లెన్న జె
న్నెలలుగ మాలతీవిరిహి♦ణీపదనాజ్ఞనుపూన్ప కార్యమే
నెలకొనియెన్ వసంతరజ♦నీసమయంబు సుఖోన్నతస్థితిన్. 1481

రామవిలాసము, ఆ 1.

క. తమజర ఁ బోరిగొని తరుణ,త్వము కన్మ్మ నోసఁగుమనుచు ♦ ధరణీదేవిన్
గ్రమమునఁ బూజించినగతి, యుమరఁగఁ బరులెల్లఁ బండు♦టాకులు రాల్చెన్.

సునందాపరిణయము, ఆ 4.

సీ. కలకంఠనాదంబు♦కాహళీధ్వనిగాఁగ, దరుమరందమువసం♦తేంబుగాఁగఁ
జిలుకపల్కులుద్విజా♦శీర్వాదములుగాఁగ, వ్రాలుపూవులుదల♦వ్రాలుఁగాఁగఁ
దుమ్మెదల్ హోమాగ్ని ♦ ధూమరేఖలుగాఁగ, లతలుపుణ్యాంగనా♦తతులుగాఁగ
వెలయుతేఁజిగురుటా♦కులు నివాళులుగాఁగఁ, గుసుమరజంబుభ♦స్మంబిగాఁగఁ

గీ. స్థలసరోజాతతతులుగం♦ధచపకములు, గాఁగ మీనధ్వజుఁడుయాజ్ఞి♦కతవహించి
కడిమిమీఱఁగఁ గావించె♦ఘనవివాహ, విధులు మాధవవరమా♦మిళునమునకు.
దిలీపచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 6.

శా. కంతుండన్నవజీరుఁడాగ్రహసమ♦గ్రస్ఫూర్తిలోకత్రయీ
కాంతాకాంతమనోధనప్రతతిఁదా♦నైకోఁదలంపూనిదు
ర్దాంతప్రక్రియదండయాత్ర చనుమా♦ర్గంబంటఁజైత్రిన్భుర
త్వాంతాకామముర్వవస్త్రగృహశో♦భంజేసి చెన్నారెడున్. 1484
నాగ్నజితీపరిణయము, ఆ 2.

సీ. వలువంకఁదగుకాంచ♦నములపూమొగ్గలు, ప్రజ్వలత్స్తంభదీ♦పములుగాఁగ
పొన్నకొనినకమ్మ♦పుప్పొడిపన్నియ, డంబు మీఱినదాడి♦మంబుగాఁగ
దపుకుఁగెందలిరుటా♦కులగుంపులందంద, చఱచుహరిద్రహా♦స్తములుగాఁగ
కలకలకంఠికా♦కలకలధ్వానంబు, లల్లనేరెడిపాట♦యనువ్రజాప
గీ. ప్రేమమీఱంగలతకూన ♦ సేరఁటాండ్రు, కొమరెకొర్విరినెండిప♦ల్మెములఁదేటి
యలతీఁజిమ్మలీహాయన♦మందుకొనఁగఁ,బ్రథమభుతువయ్యెవనలక్ష్మ♦ప్రాభవమున.
దూశావతారచరిత్రము, ఆ 9.

చ. ఘనతరులాక్షితద్విజని♦కాయహృదిష్టఫలప్రదాతృతా
తనుమనశ్చటూరుచివి♦తానము పేరునుకీర్తిలాభము
గనుఁగొని రాగసంపదవ♦నంతపదంబుభజించి యెంతయున్
మనుటయుఁబాత్రిదానమహి♦మంబడియుట్టిదకా గణింపఁగన్. 1486
శకుంతలాపరిణయము, పె. వా. ఆ 2 పద్య 15.

పీ. కలకంఠములునోరు ♦ కాయకపడెఁగయ్యా, పమ్మవలులమీఁద ♦ తెమ్మరియ్యా
పరిమళనుకుసల♦భరముచేఁ దగులొప్పఁ, దేటుదాటులమోఁత♦దెసలఁగప్పఁ
గనుచూయఘుఁడుపుప్ప ♦ కోదండముధరింప, వలిగాడ్పుపుప్పొడి♦వనునిండఁ
శారికాశుకపంస♦నచారములుమీఱ, పూఁదెనసోనలు ♦ పొంగిజాఱ
గీ. జాతిగడుఁగుందఁబొంగళు♦భీతినొంది, జీర్ణపర్ణాళిరాల లే♦చిగురుగాల
మంచుతెఱవీడ శృంగార♦మహిమతోడ,జాతిఁదగెకాంతవాసంత♦సమయమంత.
చెన్నబసవపురాణము, ఆ 4 పద్య 16.

సీ. కమనీయశాఖాది♦కతరులకుసరాగ, ఫల్లవయోగంబు ♦ పార్శ్వమయ్యె
మృదులలతల్వగుర్వైక♦పదనుఘనో, ద్యోతనవరప్రో♦క్తుక్తిఁదోఁదె

బంచమసహితమై ♦ వరభృతద్విజకోటి, పాంథపీడనకు ను♦పక్రమించె
సకలరసజ్ఞాళి ♦ సముదయం బతిమాత్రి, మధుపానవశముచే ♦ మదముఁ జెందె
గీ. జాతికి విరోధి యగుచు వ♦సంతనాముఁ, డైన యన్యాయనృపతిను♦నాంతభూమి
యావరింపఁగ నిటు లక్ష♦త్యములు సాఁగెఁ, బ్రిజలు రాజానువర్త♦పరులుగారె.
ధరాత్మజాపరిణయము, ఆ 3 పద్య 2.

ఉ. చిరపరిచర్యాప్రసూనమధు♦సేవనలుబ్ధమనోజ్ఞచంచరీ
కత్రయము ఫుల్లవగ్రిసన♦కామపికాళివిపాడవల్లికా
దాత్రియు కామినీజనవి♦తానమనోగతమానధీరతా
ధైర్యియు ధైర్యి మొప్పెనుమ♦సాయకకేళిరసైకపాత్రమై. 1489
కృష్ణజన్మఖండము, ఆ 3.

ఉ. ఆందముగానిచీర్ణదళ♦నాంబరమున్విడనాడి వేడుకన్
గందళిరాకువల్వ దుల♦కింప ధరించి మిళిందగోష్ఠిలో
నొందుగ దాల్చి మాధవుని ♦ పొందున వాసకసజ్జలీల నా
నందమెసంగ వన్యరమ ♦ నవ్యరుచిం బనరారె నత్తఱిన్. 1490

చ. కనదళిపాళిచూచుకవి ♦ కస్వరగుచ్ఛకుచప్రకాశతన్
ఘనశుకరాజవాక్పటిమఁ ♦ గాంచలధావళిభూషణంబులన్
దనపరిరంగిగంధమును ♦ దాల్చివనావనికాంతయావసం
తున కనురాగ మొప్పఁగను ♦ దోఁచెను దత్సమయాగమంబునన్. 1491
వల్లవీపల్లవోల్లాసము, ఆ 1 పద్య 110, 111.

మ వనవీథిం బవనాహితుండికుఁడు తా♦వ్యంభైనభృంగావళీ
స్వనతుంబీరవ మొప్పగుచ్ఛపణయు♦గ్వల్లీభుజంగాళి నా
మనిమ్రోలన్నటియింపఁజేయ నిడే ♦ కుం♦భద్విద్రుమశ్రేణికం
దనకుంగల్గినవెల్ల నిచ్చునగదా ♦ త్యాగాధిరిక్తుండిలన్. 1492
నయనోల్లాసము, ఆ 3 పద్య 91.

సీ. ఖికచగుచ్ఛప్రసే♦నకసముద్గరమైన, పుష్పోఁగొమ్మప్రవాళ♦ముగఁ దనర్చి
ధవళపుష్పంబులన్ ♦ దంతపుమెట్లపైఁ, దతచంచరీకాళి ♦ తంత్రు లమర
వల్లీకాభాహుమ♦తల్లీకాగ్రంబునఁ, జెలఁగుకెంజిగురుటం♦గుళులఁ జేర్చి
పవనలేవనమునఁ ♦ బల్మాలు మీటుచుఁ, గిలకింతరవ ముపాం♦గిఁబుగాఁగ

గీ. సాగనిగరిమమాపని♦సరిసరిధని, మగనిగనిమానినీపగ♦మాయటంచు
మించిమధులక్ష్మీవీణవా♦యించసాగె, బ్రీణయకుపితలమననువి♦హ్వలతనొండు.
శంతనూపాఖ్యానము, ఆ 2 పద్య 9.

సీ. ఎనలేనిరంగుల ♦ ననలగుత్తులఁదగు, నీరాలుసాగసైన ♦ యిండ్లుగాఁగ
గాలితాఁకుడులచేఁ♦గడునూఁగుదీగియ, లొడిగాలొనరించు ♦ జేడియలుగఁ
గొలకొలనంచలు ♦ గోరింక లొనరించు, రొదలులగ్గులొసంగు ♦ రొదలుగాఁగ
సరిదేటిఅంతులు ♦ చక్కనిగాణీల, తందనాలనెసంగు ♦ క్రొందుగాఁగఁ
గీ. దేటుగలకోయిలలు గాణ♦తెగలుగాఁగఁ, జిలుకదాటులు నేలజే♦జేలుగాఁగ
హాళిగొనిననకారను♦నేలఁదేఁడు, గానసిరిచేయిఁజేకొని ♦ కడుఁదనర్చె. 1494
శుద్ధాంధ్రనిరోష్యనిర్వచనకుశలచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 34.

చ. విటపిలతల్ వసంతశుభ♦వేళను మున్నగఁ బండుటాకులన్
దటుకునరాల్చి పల్లవవి♦తానముదాల్చెను బచ్చిమొగ్గలన్
దటశిరమందుఁగ్రాలఁగ ము♦దంబునజీర్ణపటాలివిప్పి క్రొం
బటములఁ దాల్చి యక్షతలు ♦ పైనిడఁగ్రాలువధూవరుల్ గతిన్. 1495
సావిత్రీపరిణయము, ఆ 3 పద్య 5.

మ. తమకుంబోరిదియొనర్చెభూతరుణి శ్రీ♦తింజాలఁదర్తన్వికిం
విమలంబౌపరిధానభూషణములే ♦ వేలొందఁగాఁజేసిశే
మముగైకొందుమటంచుఁబాదపములన్ ♦ భాసిల్లనల్లీసమే
తములైపుష్పితమయ్యెసాంగముగ ని♦త్యానందసంశీలతన్. 1496
పట్టాభిరామాయణము, ఆ 2.

మ. కలయంగాడ్పుసఁ దూలుపుప్పొడి దివిం♦గప్పారుమారుండువే
డ్కలనారామరమావసంతులఁగడం♦కంబెండ్లిసేయించుచో
వెలయంబట్టినయల్లభంబుపగిదిన్ ♦ వేమాఱుదద్భూమిపై
జెలువొందించుచు రాలుఁ బుష్పచితతుల్ ♦ చేసన్నఁబాలోయనన్. 1497
పర్యుమ్మచరిత్రము.

సీ. చిలుకగోర్వంకకో♦యిలలమొత్తపుముద్దు, లొడిసెడునుడులుప్రాఁ♦నుడులుగాఁగ
వికసించినట్టివా♦లికనునుసంపంగి, తుటుమబన్నంపుఁబ♦మ్మటులుగాఁగ
గాలిచేనటునిటుఁ ♦ గదలియాడెడుపత్తి, సముదాయములుధవి♦త్రములుగాఁగ
శాపులురాలిన ♦ క్రుంగుపులు పసులను, బండింపనడిన యూ♦పములుగాఁగ

గీ. నవఁటిమార్గికులక్రిందరాఁలినకపురపుఁ, దిప్పలువెలుంగుయజ్ఞవేఁదికలఁగాఁగ
మారుఁడనియొడుసోమాసి♦మఖముఁజేసి, పాంథులనియెడుపశువులఁ♦బట్టిపాఁగె.
కవిజనచకోరచంద్రోదయము, ఆ 2.

గీ. సకలసరసాతిశయరీతి ♦ సంఘటింపఁ, బాలుపడియును శుకషిక♦పరికరయుక్తిఁ
బక్షిపాతానుషక్తిఁదాఁ♦బ్రబలె ననఁగ, నమరిచెపసంతుఁడిలమన్మ♦థాతిశయము.

సీ. తుమ్మెదలకునోగి♦రమ్మతొసలరుల, కమ్మఁదేనియలెల్లఁ ♦ గుమ్మరించెఁ
గీరవారంబుల♦కారివేరంబుగా, ఫలజాలములసేల ♦ పాలుచేసె
దొరలునంటునఁ జూరు ♦ తరులనంటిపెనంగు, నలలతకూనలఁ ♦ దొలఁగఁదోర్చె
పని నిచ్చఁ దమయిచ్చ♦వర్తిల్లుఖగముల,కన్నులపైఁ బరా♦గములుసల్లి
గీ. విరహిజనమానసమునేర్చు ♦ విధమునేర్చు, భావభవ్రకేళికొక కేళి♦యాపహించె
గాలియావేశదాక్షిణ్య♦శాలియయ్యెఁ,జంచలాత్ములఁదగవిశ్వ♦సించఁదగదె.1500
గాంధేయోపాఖ్యానము.

సీ. సల్లలితామోద ♦ సల్లలితారు , పటకుటీరమ్ముల ♦ భ్రమరనాద
గీతంబురంజిల్లఁ♦గీరపికాంచుల, రవముమృదంగాది ♦ రవముగాఁగ
మ్మందానిలుండుపి♦ఱుంచవసించెడి, గాయకుండుగ లతా♦కాంతలెల్లఁ
జివురుచేతులఁదర్పి♦ నెలఁగి నాట్యము నేయఁ, బూవింటిపాదుపా♦పుష్పపీఠి
గీ. వఱలఁజేసి వసంతభూ♦వరుఁడు పుష్ప, రజముమకరందమునుగంధ♦రజముఘనవ
సంతమునుగా నమర్చి ల♦తాంతహారి, సంతతియొసంగెననఁగ వ♦సంతమలరె.1501
భార్గవపురాణము, ఆ 6.

సీ. పొన్నగున్నలచాలు ♦ పొంబట్టుపలువతో,రములైనపటకుటీ♦రములుగాఁగ
నవరసాలచ్ఛటా♦నపపల్లవవ్రాత, మమితమంగళతోర♦ణములుగాఁగ
పికపికీపంచమ ♦ ప్రకటనిస్వానముల్, వేణువీణాగాన ♦ విధులుగాఁగ
కేకికేకలుశతు♦ర్యోక్తభీకరతాప్ర,దమ్మైనజయకాహ♦ళములుగాఁగ
గీ. భ్రమరగానంబు శుకముల♦భగతవిద్య, వరకపోతమృదంగని♦స్వనముచెలఁగ
గణికలునటింపఁ జూచితే ♦ కమలనయన, కొలువుఁదీర్చెవసంతభూ♦తలవిభుండు.

సీ. కుసుమబృందములపై ♦ ముసరి గుంపులుగట్టు, భ్రమరపంక్తులమేళ♦నమితిగాఁగ
మహిఁబొటపొటవాగిలు♦మకరందబిందువుల్, వర్షాగమోత్కర్ష♦హర్ష మెసఁగ
మలయానిలోద్ధూత♦మహీరుట్పతత్పర్ణినూ,నములువ్రాలినకర♦కములుగాఁగ
జలగ్రమ్ముచువాగిలు♦తేనెవాకలచాలు, ఘనములోసెలయేళ్ళ♦గములుగాఁగ

గీ. బుప్పొడులతోడమిళితమూ♦పుష్పరసము, పంకసంకలితములైన ♦ పదమునగాగ
యీవసంతర్తువీక్షించి♦తేవధూటి, నేడుపర్షర్తుధర్మముల్ ♦ నెరపెనహా. 1503

కుబ్జాకృష్ణవిలాసము.

సీ. మదనునియాస్థాన♦మంటపంబు లనఁగఁ, జూతపోతంబులు ♦ సొంపుమీఱ
నంగజరాజసిం♦హాసనస్థలులనఁ, బున్నాగములచాలు ♦ పాలుపుమిగిలె
ననవిల్తుశృంగార ♦ నాట్యశాల లనంగ, నశోకంబు లెంతయు ♦ నన్నెమాఁప
నతనునికీడాగృ♦హంబులోయన నొప్పె, మాధవీనివహంబు ♦ మహిమఁదనరె
శంబరారాతిపటుశిస్త్ర♦శాల లనఁగ, లీలఁ గన్పట్టెజాతిమ♦ల్లీనికుంజ
పుంజములుమించె మంజుల♦పుష్పలతల, శ్రీకరంబును సకలసౌ♦ఖ్యాకరంబు.
నగుచు విలసిల్లె నంత నై♦త్రాగమంబు. 1504

ధనాభిరామము.

గీ. మాధవవరపరిసాదసా♦మగిరివలన, యామ్యదిక్కాంతనికటప♦నాగజీర్ణ
పర్ణచిత్రపరిస్కార ♦ పటలి సడలి, యనిలడింభకగర్భిణి ♦ యగుటఁ దిలిపె.1505

క. తలఁప నుదారాకారాకృతిఁ, గలకల రంజిల్లసరస ♦ కవికావ్యమునుం
బలె నెడలమత్తకోకిల, కలయన్మధువేళవనిని♦కాయం బలరుకే. 1506

రామాభ్యుదయము, ఆ 1 పద్య 160, 170.

క. భృంగకదంబములుముఖసంగతి, నమరమధుస్వేచయుక్త♦యైవనలక్ష్మీ
కమలాననయుపరతిచే, తవాధవునిఁగూడినట్లు ♦ దనరనవ్వేళన్. 1507

సర్వజ్ఞకామదాపరిణయము, ఆ 2.

గ్రీష్మర్తువు.

—:o:—

మ. హరి యంభోనిధి వోచ్చె శంభుఁడు తపో♦రాదిగ్రభుంబార్గవా
గ్వయుఁ డున్యన్మకరందదుర్దినసము♦గ్రంబైనయుత్పుల్లపం
కరుహాంబున్ భజియించె దీనిమనుగ♦ల్లంగాంచియేకాక యె
వ్వరి నింకేలసహించుగ్రీష్మమనఁగా ♦ వర్ధిల్లెఁ దాపోద్ధతుల్. 1508

హరివంశము, పూర్వభాగ. అ 6.

చ. మలయజవారిసేకములఁ ♦ సూక్తికనూతనహారలీలలన్
వలిపెపుసన్నకావులను ♦ వారిరుహోత్పలపీఁగుఁజన్నులన్
గలిగినచల్మిరింబ్రదికెఁ ♦ గాకజనావలియిట్టివేసవిన్
గలదెశరణ్యమన్య మనఁ ♦ గాఁగడుఁ బేర్చె నిదాఘదాహముల్. 1509

నృసింహపురాణము, ఆ 3 పద్య 68.

చ. పరిమెయిమెట్టితొల్తబహుభంగులఁ గారెడు మిత్రు డైతగ్గినిం
జూరిగొనవచ్చె గ్రీష్మ మను ♦ పొచ్చపుఁబేరఁబురారిఫాలభా
సురపటుపహ్నియంచువెఱఁ ♦ జొచ్చిన మన్మథుఁ గాంచె నత్తఱిన్
సరసశిరీషకేసరల ♦ సన్మహిళావృదులాలకాగ్రముల్. 1510

నృసింహపురాణము, ఆ 3 పద్య 98, 72.

శా. ధారామండితసాలభంజికలచేఁతన్ జిత్రయంత్రోద్గళ
త్సారామోదతుషారపూరములు వి ♦ స్తారంబులైపర్వఁగాం
తారూఢోష్ణదీప్తితోడనచఱు ♦ క్కాధీశుపైఁ జందగిపం
జారాధ్యుండని చంద్రికారసమునిం ♦ పైకాగిలించందంబునన్. 1511

కావ్యాలంకారచూడామణి, ఉల్లాస. 3 పద్య 100.

ఆ. వాఁడిరుచులుగల్గు ♦ వానివేడిమిగ్రీష్మ, కాలమందు జగము ♦ గలయఁ బడియె
బ్రహ్మ జనులకొఱకు ♦ బ్రహ్మాండఘటమున, నుష్ణరసముఁ దెచ్చి ♦ యుంచినటనఁగ.

భాగవతము, స్కం. 10 పూర్వ. పద్య 716.

సీ. నిగ్గురప్రభలవే ♦ ణికలింకఁజటాగ్రిలఁ, బేరిన ప్రాచిపె ♦ న్బిట లెగసె
నెఱుకులుపడియనీ ♦ రిన్నరగువ్వలఁబట్టఁ, బోయునీరాడాడఁ ♦ బోలెమునిసె
నురగాలిదవడ్డ ♦ తీరుపన్నతతిరేవఁ, బావురాలనిజేగ ♦ నుదుపుదూఁకె
నిద్రితద్రుచ్ఛాయ ♦ నిలువక జుఱుగవెం, బడిగనధ్వగపంక్తి ♦ పాడలనెట్టె

గీ. క్షేత్రపాలునికుదికిన ♦ చీరలాఱు, చాకిరేవులగములయ్యె ♦ సకలదిశలు
దెలుపులుగఁదోఁచెనెండమా ♦ వులబయళ్ళు,గందెనివియెండననడిజ్వా ♦ ళములురాఁగ.

గీ. ఎసఁగుకట్టావిక్రియనాఁ ♦ దెగయఁబగటి,యెండయుడుకారకుండభూ ♦ మండలమున
బొలిచె మాపటిపండువె ♦ న్నెల చకోర,పోతవితతికిఁ జాపట్టు ♦ వోసినట్లు. 1514

ఆముక్తమాల్యద, ఆ 2 పద్య 37, 54.

ఈ. ఎండెఁగొలంకులెల్లనుమ ♦ హీధరములో చవహ్నికీలలన్
మండె ధరాతలంబినుప ♦ మంగలమున్నలెనుండెఁ గాలి యూ

యొండలసేమిసెప్పఁ బర♦మేశ్వర యావరణాంబురాశిలే
కుండినగాఁడె పొక్కిపడ♦కుండునె పద్మభవాండభాండముల్. 1515
కాళహస్తిమాహాత్మ్యము, ఆ 1 పద్య 123.

మ. బిలనిశ్చేష్టజరద్భుజంగముతదా♦భీలాతిపూత్కారకా
దళభోరానలభావదాయకదవ♦వ్యాప్తంబుఁ దచ్ఛాంతిపీ
త్యులనచ్చవలినీథవిష్ణ్వుగతృ♦ష్ణాలీలమై నుర్వరం
గలయుంబర్వ్వ నిదాఘకాలముసమ♦గ్నిక్లాంతదిగ్జాలమై. 1516
కువలయాశ్వచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 94.

సీ. చండభానుఁడుకక్క♦సముఁజేసి మున్ను దా,మహికిచ్చునప్పులు ♦ మరలఁగొనియె
వారిపూర్ణములైన ♦ వనుధాగకలశముల్, శివలింగమూర్తుల ♦ శిరము లెక్కి
నృపమందిరములఁబో♦నీయకుంభంబులు, వెసనుట్టిగట్టుక ♦ వేల్పులదొణఁగె
భువినెల్ల జనులద♦ప్పులుమాన్పుతిక్రంబుఁ, దాదప్పిఁగొనినీ♦ర్ముద్రావఁ జొచ్చె.
గీ. హరుఁడు కైలాసకుధరనా♦థాగ్రివసతి, విడిచి పటమూలతలమున♦విశ్రమించె
సతతనిజదీక్ష'తాతనూ♦కృతినిశాపరి, హరములగునట్టిగ్రీష్మబా♦సరములందు. 1517
వైజయంతీవిలాసము, ఆ 1 పద్య 57.

సీ. అభ్యన్యభిజ్ఞశ్రీ♦మాధ్వన్యసంఘంబు, ప్రతిపద్ధతిపరిపా♦పరికరంబు
పల్వలోదస్యయం♦పచ్యమానసుషంబు, బహుభిదేలిమకిణ♦పటలరురుక
ముస్తముస్తావిహ♦స్తస్తబ్ధరోమంబు, కీచకనికషణో♦ద్దీప్తగరవము
పరితోవిభిన్నభూ♦పదదృష్టపాతాళ, మానాభిగళనీర ♦ సాచ్ఛభల్ల
గీ. ముదిరభాగప్రపూరణో♦ద్యోగవిముఖ, వమధువిరహోన్నమత్కార♦వ్యక్తవిటప
కించిదాతపహృద్వనీ♦సంచరిష్ణు, మదగజేంద్రంబు వేసవి ♦ యెదురుకొనియె.1518
విపరీనారాయణచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 49.

గీ. అట్టివేసవిబెడిదంపు♦వెట్టికతన, నేలనందంచరిసిన ♦ నెఱయలందు
ధరణిపాదంబు లెడనెడఁ ♦ దవుల మెల్లఁ, దివిచికొనిపోవ దివసంబు♦దీర్ఘమయ్యె.
వాల్మీకిచరిత్రము, ఆ 2.

గీ. ఏమిచెప్పెదనయ్యెండఁ♦దామరసభ, వాండభాండమ్ములెల్లను♦ద్దండసాల
జాలక ప్రాశనకరాళ♦కీలధ్వాల, గుమ్మరావమ్ముకరణిజ♦గమ్ము దోరసె. 1520
రాజవాహనవిజయము, ఆ 5 పద్య 99.

చ. ఉడుగనిబాడబాగ్ని సెగ♦నోర్చియునోర్వఁగలేకవేసటన్
జడమయుఁడయ్యు శీఘ్రపడి ♦ సాగరుఁడుస్సన నూర్పువేఁడిమిన్
బడమటి గాడ్పు లుప్పతిలెఁ ♦ బారము గాకనిదాఘువేళలన్
గడు సెగచేత మేహమయ♦గాత్రిజనుల్ తపియింప నుండురే. 1521

కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 4.

శా. మాయాసంసృతిసత్యసంస్మృతిజనిం♦పంజేసి పేరాసలం
గాయక్లేశమునొంది లోకులుతలం♦కన్ మించుకాంక్షాణా
నాయంబోలినజాలినాఁగమృతతృ♦ష్ణంజూచి సారంగముల్
తోయభ్రాంతిఁ దపించెసంగథలమెం♦దుందప్ప దివ్వారికిన్. 1522

ఉ. రేదొరసొంపొసంగి సవ♦రించినకల్వల జీవనోన్ముఖిం
బోర్లిడియొసర్చెనం చలుక♦పుట్టి కొలంకుల నింకఁజేసె గా
కాదెనఁ బద్మినుల్ గనుల♦యంబుగనండినుఁ డెట్టి బంధువుల్
ఛేదిలిశన్ విరోధు నడ♦లించకమానయగా మహాప్రభుల్. 1523

సమీరకుమారవిజయము, ఆ 2 పద్య 90, 92.

ఆ. క్రమముతోనగాధ♦విమలోదకమహాహ్రి, దమ్మ్ర లింకెఁ దపన♦తాపమునను
బోరినసంఖ్యశోష♦పూర్ణగేహములు డుఁ,స్త్రీలన్మపునిచే న♦శించుభంగి. 1524

జాహ్నవీమాహాత్మ్యము, ఆ 2 పద్య 124.

ఉ. పవలనుపర్వ కాగ్రణి న♦భశ్చలసాగరమధ్యమాంబులో
రవియను నోడమీఁద నప♦రక్షితిభృత్పరిఁడేర రా మరు
జ్జవగతిసుళ్ళు దెట్టి నది♦సాగక చిక్కినమాడ్కి నూర్యుఁ డో
య్యోరసరమందు మందగతు♦లానిన దీర్ఘనిలయ్యె ఘ్రసుల్. 1525

హంసవింశతి, ఆ 2 పద్య 155.

ఉ. తురగాస్యోత్కృమకృచ్ఛ్రవోద్గతమహా♦ధూమాంబువాహంబువే
చరమాశాగతమైన గాలికిదురై ♦ సారోజ్జ్వలస్యందనం
బురహిం గ్రోలఁ గుమారుగాలిపటముం♦బోలెం దివి న్మెల్లనై
తిరగంగా నిటులయ్యెనాఁగ దినముల్ ♦ దీర్ఘంబులయ్యెం గడున్. 1526

చ. పడమటిగాలిసెట్టినొక♦పారియుఁ గ్రోలమి నీరసంబులై
జడిసిన సిల్వగుంపు నొక♦సారియు మ్రింగమి సొమ్మసిల్లి మ్రా
న్పడినగుడాల నొల్లని ధ♦ణాయనికిం దనవాహనంబులం
బడిబడియం పెనోయుమర♦భర్త యనం దగ దావధూమముల్. 1527

మ. జలజాప్తోగ్రమయూఖపుంజకుముకిన్ ♦ సప్తాశ్వకాంతోపల
మ్ములు సోకించి తదుద్భతాగ్నిలనముం♦బోధించివాత్యానవా
నిలవేగమ్మునఁ గాలుకొల్పితకా ♦ సీకంబు పాకంబుగా
నలరించె న్నమయూఖ్యపాచకుఁడు భూ♦తాహారసంప్రాప్తికిన్. 1528

శుకసప్తతి, ఆ 3.

ఆ. పగలువిస్తరించి♦మిగులవేఁడిమిసూపు, తపనుఁజొరకచాయ♦తరులనీఁగఁ
బరమసాధ్వియయ్యె ♦ భర్తవెన్నాడె నే, తగనిశీతసేయఁ♦దగదు పతికి. 1529

గీ. సూర్యుఁడునిజప్రతాపంబు♦సూపసూర్య,కాంతములు రేఁగినిప్పలు♦గ్రక్కఁదొడఁగె
నినుఁడు కోపింపఁ బరివార♦మినుమడించి, కడిమి సూపుటధరణిని♦క్కఁబాఁది.

శకుంతలాపరిణయము, కృష్ణ, ఆ 1 పద్య 33, 34.

సీ. మృదుతరచ్ఛాయాప్తి ♦ మీతీయుండుఁబోకాని,మృదుతరచ్ఛాయాప్తి♦మీఁబదయ్యె
భువనబంధుప్రీతిఁ ♦ బూనియుండుఁబోకాని, భువనబంధుప్రీతిఁ♦బూనబదయ్యె
మిథునసంగతిగల్గి ♦ మించియుండుఁబోకాని, మిథునసంగతిగల్గి ♦ మించబదయ్యె
నుమనోవికాసంబుఁ♦జూపనోపుఁబోకాని, నుమనోవికాసంబుఁ ♦ జూపబదయ్యె

గీ. నెయ్యోడలనంచుజనులెంచు♦టిరువుగాంచు,సామ్యసిలమించుటుడుకులు♦గ్రుమ్మరించు
బడలికలునించు భోగుల♦పసలడంచు, నెండలలరించువేసవి ♦ దండఁగాంచు.1531

యామినీపూర్ణతిలకావిలాసము, ఆ 3.

క. బాడబమహ్ని జ్వాలల, వేఁడిమిచేబడతనొంది ♦ వేసవితనినిన్
దాడివి(నీ?-నాడిన?)యపరపయోనిధి, వీడినినిట్టూర్పులనఁగ♦వెలఁగెన్ గాడ్పుల్.

వల్లభీపల్లవోల్లాసము, ఆ 2 పద్య 162.

గీ. ఇనునిసత్కృపవనలక్ష్మి ♦ హెచ్చుటరసి,నిశలునానాఁటభృశకృశ♦దశలఁగాంచె
నోరులసిరులకుఁ జూపోవ♦కున్నఁదనదు, పెంపుదఱుఁగుటగాకన్య♦వృద్ధిసెడునె.

గీ. ఇచ్చుఘనులుండిగని యప్ప♦లిచ్చినడసి, పొంగి పొరలిన సరసుల♦పాలుపుదతీఁగె
మున్నుగలకీర్తిసారముల్ ♦ పోవ నప్ప, డప్పులనుజొప్పడినయొప్ప♦ముప్పుగాదె.

మహేంద్రవిజయము, ఆ 2 పద్య 68.

క. ఇనతీక్ష్ణపాతహతయై, నను భూసతిరక్తయయ్యె♦ననుటకునరుదా
మినుఁడవిక్రుమ్మేకాదే, యినపదతాడనముసతికి ♦ నెగ్గేతలఁపన్. 1535

సాత్రీపరిణయము, ఆ 2 పద్య 19.

పర్ణపుష్పము.

——:o:——

క. ఘనతరసైన్యతమంబొకో, యనఁగ ఘనాఘనతమిస్రీ♦మవిరళశ్యామైక
ప్రీన జనులసనన్తవిభా, వస మొక్కొకమాటుగలిగ ♦ వైద్యుతరుచులన్. 1536

చ. ఝళిలినవీనకందళిక ♦ ఝంబకఝంబకకేతకీరసో
మిళితనుగంధబంధురస♦మీరణుడన్ సభుఁమోఁచుచుండఁగా
నులియుచు మొల్లగుత్తులను ♦ నుయ్యాలలోప్పఁగ నెక్కియూఁగను
ల్లలదళినీకులంబుమృదు♦లధ్వనిగీతముఁవిస్ఫరించుచున్. 1537

క. నురచాపచిత్రీగగన,న్ఘ్ నంబురణించునట్లు ♦ భూపనితనిరం
తరచిత్రీతయైయొ ప్పెను, నుచిరనవతృణశిలీంధ్ర ♦ నురగోపములన్. 1538

భారతము, ఆర. ఆ 4 పద్య 136, 138, 139.

ఆ. దిశలఁ బొలయ మెఱుఁగు♦దృష్టులుఘుఘుర్ఘర, గర్జనంబులులియ గజఘగతుల
ఘనపయోధరములు ♦ దనరంగ జవ్వని, కోలె వచ్చెవాన♦కాల మరి. 1539

శా. ఆకొ్రీ ్ఘ్రరనురాజుమ్రోల నిజరా♦వానంతగేయూత్రభ నా
ద్లకాతో ్యసుఁగూర్చిమ్రోయ సురగో♦పాంభోదరాగత్విషా
నీకోద్యఁ దశిశ్మకస్థలలస♦న్మృతోర్యరంగస్థలిన్
గేకీపాతీ్రయి లాడె భానుమగను♦క్షీప్తాఁకీపించంబులై. 1540

కుమారసంభవము, ఆ 6 పద్య 752, 760.

సీ. ఉదధిసమేతపే♦తోద్యాంతభాడబ,జ్వాలయితోగ్రశం♦పాలతెంబు
నిర్ఘాతిరవసరం♦ధ్రీకృతొజాండబ,హిర్జలధీ్రయుదధా♦రోర్జితంబు
నిర్జాడ్యగర్జిత♦స్ఫూర్జిఝూర్ఝర్జిత, పరిశోష్యభైరవరట♦త్ప్రతాపము
ఝంఝూప్రభంజన♦జాతసంఘట్టన, పరిగళత్కాఁరక♦త్కారకగణము

గీ. నగుచు ఘనఘనాఘనసంఘ♦మస్విధమునఁ, బూనిహోరునఁజెడిపంప్ర♦వానగురియఁ
గరము భూనభోంతరముచీ♦కట్లుగానియె, నఖిలలోకంబునుఁకమ♦యత్వమొందఁ.

కళాపూర్ణోదయము, ఆ 4 పద్య 88.

మ. యమునన్గంగము కృష్ణభూమిజల మ♦ట్లాకున్మనుష్యంబు నీ
లమహీధ్రన్నిభలాచలావలితి మా♦లమ్మాజ మెంనీమర

తుక్-ముదశ్రేణి పికద్విహంగము దమ♦స్తోమద్గ్రిహార్క-ప్రిభా
సముదాయం బగుచుండెలోక మలఘు♦శ్యానూత్రము ల్వర్వినన్. 1542
భాస్కరరామాయణము, కిష్కిం. పద్య 382.

మ. చపలాలోకములున్ బయోధరగరి♦ష్మశ్రియు నవ్యోల్లస
ద్విపులానందము నంబరాభరణస♦ద్వేషంబుసుం గంకణ
స్థపుటారావము సొంపుమీఱదనువ♦ర్షావేళ విశ్వేశ్వరా
ధిపుసేవించుప్రగల్భకామినిగతిన్ ♦ దీపించు భావింపఁగన్. 1543
కావ్యాలంకారచూడామణి, ఉల్లాస. 3 పద్య 102.

క. వర్షాకాలభుజంగుఁడు, హర్షముతోనిడినవపన♦భాంకములని యు
త్కర్షింపభూమిసతిపైఁ, గర్షకహలరేఖ లమరె ♦ గహనాంతములన్. 1544

క. చెలువుఁడు ప్రావృట్కాలుఁడు, పొలసినఁ బులకించుభూమి ♦ పులకము లనఁగా
మొలచి తలలెత్తి నిక్కుచు, సలలితగతిఁజాలువాఁబి ♦ సస్యములధిపా. 1545
భాగవతము, స్కం, 10, పూర్వ, పద్య 753, 754.

శా. ధారాశాంబుదబృందనిర్భరనినో♦ధవ్యాప్తి నాశాంతముల్
భూరిధ్వాంతమయాంబులైనజనులే♦ప్రొద్దున్ రవిం గానమిం
దారూహించుచు నుందు రాఁకొనుట మ♦ధ్యాహ్నంబునుద్దామని
ద్రారంభంబునరాత్రిటంబగటబో♦ధావాప్తిఁ బ్రత్యూషమున్. 1546
శ్రీరంగమాహాత్మ్యము, శై. క. ఆ 2 పద్య 236.

సీ. ఎలగోలుజల్లుసుక్ ♦ పెళపెళనేటవా,ల్వడి గాలినట్టిండ్లఁ♦దడిపి చనఁగ
నట్టెతోపడగండ్ల ♦ కట్టావులుదుమార, మావులురేచిరెం♦డపదియుఁజన
మతిమూఁడపదినిల్చి ♦ మెఱసిబిట్టుటేమిశీ,కరవారిసృష్టిఁజీఁ♦కటిగనలమ
నుయ్యెలచేరుల ♦ యోఁజఁ బైపైవెండి, జల్లుపైజల్లుపై♦ల్లల్లుకొనఁగ

గీ. భూభిదాపాదిదుర్భరాం♦భోధరంపు, వడిమరుజ్ఝంఝుఁదెరలక♦కడవవంచి
నట్లు హోరని ధారౌఘు♦మైక్య మొంది, విన్నమన్ననొకటిగా♦పృథ్వి బలసి.

మ. అలపర్జన్యుఁడుకేకిపాత్రములగుం♦పాడించుచోమేఘుమం
డలపుక్ మద్దెలగ్రుంగలేవనుమరు♦న్మార్దంగికుండర్థినె
త్త లలిన్నేలకువ్రాలుచున్నెగయుచుం♦దారాడునల్లెల్లజ
ల్లులుఁగెంగుచ్చులనయ్యెధారలనుగ♦ల్లోలేంద్రగోపంబులున్. 1548

సీ. రవిఁజూచికుడుచువా♦రలకును గృకలాస,ములకునుదృష్టిమి♦న్నులనె నిలిచె
సంధ్యాఖ్యకాయిద్వి♦జశ్రేణి కీలుసేరు, మొదవులకునుభ్రాంతి♦మది జనించె
హాలజీవిసందోహా♦ములకు బలాకికా, విసరంబులకుమంచి ♦ వెదలుదొరకె
నెలమిఁబొల్పగుయూథి♦కలకు సంతలకూట,ములకును మతివిచ్చు♦మొగ్గలొదవె
గీ. నతిథిసంఘంబునకునీని♦నట్టియెనుప, కదుపులేఁగలగమికివా♦కట్టు లెసఁగె
మంటిమిద్దెలవారికి ♦ మరుపనులకు, నెలఁతవాసినవారికి ♦ నిదుర చెడియె. 1549
ఆముక్తమాల్యద, ఆ 4 పద్య 91, 92, 123. (చేత
గీ. మెఱుఁగుతతిత్రాడు పెనఁకువ♦మించు మొగులు,చాలుకవ్వపుములమరు♦చ్చయ మూ
ర్ధ్వమణమొందించినూత్నమా ♦ నమృతమూర, వినుకడలిఁగల్గఁజేసెఁభా♦వృణ్మ్మరారి.
గీ. సాగరవిపంబుఁ గ్రోలి ధూ♦ర్జటియుఁ బోలె, నాత్రివిక్రీమగతి దివి♦నాక్రమించి
విధియుబలెసాదిసృష్టికా♦వించికారు, మొగులుదలఁపించెనపుడుత్రి♦మూర్తిమహిమ.
శా. ధారాశుద్ధిఁ బ్రసిద్ధిఁగాంచి ఘనశ♦బ్దస్ఫూర్తివర్తిల్లఁగాఁ
దోరంబైన రసస్థితిన్ దరళవి♦ద్యున్మాలికాలతృణో
దారంబై కవిసేవ్యమా వనమయూ♦రారూఢిఁభ్రాపించి వ
ర్షారంభంబు ప్రబంధమట్లఖిలవ♦ద్యాకాంతమయ్యెందగన్. 1552
సీ. హరిహయాయుధరేఖ♦లనుగడల్ వేయించి, యులముధారారజ్జు♦వులబిగించి
జలదంబులనుసీలి♦వలలెల్లెడలనిల్పి, వివిధగర్జావాద్య♦రవముగొల్పి
శివమీఱఁ దటిన్న♦టీఖండ్తిఁ ద్రిప్పించి, కోపుగామెఱుములుఁ♦గొనఁగ జేసి
సరనులకొకసొంపు ♦ సంధిల్లఁగావించి, పెక్కుదిక్కులవారిఁ ♦ బెంపుఁజేసి
గీ. యలరెఁ దొలకరితతి పేరి♦యాటవాఁడు, మీటువాటిల్లపలరాచ♦మెచ్చువడసి
పథికజనమానధనము ల♦పారలీలఁ, గొల్లలాడెనుభువనంబు♦లుల్లసిల్ల. 1553
రామాభ్యుదయము, ఆ 6 పద్య 6, 8, 13, 18.
క. కుంభీనసములుత్రేలిన, గుంభనమునఁ గుంభిహస్త ♦ గురుతరధారా
రంభమున లేయుఁబగలున్, గుంభద్రోణములుపట్టి ♦ కురిసెస్వానల్. 1554
కవికర్ణరసాయనము, ఆ 6 పద్య 23.
చ. కరములుచాఁపివడ్డిడుట♦కైబుధశుక్రులసాక్షి వెట్టి య
య్యరుణుఁడుభూమిచేతఁదగ♦నప్పులుగైకొని యియ్యకున్నచో
ధర తనమూలవృద్ధులకుఁ♦దక్కకసాగిన వారిఁ గూర్చి యు
క్కుఱుగుడిచ్రాసియాఁగెననఁ♦గాఁబరిపేషము పుట్టెనత్తతిన్. 1555
చిత్రభారతము, ఆ 2 పద్య 16.

సీ. బ్రహ్మాండమగలంగఁ ♦ బటపటధ్వనులతో, నుఱుములంతంతకు♦నుఱుముచుండఁ
గడుభయంకరముగా♦వడిమోఁగుమ్రోఁతలఁ, బిడుగులూడాడగు♦ఫిల్లుమనఁగఁ
గ్రమకంబులం తేసి♦కణములతోఁగూడఁ, గరడుగట్టినపడ♦గండ్లురాలఁ
గొఱవిదయ్యంబుల ♦ నెఱపించుతెఱఁగున, విద్యుత్ప్రకాశమ్ము♦విస్తరిల్ల

గీ. ముసుఁగువేసినచందాన♦మొగులుగప్పి, మీఁదినలుపెక్కి చీకట్లు♦కాఱుకొనఁగ
మించి కడవల నుదకంబు ♦ ముంచిపెట్చి, కుమ్మరించినగతివాన♦కురిసెనపుడు.

మొల్లరామాయణము, కిష్కిం. పద్య 9.

ద్విపద. కడలిపైఁ బొరలెడు♦కరడులోయనఁగ, నుడుపీథిబకపంక్తు♦లురుగతినడఁచెఁ
గలిగినపక్షిసం♦ఘములతోనెల్ల, దలయెత్తిచూచెఁజా♦తకనికాయంబు
తిరుపుగ్రొమ్ముసుర♦శీలకాసియల, మురువున శితికంఠ♦ములుపురుల్వించె
నలసన్యగర్భయౌ♦నచలపాలిండ్ల, చెలువున నీలాగ్ర♦శిఖరులు నెలసెఁ
గాలాభ్రభూతముల్ ♦ కళపెళనార్చు, పోలికి గర్జిరం♦బులుమింటఁ బొదలెఁ
బొలుపునవెల్లువల్ ♦ పొదలెనంతటను, బలసికుంభద్రోణ♦పాతంబుగాఁగఁ
గానుకమ్మ్రుచునేస్తు♦కాలుపఱ్ఱెరయ, ధారాధరోదార ♦ ధారలునిగిడె
నిలకును మింటికి♦నేకసూత్రములు, గలిగినట్లుండెఁ ద♦ప్పనధారలపుడు
జలజాస్త్రసూతకా మి♦జనమానసఖండ, కులములో యన నింద్ర♦గోపంబులమరె
ధారుణీరుచహార♦తతులో యనంగఁ, జారుశైలాగ్రని♦ర్ఝరము లింపొందెఁ
బచ్చనూర్వ్యపుటంబు♦పగిది నల్దెసలఁ, బచ్చికల్మ్రోలచిచ్చు♦పట్టనంతటను. 1557

అష్టమహిషీకల్యాణము, ఆ 2.

ఉ. భోరున నమ్రమాత్రజల♦పూరనిరర్గళధారలుర్వికిన్
భారముగాఁగమించి జడ♦శుద్ధినమున్వెలిపెల్లరీతిఁగా
వేరిదరుల్ వహించుకొని♦వెల్లునజాఁపఁగనోడికుండలన్
నీరెడలించినట్టికర♦ణింజలదంబులు జేరె నోయనన్. 1558

శ్రీరంగమాహాత్మ్యము, క. వ. ఆ 4.

ఉ. అంచలుపాఱఁ గేకులకు ♦ నాటలుగేరె ఘనంబులారఁగ్రో
మ్మించులుగూరె శీతలస♦మీరముచారె మరుండుచేరిము
న్ముంచుగజాతిభాణతతి♦నూఱె నటం బథికాళి ధైర్యముల్
గ్రించుకజాఱఁ మాఱె నల♦గ్రీష్మము మీఱె జలాగమంబిలన్. 1559

అధ్యాత్మరామాయణము, కిష్కిం.

సీ. హాలధరహృదయప్రి♦యాపహారంభణం, బాశాంతవిపినాంత♦హవ్యవహాము
ఖాంబరాడంబర♦చ్ఛన్నాబ్జహితబింబ, మచిరాంశురుచిదీపి♦తాంబరంబు
నపనవారచితార్ద్ర ♦ నవికాసగరిమంబు, ధార్తరాష్ట్రనిరాస♦దాయకంబు
శితికంఠబాంధవ♦ప్రతిపాదనోచితం, బాయతశక్రగో♦పావనంబు

గీ. విలతఘనఘుమోవపోషణం♦బతిశయోద,యాక్రితకదంబమాత్తమ♦హావనాగ్ర
జాతికమునై తనర్చి వ♦ర్షాదినంబు, దేవకీనందనునితివిం♦దెలిపె నఘుడు. 1560

చంపూరామాయణము, ఆ 6 పద్య 51.

ఉ. ఘాకదలిర్చుమబ్బు డుబు♦డక్క మెఱుంగుమెఱుంగుపట్టుసం
జోకబలాకికాసమితి ♦ చుక్కలనామపుకేక నెమ్మిబ
ల్కొకసరోజభేకముల ♦ కీడును మేలును దెల్పుకూఁకగా
జోకఘనాఘనంబు రహిఁ ♦ జొచ్చిమహిన్ డుబుడక్కవాఁడనన్. 1561

చంద్రాంగదచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 6.

సీ. ఘూళిపర్వఁగవడిఁ♦దూర్పుపాఁ అెడుగాడ్పు, సారతురంగపరి♦సార మనఁగ
సంపూర్ణజలమప♦శ్యామలాకృతులైన, యంబుదంబులు గుంజ♦రంబు లనఁగ
భూరిగర్జితములు♦భేకీగవములన, మెఱుపులాయుధముల ♦ మెఱుఁగు లనఁగఁ
జేకినాదములు మ♦హాకాహాళములనఁ, జాతకంబులు భృత్య ♦ సంఘమనఁగఁ

గీ. జకవాకమువిజయధ్వ♦జంబనంగ, నొప్పి భూగోళహితజీవ♦నోదయమున
నవనినాయక నీదువా♦హ్యాళిఁగాక, ననుసరింపుచుఁ దోఁచె వ♦ర్షాగమంబు. 1562

ద్వాతింశత్పాలభంజికాకథలు, ఆ 3.

గీ. మెఱయుస్రావృట్సమయలక్ష్మీ♦మేఘములను,నీలమయచాలనులనుము♦త్యాలునించి
పట్టిజల్లింపరాలిన ♦ ఒటువ్రయ్యలన, ముత్యములనంగఁ జినుకులు♦మొదట దొరఁగె.

సీ. ఆకాశనీలమా♦ర్త్యగ్రామమునిష్ట, కాభ్యునాఁగనువాన ♦ కాభ్యుపాడమ
ఘనఘనాఘనమల్ల ♦ కరికరాగ్రివిధూత, జ్యోతికరములునా♦జల్లునిగుడ
లెపన్యపోపరికాల ♦ ఘన్వముక్తాళిగా,సాగంబులనమహా♦ధార లడర
స్నానితనిర్ఝిన్నాబ్జ♦జాంఘసర్వదబ్ధి,ర్గహరులోయనఁగఁ బూ♦రములుపొగల

గీ. పల్లమిది మిట్టయిది మెట్ట♦పట్టులివియు,టంచుఁ దోఁచఁగనీక ని♦ట్టట్టు చుట్టి
కొట్టి పిడుగులు రాల్చుచు ♦ గుట్టలకును, బట్టెనలజడులపుడు చూ♦పట్టెజడులు

మిత్రవిందాపరిణయము, కుం.–వెం. ఆ 1 పద్య 82, 83.

వ. శరచాపోన్నతిసంస్కృతాంబరమణిచ్ఛాయాపరికాశంబునన్
హరిసారంగచయపరిచారవిదితభ్యాతిన్ మహాసారను
స్థిరతన్ శంబరభంగరమ్యతనుభాతిన్ మీఱుసారస్వత
స్ఫురణంగాంచెను సార్వభౌమవిభవంబున్ వానకాలం బిలన్. 1565

కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 4.

క. బహువస్త్రోపేతంబై, యహహా కృతయుగమురీతి నలరుచు మిగులన్
రహినింద్రచాపయుక్తమై, మహియొప్పె న్విష్ణుదేవు మందిరలీలన్. 1566

పద్మినీపరిణయము, ఆ 1 పద్య 83, 89.

గీ. సమయమనునాట్యకారకజనుఁడు మేఘు,యవనికాంతర్గిజపలామృగాక్షీలాస్య
మునకు ననురూపముగనొనర్చినమృదంగ, శబ్దములరీతి గర్జితస్వనము లొప్పె.

మూర్తిత్రయోపాఖ్యానము, ఆ 4.

చ. జలదము నీలిచల్లడము శక్రిశరాసన మొప్పుకాశధా
రలు తెలిజల్లు వేగుబక రాజి పహించిన బూజిపూఁతల
గ్గలపు మెఱుంగు లాయుధపు దాంతులు గర్జితగర్జ లొప్పఁగాఁ
దొలుకరివీరముష్టికడఁ దొరిక్కొనభశ్చలపణ్యపీథికన్. 1568

మ. తగఁదేజంబనుబల్భిరంగిజలభృత్సేనంగంబుమందుంచి పాం
దుగ శంఖంబనుగుండువేసి పటువిద్యుద్వహ్నిచేభాస్త్రి మం
టఁగఁ గాలంబను యంత్రికారకుఁడునాఁడన్ మ్రోయునామోక్తలై
జగము ల్గంపముగొంద మోసి ఘనము ల్సంభీషణాహంకృతిన్. 1569

సీ. గగనమండలభద్రికాయమానంబున, ఘనపంక్తులను మేలు కట్లుగట్టి
ధరణీవేదికమీఁదఁగరకానికాయమా, క్తికములరంగవల్లికలు దీర్చి
ఘనఘోరభేరికాధ్వనులుబర్హిణగళ, ద్భావకానాశనినాదములుమ్రోయఁ
దెగనిమెఱుంగుల దివ్వటీలుచెలంగ, ద్విజరాజమంత్రిము ల్వస్తరిల్ల

గీ. వృష్టిగజరాజగామినీవిభుఁడు సమయ, పురుషుఁడయ్యెడ నిమ్ముగాఁపుత్రికలను
గాంచి పెంచిప్రమోదంబుగడలుకొనఁగఁ, బరిణయమొనర్చె శరధికిభవశరధికి.

హంసవింశతి, ఆ 5 పద్య 55, 57 62.

మ. అలపాథోనిధిజీవనంబుసెడకాఁడైతెచ్చి మేఘుండు ని
ర్గళజంతస్సగభీరభావరసలై కన్పట్టుకల్లోలినీ

జలజాతాళుల కిచ్చి స్రానవిధునిన్ ♦ సర్వంకష పౌర్ణిమన్
గలయంజేసె ఘుణుల్ పరోపకృతి♦ఖ్యాతప్రశంనుల్ గదా. 1571
శకుంతలాపరిణయము, పె. నా. ఆ 3 పద్య 44.

క. దళమయ్యె వర్ష మంబుధిఁ, దలకిందుగఁబట్టినట్ల♦ధారాశ్రేణీ
ఝళఝళలు న్మెఱపులబ, ల్దళధళలున్ స్తనితశ్రేణి♦శబ్దంబులిలన్. 1572
శుకసప్తతి, ఆ 3.

శా. అన్యాయంబున హెచ్చి గీర్ణబుతురా♦జశ్రాంతమున్ భోజనో
దన్యాతాపము నేర్పరింపఁగనిక్రోధన్మూర్తిగర్జిల్లిన
ర్జన్యుండభ్రరథస్థితిన్ మణిగణ♦చ్ఛాయల్ దలిర్పన్ మహా
జన్యశ్రీమము నూపెనో యన శరా♦సారంబు చర్వెన్ వడిన్. 1573
శకుంతలాపరిణయము, కృష్ణ. ఆ 1 పద్య 142.

గీ. నవరసాన్వితమగుచునుం♦దరమనోజ్ఞ,తరళజలధరలతఁజో♦దారవృత్త
మైప్రబంధలీలఘనళ♦బ్దపర్యుక్తి, మహిమ నలరారె వర్షాగ♦మంబు మహిని.
రామచంద్రోపాఖ్యానము, వా. పేం. ఆ 4 పద్య 58.

సీ. కలమాంకురారోప♦కరశాలిపాలికా, స్త్రీప్రపాలికిసరస్వ♦తీప్రసన్న
మాత్మక్షితికృషికి♦యార్థపృద్ధనియుక్త, హాలికబాలురకన♦గ్యయనపర్వ
మన్యసంవసధప♦యాణప్రయోజన, పరివణపథజలాల్ల ♦గ్రహణశాల
యార్క్ష్ణసందర్శనా♦నంతరాభ్యనహార, శీలురకేకాద♦శీప్రతంబు
గీ. నిజనివాసగృహాన్యమం♦దిరియుయాను,ఖగసమూహంబులకు నెల్లఁ♦జినురుఁగండె
నిఖిలపశుయూథములకెల్ల♦నిగళబంధ, మెడతెగనివానజడినప్ప♦డెసఁగెమునుకు.
మహేంద్రవిజయము, ఆ 2 పద్య 88.

చ. కమలధ్వాండగేహమునఁ♦గంధగభాండగళజ్జలంబుచే
గ్నిమునునల్క్-యల్క్-కర♦కాకులమూ క్తికరంగవల్లికల్
కృమముగఁదీర్చితీర్చిచప♦లాపటలీఘనదీపజాలముల్
విమలతఁబెట్టిపెట్టివెడ♦లెసిఘనకాలపులక్ష్మియెంతయున్. 1576
సావిత్రీపరిణయము, ఆ 2 పద్య 7.

సీ. నీలమేఘంబును♦నీలాంబరముఁ గట్టి, పూర్వాస్తగిరులను ♦బూర్ణకుచము
లందునమించులే♦పాండమిరపికగాఁ, బొందుగాగూర్చి సం♦క్రందననగను

రాభరణంబులు ♦ శోభిల్లవృష్టికా,లతివిక్రముఁగూడి ♦ లలితగగన
లక్ష్మీజలాశ్మజా♦లన్భరన్మౌక్తిక,ములురాలగర్జిత♦ములునుమణిత

గీ. ములువిరాజిల్లఁ గ్రిడించి♦మోదజాతుల్రి, జలము లీలకునుబొ౯ంగఁ♦బల్లఁదనము
గాఁగసతివిరోధంబు♦గాకయుండఁ, జెలఁగెనన వంబుమా౯వా♦ర్షికదినంబు.

భార్గవపురాణము, ఆ 6.

శరద్వర్ణనము.

—:o:—

ఉ. భూసతికిం దివంబునకుఁ ♦ బోల్పెసఁగంగ శరత్సమాగమం
బాసకలప్రమోదకర♦మైవిలసిల్లెమహర్షిమండలో
పాసితరాజహంసగతి♦భాసిప్రసన్నసరస్వతీకమ
ట్లాసనశోభితంబగుచు♦నబ్జజుయాసముతోసమానమై. 1578

ఉ. శారదరాత్రులుజ్వలల♦న్నత్తరతారకహారపంక్తులం
జారుతరంబులయ్యె వికసన్నవకైరవగంధబంధురో
దారసమీరసౌరభముఁ ♦ దాల్చి సుధాంశువికీర్యమాణక
ర్పూరపరాగపాండురుచి♦పూరములం బరిపూరితంబులై. 1579

చ. స్ఫురదరుణాంశురాగరుచిఁ ♦ బొంపిరివోయి నిరస్తనీరదా
వరణములై చలత్క-మల♦నైభవజృంభణ ముల్లసిల్లను
స్ఫురితతరహంససారసమ♦ధ్వనిత్రినిస్వనములో సెలంగిరాగా
నిరమువెలింగ వాసరము♦ఖంబులు శారదవేళ జూడఁగన్. 1580

శా. దానాంభఃపటలంబునం బృథుపయో♦ధారావలిం దాల్చి గ
ర్జానిర్ఘోషముబృంహితచ్ఛలనఁ బ్రి♦చ్ఛాదించి పాపివృష్టయో
దానీకంబుశరద్భయంబుననిసూ♦ఢాకారతన్ డిగ్గెనాఁ
గా నొప్పారె మదోత్కటద్విరదసం♦ఘంబు ల్వనాంతంబునన్. 1581

భారతము, ఆర. ఆ 4 పద్య 141, 142, 143, 144.

మ. మునుపొందకధారలన్ ముదముతో♦మూర్ధాభిషేకంబుఁగై
కొనిశుభ్రాభ్రకళోభియయి సం♦క్షుభ్యన్మరాళావళుల్

ఘనవాలప్యజనంబుల్ మెఱయుఁగాఁ ♦ గాంతేందుబింబాతప
త్త్రనిరూఢిన్ శరదంబరంబమరె ను♦ద్యద్భాజచిహ్నంబులన్. 1583

హరివంశము, పూర్వ. ఆ 7.

శా. సోమస్ఫూర్తికరంబునిర్మలనదీ♦స్తోమపరీవాహంబు ని
ర్లీమూతంబు నిరస్తకర్దమధరి♦తీర్థికంబు శుభ్రీకృత
వ్యోమాశాంతముఫుల్లకాశముఁదుపా♦రోద్గారియున్మీలితో
ద్దామాంభోజసరోవికాసముశర♦త్కాలంబు గానంబడెన్. 1584

భాస్కరరామాయణము, కిష్కిం. పద్య 404.

శా. సోమశ్రీలకునన్నెవెట్టునుఘన♦స్తోమంబునంబర్వునా
శామాలిన్యము సోలఁ ద్రోచునవరా♦జద్భాజహంసావళిన్
శ్రేణుంబుం బచరించు మానసమునం♦బెంపైశరద్విభ్రమం
బామోదప్రదమైనవిశ్వవిభుస♦వ్యశ్రీకిన్ సాటియై. 1584

కావ్యాలంకారచూడామణి, ఉల్లాస. 3 పద్య 104.

ఆ. నీరదములులేక ♦ నిర్మలాకారమై, యాకసంబుచూడ ♦ నతిశయిల్లె
విగ్రహంబులెల్ల ♦ విడిచి సౌమ్యజ్ఞాన, యుక్తుఁడైనదివ్య♦యోగిఁబోలె. 1585

ఆ. తొల్లివిడిచియున్న♦తోయజాకరముల, యంచు మఱలఁ జేరె ♦ నంచపిండు
పూర్వసంచితార్థ♦ములకుయోగజ్ఞాను, లందమగుడనిల్చు♦నవ్విధమున. 1586

విష్ణుపురాణము, ఆ 7 పద్య 220, 223.

ఉ. రాజమరాళలబ్ధగిరి ♦ రంధ్రిము శాలివనీశరావలీ
సైజననంబుయజ్వచుత♦వాజహుతాశముభాస్వదింద్రరాం
భోజసమాగమం బుదిత♦బోధభుజంగశయోపచారనీ
రాజనఫుల్లహల్లకస♦రంబుదయించె శరద్దినంబిలన్. 1587

చ. అలిగరుదంచలామలత♦దంతరబింబితయయ్యెఁ బాకనీ
ర్దళితమహోఫలోఘహరి♦తచ్ఛదకర్కరికావనాలిసాఁ
గలమవనభృమచ్ఛుకని♦కాయములోవలసాధ్యరక్తిమం
బులఁతిగఁదాల్చి మింటఁ గన♦నయ్యెవిపాండుపయోదఖండములో. 1588

ఆముక్తమాల్యద, ఆ 4 పద్య 137, 141.

శీ. జగతీస్థలముపట్టు♦చొలమి పరికించి, చాలించులీలప♦ర్వములవెలిసేఁ
కొన్నసిరెల్లఁగ♦గ్రిక్కించిరవినాక, విడుచులీల మొయిళ్ల♦కిడియఁ బాఱేఁ

శ్రావృష్టజననితోడఁ ♦ బాసినబిడ్డలై, పెంపేది నదులుల్లో♦పింపఁ జొచ్చె
రాజులదండయా♦త్రిలఁ దొక్కుడగుభీతి, నిలఁజొచ్చెనవరోంపు♦లివ్వరఁబాఁ
అ. జలముకలఁకదేఁ♦ సస్యములుల్కఁబు,లగుచువచ్చెఁ బెల్ల♦నయ్యెఁ దనలు
అల్లుపూఁచె నంచ♦లెల్లెడఁ గోలఁకుల, నుల్లసిల్లె శార♦దోదయమున. 1589

కవికర్ణరసాయనము, ఆ 2 పద్య 60.

గీ. కలితగాంగేయమహిమంబు♦కలశోద, యప్రభావముపొందుప♦క్షాధికతయు
ధార్తరాష్ట్రాభివృద్ధియుఁ♦దనర జగతి, శరదృతువుమించె భారత♦సమితిగాంచి.

ఇందుమతీపరిణయము, కు. ధూ. ఆ 3 పద్య 114.

ద్విపద. కాలతోయములోని♦కరవుమీలకును, గాలంబుగతి శర♦త్కాల మేలేఁ
గమలాకరంబులు ♦ కడుఁజేటి లయ్యెఁ, గమలాకరశ్రీలు♦కడు విస్తరించె
రసములువింటసా♦రసపువారసము, పాసఁగించి విరహులఁ♦బొంచె మన్మథుఁడు
విరిసె చిక్కటుల కా♦విరివిరివొదలె,సరిసవాసనలతో♦జల్లనై యలరె. 1591

ఆష్టమహిషీకళ్యాణము, ఆ 2.

సీ. దుష్కాలయుసుబోలె♦దుహిననిపాతమై, ఖరులన్నిదిక్కులఁ ♦ గలయనుంచి
కుటిలభూపతిబలె♦గువలయకమలాళి, వృద్ధిదుర్వ్యాపార♦విధినణంచి
యాతతాయివలెనె♦యతులితదోషాతి, శయములోకమెఱుంగ♦సంతరించి
కాకోదరుఁడుబలె♦ఘనకంచుకంబులు, లలినచ్చటచ్చట ♦ వెలయనించి
గీ. బహుళపానీయశాలలు ♦ పాడుచేసి, తాళవృంతకదంబముల్ ♦ మూలకదిమి
యుల్లములు తల్లడిల్లంగ♦నుల్లసద్ధ,నాంతికంబగుచెంత ♦ హేమంతమెదిరె.(?) 1592

షట్చక్రవర్తిచరిత్రము, ఆ 7 పద్య 9.

సీ. కార్తికచంద్రవి♦న్మూర్తివస్త్రముతోడఁ, జంద్రికామందహా♦సంబుతోడ
హరిదంతరాచ్ఛని♦స్ఫురణాంబరముతోడ, పిమలకల్హారసే♦త్రిములతోడఁ
దారావళీస్వచ్ఛ♦హారపంక్తులతోడ, నతులరాజమరాళ♦గతులతోడ
సభ్రవిభ్రమకళా♦దభ్రమధ్యముతోడఁ, గమలకోమలపదా♦బ్జములతోడ
గీ. వితతసత్కాంచనామా♦ప్రతితోడ, సకలకవిరాజసంస్తుత్య♦వికలుఁడైక
జీవనస్థితిసేయ నా♦వాపనీత, లమల శారదసమయవి♦లాసలక్ష్మి. 1593

వైజయంతీవిలాసము, ఆ 3 పద్య 78.

పీ. ఆదినములనుప♦ర్యాయయోచితముగా, పిలపైనవానలు ♦ పెలుచునంతఁ
బల్లవాటినయట్టి ♦ తొఱఁగునానాఁటి, చేనఁగ(?)బ్బెల్ల ♦ బనులుపొగడ

హంసనాదములు గా♦హాళులుగాఁ దత్పక్ష, లఘుచాలనములు తా♦శములుగాఁగ -
ముదమునఁ గ్రాలుతు♦మ్మెదలఝుంకారంబు, లమరినీ వీణాస్వ♦రములుగాఁగ
ఆ. యోగనిద్రఁ జెంది♦యున్న విష్ణునిమేలు, కొలుపఁ గడఁగుగాయ♦కుండనంగ
బంధుజీవహర్ష ♦ పదమూచుఁ దద్భాగి, మయముగా శరత్స♦మయమునయ్యె. 1594
ద్వాత్రింశత్పుత్తలభంజికాకథలు, ఆ 7.

తా. అంతర్భ్రాంతసరస్సమగ్రబిసనా♦శాహారలీలాపరి
భ్రాంతానంతమరాళికానిచయసు♦శ్రావ్యస్వనాకర్ణనా
శ్రాంతాత్యంతకుతూహలోల్లసితభా♦స్వచ్ఛాలిపాలీవన
స్వాంతంబై శరదాగమంబు దనరెన్ ♦ సర్వంసహామండలిన్. 1595
సర్పపుర మాహాత్మ్యము, ఆ 2 పద్య 22.

సీ. మదహంసగమనసం♦పదలందివిలసిల్లి, కాశచ్ఛవిచ్ఛటా♦కలన మెఱసి
చంద్రముఖస్మేర♦చంద్రిక ల్వెడపల్లి, నతితీమాలికో♦న్నతిఁ జెలంగి
స్వచ్ఛాంబరద్యుతి♦చాకచక్యము నొంది, భువనపంకములంక ♦ పోపఁజేసి
యజ్ఞోద్భవప్రభా♦వాస్తిఁ గ్రాలుకాశించి, బహునర్మగోష్ఠిరూ ♦పంబు దాల్చి
గీ. లోకవితతులు నిజకుక్షి♦లోధరించి, పితపయోధరకళలచే ♦ నతిశయిల్లి
విలసితోత్పలమాలిక♦వృత్తతఁ గని, యలరె శారదవలె శారా♦దాగమంబు. 1596
మితిర్వింధాపరిణయము, కుం. వేం. ఆ 1 పద్య 88.

క. సముదితకలశజరుచికత, కమథితనిష్కల్మషోద ♦ కవిజృంభితశా
లిమనోజ్ఞతితీవిశా,లమగుశరత్కాలముజ్జ్వ♦లంబైతోఁచెన్. 1597

సీ. అలమవానీలఘ♦నానీకమడరెన,నంతమందునవల♦రారె శ్వేత
తారర్క్షపతినిక♦రోరుద్యుతుల్ పృథు,నలకుముదస్ఫుట ♦ విలసనములు
చటుచక్రిమేఘపు♦వ్వగవయస్వనములు, నుముఖగజర్షభ ♦ ప్రమదలీల
లున్మత్తహారశర♦భోన్మేషలుదధిము,ఖార్కగవాక్షవి♦హారకృతులు
గీ. పనసనవ్యశోభారంభ♦భవ్యగతులు, పెంపుబలెనాసత్యోగ్రధర్మజ♦రాజరాజ
తనుభవనుబాహువిజయయా♦త్రలుదనర్చె, నాశరద్యోగమతివిస్మ♦యంబుమెఱయ.
లంకావిజయము, ఆ 2 పద్య 29, 31.

గీ. రాజు మివులఁ బ్రిసన్నుఁడై♦తేబరిల్ల, వాహినులుచాలనిర్మల♦త్వమువహించె
క్షితినిగర్మంబురాజు♦గత మటంచు, నార్యు లాడిన మాట య♦థార్థమరయ.
మూర్తిత్రయోపాఖ్యానము, ఆ 4.

క్ష. రాజహంసలకును♦రాజహంసలకును, భూరాధరావరో♦ధంబణంగే
సన్మార్గసీమల♦సన్మార్గసీమల, నత్యంతసైర్మల్య♦మధిగమించె
శరకలాపములందు♦శరకలాపములందు, గణనమీఱినరుచుల్ ♦ గాననయ్యె
భూదేవమణులకు ♦ భూదేవమణులకు, సాందర్యమహావో♦ల్బణము పుట్టె

క్ష.ధరణీరాంతారములునుగాం♦తారములును, సరసభావంబుగాంచిప్ర♦స్తికెక్కెఁ
గోవిదారప్రసూనప్ర♦భావిభాస, మానమైనశరత్కాల ♦ మహిమదోఁప. 1600

దిలీపచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 97.

ఉ. కాశదుకూలమించెసఁగఁ ♦ గట్టి విధుండనుమోముభాసిలం
గా శతపత్త్రిముల్ వెడఁద ♦ కన్నులుగా నలహంసముల్ గతుల్
గా శతపత్త్రికోశములు ♦ కమ్రికుచంబులుసై కడుందగం
గా శరనాథ(?)సైకతవి♦కాసనితంబముతోడరాజిలెన్. 1601

భార్గవపురాణము, ఆ 6.

క్ష. పులినములుమెల్లమెల్లన, పొలుపునఁ గాన్పించెనదులఁ♦బొలఁతులుమరుకే
ళులఁ బ్రియులఁ గూడి సిగ్గున, వలరఁగ జఘనములకరణి♦నానమయమునన్.1602

వల్లవీపల్లవోల్లాసము, ఆ 3 పద్య 28.

హేమంతర్తువు.

ఉ. తరుణీయౌవనగర్వజృంభితకుచో♦దగ్రోష్మగంధంబులన్
వరకాశ్మీరనసాంకవాగురురస♦వ్యాసక్తులం బట్టి కాం
బరమాండిష్ఠపటాదులన్ హిమగతిం ♦ వ్యాపింపరీవిశ్వభూ
వరు మెచ్చించినసత్కవీంద్రులతులా♦వాసంబులందిమ్మలన్. 1603

కావ్యాలంకారచూడామణి, ఉల్లా. 3 పద్య 106.

క్ష. కలవింక కలకలాకుల, వలభీగర్భములుసౌధ♦వాటములుపురం
బులయందుఁ దుహినవేళలఁ, జలి గులగులకూయునట్టి ♦ చందం బొందెన్. 1604

శివరాత్రిమాహాత్మ్యము, శిగిరాజు. ఆ 4 పద్య 21.

క. అన్నులచన్నులదండవి, పన్నులు గాకెల్లవారు ♦ బ్రదికిరిగాకీ
చన్నులుమాటినవలినా, పన్నులుగాకుండదరమె ♦ బ్రహ్మాదులకున్. 1605

ఆ. పొదుపుగొండమీదఁ♦బొదుచుటమొదలుగాఁ,బరువుపెట్టియునుఁడు♦పశ్చిమాద్రి
మఱుఁగుఁజొచ్చెఁగాక ♦ మసలినఁజలిచేతఁ, జిక్కెఁజిక్కినవగ ♦ జిక్కకున్నె.

భాగవతము, స్క-o. 10 పూర్వ పద్య 800, 801,

పీ. నేలయంతంతయు ♦ నెఱిఁజందర్పికాంతపు, తాలఁగట్టించిన ♦ లీలమెఱసె
నింగియంతంతయుఁ ♦ బొంగిదుగ్ధాంభోధి, నిట్టదొట్టినమాడ్కి ♦ దట్టమయ్యె
సకలజీవులమీఁదఁ ♦ బ్రకటమైహరికీర్తి, కలయఁబర్వినమాడ్కి ♦ బెలుపుచూపె
నక్కజంబుగనెల్ల ♦ దిక్కులునొక్కటఁ, బెరచీరలెత్తిన ♦ కరణిఁ గ్రోచె

గీ. నగము లెల్లనునీహార♦నగము లయ్యెఁ, దరువు లెల్లనుఘనసార ♦ తరువు లయ్యెఁ
బక్షు లెల్లను రాయంచ ♦ పదుపు లయ్యె, గురుతరంబగుపెనుమంచు♦కురియుకతన.

పద్మపురాణము, ఆ 1 పద్య 76.

ఉ. పర్వక్కలువంచు వంచి మునిపండ్లునుపండ్లునురాచు రాచిపో
మ్మక్కిలఁజేయఁ జేసి తలయల్లనఁగాఁపులసందు సందిలో
చక్కిలినొక్కు నొక్కి యిరుచంబడ గుమ్మడిమాటఁగట్టివీ
పెక్కు దువాళిచేసి చలియిక్కడనక్కడఁ బెట్టుదేకపవ్. 1608

క్రీడాభిరామము, పద్య 46.

గీ. హిమముచేనంబరంబెల్ల♦నిమురుగొనఁగ, నుష్ణకరుఁడునుగరములో♦యొయ్యయ్యసాఁచి
తానుననలాంశధరియింపఁ♦బూనెనఁగ, నెంతయునపచ్చునింకహేమంతమహిమ.

శ్రీరంగమాహాత్మ్యము, శై. క. ఆ 2 పద్య 241.

క. చెప్పనశక్యంబగుచలి, యొప్పతిలంబాలవృద్ధ ♦ యువజనములకుం
దప్పకఖరణము లయ్యెం, గుప్పసములు మూర్ఖరములు ♦ గుచకుంభములున్. 1611

కవికర్ణరసాయనము, ఆ 6 పద్య 30.

చ. అలనిజభూరిసారములో♦యూరముతో మధుపాళికిచ్చి యో
రల ద్విజరాజు మెల్లనక♦గంబులుసాఁచినమోముగందియా
కులతఁ జెలంగుపద్మినుల♦సన్ సిరులెంతయుదూరమయ్యె భూ
స్థలినినపాత్రిదాతలకు ♦ శాశ్వతమేరమణీయసంపదల్. 1612

క. చెలువగుజనహస్తంబులు, చెలువడియొకచోటఁ దాళ♦వృంతము లుండెన్
బలువడి నుడిగము చేసిన, యలయికనుఖనిదర్శిలందు ♦ నందమువొందన్. 1613

చమత్కారమంజరి, ఆ 1 పద్య 39, 41.

గీ. చలికిబెగడ్డొందిమేరువు♦చాటుజొచ్చి, యొట్టకేలకుఁగాని రాఁ♦డిసుఁడుచెడలి
బెడలిపరువెత్తియపరాద్రి♦వెనుకకేఁగు, నితరజనములశీతార్తి ♦యెన్న నేల.1614
కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 4.

పీ. దినముఁబ్రాతస్నాన♦మొనరించుద్విజులకు, నను కర్మలోపభ♦యంబుకంటె
భార్గిచపనుల్ సేయ♦లేమిగోడండ్రికా,నత్తలవలని భ♦యంబుకంటె
గడువులోదూరమేఁ♦గఁగనున్నచరులకు, నధిపుచేనొదవుభ♦యంబుకంటెఁ
గర్షణంబొనరింపఁ ♦గడఁగునాఁపులకార, యమిఁబైరుచెడునన్ భ♦యంబుకంటెఁ
ఆ. గడిఁదియయ్యె సీతు♦ఖగమృగపశునర, పరిముఖజంతువులకు ♦ భావములను
జాల మించె మిగునఁ♦సంపర్కసౌఖ్యంబు, శిశిరమహిమవినుతి ♦ సేయవశమె.
ఉత్తరరామాయణము, ఆ 5 పద్య 283.

గీ. హైమకంకణభూషిత♦బైనఁగాని, సరసులనుగూడిముఖసార♦సములయందు
దేజరిల్లవుశీతఁబ♦ర్మిసులు(?)యుక్త,మినకరస్పర్శనములేమి ♦ యేమినుఖము.1616
సావిత్రీపరిణయము, ఆ 2 పద్య 13.

శిశిరర్తువు.

—:o:—

చ. వెరవునవాత్మవంశ్యుఁడగు ♦ విశ్వసకేశ్వరుమీఁదిప్రీతిఁజం
దురుఁడుతుపారసంహతుల ♦ దొడ్డుగఁబంచిన వచ్చి యచ్చటన్
బరిగొనఁబోలునంచుఁజెడి ♦ పాతినవైరులుభీతిఁగానలో
దిరముగనిల్వనేరరొక♦డే యని చూతురు పంద లాత్మలన్. 1617
కావ్యాలంకారచూడామణి, ఉల్లాస. 3 పద్య 108.

క. పన్నేటిజడికినామని, వెన్నెలకంభోదవేళ ♦ వీడ్కొలుపుపయో
జోన్నతికి ధాన్యలక్ష్మిపరిసన్నంబగు నెళవు శిశిర ♦ సమయము సోఁచెన్.1618
కవిరాజమనోరంజనము.

పీ. ఫాలభాగంబునఁ ♦ భాగ్యలేయకరవాళి, శీతభీతి, పహించె ♦ వీతిహోత్రి
భాస్వన్నిషేవించె ♦ బలభేది సతతంబు, చలిమిరిభయముచ ♦ శ్వసనసఖుని

గర్భదేశమునందుఁ ♦ గల్లోలినీశుండు ,చలికుల్కిబడబాగ్ని♦నిలుపఁగొనియె
సాయంప్రభాతావ♦సరములఁజలిదీఱఁ, బ్రజ్వరిల్లఁగఁజేయు♦యజ్వ జ్వలను

గీ. వారెయిటులుండిరింకేని♦వలనటంచుఁ, బ్రహతధూమాంచచంగార♦సహితపృథూహ
సంతికాయంత్రిసేవకా♦సక్తచిత్తు, లైరి ప్రజలెల్ల నాశిశి♦రాగమమున. 1619

రామచంద్రోపాఖ్యానము, వా. వేం. ఆ 3 పద్య 118.

సీ. హరిలోకసంచార♦నిరతాభిలాపపూ,రుపచయాభీష్టద♦రుచిరపథము
తరుణతాతిగదళా♦పరిపూర్ణశాలీయ, సారానుభవమోది ♦ సర్వజనము
దినదినానూనవసం♦దీప్తిత్వపాంపతి, నుప్రభాపటలాతి ♦ శోభితంబు
పటుతరభూమిరు♦ట్పర్ణిమదంతుర, త్పాండుపర్ణద్యుతి ♦ భాసితంబు

గీ. ననుదినవివర్ధమానస ♦ వనసముదయ, మూలకారణవిస్ఫూర్తి ♦లాలితంబు
నగుచుఁదనరారెఁజూడన♦య్యవసరమున, భానురంబగుశైశిర♦వాసరంబు. 1620

కాసల్యాపరిణయము, ఆ 2.

గీ.కొన్ని హేమంతచిహ్నముల్ ♦గొనలుప్రాఁకఁ,గొన్ని వాసంతచిహ్నముల్గుదురుచెంద
శైశిరంబొప్పుననుయాయి♦సమభియాయి, బంధుసమసేవ్యమానార్య♦వర్యుపగిది.

సీ. వానంతపంచక♦వాసరంబులకెల్ల, నగ్రగణ్యతఁగాంచి ♦ యలరు నెద్ది
పరిణయోపనయన♦ప్రముఖశుభక్రియో,త్సవరత్నములకుని♦ధాన మెద్ది
రవిదీప్తియొక్కింత♦రాణించిపరిబలఁగా, నాత్వప్పృక్కతతాణ♦మైనదెద్ది
శైవలింగాంకురం♦బావిర్భవమునొంది, పెరుఁగఁగఁదొల్కుటి♦వేళయెద్ది

గీ.యుభయసంధ్యాసమానము♦హూగ్తమెద్ది,యద్ది గనుపట్టుబుతువుల♦కనుఁగుఁబన్నుఁ
డగుచునాత్యుష్ణదివస మై♦నాతిశీత, రజనియైధాత్రిపైశైశి♦రంబుమిగుల. 1622

ఉ. వచ్చికపైరులుం బెరుఁగ♦బండినధాన్యపునూర్పుకళ్ళముల్
పొచ్చెములేనియొక్కనవల♦బూనికఁబాసకనూడుగానుఁగిల్
హెచ్చుగనొప్పుచప్పరము♦లెల్లెడఁ జల్లనినీటికాలువల్
మున్నటిదీరఁగన్నఁదను♦పుల్ శిశిరర్తువునందుఁజీలలోన్. 1623

సీ. బలితంపుటాకుదో♦టలమనీ రెత్తనే,తముఁదోడుజనులగా♦నముల సొబగుఁ
బొలిహెచ్చికోలకు రాఁ♦గొలుచుకళ్ళమునూర్చు, కాఁపుఓడ్డలగీతి♦కస్వనంబుఁ
బండినపేరెత్తఁ ♦ బనరుపైరేదఁగా,వలియున్నచెలులగీ♦తులరవంబుఁ
జిలుకుగానుఁగుచెల్లఁ♦జూచుకుగానడిపించు, వైరనికులూనర్చు♦పాటనులివ్వఁ

గీ. గూడిచిఱుచలినిద్దురఁ ♦ వీడలేని, పాంథజనములమేల్కొల్పి ♦ పైనములకు
హెచ్చరికఁజేయుగ్రామబ ♦ హిర్వితర్ది, కాతతులనుండిమాగధ ♦ గీతులగుచు 1624
రామరాయవిలాసము, ఆ 3 పద్య 113, 114, 120, 122.

అరణ్యము.

—:o:—

సీ. కకుభాశ్వకర్ణతిం♦దుకబిల్వఖదిరము, ఘాకపాటలసాల ♦ ద్రుర్గమంబు
కంకపిల్లీబక♦క్రాంచఘూకానేక, కాకకులస్వన ♦ కలకలంబు
సూకరహర్యక్ష♦శుండాలశార్దూల,శరభాదిమృగకుల ♦ సంకులంబు
సాయతేబహుతర♦చ్ఛాయానిరస్తస,మస్తతీవ్రాంశుగ♦భస్తిచయము
గీ. సంగతాకీకృతాశాంత♦రాంతరంబు, దుర్నిరీక్ష్యంబుజనలోక ♦ దురవగాహ
మఖిలవనమృగగణశర♦ణ్యంబునీయ,రణ్య మారయ నెవరియ♦రణ్యమనిన. 1625
భాస్కరరామాయణము, బాల. పద్య 230.

సీ. అనఘులోకవిలో♦చనాలోకమహిమాభి, వృద్ధిరోధికుజన్మ♦విటపపటలి
యప్రతీపాశ్రియా♦నల్పకల్పితకన,త్కమనీయఘనధూప♦గంధపేటి
బహువిధజంతుసం♦బంధచరస్వరా, తనుసంగరకీర్తియా♦స్థానభూమి
యీయస్మత్తిరూపవ♦యోవిశేషోద్భూత, నాదమంజులతోక♦నద్దృచిత్తి
గీ. నగ్మదాస్పదమగుపాంగ♦నావినోద, గీతలోలభుజంగసం♦కీర్ణమగుచు
వేశ్యవాటికపరితో♦వెలసినట్టి, కాన వీక్షించె ధారుణీ♦కాంతుఁడెలమి.1626
పట్టాభిషిక్తవర్తి చరిత్రము, ఆ 2 పద్య 94.

గీ. కనిమహీశుండుకంటిరే ♦ వనవిలాస, మధికసత్వసమృద్ధిస♦మాశ్రితేందర్
మానిశచరావనస్థితి;♦ మదనజనక, మగుచు హరివోలె నిదిచాల♦నబ్ధిమొసగె.
నలచరిత్రము, సి. ధ. ఆ 3 పద్య 26.

సీ. కరులుమేఘములుకే♦కరకదంబమువాన, కీచకధ్వనులుశ్రే♦ష్ఠకీరవములు
చెంచుముద్దియలమే♦నిరులుపెలుచంగులు, మణిశృంగాలహరిధను♦ర్మండూరుచులు

చమరికొవాలనం♦చలనములో పవనముల్, మృదులసాంకవమృగీ♦ముఖముబురద
కపురంబునురువుసిం♦గపుబొబ్బలుయుములు, హిమజాలపూరమిం♦పెసఁగువఱిద

గీ. హరినఖరదారితోన్నద♦ద్విరదకుంభ, గణితముక్తావళుల్ వడ♦గండ్లగములు
గాఁగవర్షాగమంబువై♦ఖనిని దనరు, నవ్వనస్థలిదాఁటియ♦త్యాశుగతిని. 1828

రుక్మిణీపరిణయము, కూ. తి. ఆ 4 పద్య 7.

సీ. శక్రరంభాపారి♦జాతకైరావత,ఖ్యాతమై నాకలో♦కంబుకరణి
గాలవశాండిల్య♦కాశికకపిలాది, వాసమై ధాతృని♦వాసమట్లు
వృషకుమారకశివా♦ప్రియశివాపరికలి,తంబయిరజతభూ♦ధరముమాడ్కి-
మదననువర్ణక♦మాధవలక్ష్మీన,నాథమైవైకుంఠ ♦ నగరిగరిమ

గీ. సంతతానందనాగేంద్రి ♦ సహిత మగుచు, విలసితంబగు నలరసా♦తలముపోల్కి-
నెసఁగు నక్కా-ననంబుమ♦హీతలేశ,కుంజరునకాత్మఁబ్రమదంబుఁ♦గూర్చెనపుడు.

రసికజనమనోభిరామము, ఆ 1 పద్య 100.

సీ. హారీతశుకశారి♦కారవాక్రాంతంబు, పరభృతకూజిత ♦ భాజితంబు
సరసగానకళిని ♦ కథిమద్భృమరంబు, పరిమదనృత్యస్మృత్త♦బర్హిణంబు
నికటసరోహంస♦నిస్వనాకీర్ణంబు, సాంద్రపుష్పపరాగ ♦ సంకులంబు
ఫలభారకునుమస్త ♦ బకలసద్భూజంబు, మృదులమరందద్రు♦రీపరీత

గీ. మతితరామోదమేదురా♦త్యంతశీత, లానిలకిశోరవారస♦మాదృతంబు
సైనయక్కా-ననంబుభూ♦జానికపుడు, మోదమొనఁగూర్చెగడితంపు ♦ సేదఁదీర్చి.

సర్వపురమాహాత్మ్యము, ఆ 2 పద్య 32.

సీ. పాగ్రతటభాగ♦భాగహారపరాగ, రాగదూతఘనాఘ♦నాగకులము
దారితాభ్రశతార♦తారదంష్ట్రోదార, దారయుగ్భుదార♦దారకంబు
మాలూరహింతాల♦తాలతూలరసాల, సాలకేసరసాల ♦ సాలయుతము
శబరయోషావండ♦చండరుక్కరకాండ, కాండఖండితగండ ♦ గండకంబు

గీ. పిండితాజాండగండభే♦రుండనినద, సంశ్రవణమాత్రవిత్రస్త ♦శరభనరభ
సాగమనదర్శనోద్భ్రాంత♦హరివరేణ్య,మవుమహారణ్యమొకటిరా♦ఘవుఁడుగనియె.

ఉత్తరరామాయణము, ఆ 7 పద్య 221.

సీ. ఘననిపాదస్వనం♦బెనయబోధిద్రుమ,చ్ఛదములుగబళించు♦మదగజములు
సటలుపైఁగర్మ్మను♦ద్భటవృత్తిచంగున, నవనికిదాఁటుసిం♦హవ్రజంబు
కెలవులఁబ్రోవులై♦వలనొప్పనురుగులు, గర్రికెడుఘనభల్లు♦కపరితతులు
శృంగసంఘట్టన♦స్ఫులిరాజంబుల, నరిమిగోరాడువా♦హద్విపములు

గీ. చటులగరళజ్వలనఘన♦జ్వాలలొలయు, చందనద్రుమకోటర♦స్థలులఁగ్రిమ్మ
ఘణిగణంబుల భూత్కృతా♦ర్భటులుగలిగి,పరిబలునక్కానమునఫల♦ధరితమగుచు.

సీ. మల్లికార్జునఘన♦మహిమంబునఁ జెలంగి, శుకవాక్యరచనచే♦శోభితమయి
గంధర్వరాజసం♦కలితమై ప్రభఁజెంది, పుండరీకప్రాప్తి♦ బొలుపుమీఱి
గాలవాండిల్య ♦ కాశికయుక్తమై, నీలకంఠస్ఫూర్తి ♦ నివ్వటిల్లి
యైరావతస్థాన♦మనఁగఁ బ్రకాశించి, హరిబలిమిళితమై ♦ ధరణిమించి

గీ. శ్రీగిరియుభాగవతమును♦శ్రీదుపురము, నగ్నిదిశయమునిపదంబు♦హరుఁడుదివియు
ద్వారకయుసనియెన్నఁగా♦వరుసతోఁడఁ,దోరముగనుండునచటికాం♦తారపనము.

కవిచకోరచంద్రోదయము, ఆ 2.

ఆటవికులు.

మ. అగరుఱొమ్మురుహాకాష్ఠఖండముల స♦ర్వాంగంబులం జేసి మై
మృగనాభిన్మసిఁబూసి చామరము ధ♦మ్మిల్లంబుగాఁజుట్టి యే
నుఁగుకుంభస్థులలోనిముత్యములఁ గ♦ర్ణస్థోద్దుల్వినిర్మించి భి
ల్లగజేంద్రు ల్వెఱవొమ్మలందవిడచే♦లం జేయుదుర్గాపుగన్. 1634

క. వీనుఁగులతలలల కొమ్మల,తో నారబములకుదృష్టి ♦ దోషముపాయం
గా నెత్తురు రెఱుకులు తమ,చేనికి బసరంబుతలల ♦ చెలువం బెసఁగన్. 1635

క. కొండలలోఁజేసిన తమ, పండినచేలకు వరాహ♦పంక్తులు చొరరా
కుండం దెల్లనిచామర, ఖండంబులు ప్రోఁగుదార్ళఁ♦గట్టుము రెఱుకుల్. 1636

కాళహస్తిమాహాత్మ్యము, ఆ 3 పద్య 7, 8, 9.

సీ. చిలుకంపపొదికిఁ దా♦ర్చిన నెమ్మిపురిజన్నిచేనెక్కిడిన చేగ♦నెలనువిల్లు
గట్టిగాదట్టిగాఁ ♦ గట్టినపులితోలుఁ, గుడివంకదోపిన ♦ కుఱుచపిడెముఁ
బేరెదఁజేర్చిన ♦ పికిలిపూవులచేరుఁ, గుడిసందిగురిగింజ ♦ కుట్టుదండ
జుంజుఱుసికమీఁదఁ♦జుట్టినతలముళ్లు, దట్టిలోపలఅం♦పెట్టుచుట్ట

గీ. కోరమీసలు మిడిగ్రుడ్లు♦గునుకునడుపు, పెదరుఁజూపులుఁగటి♦మేనఁ♦గదురుకంపు
వలుదయోరచ్చులనుగ్గి♦వచ్చెనెఱుకు,పాశెగాఁడొక్కఁడాచంద్ర♦భానుకడకు.

చంద్రభానుచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 2.

సీ. గొఱకయీఁ జెలుమేటి ♦ కఱకునారసములు, వంకకత్తులుపెడ ♦ వంకవిండ్లు
నడుసెత్తి సికలుగీ♦ర్చ్నమంబులెకువారు, మెట్టులుకొన్వాడి ♦ మెఱుఁగునురెలు
కావిలాఁగులు నీలి♦కాసెలు వాగురుల్, గుద్దుకత్తులు నల్ల♦గొంగడీలు
నలుపుమీఁతినకారు♦ములుచయొడళ్లు జుం,జురుగడ్డములు బలు♦కుఱుచదుర్భు
గీ. వలుదసొఱకాయదిప్పలు ♦ తులసిపేర్లు, గండర్గిగొడ్డండ్లుచిక్క♦ల్దండికోఱ
మీసములల్లిగొందఱు ♦ మృగయులెదుటఁ, జేరిపాడఁగనిమిగులజో♦హారులొసఁగి.

రసికజనమనోభిరామము, ఆ 1 పద్య 63.

సీ. కోర్గిధరసంబు♦పేరుగుణానపీనిలోఁ, గాఁ జెనాజేవురు ♦ కన్నులమర
నానానంబునవేర్లు ♦ నఘపంశగుబ్బ్రంపు, మూలమ్ము లన గడ్డ♦ములు జెలంగ
హత్యలనెన్నెన్ని ♦ యనిగీచినవితాన, ముండ్లజీరలు దేహ♦మున జెలంగఁ
బల్కుటంగనఁ దమ♦పల్లెనేనిలసీని, పాచిజేతినకప్ప ♦ పండ్లతోడఁ
గీ. బందిబల్లెలుతలయుంట ♦ పాటికొయ్య, లలసితడవిండ్లు గోటితో♦నంపపాదులు
నీలిదట్లును జెక్కిన ♦ నిడుదనూరు, నడర నగభిల్లులొకకొంద♦ఱురుగుదెంచి.1639

పార్వతీపరిణయము, ఆ 6.

ఉ. క్రొవ్వుమెఱుంగుగబ్బిలయు ♦ గుజ్జగుమేనులతోడ నోరఁగా
దువ్వినిగల్తలల్ముడిచి ♦ దొడ్డగు నిత్తడిపోగులందెవుల్
గవ్వలపేరులన్ నుదురు♦గప్పఁగ వంకరబొట్టుదిద్ది పై
గువ్వల వన్నెచేలమిడి ♦ కొందఱు చెంచులు వచ్చి ముందటన్. 1640

చిత్రసీమ, దళ 3 పద్య 78.

ఆ ట వి క స్త్రీ లు.

సీ. స్తబ్ధరోమవిషాణ♦లబ్ధమౌక్తికములఁ, బాటింపుదురు రేఁగు♦పండ్లపాటి
ముక్తకంచుకమస్త ♦ ముక్తాఫలంబుల, మందలింతురు కురు♦వింద లట్లు
సమదసామజకుంభ♦జములైన ముత్తియం,బులఁజూతు రుసిరికా♦యలవిధమున
వేణుజాతములైన ♦ యాణిపూసలనెంతు, రూడుగపండ్లకు ♦ నీడుగాఁగ
గీ. గంధసారాగురుద్రుమ♦కాష్ఠఖండ, చయము దమయింటివంటక♦ట్టియలుగాఁగఁ
జేయుదురు కాపురంబులు ♦ సేయునపుడు, చెంచెతలు చెఁచులనుగూడి♦చిత్రలీల

ఉ. సంకుమదంబుమం బునుఁగుఁ♦జాఁదును గస్తురియుం ఘటంబులం
బంకముఁ జేసి యిండ్లలికి ♦ ప్రత్యహమున్వెలివైవ మార్గమూ
లంకష గోమయప్రితతు♦లం బురిడించుచునుండు గుప్పలై
యింకఁ దదీయభూతినిద♦మిత్థమటంచు నుతింప శక్యమే. 1641

పీ. పట్టుచీఁలలఁగట్ట ♦ భాగ్యంబు గల్గియుఁ, బారుటాకులఁగట్ట ♦ భార మనరు
రాజాన్నభోజన ♦ ప్రాభవశ్రిగల్గి,యును వన్యధాన్యంబు ♦ నొల్ల మనరు
మాణిక్యభూషా♦మాజంబుగల్గియు, నెట్టినికురువింద♦లేటి కనరు
మంచిమెచ్చులతూఁగు ♦ మంచమున్గల్గియుఁ, జాఱుఁబూఁదీగ ♦యుయ్యాల లనరు

గీ. ఎంతసంపదగల్గియు ♦ నెట్టివారుఁ, దమకులాగతధర్మక♦ర్మములు విడువఁ
జాల రటుగానఁ దత్పురీ♦శబరసతులు, మహిమగలిగియు మానరు♦సహజవృత్తి.

పీ. కఱకుజొంజుఱుపెండ్రి♦కలకొప్పుగాఢత,రంబుగాసెమలిపిం♦ఛంబుఁ జుట్టి
తట్టుపున్నవస్సె♦పెట్టినట్టిలలాట, పట్టికజేగురు♦బొట్టు పెట్టి
కురువిందపేర్లకుం♦దెరువీనిపాలింప్లఁ, బారుటాకులుగూర్చి ♦ పైఁటఁదీర్చి
జమలియొడ్డాణంబు♦సందున నిటియంగ, బర్హాంబరముఁగటిఁ ♦ బదిలపఱిచి

గీ. వీఁకఁగలకుఱుగనుపుల ♦ వెదురువింటఁ, జాఁగపురిదాల్చి నారిగా♦సంతరించి
గనికకోలలుగొనిభిల్ల♦విసరుపోఁడు, లడవిదిరుగుదు రాత్మనా♦యకులఁగూడి.1643

కాళహస్తిమాహాత్మ్యము, ఆ 3 పద్య 4, 5, 6, 15.

చ. కుదురుగజంగసాఁచి చను♦గుబ్బలుమీటుగఁ బాఱుటాకుఁబ
య్యెదపాదలఁగనెన్నుదురొ♦కింతచెమర్వఁగ మేచకాళినే
ర్పుదొరలఁ బాడిచందనపు♦రోలునసేనుఁగుగొమ్మురోకటన్
బ్రిదిలెడుకొప్పతో వెదురు ♦ వియ్యముగుప్పనిజప్రియాంగనన్. 1644

వాల్మీకిచరిత్రము, ఆ 2.

ఆటవికవస్తువులు.

పీ. నివ్వరిపాఁలు తే♦నియపాలపండులు, కారెనుములపెర్గు ♦ చూఱపప్పా
పునుఁగుచట్టంబులు ♦ పునుఁగుకఱ్ఱుజవాజి, కమ్మకస్తురిపచ్చ♦కప్పురంబు

సేకలంబులకోర♦లేనుంగుకొమ్ములు, పురుడుజింకలుపెను ♦ పులులగోళ్ళు
హరిచయాకలుసెమ్మి ♦ పురిజొంపములుతెల్ల, సవరముల్ జల్లులు ♦ జాగిలములు
గీ. పికిలిపిట్టలు డేగలు ♦ బెట్టుడుతలు, పట్టుజిట్టలుఫణిఫణా♦భద్రకుంభి
కుంభవరదంష్ట్రిదంష్ట్రికా♦కోటిగళిత,కలితముక్తాఫలంబులు ♦ కాన్క-జేసి.1645
శుకసప్తతి, ఆ 1.

సీ. అట్టులవ్వీరభ♦టావలుల్ దనివోక, వేడుకలెదమీఅ ♦ వేటలాడి
కరిదంతములునుగ♦స్తూరిపీణియల్ పంది,కొమ్ముమత్తియములు ♦ సెమ్మికుత్తు
కలు పున్నఁబిల్లులు ♦ ఘనచామరంబులు, పులిగోళ్లు మేటిరా♦చిలుకపిల్ల
లింపగుమంచిగం♦ధంపుఁదున్కలు పచ్చ,కర్పూరపుపల్కులు ♦ గందవొడులు
గీ. చక్కిరల్ దియ్యతేనెలు ♦ చాఱుపప్పు,లోనుగల మేలివస్తువుల్ ♦ పూనితెచ్చి
హెచ్చి మెచ్చులుగాధరి♦త్రీశ్వరునకు, నర్పణ మొనర్చిరెంతయు♦స్నేహమీఱ.
కవిచకోరచంద్రోదయము, ఆ 2.

ఆ ట వి క ప ల్లి.

———:o:———

సీ. ఆలరుకస్తూరితీ♦సెలలికి వాకిళ్ళచెం,తలవైచిపోయిన ♦ తట్టుపునుఁగు
గోడలుపూయంగఁ♦గుమ్మిగందంబున, మేదించినట్టిజ♦వ్వాదియడుసు
నాఁడాడసరిచేసు ♦ లాడిపోవిడిచిన, ముదురువెదుళ్ళలో ♦ ముత్తియములు
బలుపుసేనికకొమ్ము♦టలపలపైఁద్రోవఁ, దవిలించికట్టిన ♦ సవరములను
గీ. వంటకట్టైలకనితెచ్చి ♦ వాములిడిన, యగరుధ్రూఁకులపైనిండ ♦ నాఁటెట్టు
కప్పురంపుటనంటులు♦గలిగిమెఱయ, నెఱుకుపల్లియలొకకొన్ని♦యెదుటఁగాంచి.
యయాతిచరిత్రము, ఆ 1.

సీ. తోరణంబులుగ వీ♦ళనారఁగట్టిన, యుప్పఁగండలకునొం♦డొండదిరుగు
పులుగులెక్క-గా♦డ్పులఁజాలనెగసెడు, పసరంపుఁబొలకంపు♦మునురుకొనఁగఁ
బసిపట్టినలుగడఁ ♦ బఱచినమెకములు, పచ్చితోళ్ళనుబండ్లఁ ♦ గుచ్చిపెటుకు
బలుజాగిలంబుల ♦ భౌభౌరవంబులఁ, గొంకిపంకములోన ♦ ఘుర్ఘురిం-చి

గీ. పరువులిడునూరఁబందుల♦ముటికిగవ్వలు, చేఁపతట్టలఁగదురుతోఁ♦ జెనసిచుట్టఁ
గూఁతవెట్టినజనులవా♦కొలుపఁజేయ,భయముఁగొల్వెడునొకబోయ♦పల్లెఁగాంచి.
వాల్మీకిచరిత్రము, ఆ 2.

సీ. పాసఁగఁగొవ్వలవాస ♦ పోయంగ మిగిలిన, దంతంపువండల ♦ దొంతరలును
దడుకొత్తుగుప్పిసేఁ♦తలునేసివిడిసిన, జల్లులవాముల ♦ మొల్లములును
గుమ్మి ముద్దలుచేసి ♦ గోడలవేయంగ, నున్నకస్తూరిగొప్ప ♦ తిన్నియలును
జిగివారనున్నము♦ల్చేసిడించినకొమ్మ, ముత్యాలప్రోవుల ♦ మొత్తములును
గీ. జలికిసెగడులువేయంగ ♦ నిలిచినట్టి, మంచిగంధంపు మ్రాఁకులఁ♦మంచెలగరు
మ్రాఁకుమంచెలుగలిగివి♦స్మయముగొలుపు,చెంచుపల్లియలోకకొన్ని♦గాంచెనృపతి.
పట్చక్రవర్తిచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 85.

తపోవనము.

——:o:——

సీ. శ్రవణసుఖంబుగా♦సామగానంబులు, సదివెడు శుకముల ♦ చదువుదగిలి
కదలకవినుచుండు ♦ కరులును గరికర, శీతలచ్ఛాయఁద♦చ్ఛీకరాంబు
కణములుచల్లని♦గాడ్పాసపడివానిఁ, జెందినసుఖంబున్న ♦ సింహములును
భూసురపరివరులు ♦ భూతబలుద్రెచ్చి, పెట్టు నీవారాన్న ♦ పిండతతులు
గీ. గడఁగిభక్షింపనొక్కటఁ ♦ గలసియాడు,చున్న యెలుకలుబిల్లులు♦నొండుసహజ
వైరివర్గంబులయు సహ♦వాసమపుడు, నూచి మునిశక్తి కెంతయుఁ ♦ జోద్యమంది.
భారతము, ఆది. ఆ 4 పద్య 23.

సీ. ఆవులునాకఁగ♦న్నరమోడ్చు పులులును, బాలుల చనుఁగుడువంగ♦బోవులేళ్ళు
లేళ్ళపెల్లాట రం♦జిల్లెడుహరులును, హరులుగోళ్ళనుగోఁక ♦ నలరుకరులు
కరులకటాళివై♦ఖరినాడు పాములు, పాముల లాలించు ♦ బభ్రుతతులు
బభ్రుతతులవక్కఁ♦బాయనియెలుకలు, నెలుకలఁబెంచుపి♦ల్లులునుగలిగి
గీ. యపుడు వెఱఁగొనరించె నా♦యంగనలకు, గీరభాషితపోషి తా♦ఖిలతపస్వి
కుటలతారకబ్రహ్మా♦భావనంబు, భావితశుభావనంబు త♦పోవనంబు. 1651
కళాపూర్ణోదయము, ఆ 3 పద్య 10.

గీ. కస్తూరీమృగమూహ ♦ కుల్లకీకుంకార, వల్లకీకలనాద ♦ జేల్లితంబు
పరపుహూంకిం[illegible] ♦ వన్యాగకింధీర, వ్రాతస్థపథికేభ ♦ వలయితంబు
శుకశారికాకార్ష్ణ ♦ సురవిగళ్ళితక్ష్మా, మూలవచోయుక్తి ♦ ముఖరితంబు
కింజాలమంజీ ♦ మంజుగుంజితహంస, సారసోత్సుకసార ♦ సాగసంబు

గీ. పాల్యమంతర్విస్వరయుతదీ♦ప్రాజ్యహోమ, ధూమధూసరకేసర♦ద్రుమవిభాగ
మాహుతీరితశిఖిశిఖా♦వ్యాకులంబు, నైవ యాశ్రమమండల ♦ మదిదవర్చె. 1652
భాస్కరరామాయణము, యుద్ధ. పద్య 1625.

సీ. వాచంయమోత్సంగ ♦ నత్సిలసారంగ, మురుభ[illegible]లస్థూల ♦ యూపశతము
ప్రాగ్వంశబంధుర ♦ బహుగంధసాన్నాయ్య, మాగ్నిధ్యమృష్యర్ష్వ♦గాశ్రయంబు
నుత్రోమసుఖయాయ♦జ్ఞాకసామజికం, బాతిథేయమయోట ♦ జాజిరంబు
పటుధవిత్రిపవిత్ర♦పవనోజ్జ్వలత్తేత, మధుమర్ణజ్ఞశ్రే♦కాంచితంబు

గీ. సంతతబ్రహ్మవర్చస♦స్నాతకంబు, పరమయోగినిరాకృత ♦ పాతకంబు
హోస్త్రైతిహ్యసహ్యాపం♦చాననంబు, బదరికాకాననంబుచూ♦పట్టెనెదుర. 1653

సీ. పవనవేగవికీర్ణ♦పాదపాగ్రింబుల, జడియకుండఁగఁబట్టు ♦ సామజములు
పూజార్థనియమిత ♦ పుష్పవాటికలన్నై, మధుకరంబులఁజోపు♦మర్కటములు
నవభృథస్నానప♦ర్యంతనిర్మలతకై, కాసారములఁగాచు ♦ కాసరములు
నిజనిజోటజభాగ ♦ నీవారసీమలు, సారిక కావలియుండు ♦ సూకరములు

ఆ. గళిగి కంసనైరి ♦ కన్నులపండువై, చెలువమిగిలెఁ బూర్ణ♦కలశవిగళ
దాలవాలవారి ♦ హారితస్మ్రనిదారి, కాశ్రమంబుబదరి ♦ కాశ్రమంబు. 1654
ఉత్తరహరివంశము, ఆ 2 పద్య 108, 109.

ఉ. సమ్మదలీలతోఁబదుగ♦సామములేమును గండుఁగోయిలల్
తుమ్మెదలాలపించుఁబరి♦తోషమునంబ్రీణవాక్తరంబులన్
సమ్మతిఁ బ్రస్తవించు శుక♦శారికలాగమభాషితంబులన్
సెమ్మదిఁజెప్పశాస్త్రముల ♦ నీలగళంబులుతద్వనంబునన్. 1655
హరవిలాసము, ఆ 5 పద్య 31.

సీ. కదలుపాదపములు ♦ కల్లోలములు గాఁగ, విరులమంజరులుపె♦న్నురువు గాఁగ
హోమధూమంబులు♦జీమూతములు గాఁగ, ధవళాతపత్రములు ము♦త్యములు గాఁగ
దేవపూజావిత♦ర్దికలుదీవ్రులు గాఁగ, గ్రీష్మహవ్యవాహమా♦ర్వంబు గాఁగఁ
బర్ణశాలలుగూఢ♦పర్వతంబులు గాఁగఁ, జదువులు సహజఘో♦షములు గాఁగ

గీ. తూలఁబట్టిననీరాఁకవిఁధోవతులు ప్రవ,వాళీలతికలు గాఁగఁ గైఁవల్యలక్ష్మి
పుట్టినిల్లై సుధాంభోధిఁవోలెనిత్య, మహిమములమించుపుణ్యాశ్రమంబుఁగనియెఁ.

వరాహపురాణము, సం. మ. ఆ 4 పద్య 90.

సీ. ఉచ్చరించు మయూరఁముపనిషద్వాక్యంబు, పారావతంబు శబ్దంబు నొడువు
శారికతర్కశాస్త్రంబు వక్కాణించుఁ, గలకంఠములు మడంగమల నేఱుఁగు
హంసంబు లుభయమీమాంసలు పరికించు, రాచిల్కశ్రౌతమార్గములు దెలుపు
నలఘు పురాణార్థములకుఁజోక్కుఁగురంగి, సామగానము విను సామజంబు
గీ. ఖంజరీటంబువైశేషికమువిధించుఁ, గొంచమిశ్రునంబు యోగ్యవైఖరిభజించుఁ
దరమె కొనియాడ ఘటజన్మతాపసాగ్ర్య, గణ్యపుణ్యతమాశ్రీయారణ్యభూమి.

రామాభ్యుదయము, ఆ 5 పద్య 118.

సీ. మును లిప్తసల్లాపమొనరున్నఁ జెంగటఁ, జంచరీకము ఝంకరించవెఱచుఁ
దపనులపైరంచుఁదలపొలంబునఁబోవు, మెకము నీపరిచేను మేయ వెఱచు
వ్రీతులుకాపాయవస్త్రములారఁగట్టినఁ,బ్లవగపోతముచెట్టు పాఱకవెఱచు
మానులమణులువోఁదీననున్నవియంచు, నంచ తామరకాయ చించవెఱచు
గీ. నేమనఁగవచ్చుఁ గొనియాడ నెవ్వఁడెఱుఁగు, నజభవాదులకైనఁత్యద్భుతంబు
బదరికాశ్రీమశాస్త్రవ్య పారికాంక్షి, వివిధనియమోపచితతపోవిభవమహిమ.

కకుత్స్థవిజయము, ఆ 1 పద్య 157.

సీ. మొకరితేఁటులుమాతి ముట్టవు తేనియల్, శ్రీమధుశాసి కర్పించికాని
కోకిలమ్ములు చివురాకులు గొఱుకవు, శ్రీవనమాలి కర్పించికాని
లేఁబచ్చికల్ గబళింపవు హరిణముల్, శ్రీనీలమూర్తి కర్పించికాని
ఫలభుజిక్రియలకుఁ జిలువలు దలఁపవు, శ్రీమాధవునకు నర్పించికాని
గీ. యితరజంతువులనుహరిమతిఁదలంచి, కాని యేవర్తనములకుఁ బూనవనిన
నాతపోవనమాహాత్మ్యమభినుతింప, నలవియే వేయొగంబుల చిలువకైన. 1659

ఘటికాచలమాహాత్మ్యము, ఆ 1 పద్య 13.

సీ. చెలఁగిహారేర్నకిం చిద్వ్యతిరిక్తమస్తియటంచుఁబల్కరాచిల్కగములు
వరుసమై వానుదేవస్సర్వమితియని, సతతంబుఁబలవించు శారికలును
నచనచనారాయణాత్వరమంత్రంబ, నిసరఖిమోక్రియునిందిందిరములు
మోదముతోనమోవేదాంతవేదినేయనియెఱిగించు పికావళియును

గీ. దాపనులుసర్వవేదశాస్త్రములుచదువు, నపుడు గవులులుపోలునన్ వశిష్టగౌతమాదీర్ఘ చదివించునట్టి సద్ద్విజకులంబు, గలిగి విలసిల్లు నప్పుణ్యకాననం బగు. 1660

చిత్రభారతము, ఆ 1 పద్య 68.

సీ. ఎదురిండ్లుపలుసాలతొనసీవర్ణింపఁజాలినమేలిపర్ణశాలికలుకొన్ని
యాగమాంతంబులయందలియర్థముల్, ప్రకటించుకీరశారికలుకొన్ని
హవిరన్నసంభృమద్విజకోలాహలాం,కములైన యాగనాటములుకొన్ని
రున్నిత్యకృష్ణా యెన్నులఁనేర్చిగను, వాల్మీనివ్వరిపాల చేలుకొన్ని (కొన్ని

గీ. తోఁపులాకొన్ని లేలేటికొనలుకొన్ని,కొలఁకులాకొన్ని పెంపుమీఱులు
మొదవులాకొన్ని చేమంతిపూచలుకొన్ని, చెరయుగఁడపోవనంబుగల్పించి
చిత్రభారతము 1661

మనుచరిత్రము, అ 4 పద్య 77.

సీ. మలినతయాగధూమములయందు నెకాని, మునిచరిత్రిములపైమొనయు దెపుడు
రాగంబుపీరవకస్త్రీములయందు నెకాని, ఋషులలోచనముల నెనయు దెపుడు
చలనతచలచమరీచమములండు నెకాని, వానిచిత్తములపై మలయు దెపుడు
భృమణంబునిత్యకృత్యనులయందు నెకాని, పరిసుబుద్ధులయందువారి దెపుడు

గీ. జాడ్య మెంతయు శిరిగంధసారతరుల, యండనెకాని, యతీంద్రులఁజెంద దెపుడు
నౌర యయ్యాశ్రమస్థల మరియు దాని, మహిమవర్ణింపనలసితిమహనినశమె.

పట్టాభిక్రవర్తిచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 121.

చ. గురుతరహోమధూమములు మొగుళ్లగఁ గెంజిగురు ల్మెఱుంగులై
పరగఁగ వాజ్యమాహుతుల పంక్తులు పుష్పఫలంబులై తగన్
కరటిఘటాదిబృంహితము గర్జగఁ గోగిలకీ తనోలలై
గురియఁగనొప్పు నవ్వనము క్రొత్తనువాసనవేళయాసనన్. 1663

నాగరఖండము, సంపుట 1 ఆ 1 పద్య 67.

సీ. కర్మసాక్షీకిమున్ను గామునిందుర్విలనుఁగ,ల్పుటదోచులుల్కాశ్చటరనములు
జడదార్ఢ్యగ్రంకని పస్తోవస్తుగనిచల్పి,నట్లేఁగుకోలఁకుల కంచపిండు
హారిపదార్చితుఁచిమో పస్తోవస్తుగనితెల్పు, గతిసుమంబులనుభృం గములుచేరు
నురముఖ్యులనుఁవివి స్సులతురమ్మనిపిల్పు, నట్లేఁగుదివికివి వాంగపిభరు

గీ. నవ్యదర్భాంకురములపై సంయమీంద్రు, లరుగుదెంచెడుతెఱఁగులఁగఱపుకొఱకు
ఇనెనఁగనేఁగుపృగములచ్చటిగిరులకు, విఘులోనర్పంగ వాసరప్రథమమందు.

నిశ్వచనవిచిత్రరామాయణము, ఆ 1.

ప ర్వ త ము.

—:o:—

చ. సురవరవాహినీధరుఁడు ♦ శుభ్రశరీరవిభాసి నీలకం
ధరపరిశోభితుండు గుణ♦ ధాముఁడు దుంగతనుండు భూధరా
భరణుఁ డుమాసమాన్వితుఁడ ♦ పారవిభూతిసమేతుఁడై మహే
శ్వరుఁడును బోలె నొప్పు హిమ♦వంతుఁ డనంతమహోత్సవంబునన్. 1665

సీ. ఊరుతమఃపటలంబు ♦ నున్కిపట్టిదియని, నెఱినిర్ఝరోనునింద్ర ♦ నీలరుచులు
పున్నమవెన్నెల♦పోదిపట్టిదియని, కాంతంబులగుశశి♦కాంతరుచులు
నెలఁగొందురేయెండ♦వీడుఁబట్టిదియని, రాజితంబగుపద్మ♦రాగరుచులు
క్రొక్కారుమెఱుఁగుల ♦ యిక్కపట్టిదియని, తారముక్తాహార ♦ తరలరుచులు

గీ. పరిచురమాధవోద్యానంబు ♦ పసిమికెల్ల, నాటపట్టిదియని గరు♦డాండరుచులు
మెచ్చిచూచుచువేమఱుఁ♦బిచ్చలింతు, రమరకన్యకలతులహిమ♦వాచలమున. 1666

కుమారసంభవము, నన్నె. ఆ 3 పద్య 247, 261.

మ. చెలువారున్ నవరత్నపాదకటక♦శ్రీచేతగంధర్వమం
గళనాదంబులతోడనొప్పుగనభం♦గస్థైర్యవృత్తిన్ మహా
బలులైనంబహసించు భూధరణశో♦భందాల్చిమిన్నందుచున్
గులశైలంబులపెంపువిశ్వవిభుతోఁ ♦ గూర్పందగున్ ధీరతన్. 1667

కావ్యాలంకారచూడామణి, ఉల్లాస, 3 పద్య 99.

చ. కదిసితి మంత చంతపరి♦ఖద్విపఖండితదేవదారువున్
మదనవినోదకందళిత ♦ మానసమానసవాసభీరువుం
బరిపరిధావ్యతకర్కిచ ♦ పాటితలస్తకదేశచారువున్
ముదితచమూరువున్ ఫలిత ♦ మూలినమేరువు సానుమేరువున్. 1668

ఉత్తరహరివంశము, ఆ 2 పద్య 38.

చ. అటసనికాంచెభూమిసురుఁ♦డంబరచుంబిశిరస్సరస్థలీ
పటలముహర్మ్యహుర్లశుచ♦భంగతరంగమృగంగనిస్వన
న్ఘటనటనానురూపపరి♦ఫుల్లకలాపకలాపిబాలయుం
గటకచరత్కరేణుకర ♦ కంపిలసాలమశీతశైలమున్. 1669

మనుచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 3.

సీ. జరశకచ్ఛపరాజు♦చరమాంగగృహమేధి, భోగివేష్టనరేఖ ♦ బొలుచుజాణ
కులములోదరితీపు♦గలిగిమించినమేటి, మైనాకునారసిన ♦ మానటేడు
తొలువేలుపులవేలు♦పులపనుల్ గొనుతోడు, కడలిరాయలలోతు ♦ గన్నగబ్బి
సురరాజునకుఁబొండు♦కరిఁ జేర్చు మరకాడు, కల్పకంబులపంట ♦ కమ్మతీడు
గీ. కంటెమథితసుధాధౌతకటకజాత, చంపకవనపర్కికంపనాకంపసగ
ఁకిరముఖరపమఘకర♦ముఖగశిఖర, సంజసమంత్రిగంబగు ♦ మందరంబు. 1670

మనుచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 47.

చ. సురగణసేవ్యమబ్జపురి ♦ చుంబితశేఖగముల్లసద్గగం
బరమసితేతరద్యుతిశ ♦ గ్రాసమహాశిరసిన్వసుంధరం
బనుచిరభద్రినాగపరి♦పూజితభూరిమహైనిజేశ్వరుం
బురహరుఁ బోలుచున్ రజిత♦భూధరి మీధరఁ జెప్ప నొప్పగన్. 1671

బసవపురాణము, పి. సో. ఆ 1 పద్య 3.

సీ. మునిమనోమోహన♦ముస్తినటీనాట్య, రంగంబులగు సోమ♦శృంగములును
గిన్నరస్త్రీపరి♦కల్పాగచోరభో, గ్యరంబులగు జలా♦ధారములును
గ్రీడారతశారీం♦కస్నేహపరిచిత, స్నేహంబులగుహా ♦ రేహములును
గుంజన్మదాళినీ♦మంజులమంజరీ, పుంజంబులనగలతా ♦ కుంజములును
గీ. నలరి పెంపొందుఁ బూర్వాప♦రాంబునిధులు, నడుమభరణికిమానదం♦డంబుఁబోలె
దీవతాత్మప్రరాధీశ♦దివ్వభూమ, పుణ్యనిలయంబునీహార♦భూధరంబు. 1672

శకుంతలాపరిణయము, పి. వీ. ఆ 2.

ఉ. వేలమెయి న్మహీరిమణుఁ ♦ డెక్కిను నిశ్చలనమ్రిదేవతా
సాలము గంధసుస్తసురి ♦ చారణచంపతిగానవీచివా
చాలముఁదుంగశృంగతట♦సక్తమణీపునరుక్తతారకా
జాలముఁబారిజాతవన ♦ సంస్థితిమూలమసోమశైలమున్. 1673

కళాకల్పరసాయనము, ఆ 2 పద్య 230.

చ. పొలుపగుతారకాప్రసన ♦ పుంజములన్ సిగఁజుట్టి ధాతురే
ఖల ఘుసృణం బలంది కట♦కంబుల మేఖలల న్వహించి త
జ్జలధరనూత్నచిత్రపట♦సంగతిసానులతోడికూటముల్
గలిగి తనర్చు నగ్గిరి యొ♦కానొక కామురరేఖచూపుచున్. 1674

నుడుక్షీణాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 125.

ఉ. హీరకిరీటకోటినవ నగ్గిరి నిక్షిప్తకాంచనవ్రజదరీసగత్సర్వం
తీరతటజాతరూపధర♦ణీధరమణీయమణీసమగర్భమై
స్ఫీతసుధాంబుపూరసర♦న్నీరుహశీకరశీతలానిలా
స్వీతవిహారదేవతరు♦ణీహరిణీకరిణీసమూహమై. 1675

సీ. ఈదాపునీలంబు♦లెల్లఁ దుమ్మెదలుగాఁ, గంపులుచిగురాకు♦ గుంపుగాఁగ
గర్వించినమగమానికమ్మలువిరులుగాఁ, జండర్కాంతములు గుచ్ఛములుగాఁగ
నలరుగోమేధికం♦బులు తేనియలుగాఁగ, శృంగములు కొమ్మల♦చెలువగాఁగ
నవ్యగరికాదిధా♦తువులుపుప్పొడిగాఁగ. గిరిజగంధముపుష్ప♦పరిమళముగఁ

గీ. గిన్నరస్త్రీలపలుకులు♦గీరభాష,ణములుగా నిచ్ఛభక్ష♦ణములకమృత
ఫలము లొసగుచు మహితక♦ల్పకమురీతి, భానుఁడంబుగనుండు న♦ప్పర్వతంబు.
నాగరఖండము, సంపుట 1. ఆ 1 పద్య 91, 92.

సీ. అలరుదీవియలఁబో♦యకమించుకొంగేటి, జగటిమ్రోత లొయారి♦పాటగాఁగ
స్థలకంజనికుంజ♦ములగాడ్పుదారిఁ♦జే, ఒయ్యపుప్పొడిపచ్చ♦పాపడులుగఁ
గనకశృంగాగ్రిసం♦గతపాండుకాంతఁబా, సికములో నవపుండ♦రీకములుగ
నతిచలచ్ఛటయు క్తి♦నలరుఁ బాస్థంభ, బాలంబుజయపతా♦కాళిగాఁగ

గీ. భోగవతీకావతంసముల్ ♦ పుణ్యతీర్థములు, రాజధాన్యాలసంఘముల్ ♦ప్రాంతవీథిఁ
గొలువఁ బేరోలగంబున్న♦చెలువుప్రబాహై,నీధరాధృష్ణునిఁగంటే♦భూధరేంద్ర.
చంద్రికాపరిణయము, ఆ 2 పద్య 17.

క. గంగోత్తుంగమై సా,రంగధరంబయి పరంగ♦రాజాస్పదమై
రంగుగ గిరిగననొప్పెను, గంగాధరుభంగి నీల♦కంధరయుతంబై. 1678
రామచంద్రోదయాఖ్యానము, మి. ము. నుండగ. ఆ 5.

సీ. తతసర్వజ్ఞరచర♦త్నితగరుడ్వాగరు,డ్భవమహర్షిసర♦ర్గజవాగ
మితిలసద్భాదినస♦న్మతిమితిత్వీర్ఘహాస,త్పితివసప్రతిహా♦స♦త్నుతనుజాత
మిళిలలద్భారిదల♦త్సుభవలత్సుమగల, న్మనుమిలద్భూరభల♦న్మహిజజాల
మిమలహృత్పికగహ♦ద్భుర్మిబృహాత్కు♦సుమభృ, త్కులుషహృద్భరణిభృ♦త్కుతిశిస్థి

గీ. మవ్యయానందగాయక♦శ్రావ్యగాన, భవ్యసౌధాగ్రనిర్మిత♦నవ్యకాంతి
దివ్యదిండ్రశిలాగార♦దివ్యభీరు, సేవ్యజనమోజగన్నాథ♦ సీమఁగాంచి. 1679
నర్మకామదాపరిణయము, ఆ 2.

వేఁటము.

క. వరుణుఁడుదుర్జయధరణీ, వరునాజ్ఞకువెఱచిమృగని ♦ వాగణమునకున్
బురికొలిపి శరధులెత్తిన, తెరలనఁ దెరలెత్తి దఖిల♦దిగ్భాగములన్. 1680

క. వీర్లిలనివల లొడ్డిరి హే, రాళముగా లోకపాల♦రమణులు మృగయా
లీలఁ గనుఁగొనఁగఁజేసిన, జాలకజాలములు గలడి♦శాభిత్తులనన్. 1681

వరాహపురాణము, సం॥ మ॥ ఆ 4 పద్య 77, 78.

సీ. ఒకనాఁడు తెరవేఁట♦నుగ్రసత్త్వంబులఁ, బుడమిపైఁబడగాఢ్య♦పడపథించి
యొకసారి సారమే♦యోష్ట్రతినుద్ధుర,స్ఫుర్జరోమంబుల ♦ సంహరించి
యొకమరి దీమంబు♦లొడ్డి పాదులు దీర్చి, బహుఖిహంగంబులఁ ♦ బట్టితెచ్చి
యొకవేళ జేగవేఁట♦కుఁజని యెగఁజోఁపి, నానాండజములపాల్♦ణములుగడపి

గీ. ముంగివేఁ టేదువేఁట సి♦వంగివేఁట, యిట్టివేఁటయు గంటవేఁ♦టెద్దువేఁట
మొదలుగాఁగలవేఁటల♦యుడనెఱింగి,తిన్నఁడొకొక్కతూకువ♦ర్తింపఁదొడఁగ.

కాళహస్తిమాహాత్మ్యము, ఆ 3 పద్య 47.

సీ. ఓడముల్ దర్వించి♦యురులొడ్డ నియమించి, యివ్వలవ్వలనల♦లీడఁగఁ బంచి
యడుగులెత్తించి చొ♦ప్పడి జాడ వేయించి, యాయాయి వెంకిప♦ట్లరయఁబంచి
పోగువారించి గొ♦ప్పనఁజోఁపు వెట్టించి, కొండలేఁజిగురాకు♦గొండ్లనించి
యక్కడక్కడఁగోవ♦లరికట్టఁ జెప్పించి, వాకట్టుగట్టించి♦వైపు లెంచి

గీ. యెచ్చరికమించి తెరవేఁట♦యెద్దువేఁట, గంటవేఁటయు మొదలుగాఁ♦గలుగుజేఁట
లెన్నిగలవన్ని యూహటించి♦యన్న రేంద్రుఁడుగ్రమ్యనిధంజనక్రియో♦ద్యుక్తుఁడయ్యె.

రామాభ్యుదయము, ఆ 2 పద్య 29.

సీ. ఒకచేత వెలుఁగొంట ♦ నొకకొండ గొరియఁగా, నొకఁడు త్రిప్పెడుత్రిప్ప ♦ డొ
అపు గొలిపె
నొకచేతఁ బులినొంట ♦ నొకచేత లేడిగా, నొకఁడెత్తుకెత్తి కో♦లొఅపునిలిపె
నొకచేతివిలుగొంట ♦ నొకదుప్పికొదమగా,నొక్కఁడొచినయాఁపు♦లుప్పతిల్లె
నొకచేతఁ బోతొంట♦నొకమన్నుఁబెంటిగా, నొక్కఁడార్చినయాట♦లొప్పెఁజెల్లె

ఆ. నొకఁడు నొకటఁ దగక♦యొకటికిఁ దెగకొక్కఁ, డోపి రిట్లురెంటి♦కొకఁడుచాలి
వలలఁగలమెకాల♦వలకేలుఁడాకేలు, బిరుదుగిరుదుఁ బంచి♦పెట్టుకొనఁగ. 1684

కవుత్స్థవిజయము, ఆ 4 పద్య 93.

సీ. సారంగదానముల్ ♦ సలుపుధీరుఁడుగాన, సారంగదానముల్ ♦ చాల సలిపె
హరిదానమునృజించు ♦ హరిపంశమణిగాన, హరిదానగతులసం♦ఖ్యలునృజించె
ఖడ్గదానమెవర్చు ♦ ఘనపుణ్యనిధిగాన, ఖడ్గదానము లనే♦కము లొనర్చె
భూదారదానమిం♦పుగఁ జేయుపతిగాన, భూదారదానము ♦ లొప్పిరిచేసె

గీ. నిజపురోహిత సంకల్ప ♦ నీతివెలయ, సాంగములుగాద్విజాళి యు♦ప్పొంగనృపతి
వేటలోపలధర్మంబు♦ఘడుపఁ డయ్యె, క్షత్రియుఁడుగాననిజకులా♦చారమరసి.

ఆ. భల్లములనుబూని ♦ భల్లముల నణంచె, ఖడ్గముల ఘాతించె ♦ ఖడ్గములను
బోరిలోనితెఱఁగె ♦ పొసఁగించె వేటలో, బ్రభువృద్ధధర్మయుద్ధ♦పరుఁడుగాన.

షట్చక్రవర్తిచరితత్రయము, ఆ 2 పద్య 104, 105.

చ. బలువిలుకాండ్రుమెచ్చ నర♦పాలకుఁ డేసిన యాశుగం బన
ర్గళమదనాగకేసరిని♦గాడి గసాస్థలిఁదూఱిబాఁతునా
వలఁ దనపేరుఁదాలిచిన ♦ చాయువుఁగ్రోలుటయెట్లుభోగిరా
ట్కులమని నాగలోకమున♦కున్ బగదీర్పఁగఁబోవుకైవడిన్. 1687

సారంగధరచరితత్రయము, చే. వేం. ఆ 1 పద్య 97.

గీ. హరియవిశ్వాసమునుభవ్య♦తరులవంచ,నయుమధుపమైతిత్రిగలిగిసాం♦దరితరమదము
కలిమిమేనులెఱుంగని ♦ కరటులనువ,ధించెఁ బతి యది రాజవృత్తియ తలంప.

శకుంతలాపరిణయము, పె. నా. ఆ 1 పద్య 135.

సీ. తాఱుచు నీరముల్ ♦దూఱుచు నొండొరున్, జీఱుచు మగటిమి♦న్మీఱువారు
దాఁటుచు నొరుని క♦న్గీటుచు కూనల, మాటుచు జింకల ♦ మీటువారుఁ
ద్రుంచుచు బలులమై ♦ నొంచుచు నోబ్బరలు, జించుచు పెంపున♦మించువారు
నేయుచుం దెలిగ్రొవ్వ ♦ గోయుచు నేపులం,దూయుచునురముగాఁ♦జేయువారు

గీ. సింగములడుంగమత్తి మా♦తంగములకు, రంగములభల్లుకంబుల♦నంగములను
నిసితసాయకజాలము♦ల్నించిత్రుంచు, వారునై వేటసల్పిర♦వ్వీరభటులు. 1689

కవిచకోరచంద్రోదయము, ఆ 2.

గీ. జివురుగండెలు నురులఁను♦దవులఁజేసి, పక్షిజాతస్వరమ్ములఁ ♦ బలికిపలికి
చేరవచ్చెడిపులుఁగుల♦జెలఁగిపట్టి, చిక్కములఁబెట్టిరొక్కొంద♦ఱక్కజముగ.1690

గీ. గుంజుపిట్టలుకాఁజుపు♦ల్లులునుడేగ, పక్కితుటుములుపూరేండ్లఁ ♦ బట్టి సైజ
పద్ధతులవేటలాడించి ♦ పలుతెఱఁగుల, నోలిమై బట్టుకొనిరి నీ♦డోద్భవములు.

శకుంతలాపరిణయము, శ. వేం. ఆ 1.

శా. చెంతన్నిల్చినదవ్వువోయినను ని♦శ్చేష్టంబునైనన్వడిన్
గ్రింతుల్గొట్టినదృష్టికన్నమును ల♦క్ష్యంబంటుభూమీశునన్
మ్మంతర్వత్నినవప్రసూతినురత♦వ్యాసక్తముంజూచి క
ర్ణాంతాకృష్టమునయ్యసాగదురుమం♦తాదిపరిబద్ధంబనన్. 1692

శాంతనూపాఖ్యానము, ఆ 1 పద్య 53.

వేఁట కొండ్రు.

సీ. విండ్లుగోలలను జ♦ట్టుండ్లుబల్మములు కే,లనుబూని మొనలుగాఁ♦జనెడివారు
గదులుచేకత్తులు ♦ గండ్రగొడ్డండ్లు స,య్యనఁబూని యెడలేక ♦ యరుగువారు
చిక్కములువ్వలలును ♦ జిరుగుగండెలు నురుల్, బోనులుగొనిపడి ♦ బోవువారు
కాఁజుపిట్టలుజలా♦గండెలు పూరేండ్లు, డేగలు గైకొని ♦ యేఁగువారు
గీ. పటకుటీరంబులకు రుచి♦పాకములకు, వలయుపస్తువులెల్లఁ గా♦పడులఁబండ్ల
నెడ్లతలమోపులనుపీఁక♦నెత్తి యొత్తి, మించువేడ్కలపడినడి♦పించువారు. 1693

సీ. తుండములుపట్టివే♦దండరాజంబుల, నెనుకకుఁబడఁద్రోతు ♦ మనెడివారు
చెంగునదాఁటి చె♦లంగుసింగములతో,డనె దాఁటిపడఁగూల్తు♦మనెడివారు
పలుతెంగుల డెబ్బు♦లులతోఁదనఁగిక్కస్తు,లను కుప్పకలుగోతు ♦ మనెడివారు
ధరమునలేటికి ధను♦స్సంకారముల పరా,క్రమములు గూలఁగఁజేతు ♦ మనెడివారు
గీ. లేమ్మ తోడ్రమ్మ మఱియుఁ గుం♦దేళ్ళనంగ, నెంత పదములరాపునఁ♦గంటుగొనుట
టంచుఁ బలికెడువారలు ♦ నగుదుపీక,నరులు కొందఱు నడిచిరి ♦ వరుస మెఱసి.

శకుంతలాపరిణయము, శ. వేం. ఆ 1.

సీ. గాలిబం దెగుఁబోతు♦కాటరి పసిగాఁడు,నను జాగిలములతో ♦ నరుగువారు
దీముపెంట్లదనులు♦దీర్చినడేగలు, వడిఁబట్టుకొనిపర్వ ♦ లిడెడువారు
వివిధపీవధనులు ♦ వెడపపుట్టకలును, బడిబడిఁ బట్టునుఁ ♦ బాఱువారు

,, ,, ,, ,,

గీ. రండు రండనువారలు ♦ రాజునెదుటఁ, బడుఁడుపడుఁడనువారలు ♦ గడియువారు
గృహము వెల్వడువారలు ♦ గెరలువారు, నగుమ నడచిరి వేగమ♦య్యధిపుభటులు.
శంభునూపాఖ్యానము, ఆ 1 పద్య 42.

సీ. డాసియేనుఁగులతొం♦డమువీఁపునుండి యు,య్యెలలూఁగనీచిన్ని♦యెలుకవాడు
లేఁదీగఁ బులికిఁ గ♦ళ్ళెముఁబెట్టి పయ్యాళి,దోలుఁ గాఁడవి నీ♦దుండగీడు
కరిఁజంపిపోవు సిం♦గముపెంటఁజని గోళ్ళ, ముత్యముల్ దెచ్చు నీ♦ముగుదశిశువు
గండభేరుండంబు ♦ రెండుతలల్ రెండు, చేతులనించు నీ ♦ చిన్నివాఁడు
గీ. వేఁడుకలఁజేయురకాల♦వీఁడఁదన్ను, నడవిపందుల కోఱ లీ♦పడుచువాఁడు
తక్కు-నెలుఁగులగిలుగుల ♦ లెక్క-నేయ, నేఁటికిఁక నీవెచూఁచెదు♦వేఁటలంచు.1696
ఉత్తరరామాయణము, ఆ 7 పద్య 39.

వేఁటసాధనములు.

ద్విపద. బోనులు నురులును♦బులులుఁ బందులును, కుక్క-లు ముంగులు♦కుందేటిపలలు
చిక్క-ంబులును తెర♦చీరలుఁజింక, లెద్దు లిఱ్ఱులు బడి♦యేనుఁగుల్ పెద్ద
గిద్దులు డేగలు♦గేదిజంబులును, మున్నైనసన్నాహ♦ముల్ వెంటరాఁగ. 1697
పర్వతులింగలీల, పి. సో. గతి. 20.

సీ. పలలకావళ్లు చి♦వ్వంగులబండులు, తిరుచుట్టుబొంగుకా♦లుఱులు చీరె
తెరలునుగ్గంబులు♦దీనుము ల్మాగము, ల్మొకదారికత్తులు ♦ మొకముబోను
లొఅపైనగొడ్డండ్లు♦మెఱుఁగుఁబళ్ళెంబులు, తట్టగొమ్ములు పులి♦చెట్లుమందు
బలువిండ్లఁ బొట్లగో♦లలు తోలుమోకులు, గొరకత్తళమ్ములు ♦ కరకణీలు
గీ. నాదిగావేఁటలకుయోగ్య♦మై తనర్చు, సాధనంబులుసరించి ♦ సరభసమున
నాటవికసైన్యమేతెంచి ♦ యధిపుఁ గాంచి,పండములుపెట్టినిలిచిప్ర♦తాపమలర.
రుక్మాంగదచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 70.

సీ. పంకులుగుదియలు ♦ వలతొళ్ళు మోకులు, బిసలు మాఅమ్ములు♦పెడ్డవిండ్లు
పచ్చకత్తులగుదుల్ ♦ బలుతుపాకులు నెద్దు,లేనుంగులు సివంగు ♦ లిట్టిపోతు

పెడుకకుంపటు లాపఁతడికలు పోగ్రుత్రా,శ్వాఁడిగొడ్డండ్లు మఁవ్వంపుటురులు
పాఁదిగువ్వలు మొటుఁపలకలుపోటుగుం,బలు చుక్కలు నురుఁల్జాగిలములు
గీ. జిగురుఁగండెలు గాలపుఁ ♦ జివ్వదెరుఁ, లాదియను సాధనంబులు ♦ నలసరించు
కొనిపూటాపూటినడలతోఁ♦బిమ్మఁగులెల్లఁ,గదిసినడిచిరియుఁష్మహీ♦కాంతునఱుత.

శుకసప్తతి, ఆ 1.

వేఁటకుక్కలు.

:o:

మ. బిగుచప్పిళ్ళమరించి వేఁటకు భటుల్ ♦ వేఁల్వేర నంకించి మ
ద్దుగఁదిల్వనఁ మురియుఁన్ బయల్ పసిగొనున్ ♦ దూఁటున్ దెసన్నిల్కి నీ
తిగి కాల్గ్రిఘ్న నెలుంగిచున్ బొదకవల్♦తొక్కించు మైవ్రాఁకుఁ బో
ల్పుగఁడలొక్కల్పుచుఁబోవు దిస్సమొలవే♦ల్పుంపత్తదుల్ మొత్తమై. 1700

రామాభ్యుదయము, ఆ 2 పద్య 21.

సీ. ఆలమగ్గరియిక్కిరిం♦తలవెక్కిరింరలా,డెసుకోతి నాలుక♦ల్వెడలఁబూచు
నిప్పుగ్గుప్పిపుచాతు ♦ నొక్కసక్కెఁములాడు, గతివాలుచిక్కేప♦కలనఁదాల్చు
దొడకిఁండలనెత్తి♦యడపఁబూనెదుమాడ్కిఁ, బదరిచివ్వనఁబూర్వ♦పదము లెత్తు
గర్జిరంబులసాఁ♦భర్జించుకైవడి, మొఱుఁగు సార్చుటముగా ♦ మోరలెత్తి
గీ. బలిమికలిమినిజవముసం♦పదను దిస్టి, రసము పెంపున చారుణ♦ధ్వనినియొడ్డి
జాగిలంబులుమృగయుల♦చ్చంపుఁబసిఁడి, పట్టెడలఁబట్టినెఁలించు♦నట్టియెడను.

సీ. ధర నల్పునకుఁబ్రభు♦త్వంబువచ్చినను,స్యుల వికారపుఁజూడ్కి♦ఁజూచినట్లు
చుల్లవుల్ తుదిలేమి♦పడి యింటిచాయరా,మొగిలంజెర్లల్లులు ♦ మూర్ఛినట్లు
చురదేశి యతిలోభ♦పరునియింటికిఁబోవఁ, దెగికోఁతిసలెనుగ♦ర్రించినట్లు
వంతువాసికిహీన ♦ వైశ్యుల సుములోన, నేకంబుగా గల♦హిం గొనట్లు (ప్రతిమి
గీ. తెరలియొత్తుఁడొక్క-టినిరూక♦ప్పిస్తిఁజూచు, గొఱగొఱనుమాట్లు గర్జించు♦పతిమి
కవిసికలహించి భాంకృతి♦కిలకిలముగ, జూగిలమ్ములు రోషభీ♦షణములగుచు.1702

కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 2.

వేఁటకుక్కలపేళ్ళు.

చ. పులియఁడు బూచిగాఁ డనుర♦పోతులరా జనుమంతిగాఁడు చెం
గలువ సివంగి భైరవుఁడు ♦ గత్తెర సంపఁగి పెండిగుండు మ
ల్లెలగుది వాయువేగి చిటి♦లింగఁడు సాభ్యుఁడు వత్సనాభి యే
కలములమిత్తి గబ్బియనఁ♦గాఁ గలవాని గ్రహించి యుద్ధతిన్. 1703

మనుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 32.

చ. పాలుపరివేఁటమానికము ♦ పోతులరాజు తుపాకిభైర వె
బ్బులి నుడిగాలి చల్పిడుగు ♦ బోదఁడు నాఁదగు పెక్కు-నామము
ల్లలిగిన జాగిలంబులను ♦ గావలివాండుగ్రి పసిండిపేర్కపుం
గొలుసులఁబట్టి తెచ్చిరి య♦పంతితభోంకృతు లుల్లసిల్లఁగన్. 1704

పట్టుకర్పర్తిచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 62.

వేఁటధర్మములు.

సీ. మృగయుండు మృగముల♦నోగిఁబోంచివెసఁజంపు,గానకుండఁగఁజంపుఁ ♦ గడఁక
కఁజంపు
విముఖంబులైయుండ ♦ వేచంపు మఱిసమ్ము,ఖంబుననుఁడఁగఁ ♦ గడఁగిచంపు
వలబోసులాదిగాఁ ♦ బలుయంత్రములఁజంపు, వడివీఁటుకునకాలి ♦ విడిచిచంపు
మఱియొక్క-మృగముతో♦మలసిపోరఁగఁజంపు, దీమంబునకుఁజేర్చి♦తెగువఁజంపు
గీ. సెన్నిభంగులనయిన మాం♦సేచ్ఛమృగము, నరులు చంపుదురిల దాన♦దురితమొందఁ
రక్షిలన్ధర్మార్థకోవిదు♦లైనరాజ,వరులు మృగయాభిరతులైన ♦ వారుకారే. 1705

శ్రీకాళహస్తీశ్వరమాహాత్మ్యము, కిష్కింధ. పద్య 258.

యుద్ధవర్ణనము.

:o:

చ. అతులరణాంతరంబున ♦రంతరమత్పటుబాణధారితో
చ్ఛిత్రితదనుజాంగనిర్గళిద♦సృగ్జలధారలునూడనొప్పెనా
తతగిరిశృంగసంగదళి♦తప్రచలజ్జలవాహజాలసం
తతగళిదంబుధారలవి♦ధ్వంబుననంబరమెల్లఁ గప్పుచున్. 1706

భారతము, ఆర, ఆ 4 పద్య 65.

శా. గీర్వాణప్రవిముఖ్యబాణపటల♦క్రీడావిలూనంబులై
గర్వోన్నద్ధనురారిశీర్ష్ణములువీఁకన్ డొల్లఁ గల్పచ్చిదా
నిర్విక్తాంబుదమండలోద్గతమహా♦నిర్ఘాతపాతాపధూ
తోర్వీభృద్ధనగండశైలములతో ♦ నూహింపఁదుల్యంబులై 1707

,, ,, ,, ఆర. ఆ 5 పద్య 276.

శా. జేహోత్సేక మెలర్ప నుత్థిరమదాం♦ధీభూతులైయూహలో
త్సాహవ్యగ్రులు విగ్రహంబుమిగులన్ ♦ సంగంధశుంభద్భటిన్
బాహాబాహులఁ బోరునప్పు డమరెం ♦ బ్రౌఢద్విపద్వంద్వమో
లాహస్తద్వయగాఢకర్ణరణరో♦ల్లాసంబువిస్పష్టమై. 1708

,, ,, ఆర. ఆ 6 పద్య 384.

సీ. కరులఁ దుర్చించెడువేళ♦గిరులఁదున్మాడుసం,క్రందనుఁడైపడిఁ ♦ గానవచ్చు
నరదములఁ దెరలించునప్పుడుఅమొగుల్,విరియించుబలుగాడ్పు♦విధము మెఱయు
హయములఁజెండాడ♦నరుగుచోట్లనులేళ్ళ, గమిగిట్టుకోల్పులి♦కరణియొలయు
భటులకునరుగుచో♦బలువేసవినిగాన, దరికొనుచిచ్చుచం♦దంబుగలుగుఁ

గీ. గసిమసంగినయంతకు ♦ కరణి యంత్య, కాలరుద్రునిదగ్గమ♦కాండమృత్యు
ముఖమునుగ్రభావముచోఁచు♦మొనయువీర, సమితిఁదెగటార్చునప్పుడా♦శల్యునందు.

,, ,, ,, శల్య. ఆ 1 పద్య 232.

శా. రౌద్రోల్లాసముమూర్తిసంకలనభూ♦రంబై పొరింబేర్చెనా
నుద్రిక్తంబునునూత్నరక్తమునమ♦గ్నోన్మగ్నతంబొల్చిత
గ్గద్రూఢిపోగగిగదాయుగంబువిసర♦త్సింధ్యాంబుదద్వంద్వభా
స్వద్రేఖాలలితంబు చెన్నువడసెన్ ♦ వారిద్దఱుంబోరఁగన్. 1710

,, ,, ,, శల్య. ఆ 1 పద్య 233.

సీ. గతిగాననొడపులఁవితీగెడునస్త్రములో, దొలఁగునసంధులకిచ్చు ♦ మొలలుగాఁగ
బలుపిడిమైగట్టు ♦ పాశములో దెగిపాయు, నంగములకుఁగట్టు♦లై పెనంగ
నెసకంబుతోఁదాఁకు♦నీటెలుగుమిసిన, పలువోటులకుఁబల్పు♦సలలుగాఁగఁ
బెడులుగంటులఁదూఱు♦భిండివాలంబులు, గ్రమముననిడునొప♦ధములుగాఁగ

ఆ. నలపులెన్నిగొనిన ♦ నప్పటికప్పటి, కలవ్రబలముఁ బలము♦నగ్గింప
నుభయబలములందు♦నుద్భటోత్తములుసోరి, రాసామునవిజయ♦దోహలమున. 1711

సీ. ఊరుపాశములు మృదు♦కరపాశములుగాఁగఁ, జక్రములో భృగకటి♦చక్రములుగ
బాణములో నుతదృష్టి♦బాణంబులుగఁ గాఁగ్మ,కమ్ములుభ్రూకార్ముక♦కములుగాఁగ
మండలాగ్రిములాస్య♦మండలమ్ములుగఁ గుంభి, కుంభములో గురుకుచ♦కుంభములుగ
వజ్రిముల్ సితేదంత♦వజ్రములుగఁ దత్పృ,ష్ఠనఁబటుగతి ♦ ఘట్టనముగ

ఆ. విక్షితములు బహు న♦భుక్షితములుగాఁగ, రక్తరసమువొడము♦రాగరసము
గాఁగ నుభటవరులఁ♦గలిసిరణాంగన, పోర్గి మెఱసిచేసె ♦ బరవశులుగ. 1712

కుమారసంభవము, నన్నె. ఆ 11 పద్య 692, 749.

సీ. కమనీయమణిచిత్ర♦కాంచనచాపముల్, శకలీనూపంబుల ♦ చాడ్పుగాఁగ
సారెసారెకులీల ♦ సారించుమార్వులు, పటునిట్టిల్లతికల ♦ పగిదిగాఁగ
భీషణతరవాజి♦హేషాగ్రిఘోషంబు, లురుగర్జితంబుల♦కరణిగాఁగ
మెనులనిగిడెడు ♦ మేచకరోచులు, దిప్పలఁజేకొట్లి ♦ తెఱఁగుగాఁగ

గీ. భూనభోంతరమద్రువంగ♦సేనతోడ, మేఘునన్నిభాకారములో ♦ మెఱయఁదటిమి
విపులగిరికల్పఁడగుకపి ♦ వీరుమీఁదఁ, బరుషసాయకవర్షము♦ల్గురిసిరపుడు. 1713

భాస్కరరామాయణము, సుంద. పద్య 369.

సీ. ఇరువాఁగుబెరయంగ♦నెగయుపెంధూళులు, తెఱుఁగుమేఘంపుమొ♦త్తములతెఱఁగు
సారథులీలఁగూల♦సరిఁ బాఱుతేరుల, మోర్తిలుపెన్నుఱు♦ములనిధంబు
నమ్మ్రిలేదినరథు♦లంకించివడినైచ, చకాదులుజ్వలా♦శనులపొలుపు
శుండాలములనుంచి ♦ జోదులుతోరఁగించు, వాలంపజాలంబు♦వానవడువు

గీ. ఖడ్గరోచులు మెఱుఁగుల♦గతియుగుంభ, కలితవక్తికములువడ♦గండ్లచాడ్పు
నెత్తుర్విఱుదలేర్లపగిది♦నెఱయమెఱయ, ననిపయోధరసమయంబు♦ననుకరించె.

,, ,, ,, యుద్ధ. పద్య 525.

మ. ఘనశస్త్రాస్త్రమహాతివర్షమునొగిన్గ♦ర్జామహాడంబర
ధ్వనిసంగీతఘనాఘనోపనిపత♦ద్ధారాశ్రధారామహా

శనివర్షంబులద్వంద్వమొందఁబయిపై ♦ సంరంభశుంభద్గతిన్
వనధుల్ ఘూర్ణిలబిట్టువాసవిపయి♦న్వర్షించె నొక్కమ్మడిన్. 1715

హరవిలాసము, ఆ 7 పద్య 139.

సీ. చెఱుకుపన్నిదమాడు ♦ తెఱఁగునగొడ్డండ్ల, నడుములరెండుగా ♦ నటికినటికి
యంత్రిమాడెడుభంగి ♦ నట్టలుదలలును, విడిసినధారల ♦ ప్రవేసివేసి
కఱకుట్లుగ్రుచ్చుసం♦గతిన్వలేవుర, గుదులుగాగొరకల ♦ గుచ్చిచ్చుకుచ్చి
దొంతులకుఱుకురీ♦తులనొడ్డణములతో, శిరములకొడలఁ ♦ జిదిపిచిదిపి

ఆ. ప్రల్లదమునఁబల్కు♦పంతంబునొకడుగా,బోటుగఅప్పుగన్న ♦ పోల్కిఁజూపు
శివముతెత్తినట్లు ♦ చేతులతీటవో, బోరి రింగు నందు ♦ వీరభటులు. 1716

కవికర్ణరసాయనము, ఆ 2 పద్య 169.

సీ. కరికరస్థూలర♦క్తనవాంబుధారలు, బలసి జోరున జడి ♦ వట్టిగురియఁ
దరుణమేదఃఖండ♦కరకానికాయముల్, చేతాళభత్యంబు♦లైతోఁగ
ముఖహుంకరణభేష♦ముఖరమస్తకములు, పిడుగుపాటె పలుగొండ♦లడరఁబడఁగ
నలఘుభాహూరుజం♦ఘలువెల్లిపాముల, బలగమైచెలుచఁగ♦ప్పలుగరాల

గీ. నద్భుతౌషహమైనవ♦ర్షిగమంబు, భూభువనమెల్లనెఱుఁగంగఁ ♦ బుట్టెరయ్య
నరసురోరగహితముగా ♦ ధరణివిభుఁడు,గగనమునఁజూపుసంగ్రామ♦కౌశలమున.

కకుత్స్థవిజయము, ఆ 2 పద్య 108.

చ. ధనువులమోఁతమేఘునిన♦దంబులుగా శరదీప్తిజాలముల్
ఘనతరచంచలావళులు♦గా మఱిమాక్తికదీప్తిధాత్రినిం
దనువడగండ్లుగా క్రతుజ♦ధారలుసంతతవర్షధారగా
ననయముఁ జెప్పనొప్పె విపు♦లాహవమప్పుడు వానకాలమై. 1718

మొల్లరామాయణము, యుద్ధ. ఆ 3 పద్య 62.

సీ. దుష్టచిత్తులకేవఁ ♦ దుదిధర్మములుగుంచి, కృతుల్లగణములు♦ఋత్విజులఁజేర్చి
జలధరంబులమాడ్కి♦ శరములుసంధించి, సత్కవులనఁగఁ బ్రౌ♦సములుగూర్చి
జనపాలకులలీల♦శక్తులేర్పఱిపించి, రథములకరణిఁ జ♦క్రీములఁదనరి
శరనిధుల్ బలెబహు ♦ తరవారులుధరించి, వైద్యులగతిగదా ♦ వధులుగాంచి

గీ. ప్రబలదుర్వారగర్వశు♦భత్ప్రితాప, దరులుగంధర్వవరులుమాం♦ధాతృనుతునిఁ
జుట్టిముట్టాడిరనికి వి♦స్ఫురణమలర, ఘనతుషారంబులలవిభా♦కరునిఁబోలి. 1719

షట్చక్రవర్తిచరిత్రము ఆ, 6 పద్య 81.

గీ. విల్లు దెఱగంటివిర్దాఁగ♦వింటిమ్రోఁత,లుఱుములుగఁగల్లు మెఱుఁగులు♦మెఱుఁగుదీవి
యలుగనెఱరాచతోలిమబ్బు♦పొలనుదిండి,కొండపైనంపజడివాన♦గురియుచుండె.
అచ్చతెలుఁగురామాయణము, యుద్ధ. పద్య 518.

పీ. నరసింహయమళంబు♦శరనిధిద్వంద్వంబు, కనకాద్రియుగముది♦క్కరియమంబు
తలపడుపీఁకను♦డ్డండకాండప్రకాండ,డగతులువారించి ♦ డగ్గఅంగఁ
జఱచుచుసవ్యాప♦సవ్యవిక్రాంతుల, వలయితగతులను ♦ వలనుమీఱి
తెగిదివ్యకాండముల్ ♦నిగుడించికొట్టుచుఁ, దనుపులురక్తపి♦క్తములుగాఁగ
గీ. నమరవరఘునపత్త్రిర♦థాతిగతుల, డాసి, చెఱుచుచుఁజేరియు♦ద్ధతినిలించి
మించి బడవేసి మూర్ఛలు♦ముంచఁదేఱి, బోరిరొక్కటనిద్ద అ ♦ పూర్వలీల.1721
యాదవరాఘవపాండవీయము, ఆ 4 పద్య 87.

పీ. నగములైకూర్మపఠ♦న్నగములై హలహల, గరములైప్రళయసా♦గరము లగుచు
ధరములైకాలాంబు♦ధరములైయసిపత్త్రి,వనములైజంఘూప♦వనము లగుచు
ఖరములైద్విగదశే♦ఖరములై పటుపాద, రసములై కఱకునా♦రసము లగుచు
జలములైరక్తపిం♦జరములై, దుర్వార, తమములై సైంధవో♦త్తమము లగుచు
గీ. వెఱపుఁబుట్టించిపోనీక♦వెంబడించి, కహకహార్భటిచాలది♦క్తులనించి
వేగనానావిధాయుధ ♦ వృష్టిముంచి, కదనమెనరించిరిట్టుల♦గ్గళికమించి. 1722
తారాశశాంకవిజయము, ఆ 5 పద్య 42.

పీ. తతతురంగమపదో♦ద్ధతిచేతజనియించి, తొమ్మిపరాగంబు మే♦ఘు మనఁ దనరె
తొమ్మిపరాగంబు మే♦ఘుచ్ఛాయఁదనరారఁ, బ్రబలమై భానవ♦ర్షంబు గురిసెఁ
బ్రబలమైభానవ♦ర్ష మవిరాజిల్లిన, గలహంసకాతక ♦ శ్రేణి మెడలెఁ
గలహంసకాతక♦శ్రేణంబుదీతిన, నమరకాంతావివా♦హంబు లయ్యె
గీ. నట్లయద్భుతమొదవియూ♦థాధిపతులు, పరశుపట్టసముద్గర♦పాశిచక్ర
భల్లశరవాలఫలకవి♦భ్రాజమాన, హస్తులై డాసి చెలఁగిపో♦రాడునపుడు. 1723
వాసవదత్తాపరిణయము, వ. వీ. ఆ 4 పద్య 91.

పీ. ప్రళయకాలోద్వేల♦జలధిసప్తకతరం,గావళీఘుమఘుమా♦రావ మనఁగఁ
బుష్కలావర్తకో♦ద్భూతజంఘూవాత, ఝంకృతిభోషణ♦జాత మనఁగఁ
గల్పవైశ్వానరా♦నల్పలీలాజ్వాల, భవమహోచటచటా♦రవ మనంగ
సంవర్తకాంభోద♦సందోహభీషణా, శనిపాత పెళపెళ♦స్వన మనంగ

కి.సంగరాంగణరంగమృత్యుదంగముఖ్య, తౌర్యనినదంబుగజబృంహితములువీర
సింహనాదముల్ జగములు చెవుడుపడఁగ,నొక్కఁ పెట్టుగచురమున కుదయమొందెం
రాఘవపాండవయాదవీయము, అ 3.

ఉ. ఆతతజృంభమాణనిబీడార్భటిజన్యము చెల్లుచుండగాఁ
భీతియొకింతలేక యరిభీషణబృంహితముల్ చెలంగ వి
ఖ్యాతనగాభవారణచయంబు బృహత్కటిసీమనుండి దా
నాతులవర్షముల్ గురిసెనద్రులొగిన్ సెలయేఱులంబలెన్. 1725
శిశుపాలవధ, ఆ 4 పద్య 131.

ఉ. హెచ్చగుకోపముల్బదుర నిర్వురు గాటపుఁగార్ముకంబులన్
జిచ్చఱిములక్కలొక్కమొగిఁదిమ్మఁగసాగిరటంచుఁ జెప్పఁగా
వచ్చునొ చిచ్చుబుడ్డులను వారక చేకొని రంజకంబులన్
జిచ్చులమర్చి పట్టిరని చెప్పఁగవచ్చునొ సందియంబగున్. 1726
చిత్రసీమ, దశ, 3 పద్య 59.

యుద్ధరంగము.

కి. తలుచుగాఁదెగిపడ్డఘనశ్రీచామరములు, డిండీరములయొప్పఁ బుండరీకములు మరాళంబులపాలుపుగరవాలములు మీనభంగియుఁ దలలు శిలీముచాపుసు గేశముల్ శైవాలరేఖయు, మాంసంబు పంకిసపూనతయుసు దాల్చ భటాశ్వమాతంగాంగభగ్నరథములతిట్టలు సైకతములుగాఁగ
కి. ధీరవరకోటిదెగిపడ్డవీరతతికి, సంభ్రమముపుట్టసంభృతోత్సాహాలీ
నుబ్బి భూతిచేతాళంబు లోలలాడ, నిట్టలంబగుసెత్తురుతేఱుపఱపె. 1727
భారతము, ద్రోణ. ఆ 1 పద్య 140.

ద్విపద. సురుచిరామృతవాక్సుతయునుబోలె, హరియుక్తమైన నిజాంగంబుగలిగి
చారువసంతమాసంబునుబోలె, నారక్తపుల్లకలాశాలి గలిగి
వరదానశీలుని భానంబుబోలెఁ, గరమెప్పసద్గతికమార్గకోటిగలిగి

దీపించు నేకేడు ♦ దీవియుఁబోలె, రూపింప నవఖండ ♦ రూపంబు గలిగి
వలచినపతియొద్ది ♦ వనితయుఁబోలె, సలలితరాగర♦సంబులు గలిగి
కడిఁదియైచొరరాని ♦ కానయుఁబోలెఁ, గడుసొప్పుపుండరీ♦కంబులుగలిగి
సడలనిమృడునివా♦సంబునుబోలెఁ, గడఁగియూడెడుభూ♦త ♦ గణములుగలిగి
కములాప్తరుచినొప్పు♦గగనంబుఁబోలెఁ, గ్రమముదప్పినతార♦కంబులుగలిగి
సరభసంబైనపే♦నవియునుబోలెఁ, సురుచిరాంబరమణి♦న్నూరణంబుగలిగి
కలిసినశివుఁడును♦గౌరియుఁబోలెఁ, దలపోయఁగానర్ధ♦తనువులుగలిగి
పెక్కుచందంబులఁ♦బెంపుసొంపడరి, యక్కఁజంబయ్యె ర♦ణావనిస్థలము. 1728

రంగనాథరామాయణము, యుద్ధ.

సీ. రథయూనపాత్రంబు♦పృథుచక్రికమఠంబు, శవమకరంబును ♦ శయభుజంగ
మురుతరచామగో♦త్కరఫేనవితతితు,రంగతరంగంబు ♦ రాజదస్త్ర
బడబాగ్నిదుర్గంబు♦బహురత్నసహితంబు, సంభ్రమావర్తంబు ♦ సామజాది
కలితంబుడాకినీ♦గణహాసఘోషంబు, సాందశోణితపూర♦సలిలమయము

ఆ. నగుచు నబ్ధిఁబోలె ♦ నతిదుస్తరంబు న,గాధతరము దుర్వి♦గాహమంత
రహితపారమునిత♦రసవాహినీకంబు, దుర్నిరీక్ష్యగతిను♦దీర్ణమయ్యె. 1729

భాస్కరరామాయణము, యుద్ధ. 11 పద్య 1984.

సీ. ఖండితశుండాల♦గండముల్ నకుల్ములు, భూరితుండంబులు ♦ భుజగసమితి
పదతిలంబులుకచ్ఛ♦పంబులు దంతముల్, శుక్తులుకుంభని♦ర్ముక్తమౌక్తి
కములు రత్నములువా♦లములులజలూకముల్, మెడలు భేకంబులు♦ మెదడురోంపి
పేర్వులుపవడంపుఁ♦దీవులునరములు, నాఁచుమజ్జంబుచే♦నంబులస్థి

ఆ. నైకతములురక్త♦చయముతోయంబులు, నోఁగుసెదలనోరలు ♦ మొలలుఘనత
రంగరవముగామ♦తంగజాయోధన, స్థలముజలధిఁబోల్పఁ♦డగె నరేంద్ర. 1730

భాగవతము, స్కం. 10 ఉత్తర. పద్య 884.

సీ. కొండలనలేనేలఁ ♦ గులికమదగజ, ఘనకదంబములు మే♦ఘములుగాఁగ
మోఁకాలిబంటితో♦నేకమైయాడాడఁ, గసుపట్టు మెదడుపం♦కంబుగాఁగ
నలుగులతాఁకున♦నిలఁబడు మాంసఖం,డములు దామిందగో♦పములుగాఁగ
బలువిడిసెడసెడఁ♦బో నెఱిరక్తంబు,లంబుప్లుతప్రవా♦హంబుగాఁగ

గీ. బాహినులగుంపుశరముల♦వానగాఁగ, మొనలహుంకృతులవియు♦ములునుగాఁగ
వర్షకాలంబుచొప్పున♦వారికన్నుఁ, గవలకునుగోఁచెనప్పుడ♦క్కజముగాను. 1731

శతకంఠరామాయణము, ఆ 4 పద్య 108.

సీ. చెలఁగిపిశాచమఁ♦డలి కపాలములతోఁ, గొనివేడ్కరక్తంబుఁ ♦ గ్రోలుచుఁడ
శునకజంబుకతతి ♦ యెవసిసీనుఁగులపైఁ, బొర్లిక్రొవ్వులు పీకి♦పైనుచుండ
భగచయంబులు మాంస♦ఖండకాండంబులు, చిందఁబవండఁ ♦ సేయుచుండ
నీఁగలతెట్టియ♦లేకమై మెదడుపై, మునుకొనిజుమ్మన ♦ ముసరుచుండ

గీ. గుట్టలైయున్నశవములు ♦ కుళ్ళిమూఁగి, గప్పగప్పనమిగులదుర్గంధములను
బట్టలునుగుప్పచుండఁ జూ♦పఱులకెల్ల, రణమహీస్థలి భీభత్స♦రసము దోఁచె.

కుబ్జాకృష్ణవిలాసము, ఆ 1.

యుద్ధసేన.

——:o:——

చ. రయవిచలత్తురంగమత♦రంగములన్ మదనాగనక్రిసం
చయములఁ జంచలచ్ఛటుల ♦ పైనికమత్స్యములన్ మహోన్నతరం
బయి కనురాజచందురినుప♦యంబునఁ దద్దయుఁ బొంగఁ బ్రస్ఫుర
ద్భయదమునోహరప్రకట♦భంగులఁ గద్దటవార్ధియుద్ధతిన్. 1733

భారతము, ఆర. ఆ 6 పద్య 58.

గీ. అమరుతొడవులసంజాంశు♦లంచపిండు, కరణి హరినీలములఁబేర్చు♦కాంతియనుల
పగిది మాణిక్యరుచిపుష్ప♦భంగి మెఱయఁ, గుయబలంబుగందాట♦కొలనిబోలె.

,, ,, ,, భీష్మ. ఆ 1 పద్య 96.

క. అరదములుదీవులున్నర,కరులుగిరులుహారులాపీచి♦కలుసుభటనము
ల్కరమగ్నిసత్త్వములుగా, ధరనిధిగతిఁ బొండుపుస్త్రి♦సైన్యంబొప్పెన్. 1785

,, ,, ,, భీష్మపర్వము, ఆ 1 పద్య 131.

సీ. పృథులాంకుశాంబుల♦బిగువ్రయ్యలుడించినఁ, గొంకక జాడించు ♦ కుంజరములు
కింకిణుల్మ్రోయలం♦కియలకోడక మెందు, కొనుచుఁగరాళించు ♦ ఘోటకములు
హస్తులగదురున ♦ కడరి నిల్వకకోర్కిరేఁచు, ననుహయంబులమణి♦స్యందనములు
లేరకిఁగరికిఁబో♦చెరువీకహేవాక, కలితులై కెలఁ మెం♦క్కి పుష్టులు

ఆ. నురువులంరులనెడఁదఁనోళ్ళతోడుత మోర, లెత్తికొనుచుపేదుఁ♦అత్తినట్టు
లుబ్బుకేఁగియున్న ♦ యుష్ట్రములునుసేన, కుగ్గిలీలఁజేయుఁ♦చుండఁగడఁగి. 1736
భాస్కరరామాయణము, యుద్ధ. పద్య 517.

సీ. కరటిఘటాకోటి ♦ కటినిర్గళన్మదా, సారంబుదోలారుఁ ♦ జేరఁబిలువ
రథసేమినిర్భిన్న♦పృథ్వీపరాగంబు, నీహారసమయంబు ♦ నేర్పుఁదెగడ
సుభటభుజోద్భట♦తురికాప్రభాభంగి, మండువేసవితోడ ♦ మూటలాడఁ
దురగధట్టఖలీన♦ఘతశోనతారకా, వలిశరత్కాలంబు ♦ వరుసఁజూపఁ
గీ. బవనచంచలధ్వజపట♦పల్లవములు, నవపసంతంబుఁదెలుప స♦న్నాహాతరళ
ఖడ్గలతికలుశిశిరంపుఁ ♦ గడుఁకనెఱప, హంసడింభకులసేన యేఁ♦డనఁగ నడిచె.1737
ఉత్తరహరివంశము, ఆ 4 పద్య 223.

సీ. ఎడనెడపడిఁగూడి ♦ సుడిదీతిఁదిరుగుచుఁ, దలపడిదర్పంబుఁ ♦ దెలుపునవియు
పెనువెన్కకోక్కింత ♦ చనియొక్కటొక్కటి, పంతములోభేదిల్లఁ♦దాఁకునవియు
వెడవాయనీకబ♦ళ్ళిడినంటఁగదుముచు, నట్టిట్టుపడిఁద్రోపు♦లాడుసవియు
మానంతులన్యోన్య♦మగ్గితులైకూలినఁ, బూఁపుదప్పకయల్కఁ♦బోరునవియు
గీ. నగుచూ నపుడగ్గజేంద్రుంబు ♦ లతిశయిల్లె, దంతఘట్టననిష్ఠుర♦ధ్వసములను
ఘటాలఘంటాఘణంఘణ♦శబ్దములను, గనినఘీంకారములనుది♦క్కటములదర. 1738
కళాపూర్ణోదయము, ఆ 8 పద్య 79.

సీ. మదచండవేపండ♦మంటలుల్లగొండలు, ఘోటకచ్ఛటలూర్మి ♦ గ్రుమ్మటకము
దరదమ్మలైయొప్ప ♦ నరదములీదివులు, పడవాళ్లుకడిమిగ♦న్నడుమొనళ్లు
కరవాలచయము ♦ కిరవాలమోనములో, చుక్కిసంహతితోయ ♦ చక్రివితతి
చందార్ధచందార్ధంక ♦ చర్మములోహర్మ్యము, లాయోధద్యుతిజాల♦మార్ద్రకీఱ
గీ. లగుచూ గనుపట్టుదైత్యసే♦నార్ణవంబు, భూరిచందోర్మిమయంబునఁ ♦ బొంగిపారలి
కెరలి శరలీలవఅలంగఁ ♦ దరలీవచ్చు, నమరవాహినితోముదం♦బమరఁగవిసె.1739
తారాశశాంకవిజయము, ఆ 5 పద్య పద్య 18.

సీ. కోటపోరిటిశక్తి♦గుర్లెఱ్ఱగావింప, బొరిఁబొరిరాలుని♦ప్పులాయనంగ
రణదుర్గమోడనీ♦రంద్రంబుగాఁబల్ల, రొజిల్లునాకాచు♦లాజ లనఁగ
గడిదుర్గమనియెడి ♦ కాలాహిగ్రక్కిన, కొర్విప్వేడిమివిసంపు ♦ గుళిక లనఁగ
రంగరాయఁడుచూ♦రమణాభ్రమునఁబుట్టి, తొఱఁగడుపీడుగుప్ప ♦ తునుక లనఁగ

గీ. లెక్కకెక్కుడుగాదూఁకు ♦ లేకలాలు, గుంటికోపులు జబరుజం♦గులుస్థిరంగు
లొక్కమొగి గాతుఁ గావింప♦నుక్కుమెఱసి, గుండ్లగుంపులుజడివాన♦గురిసినట్లు.
రంగారాయచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 56.

యుద్ధయాత్ర.

సీ. సమదసింధురకవచం♦బములుగావివి నిర్ఘృ,రచిగచరద్భూధ♦రములుగాని
రంగదుత్తుంగతే♦రంగముల్ గావివి, కనుపట్టుజవనాశు♦గములుగాని
కమనీయమణిశతాం♦గములుగావివి సము,త్కటగత్నమయపుష్ప♦కములుగాని
పటుసముద్భటభట ♦ ప్రకరంబులుగావివి, యతులితసింహసం♦హతులుగాని
గీ. ఘనచమూడంబరములివి ♦ గావువాయు, చలితచతురర్ణవప్రభూ♦షములుగాని
యనుచుఁజూపఱులద్భుతం♦బందుచుండ. దండిఁబురుషప్రసృపతూళి♦దండువెడలె.
షట్చక్రవర్తిచరిత్రము, ఆ 6 పద్య 8.

సీ. ఖేలాధవాళీల ♦ కోలాహలముజలో,ద్వేలారవావార్ధిజో♦లీల లీన
హేలాగతాలోల ♦ వాలాపళీగతుల్, కీలాలఫణులతో ♦ మేల మూడ
కేళీధుతాలీన ♦ శాలీనరదకాంతి, జాలీభవత్ఫేన ♦ పాళి దెగడ
వ్యాశేశ్వరాళీక ♦ రాశీకృతకరంబు, లాలీఢగగనోర్మ్య♦లోలి గాఁగ
గీ. శాత్రవద్వీపములుముంచఁ ♦ జనెమొకల్ప,సమయ్యుముఘుమగవదీర్ణ♦జలధి యనఁగ
వని మెరక కొండ పల్లమే♦ర్పఱచకుండ,నుదుటుమీఅంగగజసైన్య♦మెదుటనడచె.
రాఘవపాండవయాదవీయము, ఆ 3.

సీ. నురగజంబులమీఱు ♦ సాగనుగుల్కెడుమత్త, మాతంగవరములు ♦ మలసినడువ
రవిహయోత్కటవేగ♦మువలీలనిగసించు, హయములెల్లెడఁ బర్వి ♦ హొయలుగులుక
మేరుమందరశైల ♦ సారమ్వీదళించు, నందమౌ రథములు ♦ సందడింప
విచ్చుకత్తులచేత ♦ విష్ణుపీగుచువేగ, బయలుదేఁ బెడు పీర♦భటులు సెలఁగ
గీ. వీరశృంగారములతోడఁ ♦ బేరులొలయ, నుంత్రిపుంగవుతోఁగూడి♦మత్సరమునఁ
దండ్రిమోఁదికిదండెత్తి♦తనయుఁడపుడు, వెడలెఁగరవాలహస్తుఁడై♦వినయముడిఁగి.
ధీరజనమనోవిరాజితము, ఆ 1 పద్య 80.

సీ. చతురంగబలవేగ♦సన్నాహపదసము,ద్ధితరజఃపటలంబు ♦ దిశలఁ గప్పి
గంధసింధురఘటా♦కర్ణతాళోద్ధూత, ప్రవహంబుతతధ్రిజఃపటలి నడుప
బహువిధ స్తంభతుం♦భద్రత్న కేతుకాం,తులునభంబునఁ జీక♦టులుగఁ జేయ
యురుశుష్కసంఘుర్ణ♦ణోద్ధూతవిస్ఫులిం,గములుదిక్కులకుఁ బ్ర♦కాశ మొసఁగ
గీ. ఘోటకాటోప♦హేషిత ♦ కుంజరోగ్ర, మహితఘీంకారభూప♦మ్రతాప
కార్ముకజ్యారవంబుల్లో♦క్కటఁ జెలంగ, సిరులఁ జెంపొందయా♦రాజ♦సేననడిచె.

వైశ్యపురాణము, ఆ 6.

సీ. భేరీమృదంగధ♦క్కా-రావమెలయంగ, జయదుందుభిధ్వాన ♦ సంకులముగ
రాజవేసముఁ బూని ♦ రమణ సహస్రబా,హుమండితంబయి ♦ హారమకుట
కటకకేయూరక♦ంకణధ్వారియై ఘోర, చంప్రిక లొప్పార ♦ దహనసదృశ
తేజంబుతో బహు♦వాజిసంఘటితమూ, తుంగశాంగమం♦దున నసించి
గీ. తూర్పుదిశకేఁగెఁ బూర్వసుం♦దుఁడ దదీయ, సైన్యకోలాహలంబుచే ♦ జకితజగము
ధళితనభము విశీర్ణ గో♦త్రంబుభీత, భూతజాతంబు నయ్యెఁబ్ర♦భూతముగను.1745

వేంకటాచలమాహాత్మ్యము, దా. చిన. వేం. ఆ 3 పద్య 30.

యుద్ధభేరి.

——:o:——

సీ. రోదసీకుహరంబు ♦ మేఘసంఘాయుండఁ, దిగ్గజశ్రేణియుం ♦ మొగ్గతిలఁగ
ధారుణీచక్రంబు ♦ తల్లడముందంగఁ, బృహగోత్రశైలము♦ల్పల్లగిల్ల
సప్తార్ణవంబులు ♦ సరవితోఘూర్ణిల్ల, దినమణిగతిదప్పి ♦ తిరుగఁ బడఁగ
గొఁకొనినురకోటి ♦ గుండెలుపగులంగ, శేషాహిపీనులు♦చెవుడుపడఁగఁ (నఁగఁ
గీ. బరగబ్రహ్మాండభాండంబు♦పగిలెనఁగఁ, బ్రళయరుద్రుండువాయించు♦పటహము
భిడ్డుగులొక్కటవడిమో♦యు ♦ పెల్లుదోఁప, భీషణంబుగఁబ్రస్థాన♦భేరిమ్రోసె.

భాస్కరరామాయణము, యుద్ధ. పద్య 1932.

ద్వంద్వయుద్ధము.

:o:

ఈ. నింగియు నేలయుంబగుల ♦ నిష్ఠురభంగిఁ జెలంగియార్చుచుం
బొంగిపడోగ్గిఘట్టనల ♦ భూమిచలింపఁగఁ బాఱుతెంచుమం
జంగమభూధరేశ్వరుల ♦ చాడ్పునఁ జేరుచు ఘోరమత్తభూ
తంగయుగక్రమంబుల మ♦డంబుననొండొరువీఁకఁదాఁకుచున్. 1748

భాస్కరరామాయణము, కిష్కిం. పద్య 179.

సీ. పంచాస్యయుగళంబుఁ♦బాథోధియుగ్మంబు, ఘనగిరిద్వంద్వంబు ♦ గగనయుగము
భాస్కరద్వయమును ♦ భావకద్వికమును, గవిసిపోరుచునున్న ♦గతిదలిర్ప
సామజభేరుండ ♦ శరభోరగంబులు, నపరిమితభటములై ♦ యసికిఁగడఁగి
పృతేర్యిందుర్యిలునుఫాల♦నేత్రగజాసురుల్, చటులతరాహవ ♦ సంభ్రమంబు
గీ. సల్పునట్లుగ నిరువురుఁ♦జలముబలము, మెఱయనన్యోన్యజయకాంక్ష ♦మిగులుచుండ
రఘుకులాంబుధిచంద్రుండు ♦ రావణుండు, నొగసిపేర్మిడిదలపడి♦రుక్కుమిగిలి.

భాస్కరరామాయణము, యుద్ధ. పద్య 2017.

మల్లయుద్ధము.

:o:

సీ. చెయ్యిచ్చియొకకొంత♦నేపు నేర్పున బల్మి, యినుమడింపఁగఁజోర♦నీకమలసి
యొకతెఱంగునఁజొచ్చి ♦ యొండొండఁగాసెలు,దొడికిపట్టుకకొంత♦తడవుపోరి
యదిమాని కొంతపొ♦ద్దవనినూఁదివకాళ్ళు, పెకలించిపడవైవఁ ♦ జెనఁగిపెనఁగి
మతికొంతపడిమెవ♦చిరియభుజమ్ములఁ, జిక్కించి యక్కునఁ♦ నొక్కి నొక్కి
గీ. నడుములనొడిసి కబళించి♦పుడమిమీఁద,నిడుముగావ్రాలిబలపరా♦క్రమముఁజెఱఁగ
హెచ్చుగుందేమియును లేక♦యీశ్వరుండు,వారిహాయనుతోండ్లమల్లసం♦గరమొనర్ప.

కాళహస్తీశ్వరమాహాత్మ్యము, అ 4 పద్య 191.

తరల. చెనఁగికొట్టుదుచెలమిఁజేతురు ♦ జేయిచేయియుఁవీడ్వఁడన్
బెవచి పట్టుదురుదరఁద్రోతురు ♦ భీమహుంకృతు లొప్పఁగన్
మొనసిపాయుదు రంటితిగుతురు ♦ ముష్టిముష్టియుమీఱఁగన్
గినసిరాకుదు రొండొరున్ రణ♦కేళిచిత్రము దోఁపఁగన్. 1750

మైరావణచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 85.

స్త్రీ యుద్ధనైపుణ్యము.

సీ. తఁటిగిపినోదంబు ♦ తడనగ్గపనివేళ్ళ. గొనయంబుతెగలపైఁ ♦ గోరికనుట
యద్దంబుపిడిముట్ట ♦ నలయుపాణితలంబు, లస్తకఁబీలీయించు♦లావుకలిమి
చెలికత్తెనొత్తిలి ♦ చీఱలేనియెలుంగు, సింహనాదంబుచేఁ ♦ జెదరికునికి
ప్రమదనర్తనకేళిఁ ♦ బంతవింపనిపదం, బైదురాణంబుల ♦ నలఁతఁబడమి

గీ. సోయగపుఁజిత్రరూపంబుఁ ♦ జూచుచోట, వేసరు విలోచనంబులు♦వికృతదైత్య
లక్ష్మిమోక్షించుటలు మొక్క♦లంపుగెలుపుఁ, గైకొనియెసత్యభామసంగ్రామసీమ.

మ. అరిఁజూచున్ హరిఁజూచుఁ జూచుకములం♦దందందమందారకే
సరమూలామకరందబిందు సలిల♦స్యందంబులందంబులై
తొరఁగం బయ్యెదకొంగొకింతదొలఁగన్ ♦ దోడ్తోశరాసారముం
దరహాసామృతపూరముం గురియుచుం ♦ దన్వంగికేళీగతిన్. 1752

ఉత్తరహరివంశము, ఆ 1 పద్య 161, 162.

సీ. చూవర్ణకంకణ ♦ ఝణఝణనినదంబు, శింజినీరవముతోఁ ♦ జెలిమి సేయఁ
దాటంకమణిగణ ♦ ఘగఘగదీప్తులు, గండమండలరుచిఁ ♦ గప్పికొనఁగ
ధవళితరాపాంగ ♦ ధళిధళరోచులు, బాణజాలప్రభా♦పటలినడఁప
శరపాత ఘుమఘుమ♦శబ్దంబుపరిపంథి, సైనికకలకల♦స్వనమునుడుప

గీ. వీరశృంగారభయరౌద్రి ♦ విస్మయములు, గలసిభామినియయ్యెనో ♦ కాకయనఁగ
నిమ్ముఁదొడుగుటదివ్వుట ♦ యేయుఁజెల్ల, నెఱుఁగరాకుండెనని చేసె♦నిందువదన.

ము. పిరుఁదాఁచుచున్ పరుఁ జూచు నొంప నలరిం♦పన్ గోష్ఠరాగోదయో
విరతభూర్ణికుటిమందహాసములతో ♦ వీరంబుశృంగారమున్
జరగన్ గన్నులఁగెంపు సొంపుఁబరగన్ ♦ జండాస్త్రసంగోహమున్
సరసాలోకసమూహమున్ సెఱపుచున్ ♦ జండార్జిస్యహేలాగతిన్. 1754

భాగవతము, స్కం. 10 ఉత్త. పద్య 177, 178.

సీ. సెలపంకభోములకుఁ♦దలఁకిమ్మిక్కుచున్న, పగిదినా నమితచా♦పములు మెఱయఁ
గలికిచూపులకు భీ♦తిలిడాఁగి నిలిచిన, కైవడిఁబొదులమా♦ర్గణము లమరఁ
గుచమండలములఁగ♦న్గొనిభయంబందెను, రీతిఁజక్రములు ప♦రిభ్రమింప
నలువొందుగోమా♦పసులకుఁగాకవడఁకు, కరిణిఁబ్రేంబులఁ ♦ గంపమొందఁ
గీ. వీరశృంగారములు మేళ♦వించినట్టి, చెలువమున నింగుమఖులు జే♦జీల నెక్కి
వచ్చి రాహవ మొనరింప♦వారిలోనఁ, బడఁతియొక్కఁ తె మున్నాడి♦పాఱు తెంచి,

జైమినిభారతము, అ 5 పద్య 111.

యుద్ధధర్మము.

—:o:—

క. ఊయతరబలదర్పంబునఁ, బరిపంథిధరణిరమిసేయఁ ♦ బ్రైకోనిపిలుపన్
బిరుపటితోలఁగుటకంటెను, మరణంబెంతయును మేలు ♦ మగవారలకున్. 1757

భాస్కరరామాయణము, కిష్కి. పద్య 214.

కి. దూతకుపధకంటేఁగతా, పూర్వమునుండనమునంగ ♦ కర్తనముంకెం
బోతతదండముఁ లెందును, దూత యవధ్యుఁడని చెప్ప♦ముయి దర్మవిధులో. 1758

,, ,, ,, సుంది. పద్య 453.

ఉ. వెఱచినవాని దైన్యమున ♦ వేదుకొనోందినవాని నిద్రతో
మఱచినవాని సౌఖ్యమున ♦ మద్యముఁదార్చివినవాని భగ్నుఁడై
పఱచినవాని సాధుజడ ♦ భావమువానిని గావుమంచువా
డుఱచినవానిఁ గామినులఁ ♦ జంపుట ధర్మముగాదు ఫల్గునా. 1758

భాగవతము, స్కం. 1 పద్య 155.

క. హీనునితోఁ దగు రణము స, మానునితోఁజేయుఁదగు సమాధానము సరి
ధానరణంబులుదగవ స, మానునితోఁ దోలఁగి కోలిచి ♦ మనుటయెయొప్పున్. 1759
ఉత్తరరామాయణము, ఆ 2 పద్య 8.

సముద్రము.

క. శరనిధి గత్నంబులు దివి, కరిగెనొ యనితోరకుముల ♦ నతులోర్మికరో
త్కరములఁ దెమల్చి తెచ్చిన, పరునుననవవిపులశ్వేన ♦ పంక్తులు నెలుఁగున్.

గీ. వనధి నీరెల్లఁగొనిపోవఁగని సహింప, కబ్ధతీరగిట్టి పట్టిన ♦ నరుగనోప
కోలిదొంతులుగొనిపడి♦యున్నకారు, మొగుళులనఁజూచితటభూమి♦మెఱుగులమరె.
కుమారసంభవము, ఆ 1 పద్య 117, 120.

ఉ. అతిగాంభీర్యముగోత్రగోపనమున♦త్వాష్ట్రోపమూహోత్కృష్టమున్
హితలక్ష్మీసదనత్వమున్ సతతవృ♦ద్ధిత్రప్రభావంబు సు
న్నతసర్వోత్తరజీవనోదయమునా♦నావాహినీసౌఖ్య శా
లితయుం బేర్చుఁ జగత్కళానిధికుఁబో♦లెన్ జాడనంభోధికిన్. 1762
కావ్యాలంకారచూడామణి, ఉల్లాస. 3 పద్య 96.

ఉ. ప్రస్ఫుర. కనియెన్ గల్లోలమాలా♦త్కరజనితతటా♦కాంతడిండీరపుంజం
బును ముక్తాసజ్జనీలాం♦బుజమరకతసం♦స్ఫూర్తి సంశోభితంబున్
వనకోలక్రోడదంతా♦వళమకరధ్వలీ♦వ్యాళమైనాకయుక్తం
బును గృష్ణాజహ్నుకన్యా♦ముఖనుతటినీ♦మూర్తి భద్రున్ సముద్రున్. 1763
రుక్మాంగదచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 127.

సీ. రంగదుత్తుంగతరంగసంఘంబులు, సరసాభినయకరాంబుజములుగాఁగ
బహువిధప్రబలనపాశీనపంక్తులు, భవళిలోలశ్రేణిమాలలుగాఁగ
మురుచిరస్నిగ్ధశంఖశ్వేనపటలంబు, చూతతరాట్పతాకసంబుగాఁగ
లలితభీరిభాలప్రవాళంబులు, వికసిన ఘనపటుభేరములుగాఁగ

గీ. ఘుమఘుమధ్వనివాద్యఘోషములుగాఁగఁ, జండతాండవాడంబరశోభమూర్తిఁ
బోలునని తెన్నుజనములు ♦ పొగడునట్టి, వర్ణనకునెక్కియొప్పు మహార్ణవంబు.
పంచతంత్రము, దూ. సా. ఆ 4 పద్య 5.

చ. కనియె నగస్త్యుఁడమ్మునిని♦కాయముతోఁ బునరుక్తపానసం
జనితకుతూహలాగమన ♦ సంభ్రమవిభ్రమవన్నిశాతలో
కనతరశోర్మివాస్తధృత ♦ కమ్రికణత్ప్రిసవావళీసమ
ర్చనవినయైకధీనిధి ది♦శావలయావధి నమ్మహోదధిన్. 1765
తారకబ్రహ్మరాజము.

సీ. దరిఁదన్ని తిరిగెడు ♦ తరఁగలుచనుఁదెంచు, తరఁగలునొండొంటిఁ♦దాఁకురవము
గుములుగూడుకకంధ♦రములాకసముడిగ్గి, నీరంబుఁ గోరిలెడు♦నిబిడరవము
మబ్బునఁగసరెత్తి ♦ యుబ్బియంతంతకుఁ, బొరలంగఁబడియెడు♦భూరిరవము
ననుదినపూర్వాప♦రాహ్ణవేళలఁబోటు, పాడిచివిచ్చినసీటి ♦ భోరురవము
గీ. దశదిశాభాగములఁ బ్రతి♦ధ్వనులనీన, వలయశైలాదిగిరిగుహా♦వాసిసింహ
శరభశార్దూలహృదయభీ♦కరము లగుచుఁ, దనకు నైజంబులగమించు♦వనధిరాజు.
కాళహస్తిమాహాత్మ్యము, ఆ 4 పద్య 60.

సీ. పరితఃపరిక్షీణమై ♦ పటిచినట్లున్నశై,వాలజాలమునీలి ♦ జాలుగాఁగఁ
బ్రిబలిపైఁబ్రాకిన ♦ పవడంపు లతలింపు, దగ్ధమైచినపసిండి ♦ తార్ఫ్లుగాఁగ
బ్రిహ్మాండపాటనో♦ద్భటముమూలై మినుముట్ట, ఘోరఘోషములుస్ఫీం♦కారములుగ
వేలాగహనపక్షి♦కోలాహలములెల్ల, నాటిగట్టినపాఁడు ♦ నదలుపులుగ
గీ. నెగసిప్రాలెడుజలజంతు ♦ లెక్కనెక్కఁ, గూలవిసరినఁబటుమాప♦టీలుగాఁగ
నూర్మిరేఖాకరంబులి♦ట్టూఁచికొనుచు, గంధగజలీలఁగ్రీలుసా♦గరముఁగాంచి.
రామాభ్యుదయము, ఆ 7 పద్య 38.

సీ. అంజనగిర్యధి♦త్యకశాద్వలస్థలి, పచ్చరాకొణిగెలోఁ ♦ బారువంబు
బలుతుంగమడువులో♦పలికరేణుపువట,చ్ఛదములోనినునైన ♦ శైరిమూర్తి
దానవారియురంబు♦లోనిశ్రీవత్సంబు, భానుజాంతరపద్మ ♦ పత్త్రిసమితి
కాదంబవనిదోఁచు♦నాదిమశ్యామిక, మింటనంటినీల ♦ మేఘరేఖ
గీ. యనఁగ నిజమధ్యమున ఛాత్రి♦దనర మెఱయు, బహులవాతూల జవముహు♦ర్మ్మహురుదగ్ర
లహరికాజాలహోలికా♦విహారదంబు, నరవితోనంబుజలనిధా♦నంబుఁగనిరి. 1768
చంపూరామాయణము, ఆ 8 పద్య 88.

సీ. మిన్నందఁబెరిఁగియుఁ♦మేరఁదప్పకపెక్కు, భంగములల్లియుఁ♦బాఁఅలేక
నుల్లెన్నిగలిగిన ♦ నుల్జనక్రుక్కక, యనుపయ్యుఁబరులకు ♦ నలవుగాక
సరివారిలోపల ♦ నురువులఁగ్రమ్మక, నేలపైఁ బొరలియు ♦ బేలగాక
తనలోన బడబాగ్ని ♦ దరికొనిమండియు, వడగాలిమీలపై ♦ నుడియనీక
గీ. బయలుపడియునుదనలోఁతు♦బయలుగాక, దిగులుపడిచియునొండెడ♦దిగులులేక
యినుకకంచెను గుణమణు♦లెనకమెసఁగ, నసమరసమయమైనవె♦క్కసమువాని.
ద్వాత్రింశత్పుత్తలభంజికాకథలం. అ 2.

సీ. గోత్రాధిపఖ్యాతిఁ ♦ గొమరారియుండుట, నురశైలరాజభూ♦నురులఁబోలి
మకరాంకసంపర్తి♦మహిమఁజెన్నొందుట, గగనకిన్నరవరాం♦గజులఁబోలి
ఘనరసాలంకృతుల్♦గనుపట్టియుండుట, హరజటాసిద్ధకా♦వ్యములఁబోలి
హరిచరణప్రభూ♦తాభిముఖ్యంబౌట, బలిదానవనవనాక♦ములనుబోలి
గీ. రంగదుత్తుంగచటులతి♦రంగనటన, భంగకల్లోలజాలసం♦ధ్వనినాద
పూరితాశాంతరాళమై♦పొల్చుచున్న, పశ్చిమాంబుధిఁగనియెగో♦పపరిభుండు.
అనిరుద్ధచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 51.

ఉ. ఊరకమోరియుచుం జెసల♦నుద్ధతిఁదుంగతరంగహస్తముల్
భారలుచాఁపుచున్ నురుగుఁ ♦ బైపయిఁజూపుచు దుంపురుల్ పడం
బాఱుచుఁ బొంగుచున్ బయలు♦ప్రాఁకుచు గట్టులుదాఁకుచున్ సుధా
నీరధిమించెఁ జూడు తరు♦ణీజలభాపమామానదెయ్యెడన్. 1771
సమారకుమారవిజయము.

సీ. ధరణీధరాధిప♦తనయాభిరామమై, తారాద్రికైవడిఁ ♦ దనరుదాని
మకరకుళీరాది♦మహితమైనీరనా, యనముచండంబున ♦ నలరుదానిఁ
బ్రబలానిమేషప♦రంపరాధరితమై, విబుధలోకమరీతి ♦ వెలయుదాని
సర్వతోముఖమహా♦సంపన్నమృద్ధమై, యలకాపురముపోల్కిఁ ♦ జెలఁగుదానిఁ
గీ. బ్రహ్మర్షక్రాంతకణోర్మికా♦భాసమాన, మగుదు లక్ష్మీకరంబట్ల♦తగినదాని
వారిరాశిని జూచి భూ♦పరునితోడ, నలరుచును నర్మసచివుఁడి♦ట్లనియెనపుడు.
దిలీపచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 45.

సీ. జగములుమింపంగ ♦ సమకొన్నకైవడి, నుద్వేలమగనుబ్బు♦చున్నదానిఁ
బాతాళనాగము♦లైఁదేలియాకాశ, గంగలోవిహరింపఁ ♦ గడఁగుదాని
నింగిమ్రింగెడుఢంగి ♦ నెరయుసమత్తుంగ, భంగసంఘంబులఁ ♦ బరగుదానిఁ
గూలంకషాటోప♦కుటిలలరగాహా, బడబాగ్నిఘోరమై ♦ పరిబలుడాని

గీ. నురుఘనధ్వనినుడుగక ♦ మెఱయుదాని, నాతతావర్తభీకర♦మైనదాని
నిబిడవర్షధారాపూర్ణ ♦ నిఖిలసింధు, భూరిజలసముల్సేధినం♦భోధిఁజేరి. 1773
భాస్కరరామాయణము, కిష్కిం. పద్య 760.

ఉ. శ్రీకరబృందమెంతయు న♦శీతమరీచిమరీచిజాలమై
తీర్కృతధాశిధర్యమయి ♦ తేజరిలన్ నిజధర్మమైన ర
త్నాకరభావమీజలధి♦యంబుజలోచన చూచితే కడుం
బాకటమై తనర్పఁ దన♦బాహ్యవిభాగమునందుఁ జూపెడున్. 1774

ఉ. ఓలలితాంగిచూడుకడు♦నొప్పెడునీరమునిండుగాఁగదా
గ్రోలి తిమిపర్వికాండము శి♦రోవివరంబున వెల్వరించును
ద్వేలపుటూర్ధ్వధారయల♦వేలుపుఁటేటిపయిం గుతూహల
శీలమరున్నదీవిభుఁడు ♦ చిమ్మెడుచిమ్మనఁగోర్విసీరనన్. 1775
కళాపూర్ణోదయము, ఆ 4 పద్య 193, 194.

సీ. ఈతనిగాంభీర్య ♦ మెట్టిదోకవ్వమై, తిరిగినమందర♦గిరియెఱుంగు
నీతనియౌదార్య ♦ మెట్టిదో యజరామ, రత్వంబుఁగనునుర♦ప్రతతియెఱుఁగు
నీతనిసంపత్తి ♦ యెట్టిదో సిరిఁగూడి, యిల్లరిక్కమున్నస♦ర్వేశుఁడెఱుఁగు
నీతనిప్రాభవం♦బెట్టిదోవజ్రిని, గణనసేయని నగె♦ఘుంబెఱుంగుఁ

గీ. గాక యీతని నొరులశ♦క్యంబెతెలియ, నప్పులెక్కువ భంగము♦ల్చెప్పఁదఱుచు
లోనిచిచ్చార్చఁగానోప♦లేనివాఁడు, నిక్కమని కొంద ఱాడినఁ ♦ దక్కువగునె.
వాసవదత్తాపరిణయము, వ. వీ. ఆ 4 పద్య 45.

సీ. అమృతస్వరూపత్వ♦మమరియుండియుఁదన్ను, భంగజీవనుఁడంచుఁ♦బల్కుకొదవ
ఘనసారసత్వసం♦కలితుఁడైఁ వెలసియు, జడవృత్తినలజడిఁ♦బడుకొఱంత
సర్వతోముఖవికా♦సస్ఫూర్తి పొగడొంది, యనుగబంధత్వమెం♦దినతెఱంగు
భువనోన్నతఖ్యాతిఁ ♦ బొంది లచ్చికిఁబుట్టు, చోటయ్యునడివడుఁ♦చుండువిధము

గీ. మదిని దలపోసి తలపోసి♦మాటిమాటి, కల్లెనిట్టూర్పునిగుడించు♦నటులచటుల
తరతరంగంబులెడనెడఁ ♦ దనరనొనరు, వారినిధిఁగాంచిరప్పుడ♦వ్వారలెదుట.
రఘురామచరిత్రము, పద్య 221.

నదీవర్ణనము.

మ. మహాస్రగ్ధర. ఘనులా రాజన్యసూను♦లగ్నిరెదురఁగృతా♦కాశగంగాపరిష్వం
గను రంగత్తుంగభంగం♦గలితజలవిహం♦గస్వదాశంభుసంగన్
మునిగేహోపాంతరంగన్ ♦ మురహరపదసం♦భూతపూతాంబుసంగన్
జనతాంహోభంగచంగన్ ♦ నగరనృపనుత ♦ స్వర్గ సోపానగంగన్. 1778

భాస్కరరామాయణము, బాల. పద్య 343.

ఉ. ముందటఁగాంచె నంత బుధ♦ముఖ్యుఁడు హల్లకహల్లపద్మని
వ్యందమరందపానవిల♦సన్మదభృంగజలత్తరంగమా
కందలవంగలుంగలతి♦కాచయసంగ మరాంగనాశ్రితా
నందితపుణ్యసంగయము♦నన్ భవభంగభాంగనస్మిలిన్. 1779

భాగవతము, స్క్రం. 3 పద్య 167.

ఉ. ఉన్నతరంగధామలలి♦తోభయపార్శ్వములన్ బ్రసన్నమై
యున్నది యబ్బిపాఱుఁగలి ♦ తాయతకంకణమాక్తికద్యుతి
చ్ఛన్నమృదుప్రవాహములు ♦ సాఁచి చిరాగతుఁబ్రాణనాయకుం
జెన్నగనిండుఁగౌఁగిటికిఁ♦జేర్చిచెలంగు మృగాడ్డికైవడిన్. 1780

శ్రీరంగమహాత్మ్యము, భైర. ఆ 1 పద్య 89.

ఉ. జీవనమెల్ల సత్కవిని♦మేవిత మాళయమెల్ల నచ్ఛతా
పావనతాగభీరతల♦పట్టు ప్రచారములెల్ల విశ్వధా
త్రీవలయత్రికాలఫల♦దేశికముల్ నవకంబులెల్ల ము
క్తావళిభ్రమాస్పదము ♦ లానదిపెంపు నుతింపశక్యమే. 1781

వసుచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 105.

ఉ. ఫేనసమూహముల్ రుచులఁ♦బెంపగుగొజ్జఁగిపుష్పగుంపులై
కానఁబడంగఁదుంపురులు ♦ గమ్మనిమల్లియలైతనర్పఁబెం
పానినసుస్థమిల్లవిరు♦లైవిలసిల్లఁగ నింపుపుట్టియో
పూనె హరుండులేనిగవ్వ♦పొందఁగడుందనునిమ్మహానదిన్. 1782

చిత్రభారతము, ఆ 4 పద్య 43.

సీ. ఉబ్బుబగ్గలుగబ్బి♦గుబ్బలుగాఁగ బి,త్తరమైనతరఁగలు ♦ తలలుగాఁగఁ
జాలగుతోఁగలము♦త్యాలపేరులుగాఁగ, మురువగువెలిదమ్మి ♦ మొగముగాఁగఁ

దోరంపుదామర♦తూండ్లుచేతులుగాఁగ, నలతేటిచాల్పునూఁ♦గారుగాఁగ
బలులోఁతునుడియెపొ♦క్కిలిగాఁగమిక్కిలి, కొమరైనచిందంబు ♦ పతికగాఁగఁ
గీ. గప్పగలనాఁచుగొప్పైన♦కొప్పుగాఁగ, మేఁతలిడినంచలిరునంక ♦ మూతిగఁబవ
రాణఁదులకించుపూఁదీఁగె♦వీణెఁగాఁగఁ,బలుకుఁబెలనాఁగయున్నబోలె♦నలరిమటియుఁ.

యయాతిచరిత్రము, ఆ 2.

సీ. బహుపుణ్యవితరణో♦ద్భటములుతటములు, శీతలోకనాకని♦శ్రేణివేణి
యీషణత్రయజయో♦న్మేషంబుభూషంబు, ప్రభమితాఖిలభక్త♦భయమురయము
దమితోపతాపసం♦తానంబు ఘనంబు, సంసారశమనపే♦శలముజలము
జ్ఞానదాతపుప్రప♦సంగముల్ భంగముల్, భుకమోక్షలక్ష్మిన♦గ్లనుగ్లనుగ్లు
ఆ. శంఖములకుఁబొండు♦జలజకుట్మలములు, మహితపర్వమునకు ♦ మధుపసమితి
పీతవసనమునకుఁ ♦ బృథుపరాగంబునై, మీఁతవెలయు నీక ♦ వేరకన్య. 1784

పరమయోగివిలాసము, ఆ 2 పద్య 96.

సీ. వికసించునెత్తమ్మి ♦ విరిమోము బాగుగాఁ, గలువలుకన్నుల ♦ చెలువుగాఁగఁ
గప్పుమీఁతినానాఁచు ♦ విప్పుపెన్నెఱులుగా, జక్కవల్గుబ్బల ♦ నిక్కుగాఁగఁ
బుప్పొడినెమ్మేన♦బూయకుంకుమగాఁగఁ, దెల్లనితేరలుకు♦చ్చెల్లుగాఁగ
బెఱుకుబేడిసలుచూ♦పులమిటారంబుగా, జవ్వాడునురుగు లే♦నవ్వగాఁగ
గీ. బహుళవిహారపయమధుపానమత్త, కలకలాయిత మధురవా♦క్యములుగాఁగ
మగనికాఁగిలియాపించి ♦ మగుపవచ్చు, తీయఁగనుపించిమించేఁ గా♦వేరియఱుడు.

శ్రీరంగమాహాత్మ్యము, క.వ. ఆ 2.

సీ. కమనీయతెఱకన్న♦పమలుమీఁగాళ్లుగా, సైకతస్థలికటి♦స్థలముగాఁగ
భానురాపర్తక♦భ్రమమదినాభిగా, వరరోకమఱుకుచ♦వ్యయముగాఁగ
విదితశంఖములయొ♦ప్పిదమకంఠంబుగా, నొగిపద్మములాంపు♦మొగముగాఁగఁ
దఱుకుబేడిసనీలం♦ధపళి నేత్రములుగా, నవకపూఁ♦ఘనంబు ♦ నవ్వ గాఁగ
గీ. ఘనతతనయుంచుపుణ్యముల్ ♦ల్లలుగునంచు,వీచికాహస్తములుసాఁచి♦వేడ్కఁబిలుచు
మేటికామినివిధమున ♦ మెలఁగుచున్న, సప్తగోదావరిని గాంచె ♦ శంబరారి.

ధనాభిరామము, ఆ 2.

సీ. కంజాతవిమతశే♦ఖరజటాకోటీర, కాచేరవారిజా♦కరమరాళి
ప్రకృతికైతవగవీ♦భరితశివాలయ, క్షితిధరోధక్షీర♦క్షీరలహరి
కపిలకోపజ్వర♦గ్లపితసాగరసము,ద్ధృతనవ్యదివ్యోప♦ధీమతల్లి
జాతిమజ్జనకుజ్జ♦నాతిపాతకజాత, దర్దురీసంమోహ♦దండకూకి

గీ. ఆహరిద్వారవార్ధిపర్యంతచార, జటిహితనిమిత్తవిధికృతస్పటికరథ్య
యుగునిది శరణ్యకృష్ణవేణ్యాదిసింధు, జలజదృగ్జాలమూర్ధన్యజహ్నుకన్య. 1787

చంపూరామాయణము, ఆ 4 పద్య 69.

సీ. పతతభూభృల్లేవసలుపునర్థాపేక్ష, గలుగుహేలావతీగతిఁదనర్చి
తతకబంధమ్మూర్తిఁ దనరారు రామసం,గ్రామభీమస్థలికరణినలరి
వేళాభివృద్ధిగాపంచువాసరముఖ, లక్ష్మీవిలాసలీలలఁజెలంగి
ముఖభంగవిభ్రమంబులుగాంచు నతిథర, కృద్ధవృద్ధాంగనరీతిమెఱసి
గీ. విమలకమలాంతరభ్రమద్భృమరమధుర, ఝంక్రియాగీతతానసంజననహేతు
భూతతటరుహకీచకోద్భూతశీత, పవనగతిఁబొల్చుసారస్వత్పృథువధూటి. 1788

వాసవదత్తాపరిణయము, వ. వీ. ఆ 2 పద్య 8.

సీ. ఆలోలకల్లోలజాలదివ్యామృత, సీకరాచ్ఛాదిత శీనభంబు
తటసముత్కీర్ణసంతానాగశీతల,చ్ఛాయాశ్రయానేక జనకులంబు
గంభీరకుముదపుష్కరసౌరభాగత, బంభరఝంకార గుంభనంబు
నవామృణాళచ్ఛేదనవ్యాజవిభ్రమ, కలహంసమిథునవాక్కలకలంబు
గీ. విమలసైకతవేదికాసముదయంబు, సక్తశైవాలజంభాల సంకులంబు
గౌతమీనామధేయపరికాశీతంబు, గంగ గనుపట్టె నధికమోతుప్రదంబు. 1789

యాజ్ఞవల్క్యచరిత్రము, ఆ 3.

ఉ. క్షోణిప యాతఁడక్కుధరకూటశిఖాంతరమందు గాంచె న
క్షీణజలోచ్చలన్మదజశీకరబంధురసింధురార్భక
శ్రేణిని హంసకోకబకచిత్రితరమ్యవిశాలసైకత
శ్రోణిని దీర్ఘవేణిని బశుప్రభురాణిని గృష్ణవేణినిన్. 1790

ఆనందనుందరీచాతుర్యవిలాసము, ఆ 2.

సీ. ఏపుణ్యనదిపీచికాపరంపరసాగ,రస్వర్గసోపాన రాజియయ్యె
నేపావనతరంగిణీపయోఝర మిందు,ధరునిచేనొఁదలఁ బాల్వఁబడియె
నేపవిత్రతరామరూపగాంబులవంబు, సోఁకినంతన యఘస్తోమమణఁగు
నేపరిశుద్ధాహినిముజ్జగంబులఁ, దరియింపఁజాల్కొని తనరుచుండె
గీ. నట్టియమునాసరస్వతీయమళసంగ, రంగదనుపమభూరితరంగపద్మ
రంగనటనానుషంగసారంగతుంగ, గంగనాతండుముదమెనఁగంగఁగనియె.1791

బలరామశ్రేత్రిమాహాత్మ్యము, ఆ 2.

శా. ఆవర్తోపమనాభియై కమలయై ♦ యుబ్జస్ఫురద్దేహయై
శీవిజ్ఞానసమగ్రయై కలుషరా♦జీవార్తిజిజ్యోత్స్నయై
యూనైరించికిభార్యయై తలఁపఁబ్ర♦త్యక్షంపువాగ్దేవియై
యేవిశ్వేశ్వరియొప్పఁ గృష్ణ ధరలో ♦ నేఁగొల్తుఁదద్వాహినిన్. 1792

కృష్ణామాహాత్మ్యము, ఆ 1 పద్య 301.

సీ. తటమూఢకుటవార♦చటులాళిపటలాఖ్య, నటజాలగానము♦త్కటముగాఁగఁ
గమనీయవిమలాబ్జ♦గమనాధ్వతమహంస, రమణీవిరావము ♦ త్కృమముగాఁగ
లహరీచరహితా♦ప్తి ♦ సహసోద్ధబహుచక్రి, మహిళానినాదమా♦గ్రహముగాఁగ
నిరతోదకరతా♦గ్ర♦సరరామతరుణప్ల, వరవప్రపంచము♦త్తరముగాఁగ

గీ. నలికిచూచుచునికది♦న్నెలఁజరించు, మానిమాణవులొప్పవి♦ప్పైనదాని
గౌతమీనదిఁగాంచి తే♦కమలముకుల, సదృశవక్షోరుహద్వయీ ♦ సన్నుతాంగి.

సర్వకామదాపరిణయము, ఆ 2.

నదీనామవిశేషములు.

సీసమాలిక. గంగ సరస్వతి ♦ కాళింది గౌతమి, చిత్రోత్పల విశాల ♦ శీత చంద్ర
భాగ కావేరి వి♦పాశి సితాలక, శీతలవాహిని ♦ సింధు సరయు
గిరి విరావతి గండ♦కి దశార్ణ కృష్ణవే,ణిక శంఖమాల దే♦విక తృణఘ్ని
బహుళ విశాఖిని ♦ బ్రహ్మభాగనురస,వాలుకావాహిని ♦ వర్ధమాన
శోకావధూత పి♦నాకినీబుధుతామ్ర, పర్ణివలనితామ్ర♦పతి విత్రయి
నర్మదబాహుక ♦ నందచిత్రిత యుత్ప,లావతి కపిల మా♦ల్యవతి త్రిదివ
లక్ష్మణ హరిణి క♦లాంగలిని త్రిసామ, ద్యుమతి కుముద్వతి ♦ తుంగభద్ర
ఋషితజితోచగ ♦ బుజ్వభద్ర పునంది, భృగువరగండకి ♦ భీమరథి మ
హాజలగోమతి♦హంసావతీశ్వర, గండకసరిగండ♦క శతభద్ర
బ్రహ్మగండికనీల ♦ పద్మావతీశావ,తి హిరణ్యశాఖావ♦తి హిమక్రాంచ
హరితలమానస ♦ హంసకంబు నుమేఘ, సౌభద్ర కౌశికి ♦ చక్రధార
శ్యామమహోత్కట♦సోమమహావక్త్ర, శౌక్లి పాశావతి ♦ చంద్రమత్త

పంచగం ధ్యరుణప్ర♦భాంజని వలరవ, వజ్రవాలుకశూక ♦ వరుణవక్త్రి
పంచమహామాయి ♦ ఫల్గుణినురకర్త్రి, షధనుష్మతి వితస్త ♦ చంద్రవక్త్రి
స్కంధావతి సమూల ♦ చతుకదంబక, పుండరీకపయోష్ణి ♦ భూతపాద
కూటవైఖుయుఁజితి♦కూటవేదవతిన,క్రవతి వేగవతి వే♦తవతి గర్భ
వతి యిందినందియుఁ ♦ గృతమాలకృష్ణపా,దజయంతవందశా♦త్రాఖ్యకు క్తి
మతిహరిధృతినువ♦ర్ణతటీమణిప్రభా,ప్లక్ష కుజల పిప్ప♦ల శుచిసింధు
వర్ణకాశ్యపి మణి♦కర్ణిక మందాకి,ని మలప్రహారి సా♦నుమతి క్షీర
కామోదకీ సఖీ♦మోదితకరతాల, వేదతయి మయూఖ ♦ విలయవిదిత
భవనాశనియుసర్వ ♦ పాపహకటికటీ, పోదవేదస్మజం♦బూరకుంభ
కరణిత్రిసంధ్యయు♦గాయత్రిబుషికుల్య, ప్రభవిష్ణువుకూట ♦ రత్నకృష్ణ
తోయపాపఘ్ని వి♦ద్యుతదోర్గ్యసర్వదా, వైర్ణదృష్టిద్యుతి ♦ వందవార
శీఘ్రోదయుఁబ్రణీత♦చెయ్యేరుగుండ్లక,మ్మయుఁగుండమొదలుగా♦మహీఁదనర్చు

గీ. పుణ్యకూలంకసాబ్రుంది♦ముల నమంద, వికసదరవిందగంధిల ♦ విమలకమల
రుచురరవంబుల నురుభక్తి ♦ జలకమాడి, సకలదానాదిసత్క్రియల్ ♦ సలిపెనంత.

హంసవింశతి, ఆ 4 పద్య 205.

ఆ. శర్మ కృష్ణవేణి ♦ నర్మద గౌతమి, గంగ పెన్నయలక ♦ తుంగభదరి
సవ్యతనయయమున ♦ సప్తగోదావరీ,తీరముల మునింగి ♦ తిని పెలంది. 1795

సత్యభామాపరిణయము, ఆ 2 పద్య 49.

సంగీతము.

సీ. అమృతంపుసోనపై ♦ నడరినశ్లోపాట, చెన్నున మోరళ్లీఁ ♦ జివుళులూత్తే
మారుతాహతిపేర ♦ క్రాఁకులు దలయూఁపఁ, దొడఁగె మరందమా♦ఘుర్యమునకు
నింపులగనియైన ♦ యీరాగరసముదీఁగలకుఁ గోరకపుల♦కముల నోసఁగె
పెలయేరులకునళి♦ జలములుదొరఁగించె, గిరులునుమంజుల ♦ గీతిఁగరఁగె

ఆ. ననినఁబోలుఁబొసఁగు♦నగుఁ దగు ననఁగ స,చేతనంబులెల్లఁ ♦ జిత్రరూపు
లట్లుసోగినిలువ ♦ నంగనయొక్కతి, పాడఁగల మనోజ♦భంగు లలర.

నృసింహపురాణము, ఆ 2 పద్య 83.

క. లేనియమునుగో యమృతపు, వానయొ పుండ్రేక్షురసమొ ♦ వట్లోడిన పె
ల్లో నాఁ బుంబురునారద, గానరసం బభవునోల♦గంబునఁ బర్వెన్. 1797
నన్నెచోడ కుమారసంభవము, ఆ 9 పద్య 235.

సీ. ప్రాఫితో సరిగమ♦పధనిస్వరంబుల, ప్రతినియతశ్రుతి ♦ క్రమముతీఁగి
రాగభేదములప♦ర్జములఁ దొలంగించి, లయతాళశుద్ధిసెం♦తయుఁదలిర్ప
గాత్రవిశేషమూ♦ర్ఛనలేర్పడఁగమంద్ర, మధ్యమతారసా♦మగ్రిదనర
ధాతుమాతువులుగీ♦తప్రబంధములందు, నసమానలీలమై ♦ నతిశయిల్లఁ
సీ. దోరమగుఁజేగ్రిమరసమునఁ ♦ దోఁచితోఁచి, పీనులకునింపుఁజలునయము♦విన్నరిల్ల
నాకరణిఁదనకాంత యం♦దేకగతుల, నాత్మగుణగానమటునేయ ♦ నచ్యుతుండు.
కళాపూర్ణోదయము, ఆ 2 పద్య 33.

సీ. బహువిధాలంకార ♦ పర్యస్తిచిత్తముల్, గరఁగించుటను వార♦కాంతఁబోలి
పటుతరాలాపసం♦బంధపరిబంధని,ర్వహణనై ఖరిఁగవి ♦ చాణిఁబోలి
మహితాంగరాగసం♦పత్తిగ్రిమన్ఘార్తి, బహుళమైనృపునిపై ♦ భవముఁబోలి
వరతారకాంతర♦న్ధరితనావపౌర్ణిఁ, బగిమహాయోగికృ♦త్యంబుఁబోలి
గీ. చెండియుభుజంగమోహనో♦ద్వేలరక్తి, జాలమాధుర్యగతిమించి ♦ రాలువేలయ
పారవశ్యైకహేతువై ♦ పవనసూను, మానితానూనవల్లకీ♦గాన మమరె. 1799
సమీరకుమారవిజయము, ఆ 6 పద్య 209.

గీ. సరసనై ఖరిషడ్జమ♦స్వరసరాగ, సరణిఁ బాడిన మది భయ ♦ సంభ్రమములు
గలిగిభ్రమసెందుఁబున్నాగ♦గణములెల్ల, న్యాయమునసప్పడరయన♦న్యాయమయ్యెఁ.

సీ. సరససారంగాతి ♦ శయనిరూఢిఁదనర్చెఁ, బున్నాగనై భవ♦స్ఫూర్తి నలరె
రమణీయరూపవ♦రాళిసంగతిమించె, శంకరాభరణసౌ♦ష్ఠవముఁజూపె
గరిమకళ్యాణనై♦ఖరులుగానఁగనయ్యె, ఘనమేఘరంజని ♦ కీర్తిత నమరె
మంజులశ్రీరాగ ♦ మంజరిసిరులబ్బె, హితజగన్మోహనా♦కృతినపహించెఁ
గీ. గలికిదృఙ్నాభిచూర్ణకుం♦తలవిలాస, రోమరేఖాపథనకుచ♦స్తోమకుచవి
లాసమహిమాతిశయముల ♦ లలితగీత, కృతకవిద్యాధిదేవతా ♦ కృతినటించెఁ.
యామినీపూర్ణతిలకావిలాసము, ఆ 2.

మ. అనురాగాంకురకందమై కృతమనో♦బ్జానందమై వాఁఖరీ
ఘనసం♦పత్పరిణింది తామృతఝరీ ♦ కల్పప్రసూనాళి సూ

తనసంజాతమరందమై శ్రుతిపుటాంతఃప్రీణనామందమై
దనరున్ మంజులగాన మెవ్వరిది యుం♦త్సాహంబుపుట్టున్వినన్. 1802
నుమనోమనోభిరంజనము, ఉల్లాస. 1 పద్య 101.

రాగవిశేషములు.

:o:

సీ. భైరవి మాళవి ♦ బంగాళ హిందోళ, రాజమంజరియు శ్రీ♦రాగగౌళ
భూపాళ లెన్మిది ♦ పురుషరాగంబులు, దేశాక్షీ ఘూర్జరి ♦ దేశితోడి
దేవక్రి యాందోళి ♦ దేవగాంధారియు, గౌళ గుండక్రియా♦హారిసలలి
త బిలాహరికురంజి ♦ ధన్యాశి పూర్ణగౌ,ళి వరాళి నాట భి♦ల్లాతికి మిల
గీ. హరులు సారంగరామకీ♦యలు ననంగ, గన్నడయనంగ మంగళ♦కాశికియున
వెలయు నారాయణియుఁజతు♦ర్వింశతివిధ,ములనుదనరారుస్త్రీరాగ♦ములనుమతీయు.
సీ. కాంభోజి కేదార♦గౌళ శోకవరాళి, పున్నాగ గుమ్మకాం♦భోజి శంక
రాభరణము మేఘు♦రంజి తోడి వరాళి,నాడనామకీయ ♦ నాట రీతి
గౌళ రామక్రియ ♦ మేళరామక్రియ, గౌళనారాయణ ♦ గౌళ మధ్య
మావతియు ముఖారి ♦ మలహరి సామంత, పంతువరాళియు ♦ బాళిరాగ
గీ. చెంచుమలహరి దేశాక్షి ♦ శ్రీవరాళి, మాళవియుఁబాండిసింధురా♦మక్రియయువ
సంత సామంతభుష్ఠవ♦సంత గుజ్జ, రియును హేజిజ్జ్వనీలాంఛ♦రియు ననంగ. 1804
గీ. పాసఁగ ముప్పదిరెండున♦పుంసకములు, మాళవక్రియనంగను ♦ మలహరి యన
దేవమలహరి రేగుప్తి ♦ దిరముకుంద, మలహరన సైదుమిత్రలీ ♦ మర్మ్మరసి.1805
హంసవింశతి, ఆ 5 పద్య 123, 124, 125.

వీణలనామములు—వీణ.

:o:

ద్విపద. రావణహస్తంబు ♦ బ్రహ్మవీణయును, లావణ్యవీణ కై♦లాసవీణయును
యాకాశవీణ ని♦నాకవీణయు వి,వేకంపసారంగ ♦ వీణయుఁ గూర్మ

వీణయు స్వాయుంభు ♦ వీణయు గౌరి, వీణయుఁ గిన్నర ♦ వీణయు జనక
యనునవి మొదలుగా ♦ నందులోమున్ను, ధ్వనియించినట్టియా ♦ దండియడిగిచి.
బసవపురాణము, పా. సో. ఆ 4.

సీ. తళుకునీలపుదట్ట♦ములువోలెనీడలు, గానంగఁదగుగుబ్బ♦కాయ లమర
రతనాలపూసల ♦ రాజిల్లెడుసిరాజి, పగడంపుమెట్టుల ♦ జిగిదొలంకఁ
బ్రియురాగలతాంకు♦రములుబ్రాఁకినలీల, మెఱుఁగారుతంత్రులు ♦ మాటుచూప
ఘుమఘుమధ్వనినించు ♦ కొర్విన్వినయపరంజి, కళుకులయనుసుల♦యొళుకుదనర
గీ. జీవరత్నంపు మేరువు ♦ చికిలికెంపు, బిరడలు గరుడపచ్చల ♦ కరివెజీని
వాత్రితహొంబట్టుగవిసిన ♦ రాఁదనరు,వీణెయొకయింతినిల్పెన ♦వెలఁదియొయ్యెట.
వాల్మీకిచరిత్రము, ఆ 3.

వీణావాద్యము.

సీ. తనితంబాభోగ ♦ ఫలశోణాంశుకములోని, యంగదట్టపుఁగాంతి♦రంగుచలన
శశికాంతమణిపీఠి ♦ జాజునాఁగఁగాయ, లుత్తుంగకుచపాళి ♦ నగ్నమిల్లఁ
దరుణాంగుళీధూత ♦ తంత్రిస్వనంబుతో, జిలిబిలిపాటము♦ర్దులనటింప
నాలాపగతిఁజొక్కి♦యరమోడ్పుగనుదోయి, రతిపారవశ్యపి♦ధ్రిమముఁదెలుపఁ
గీ. బ్రౌఢిఁబలికించుగీలప్రి♦బంధములకుఁ, గమ్రికరపంకరుహరత్న♦కటకరుణయు
ణధ్వనిన్మూర్ఛి తాళమా♦నములుగొలుప, నింపుచుఁకొత్త వీణావా♦యింపుచుండి.
మనుచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 27.

సీ. వలుదగుబ్బలుపరిసే♦పకవృత్తిఁ దగుగుబ్బ, కాయలకపరంజిఁ ♦ చాయ లొసఁగ
లలితాంగుళీదళం♦బులుసమేళము లైన, సారెలపైఁగ ♦ సంపద లీడఁ
బాణికంకణయుతుల్ ♦ ప్రాణానుబంధంబు, గలతాళగతికను ♦ గ్రహములీన
నాలాపభంగియ♦త్యక్తసంవాది స,మస్వరంబులకు గ్రి♦మంబు లునుపఁ
గీ. బ్రియురతానామృతములమూ♦ర్ఛనలచే న,చేతనంబులు చేతన ♦ రీతిఁ దనరఁ
జేతనంబు లచేతన ♦ భాతినొనర, వీణవాయించు నొకయలి♦వేణిఁగంటి. 1809
పనుచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 30.

సీ. తతకాంతికుముదబాంధవకాంతమణిగణం,బులసాంద్రవిమలాంబు♦వులుజనింప
వనసీమసంచర♦స్వరమరుత్కామినీ, వితతులునిశ్చలా ♦ కృతులుగాఁగ
శయకంకణోత్పన్న ♦ ఝణఝణారావంబు, తాళమానంబుపై ♦ తనరుచుండ
సకలభూజోల్లస♦ద్ధారికాకురపికా, ఘులపసం♦గోష్ఠమై ♦ చెలఁగుచుండ

గీ. సారిసరిగమపధనిసం♦జ్ఞాస్వరముల, కలితలలితాపరూపరా♦గములనెల్ల
వెలయనాలాపములసల్పి ♦ చెలులచెంత, నెలమిఁగొలువంగవీణావా♦యింపుచుండె.

రంభావలకూబరవిలాసము, ఆ 3.

సీ. కొవ్వాఁడికొనగోళ్లఁ ♦ గ్రుచ్చి తంత్రులుమీటు, నందంబు మదిజల్లు♦మని కలంప
మురిపెంబుగాఁబబ్బు- ♦ ముద్దు వెలుంగున, కల్లనఁగోయిల ♦ లరుగుడేర
సారములుకలిపించి ♦ సాగసుగాఁ బలికించు, వింతకు తాలెల్ల♦నెసఁ గరంగ
హొయ్యలుగాఁచాడెడు ♦ నొఅపైనపాటపఁ, జేసుసమోదులు ♦ చినుకు వెట్టఁ

గీ. దానుసెవ్వడిఁగవ్వడి ♦ పైనిమున్న, నుగాచిన లేటసాటను ♦ గూర్మి మీఅ
వీణెమీఁదను భోయిగా ♦ వెలఁదిమిన్న, వింతగాఁబాడఁ బొచ్చెను ♦ వీను లలర.

రసికజనమనోరంజనము, ఆ 3 పద్య 43.

మృదంగవాద్యము.

స్రగ్విణి. ఆకీర్తివచ్చిన♦యల్లమప్రభువు, గారిమద్దెలయూరు ♦ ఫలకంబునందు
సంధించి బంధించి♦నసప్తతాళముల, బంధురగతులుత♦ప్పకయుండశ్రుతులు
తూడంగఁ గుడిచేతఁ ♦ గొట్టుముద్దు, తూడుదాపటికంటఁ ♦ గూడనొత్తించి
పరిపాటిగాఁబెమ్మె ♦ పైఁదాతఁబొడిచి, కరవేగమునవాద్య ♦ కౌశల్యమెసఁగ
నఁదికోళ్వురుగట్లు ♦ నాల్గుచందంబులను, బొందుగాఁగ బ్రమాణ♦ములు వినుపించె.

పర్వతలింగలీల, పి. బ. ఆ 1 గతి 4.

సీ. తత్తరికొడుగుదాం♦తరికిటిదొడుగుదాం,దొడుతకతకతక♦తోంథిమికిటి
థిక్కతోంధిమిధిమి♦తక్కుఝుంతరికిణ్ణ, ధింధిమద్ధిమిథిమ♦ద్ధేయటంచు
సరవినేకోత్తర ♦ శతతాళగరిమయు, నూళాదిభేదవి♦స్ఫూర్తియుఁదగఁ
బ్రస్తారతావ్యాప్తి ♦ ప్రారీణతలుమీఱఁ, జక్కఁనిప్రాబంధ ♦ సరణులల్లర

గీ. నుర్వరకంబులు మోయించి ♦ మతిదయువేణు, వాద్యవిద్యావిశేషంబు♦వలులుచుండ
గానములుచేసిరపుడేక♦కాలమునసె, వెలసెబుతుషట్క-సన్నిధి ♦ విరిళగతిని.
కిరాతార్జునీయము, ఆ 3 పద్య 83.

నృత్యము—అభినయము.

:o:

కీ. శృంగారమేపార♦నంగవల్లికయందు, గీతసామగ్రియం♦గీకరించి
కరితలామలకంబు♦గాఁ గరాంబుజములు, నగ్నమాద్యంతంబు ♦ నభినయించి
భావింపనరుదైన♦భావమర్మంబులు, మెఱుఁగుఁజూపులలోన ♦ మేళవించి
తాళమానములతోఁ ♦ చాళనిర్ణయలీల, జరణపల్లవముల ♦ సంగ్రహించి
గీ. యఖిలమునుమెచ్చఁ బర్యత్యఁ ♦ మైనయట్టి, నాట్యవిద్యాధిదేవత♦నాఁదనర్చి
భరతశాస్త్రమర్మజ్ఞతా♦పాఢిమెఱసె, నూర్వశీకాంత వేల్పుచే♦రోలగమున.
విక్రమార్క-చరిత్రము, ఆ 2 పద్య 91.

చ. చెనుకకుమొగ్గవాలి కడు♦విన్నను వొప్పఁగఁ దొట్టి నీళ్ళలో
మునిఁగి తఁచంతెగస్నమసు ♦ ముంగర ముక్కు-సఁగ్రుచ్చికొందు లే
చెనురసనాపరీవాళమున ♦ శిక్షగ్రిము గుర్చెను నల్లపూసవే
రనుపమలీల నిప్పడు చు♦పాయము లిట్టివి యెట్లునేర్చెనో. 1815
కీర్తిదాభిరామము, పద్య 146.

కీ. సప్యగూస్తంబర్థ ♦ చందాభినయముతోఁ. గౌనంటికటితటిఁ ♦ గదియఁజేర్చి
కొనగోళ్ళనుదుటఁగ్రఁమ్మినపెఁజెమటమాటి, మాటికిఁదిగిచిపో♦నీటికొనుచుఁ
జనుకట్టువిప్పఁజు♦ట్టునుఘనస్తనకాంతి, చల్లించియుగ్రుపై ♦ చెల్లివిరియఁ
గోపఘూర్ణితమైన ♦ కొప్రమనాగముపోలె, నలఁతినిట్టూర్పునం♦ధ్రందనిగుడ
గీ. నలసవలితంబులైన క♦టాక్షవీక్ష,ణాంచలంబులు యువనైక్య ♦ కంచుకములు
చించి చీకాకుపఱచి వి♦సంచుఁజేసె, రామ నర్తనకేళీవి♦రామవేళ. 1816
వైజయంతీవిలాసము, ఆ 1 పద్య 91.

కీ. అర్ధాభినయవేళ ♦ నంగరేఖారూఢి, గల్లకెల్లవిజాతి ♦ గానికోపు
కడుకట్టలెరుఁగుత్త♦కారగౌరవముకై, మెరయుగ్గడించుచో♦ ముద్దుపలుకు

లయగయికొనుకోటి ♦ లాస్యహావపౌష్కి, యాదిగూడినకోటి ♦ యందగింపు
జతియెత్తికోలుచో ♦ జలగిన్నపాదలిక, తీరుమానముచోటి ♦ తేటసొలపు
గీ. కాంతుడగనువారినీరుగాఁ ♦ గరచివైచె, నున్నయన్నాట్యపాటవం♦బుండనిమ్ము
పాటలామోదయొకపాటఁ♦బాడఁబాడ,మాటకమ్మరిమ్రోటుమాన్ ♦తేటలొత్తె.

సీ. చరణానుచితవాద్య♦మురజిసెజ్జుగఁజూచు, వాల్చూపుమరుతూఁపు ♦ వాఁడిదిద్దఁ
దెత్తెయ్యటంచు ఛా♦త్రికిఁజూపు పదఘాత, మెంతసైపికుఁడైన♦నెదకుఁగోరఁ
బదవాక్యపృహ్వర్ష ♦ భాహాభినయలీలఁ, దముఁబిల్చుటయెకాఁగఁ♦గమనులెంచఁ
గదలెనో గదలదో ♦ సుదతిపుటాలమే, నవురంచుఁబ్రజచూడ్కి♦కాఁగిలింపఁ
గీ. జేటికాశయధాటికా♦ఛేదగణిత, లలితతాళాపసాన్లో♦లత్కపోల
ఘర్మజలకణా♦ళంకర్య♦కలనకొప్ప, నతనుఁడత్తన్వినృత్తాన్వి♦తతఁజెలంగె. 1818

బహులాశ్వచరిత్రము, ఆ 5.

సీ. సంయుతాసంయుత ♦ సంజీవహస్తముల్, పదుమూఁడునొకయిరు♦వదియునాల్గు
త్రింశద్గణంబున ♦ నృత్తహస్తంబులు, నైదువక్రంబులు ♦ నైదుఘటలు
స్కంధంబులాయును ♦ గంధరల్తోమ్మిది, జానుఫలేడు పా♦ర్శ్వంబు లేడు
నుత్తమాంగంబులే♦కోనవింశతిదశ, బాహుల్త్రికుక్షులుఁ ♦ బదము లాఱు
గీ. స్థాయిదృష్టులెనిమిది సం♦చారిభావ, దృష్టులిరువది రసదృష్టు♦లెనిమిదియును
బొంకముగఁజూపివింతకో♦పులు నెలంగి, నాడఁగలిగినఁగలహించఁ ♦ బాడినీకు.

వాల్మీకిచరిత్రము, ఆ 3.

క. రాణంగురుజులుశతముఖ, బాణంబులు మఱియుఁ జక్రి♦బాణంబులుఁ దే
ల్చాబాణములు గాల్చభోగము, గాణలునాట్యంబుసలుపఁ♦గాహోయలారన్. 1820

కవిజనచకోరచంద్రోదయము, ఆ 4 పద్య 209.

సీ. భారుడంబును శుద్ధ♦పద్ధతిబహురూప, లక్షణంబులుపండ♦లాస్యములును
బెక్కుణపద్ధతి ♦ పేరణాపద్ధతి, కుండలీవృత్తంబు ♦ భాండికంబు
రాసకాఖ్యము నాట♦రాసకంబును చిత్ర, పద్ధతియును దేశ్య♦పద్ధతియును
జర్చరీకందుక♦చానరిలోలాట,ములు నాఁగఁదగుపేళ్లఁ ♦ గలుగునట్టి
గీ. షోడశంబగునృత్తంబు♦చొరవలెఱిఁగి, సరవిఁజంచుపుటంబును♦జాంపుటమును
ధ్రువము మధ్యము రూపక♦త్రిపుట జంపె, యేకతాళాటతాళాదు♦లెల్ల నెఱిఁగి.

హంసవింశతి, ఆ 5 పద్య 122.

సీ. అన్యోన్యహస్తదం♦డావృత్తులైనఁగనొం, డొరులసామ్యక్ష్యంబు ♦ లొందియొంది
యీవలావలవచ్చి ♦ యితరేక్షణముద్రల్ల, నిచ్చినసెలవుల ♦ నిలిచి నిలిచి
కంకణమంజీర ♦ కాంచికల్ ప్రోయ స,వ్యాపసవ్యస్థూర్తి ♦ చూపి చూపి
తాళపాద్యరచాను♦కూలంబుగామంద, దృతమృదుగతులను ♦ దిరిగి తిరిగి
గీ. యనుపమరసోదయంబున ♦ నభినవాతి, చిత్రవర్తనభంగుల ♦ జెలఁగి చెలఁగి
విడివడినమన్మథోన్మద♦ద్విరదములన, సఖులుహల్లీసకములల్ప ♦ సంతసిల్లి. 1822

ఉత్తరరామాయణము, ఆ 6 పద్య 140.

సీ. అలఁదినబోనంపు♦బోలపంబుచే ధిమిం,ధిమిశబ్ద మెలయుమ♦ద్దెలరవంబు
ఝంగుఝంగునఁబ్రోయు♦తాంస్యతాళధ్వనుల్, కలమంజులవిపంచి♦కావిశేష
కాకలీకలనంబు♦లేకలీలగనెంచఁ, గలయుపాంగక్రుతిఁ ♦ గలసి మెలసి
కంకణక్వణక్వణుల్ ♦ కాంచికా క్వణక్వణుల్, గజ్జెలఘళిఘళుల్ ♦గడలుకొనఁగ
గీ. నాగవాసంబుమోసల ♦ నాగవాస, నాకవాసవిలాసిను♦ల్నాఁగ వాసి
సరసలాస్యంబురసములా♦స్యములఁదోఁప, నెఱపనరపాలపర్యుండు♦నిరుపమముగ.

రామరాయవిలాసము, ఆ 8 పద్య 181.

గద్య.

శ్రీ పరమేశ్వర కరుణాకటాక్షలబ్ధ సుకవితావిలసిత
చరణజకులసంజనిత, దా స రి కొండయాఖ్య
సుజనసుత, వేంకాపురప్రభుపోషిత, సకలజన
విధేయ, లక్ష్మణనామధేయ సంకలితం
బైన వర్ణనరత్నాకరమునందు
ప్రథమభాగము
సంపూర్ణము.

V. M. R. Press.

శ్రీ

పరమేశ్వరాయనమః

వర్ణనరత్నాకరము

ద్వితీయభాగము.

:o:

ప్రకీర్ణకములు.

పరతత్త్వస్తుతి.

యన గౌరీ నాఁబరగు ♦ చెల్వకుఁ జిత్తము వల్లవింప భే
దార్థియతమూర్తియై హరిహరంబగురూపముఁ దాల్చి విష్ణుమా
హాయ నమశ్శివాయ యని ♦ పల్కఁడు భక్తజనంబు నైదిక
ధ్యాయత కిచ్చ మెచ్చు పరతత్త్వముఁగొల్చెద నిష్టసిద్ధికిన్. 1824

భారతము, విరాటపర్వము. ఆ 1 పద్య 1.

విష్ణుస్తుతి

ఉ. వీంగునపారసత్త్వగుణ ♦ విస్ఫురణం బరమేశ్వతోరువా
మాంగమునందు మున్నుదయ♦మై నియమస్థితిఁ గొల్చి తద్దయుం
లోంగొని వేర్మితో నఖిల♦లోకములుం దగఁ గాచు చున్నవే
దాంగు ననంతు విష్ణుఁ గమ♦లూధ్రిపుసంస్తుతిఁదేలి సమ్మతిన్. 1825

నన్నెచోడ. కుమారసంభవము, ఆ 1 పద్య 4.

సీ. పన్నగంబులరాజు ♦ పగవాఁడుఁగూడి నీ,శయనంబుఁ బయనంబు ♦ సంతరింప
దుగ్ధవారాశికూఁ♦తురు వాలుఁ గూడి నీ, శరణంబుఁ జరణంబు ♦ సపదరింపఁ
దామరపగవాఁడు ♦ డయితుండుఁ గూడి నీ, బడిచూపుఁ గుడిచూపుఁ♦బరికరింపఁ
జందురుచెలికాఁడు ♦ సైదోడుఁ గూడి నీ, యుల్లంబు మెల్లంబు ♦ సుపచరింపఁ
గీ. గంపమానమనోధ్యాన ♦ గతులుఁగూన, కేకతంబున్న మునులకు ♦ నేకతంబు
లేక పొడగానవచ్చు నీ ♦ లీల గాన, నన్యులేనాఁటి ధన్యులే ♦ యంబుజాక్ష.1826

ఉత్తరహరివంశము, ఆ 1 పద్య 119.

సీ. తొమ్మండుగిరికొడుకులఁ ♦ దొలివేలుపులఁ జేయఁ,బొడమించునేదేవు♦బొడ్డుఁడమ్మ
మూఁడుత్రోవలఁబాటి ♦ మున్నేటిగరితగా, బరగు నేదేవుని ♦ పాదతటిని
పండెండ్రిందురూపులై ♦ పగలింటిరాజుగా, వలఁతి యేదేవుని ♦ వలనికన్ను
వేయిమానికపుది♦వ్వెలతోడఁ బడగలు, మ్రొక్కు నేదేవుని ♦ మలకపొప్పు
గీ. మునులకెల్లనేదేవుని ♦ మూర్తిఁదెలుఁగు, హృదయగేహంబులో దీప ♦ మెత్తినట్లు
హరి మురారి నద్దేవు మ♦హాసుభూత్ర, మనసులోఁ గంటి భవములు♦మాననంటి.

సీ. పుండరీకములతోఁ ♦ బురణించుకన్నులఁ, గారుణ్యమును తేనె ♦ గడలుకొనఁగ
మందారశాఖతో ♦ మలయఁజాలెడుకేలఁ, బొంచుజన్యంబను ♦ పండు మెఱయ
నుదయాద్రితటముతో♦నుద్దించు నురమునఁ, గౌస్తుభం బను దివా♦కరబింబంబుఁదోఁప
నాకలోకంబుతో ♦ నభ్యుపాదంబున, నాకాశనదియను ♦ నమృత మొప్ప
గీ. సమృతధారాధరముమాట♦లాడినట్లు, భాగ్యదేవతరూపుచే ♦ పట్టినట్లు
లలితగతినున్న సద్గుణా♦లంకరిష్ణు, విష్ణుబొడఁగంటిభవముల ♦ వీడుకొంటి.1828

ఉత్తరహరివంశము, ఆ 2 పద్య 144, 146.

చ. కలుములకొమ్మనున్ సతము ♦ గాంచఁగ లోఁమ్మున నుంచి యూఁపెపై
వలపుదలిర్ప హారము ల♦వారణతో సపరింపు నేర్పునం
గులుకుమిటారిగబ్బివలి♦గుబ్బచనుంగవఁ గేలఁ గూర్చి తాఁ
గిలకిలనవ్వు శౌరి ముము ♦ గేవల సత్కృపఁ బోర్చుఁగావుతన్. 1829

ఓడయనంబివిలాసము, ఆ 1 పద్య 18.

సీ. దండంబు శార్ఙ్గకో♦దండోగ్రకాండప్ర,కాండఖండిత ♦ త్యకాండ నీకు
జోహారు మదగజ♦ద్రోహాగ్రిహావహ,గ్రామాచ్ఛిదాహవో♦త్సాహ నీకు
వందనం బరవింద ♦ మందిరాముందిర, త్సుందరోదగ్రస్థూ♦లింద నీకు
జేజే హరాజాది ♦ రాజీవపూజాస, మాజోచితాంఘ్రిపం♦కేజ నీకు

గీ. బహునమస్కారములు చక్ర ♦ పాణి నీకు, నైకసాష్టాంగములు జగ♦న్నాథ నీకుఁ
బ్రణతిశతములు నురసార్వ♦భౌమ నీక, నంత వేవాంజలులు పదా♦వంద నీకు.

ఉత్తరరామాయణము, ఆ 1 పద్య 322.

ఉ. ఎప్పుడు ధర్మవోనియగు ♦ నీధరణీస్థలి నాత్మణంబునం
దప్పక మాటిమాటి కప♦తారము లెస్తుచు సాధుకోటిమే
లొప్పుగ నుద్ధరించి కుజ♦నోద్ధతిమాన్పిన విష్ణుమూర్తి మా
యప్ప కృపాపయోనిధి ని♦రంతరసౌఖ్యము మాకు నీవులన్. 1831

బర్హిహోత్రోత్తరఖండము, ఆ 1.

ఉ. హారికిలేదుగర్వితవి♦హారికి నాకలితబృందదుఃఖసం
హారికి భూతదేవనివ♦హారికి కాన్తుభసంజ్వలన్మణీ
హారికి హస్తపద్మగమ♦హారికి సాగరచాలికామనో
హారికి వాసూనత్వనివ♦హారికి శౌరికిఁ గేలుమోడ్చెదన్. 1832

రాఘవపాండవయాదవీయము, ఆ 1.

సీ. వందన మిందిరా ♦ సుందరీహృదయార, విందమధ్యచరన్మి♦లింద నీకు
నంజలిసజ్జన ♦ పుంజమున్నగవిప,డ్బంజనాధీనస్వా♦ల్కుంజ నీకు
దండిము భుజగజ ♦ శుండామృణాళత్ప్ర,చండిరత్యోగశి ♦ కాండ నీకు
జోహారు సైగమ♦వ్యాహారవారము,క్తాహార వారినీల ♦ తరల నీకు

గీ. నతిజితతృష్ణీకయతిలోక♦తతికృతాప, చితిసమంచితచరణరా♦జీవనీకు
నమనముపిచండగోశర♦భ్రమదనంత, తోయజాతభవాండని♦కాయనీకు. 1833

సుమనోమనోభిరంజనము, ఆ 2 పద్య 138.

కీ. దండధర బళుంధమా ♦ర్తండమండలవిభా, మండితాజాండ పి♦చండనీక
వందనం బజశతా ♦నందసంక్రందన, వందితచరణార♦విందనీకు
జోహారు దానవ♦వ్యూహదురోహచే, స్ఫారోరి సాహసో♦త్సాహనీకు
వల్గువాదనము జగ♦త్ప్రళయాంతక ర్త్తతా, విభవాఢ్యచిద్విలా♦సభవనీకు
కీ. జగదధీశ్వరభక్త వ♦త్సలముకుంద, పరమపూరుష గోవింద ♦ పద్మనాభ
పుణ్యనిధానాథ మాధవ ♦ మధ్వధ్యంబు, మాన్పి వేగమెకావవే ♦ మహిమవెలయ,
శేషధర్మములు, అల్ల. నుబ్ర. ఆ 4.

మహేశ్వరస్తుతి.

కీ. రమణీయశృంగార ♦ శతపర్వతమునా, శోభిల్లు సిద్ధవి♦స్ఫూర్తిమూర్తి
అపర్వతాగరిహే♦మైకశృంగంబునా, నమరు జటామకు♦టాతిభాతి
ఆతుంగశృంగశశి♦లాపూర్ణసరణినా, భాంగారు బాహ్నవి♦భూరివారి
ఆనిమ్ననరసి వి♦హారమరాళికా, పంక్తినా నొప్పు క♦పాలలీల
ఆ. యామహామరాళి ♦ కాబర్హిణాంభోజ, పుష్పనిధసమృద్ధ ♦ భోగిభోగి
సమితిఁ దాల్చి పొల్చు ♦ శంకరుండంబికా,ధవుఁడు మా కభీష్ట♦దాతగాత. 1835
ధూమాతసంభవము, నన్నె. ఆ 1 పద్య 2.

సీ. తరుణపల్లవరాగ ♦ తామ్రవిద్యుల్లతా, భానుబింబము జటా♦భార మెటేఁగి
నిబిడసంతమసాతి ♦ నీలబాలతమాల, పరిపంథియగుకంఠ ♦ భాగ మెటేఁగి
తారముక్తాహార ♦ ధవళశారధనీర,ధారాత మగు నిర్మ♦లాంగ మెటేఁగి
ద్రవశాతకుంభగౌ♦రకుసుంబకుసుము ఘుం,డ్రనశీల మగు ఫాల♦నయన మెటేఁగి
కీ. యెటేఁగిక్కొనవచ్చు నటమ్మీఁద్ధ ♦ హృదయకమల,కర్ణికాభద్రపీఠంబుఁ♦గదియఁజేర్చి
వరనుధాభిషేకంబునఁ ♦ బరమయోగి, పార్శ్వభాముండవగునిన్ను♦చంద్రమౌళి,
ఉత్తరహరివంశము, ఆ 2 పద్య 174.

కీ. కుజముకుంజరముచేఁ♦గూలునో కూలదో, కూలు గుంజరము నీ♦కుజముగూల్చె
భూనుసేరేటిచే ♦ ఘుడఁగునో మఱఁగదో, ఘుడఁగుఁ బేరేటినీ♦మీనుమడఁచెఁ

కాలునో యొకనిచేఁ ♦ గాలదోసాలంబు, గాలునీసాలంబు ♦ గాల్చెనొకనిఁ
దునియునోపరశుచేఁ ♦ దునియదోవృక్షంబు, తునియునీవృక్షంబు♦తునిమెఁబరఁగు
గీ. వనుచుఁదమలోనఁజర్చించు♦నమరవరుల, కభిమతార్థఫలార్థమై ♦ యుండవచ్చుఁ
పారిజాతంబునాపొగిలఁబండియుండ, నందఁగంటి నాకోర్కులనందఁగంటి.

ఉత్తరహరివంశము, ఆ 2 పద్య 178.

సీ. జయ విరూపాక్ష యీశ్వర దివ్యలోచన, జయ వజ్రహస్త దిశానివాస
జయ పినాకోష్వాస ♦ శాశ్వత నిత్య య,నిత్య నిత్యానిత్య ♦ నిరుపమాన
జయ చింత్య జయరుద్ర ♦ జయ మహాదేవయ,చింత్యచింత్యచింత్య♦చిత్స్వరూప
జయ పాదభక్తార్తి ♦ సంహారకారణ, జయ ముకుందప్రియ ♦ జయగిరిశ
గీ. దివసమాపార్ధమానస♦ద్విశ్వరూప, కల్పయుగపర్వరాధ్న ♦ కాలఖేట
రుండ బహురూప చండీశ ♦ దండపాణి, జయ నమస్తే నమస్తే ప్రసన్నమూర్తి♦

ఘరవిలాసము, ఆ 6 పద్య 72.

సీ. శ్రీభీమనాయక ♦ శివనామధేయంబు, జింతింప నేర్చిన ♦ జిహ్వ జిహ్వ
దక్షవాటీపురా♦ధ్యక్షమోహనమూర్తి, చూడంగ నేర్చిన ♦ చూపు చూపు
దక్షిణాంబుధితట♦స్థాయిసావనకీర్తి, చేనింప నేర్చిన ♦ చెవులు చెవులు
తారకబ్రహ్మవి♦ద్యాదాతయోఁదల, విరులుపూన్పఁగ నేర్చు ♦ కరము కరము
గీ. ధవళశేఖరశేఖరునకుఁ బ్రి♦దక్షిణంబు, నర్థి దిరుగంగ నేర్చిన ♦ యడుగులడుగు
లంబికానాయకధ్యాన ♦ హర్షజలధి, మధ్యమున, దేలియాడెడు ♦ మనసు మనసు.

సీ. గరళకూటవినీల ♦ కంఠాయ శంభవే, మదనాంతకా యోన్న ♦ మశ్శివాయ
కాదర్పవేయాధిప ♦ వైర్పవేయభూషాయ, మధుభిత్సఖా యోన్న ♦మశ్శివాయ
కుంభినీధరనుతా ♦ కుచకుంభ పరిరంభ, సుఖలోలుపా యోన్న ♦మశ్శివాయ
వేదాదినిశ్శేష ♦ విద్యావధూమౌళి, మణికప్రభాలా యోన్న ♦మశ్శివాయ
గీ. గంధదంతావళీజలంధ ♦ రాంధకారి, విబుధపరిపంథివాహినీ ♦ నిబిడవర్ష
బంధఘోరాంధకారసం♦హారకిరణ, మాలినే శాశ్వతా యోన్న ♦మశ్శివాయ.

శ్రీమేశ్వరపురాణము, ఆ 3 పద్య 197, 210.

ఉ. వాలినభక్తి మ్రొక్కెద న♦వాతితతాండవకేలికిన్ దయా
శాలికి భూలికిన్ శిఖరి♦జాముఖపద్మముయాళమాలికిన్
చాలశశాంకమౌలికిఁ గ♦పాలికి మన్మథగర్వపర్వతో
న్మూలికి నారదాదిమునిహృ♦త్కుముద్యమనస్సరనీరుహాలికిన్. 1841

భాగవతము, స్కం. 1 పద్య 2.

ద్విపద. శ్రీగిరిజాధీశు ♦ శ్రీగిరినాథు, నాగచర్మాంబరు ♦ నాగకేయూతు
భూణవత్సలుఁ బంచ ♦ భూతసంహారు, వాణీశవినుతు గీ♦ర్వాణేశవంద్యు
గంధర్వకిన్నర ♦ గాంధర్వలోలుఁ, గంధరశ్యామల ♦ కంధరోదారు
దారుణాంధకదర్ప ♦ దళనప్రచారుఁ, జారుజాంబూనద ♦ శైలకోదండుఁ
గారుణ్యజలధిగం♦గాధరు నభవు, శారదాచందన ♦ శారదాంభోద
మల్లికాకర్పూర ♦ మాలికాయశుని, మల్లికార్జునజీవు ♦ మహితప్రభావు
మూపాలనేపట్లు ♦ ఘమేళ్ళువేల్పుఁ, బాపాళిభూపసం♦ద్భక్తిభూజించి. 1842

హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, గౌరన. ఆ 1.

సీ. కడలేనిసంసార♦జడధిలోమునిఁగిన, జనులపాలిటినావ ♦ శంభుసేవ
కడుదూరమైయున్న ♦ కైవల్యసీమకుఁ, జక్కనిపెనుతోవ ♦ శంభుసేవ
యతిభోగభాగ్యంబు♦లనుమృత్యుయంబుల, సతులఁగూర్చినకోవ ♦ శంభుసేవ
సకలాగమజ్ఞాన ♦ సారమహిజాత, జాతంబులోచేవ ♦ శంభుసేవ
గీ. నిరవధిభూరిపాతక ♦ దురపగాహ, గహనదహనసమున్నిద్ర ♦ గంధవాహ
సఖశిఖాభూలికలకేవ ♦ శంభుసేవ, పర్వగుణలతాంతములతీవ ♦ శంభుసేవ. 1843

రాజశేఖరచరిత్రము.

ఉ. కడుకఠినంబు లద్రులు జ♦గంబున వందున సంధఁబించి పెం
పుడరునినుం గరంప వశ♦మా యని నన్నిపు డంటెవేకదా
పడిఁ గనకాద్రిచాపముగ ♦ పంచిననీకు హిమాద్రిజాతయౌ
పుడఁతిఁ గరంచుఁ బెంతయును ♦ పార్వతి మెచ్చు శివుం దలంచెదన్. 1844

అప్పకవీయము, ఆ 1 పద్య 20.

ఉ. వనితలొ పెండికొండసెల♦పంకలు పెక్కు- పహించెఁ జూచిలే
యని పరపోక్తిఁ దా ననిన ♦ నచ్చుగుగందపుఁబూఁతగుబ్బజా
తిన నునుఁజైటకొంగు నవ♦రించుమ నవ్వినగౌరిఁగోరిటం
దనిపెడు చంద్రశేఖరుఁ డు♦దారకృపన్ మముఁ బోర్చుఁ గావుతన్. 1845

ఉత్తరరామాయణము, పీఠిక. పద్య 3.

బ్రహ్మస్తుతి.

ఉ. అమితరజోగుణస్మరణ ♦ సాధుమనోహరమైపరమేశ్వరుడష్టకర్ణా
గమనజనించిభక్తిఁజిర♦కాలము సద్విధిఁగొల్చితత్ప్రసా
దమున నజాండలోకజని ♦ తత్వమునువేదకళాగణూది వి
శ్వము సృజియించిపొల్చునజు♦వాగ్విభు సంస్తుతిచేసి సన్మతిన్. 1845

కుమారసంభవము, ఆ 1 పద్య. 5.

ఉ. ఆతతనేఁడ జేసెడ స♦మస్తచరాచరభూతసృష్టివి
జ్ఞాతకు భారతీహృదయ ♦ సౌఖ్యవిధాతకు వేదరాశిని
ర్ణేతకు జేపతానికర ♦ నేతకుఁ గల్మషజేతకున్ నత
త్రాతకు ధాతకున్ నిఖిల ♦ తాపసలోకసుభద్రదాతకున్. 1847

భాగవతము, స్క_ం. 1 పద్య. 3.

ఉ. నాలుగుమోముల న్నిగమ♦నాదము లుప్పతిలం బ్రచండవా
తూలహతిన్ జనించురొద ♦ తోడి గుహావళి నొప్పమేరువుం
బోలెఁబయోజపీఠమున ♦ ముఖ్యులుగొల్వఁగ వాణిఁగూడి పే
రోలగ మున్నధాత విధి♦వోజ్జ్వలుఁజేయుతఁ గృష్ణరాయనిన్. 1848

మనుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య. 3.

చ. తనజనికారణంబయిన ♦ తామరకున్ హితుఁ డౌటచే వికా
ర్తనునకు వేయిపుష్పములిడి ♦ దానికి శత్రుఁడు గాన నేఁచి
హూనకుబడెనుజేసి యవి♦యున్ శిఖిభానుముఖామరాళిచే
దినమొక టప్పుడొక్కొనను ♦ దిద్దనుజేయము విధాతఁ గొల్చెదన్. 1849

ఆప్పకవీయము, ఆ 1 పద్య. 18.

ఉ. ఆలీగిశుభ్రాతీసత ని♦జాంఘ్రులపై నిటలంబుఁ జేర్చి యం
చలవడు యాచకాంకములు ♦ బాల్లకి సాయకసాయకక్షతో
కలనముగాఁ చలంచి చయఁ ♦ గోఁగిటఁ జేర్చుచు సంతసిల్లు న
జ్జలరుహసూతి సభా కొనఁగు ♦ సమ్మతభూతి చిరాయురున్నతుల్. 1850

భోజనుతాపరిణయము, ఆ 1 పద్య. 5.

చ. కరిరథవాజిముఖ్యములు ♦ గాక మరాళము మీకు యానమై
పరగుట కేమి హేతువన ♦ భారతి నీగమనంబుదీనికిం
దొరకొట మాకు నిచ్చలు న♦నూనము పేర్మిమనిపల్కు-ధాతయా
దరమున నిచ్చు గాకనిర♦తంబు మదీయమనోరథార్థముల్. 1851

మూర్తిత్రయోపాఖ్యానము, కృత్యాది: పద్య 3.

చ. భువనములంబ్రసిద్ధిఁ గని ♦ భూరితరోర్మివరప్రభావ మొం
దీ విధునిరాకఁ కుబ్బుచు న♦దీర్ణగుణాంచిత రత్నరాశియై
కవులు సమాశ్రయింపఁదగి ♦ కర్బురగర్భతశీగురుత్వయుం
జవుటు సరస్వతీశ్వరుఁ డు♦దారతమాకుఁ జిరాయు వీవుతన్. 1852

ఉత్తరరామాయణము, పీఠిక. పద్య 5.

ము. తనరన్ హోమముల నిల్చి పల్కు-చెలియు♦క్తప్రౌఢిసూచించుటన్
ఘనులన్ ఇష్టపదప్రవేశులుగ సం♦కల్పించి యుత్కృష్టప
ద్మినులం దావుల నెప్పుడున్ నరనులం♦దేలించి చెన్నొందు న
వ్వనజాతాసను విశ్వనిర్మితకళా♦వ్యాపార మూహించెదన్. 1853

నృసింహవిలాసము; ఆ 1.

చ. ప్రజలసృజించి వారలపు♦రాకృతకర్మఫలానుభూతులన్
నిజముగ ఫాలదేశముల ♦ నెమ్మి లిఖింపఁగ నేర్పు గల్గు వా
రిజభవుఁ డప్టనేత్రుఁడు వి♦రించి సురానురమానిసన్నుతుం
డజుఁడు విభుండు మా కొసగు ♦ నాయువు శ్రేయము నర్థసిద్ధియున్. 1854

బ్రహ్మోత్తరఖండము; ఆ 1.

ఉ. జాతునిరస్తసర్గవిధి ♦ జాతుని పీడితభక్తలోకజీ
వాతుని దానవాంబుధర♦వాతుని తోషితదేవయూథ సం
ఘాతు నిరాకృతేంద్రియవి♦ఘాతుని నిర్జరపూజ్యవత్సరో
జాతుని విష్ణునాభినల♦జాతుఁ జతులు మోడ్చి మ్రొక్కెదన్. 1855

రాఘవపాండవయాదవీయము; ఆ 1.

చ. అనుపమమైనయాత్మచతు♦రాననరూఢికిఁ దోడు నత్యవ
ర్తనము మెఱుంగువెట్ట విబు♦ధపరికరంబుల కెల్లఁ బెద్దయై
మనుమనిన స్థళాకలన ♦ మానితుఁజేసినసద్దయార్ద్రహృ
ద్వినయహుఁడో మహోనహుఁ బి♦తామహుని న్నుతియింతు నెంతయున్. 1856

మహేంద్రవిజయము, ఆ 1 పద్య 5.

హరిహరస్తుతి.

సీ. యజ్ఞరక్షకుఁడును ♦ యజ్ఞవిధ్వంసియు, నై లోకనుతులఁ జెం♦పారువారు
కందర్పజనకుండుఁ ♦ గందర్పదర్పక, దమనుండు, నై లీలఁ ♦ దనరువారు
భువనసంభర్తయు ♦ భువనసంహర్తయు, నన నాప్తగుణకృష్ణ♦లైనవారు
భూధరోద్ధారియు ♦ భూధరావాసియు, నగుట నిత్యప్రీతి ♦ నెగడువారు

గీ. విషధిజాతంబులగు రత్న♦నిధులురము, గిష్కకంబంబు♦నై సేయ♦నొప్పువారు
భుజగశయనుండుభుజగే♦భూషణుండు, నెపుడుఁగరుణ♦తోవరదులఁ♦బ్రోచుగూఁతు.
హరివంశము, ఆ 6.

సీ. అభ్రంకషంబైన ♦ యాలపోతునితండ్రి, త్రుంచినాఁడితండు ♦ పెంచినాఁడు
పాదుసమ్మతముగా ♦ సామజంబునితండ్రి, గాచినాఁడితండు ♦ దోచినాఁడు
బర్హిస్కృతార్థమై ♦ పర్వతేశునితండ్రి, దాల్చినాఁడితండు ♦ వార్చినాఁడు
భుగపరంపరతోడి ♦ పన్నగేంద్రు నితండ్రి, మెట్టినాఁడితండు ♦ చుట్టినాఁడు

గీ. నేఁడు నాఁడును నాఁడును♦నేఁడుఁ నకు, నా పఁడైక్యంగఁజెల్ఁగఁ♦జూ ఁగలిగి
ననుచుఁ గొనియాడుసంయమి ♦ జనులకొఁ బొసఁగు,రజతగిరిమీఁదవారహరా♦రాధనంబు.
ఉత్తరహరివంశము, ఆ 2 పద్య 160.

సీ. బవరాననూతుఁడై ♦ పాథ్యునకాతఁడు, నల్చినాఁడితండు ♦ మెచ్చినాఁడు
చంచత్కృపాన్వాప్తి♦బంచాస్త్రినాతండు, నెంచినాఁడితండు♦నొంచినాఁడు
శేషపన్నగరాజు ♦ నెజ్జగానాతండు, వ్రాల్చినాఁడితండు ♦ దాల్చినాఁడు
హాలాహలముఁజూచి ♦ యల్లాడనాతఁడు, చెంగినాఁడితండు ♦ మింగినాఁడు

గీ. చక్రియాతండు వసుమతీ♦చక్రియితఁడు, నవనవగుఁదారతీరఁడు♦పూరణపుకుఁడు
కర్మమయుఁడాతఁడీతండు ♦ కర్మనాథుఁడపుడు హరిహరనాథులఁ♦బ్రభునుతింతు.
ఉపజ్ఞానదీపిక.

ప్రకృతి.

సీ. ప్రాణంబుతోఁగూడ ♦ గర్భసిచయమ్ము, పాలుదార్చినపుణ్యాథ ♦ పాలుఁడితఁడె
పోర్మిడిఁబాణాఘారు ♦ విటిచిలోకములమే,చ్చినయాఁగ♦జెట్టి యిటఁడె
దుర్వృత్తుఁడగుకంసుఁ ♦ దునిమి యాదవితండ్రి, బట్టంబుగట్టిన♦ప్రభుఁడితండె
సన్మోహకుఁ బారి♦జాతంబుఁజైఁగల, కోర్కిఁదీర్చిన దని♦పుం డితండె

గీ. చెన్నలునుగోపికాచిత్త♦వృత్తములును, నరసి మురిచ్చిలనేర్చిన♦ హరి యితండె
కుర్తికిరోభాగములఁడగ♦కుభగచరణ,సరసిజామోదమునుగూర్చు♦చతురుఁడితఁడె.
భారతము, ఉద్యో, ఆ 3 పద్య 175.

శా. ఓనారాయణ! యోమురానుపహరా! ♦ యోభక్తచింతామణీ!
యోనీలాంబుదవర్ణ! యోగుణనిధీ! ♦ యోలోకరక్షామణీ!
యోనిరేయుపవ్రతైకనేత్రి! కృప నా♦యుల్లంబులోనుండవే
యోనావేధవబంధములో చెలుపవే♦ యోదేవకీనందనా! 1861

శా. గోవిందాయ నమోనమో భగవతే♦ గోపాలభర్త్రేనమో
దేవేశాయ నమోనమో మురభిదే♦ దిక్పాలకర్త్రే నమో
భావజ్ఞాయ నమోనమో మధుఘ్నే♦పాపవ్రిహర్త్రేనమో
జీవస్థాయ నమో యనంగ శుభముల్♦ చేకూరు మాకప్పుడున్. 1862
ఉత్తరహరివంశము, ఆ 2 పద్య 129, 130.

శా. శ్రీకైవల్యపదంబుఁ జేరుటపునై♦ చింతించెదన్ లోకర
క్షాకారంధకు భక్తపాలకరళా♦ సంరంధకున్ దానవో
ద్రేకస్తంభకుఁగేళిలోలవిలసి♦ద్బృహ్మాండసంభూతనా
నాకంజాతధవాండపుంధకు మహో♦నందాంగనాడింభకున్. 1863
భాగవతము, స్క్రం. 1 పద్య 1.

సీ. వీడఁజేరక్కసి♦ మిగతెఱపఁగఁజన్ను, చాలు దాగినమేటి♦ బాలకుండు
వీడఁజే నందుని♦నెలఁతకి జగమెల్ల, ముఖముంచుఁజూపిన♦ ముద్దులాడు
వీడఁజే మందలో♦ నెన్నలు దొంగిలి, దర్పించిమెక్కిన♦ దాపరీఁడు
వీడఁజే యలయించి♦ వ్రేపలమానంబు, చూఱలాడిన లోక♦ నుందరుండు
గీ. వీడుజేసున్నపుర మట♦పిష్టంబు, వీనిఁ బొందని జన్మంబు♦ మిగతఫలము
వీనిఁ బల్కని వచనంబు♦ విపుగురుతము, వీనిఁజూడనిచూడ్కులు♦నృగలుహృగలు.
భాగవతము, స్క్రం. 9 పద్య 1249.

మ. జయ గోవింద! ముకుంద! చక్రిధర! కంసధ్వంసి! సాత్వాన్వితీ
ప్రియ! నారాయణ! కాన్తుభాభరణ! కుంభిత్రాణపారీణ! కా
లియదర్పఘ్న! పతంగవాహ! వనమా♦లీ! కృష్ణ! వైకుంఠకో
టి! యశోదాత్మజ! భక్తపత్సల! మురా♦రీ! గోపికావల్లభా. 1865
పారిజాతాపహరణము, ఆ 2 పద్య 56.

వే. కొఱమాలి వినమిడ్డ♦కఱుకురక్కసిఁ జెండి, పఱుపుమాఁకొమ్ముబండి♦వీఱుగఁద్రొక్కి
వెఱగొప్పఁజేతల♦మొఱుఁగి వెన్నలు మెక్కి, తఱుమాచి మద్దులు♦వెఱికివైచి
యఱుచేతఁగొండఁజా♦పఱువొగడఁగఁబూని, నెఱిగిబ్బతోలివేల్పు♦ముఱియుడంచి
చిఱుతపాయపుగొల్ల ♦ తెఱపల వలపించి, మఱపకపనులఁ బ♦ల్మఱుఁగుగాచి

తే. వెఱపెఱుంగక మడువున ♦ నుఱికికడిమి, మెఱయఁడక్కఁదివినదారి♦వీఱునుఁడఁజేసి
మఱియుఁ జేరగ తులువల♦నుఱుము చేసి, పఱులు కతలేల్పఁజెప్పఁగంతు♦గుఱిదలిర్పఁ.

సీ॥నుందరీపరిణయము, ఆ 1.

శా. శ్రీనైవర్ష్మవివాహపీఠిక విరిం♦చిస్థాణుశక్రాదిబిం
బానీకాభినమస్తభూషణమణీ ♦ హారప్రభాహారిణ్యై
యానీలోత్పలదామయాదవకులో♦ద్యద్వారకాపట్ట కో
ద్దానవం బెన్న నెలుంగు కృష్ణుఁడు కృపన్ ♦ బాలించు మమ్మెచ్చుతున్. 1867

యాదవరాఘవపాండవీయము, ఆ 1.

మ. పరపుంభావకళానిరూఢి ధరణీ ♦ వామాక్షి కీర్తించి యం
త రతిశ్రాంతని వ్రాల వచ్చినఁ ద♦ల్లోత్రచ్ఛవిస్ఫూర్తి మే
దురమై నెమ్మియయందునింద నిలస♦ద్దూర్వాంకురగ్రాహియా
హరినీలంబనఁ బోల్చు కృష్ణుఁడు మదీ♦యాభీష్ట మిచ్చుం గృపన్. 1868

భోజనృపాలపరిణయము, ఆ 1 పద్య 3.

శా. శ్రీలక్ష్మీజలజాక్షీయుంభములచేఁ ♦ జెల్వొందువారిం బదా
ర్వేలక్ష్మీల నసేకరూపములచే ♦ శ్రీమీఱ నుద్వాహమై
యాలోలాక్షుల సేకరూపమగు సో♦హార్దంబుతోఁ నేలు గో
పాలుండెప్పు వసింప మామకమనఃప♦ద్మాంతరాళంబునన్. 1869

మూర్తిత్రయీయూపాఖ్యానము, కృత్యాది. పద్య 1.

శా. శ్రీరాధాధరబింబమున్ దొరయు రా♦చిల్కున్ నిజోరస్స్థలీ
హారాజన్మణికాంతిరాఁబిలిచి త♦ద్రాజేందుబింబాననా
స్మేరాంభూరముచేఁ గృతార్థుఁ డగుచుం ♦ జెల్వొందు గోపాంగనా
జారశ్రేణిమణి కృష్ణుఁ డీవ్రల మహై♦శ్వర్యంబు మాకెప్పుడున్. 1870

ఉత్తరరామాయణము, పీఠిక. పద్య 1.

శ్రీ రంగశాయి స్తుతి.

సీ. అపవర్గకాంతచే ♦ నాఁకొన్నవానికిఁ, బంగేటిజున్నుశ్రీ♦రంగశాయి
నిర్వాణదారిద్ర్య ♦ నిర్విణ్ణుఁడగువాని, ముంగిటిసేవధి ♦ రంగశాయి
సంసారమలవిమో♦చనము నాకాంక్షించు, పంగుపుపైరంగ ♦ రంగశాయి
పరమార్థలాభత♦త్పరుఁడైననానికి, ముంగొంగుపసిఁడి శ్రీ♦రంగశాయి
తే. వెదరకాఁకటియమృతంబు♦బిడికికొనఁగ, శృంగములులేనిమొదవుశ్రీ♦రంగశాయి
కోరువారలకోర్కులీ♦గోరినమ్ము, జంగమామరతరువు శ్రీ♦రంగశాయి. 1871

కవికర్ణరసాయనము, ఆ 1 పద్య 92.

సీ. శ్రీభూమిసోఁకారు ♦ చిరమనురాగన, రసమభుజాయి శ్రీ♦రంగశాయి
ఘనతపోధనమనో♦వనజాతసముదాయ, రమ్యవిస్థాయి ♦ రంగశాయి
కదుర్చినుతాగ్రజ ♦ ఘనశ్రీమంతుల, రమ్యశేల్పకాయి ♦ రంగశాయి
నిజపదాశ్రితభక్త♦నివహకామితమనో, రథఫలదాయి శ్రీ♦రంగశాయి
తే. రాజితోత్తుంగమధుయాయి ♦ రంగశాయి, భాగ్యనాభ్యనాసముదాయి♦రంగశాయి
రావణానుజవరదాయి ♦ రంగశాయి, రక్షరక్షదయాంధి ♦ రంగశాయి. 1872

పద్మినీపరిణయము, ఆ 2 పద్య 48.

సీ. పంకజబంధుబిం♦బస్థాయి శ్రీలోక్య, మంగళదాయి శ్రీ♦రంగశాయి
సకలవేదాండ♦సంధాయి గరుడ ధ్వ, జంగపురాయి శ్రీ♦రంగశాయి
సవ్యాకవ్యాతటా ♦చలకులాయి ప్రపంచ, రక్షణోపాయి శ్రీ♦రంగశాయి
యఖిలదైవతసంస♦దితిశాయి యుగణిత, బ్రహ్మాండకాయి శ్రీ♦రంగశాయి
తే. నిఖిలజగదింద్రజాలంబు ♦ నెఱపుమాయి, యాస్యులకు నెల్ల మొదల వ♦చ్చెనవ్రాయి
కొలుచువారల పాలిటి ♦ తలఁపుగాయి, రంగధామజదాయి శ్రీ♦రంగశాయి. 1873

వాల్మీకిచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 32.

శ్రీ రామ స్తుతి.

శా. శ్రీవైదేహసతన్ భృగూద్వహజయ♦శ్రీనజ్జభృచ్చాపలీ
భావాప్తిన్వగియించి సక్కుశలన♦త్వామూల్యమాంగల్యదీ

తొవాలంబను సాపత్రిగ్రహయుగం♦బనోన్యహార్దంబునన్
సేవింపందగు రామచంద్రుఁడుభు♦శిలిచ్చు మాకెప్పుడున్. 1874
హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, ఆ 1 పద్య 1.

శా. శ్రీరామాంఘ్రిజయైనజానకి యుర♦స్సీమాంతరాత్యంతవి
స్తారప్రోజ్జ్వలహారనాయకమణీ♦సందర్శితంబౌ నిజా
కారం బారసి యన్యకాంతయను శం♦కం దొందునం చెంచి త
న్నారీరత్నను నంకపీఠ నిడు సీ♦తాభర్త నన్ బ్రోవుతన్. 1875
హంసవింశతి, ఆ 1 పద్య 1.

చ. కనుఁగొన నేరదు బాడమి♦ కానుపుచన్నవసుండు మద్యుతిన్
బ్రగ్గనుఁ బ్రోల్మొ యుత్తియపుర♦మ్బెరు సమ్మ్వలసౌంద్యశక్తిమం
జెనసినతారకామణి♦నించెనిలాయు డనేంద్రవంశపా
వనుఁడగు రామచంద్రుఁడు♦నద్యకృపాసదృష్టిఁ బ్రోచుతన్ 1876
శీమంతినీపరిణయము, చె. నా. ఆ 1 పద్య 8.

శా. శ్రీపీఠాసతికేళియుం దఖిలభూ♦పీనసిద్ధిమోక్షలో
ద్యాసిపత్రిన్ఘటమారరత్నకలితా♦స్థానాస్థాయినీఁ జి య
న్యాసంబేహముఁ జెందఁ బ్రశ్నమున♦ధాహారమం బూన్చు శ్రీ
కాసల్యాతనయుండు మత్తనుగదా♦ధిగ్వస్తులో మాన్చుతన్. 1877
ఇందుమతీపరిణయము, మ. స్వ. ఆ 1 పద్య 3.

శా. శ్రీగంబిల్ల నొనర్చు గావుత శిలా♦జీవప్రతిష్ఠాప్రథా
ధ్వరిధర్యము గాంచి దారుశకల♦వ్యంద్వంబునుం బాటుకా
కారంబూని భజింప భూభరణభా♦గ్యస్ఫూర్తి గల్పించు సీ
తారామాంఘ్రియుగంబు మాకు స్వసుఖో♦దారాయు శ్రైశ్వర్యముల్. 1878
మహేంద్రవిజయము, ఆ 1 పద్య 1.

ఉ. శ్రీకమనీయదర్శనుఁడు♦ నేపథమానసమోహకీర్తనా
లోకుఁడు రమ్యశౌరకుఁడు♦ లోకచయాధ్వదాంబకుండు భ
వ్యాకృతిభావిభాసితుఁడు♦ నై తనరారెడు రామచంద్రుఁ డ
స్తోకకృపాకటాక్షములఁ♦ జూచి సదా మముఁబ్రోచుఁ గావుతన్. 1879
సయనోల్లాసము, ఆ 1 పద్య 1.

లక్ష్మణస్తుతి.

మ. నిజనిద్రాలసకాపగాన మెడలన్నిర్నిద్రచిత్తాన్నతి ఁబూ
ని జగత్ప్రాణవృతిపరిపాలనముడుగన్విశ్వాపనోత్సాహియై
యజరాతివిభూతికిన్ వసవిహారాధారమై పొల్చు నూ
రిజనప్రస్తుతశేషభావనిరతున్ శ్రీలక్ష్మణున్నొల్చెదన్. 1880

హరిశ్చంద్రనలోపాఖ్యానము, ఆ 1 పద్య 4.

ఉ. కంటికి నొప్పవోలెఁ దనకంటె మహోన్నతు సేవకుల్లలా
రంటకుఁ బాత్రమై నదిని యన్నయు సంతసిలంగ భారమ
న్నింటను దానె పూని కడు నెమ్మదిఁగావఁగఁగల్వదంటయున్
బంటునునైన లక్ష్మణునిఁ బ్రార్థనఁ జేసెద నిష్టసిద్ధికిన్. 1881

నయనోల్లాసము, ఆ 1 పద్య 3.

భరతస్తుతి.

ఉ. అంచితరాజ్యరక్షకళలాపసపావన రామపాదుకల్
గాంచినమేటిగావునన కంటకకోమలతాయుతాత్మని
శ్చంచలభావనానిరతి సారెఁజరింపఁగ నమ్మహాత్ము సం
ధించితచాతకవ్రతము ధీనిరతున్ భరతున్ సభించెదన్. 1882

హరిశ్చంద్రనలోపాఖ్యానము, ఆ 1 పద్య 3.

మ. భగవద్భక్తియుఁబోలె భాగవత సేవాయుక్తి భక్తాళికిం
దగు నవ్యాటకు నూటిగాఁగ భగవత్సంబంధమూ పాదుకా
యుగళం బొదలయందుఁ దాల్చికొని యాయుర్య మ్మెచ్చఁ బూజించి భ
వ్యగుణశ్రీగణనీయుఁడైన భరతుం బ్రార్థింతు నశ్రాంతమున్. 1883

నయనోల్లాసము, ఆ 1 పద్య 4.

శత్రుఘ్నస్తుతి.

మ. లవణోదాత్తరఁబ్రకర్షహృతిఁ బాధీరదారాచలా
భునమూర్తిలేరాసుభద్రపదరథ్యాలక్ష్మియుంగార్యకా

రవనిర్భర్త్సిత మేఘనాదతయుఁబో♦రంబూని త్రైర్లోక్యసం
స్థపనీయాగ్రభవత్రయీచరితుఁడో ♦ శతుర్గ్రహ్నఁబార్థించెదన్. 1884

హరిశ్చంద్రనలోపాఖ్యానము, ఆ 1 పద్య 5.

శా. స్వామింగొల్చుటకంటెఁ దచ్చరణ దా♦సశ్రేణి సేవించుటెం
తే మేలంచుఁ దలంచువాఁడనుటచే ♦ భృత్యానుభృత్యత్వను
స్థామశ్రీమతస్వాదా భరతున♦ర్థిన్ సాహచర్యక్రియా
సామీచీన్యమునన్భజించు ఘనుఁడో ♦ శతుర్గ్రహ్నఁ బ్రార్థించెదన్. 1885

నలోపాఖ్యానము, ఆ 1 పద్య 5.

అంబికేయస్తుతి.

సీ. తరుణార్కకబళనో♦ద్ధతిఁజూపె నెవ్వాఁడు, రుచులచే ఫలమోహ ♦ రుచులచేత
నకలంకరామ ము♦ద్రికఁ బూనె నెవ్వాఁడు, శయముచే హృత్కో♦శయముచేత
మునీంద్రుల చిల్వలం♦బుగఁ దాఁచె నెవ్వాఁడు, జపముచే గుణగణా♦ర్జవముచేత
నత్యశిష్టప్రౌఢి ♦ సలరారి నెవ్వాఁడు, రణముచే నియమధా♦రణముచేత
గీ. ధరణి నెవ్వాఁడు దానప♦ద్వివరపటళిన, విహృతిఁ దనకేసరికిశో♦రవృత్తిఁ దెలిపె
నతనిమత్కాప్యభవ్యవా♦గమృతఘటన,మంజులస్వాంతు హనుమంతు♦మఱిఁ దలంతు.

వనుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 8.

చ. కమలదళాక్షు భస్తుల క♦గాధభవార్ణవ మింతబంటియు
సరిమఱఁగటిస్థలంబునఁ గి♦రంబిడి రాముఁడె సర్వజైవతో
త్తమఁడని చాటుదుండెడి ని♦ర్భయంబున దక్షిణపాణి నెత్తి ని
త్యమును బ్రతాపమున్ సల♦రారు సమీరకుమారుఁ గొల్చెదన్. 1887

చంద్రికాభానుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 8.

చ. తిరముగ విఁటి వేటెలుఁగు♦చేవ్రునిఁ గన్గొని పట్టియూన ని
బ్బరముగనేఁగిచేఁగడిమి♦బట్టినఁజాలరి నేలచెల్వకుఁ
దురిచెలువంపు మోనియెద♦తుందుదుకెల్లను దీర్చినట్టి యా
కరుపలిపట్టి నాదుమది♦గల్గినకోరిక లెల్ల నీవుతన్. 1888

బహులాశ్వచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 8.

ఉ. పాయక కొల్తు రామజన♦పాలుఁడు జానకిఁ జూడ నంపుచోఁ
దోయధిగోష్పదంబుక్రియఁ♦దోఁపఁ జిరాలున దాఁటి లంక క
ర్వాయతలీలఁబోయి దివి♦జారుల దోషులఁబోలెఁ బట్టి బా
హాయతశక్తిఁగొట్టి సతి♦నారసి తద్వభుఁగన్న మారుతిన్. 1889

ఆప్పకవీయము, ఆ 1 పద్య 15.

ఉ. ఎక్కడ రామకీర్తన మొ♦కింపుకరేయి వినవైన వేడ్కఁ బా
నక్కడ వచ్చి రంజిలి కృ♦తాంజలియై ప్రమదాశ్రుపూరముల్
పిక్కటిలంగ మ్రోఁ బులక♦బృందము జాదుకొనంగఁ బాడుచున్
బొక్కుచు నాడు నయ్యనిల♦సూనుఁ బ్రభానతభానుఁ గొల్చెదన్. 1890

వాల్మీకిచరిత్రము, ఆ 1.

ఉ. దంతనిశాతహేతినిరు ♦ దంతనిశాచరకోటిఘాటిదు
ర్దాంతనితాంతవిక్రమని♦దాంతుని శాంతనిశాంతిమానసున్
సంతతభక్తిమద్వినత♦సంతునికాంతనుకీర్తి నెంతయున్
మంతుకు నెక్కువీరహను♦మంతుఁ దలంతు నిరంతరంబుగిన్. 1891

తారాశశాంకవిజయము, ఆ 1 పద్య 16.

సీ. వనరాళిభంగంబు ♦ గనఁజేసె నెవ్వాఁడు, కరముచేఁ బర్వతో♦త్కరముచేత
ఘనవలాహకశక్తిఁ ♦ గరిగించె నెవ్వాఁడు,రుగ్మచే వేగమా♦రులముచేత
నరిపురవిన్యూర్తిఁ ♦ బరిమార్చె నెవ్వాఁడు, హేతిచే నిజనఖ♦హేతిచేత
తతమహామిత్రర్షవర్ధన మూర్చె నెవ్వాఁడు, క్షణముచే మధురవీ♦క్షణముచేత
గీ. నవని నెవ్వాఁడుజానకీ♦స్వామ్యసూచ, నాంజనాత్మజవిఖ్యాతి ♦ నధిగమించె
నతనినామకకృతిచమ♦త్కృతికిఁదలఁతు,మహితధీమంతునానుమంతు♦మానవంతు.

చంద్రికాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 8.

సీ. శైశవంబునసె భా♦స్కరు క్రిందగె నితనితే,జమునకే ఘనుఁడింక♦సదృశుఁడనుచు
సూనుతలోద్ధతిగ్రజ♦మడ చె నీతనిశక్తి,నడఁచుమకేమిఁకఁ బోల్పఁ♦దగునటంచు
నురుఘాటిఁ గడలిలో♦మెఱసె నీతని గభీ,రతకు నెయ్యదియింకఁ♦బ్రతియటంచు
పిలాగ్రమున గిరుల్♦వ్రాల్చె నీతనిస్థైర్య, సంపదకిఁక నెవ్వ ♦ రాటియనుచు
గీ. జానకీరామచంద్రులే ♦ శౌర్యవంతు, చటుగుణస్ఫూర్తులప్పట♦ప్పటికి నెంతు
మాఘహోశాంతునతిదాంతు♦నగ్రకృతాంతు, నతులమతిమంతుహనుమంతు♦నభినుతింతు.

ఉత్తరరామాయణము, పీఠిక. పద్య 8.

ఉ. తావక పాదపద్మముల ♦ తాడన మొక్కటిచక్క నేపమల్
గావు మదీయ పాణులకుఁ ♦ గాఱున జూడము వీనినంచు నీ
తావిభు మోలినిల్చి ప్రమ♦పంబునఁ జూపెడురీతి మోడ్పుఁగే
ల్పావనభక్తిఁబూనెడు కృ♦పావని పావని నెంతు నామదిన్. 1894

హంసవింశతి, ఆ 1 పద్య 7.

సీ. ఏవీరపర్యన ♦ హీనప్రతాపంబు, తాపంబుఁ గల్పించె ♦ దైత్యతతికి
నేమనోనుహు దివ్య♦నామసంతానంబు, తానంబుగా జగ♦త్త్రయముఁ బాడె
నేజిష్ణుపాదపం♦కేరుహరాగంబు, రాగంబు భక్తవి♦రాజి కొసఁగె
నరవినేకర్తకు♦జ్జ్వలదకిహారంబు, హారంబుఁ జూపె ను♦దారభంగి

గీ. నట్టిగుణవంతు సామంత♦నరికృతాంతు, శాంతుహరిపదస్వాంతుని♦తాంతశాంతు
రక్షితసమంతభువనవి♦శాలితుఁ గాంతు, నచలపరికుంతుహనుమంత♦నాశ్రయింతు.

నృసింహవిలాసము, ఆ 1.

మ. ఉదయాస్తాచలసీమల న్నిలిచి య♦య్యస్తాంశునింకేరి నె
మ్మది నాచార్యునిగా వరించి సకలా♦మ్నాయాదివిద్యాధ్యుఁడై
కదనక్షోణిని దైత్యపీరవరులన్ ♦ ఖండించి శ్రీరామకో
ర్యదయాఖండగు నాంజనేయుని జగన్♦బ్రోద్ధంతు నత్రాంబమున్. 1898

బృహత్కథాఖండము, ఆ 1.

సీ. శోషితాంభఃపూర ♦ శుంభదంభోధిరా, డ్జ్వలంశాలపరిలుత♦జ్జలచరములు
లతదవీయఃప్రేషి♦తామితవ్యర్థాస్త్ర, సంచరగ్రహగణా♦భ్యంచితములు
బంధ్యమాణదు♦ర్భరకందుకచ్ఛటా, దభ్రవిభ్రమభూమి ♦ ధరపటములు
భూనభోంతరపరి♦స్ఫుటబలన్మృత్యా, ర్థికరాయమాణధా♦రాధరములు

గీ. వనధిలంఘననమయభా♦స్వన్మహిమ్నుఁడు, శూరజంఘాసముద్భూత♦మారుతములు
ప్రాగ్భవారబ్ధదుర్భర♦పరికరతూల, వితరములెల్లఁదూలంగ♦వీసమునఁగాత 1897

కృష్ణభూపాలీయము, పద్య 6.

సీ. కలుము లీనోపఁడో ♦ కమలాప్తసుతరాజ్య, సంఘటనోపాయ ♦ చతురమంత్రి
యిష్టార్థము లొసంగఁ♦డో జానకీరంగు, వానోన్యకుశలవా♦ర్తైక దూత
చిరతరాయుర్వృద్ధిఁ ♦ జేయఁజాలండ ల,క్ష్మణజీవదానశి♦ఖగ్వరుండు
కళల నీనేరఁడో ♦ ఘనుఁడూని సంపూర్ణ, రామ సత్కైక పా♦రాణికుండు

గీ. పావనాకృతిశైవాంశభవుఁడు శ్రీహరిస్వరూపుఁడు భావివిరించనుండు
నిరవధికకీర్తియగు నాంజనేయమూర్తి, తత్పరిసేవనములు జగత్పావనములు.
మహేంద్రవిజయము, ఆ 1 పద్య 7.

సీ. త్రిజగద్విభుత్వవర్ణితచరిత్రస్ఫూర్తి, దగు నమరేందుర్గిడెద్దానిఁదెచ్చె
సర్వజంతుప్రాతచైతన్యహేతుసై, తగుజగత్పాణిఁడెద్దానిఁదెచ్చె
లోకభీకరదైత్య లుంటాకపటిమచేఁ, దగు రాఘవేంద్రుఁ డెద్దానిఁ గొనియెఁ
బ్రథితసంపూర్ణసంపత్పరిదానఖ్యాతి, దగు మహితనయ యెద్దానిఁ బడసె
గీ. నట్టి హారంబు నటుతవట్టాభిషేక, సమయసత్కారముగఁదాల్చి యమరునట్టి
వాంఛనేయుఁడురామరాజాధిపతికి, భోగబలవిత్తరాజ్యైశ్వర్యములనొసంగు.
రావుసంశముక్తావళి, ఆ 1 పద్య 8.

గరుడస్తుతి.

ఉ. ఆయతచండతుండనిహతాహినికాయుని దస్తహాటక
చ్ఛాయుని సర్వవేదమయసన్నుతకాయుని దేవదానవా
జేయుని నపరిమేయుని నశేషవిహంగకులాధిపత్యభా
రేయుని బ్రస్తుతింతు నుచరిత్రవిధేయుని సైనతేయునిన్. 1900
శ్రీరంగమహాత్మ్యము, వైర. ఆ 1 పద్య 3.

గీ. నామదిఁ దలంచెద నుపర్ణనామధేయు, మురహరవిధేయునమరసమూహగేయుఁ
గనకనిభకాయు భక్షితకాచరిపేయు, వక్త్రికాంతిజితాత్రిలేయుసైనతేయు.
అప్పకవీయము, ఆ 1 పద్య 13.

చ. తన తనుకాంతి కాంచనకృతంబులరీతి రహించ మారుతా
శనవరభూషణోష్ణములసారెఁగనుంగొని చేయిసాచి సై
కొనఁ బటు ఫూత్కృతుల్ నిగుడ ఘోరఫణావళి చెత్త భీతిచా
లనమువహించు సైజనతులం గని నవ్వు సుపర్ణు వేడెదన్. 1902
హంసపింగళి, ఆ 1 పద్య 2

మ. జననీశాపమునఁ బాపఁగాఁ దలఁచి యిచ్చన్ కచ్ఛపీభంబులం
దనకాళ్ళందవిలించి మౌనికులజాతస్నేహభూజాతశా
ఖను యుక్తస్థలిడించి దివలపతిం గంపింపఁగాఁజేసి గ్ర
క్కున దివ్యామృత మర్వియైనయటు తాత్కాల్య స్ఫూర్తిఁ గొల్చెదన్. 1903
భాగ్గవపురాణము, ఆ 1.

శా. దానుండై సఖుఁడై ధ్వజంబయి సము♦ద్యద్వాహమై యాసనం
బై సద్వీజనమై వితానమయి యు♦య్యజ్జలయూకాంతును
ల్లాసం బొప్ప భజింపుచుండినమహో♦త్రయ్యాత్మకు న్విద్విష
త్త్రాసాపాదిబలున్ బ్రశాంతుని గరు♦త్మంతు స్తలంతు స్మరిన్. 1904
రుక్మిణీకల్యాణము, జ. వేం. రం. ఆ 1 పద్య 4.

మ. ఆరవిందపరిభవాండభాండనికరం♦బబ్రింబుగన్ గుండకం
దగమందూనిమెలంగు శీరమణు ను♦ద్యల్లీలమై పీపునన్.
సరవిం దాల్వ ననల్పశక్తిగల యా♦నందోమయాకారుఁడా
గరుటామంతుఁడు సూర్యరాయధరణీ♦కాంతాగ్రణిం బ్రోవుతన్. 1905
యతిరాజవిజయము, ఆ 1 పద్య 8.

సుదర్శనస్తుతి.

సీ. హైతేయమత్తనతీ♦ధమ్మిల్లములతోడ, విరులనెచ్చావికి ♦ వీడుకోలు
దనుజకాంతాంతకాం♦తాకటాక్షములతోడ, గలికికాటుకలకుఁ ♦ గానివావి
దానవమానినీ♦స్తనకుంభములతోడఁ, బనుపుఁబయ్యెదలకుఁ ♦ బాయు తెరువు
వైరివధూధన♦మయితాధనములతో, సాటగుపీడెములకుఁ ♦ జుక్కయెదురు
తే. చేసి నుగసుంటిరీకనా♦రీరతాల, వృంతచలితాంతకుంతల♦విలసదింద్ర
కులవనచూటీలలాటికా ♦ కుంకుమంబుఁ, బరిలపఱుపఁ జక్రంబ నీ♦భరమకాదె.
మ. సతతంబు న్నుతియింతు జంతుమయసం♦సారక్రియారక్షణా
ర్థతశౌర్యగ్రహపీతారిపక్షమగుటన్ ♦ సంగ్రామభీమభ్రమా
గతగేహాంతికదీర్ఘికాతటలుఠ♦త్కంఠచ్ఛిదాచ్ఛాదన
త్తతజడ్డాలికకేలితామరసర♦త్తశ్చక్రిముం జక్రమున్. 1907
ఉత్తరహరివంశము, ఆ 3 పద్య 147, 149.

చ. అడరు గళాస్రధారలు మ♦హాముఖ వాంత సుధాంబుధారలు
న్బొడవగు పహ్ని కీలములు ♦ పొంగునుగాఁ జెఱు దైత్యకోటికి
న్నెబడిదపుఁ గిన్కలో నెసరు ♦ వెట్టిన వెడ్డ పసంటి వోలె నె
క్కుడు వెస రాహు మస్తకము ♦ గొన్న సుదర్శన దేవుఁ గొల్చెదన్. 1908
ఆముక్తమాల్యద, ఆ 1 పద్య 9.

మ. హరిపీనోన్నతబాహుదండకృతసా♦హాయ్యంబునం దుర్ని రీ
క్ష్యరయనూహ్యర్తులతోనవిభ్రమనుమిం♦చంగానరిప్రక్ష్యయు

ర్వగ జైల్వార నజాండభాండతతి నంభ్యగ్రంబుగాఁజేయు ను
స్థిరచక్రంబు మదీయ దుర్దశల సంతీఁబుగాఁ జేయుఁగన్. 1909

ఇందుమతీపరిణయము, మ. స్మృ. ఆ 1 పద్య 13.

మ. అనువేలంబుననంతకోటి హరిదశ్వాభాసమూహంబు మే
యనితాంతపరిధతాసముజ్జ్వలనహాసార్కప్రదీప్తచ్ఛిఖా
ఘనమై శతుర్కిరాశిమయ్యె హరిభక్తశ్రేణికిల్లన్ సుద
ర్శనమై యార్తులఁబాపు చక్రమొసఁగున్ సౌఖ్యంబు మాకెప్పుడున్. 1910

రుక్మిణీకల్యాణము, జ. వేం. రం. ఆ 1 పద్య 6.

చ. అనువుగ దేనిఁ బూని వనజాతుఁడు సజ్జనరక్షణంబు దు
ర్జనగణశిక్షణంబును నిరంతరముం బొనరింపుచుండు న
య్యనుపమతేజమా బుధజశ్రైకసుదర్శనమైన శ్రీసుద
ర్శన మొనగూర్చు సూర్యమహాజాని కనూనజయోచ్చ్రియంబులన్. 1911

యతిరాజవిజయము, ఆ 1 పద్య 3.

పాంచజన్యస్తుతి.

మ. హరివూరింపఁ బదాస్యమారుత నుగంధాకృష్టమై వాపిపం
కరుహక్రోడమిళింబృంద మెదురెక్కాం చుక్కియాపంక సం
కర ద్వైత్యాను పరంపరం గముచు రేఖం బొల్చు రాకా నిశా
కర గౌర ద్యుతి పాంచజన్య మొసఁగుంగళ్యాణ సాకల్యమున్. 1912

ఆముక్తమాల్యద, ఆ 1 పద్య 5.

మ. దినమున్ మొక్కెద దుష్టపంచజనదర్పధ్వంసదక్షత్వమే
త్తిని జన్మించుట దుష్టపంచజనవైతేయోదరధ్వంసనం
బెనయుంజూడ మముం గలంచుటెదినీశ్రేధర్మమంచాడురే
ఘను గొండల్ ప్రతిమోయఁగా మెరయుశంఖశ్రేణికామాళికిన్. 1913

ఇందుమతీపరిణయము, మ. స్మృ. పద్య 14.

మ. కమలావల్లభుఁ డుల్లమం దలరువేడ్కఁ దన్నుఁబూరింపఁ ద
త్కమనీయామలసస్మితాధరసుధాధారన్భరత్నోపపుం
జమొకోనా విలసిల్లుచుం బుధులకున్ సౌఖ్యంబులం గూర్చు శం
ఖము మాకీవ్రత సంతతంబఖిలమాంగళ్యంబులౌన్యంతిన్. 1914

రుక్మిణీకల్యాణము, జ. వేం. రం. ఆ 1 పద్య 7.

క. ధన్యంబై హరిపూనుట, మాన్యంబై సకలసకల ♦ మండలికి నసా
మాన్యమను పాంచజన్యము, జన్యములం గెలుపు సూర్య ♦ జనపతి కొసఁగున్.
యతిరాజవిజయము, ఆ 1 పద్య 6.

కౌమోదకీస్తుతి.

ఉ. యాదవ సార్వభౌమ భయ♦దానవ బాహునియుక్తి జేసి యం
దే దనుజేంద్ర సార్వపుర ♦ హేమమణీవరణంబు సంగతం
బై దివి నాత్మ్య కంకణము♦లందొక కంకణ మయ్యె నట్లి కౌ
మోదకి మోదకీలిత స♦ముజ్వల కల్పకమాల్యఁ గొల్చెదన్. 1916
ఆముక్తమాల్యద, ఆ 1 పద్య 7.

ను, పర్వతదాత్ర్ర చనకింకిణీగణమునా ♦ రావంబు గర్జాసము
ద్భావమునోఁప మురారివారిదమనా ♦ భాసిల్లఁ దద్గోర్మరు
ద్రాణంబ్రతిపక్ష వ్యూహ్యరులవ♦జ్రిప్రకీర్యంగాఁకి గీ
టణఁగంజేయు గదాయుధంబడచు ను♦ద్యన్మద్దదౌద్ధత్యమున్. 1917
ఇందుమతీపరిణయము, మ. నృ. పద్య 15.

ఉ, సాదరలీల నాత్మనయ ♦ నాంచలచాలనసంజ్ఞనేసమా
సాదితవేగమై యమర ♦ సంఘము లబ్బఁగలేచి శత్రువ్యూ
హ్యోదన మాదరించి హరి♦చిత్తము నుల్లసిల్లంగఁజేయు కౌ
మోదకి మమ్ము నిత్యముఁ బ్ర♦మోదిత చిహ్నులఁజేసి ప్రోవులన్. 1918
రుక్మిణీకల్యాణము, జ. వేం. నం. ఆ 1 పద్య 8.

క. ఆరిదగళలనాస్పదమై, హరిహ్యోదవకరసరోరు♦హంబువితానం
బఱఁగడు నల కౌమోదకి, నిరతముఁ గృతిపతి కొసంగు ♦ నిఖిలశుభంబుల్.
యతిరాజవిజయము, ఆ 1 పద్య 4.

సందకస్తుతి.

మ. పరితోద్ధ్వస్తరభాగ పీఠ యుగళీ ♦ భాస్వత్స్తరుస్తంభ సం
స్థితిఁ దీండిర్యించెడు బాహువా మొసలివా ♦ దీప్తార్చిగా కబ్బలా
న్వీత ధూమాసిత రేఖ పైయలుగుగా ♦ విజ్ఞాన దీపాంకురా
కృతి నందం బగు నందకం బఖిలలో ♦ కేర్పించుఁ జేయాతనన్. 1920
ఆముక్తమాల్యద, ఆ 1 పద్య 6.

మ. తనునీలాభసమిత్పరిధూమితవిధూ♦చ్యద్రోర్మహాధూమకే
తునితాంతోత్థితధూమరేఖగతి స్వ♦ర్ణార్ధ్రధూమకేతుద్యుతిన్
గని రక్తాభతదుద్గతార్చియన నుం♦గగింబయ్యుఁ దా నండకం
బవఁ జేరొక్కన్న మహాద్భుతాసిమదరి ♦ వ్యాపాదముం జేయుతన్. 1921

ఇందుమతీపరిణయము, మ. నృ. పద్య 16.

ఉ. స్పందితచిత్తదుష్పరిపు♦సంచయకంఠవిలుంఠనక్రియా
నందితదేవతార్పితపు♦నస్ఫుటకల్పక పుష్పమాలికా
బృందనుగంధయుక్తమయి ♦ పెంపుపహించు సమస్తసజ్జనా
నందకమైన నందక పుం♦నారతమున్ మముఁగాచుఁగావుతన్. 1922

రుక్మిణీకల్యాణము, జ. వే. రం. ఆ 1 పద్య 9.

క. బృందారకబృందావన, సందర్భవినిర్భరైక ♦ శక్త్యాకరమా
నందకము విహితమహితా, నందక మగుఁ గాత సూర్య♦వరనాగునకున్. 1923

యతిరాజవిజయము, ఆ 1 పద్య 5.

శార్ఙ్గస్తుతి.

చ. పిడికెడు కానుఁ గొప్పుఁ గని ♦ పేర్మఁ దిరివక్ర సమాంగి జేసిలే
పిడికెడు కానుఁ గొప్పుఁబయిఁ ♦ దెచ్చు గుణంబును గంటి నంచు నే
ర్పడక నిజత్రివక్రతయుఁ ♦ బాఁపఁగ త్రిమొక్కెడునానుమాలిపై
జడిగొన నమ్మ్లీనుహరి ♦ శార్ఙ్గ ధనుర్లత గాచుఁ గావుతన్. 1924

ఆముక్తమాల్యద, ఆ 1 పద్య 8.

మ. ఋజుభావాదృతమయ్యు వక్రిమగుణో♦పేతాత్మకంబై పర
వ్రజజీవైకవికర్షణక్రిమకళా ♦ పర్యుక్తమయ్యున్ సదా
నిజజీవైకవికర్షణక్రిమకళా ♦ విర్ణిద్రమా తచ్చతు
ర్భుజశార్ఙ్గంబు మదంగసంగతమహా ♦ భూరివ్యథల్ మాన్పుతన్. 1925

ఇందుమతీపరిణయము, మ. నృ. పద్య 17.

ఉ. భండనకేళిచండతర ♦ భావవిజృంభణశైలవిద్విష
త్ఖండనలోల విష్ణుకర♦తామరసంబున సారయుక్తమై
తాండవమాచరించు విబు♦ధప్రమదావహమైన శార్ఙ్గకో
దండము మాకు నిత్యసుఖ♦దం బగుచున్ విలసిల్లుఁగావుతన్. 1926

రుక్మిణీకల్యాణము, జ. వే. రం. ఆ 1 పద్య 10.

చ. ధృతిసేడ నాత్మచిత్తము జ♦యించిన కల్ముల్లఘాలుగంటి భ్రూ
లతికల సామ్యముం గని చె♦లంగుట గెల్పు ఘటించు నంచు సం
తతమును శౌరి కోరికను ♦ దాలుచు శార్ఙ్గ మురుప్రతాపదీ
పితునిగఁ జేయుఁగాత నుక♦విస్తపనీయుని సూర్యరాజునిన్. 1927

యతిరాజవిజయము, ఆ 1 పద్య 7.

ఆదిశేషస్తుతి.

ము. శయనంబై యుపధానమై నిలయమై ♦ సచ్ఛత్రమై పాదుకా
ద్యాయమై మంగళపీఠమై మృదులవ♦స్త్రంబై సమస్తోచిత
క్రియలం జక్రికి నిత్యసన్నిహితమూ♦ర్తిన్ బోల్చు శేషాహి న
ద్యయమేధానిధిఁ గావ్యలక్షణకళా♦చార్యున్ ప్రశంసించెదన్. 1928

శ్రీరంగమహాత్మ్యము, భైర. ఆ 1 పద్య 2.

ము. హరిజాభిన్ జనియించు నబ్జజుఁడు బా♦ల్యక్రీడనాసక్తి బం
ధురభోగాగ్రిచిరత్నరత్నరుచిసం♦తోషైకవాంఛాప్తి త
ద్భరణోద్యుక్తతఁ రచించినఫణా♦వ్యాసక్తపద్మప్రగా
భరణశ్రీరహిఁడెందు శేషుఁడు వచఃప్రాగల్భ్య మిచ్చుం గృపన్. 1929

భోజనుతాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 8.

ము. స్థిగదీపప్రతిసీరలౌమణిఫణా♦శ్రీదీప్తులన్ భోగమం
దిరలీలారతి లక్ష్మివల్వగొను దై♦లేగూరికిం లజ్జకొం
దు రమాదేవికి మోద మల్కయు మదిన్ ♦ కోడ్రోడఁ బర్యాయవ్య
త్తిరహింజేయుఫణీంద్రుఁ డీవుత మహో♦ద్గీవై భవోన్మేషముల్. 1930

ఇందుమతీపరిణయము, మ. స్న. ఆ 1 పద్య 10.

ము. ఘనశయ్యాసనపాదుకాంశుకసమ♦గ్రచ్ఛత్రికుఖ్యోల్లస
ద్ఫణిభేదంబులచేఁ బరిమాధ్వనుడున్ ♦ దా శేషమైయుండుటన్
జనులెల్లం బనుఁ శేషుఁడంచు వినుతిం♦చన్మించు నత్యంతశాం
తు ననంతు నభక్తిమంతు ఫణికాం♦తుం గొల్తు నశ్రాంతమున్.

రుక్మిణీకల్యాణము, జ. వే. రం. ఆ 1 పద్య 1.

చ. ఇలనుభరించు నెన్నని య♦హీనఫణాఫలకంబు లేనిమే
నలరులసెజ్జయై యలరు♦శాహి కట్టి యనంతమూర్తి ని

స్తులతరకీర్తి పూర్తి నిడి♦తోరపుఁగూరిమిఁ బోర్చుఁగాత ని
ర్మలనుగుణాంకు వేంకటపు♦మారమహీపతి నూర్యరాడ్విభున్. 1932

యతిరాజవిజయము, ఆ 1 పద్య 6.

విష్వక్సేనస్తుతి.

క. శ్రీరమణచరణసేవా,చారనిరూఢావదాను ♦ సత్కీర్తిజయ
శ్రీరాజమానుదానవ, వీరఖగస్యేనుఁదలఁతు ♦ విష్వక్సేనున్. 1933

శ్రీరంగమహోత్సవము, థైర. ఆ 1 పద్య 4.

ఉ. తౌర్యత్రజనాథశాసనవి♦ధానమహుశ్చలనక్రియామహా
పార్థివతగ్గన్నవేత్రము క♦రంబునఁదాల్చి యజాండభాండసా
మ్రాజ్యధురంధరుండయి ర♦మావరభుక్తవిముక్తశేషమే
భోజ్యముగా గ్రహించుహుత♦భుగ్వ్రతి సైన్యపతి న్భజించెదన్, 1934

రుక్మిణీకల్యాణము, జ. వేం, రం. ఆ 1 పద్య 5.

మ. ఇభవక్త్రాధికపారిషద్యపటలం ♦ బెల్లప్డు నుద్యత్తటి
త్ప్రభ పాణిప్రచలత్సువర్ణమయవే♦త్రప్రాప్తసంజ్ఞన్ జగ
త్ప్రభవద్విఘ్ననివారణార్థము హరి♦ద్భాగంబులం బర్వ స
త్ప్రభ నన్వర్థసమాహ్వయంబు గను వి♦ష్వక్సేను సేవించెదన్. 1935

ఇందుమతీపరిణయము, మ. నృ. ఆ 1 పద్య 9.

వీరభద్రస్తుతి.

ఉ. కేలు మొగిడ్చి గొల్చెదను ♦ గేవల దీనజనావనక్రియో
ద్వేలదయాసముద్రు రిపు♦వీర మహాప్రళయోగ్రరుద్రు భ
క్తాళిగృహీతభద్రు రుచి♦రాత్మముఖోపరిలగ్నభద్రికా
లీలనాకపోలయుగ ♦ లీనహరిద్రుని వీరభద్రునిన్. 1936

రాఘవపాండవయాదవీయము, ఆ 1.

రవిస్తుతి.

చ. అనుపమదివ్యమూర్తియను ♦ నంతియకాదు భవాప్తమాస్తులం
దును పరమార్థదాన ప్రభ♦తోడ బగబ్బనరాజిల్లి నిం

వనయము చాన దృష్టియను ♦ నంతియకాదు త్రిలోచనాదిలో
వినములు చానయైన రవి ♦ చారునిజప్రభమాకు నీవుతన్. 1937

కుమారసంభవము, ఆ 1 పద్య 6.

కుమారస్తుతి.

శా. తనజనపుఁ డురుస్థానావు, జననియపర్ణాఖ్య దా వి♦శాఖుం డనఁగాఁ
వనరియు నభీమతఫలముల, జమలకు దయ నొసఁగుచుండు♦షణ్ముఖుఁ గొలుతున్.

కుమారసంభవము, ఆ 1 పద్య 8.

మల్లికార్జునస్తుతి.

మ. అమలజ్ఞాననుదీపవర్తిఁగొని వృ♦ద్ధాచారుఁడై వేదశా
స్త్రములందున్న సదర్థ మెల్లఁ గొని వి♦ద్వత్ప్రీతిఁ గావించు వా
ని పురాతుండనఁబొల్చు పుణ్యనిధి వా♦ణీముఖ్య సర్వజ్ఞ జం
గమలింగంబగు మల్లికార్జును నదా ♦ కల్యాణుఁ గీర్తించెదన్. 1939

కుమారసంభవము, ఆ 1 పద్య 15.

హయగ్రీవస్తుతి.

శా. శ్రీరంభోధిలసత్తరంగపటలీ ♦ శీతీకృతాస్థాపదో
దారాశ్వత్థమహీజమూలమునఁ బ♦ద్మస్థాయియై శిష్యుల
త్యారూఢస్థితిశాస్త్రములో చదువఁగా ♦ వ్యాఖ్యానముచ్చారించుం
డై రాజిల్లు హయాననుం గొలుతు వి♦ద్యాజాలహృద్యాననున్. 1940

మ. ఆకలంకస్థితి శంఖచక్రవిలస♦ద్వ్యాఖ్యానముద్రానుపు
స్తకయుక్వాణి చతుష్టయుండు వరప♦ద్మస్థుండు శుభ్రాంశుమ
ద్వ్యకృతావాసుఁడు జ్ఞానదుండు హయవ♦క్త్రిస్వామి నిత్యంబుమా
ముకచిత్తంబునలిల్పి తూర్చు మృదుపుం♦భద్వాక్య సందర్భమున్. 1941

రుక్మిణీకల్యాణము, జ. వేం. గరు. ఆ 1 పద్య 11, 12.

విఘ్నేశ్వరస్తుతి.

చ. తను వసితోంబుదంబు సిత♦దంతయుగం బచిరాంశు లాత్మగ
ర్జన మురుధర్జనంబు గర♦సద్రుచి శక్రిశరాసనంబు నై

చన మదవారివృష్టి హిత♦సస్యసమృద్ధిగ నభ్రజీల నా
జను గణనాథుఁ గొల్తు నని♦శంబు నభీష్టఫలప్రదాత గాన్. 1942

కుమారసంభవము, నన్నె. ఆ 1 పద్య 7.

ఉ. ఆల్లన తుండమెత్తి శివు ♦ నాఁదలయేటిజలంబు పీల్చి సం
ఫుల్లతఁ బాదపీఠమున ♦ చొంతనయొన్న సహాసనేత్రుపైఁ
జల్లి శివార్చనాకమల♦సంహతిఁ బోర్కొన నేయునట్లు శో
భిల్లు గజాననుండు మద♦భీప్సితసిద్ధికరుండు గావుతన్. 1943

విజయసేనము, ఆ 1.

ఉ. గ్రక్కున సేతియుగ్మము కఁరద్వితయంబున మూసిపట్టి యా
మిక్కిలికంటికిం దనదు ♦ మిక్కిలిహస్తము మాటుచేసి యిం
పెక్కఁడు బాలకేళిఁ బర♦మేశ్వరుచిత్తము పల్లవింపఁగాఁ
బక్కున ముద్దునం బొలుచు♦దంతిముఖుం గొలుతున్ బ్రసన్నుఁగాన్. 1944

దశకుమారచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 5.

చ. తనరఁగఁ గ్రుచ్చి యంచిక ము♦దంబునఁ గొఁగిటఁ జేర్చుచో భున
స్తనయుగకుంభయుగ్మములు ♦ హారొక్కని యొప్పనకై యసూయ మై
జెనకి కనంగ నొండొకటిఁ ♦ జేరినలాగున ముల్లసిల్లఁ బెం
పెనసినవానిఁ బ్రీతి నుతి♦యించెద నేనికమోముజేలుపున్. 1945

సృసింహపురాణము, పీఠిక. పద్య 5.

చ. పరముఁడు కంధరస్థలము♦పై నిడి వేడుక ముద్దు లాడఁగాఁ
గరమునమాలి గంగయొద♦కంబులఁ బెల్లునఁ బీల్చి యూఁదిశి
కరములు భూషణోందునకు ♦ గౌరవతారకలీలఁ జేయు త
త్కరివదనుండు మత్కృతికిఁ ♦ దానుముఖస్థితితోడఁదోడగున్. 1946

విక్రమసేనము, ఆ 1.

శా. జేజే యంచు భజింతు నిష్టఫలసం♦సిద్ధుల్ మదిం గోరి ని
ర్వ్యాజప్రౌఢకృపావలంబునిఁ గటా♦పస్యందిదానాంబునిం
బూజాతత్పరదేవదానవకదం♦బున్ బాలకేళీకళా
రాజత్కుంకుమరంజితోరగపతి ♦ పాల్గొంబు హేరంబునిన్. 1947

శృంగారవైజయంతము, ఆ 1 పద్య 4.

సీ. కలితశుండాదండ ♦ గరిమూషితోన్మక్త, సప్తసాగరమహా ♦ జలధరిమాల
భ్రప్రక్రియాకేళి ♦ వశవతీర్ణసుభగ్న, మేదినీధరరత్న ♦ మేఖలములం

చక్కజంబూఫల♦ప్రకటసంభావనా, చుంబితభూభృత్క♦దంబకములు
వికటకండమూలగం♦డకదేహమండలీ, ఘట్టితబ్రహ్మాండ ♦ కర్పరములు
గీ. శాంభవీశంభులోచనో ♦ త్పవకరములు, వాసవాద్యమృతాశన ♦ వందితములు
విఘ్నరాజమదోల్లాస ♦ విభ్రమములు, మించి విఘ్నోపశాంతిఁగాఁవించుఁగాత.
హరవిలాసము, ఆ 1.

ఉ. ఆదర మొప్ప మ్రొక్కిడుదు ♦ నద్రిసుతాహృదయానురాగసం
పాదికి దోషభేదికిఁ బ్రి♦సన్నవినోదికి విఘ్నవల్లికా
ఛేదికి మంజువాదికి న♦శేషజగజ్జననందవేదికిన్
మోదకఖాదికిన్ సమద♦మూషకసాదికి నుపాసాదికిన్. 1949
భాగవతము, స్క్రం. I పద్య 5.

మ. తొలుమ్రొక్కుల్ గొనువేల్పుఁ గొల్తు శళభృ♦త్కోటీరుఁ గోటీరట
త్కలభూపాంకితగాత్రి గాత్రమరసం♦ఘస్తోత్రివేశానిర
ర్గళధారాళకటప్రదానతటినీ♦రజ్జ్వాకృష్టలీలికా
కలికాలోలవిచారుఁ జారుహరి భు♦క్పాలంబు లంబోదరున్. 1950
జైమినిభారతము, ఆ I పద్య 4.

ద్విపద. సారంబుగా వేడ్క ♦ సమకొల్పు బీజ, పూరంబువలకేలఁ♦బొలుచుమరాళ
హారంబు డాకేల ♦ నాదిత్యమకుట, హీరంబు నెదఁగల్గు♦ హేరంబుఁ బొగడి.
హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, గౌరన.

ఉ. ఆంకముఁదేరి శైలతన♦యాస్తనగుగ్మము లానువేళ బా
ల్యాంకవిచేష్టఁ దొండమున ♦ నవ్వలి చన్గబళింపఁబోయి యా
వంకకుచంబుఁ గాన కహి♦వల్లభహారముఁ గాంచి వే మృణా
శాంకురశంక నంటెడు గ♦జాన్యుని గొల్తు నభీష్టసిద్ధికిన్. 1952
మనుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 4.

చ. అరుదుగ వామభాగలల♦నాకలనాచలనాత్ముఁడైన యా
హరు గురుఁ గాంచి తానును ద♦దాకృతియాగతి నేకదంతుఁడై
కరికరిణీసుణంబులు మొ♦గంబునఁ దాల్చి జగంబు లేలు నాఁ
తరకరుణాసనాథు గణ♦నాథు మరుద్గణనాథుఁ గొల్చెదన్. 1953
నరసభూపాలీయము, పద్య 6.

సీ. చంద్రికాఖండకలాపుఁ♦జారువామనరూపుఁ, గలితచంచలకర్ణుఁ ♦ గనకవర్ణు
మోదకోజ్జ్వలబాహు♦మూషికోత్తమవాహు, భద్రేభవదను స♦ద్భక్తసదను

సన్మనిమ్మతీపాత్రు♦శైలసంభవపుత్త్రి, నను దినాపోదు వి♦ఖ్యాపరీసాదుఁ
బరమవరాభ్యాను ♦ బాశాంకుశోల్లాను, నుతుతరఖ్యాతు నా♦గోపవీతు

గీ. లోకసన్నుతగుణవంతు ♦ నేకదంతు, నమిత హేరంబు సత్కృ♦పావలంబు
విమలరవికోటితేజు శ్రీ♦విఘ్నరాజుఁ, బ్రథితవాక్పాళి కెప్పుడుఁ♦బ్రస్తుతింతు.

మొల్లరామాయణము, ఆ 1.

మ. నిజదంత్రప్రసవంబు హస్తమధుపో♦న్మేషంబు హారావళీ
భుజగవ్రాతలతాసమేతము మదాం♦భోనారమారందమున్
భుజశాఖాశ్రుతిపత్త్రిముల్ ఘటఘంటం♦బుల్ గల్గి సొంపొందు నా
గజరాజానన కల్పభూజ మెసగుం ♦ గళ్యాణసాఫల్యమున్. 1955

బహులాశ్వచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 7.

శ. తమఁ గని యొక్క యెత్తునసె ♦ దక్షజయు న్నిటలాక్షుఁడు స్మృదం
బున నిరుచెక్కులుం గదిసి ♦ ముద్దు గొనంగ నొకింత సెమ్మొగం
బనువుగ వెనక్కుకుం దిగిచి ♦ యత్నవిహీనపరస్పరాస్యచుం
బనములు దల్లిదండ్రులకుఁ ♦ బన్నుగఁ గూర్చు గజాన్య సెన్నెదన్. 1956

ఆప్పకవీయము, ఆ 1 పద్య 22.

ఉ. ఒండురదంబు పోవిటిచి ♦ యుక్కునఁ జక్కని మొక్కటీఁడనన్
రెండవ కొమ్మ తొండమున ♦ నేర్పున మాటి మతంగశృంగవే
దండములన్ గ్రహించి తన ♦ దానుల కీఁబరికించి హస్తివ
క్త్రుండయి మాయబోయదొర♦కుం గొడుకై తగు వేల్పుఁ గొల్చెదన్. 1957

పాంచాలీపరిణయము, ఆ 1.

ఊ. మోదకహస్త హస్తిముఖ ♦ మూషకవాహన యేకదంత లం
బోదర తప్తకాంచనన♦ముజ్జ్వలవిగ్రహ బాలచంద్రశే
ఖాదృతమౌళి యంచుఁ దనుఁ♦దచ్చరణాబ్జ భక్తి దలంచు వారలన్
మోదముమీఱఁ బ్రోచు గణ♦ముఖ్యుని విఘ్నపతిం దలంచెదన్. 1958

వాల్మీకిచరిత్రము, ఆ 1.

ఈ. మొగిక్కులొనర్తు గేలుఁగవ♦మోడిచి జొక్కపుగొక్కుజక్కిపై
నెక్కెడుబల్వజీయవకు ♦ నిమ్మగ నమ్మినవారి మేల్పనుల్
చక్కగఁజేయు దేవరకు ♦ జక్కర గొబ్బెరపండు లుండ్రముల్
మొక్కెడు పూపజంబెముల ♦ మేటికి బత్తిని మాటిమాటికిన్. 1959

నీలాసుందరీపరిణయము, ఆ 1.

మ. హరజూటానటదాపగాంబుఝరిఁ దుం♦డాగ్రంబునం బీల్చి సా
దరతం దజ్జలజంబు తల్లికి సము♦ద్యత్పుష్క–రాకృష్టసా
గరగౌర్యగ్రజకంధరాంతరఘణి ♦ శైశవేయకం బద్భుత
స్మరణం దండ్రి కొసంగి ముద్దుఁగొను దే♦వుం డిచ్చు నిర్విఘ్నతన్. 1960
తారాశశాంకవిజయము, ఆ 1 పద్య 17.

మ. కలుషేభావలిసాఁప నంకుశము వి♦ఘ్నత్ఫుధరశ్రేణి వ్ర
క్కలు గావింప వరస్ఫురత్కలిశమున్ ♦ గర్వప్రమత్తారిపీ
ఠుల బంధింపఁగఁ బాశమున్నతమనో♦రుశ్రేణిఁబుల్ మాన్పఁ బు
ష్కలదానాంబువు లూను వేల్పడఁచు మ♦త్కా–వ్యాంతరాయచ్ఛటల్. 1961
ఉత్తరరామాయణము, పీఠిక. పద్య 7.

ఉ. సంతత మేను లోఁ దలఁతు ♦ సంతస మొప్పఁగఁ గాంతిఁ బద్మినీ
కాంతుని పాలితత్రిదశ♦కాంతుని సర్వకళాతి కాంతునిన్
శాంతుని భక్తహృన్నలని♦శాంతుని నిష్ప్రతిపాడకోక్తిచే
దాంతునిఁ గీర్తిపూర్ణహరి ♦ దంతుని దంతుని నేకదంతునిన్. 1962
రాఘవపాండవయాదవీయము, ఆ 1.

పీ. విలసితాబ్జధరాతి ♦ కలనాభిచర్యుండు, వరవినతానంద ♦ నగ్ధనుండు
రాజితానందాభి♦రణతతచర్యుండు, మహితామలినతుండ ♦ ముండితుండు
కళ్యాణధామస్వ♦ఘనపతనుస్ఫూర్తి, వర్ణనీయనుముఖ ♦ వత్సలుండు
విదితవేగాభోగ ♦ బిలపదచరణుండు, సమరసోత్కటదాన ♦ సారథుండు
గీ. నగుచు నగణితనుగుణత ♦ నతిశయముగ, నలరునట్టి వినాయకుఁ ♦ డస్మదీయ
నిర్భరగ్రంథసందర్భ ♦ నిఖిలయుక్తి, పటిమఘటనాగరిష్ఠుఁడై ♦ పరఁగుఁగాత.
కృష్ణభూపాలీయము, పద్య 5.

పీ. తనకర్ణయుగ్మచా♦లనవిలాసంబులు, చామరాంధోళన ♦ సరణిఁ జెనుపఁ
దనరదనాగ్రిము♦ద్రామతరైకాత, పత్రిమహాస్తైథి♦వంబుఁ జొనుపఁ
దనపుష్కరాగ్రాంబు ♦ ధారాప్రవాహంబు, లమితరాజ్యాభిషే♦కములఁ దన్పఁ
దనగణనాయక♦త్వము సంగరాభంగ, చతురంగసైన్యప్ర♦శస్తి మనుపఁ
గీ. దన పరిథమపూజ్యభావంబు ♦ ధరణివలయ, నాథ లోకవరాగ్రగ♦ణ్యత్వ మునుప
ననుపమప్రేమహారంబు♦డనిశ మిసఁగు, రామరాయేందుధీరాజకా♦ర్ష్ణములఘలము.
రావువంశముక్తావళి, ఆ 1 పద్య 7

సరస్వతీస్తుతి.

క. వేదాగమరూపమున మహాదేవునపారగుణ మహాసంస్తుతినం
పాదితయగుభారతినే, డాదిగ మత్కృతికి నెలయు ♦ నది గాక యయున్. 1965
కుమారసంభవము, ఆ 1.

ఉ. కరకమలంబెసంగఁబటి♦కంపుఁ గమండలువంటికాంతిభా
సురమగు మౌక్తికంపుజప♦సూత్రిముదాల్చుట బ్రహ్మవాదమై
పరగిన హంసముం బిలిచి ♦ బాలమృణాళముఁజూపుచందమై
సిరిలకింపనొప్పు బుధ♦సేవితమూర్తి దలంతు భారతిన్ 1966
నృసింహపురాణము, ప్రీతిక. పద్య 6.

పీ. సింహాసనము చారు ♦ సితపుండరీకంబు, చెలికత్తె జిలువారు ♦ పలుకుఁజిలుక
శృంగారకునుమంబు ♦ చిన్నిచుక్కలరాజు, పసిఁడికిన్నెరవీణె ♦ పలుకుఁదోఁడు
నలువనెమ్మోమునఁద♦మ్ములు కేళిగృహములు, తఱుకుటద్దంబు స♦త్కవులమనను
వేదాదివిద్యలు ♦ విహరణస్థలములు, చక్కనిరాయంచ ♦ యొక్కరింత
గీ. యెపుడు నేదేవి కాదేవి ♦ యిందుకుంద, చంద్రచందనమందార ♦ సారవర్ణ
శారదాదేవి మామక♦స్వాంతవీథి, నిండువేడుక విహరించు ♦ చుండుఁ గాక.
శృంగారనైషధము, ఆ 1.

పీ. రాజీవభవునిగా ♦ రాపుఁబట్టపుదేవి, యంచబాబానెక్కు ♦ నలరుఁబోణి
పసిఁడికిన్నెరవీణెఁ ♦ బలికించునెలనాఁగ, పదునాల్గువిద్యల ♦ పట్టుఁగొమ్మ
యీరేడుభువనంబు ♦ లేలు సంపదచేడె, మొలకచందురుఁ దాల్చు ♦ ముద్దరాలు
వెలిచాయకొదమ రా♦చిలుకనెచ్చెలికత్తె, ప్రణవపీఠికనుండు ♦ పద్మగంధి
గీ. మందరాచలకందర♦మధ్యమాన, దుగ్ధపాథోధిలహరికా ♦ ధూర్తయైన
లలితసాహిత్యసౌహిత్య ♦ లక్ష్మినోసఁగు, వరద యై మాకు వినతగీ♦ర్వాణివాణి.
భీమేశ్వరపురాణము, ఆ 1.

ఉ. శోణితలంబు నెన్నుదురు ♦ సోకఁగ మ్రొక్కి నుతింతు సైకత
శ్రోణికిఁ జంచరీకచయ ♦ నుందిగవేణికి రత్నకామర
శ్రేణికిఁ దోయజాతభవ ♦ చిత్తవశీకరణైకవాణికిన్
వాణికి నక్షదామసుక♦ధారిజపుస్తక రమ్యపాణికిన్. 1969
భాగవతము, స్కం. 1 పద్య 6.

కీ. ప్రణతపీఠమున మంత్రపరంరలు గొల్వ,నుండు నేదేవి పే♦రోలగంబు
భావజ్ఞులకుఁ బరా♦పశ్యంతిమధ్యమా, వైఖరులేదేవి ♦ వర్ణసరణి
జపహారకీరపు♦ స్తకవిపంచిసమంచి, తంబు లేదేవి హృ♦స్తాంబుజములా
కుం దేందుమందార ♦ కందళీభృందంబు, చంద మేదేవి యా♦నందమూ ర్తి
కీ. కాంచె నేదేవి కాంచన ♦ గర్భచతుర, పూర్వదంతకవాటవి♦స్ఫుటమనోజ్ఞ
చందశ్రీకాంతకిరోగృహా♦స్థలవిహార, మమ్మవాదేవి వాగ్దేవి ♦ నభినుతింతు. 1970
వైమినిభారతము, ఆ 1 పద్య 5.

ద్విపద. వల్లకీమృదుపాణిఁ ♦ వరనీలవేణిఁ, బల్లవారుణపాణిఁ ♦ బరమకళ్యాణిఁ
జారుహారశ్రోణి ♦ సైకతశ్రోణి, వారిజాసనరాణి ♦ వాణిఁబ్రార్థించి. 1971
హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, గౌరన.

కీ. చేర్చుకొక్కగానిడ్డ ♦ చిన్నిజాబిల్లిచే, సిందూరతిలకంబు ♦ చెమ్మగిల్ల
నవతంసకునుమంబు♦నందున్న యెలదేటి, రుతికించిదంచిత ♦ శ్రుతుల నీన
ఘనమైన రారాపు♦చనుదోయిరాయిడి, దుంబీఫలంబు తుం♦దుడుకుఁ జెందఁ
దరుణాంగులిచ్ఛాయ ♦ దంతపుసరికట్టు, లింగిలీకపుపింత ♦ రంగు లీన
కీ. నువనిషత్తులఁ బోటులై ♦ యెలగింపఁ, బుండరీకాసనమునఁ గూ♦ర్చుండి మదికి
నించువేడుకవీణవా♦యించుచెలువ, నలువరాణి మదాత్మలో ♦ వెలయుఁ గాత.
మనుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 5.

శా. కాసారంబులుసాహిణంబులు సరి♦త్కాంతుండు పూఁదోఁట వి
ద్యాసీమంబులు రచ్చపట్లు సురకాం♦తాలోకసీమంతభూ
పాసిందూరముపాటలాత్తయగు భా♦షాదేవి మత్తాళ్వికి
వ్యాసింహాసన మూనుఁగాతఁ గృతియు♦క్తాలంక్రియామాంక్రియన్. 1973
కవికర్ణరసాయనము, పీఠిక. పద్య 5.

మ. రమణీయాకృసరాకృతింబోలుచు న♦ర్ణశ్రేణివీణానలే
పముచేతంగరఁగించి యందునిజవిం♦బంబొప్పనచ్ఛామృత
త్వమునాత్మ పరితిపాదకత్వమును ద♦ద్వర్ణాళియండెల్లఁ బూ
ర్ణము గావించినవాణి తిర్మలమవో ♦ రాయోక్తిఁ బొల్చుంగృపన్. 1974
మనుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 4.

కీ. ఒకటి యాత్మరవిలా♦సోల్లాసమునమింద, నొకటి తాత్పర్తాఢి ♦ నుల్లసిల్ల
నొక్కటి నారికే♦ళోన్నతిఁ దాల్పనొ,క్కటిగోస్తనీసుద్ధ ♦ కలనఁ బనర

నొకటి నువృత్తభా♦వోన్మేష మొంద నొ,క్కటి వల్లకీతుంబి ♦ కలనఁ జెలఁగ
నొకటి భారభశేవ♦యుక్తి బెంపొంద నొ,క్కటి గిరీశమతాను ♦ కారిగాఁగ
గీ. నసమసాహిత్యసంగీత ♦ రసము లనెడు, గుబ్బపాలిండ్లుదాల్చి ప♦ల్లుక్కలవెలంది
సరసగుణనోరునోబయ ♦ నరసధీరు, నవ్యకృతినాయకునిఁగా నొ♦నర్చుఁ గాత.
నరసభూపాలీయము, ఆ 1 పద్య 4.

మ. పరమప్రౌఢినశేషవర్ణరచనా ♦ పారీణుఁడో భర్గ హృ
త్సరణిన్ డాయుదు సేన యోన యను నో♦జస్వర్ణసంధానభో
స్వరభృత్సన్నుమూర్తులై యొరయు నా♦సంగీతసాహిత్యబం
ధురవక్షోజము లూను తల్లిని భజిం♦తుం బత్పిసాదాప్తికిన్. 1976
చంద్రభానుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 4.

వా. వీణాతంత్రలసద్గుణంబులు ముదా♦విర్భావముం జేయఁగాఁ
బ్రాణంబున్బలె నొమ్మడించుకనుధా ♦ ప్రాయానులాపంబులన్
వాణింగూర్చుచు సారెసారెకు రుచు♦ల్వాటింపఁ బల్కించు న
వ్వాణీదేవి నటించు మద్విమలది♦వ్యారంగమధ్యంబునన్. 1977
జైజయంతీవిలాసము, ఆ 1 పద్య 8.

వా. శ్రీచింతామణిమంత్రిదేవతజగత్ ♦ క్షేమంకరాపాంగవీ
క్షాచందోదయ భక్తశేవధిమహా ♦ సంగీతసాహిత్యవి
ద్యాచారు స్తనకుంభహారద నదీ♦యస్వచ్ఛజిహ్వాస్థలిన్
వాచోనృత్యము సల్పుఁగావుతఁ గవి♦త్వస్ఫూర్తి వర్ధిల్లఁగన్. 1978
కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 1 పద్య 6.

చ. తనహృదయాంబుజాతముస ♦ దారోక్తనానాథగతానురాగవా
హిని వెలఁగమ్మఁ జేసినొకో ♦ యీగతి నాఁగ విధాతచెంగటన్
దనరి జపాప్రసూనసవి♦ధస్ఫటికాకృతిరక్తిఁగుల్కువా
గ్వనజపళిక్షి మాకొసఁగుఁ♦గాత వరోరచనాడమత్కృతుల్. 1979
ఉత్తరరామాయణము, పీఠిక. పద్య 6.

గీ. వాణి నజరాణి ఘనసీల♦వేణి మధుర,వాణిఁ బల్లవసంకాశ ♦ పాణిఁబృథుల
సైకతశ్రోణి నాత్మలో ♦ సన్నుతింతు, సుమధుమధురసుధావచ♦స్స్ఫూర్తికొఱకు.
హంసవింశతి, ఆ 1 పద్య 5.

ఉ. చేవిలసిల్లు రాచిలుక ♦ చెచ్చెర బింబమునీప నొక్కఁ డొ
మ్మావిఁ దలిర్పుగంటునలు ♦ మోములవేలుపు గాంచి నవ్వఁ జే

కాళ్ళవ మెఱుంగి సిగ్గుతడఁ ♦ బాటున మో మరవంచు భారతీ
జేఁ నొసంగుఁ గాత పరి♦దీప్తకవిత్వవధూవిచిత్రతన్. 1981

శకుంతలాపరిణయము, పె. నా. ఆ 1 పద్య 6.

చ. ఎలమి సమస్తభాగ్యనుమ♦హీశుఁడు ప్రస్తుతయు వేల్పుపెద్దనాఁ
జెలఁగుచునుండుబ్రహ్మ సుహి♦చిత్రముగాఁ దనమాటలోపలన్
మెలఁగఁగఁజేయుభారతి స♦మిద్ధకళావతి పెద్దతిమ్మభూ
తలపతి వేంకటేంద్రునకు ♦ ధన్యులలోఁ దగు లాసంగవేడుకన్. 1982

రెట్టమతశాస్త్రము, ఆ 1 పద్య 1.

చ. హరి కనకాంబరుండు మద♦నారి హిరణ్యగిరీంద్రచాపుఁ డ
య్యిరుపురు భాగ్యవంతులు స♦లీలకదా వారలకంటె నెక్కుడై
పరగితి మీవు నీకమపు ♦ బంగరుగొక్కు సమంచుఁ గాంచనో
పరు నలరించువాఁడు కవి♦చౌచతురత్వను మా కొసంగెడున్.

కృష్ణమనచరిత్రము, ఆ 1 ప

ఉ. అంచలలేరుపైని గసు♦లాసనతోఁడ పనించి నేత్రిపు
ర్యంచలచారుమీకు మృ♦పామృగధారణ శ్రీగ భినోఁడ నం
చంచల నించి కోరికి ల♦భ్యాన్వితముం బయు నీయుభాగతీ
గమల నేత్ర మాట్యములు ♦ సల్పుఁగ పద్మస నాంగణంబునన్.

రాసుపాండవీయము,

ఉ. రాణదనీర్ఘపృష్ఠమని ♦ంబులు మోఁదెనవారుపైకత
ప్రోణికిఁ దంచకీకచయు ♦ నుంటిమి వేగికిఁ బల్లనపర్వభూ
పాణికి జంపుకావిడుగు ♦ భూవరతూణికి విస్మయోమణి
ప్రేణిఁద గీవాణికిఁ బ♦రీక్షసృగేణికి వాణి యయ్యెడున్. 1985

గిరిజాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 2.

ఉ. పీతపటోత్తరీయపరి సుట్వలస♦ద్వేదీన్ బృహత్తైనకట
ప్రోణిసఁ బట్టుజారాణి సన్నసుగుణ♦పరోగిన్ బురాణి న్నతేం
ద్రాణి నేత్రప్రతాపేంద్ర భాసురగీ♦ర్వాణిన్ బ్రసన్నాశ్రిత
ప్రోణి నాస్థాని నభీష్టసిద్ధికి నుదిన్ ♦ నేవింతు సద్భాంతమున్. 1986

గోపీనాథరామాయణము, బాల. పద్య 6.

ఉ. ధాన్యధనంబు యశ్శ్రవన♦మాంకునజాస్థాయతోగశ క్తిస
ద్వేష్యుని సత్యనామునిని ♦ జెర్మిన నర్చి స్వరాష్ట్రపత్తుర

పాద్యుఁ బ్రకాశసాముసొనఁరంబొనరించి విమర్శరూపమై
సూప్యత వీణయగ్రశర ♦ శోభిలియో నల వాణి నెంచెదన్. 1987
బిల్వేశ్వరీయము, బింబ. 1 పద్య 133.

సీ. ఘననీలములచొప్పులనుబోలఁగిలకొప్పు, చిన్నిజాబిలిపున్ను ♦ చెన్నుమీఱఁ
గపురంపుమగమానిఁకపురంపునగుమేని, తళతళల్జిలుఁగువె♦న్నెలుగాయ
నరవిందతతబృంద ♦ వరనుందరతనిందఁ, బరచుకన్నవతెల్వి ♦ బొదుకొల్పి
పసమించు నలమంచు ♦ హసియింపఁదలపించు, తెలిపట్టుపుట్టంబు ♦ తేటగులుక

గీ. నల వనలువైనవలువాలఁ♦జెలువుమెఱయ, విలసగానున్న పలుకుల♦వెలఁదిమిన్న
క్ష్మ ధూనాథుఁడగురామ♦నృపతివర్యు, రసనకసమానసరసవా♦గ్విసరమొనఁగు.
రాఘవపంశముక్తావళి, ఆ 1 పద్య 6.

లక్ష్మస్తుతి.

ఱఁ రనరూపు ♦ దోఁప సేవాసన్న, కాంతాంతరమనీష ♦ గప్యకరణి
గాన భూ♦జనుల కక్ష్యయసౌఖ్య, విభవంబు లిమ్మని ♦ వేఁడుకరణి
వేళ సం♦ధిలు సనం తొచంక్ర,మణ భూరివిశ్రాంతి ♦ మడఁపుకరణి
ములు మాని ♦ యన్యుక్తకరపర్శికా,శోన్న తొక్లములు గ్లో♦కొన్నకరణి
గుకూలచేలాంకి ♦ తొంకపాళి, సంబుగోఁచుపడ్డ♦వంబు లుంచి
సంవాహమొనరించు♦కలిమిచెలువ, చిగగర్భైశ్వర్యములుమాపుఁ♦దియు గాత.
చంద్రిభానుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 2.

కమలగర్భాండభాం♦డము లక్షుండజోత్పత్తి, సేనయు బంగరుబొమ్మ ♦ రండ్లుగాఁగ
నీలేఖలోకంబు♦లెడసెడఁ దెన్నారు, పన్నారుదొంతుల ♦ బాగు గాఁగ
జ్యోహ్మాదిసర్వగీ♦ర్వాణసంఘము లెల్ల, నాడించు బొమ్మల ♦ జాడ గాఁగఁ
భోగ్యతీభారతీ ♦ పరిముఖాదిశక్తులు, ప్రియమిచ్చు చెలిమిక♦ల్మాయలు గాఁగఁ

గీ. దలఁపునజనకు నింట ను♦చాగమహిమ, గాలలీలలు సలిపె నే♦భూమ యట్టి
రత్నగర్భయనుంగుగా ♦ రాఘవట్టి, మమ్మఁ జేపట్టి సుఖలీల ♦ మనుచుఁగార.
వాల్మీకిచరిత్రము, ఆ 1.

ఉ. కమ్మని తెమ్మెదెమ్మెరలు ♦ గ్రమ్మగ నిమ్మగు తమ్మిమేడలో
దుమ్మెడికొమ్మలెమ్మెలను ♦ తూఁకొని నీటుగఁ బాటఁ బాడఁగా
గొమ్మని పూపుఁదేనియలఁ ♦ గ్రుమ్మరి నామెల లిచ్చి నిచ్చలుస్
నెమ్మది నుండు పాల్కడలి ♦ నెయ్యపుఁగూఁతురు మమ్మఁబ్రోవ నిలన్. 1981
నీలాసుందరీపరిణయము, ఆ 1.

మ. తతభాహాపురుహూతరత్నరుచిర♦స్తంభస్థుతోత్కస్తుభ
గ్యుతిసంతానవితాన హారలతికా♦ప్రోద్యత్సమస్మిగ్ధమా
పతివక్షంబునఁ బొంది యిందిలు రమా♦పంచేజపత్రాక్షి మా
కతులైశ్వర్యము లిచ్చుఁ గావుత దయా♦వ్యాపారపారీణతన్. 1992
భోజనుతాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 4.

సీ. కస్తూరిపిలకసం♦కలితోనవాళంబు, బాయమానశశాంక ♦శంకకీల
నతిరాగయుగళీ♦చార్యధరాధరసీమ, మహిరపరివార♦సామగీచూప
నతికృశోదరభాగ ♦గనవనీచయంబు, నలిలపీలాం♦పంబుగూర్మ
కథకాంతిమిళితో♦దరమండలసంబు, నమదేభ్నకేస♦ధ్రిముఖాంపర

గీ. భీమసమాత్మన్యమాపయ్య ♦ యతులబలౌర్య, లక్షణముఁగన్న శ్రీమహా♦లక్ష్మి కము
నేతర్వినక్షత్రనీత్యి♦నిలయ యెఱుఁగు. తిరుమగ వసించు మధ్యహాం♦తరమునందు.
మూర్తన్రియోపాఖ్యానము, కృత్యాది. పద్య 4.

సీ. పుష్కరవిహారణ♦స్ఫారణంబు వహియించి, యచలానుగుణవృత్తి♦యపధరించి
యూరార్ణభీగణ్యసో♦కన్యంబున రహించి, పర్వులహిరణ్యవ♦ర్ధనతిమించి
త్రిథుపవాంచితయూప♦విభవంబుపార్పించి, భృగుకులంబుపవిత్ర♦ముగజనించి
యంధోధిభంగిలీ♦లాస్థ్ని వర్ధంచి, కామపాలపరీతి ♦ ఖ్యాతిఁ గాంచి

గీ. పుణ్యజనముల ప్రాజన♦ములు గ్రసించి, కలికిరవమెందునిర్ణ్తిది ♦ గలదె యనఁగఁ
గైలుపుచేలుపునలుపొందు♦కలిమిదేలున. మెచ్చినిచ్చలుమా కోర్కు♦లిచ్చుఁగాత.
ఉత్తరరామాయణము, పీఠిక. పద్య 2.

సీ. ఏసుందరాంగిపా♦లేటిరాచూలన, నమృతంబుతోఁగూడ ♦ నవతరించె
నేహామినికటా♦మెసఁగివనజభద్రు, మధువుల కద్దె పా♦త్రాజ్యపదవి
యేచఁగోశేక్షణ♦కేపార్శ్వ శ్రీకిష్ణు, వక్షస్స్థలంబు ని♦వాన మయ్యె
నేదేవిభవనంబు ♦ హేలమతిఁగావింప, జలియించి లేములు ♦ తొలఁగిపోవు

గీ. శారదయు శంభురాణియు ♦ శక్రసతియు, నేజగన్మాతసఖ్యంబు♦నిచ్చగింతు
గట్టి కిష్టపధూటి భా♦గ్యములపేటి, శ్రీమహాలక్ష్మి మమ్ము ర♦క్షించుగాత.1995
బ్రహ్మోత్తరఖండము, ఆ 1.

సీ. అజ్జారిధారుండు ♦ నజ్జారిధారుండు, మగఁడును మనుమఁడై ♦ మిగుల నెలుఁగ
హైమవతీసతి ♦ హైమవతీసతి, చెలికత్తె కూఁతురై ♦ చెన్నుదనరఁ
గమలసంభవుఁడును ♦ గమలసంభవుఁడును, దోబుట్టు కొడుకుపై ♦ తొడరుమిగుల
విషధరనాథుండు ♦ విషధరనాథుండు, భావయు నెజయై ♦ పసఁబొసంగఁ

గీ. దమ్మిపూ యిక్కరైై కడుం ♦ దనరుచుండ, నెల్లజగములకును దానె♦తల్లి యగుచు
నలుకలేములచెలి మదీ♦యాలయమున, నొప్పుగా నెల్లకాలంబు ♦ నుండు గాత.
కవిచకోరచంద్రోదయము, ఆ 1 పద్య 2.

చ. అంపలవిల్తుతల్లి చర♦ణాశ్రితపోషణకల్పవల్లి ని
ర్మలగుణరత్నరత్నముల ♦ రానులగల్లి నిజార్చనాకృతూ
వాలితనుగీమతల్లి కడు♦నక్కటికంబులపాలవెల్లి వే
డ్కలఁదగుతల్లితల్లి మద♦గారమునందు వసించుఁ గావుతన్. 1997
రాఘవపాండవయాదవీయము, ఆ 1.

ఉ. అకలంకస్థితిచే నజస్రనుకాం♦క్షాలింగనారంభకా
తుకశుంభద్భుజతాళిమూసకలస♦ద్భుజంబునందిచ్చుమీ
ర(?)కుచస్పారగుహ్యప్రయోపెరుగు నా♦లక్ష్మీమహాకల్పవ
ల్లిక మమ్మెక్కువపు సల్కృపాళుతెవ్వగా♦లింజాలి రక్షించుతెన్. 1998
రుక్మిణీకల్యాణము, జ. వేం. రం. ఆ 1 పద్య 1.

చ. లలితబహుక్రమకర్మిపు♦లాసకలాసముదాయభోగభా
గలఘుతరాచ్ఛలతృణము ♦ లారసి యూరసికుండె యగ్గుఁడం
చెలమిని రామరాడ్విభున ♦ కిందిర సుందర మందిరంబుల
న్నిలిచి యనేకరాజ్యపది ♦ నిశ్చలగుయుక్తి ఘటించుఁగావుతన్. 1999
రాఘవపాండవమాత్రావళి, ఆ 1 పద్య 2.

పార్వతీస్తుతి.

చ. మునిమనుజాసురాహిసుర♦మండ్యములు మున్నగ సర్వజీవులన్
దనవశ మర్థిఁ జేసి మహ♦దస్పదు నోర్చిన నీరరాగిఁ జి
ద్ఘనతను నీకునాత్మశుభ♦గస్థితి మైవెయి నగ్గనారిఁజే
సినసగజాత మాత్మృతిని ♦ జేకొని బత్నృభగత్వ మీవుతన్. 2000
కుమారసంభవము, నన్నె. ఆ 1.

ఉ. అమరనదీసమేత కమ♦లాప్తభవాదులవీతభూతధా
త్మ్యమరమణీయనీలజల♦దద్యుతిశైలరి వెల్లదీవిపై
నమరిన సింధురాజతన♦యాధిపదీసిత దీప్తి మీఱుచున్
రమణుని యర్ధదేహమున ♦ రంజిలు గౌరి శుభంబు లీవుతన్. 2001
బహులాశ్వచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 4.

చ. పరిణయవేళ భండుఁ దన♦పాదముఁ బట్టియు నక్కెకంటిపైఁ
దిగముగఁ బోపి కంతునకుఁ ♦ దీఁ బెఁగదాపఁగ యంచు నీలకం
ధరుఁడు దరస్మితుం డగుటఁ ♦ దద్వలయాహిఫణాగ్రరత్ననుం
దరముకురంబునం గని యెఁ♦ న మ్మదమందు భవానిఁ గొల్చెదన్. 2002

అప్పకవీయము, ఆ 1 పద్య 21.

ఉ. పరిణయవేళ నాగనిక♦పర్వముపైఁ దెలిమించు ముత్తెముల్
కరముల నించి నించి యెడి♦కంబుదగన్ దలఁబ్రాలు వోసి యా
హరుమెయిజాఱుచో నలిను♦రాపగసిగ్గున డిగ్గ నంచులోఁ
బరిహసనంబొనర్చు నల ♦ పార్వతి మాకు శుభంబు లీవుతన్. 2003

వాల్మీకిచరిత్రము, ఆ 1.

సీ. అలరుపెంగడిమితోఁ♦టలనాడు పూఁబోడి, పూపవెన్నెలఁ బోనిఁ ♦ బూనుచాన
కోరి యేనుఁగుమోము ♦ గొడుకుఁగాంచినతల్లి, చిలువదాలపుపేల్పు♦వలపుటింతి
తేలిబొబ్బమెకపు మే♦ల్తేజి నెక్కెడి దంట, చెడుగురక్కసిమూఁక♦జిదుముదిట్ట
తోలుపల్కగిల్కుటం♦చెలు గల యొలనాఁగ, యెల్లమేల్బెంకియై♦యెసఁగుచాన

గీ. యొనరఁ జెఱఁగంటిపెరవల ♦ యడిగములకు,నడరియొడినిబలుసిరు♦లిడెడునట్టి
గట్టుదొరపట్టియె నలేని♦కనికరమునఁ,బొడలుచునుమమ్మ్మననయంబు♦బ్రోచుఁగాతి.

నీలాసుందరీపరిణయము, ఆ 1.

శా. శ్రీవాణీకరచామరవ్యయరుచుల్ ♦ చెన్నొందువక్త్రిస్ఫుర
ల్లావణ్యాభ్యుపయోగ్ధివీచికలలీ♦లన్ బాల రాణింపఁగా
శ్రీవాంకస్థలభద్రపీఠవసతిన్ ♦ సౌఖ్యోన్నతిం గాంచు నా
రాయవామాక్షి యొసంగు మా కతులవి♦ద్యైశ్వర్యసత్కీర్తులన్. 2005

భోజనృపతిపరిణయము, ఆ 1 పద్య 1.

ఈ. గాంగపయోరుహోత్పలము ♦ గన్గొని వాలినిగూఢయైనయ
ట్లాంగనసేతరిలక్ష్మియని ♦ యల్గిన నీకుఁదు తావకీనదృ
క్పంగవికీర్ణకాంతియిది ♦ సత్యము కన్నులు మాయు పాయు నా
బొంగుచు నట్లచేసి నగు♦భూధరకన్యక నన్నుఁ బోచుతన్. 2006

మూర్తిత్రయోపాఖ్యానము, కృత్యాది. పద్య 5.

ఉ. ఊరక చుట్టుకొన్నఁ గము♦లోత్పలపంక్తులు వాడు నంచుతో
యేఅను గూర్చి చుట్టితివ ♦ యెంతటిజాణవు మేలు మేలు నీ

నేరుపు మెచ్చవచ్చు నని ♦ నిచ్చలు మచ్చిక శంభుఁ గేరునీ
హారగిరీంద్రకన్యక ద♦యామతిఁ గోర్కులు మాకొసంగుతన్. 2007
ఉత్తరరామాయణము, పీఠిక, పద్య 4.

క. హార్యనుకంపాముదితమ, హార్యను నిజజనకశీత ♦ లాహార్యను సౌం
దర్యకళార్ధాంగీభవ,దర్యను గుణవర్య నార్య ♦ నాత్మఁ దలంతున్. 2008
రాఘవపాండవయాదవీయము, ఆ 1.

ఉ. స్నానజలంబు ఛాతవస♦నంబనులేపన మోగిరంబుఁ దా
నే నెఱిఁగూర్చి నాథు నెనఁ♦యించును డెండిమకూఁతు రంచు సం
వ్యానముఁ బూని యవ్వరుని ♦ యవ్వనటంచు నటించు భృంగిచం
దానకు నెచ్చెలుల్ నగిన ♦ నవ్వెడు శాంకరి మమ్ముఁ బ్రోవుగన్. 2009
మహేంద్రవిజయము, ఆ 1 పద్య 4.

సీ. సర్వమంగళ గాన ♦ సర్వమంగళ దాన, చాతురీకలనంబు ♦ సంతరించి
దుర్గ గావున మహా♦దుర్గ వనస్పృహా, నిరత శౌర్యగ్ర♦స్ఫురణఁ గాంచి
యార్య గావున సమ♦స్తార్య సేవాకర్మ, స్థిరతపోవ్రతవ్ర♦తిత్వ ఘటించి
యచలాత్మభవ గాన ♦ యచలాత్మభవమాన, నీయసంపదగరు♦ణించిమించి
గీ. రాజరాజేశ్వరీదేవి ♦ రావురామ, లాయరాజ్ఞాకినిరంచ♦రాయనీతి
రహిదగనితోధికాఖండ♦రాజ్యలాభ,ములనొసఁగుఁగాతభూరప్ర♦మోదయగుచు.
రావుపంతులక్తాసళి, ఆ 1 పద్య 4.

దూసకస్తుతి.

సీ. సకల లోకాభినం♦ద్యకలాకలాపంబు, వొరయు నెమ్మోమునఁ♦గురునితోడ
బహుదివ్యఫలపరి♦పాకసౌభాగ్యంబు, నెగడు కెమ్మోవిమా♦నికమతోడ
నవవయశ్శ్రీనిధా♦నంబులై తగునురో, భవనుధాపూర్ణకుం♦భములతోడ
నమ్మాననుమమాల♦కాభిరూప్యముఁ దాల్చు, లలితభుజాకల్ప ♦ లతలతోడ
గీ, నడరి జనకాబ్ధిసీమరా♦మాభిధాన, హరికిహీనగుణశ్రీర♦హస్యరాస
గిరిమథనయత్నమునఁదోచు♦సిరియుశేష,రాజ్యములొసంగుఁదిరుమల♦రాయమణికి.
వసుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 2.

సీ. నిఖిలలోకానంద♦నీయస్థిరోద్భూతిఁ, బొలుచుననాదృతౌ♦ఘోజపాణి
యంభోధిమథనాస♦హాయశౌర్యనరాస్థిఁ, జాలమించుననాస్థ ♦ సంశ్యశీల

పంకజూరకృపీట ♦ భవనివేశప్రౌఢిఁ, బరగునపరిమితపన్న♦భంగధామ
యతిలాలితాక్షీణ ♦ నుతసంపదఁదనర్చు, నకళంకిసహజక♦శ్రీధిపసతి
గీ. సుజతులు నుతింపనభినవ ♦ సురుచిరమణి, యైనయకుండనిజాధీశ♦హృదయపీఠి
వెలయు సీతాభిధాన న♦వీనలక్ష్మి, నిశ్చలైశ్వర్యములు గరు♦ణించుఁగాత. 2012
హరిశ్చంద్రనలోపాఖ్యానము, ఆ 1 పద్య 3.

ఉ. కాలికిఁ గేలుసాఁచి యుడి♦గంబున మ్రొక్కుము రాచమిన్నయిం
ట్లాలికి నాడెమైన జన♦రాలికి దోసపుదీరుతాఁప్పెన్
గాలికి మోగిపూటునని♦గారపుడెందపుఁబమ్మిజంటము
క్ష్మాలికి మేరమీఱెడు జ♦గంబులమేలికి నేలచూలికిన్.
అచ్చతెలుఁగురామా యణము, యుద్ధ. పద్య 470.

చ. తరుకిది కేలిసద్మమయి ♦ తద్గియుఁ బద్దునహించి తొల్లిలో
చనముఖహస్తపాదయుగ♦సామ్యముఁ జెంది నుగంధసంపదన్
ధనరిఁదొడంగ నిప్పుడని♦తా నయమీఅఁగఁ జేరఁ బట్టె నో
యన వనజాప్తనీయగు♦నట్టి మహీసుల మమ్ముఁ బ్రోవుతన్. 2013
హంసవింశతి, ఆ 1 పద్య 2.

సీ. మున్నేటిపెంటనూలి ♦ మునుదిగర్భముచ్చు, నిదియన్నయెన్నిక♦బొదలఁ జెంచె
కొండెగుఱేయల ♦ దండిరాతోలిచూలి, కనుస్రగా నిలుఁ దీని♦తనము నిలిపె
నాకనంటి దొరవింటి♦చిగ్రుపలు చనసు నుం,కువయని జగమాడి♦కొనఁగ వెలసెఁ
గొలిమేన సోఁచు సో♦ములపంటనాకిది,యని తండ్రితనుఁగొని♦యాడ మెఱసె
గీ. మెఱుగులతెగఁ బాయని మలుఁగు ♦ మెత్తి మటులు, మగనిడాచక్కి వెలసెనే♦సా
గనుఁదమ్మి
గీముదొరసాని యి రాము♦గేస్తురాలు, ఘడమికానుపు సిరులిచ్చి♦పోర్చుఁ గాత.
శకుంతలాపరిణయము, వె. నా. ఆ 1 పద్య 4.

మ. ఒనరిన్ ధాత్రి జనించి సంభృతివయుఃఁ ♦ పోర్లిన్ సముం గాంచి స్వ
ర్ధునమాత్రోద్గళితాసమాంబకథను ♦ స్సంభావితాతోమోదవ
ర్ధనవిద్వాగమసంస్తవాన్వితమహా ♦ రామాభియోగాస్తి మిం
చిన స్త్రైదేహి యసంగుఁగావుత బల♦శ్రీసంభృతాశీర్యముల్. 2015
ఇందుమతీపరిణయము, మ. నృ. ఆ 1 పద్య 4.

ఉ. వెన్నుఁడు వనంబి యాయుజనక ♦ వంశము నయ్యినవంశ మింపుసొం
పెసఁగ సమున్నతత్వము స♦హింపఁగమించిన సీత శీలవృ

కృపసరణము ల్సుధారస పరంపరలై యలరారుఁ గాత నేఁ
డసదృశదోహదస్ఫురణ ♦ నస్మదభీష్టలతాఫలాప్తికిన్. 2016

మహేంద్రవిజయము, ఆ 1 పద్య 2.

చ. నుకవులవాక్కులన్ నృపుల ♦ చూడ్కుల సాధ్వుల మోములందు గో
షక్షీకరములం బయోజవన♦వాటికలందునుబోలె లీల మా
మకమగు మందిరంబున న♦మగ్రిముదాస్పదయై వసించి జా
నకియగు లక్ష్మి మమ్ముల న♦నారతసంపద లిచ్చి పోగ్రివ్రతన్. 2017

నయనోల్లాసము, ఆ 1 పద్య 2.

దశావతారస్తుతి.

మ. గురుపాణీనమనై జలగ్రహమనై ♦ కోలంబనై శ్రీసృకే
సరిపై భిక్షుఁడనై హయాననుఁడనై ♦ ఝష్మాదేవతాభర్తనై
ధరణీనాథుఁడనై దయాగుణగణో♦దారుండనై లోకముల్
పరిరక్షించిననీకు మ్రొక్కెద మిలా♦భారంబు వారింపఁజే. 2018

భాగవతము, స్క. 10 పూర్వ. పద్య 100.

సీ. నీటిలోఁ జిక్కుకక♦నిలిచి కర్మ్మముపూనిఁ, గతినకర్వగపుఁజు♦క్కొనుబిగువు
దంష్ట్రగైత్తినమహీ♦తలపుగాడుపుఁజీర, యూరుదారుకలనయం♦చుడయు మగుట
పరులకుఁ దనపట్లు ♦ బలిమిచూపులిగంబు, పుట్టిన క్షేత్రసు♦గ్గిలపునాఁ
ద్వీపాంతరమునకుఁ ♦ దెగువమైఁ జను పెంపు, చేమూట్లునాఁగంటి♦జీనుతగులు

గీ. సొగతాగమమాలిమి ♦ శాస్త్రసరణి, పల్లునల్లనచిత్రిగా♦పనముగల్గు
నిన్నుఁ దరిచేసి భవవార్ధి♦నిస్తరించి, పరిఁ బటీయమున్నఁ గలఁ డ్రొమ్మ♦ముమురారి.

పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 2 పద్య 66.

కి. భువనగకచ్ఛపకిటిమా,నపసింహాదిత్యభృగుజ♦నసరాఘవయా
దవబుద్ధకల్కిలను గే,శవుపరిరూపములు మది న♦జ్రసముఁ డలఁతున్. 2020

అప్పకవీయము, ఆ 1 పద్య 9.

మ. సరసుల్ మెచ్చుఁగ మీనమై కమఠమై ♦ సత్పోత్రియై మత్స్యకే
సరియై వామనుఁడై త్రిరామనుఁడనై ♦ సర్వజ్ఞుఁడై కల్కియై
ధర జన్మించి భయంబు మాన్చి భువన♦త్రైలోక్యదీక్షాగురం
ధరుఁడై యొప్పెడు దైవతం బొసఁగు భ♦క్తశ్రేణికిన్ సౌఖ్యముల్. 2021

జాహ్నవీమాహాత్మ్యము, ఆ 1 పద్య 2.

మత్స్యావతారస్తుతి.

క. మీనయితానతలగతం, బైనిగమచయంబుఁదెచ్చి ♦ యజునకునొడఁగం
గా నేర్చిన నుమనస్సు,మ్మానితవిగ్రహుధిఁతు ♦ మత్స్యాత్ముహరిన్. 2024
భారతము, శాంతి. ఆ 2 పద్య 39.

గీ. కపటమత్స్యంబవై నీవు♦గడలినడుమఁ, బుచ్చ ముల్గార్ప నెగసిన ♦ భూరిజలము
మింటఁ గడుఁదెల్లనైపాఱు♦చుంటఁజూచి,యభ్రనదియంచువర్ణించు♦నఖిలజగము.
శృంగారనైషధము, ఆ 8 పద్య 120.

ఆ. ప్రకటమకరవరుణ♦పాశంబులందుల, జలములందు నెందుఁ♦బోలియుపండఁ
గాదుఁ గాక నన్ను ♦ ఘనుఁ డొక్కఁడైనట్టి, మత్స్యమూర్తి విద్య♦మానకీర్తి.
భాగవతము, స్కం. 6 పద్య 301.

చ. మితి గడవం దిమింగిలత ♦ మెమ్మెయి నెంచినినీదువాతఁగ
ల్పితపలలాశియైనచిఱుఁ♦జేఁపదిదెర్గ్లుటనీవుఁగ్రిమ్మగుఁజే
శ్రుతులగు నూరుపు ల్మగుడఁ♦జొచ్చుతతి న్నవదేధనైధనై
ధితజవశక్తి నీడ్చుకొని ♦ తెచ్చుటకాక తదల్పతాల్పతన్. 2025
ఆముక్తమాల్యద, ఆ 4 పద్య 19.

ఉ. వాలముతాఁకునన్వింగులు ♦ వజ్రినిపాతమునంస్మరింపఁ బెన్
వాలుగవై మహోగ్రవము♦నం దొలుఁబల్కుల దొంగరక్కసున్
వాలికసంకవాఁడిగతి♦వ్రచ్చి వెసన్నిగమాలిఁ దమ్మిపూ
చూలికిఁ దెచ్చియీవె త్రిదశ♦స్తుత్యుఁనియాడ మురానురాంతకా. 2026
పారిజాతాపహరణము, ఆ 3.

చ. విలయతమిస్రవేళ నతి♦వేలమహోంబుధినూర్ధ్వలోకవా
సులు నతులై కనుంగొనెడు ♦ చూడ్కుల కార్యహితాశకీర్యా
కలితగతిన్ వెలుంగు ఘన♦కాయవిజృంభణఁ జోఁఅమీనవై
కలయఁగఁ గ్రాలునీవెడఁద ♦ కన్నులు ప్రోచు మమున్ మురాంతకా. 2027
మనుచరిత్రము, ఆ 6 పద్య 106.

చ. ముదమున సోమకానురుఁడు ♦ మ్రుచ్చిలి యచ్చలమూరఁగొన్న ప్రాఁ
జదుపులుతెచ్చి తజ్జఠర♦సాంద్రితరాంత్రములంటనంటు బల్

గదుటదొలంగఁ గీర్తియను ♦ గంగఁ దొలంచి విధాతృవిస్ఫుర
ద్వదనసరోజగంధలలి♦తంబులు చేసితి గా జగన్నిధీ. 2028

పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 2 పద్య 56.

సీ. మొగము శంఖము మీస♦ములల్లదాఖడ్డము, లొ్పలనుచక్రమువాల♦మునుతశార్ఙ్గ
మునుబూని మగమీస♦మూర్తివై మెఱసి పా, తాళమొఱసి తట♦స్థలి దొఱసి య
రసి "స్వయంతీర్ణఃప♦రాంస్తారయతి" యని, నోజగానీఁది"యు♦త్యుచ్ఛ్రియఃప
తనహేతు" వనిసోమ♦కునకుఁ దెల్ప గుభాల్గు, భాల్గుభాల్న నెగసి♦పడుచుఁగడలిఁ
గీ. గచ్చుకొనివచ్చుమచ్చుమై♦వ్రచ్చిచ్రక్కుతులు, దెచ్చివిధికిచ్చినట్టిసీ♦హెచ్చువినుతి
సేతు వైకుంఠనాథ ! ల♦క్ష్మీసనాథ !, రక్షణపరాయణుండ ! నా♦రాయణుండ!

రుక్మిణీపరిణయము, స. భ. ఆ 4 పద్య 102.

మ. ప్రళయాపూర్ణజలార్ణవాంతరవివ♦ర్తాకీర్ణధాత్రీమిం
గిలయాత్రానుగతస్వతాలయుగవి♦ఖ్యాపాంబునిర్ఘోషని
ర్గళితామ్నాయ సనత్సనఃపవనకృ♦ద్భాగింతిప్రదాత్మస్వరూ
పలసత్ప్రాభవమూర్తి మద్గురు చర♦ప్రహ్మంబపీవేహరీ. 2030

యామినీపూర్ణతిలకావిలాసము, ఆ 6.

మ. హీతమతాన్యకృతిఁదాల్చి యబ్ధిఁబడి పెం♦పేపారదోర్వీర్యవి
శ్రుతరుడ్భానురసోమకానురు గతా♦నుంజేసి మున్నంచిత
శ్రుతికాంతామణి నుద్ధరించినగతిన్ ♦ శుంభద్బలారాతిసం
వాతిఖండించి ననుగ్రహింపుము మహా♦త్మా దేవకీనందనా. 2031

రుక్మిణీకల్యాణము, జ. వే. రం. ఆ 4.

కూర్మావతారస్తుతి.

క. అమృతమథనమున మంథన,గములీలోద్ధరణకేలిఁ ♦ గైకొనిసురసం
ఘమునకు ప్రియమొనరించిన, యామేయుఁగూర్మాత్మ్య నంబు♦జాతు♦గొలుతున్.

భారతము, శాంతి. ఆ 2 పద్య 40.

క. గతభువనసర్గసముదయ, ధృతభూవలయాంకసదృశ ♦ దృఢచరమతనూ
వితతబహుచక్రచిహ్నము, బతగధ్వజకపటకచ్ఛ♦పమునినుఁగొలుతున్. 2033

శృంగారనైషధము, ఆ 8 పద్య 121.

మ. జలపూరప్లవమానమృణ్మయమహీ♦సంరక్షకైగారయా
బలె, ముక్తామణిశుక్తిశంఖనికురం♦బంబెల్లఁ జూర్ణంబుగా

బలభిద్వ్రజసద్మజ్ఞోచరివరి ♦ గ్రామ్యన్యహోమందరా
చలసంఘృష్టిఘరట్టమైనకమఠ♦స్వామి న్నినుం గొల్చెదన్. 2034

ఆముక్తమాల్యద, ఆ 4 పద్య 20.

చ. చటుల కృపీటసంస్థితర♦సాస్థలీపీఠిలకయుండ గారయి
చ్చుటయునుబోలె శంఖమణి♦శుక్తికదంబము నుగ్గుగా విశం
కటచరమాంగమంధగిరి♦ఘట్టనఁజేసి ఘరట్టమైకృపా
పటిమ జగంబుఁబోర్చు నల ♦ పార్శ్వమటంబు నినున్ భజించెదన్. 2035

మనుచరిత్రము, ఆ 6 పద్య 107.

ఉ. కోపనభానవ్యశిఖి ♦ గోర్మసఁగం గసుగందిమ్రింది త
త్తాపమునాఁపలేకతిమి♦ధామజలభ్రమిఁగూలి తూలుజం
భాపహరాజ్యలక్ష్మీవర♦వారఁగఁదేల్పవెయితకాయరూ
పైపృథుకర్పరంబమర ♦ నాశితరక్షణఁడక్షీణోక్షణా. 2036

పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 2 పద్య 57.

సీ. ఆమృతవారాశి ఘుటము మంచరముఁ గవ్వ,ము ఫణి రజ్జువఁజేసి♦పూర్వదేవ
తలు దేవతలుఁ బట్టి♦తరుసగా ఘుమఘుమ, ధ్వనుల బ్రహ్మాండము♦తల్లడపడ
నపుడు"పరోపకా♦రార్థ మిదం శరీ,ర"మని కూర్మావతా♦రమునఁగ్రుంగి
నగిరికిందనిలచి ♦"నానోన్నదకసమదా,న"మని యింద్రాదుల♦కమృతమిచ్చి
గీ. నిరుపమానలక్ష్మీరమ♦ణీమణీమ,ణులు గొలుప విలసిల్లితా ♦ నలఘుదాన
శీల! వైకుంఠనాథ! ల♦క్ష్మీసనాథ!, రక్షణపరాయణుండ! నా♦రాయణుండ!

రుక్మిణీపరిణయము, స. భ. ఆ 4 పద్య 103.

మ. నుచిరాలబ్ధమధూళిగూహనకళో♦త్సక్యార్ణవస్వర్ణదీ
ద్విచరుప్రైక్కరసార్ద్రికేళిఫిధిసో♦ధీభూతమందాచలో
ద్ధ్వచరప్రస్థరధూర్వహాభ్రగసుధాం♦ధస్నాధనౌషధ్యుదా
బ్రచనాఘట్టఘరట్టపృష్ఠకమఠ♦బ్రహ్మాండ మీచే హరీ. 2038

యామినీపూర్ణతిలకావిలాసము, ఆ 6.

చ. విగతరజస్తమోనుతుఁడు ♦ విశ్వమయుండు నసాది రూపుఁడై
నెగడినయొవ్వఁ డీశ్వరితుల ♦ నేర్పుదలిర్ప సృజించిమించె ని
జ్జగతి నజస్రిముం గమఠ ♦ సత్తముఁడై భరియించె నెవ్వఁ డ
య్యగనిలయప్రియున్ హరి న♦నంతుని నేశరణంబు వోందెదన్. 2039

కృష్ణాభ్యుదయము, పద్య 50.

మ. అసురాదిత్యకృతోరుమంధరమహీ♦ధ్రాలోడనోద్యత్ప్రిళ్ళ
త్త్వసకృద్భూరివికర్షణభ్రమితదు♦గ్ధాంభోధిమధ్యోద్ధభ
వ్యనుధోత్తుంగతరంగసంగతమహా♦వర్తోద్భవన్ లక్ష్మినిం
పెసఁగన్ గైకొనినట్లు జేకొనుము న♦న్నీశా సముల్లాసివై. 2040

రుక్మిణీకల్యాణము, జక్కా. వేం. రం. ఆ 4.

వరాహావతారస్తుతి.

క. వారాహరూపమునఁ బెం, పారినదనదంష్ట్రినొకట ♦ నవనిసగిరికాం
తారంబుగ నెత్తినయా, శౌరిం గ్రోడాత్మ్యదలఁతు ♦ సమ్యగ్భక్తిన్. 2041

భారతము, శాంతి. ఆ 2 పద్య 41.

శా. క్రూరుండైన హిరణ్యకశ్యపుఁడను ర♦క్షోవీరుఁ దత్క్షోభ్యుఁడై
వేరుం జేదఁగఁ బ్రుంగఁదొక్కిన మహా♦పృథ్వంధరాచక్రమున్
వారాహాకృతి నుద్ధరించి నుచిరా♦వాప్తిం బ్రతిష్ఠింపఁగా
గారుణ్యం బొనరించి లెవ్వనికి శ♦క్యం బిట్లు క్రీడింపఁగన్. 2042

హరివంశము, పూర్వ. ఆ 6.

గీ. చించి చెడలిన తనురుహ♦శ్రేణిచేతఁ, బద్మజాండంబు కడపటా♦బంతిఁ బోలఁ
బెరిఁగియున్నట్టి కిటిరూప♦ధరుని నిన్ను, భూరిచతుష్టయబిలచతు♦శ్శరధిఁగొలుతు.

శృంగారనైషధము, ఆ 8 పద్య 122.

చ. ఆరయఁగ నెల్లలోకములు ♦ సంకిలి నొంద మహార్ణవంబులో
నీరగి నిమగ్న మైనధర ♦ నుద్ధతిఁ గొమ్మున నెత్తినట్టియా
కిరిపతి యగ్గికల్వఁ డురు♦ఖేలుఁడు నూర్జితమేదినీమనో
హరుఁడు గృపావిధేయుఁడు స♦దాధ్వముల న్ననుఁ గాచుఁ గావుతన్. 2044

భాగవతము, స్కం. 6 పద్య 804.

చ. ఒకమతి బుడ్డగింప విల♦యోదకము ల్పయిసబ్బి చిప్పవో
చ్చుకొని మహాభ్రవీథిఁజన ♦ సూకరత నెయివెంచి వెండి క్రిం
కిసిఁ గయివాల్లు తల్పలిల ♦ నిర్మలధారనతేఁ పరస్పర
ప్రీకృతికి నీయుజాండమును ♦ బంగరుముంగఱఁగా నొనర్పవే. 2045

ఆముక్తమాల్యద, ఆ 4 పద్య 21.

ఉ. ఆపెనువెల్లిఁ దిగ్భిత్తు మక♦రాకరమేఖల నీవు దేర్చి యా
స్థాపదటంకవిశ్వమవి♦డంబినియౌ నిజదంష్ట్రిఁ గూర్చు త

ద్రూపము దీపితంబగు స♦రోరుహలోచన ! సప్తజిహ్వాజి
హ్వోపరిభాగధూమవల♦యోపమమై విలయోపలబ్ధులన్. 2046

పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 5 118.

సీ. హిమగిరిఁ గేరుదే♦హమువ్రజములతీరు, రోమములుఁ బ్రళ యా♦ర్కులసరి కనుఁ
గవయు బ్రహ్మాండముఁ♦గబళించుమ్రొప్పా, తాళముఁబెకలించుఁ♦దంష్ట్రయొప్పఁ
గ వరాహమూ ర్తివై ♦ కదిసి హిరణ్యాక్షు, గర్భనిర్భేదివై♦భూర్భవస్సు
వర్భయచ్ఛేదివై ♦ వారాశిమగ్నభు,గ్నవనుంధరోద్ధర♦ణపరిమోది

గీ. వై జగతి "యతో ధర్మస్త♦తో జయ" యను, వచనము నిజముఁ జేసిన♦వర్ధమాన
కీర్తి ! వైకుంఠనాథ ! ల♦క్ష్మీసనాథ, రక్షణపరాయణుండ ! నా♦రాయణుండ.

రుక్మిణీపరిణయము, స. భ. ఆ 4 పద్య 104.

మ. ఖరకృద్గణ్యహిరణ్యదైత్యహరణో♦గ్రప్రక్రియాకల్పకో
ద్ధరణాంభోజభవాండభాండరచనా♦గర్వస్వీకృతస్వర్ణమృ
ద్వర్ణపిండోపమమేరుమండితధగం♦తఖ్రోణిచక్రాద్యని
ర్భరశంకూకృతసప్తసప్తికాంబరకటి ♦ బ్రహ్మాండ వీవే హరీ. 2048

యామినీపూర్ణతిలకావిలాసము, ఆ 6.

చ. నురరిపు[illegible]♦చున్ ఫణివాసము డాసియున్న యి
ద్ధరణి సముద్ధరింప నిశి♦తత్తురనిష్ఠురభీకరన్ఘర
త్తురనిశరక్షతిన్ దనుజ♦కోటులమీటి కిటీంద్రరూప మే
హరి ధరియించె నయ్యజున ♦ నంతుని నేశరణంబు నొందెదన్. 2049

కృష్ణాభ్యుదయము, పద్య 51.

నరసింహావతారస్తుతి.

ఆ. నారసింహవపురు♦దారభావమునొంది, ఘనుహిణ్యకశిపు ♦ ఖరనఖముల
వ్రచ్చిదీప్తమూ ర్తి ♦ వరలునృసింహాత్మ్య, నాత్మభవుని భ క్తి ♦ నాశయించు.

భారతము, శాంతి. ఆ 2 పద్య 42.

క. మెచ్చి ప్రియభక్తునకునై, వ్రచ్చితి ఖరనఖరముల హి♦రణ్యకశిపు న
య్యచ్చెరువు నృసింహాకృతి, యిచ్చఁ దలఁచి తలఁచి కొలుతు♦మేము నిను హరీ.

హరివంశము, పూర్వ. ఆ 6.

మ. అతిగంభీరహిరణ్యదైత్యహృదయా♦హంకారకూపోదరా
పతితస్వర్గరమానవర్ణకలశ♦ప్రత్యుత్థితిప్రక్రియా

యతపంచాంగుళలోహయంత్రమగునీ ♦ హస్తంబువర్ణింతును
ద్ధతకంఠధ్వనికుంభతారిహృదయో♦త్కంఠానృకంఠీరవా. 2052

శృంగారనైషధము, ఆ 8 పద్య 123.

చ. అడవుల సంకటస్థలుల ♦ నాజిముఖంబుల నగ్ని కీలలం
దెడరుల నెల్ల వాకు నుతి ♦ కెక్కఁగ దిక్కగుఁగాక శ్రీనృసిం
హుఁడు నురశ్శతుర్యయూథపవ♦ధోగ్రుఁడు విస్ఫురితాట్టహాసవ
క్త్రుఁడు ఘనదంష్ట్రిపావకవి♦ధూతదిగంతరుఁ డప్రమేయుఁడై. 2053

భాగవతము, స్కం. పద్య 303.

మ. అనురేందాశయకుండికాచ్ఛరుధిర♦వ్యాప్తస్వకచ్ఛాయఁగాం
చినముద్యత్ప్రతిసింహమత్సరమిళ♦చ్ఛేష్టన్ దదుద్దామదీ
ర్ఘసటారూటముఁ బెల్లగించుగతినాం♦త్రశ్రేణిఁగిన్కుంభేరం
జూసితక్రూరభవన్ముఖావళులప్రో♦చున్మర్త్యపంచాననా. 2054

మ. మునుమున్ దెల్పును దూఱుదూఱనుతకేం♦పుల్వెండియుందూఱగం
దనగాయంగల నల్పుదోఁపనఖకో♦ణశ్రేణిచే విక్రమ
బునవాఁడుగ్రతఁగొన్నయట్టి విలస♦న్మూర్తిత్రయీ
గొనులీలన్విదళింపవేయనురవ♦త్తోభిత్తి మిథ్యాహరీ. 2055

ఆముక్తమాల్యద, ఆ 4 పద్య 22, 23.

చ. అలఘుజగద్ద్విషద్ద్విషము♦టాంకుశశాతనఖాంకురాగ్రలాం
గలమఖమున్ను నీవనుర ♦ ఘస్మర ! వైరిభుజాంతరాళజాం
గలమహీఁజాలుపట్టిపయిఁ ♦ గ్రమ్మెడు నెత్తురు నీరువెట్టి యం
దలకవెకీర్తిపూర్తికుల♦మాంకురమిందిరమాఫలార్థివై. 2056

పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 2 పద్య 59.

సీ. ఎంతఁ జదివిన ర♦వంతకులాచార, ధర్మ మెఱుఁగడనిఁ♦తనకుమార
కుఁడయిన ప్రహ్లాదు ♦ నొడిసిపట్టి లేగన,అకపచ్చినట్టి హిం♦రణ్యకశిపు
కట్టెదుట నిమప♦కంబము పటపటఁ, బగులఁబొగ లెగయ ♦ భగభగ మను
వెనుమంటఁ జిటజిట♦మనుమిడుఁగురులు బ్రహ్మాండము నిండ బ్ర♦హ్మాదులు గడ

గీ. గడ పడఁక నల్లడ లడల♦వెడలి కెవ్వు,నార్చి రిపు నేర్చి వటు నేలి♦నట్టి శ్రీనృ
సింహ ! వైకుంఠనాథ! ల♦క్ష్మీసనాథ!, రక్షణపరాయణుండ! నా♦రాయణుండ!

రుక్మిణీపరిణయము, స. భ. ఆ 4 పద్య 105.

మ. సదసత్సంశయవాదశోధనపరీక్షారంభకుం ... ...
భదయస్తంభనిగుంభితాత్మనుఖచి♦త్పిహ్లాదగుహ్యత్వతూ
స్పదదోస్సారవిచారలోకసదన♦చ్ఛబ్దార్థనిర్దర్శిత
త్వదృశీభూతయుగప్రభావనృహరి ♦ బ్రహ్మంబ వీవే హరీ. 2058

యామినీపూర్ణతిలకావిలాసము, ఆ 6.

ఉ. ప్రోదిచెడన్ హిరణ్యకశి♦పుక్రితుభుగ్గిపురాట్ప్రతారధా
రాదృతవత్ప్రమగ్నిన♦రప్రకరంబుల గుర్చిచ్చివ్రచ్చి ప్ర
హ్లాదున కేదయానిధి హి♦తావహుఁడయ్యె నృసింహమూర్తియై
యాచనుజవ్రిజాంతకు న♦నంతుని నేశరణంబు నొందెదన్. 2059

కృష్ణాభ్యుదయము, పద్య 52.

మ. చటులస్ఫూర్తివిశంకటప్రకటదో♦స్సారస్ఫురత్ప్రాఘిమో
త్కటితస్తంభవినిర్గమోద్భటమహా♦దీప్యన్నృసింహాకృతిన్
పటుబాహాబలుఁడో హిరణ్యకశిపున్ ♦ భంజించి ప్రహ్లాదనూ
త్కటసద్భక్తిరమన్ గ్రహించుగతినన్ ♦ గైకొమ్మ లక్ష్మీశ్వరా. 2060

రుక్మిణీకల్యాణము, జ. వేం. రం.ఆ 4.

వామనావతారస్తుతి.

క. వామనరూపంబునను, స్వామబలున్ బలినడంచి ♦ త్రైలోక్యాతి
క్రామతఁజేర్చిన యద్భుత, ధామంబ్రహ్మాంతాత్ముఁ దలఁతు ♦ దామోదరునిన్.

భారతము, శాంతి. ఆ 2 పద్య 43.

క. వామనరూపంబున నీ, వామెయి బలివేఁడఁ జనుట ♦ యటవిూఁద మహో
ద్దామమహిమ యటఁజూపుట, దామోదర మూదృశులకుఁ ♦ దరమె నుతింపన్.

హరివంశము, పూర్వ. 6.

గీ. భోగి సహవాససంబంధ♦ములు భజింతు, భువనదారహస్తంబునఁ♦బోయుమనుచు
రెంటమాటల బలిఁ బ్రతా♦రించినట్టి, దంభవామన మామన♦స్తాప ముడుప. 2063

మ. తతిసాక్రాంతసమస్తలోకబలిష్ఠ♦త్యధ్వంసి యో దేవ నీ
యఱకాలుద్ధతి రాహుమండలము బ్ర♦హ్మాండంబుతోనొత్తినం
గుఱుగు ల్గొంచెడసంది బిట్టొరలు న♦గ్నోరాహినీయంఘ్రికిన్
గిఱుఁజెప్పెనవిధంబు నామనములం♦ గీలించినట్లయ్యెడున్. 2064

గీ. తిరిగెఁగాట జాంబవంతుండు ♦ దేవనీకు, దైత్యబంధనవేళఁ బ్ర♦దక్షిణంబు
దద్భ్రమీచక్రవలయంబు ♦ దంభపటుక, యుచితబంధనరజ్జునై ♦ యుండకున్నె.
శృంగారనైషధము, ఆ 8 పద్య 124, 125, 126.

క. వటుఁడు సమాశ్రితమాయా, వటుఁడు బలిప్రబలశోభ ♦ నప్రతిఘటనో
ద్భటుఁడు త్రివిక్రమదేవుఁడు, చటులస్థలమందు నన్ను ♦ సంరక్షింతున్. 2066
భాగవతము, స్క_ం. 6 పద్య 302.

మ. బలిదైతేయ భయాంధకారభరిత ♦ బ్రహ్మాండగేహంబులో
పలఁ బైమండెడు తత్ప్రతాపమయదీ♦పబ్బాల డింద నగ్గడుం
దలమై మింటికి గ్రక్కునన్నెగయు ను♦ద్యత్తన్మహాచ్ఛాయనా఼
గలనీలాంగము శింశుమారమొరయం♦గాఁ బెంపవే వామనా. 2067
ఆముక్తమాల్యద, ఆ 4 పద్య 24.

క. దండితబలినై జగములు, నిండఁబెరుగుచున్నవేళ ♦ నీయడుగున భూ
మండల మతిసూక్ష్మాకృతిఁ, గొండిక మచ్చయునుఁబోలెఁ ♦ గొమరొందు హరీ.
పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 11 పద్య 60.

సీ. అదితికశ్యపునకు ♦ "నంగుష్ఠమాత్రుఁడు,రుషు"డయనువచనము ♦ రూఢిసేయ
వామనమూర్తి న♦వతరించి వడుగనై, గొడుగు జంధెముఁ బచ్చ♦గోఁచిపంచె
పంచశిఖలు మాంజి ♦ పాలాశదండము, కృష్ణాజినము చెంబు♦నిట్టివేష
మమర"నణోరణీ♦యాన్మహతో మహీ,యా"నన్న వేదవా♦క్యము ప్రసిద్ధి
గీ. చూడ బలికడను బుడమి మూఁ♦డడుగు లడిగి,త్రిభువనములాక్రమించువ♦ర్ధిష్ణువనిభ
జింతు నైకుంఠనాథ ! ల♦క్ష్మీసనాథ !, రక్షణపరాయణుండ! నా♦రాయణుండ!
రుక్మిణీపరిణయము, స. భ. ఆ 4 పద్య 106.

మ. కృతదీక్షాధ్వరదేశకాలఫలము♦ క్షిజ్ఞానసత్పాత్రస
త్కృతిదానప్రదదానవేంద్ర విభవ♦శ్రీమూర్ధబుధ్నోద్భవా
మితతత్పుణ్య యశోలతాసముదయో♦న్మేషస్వవేపోత్సవ
వ్యతసంవర్ధిత విశ్వశాశ్వతవటు♦ర్బహ్మాంబ వీవేహరీ. 2070
యామినీపూర్ణతిలకావిలాసము, ఆ 6.

ఉ. వేలుపుఁబోలులేలుట క♦వేలపులీల పొసంగ వామనుం
డై లఘురీతి నబ్బలిగృ♦హంబునకేఁగి త్రిపాదమాత్రమి

సేలపరించి యేఘనుఁడు ♦ నేర్పుదలిర్పఁగ మూఁడులోకములో
హోలి హరించె నాహరి న♦నంతుని నే శరణంబు నొందెదన్. 2071

కృష్ణాభ్యుదయము, పద్య 53.

మ. పటులీలన్ జనుఁగించి యంతట మహో♦ద్రబ్రహ్మాండసంపూర్ణ వృ
త్యటదంగద్యుతిచే నెనంగి బలిదై♦త్యాధీశభాస్వచ్ఛిర
స్తటినీజాంఘ్రినఖాగ్రకిన్ స్వర్గరమ ని♦చ్ఛంగొన్నచందాన నన్
బటులీలంగయికొమ్ము వేగ వసుదే♦వక్ష్మాధిరాజాత్మజా. 2072

రుక్మిణీకల్యాణము, జ. వేం. రం. ఆ4.

పరశురామావతారస్తుతి.

ఉ. పరశురాముఁడవంగ ♦ భిక్షాండజమదగ్ని, కుస్ఫలించియిరువ ♦ దొక్కమాఱు
మనుజాపసుల నెల్ల♦దునిమిదోర్దండాగ్ర్య, నగకభక్తి కాంక్షి ♦ నాశ్రయించితు.2073

భారతము, శాంతి. ఆ 2 పద్య 44.

గీ. వేయిచేతులకొక్కిస్వన ♦ పరుఁడు దుర్జంప, నుర్వివేల్పుగుహో నిశ్వసి♦యొక్కమాటు
రాచప్రోపుల నూపునం♦రామమూర్తి, నైననిఁ జెప్పరురు మును♦లాదిదేవ.

హరివంశము, పూర్వ. ఆ 6.

క. రాముఁడు రాజన్యులకిన్, రాముఁడు స్వగణసమ్మదంబొగి♦రాముఁడు సుగుణ
స్తోముఁడు వసు ధాపతులను, భీకరదోర్వీర్యుఁడు వరి♦ఫిరములందున్.2075

భాగవతము, స్క. 6 పద్య 305.

గీ. క్షత్త్రియాళికి నెచ్చెలి♦కారుఁడు ని, ష్కర్తృయంబున కగియు ని♦దాన మయ్యెఁ
గాసిలనుసంది పిలయంగ♦గ్నిసునకు, ననుటయుచిలంబుగాదెరా♦మావతార.

భ్రమరంగాగవైష్ణవము, ఆ 8 పద్య 127.

మ. శమితక్షత్త్రికభక్తసేవ్య ఒలప♦న్నావేశ నిర్దిష్టహిం
సము క్రాంపస్ఫుటతోపకాంబకసుషి♦రాంగంగ నీక్షించి వ
ర్షము రా నంచలునందనేఁడు జనుని♦చ్చ న్నాటితెచ్చేష్టవా
యమిఁ దిర్యక్షితిదా గతానుగతికం♦బౌఁగాసుచారీ హరీ. 2077

ఆముక్తమాల్యద, ఆ 4 పద్య 25.

ఊ. మాతృకథోరకంఠబిల♦మార్గగశీర్షధిరారుజాననం
బై తఱుకొత్తుదోఃపరశు♦హాంసిరి మేత యొసంగవే రిపు

క్ష్మాతలనాథ మేచకక♦చాకుచహారమృణాళనాళసం
ఘాతము నూత్నైణమద♦కర్దమవర్ధన సంప్రభూతమున్. 2078

పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 2 పద్య 61.

మ. జరఠాభాప మహోతరూపమవపు♦శ్మాఖాసహస్రాంకుర
త్పరిశంకావహబాహుబాహుజకులో♦త్తంసప్రశంశాతివీ
రరసావేశరసైకవింశతికప♦ర్యాయాపహృద్విశ్వరా
ట్పరశుస్వీకృతమూర్ఖభార్గవపర♦బ్రహ్మంబ వీవే హరీ. 2079

యూమినీపూర్ణతిలకావిలాసము, ఆ 6.

సీ. జమదగ్నిగర్భవా♦సమునఁ బుట్టి వివిధవిద్యాతపోధను♦ర్విద్యలకధి
పతివై ప్రబలి"ఇదం ♦ భార్యాహ్యా మిదంఖ్యాతి"మనిమునిరాజచి♦హ్నములశాప
చాపనైపుణిఁ జూపి ♦ పాపభూపతుల శ,తారికఠోరకు♦ఠారధార
నస్రధారాప్రవా♦హములు గా శతధా స,హస్రధా ఖండించి ♦ యానదులను

గీ. దర్పణముభూమి భూదేవ♦తార్పణముగఁ, జేసినపరశురామవే♦షి వని నిను భ
జింతు పైకుంఠనాథ ! ల♦క్ష్మీసనాథ!, రక్షణపరాయణుండ! నా♦రాయణుండ !

రుక్మిణీపరిణయము, స. భ. ఆ 4 పద్య 107.

చ. క్షితిపతులం బరశ్వథము♦చే వధియించుచుఁ బ్రత్యక్షితీశ్వర
క్షతజజలంబుచేతఁ బితృ♦కర్మ మొనర్చి తనర్చె నెవ్వఁ డ
వ్వితతపరాక్రమాకరు న♦వేలవిభావిజితప్రభాకరున్
హతనతపాపసంతతిన♦నంతుని నే శరణంబు నొందెదన్. 2081

కృష్ణాభ్యుదయము, పద్య 54.

మ. నతసంరక్షక తొల్లి భార్గవకులీ♦నఖ్యాతిచే నేకవిం
శతివారంబులు హైహయప్రముఖరా♦జన్రాతమున్ ద్రుంచి యం
చితదోర్శక్తి త్రిలోకసన్నుతజయ♦శ్రీఁగొన్నమాడ్కిం ద్విష
త్ప్రతతిన్ మాన్చి ననుంగ్రహింపుము జగ♦త్ప్రఖ్యాతి వాటిల్లఁగన్. 2082

రుక్మిణీకల్యాణము, జ. వేం. రం. ఆ 4.

రఘురామావతారస్తుతి.

క. తత్రాత్మఁ గొలుతు దశరథ, పుత్త్రున్ శ్రీరాముఁ డనఁగఁ ♦ బొలిచినదేవున్
శత్రుభయదు రావణు నొక, మాత్రిందునుమాడినట్టి ♦ మధునూదననిన్. 2083

భారతము, శాంతి. ఆ 2 పద్య 45.

చ. నిలిపితి నేతు వహ్ని నవి♦నీతు దశాన్య సబాంధవంబుగాఁ
గలహమునం బ్రదీప్త పటు♦కాండములం గడతేర్చి తెల్లవా
రలకు వినంగఁ జెప్ప నభి♦రామము నీరఘురామజన్మ్యుఁ
గళగుణవై భవంబు బహు♦కల్మషపంకపయోధి మాధవా. 208

హరివంశము, పూర్వ. ఆ 6.

సీ. తనుసృజించినవిధా♦తకుఁ బూర్వరాముఁడు, లీలా ధ్వసనహస్త♦లేఖనముగఁ
దనవిశ్వభూషణ♦త్వముతోడ ఖరదూష,ణాది రాకేలీయ♦స్వయము నొందఁ
దన్నుఁ జింతించున♦ధ్యాత్మవేదులు రావ,ణానీకహృన్మోహ♦మూనపడఁగఁ
దనఖడ్గధారఁ ద్రెం♦చిచ్చినశంబుకునికీర్తి, కడలికంబుకదంబ♦కంబు గెలువ

గీ. దివ్యనామసహస్రప్ర♦తినిధి యనఁగఁ, దారకబ్రహ్మమనఁ దన♦పేరు మోయ
నతిశయిల్లిన నీసప్త♦మావతార, మహరహంబును వర్ణింతు♦ నాదిపురుష. 209

సీ. జనకాజ్ఞకును లోక♦జనవాటమునకుఁగా, నుర్వీజయగు లక్ష్మి♦నుజ్జగించి
తజునిఁ బుత్త్రునిఁజేసి♦తట్టి చెయ్యముపాంచె, నజునిపౌత్త్రుండై♦యనతశీలి
ధాత్రి నిక్ష్వాకుసం♦తతినుద్భవంబొంది, యాశ్రయించినవారి♦కాకృతే మిష్ట
వాలాయముగ విశ్ర♦పసుతూర్మికన్నెకు, విశ్రవస్సుముగూర్చ♦వేడ్క పడితి

గీ. పెద్దకాలంబు వానితి ♦ పిఱియవభూటి, ననుజునొకనాఁడువానిదే♦హంబుదొఱఁగి
తెన్నఁడెఱుఁగనును నీచంద♦మిట్టి దనఁగ, రాజితానేకగుణభద్ర♦రామభద్ర. 210

గీ. కామసమ్మోహితకాంచ♦ఘాతమునకు, వగచి నీచాటుకవిచెంచు♦వానిఁగనిన
గామమోహితయగునింతిఁ♦గాస్తిపఱుప, ననుజుఁ బురికొల్పితిదినీకుఁ♦గనుసన్నఁ జెల.

శృంగారనైషధము, ఆ 8 పద్య 128, 129, 130.

సీ. తాటక మర్దించి ♦ తపసిజన్నముఁ గాచి, హరువిల్లు విఱిచి నీ♦వ్యసున మెఱసి
ప్రబలులైనట్టివి♦రాధకబంధుఁగి, ఖరదూషణాది రా♦క్షసులఁ దునిమి
వానరవిభు నేలి♦వాలిఁ గూలఁగ నేసి, జలరాశి గర్వంబు♦ జక్కఁడఁచి
సేతువు బంధించి♦చేరి రావణకుంభ, కర్ణాదివీరులఁ♦ గడిమిఁ ద్రుంచి

గీ. యలవిభీషణు లంకకు♦నధిపుఁ జేసి, భూమిసుతఁ గూడి సాకేత♦పురమునందఁ
రాజ్యసుఖములుగైకొన్న♦రామవిభుఁడు,వరుసననుఁబ్రోచుచుండుఁబ్ర♦వాస.

భాగవతము, స్క. 6 పద్య 3

మ. పవిధారాపతనంబుఁ గైకొనని యం♦ప్పాలన్యమైనప్తధా
తువులందూహఁ బరిశ్రమంబునకునుం♦ద్యోగించెనా సప్త సా

లవిభేదంబొనరించి నిల్వకెనగ్ ♦చన్నట్టి యుష్మన్మరు
జ్జవనాస్త్రం బొసఁగున్ సిరుల్ రఘుకుల♦స్వామీ రమావల్లభా ! 2089

సీ. స్యందనస్థితబిడౌ♦జుఁడు త్రైజాడ్యక్ష్మ,జృంగుమాయుష్మరుల్♦భ్రాత్కృతములు
క్రవ్యాశిరాడ్రాత్ర♦కనపస్మగాహన,స్ఫుటశల్యభావవ్యభి♦చారిక్కృతములు
యోధవర్మితహృత్సు♦టోత్కాంక్షితనిజహార,సాలశ్మకృతములు♦హాస్థిక్షతములు
పతితోగ్రరక్తుక♦బంధభారభృత్కార్ష్ణి, భుగ్నభోగఫణీంద్ర♦ప్రాణాపక్రృతములు

గీ. భ్రాంతరధ్వనినిరంతర♦చ్చాయములు. దివ్యతావకకార్ముకో♦త్పేరితములు
కలుషము లడంచుఁగాత లం♦కాపురాంగ,భూంబరధ్వస్తి లంబక♦సంబకములు.

ఆముక్తమాల్యద, ఆ 4 పద్య 26, 27.

ఉ. దారుణబాణపాతమద♦ధారలుగాఁగఁ గాల్చుదోర్ధను
ర్వారణరాజుఁగొల్పి దశ♦వక్త్రిముఖాంబుజవాటిఁగూల్చి బృం
దారక హృత్సరోజములు♦ దానసచేసి పికాసనూనుఁడా
కారతనొందఁజేసిన ప్రప♦గల్భత నీకథెఱుఁగ వగుఁగా నీ. 2091

పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 2 పద్య 62.

సీ. సూర్యవంశము పరి♦శుద్ధమని దశర,థుండు కుమారమనోహ♦రుఁడ నని భరత
లక్ష్మణశత్రుఘ్న♦లకు నన్నవైపుట్టి, సౌందర్యచాతుర్య♦సౌకుమార్య
శౌర్యధైర్యోదార్య♦వీర్యనత్యౌచిత్య, గాంభీర్యకస్థిమ♦కస్థమన్య
భాకర్తృ మతిసమ♦గర్తృత్వసత్యాసుఁట, సూటనాసూయ స్వస్థ♦భాషయుక్తి

గీ. సౌఖ్యసఖ్యదయాముఖ్య♦శాలి నైన, రాముని సరోరుహ చరణ♦ద్వయ యుగమున భ
జింతు నైకుంఠనాథ ల♦క్ష్మీసనాథ, గగన సరాయణుండవ♦రాయణుండ.

రుక్మిణీపరిణయము, స.భ. ఆ 4 పద్య 108.

ఉ. సవజిద్భక్తవిశిష్ట్యకౌష్ట్యచిరసూ♦త్యక్తత్వోశసమ్మేళనో
ద్భవసంపద్వశదిజ్ముఖోద్ధతశిఖో♦ద్గామానలభ్రాంతిర్
ద్భువనద్విడ్డశకం♦ఠకంఠదళన♦ప్రోల్లంఠిలోహంబు ల్
భవనిర్మోక్షము రాఘురాఘువచర♦బ్రహ్మాంబ వీవే నాకీ. 2093

యామినీపూర్ణతిలకవిలాసము, ఆ 6.

సీ. మిత్రకులుండనై ♦ మించితాటకఁద్రుంచి, మునియజ్ఞమారీచ♦మునుబాహు
లనుగొట్టి యజ్ఞపా♦లన మొనర్చి యహల్యఁ,బోసించి జనకుని ♦ పురినివిల్లుఁ
దునిమి సీతనుగొని♦జనకాజ్ఞ వనికేఁగి, యాలినిగోల్పోయి ♦ వాలిఁ గూల్చి
కపులినిగట్టి లం♦కాపురికేగి రా,వణుఁజంపి యల విభీ♦షణున కెలమి 209

గీ. రాజ్యము కొసంగి సీతాక్ష్యభిజ్ఞానపుడు, పుష్పకంబున నిడి గొని పోయినట్లు
[illegible] చేం. రం. ఆ 4.

ఉ. [illegible]
కపిసైన్యులుం గలుప కృత్య నశేషవిశేషధర్మవి
ద్రావణు రావణాన్ సదమదం బొనరింపుచు రామనామకుం
డై విలసిల్లె నాఘను నఘంతుని నేశరణంబు నొందెదన్. 2096

కృష్ణకర్ణామృతము, పద్య 55.

బలరామావతారస్తుతి.

క. హలముసలధరునిం గరుణా, నిలయహృదయుం గముచిహినేయు సితాంగున్
బలదు నిభాంబరుని శుచిం, చలతును గోవిందు శౌర్యధనుం భోగాత్మున్. 2097

భాగవతము, శాంతి. ఆ 2 పద్య 46.

గీ. కుముదు శ్రీవాస్తవ్యశ్రీరమణ భద్రు, రామపాలు భూస్వీకృతగౌరవర్ణు
త్రిజగత్పరిలోపహరోత్పవు డేవనిమ, నంగ మీ రయుంచు నీలాంబరాకలనము. 2098

క. బలరామకృష్ణసంజ్ఞలఁ, జెలువు నలువొ ప్పెనఁ దివ్య తేజంబులతో
నిలనిందఁ బవలెరించిన, బలగాఁకుని [illegible] నార్తసారథి మొసఁగున్. 2099

శ్రీధరభాగవతము, ఆ 8 పద్య 136, 137.

చ. శ్రీతిహలక్ష్మిఁ బట్టి [illegible]
ద్ధతి విరహోత్కపాటమయుఁ దాఁకిన నాదుఁగ్రిం నెట్టి యీ
క్షీతి ఘనక్రియ న్మనుఁడు క్షీతి దునాఁకిన పాలుఁగాఁ [illegible] 2100

ఆముక్తమాల్యద, ఆ 4 పద్య 28.

మ. వికరగ్రీవంబితె సీరభోగపటలీ వ్యాప్తిన్ మనమ్మాడ్చి కం
చుకనిర్మోకభయానకంబు వికృతోగ్రధ్వాంతమున్ చిచ్చటా
వికిరత్తూరనిరీక్షణంబు నను నీ వేమంబు చేపానుకా
రికళన్ గ్రాలెడు క్రోలటీ సవసవైవ్యాపారవాతూలముల్. 2101

పాండవోద్యోగవిజయము, ఆ 2 పద్య 63.

మ. ప్రియకృత్పూర్వగర్భవాగతద్వితయ కీర్త్యస్మూర్తిమూర్త్యంతరా
శ్రయగాత్రద్యుతి శేషకల్పకలన ద్రామావలోకాస్పద

ద్భయరూపాపయశోపహ ప్రకృతి సీ♦తాదర్శనోపాయ ని
ర్ణయలీలామాల సాధనోజ్జ్వల పర♦బ్రహ్మాంబ వీవే హరీ. 2102

యామినీపూర్ణతిలకావిలాసము, ఆ 6.

ఉ. హంసబకాఘకంసనర♦కాది నృశంసపతంస సంఘ వి
ధ్వంసన మాచరింప యదు♦వంశమునం జనియించె గృష్ణుఁడై
హంసవచ్ఛవిప్రవిక♦చాబ్జరుచి చ్రిచురాన్యుఁ డెవ్వఁడా
హంసనమున్ లసద్యశు న♦నంతుని సే శరణంబు నొందెదన్. 2103

కృష్ణాభ్యుదయము, పద్య 57.

మ. ధరణీకాంతభరంబు మాన్పుటకు నీ ♦ ఛాత్రీస్థలిన్ దేవకీ
వరపుత్ర్రిత్వముఁ దాల్చి మించి త్రిజగ♦ద్వామామనోహారి నుం
దరరూపంబుననున్న నీదు ఘన సౌం♦దర్యంబు వీక్షించి యే
తరుణుల్ నిన్ను వరింపకుందురు ముకుం♦దా! కృష్ణ పద్మేక్షణా! 2104

రుక్మిణీకళ్యాణము, జ॥ వేం॥ గం॥ ఆ 4.

బుద్ధావతారస్తుతి.

గీ. బుద్ధ, నీగట్టిహృదయ సం♦పుటముఁ దాకి, కుంఠితము లయ్యె మరునంప♦తోల లెల్ల
మొద్దువోయికదా యిపు ♦ మురవిరోధి, యలరు లెల్లను వర్తులా♦స్యంబు లయ్యె.

గీ. ముఖ్యచతురాననుఁడ వీవు ♦ మునిశరణ్య, గౌణచతురాననుండల ♦ కమలభవుఁడు
నీవు సర్వజ్ఞుఁడవు బుద్ధ♦దేవ నిజము, శంభు సర్వజ్ఞుఁ డనుట లా♦కణికవృత్తి.

శృంగారశైషధము, ఆ 8 పద్య 138, 140.

మ. తరుణత్వత్సుత బాణపంచకమునం ♦ దైత్యాబలాశ్రేణిత
ద్వరసందోహము యుష్మదాత్మకజర♦ద్బాణంబొకంట న్జెడన్
ద్వరఁగావించితి వేటికో యహహా బు♦ద్ధంబయ్యె నీభావ మ
త్తరుణీశీలతనుత్ర మేరికి నసా♦ధ్యంబౌటఁగా కేశవా. 2107

ఆముక్తమాల్యద, ఆ4 పద్య 30.

చ. ప్రతిదినకేళలుంచనపు♦రాయిడి సెట్టన బట్టఁగట్టి పై
బుతపుతమంచునున్న కుఱు♦బోడతలన్ ధరియింప నోడియున్
సతముగ సొమ్మ్మగాన నిడఁ♦జాలవుగా శిఖిపించవల్లి సా
గతమతధుర్య! దానిఁ గటిఁ ♦ గట్టుము పుట్టము మిన్న కేటికిన్. 2108

పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 2 పద్య 64.

సీ. త్రిపురదైత్యులను మి♦త్తి కి బుత్తి జేయఁ ద,లఁచి తదీయాంగన ♦ లయతిజృంభ
కుచకుంభపరిరంభ ♦ గుంభనరంభాత, రస్తంభశుంభదూ♦రుఘనజఘన
బింబబింబాధర ♦ పీడనతాడన, దంతక్షతనఖక్ష♦తప్రముఖ ర
తుల నతులగతులఁ ♦ గలసి మెలసిఖిల,సిత తదర్పితక్షితిఁ ♦ జేసి జేసి
గీ. కంటిగొంటమ్మవై మింట ♦ గంటకతి,పురచరులఁ గాల్చికాల్చిన ♦ బుద్ధ!గుణస
మృద్ధ! వైకుంఠనాథ, ల♦క్ష్మీసనాథ, రక్షణపరాయణుండ! నా♦రాయణుండ.

రుక్మిణీపరిణయము, స. భ. ఆ 4 పద్య 119.

మ. త్రిజగద్భిత్తి్రిపురాశ్రివాశ్రితకుల ♦ స్త్రీలోకలోకోత్తరా
త్మజిత ప్రాగ్వ్యర్థిత భంగసంగర సమ♦ర్థస్పర్ధసర్వ్యార్థమో
హజుగుప్సోదయ ధర్మకర్మబలని♦ర్యత్పుణ్య చైతన్య దా
ర్ఢ్యజయార్చిష్పరిశుద్ధ బుద్ధతను భృ♦ద్బ్రహ్మంబ వీవే హరీ. 2110

యామినీపూర్ణతిలకాపిలానము, ఆ 6

కల్క్యవతారస్తుతి.

క. కలకాలచలితధర్మము, నిలుపంగలయట్టి విష్ణు♦నిం గల్కి్యత్కృం
దలఁతుఁ దురగవాహను మ్లేచ్ఛుల సెల్లం గీటడంచు ♦ శుభచారితుర్గిన్. 2111

భారతము, శాంతి ఆ 2 పద్య 48.

గీ. జ్ఞానకర్మేంద్రియోపాధి ♦ సంపర్కిభూత, దశమహాకల్కినీహార ♦ దశశతాంను
దశమదివ్యావతారు న♦త్యంతనియతిఁ, గల్కిదేవుని నిమఁ గొల్తు ♦ నైటభారి.

క. విశ్వవ్యాప్తయశోని,త్యైశ్వర్యసమృద్ధి విష్ణు♦యశుఁడను నామం
బీశ్వర కల్కిసమాహ్వాయ, నిశ్వసదర్థమయి చెల్లు ♦ నీజనకునకున్. 2113

శృంగారనైషధము, ఆ 8 పద్య 141, 142.

ఆ. ఘోరాపారమహాఘపంచకముఁ జె♦క్కుల్సేయఁగాసేర్చ నా
ధారాపంచకధావనం జెలఁగు గం♦ధర్వంబుఁ ద్రొక్కించుబల్
బీరంపుస్నెఅరౌతు కీటకశరా♦ళీ వారవాణీభవ
ద్దోరుద్బాహ్యంత కృపాణికాద్వితయ వి♦ద్యుద్రంగ నిం గొల్చెదన్. 2114

ఆముక్తమాల్యద, ఆ 4 పద్య 31.

చ. కలి హిమవేళ శోభనపుఁ ♦ గమ్మవిరుల్ నకలంబు డుల్చి భూ
వలయవనంబుఁ గప్పికొని ♦ వర్తిలు జాడ్యపుటీఁదఁ హవ్వగాఁ

నలకుల కాయలీల భవదాగమనంబటఁ గల్గ రోషపా
టలమగునీ కనుంగడల ♦ డాలునగునే జిగురాపు నాకృతిన్. 2115

పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 11 పద్య 65.

సీ. కలియుగాంతమున గుఁస్కురము స్కరతురుష్కు, చండాలపతితపాషండమండ
లీమండితాఖండ ♦ భూమండలముఁజూచి, కమ్మిమీపన్నాగ్ర ♦ తొన్నుపర్ణి
తటమున బ్రహ్మనిద్రాబ్రహ్మాణునకుఁ బుట్టి, యై పుట్టి యుత్తమా ♦శ్వాధిరూఢుఁ
డవయిజోడుఁదోడిగి ♦ డాలుకత్తికమానుఁ, బూని పూనిక నీఁదు ♦ బుడమిఁగాపాడి
గీ. నట్టిదుష్టులఁ బుడమిఁ జెండాడ నున్న, కల్కిమూర్తి! గుణసూర్తి ♦ కలిలశౌర్య
కీర్తి! వైకుంఠనాథ, లక్ష్మీసనాథ, రక్ష రక్షరాయలుండవే! చాఁ ♦రాయలుండ.

రుక్మిణీపరిణయము, సం. భ. ఆ 4 పద్య 111.

మ. అసకృల్లక్ష్మీచ్ఛయుత ప్రపంచకృప చంఁచాఁ బుగాఁ దోమిసర్గితే
జనధారాగతి పంచకస్ఫుర దుపాంఁతవ్యంచ కళ్యాణిరా
శ్వసమాయూప భవత్కరాబ్జ గుణి ♦ స్థాన ప్రపాపాంగ ని
ర్వ్యసనాంఁతేకవరాగ్రదీపి కవిరి ♦ ల్పింఁగాఁబఁగిఁ దాఁ. 2117

యామినీపూర్ణతిలకవిలాసము, ఆ 3 పద్య 113.

ఉ. చండవరస్వయాప్తుఁడయి ♦ సర్గసుభాషణసక్రియాంగనా
షండ కలిపరిభావ కలు ♦షస్వకులాశ్రిమధర్మషండపా
షండ నిఖండనార్థము వె ♦సం గొను సెప్పఁడు కల్కిభావ
య్యండఁడరాజవాహను న ♦నంతుని నే వరిణింబు నొందుటన్. 2118

కృష్ణాభ్యుదయము, పద్య 58.

కపిలాస్తుతి.

మ. యదునాథాగ్రజుఁడన వాఁడ దేన్నఁడన క్రీ ♦డార్థంబు జన్మించి దు
ర్మదదైత్యాసతిఁగూల్చి పార్థునకు సా ♦రథ్యంబు సల్పిన్నోక్యస
మ్మదమారంగ నొనర్చి దేవముని స ♦మ్మానోద్ధృతిన్ భూభరం
బు దొలఁగించినచక్రి నంబురుహ నా ♦భుం గొల్తుఁ గృష్ణాత్మునిన్. 2119

భారతము, శాంతి. ఆ 2 పద్య 47.

చ. వలపలికన్ను నీకు రవి ♦వారిఁజలోచన చందురుండు దా
పలినయనంబు; కర్ణుఁడును ♦ వార్థుఁడుఁ దత్ప్రియనందనుండుఁ డ

తుక్కలజుఁడు; వీఁగొకండొకని♦తోఁ గలహింప సహించి చెల్లుకో ?
వలపలి లోచనాబ్జమును ♦ వామదృగబ్జము వేఱె యుచ్యతా. 2120

శృంగారనైషధము, ఆ 8 పద్య 133.

ఈ. ఆయత యుప్మదాకృతి కఁరాగ్రనఖాంచలవాంతవారిధా
రాయుత చంద్రకాంత ఫల♦కావళిఁబింబితయై చెలుఁగ నా
రాయణమూర్తి మత్కవచ♦రత్నముచేఁ బరిరక్ష గాంచె నా
నో యదువీర వృష్ణిధర బసి♦యూఁడఁ బ్రోవవె సప్తరాత్రియుల్. 2121

ఆముక్తమాల్యద, ఆ 4 పద్య 29.

సీ. బ్రహ్మను గన్నప♦రబ్రహ్మమూర్తివై, యాద్యంత శూన్యుండ♦వయ్యు "ధర్మ
సంస్థాపనార్థాయ♦సంభవామి యుగే యుగే" యటంచును దేవ♦కీతనయుఁడ
వయి బల రామస♦హాయుఁడవై శిష్ట, రక్షణమును దుష్ట♦శిక్షణమును
సలుపుచు రుక్మిణి ♦ సత్యభామ నుదంత, భద్ర కాళింది జాం♦బవతి మిత్ర
గీ. వింద లక్షణయును బదా♦ర్వేలనూర్వ్య, గంగనలు గొల్వ చెలయుకృ♦ష్ణాహ్వయప్ర
సిద్ధ ! వైకుంఠనాథ ! ల♦క్ష్మీసనాథ !, రక్షణపరాయణుండ ! నా♦రాయణుండ !

రుక్మిణీపరిణయము, స. భ. ఆ 4 పద్య 129.

ఈ. శ్రీధర చక్రపాణి సర♦సీరుహపూర్ణసువర్ణనేత్రి స
త్యాధిప గోపికామదన ♦ తప్తమయగాత్మక దానదాస ము
ద్రాధని కంధరాగ మగ♦ధాధృతమోక్షనిదానయోగ వి
చ్ఛాధర రాజధాన్య వన♦భస్మ సప్తవర్ణవాంఛితా.

యామినీపూర్ణతిలకాభిలాసము, ఆ 6. 2123

కవిస్తుతి.

క. వాక్తామ్రపర్ణికసితా, యుక్తికమయ కావ్యహేమ♦మండనులగుత
ల్పిక్తనసుకవుల నియమా, త్యుష్టుల శాల్మీక కాళి♦దానులఁ గొలుతున్. 2124

దశకుమారచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 9.

శా. సందీప్తార్క♦సమప్రకాశజలద♦శ్యామాంగుఁగొల్తాఖిల
చ్ఛందోబృందవిభాగుఁ బావనయశ♦స్సందోహనస్పందధీ
సందర్భించితు భారతాగమకథా♦సద్భావు లోకత్రయా
నందప్రస్తికరుం బరాశరనుతుఁ♦ సర్వజ్ఞుఁగీర్తించెదన్. 2125

మ. చతురోద్యన్మతిపాతపోతకమహో♦పాంయాత్రికుండై తగన్
జతురామ్నాయపయోధుల న్మెలఁగి భా♦స్వద్రిత్నముల్ రామస
న్నుతిరూపంబుగఁ గూర్చి విశ్వజగమున్ ♦ భూషించె నేధన్యుఁ డా
ప్రతిముఖ్యుండు ప్రసన్నుఁ డయ్యెడుఁ గృపన్ ♦ వాల్మీకి మాకెప్పుడున్. 2126
హరివంశము, పూర్వ. ఆ 1.

ఉ. భానురభారతార్థముల ♦ భంగులు నిక్క మెలుంగ నేరమిన్
గానట బీసఁబే చదివి ♦ గాధలు దర్పిష్వలెనుంగు వారికిన్
వ్యాసమునిప్రణీత పర♦మార్థము తెల్లఁగఁజేసినట్టి య
ద్భాసనకల్పలం దలఁతు ♦ సాద్యుల నన్నయ తిక్కనార్యులన్. 2127
నృసింహపురాణము, పీఠిక. పద్య 9.

సీ. వ్యాస వాల్మీకి సం♦యమివాక్సుధాంభోధి, లోలోర్మిపంక్తుల ♦ నోల లాడి
భట్ట బాణ మయూర♦భారతీ సందర్భ, సౌభాగ్యగరిమంబు ♦ సంగ్రహించి
భాస సౌమిల్లిక ♦ ప్రతిభాసమాస్నేప, హేలావిశేషంబు ♦ నిచ్చగించి
మాఘ భారవి వహో♦మకరంద నిష్యంద, మాధుర్యమునకు స♦మ్మదము నొంది
గీ. కాళిదాసుమనంబులోఁ ♦ గాంచి మొగ్గిక్కి రాజశేఖరుఁడవిరాఁడు ♦ బ్రస్తుతించి
ధీరమతి నన్నపార్యుని ♦ తిక్కయజ్వ శంభుదానుని గరమర్థి ♦ సన్నుతించి. 2128
శృంగారనైషధము, ఆ 1 పద్య 7.

మ. వనజాతోపమ వామలూతనయయున్ ♦ ద్వైపాయనున్ భట్టభా
ణుని భానున్ భవభూతి భారవి సుబం♦ధున్ బిల్హణుం గాళిదా
నుని మాఘున్ భవభద్రు మల్లణకవిన్ ♦ జోరున్ మురారిన్ మయూ
రుని సౌమిల్లిని దండిఁ బ్రస్తుతులఁ బే♦రొక్కండుఁ వచఃశుద్ధికిన్. 2129

ఆ. వ్యాసగదిత భార♦తామ్నాయ మాంధ్రభా,షగ నొనర్చి జగతిఁ ♦ బొగడుఁగనిన
నన్నపార్యుఁ దిక్క♦నను గృతకృతు శంభుదాను నెట్టనుకవిఁ ♦ దలఁతుభక్తి.
మనుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 7, 8.

సీ. భువిఁ గవితాకన్య ♦ బుట్టించె నెవ్వాఁడు, బడినాగమము లెల్ల ♦ నడపె నెవ్వఁ
డేను నీవనుమాట ♦ లెనయించె నెవ్వాఁడు, కోమలపదలీల ♦ గూర్చె నెవ్వఁ
డనఘు తులాకోటి ♦ నలరించె నెవ్వాఁడు, నిఖిలగుణంబులు ♦ నేర్పె నెవ్వఁ
డినకరసంపాద్యి ♦ నెనఁగించె నెవ్వాఁడు, రహినించె నర్థగౌ♦రవము నెవ్వఁ
గీ. డట్టి వాణీగురుత్వమ♦హత్త్వఖనుల, ఘనులఁ బ్రాచేతసవ్యాస ♦ కాళిదాస
దండిభవభూతి మాఘస♦త్కవిమయూర,భారవులభారవుల నాత్మ ♦ బ్రస్తుతింతు.

మ. మహిం ము న్వాగనుశాసనుండు సృజియిం♦పం గుండలీంద్రుండు ద
న్మహనీయస్థితి మూలమై నిలువ శ్రీ♦నాథుండు హోపి న్మహా
మహులై సోముఁడు భాస్కరుండు వెలయిం♦పన్ సొంపువాటించు నీ
బహుళాంధోక్తిమయ ప్రపంచమునఁ ద♦త్పాగల్భ్య మూహించెదన్. 2132
పసుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 9, 10.

సీ. ఎవ్వాఁడు మొదలఁ దా ♦ నిలకు భారతిడించెఁ, దగ భీగీరథుఁ డభ్ర♦తటినిఁబోలె
భ్రమరకీటన్యాయ♦భాతి నేకవిరాజు, వాగ్దేవిదానపో ♦ వన్నెకెక్కి
వరవృత్తములుమాని ♦ వాణి యెవ్వానికై, వలచి నానాశ్లేష♦ములకుఁ జిక్కి
నెవ్వాని వాఙ్మాత్రీ♦మినుని ధాత్రికిఁ దెచ్చి, పేర్మితోఁ గరముల♦ర్పించుకొనియె
గీ. నట్టి మహిమాధికులఁగొల్చి ♦ యఖిలమునివ,రోనుపమశక్తి భృతపుం♦జార్థవితతు
లనుఁగుఁదెనుఁగనుభవ్యది♦వ్యాంజనమునఁ, గనుఁగొనఁగఁజేయు నాంధ్రస♦త్కవులఁ
నరసభూపాలీయము, ఆ 1 పద్య 8. (దలఁచి.

ఉ. ఏయెడ నర్థగౌరవస♦మృద్ధియు శబ్దవిశుద్ధియుం దిరం
బై యనవద్యతం బరఁగ ♦ నాంధ్రవచస్థితి భారతంబు రా
మాయణమున్ రచించిన మ♦హాత్ముల నాత్మఁ దలంచెదన్ జగ
ద్గేయుల నన్నచోడ్యునినిఁ ♦ దిక్కనుగీమణి నెట్టిసత్కవిన్. 2134
రాఘవపాండవీయము, పీఠిక, పద్య 4

క. పుట్టకుఁ బుట్టెడు వేళం, దిట్టపు నునుపచ్చి పుట్ట♦లేనియచలితోఁ
బుట్టె నన నమృతముట్టెడు, పుట్టినినన్న సన్కవిత్వే♦ములు వర్ణింతున్. 2135

క. ఇట్టాడఁగాని యాగమ, పుట్టమునకు నడప యచ్చు♦కట్టిన మునిరా
ట్పట్టాభిషిక్తుఁ డపమల, పుట్టినశేలవయిన వ్యాస♦ముని వర్ణింతున్. 2136

గీ. వ్యాస వాల్మీకి ముఖసూక్ష్మ ♦ సైభవముల, నేర్పుమీరంగ నిజకార్య♦దర్పణములు
సరసమానసముల నేఱు♦పఱుచుకీర్తి,ధవుల నన్నయ భట్టాది ♦ కవులఁదలఁతు.
పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 1 పద్య 10, 11, 12.

సీ. శారదోన్మేషంబు ♦ జగతి సంధించియుఁ, బరమనారదమైత్రి ♦ బరగునుకృతి
నుపమైకధన్యుఁడై ♦ యొనరియు ననుపమ, ప్రఖ్యాతిఁ గాంచిన ♦ భవ్యచరితు
నసమశబ్దాణాంకత♦నలరారియు నలిక, నేతుగిమెప్పించిన ♦ నిర్మలాత్ము
ఘనశబ్దవిన్యాస్తి♦ఁ దనరియు హంసస,మాగమశ్రీఁ గాంచు ♦ ననఘశీలు
గీ. మతియు నగణితనుమనస్సు♦మాజమునకు, నక్షరామృతధారాగ్ర♦సార్వభౌమున
నామెతల నిచ్చలనొనర్చు!♦ నలఘుమహిమ, నెఱపినపచిత్రిసత్కళా♦నిధులఁదలతు.
చంద్రిభానుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 5.

సీ. ఘననాకుభవభూజం♦గపర్యాతంబెన్ని, పుకతాతబింబసం♦శుద్ధి వొగడి
యలకాళిదాసుని ♦ యార్యసన్నుతిచేసి, దండివంశస్థవృ♦క్షము గణించి
యిల మయూరకుమాతు♦లలితసంగతిమెచ్చి, బాణపుష్పితలతం ♦ బన్తుతించి
భవభూతిశశికళా♦భానురత్వంబెన్ని, మతి ధనంజయు వసు♦మతి నుతించి
గీ. పౌష్టిగాంచుకవిత్రయీ♦పర్ణవమహిమ, సార్వభౌమునిపృథ్వీభా♦స్కరునికాంతి
భీమమత్తేభబలమును ♦ సోమహరిణి, నటులనమరేశ్వరుని వజ్ర♦పటిమఁ దలఁతు.

బహులాశ్వచరిత్రము, ఆ 1.

ఉ. శ్రీకరరామభారత వి♦శేషకథాజలరాశిఁ జేలి య
స్తోకపదార్థరత్నములు ♦ దోరముగా బుధకోటి కిచ్చి ను
శ్లోకరుచుల్ దిగంతముల ♦ లోకములన్ బ్రసరింపఁజేయు వా
ల్మీకి పరాశరాత్మజుల♦మేటికవీంద్రులఁ బ్రస్తుతించెదన్. 2140

దశరథరాజనందనచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 7.

సీ. ఎవ్వాఁడు సాహితీ♦హేతుభూతుం డయ్యె, నెవ్వాఁడు శ్రుతిచిక్కు♦లెడలఁజేసె
నెవ్వాఁడుకావ్యంబు♦లిలకుదుగొ్కనఁబూన్చె, నెవ్వాఁడుగసవృత్తు♦లెలమిఁబఱచె
నెవ్వఁ డాంధ్రకవిశ్రే♦ష్ఠుల వెలుంగఁగఁజేసె, నెవ్వాఁడుతజ్జాతు ♦ లిరువు గొల్పె
నెవ్వాఁడు శృంగార ♦ మిడియని తెలిపించె, నెవ్వాఁడు చదశయ్య ♦ లేర్పరించె
గీ. నట్టి వల్మీకజునివ్యాను ♦ నవఘు కాళి, గాసు బాణుని నన్నార్యు♦తత్కృతిపరు
నైపధాధారు పెద్దన ♦ నతులభక్తి, నరసి నేవింతు ప్రార్థింతు ♦ నభినుతింతు.

శంకరవిజయము, ఆ 1.

సీ. వాక్యనిర్జితశేష ♦ వాల్మీకి వాల్మీకి, సారిభక్తియుక్తి ధీ♦వ్యాసు వ్యాసు
ఘనభావకాళిదా♦సును గాళిదాసును, బారుమాధుర్య వా♦చోరుఁ జోరు
దివిజేంద్ర ధనదవై♦భవభూతి భవభూతి, ధర్మబుద్ధి నవీన ♦ దండిదండిఁ
గవితాభ్రిహృప్తమా♦ధవమయూరు మయూరు, భానురాకృతిపుష్ప♦బాణుబాణు
గీ. మానితాచారమతితాన ♦ మాఘు మాఘు, ధ్యానబద్ధమురారి ము♦రారి గాత్ర
పటువిభారవి భారవిఁ ♦ బ్రస్తుతింతు సర్వశబ్దార్థవిజ్ఞాన ♦ సరణికొఱకు. 2142

హంసవింశతి, ఆ 1 పద్య 10.

సీ. పదపదార్థజ్ఞాన ♦ భాసావిధానముల్, వ్యంగ్యనానావస్తు ♦ వర్ణనములు
బహువిధాలంకార ♦ భావకర్మంబులు, శబ్దప్రయోగర♦సజ్ఞతలును
ఛందోవిశేషల♦క్షణలక్ష్యభేదముల్, కవిసమయాముచమ♦త్కారములును
గర్హితశ్రుతిమిత్ర ♦ వర్ణగ్రహాస్థలములు, రీతిశయ్యాపాక ♦ నీతివిధులు

గీ. గద్యపద్యచతుర్భద్ర♦ఖడ్గచక్ర,మురజగోమూత్రికానాగ♦ముష్టిబంధ
కావ్యరచనల నెఱిఁగిన ♦ ఘనుల నాది, కవుల నభినుతిఁజేసి త♦త్కరుణమెఱసి.

వైశ్యపురాణము, ఆ1.

సీ. శబ్దశాసను శబ్ద♦శాసనుం డని కుండ, లీంద్రుని మెఁగిఁ గుండ♦లీంద్రుఁ డనియు
శ్రీనాథకవిచంద్రు ♦ శ్రీనాథుఁడని భాస్క్ర,రుని దగభాస్కరుం ♦ డనియు రంగ
నాథుని శ్రీరంగ♦నాథుండనియు మల్లి,కార్జును లలిమల్లి♦కార్జునుఁ డని
రామభద్రికవిని ♦ రామభద్రుండని, సోమకవీంద్రుని ♦ సోముఁ డనిరము

గీ. నవనిఁ బెద్దన్నఁ బెద్దని ♦ యలరు ధూర్జ,టికవి ధూర్జటియని యనం♦దికవి యల యనంతుఁడని యమ్మహాత్ముల ♦ నెంతు మదిని,నేఁబలుకుకబ్బమనినై ♦ నెగడుకొఁ అకు.

ఓఘవతీపరిణయము, ఆ 1 పద్య 16.

సీ. రామలీలాభి♦న్ననించె నెవ్వాఁడు, దగధర్మగుణలీల♦ దాఁచె నెవ్వఁ
డొగి సత్కళారుచి ♦ నొప్పారె నెవ్వాఁడు, విజయాగ్రజఖ్యాతి ♦ వెలసెనెవ్వఁ
డార్యానుకూలుఁడై ♦ యలరారె నెవ్వాఁడు, పరిగితక్షమావాప్తి♦ బరగెనెవ్వఁ
డర్థసంగ్రహణకి♦యలమిఁ జెందె నెవ్వాఁడు,ఘనవిభ్రమముఁ గాంచి ♦ దనరు నెవ్వఁ

గీ. డట్టి భాస్కరభానుసో♦మాఖ్యభీమ, సూరిశంకరశ్రీనాథ ♦ చోరకవి మ
యూరులను సారవచనప్ర♦చారులను నుదారులను భక్తి♦మీఱఁ దలఁతు.

కవిచకోరచంద్రోదయము ఆ 1.

చ. కవులురచించు గ్రంథములు ♦ గర్ణుని తద్గుణముల్ సభ స్మృతా
భవమున సేర్పరించి యప♦రాధము లున్న గుణంబుగా గ్రహిం
చి పదధిజాతచంద్రి విమ♦శేషరభోగ్యపదార్థశోభియా
శివునిగతిం జెలంగు, కవి♦శేఖరులం గొనియాడఁగాఁ దగున్. 2146

భాగ్యవపురాణము, ఆ 1.

కా. వ్యంగ్యాలంకృతి వృత్తిరీతి గుణశ♦య్యాపాకనానాభిధా
శృంగ్యాబద్ధిమనోజ్ఞవాక్యము నది♦ధ్రిప్రజ్ఞపీక్షించి న
క్రమాంగ్యానమ్మితి మానటంచు రసయో♦గ్యత్వంబుచే దోషన్లై
సంగ్యంబో పెడు సత్కవీశ్వరులకున్ ♦ సన్మానముం జేసెదన్. 2147

శ్రీరంగమాహాత్మ్యము, నల్లా. చ. వృ. ఆ 1.

సీ. వల్మీకజవ్యాస♦వాగ్భగంగామ, హోత్మీకులీకలలో ♦ నోలలాడి
కాళిదాసమురారి ♦ కావ్యనవ్యామృత, తారాపరంపరల్ ♦ దనియఁ గ్రోలి
భవభూతిమాఘుభా♦రవిచోరచనాచ,మత్కారములకు సం♦మ్మదముఁ గాంచి
బాణమయూరను♦బంధుప్రబంధమ,రందరసాప్తికా♦నంద మొంది

గీ. భానుసోమిల్లిబిల్వాణ ♦ ప్రతిభ మెచ్చి, సారమతి నన్నయార్యుని ♦ శంభుదాసు
దిక్కయజ్వాని శ్రీనాథు ♦ ధీరుఁ బెద్దకవిని భీమని సోమభా♦స్కరులఁ దలఁచి.
కృష్ణకళ్యాణము, ఆ 1.

సీ. పరికటతరాహీన♦పద ధురంధరుఁడైన, యనఘువల్మీకజా♦తుని భజింతు
వరశక్తిజాతి వి♦స్ఫురిత తేజఃపరా,శరసముద్భవున కం♦జలియొనర్తు
లాలితౌత్యుపమోజ్జ్వ♦లాలంకిర్యాభివ,ర్ణితకాళిదాసధీ♦నిధిఁ దలంతు
రహిసకలార్థగౌ♦రవ పారదర్శితా, తతభారవికి నమ♦స్కృతులొనర్తు
గీ. జితవిమతభాణు,బుధజన♦హితమయూరు, ఘనునిగుర్వచోపహృతిదం♦డినినితాంత
కలితభవభూతిసుగుణమా♦ఘులఁదలంతు,సూరినిమురారినిభజింతు ♦ సొంపుమీఱ.
కృష్ణభూపాలీయము, పద్య 7.

మ. కవనాఖ్యోద్భవనంబునాటి జగతిం♦గాండోన్నతిం బెంచి ప
ర్వవిశేషస్థితిసంఘటించి రసనం♦పన్మాధురీసాధురీ
తివిశేషంబు రసజ్ఞజాలమునకుం ♦ దెల్లంబుగాఁ గూర్చి గౌ
రవముం జెందినవారి భక్తిఁదలఁతుం ♦ భ్రాచేతసవ్యాసులన్. 2150
మహేంద్రవిజయము, ఆ 1 పద్య 9.

చ. గురురుచి మూఁడుమూర్తులును ♦ గూడిత్రయీమయమూర్తిఁగోఁచిన
ట్లరుదుగ మువ్వురుం గలసి ♦ యంచితపంచమవేదభారతి
స్ఫురణముఁ జూపినట్టి పరి♦శుద్ధుల నెన్నెద నన్నయార్య్య భా
స్వరమతి నెఱ్ఱిపెగ్గడను ♦ జక్కఁగఁ దిక్కనసోమయాజినిన్. 2151
రామరాయవిలాసము, ఆ 1 పద్య 10.

కుకవినింద.

చ. పలుకుల పొందులేక రస♦భంగము సేయుచుఁ బ్రాఁతవస్తు మా
టలఁ దమ సేర్పుచూపి యొక♦టన్ హృదయం బలరింపలేక యే
పాలమునుగాని యట్టిక్రమ♦ముం దమ మెచ్చుగ లోక మెల్ల న
వ్వులఁబొరయం జరింత్రు కుక♦వుల్ ధర దుర్వినుటల్లట చూడఁగన్. 2152
నిర్వచనోత్తరరామాయణము, ఆ 1 పద్య 6.

చ. వెస వనుధాస్థలంబునఁ గ♦వీంద్రులు గొందఱు శేముషీముషీ
రసము మనఃకటూహకువా♦రంబుల నించి కలంచి జిహ్వికా
కీసలయ తూలికంగొని లి♦ఖింతురు కబ్బము లెన్నఁగా మహో
వ్యసభమునో నిజాననవి♦కాసత్తలతాశపలాశశీఫలన్. 2153
భీమేశ్వరపురాణము, ఆ 1 పద్య 12.

ఉ. నోల్లిటి సత్కవుల్ కృతులు ♦ దొంతులు వేర్చినమాట లూతగా
జల్లిపదంబు లూదుకొని ♦ సంధులు దూటుచు నొక్క జాదుగా
నల్లిన కబ్బముల్ సభల ♦ నార్యులు నవ్వఁ బఠించు దుమ్ములుల్
మొల్లము వారిచేతఁ గుద ♦ ముట్టునె భవ్యములైన కావ్యముల్. 2154
శ్రీరంగమహాత్మ్యము, వైర. ఆ 1 పద్య 16.

మ. భరమై తోఁచు కుటుంబరక్షణకుఁగాఁ ♦ బాల్మాలి చింతన్ నిరం
తరతాపీదళసంపుటస్ఫికరకాం♦తారంబునం దర్థపుం
దెరువాటుల్ దెగికొట్టి తజ్జపరిష♦ద్విజ్ఞాత చౌర్యక్రియా
విరసుండై కొఱతం బడుం గుకవి పృ♦థ్వీభృత్సమాపక్షితిన్. 2155
మనుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 9.

శా. భావం బెక్కడలేక వృత్తనియమా♦పాయంబుఁ జింతింప కిం
దే వర్తించి పరార్థవంచనలచే ♦ దీపించి మూర్ఖాళిసం
భావింపం గుకవిప్రణీతకృతి సా♦మాన్యాకృతింబూని పై
పై వన్నెల్పచరింప దానిఁ దిలకిం♦పంబోరు ధీరోత్తముల్. 2156
వసుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 11.

ఉ. పైకొను కాంక్షచే దగిలి ♦ పల్మఱుశీకరలోభిగేహవ
ల్మీకములందుఁ బాయని య♦మేయమదోద్ధత గుష్మవీధ్రద
ర్వీకర రాజికి న్వివిధ♦విశ్రుత కావ్యకళావిశేషదీ
క్షాకుశలార్యతంత్రములు ♦ గారుడమంత్రము లెందు నారయన్. 2157
హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, శంకర. ఆ 1 పద్య 14.

సీ. శబ్దదరిద్రుఁడై ♦ శారదాభ్రముఁ బోలుఁ, బ్రాసంబువిడిచి సం♦శ్లాసిఁ బోలు
నపహ్నుతాన్యాలంక్రి♦యతఁ దస్కరునిఁబోలుఁ,బృథ్వులార్థ దూరుఁడై♦పేదఁబోలు
విగళితౌజస్కుఁడై ♦ పగలింటిసెలఁ బోలు, నవిదితధ్వనికుఁడై ♦ చెవిటిఁబోలు
పద్యానభిజ్ఞుతా♦భంగిఁ బంగువుఁ బోలు, భిన్నమాధుర్యుఁడై ♦ పిప్పిఁ బోలు
గీ. ముక్తినూక్తపరిసాదుఁడై ♦ మూర్ఖుఁ బోలు, జీర్ణపాదత నడియోర♦చెట్టుఁ బోలు
లుప్తసముదాయభావుఁడై ♦ లోభిఁ బోలు, నుకవివాసరధవదివాం♦ధకవి కుకవి.
బహులాశ్వచరిత్రము, ఆ 1.

గీ. ఛంద మెఱుఁగుట శబ్దశా♦స్త్రము చదువుట, బహునిఘంటుపరిజ్ఞాన♦పాటవంబుఁ
గాదు కుకవులకవితకుఁ♦గారణంబు, లాచిత లజ్జాపరిత్యాగ♦మొకటిగాని. 2158
సీమంతినీకళ్యాణము, ఆ 1.

మ. ఎరపాకతబులఁగోరి యొండుకయినం ♦ బ్రాల్మాలివృత్త్యర్థమై
యొరుపాదంబులనంటి యర్థకలనా♦యోగంబు లేమి న్నిరం
తరచింతేన్ వగరీతిద్రోచక వివ♦ర్ణత్వంబునన్ దీనులౌ
నరులంజూచి నుదగ్జనంబు రసవ♦న్నగోత్కృష్టులం బల్కునే. 2160

తారాశశాంకవిజయము, ఆ 1 పద్య 20.

గీ. జల్లు పాల్లుల నొకపద్య♦మల్లుఁగాని, తవిలికృతిసెప్పఁగలఁడె కా♦కవి తృణాంకు
లములు గైకొని యొకకులా♦యముగటించుఁ, గాని గిజిగాఁడు మాఁడువ్ర♦గట్టఁగలదె.

విజయనందనవిలాసము, ఆ 1.

చ. గొనకొని జల్లుపాల్లులొనఁ♦గూర్చి యొకానొక పద్య మల్లసే
ర్చిన మకవీంద్రుఁ డంచితవి♦శేషపదార్థసమృద్ధిఁ గావ్యక
ల్పన నుతిఁగాంచునే పుడమి♦పైఁ బులుఁబోఁచలగూఁ డమగ్నఁబూ
నిన గిజిగాఁడు గట్టఁదగు♦నేమణికాంచన సౌధరాజముల్. 2162

వేదాంతరసాయనము, అవతారిక. పద్య 7.

గీ. సత్కవీశ్వరు నెలుఁగంగఁ♦జాలకవలఁ, దెందుకూతలెకూయును♦జెనఁటి మొఱకు
మత్తకరికుంభవిదళనో♦చ్ఛృత్తహరిని, మొనయలేకను గుక్కలు ♦ మొఱుగునటుల.

భోజనృపతిపరిణయము, ఆ 1 పద్య 13.

ఉ. సంధులజాఱి సత్కవుల♦సంగతిఁ గానక హీనవృత్తిసం
బంధములే యొనర్చుచుఁ గు♦పంకిలజీవనయాత్రఁ గాంచి హృ
ద్బంధుర సౌమనస్య పరి♦వాటియొకింతయుఁ గాంచరన్నశు
ష్కాంఘ్రులె నిక్కవాసరను♦నా తలఁపం నుకవీంద్రు లెందునున్. 2164

పానపరాజ్ఞాపరిణయము, ఆ 1 పద్య 15.

గీ. మహితవిశ్రమపదనియ♦మం బెఱుఁగక, కర్బురాటంబులందుసౌ♦ష్ఠవము లేక
నుదరవివరైకపూర్తికై ♦ యొదిగి తిరుగు, కష్టులు వివరించిచూచినఁ♦గవులుగారె.

మూర్తిత్రయోపాఖ్యానము, కృత్యాది.

ఈ. నిబ్బరమైన యక్కరము ♦ సేర్చినవారలహోలె వట్టిత
బ్బిబ్బులునాలుగల్లి తవ♦భీకరవేషవిశేషపుష్టికై
యబ్బి భ్రమల్ గొనన్దనిసి ♦ యొంటరిపాటున మూఢసన్నిధిన్
డబ్బులుగొట్టు దుష్కవులు ♦ డాయఁగనోపుదురే రసజ్ఞులన్. 2169

రంగరాయచరిత్రము, ఆ 1.

క. సతము శబ్దాపశబ్ద మెం♦చకను రంధ్ర,ములను బెడకుచు నర్థ♦ములగ్రహించి
ప్రాసముల మోస మొందుచుఁ♦బరగు కుకవి, చోరుల నిరాకరించెద♦సారిదిమదిని.
కవిజనచకోరచంద్రోదయము, ఆ 1.

క. విటసంప్రాప్తాభరణ, స్ఫుటనం దనరారువేడ్క♦ భూఁబోఁడివలె
న్నటియింతురు కుకవులు తొ, ల్లటిసత్కవిరాట్ప్రబంధ♦తస్కరవృత్తిన్. 2168
నిర్వచనవిచిత్రరామాయణము, ఆ 1.

క. శుభ్రవర్ణలసత్పద♦స్ఫుటితగతులు, సుకవిమణిహోలె గాకవి♦సూపఁగలఁడె.
కుభ్రివర్ణలవల్పద♦స్ఫురితగతులు, కుకవిమణిహోలె గాకవి♦ సూపుఁటెట్లు.2169
కృష్ణకర్ణామృతము, ఆ 1.

చ. వికలవచఃప్రగుంభనల♦వేమఱు మూర్ఖజనాళికింతయున్
బ్రకటముదంబుసేయుచును♦ బండితనిందితమైనయట్టి యీ
కుకవిసమాఖ్యఘూకతతి♦ కోవిదుఁడౌ కవిభానుఁ డొప్పుచో
నొకనిమిసంబునున్ దనదు♦ సుగ్రశరాభుచు నిల్వనేర్చునే. 2170
కృష్ణరాయవిజయము, ఆ 1 పద్య 12.

క. రమణీయశబ్దస్ఫు♦రణపదరీతి చమత్కారసత్కావ్య♦ మహిమ మెన్న
నతులితసరసము♦హగరూఢిపరిహీనసత్కవిసం♦చరకలిమి
మలినహీనమపద్య♦ లలితపుగమకుం,డావలితోడ స♦ఖ్యగలిగేమి
తమినిగళానిధి♦దాము జూడఁగలేక, కుజనులతోఁబొందు♦గోరుకతన

క. బహుమృదులదర్శనాభావ♦పటిమపలనఁ, దద్భ్రష్టుటితపటుప్రబం♦ధనుభవస్వ
ల్పక్తిహీనతసభలోన♦చలితగతిని, కావుకాపను కవులుకా♦కవులెచూడ. 2171
కోసల్యాపరిణయము, ఆ 1.

చ. గడియకుఁ గావుకావుమనఁ♦ గాఁటని దోలినఁ దూలిపోవుచుం
గడు మలినత్వ మొందిది గుణ♦గౌరవమందక నేకదృష్టిచే
నుడుగక దోషకీటముల♦ నొద్దిక నేర్చుచుఁ బఱ్ఱపారమె
క్కఁడఁదగఁగల్గి దూఱుపడు♦కాకవికాకములం దలంతురే. 2172

ఆ. ఇంటియింటికేగి♦ యెగురుచుఁ గిచకిచ, హాసమొదవఁగాఁ బ♦రార్థములను
సంగ్రహించి సుకవి♦జనులపై దుముకు వా,నరులుగారె ఘకవి♦ కయిలు చలఁప.
భార్గవపురాణము, ఆ 1.

మ. తమకావ్యాదుల సత్కవుల్ "సుకవినిం♦చరజేసి" యుంచొక్కభా
గముఁగల్పించి రకారణంబ యది ని♦ష్కార్పణ్యమాత్సర్యభా

ఏమె కాకోళమును లుండకున్న నలజే♦వానాంప్రియశ్రేణికె
ల్లమరుం గీర్తివిశేషపూర్తియిలఁ గా♦వ్యాసారపూరోర్థమై. 2174

మహేంద్రవిజయము, ఆ 1 పద్య 11.

క్ష. ధ్వనినాచప్పడిటంచు శయ్యయనఁ ద♦ల్పంబంచు దోషంబునా
గనుబాపంబను చర్థమన్న సమభా♦గంబంచుఁ బొకం బటం
చనిన న్వంటయటంచు వృత్తియనిన♦న్వ్యాపారమానంచు నే
ఘనబుద్ధుల్వివరింతు రక్క్రవుల ప♦క్కాణించఁగా నేటికిన్. 2175

రాఘవపాండవీయము, ఆ 1.

—♦ సప్తసంతానములు. ♦—

క. తనయుఁడు చెలువును గావ్యం,బు నిధానము గుడి వనంబు ♦ భోజోదేవ్యా
పనమును ననునియ్యేడును, జను శాస్త్రములందు సప్త♦సంతతు లనఁగన్. 2176

అప్పకవీయము, ఆ 1 పద్య 15.

సీ. శిఖిసాక్షిగాఁబోణి♦సఖియైన కులకాంత,యందు నౌరసపుత్త్రిఁ♦డెందుటయును
మధువైరికైన మ♦న్మథవైరికైన మం,దిరము నందరముగ ♦ నిలుపుటయును
శ్రోత్రియద్విజవర్య♦పుత్త్రిఁబావనగుణాం,చితచరితుత్రినిఁ ♦ దెండ్లి♦నేయుటయును
పూర్వమహారాజ♦పుణ్యకథాలీల, వెలయఁ గావ్యంబు ని♦ర్మించుటయును

గీ. ధనము పాతుట పుణ్యసా♦ధనముగాఁగ, వనము నిల్పుట పుణ్యజీ♦వనముగాఁగ
జెలువుఁదగ్రివ్వటయనఁగ న♦చ్చెరువుమీఱు,సప్తసంతానములుజగ♦త్ప్రసంగంబులను.

సీమంతిసీకళ్యాణము, ఆ 2.

—♦ కావ్యవర్ణనము. ♦—

క. ధర్మములలోన నుత్తమ, ధర్మము కావ్యము నిజంబు ♦ ధర నెవ్వని కా
ధర్మము చేకుఱు నతఁడు ను,ధర్మను వసియించుఁ బొక్క్ర♦ ద్రైవత యుగముల్.

గీ. దుష్కృతము లెన్ని చేసిన♦ దుదినిసప్త, సంతతులలోనఁ బొక్క్ర♦టి♦సలుపునతఁడు
కుతుకమునఁ దనమూటొక్క్ర♦ కులమువారి,నరకములఁ బాపి ముక్తి♦నడుపునిజము.

క. ఇల సప్తసంతతులలో,పలఁ గావ్యము దక్క్ర♦ దేవ♦భవనవనాదుల్
స్థిరము లగుఁ గొన్నివర్షం,బుల కని చంపువు రచించె ♦ భోజుం డెఱుకన్.2180

గీ. నిలిపి రెక్కడ నచటనె ♦ నిలిచియుండు, నగ్నిహోత్రాదిసంతతు ♦ లరసి చూడ
నవియుఁగృతిముఖరచనచే♦నఖిలవిశద, నెగడుఁగావునఁగావ్యము♦న్నిటికిఁదొడవు

క. పురివఱపనీరు గోదా,నదిఁ గలసిన యోగ్య మైన♦నదువునఁ గదు చు
శ్చరితుం డైనను గావ్యాం,తరమునఁ జెప్పఁబడి పావ♦నచరిత్రుఁ డగున్. 2182

క. ఱీతి నెవ్వని నామము స,త్కృతి నైన్నిదినంబు లుండు ♦ దివి నాపుణ్య
వ్రతుఁ డెంతకాలముండును, ధృతి నింద్రద్యుమ్ను నునికి ♦ దృష్టాంతము గాన్.

క. తనకు హితార్థము లెఱిఁగిం,చు నఘంబు లడంచు ధనము ♦ శోభనము యశం
బును గూర్చు నఖిలనరులన్, గఱఁచవఁ గాఁజేయు నెపుడుఁ♦గావ్యము కవికిన్.

గీ. మేటి బ్రహ్మర్షి యయ్యె వ♦ల్మీకభవుఁడు,గాంచెరవినిమయూరుండు♦గడియలోన
హరిగతోగము వాసె శ్రీ♦హర్షుఁనకుఁ, గావ్యమునఁ జెందరాని స♦ద్గతులుగలవె.

చ. అలఘ బురాణకావ్యముల ♦ నార్యులు చెప్పినవారు దక్కఁగా
చెలియఁ జతుర్యగంబులను ♦ దీపుల నేడిఁట నెంద నెంచఁటో
యిల జనవంబు నొంది మని ♦ యేఁగిరి పుణ్యచరిత్రు లందులో
పల నిపు డొక్కఁడేనియును ♦ బ్రస్తుతి కెక్కఁ లేఱుంగ మెక్కడన్. 2186

గీ. రామకథలోనఁ గపులు వా♦రాశిఁ గట్టి, రనుచు వాల్మీకి చెప్పంగ♦నఖిలజనులు
నేఁగు పనుమ నెఱింగిరి చెప్పకున్న, నదియు నొకసోగదీవి యఁ♦టండుఁ గాఁదె.

క. వినరించె యజుర్వేదము, కవి యగువిప్రుండు రుచి జ♦గంబుల నేత
త్పవిత్రకావ్యము మిక్కిలి, చవిత్ర మగుఁ గపిలగోవు♦పాల తెఱఁగునన్. 2188

ఆప్పకీయము, ఆ 1 పద్య 14,16,17,18,19,20,21,22,23,24,25.

—♦ కవితాపద్ధతి. ♦—

గీ. విబుధులలోకంబు "కవితాసం♦విద్య" యనుచుఁ, బదుగుపుచవార్థమననసం♦శయముగల వి
విద్యలకు నెల్ల నుత్తమ♦విద్య కవిత, దానిఁ జెలియంటి విశ్వ మం♦తయునుగనుట.

క. ధారుణి నాకుజమారుతి, పారాశర్యులు చరించు♦భావుకశిష్టా
చార మవశ్యక మని కవి, తారతమత్తులెరి కాని♦దాసప్రముఖుల్. 2190

మ. జనినాథాగ్రణి యాత్మరాజ్యమున ని♦చ్చల్ పూజ్యుఁ డానీమఁ బా
సినఁ దా గవ్వయుఁ జేయఁ డన్నికడలన్ ♦ శ్రేష్ఠుండు విద్వాంసుఁ డా
యసకన్నం గవి మేటి యా "సుకవితా♦యద్యస్తి రాజ్యేన కి"
మ్మనువాక్యంబు నిజంబు దీనిఁ గని కా♦వ్యంబుల్ రచింపం దగున్. 2191

క. వనితయుఁ గవియుఁ దానై, చనుదెంచుట గలుగునేని♦సరసం బగు ధా
త్రిని బల్మికోలు గావిం,చిన విరసం బగు నటంచుఁ ♦ జెప్పిరి విబుధుల్. 2192

క. ఛందోలంకారాదుల, యందలిపాత్రల్లఁ దుదిని♦వ్యర్థము గావే
సుందర మగువాక్యంబుల, పొం దెటఁగి రచించుబుద్ధి ♦ పుట్టకయున్నన్. 2193
క. విరచించుశక్తి పుట్టని, పురుషునిచదువులు పరికాశ♦ములు గాపు వసుం
ధరడీపరహితసదనాం,తరమున రేయిఁ బడియున్న ♦ ద్రవ్యకుల కియన్. 2194
గీ. ఆశుధారాకవిత్వంబు♦లందు శయ్య, లుపమ లుత్ప్రేక్షలును లేక♦యుండుఁగాన
నెంతయోజించినను బద్య♦మంత సారవంత మగుఁగాననిలుకడ♦వలయుఁగృతికి.
అప్పకవీయము, ఆ 1 పద్య 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59.

—♦ కావ్యభేదంబులు. ♦—

సీ. ఉచ్చారణక్రియ ♦ నొప్పారు వర్ణంబు, వర్ణపంచయమున ♦ పదులుఁ బదము
పదవితానముచేత ♦ భాసిల్లు వాక్యంబు, వాక్యభేదమున ని♦వ్వటిలు నర్థ
మర్థశతంబున♦నమరును భావంబు, భావసంగతిఁ గను♦పట్టు రసము
రసనుపరిశ్రమచేఁ♦బొనఁగును బద్యంబు, పద్యరాశిని గూర్పఁ♦బడును గావ్య
గీ. మట్టికావ్యంబు ద్వివిధమై♦యతిశయిల్లుఁ, బరువడిఁబ్రబంధచాటుప్ర♦బంధములన
సర్గములసంస్కృతమున నా♦శ్వాసములను,దెనుఁగునఁబ్రబంధమునదిఁ♦తనరుఁగృష్ణ.
సీ. పురమును బుతుమట్ట♦మును బ్రయాణంబును, శైలంబు వేటయు♦సాగరంబు
మునీంద్రపుణ్యాశ్ర♦మంబును మంత్రించు, ద్యూతంబు పిదప న♦ద్భుతరణంబు
విజయంబు మద్యపా♦నవిహారంబును, వనకేళిహారంబు ♦ వారికేళి
కన్యాంగసౌందర్య♦కథనంబు హేమకా,భ్యుదయంబు విప్రుల♦భోదితంబు
గీ. పద్మమిత్రోదయంబును ♦ బరిణయంబు, సుతమునౌన్నత్యంబును♦సుతజననము
ననఁగ నిరువదిరెండు వ♦ర్ణనలు గూర్చి, చెప్పవలయుఁ బ్రబంధంబు♦శ్రీనివాస.
కె. కనుఁగొన సంఖ్యాబద్ధం,బు నసంఖ్యాకంబు నాఁగ♦భువి నిరుదెఱఁగై
తనరారుఁ బూర్వకవిమత,మున నాచాటుప్రబంధ♦ములు జలజాక్షా. 2198
గీ. సాల్గుదెగలయుదాహర♦ణములుమక్క, కాదిపంచాదశమును సం♦ఖ్యాన్వితములు
గద్యరగడద్విపదదండ♦కములు మంజ,రులునుసంఖ్యారహితచాటు♦వులునృపింహా.
అప్పకవీయము, ఆ 1 పద్య 27, 28, 29, 30.

—♦ సుకవినూహోత్పత్యము. ♦—

గీ. మణివలనఁ గంకణమును గం♦కణమువలన
మణియును బ్రకాశ మగునట్లు ♦ మదిఁ దలంప

నుకవివలన నాయకుఁడు నాయకునివలన
నుకవియుఁ బ్రసిద్ధిఁ గాంతురు ♦ సకలదిశల. 2200

తే. నాకుజాతునిచే రఘు♦నాయకుండు, వ్యానుచేఁ బాండవులు కాళి♦దామచేత
భోజుఁడు ప్రసిద్ధినొందిరి ♦ భువినిదమదు, నడక లెల్లను గథలుగా ♦ నుడువ్రకతన.

క. ఇమ్మహీని మునులచే వెల,సె మ్మును గావ్యములు "నానృ♦షిఃకుతే కా
వ్య" మ్మనువచనార్థంబే, నమ్మతి గలవేళ నుకఃజనులే మానుల్. 2201

అప్పకవీయము, ఆ 1 పద్య 41, 42, 43.

♦ సత్కవిలక్షణము. ♦

క. ధరణీనుతుఁడు ప్రశాంతుఁడు, గురుభక్తుఁడు శుచియుఁ గల్ప♦కుఁడు పూర్వకవీ
శ్వరవాక్ప్రియోగదక్షుఁడు,గరుణామతి యెవ్వఁడతఁడు ♦ కవియనఁ బరగున్.

క. స్మృతిశాస్త్రాంగపురాణ, ప్రతితియు నితిహాసకావ్య♦భరతాగమముల్
స్మృతిసంగీతరతికళా, గతుల నలంకృతుల నెఱుఁగఁ♦గాఁ దగుఁ గవికిన్. 2203

అప్పకవీయము, ఆ 1 పద్య 44, 45.

♦ సప్తవిధకవులు. ♦

ఆ. వినుతిఁ గాంతు రిల వి♦వేకివాచకకౌచి, కార్థశిల్పభూప♦ణార్థ లనఁగ
మార్దవానుగతస♦మాహ్వయుఁడు ననంగఁ, గవులు సప్త నామ♦కములతోడ. 2204

పీ. గణవర్ణశబ్దార్థ♦గుణదోషనికరంబుఁ, బరికించి తూర్చుఁ గ♦బ్బము వివేకి
బహుతరానుప్రాస♦పదబంధనియమంబు, వదలక కృతిసేయు♦నాచకుండు
మృదుమధురోక్తులు ♦ వెదకి కావ్యంబెల్ల, రచియించుఁ బదపడి ♦ కౌచికుండు
మితశబ్దములలోన ♦ నతివిపులార్థంబు, నిమిడించు నర్థాఖ్య ♦ నెనఁగునతఁడు

తే. సెప్పుయమకంబులెప్పట్లు ♦ శిల్పకుండు, పొందుసతుచినలంకృతుల్♦భూషణార్థి
సరళపదవిరళార్థవి♦స్మరణముగను, జూపురస మెందు నూర్జవ♦స్ఫుటకరుండు.

అప్పకవీయము, ఆ 1 పద్య 46, 47.

♦ వాచికుఁడు. ♦

క. శ్రులవర్ణగుచ్ఛపిచ్ఛిల, లలితపదాడంబరావ♦లంబకకవితా
నులభవిరచనాచతురుం, డలవడు వాచికుఁడు నా ను♦పగ్రహార్హిణిన్. 2206

♦ ఆర్థుఁడు. ♦

క. మితశబ్ద మయ్యు నర్థము, పతతవ్యాఖ్యానలాల♦సత్కవిపుల
స్థితి నొప్పఁ గవిత సెప్పెడు, నతఁ డార్థుం డనఁగ నెగడు ♦ నాద్యులనభఙన్.

—♦ శిల్పకుఁడు. ♦—

క. మహితనుశబ్దార్థంబులు, బహువిధయమకార్థబంధ ♦ బంధురరచనా
విహితవిచిత్రములై చన, విహరించున్ శిల్పకుండు ♦ విశ్రుతకృతులన్. 2208

—♦ రౌచికుఁడు. ♦—

క. ఒడఁబెడుకృతిపైఁ గలసాబ, గదలక యెండాఁక నిష్ట♦మగు నండాఁకన్
మృదుమధురరచన నవిశా,రదుఁడై సాగించునతఁడు ♦ రౌచికుఁ డెందున్. 2209

—♦ భూషణార్థి. ♦—

క. తివుటవడి నొడువునప్పుడు, వివిధాళంకారసరణి ♦ విడువక చవి గా
నవహితుఁడై కృతిచెప్పెడు, కవి యెందును భూషణార్థి♦కఁడుఁ బొగడొందున్.

—♦ మార్గవానుగతుఁడు. ♦—

క. సరళము లగుశబ్దములను, విరళము లగునర్థములను ♦ వీనుల కింపం
దరళత లేక రసోఘము, లరుదుగఁ గృతి చెప్పు మార్గ♦వానుగుఁ డెపుడున్.

—♦ వివేకి. ♦—

క. శ్రుతశాస్త్రాలంకార, ప్రతిభుఁడు శబ్దాదిదోష♦పటుగుణఘటనా
చతురుఁడు వివేకి సాఁ జను, నతఁడు మహోకవిశతంబు♦లందుఁ జరించున్. 2213

కావ్యా॥ చూడా॥ ఉల్లాస॥ 3 పద్య 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87.

—♦ అష్టాదశవర్ణనలు. ♦—

మ. పుర వారాశి మహీధరర్తు శశభృ♦త్పూపోద యోద్యాన పు
ష్కరకేళీ మధుపాన మోహన వియో♦గ క్రీమయాన స్వయం
వర పుత్రోత్పత్తన మంత్రి దూత్య రణదో♦ర్వీక్రాంతి సంకీర్తనా
కర మష్టాదశవర్ణనాన్వితము త♦త్కావ్యంబు భవ్యం బిలన్. 2214

కావ్యాలంకారచూడామణి, ఉల్లా॥ 3 పద్య 92.

కవితాపాకములు.

క. పాక మనంగా నగ్ని, రాకులగంభీరయుక్తి ♦యది యిరుదెఱఁగై
లోకమునఁ బేర్చు దార్ఢ్యా, పాకంబును నారికేళ♦పాకము నసఁగన్. 2215

కావ్యాలంకారచూడామణి, ఉల్లాస॥ 4 పద్య 55.

ఉ. పాక ముదీరితార్థపరి♦పాక మనం దగు నందు గోస్తనీ
పాకము నారికేళఫల♦పాక మనన్ ద్విపథంబు గోస్తనీ

పాకము సంపన్నపౌర్ణపరిపాకనివేద్యము నారికేళ పా
కాకలనంబు గూడి నిబిడార్థవిచార్యము వీనిలక్ష్యముల్. 2216
నరసభూపాలీయము, ఆ 2 పద్య 85.

క. తెలియఁగ ద్రాక్షాపాకము, కలితంబుగనర్ధబోధకంపై తగనా ;
నిల నారికేళపాకం, బలరును మొదిగూఁపభావమై కృష్ణనృపా. 2217
కృష్ణభూపాలీయము, పద్య 106.

ద్రాక్షాపాకము.

శా. లీలా మన్మథ మంథరంబులుఁ గచాలీ లాలిత భ్రూలతా
కూలశ్రేణులుఁ గపోల ఖేల దుచి తౌకూతానురాగంబులున్
సాలస్యంబులు నైనకాతుకపరీతాలోకజాలంబులన్
బాలారత్నము గీలుకొల్పె ముద మెంపన్ విశ్వభూపాలుపై. 2218
కావ్యాలంకారచూడామణి. ఉల్లాస॥ 4 పద్య 57.

క. వాలిక లై వెలిదమ్ములు, పోలిక లైచందమామపులుఁగులకును దా
మేలిక లైననిరీక్షణ, మాలికల నృసింహుఁ జూచె మదవతి వేడ్కన్. 2219
నరసభూపాలీయము, ఆ 2 పద్య 86.

మ. ఆవురా వాతెఱ లేటి ఖూబు పిఱు దొయ్యారంబు మ్రుచ్చారె గ
న్నవతళుక్కుల్ భళి దంతకాంతు లరరే కన్నెపుక్క లప్పప్ప కో
ప్పువిలాసం బహహా తనూరుచి బలాబొ మ్మంద మయ్యారె యూ
రువికాసంబు సిబాసు చెల్వ మని వేరొక్కగల్లె నిక్కామినిన్. 2220
ప్రబంధరాజవేంకటేశ్వరవిజయవిలాసము.

క. ఆందము లై, వెలిదమ్ముల, చందము లై, కునుమచాప సరసవిలాసా
మందము లై తగుపీక్షణ, బృందములను గలికి కృష్ణవిభుఁ వీక్షించెదన్. 2221
కృష్ణభూపాలీయము, పద్య 107.

నారికేళ పాకము.

శా. హృజ్జాతుండు నటుండు నోలె నవ వేశ్యాశక్తుమాగర్తకున్
లజ్జాకాండపటంబుచాటున వధూలావణ్య లాస్యంబులన్
సజ్జాతంబులఁ జేసి చూపెడు లసత్సౌంగమాలాలిచే
బజ్జం గొండఱు కామినీమణులు కుప్యద్దర్పలై చూడఁగన్. 2222
కావ్యాలంకారచూడామణి, ఉల్లాస॥ 4 పద్య 59.

మ. వరభూసాదులపై మనఁబిడక దృఁగ్వ్యాపార మెంతేఁ బరా
భరసందర్శనశాలిభిన్న మయి చూఁపట్టంగఁ గార్యాంతర
స్మరణం జేమియు లేక నిశ్చలత నీఁసాంగత్యముం గోరి మా
హరిణీలోచన యాత్మయందు నరసింఁహా నిన్నె భావించెరా. 2223

నరసభూపాలీయము, ఆ 2 పద్య 87.

సీ. సారవత్పారవోఁజ్జ్వలదంఘ్రిశృంగార, నూపురంబలిబిలి ♦ గోపురంబు
గణనదుర్గభమణీఁగణఘృణిచుంబిత, గోపురంబలిబిలి ♦ గోపురంబు
ఘనమునిజనచిరంఁతనపుణ్యసరణికి, చాఁపురంబలిబిలి ♦ గోపురంబు
కీర్తిలతాకోఁటీఁతీర్థపత్కులాక్షికిఁ, గాఁపురంబలిబిలి ♦ గోపురంబు

గీ. కాంచనచిత్రవర్ణనికాంత♦కాంతియుతవ, నీచథమధూలిట్టుకపిక♦నికరకలకా
లారవావృత వృషభాచఁలాగ్రమునకు, మూఁపురంబైన యలిబిలి ♦ గోపురంబు.

శా. బంధుద్వేషి దహాగ్ని గంధవహముల్ ♦ భూపావలంభాజ్ఞతా
గ్రంథుల్ సంచితవిత్తభూరుభుకుతాఁరంబుల్ నుసంసారజీ
ర్ణాంధుపరిస్ఫుటపాతహేతువులు వేఁదాంతజ్ఞ ధైర్యబ్ధినీ
గంధేభంబులు వారకామినులవీఁథుల్ నీవఁపేక్షింతువే. 2225

సీ. ఉత్తముం డురుతత్త్వవేత్తయు నిర్జితేంద్రియుఁడు దుర్గనజయాఁధికుఁడుసర్వ
శాస్త్రార్థపారఁగుఁడస్రశస్త్రవినోది, సకలభూతహితుండు ♦ శాంతచిత్తుఁ
డతిథిపూజాపరుంఁడార్తావనుఁడు దయా,శాలి సముండు సుఁజ్ఞాననిష్ఠుఁ
డుగ్రవంతుండు సుఁదాచారసంపన్నుఁ, డీపరాత్రయదూరుఁడింగితజ్ఞుఁ

గీ. డన్నదానచణుండు సుఁహోనుభావుఁడు పితృభక్తికల్పండునిఁష్కపటగుణుఁడు
సత్యవచనుండు నిఖిలలఁక్షణతనుండు, శౌరికీర్తనయుతుఁడు సఁజ్జనుఁడుగాని.

ప్రబంధరాజవేంకటేశ్వరవిజయవిలాసము, పద్య 22, 681, 682.

మ. హరికాండాంచితకాండజాత పటుకాంఁడావార్యవిస్ఫూర్తికిన్
హరికాండపరిథితావరసకరకాంఁడాభంగురపౌర్థికిన్
హరికాండస్ఫురితప్రచారముల కాఁహో ఖిన్నయై యున్న మా
హరిణీలోచన నేలుకొమ్ము గుణహాఁరా కృష్ణభూపల్లభా. 2217

కృష్ణభూపాలీయము, పద్య 108.

♦ కదళీపాకము. ♦

శా. వేదోద్ధారకవేణునాదచకుకాఁవేల్లత్కృపా వీక్షణా
వేదాంతాటన వేదసాపరహితా ♦ వేల్కొల్కృతౌద్ధిస్తులా

వేదిశ్రోణిరమేశజేపదశకా♦శేదన్మరద్విక్రమా
వే(ధో)డావన వేంకటాచలపతీ ♦ వేదండరక్షాకృతీ. 2228

మ. కరిసంరక్షణకామపాలసహితా♦కంజాక్షకాశోదరే
శ్వరతల్పాకమనీయరూపకనకా♦క్షుధ్వంసకారుణ్యసా
గరకళ్యాణమయాంబరాంతకటిభా♦గాకంపసంహారకా
తరసందోహభయాపహారికలితా♦తార్క్ష్యాఖ్యగోత్రాధిపా. 2229

చ. శరధిశయాన శార్ఙ్గధర ♦ శంఖశశాంకదివాకరాక్షం
బరవార శౌరి శక్రమణి ♦ భాసురభాసిత తాటకేయశం
కరసఖశాశ్వతాశరవి♦ఖండితవాసవిశౌర్యధుర్య శం
బరజభవాండపాలక శ♦మపర్విభవద్రిమహీంద్రవల్లభా. 2230

చ. నరసఖ నవ్యరూప నర♦నాథశరీరగనక్రికుండలా
భరణ నగాత్మజావినుత♦పావననామక నందనందనా
నరహయమిత్రిచాపహర♦నారదగానసకాతుకానతా
దర నవనీతచోర నయ♦దానవినోదర నాగభూధరా. 2231

చ. వరద వరాహరూప పసు♦వాసవశీకృత లోకవార్థభూ
వరవరుణాలయోన్మదని♦వారణపండితమానిజాలవా
సరమణిపుత్రికాహృదయ♦శాసన సోదరవాసుదేవవా
ర్ధరతనుకాంతిశోభివన♦దంత్యవనావరనీలశైలపా. 2232

ప్రబంధరాజవేంకటేశ్వరవిజయవిలాసము, పద్య 379,380,381,382,383.

కవిత్వము.

చ. సరళముగాఁగ భావములు♦జానుఁదెనుంగున నింపుఁజెంపుతో
బిరిగొన వర్ణనల్ ఘణితి♦చేరొక్కొన నర్థము లొత్తగిల్ల బం
ధురముగఁ బ్రౌఢముల్ మధుమృ♦దుత్వరసంబునఁ గంటలింప న
త్తరములు సూక్ష్మలార్యులకుఁ ♦ గర్ణరసాయనలీలఁ గాలఁగాన్. 2233

కుమారసంభవము, ఆ 1 పద్య 35.

క. తెలుఁగుకవిత్వము చెప్పం, దలఁచినకవి యర్థమునకుఁ♦దగియుండెడుమా
టలుగొని వచ్చులుం బాసిం,బులు నిలుపక యొగిని బులిమి♦పుచ్చుట చదురే. 2234

క. అలవడ సంస్కృతశబ్దము, తెలుఁగుబడివిశేషణంబు ♦ తేటపడంగాఁ
బలుకునెడ లింగవచనం,బులు భేదింపమికి మెచ్చు ♦ బుధజనము కృతిన్. 2235

గీ. ఎట్టికవికైనఁ దనకృతి ♦ యింపుఁబెంపఁ,జాలుఁ గావునఁ గావ్యంబు♦సరసు లైన
సత్కవులచెవులకు సెక్కినఁ♦ గాని నమ్మఁ, డెందుఁ బరిణతిగలుగు క♦వీశ్వరుండు.
నిర్వచనోత్తరరామాయణము, ఆ 1 పద్య 7, 8, 9.

సీ. పాసఁగ ముత్తెపునరు♦ల్పొహళించినలీల, దమలోన దొరయుశ♦బ్దములుగూర్చి
యర్థంబు వాచ్యల♦క్ష్యవ్యంగ్యభేదంబు, లెత్తిగి నిర్దోషత ♦ నెసఁగఁ జేసి
రసభావములకు న♦ర్హంబుగ వైదర్భి, మొదలైనరీతు లి♦మ్ముగ నమర్చి
రీతుల కుచితంబు♦లై తనరారెడు, పాణింబు లింపుగాఁ ♦ బాదుగొల్పి

గీ. యమర యుపమారులును యమ♦కాదులు నగు,నట్టియర్థశ్శ్లాలంక్రి♦యలుఘటించి
కవిరఁ జెప్పంగనేర్చు స♦త్కవివరునకు, వాంఛితార్థంబు లొసఁగని♦వారుగలరె?
కళాపూర్ణోదయము, ఆ 1 పద్య 186.

మ. తనగన్ వ్యాకరణజ్ఞుఁ డండ్రియనుచుం♦దర్కజ్ఞునిం భ్రాతయం
చును మీమాంసకునిన్ నపుంసకుఁ డటుం♦చు న్వీడి దూరంబునం
గని యస్పృశ్యునిబోలె నుండనునివే♦ష్కిం గావ్యలీలారస
జ్ఞు నిజేచ్ఛం గవితావధూమణి పరిం♦చున్ భావగర్భంబునన్. 2238
ముకుందవిలాసము, ఆ 2 పద్య 227.

చ. అరసివిశుద్ధశబ్దములు♦నర్థములన్ ధ్వనిసైభవం బలం
కరణమురీతివృత్తులును ♦ కల్పన పాకము శయ్యయున్ రస
స్ఫురణము దోషదూరత యఁ♦చుంబిశభూపము లొప్ప చిత్రవి
స్తరమధురాశులీలకవి♦తల్ రచియింపఁగనేర్చె నంతటన్. 2239
తారాశశాంకవిజయము, ఆ 3 పద్య 54.

సీ. సకలాగమత్రయ్యా♦శ్రయశాస్త్రజ్ఞునిఁ, గన్నతండ్రిగనెంచి ♦ గౌరవించు
ఘనతరసాహిత్య♦కల్పకు లైనట్టి, తొల్కవులందు సో♦దరత నిల్పు
బరమపుణ్యమ్మాయ♦పరనకేలురు నంట,రానివారినిగదూ♦రతఁజరించు
మహితబుద్ధియితుల మీ♦మాంసశాస్త్రజ్ఞుల, బుంస్త్వహీను లంటఁచు♦బుద్ధిసెంచు

గీ. భూరినాటకకావ్యశ్రే♦ణీరచాభి, నవపదలంకారశబ్దల♦క్షణము లరయ
వానికడఁజేరి మసిలోన ♦ నలపులూరఁ, దొడరి వరియించుఁ గవితావ♦ధూలలామ.
యామినీపూర్ణతిలకవిలాసము, ఆ 1.

ఉ. ఆశుకవిత్వమన్న నది♦యో గణికాకృతి చిత్రకావ్యమో
పేశలచిత్రలేఖినిమ♦వింతగు గర్భకవిత్వ మన్ననో

శోశగతాస్థిశోధన మఁగుం గనబంధమెబంధమండమే
కేశవసంభవాపగగఁ ♦ గీర్తితగూధ్వనికావ్య మేకమే. 2241

బిల్వేశ్వరీయము, బింబ. 1 పద్య 199.

కావ్యము.

చ. పరగ నవర్ణబంధమృదు♦భావము గర్ణయు లోనుచూడఁగాఁ
బ గపగు చిత్రరూపమును♦బోలె ననత్క-వికావ్య మిమ్మహిన్
బరగు నవర్ణబంధమృగు♦భావవిశేషము లూప్పు డెల్వులన్
సరియగు రత్నపుత్రికయు ♦ సత్క-వికావ్యము నొక్క-రీపమై. 2242

కుమారసంభవము, ఆ 1 పద్య 37.

క. లోకోత్తరగుణపుణ్య, శ్లోకకథామధురిమధుర♦శుభవాఙ్మయర
చ్నాకల్పం బగు కావ్యం, బాకల్పంబగుఁ గృతార్థుఁ ♦ డగుఁ గవివరుఁడున్.

శ్రీరంగమహాత్మ్యము. ఆ 1 పద్య 13.

గీ. తరుతటాకాదిసంతతు♦ల్ధరణి నెచట, నిలిపి రచటనె యుండు వా♦నికిని కృతిము
ఖంబుననె విశ్వవిఖ్యాతి♦గానఁ గృతియె, సంగతివతంస మదిమాకు♦సంఘటింపు.

ఉ. కేవల కల్పనాకథలు ♦ కృత్రిమరత్నము లాద్యసత్క-థల్
వావిరి పుట్టు రత్నము ల♦వారితసత్క-వికల్పనావిభూ
పావహపూర్వపృష్ఠములు ♦ సానలఁ దీరిన జాతిరత్నముల్
గావున నిట్టి మిశ్రకథ♦గా నొనరింపుము నేర్పు పెంపునన్. 2245

వసుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 18, 19.

మ. పరమజ్ఞానలతాలవాలము జగ♦త్ప్రఖ్యాత విఖ్యాతసా
గరచంద్రోదయ మిష్టసంగటనకే♦ఖాదివ్యధేనూత్తమం
బురుకారుణ్యదశానిశాదినముఖం♦బుద్వేలనిర్వాణభ
వ్యగసాస్వాదరసాయనం బనిన గా♦వ్యం బెన్న సామాన్యమే. 2246

నరసభూపాలీయము, ఆ 1 పద్య 26.

సీ. తనయన్వయమునందు♦మును జనించినవారి, చరితమంతయుఁ బ్రశ♦స్తముగఁ జేయుఁ
దనమాతృవంశంబు ♦ జనుల పొరుపలీల, లాస్థానవర్ణనీ♦యములు సేయుఁ
దనకు సద్బంధులై♦తనరెడువారి స,ద్వృత్తంబు లన్నియు ♦ వెలయఁ జేయుఁ
దానొనర్చిన మహో♦త్తమపౌరుషంబులు, ధరలోనఁ దగఁ బ్రసి♦ద్ధములు సేయు

గీ. వివిధశబ్దార్థచాతురి♦విన్నయంత, కవిజనులు మెచ్చు కావ్య మెఁ♦క్కటియకాదె
యట్టికావ్యంబు రచియించు♦నతఁడెవిపుల,భాగ్యపంతుండునిజవంశ♦పావనుండు.
సీమంతినీకళ్యాణము, ఆ 1.

సీ. రాజవిద్వత్సభా♦రంజనం బగు నెద్ది, పరదేశసంతత♦బంధు వెద్ది
సకలసంపద్బహు♦సౌఖ్యదం బగు నెద్ది, ముక్తి సాధనశుభ♦మూల మెద్ది
పాపపుణ్యజ్ఞాన♦భాజనం బగు నెద్ది, తఱుగునోనిమహాప♦దార్థ మెద్ది
పటుతమోజలదప♦భంజనం బగు నెద్ది, తనుభూషణంబయి ♦ తనరు నెద్ది
గీ. అట్టి యనవద్యహృద్యవి♦ద్యావిశేష, మెలమిఁగని కవితాలీల ♦ నలరుచున్న
నుకవికావ్యము విరచించి♦శుభచరితుఁడు, శ్రీకళత్రున కొసఁగర♦క్షింపలేఁడె.
కాసల్యాపరిణయము, ఆ 1.

మ. తెనుఁగుంగావ్యముఁ జెప్పవయ్య మృదువై♦దేశీయమై భావమై
వినినింపై సరసత్వమై విరళమై ♦ విఖ్యాతమై కీర్తియై
జనితామోదకహృద్యపద్యకరమై ♦ సద్ధర్మమై చోద్యమై
తనరం బల్కఁబె చింతయేల యనుచుం ♦ ధర్మజ్ఞ భాషింపవే. 2249
వైశ్యపురాణము, ఆ 1.

ఆ. భువి యశంబును దివి♦భోగంబు నిచ్చును, సరసకావ్యకన్య ♦ వరకవులకుఁ
బదనువల్లభునకుఁ ♦ దండిగికి నిహపర, వివిధసుఖము లొసఁగు ♦ వెలఁది వోలె.
శారాయణాచలమాహాత్మ్యము, ఆ 1 పద్య 13.

ఉ. శ్వేతముభాతిఁబెంపుగనె ♦ పట్టిపెవంగక బాహ్యవృత్తిన
శ్వేతముగీతిస్వీయమను♦భావమె మాన మటంచు సంగ్రహం
బూఁతగఁబట్టకందుపయి ♦ దూదకయేదకసాంఖ్యపద్ధతిన్
ఖ్యాతిగఁజేయుకావ్యమె జ♦గన్నుతవా హితసత్యసంపదన్. 2251
బిల్వేశ్వరీయము, బింబ. పద్య 204.

♦ నవరసములు. ♦

శ. ధర శృంగారము హాస్యము, కరుణయుం వీరము భయానకముబీభత్సం
బురుతౌద్ర మద్భుతమును శాం,తరసంబును రసము లనఁగఁ ♦ దనరుం గృతులన్.
సీ. మరకతానీకదం♦భమున శృంగారంబు, హాస్యంబు ముక్తాఫ♦లౌఘరుచులఁ
గరుణవిద్రుమవర్ణ♦గౌరవచ్ఛలమున, రౌద్రంబు కురువింద♦రత్నకలన
వీరంబు గోమేధి♦కారోపితస్ఫూర్తి, భయము వైడూర్యశో♦భామిషమున
భీభత్స మింద్రనీ♦లాభాగుణంబున, శాంతి నిర్మలహీర♦కాంతిగతుల

తే. నద్భుతము పుష్యరాగరా♦గావదేశ, విలసితంబున సాకార♦వృత్తి గాంచి
నవరసంబులు వొల్చునీ♦భవనవీథిఁ, బ్రిబల నుబలనృసింహ యో♦బహునృసింహ.
నరసభూపాలీయము, ఆ 3. పద్య 6, 153.

—♦ శృంగారరసము. ♦—

ఉ. ఇల వలరాజురూపునకు ♦ నెక్కువ యయ్యెడు విశ్వమోహినీ
లలనునిరూపయౌవనవి♦లాసములం జెలిమాటు చేరి య
గ్గలికపుసిగ్గు వేడుకల♦క్రందున కడ్డపడంగ నిమ్ములన్
మెలఁతుక వాలుఁజూపులకు ♦ మేపులు వెట్టెడుఁ జూచితే సఖీ. 2254

—♦ హాస్యరసము. ♦—

క. లీనాచారుల బహుళా,లీనాత్ముల సతతసవ్య♦లీకులఁ జూడం
బూనెడు విశ్వేశ్వరుని న,వీనదరస్మితము లచ్చ♦వెన్నెలఁ బోలున్. 2255

—♦ కరుణరసము. ♦—

క. అనిఁ దృణము గఱచి జే యని, నినదించుచుఁ బొరలు విమత♦నికరముఁ గరుణన్
గనుఁగొని కాచుట నైజము, గొనకొని యరిరాయగండ♦గోపాలునకున్. 2256

—♦ రౌద్రరసము. ♦—

క. రుద్రిం డగు విమతనరో,వద్రివకరణములఁ గుపిత♦బలధద్రిఁ డగున్
ముద్రణితకదనగతి ను,న్నిద్రాకృతి విశ్వమేది♦నీపతి చూడన్. 2257

—♦ వీరరసము. ♦—

క. ఆరిపీరుల నమరావతి, కరిగించుచు వివిధ ధనము ♦ లర్థివరుల్ నై
యురవడి నొసఁగుచుఁ బరఁగెడు, నిరతోత్సాహంబు విశ్వ♦నృపునక యొప్పున్.

—♦ భయానకరసము. ♦—

క. రిపునృపులు విశ్వనాథ, ప్రపటుధ్వజదండ్రిఁ జూచి ♦ పరఁగినభీతిన్
విపినవరాహంబుల నిల, నిపుడుం గనుఁగొనఁగ వెఱుతు♦రెట్టితలఁపులో. 2259

—♦ భీభత్సరసము. ♦—

ము. అతిదృప్తత్పరగండ్రభైరవభుజో♦ద్యత్ఖడ్గకృత్తోహిత
చ్యుత భూరిక్షతజప్రవాహములలో ♦ ఖండాలరుండావలీ
కృతలీలాచరయానపాత్రములలోఁ ♦ గ్రీడించు నాయోధన
క్షితి భూతంబులు మజ్జమాంసరసమ♦స్తిప్రకృత్తింబుతో.

—♦ అద్భుతరసము. ♦—

క. సమధిక మగు నచ్చెరు వ,చ్చముగా విశ్వేశుదాన♦జలధారాపూ
రముచేతఁ జేతి కందును, విమలాంబర కనకహారులు ♦ విద్యుత్తతికిన్. 2261

—♦ శాంతరసము. ♦—

క. విశ్వేశుమహిమ వినికని, విశ్వంభర విడిచి మదము♦వీడ్కొని విమతుల్
శశ్వద్భయమయముక్తి న, నశ్వరులై నిలుతు రమర ♦ నగముల నదులన్. 2262

కావ్యా.చూడా. ఉల్లా॥ 5 పద్య 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66,67, 68.

కృతిసమర్పణము.

సీ. ఆయురారోగ్యని♦త్యైశ్వర్యములుగల్గి, విభవంబుతో ధాత్రి ♦ వెలయుకొఁబుకు
ధనమునక్కై నరా♦ధముల సన్నుతి సేయఁ, బొడమిశపాపముల్ ♦ చెడుటకొఁబుక
హృదయంబు లక్ష్మీశ ♦ పదపంకజములందు, నిశ్చలవృత్తితో ♦ నిలుచుకొఁబుక
రవంబులఁబాసి ♦ రయమున వైకుంత, సదనంబునకుఁవేడ్కఁ ♦ జనెడుకొఁబుకుఁ

గీ. బగమవైష్ణవజనులెల్లఁ ♦ బ్రస్తుతింప, మత్స్యకృతంబయ్యె హరికథా♦మాన్య మగుచు
నుత్తమం బగు విష్ణుధ♦ర్మోల్లసంబు, రంగనాథుని కర్పింతు ♦ రాణమెఱసి. 2263

మత్స్యపురాణము, ఆ 1 పద్య 7.

సీ. వరతరోత్పేక్షాల♦వక్రమోదాత్తవి,భావనాలంకార ♦ పటిమతోడ
శయ్యాచమత్కార ♦ శబ్దస్ఫురణపదా,వృత్తి పాంచాలికా♦రీతితోడ
నుపమానపదగోప♦నోక్త్యున్నతనవయ,మకగతదీపక ♦ మహిమతోడ
నురసప్రధానవ♦స్తుపరిధానపదార్థ,చక్ష్వముద్వీక్షల♦పాళితోడ

గీ. సకలశృంగారలీలాభి♦సరణితోడ, వృద్ధిఁబొందినకృతికుమా♦రిక వివేక
హీనధనిభూతమున కిడఁ ♦ బూనుఁ దెన్న,బూడిదెనుబోయుపన్నిరు♦పోర్వ్రా గాదె.

కౌసల్యాపరిణయము, ఆ 1.

సీ. మత్తేభగామిని ♦ మత్తకోకిలకంఠి, శ్రీకర్ణపరసర♦సిరుహానన
పృథివీతతనితంబ♦బింబ చంపకనాస,లలితపదాలాప♦జలదవేణి
యుత్పలగంధి ♦ద్యున్మాలికాంగి శ్రీ,ఫలపృత్తపయోజ♦పాళితరళ
నయనమదన దర్ప♦ణ కపోలతలశంఖ,గళభుజంగోరువి♦గ్రహరుహోళి

గీ. యగుచు విలసిల్లుకావ్యక♦న్యకను సుకవి,లసదలంకారశయ్యార్థ ♦ లలితహర్ష
కలనఁ దేలుసరనున కీ♦వలయుఁ గాన కృతిపతినిజేతు నీమహో♦న్నతసుకృతిని.

ఓఘవతీపరిణయము, ఆ 1 పద్య 71.

ఆశుకవితానిరసనము.

క. నిరలంకృతియును నసరస, వరపాకపక్రియాని♦వారితశయ్యా
విరహాకృతిసాధహీనము, ధర నాశుకవితదనరు ని♦ధవకాంతవలెన్. 2266

ఆ. ఆశుకవితయందు♦ హావభావాదులు, శేషకల్పనలను♦ జేరకుండఁ
జేసి కవులశక్తి♦ వాసి దొలంగును, ఆటులఁగామి కీర్తి♦ యధిక మగును. 2267

క. ఆశుకవిత్వంబందున, సౌశబ్ద్యం బుండదెపుడు♦ సభలో దానన్
బ్రాశస్త్యమొనగలుగదె, యాశసముండైన వాని♦కెప్పుడు భువిలోన్. 2268

క. ఆలోచించని కవనం, బాలోచించంగవలయు♦ నందఱు విబుధుల్
ఆలోచించినకవనం, బాలోచించంగవలయు♦ నాలోచించన్. 2269

క. స్వపనము కవనము కవులకు, నవిచారతకలిగెనేని♦ శోధింపంగన్
స్వపనము స్వపనము కవులకు, నవిచారతకలిగెనేని♦ శోధింపంగన్. 2270

(?)గీ. రసము లేనట్టి కవిత వ్య♦ర్థంబు గాదె, ఫలముఁరీతిని కూపంబు♦ వగిది గాన
రసము కలిగిన సుకవిత♦ తానుభవము, గలిగియుండును ధరణిశ్లా♦ఘ్యంబుగాదె.

క. మండనమిశ్రునియంతటి, పండితవరునకునుయతియె♦ భంగం బయ్యెన్
కుండలిపతులా మతి యా, ఖండలగురులా దలంప♦ కవులాధునికుల్. 2272

సావిత్రీపరిణయము, పీఠిక.

ఆశీర్వచనము.

సీ. శ్రీరస్తు శుభమస్తు♦ ధీరస్తు విజయోస్తు, పుత్త్రీరంజనమస్తు♦ పుణ్యమస్తు
ధనమస్తు ధాన్యము♦స్వానపద్యసుఖమస్తు, చిరతరసంకల్ప♦సిద్ధిరస్తు
సత్యమస్తు మహోస్తు♦ శౌర్యమస్తుయశోస్తు, స్వస్త్యస్తు సుగుణోస్తు♦ శక్తిరస్తు
సామ్రాజ్యమస్తు శా♦శ్వతధర్మఫలమస్తు, వృద్ధిరస్తు మహాప్ర♦సిద్ధిరస్తు

గీ. జ్ఞానమస్తు శ్రీయఃపతి♦ ధ్యానమస్తు, గురుచరణభక్తిరస్తు స♦త్కుశలమస్తు
శాంతిరస్తు నిరంతరై♦శ్వర్యమస్తు, భాగ్యమస్తు మహాసౌర్య♦భోమ నీకు. 2273

హంసవింశతి, ఆ 1 పద్య 47.

గీ. గతఘృణ్ని శాంతసం♦తతనుండు తపనుండు, రంజితసద్ద్విజ♦రాజురాజు
ఘటితమహాసుమం♦గళుఁడు మంగళుఁడు సం,పూజితపృథులవి♦బుధుఁడుబుధుఁడు
చితనభస్సంచార♦జీవుండు జీవుండు, దృఢదశదామ్నాయ♦భృగుఁడు భృగుఁడు
నఖిలాళుచద్రిమ♦హాశనిశనిసుక,ర్మనిహితసత్పరి♦గ్రహాముగ్రహాము

గీ. నీతపరిపూర్ణనుజనతా♦కేతుకేతు, వెలమిఁ దగనిచ్చి బ్రోతుర♦హీనరాజ్య
పూసపాట్యన్వయాబ్ధిరా♦కానుధాంశు, విజయరామావనీంద్రుస♦ద్విభవసాంద్రు.
కౌసల్యాపరిణయము, ఆ 1.

కుశలప్రశ్న.

వీ. మాతౌమహుండైన♦మనశూరుఁడున్నాఁడె, మంగళమే మన♦మాతులునకు
మోదమే నలుగురు ♦ మునురుమేనత్తల, కానందమే వారి♦యాత్మజులకు
నకూరికృతవర్మ ♦ ణాయుస్సమేతులే, జీవితుఁడే యుగ్ర♦సేనవిభుఁడు
కళ్యాణయుక్తులే♦గదసారణాదులు, మాగధపులమ్మలు ♦ మానధనులు
గీ. నందమేమవసత్యక♦వందనునకు, భద్రమే శంబరారుర ♦ భంజనునకుఁ
గుశలమే భానదనుజేంద్రు♦కూఁతుపతికి, హర్షమే పార్థమసలికి♦మాలికిబలికి.
భాగవతము. స్కం. 1 పద్య 347.

వీ. కౌనకానుఖమె వి♦శ్వామిత్రలెస్సలా,కణ్వ మంచిదియె భా♦ర్గవశుభంబె
సుత పరిణామంబె ♦ సుతపసంతోషంబె, చ్యవన సేమమెపరా♦శర శివంబె
కపిల మంగళమె మా♦ర్కండేయ కుశలమే,వత్స సౌఖ్యమెకాత్స్య♦యాత్సవంబె.
మాండవ్య భవ్యమే♦మైత్రేయ భద్రంబె, సుబలమేలె వశిష్ట♦శోభనంబె
గీ. కౌశికభరద్వాజగౌతమ♦కశ్యపాత్రి, కలశసంభవ కౌండిన్య♦గర్గమంద
పాల జాబాలి రోమశ♦ప్రముఖులార, యీరలానందముగ నున్న♦నాగెయిచట.
వాల్మీకిచరిత్రము, ఆ 1.

వందనము.

వీ. చేమోడ్పులగునీకు ♦ శేషశయాన జో,హారులునీకుఁబ♦రాపరేశ
వందనంబులునీకు ♦ వాసుదేవ, రమేశ, దండములు నీకు వే♦దండవరద
ప్రణతులునీకు శ్రీ♦రంగరాజమకుంద, సాష్టాంగములు నీకు ♦ సృష్టినాథ
దాస్యములు నీకు స♦దాస్యనిర్జితచంద్ర,నడియాడనీకు భ♦వాభవేశ
గీ. చేరినేవించెదము నిన్నుఁ♦జిదచిదీశ, యంజలులు నీకు సర్వహృ♦దబ్జవాస
కడునమస్కారములునీకు♦గమలసాభ,మ్రొక్కులొనరించెదమునీకుఁ♦జక్రనయ్య.
భార్గవపురాణము, ఆ2.

వీ. చక్రిపాణికి నమ♦స్కారంబుఁ గావించి, కార్ముకపాణికిఁ గరాం♦జలి ఘటించి
కుంభేశ్వరునకు మ్రొ♦క్కులుగూర్చి యలసోమ, నాథులకభివంద♦నములు నేసి

సాగనాథునకుఁ బ్రణామంబు సవరించి, విశ్వనాథునకును ♦ వినతి సలిపి
అవిముక్తశివునకు ♦ సాష్టాంగదండంబు, లాచరించి మతియు ♦ నచటఁ గలుగు
గీ. దేవతాతతికెల్లను ♦ భావశుద్ధి, చెలఁగుచుండ నమోవాక ♦మలవరించి
యభ్రసభఁజూచు కుతుకమ ♦దభ్రలీల, నలర నమ్మానిపుంగవు ♦లవలదాఁటి. 2278
వాల్మీకిచరిత్రము, ఆ 2.

గురుఁడు.

క. గురుఁడే తల్లియుఁ దండ్రియు, గురుఁడే దైవంబు బంధు ♦కోటియు హితులుం
గురుఁడే యని నమ్మిన సు,స్థితభావుల కన్య మున్న ♦దే చిక్కన్నా. 2279
నీలకుంతలావిలాసము, ఆ 2.

క. గురుఁడే యుత్తమదైవము, గురుఁడేగతిపాపములను ♦ గూల్చుం గురుఁడే
నరుల కది కాన సద్గురు, నరసి ప్రయత్నమున నమ్మ ♦నగు నిరతంబున్. 2280
వేంకటాచలమాహాత్మ్యము, చా॥ చిన॥ వేం॥ ఆ 3 పద్య 209.

క. విద్యోపదేశగురుఁ డన, వద్యమతినుబోధకత్వ ♦పద్ధతి వైశా
రద్యుఁడు జాతివయోమహి,మాద్యున్నతివంటనీయుఁ ♦డై యొనరవలెన్. 2281
మహేంద్రవిజయము, ఆ 2 పద్య 32.

శిష్యుఁడు.

క. వినయవిధేయవర్తనుఁ డ ♦విస్మృతిశాలి యసంశయాశయుం
డనితరసక్తమాననుఁ డ ♦పార్థివదూరుఁ డపోనపాఠచిం
తనపరుఁడున్ సుఖగ్రహణ ♦గ్రారణగణ్యుఁడు సూక్ష్మబుద్ధి సు
స్వనుఁడు గురుప్రియుండు నగు ♦వానినె శిష్యునిగాఁ గొనం దగున్. 2282
మహేంద్రవిజయము, ఆ 2 పద్య 33.

గుణధర్మము.

కా ♦హుంకార పించక, ద్వేషవిద్యా ♦రోష ♦దూషకులకు
♦ పతితకార్యకృతిఘ్న, కలహాప్రియ విషయ ♦గర్వితులకు
ఘాటనమారణ,సశ్యతూహాకవిద్య ♦వాదులకును
వ్యాకరులకు, వోదకోర్వనియట్టి ♦ సోమరులకు

గీ. వినయభయభక్తి విశ్వాస♦ఘనతచేత, గురులశుశ్రూషచేయని ♦ కూర్చురుకును
స్వస్వరూపోపదేశంబు ♦ సార్వభౌమ,యేన్నివిధములకైన ని♦య్యంగరాదు.2283

శ్రీరామస్తవరాజము, ఆ 2.

క. సరగున శిష్యులపాపము, పరిహరణమొనర్చి భృత్త్రి♦భావ మునిచి ప
త్క్రియను ధన్యులఁజేయుట, ధరణిని గురువ్రలకు సహజ ♦ ధర్మముగాదే. 2284

కుబ్జాకృష్ణవిలాసము, ఆ 4.

శిష్యధర్మము.

సీ. జడివానబట్టిన ♦ చూడ్పున వాడించు, వట్టి చుగువుపోరు ♦ గట్టిపెట్టి
యుదరపోషణకొ♦ఱకొడిగట్టినట్టియా,భయరూపములెల్లఁ ♦ బటపఁగలిపి
నానావిధన్యాయ ♦ నటనలు తనచేతఁ, గాన యొండొరులది♦గాని చెఱఁగి
యేలోకసుఖములు ♦ పైలుపచారము,లోను లొఁగారమన్ ♦ లోఁతెఱింగి
గీ. దేహవర్ణాశ్రమాచార♦దేశకాల, రూపశీభాభిమానముల్ ♦ రోసి విడిచి
పిన్నపెద్దతనంబులు ♦ పిండి గలిపి, యాగ్యశుశ్రూష నీయ మో♦క్షోద్దిష్టఁ డగును.

శ్రీరామస్తవరాజము, ఆ 2.

గురుశుశ్రూష.

సీ. నాల్గుశుశ్రూషల ♦ నడకల వేర్వేఱ, విధజింతు వినవత్స్య ♦ విమలచరిత
ఆర్యాభిమతపదా♦ర్థానుకూలముసేయు,నది యాత్మసశుశ్రూష♦యండ్రిబుధులు
ఆపాదమస్తకా♦భ్యంజనాతిథ్యము,లం గడున్ శుశ్రూష♦లనఁగఁ బోవ్న
క్షేత్రగుహారామ♦సీమలవరయుటల్, స్థానమన్ శుశ్రూష♦లాని లాయె
గీ. తాత దైవంబు తల్లియుఁ ♦ దండ్రి కర్త, యేడుగడయును గురుఁడంచు♦నెంచి
సేయ సద్భావశుశ్రూష♦సిద్ధ మిట్లు, లెఱిఁగి నడుపుంగవలయుమ ♦ గురునిఁ

శ్రీరామస్తవరాజము,

—♦ విద్య. ♦—

సీ. కమనీయవిద్యదా♦గామిసేనువుభంగిఁ, గామితార్థంబులు ♦ గఁ
సజ్జనవిద్వాంస♦సంఘంబులోపల, మానుగాఁ దను పెద్ద♦మాన
సెన్నిదేశంబుల♦కేఁగిన సాయమై, తల్లిచందరబునఁ ♦ దను
బన్నుగాఁ దనపుణ్య♦పాపము లెఱిఁగించు, సాధించు

కీ. నగ్నిఁగాలదు రాజులఁకలవి గాదు, నీళ్ల నానదు చోరులఁదొలుగాదు
అన్నదమ్ములపాళ్లకు ♦ నలవిగాదు, చెలఁగి విద్యాధనమునకుఁ ♦ జేటు లేదు.2287
పంచతంత్రము, దూ॥ సా॥ ఆ1 పద్య 56.

ఉ హర్తకుగాదుగోచర మఁహార్నిశమున్ నుఁతపుష్టిఁజేయు స
త్కీర్తిఘటించు విద్యయను ♦ దివ్యధనం బఖిలార్థికోటికిం
బూర్తిగ నిచ్చినం దెరుఁగుఁబోదు యుగాంతపువేళనైన భూ
భర్తలు తద్ధనాధికులఁపట్టిన గర్వము మాను టొప్పగున్. 2288

ఉ. భూషలు గావు మర్త్యులకు ♦ భూరిమయూఁగద తారహారముల్
భూషితకేశపాశమృదు♦పుష్పనుగంధజలాభిషేకముల్
భూషలు గావుపూరుషుని ♦ భూషితుఁజేయుపవిత్రవాణివా
గ్భూషణమే సుభూషణము ♦ భూషణములో నశియించు సన్నియున్. 2289

ఉ. విద్య నిగూఢగుప్తమగు ♦ విత్తము రూపము పూరుషాళికిన్
విద్య యశస్సు భోగకర♦విద్యగురుండు విదేశబంధువున్
విద్య విశిష్టదైవతము ♦ విద్యకు సాటిధనంబు లేదిలన్
విద్య నృపాలపూజితము ♦ విద్య నెఱుంగనివాఁడు మర్త్యుఁడే. 2290
భర్తృహరిసుభాషితము, ॥ఏ॥ ల॥ నీతి. పద్య 14, 16, 17.

విద్యలు-కళలు.

సీ వేదంబువాదంబు♦వీణాదివాద్యంబు, లాలేఖ్యకర్మంబు ♦ లాగమములు
మంత్రితంత్రంబులు ♦ మందులు మాయలు, సింహరగంధర్వ ♦ శిక్షణములు
జ్యోదంబు క్రుచ్చిమి♦జ్యోస్యంబు గావంబు, ధర్మాగ్నికామశా♦స్త్రములు కవిత
కావ్యనాటకములు ♦ కథలుపురాణంబు, లాయుష్మనైపుణ♦మంజనంబు
నాదిగా నన్నివిద్యలు ♦ నన్నికళలు, సభ్యసించిరి యావన♦మమరె నలరి
కుమారులఁ గనుఁగొని♦యవ్విభుండు, సమ్మదాంబుధిలోఁగేళి♦సలుపుచుండె.
దశకుమారచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 116.

యిగ్యజు♦స్సామాదివేదంబు, లధికరించెనుతదర్థ♦హస్యజాత
లక్ష♦ణానీకముల నెల్ల, నధిగమించెను పడం♦గాంగములను
నాద♦భాష్యమీమాంసలు, తెలిసె వ్యాసమతంబు♦తేటపడఁగ
గౌ♦తమమన్వాదులెల్ల, నాకళించెను పురా♦ణాదికముల

గీ. నేర్చేఁ దెల్లముగా దండ♦నీతిశాస్త్ర్ర, మరసె నాద్యంతముగను సై♦ద్యాగమంబు
నెఱిఁగెఁగాంగధనుర్వేద ♦ మెల్లనపుడు, సోమఁడుర్వ్యక్కొ స్తోమ♦ధాముఁడగుచు.

తారాశశాంకవిజయము, ఆ 2 పద్య 53.

ధనుర్విద్యానైపుణ్యము.

చ. దొనపయిఁ బాయకెప్పుడును ♦ చూపు లెడల్సుచు నున్నరీతిఁ దాఁ
జనుమరఁచేర్పు నందెపుడు ♦ జారకయమ్మరిఁగోనియున్నచా
డ్పున శ్రవణాంతసీమనెపు♦డున్ వలయాకృతచాపమై నశిం
చినగతిఁ బోఁచెఁ దత్కరముఁ ♦ జిత్రరయంబునఁ జెక్కురూపులై. 2293

కళాపూర్ణోదయము, ఆ 8 పద్య 122.

శకునవిద్యలు.

పీ. గౌరిపంచాంగంబు♦గౌళిపంతులపంచ, సఖులశకునముల్♦పైడికంటి
పలుకులరీతులు♦ప్రశ్నభాగంబులు, గల్యాలు గూయుంగఁ♦గలుగు మేలు
కీడునుబోచిళ్ళ♦జాడెఱింగడినేర్పు, దిక్కువిదిక్కులు♦దెలిసినుడుపు
దుమ్మలక్షణములు ♦ లొడరు కాకరవంబు, పాముద్రికస్థితి ♦ జతురమహిమఁ
గీ. బలిమనేర్చిన యొకమహా♦ధీగరుఁడు, శకునవిద్యావిచక్షణా♦ధికుఁడుసోకు
మార్యశీలమాగట♦మారుఁడైన, యవనదిఙ్మండు మతిమంతుఁ♦డనెడివాఁడు.

హంసవింశతి, ఆ 4 పద్య 46.

విద్యాభ్యాసాన్యుఁడు.

ఉ. గద్యము పద్యముం జెనుపఁ♦గైకొనుటొండె ధుర్వితర్కిబంధనం
పద్యుతుఁడౌటయొండె మృదు♦భాషల పార్శ్వులఁబుచ్చుటొండె లో
లోద్యమలక్షణంబెరుఁగ♦టొండె గడున్ భజియించుఁగాక యే
విద్యలు నేరఁడేని పశు♦వాతఁడెగాడె గణించిచూడఁగన్.

కా. సంగీతంబుఁ గవిత్వతత్వమును సా♦జన్యంపుభావంబు స
త్సాంగత్యం బెఱుఁగఁడేని భువి నా♦శ్చర్యంబుగా వాలమున్
శృంగద్వంద్వములేని యెద్దతఁడనన్ ♦ జెల్లుం దృణం బాతఁడ
య్యాంగీకంబున మేయఁడా పసులభా♦గ్యం బిచ్చటం గలు

ద్వాత్రింశతి.

—♦ గురువులేనివిద్య. ♦—

అ. తల్లిదండ్రిలేని ♦ తనయుని పోలిక, సతికి పతియు లేని ♦ చందమునను
గురువులేనివిద్య ♦ కూడ దెందులకైన, నజునకైన నిజము ♦ యగపించుండ. 2297

శ్రీరామస్తవరాజము, ఆ 2.

కరణము.

చ. తెలితలపాగ చొక్కము మొల♦తిత్తి భుజంబున జబ్బసచ్చడం
బల చిటిపేర్లముద్రిక యొ♦యారము మీఱు బొగాకుచుట్ట సొం
పలరెడు కావిదోవతి ప♦దాబ్జయుగంబున ముచ్చె లొప్పగా
నల ఏభుడంత గ్రామకర♦ణం బటకై చనుదెంచి వేడుకన్. 2298

హంసవింశతి, ఆ 3 పద్య 93.

కుమరి.

శా. ఆదివరాహంబు♦మేదిని యెత్తిన, మాడ్కిం బొప్పడఁగఁ దా♦మన్ను మోయుఁ
బ్రథమవేళల సృష్టి♦బ్రహ్మ చేసినయట్లు, ఘటకోటు లుత్సాహ♦గరిమఁ జేయు
ష్ణువు చక్రంబు♦వేముకఁ ద్రిప్పెడు, చాడ్పునఁ బలుమాఱు♦సారెద్రిప్ప
బయలిపురంబులు♦భర్గుండు గాల్చిన, డంబు సూపట్టినా♦వంబుఁ గాల్చు

గీ. గపివరుఁడు పర్వతంబులు ♦ గమిచి తెచ్చి, కుప్ప లిడుగతిఁ గుండలు♦కుప్ప చెట్టు
నవి దివ్వియు ధాత కాండంబు♦లడఁచుసరణి, సాగుసదసత్ప్ర ఘటకార♦చక్రవర్తి.

గీ. తీర్చి పూదెలు కులుకులు♦త్రేటగట్లు, గరలమురుపులు వడికట్లు ♦ కిరుదుకట్లు
బొర్దుటీనలు నునుపులు♦మొదలుగాఁగఁ, బనులు నిర్మించుఁ గుండలో♦పై నతండు.

హంసవింశతి, ఆ 5 పద్య 10, 13.

గొల్లలు.

ఆ.

తెల్లనిపల్పైనామములు ♦ దీఁగెల నెత్తైములుం బదంబులన్
చెప్పులున్ దెనుగులఁ ♦ బిండ్ఫములున్ మొలనున్న క్రొన్నికం
వన్నెగాఁ దెరుగుఁ ♦ బాలును నేతులు వీఁకి పంకికా
చి శౌరిఁ గన♦పచ్చిరి కొండలు గొల్ల లర్థితోన్. 2301

కొండ♦గోఁగుబువ్వలచాయ, దీవన్నెగోర్వడఁ♦బెట్లు గలిగె
నాయ♦మించు నీతెల్లని, గురువిందపే రెందుఁ♦గూర్చుకొంటి

నిగుఱుగప్పనిచండ్రి♦విప్పుకైవడి నున్న, దీకొండ్రిపూస నీ♦కెవ్వఁ డిచ్చెఁ
బొలసిన గబ్బుకం♦పులు సోడుముఖ్రైడు, నీనల తిరునామ ♦ మెచట దొరకె
గీ. జడలు మెడమీఁద ప్రేలెడు ♦ జల్లితోఁక, నేడసవరించుకొంటివి ♦ బోడకోడె
యనుచు నాడుమూఢనా♦క్యములకలరి,శ్రీధరుఁడువారిఁగృపనాద♦రించెనపుడు.
జైమినిభారతము, ఆ 3 పద్య 71, 74.

సీ. కిఱ్ఱుచెప్పులు గొప్ప♦గీయనామంబులు, మొలచెక్కుకత్తులు ♦ నిలువు సిగలు
కుడిమకుఁగ్రమ్మలు ♦ గుఱివిందపేరులు, పిల్లగ్రోవులు మేటి ♦ వల్లెత్రాళ్ళు
లారగట్టుపంచెలుఁ♦బెరనుఁబచ్చడములు, గారొక్కన్నలోవంక♦కతీయొడళ్ళు
గుండపోగులు చిప్ప♦గొడ్డండ్లు సెలగోల, లొప్పారు పలువంక♦యుంగరములు
గీ. గలిగి వాటంబుగా నెల్ల♦కడలనుండి, వెల్లువిూఁగ గిబ్బల♦పీఁచ మడఁచి
కోక్రె లిసుకొత్తఁ గన్నెఁజే♦కొనెద మందు, మొల్లమగఁ జేరకటికి♦గొల్లలెల్ల.
నీలాసుందరీపరిణయము, ఆ 3.

సీ. కంబళి తలదుడ్డు ♦ కవ్వము మజ్జిగ, బానగొడ్డలి నుచ్చు♦పాఁతలగుది
కావడి యుట్లు చి♦క్కుము సందికడియంబు, నూకలతోఁప పొ♦గాకుతిత్తి
బొప్పి మజ్జిగముంత ♦ బొటమంచిపిల్లల, గూడు దామెనకొడు♦కోఁతకత్తి
తొర్లుగట్టెయుఁ జల♦గుబ్బ చిలుక్రెడుగుంజ, బూజబించెలు వెన్న♦పూసచట్టి
గీ. పాలబుడిగలు వడిసెల♦ప్రాతమెట్లు, మలపమందులపొడిబుడ్డ♦మన్నెములు
తోలకుళ్ళాయితొడుపును♦దొడ్డికంప,చుట్టుచదిరెయుఁగొమరొప్ప♦సొలయునతఁడు.
హంసవింశతి, ఆ 2 పద్య 75.

సుదులగొల్లలు.

ఉ. కొమ్మలు పీరణాలుజిగిఁ♦గుల్కెడువార్తల కృష్ణలీలలం
గ్రమ్మ గుడార్లు పీరుఁడగు ♦ కాటమరాజుకథానులాపముల్
బమ్మినపుస్తకాలు ముళ♦పట్టికకట్టురుమాలు సెల్లెలా
సొమ్ములు నామములెల్లయుఁ ♦ నుద్దులగొల్లలు వచ్చి రెంతయున్.

సీ. ఛెళ్ళఛెళ్ళపీరణాల్ ♦ ఘళిలపెళివాయించి, పోటుబోమ్మలు♦నాట న
దొనకొండగంగను♦దోలుత సన్నుతిఁజేసి, కృష్ణున కతిభక్తిఁ ♦ గోలు
యాదికాలపు గొండ్ర ♦ నందఱఁ గొనియాడి,తాతతండ్రులపేఁ
చిరుదులనరుదుగాఁ ♦ బేర్కొని మెలఁగించి, దీపించి వీగ

గీ. కులము పెద్దలకథ లామి♦కొనఁగఁ జెప్పి, శివము పుట్టించి పుత్త్రులఁ♦జెందఁగలరు
వీరులను గొల్వుఁ డని తెల్పి ♦ వీడుకొల్వ, జనిరి సుద్దులగొల్లలు ♦ సంతసిల్లి.2306

హంసవింశతి, ఆ 2 పద్య 87, 88.

—♦ చండాలుఁడు. ♦—

సీ. నడుమెత్తిఁగొప్పుఁ గ♦ర్ణములఁ గీలించిన, తెల్లనిముడునుఁ జెం♦దిరపుజొట్టు
మొలఁగాసె బోసెన♦ముతీకిపాఁచయు నందు, నడుమువిగించిన ♦ నరపవాలు
దలనిట్టినట్టుగా♦నలపియొల్లమిగాఁగఁ, జెనచిచుట్టినకావి♦ప్రపేలికయును
ప్రైదిప్పికప్పిన ♦ పాఁదోలుపాయయుఁ, జేనున్న నీలయ♦ష్టియును గలిగి

గీ. కోరి పసరపునంజుటి♦గుదియుఁ గల్లు. బుంగయును బూనితనమేని♦పాలనుకంప్ర
లలముకొన వీరచాహను♦నావ్యాయమున్న, గపటచండాలవేషసం♦కీర్తుఁ డగుచు.

సారిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, శంక ఆ 4 పద్య 213.

—♦ చాకలి. ♦—

ద్విపద. మాసినవస్త్రములు ♦ మటియెంచికొనుచు, వేవ్రజామునలేఁగి ♦ వేఱొక్కరేవు
గానించి యుదుకుచు ♦ గడియలు చేసి, శస్త్రమునమేతుఁడై ♦ నడ్బక్తివితతి
వస్త్రములు రజత ప♦ర్వతభాతిఁ దాల్చి, పరిగొనివచ్చుచోఁ ♦ బురవీథిభవులు.

బసవపురాణము, పాఁ॥ సో॥ ఆ 4.

ఉ. చేరమె కోడికూతయగు♦వేళలఁ జద్దిభుజించి బండ్లగం
గారముకూడునీరుచవు♦కారముఁ దేవిడియంపుఁ జొక్కుతో
సైలలమోపు వీఁపున ♦మర్చినరేవు గుటాని నెక్కి వ
య్యాళిగఁబోవు వాఁడు విమ♦లాపతటాక సమీపభూమికిన్. 2309

శుకసప్తతి, ఆ 3.

—♦ చెముడివిద్యార్థి. ♦—

సీ. నన్నయ్యవారలో ♦ వామాలు దిద్దుకొ,మ్మనినచో గడుపు నొ♦ప్పనుచు చేడ్చి
దండమ్ము నను గుణిం♦తము పెట్టరమ్మన, సంగతిప్రణమాయె ♦ నను చు జూఁగి
ప్పులచేఁ గాలు♦సేతులు గట్టించి, తెచ్చి పద్యము జెప్పుఁ ♦ జెమల కుండి
వార్యియుమాటించు ♦ బడి కొస్తుకొనిపోవ, బలపంబు లేదని ♦ పలక కుండి
చేనుండ బుగ్గలు ♦ నులిమిపిట్టి, తోడలు నడిపెట్టి కోదండ ♦ మడరఁ గట్టి
స్తంబట్టించు ♦ టీపుమాపుఁ, గొట్టుపెట్టుగసబ్దన♦కోలదెగము. 2310

సీ. గద్దించి వడి దిట్టి ♦ దిద్దుముంచును ద్రవేలు, వెట్టింప నచటనే♦బెట్ట కుండుఁ
బలుకూఁ లోయని♦పల్కుమంచును గొట్టి, వెప్పిన శిలవృత్తి ♦ దప్పకుండు
నొకటికి సెలవియ్య ♦ నుతి కి చీకటిదాఁక, బనులఁగాపరుల వెం♦బడిన పోదు
జనని యడుగ్కొని ♦ చదువుకోఁ బొమ్మన్న, వినక వేమఁ వెక్కి♦వెక్కియేడ్తు.

గీ. సారెపద్యపుఁబలుక వై♦జమునుపూతు, నెప్పుడును బెద్దపలక పా♦ర్శ్వఁజేతు
బాలరామాయణము పుస్త♦కాలు దాతు, వేయుసజ్జనకోలలు ♦ విఱిచినైతు. 2311

క. చరికుండ పగులఁగొట్టుదుఁ, బరువడిసూత్రంబు ద్రెంచి ♦ పారగనైతు
న్మఱిమఱి బలపములిచ్చినఁ, బొరి దినమును బగులఁగొట్టి ♦ పోయెనటందున్.

గీ. నన్ను బింగీలు పెట్టించు♦నాఁడె యయ్యో,వాయు నిదిగింపఁగాఁజూచి ♦ చేరి యచటఁ
జింతపెల్లొక్కమ్మనంచుక ♦ సిగనుగట్టి, విడిచియుతికితినయ్యగారు ♦ మిడికికూయ.

హంసవింశతి ఆ 3 పద్య 141. 142, 143, 144.

—♦ చోరుఁడు. ♦—

ఉ. పాయిదలనీలిదిందోలిపి ♦ బూడిద ముండులబంతి గాలచీ
రయు సెలగోలకత్తి ద్రభము♦రమ్ములక్రోలులు మైలమందుగో
య్యయు నురిగొర్రింకి నారసము ♦ సాదిగఁ గల్గిన సాధనంబుల
న్నియు సమకూరఁజేసికొని ♦ నేర్పున నేఁగితి మ్రిచ్చుప్రొద్దునన్. 2314

దశకుమారచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 72.

ద్వి. మొఱకువెండ్రుకలను ♦ మురురుమీసములుఁ,గఱకునల్లని మేనుఁ♦గలచోరునొకని
డడయక పుట్టించి ♦ ధాత్రితలేశు, పడఁతిఁ బంపిన ♦పాయంబుఁ గఱపి
పొరిఁబొరిఁ బొమ్మన్నఁ ♦ బోయితభ్రాపి, చిరముండ్లబంతియు ♦ సెలకత్తి కత్తి
బలపంబు భ్రమరాలఁ ♦ బట్టినకోవి, యొలికిలోపలిభూతి ♦ యొగిమైలనుంగు
కుఱునీలికాసెయుఁ ♦ గొంకినారసము, నొఱపుగాఁబూని వాఁ♦డుక్కున నేగి
యావారణాసిపు♦రాధీశునగరు, వావిరిఁ గన్నంబు ♦ పడివేసి చొచ్చి. 2315

హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, కౌరన. భా. 2.

క. మొల నీలికాసెయును బద,ముల నోరచ్చులు ధరించి ♦ ముదము దలిర్పన్
సెలగోలయు ముల్లబంతియు, బలపముఁ గత్తియును బూని ♦ పటుసాహా

హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, శంక ఆ 5 పద్య

సీ. కఱుకైనకన్నపు♦కత్తియు బలపంబు, వన్నెమోఁకనయట్టి ♦ సన్న ?
మూటయుతలముల్లు ♦ మునుపు నల్లనిచీఱ, కుక్క వాకట్టులు ♦ న

భూతయంత్రము నొక్క♦బూచియు గడ్డగో, రాకుమట్టయు నొంటి♦యట్టిపప్పు
లరగోల గొలుసు క♦త్తెర యదృశ్యపుమూలి,కలు గట్లు తాయతుల్♦తలనుదాల్చి
గీ. కజ్జలమురీతి గాఢాంధ♦కారమైన, యర్ధరాత్రింబునందు తా♦రతుగఁ దలఁచి
సన్నసన్నగతీకటి♦చాటుచేసి, తెనువతో నేఁగ బనుపని ♦నగరుకతకు. 2317

సీ. ఈవేళ నాతలం♦పిడేర్చి బోర్చితే, భ్రామరాంబకు మున్న♦బలి యొసఁగుదు
నీశర్వరి కార్య♦మింపుగా పొసఁగితే, నూకాలతల్లికి♦ మేక లిస్తు
నీవేళ నాకోర్కె♦ లింపుగా పొసఁగితే, పోతురాజుకు బలి♦ పోతు కూడు
నీతతి భయములే♦కింటికిఁ దీరితే, కొల్లాపురీదేవి♦ కోర్కిఁ దీర్తు
గీ. ననుచు శక్తుల వేర్వేఁ♦ నాత్మఁ దలఁచి, ప్రమథగణములనెల్లఁ జి♦త్తమున నిల్పి
బలముఁ ద్రవ్వెడుకర్మ యం♦గళికఁబట్టి,పిడియురంబునఁగదియించి♦పడిగఁదిర్పి.

నీలకుంతలీవిలాసము, ఆ 1.

—♦ జంగములు. ♦—

సీ. కపిపాలలు పైఁడి♦కట్లపెట్టంబులు,కంథసంథ్యలమించు♦శంఖములును
పిడిగంటలును నేకి♦పింఛంపుఁగుంచెలు, ధ్వజము ల్పులితోళ్లు♦చామరములు
యోగిదండంబులు♦దొగపట్టెడలును, గండపెండేరము♦లుజ్జంఘలములు
తనువుల భూతిపూఁ♦తలు కాపవస్త్రముల్, వేషాల రుద్రాక్ష♦మాలికలును
గీ. శ్వేతవేతనములు రుద్ర♦వీణియలును, బాత్రికుఁగునట్టి రజతంపు♦బాత్రికలును
గేలుఁదామరబలు పైన♦పూలములును, మొలకబంగరు గిలుకుపా♦వలును గలిగి.

రాజశేఖరవిలాసము, ఆ 1 పద్య 167.

—♦ జాలరులు. ♦—

కాలుమోపర్లే వా♦కట్టుమండీలు చుఱ,ణాంగుళంబులఁ దాకు♦టుంగరములు
డలేనినడ గట్టి♦పడిన పిక్కలు చుట్టి చెక్కినమొల త్రాళ్లు ♦ చిక్కములును
ల్లాడుగోఁచులు తండుఁగోలల, నెట్టుకొల్పిన మీల♦పుట్టికలును
ందోలికా♦ధృతి నల్వలై పెండుర్రికలు నిండి కాయలు♦గల భుజములు
లుకుఱుబ్రాతఁ♦జెప్పులసాగు,పడిగప్రోగులు మెఱిగొన్న♦పచ్చడములు
డిజాలపు♦లరుగుదెంచి, రలరుమొగములతోఁ జాటి♦పలలు గొనుమ్ము

పుండతంత్రము, ప్ర॥ వేం॥ ఆ 1 పద్య 603.

—♦ పైఁ గిక్కుఁము. ♦—

సీ. కొవడిపైఁ గంటఁగట్టిన యొక కావి,పూటికంబళియాత్ర♦సంచి యలర
సేతిలక్డిగన్లఁ♦ంచిన సొఅకాయ,బుట్ట లిర్వంకలఁ♦ బొసఁగి యుండ
సెగ కెత్తి పులు చగా♦బిగియఁగట్టిన పంచె,పై బిగించినపాగీత♦బట్ట యొప్ప
తుదిఫుర్మ్రములటోపి ♦ మణుఁగఁజుట్టినపల్లె,కొనల మారుతలొల్య♦మునహరింపు

గీ. సమనజపమున నుట్టాడుఁ♦కావ డడరి, కిట్టుకిట్టని భుజమునఁ ♦ గేలి సల్ప
గొడుగుదాతుమాలిక♦ల్కుంభీమఁ, డనరవచ్చెను వేడ్క నఁ♦ బైర్కికుండు. 2321

హంసవింశతి, ఆ 2 పద్య 172.

—♦ బలిపైశెట్టి. ♦—

చ. సరిపెనతోడిసజ్జ బలు♦సందిటితాయెతు లంగపత్త్రములో
సరిగచెఱఁగుపాగ విల♦సన్మణిముద్రిక లంచుకమ్ములన్
మెఱుఁగులుగుల్కుదోవతియు ♦ మిన్నగు నీలపుఁజోగుజోడు బి
త్తరపుభూతిరేఖ లలు♦తకి రుదురుక్కులు గట్టి భాసిలున్. 2322

హంసవింశతి, ఆ 5 పద్య 95.

—♦ బుడబుడక్కివాఁడు. ♦—

సీ. నోసలిపైఁజుక్కల♦మిసిమినామపురేఖ,లనుబొంద భుజముపై ♦ నసిమి సంచి
చాలుపీనులగాజు ♦ నీలాలపోఁగులు, పైనొప్పపప్పళి ♦ పచ్చడంబు
మెఱిగొనఁ జుట్టిన ♦ తలపాగ చేఱఁ గుంచి, పైటపేటాచుట్టు ♦ పట్టునేలు
కడిఁదిమీఱఁగఁ జంక♦నిడిన బొట్టియతోల, డాకమోగిపెడు డుబు♦డక్కతేల

గీ. వఱుల దిక్కుల సెంచి దు♦ర్వాగుపైన, కీడు మేలును దెల్పుచుఁ♦గేక లిడుచుఁ
గొర్లికొనుచును దనపేరు♦కేరికొనుచు, వచ్చె నచటికి డుబుడక్కి♦వాఁడొకండు.

హంసవింశతి, ఆ 2 పద్య 28.

—♦ మల్లరు. ♦—

సీ. కంబము లొణిదెలా♦గనుడొల్లతొటిదం,డములు త్రోయంగరె♦ట్టులగవ
సంగడాలఁ బూన బు♦జాలపురాయంబు, బరిలోడుద్రిప్పమేల్♦బర
బలుగోతమయిరళిం♦పఁగ నురంబులటోకు,పడితొళములు నేయు
మెరిపుగ తిరుపుట్టే♦కురుచ లెత్తఁగ పొంచు,ములాడఁ బ

గీ. బలిమి గనిపెట్టి గంధపెఁట్టె లెలమట్టి, కావితికాళదట్టులు ♦ గావుబొట్లు
మొల్లనరులొప్ప చరితార్థిటి♦పిల్లజుట్లు, పెద్దచేతాట్లుగలజోడు♦బిరుదుజెట్లు.

గీ కడఁగి దిశలుపరిధ్వనుల్ ♦బొడమునటులు, గామిగులుమల్లబఱచిస♦లాముఁడుము
ముందఱను నిల్వఁగాదస♦డంబితల్క,రమ్మ లీరు గేలఁబూని ♦రాకటంచు. 2325

చ. విడిచినయంత మల్లు లట్టు♦వెనక్కుఁజెంగునఁజెంగడింపుచుక్
బడిబడిమీసలంటి మెలిఁ♦బట్టుచు దండలనిచ్చి కమ్ముచున్
బిడికిసు లూదిపట్టుకొని ♦ బిట్టుగఁగేకలు వేయుచున్ బొమల్
ముడిగొనఁ బండ్లు గీటుచు స♦మ్మర్థిచేఁ జెయిసోక మీటుచున్. 2326

క. భాయీ యిదెయొకనుడిలో, మాయమపించెదనుచూడు ♦ మాయనికరిమై
చాయఁగని యొమ్మగుర్గిస్తన, చాయఁగగుర్గిద్దుటనుపెట్టు ♦ సరిగాఁ దాకెన్. 2327

సీ. అట్టిఁడి గలఁబడి♦బిట్టరులను హొట్టి, చేతులదట్టికా♦వెలనుజేర్చి
మతిగాలితిరిగెడుఁ♦బదుపునవడిఁజుట్టు,కొంచునైరా♦గించిజేర్చియు
వేగిటులోలాగించి♦వేసిసమ్మగా, బడమిసైఁబడియంట♦లీడకలేచి
మెడలసైఁ గర్నారు♦లిడి పులుల్ పలెత్రోటఁ, జిక్కఁబళిమ్మలఁ♦జిమ్మకరణి

గీ. దెమ్మరుచు పొంచుములు గూర్చి♦రెండుకడల,నిరికిగళకత్తెరలుగట్టు♦నెటిఁగికూడ
తిరుగఁబడి కుదులలగరుల్ ♦దీకొనుగతి, నుదగితలఁదల:దాకించు♦నాకటికొకరు.

ఉ. కొక్కిసచేబిగింపఁబెడఁ♦గొబ్బునకేల్వడిఁగొట్టి దీసిమే
లొక్కితబట్టి త్రిప్పి చెయి♦లాన్పనదున్పుక నాడుప్రక్కలన్
డొక్కరసందువేసియఁ దొడ♦నొక్కుచు సందడఁజేసి త్రోసి చెక్
జక్కినరాట మెక్కి పడి♦జాతికడంబడఁ జింకఁ బొర్లఁగన్. 2329

సీ. నడిగకర్ణమునపఁ♦వచ్చి చక్కఁగకాళ్లు, వెనుకకు నిసుడింప♦వెంబడిగను
మో కాస్పృంచి లే♦స్పనబొటవ్రేళ్ళచే, తిరుకాశనూర్చి యె♦ల్లి పారలించి
పరనుకయోరరా♦బరిబడి పారలించి, యొకకోలఁగుప్పుక ♦ నోడిసిపట్టి
నుడిగిగడ్డముకిందఁ ♦ ముష్టియూనించి యం,కిణిగొట్టి సీసాన ♦ కినినిలువఁ
కలను చేతులనిచి ♦చక్కఁగెత్తి, తలకు సందిలితప్పించి ♦ తొలఁగిలేచి
గాయించఁజూచి యూ♦వీణజెట్లు, కెలమి బిరుదులొసంగి వీ♦డ్కొలిపియంత.

ప్రబంధరాజవేంకటేశ్వరవిజయవిలాసము, 82—88.

గలుపల ♦ బెడిదంపు గతినశ్వ, పరకుసేయని యురఁ♦స్సలులతోడ
♦ కంబాలతో మాయు, మలయు బాహు పులయ♦గ్గలికతోడఁ

బరమల్లజయలబ్ధి ♦ బిరుదమాల్యములతోఁ, బరగు ముంజేతుల ♦ గరిమతోడ
నగ్గాతువప్రక్రి♦యాశోభిగజలీల, నగు నెన్నమొట్టి మై♦బిగువుతోడఁ.

గీ. బొలుపు మీఱుచు నెగుభుజం♦బులునుగట్టి,జమిలిమూఁపురములతోడ♦నమరుమల్లు
రంపుటాఁబోతులును బోలెఁ ♦ జెంపమీఱు,జెల్లుచనుదెంచి రాన్యపు♦సేవకోఁకు.

పరమయోగివిలాసము, ఆ 3 పద్య 48.

—♦ మాస్లీడు. ♦—

సీ. తలపాగపారమీఁదఁ ♦ జెలఁగెడు నాయంధా,ర్చన సల్పినట్టిచా♦సనపుఁబూవు
నెడమచే గొలునును♦ దొడపుఁగత్తియుఁ బూల, బిరుకొందు కుడికేలఁ♦బెద్దకత్తి
దట్టితోఁ జెక్కు♦నిద్దావంకి కునుమపూ,పన్నియదుప్పటి ♦ పల్లెవాటు
భుజములు విరులచేఁ ♦ బూజించు బోడిక,ల్మ్రానైన మొందతి♦బిరుదుడవిణ

గీ. దండహంవీరలలగుండు ♦ గండయగుచుఁ, బద్యము పఠించుశీర్షంబు♦బంట్లుఁజూడ
మూగికొనుపౌరజనులగుం♦బ్రభు జెలంగ, నతఁడుదొరకొల్వుచేసిగే♦హమునకరుగు.

శుకసప్తతి, ఆ 3.

—♦ రాజసేవకులు. ♦—

చ. అలఘుతరాఘుదోగ్రకలి♦యందును నైజపు ధర్మపద్ధతిన్
నిలిచి చరిష్ణుతన్వదలి ♦ నిశ్చలబుద్ధిఁ బరోపకారుఁడై
చెలిమి బహుప్రజావనము ♦ సేయుటయందునె బద్ధదీక్షుఁడై
కొలుతురు పీపు రాజుల న♦కుంఠితసౌఖ్యనిరాసభావుఁడై. 2333

సీ. అధికలంజైనసం♦భ్రాంతివిధి వీరికి, లేశమాత్రంబైన ♦ లేదు మిగుల
నచ్యుతసంగంబు♦నైనలేదు కణంబు, స్వస్వకాలమునందు ♦ సనననియమ
ములు నొనర్చుటలేదు ♦ తలఁపనొకప్పుడు, వేదాధ్యయనచింత ♦ లేదు చూడ
నన్నపానాదులు ♦ నాకటిసమయాన, నవకాశ మేచాల ♦ దాహరింప

గీ. నిలిచి నుఱునిద్రఁ గావింప ♦ నిమిషమైన, సమయమేకల్గకుండుసే♦సమయమూ
ఇష్టులనుజూచి భాషించుఁ♦బొలుపడదు, మహిపతులసేవఁ గావించు♦మానగ

విశ్వగుణాదర్శము, తి. బుక్క. చిన.

—♦ రెడ్డి. ♦—

సీ. కమ్మపచ్చడమును ♦ గంటేలపోఁగులు, మొలఁజీటికమ్మలు ♦ మ
నిండుచల్వపుమూలు♦ రెండొంకుటుంగరం,బులుఁజుక్క-బొట్టు

గందంపునునుఁబూఁత ♦ కర్ణయుగంబున, నేర్పుగాఁ జెప్పఁగ♦నేర్పుపూలు
కర్తెరగండంబు ♦ గజ్జెలు నందెము, నాదించుజిగిసక♦లాకితిత్తి
గీ. పాదములఁ గిల్కుకిల్కిని♦పలుకుమెట్లు, గుచ్చుటద్దాలుచేపట్టు♦గోల యమర
రెడ్డిప్రియురాలివాకిటఁ♦బేరిమి నిలిచి, వాకిలి సడల్పునునుచుఁబి♦ల్వంగనపుము.

—హంసవింశతి, ఆ 3 పద్య 90.

—♦ దరిద్రుఁడు. ♦—

సీ, చేయప్పులనుచునిచ్చినవారు కటుపుగా, నడుగ నుంకించి నో♦రాడ కపుగ
నెప్పరైనచుట్టాల♦మనుచు వచ్చినవారు, బడలికచేతఁ జె♦ప్పకయె చనఁగ
నాయవారంబున♦కనుచుఁ జేరినవారు, పరిహసింపకముచ్చె♦ తిరిగిపోవ
నెక్కఁ డెదోగంచు ♦ నే లెంచువారు మా,టాడిచూడక వేగ♦మునలి కేగ
గీ. శిశువు లెల్లను గలవాని♦చిన్నవాఁడు, తినెడిచిఱుతిండిగని యది♦లెమ్మటంచు
గీజుపోరుటకెదఁ బెల్ల♦గిల్లఁబొగిలిపాలఁతియూ రార్పనతేఁడు కాఁ♦పురముసేయు.

శుకసప్తతి, ఆ 3.

—♦ దాసర్లు. ♦—

సీ. చేమాకుతాళము♦లెల్లగ నొండుల చేసు,లుంచి యందఱ చెక్కి♦రించుకొనుచుఁ
బ్రభ్ధూపమున దీ♦పపుఁగోలరాఁజహ,స్తము సాఁచి కీగంట ♦ చూచికొనుచుఁ
డలయోరిగిలఁ గుంకి ♦ తప్పెటగతికి వా,యించి గంగెడ్లు నా♦డించుకొనుచుఁ
దిరునడిసానుల చెరసిగంటలు మోఁతు, బోడచప్పరములు♦ నాడికొనుచుఁ
గీ. ద్రోవఁగూచ్చుండిబొంతలు♦వ్రేలఁబఱచి,ముదురు చెండలకోరఁగా♦ముసుఁగుదీర్చి
జుట్టిదండలు మొఱయించి ♦ పాడుకొనును, నలుఁ దాసర్లనీక్షించి♦యాకర్ణింపుము.

చండీభానుచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 45.

—♦ చెడ్డపుత్తెఱుఁడు. ♦—

రుడివీఁదఁ బడుఁగావి♦కడిలోనిచెడు గీఁగ, పుణ్యనదీతీర్థ♦మునను మెసలి
కిలోఁ గొంచెంట్రుఁ♦కయు రచ్చనుట్టిని, బ్రహ్మరాక్షసి కాపు♦రమ్మ్రి నేయు
మును దార్చిచు♦పాము కల్పకుజంబు, కడ గచ్చపొదపాల ♦ కడలివిషము
జిచ్చు ది♦వ్యౌషధికినిఁ బుప్పి, బ్రితుకు బాలెడుసింటఁ♦బరశురాము
నగుడ్డు స♦స్యమున మల్లె,జీవితతికి రోగంబు ♦ చెఱకు వెన్ను
సునందు♦మూర్ధనంబు,పుట్టుచందానఁబుట్టెను♦పుత్తెఱుఁడొకఁడు.

గీ. వాడు నానాటి కభివృద్ధి♦నబలుఁ జెఱిఁగి, కాఁకలనుఁదేఁతి గడిమీఁతి♦గట్టిపాఁకి
రాలుఁగాయతనాన బే♦రిజపుదారి, నాఁటి తేఁటియుఁ బలుగుంట♦మూరి యయ్యె.

మ. గుణమూ సెబ్ర వివేకమూ నహీ మనో♦గూఢశ్వమూ లేదు భా
పణమూ కల్ల విచారమూ రవళి పం♦శాచారమా నాస్తి మా
ర్గణముఖ్యానశీలమూ శశక శృం♦గప్రాయ మాప్తాది తో
షణమా దబ్బర సత్యమూ హుళి గ♦ణించన్ వానికద్రిస్తనీ. 2340

కీ॥ వ. ఆకతాయుబికారి♦యుడిబండగుండడుఁ, బెండికట్టెగులాము♦మొప్పెగోపు
పోలెపాఁడగచాట్లు♦పోతు గుర్మార్భండు, పడిసేటు నుగరాను♦పంద లండి
కొయ్యదిప్పఖరాబు♦కూశ బంబెలమారి, ముందటిపాసాల♦ముష్ట ధగిడి
కోసు దూబరదిండి♦ వోచవాఁ డవలక్ష,ణము లాడుగోల వ్రా♦త్యుఁడు బజారి
పలువిత్తు వలుగాకి♦ పాఱిడ్వాకుఁ డుచ్ఛిష్ట, మెందుసుద్దులమారి♦యులిపికట్టె
పాపిష్టిబజగేడి♦ పంచమహాపాత,కియు వ్యతీపాత పో♦కిశ్శమారి
దరిబేసి చెడుగొట్టు♦ బెరికి డగాకోరు, బిసపాలపిత్తు చి♦ల్వీసము దగులు
బాజి హరాంకోరు♦ వాఱిజప్రక్కలముచ్చి, చివాట్లమారి పాఱి♦చీనవిత్తు
తూసినమురికి నిఱ్ఱోఁకి♦ స్వామికోళ్ళికి, దుష్టుఱోఁతలమారి♦ దోసకాఁ
బడిమికూళ్ళకుమిత్తి♦ పడిసె యెంగిలికాయ, బడుపుగూడెనగొట్టు♦ పాడెగట్టు
గుండెకుళ్ళెడము తా♦కట్లుమారియుఖాసి, కడుపేఱిగ నడసేసు♦ గలపడింపు
దూబదర్శన మూఁడుగోకనక్కిన గుల్ల, గుట్టాల గోవోఁటె♦ కొయపు బల్లి

గీ. కొంటె కనుమూళమును దూబ♦ కొంపచెఱుపు, చేడిగోరియ చెరపన♦చేటరోను
బడియ చుర్రీబజమును భర్జిష్టు♦నుడియుచేట, పెయ్యకల్ముచ్చు చెడునసా♦పెనలమారి.

క. అనుచుఁ బొగుడికుసువాయం, డనవాయం గానివారు♦ తక్కినవారునీ
దనుఁ డిట్టఁ జేయుఁ డుడుకులు, మనమున లజ్జింపకతఁడు♦ మతియుఁ గృతియుఁ గా.

గీ. వాని కెనిమిదియేండ్లకి♦ మేనమామ, కూఁతుఁ బెండిలిచేసిన♦ కోడెవయసు
పాక ముట్టూతలూఁగెడు♦ భార్యపోఁడ, మనసుచాలించి మర్మ్యా♦మతినహీ

హంసవింశతి, ఆ 5, పద్య 103, 110, 111, 113, 114,

—♦ లుబ్ధుఁడు. ♦—

కీ. పర్వస్తకంబనిపదా♦ర్థములు రాజులవేఁకి,కొనితెచ్చి యమ్మించు
మూసి ముల్లసిది గు♦ముకులోల్చిపైపెట్టి, బూడ్వఁగు పక

యొట్టిచుట్టుంబేని ♦ యింటి కేతేర కెంచడవనూతకముఁదెల్పి♦యువలఁ జొనుపు
మును పరిశ్రితముచే♦సినపైఁడిరాకున్న; ముచ్చుచ్చునను వేగు♦ పమ్చు దనుక
గీ. వనరు"ళాకాయలవణాయ♦వా"యటంచు, దెనఁగుభూళిపరగృహాడ♦పి'యనువాస
ముంచియొగకుఁగాటుపా♦మునకుబలియు, నొసఁగఁడనిభర్తకైపొక్కు♦నుఁగరుమదిని.

పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 4 పద్య 220.

—♦ లుబ్ధభోగిబ్రాహ్మణుఁడు. ♦—

సీ. సంతలోఁ బ్రొద్దు ఓ♦చ్చుట లెట్టి నూటాఱు, వగల జన్నిదములు♦వడికి వడికి
నికట కానన భూము♦లకు నేఁగి మట్టియా, కులు దెచ్చి పిస్తాల్ ♦ గుర్చిగుర్చి
శాకపుటీములో♦ చల్లి బోవులకీరు, చేఁదిపోయుచు పైరు♦చేసిచేసి
వేకువ సంగళ్ళ♦ కర్చియవేళల, జాటిన మిరియంబు ♦ చవులయేటి
గీ. యన్ని యమునువిక్రయించిభా♦ర్యకుమార, ముఖ్యులాఁకటఁబ్రొద్దిన♦మొగముఁజూడఁ
డాసపడి యేమికోరిన♦నాగ్రహించు, బంధెములుత్రెంచుకొనిచర్వి♦జన్మశిలుఁడు.

శుకసప్తతి, ఆ 4.

—♦ బుధవైశ్యుఁడు. ♦—

గీ ద్వాదశనమానసంక్రాంతి♦తతినిగ్రహణ,మష్టమీదయుముహూర్త♦యములనొక్క
కానుఁ భూసురునకునీఁడు♦గానినడన, గారుధనపంతుఁడవ్యున♦యుర్యాదుఁడు.
క. ఆదాయమునకుఁదగినది, లేదాయెన్ వెచ్చ మంత♦లేదాయెనేమా
టాదాయోడనిధీయను, వేదాయ గడయ్య యర్థ♦మిచిత్తునకున్. 2347
ఉ. కట్టఁడు యోగ్యశాటిఁబొడ♦కట్టఁడు రాచనగళ్ళకుం జివిం
చెట్టఁడు కీర్తి తారమిడి ♦ పేర్కొనుచో నరికానుచేరమిం
చెట్టఁడు ధర్మచింత సరి♦పెట్టఁడు గట్టిమనంబు దిట్ట డ
క్కట్టిడిపైశ్యుఁ డన్యుల క♦గణ్యముగాఁగ గణించెరొక్కముల్. 2348
వ మొక కూర గాని మిటా♦లేకుఁడు శాకము లంచుఁ బల్కు పం
పలు గూరఁ గాంచి జగ♦డింపఁగఁజొచ్చునటంచు వాని నో
యింపఁ జెట్టి కడ♦నిచ్చ భుజించెద రింటివార ల
శాకసుపకల♦మన్నమ్మ యొదుల వాఁడేయుంగమిన్. 2349
మిటికిని, కిసరు వెన్నెయి గొనఁడు పఁడుగి♦ను గొయకూరే
గల్లరియు, మెసరుంగనఁ డిసినిలోభ♦మున కేమందున్. 2350

క. పచ్చనియాకుం దానికిఁ, బుచ్చినగొంటూకటి నములుఁ♦బోమెఁఁబూనం
డెచ్చ మాయనొయని తెలి, పచ్చడ మటుపెట్టి యింటి♦పంచిన తిరుగునే.

మ. కరఁగుచందాఁబొరుగమ్మకాన కెదురిం ♦ గళ్ళం గొనంబోవ దృ
క్కరసంజ్ఞన్ మరలించి వారలకడున్ ♦ గాసెచ్చుగా బేరముల్
తెరవాటిందఱి వీడు వెచ్చమునకున్ ♦ లేకున్న నేమాయె ని
త్తురుగా కొయ్యన నంచుఁ బోక యడకొ♦త్తుం జేతి కిచ్చున్వడిన్. 2352

మ. పడికొంచెంబుగ రాచు నుప్పుడులకుఁ♦బొనీయ మర్పించుఁ ద
క్కెడ గట్టుం దిన మెచ్చు గుందులుగఁ బూ♦స్కెన్ సేతిలోనూనియల్
మిడుచు న్నూనియ నాముదంబుఁ గలపున్ ♦ మేలాముదంబందు వె
ల్మడి నించుం గదియించుఁ బొరిఁదనదు హా♦లిం గొత్తబియ్యంబునన్. 2353

క. తాఁబేదఁకప్ప వెట్టెడి,బోఁబాతిక వడ్డిఁగొలుచు ♦ నుమ్మడ్డుగకున్
ప్రాఁబిచ్చపడిని గాసెక,టేఁబోఁడితఁమగ వెచ్చ ♦ మిడుగుదు వడుగునే. 2354

క. శాంతుల సొమ్ములు వెలచేఁ, గొంత పడింగొంత కొలను ♦ గొంత హణాచిన్
గొంత వారించుఁగువాశపు, డొంతర వైశ్యుండు పశ్య♦తోహరుఁడుగదా. 2355

గీ. క్రొత్త తిరువాదిఁగనిప్రాత♦మూకయంచుఁ,బ్రాతనాణఁజూచినాడెంపుఁబణమటంచు
నాణె మెరయంచు నొరయైన♦నాగరంబు, ధవళి నెడవెట్టటంచువ♦ట్టంబుఁదివియు.

బహులాశ్వచరిత్రము, ఆ 5.

—♦ ముష్టిబాహ్మణుఁడు. ♦—

సీ. దేవురించుచువాఁకి♦జేఁతడు మొగమును, బడుఁ బాఱుచుండెడి♦బడుగుటొడలుఁ
బొలుపేది మెదుకకం♦పునునీను సిగయును, బల్లమీసములును ♦ బిల్లికనులుఁ
జీంబోతుగడ్డంబుఁ ♦ జెడ్డచూపులుఁజాలఁ, జిపికినకోలయుఁ♦జింపిగొడుగు
బాఁతదోవతులును ♦ బంచాంగమును ఫాల,తలమునఁ బట్టెవ♦ర్ధనముఁగలిగి

గీ. ముష్టియెత్తిన ధాన్యముల్ ♦ముడిచినట్టి, ముటికిబట్టలు మూఁపుపై♦దఱుచువేసి
నేవమొనరించు మాయామ♦హీనుపర్వఁ, గాలకాశికుఁ జూచెథూ♦పాలకుఁ

హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, శంక. ఆ 4 పద్య

—♦ వైదికుఁడు. ♦—

సీ. అఱుతఁ గీఱొక్కన్న ము♦ష్కరులధాటి,యంసాగ్రమునగోనె♦
కట్టిన ముతకసీ♦రాఁకవిభోవతియు నాఁపై బిగించినయతి♦

తలచుట్టుకొన్న చిం♦పులపైరవాసంబు, చెనటచేఁ గరఁగెడు ♦ నేసబొట్టు
మూ రేదుబుఱ్ఱలలో ♦ మంత్రాగ్నితంబులు, పదముల వీఁడ్చోడు ♦ పాదరక్ష
గీ. లూడిసిపంచాంగ మొకకేలఁ♦జొడుపుప్రవేల, చెండియుంగరమును మెడ♦వ్రేలుఁదీకి
జంధెములునవ్యయాచ్యుత♦స్మరణయున్న, సీమఁగనుపింపఁ బఱతెంచెఁ♦జేనికడకు.

శుకసప్తతి, ఆ 2.

—♦ నిందకైదికుఁడు. ♦—

సీ. పంచాంగములు సెప్పి ♦ బూజారులోపల, రంజిల్ల యాయవా♦రంబు లెత్తి
తలనీఁదమంత్రోక్త♦తములుంచి కలకాఁపు,టిండ్లకు నుద్యోగా♦మెల్లఁ దెచ్చి
గ్రహణసంక్రమణా♦కాలంబులను రాచు,నగిరాళ్ళయింటి దా♦నములు పట్టి
తిలలు దర్భలు పూని ♦ తీర్థసన్నిధిమంత్ర,ములుసెప్పి నీరుకా♦సులు గడించి
గీ. జన్నిదములమ్మి గ్రహశాంతి♦బహుముఁజేసి,శవములను నీచి గ్రుర్దాన♦సమితికొన్న
పచ్చునాదాయములు గ్రాప♦వాసములకుఁ, గాఁగ దినములు గడపె న♦క్షత్రమునను.

హంసవింశతి, ఆ 2 పద్య 152.

—♦ వేదనిధియోగి. ♦—

గీ. పరకతలగుడ్డ యొకపాటి ♦ పచ్చపంబు, ముగుక నీర్ణాక్షవతి ♦ మొలనుసంటి
తిత్తి చెండుంగగముప్రేల ♦ హస్తియొప్ప,నుంటు శకుఁడంటువేదని♦యోగి యయ్యెఁడుఁ
సీ. క్షేత్రగ్రిభూతంబులఁ♦క్షేత్రులు వశ్యాఁజేసి, సౌవర్ణగణితోక్త♦సంఖ్య లేసి
మిశ్రితగణితార్థ ♦ మిశ్రితమనన్యుఁడై, కాంధ్రప్రక్రి క♦గణిత మెఱిఁగి
తైర్రాశికావ్యంత♦సారాంశము గ్రహించి, కూర్తిగణితమ♦ వాఁ చొచ్చి కలఁచి
మఱిభిన్నగణితంబు♦మార్గ మెల్లనుగాంచి, పరగణితంబులు ♦ పారఁజూచి
గీ. నిఖిలసిద్ధాంతసూత్రము♦క్షేత్ర్సి జగతి, గణకకులసార్వభౌమత్వ♦గణనకుఁ దగి
గణితమర్మజ్ఞుఁడితఁడని♦ఘనులు మెచ్చఁ, దెలిసియతఁడెంతలెక్కైన♦వేటపలుకు.

హంసవింశతి, ఆ 5 పద్య 28, 27.

—♦ శైవబ్రాహ్మణుఁడు. ♦—

సీ. పంచాక్షరీపూత♦భసితత్రిపుండ్రాంకి, తాంకభాగములున్నా♦సాగ్రశిఖయుఁ
ద్రుమకృతిగ్రంధిసూ♦త్రవాహితరుద్రాక్ష, భూషణంబులు శైవ♦భూషణములు
సాగుల్బలంబయూ♦నాంబుపోణాంశైన, తోత్రంబు నుపవీత♦సూత్రియలును
గరగృహీతాభిషే♦కకరీరసంపూర్ణ, భాండంబుఁ బుష్పక♦పోచకంబు

గీ. గుండభోజ్జయు నొకపాటి ♦ గుజ్జుహూపు,నుత్తరీయంబుఁదనరంగ ♦ యోగివ్యాదయు
గోచరునిఁగొల్వశివచిహ్న♦గోచరాంకుఁడొకఁడువచ్చెశివబ్రాహ్మ♦శోత్తముండు.
కాళహస్తిమాహాత్మ్యము, ఆ 3 పద్య 94.

—♦ మర్ధుఁడు. ♦—

సీ. మెలిఁదెట్టి చుట్టిన ♦ తెలిపైతిపీగ, చెవిసంది పాగలో♦జెక్కుకలము
దొడిగిన నెఱచల్వ♦నడకు సంగీకోడు, జీరాడునడికట్టు♦చెఱఁగుకొనలుఁ
బదతలంబుల నెట్టి♦పాఱు పాపోసులు, టెక్కుగాఁ జంకఁ జీ♦కీఖలీతి
నడికట్టులోమొల♦నిడినకలందాను, పుస్తాగ్రమునఁజేలు ♦ దస్తరంబు
గీ. మించుబాహుపుమీఁదఁ గా♦శ్మీరశాలుఁ, జేరులముత్యాలపోగులు♦జెలువు దనర
నలఁతి నీరాఁవిధోవతి♦యమురి నటకుఁ, బాదుపత్యంబునేయు వ్యా♦పారి వచ్చె.
హంసవింశతి, ఆ 2 పద్య 29.

—♦ వేదోపాధ్యాయుఁడు. ♦—

సీ. పదవర్ణసోష్ఠవ ♦ ప్రకటనఁ జెంతయు, నింపుమీఱంగ రు♦ష్వచ్చియించి
తగనుదాఁ తొదిఁజే♦దములు గెంటకపర్వఁ, గనుబొమ్మచేష్టలఁ ♦ గడుపికఱపి
యెడనెడలఁ గవర్గ♦దడబడకుండంగ, నుత్తుతులు మదఁ బాదు♦కోలిపికోలిపి
నిజశిక్ష.లోబుగ్గి ♦ నిలక విస్వరములు, పలికిన బుగ్గలు ♦ నులిమినులిమి
ఆ. యొక్కమండపమున ♦ నుజ్జ్వలబ్రహ్మవ,ర్చసముతోడ బ్రహ్మ♦చారులకును
బరమనియమమృత్తి♦పరత వేదముఁ జెప్పు,చున్నయట్టి యొక్క ♦ యొజ్జ గంటి.
కళాపూర్ణోదయము, ఆ 4 పద్య 41.

—♦ వైష్ణవులు. ♦—

సీ. శ్రీమహితాప్తాక్ష♦రీమంత్రజపపరా, నుఱుల నారాయణ♦ధ్యానపరుల
దేవతాంతరచింత♦నావిదూరులఁ గామ,రోషాదిరహితులు ♦ రూఢమతులఁ
జిదచిదీశ్వరతత్త్వ♦విదులఁ ద్రైలోక్యపా,వనచరిత్రుల బుధ♦వంద్యపదుల
నకలంకశీలుర ♦ నఖిలశ్రుతిస్మృతి, శాస్త్రపురాణవి♦జ్ఞానఘనులఁ
గీ. దమకుఁ జిక్కికి నిత్యసి♦ద్ధంబులైన, శేషశేషిత్వములుచింత♦జేసికొనుచు
నతనిదాస్యంబుగతిగాఁగ ♦ నరయుపరమ,వైష్ణవులఁగంటిసభయై ప్ర♦వర్తిలంగ.
కళాపూర్ణోదయము, ఆ 4 పద్య 33.

సీ. కరుణాసముద్రులు ♦ గమనీయమూర్తులు. ఘనజననుతులు జ♦గత్పవిత్ర
చరితులు దేవతా♦శరభక్తిగరిష్ఠులు, సత్వైకైకార్య♦చతురమనులు

శ్రీవరదస్తుతిఁ♦నామమంత్రి జపాళి,రాములు నర్చణ♦థాము లమల
చారులు శ్రీముఖే♦నారాయణాయన,మో యని సతతంబు ♦ గేయముగను
గీ. బల్కు-హారలుద్రావిడ♦భాష్యాతత్త్వ,బోధములుశేష♦శేషిత్వ♦పూర్తికలిత
జీవపరమాత్మ వేదులు ♦ చిదచిదీశ్వర,రజ్జు హైనటి వైష్ణవా♦గ్రణులు వేడ్క. 2366

భార్గవపురాణము, ఆ 4.

—♦ నాత్రోని. ♦—

సీ. చట్టుఁబుట్టముఁ జుట్టి♦నట్టి బోడిశిరంబు,పై నొప్పు నయ♦పాణ్డిగోకటి
యిరుకక్షములలోని ♦ తిరునామములపుస్త,కమునను దాళ్చి♦తమున రెండు
స్రుక్కుద్రకుటీప్రాంత ♦ శుకపీఠినినుడి,కేలఁదాల్చిన తిరు♦కోలనొకటి
రాచేతిదారుఖం♦డపుఁ దాళయుగి రెండు, స్వపరితీకంబులఁ ♦ బడియు రెండు
గీ. రమణ నష్టాదశోర్ధ్వపుం♦డ్రములుదమకు, నమరనత్యూర్ధ్వపైష్ణవ♦త్వము ఘటిల్ల
శిరస మెత్తంగసాత్రాని ♦ పిండు దిరుగుఁ,బగ ధనుర్మాసవాసరాం♦తముల నపుడు.

మనోఁభిరామాభిరామాయణము, ఆ 2 పద్య 100.

—♦ సువర్ణవర్ణకుఁడు. ♦—

ఉ. మైనపుటంటుపల్వగిల ♦ మచ్చులచా లొరగల్లుకట్టలున్
దూనికనాలునేవ్రేళ్ల♦తోఁ దగువట్టములోన నున్నవా
నానగిరోష్ఠరంబులను ♦ నాణెము లుండెడునంచిఁగొంచు బే
రానకువచ్చి నన్నయధు♦రంధరుఁ డంగటికిం గణింపఁగన్. 2368

శుకసప్తతి, ఆ 1.

—♦ స్వర్ణకారుఁడు. ♦—

చ. కమటముకట్లసంచి యెర♦గల్లును గత్తెర నుత్తె శీర్ణముల్
ధమనియు శాణిపణంబు మెల♦ఁగ్రాసును బట్టెడ నీరుకారు శా
ణము పలుకారు మూస బలు♦నాణెపరీక్షలమచ్చు లాదిగా
నమరఁగ భద్రకారక స♦మూహ్యయుఁ డొండొకఁ డుండు నవ్వురిన్. 2369

చ. కరుఁగను బోతఁ బోయఁగను ♦ గ్రాఁచి కదించను గమ్మిదీయఁగా
నొరయఁగ వన్నియ లీగుల ♦ నుంచఁగఁ జూపఁగ బూడగట్టఁ బో
కరయఁగనీరఁజెక్కఁబడి ♦ యచ్చునవేగియఁగ నుగ్గగించఁగా
నొరిడివిచిత్రచిత్రిముగ ♦ నొమ్ములనేయ నతండు నేరిచెన్. 2370

హంసవింశతి, ఆ పద్య 181 182.

—♦ వైద్యుడు. ♦—

ఉ. మెలివడుతీగఘట్లు జిగి♦మించినషాగ జిమంగపచ్చడం
బులచిటివ్రేలనుద్రిక డొ♦యారపు గందపుఁబూఁత డొల్లుపో
గులు మణిమ్రుదిక ల్వలపు♦గుల్కెడుపీడ్యము చంకవట్ట మం
ఘుల్రితుడమువ్వెలున్ వెలయ ♦ గుప్తగణుండను వైద్యుఁ డొప్పఁగన్. 2271

హంసవింశతి, ఆ 1 పద్య 232.

—♦ సవారిబోయలు. ♦—

వీ. వైశతమోరడి♦బలిమికం బొద్దిక, ముల్లడితొకుఁడు♦జల్లికట్టు
వైనస్లు మెడగుడు♦మారువెంబడి బిట్టు, జతుఁపసమాధాన♦జతనమడుగు
లోదాటు నడ్డకా♦లున పాచబెళకం ని,బ్బరము నీరడికందు ♦ బలిమిదిరుగు
నుమ్మలిసెల్వపుపా♦దొత్తుకలు ధుతాళి, తొడిగట్టయుం గాల♦జడుపులావు

గీ. హొయలుబారుగవన్నాగ♦హొయలుఁగవు,బొట్టుడేగుతురేకప్పు ♦ బెట్టడినుమూ
బటుతొకుడు మొగవోయ♦ల్వదిలమదిగొ,హొచ్చరికటంచుపడిబోయ ♦ లేగుచుండ.

ఉ. సంచపుఁజేకుదుప్పటులు ♦ జారుతొగ ల్బిగిచల్లరాలు వా
సించెడిగంధపట్టెయాలు ♦ బిల్లురుమాలలు సందితాయితు
ర్పెంచుగ సానచిమ్మనును-♦ మీసలు దీటును మీతి కేరి ధి
ర్పించువటంచు గుంపుగొని ♦ వేకలు వేయుచు వచ్చు వారిలోన్. 2273

హంసవింశతి, ఆ 5 పద్య 163, 164.

—♦ కాముకుఁడు. ♦—

క. చాలిఁ దలంపఁడు నిందల,కై వెఱవఁడు ప్రాణహానిఁ♦జనఁ డకిసుఁడై
పోపఁడు కాముకుఁ డెందును, భావజునిప్రనూనబాణ♦బలమెట్టిదియో. 2274

మూర్తిత్రయోపాఖ్యానము, ఆ 2.

వీ. కూర్మిసో నొకవేళఁ ♦ గుబ్బఁగనకు శౌరి, పనుమమూలికలకో♦గొప్ప ముడుచు
కాఁపిమ్మంచి యొకవేళఁ ♦ గలికిముఖంబునఁ, దేటకస్తూరిబొట్టు♦తీర్చి దిద్దు
స్నాశించి యొకవేళ ♦ నువిదకవ్వోయికిఁ, గాటుకతనకొన♦గోట నిడును
ముడుచు వే నొకవేళ ♦ ముగుదచక్కని మేనఁ,జిరిమళిచందన♦పంక మలఁదు

వీ. మగువ కొకవేళఁ వైటచ♦క్కఁగ నమ్మ్రుచ్చనితివ కొకవేళనొడ్డాణ♦మమరఁబెట్టు
వెలిఁయకొకవేళహారముల్ ♦ చిక్కఁజీసి, పత్తుమఁనైమి వలపుచే ♦ పట్యఁడగుచు

కుచ్చిరాక్షసవిలాసము, ఆ 4.

శీ. హితవుచెప్పిన నాగ్ని♦హించు బాంధవమిత్ర్ని,తతి దక్కుదక్కు స♦ద్ధర్మగరిమ
ధైర్యంబుదొఱఁగునఁ♦ధర్మమోకఁదెలియండు,పతికార్య మేపారుఁ ♦ గృతిము మఱచు
నరకీ ర్తికిని. లోఁగఁ♦డొఁ గాము లెఱుఁగఁడు,లజ్జాభిమానంబు ♦ లుజ్జగించు
బొంకు నోయఁడు పా♦సునకు శికింపఁడు, కులశీలముల పోక♦కలయఁ డతఁడు
నీ యోగులనుగూడునత్యంబ♦చోటిడుచు,భర్తమొందఁడురిపులచే♦భంగమొందు
దోషము నీతినిఘ్నమంబు ♦ ధూళిఁ గలపు,నంగనాజనలోలుఁ♦డైనట్టినరుఁడు.

రుక్మాంగదచరిత్రము. ఆ 5 పద్య 149.

శీ. లలనాముఖాంభోజ ♦ కలనాదికాసక్తిఁ
గమలాకరంబులఁ ♦ గానఁ డయ్యె
వీ వేణి..ఱ.. ♦ యూన్నత్య మెన్నుచుఁ
స్తనయుగళి బర్వతంబుల మీలు ♦ పల్కఁడయ్యె
విడిఁబోణినె మ్మేని ♦ సిరిమెచ్చుసంఘిడి
నుమలతావళులను ♦ జూడఁడయ్యె
వగలాఁడిచూడ్కులఁ♦జిగిబిగిఁగాంచుచు
మృగములబలుహోయల్ ♦ పొగడఁడయ్యె

గీ. వెన్నుదవిలిశయర్జును ♦ వెన్నఁ డయ్యె
భామినీసక్తచిత్తుఁడై ♦ పరఁగియుండ
నడుగుగాఁదోఁచె శౌరికి ♦ నామడయును
గామినీసక్తులకు వె♦లఁగలదియిండు.

కాళిందిపరిణయము, ఆ 2 పద్య 138.

జారిణీలక్షణము.

గీ. మాలకరి దాసి సైరంధ్రి♦మాయుఁదల్లి
మగఁడువిడిచినసతి దూతి♦మంత్రిసాని
జోగురా లాకులమ్మడి ♦ జోటి విధవ
గలసి వర్తించునది జార♦గాఁ దెలుంగు.

జైమినిభారతము, ఆ 3 పద్య 80.

శీ. ఆనువోసెడు దాని♦హస్తంబురీతిని
గుంచెదీసెడుదాని ♦ కొమరుమిగుల
జడచిక్కుధర్మ్యంబు♦చందంబుననుఁ జెట్టు
నిడీనినభూతంబు ♦ కడకతోడ

మడ్డిలలో నెల్క♦మర్యాదనెఱగెత్తి
గనబిల్కు సన్యాసి♦యనువుమీఱ
వల్లంబుపోనాడు♦వైష్ణవునిలేవను
కాలుగాలినపిల్లి♦కరణిముడిపడఁ

గీ. గరతుమాయల నుమ్మెత్త♦కాయఁదినిన, వెట్టితెఱఁగున నెపనంపు♦వెఱపుపొడమి
చికిలినెఱవన్నెకాండ్రకు♦సిపము లెత్త, నెనసి చరియించుపీఁట నా♦హేమరేఖ.

హంసవింశతి, ఆ 1 పద్య 220.

శా. నీవీబంధము చక్కదిద్దు నెపమీవే♦ణిన్ లెస్సగాసేయుఁ గౌ
మ్మోనిం బిల్కు దరస్మితంబు జిగిమా♦పుల్వాఱఁగా జూచుచుం
గేవ ల్లన్నపడఁజేయు నెచ్చెలియతోఁ♦గేల్కలదట్టించి వా
చావైచిత్రిని ముచ్చటాడు సకితన్♦జారు వ్వి్లోకింపఁగన్.

హంసవింశతి, ఆ 2 పద్య 198.

వీ పూఁటపూఁటమెఱుంగు♦నీటుగాఁబెట్టుచుఁ
గమ్మలుకొమ్మించు♦కాంతులీన
కూటికూటికినూనె♦పాటుగాఁబదనిచ్చి
తలదువ్వ కొప్పిడు♦వలపుగులుక
గడెగడెకునుబెట్టె♦నిడియున్న గడితంపుఁ
జలువలుగట్టుమ♦జెలువుదనర
విసరినంబును వింత♦దేఱఁజొక్కటపుసా
మ్ములు డాల్చు నెమ్మేనఁ♦దపుకులొలుక

గీ. గళమునమబూయుగంధంబు♦గందవడియుఁ
గొమ్మకినిజెక్కు♦సవరంబుఁ♦గొమ్విరులును
సాగను దనరార వటకోటి♦సాక్కితియగఁ
జిత్తజాయత్తచిత్తయై♦చిగురుబోఁడి. 2385

హంసవింశతి, ఆ 3 పద్య 77.

—♦ జంగమురాలు. ♦—

సీ. వదునెత్తిమట్లపా♦లిడి శాలికలొనర్చికడలుకొల్పినగొప్ప♦జడలదిండు
పలికిళాగమునఁ జిం♦తాకుచెడల్పుగఁ, బొసగించుకొన్న విభూతిశేళ

సందిట నిరువంక♦నొందుచేడికొనుళ్లె,నందంబు నొందు రు♦ద్రాక్షపూన
కటితటిఁగాసెపై ♦ గట్టిగాఁ బిరుదుట్టు, గట్టివ కుంకుమ పుఁ ♦ గావికోక
గీ. నాగబెత్తంబుఁ దామ్రపు♦గంది ముద్ర,యుంగరము ♦న్నిదప్రవాటు ♦ యోగపట్టి
యమరజంగము రా లయ్యె ♦ నఖిలచల్ల,వాసకృతసచెయ్యెవ ♦య్యశోద. 2386

శుకసప్తతి, ఆ 2.

—♦ వంచకులు. ♦—

సీ. కల్పితపరిణయవి♦గ్రహకాల వైదగ్ధ్య, జనితమాయాతాప♦సంభ్రమంబు
ప్రతివాక్యశపథసా♦ంపరీక్షాపి, తాత్మీయకృతకమో♦హాతిశయము
దంభేతరానుబం♦ధనిబంధనిష్ఠ, జల్పిర సూనృత♦శుభ్రశరము
కపటనిద్రాజాత♦కైతవోత్స్వప్నప్ర,ణామవాచాసు♦ధాసుధేయ
గీ. మురుశరచ్ఛద్మసప్రయ♦తోపగూహ, నసకృదతుల్యకృతదశాం♦తరదశంబు
సౌఖ్యముఖ్యత్వపంచనా♦సమ్మదం బ,ఖండగతి నుండి సవ్వంచ♦కద్వయంబు.

శుకసప్తతి, ఆ 2.

—♦ కృతఘ్నుఁడు. ♦—

సీ. తన కార్యమునకు న♦ర్థం బొసంగిన వాని, కలధనంబు హరింప♦గాఁ దలంచుఁ
దన శత్రుతోడ ఖా♦త్రవ మొనర్చిన వాని, శత్రుతో నతిమైత్రి♦సంఘటించుఁ
దను సర్వదిశలఁ గీ♦ర్తన మొనర్చిన వాని, చరిత మెల్లెడల దూ♦షణము సేయుఁ
దన పాణిధయ నిప♦గ్రహన మొనర్చినవానిఁ, బిలిచి హింసింపఁగాఁ♦దలఁచుకుండుఁ
గీ. దన సమృద్ధికి మిత్రుల సం♦తసము నందు, వానియభివృద్ధిఁగనియాత్మ♦శనటనొందు
వనజ సయన కృతఘ్నుండు♦వానితోడ, నీడమానయట్టి దుర్జనుం♦డెందుగలఁడు.

సీమంతినీకల్యాణము, ఆ 2.

—♦ కార్యసాధకుఁడు. ♦—

మ. ఒకచో వేలను బవ్వళించు నొకచో ♦ నొప్పారు బూసెజ్జపై
నొకచో శాకము లారగించు నొకచో ♦ నుత్కృష్టశాల్యోదనం
బొకచోఁ బొంత ధరించు నొకొ్కకతఱిన్ ♦ యోగ్యాంబరశ్రేణి నా
కర్కసు రానీయఁడు కార్యసాధకుఁడు దుఃఖంబునొ సుఖంబునొ మదిసి. 2389

భేగ్నృహరినిరుభాషితము, వీరలి నీతి. పుట్ట 74.

—♦ వ్యభిచారదూషణము. ♦—

ద్విపద. ఇంతటికై యొడ♦లెల్లుఁగమిఁజేసి, యింతులఁగోరి పో♦యెడి దురాత్ములకు
మానభంగం బొండు♦గానమి రెండు, నానఁ జెడుటమూఁడు ♦ నగుబాట్లు వాల్లు
మనసుతాపం బైదు♦ధనహాని యాఱు, దెనుపగునుక్తికిఁ ♦ జెడఁబాయు శీడు
నెవ్వాట్లనైనఁ దా♦నియ్యకుండుటట్లు, తప్పుచే వెలయూఁడఁ ♦ దగులువారలకు.
పండితారాధ్యచరిత్రము, పురా. పద్య.

సీ. ప్రాణేశుఁ డెటోఁగినఁ ♦ బ్రాణంబునకుఁదెగు, దండించు నెటోఁగిన ♦ ధరణీశుఁడు
మామయెటోఁగిన♦మనువెల్లఁ జెడిపోవు, దలవటియెటోఁగినఁ ♦ దగులునేయూఁ
దలిదండ్రులెటోఁగినఁ ♦ దలలెత్తకుండుదు, రేరా లెటోఁగిన ♦ నెత్తిపోడుము
నాత్మజు లెటోఁగిన ♦ నాదరింపరు భీతి, బంధువు లెటోఁగిన ♦ బహీ యొనర్తు
ఆ. రితరు లెటోఁగిరేని ♦ నెంతియుఁ జుల్కఁగాఁ,జూతు రిందు నందు♦సుఖము లేదు
యశము లేదు నిర్భ♦రానందమును లేదు, బారుఁ జేరఁజనరు ♦ చారుముఖికి. 2391
భాగవతము, స్క-ం. 10 పూర్వ. 978.

సీ. గుతితప్పిపోవు ముం♦దటిచారములేదు, సావడికుడుగు మ♦చ్చరము పుట్టు
నగరివారు హసింతు♦రగడౌను పిన్నపె,ద్దలకుఁ జుల్కన తల్లి♦దండ్రిలోర్వ
రింటికి నేగియో♦వెవరు మెచ్చరు లేని, గర్వంబుదోట్టుఁ జే♦కాసు డుల్లు
నోడ లోడుగాఁజొచ్చు ♦ నోడువులపాలగు, సందులుమూయు వి♦శ్వాస మెడలుఁ
గీ. బిన్నపనిగాదు లంజెర్క♦మన్నదినుము, ప్రజలు మీఱోక్కపైనమా♦పయికివచ్చుఁ
బడుచఁడప్రనీవుమా బిడ్డ♦పరుస మొగ్గ, మ్రొక్కదము రాకు నీవిది ♦ మొదలుచేసి.
నిరంకుశోపాఖ్యానము, ఆ 2 పద్య 129.

సీ. అక్కమామలు గన్న♦నారడివుత్తురు, బావ పరీక్షింప ♦ నేవగించు
మఱఁదులు గాంచినఁ ♦ గఱకటి నెంతురు, పదిసె లెటోఁగిన ♦ పాసి చెడును
బంధువుల్ గనినచో♦ బరఁగ నిందింతురు, తోడికోడలుచూడ ♦ నాడికోనుఁ
బతి గమఁగొన్నచో♦ బ్రాణహాని యొనర్చు, వాడవారెటోఁగిక ♦ వన్నెదఱుగు
గీ. నరయ నిదిగాక యన్నిట ♦ నాడుపుట్టు, పుట్టఁ బాపంబు పుట్టినఁ♦బుట్టెనింటి
కేని మఱి సాచ్చి నింటికిఁ♦గీర్తిఘనత, దేక యపకీర్తి దెత్తురే ♦ తెఱవ లెచట.
ఉ. పతిహితభక్తిచే వెలయు ♦ పద్మదళాయతనేత్రికున్
వ్రతములసాటి లేటికి ధుర్వి♦వంబుగఁ బుణ్యము లబ్బు నెవ్వడుం
బతిని దిరస్కరించి చర♦భర్తలఁ జెందినభామపుణ్యముల్
గతజలనీతుబంధములు♦గానె పదింపఁగ నెరులనోచినన్. 2394

క. లలిజాగర్తిత్స్వప్నసుషు, ప్తులను మనోవాక్కర్మ♦ములచే నేవే
శల నైన సతులు పరపురు♦షులఁ గోరిన వన్నె దీము♦నూనె ధరిత్రిన్. 2335

సీ, పంక్తికంధునిమోహ ♦ పరితాప మెంచెనే, భువనమాత జగత్పా♦ వితసీత
యల పుణ్యునిఁబొందిన♦నాసక్తిఁ జెందినే, ప్రియహితామితనయ♦భీమతనయ
నహుషుని విరహాగ్ని♦దహనలహరిఁబూర్చుచేసే, సాంద్రసద్గుణదర్య ♦ యింద్రుభార్య
మఱి సింహబలుని పె♦న్మాయలఁ జిక్కినే, యాఖండిపునిఁ బూని♦యాజ్ఞసేని

గీ. మునుపటి పతివ్రతలను మహా♦మూర్ఖచిత్తు,లైన దుర్జను లతిఘోర♦మౌనసాయ
కాస్త్రప్రయోగపరితాప్తు♦లైన గూసఁబడిన, మాన ముడిపుచ్చుకొనిరఁజే♦ పచ్చకంటి.

హంసవింశతి, ఆ 1 పద్య 127-129.

సీ. దశకంధరునిమోహా♦గ్నిశ వినాశించెనే, సకలజగన్మాత♦జనకజాత
నహుషభూపాలుని♦న్నన కొప్పుకొనియెనే, స్త్రీరత్నమైనశ♦చీపురంధ్రి
యల సింహబలునిమా♦యలఁ జిక్కి పోకినే, నిపులసద్గుణమాన్య ♦ ద్రుపదకన్య
శబరాధిపునిదురా♦శలకు లోనయ్యెనే, రతినిభాకృతిభీమ ♦ రాజపుత్రి

గీ. తొల్లిటిమహాపతివ్రతల్ ♦గుర్మదాంధ, కాపురుష లంగభవశరా♦ఘాతవికల
చిత్తులై తమ్మఁజేరి యా♦సించినపుడు, సిగ్గు వోనాడికొనిరఁజే♦చిగురుబోఁడి.

శుకసప్తతి, ఆ 1.

క. పరదారగమన మొప్పదు, పురుషుల కది యెల్లపాప♦ములకంటె నతే
శ్వరవర యాయుస్సంహా♦రకరంబు దదీర్ఘసంబు ♦ గదు మే లభయన్.

భారతము.

మ. ఎలం తన్మదిలోనసైనఁ దలఁపం♦బ్రాప్తంబు యుఃఖంబునున్
బరివాదంబును నొంది ఘోరనరక♦ప్రాప్తవ్యథల్ వెక్కు♦వ
త్వరముల్ చెందుదు గ♦న్యవనితా♦సంభోగదోషంబు దా
నరసాధోత్తమ యింతయంతయని యో♦స్నన్ వచ్చునే యోగికిన్.

విష్ణుపురాణము, అ 4.

చ. పరులకు నవ్వపట్టి తన ♦ బంధుజనంబుల కెల్ల నింద యు
స్థిరముల కాలయంబు గడు ♦ సిగ్గులచేటున కాస్పదంబు స
త్పరమమునోర్వనట్టి కడు♦భానుకరోగ్ర మీమలహాని యొ
వ్వరికిఁ బరాంగనం గలియ♦వర్తనమే బలమెంతకల్గినన్. 2331

మైరావణచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 107.

క. విసవమ్మ నీలకుంతలి, కును మురగుచుతరుణి తారఁ♦మోదంబునఁ జం
ద్రుని పలచి మోనపోవ్రటు♦లినలేదే జారవాంఛ♦ నిడువఁగరాదే. 2400

క. సారంగధరునితోరతిఁ, గోరినచిత్తంగి పగలఁ♦ గుందుచు మడిసెన్
ధారుణిలోపలదుర్యళ, కారణ మను నిందపాలు♦ గాలేదె సఖీ. 2401

నీలకుంతలీవిలాసము, ఆ 3.

ఉ. చీను చిటుక్కుమన్న వెతఁ♦జెందెడిచిత్తమునోడ జారతో
నేమినుఖంబుఁ గాంచు విటుఁ♦డేటికి నీభ్రమ బట్టిపాప మిం
తే మతియేమిలేదు పెఱ♦తెర్వులఁ బోవుట గాదటంచు నో
కామిని నేఁడు వామనవి♦గా విసిపింపు నిలింపభర్తకున్. 2402

అహల్యాసంక్రందనీయము, ఆ 3.

—♦ కాముకీకపటవాక్యములు. ♦—

సీ. వెలిచెట్టిరే బాడ♦బులు పగాశగుఁబట్టి, దాశకన్యాకేళిఁ ♦ దప్పఁజేపి
కులము లో పన్నె త♦క్కు... ఁ బెట్టఁగ్రాఁదే గాధిపట్టికి మేనక ♦ చుట్టఁటికము
నపుకాఁడై పేల్పు♦నాఁగనాసముఁగుండి, మహిమఁ గోల్పడియె నేఁమాండకర్ణి
స్వారాజ్య మేలంగ ♦ నీశ్రీరె నురి లమాల్యాజారుఁడైనజం♦భాసురారి

గీ. వాకొంచెను నీ మవా♦శ్వంబు ఘనమె, పవనపర్ణంబు భక్షుఁ♦డవసి యినుప
కచ్చడాల్ గట్టుకొను మునీ♦శుచ్చులెల్ల, తామగస నేశ్రీలిండ్ల బం♦దాలుగారె.

మనుచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 73.

క. వరకమని చగివి చెప్పియు, ధరణీపతి దండధియము♦ దగిలించియు మా
న్యురుగాక యధమపురుషులు, వారి...♦లజ్జాలె రమింపఁ♦రా పరసతులన్. 2404

తారకబ్రహ్మరాజము, ఆ 2.

ఉ. లోకములోనఁగొందఱబ♦లుల్ సతులన్ దనియ...♦ య
ప్రోకమనీపవన్యపురు♦ముల్ తమకాంతల నంటకుండఁ బా
టూకులలోన ప్రాసిరి శ♦రాంగనఁగూడినఁబాప మంచు న
య్యాకులపాటుచూచి యిరు♦డాకులపాటొవరింప నేటికిన్.

సీ. కన్నుఁగూఁటు రటంచు ♦ నెన్నక భారతీ, తరుణిఁ గూడఁడె నీకి♦తాముఁడుం
మేనత్త యను మేర♦మీఱిరాధికతోడ, నెనయఁడే నిన్న నీ♦యనుఁగుబావ
బది నెయంచు నొకింత♦ పాటిలేకను జ్యేష్ఠు, నెలఁతతోఁ బొందఁడే♦నీగురుండు
మునిపత్నిఁ యన కహ♦ల్యను బట్టఁడేనిదు, సహపాఠియగు పాక♦శాసనుండు

గీ. యిట్టి మీవారినడతలు ♦ గట్టిపెట్టి, యమ్మనేచెల్లవ్యాయంబు♦లాడె దొర
కడకు నీఅంకు నీవెఱుం♦గనివితాన, దూఱెదవు నన్ను చలపోరి ♦ దోసకారి.
తారాశశాంకవిజయము, ఆ 3 పద్య 59, 72, 81.

క. గౌతమపత్నినురత, పీఠాత్ముఁడు దివిజపతికిఁ ♦ ప్రేమగురుస్త్రీ
పాతివ్రత్యముఁ జెఱచిన, శీతాంశునకేమి హాని ♦ నేకుఱుఁ జెపుమా. 2408
శకుంతలాపరిణయము, పె. నా. ఆ 2 పద్య 163.

సీ. క్రీడింపడే శర్వ♦కీవల్లభునితోడ, నార్యసన్నుతనురా♦చార్యభార్య
భోగింపడే నుధా♦భుజ్నాథుతోడ గౌ,తమతాపసోత్తము ♦ ధర్మపత్ని
రమియింపడే వేడ్క ♦ రత్నాకరునితోడ, హరకపర్దాంతర్వి♦హారిగంగ
వరియింపడె శ్రీపా♦వరశిరోలంకారు, ఘనదారుకావని ♦ మునివనితలు

గీ. వారలెల్ల మహాపతి♦వ్రతులు గారె, సరససౌభాగ్యసౌందర్య ♦ పురుషుఁ గనిన
పంచలింపడి భూమి నెట్టి ♦ సాధ్వియైనఁ,జాలు నీనిష్ఠ లేల న♦ స్నేలుకొనుము.
రామచంద్రోపాఖ్యానము, వా. పే. ఆ 4 పద్య 143.

సీ. దాయో ళ్ళలోఁ ♦ దాపసస్త్రీలతో, విహరించె మస్మథ ♦ దహనకారి
గౌతమమునిభార్యఁగని మోహమునఁజెందె, కలియఁడే నురరాజు♦కాంక్ష చేత
గోపికాస్త్రీలపైఁ ♦ గోరిక జన్మించె, కేళిఁడియఁగలేదె ♦ కృష్ణమూర్తి
గురుభార్యయనెడు సం♦కోచంక, తారనుగూడె ను♦ధాకరుండు

గీ. అట్టివారలు నివలె ♦ నధికనిత్యయౌవనులుగాఁ బరాశ్రద్ధి♦కరుఁడవేమి
గాకయుండినినిట్టి ♦కల్పబుద్ధి, గలుగఁ బనిలేదు సద్భక్తి ♦ కలిమిగాదు. 2410
నీలకుంతలీవిలాసము, ఆ 3.

——♦ చిత్రికారుఁడు. ♦——

గీ. హరితహారిద్రికృష్ణర♦క్తావదాత, శబలపాటలధూమల♦శ్యామకపిశ
వర్ణములఁగూర్చి చిప్పల♦వాఁగలునిచి, చిత్తరువువ్రాయుగుళ్ళలో♦జిత్రఘనుఁడు.
హంసవింశతి, ఆ 3 పద్య 8.

——♦ చిత్రపటములు. ♦——

సీ. అమరవల్లభుఁడుగౌ♦తమకూర్మియిల్లాలి, జీకటితప్పనే♦నవిధంబు
సితభానుఁడాచార్య♦జిగురాకుబోఁడిపై, గన్నువైచినకన్నె♦కలుపుమరులు
నర్జేట దాశక♦వ్యకకు నువ్విసు లూరి, జాలిఁ బొందిన పరా♦శరవిరాళి
గారాపుగుఁతుపై♦గాఁగొని పనిఁ బూను, పనజసంధపుని నె♦మ్మనము జెలితి

గీ. దారుపనవీథిశీతాంశుశిరునింతు, శౌరిగోపాలకామినీ ♦ చౌర్యకేళి
కామరసభావములువించి ♦ కానఁ బడఁగఁ, దీర్చి యిడుపులయంగుఁజి♦త్రించినారూ

శృంగారనైషధము, ఆ 7 పద్య 151.

—♦ భూతనైద్యుఁడు. ♦—

ఉ. భూతియుఁ గావుబొట్టు మెయిఁ♦బూనినమాల్కులు నుక్కకల్కిమాల్
చేతఁగడెంబుఁదాయెతులఁ ♦ జేర్చినమందులు మంత్రితంత్రతో
పేతపునాగబెత్తమరఁ ♦ బెక్కులునొప్పఁగ లౌదర్యకర్మఁడున్
భూతచికిత్సకుండొకఁడు ♦ పొల్పుగ నచ్చటనుండుమానినిన్. 2413

సీ. పైగాలిసోఁకిన ♦ బాఱుఁబిళాచక, తండంబులెల్లను ♦ దల్లడిల్లి
పొలఁతిమఁ దనుఁ గొన్నఁ ♦ బోవుదయ్యంబుల, విసరము ల్భీతిచే ♦ విస్తరిల్లి
పేరు విన్నప్పుడే ♦ దూరమైచను భూత, చయములు చిగురున ♦ సరభసిల్లి
తొడరినిల్చినయంతఁ ♦ దొలఁగుదుష్టగ్రహా, పచయముల్ భయమునఁ♦బరిధపిల్లి

గీ. యుఱుకు నారౌద్రకర్మని ♦ కరము సోకఁ, బ్రేత బేతాళమోహి♦నీగితిభోక్తృ
కామినీ శాకినీ ఢాకి♦నీ మదాంధ, భయకరబ్రహ్మరాక్షసు♦ల్పల్లటిల్లి.

డాంబికవింశతి, ఆ 3 పద్య 62, 63.

—♦ బేత ♦—

సీ. పరుసనిజాంజాఱు ♦ పల్లపెండ్రుకలజ ♦ యిఱుతమునఁగం♦పంబు నొండ
విలయమేఘాకృతిఁ ♦ దలఁపింపఁగాఁబయ, నొడలిపై జీకటి ♦ ముడివడంగఁ
జండనిప్పులకంటె ♦ వేండ్రింబు లైనట్టి, కన్నులఁ గోపాగ్ని ♦ కణము లఱుల
బేరిపులువరములుఁ ♦ బెనఁచినతలకాయ, పేరులఁగిళ్ళమునఁ ♦ బెనఁగొనంగ

గీ. నుడుగ కందండ త్రాపుచో♦నుమిముఁద, వంపదలైక్రొత్త నెత్తురు ♦ గిటికొనంగఁ
గత్తుముల నున్నకూపంబు ♦ గఱచికఱచి, పలలకబళంబు మెసఁగుచు♦ధ్వయదధంగి.

హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, శంక. ఆ 3 పద్య 91.

—♦ రాక్షసులు. ♦—

సీ. వికృతాననంబులు ♦ విరళదంతంబులు, నిడుపైనమోడలు ♦ నిక్కుమెడలు
తుడివడ్డబొమలును ♦ ముమ్మ్రొలముక్కులఁ, బల్లచెండుగికలును♦బటికెతలలు
బొక్కలయొమ్ములు లోతుఁ♦బొట్టలు మిడిగ్రుడ్లు, గూనివీఁపులునిడుఁ♦గ్రొంకివేళ్లు
మూరకాళ్లులు నీచఁ♦బోయినచేతులుఁ, గోఁతమూఁపులు గుది♦గొన్నతొడలు

గీ. నతిభయంకరగతి నూపు♦నట్టవాస, కవాకచాకావములతోడఁ గాన నయ్యె
దావపావకభునశిఖా♦దగ్ధతాల, సాలసంకాశ మగుపిశా♦చద్వయంబు. 2416

చ. పిరిగొనఁ దాల్చి నెట్టముగఁ♦ బేర్చులు చుట్టి కపాలపాత్రలో
ఓరియఁ గలంచుఁ గొనిచ్చెదము♦ వెండుకిక లేతి తొలంగనైచునె
స్తుగుచవిచూచుఁగండలు తు♦గుగా యని కార్యయుద్రిశూలధారలం
జెరివినప్రేతమాలికలఁ♦ జిమ్ముఁ బిశాచపిభుండు వేడుకన్. 2417

ఉత్తరహరివంశము, ఆ 2 పద్య 122, 124.

సీ. కొఅవితో ఁగడించు♦కఅకునల్లనిమేను, మిడిగ్రుడ్లు గడితంపు ♦ మిట్టనుదురు
వెడఁదనోరును దుట్ట♦పెదవులు గొగ్గిగో,రలు బుఱ్ఱమీసక్కు♦ నిట్టలపుఁ దెవులు
గుఱువంపుచేతులు♦గుంటఱొమ్మునుదొట్టె,కడుపునిడుపుగాళ్లుఁ♦బొడువుమెడయుఁ
బల్లపెండ్రుకలుఁ దో♦ల్పచ్చడంబును నల్ల,పూతగందమ్మును♦బుట్టతలయు

గీ. నెమకతోలయుఁ బేర్చుజం♦దెమును బునుక,చెంబుఁగలవానిఁదిండికై♦వెంబడించి
యలఁతి బూచులు గొలువంగ♦వలఁతి యగుచు, గండఁడగునొక్క బ్రహ్మరా♦క్ష
మనిఁగాంచి. 2418

మహేంద్రవిజయము, ఆ 6 పద్య 106.

♦ మన్మథుఁడు. ♦

సీ. పృథులవిశ్వంభరా♦రథమున కెరుఁగాఁ, బూన్పించె నెవ్వాఁడు♦పుష్పశేరు
కాందవాచలకార్ముక♦మునకు సాటిగాఁ, జేపట్టెఁ నెవ్వాఁడు ♦ చెఱకువిల్లు
నవిగళత్పాశుప♦తాస్త్రమునకు వాఁడి, మిగిలించె నెవ్వాఁడు ♦ చిగురుఁదూపు
నతులితామరదాన♦ వానిబలంబుల, నెలిపించె నెవ్వఁడ♦య్యళిబలంబు

గీ. నట్టి జగజెట్టి మన్మథుఁ♦డళులలోకా,నులకు మొగ్గొంగ జీవుల ♦ మూలకంద
మతని యిలుఁ దొచ్చి వెడలని ♦ యతఁడుగలఁడె, యతనియమ్ములఁ♦ బడకున్న ♦
యదియుఁగలఁడె. 2419

కళాపీఠాసము.

సీ. మకరందమాని మై♦మఱచినగొనయంబు, నెడఁబాయుఁగడివోని♦చింటితోడ
జలజకేసరరాజిఁ♦ జల్లెడుమూకగా, దాఁటునశారిక♦భృములతోడఁ
గర్ణికారపుమొగ్గ♦ కనకంపుగుబ్బగా, గోయిలనోరూరు ♦ గొడఁగుతోడ
రతికన్నుఁగవమచ్చ♦రమునేయుఁ బెక్కింబు, నవఁక వీతెంచునే♦నకులతోడ

గీ. వలపుఁదూఁపులు కరసాన♦వాఁడిచేసి, మండుఁసెలతోడఁ దనమేన♦మాఁమయైన
నిండుసెలతోడ వలరాజు♦నిర్జరేందుర్ని, సభకుఁనేతెంచెభుజబలో♦త్సాహమెసఁగ.
ఉత్తరహరివంశము, ఆ 2 పద్య 194.

పీ. కామినీమూనమే♦ఖుశ్రేణి విరియంగఁ, దొగఁలొల్లగుంపులు ♦ దొంగలింప
సాంధ్యరాగావిల♦చంద్రికాంబులు దేఁగి, నిఁటులమొగ్గపుట స♦లివ్రరఁబాఅ
యువజనరాగప♦యోరాను లుబ్బొంగ, నెలిదమ్మికాఁజిపు♦వ్వులు ముడుంగ
మదచకోరమరాళ♦మండలి చెలరేఁగఁ, బఱచు చెడిపెలను ♦ మెఱఁపులడఁగ
గీ. నభినవశరత్సమాగమం♦బనఁగమించు, నట్టిరాకానిశాపేశ ♦ నలరువింట
గొనయమెక్కించి వలరాజు♦కినుకమీఱి, విరహిజనములపై దండు♦వెడలెనపుడు.
పారిజాతాపహరణము, ఆ 2 పద్య 50.

సీ. కెందమ్మితూడు చి♦కిలినాళముగఁజేసి, చెఱకుతుంటియమార్చి♦నరణిఁగూర్చి
గేదంగిదళముల♦మోదికట్లనురించి, యుందంపుఁబుబ్బాడి ♦ మందుఁబోసి
కుందకోరకము మేల్ ♦ గుండుబారుఁగుటించి, తొగతీవగజమున ♦ దొరయనెత్తి
రహిమించుజివురాకు♦రంజకం బొనరించి, వెన్నెలనిప్పుఁ♦విం దవిల్చి
గీ. యించువిలుకాఁడ గాదుఁగా♦వించునంత,చంచరీకోగ్రిఘామంబు♦మించియపుడ
మించుఁబోఁడికి కంచెల♦చించి గుంపు,శ్రేయనుచువచ్చి హెచ్చిగుం♦డియులనాఁటె.
శకుంతలాపరిణయము, ఘ వేం. ఆ 8.

సీ. చెంగల్వవిరులజో♦డంగీలు తొడిగి క్రొం,చఱకులమరుపమ్ము ♦ దట్టిగట్టి
పొగడపువ్వులసాలు ♦ పొందుగాఁ బైగప్పి, పరువంపుమల్లెల ♦ పాగఁజుట్టి
చిలుకగుట్టుమునెక్కి ♦ చేఱుకుసింగిణిఁబట్టి, తలిరుటమ్ములదొనఁ ♦ దాల్చియార్చి
యళిబలంబులమొన ♦ నెలగోలుగావించి, వనజారిపెనుదళ♦వాయిఁజేసి
గీ. కొదమకోయిలగుంపులు ♦ గూచిసేయ, మదమరాళోత్క్రమచుట్టి♦కదిసికొలువ
మలయపవనుండుఁ♦ఛత్యుఁడై♦నెళ్వు రెలుప,దర్పకుండనుఁ♦బ్రమ్మవు♦దండువెడలె.
పద్మినీపరిణయము, ఆ 4 పద్య 16.

సీ. గండుకోయిలదండు ♦ మెండుగా పకవికల్, వాటించి విరివిక♦వానుగఅప
చెలరేగి తొగరుము♦క్కులపలుంగులబారు, లాలితంబుగ పవ♦రాలు దీర్ప
కడువేడ్క్రచే వసం♦తుఁడు సారెడగ్రత్తి, కుసుకమూ చెన్మస♦లతుగణింప
ననురాగమొదవి జ♦గ్యునఁ గేపులెడనెడఁగఱులెత్తి యంగ♦క్షణమొనర్ప

గీ. పొసఁగువేడుక తేంట్లుతం♦బూర్చివేయ, మారుతమునెంటఁగదలిహొ♦షారిదెల్ప
వేడ్క-పాంథులపై దాడి♦వెడలె నైదు, తూఁపులుంగొనిమారుఁడ♦ద్భుతముగాఁగ.
సత్యభామాపరిణయము, ఆ 2.

చ. చిగురుఁగటారినూతి జడ♦సింగిణి కేల నమర్చి నూరెలం
దగిగొరవంకపోఁజొగడు ♦ దాడిగరా వడినారిదీటుచుం
బొగరునఁ జిల్క-తేజిమకు♦పుల్ రుమికింపుచుఁ దేటు లార్వఁగా
జగములమీఁదికి స్వైరలీఁ ♦ జక్కఁరవిల్తుఁడు మచ్చరంబునన్. 2425
రసికజనమనోరంజనము, ఆ 2 పద్య 12.

—♦ మన్మథపూజ. ♦—

సీ. ధ్యానంబు హృదయపా♦స్థ్యకుటుంబికి, సాపాహనము జగ♦ద్వ్యాపకునకు
నర్ఘ్యపాద్యములు సా♦రాయణప్రియసూతి, కభిషేక మబ్ధిక♦న్యాంకశాయి
కలరుగోయిర్లు పు♦ష్పలవింటిదొరకు గం,ధము గంధగిరిమరు♦ద్బాంధవునకు
ధూప మపరితిమపరి♦తాపోష్మనురభికి, దీపంబు తిమిరభి♦యాపహానకు
గీ. మధురసఫలోపహారంబు♦మధుపకీర, పరిజనపరాయణునకంచు ♦ భక్తి నొసఁగి
మానమథనాయమదనాయ♦మధుసఖాయ, మనసిజాయనమోనమో♦యనుచుఁ బ్రొక్కి.
వసుచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 170.

సీ. గందంబు వెట్టిరు♦త్కటనీలశరజాల, శరజాల హృతహర♦స్వాంతధృతికి
విరిచాలు నించిరి ♦ పరియోజితసయూన్య, తనయాన్యమితమోహ♦♦ధాత్రీమతికి
ధూపమర్పించి ర♦ద్భుతసంపదబలాప, డబలాపహృతవిష్ణు ♦ దర్పగతికి
దీపమెత్తిరి సైజ♦తేజోలహరిభావ, హరిభాపయుక్తళు♦త్రాధిపతికి
గీ. తళియ వట్టిరి నిత్యస♦త్కాంతమధుప, కాంతమధుపవనాద్యాప్త♦కాండవృతికి
వినతి సల్పిరి శృంగార♦జనికి రతిప, తే నమో భవతే యంచుఁ ♦ దెలుప లపుడు.
చంద్రికాపరిణయము, ఆ 4 పద్య 82.

చ. శరధినుతాయ తాయ నుమ♦చాపధరాయ రతీశ్వరాయ శం
బరమథనాయ గంధపవ♦నాసమపద్వీరదాయ పాంథసం
హరణచణాయ లోకభయ♦దాద్భుతపక్రమభానురాయ సుం
దరతరమానితాయ మహ♦నాయ నమోనమయంచు ప్రొక్కుచున్. 2428
విజయనందనవిలాసము, ఆ 2.

ఈ. తామరసచ్ఛదంబున ముఱంబున వాసిరి చేసి రిన్నెటిన్
గాముని కామనీయమును ♦ గాదిలిచిల్కపూమనుమళమున్
పోమని సోమనస్యమును ♦ జుక్కలరుక్కలనంబు చందనా
రామలలామశైలశిఖరస్ఫురదాతతవాతపోతమున్. 2429

ఈ. మొల్లల మొట్టదామగల ♦ మోదుమ్రోమొగ్గలఁ బొన్నపూవులన్
మల్లెలఁ గన్నెగన్నెరుల ♦ మామిడిగుత్తుల రాచకల్వలన్
హల్లకమాలికాదళుల ♦ వంబురుహాళిని హోరిఁ గేలినీ
వల్లభుఁ బూజచేసి రఖిల♦వంపన పూర్వముగాఁ దలోదరుల్. 2430

శకుంతలాపరిణయము, కృష్ణ. ఆ 2 పద్య 174, 176.

సీ. రతిమనఃకాంతాయ ♦ రాజీవకుంతాయ, మలయానిలధరాయ ♦ మన్మథాయ
సతీక్రవాహాయ ♦ జగదేకమోహాయ, మత్తకీరరథాయ ♦ మన్మథాయ
పద్మాకుమారాయ ♦ బాలికాధారాయ, మహనీయ విబుధాయ ♦ మన్మథాయ
మాధవపరిధవాయ ♦ మాధవసచివాయ, మానితాత్మకథాయ ♦ మన్మథాయ
గీ. మంజువాగ్బాణపరిబోధాయ ♦ మన్మథాయ, మధుపగణగుణచాపాయ ♦ మన్మథాయ
మతిహారనిరోధాయ ♦ మన్మథాయ, మనసిజాయతుభ్యం నమో ♦ మన్మథాయ.

రాధికాసాంత్వనము, ఆ 3.

♦ వసంతోత్సవము. ♦

ఈ. కమ్మనితావులంబోలుచు ♦ కప్పురమున్ మృగనాభిపంకమున్
గుమ్మలకు చందనం బగురు ♦ కుంకుమఁగూర్చిన యవ్వసంతముల్
చిమ్మనఁగోరులం దునిచి ♦ చేడియ లొండొరుమీఁద నవ్వచున్
జిమ్మిరి పయ్యెద ల్చెదరఁ ♦ జెక్కులఁ జెమ్మటజాలువాఱఁగన్. 2432

పద్మినీపరిణయము, ఆ 5 పద్య 83.

సీ. పసిఁడికొప్పెరలందు ♦ పన్నీరుఁజిప్పించి, కుంకుమపూవందు ♦ గూర్చిచేర్చి
చిమ్మనఁగోరుల ♦ చెలరేఁగి చెలరేఁగి, గంధేభయానలు ♦ గౌరవమునఁ
గంసారిపైఁజల్ల ♦ గంజదళాక్షుండు, కర్పూరగంధులఁ ♦ గదనబట్టి
హేమపాత్రలచేత ♦ నెలమితోఁ జనింపఁ, బద్మాక్షు లందఱు ♦ బద్మనాభుఁ
(ఆ. జుట్టుకొన్న సతీడు ♦ సుందరాంగులనీఁద, సారు మీఱ,మతియుఁ♦జాన లెల్ల
సరభసంబు మీఱఁ ♦ జల్లుఁబోసాడుచు, హర్షమున వసంత ♦ మాడిరపుడు.) 2433

గిరిజాపాఖ్యానము, ఆ 1.

—♦ పుష్పోత్సవము. ♦—

సీ. వ్యాకోచవీజక♦వాతిజాతేయు గంధ, సలిలాభిషేకంబు ♦ సంగ్రహించి
యతిరాగకలితదం♦పతిమనోంబుజనవ్య, హావ్యములో మదనాగ్ని♦యందుఁదెల్పి
చక్రద్విజానేక♦సముదయపరిమదనం, భిగిమదకన్యాప్రదా♦నము లొనర్చి
చద్మకోరకబృంద♦బంధీకృతమిళింద, సందోహములు విమో♦చనము చేసి

గీ. పద్మగర్భాండమను మహా♦భవనసీమ, సమయభూజాని ప్రాప్తిళా♦రమణీయంబు
నతులయుచిబాలమా ర్తాండ♦నుతునిఁగాంచి,యుచితగతిమీఁదఁజేసి♦త్సోత్సవంబు
సీకుంతినీకళ్యాణము, ఆ 3.

—♦ ఉపనయనోత్సవము. ♦—

సీ. శిర సంటె నొకనువా♦సిని సెన్నుదుట శోభ,నంపుబొట్టిడి దీప♦నల నొనరిగి
నలుఁగిడె నొకవఘూ♦తిలకంబు గంధామ,లకముతోఁ బనుపు మే♦ళన మొనర్చి
చిక్కు వాఱక యుండ ♦ నొక్కసీమంతిని, యటకలిజెట్టెఁ బా♦యలుగ దుస్వ
జలకంబు లాడించే ♦ గలశంబులను ముంచి, యొక్కపురంధ్రిక♦వోస్నవాది

గీ. నొకకుటుంబిని ప్రాంతకే♦తికను నిల్పి,పలికె నీరాక్కపిమడుఁగు దో♦నతిచెఱంగు
ఁమిర్పిస్తెడియు ♦ శిక్షే♦శ్యంబు దుడిచి, రొనముగుంటించెనమ్మానిని♦తనయమణికి,

చ. తిలకము దిద్ది సెన్నుదుట ♦ దీరిచే గాటుక లోచనంబులన్
లలి నిడెఁ గాక్కఁ డెక్కిటసు♦లాక్షఁ బఱింగులయందుఁ బూసె మే
గలప మలందెఁ బూనిరుల ♦ గంధర స్రైచెను బచ్చగోచియున్
మొలఁ గడియించె నొక్కసతి♦పాందుగ నమ్మనిపట్టి కంటటన్. 2436

ఉ. ఆమునిదంపతుల్దగ న♦హర్ముఖమందుఁ గృతాభిషేకులై
క్షోమవసానులై పరిలి♦నత్తిలకాళికులై సగంధచ
ర్చామహితాంగులై సుతుక♦రమ్ములఁ బమ్ములమీ నృలంబులు
న్నేమ మెలర్పఁగా మనిచి ♦ నిల్పిరి పండిత వేది మండటన్. 2437

సీ. సకలతాంబూలమా♦స్తద్వయంబుగ సభో,చితమ యంచు స♦భ్యానుమతిని
ప్రార్థింపఁగా వారి♦యురుమహార్ఘస్సును,హుతాగ్నిహోత్రంబు♦ బీతోపవేశ
మున కియ్యకొనఁగఁ దా♦బూలశేషములు బు,గ్గోధచేనుంచి పు♦త్త్రీడనుబల్మి
చరుస సవ్యంబుగా♦పసియింపఁ గూర్చుండి, యాచమనత్రయం ♦ బాచరించి

గీ. యతఁడనుని ప్పిశపూబపు♦ణ్యాహవాచ,నములఁ గావించియుపనయ♦నక్రియార్థ
మితసంకల్పమొనరించి♦యాత్మజునకుఁ,బసుపుఁబ్రాల్మించియుంపించే♦బంచశిఖలు

గీ. ఆతఁడు పునఃపునర్భోదక♦స్నాతుఁ డైన, నుతుని దగ సంభృతబ్రహ్మ♦సూత్రుఁజేసి
యంకురార్పణ మొనరించి♦యటులసకల, నాందిముఖకృత్యసంవిధా♦నములఁదీర్చి.

గీ. బ్రహ్మచారులఁ బూజించి♦స్వసుతువారి, పంక్తిఁగూర్చుండఁబెట్టియ♦వ్వరతపస్వి
యగ్ధ నిర్వార్తి తౌభ్యవ♦హారుఁడైన, వానిలేవంగ నెత్తె స♦త్వరముగాఁగ. 2440

ము. ఉచితాచారముగాఁ బురోధయును దా♦నుచ్చావచాశీర్వచో
రచనాసంభృతులై సదస్యులను స♦ర్వబ్రాహ్మణాగ్రిమణులో
ప్రచుగప్రకృతియనానతీనుతునకున్ ♦ బ్రహ్మోపదేశంబు మా
నిచయాధీశుఁ డొనర్చెఁ బ్రజ్ఞ నుమనో♦నిర్ణీతలగ్నంబునన్. 2441

గీ. అంత నాషఁడు మాంజికృ♦ష్ణాజినంబు, వమపుగోచియుదండంగుఁ♦బంచశిఖలుఁ
దనర జనయిత్రియొద్దఁ బ్రాఁథమికభిక్ష,గొని పిదపఁ గైకొనియెథిక్ష♦జనకునొద్ద.

క. మహదాశీర్వచనధ్వని, ముహురుత్కృతథాస్తు వాద♦మున మునియు మహా
మహు లగు సాధ్యులకు ద్విజో,ద్వహుఁడతఁడొప్పఁడుభలపఱి♦దానములొసఁగెన్.

ఉ. మున్నుగఁ దాను గైకొన స♦ముత్సుకు లయ్యెను వారిలోన వా
ర్మున్నుగ మీరు కొండు మతి♦మున్నుగ మీరలె గైకొనుం డటం
చు న్నిజము స్వలెం బిరియముఁ♦జూపుచు సభ్యు లొకింతవంతు లొ
కున్న నొసంగి రన్యమునిఁ♦గొక్కని కగ్నిశలప్రదానముల్. 2444

సీ. స్నాతాగతోప విష్టస్వస్తి వాచనో,త్సుక బుభుక్షుద్విజ♦స్తోమపంక్తి
యాస్తీర్యమాణాతి♦విస్తీర్ణ సాగ్రాంశు, మత్పలాతరు దళో♦మతతి పటువు
పాత్రాభిఘారాది♦పరిపేషణనియుక్త, సాత్త్వికాచార వి♦చ్ఛాత్రగణము
తారతమ్యగృహీత♦తాంబూలవతీజా, పరితనివృత్తోత్తమ♦బ్రాహ్మణంబు

గీ. నగుచుఁ గనుపట్టె మధ్యాహ్న♦మందు సూని,భోజనావాసకాయమా♦నాజిరంబు
చాంధవాతిథివిపరిసం♦బాధకలన, వలన మిక్కిలి గన్నుల ♦ పండు వగుచు. 2445

సీ. పుచ్చుకొన్నవి తోడి♦బుడుతల కిడి వెండి,యును దమ కందుఁగై ♦కొనెడువారు
బాల్యంబునండి యు♦భ్యాసంబు లేదంచుఁ, గొని వేఱొకనిచేత♦ననుచు వారుఁ
గడులేత వివి యంచు ♦ నిడిచి పళ్ళెరమందు,ముడురు పక్కలకుసై♦వెడకువారుఁ
గనటు వోవంగఁ బో♦కలు సున్న ముడికింప, నెనటిబోసిరటంచు♦ నెంచువారు.

గీ. నై యనాహూతజానప♦దాతిపూత, నైష్ఠికశ్రోత్రియబ్రాహ్మ♦ణప్రవరులు
పీటికాదాతల కొకింత♦ఘనువు జేసి, రంత నొకకొంతవడిఁ జర్వ♦రాంతరమున.

క. తద్వాసరాంతమున న,విద్వత్కులశేఖరుండు ♦ విశ్రుత శాస్త్రో
ద్యద్విధిపంథ్యావందన, సద్విధము నుపక్రమించె ♦ స్వతనూజునకున్. 2447

చ. ఘనమతి నాతఁ డాభ్యుదయి♦కంబుగ మూఁడవనాఁడు కూర్మినం
దనునకుఁ గల్మిమీఱఁగ స♦దస్యులనెల్లర గారవించి దీ
వన లొనరింపఁజేసి మణి♦పాత్రనుపన్నవిభూషణాదులం
దనిపెఁ దపోధను ల్దలఁచి♦నం గొదయే వివిధార్థసిద్ధికిన్. 2448

క. ఘనమతి నాలవనాఁ డ,ముమ్మునిపతి తనతనయునకును ♦ మునుకొని మేధా
జనపం బొనరిచి బంధుల, ననిపెఁ బగ బహూకరించి ♦ యనుపమ గరిమన్. 2449

క. ఈవడువున నమ్మునిపతి, యావడుగు ద్విజార్చ మొంది ♦ యభిపృష్టిఁ గనం
గా బిడ్డ నుపాకర్మము, గాంచెం గోపదప♦కాంత యుతుండై. 2450

మహాంధ్రీకృతము, ఆ 4 పద్య 135—150.

♦ కందుకక్రీడ. ♦

సీ. ఒక యెలదోఁటలో ♦ నొకకీలి నొకనీడఁ, గుచకుంభములమీఁది♦కొంగుదలఁగఁ
గబరికాబంధంబు ♦ గంపింప నుదుటిపైఁ, జికురబాలంబులు ♦ సిక్కు వడఁగ
ననుమానమైన మగ్న♦మల్లాడఁ జెక్కులఁ, గర్ణకుంతలకాంతి ♦ గంతు లిడఁగ
నాహోహభగమున ♦ నడుగులు డడఁబడ, పృష్ఠిపై సంఘంబు♦దిశలఁ గప్ప

గీ. వానుకరమున జాతీన♦వలువఁ బట్టి, కనకనూపురయుగశింబు ♦ గల్లనంగఁ
గంకణంబుల ఘణఝణ♦త్కారమెసఁగ, బంతి చేనాడుపాఠియంపు♦టింతిఁగనియె.

భాగవతము, స్కం. 8 పద్య 391.

చ. ఎగసిన బంతిఁ జేనొడయు ♦ నీవగలాఁడి చెలంగుపాంగు మే
నొగియల పైరిడేగవలె ♦ నుండెడి గుత్తపునబ్బ లప్పుడా
మొగమునకొక్క వైనెగయు ♦ ముచ్చట చన్నవజక్కవ ల్వడిన్
నెగిరిచనంగఁబోవుగతి♦నిం పలరెన్ బలి పృగ్విలాసమై. 2452

పృథ్వీమాయూవిలాసము.

♦ బాల్యక్రీడలు. ♦

సీ. చిట్లపాట్లాకాయ♦సిరిసింగణావత్తి, గుడుగుడుగుంచాలు ♦ కుందెనగుడి
డాఁగిలిమ్రుచ్చులా♦టలు గచ్చకాయలు, వెన్నెలకుప్పలు ♦ తన్నుబిల్ల
తూర్పునతుంకాలు ♦ గీరనగింజలు, పిల్లదీపాలంకి ♦ బిల్లగోడు
చిడుగుడువ్వలపోటి ♦ చెండుగట్టినబోది, యల్లీయప్పనఁబట్టె ♦ లప్పళాలు

కీ. చిక్క-నా బిల్లలోటిల్లు ♦ చిందఁ దొడి, యొయ్యన శైశవక్రీడా ♦ హారసరణి
చెంచుకొమరులతోడ నూ ♦ ర్దించుకాడు, దిన్నఁడఖినవబాల్యసం ♦ పన్నుఁ డగుచు
కాళహస్తిమాహాత్మ్యము, ఆ 3 పద్య 63.

—♦ బాలికాక్రీడలు. ♦—

సీ. శ్రేష్ఠరబొమ్మల ♦ పెండ్లిండ్లుసేయుచు, నబలలతోడ ♦ య్యంబు లందు
గుజ్జెనగూళ్ళను ♦ గొనరొప్పనండించి, చెలులకుఁ బెట్టించుఁ ♦ జెలువు మెఱసి
రమణీయమందిరా ♦ రామదేశంబుల, బున్నర్ధచంద్రకలకును ♦ బ్రోదిచెట్టు
సదమలమణిమయ ♦ సౌధభాగంబుల, లీలతోఁ బర్మడో ♦ లికల నూఁగు

కీ. బాలికలతోడఁ జెలరేగి ♦ బంతులాడు, శాకికాకీరపంక్తికిఁ ♦ జదువు సెప్పు
బర్హిసంఘములకు మురి ♦ పములు గఱపు, ముదమరాళంబులకుఁ జూపు ♦ మందగతులు.
భాగవతము, స్క-o. 10 పూర్వ పద్య 1885.

సీ. ఒకవేళశరత్తాల ♦ చెకచెకల్ చెలఁగజల్లు, బంగారు లప్పుమేల్ ♦ బంతిఁ గొట్టు
నొకసారి మిక్కిలి ♦ యొయ్యారిరవగిజాజి, ముడమొప్ప వాగిలి ♦ మూఁత లాడు
నొకపరి యానంద ♦ ముప్పొంగఁ జెలరేగి, మెప్పుతు వెన్నెల ♦ కుప్పలాడు
నొకమరి చెల్వొందు ♦ తురులీల దరకుచుఁ, గొమలతో వామన ♦ గుంట లాడు

కీ. దోయముల్ పరిచేసులు ♦ దొరయు నాల్గు, గంబములయాటలచ్చన ♦ గండ్లు మొదలు
గాఁగ శైశవగరిమశృం ♦ గారమలర, బాలికలతోడి నాడుభూ ♦ పాల పుత్రి గి.2455
ఇందుమతీపరిణయము, ప. భా. ఆ 2 పద్య 143.

చ. మురునవిధప్రదేశమునఁ ♦ గోమలకల్పకపుష్పగుచ్ఛచే
ధరసుత బొమ్మరిల్లిలిపి ♦ తస్మృదుపల్లవపాళిపంక్తిఁ గే
సరములు భాద్యము ల్కర్ణుర ♦ సంబు ఘృతంబు ప్రసూనపుంజ మో
గిరమని పెట్ట నన్నియు స ♦ ఖీతతి కట్టెసయూఁ బ్రియంబునన్. 2458
వసుచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 30.

సీ. ఆచ్చనగండ్లు దో ♦ యాలుమ డాఁగిలి, మూఁతలు నాలుగు ♦ మూలలాట
గుబగుజరేకులు ♦ గుజ్జెనగూళ్లును, బొమ్మలపెండ్లిండ్లు ♦ నమ్మనములు
వర్తగోడలియాట ♦ నాలుమగనియాట, తాటిచెట్లాట కో ♦ లాటములును
పింపిర్లుఁ జెందుగో ♦ రింపులు వామన, గుంతలు వెన్నెల ♦ కుప్ప లాది (గూడి

కీ. మటియుఁబుడికిళ్లమొదలుగా ♦ మనసునచ్చు, నాటలన్నియుఁదోడితో ♦ య్యలులఁ
బ్రమ్మచ్చుచనమున వేడుక ♦ పడుచునాడు, ముద్దరాండ్రకు నల్లారు ♦ ముద్దుగాను.
ధ్రువనక్షత్రచరిత్రము, ఆ 8.

స్త్రీసమూహిక. దూచియు బాబ్లీ♦బూచి కన్నులకచ్చి, నుడిగుడిగుంచాలు♦కుంకువగిరి
చీకటిమొటికాయ ♦ చింతాకుచుణుదులు, పులియాటలుసూ జిట్లు♦పొట్లకాయ
తూగనడుక్కాలు ♦ తూనిగతానిగ, చిడుగుడు మొకమాట♦చిల్లకట్టె
దాగిలిమూతలు ♦ తనుబిల్లయాలాకి, గుబ్బట గురిగింజ ♦ కొండకోతి
చిక్కుణబిల్లయు ♦ జెల్లెము గొడుగును, బిల్లబిడ్డయు లక్కి♦బొక్కుడండ
గడ్డెనబోడియొ♦కుక్కసికొక్కు బరిగాయ, పోటుగీరనగింజ ♦ బొంగరములు
పెంచులబేరిదో♦పిల్లుగాలిపటంబు, సరిబేసి పుటపెండు ♦ చాకిమూట
గోట దొమ్మడుకాయ♦గొబ్బిబ్బమో పిల్లు, నీగబోగిసబంతి♦మూగిలాట
వెన్నెలతుప్పలు ♦ వేరిలుబొట్టగ గిరి,సింగన్నవత్తియుం ♦ జిందుపటుపు
గచ్చకాయలు కిట్టు ♦ గానుగతిరిప్పస్లు, గుబ్బెక్కుడు మంటి♦గూబ్బగూళ్ళు
కాలికంచంబును ♦ గజ్జెగుబ్బము వినా,యకుతిరితూనె కొ♦ట్లాటచెమట
కాయెత్తగొడుగు బొం♦గరము రామన్నాట, పాడుగుబ్బ నుయ్యాల♦బోగ్గపక్క
బండ్లికలును జొప్ప♦పెండ్లమంచంబులు, గంపెద్దులాటలు ♦ గనికెకుండ
పీపెగాజులు పోతు♦టిసెగుబ్బిబంబులు, వాల్చుకంగాలాట ♦ నట్టకోతి
దంటికిన్నరమంటి ♦ గంటిపొట్లాటలు, సింగన్నగాటములు ♦ బిసుకురాతి
దాబాటలను మంచి♦తాటాకు చక్రచ,కాలిలత్తిప్పుడుతోచి♦గాయపడుపు
పాతపాతరమాళ్ళు♦పాగరల్ బంతులు, చిమ్మనద్రోవులు ♦ చిట్టిబుగ్గి
లాకుపీకలు బంద్రా♦లాటలు చుంద్రాస్లు, గిలకలు చిటుకెలు ♦ కీచుబుగలు
తోలాటములుపిల్లా♦గ్రోవులు గుమ్మడి, క్రోవికూతలు నూరు♦కోరిపలొడ్డు
విడుపు నెట్టనుగాయ ♦ విండ్లమ్ములాటలు. పుల్లిసాబసులుకై♦పుల్లెచెండ్లు
దాయాలు సొగటాలు♦దాటాగ్రీమ చదరంగ,సుముసోటుగుర్తు♦మూతబొడుపు
వామనగుంటలు ♦ పసిగుప్పిగంటులు, డెక్కలుపండెములు ♦ చిమ్మ్రాయి
తు మ్మెదరేఁపుర్ళు♦పమ్మరసారెలు, బందారుబసవన్న♦పుత్తికాయ
తిరుగుడుబిళ్ళ ♦ తిగిప్పర్ళు బుసుగుర్ళు, చటిలాళమీళ్ళలు ♦ నెటికెతట్లు

గీ. తాటియాకుల చిఱుకలు ♦ తాళ్లపాసు,లకటియగాట్లప్రాత్తై♦యాడుకొనుచుఁ
బదువుపై సంధ్యపై నాప్త ♦ కాలలేక, పిలఁతి యీరీతి నేఁప్రొద్దు♦పుచ్చుచుండ.

హంపవింశతి, ఆ 3 పద్య 146,

స్త్రీ. బొమ్మలపెండ్లిండ్లు ♦ బువ్వాఁపుబంతులు, పుణికిగుబ్బనిట్టుక్కి♦ బొమ్మరిండ్లు
గుజగజలేకులు ♦ గొబ్బిబ్బునీగేగే, బుడిగిగుబ్బ జాబ్లీ ♦ పుక్కిటిబ్బు

గుజ్జెనగూడులు ♦ కోలుకోలన్నలు, గీరనగింజలు ♦ పారుపట్లు
పిప్పిపళ్ళ త్రొక్కిళ్లు ♦ బేడిసె తిరుగుళ్ళు, నచ్చనగండ్లు దా♦యాలు పొగ్లు
గీ. లడరు వామనగుంట లా♦డైనయట్టి, యాటపాటలఁ బొర్గిద్దో♦ననుఁగుఁజెలులఁ
బాయకచరించు బాలకీ♦పాయి మేల, పచ్చెవిరహాగ్ని యిటులేల♦పోచ్చెననుచు.
హంసవింశతి, ఆ 5 పద్య 155.

—♦ దాఁగుడుమూఁతలు. ♦—

సీ. తరుణులు తనతోడ♦దాఁగుమూఁతలనాడ, వారిక్రి పొడరిండ్లు♦బడి వెదకును
వెదకి యొక్కొకరిని ♦ పీపులపై కొంగు, లానగాఁ బర్వెత్తి ♦ తాను గెల్చు
గెల్చితి నేనని ♦ కేరింత లాడుచుఁ, బొదరిండ్లలోపలఁ ♦ బొంచి దాఁగు
దాఁగితివాకృష్ణ ♦ తరిమిపట్టెద మంచు, చెలులు వెంటాడిన ♦ చెదరియురుకు
గీ. దొరకునొకమాటుతనజాడ♦దోఁపకుండె, దాఁగునాకమాటు వెలసెనో♦తాసెవచ్చు
తన్ను వెదుకంగ నింతులఁ♦దానె పిలుచు, దాఁగుమూఁతలకృష్ణుఁడు♦తరుణులలర.
బృందావనవిహారము, ఆ 3.

—♦ డోలికావిహారము. ♦—

సీ. కెమ్మోవితావికే♦గిమ్మురు మ్మెదగమి, తూలెడుకురులలోఁ ♦ దొడిబడంగఁ
జలితకర్ణోత్పల♦దలముల కాంతిన, పాంగదీపులురెంటఁ ♦ బరపు గాఁగ
సీమంతమునఁబొల్చు ♦ నేసముస్తియములు, పెరయుగుర్మిక మ్మ♦మిరులుదొరుగ
నాందోళనశ్రాంతి ♦ నమరుపాలిండ్లపై, డెమటగొట్టులు హార♦సమితిఁబోవ
గీ. వహులలావుననలికాను ♦ బలిసినిలువఁ, జూచువారిచూ♦పికినొప్ప♦చూర లిడుచు
లీలఁబాడుచుఁదీఁగయు♦య్యాలనెక్కి, పోయియూఁచుఁగనొప్పారెఁ♦బొలఁతిదొర్త.
నృసింహపురాణము, ఆ 2 పద్య 85.

సీ. తమిఁబూఁదీఁగెల తూఁగుటయ్యెలలఁ బం♦తాలాడుచుం మూఁగు నా
కొమరుంబ్రాయపు గబ్బిగుబ్బెతలయం♦పుర్లో చక్కఁగాఁ జూఁగి మిం
టికొయగంపై చనుదెంచు శీఘ్రగమనుగొం♦చే దివ్యమూనీంద్రు నా
కమ్మగీసేతల్రిలమాఁదఁ గయ్యమునకుం ♦ గాల్ దాఁచులా గొప్పెడున్. 246½
కళాపూర్ణోదయము, ఆ 1 పద్య 147.

క. చెలి తీవయుయ్యా లూఁగఁగ, కలరుంజడయున్ మొగంబు ♦ నలుకమెయిన్ జా
బిలి దండిపగులనెలయున్, దులకుల చెనుకకును గడిమి ♦ లోర్చిపాము రహిన్.
యయాతిచరిత్రము.

శా. పున్నవ్వందివెలతూఁగుటయ్యేలలసాం♦పుల్ [redacted]గాఁ దూఁగు న
ప్పున్నవ్వంబోఁడుల గబ్బిగుబ్బవలిపెం♦బుల్ [redacted]రి వర్తింపఁగా
నవ్వేళ న్సరిమూఁగ రమ్మనుచు భూ♦సారావభాషార్భటిం
గొన్నవ్వ ల్మీఱఁగ వేల్పుజవ్వనులకుం ♦ గొం గిచ్చిన ట్లొప్పెడిన్. 2464

రాజవాహనవిజయము, ఆ 3 పద్య 90.

క. చరణనఖముఖసరోజము, లురుపడి నుడువిధుల నొరయ ♦ నుయ్యెల లూఁగె
న్నిరిదీఁగ లెక్కి యొకచెలి, గరుణిం గనువారి గెల్వఁ♦దా జనె ననఁగన్.

మిత్రవిందాపరిణయము, కుం. వెం.

క. మిన్నంటఁ బడములుం డల, యున్నుయ్యెలమీఁదనుండి ♦ యటునిటుఁదూఁగెన్
వెన్నునిపాదము మదమునఁ, దన్నినదోసంబు దొలఁగఁ ♦ దలమోచె ననన్. 2466

బహులాశ్వచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 32.

చ. సలిపరి డోలికావిహృతి ♦ సాటికి బేటికి నింతు లిద్దఱిం
దుల నొకకన్నె లేన్నె నొక ♦ తోయ్యలి యుయ్యెలతీఁగపగ్గ మ
ప్పలఁదివియుఁ డన్న నన్నెలఁత ♦ వేనలీఁ జూడక త్రాడుపన్నువా
రలతలఁపన్నువారలది♦రా మదిరాక్షి చెలంగి రగ్గతిన్. 2467

రామాభ్యుదయము, ఆ 1.

ఉ. బంగరుగిల్కుటంబియలు ♦ పై కెగఁబ్రోచి మెఱుంగుపాపడల్
చెంగు లమర్చికట్టి పయి♦చేలము కొంచికల న్బిగించి యు
ప్పొంగుచు నాత్మసచ్చరిత♦ముల్పడిఁబాడుచుఁ దీవయుయ్యెలం
జెంగటనూఁగు కిన్నరుల ♦ చిన్నిపొలంతులఁ జూచె వేడ్కతోన్. 2468

ఉ. ఊస్సని యూఁగఁ గాంచికలు ♦ నూడఁగ నండెలుజారి ఘల్లునం
గుస్సినకానులాడ నెటి♦నుబ్బలసైయెదలూడఁగా సరుల్
జల్సినకొప్పుజాటి మయి ♦ దీవలస్వేదములార వారుభూ
యస్సురలప్రసక్తులకి♦యున్ నృపమూళి కొనర్చి రింపులన్. 2469

శాంతనూపాఖ్యానము, ఆ 1 పద్య 59, 60.

♦ రాసక్రీడ. ♦

ఉ. ఆసమయంబునన్ విభుఁడ ♦ నంతుఁడు కృష్ణుఁడు చిత్రమూర్తియై
చేసెను మండలభ్రమణ♦లీలపరస్పరసక్తబాహుకాం

తానుశిలాసమున్ ఐహ[illegible]పురితానన హస్తపాదవి
న్యాసము రాసముం గృతవి[illegible]చరక్షేత్రచునోవికాసమున్. 2470

చ. నడుములు వీగి యాడఁ జిఱు♦నవ్వలు నివ్వటిలంగ హారముల్
నుడికెడ మేఖలల్ వదల♦జూడ్కి మెఱుంగులు వర్ష ఘర్మములో
వోడమఁ గురుల్ చలింప శ్రుతి♦భూషణముల్ మెఱయన్ సకృష్టమై
పడఁతుక లాడుచుం జెలఁగి ♦ పాడిరి మేఘతటిల్లతాప్రభన్. 2471

క. ఆంకరహీ తేందువదనలు, పంకజలోచనునిఁ గూడి ♦ పరఁగ నటింపం
గింకిణుల నూపురంబుల, కంకణముల మ్రోఁత లెసఁగెఁ ♦ గర్ణోత్సవమై. 2472

క. పరిణీనయనలతోడను, పురి రాసక్రీడ సేయు ♦ నంబరపీథిన్
సురనాథులు భార్యలతో, సారిది విమానంబు లెక్కి ♦ చూచి రిలేశా. 2473

క. కురిసెం బున్నలవానలు, మొరసెన్ దుందుభులు మింట ♦ ముదితలు దారున్
సరసన్ గంధర్వపతుల్, వరుసన్ హరిఁ బాడి రభిమ ♦ వనుధాధీశా. 2474

క. రామలతోడను రాసము, రామానుజుఁ డాడఁ జూచి ♦ రాగిల్లి మనో
రామములోఁ దియచ్చగ, రామలు మార్చిల్లి పడిరి ♦ రాజకులేంద్రా. 2475

క. తారాధిపనిభవదనలు, తారాధిపవంశ్యు గూడి ♦ తారు నటింపం
దారలతోడ సుధాంశుఁడు, దారుణ మీఁదింప రేయి ♦ చడవుగ జరగెన్. 2476

మ. యమునాకంకణచారియై వనజపు♦స్పామోదసంచారియై
రమణీఘర్మనివారి యై మధవతీ♦రాసశ్రమాపహారి యై
శ్రీమదామాననవ్యభవ్యసుఖసం♦పత్కారి యై చేరి యా
కమలాక్షుం డలరంగ గాలి విసరెం ♦ గల్యాణభావంబునన్. 2477

చ. ప్రమద యొకర్తు మాధవుఁడు ♦ పాడ విపంచి ధరించి కేల సం
భ్రమమునఁ బంతి మీటుచుఁ ది♦రంబుగ గానము సేసి యొక్క రా
గము పగ నాలపించి సుధ♦గస్వరజాతులు వేయువేఱు కా
నమరఁగఁ బాడఁ దన్ రమణుఁ♦డొ నన దారువు లంకురింపఁగన్. 2478

క. ఆడుచుఁ బాడుచు నందొక, చేడియ మంజీరమంజు ♦ శింజిత మమరం
గూడి హరికరము సనుఁగవ, పై డాయఁగ నిలిచె జఘన♦భారాలసయై. 2479

క. చందనలేపాలై యర, విందామోదమున నొప్పు ♦ విపులభుజము గో
కిందుఁ డొకతరుణిమూఁపున, నొందించిన నది దెమల్చి ♦ పులకించె హరిం.

సీ. చెలువపయొక్క-లేచెక్కు-ఁ♦జెక్కు-తోఁబోఁపిన, విభుఁడుదాంబూలచ♦ద్వీతీయువేష్టి
వాఁడుఁ నొకిలేమ ♦ యలసినఁ బ్రాణేశుఁ, డున్నతదోర్దండ♦మూఁతనేసె
జెమరించి యొకభామ ♦ నేరినఁ గొనగోరఁ, జతురుఁడుతుచఛుర్మ♦జలము వాఁపె
నలకంబు లొకయింతి♦కలికిచేఁజెక్కుల. నంటినఁ బ్రియుఁడువా♦యయంగ దువ్వెఁ

ఆ. బడఁతియొకతె పాట♦వాడి డస్సిన నధ, రామృతమున నాథుఁ♦డాదరించె
మారఁ మొక్క-నతికి ♦ నంసాన్వితం బైనఁ, గాంతుఁ డురమునఁ జేర్చి♦కాఁగిలించె.

క. హాసంబులఁ గరతలవి, న్యాసంబుల దర్శనముల ♦ హాలాపములన్
రాసక్రాంతల నాహరి, సేసెన్ మన్ననలు కరుణ ♦ నేసి నరేంద్రా. 1487

క. హరి తనసంగనుఖంబునఁ, బరవళ్ళ్ బ్రేఁత లెల్లఁ ♦ బరియోడలు నిజాం
బరములు సెలుఁగమి చోద్యమె, నురసతు లీక్షించి కరఁగి ♦ చొక్కరిమింటన్.

భాగవతము, 10 స్క్రం. పూర్వ పద్య 1080—1085.

గృహవర్ణనము.

సీ. నగిసీపనులమించు ♦ నిగనిగఁజిగిగుల్కు, గంజము ట్టాలములో ♦ గరిగిపింతే
సంతెనదగుచాఁక ♦చక్కఁబువల్కల, జిగిసరంగీకిర్రిందఁ ♦ జిల్లుమే ల్క-
లంకారిచాదినీ ♦ లాంతరు ల్వెలుఁగ ము,క్తామార్గపరిలిప్త♦ధాగధగ్య
భిత్తిభాగాదిశో♦భిత గోపగోపికా, బహుళకేళీచిత్ర♦పటము అమర

గీ. తనుపు లిలఁడిల్కు- నిల్వుట♦ద్దముఅగములు, మణిమయీమారుషనంబైన ♦ శరుపుగల్లి
చెలఁగుగృహములుగట్టించి ♦ యిలమినందు,మించియయ్యింతితోఁబ్రజే♦ఁచియంత.

కవిచకోరచంద్రోదయము, ఆ 4.

—♦ బ్రాహ్మణగృహము. ♦—

సీ. ఆరఁగులనున్నపు♦ చెఱమట్టిపట్టలు, దీర్చినగోడలు ♦ తీజరిల్ల
నిండునున్నపుఁబూఁతి ♦ నెఱచాలు బోదెలు, దిద్దినదేవర♦మిద్దెదనర
సారికేళిపుమట్ట ♦ తీరుగానలికిన, ముంగిలిమలిసాల ♦ ముద్దుగులు
బంచవన్నియ్రుగ్గు♦పద్మములిన్మించిన, బృందావనములోఁగి♦లంది వెలయ

గీ. నుదికినమడుంగుదోవతు♦లుంచినట్టిదండె పాపాసనమునేయు ♦ కుండ మమర
బడలిక లడంచుపసపాకు ♦ పుదిలలర,నుండుబాబ్రాహ్మణునిగృహం♦బుత్పలాక్షీ.

హంసవింశతి, ఆ 1 పద్య 151.

సీ. బలుకంచుగుబ్బలో♦ర్తలుపులు తీసెల, వాకిలి నడవ చా♦వడియు మొగులళ
నలినసన్నుగల ధా♦న్యములకణరంజలు, దేవతార్చనమిద్దె ♦ తావిపడక
యిలువంటగొట్టంబు ♦ పలుగాడి పసిదొడ్డి, పసపాకు పందిరి ♦ భావి తోట
పడిసంచిగోవతి ♦ పడతవేల్పిండ్లంబు, ధమనికుండంబు బృం♦దావనంబు
గీ. నత్తులచిప్పసాన చి♦తార్సినమును, గిండిచిటిచాపపల్చెంబు ♦ గిన్నె పెట్టె
పుళసనిల్పత్రములుపెట్టు♦గొప్పయటుక, యమరఁగాఁపురముండున♦మ్యగ్రజుండు.

హంళపింళతి, ఆ 2 పద్య 137.

సీ. ఆలిక ముగ్గులువెట్టి♦నట్టితిన్నెలు కంచు, బోరుతల్పులు పాలు♦వోసిచాల
యూర్చబచ్చునసంగ ♦ నొనరు చావడితాళ్ళు, వారంబు చిన్నిగ♦వాళ్ళు లమరు
వంట కొట్టము చిలు♦వాన మించినమిద్దె, పట్టెమంచముతోడి ♦ పడుకటిల్లు
పడసాలముంగిలి ♦ పందిరిపసి గాడి, కాయధాన్యములున్న ♦ కణఁజములును
గీ. బెరటిలో నారికేళజం♦బీరముఖ్య, నిఖిలఫలవృక్షములు మించి♦నీళ్లిబావి
నమర నయ్యింట నిత్యక♦ళ్యాణములును, బచ్చతోరణములుమించఁ♦బరఁగునతఁడు.

శుకసప్తతి, ఆ 8.

—♦ వైశ్యగృహము. ♦—

సీ. గొడియబీగములావు ♦ గొలుసులోపలియడ్డ, మారినుబోర్తలుపులు ♦ మగులుగోడ
గాయధాన్యంబుల ♦ కణఁజము బ్బియ్యంపు, గరిసెలు దినునులు♦గల కోటార్లు
మిద్దెచిల్లరలు న♦మ్మెడుదుకాణము బచ్చు, మళిగె బొక్కుడపిల్లు♦మచ్చులు ఁదుల
కషణముల్ నా ణెము♦ల్లలకట్లసంచిగో,తము లెక్కకడిలెంబు ♦ దడము భరణి
గీ. తక్కుడి సమస్తవస్తువు♦ల్దనరునటుక, బోవినుగ్గులకుచ్చెల ♦ పాఁడిపనుల
గాఁడిజాలాదివెగూఁడు ♦ గాబుతొట్టి,యొప్పగనచిత్తుఁడను బేరి♦యుండునచట.

సీ. జాజికాయలురాప్న ♦ జాపత్రియుహారిద్ర, నాగరగంధక ♦ సాభిరసము
లతిమధురంబుదు♦త్థాభ్రకైలాశిలా, జిత్తులు మురుదారు ♦ సింగు హింగు
వన్నభేదియు వస♦యక్కలకరపంచ, లవణచవ్యములు బో♦శము మణిశిల
పిప్పళ్ళు కోష్టవు ♦ ప్పలీమూలంబు, హరిదశృంగకే♦సరము లింగి
గీ. లీకము సదాపవేళ్ళు ధా♦న్యాకములను, గటుకరోహిణి పటిక జం♦బాలపచ్చ
కర్పరియుఁగారవియు రేణు♦కమతిపసయుఁ, దాళీకమును మాంసనళమాసీ♦పాళములును.

తూరపాపాణములు నభ్ర♦కంబు లైదు, గ్రంథి తగరంబును యవాని♦కాద్వయంబు
కచ్చూరముమరాటి మొ♦గ్గులుకుటుంబ్ధ, కీనుమములుకుందురుప్ప♦ము♦లెనఁగఁగలవు.

వీ గంటుభారంగియుఁ ♦ గంకుష్టమును మెంతి, మంజిష్ట జిలకఱ్ఱ ♦ త్రిఫలపసపు
విషకంటకాలామ్లి ♦ వేతసంబునునీరు, చించలంబును బులి ♦ చించలంబు
జీరకంబును నల్ల ♦ జిలకఱ్ఱపుష్కర, మూలంబు కాంపిల్య ♦ మునుసముద్ర
ఫేనంబు ధాతకీ ♦ సూనంబు సానువు, లుప్పలంబును గంధ ♦ పిప్పలియును

గీ. గాకమాచియుష్టాణేయ ♦ కంబుచిత్ర, మూలగోరోచనములుఁ గా ♦ పోతతార్క్ష్య
శైలసౌవీరరసముఖాం ♦ జనములు వెలి, గామును గల్గి యుండు న ♦ బ్జేరియింట.

సీ. వింతగాఁ బుంజీభ ♦ వించి నానాధాన్య, ములరాను లుండెడి ♦ నిలయములును
సకలరత్నాకర ♦ స్థలములై యేకీభ, వించి ప్రస్థయ మిచ్చు ♦ వీశ్రుతులు
నఖిలదేశంబుల ♦ నమగునానాకౌతుకపుంజీభవించిన చిత్రి ♦ గేహములును
జీనిచీనాంబరా ♦ నూనబృందములు, మందీభవించిన ♦ మందిరములు

గీ. సర్వగసర్వదుములు టంక ♦ సాలవేష్టియు, చాండి ప మాదినుసు మేలు ♦ సరకుఁగలిగి
నాఢ్యులిక్కుల పేటల ♦ నగరిజనుల, కలఱ నమ్ముచు ధనచిత్తుఁ ♦ డచట వెలయు.

హంసవింశతి, ఆ 2 పద్య 226, 227, 228, 229, 231.

—♦ శూద్రగృహము. ♦—

సీ. తుంగిటఁ బుల్లిబాద ♦ ములుగీచియుండిన, రచ్చబండలు గొప్ప ♦ ప్రహరిగోడ
పంచదిన్నెలు చాదు ♦ పట్టెలు మువ్వాల, నుండ్లుదీర్చినయట్టి ♦ గోడ లలరు
దేవరచవిక పం ♦ దిరి కోళ్ళగూఁడులు, గొట్లుగుంటుక కాఁడి ♦ క్రొత్తపల్ప
లట్టువగల గాఁడి ♦ కొట్టంబు పలుగడి, కంపపాతినలేగ ♦ కదుపుదొడ్డి

గీ. క్రొత్తిగూటంబు తొట్టి యుఁ ♦ బలక పీట, బూడి పిడకలకుచ్చెల ♦ పసులమేపు
మంగలము దాలి తో లుల్కి ♦ మానుసందు, గలిగివిలసిల్లునాతని ♦ నిలయమెపుడు.

వంసవింశతి, ఆ 4 పద్య ఆ 4 పద్య 124.

—♦ రెడ్డిగృహము. ♦—

సీ. అచ్చమై వాకిట ♦ రచ్చతాయి మెఱుంగు, పంచదిన్నెలు గొప్ప ♦ పారిగోడ
కంపతెట్టులును రా ♦ కట్టు మునిగిలి మ్లె, సాలెదేవరయఱ ♦ చవికె యొకటి
కోళ్ళగూండ్లును గొట్లు ♦ కులుగాఁడి యేడికో, లలు కాఁడి పలుపులు ♦ గలుగునటుక
దూడలు పెమ్మూవ ♦ కోడెలు కుఱుగాఁడి, గిత్తలీనమెటి ♦ గిడ్డిదొడ్డి (మురుబ్బు

గీ. యిఱుకుమానుపెరంటిలో ♦ నెక్కుబావి, మునుఁగలును జొప్ప పెనునామి ♦ జను
ఓలు పిడికెలకుచ్చెల ♦ దాలిగుంత, పనర నిరతంబు వెలయు నా ♦ తనిగృహంబు.

కుకసప్తతి, ఆ 2.

—♦ బలిజెగృహాము. ♦—

చ. తణిగము లామకంట్లములు ♦ తండిగముల్ సలకల్ దడెల్కతూ
గణయెలు చిప్పకుంపు లడి♦గంబులు పంబులు తార్పిడుకట్లు మం
కెనములు గోతము ల్నగలు ♦ గెంటెపుబోరెము లాతనింటిలో
గణన కళక్యమై చెలయుఁ ♦ గంజసమానవిశాలలోచనా. 2494

శీ. గూటప్రతిరుగుప్పు♦కొలికిదా మెనత్రాప్పు, కందళికెముకలి♦కదురుకోల
మఱిగజమును మోడి♦మెఱుఁగుగాఁదీసిన, పిల్లచుట్టలు నల్ల♦బిళ్ళ వల్లె
తార్పిప్పుమ్ము ఱురికొన♦ల్దబ్బనములును సి,గంతలు నట్టెన♦కట్టెలనిమ
బలుపాన్ను లలరారు ♦ బగినగూటంబులు, వెనుజోగిపట్టెప్పు ♦ పిల్లపట్టె

గీ. డలును బూప్పులలోఁగని♦న్నెలువిభూతి,పండ్లు గంగాళమును గుసి♦గెండ్లిపాల
మర్ధిబరణీయు రుద్రాక్ష♦మాలికాస,మూహములుగల్గి యుండుఁ చ♦ద్దేహమునను.

హంసవింశతి, ఆ 5 పద్య 97, 98.

—♦ తిలఘాతకగృహాము. ♦—

శీ. గానిగ కడెంబు మోకులు ♦ గడ్డపార, కాడి సిద్దలు గూటంబు♦కడవజల్లి
గంప కనుగంత తక్కుడి ♦ గట్టియెద్దు, చుట్టుచపకెము సగ్వాన♦స్తుప్రులు దనరు.

హంసవింశతి. ఆ 5 పద్య 205.

శీ. చెల్లిగిసెనూనె కురునూనె ♦ వెల్జీనూనె, నల్లనూ నిప్పనూనెయుఁ♦దెల్లనూనె
కుసుమతుతాముగ దుండుంగ♦మొబ్బెరయును, నూనెపొగనూనెలిగిరెన♦నూనెమియు.

శుకసప్తతి, ఆ 5 పద్య 206.

—♦ వేశ్యాగృహాము. ♦—

శీ. బత్తుడాయలొకడారి ♦ శుంకాయతెనయుమా,సికెదారి చెల్లెండ్ర♦నిలయు మమయు
యుంగిట నిడు తిన్నె♦మాయనిమద్దెల, కుట్టదండియుఁ గుడి ♦ కూటిగూడ
టోచెం కెక్కెంబు ♦ గుడ్డవానెన కాఁగు, కుంటెన కొండిగాఁ♦డింటిబంటు
బొజ్జాగిడ్డతాపలి ♦ బుడుతగొడుంగుల, గబ్బిగుండఁడు రస♦మబ్బునెజ్జు

గీ. ముందు బొద్దాసఁ బాఁతిన♦ముసుఁగుజాటు, చిగురుచల్లనిబలువూఁత♦చెందిరంపు
వాప్తమూకట్ట గేస్తురా♦లుస్థరించు, నూరబవినీఁడుగల గృహం♦బొరసివిటుఁడు.

బహులాశ్వచరిత్రము, ఆ 5.

—♦ వేశ్యాకేళిగృహము. —

సీ. ముదుఁగుఁదామరకిన్నఁద ♦ నడఁగుక్రొంబఱ్ఱుతో, సకినెలపట్టిమం♦చపుగుటంబు
డక్కరిసేస్తకాం♦డ్రకునిడ్డ జగపీఁట, తళుకుబంగరుకాసెఁ ♦ దగులుతగులు
వేఱొయొక్కందుకై ♦పిటమోహమున నూఁగు, బాగాలు వైచు క♦ప్రంపుబరణి
తెల్లజిల్లెడువేఁగు♦పిళ్ళారిదివెగూడు, గాజుటద్దము కావు♦కరవటంబు

గీ. పట్టుపుట్టంబు సొగటాల♦పాళి నేత, ప్రాఁతచిటిచాఁప మంచిఁ♦పంచిమంచి
నుతులుగూడినదండియ ♦ సొంపుగన్న, పడుకయిలుసొచ్చెనప్పుడ♦ప్పణ్యమహిళ.

క. అలరుందావియుగంధపు, వలపున్ సొంపార్చినిధూప♦నాసన యిలువా
కిలి సారమంచిన పిటమణి, కలకాలం బిచట బ్రదుకఁ ♦ గాఁదగు ననియెన్.

మ. రణనాళీకచరాలుతత్కలరవీ ♦ రంగద్విటంకంబు చెం
కణలభ్రాంగణవేదికాభవనభ♦క్కుట్టీరమామోదనా
చణశయ్యాతలపీఠశుభ్రపటవా♦సభ్రాజిపేటీక మ
గ్గణికాకేళినికేతనంబు విటవ♦ర్గస్వర్గ మొప్పించుమున్. 2501

బహులాశ్వచరిత్రము, ఆ 5.

—♦ సూతికాగృహము. ♦—

సీ. మణిగణద్యుతికి మా♦ర్మలయుదీప్తులరేయుఁ, బగలునువెలుఁగుదీ♦పములగములు
నిరుచక్కియలదారి ♦ కెలమిఁ గాఁపుగ నుల్లి, పొట్టుగప్పిన యగ్ని♦పాళలెగలు
ద్వారమూలసుల నం♦ఘముగ నుంచినదిగ్గు,శాఖోటకుసమి♦ద్సమూహయములు
విదిసందుదినమందు♦రోదసేయఁ జగడని, పలుకుపృథ్వాంగనా ♦ పరిజనములు

గీ. గలిగి తత్తత్ప్రదేశసం♦ఘటితపూర్ణ, కుంభరంభాలియస్తంభ ♦ జృంభమాణ
పితవితానపతాకాళి♦నుతవిభూతిఁ, గాంచి యొప్పారెఁ బుత్రోత్సి♦క్తగృహంబు.

వాసవస్తోపరిణయము, ని. పీ. ఆ 2 పద్య 58.

సీ. ఉల్లిపొట్టావాలు ♦ నుముక రాఁకెడుపొగ, లడపల పాదిగిన్నఁ♦గ్రమ్ముకోనఁగ
గుమ్మంపుదైవంకఁ ♦ గుర్చిచ్చవచ్చిభూ, తులసిమా వీరతోఁ ♦ గలసిచేరిల
భాగ్యద్వయమునందు♦వాసినగోమయ, పరిమలస్పష్టాంగ ♦ భంగిఁదోప
నింగవపొంగింపు ♦ లెసఁగింపఁబోసఁగిన, కటుగంధమెల్లెడఁ ♦ గడలుకొనఁగఁ

గీ. జముపు ముంచి నెలింగించి♦సంజ నిడిన, దృష్టిదీపాలవెలిమిడి ♦ తెల్పు లలర
గాఁపుగూర్చిన తత్సూతి♦కాగృహంబు, నాగగృహంబున నేగగృహం♦బావహించు.

మహాంధ్రవిజయము, ఆ 4 పద్య 124.

—♦ స్త్రీహీనాన్యగృహము. ♦—

సీ. చందిక్కిలేని ని♦శాగమనముమాడ్కి, హారికలేని పం♦జరముకరణి
నలివసంతతిలేని ♦ కొలనికైవడిచేయి, దీపికలేని నుం♦దిరముపగిది
మూనైకకలరాజి♦లేని యారామంబు,గతి నాపలేనిన♦క్షత్రాంగణంబు
ఛైలఁగుళోయిలలేని ♦ యిలమావిచాడ్పున, నిసదీపలేని ♦ భద్రాసనంబు
ఆ. భారుమూర్వీలేని ♦ చాపదండముపోల, లలితతంత్రిలేని ♦ యొళిగుబాలె
నవనితనయలేని ♦ యావాస మంతయుఁ,బాడువాతీయుండఁ ♦ బార్థివుండు. 2504

భాస్కరరామాయణము, ఆర. పద్య 254.

—♦ వంటపూటియిల్లు. ♦—

ఉ. కప్పురభోగివంటకము ♦ కమ్మనిగోధుమపిండివంటయున్
గుప్పెడుపంచదారయును ♦ గొత్తిత్తఁ గాచినయావునే పెన
ప్పన్ను గొమ్మునల్లనఁటి ♦ పండ్లును నాలుగునైదునంజులున్
లప్పలతోడ గ్రొమ్మెఱుఁగు ♦ లమ్మణయజ్వలయింట రూకకున్. 2505

కీర్తిదాక్షిణ్యము.

కీ. కంటిఁబాంథజనాహ్వాన♦కారి మృగుల, వాకపోతచలన్నట ♦ కేతనాంక
మై మదీయశ్రమచ్ఛిదా♦హారియగుచు, నలసు నొకవంటకూఁతయ్యె♦యయ్యరియిల్లు.

సీ. హోళిపుట్టించె స♦ద్యఃకల్పితానల్పరసపూర్ణగాథా ♦రంతపటిమ
రక్తిగల్పించె ధా♦రాళవాచాసుధా, మాధురీధుర్యసం♦గీతకీర్తి
చెలియఁజేసె ననేక ♦ దేశసభాంతరం, రాజికాంతరనికే♦రపల్లిపంచ
మన్ఝరం బొనఁగెళ♦ద్భార్ధవై చిత్రిని, బంధనోజ్జ్వలగద్య♦పద్యసమితి
గీ. దగ్ధహులకన్న కల్పిత♦తారకాయ, మానసోమసమానీతు ♦ లైనపథిక
కథికగాయకచారుస♦త్కవులయుదర, పూర్వగంతరసల్లాప♦ములు నరేంద్ర.

శుకసప్తతి, ఆ 4.

—♦ చాకలియిల్లు. ♦—

ము. బహిరభ్యంచితతాపశోత్కరము భో♦భోరాపభాక్కుక్కురం
బహరీశోదయకాలధాతవపనా♦యాతాయ్యతాకీర్వచో
బహుళంచాయతకుంధకంబు గిరికా♦బాధార్థిమార్జాలమై
గృహమొప్పున్ రజకాగ్రగణ్యునకు దూ♦రీభూతదారిస్థ్యమై. 2508

శుకసప్తతి, ఆ 8.

—♦ అన్నసత్రము. ♦—

సీ. ఆజ్యపరీవాహోయ♦మద్భుతంబితనుతే, నూపస్యసౌవర్ణ ♦ రూపమస్తే
శాకాస్సమీచీన ♦ పాకాస్సమానతే, భక్ష్యాళిశర్క-రా♦పరిచితాని
పాయసమాధురీ ♦ పరమేశ్వరోవేద, జయతిరసావళీ ♦ సాష్టజేన
శాల్యన్నధవళిమా♦శక్యతేనగదితుం,దధిన ధామధురీ ♦ మధికరోతి

గీ. యనుచు సకలదిగంతరా♦యాతవిపుల్, లాడుచు భుజింత్రుక్షీపారి♦కల్పితముగ
వేంకటాధీశుసింగప్ప♦ధీశ్వరుండు, గమన నర్పించు నన్నస♦త్రములయందు.2509

మూర్తత్రియోపాఖ్యానము, కృతీయాది.

—♦ పానీయశాల. ♦—

సీ. లవణశుంఠీజంభ ♦ లరసానుయుక్తహా, నీరుమజ్జిగకుండ ♦ పూరు లలర
లఘుపృథ్వీలానూన ♦ లలితసారభమిశ్రి, శీతలజలకుంభ ♦ జాతమమర
జీరకక్షోడ్యా ♦ చారుగంధము లొల్క-, పలుచనియంబళ్ళ ♦ పంట్లుదనర
రవయుప్ప నీరుల్లి ♦ రసము నించిశకోష్ఠి, గంజి కాగులగుంపు♦కడు రహించు

గీ. గంధబర్హిష్టలాతుజ్ఞ♦కపర్శస్త, కాయమానమహుర్మహా ♦ రాయమాన
మందపవమానఘనసారి ♦ బృందవేది, కాలయుచితాన పానీయ♦శాలయొప్పె.2510

హంసవింశతి, ఆ 2 పద్య 158.

—♦ నేతగానియిల్లు. ♦—

సీ. కుంచె మగ్గపుగుంత ♦ గూటంబు పగ్గంబు, పరిపె ద్రొక్కుడుపల్లె ♦ పలకదోసి
పరిపరియచ్చులు ♦ చరికుండ యూడిత, చీడుదబ్బలుదండె ♦ నాడెకోవి
కోతిపుల్లలు నాల్క-♦కుడుతరికొయ్యలుఁ, జొప్పయాఁచలుఁ గోత♦చూరుకత్తి
కారంపుఁబడుగులు ♦ గండెలకప్పెగ, గోలములాకలు ♦ నీలికడవ

గీ. గంప డొల్లకళింబు ♦ కదురుచెమికె, నూలురాట్నంబు జాలంబు♦గ్రాలుగ్రోడ
వఱుల నాకుభధుర్వి ని♦వాసభూమి, యప్పురంబున సంతతం ♦ బొప్పుచుండు.

హంసవింశతి, ఆ 2 పద్య 11.

—♦ నేతగాడు. ♦—

గీ. గొప్పకన్నులు చిఱునవ్వ ♦ గులుకుమోము, బవిరిగడ్డము చక్కనై♦పరగుముక్కు-
నెగుభుజంబులు పిపులత్వ♦మెసఁగురొమ్ము, బిగిమిసులలీలగనుపట్టుఁ♦దొగటిపెట్టి.

ఉ. ఆటది సేర్పుతో వగల ♦ యంచమ్మ జండము జూపఁ బూని కో
ఈటము వేగియుక్కైవడిని ♦ లాలితదృక్తరళప్రభావళుల్
పాటిగఁబోఁగుచెంబడిని ♦ భార్యములం జరియింప వస్త్రముల్
ధాటిగ సేయు నప్పలుక♦తట్టునఁ జెట్టు ఖణిల్ ఖణిల్లనన్. 2513

హంసవింశతి, ఆ 2 పద్య 12, 13,

—♦ రాట్నము. ♦—

క. వజ్రీదారముచెన్నలుందొరి,క్కుఁడుపలకయు దిండుకఁదురు ♦ గుంజలునుంద్రో
క్కుఁడు బొమ్మయుఁ గుంద్రిప్పుఁడు, పుడకయునుంగలుగురాట్న♦ములులొగొనుచున్.

శుకసప్తతి, ఆ 2.

—♦ నూలువడకుట. ♦—

వీ. పోఁగుచెంబిడిఁబర్వి ♦ పాల్చువాల్చూపుల, ధళిధళిల్వాడుండ ♦ కరులనీనఁ
బుంజలపుక్కట్లుదెం♦పుటకుఁబచ్చిగ్గుఁ, మాట్లెల ఖణఖణ♦ల్బెట్టుమోరియుఁ
గలెత్తుచూపాకుఁ♦మూలజారపరిభ్రా, చకచకల్ పైడి వ♦సంలమాడఁ
బరిటఁదిరిశ్వఁగజాలు ♦ పైటలోఁ గన్పట్టు, గుబ్బలమిసమిస♦ల్దొరిబ్బలాడ
గీ. బింతివగకర్పునెతిఁగొచ్చ ♦ పీటమొయ్యు, నిగనిగల్జాతి సీలాల ♦ నిగ్గునింపఁ
గుచభరంబున నడుముకొం♦కుచువడంక, నూలుఁదోడునువేడ్క♦వ్వాలుగంటి.

హంసవింశతి, ఆ 2 పద్య 22.

ఉ. కరమలఁగంకణాళిఘుఘ ♦ ఘుళ్ళనరాట్నముఁ ద్రిప్పువేళఁపైఁ
టలదిగజాఱు చెలుక్కఱుకు ♦ నబ్బరపు న్వలి గట్టి గుబ్బపై
నరులినుమంతచిందుగొనఁ ♦ జక్కని చూడ్కులఁ జూచువారిపై
బరమున గాడనల్వెలఁది ♦ రొమ్మునఁ గండెలుసుట్ట సేర్చునన్. 2516

హంసవింశతి, ఆ 2 పద్య 23.

గీ. ఎతకుఁదెసదొడ్డుగాఁజాచి ♦ యేకుఁజెల్ల, గెలనఁ బలుపగవేఁపుడు♦గింజలునిచి
చేపటీటలమీఁద నా♦సీనులైన, వారలైనావి వరనిలు ♦ వడరికొనుచు. 2517

వీ. గుంపుసంపునులేక ♦ కొనసాగఁబ్రోగుచెం,టమెఱుంగుఁ జూపుచే♦కెములువారఁ
బ్రాయంపుఁబడుచులఁ ♦ బనిగొంటివేదూది, యనెడిపాటలఁదేనె ♦ చినుకులీన
సేకుతోఁజెలఁగుకే♦లెత్తుఁగా భుజమూల, కాంతులుబయలుబం♦గారుసేయఁ
బుడుకఁదిరిప్పెడురయఁ♦బునఁ బైటజాఱుచో, మినుకుగుబ్బలుతెఱ♦క్కనిరహింప

గీ. ముసిచికొన్నట్టి తెలిగంది ♦ మడతచీర, లరిది తొడగ్గనిచే బసు♦పంటినట్లు
పానగగజరథాభతోగ్రుడు♦బొమ్మమీఁదఁబచ్చెనఘటింపవడికిర♦ప్పర్మముఖులు.
గీ. ఎన్నికలుపట్టి పుంజంబు ♦ లేర్పఱించి, చుటకట్టులుమతితోడు♦పడగలూఁచ
కండెలొనరించి నాలించి♦కాఁపుటింతు, లున్నయవ్వేళనద్భుతం♦బుట్టిపడఁగ.
శుకసప్తతి, ఆ 2.

—♦ సంత. ♦—

కీ. కలనమీఁపుట్టుటాకి♦కాఁపురుచ్చెకలని,మ్మకి నాకర్షింప ♦ మంత్రిద్య
బచ్చుబ్రాయమ్మున్నవాఁ♦ధిన్యుఁడాహుములెల్ల, చఱలంగ నుమిఁగూర్పు♦రల్లెత్రాడు
చిల్లగపరకలు ♦ కొల్లు చేరాలకిం, పుగలాధ మొందింపఁ ♦ బూఁటకాఁపు
మెనుకోలుకాండ్రిపు ♦ బసనమూహంబుల, గణితిచూపెడ♦నాయ♦కపర్వబుండు
గీ. ముదిగిరిటియధిపుమాటై ♦ మెసయఁజెట్టి, ఘంట ఖంగనిత్రోయనం♦గక్లేబడిని
మరిగితియనుసరించికి♦ఎనియకాండ్ర, కనని.డిపాఁపు సాఁగింత♦నలుససంత. 2520
హంసవింశతి, ఆ 2 పద్య 48.

—♦ రచ్చకొప్పుము. ♦—

సీ కంబళికాఁగితిత్తు♦వ్వక్షభాగపటంబుఁ, కొనువారలతోడఁ ♦ బోరువారు
నిజదేహమాహవ♦నీయుఁడిచ్చినిలుఁ, దెవులాగ్నవారితోడ ♦ దెవ్వనారు
నానామిరసుగి♦న్నపురాద్వారవీథులు, మదనొందినవారి ♦ నడుగువారు
శ్రీగకీక్రియపరా♦స్తోనాగోష్ఠ,గోష్ఠి నవ్వలిచేర♦మాదువారు
గీ. నన్ని గొనితెచ్చి నగ్నస్నా♦నాది చేసి, సీమతిమగ్రోష్ఠులకిఁ బ్రతి♦ష్ఠించువారు
నైనవానామసినయా♦ఁకాతపథిపు, లమరఁ గనుపట్టు రచ్చకొ♦ట్టమునకరిగె. 2521
శుకసప్తతి, ఆ 3.

—♦ అరాజకవర్ణనము. ♦—

చ. అవని యరాజకం బయిన ♦ యప్పుడు భూపరిపాలనంబు సర్వస్వ
ర్మ్మపులుఁ దొఁగఁగా దేవమునిఁ♦గుళ్ళలు హాయను నోలి వృష్టి లే
దను సుధి యుర్వ్వరల్ దిమురఁగ♦సంగుమి నానను గాలయాపనం
బవిరళవార్యచేయుక ♦యయంబుగ రాజ్యము నిల్పు మిట్లనిన్. 2522
భాగవతము, ఆది. ఆ 4 పద్య 248.

కీ. పాపంబునీచేతఁ ♦ గాపించె మనకంక, రాజు నతంపనా♦ రాజ్యమందు
బలవంతుఁడగువాఁడు ♦ బలహీనుఁబహుదారఁ, హాయనువర్ణాగుల ♦ నపహరించు

జారచోరాదులు ♦ సంచరింతురు ప్రజ, కనోన్యకలహంబు ♦ లతిశయిల్లు
నైదికంబైయున్న ♦ వర్ణాశ్రమాచార, ధర్మమించుకలేక ♦ తప్పిపోవు
ఆ. నంతమీద లోకు ♦ లర్థకామంబులఁ, దగిలిసంచరింప ♦ ధరణిలెల్ల
వర్ణసంకరములు ♦ వచ్చును మర్కట, సారమేయకులము ♦ మేరఁబుట్టి. 2522

భాగవతము, స్క్రం. 2 పద్య 483.

సీ. జగతి యరాజకం♦బగుపట్టఁ బ్రజలందు, సకలకర్మంబులు ♦ నికల మగును
వర్ణాశ్రమాచార ♦ నిర్ణయంబు దలంగు, నామయం బమితంబు♦గా మెలంగు
జారచోరాళి నిశ్శంకఁ బ్రవర్తించు, సస్యసంహార మై ♦ క్షమ గుఁదగ్గు
వేదశాస్త్రంబులు ♦ విడుతు రుర్వీసురుల్, విఫలంబులై యొప్పు ♦ వృష్టులనులు
గీ. ధర్మమెల్ల నశించు నర్థంబు ♦ తఱుగు నీతి, బాధలు ఘటిల్లునసృతంబు♦పరిఢవిల్లుఁ
గాన నీవింకఁ బట్టంబుఁ ♦ గట్టుకొనుము, భూతలాంకితసమున్నగ్ర♦భుజుఁడపగుచు.

రామచంద్రోపాఖ్యానము, వా. వేం. ఆ 3 పద్య 72.

—♦ పాడూరు. ♦—

మ. వరఁగంగూలినయిండ్లు చోళ్ళు గరికెల్ ♦ పల్లేరు లున్మొగ్గలుం
జిటిపెంకుల్ చిగిరింతలున్ గునుకలున్ ♦ జిల్లేడులున్ మూషికో
త్కరముల్ దున్నినపెంటదిబ్బలును నం♦కక్ష్మల్ వ్రయించుకొన్నుల్ దరు
ద్దురఁగంబూడిసపాతఱుల్ పడినగం♦భ్లోన్ గల్గు పాడూరిలోన్. 2523

హంసవింశతి, ఆ 5 పద్య 29.

—♦ చండాలవాటిక. ♦—

సీ. బహువిధపశుకళే♦బరసమాకీర్ణంబు, దుర్గంధలహరికా ♦ వర్గళంబు
పులలథక్షణకుతూ♦హలసారమేయంబు, కాకగృధ్రాళినీక ♦ కలకలంబు
మక్షికావృతచిత ♦ మాంసతోరణరాజి, చర్మాస్థిరాశ్రిత ♦ చర్మపటలి
పరిబలవిచ్ఛిన్నపుచ్ఛ♦రధ్వానపూర్ణంబు, సహితక్షమాభాగ♦సంభృతాస్థి
గీ. వారుణీపానకృత్యదు♦ర్వారజనిత, మదథరాలస చండాల ♦ మండలేన
కేతరానర్థకలహంస ♦ జాతరవము, గనియె మాతంగవాటము ♦ మనుజవిభుఁడు.

హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, శంక. ఆ 5 పద్య 8.

—♦ శ్మశానవాటిక. ♦—

సీ. దుర్గంధలహరికా♦నర్గళవాహిని, కీకసనిర్మితా ♦ నేకవేది
శవధూమభూమసం♦చాదితాంబరపీథి, శోణితపద్యపా♦షాణరాజి

శిఖిశిఖభుటశాతాగ్ర♦చీవరఖట్వాళి, యాతతభీకరా♦ఘాతపటలి
భువనసముద్ధూగ♦పాండుభసితరాసి, కేవలవ్యాకీర్ణ♦ కేశవితతి
గీ. కాకబంబుకకా♦కేయ♦కపర్దిణాడ, భూగ బేతాళికహాకచూ♦ద్భూతభూమ
కొడ్రియుదార్దినిర్మిత ♦ రుద్రభూమి, యన్నగాజాని యద్భుతం♦బందికాంచె.
ఉట్పకర్తిచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 167.

సీ. పృథుశిలాస్తంభసం♦భృతమైనయీమారచె, నవరత్నసింహాస♦నంబె నీకు
నరశిరఃకృతిబంభ♦స్తురకపాలంబులు, మంగళాచారకుం♦భములె నీకు
శూలోగ్రమానవ♦స్థూలకేశంబులు, రమణీయమగు చామ♦రములె నీకు
భూతబేతాళజం♦బుకనినాదంబులు, కవిగాయకపరిసం♦గతులె నీకు
గీ. నుచరిత్రమహాశ్మశా♦నోపకంఠ, శాకినీలోకభయదశ్మ♦శానభూమి
పకలరాజ్యరమానివా♦సంబె నీకు, సద్గుణపంపదభిరామ♦ సాగ్వభోమ. 2528
హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, శంక. ఆ 5 పద్య 100.

—♦ వేశ్యావాటిక. ♦—

గీ. మృగమదాంబూనసమాక్రాంతు♦ గుండలీక, వెనుకదిక్కినజరదంశు♦వితతివోలె
నాలుగుపరార్ధ్య వేశ♦పుగమునందు, భూనురాలేపకాశ్మీర♦పణ్యపీథి. 2529
శృంగారనైషధము, ఆ 2 పద్య 40.

వే/ పతిగళత్రిపథభూ♦లపతికిఁ బ్రీతి కేళి, యలపార్వముంగిళ్ళ♦మెలఁగువారు
నలగియేఁగుచుఁదియు♦స్నిలిపిన నిజభుజం,గీభావ మేర్పడఁ ♦ గెరలువారు
వరులుం డుమకడకేఁగఁ♦గురుషభూమికఁబూని, తెనువాఁగిశంగింపఁ♦దిప్రురువారు
రాకుమారులయింట్లం♦కేకితంబునఁ బదా,ప్తులవెంటఁబడిబుడిఁ ♦ బోవువారు
గీ. మదనమంత్రిగహాస్యము♦ల్సదనవలభి, నిభృత పౌరావతములకు ♦ నేర్పువారు
ైన వెలయాండ్రచే నప్ప♦రాధిరాజ, వేశవాటికచూడ్కికి ♦ వేడ్క యొసఁగ.
వసుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 65.

ఉ. అమరఁగ వింతనించుపాసఁగను ♦ నందు పిటూలికి వేశవాటిపా
ర్శ్వమ్యములు విమానమానపుర♦హోళిగిరోగృహాభ్రభోగభా
గమరభుజంగసంగపృథ♦మంగమరంగదనంగసంగర
క్రీమరమణీమణీమణితి♦కల్పన సేర్చినపారువాలచేఁ. 25ఒ
కళాపూర్ణోదయము, ఆ 1 పద్య 124.

గీ. పుట్టపంక్తుల నున్నట్టి ♦ యబ్జముఖుల, యానవంబులు వాన్నున్ ♦ బంబాజములఁ
కలువలను దోరఁబంబులు ♦ గట్టినట్టు, భూపిలుం గన వెళ్ళఁడ ♦ గ్నణ్ణవీథి. 253-3

ఇట్లు కవిప్రపంచచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 27.

సీ. వారట ధ్వజధనుర్వ్యోమరటద్భృంగపుంస్కోకిలాంగనా ♦ సంకులంబు
లంజకాబిటమునో ♦ రంజకస్ఫుటాచ,శృంభీసంభ్రమో ♦ జ్జృంభణంబు
కుర్గిద్ధవేశ్యాంబికా ♦ రుద్ధసైజప్రియా, యల్లుకావనిలుత ♦ స్పల్లవంబు
గోతిశాలాదివా ♦ రాతృమూ స్తిభవ, త్పాసవేష్వాసగ ♦ ర్మ్మసనంబు

గీ. హారిలావణ్యగణ్యప ♦ ణ్యాంగనాక, డంబశృంగారచేష్టాభి ♦ డంబవిధ
ఖేలనాసాందర్మిమడనేంద్ర ♦ జాలకపురి, నాటకము గాంచెఁదురివేశ ♦ వాటికంబు.

సైజయంతీవిలాసము, ఆ 3 పద్య 68.

ఉ. రతిపతి పుష్పబాణోట మోన ♦ రంగ భుజంగుల కొడ్డుమూట సం
తతమదనజ్వరంబునకు ♦ గట్టిపుమందులగూట సౌఖ్యసం
హతులకుబల్కరాట మిర ♦ న్నై తగు నప్సరి నిక్కుబోట శో
భితగతిఁజెంది వేశ్యతతి ♦ పేఁట బుధు ల్మతిసేయు నేటగున్. 253-4

రాజశేఖరవిలాసము, ఆ 2 పద్య 97.

♦ దేవాలయము. ♦

శ్రీ. కుముదమిత్రోపల ♦ గోపురంబులచేత, విద్రుమప్రాకార ♦ కృతిచేత
మరకతహరినీల ♦ మండపంబులచేత, బహుశాతకుంభకుం ♦ భములచేతఁ
జూలదీపించుము ♦ త్యాలవ్రముగ్గులచేతఁ, గనుపట్టుపట్టు మే ♦ ల్కట్టులచేతఁ
గమనీయపద్మరా ♦ గచ్ఛత్రేణులచేత, వృషరాజకేతన ♦ శ్రేణిచేత

గీ. మహితకర్పూరధూప ♦ ములచేత, నవ్యమాణిక్యదీపా ♦ నములచేత
శంఖభేరీమృదంగఘో ♦ షములచేత, వెలయు నవ్వేశ్వరాగ్ర ♦ సీమ గాంచి.

హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, శంక. ఆ 4 పద్య 20.

సీ. తప్తకాంచననిర్మి ♦ తన్నూలాంచితరత్న, దీపితోన్నతభవ్య ♦ గోపురములు
శాతకుంభస్తంభ ♦ సకలభేదవినోద, మణిచిత్రపుత్తిక ♦ మంటపములు
ధర్మనిర్మితదిశా ♦ పతివిరాజితపరి, వార దేవాలయ ♦ భావుకములు
తివనీయథగథగ ♦ ద్ధగిలకాంతివిచిత్ర, మధ్యప్రకృష్టస ♦ న్మందిరములు

గీ. నవ్యభృంగీశ చండీశ ♦ నంది కేశ, కలితపారిషదాహ్వాన ♦ గౌరవములు
నెలకొనిన భోగమోక్షప్ర ♦ కార మగుచు, మహిమఁ దేలుపొం దెల్లేశ ♦ మంతిరంబు.

ఒడయనంబివిలాసము, ఆ 5.

సీ. డంబైనగర్భగృహం బంతరాళికం,బును ముఖమంటపం బును జెలంగ
గాలిమంటపము ప్రాకారంబులోలీలు, బోదెలు చుట్టులు పొందుపడఁగఁ
గప్పటిచట్టము ల్ఘనగోపురమ్ములు, జగతియుఁ జప్పట ల్వాగనుగులక
మెచ్చుగోడలు రాతి కంబము ల్వాలసు,న్నము సువర్ణముద్వారసమితి వెలయు
గీ. దృష్టిపాతోద్ధురుద్రమ్యలు దేజరిల్ల, నుటుకుసింగంబులఁగూర్మ మెఱుఁగుదోర
ణములు చిత్రర్వకొంబనుల్ రమణకెక్కఁ, దేవళమునిం చెనత్యంతదివ్యమగుచు

హంసవింశతి, ఆ 1 పద్య 180.

సీ. రూఢిగాబహువిధరుద్రసూక్తంబుల, శివునభిషేకంబు సేయువారు
గంధపుష్పాక్షతధూపదీపనై, వేద్యంబులిచ్చి సేవించువారు
శివునిసన్నిధిఁ బ్రదక్షిణపూర్వకంబుగా, మునుకొని పలుమాఱు ప్రొక్కువారు
స్కందపురాణాది శైవాగమములెల్ల, వీనులకింపుగా పఠియెదువారు
గీ. నీలగళుపాటవినుచుమై సోలువారు, శంఖమర్దళధ్వానముల్ సలుపువారు
నగుటఁ గని చోరుఁ డలరుల్కరుగుగతిని, లలితమైనట్టి యాశివాలయమునందు.

శివరాత్రిమాహాత్మ్యము, లో. సో. ఆ 2.

ఈ. నీలకవాటము ల్మెఱుఁగు నిద్దపుపచ్చలమెట్లు రిక్కరా
రాలహారంగుగూర్చు మగరా ల్మిగులం దవ్వలించుమట్టు బే
డాలు జగావెలుంగుపగడా లద్దుకంబము లొప్పుట్టి దే
వాలయ మెక్కి టెమ్ముగ ధరాధ్రుడ యెత్తిచే గాంచె మెమ్మెయిన్. 2538

శకుంతలాపరిణయము, ద్వి. వేం. ఆ 2.

సీ. కుంభస్థలీమయూస్తంభగుంభితశాత, కుంభపాంచాలికాంభకాంతి
రుర్వాపరార్వాగ్ధ నిర్వాణరవం, ఘూర్ణహచ్ఛత్రలోక్యభూర్ణీల
డిండిరిమునఖండ మండలీఖండకో,ద్దామముక్తోల్లగ్ధమండలాధ
కాంచనమంటప సంచయాధ్యంచిత, చంచలలోచనా చంచలుచి

గీ. వెలయఁ జెలువందుకోనెల నలరు సకల, సురవరనికరసంస్తుత వరదుఁడిత
జలజభవస్తులితనయుఁడు జగదధీశుఁ, గని నుతించి మునీంద్రులు సనరి చేడ్క. 2540

సర్వకామదాపరిణయము, ఆ 2.

—♦ గ్రామదేవతాలయము. ♦—

సీ. కాఁపుగుబ్బెతలు పాంగిడ్లువెట్టినపాల, కడవచారికలపొక్కళ్ళతాలు
చారలుదెప్పించి బంతులుగట్టి యర్పించు, పొట్లేని వెన్నెరు బుగదిలోంపి

కోళ్ళిచేల్నిభుజం♦గు లొసంగఁదెఱకిన, కుక్కుటపటలంబు ♦ నొక్కగుంపు
మంత్రిముల్ఫలియింప♦మాంత్రికుల్పయిజోతి,పన్నెయుంచినపంచ♦పన్నెకోళ్లు
గీ. పరిగ గుగ్గులగురుధూప ♦ పరిమళంబు, శాకినీడాకినీభూత ♦ సంభ్రమంబు
చరదితప్రాణమృత్తి కా♦తురగచయము, నలమసాగంగగుడిఁజేర♦నరుగునపుడు.

శుకసప్తతి, ఆ 2.

—♦ జాతర. ♦—

క. ఆతతోఁ దన్నగరీపతి, జాతరసాటించే బహుమి♦సర మవితరసా
ధ్యాతతవాతామయని, ప్లుతాఁతోఁ దూల గాలి ♦ గంగల కెల్లన్. 2542

సీ. గోర్వెచ్చచమురంటు♦కొనిరి మస్తకముల, జలక మాడిరి నిశా♦మిళితవారి
కట్టిరి చిఱుతచొ♦కముల క్రొంబుట్టముల్, కాటుకదీర్చిరి ♦ కన్నులగవల
దిద్దిరి సిందూర♦తిలకంబు బటువుగా, నిక్కుఁగొవ్వలవియల్♦గుక్కి రర్థి
నింబపత్రివాళిమా♦ల్యంబులు జైచిరి, చిట్టిపొట్టిగిరించి ♦ రిట్టునట్టు

గీ. తరుణధావన దగధగ♦ద్దశనమణుల, హాస్తకోలిరి లేతబీ♦జ్యములడాలు
పర్వదినములఁ జామర♦ప్రమదలుదిత, నియమసంభావనారంభి♦నిభృతబుద్ధి. 254

క. ఎడ్డెలెనపుగయి నెతల, రడ్డులు నడచిరి పురస్స♦రద్భాగ్యముగా
గుడ్డంబుచక్కి గట్టం, బడ్డమహాశక్తి దివ్య♦ధనంబునకున్. 2544

సీ. అంభోదరముకిందఁ♦నసియాడుపైరన, తియుఁబోలె సిడివేర్లెఱ♦చెఱువు యోర్తు
చెందమ్మికొలన రం♦జిల్లినంచయుఁబోలె, నిర్వగేటిఁ జదిరిం చె ♦ నెలఁత యోర్తు
తొలుసంజయుఁడప♦ర్ణిలునంచయనుబోలె, నేఁగఁబండినగుండ♦మింతి యోర్తు
చలినీటిపై నెక్కు♦కలుపమొగ్గయుఁబోలె, ననఁటాకునర్తించె ♦ నతివ యోర్తు

గీ. కాంతయొక్కర్తు మాపున♦గండ లిచ్చె, యారుగాలిచ్చె నొకనుధా♦మధురవాణి
లలనయొక్కర్తు నోరిచొ♦ళంబు లిచ్చె, శక్తిజాతరసద్భక్తి ♦ శక్తు లెసఁగ. 2545

క. బత్తులు నునువాకొత్తుల, మొత్తిరి పశుసమజముండ♦ములు చండముతో
నెత్తురుధారలు భూధర, పత్తి మిరనవాయుఁప్రభ♦ఫలు ప్రబలంగన్. (డఁగెఁదమము

గీ. పెలుచఁ గలుబోకు, చెలువల ♦ తలకు నెక్కఁ,దోనకిక్కుల తల కెక్కఁ ♦ దో
దేవిగుడిలోనవోకొక్క♦రివియదోపఁ,దోనవోకొక్కచుక్కయుఁ♦దోఁచెమింట.

పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 3 పద్య 73–79.

సీ. శోభనదేవతల్♦సొంపుగానందఁడ, వాద్యభేదములజ♦వ్వాడిచెలఁగ
పసిఁడికొమ్మలవాళ్ళు ♦ చారులుదీరిచి, భూతెక్కరరపముల ♦ భోరుకొలుప

కాటకాంగనలు కర్ణాటకంబులధీరి, ధిమితధిత్తాధిమిధిమితయనగ
వరుసగొల్లలుదల◆వంచి చేకళ్ళతో, చెటచెటధ్వనులుకు◆చ్చించిసేయ

గీ. కనకతప్పెటనాదముల్ ◆ గరిందుకొనగ, తగనగారాలధణధణాం◆ధణ యనెలగ
వరుస నూరూరిమూఁకల◆వారుకూడి,సంధ్రిమునుఁజూడనా పైసా◆నమయమంపు.

బృందావనవిహారము, ఆ 2.

◆ ఆకాశగమనము. ◆

కీ. బడివాయకిలనగ◆పర్వతితో తివ్వన, నెగిరినక్లైతోఁచు ◆ మగువలార
క్లైపైసమీరణా◆గ్నటినింగిబోరున, నఱచినక్లైతోఁచు ◆ నతివలార
నిఖిలభూములు జవ◆నికవాతిదారున, నెదిరినక్లైతోఁచు ◆ నింతులార
చనఁజన వెడఁచల్లయి ◆ శశిమేను గ్రక్కునఁ, జెరిఁగినక్లైతోఁచుఁ ◆ దరుణులార

గీ. కొండలచ్చనగండ్లయి ◆ నిండుచెఱువు, లెల్ల నడ్డంపుబిళ్ళల్ ◆యేర్లుమొత్తి
యంపుసర్పాలె యరణ్యంపు◆గుంపులెల్ల, నారుళ్ల తోఁచుఁ బొడిన్పున◆వారులార.

వసుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 59.

◆ కోళ్ళపందెము. ◆

క. అంతటనితాంతహర్ష, స్వాంతయుతద్యూతజనర◆వక్రీభితనారీ
స్థంతిశ్రితియై నగర, పాంతంబున కోడిపదువు ◆ పందెము సాగెన్. 2551

గీ. కావిపొర్కతలు దారా◆లకట్టుముద్దు, ముస్తులును నీళ్ళముంతలు◆మూలికలును
గత్తులపాదుళ్లు మంత్రము◆లుల్కట్టుపసరు, లెనయ వచ్చిరి పందెగా◆ళ్ళపురేగి.

గీ. జోగ నెమిలి పింగళి కోడి ◆ జోగకాకి, పస్నెలై దింటికిరులండు◆పస్నెలండు
రాజ్యభోజనగమనని◆దార్శమరణము,లను విచారించి యుపజాతు◆లను వచించి.

చ. చొరఁబడికాంచిప్రాతలును◆చుట్టియుఁ గత్తులు వేసి సందిటం
బెరయఁగఁబట్టి చెక్కు గట◆పించి గి రేర్పడ గీచి నిల్పి కో
క్కిరయఁగ జూచి పందియపు◆టెంకున దిగ్గుమఁ జిక్కువేసి స
ళ్ళిరి మతిలో యటంచునుళి◆ళీపెలిపుంజులు పన్ను లాడఁగన్. 2554

హంసవింశతి, ఆ 3 పద్య 211, 212, 213, 216.

◆ కుక్కుటనామవిశేషములు. ◆

కీ. పట్టైజుట్టుదిమైల◆పుట్టమిట్టుది గూబ, బిలుకజుట్టుది మూఁగ◆బిట్టుకోడి
పట్టుమార్పుది యెర◆జుట్టుది బోరది, బూడిదెవన్నెది ◆ పొడది నెల్లు

కాఱుది గుజ్జుది ♦ గాజులగాడునో,గలది చుండెడ్డది ♦ గడ్డికోళ్ళు
దెట్టినిదురగలి ♦ దీకెలదారెము, నల్లది కొప్పది ♦ తెల్లయురగ
గీ. పిల్లవేళ్ళది మొద్దుది ♦ నల్లయురగ, లవఁడఁదగు కత్తి కాల్పురంజు♦లండులోనఁ
బసపుపావళ్ళు కాలండె♦లెసఁగునట్లు, రావిరేకులబిరుదులు ♦ తీవి గలుగు. 2555

సీ. గరుడండు కరభంబు ♦ కంచుఁగవచంబు, గణభేరి కార్చిచ్చు ♦ రాతిబొమ్మ
రాముబాణము మిత్తి♦రాహుత్తి పిడుగు హ,ప్పీరుండు పుంజుల ♦ పేరుపెట్టి
గండగత్తెర గుండె♦గాలంబు మాస్టీడు, పట్టుభగుర్రీడు చెట్టి♦భైరవుండు
కత్తులపాది సిమా♦గాళి వేతాలుండు, పనులపాపర పాదు♦రసము చిలుకు
గీ. టమ్మ సుజిగాలి చర్రంబు ♦ నలబడనరి, శూలము పిరంగి వెలినక్క♦సాలువంబు
కాళరాత్యంతకుఁడుపండె♦గాండ్రు మెచ్చులనెడుసేరులపుంజుల♦గొనెమిగించి.

హంసవింశతి, ఆ 3 పద్య 214, 215.

—♦ స్వారికుక్కలు. ♦—

పీ. పచ్చనిహరుముంజి♦పనివాగెపక్కర, పొరసిపల్లంబు ♦ పట్టమయము
రాణ నొప్పారు హై♦తాణంబుసింగిణి, తెరుకులలోరుల♦తరకసంబు
మిహిపసిండిపరుంజు♦మొహదా కెలంకుల, తావుగుజ్జరినేత♦కేవడంబు
డాకెలంకునసిరా♦జీకరాచురకత్తి, కుఱ్ఱగటఁ గ్రొవ్వాఁడి♦గొరకలపొది
గీ. పీలికుంచెతబాటంబు♦జేరుఁబంబు, మణులమొగముట్లు వన్నిసా♦హిణి యొకండు
కర్తరియుటికిఁ గొనివచ్చె ♦ గంధవాహ, బాంధవంబగునొకమహా♦సైంధవంబు.

మనుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 28.

సీ. వినుకొంపు నడకింపు♦నునుకొంపు పల్లంబు, దీపించు పచ్చతా♦ట్పస్థినండ
కఠుతనీలంపుసిం♦గంపుఁదలాడంబు, దండిపైదూర్యంబు ♦ నిండువాగ
నిగరంపుఁబగడంపు ♦ జిగిదోట్టు మొగముట్టు, రంగారుమెరిరిఁగీ♦సింగిణీలు
గోమేధికంబులఁ ♦ గొమరొందుకళ్ళెంబు, పజ్జాలమేలంక♦వన్నియలును(సములఁ
గీ. గొత్తమత్తెంపుఁదెఱులఁ డ♦ళ్కొత్తుజాన, ముమరక లాళి మెఱుఁగొందు♦తరక
బసిఁడితఱిటునుగళ్గిసాం♦పెసక మెసఁగు,సుత్తమాశ్వంబుగొనిచెచ్చె♦నొక్కసాది.

ఉత్తరరామాయణము, ఆ 7 పద్య 397.

—♦ గుఱ్ఱపుస్వారి. ♦—

చ. జడలు మలంచి చొళ్ళెముగ ♦ సన్నపుఁబాగ లడంగఁ జుట్టి చ
ల్లడములు పూని మీఁదఁ బని♦లంబుగఁ గట్టెవమట్టికాఁకలం

విడియము లంటఁదోఁపి పృథు♦భీషణబాహుల సాధుశంబులన్
దడవి కెరల్చుచుం జనిరి ♦ నాథుని మోహిల నృపాలనందనుల్. 2559
మనుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 30.

చు. తనహృదయంబు వెంబడిన ♦ తప్పక ఘోటక మంత్రనంతనే
వనుపడ నిల్చి ముందటికిఁ♦బాటి కెలంకులకుం దొలంగి తా
వెనుకకు నేఁగుదెంచి కడు♦వేడ్క యొనర్పఁగ బంతి యాడ సె
మ్మిని గనకంపుఁగోల నడి♦మింటనెతిర్మ్మురఁ దారి కొట్టుచున్. 2560
ప్రభావతీప్రద్యుమ్నము, ఆ 2 పద్య 29.

చు. ఎగురఁగ వైచి కొట్టు టది♦యెంతభరం బని బంతి యగ్రగా
మిగ వడిఁ బాఁఅవైచి పుడ♦మిం బడనీకయె దాని మీఁదఁ చి
త్రగతి హయంబుఁ దోలుచును ♦ గర్మ్మఅ మీఁదికిఁ గొట్టియాడె విం
తగఁ దనచేతిరత్నమయ♦దండము కాంతులు గాఁడి పాఅఁగన్. 2561

సీ. తొలుదొల్త నయ్యేక♦తురగంబు మండల, గతిచారియగుచు నిశక్కంబు తోఁచె
నావెనుకను సమా♦పాళ్వాలి చెదరక, చక్రాకృతినిబర్వు♦సరణిఁ దోఁచె
నంతట ననతిన్ను♦టూవయవంబుగా, నెనసి యేకాంగవే♦ష్టనత తోఁచెఁ
దుదఁ దద్విభూషణ♦ద్యుతి రాజిమాత్రంజె, కొఅవిఁ దిర్పినరీతి♦మెఱపీ తోఁచె
గీ. నంతకంతకు నతివేగ ♦ మగ్గలింప,రాఁగ వాఁగె యెచ్చరిక ప♦రాకు జియ్య
యనుజనులు తీచ్చవడితమ♦పని మఱపఁగ, బరగునమ్మేటినెఱరాతు♦ ప్రౌఢికతన.

ఉ. ఉరుజవశాలియత్తురగ♦ముల్మ్మకచక్రనయావలంబియై
తిరుగు రయంబుచేత నెడ♦తెర్పినవక కుమ్మరిసారెచాడ్పునన్
బరగెఁ గడున్ ధృతాభినవ♦భాండతకుం దగ నుర్వి♦పట్టుదాఁ
దరలక పైని దద్భ్రమణ♦దండగతిన్ హరిపుత్త్రిఁ డొప్పఁగన్. 2563

క. వర్ణితముఖగతిపంచక, వల్గువిహారముల సైంధ♦వము నలయించెన్
నల్గావిభాగకుశలత, వల్గుత్కుండలమరీచి ♦ వల్లరు లెసఁగన్. 2564

ళా. నానావీథిగతిప్రశోభవిహృతిన్ ♦ సంతృప్తుఁడై కంతుఁడిం
పూనక్ వాఁగె గుదించినన్ బురుపక♦ప్రోన్నత్రమూర్వాంగమై
కానంగాఁబడియెన్ మురజ్జవనమా ♦ గంధర్వమర్కాశ్వసం
తానస్పర్ధను మిన్నువాఁకెడుక్రియం♦దా నెంతయుం జూడ్కికిన్. 2565
పరిభావతీపద్యుమ్నము, ఆ 2 పద్య 31, 34, 36, 37.

మ. అనిచింతింప యపేచ్ఛ నచ్చెలువ తత్నాపేళ నీక్షించినన్
ఘనసైన్యంబులు గొంతమించదన తుత్ఫాణంబు తేజీజివు
క్కునఁ దాటించి గుదించి చిత్తరువ్రబాగుల్మీఱ నాడించె నో
భనతద్వల్లనవల్లదక్రమురుచిస్ఫాయత్కిరీటంబుతోన్. 2566

కళాపూర్ణోదయము, ఆ 5 పద్య 111.

ఉ. పక్కరలొక్కడంబీగియ బాగగు తంగు లమర్చి వానిపై
నెక్కటిపల్లకుల్లిలిపి యించెనఁగ నొగపట్ట లుంచి పెం
పెక్కిన కత్తలానిగమ లెక్కి ఖలీనము లూని చేతుల
న్వెక్కుచు వచ్చి రత్తటిని వేలకొలందిగ సాదిసంఘముల్. 2567

కౌసల్యాపరిణయము, శ్రీ. వేం. ఆ 2.

—♦ నెత్తము. ♦—

సీ. కయ్యడ్డికంబుగఁ గల్లసాలులనైచి, యొక్కుదాయంబుల యెడలు గడపి
యనునైనడాలుక తనము పాసికలను, వలసినదాయంబు నైచికొనుచు
తప్పనాడినఁగని తిప్పార్పవచ్చిన, దేదు లేదని తుది వాదునెట్టి
... ...
గీ. చాపనకుఁ దెగినంతియ సంధిమించి, సత్యములు చేసి సభికుల సాక్షి గోరి
యంతఁబోవక తన్వెదు లైనవారిఁ, బాడియడుగుచు మండట లాడియాడి.

సీ. బలియుఁ డొడిన ధన♦ములుగొనఁబాలక, పుడుకుమ్రాకనియాస♦యుడుగువారు
నరదులు గెలిచివా♦రడిగిన నేనియు, విడువక ధనములు ♦ వడయువారు
నోడినధనమింక ♦ నాడినం గాఁదయో, బెట్టఁజూపామ్మని ♦ పెనఁగువారు
గెలిచినధనమెల్లఁ ♦ బలకప్పెనప్పుడ, పెట్టక పోనీక ♦ కట్టువారు
గీ. బొత్తుగా నాడి కూటమి♦పాత్తునారి, మీఁద లెక్కించి పంచన♦మెలయువారు
లంచములు గొని యెడఁబోర♦లంగఁబలికి, పెద్దచెలయాటదెగ గెలి♦పించువాను.

దశకుమారచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 64, 65.

ఆ. వానులానితోడ ♦ వాట్లీనితోడను, బూతుతోడఁ దిండి♦పోతుతోడ
ఘటమటీనితోడ ♦ నడియరితోడను, వెలకు నెత్తమాడఁ♦ వెరవు గాదు. 2570

సీ. జేగణి గొసరి వై♦సిక వెట్టి పలకపై, సారెలు వోయించి ♦ సరముచూచి
తనకు లాగయిననె♦త్తంబుఁ గైకొని సన్ని, పాసిక దాఁచి♦పాఁకలొంగి

లోహటంబులుమానిఁలులిఁ గన్నఁ బడకున్నఁ, బర్బాళ మనిపోవుఁబలుకయిచ్చి
తప్పార్తుఁ జూ కొండుఁదాయంబులును గని, వారింపకుము పోటుఁవాఁగలవు

గీ. పంతమడిగిననీవలె ♦ భాగమింత, బోరఁ బెద్దదాయంబాడి ♦ బోరుపుచ్చి
నై చునదిదనమునికిపోఁవచ్చు ననుచు, బేరుకొని పాటుతటిసరి♦ బేసి యడిగి. 2571

క. ఆత్తీవంచిత్తిగ దుగ, నత్తా దచ్చాక వంచ ♦ చూవం చీరై
దత్తిగ యిద్దుగబద్రలు, చిత్తంబునఁ దలఁచినట్లు ♦ చేతికిఁ దెచ్చున్. 2572

పీ. దుగుణంబుసేసిన♦తోడ నే మాఁడను, వారించి లేదని ♦ వలుము సేసి
యూరకొత్తకు దాయ♦ముగ్గడించినఁగాని, పట్టిచేయకుమని ♦ పటితలించి
వెడలినసారెలు ♦ వెనుకముందఁజేసి, యొత్తినపారిపో♦నీకయార్చి
సమమాయిరమ్మని♦సరసవారికినిచ్చి, గెలుపునుమాఁకుం♦ గెరలఁజేయ

గీ. బడిసియీరైదుపూజించి♦పలకమీఁద, బలుపమునవాఁసివిలివాయిఁ♦దొలఁగవైచి
పన్నిపంచియొక్కటినాడఁ♦బంచివాఁలుఁ, దప్పనోపతిసయమునఁ♦దానెలిచె.

సీ. చేయదు దుగుణంబు ♦ పెలవు లేకుండిన, నెక్కినపలుకఁ బో♦నిచ్చఁగాని
పలుకదు రోపించి ♦ పడనిపాసికలతో, నవదాయ మైనను ♦ నాడుఁగాని
యొల్లదు గోపించి ♦ యొండునెత్తము పన్న, నెచరంబు నేర్పనిఁ♦బొన్నఁగాని
పడుఁకదు పంచించి♦నయ మెప్పఁ డడిగిన, నిలుత మింతేట నన్న♦నిలుచుఁ గాని

గీ. పలకదలుమక పైపిక♦పల్లటిలక, బోఁటి దూఅక యూతావు♦పుచ్చుమనక
క్రిందగెలిచినవాఁలు లెఁక్కింపు మనక, తప్ప వాడక తొల్లింటి♦దాక వడక.

పీ. ఒకదాయ మాడిన ♦ నున్నదాయం బాడు, మనక వాటులు రెండు♦గొని చెలఁగి
కానీయాటఁదాఁగడచిపోయినఁజెప్పు, నెత్తంబు పడదని ♦ నేర్పుఁజగడి
యొకదాయమునకును ♦ నొంటిదాఁకినఁబోయి, యింకపై నెదనని♦యిను ముడించి
పోయెడి నని వేయఁ♦బూఁచిన వారించి, చూచిపో నిమ్మని ♦ నూఁట చెప్పి

గీ. సారెమోపును బారలును ♦ సదరనిదర, మెఱిఁగి లాగైనఁగైకొని♦యించుకంటి
పాసఁగ కుండినరుక్మిణీ♦బొంకుబొంక, శౌరిఁ బలుమఱు గెలిచెనా♦సత్యభామ.

ఉత్తరహరివంశము, ఆ 3 పద్య 112—128.

గీ. వాహనంబులుసారెలు♦వాఁడిశరము, లూర్జితాస్త్రములనువులె♦యొడ్డనములు
గాఁగఁబోరెడునీద్యూత♦కర్మమందు, నెనఁగజయమునునపజయ♦మెవ్వఁడెఱుఁగ.

భాగవతము, స్క్రం. 6 పద్య 414.

ఉ. ఆడితె నీదుపుంచె మని♦హస్తనఖప్రసరచ్ఛవిచ్ఛటా
మేడితెపాండురద్యుతి న♦మ్మృద్ధి గరం బమరఁగఁ బాచికల్

వేడుకతోడఁ బుచ్చుకొని ♦ వ్రేళ్ళను నిట్టు నటున్ బొరల్చి వి
భ్రాడకలంకకంకణవి♦రావము మీఱఁ గదల్చివై మతున్. 2577

సీ. నిలుమతోబొంకకు♦నెత్తకమ్మాయంచుఁ,బత్తులు లెక్కొనోయ్యఁ♦బలుకుమనుచు
జిక్కి నీసారె చా♦చేవంతుఁ జిక్కినా, దీనిపాలిటికూడు ♦ దిన్ననుచు
నడె దుగ తిరుకుమీ!♦ నుదతి నీవంచునా, నిడె సారెదాఁకె నీ♦యిచ్చయంచు
నినుమాటుదంచిన ♦ నెనటిపోఁతలటరాచు, నానట్ల యుడికెడుఁ♦గానియంచు
గీ. నిట్టి దంటమాటలు చేర్చి ♦ లెచట ననుచు, దంటనేనాట నీసంగ♦తమున నంచుఁ
దమపరస్పరనరసవా♦క్యములు దనర, నెలఁత తనవిభుఁడునుఁ బాను ♦ నెత్తమాడె.

చ. తుపఁ గవ వాపికుందుటను ♦ జక్కువడిోళ్ళమనోనురాగ మే
ల బొగడ నత్తుపాతిశయ♦లబ్ధసంగమశారికల్ తుణం
బపుడ వియోగ మొంది యహ♦హా యెనఁ జావఁ దొడంగెఁ దుల్యరా
గపుఁబనయంచునే జిరిన్నుటషు ♦ కాదెకదీయమ యెల్లవారికిన్. 2579

ఉ. సారెకుఁబోటు దాఁకినను ♦ జాడ్యము నొందక జోడు విచ్చి పో
సారెఁగడంకతోఁబొడిచి ♦ చాటుచుఁ దీవ్రరణన్మహర్మహో
శారిఫలవర్షిఘట్టవలఁ ♦ జాలఁగ మచ్చరమెక్క శయ్యెడినే
వారలు జోడులుంబలె నొ♦నర్చిరి జూదఁపుఁబోరు మీఱుచున్. 2580

కళాపూర్ణోదయము, ఆ 6 పద్య 119—122.

సీ. పినుచక్కుపగడాల♦కును జగడాలేటి,కవునె సహాహార♦వైతి వబల
తీవంచయరఁగుపై ♦ నీవన్నె చూడనె, యెంచభారామచ్చ♦రించినదువ
బద్దుగానీమాట ♦ పాటింపఁజెల్లునే, యిత్తిగంబలుకవే♦మెత్తు నిన్ను
బదిలంబుగావాడు♦పట్టుపాఁటయుఁగవ,యిఁకఁదొమ్మిదేటికే ♦ యింపుగాదు
గీ. ఇచట నీదుంపగము చాఁగ♦నిశ్యనింక, నెరయుదచ్చోక మన యూట♦సరికివచ్చె
ననుచు సల్లాపములు షది♦పాపగతులు, వెలయుజాదంబులాడిర♦చ్వోలఁదు లెలమి.

పట్టాకృవర్తిచలితర్తిము, ఆ 8 పద్య 70.

సీ. జోడుకట్టిన గెల్తు♦నుదతిరో నిను లీల, పై జోడు గూఁడిన♦ప్రతిన దగునె
సారె పండఁగ మేలు♦సమకూరు మాకింత, కాయక పండుటే ♦ కరణిఁ గలుగు
ని మ్మొయిఁ గుంకుమ ♦ యిది యంటె వాల్గంటి, పెనఁగొన నలుపుల♦విడువ నేను
మేలుగ సత్త మాయొ♦మాటి పోఁజాడకు, కొసరక ముందుగాఁ ♦ గూడి పత్తు

గీ. ననుచు నరోక్తి చాతుర్య♦మమరనపుడు, కవరలురత్నకంకణ♦రవ మెసంగఁ
బండెములుగోరి వైచుచుఁ♦బగడసాల, తారతో నాడు హరిణాంకుఁ♦జేరిమ్రొక్కి.
తారాశశాంకవిజయము, ఆ 4 పద్య 166.

—♦ అశోకవృక్షము. ♦—

సీ. అరుణపుష్పావళి ♦నగ్నిగా సంధించి, యలులనల్లెలుగాఁగ ♦నావహించి
దండడి వీతెంచు ♦దక్షిణపవనంబు, భస్త్రీనిలంబుగాఁ ♦బరిధవించి
చిలుకలుఁబికములుఁ ♦జేదోడు నేయఁగ, మాధవుఁ డనెడి క♦న్మకుఁడు కడంగి
యుంగజుండను పతి ♦యానతిఁ బనిపూని, మొగడలన్మలులకుల♦మొనలుచఱచు

ఆ. కొలిమియొక్కొయనఁగఁ ♦గురియుపరాగంబు,పిన్నుఁలింగములుగ♦విరహులులుక
సేచిపూచియున్న♦యీయశోకమహీరు,హంబుఁగంటి మాళ♦బాధిసాథ. 2583
విక్రమసేనము.

—♦ మల్లీవృక్షము. ♦—

సీ. తనపలాశశ్రేణి ♦గరి కంతటికిఁ బచ్చ, పట్టుఁబుట్టంబు మే♦ల్కట్టుగాఁగఁ
దన యూర్ధ్వశాఖావి♦తానంబు నురలకు, మరకత రచితహ♦ర్మ్యముతు గాఁగఁ
దన వ్రేలుఁగొమ్మలు ♦మునులకుఁ గల్పిత, పర్ణశాలాకల♦పములు గాఁగఁ
దన నిశాంతభ్రాంత ♦ఘనవిటపచ్ఛాయ, వలయాదిహారిణశా♦ద్వలము గాఁగ

గీ. వాలఖిల్యమునీశ్వరా♦వాసమైన, రోహణమురీతి పిత్తము క్తి ♦ దేహ మగుచు
గయఁ బ్రసిద్ధివహించు న♦క్షయవటంబు, చందమిననున్న యొకమల్లి♦క్రిందికేఁగి.
కాళహస్తిమాహాత్మ్యము, ఆ 3 పద్య 198.

సీ. సద్విజరాజసం♦శ్రయమహస్పదలీల, శాఖలు కకుబంత♦చయముఁ బ్రాఁక
సాందర్వర్ణకర్మ♦స్థాయిత్వమునమించు, జటలనం తానా ప్తి ♦ పటిమ మెఱయు
విష్ణుపదార్పిత♦విహితవృత్తిఁ దనర్చు, నగ్రిమ ల్లస్తోభ్వ ♦ ననుకరింప
నహిలోకరాడూర్ధ్వ♦జాఠారమై యొప్పు, మూలంబు కుండలీ♦ముఖ్యు దొరయఁ

గీ. దన మహాగమవిఖ్యాతి ♦ధరణిలోన, నఖిలజనులకు నద్భుతం ♦ బావహిల్లఁ
దేటపడఁగానుజాపెడు ♦ తెఱఁగుదోఁప,మలసిచూపట్టెఁబథినొక్క♦మల్లిచెట్టు.
హంసవింశతి, ఆ 2 పద్య 116.

—♦ శమీవృక్షము. ♦—

సీ. నెగసినకొనలేచి♦నింగి యంతంతకు, నచ్చులఁ ద్రోవఁగఁ దన♦రారుదానిఁ
జాఁగినశాఖలా♦శాచక్రమునకొలం,దుల్ భారిపెట్టంగఁ ♦ బొల్పొందుదానిఁ

గవటులొండొంటితోఁ♦గడియుచుఁబెడములు, ప్రమింగిప్రబ్బఁగసొంపు♦మిగులుదాని
లోనిబొంపము చవ♦లును బెనుఁబీకటి, నొదవించిపొదలంగ♦నొప్పుదానిఁ
గీ. గనియెఁ బవమానవివిధన♦ర్తనకళొను, వర్తిఁగాకభూకారవ♦న్భూర్తిజాత
భీతిచరిసరవర్తి నా♦భీలభుజగ, చండమూర్తిశమీతరు♦చక్రివర్తి. 2586

భారతము, విరా. ఆ 1 పద్య 162.

—♦ జంబూవృక్షము. ♦—

మహాప్రస్ఫర. ఆటఁగాంచెస్మానసాబ్జం♦బలరనురవగ♦పాంత సంకాంతజంబూ
తటదాయాదప్రభావాం♦కురిత కిసలయా♦కుంచి తాస్త్రీయళాళా
ఘటలచ్ఛాయా కులాయాత్మికటిత కురరీ♦శాంధవాయాతకీర
స్ఫుటవాశ్మాధిక్య ధుర్యా♦ద్భుతమగు నొక జం♦బూధరితీరువాంబున్. 2587
స్త్రీ. ఛాయామనోహర♦సౌభాగ్యమున హెచ్చె, భాస్వదాకృతిచేతఁ ♦ బ్రిబలుటరుదె
లాలితానేకప♦ల్లవవిలాసముఁగాంచె, విటపశేఖరరూఢి ♦ వెలయుటరుదె
ఘనపత్త్రినై భవ♦ఖ్యాతిఁ జెన్నలరారె, రాజమానోన్నతిఁ♦గ్రాలుటరుదె
అతీవ్రపమగ్రిలీ♦లలనొప్పె నలవిష్ణు, వీడసేవ నేప్రొద్దుఁ♦బొదలుటరుదె
గీ. యనివినుతిసేయుఁదగు లతాం♦తామరక్త, భసలదాయాద నిజవిభా♦భాసమాన
ఫలరసాస్వాద♦సంతోష♦భరిత భూరి, వారికాకీరవార మా♦భూరుహంబు. 2588

వానవదత్తాపరిణయము, ఆ 2 పద్య 18, 19.

—♦ నవారి. ♦—

సీ. ఘటితంబులగుతళ్కు♦పటికంపుఁ బిడిగుబ్బ, లలరొందు పాల్పుత♦ల్పులబెడంగు
వాసినమృగపక్షి ♦ ఫలపుష్పతరులతా, ప్రతిమలతోడి యు♦పశ్రితిమభంగి
ముత్తెంపుమొత్తంపు ♦ గుత్తుల గుత్తంపు, జాలరుల్ వేసిన♦స్తరులడంబు
నుద్దిగానఁగరాని ♦ నిద్దంపుటద్దంబుఁ, గవగూళ్ళముంగిటి♦కడహారంగుఁ
గీ. బైకి దోసినగవిసిన ♦ పసిఁడిమొసలి, వాలదంబెలు బాలీను♦పసుపుదిండ్లు
జాఱువాసంబెలయును గూ♦జాకటారిఁ, బరగు నొక కొత్తరంగుస♦వారిఁదెచ్చి.

రామరాయవిలాసము, ఆ 2 పద్య 35.

—♦ పల్లకి. ♦—

మ. తళుకుంగెంపులపైఁడియడ్డలును·నిం♦ద్రాపచ్చడాల్దండెలుం
గిలుకుం దంతపుఁగోళ్లు వింతపనిచ♦క్కిల్వెంజకీపింబరి

బలు రాయంచగరు ల్చెలంగు పరుపుం ♦ బాలీనునుఁగూర్చి బె
స్తలు కళ్యాణముఁ బల్లకీనిలిపిరం♦తఃకర్తృయం దయ్యెడన్. 2590

రామరాయవిలాసము, ఆ 3 పద్య 142.

—♦ తూఁగుటుయ్యెల. ♦—

సీ. బంగారుగొలుసులు ♦ పవడంపుఁదరమెన, కోళ్ళును వింతబా♦గులబొగడలు
రత్నంపుఁజిలుకలు ♦ రాయంచప్రతిమలు, పసిఁడిపుచ్వలవాఁత♦పములపాఁబగు
వివిధంబులగు చిత్ర♦విరచనలునుదసి, లీనూలుపట్టెయ♦ల్లికచెడంగు
పలుతెఱంగులపట్టు ♦ తలగడబిల్లలు, మవ్వంపుఁగుంకుమ ♦ పువ్వుపఱుపు

తే. గలిగి మెఱుఁగులుదిక్కులఁ♦గడలుకొనఁగ, మించుదంతపుటుయ్యెల♦మంచమునను
బొలుపుమీఱుచుఁదనయంతి♦పురమునతుల, యూడిగంబులుగైకొంచు♦నున్నకొఱి.

కళాపూర్ణోదయము, ఆ 2 పద్య 15.

చ. అలఁతిగ నంటెకం బొలుచు ♦ నారజపుంజగజంతరీరోధల్
గులుకుమెఱుంగుఁ గెంపుతతి♦గోళ్లనమర్చిననాగవాసపుం
గొలుకులజారువాగొలను♦గోళ్లఁ దగుల్కొని వేగిలు పచ్చపా
చిలుకలతూఁగుమంచమున ♦ శిరమణుండు వసించు నత్తఱిన్. 2592

చంద్రభానుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 91.

—♦ జోరాలు. ♦—

చ. సమముగ మిట్టిపల్లములు ♦ చక్కఁగఁ జేయుచుఁ బుట్టి నీరువా
టముఁ గని నాల్గువంకల గు♦డారము లెత్తిరి చీనిపట్టుప
గ్గములు బిగించి గూటములుఁ ♦ గట్టినరాతులగూర్చిముందటం
గొమరగుపైఁడితీవపని ♦ కుట్టులచప్పరము ల్చెలంగగన్. 2593

వాల్మీకిచరిత్రము, ఆ 3.

—♦ పొదరిల్లు. ♦—

తే. కొవ్వి కలహించు తుమ్మెద ♦ కొదనుకదుపు, రాయడినిగడుదళముగా♦రాలినట్టి
పసవదళములు పఱవని♦పఱపు లగుచు, కెసఁగ నింపొందునాపొద♦పిండిలోన.

కళాపూర్ణోదయము, ఆ 8 పద్య 196.

—♦ కంచరసామగ్రి. ♦—

సీ. ఘర్ఘరకలును బీం♦గాండ్లు తాబాణాలు, గిన్నెలు తబుకులు♦గిండ్లు తపర
పాత్రలు చట్టును ♦ బానపాత్రలు మేలు, చట్టువంబులు మంచి♦మట్టుగిండ్లు

పంపుటంబులు గొప్ప♦స్థాలీలు తబుకులు, కంచము లట్లు గం♦గాళములును
శంబులు పడిగములో ♦ చిప్పలు హస్తావళులు కంకణములు ఘం♦టలును గజ్జె
గీ. లాదిగాగల్గు దీవుల♦యందు వలయు, కంచరపుజాతివగవగ♦ల్మించఁ జేసి
నట్టిపామగ్రిబహువెల♦ల్వెట్టికొనియెఁ, గాంతభూకాంతమణులకు♦గాన్కఁజేయ.
హంసవింశతి, ఆ 5 పద్య 353.

—♦ గొఱియలు మేఁకలు. ♦—

చ. కుబలిదోరచారనల♦గుం డ్లొఱగొండిలి మూలబొల్లిబిన్
నఱిగివి కెట్టుబోడు వులి ♦ నల్లని వెఱ్ఱివి పుల్ల చిల్లవిన్
జఱిగివి మొట్టివిన్ గరక♦పల్లవి నాఁదగుపేళ్ల గొప్పెడున్
గొఱియలు వేవేలు గల♦గుంపు లసంఖ్యము లుండు వానికిన్. 2596

గీ. భోడ పాడమట్టినామంబు ♦ బొల్లిపూరి, జాలనల పుల్లవెరబట్ట♦చార బఱిగి
కఱుకు గడ్డము లెలిమొట్టి ♦ గారదోర, వసెడు పేరుల మేఁకగుం♦బతని కుండు.

గీ. మ్మైపెమచె కరపస్సె♦మైలబట్ట, కోరతలభూజ వెఱ్ఱిని♦చార పోడ
పాడకపిరి కన్నెబోలిచుక్క♦పుల్లవియను, పేళ్లనొప్పారిమందలో♦బెక్కుగలవు.
హంసవింశతి, ఆ 2 పద్య 76, 77, 78.

—♦ గోవులు. ♦—

శా. నానాసహస్రిసం♦ఖ్యానంబులై సంత, తానంద విగతభ♦యత్వలీల
శకాననమున సే♦దికుక్షూచిన నతి, సంకులఁబుగఁ గుంద♦శంఖచంద్ర
హారసీహారడిం♦డీరపటీరము, క్తాహారహీరసం♦కాశములును
శాదంబకాలేయ♦కాదంబినీనీల, జాలతమాలికా ♦ సన్నిభములు

గీ. పిశ్రీఢబంధూకపల్లవ♦భాసితములు, ఏకచకాంచనచంపక ♦ విస్ఫుటములు
నైనవర్ణంబు లొప్ప సే♦తారిభిరాము, భంగి నలరారు గోకదం♦బములఁ గనియె.
భారతము, ఆర. ఆ 5 పద్య 375.

ఉ. పాయనివేడ్క తో నునికి ♦ పట్టులకుం జని గోవు లెల్ల నం
చేయని చీరి హుమ్మనుచుఁ ♦ బేరిచి మూర్కొని పంచితిల్లి పె
ల్లెయతిరేకమై పొదుగు♦లం దెడలేక స్రవించు చున్నపా
లాయెడ నాకుమన్ సుముఖ♦మై యొసగెన్ నిజవత్సకోటికిన్. 2598

చ. ముదమున హుంకరించుమను ♦ మూఁపులపై మెడ లెత్తి చాఁచుచుం
బదములు నాల్గు రెండయిన ♦ బాగునఁ గూడఁగఁబెట్టి దాటుచున్

వదనములన్ విశాలతర♦వాలములన్ వడి నెత్తి పాఱి యూ
మొదవులు సన్నులం గుడిపె ♦ మూఁతులక్రిందగిడిభంగి నాకుచున్. 2599

భాగవతము, స్క్రం. 10 పూర్వ 518, 522.

—♦ వృషభములు. ♦—

క. పొగరెక్కిన మూఁపురములు, దగగలవాలములు శైల♦దేహంబులు భూ
గగనములు నిండు అంకెలు, మిగుల మెఱయు వృషభగణము ♦ మెల్లన నడచెన్.

భాగవతము, స్క్రం. 10 పూర్వ. పద్య 896.

ద్విపద. అని పీడుకొలిపిన ♦ నంతంతవారు, పేరుపేరున వానిఁ ♦ బిలిచిరీరీతి
నందెలబనుపన్న ♦ యాదినాథుండ, నందులపిడి ఘంట ♦ నాగవాసయ్య
గోవుల విటకాఁడ ♦ గోఁగుబయ్యన్న, వంటరిపలిజంకు ♦ వరపెదుమాళ్ళ
కట్టనికలుకోట ♦ కరినందిఱంకె, ఆకలంకగాత్రుండ ♦ అంబుధిశయన
బిరుదుగరుత్మంత ♦ భీమునిగజము, గోవర్ధనాచల ♦ గోపాలదేవ
కరినందిబనుపన్న ♦ కంచివరదుఁడ, నెలబాలచంద్రుండ ♦ నీలవర్ణుండ
జల్లుల దర్దజ ♦ జయకంఠనాద, వైకుంఠవానుఁడ ♦ వానుదేవయ్య
పుట్టభూపతి ♦ పుంజెల్లుపెద్ద, ఇందుర్నివజ్రిమ ♦ యిప్పగిరీశ
గోఁగుభైరవమూర్తి ♦ గోవిందరాజ, చెంచులయోబయ్య ♦ చెన్నమల్లయ్య
కంచి యేకాంబర ♦ కాళికానాథ, మధురాపురిప్రియా ♦ మానందినాథ
రామఁడా సోమఁడా ♦ అంకెలుసలుపు, మిటువలెఁ బిలిచిన ♦ నేపుమీఱంగ
వచ్చినయెద్దుల ♦ వరుసతోఁజూచి, వన్నెలు చిన్నెలు ♦ పడిఁజెప్పికొనుచు
నెత్తురుకొమ్ముల ♦ నేపైనవాని, గణుపుతోఁకలుగల ♦ కరిజొల్లివాని
నచ్చగాఁగరివన్నె ♦ లమరినవాని, మూఁపురంబులతోడ ♦ మొనసినవాని
నుడుటఁ జుక్కలుగల ♦ నునుపైనవానిఁ, దెల్లనివన్నెలఁ ♦ దెలిపైనవానిఁ
బచ్చని వన్నెలఁ ♦ బ్రబలినవాని, నిటువంటి యెద్దుల ♦ నెంతయునేర్చి
గంటలు గజ్జలు ♦ గణగణమ్రోయ, గ్రిక్కొనయెద్దులఁ ♦ గాండ్లఁగట్టించి
మోఁకులబంధించి ♦ ముందుగానపుడు, ... 2601

పలునాటివీరచరిత్రము.

—♦ మహోత్సవము. ♦—

ఉ. మొరకసీదుపట్టమొగ♦ముట్లతేలాటము జల్లు వేరుచిం
బోరయాఁ గంచుకుప్పెలును ♦ బూఁదెలగొల్పును బెద్దగంట సిం

గారపుదృష్టిదండి మెడ♦గజ్జెలచేరులు నంచె లొప్పలా
ఖేరిన దొక్క-పస్నె యొకి♦రింతమహోత్కము పొల్చు వానికిన్. 2602
హంసవింశతి, ఆ 5 పద్య 96.

—♦ మనుబోతులు. ♦—

గీ. నల్లసీసపుగుండులు ♦ నడచినట్లు, మంపుగొని మేయెఱుంగక ♦ మలసిమలసి
సెనరువారికినుఱుకంగ♦నొక్క-మన్నఁ, బోతులెడచొచ్చెదాఁటెడు♦పొదలువోలె.
ఉత్తరహరివంశము, ఆ 4 పద్య 26.

గీ. పలను కుక్క-ల ఁడువంగ ♦ వలపదేయ, నడచిమొలపిడియమ్మునఁ♦బొడుపవచ్చుఁ
బంకము గొరిజ దిగఁబడఁ♦బఱుపలేవు, మన్నులివ్వేళ రేగటి♦మన్నలందు. 2604
మనుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 20.

—♦ లేగ్గ. ♦—

సీ. రుచిరజైదూర్యంబు ♦ రూపార నచ్చున, పచ్చినపిఱుదమున ♦ వదన మమర
భర్మనిర్మితపద్మ♦పత్త్రింబు లలవడ, నుత్తానకర్ణయుగ ♦ యుగము మెఱయ
లలితమాణిక్యక♦లాకలలాగు సై, కొసనమర్చినభంగిఁ ♦ గొమ్మ లొప్ప
నింద్రనీలములబా♦గేర్పడ ద్రచ్చినై, చినగతి గొరిజలు ♦ చెలువుమిగుల
గీ. నుదుర నిందుబింబద్యుతి ♦ నుల్లసిల్లఁ, గనక కేసరాంకిరరోమ ♦ కాంతి నిగుడ
మోక్ష-మాయాకురంగనై♦యొయ్యనొయ్యఁ, జనియెనిలుచుచునాపర్ణ♦శాలకడకు.

సీ. నెలలోని యిట్టికి ♦ నీలకంపునిచేతఁ, బొలుపారుకేడికిఁ ♦ బుట్టినొక్కొ
యజుఁ డిన్నిరత్నంబు♦లంగునుం గలుగుఁ, బ్రొంచలదీనిఁ గ♦ల్పించెనొక్కొ
రోహిణాచలము మే♦గుపుఁ గూఁడయుఁ దగ, ప్రభలనీహారిణంబుఁ♦బడసెనొక్కొ
కొరిక్కా-రు మెఱుఁగులుఁ♦జుక్క-లడియొప్పును, గలసియీమృగమయి♦వెలసెనొక్కొ
గీ. దీనిఁబోలంగిజంతువుల్ ♦ త్రిభువనములు, మొదలుమతీకలవొకొయని♦యాగ్మ మెచ్చి
క్రీతి వనదేవతలు సూఁడ♦సీతదృష్టి, మార్గమున కల్లఁజేరె న♦మ్మాయియిట్టి. 2607
భాస్కరరామాయణము, ఆర. ఆ 2 పద్య 24, 25.

గీ. నీర ముంచిన సొగకాయ ♦ నెగసినట్లు, చేరుకొనివైచు తెల్లంటి♦చీరవోలె
నుంపుగొంపుఁ బిఱుఁదంబున ♦ నుల్హరించు, తములపాకు నిక్కెడుకియ ♦ దాఁటె నిట్టి.
ఉత్తరహరివంశము, ఆ 4 పద్య 27.

ఆ. చలము లాడవ ముండ్లు♦గలమ్రాకుదీములఁ, గొదలి తొఱకి కొమ్మ♦లురులఁదగిలి
వాని రేవ ఱిడ్చి ♦ కానకే కొనిపోవుఁ, బోతరించి యిట్టి♦పోతు లచట. 2608
మనుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 22.

సీ. నవశేనరుచినవ్వు ♦ ధవళాననంబును, నల్లఁగల్వఱఁ గెల్చు ♦ నయనములును
బద్మరాగపరిభం♦బగటు కర్ణంబులు, కాంచనదీధితి♦మించు తనువు
మౌక్తికకాంతుల ♦ మఱపించు చాఱలు, తుహినంబుతోడుత♦దొరయు కడుపు
మరకతదీప్తులఁ ♦ బురడించుఖురములు, పచనంబుఁ దలకించు ♦ పటుజవంబు
గీ. గలిగి లీలావిహారంబు♦కారణముగ, నవనిఁ జరియించు పంకరు♦హరి యింక
మృగముగతినుండుటయుసంయ♦మిశ్వసుండు, దానిఁగన్నొనికడుసమ్మ♦దంబుఁబొంది.

హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, శంక. ఆ 2 పద్య 41.

—♦ దుప్పులు. ♦—

క. పొడసెదరి బోదచూచిన, యొడశృతో నాల్గు రెండు ♦ నొకటియుఁ బ్రంగల్
వెడలిన కొమ్ములబరుపున, నడు గిడఁగా లేవు బలిసి ♦ యందలి దుప్పుల్. 2610

మనుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 169.

—♦ వెలసరులు. ♦—

చ. మదమునఁ దూఁటి పాఁతి పెనుఁ♦మార్కిఁకుల భార్కిఁకుదు రిట్టునట్లు దాఁ
టుదురు లతాంతగుచ్ఛములు ♦ డుల్లురు ముందటి గండశైలముల్
పదములఁ బాఱఁజిమ్ముదురు ♦ పార్శ్వమహీరుహశాఖలం బెనం
గుదురుగొని నుప్పరం బెగసి ♦ కూలఁగఁ జాఁతురు శైలశృంగముల్. 2611

క. ఒకరొకరిమూఁపు లెక్కుఁదు, రొకనిపయిం దోఁకితు రొకని ♦ నొక్కఁడుదినుపం
డొకఁ డొడిసిరొనఁగనడుమున,నొకఁడరిపడనడుచనదియుఁ♦నొక్కఁడుమింసున్.

ఉ. పండినభూజము ల్పెఱికి♦పట్టి ఫలంబులు దించు నన్యుఁ డ
ప్పండులు వేఁడినం దనదు ♦ పండ్లిగిలించు నొకండు చే
పం డటు చూపవాఁడు కరి♦పల్లన మల్లనఁ జూపఁ మిగింగి బ్ర
హ్మాండముఁబోలె నున్న తన♦యంగిలిసూపుచుఁబోయెఁ బొమ్మనున్. 2613

సీ. పృథులహాసంబులు ♦ పెన్నురువులధంగిఁ, బఱపువాలములు పరి♦వాహిలీల
కైవడిఁ జెలువార ♦ ఘనబాహుశాఖలు, బహుశరీచీపరం♦పరలకరణి
విలసిల్ల నుద్భట♦వీరసంచారము, ల్కాటిలతరగ్రామా ♦ ఘోరగతుల
చాడ్పున నొప్పార ♦ సందడిపలుకుల, యులివళుండధ్వని♦యోజ నిగుడ
గీ. వివిధవాహినీసంగతి ♦ జెలయ నినఁజు, వాజి చెలియలికట్టయై ♦ యడరరామ
చంద్రునుదయముదంచితో♦త్సవముఁజేయ,నొప్పెఁగపిబలోద్ధతి వార్ధి♦కుద్ధియగుచు.

భాస్కరరామాయణము, యుద్ధ. పద్య 25, 26, 27, 31.

—♦ బావుర్తబిల్లి. ♦—

ఉ. మీతనమిట్టగుర్తిడ్లు దెలి♦మానలమొత్తము నిక్కుపీనులుక్
గోరలు దీర్ఘబాలమును ♦ గోల్పులిచాఱులు గల్గి ధాత్రిఁ బ
ల్మాఱును ద్రువ్వచుం బదత♦లంబున బావురుఁబిల్లిరూపుతోఁ
దాఱుచు గోచరించె నల♦దైత్యుఁడు కన్నియరూపుఁ బాయుచున్. 2615

విజయనందనవిలాసము, ఆ 3.

—♦ సర్పము. ♦—

ద్విపద. కాలకంతకఠోర♦కరకకంపితోగ్ర, ఫూలాగ్రనిర్గత♦స్థూలకీలాభ
లోలజిహ్వారుణ♦లోచనం బగుచుఁ, గాలెడుఘణము భీ♦కరముగా ముడిచి
యాలోన నడఁగిన ♦ యమ్మహాభుజగ, మాలోహితాన్యని ♦ నదరంటఁ గఱచె.

హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, గౌర. భాగ 2.

మ. పరిభయారంభకృతాంతభీకరకరా♦బ్జస్థూలపాశంబుతోఁ
దులఁదూఁగం గలయాకృతిం బొదివి వాఁతూలాశనస్వామి నా
ల్కలు పెల్లార్చుచుఁ బుట్టలో వెడలి యు♦గ్రనూర్తియైఁ గోప మ
గ్గలమై పర్వఁగ రానుతుం గతిచె ఫూ♦త్కారంబు తోరంబుగన్. 2617

హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, శంక. ఆ 5 పద్య 34.

—♦ అడవిపందులు. ♦—

సీ. ప్రబలదంష్ట్రాగ్రప♦ర్యస్తముస్తాస్తంబ, జంబాలశబలవే♦శంతపంక్తి
ఘనఘుశాఘుననీల♦ఘనవనపరితిఘాత, ఘనఘుర్ఘణాపళ♦గ్నద్రుమంబు
ఘురఘురారవఘోర♦ఘోణాపరిఘూఢవి,చారిణచ్ఛదాచ్ఛన్న♦తాంతలతము
ఖననఘళాత్కారి♦ఖరఖురోత్ఖాతధ,ర్మల్యధాతీధ్వస్త♦యవసరాజి

గీ. ఘోటభటభావణోద్భటా♦ఖేటచటుల, కుటిలకటుకటాక్షేక్షణ♦క్రోధబధిర
మతిరభసభాసమానయా♦నాభిమాన, కామవిక్రియాకులము వ♦రావాకులము.2618

ఉత్తరహరివంశము, ఆ 4 పద్య 24.

సీ. కందమూతిక్రొ రాయుఁ ♦ గర్కశంబగుతుంటిఁ, బీఁటవెట్టినమ్రానుఁ♦బెల్లగిల్ల
జెవిఁదార్చివిని చీమ♦చిటుకన్న నొకపారి, సెలవి వెంపరలాడు♦జిట్టలెల్ల
జప్పరించువెదుళ్లు♦సటలుబ్బదంష్ట్రాగ్ని, చొంగపైఁబడి చుయ్యి♦చుయ్యిమనఁగఁ
జండ్రనిద్వులుపోలెఁ♦దీండ్రించుకనుమించు, లెసఁగనొండొంటిపై♦నెక్కఁబాఱు

గీ. వెట్టదినముల మడుఁగుల♦మట్టిగలఁప. బుడబుడధ్వనివెడలు బు♦ద్బుదములందు
జిలుపచిలుపని నేతులు♦జిడ్డుదేఱు, నేమి చెప్పుదుఁ గ్రొవ్విన ♦ యేకలములు.
మనుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 17.

క. పొడిచినకైదువునకుఁ జము,రిడఁగా వల దగ్గికాఁక ♦ యింపుక యిడినం
బెడుగట్టిలగ్రుచ్చినవం,బుడు మంటలఁ దగిలి నెయ్యి♦జొటజొటపడియెన్.2820
మనుచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 19.

సీ. జంభారిభిదురసం♦రంభంబు వీక్షించి, జరుగునంజనమహా♦శైల మనఁగ
ఝంఝూపరిభంజనా♦స్ఫాలనంబునకుల్కి, యరుగుసంవర్త కా♦లాభ్ర మనఁగఁ
గఠినకంఠీకాల♦కంఠమూలముపాసి, వెస వచ్చు నుజ్జ్వల♦శ్వేశ మనఁగఁ
గలుషధూర్వహాళు♦త్క్రమముపైఁ బఱతెంచు, దండధరక్రూర ♦ దండమనఁగఁ
గీ. ఘుర్ఘురారావసంఘాత♦ఘూర్ణమాన, సప్తపాథోధిపాథఃపరి♦చండనకరి
తిమితిమింగలమగుచున♦ర్భమునుమహియాఁ,గ్రమ్మకొనివచ్చునొకయేక♦లమ్మఁగనియె.
మనుచరిత్రము, ఆ 6 పద్య 87.

సీ. ధరణిపై స్నేహంబు♦జెరయించె నన నేయి, యడుగువెంబడిబడి♦పడియు చుండఁ
దోడు రమ్మని హరి♦క్రోడంబుఁబిలిచె నా,ఘుర్ఘురారావంబు♦గుబ్బలిలఁగ
వడిఁ గ్రొవ్వు సెలవుల♦చెడలెనో యన నర్ధ, చర్వితనడనము♦స్తములు చెదర
బంటుతనంబునఁ ♦ బాటిల్లుకీర్తుల, చెలువునఁ గొమ్ములతో♦జిగి దలిర్పఁ
గీ. గాంతపాషాణయుతనూచి♦కలవిధమునఁ,గప్పుగందంపుఁగొనవెండ్రి♦కలుదనర్పఁ
బదరుచూపులమిణుగుర్లు♦పాఱఁజిమ్మ, వీఁక గల యేకలమ్ముల♦మూఁక యొకటి.
నుదక్షిణాపరిణయము, ఆ 3 పద్య 188.

—♦ వ్యాఘ్రము. ♦—

ఉ. గబ్బసమక్షీకంబయి మొ ♦ గంబడువవ్వరుపర్ణములుడం
ద్రొబ్బుచుఁ గార్మొగిళ్ల రొద ♦ తోఁ బురడించెడుబొబ్బిరింతగా
డ్వుబ్బివిసంజ్ఞఁగాఁగఁ జెవు ♦ లూదినవల్లవుఁడుర్వీఁగూలఁగా
బెబ్బులిగొంతుతోల్గఱచి ♦ పెల్లున మార్మ్రోడ ద్రెళ్లెదాఁటుచున్ 2825
ఆముక్తమాల్యద, ఆ 2 పద్య 19.

సీ. జాతరశిఖిశిఖా♦జాతధూమంబుల, చాడ్పున నల్లని ♦ చాఱ లెసఁగఁ
గ్రోధదుర్నిమాగ్రసం♦రూఢపల్లవముల, చెలువున నిక్కిన ♦ చెవులు దనర
సకలమృగానీక♦శాసనోద్ధతవేత్ర, వల్లీకచందాన ♦ వాల మమర
నాస్యగహ్వారరస♦శాహీంద్రవిపలతౌ,చ్చటలునాఁగఱుమి♦నలు పడంక

గీ. నావుమించుచు గబ్బున ♦ కడగు నీఁగ,మూఁకఁగమియుచు సెలవులు♦నాకికొనుచు
భూరిభీకరభాంకృతు ♦ ల్వాదలఁ గొన్ని, పాదలనడుచక్కి బెబ్బులి♦గదిసెనొకటి.
చంద్రభానుచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 39.

సీ. కులిశధారలఁబోలు♦కోఱలుగలనోరు, దెఱచినఁ జూపఱు♦దిగులు బొంద
మువ్వన్నెచాఱల♦మొదుకనకకెనయైన, మేనిచాఁ పత్యగ్ర♦మైనటింప
దండధరోద్దండ♦డిండిమధ్వనిబోలు, రవళిరొ ప్పులసృష్టి♦చెలువుపడఁగఁ
గొలిమిగూళులవంటి ♦ భుగారంపుఁగన్నుల, జోరున నిప్పులు ♦ కాయుచుండఁ
గీ. బేర్చి కుప్పించి వాల మ♦ల్లార్చి నేల, గగ్గతిల్లంగ నిజపాద♦ఘట్టనమున
వాలునాఁకటికినుక శా♦ర్దూల మొకటి, ధాటి వెన్నాడు నొకచిన్న♦లేటిబోటి.
సుదక్షిణాపరిణయము, ఆ 5 పద్య 58.

—♦ సింహము. ♦—

చ. నృపవర చూడు మల్లదె ద ♦ రీకుహరాంతరదంతదంతుర
ద్విపపతిపత న్మృగేంద్రమతి ♦ దీర్ఘభయంకరవాలమున్నట
ద్విపులసటాభిరామతను ♦ దీధితిభవ్యము దీనిరూపు ని
ష్చపలత్రవాసిచూడఁగ న♦శక్యము చిత్రపటాంతరంబునన్ 2628

మ. ఆదిగో వేఱొక సింహశాబకము దం ♦ ష్ట్రాళీలలీలన్ సట
ల్లదలించె న్నజతురశ్రదృష్టభయదా ♦ కారంబుతోఁ దిన్నని
పదము ల్మీఁదికి నెత్తి శాద మెసఁగన్ ♦ భద్రేభరాజంబుపైఁ
బొదవెం గ్రౌర్యముతోడ దీనివిధము ♦ ల్భూమీశ కర్ణింటివే. 2627
వాసవదత్తాపరిణయము. ఆ 2 పద్య 13, 14.

సీ. శ్వేశాధ్వనులచేత ♦ క్షితిధరమ్ములైథ, ములు గుహాముఖముల ♦ మొర లిడంగ
రూక్షోత్తుణంబుల♦నతుద్రతరతిమి,రద్విరదంబు లూ ♦ రక యడంగ
దంష్ట్రానఖచ్ఛవిఁ ♦ దాపించవనగుప్త, వారణంబులు గడు ♦ భయ పడంగ
సంచలద్భుజసటా ♦ చ్ఛటల గాలినిదూలి, కయిగలమొగములు ♦ గుయ్యా లిడంగ
గీ. వాలహస్తావతులఁ బృథ్వి ♦ వడి చెడంగ, నల్లనల్లనఁ జెరలాడ ♦ నటఁ గడంగ
నన్ని మెకములు నోలము ♦ నం దడంగ, నల్లసింగంబు వెలుఁగొందె♦నగపడంగ.
బిల్వేశ్వరీయము, బింబ. 2 పద్య 98.

—♦ భల్లూకము. ♦—

మ. భల్లూకంబులఁ జూచితే తిమిరసం♦పల్లాలితాంగప్రభో
ద్యల్లీలన్ ఘన నీలనీలఘన స♦ఖ్యం బెప్పుడుం జేయఁగా

వల్లీవేల్లిత వామలూరువులకేళీవం గొంటుఱుంటీఁగలం
దెల్లంగుయ్యిడఁ దేనియల్గొనెడు భూ♦మీశావిచిత్రంబుగన్. 2629

వాసవదత్తాపరిణయము, వ.వీ. ఆ 2పద్య 15.

——♦ చిలుకలు. ♦——

క. శుక మెకటి చంచుజితకిం, శుకమై హరిహయ శరాస ♦ నురుచిర వపురం
శుకమై తనుమాకరకిం, శుక మానందమున నంద ♦ నుతుగుడిఁ బెట్టుఁగున్. 2630

పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 4 పద్య 220.

చ. అడుగులు గెంపుతాఁ గిలుకు ♦ టండియలందము బచ్చతాఁ మెఱుం
గెడలఁగఁ ద్రొక్కు మెక్కలప ♦ యింగలరంగు బలాళకోరకం
బడుగునఁ ద్రోయఁ జాలిన ము ♦ ఖారుణకాంతియుఁ జూచి నెమ్మది
న్నడుఁ బ్రియ మావహిల్లఁ జిలు ♦ క న్వెసఁ బట్టి కొనందలంపుచున్. 2631

విజయానందనవిలాసము, ఆ 2.

సీ. గగనలక్ష్మీచారు ♦ కరతలవిన్యస్త, కాంచనమయకందు ♦ కం బనంగ
మధ్యాహ్నకాలార్య ♦ మవిఘ్నమందేవ, మస్తకచ్యుతహేమ ♦ మకుట మనఁగ
హరిసభానాట్యవి ♦ హారిరంభాపద, గళితజాంబూనద ♦ కటక మనఁగ
నందనోద్యానవ ♦ నస్థచంపకభూజ, సంత్యక్త పుష్పమ ♦ చ్ఛం బనంగ
గీ. పూషతురగనిశాపింఛ ♦ పుష్యరాగ, నురుపురుతనుకాంతివి ♦ స్ఫురణఁ దనరి
మిన్ను దిగజాఱి పద్మిని ♦ మేడకడకుఁ, దేజ మలరంగ వచ్చె నా♦రాజుకమ్ము.

పద్మినీపరిణయము, ఆ 3 పద్య 147.

గీ. నీ లసద్వేగము నుపర్ణ ♦ లీల నలరు, నీ లసన్మూర్తియు నువర్ణ ♦లీలనలరు
నీ లలితసూక్తియు నువర్ణ ♦ లీలనఱరు, నీ నున్నగతద్విజలీల ♦ నెఱపు టరుదె. 2633

ఇందుమతీపరిణయము, నృసిం. ఆ 3 పద్య 15

సీ. అపరంజి మెఱుఁగుటం ♦ దపుముఖద్యుతిసంచు, జలజరాగచ్ఛాయ ♦ నెళవునేయుఁ
గలికిచిన్నారిచో ♦ క్కపుఁ దొక్కలిబెడంగు, మరకతాళిచ్ఛాయ ♦ నెఱుకనేయు
నాకంఠహృదయప ♦ ర్యంతకాంతిచ్ఛటల్, పుష్యరాగచ్ఛాయ ♦ పొందునేయు
నలుదిక్కులీక్షించు ♦ నయనమరీచికల్, చక్రనీలచ్ఛాయ ♦ చనుపునేయు
గీ. దివ్యమణిమయమో యనాఁ ♦ దేజరిల్లు, సుందరన్మూర్తిగమఁగొన్నఁ♦జూచువార
లా ననంగ జగన్మోహ ♦ నాంగమైన, యొక్క రాచిల్కఁగనియెదా♦మోదరుండు.

ముకుందవిలాసము, ఆ 2 పద్య 5.

చే. కందుండు చైత్రుండు ♦ పుండెంబుచెట్టి బో,కగసాడుపచ్చబం♦గరము లనఁగఁ
మరుఁడును రతియు స ♦ మ్మదమున నాడెడు, పచ్చలుగూర్చిన ♦ బంతు లనఁగఁ
గదఱఁబాఱుటచేతఁ ♦ గానకన్నియమిన్న, సిగజాఱుమరువంపుఁ ♦ కెం డ్లనంగఁ
గల్పకమునఁబండ్లు ♦ గైకొనరాలిపి, త్రోయంగఁబఱుపచ్చి ♦ కాయ లనఁగ

గీ. దెరువరులమూఁకపైకిసే♦డ్తెఅనుజేసి, దర్పకుఁడుదోఱుగుట్టాల ♦ దం డనంగ
మిగులఁగొల్వనమింటికి ♦ నెగసిడిగుచు, నున్నచిలుకలమొత్తంబు♦నువిదచూడు.

కవిజనచకోరచంద్రోదయము, ఆ 3.

—♦ హంసలు. ♦—

చే. విలసితజంఘాల♦పులినభాగమున ను,ద్దండపద్మాతప♦త్రింబుసీడఁ
గమలికాండకఠోర♦కంటకాంకురపంక్తి, నొయ్యనఁగంధరం♦బొరసికొనుచు
నొంటికాలనెనిల్చి♦యూర్మిమారుతములఁ, జిగురుఱెక్కలరేకు♦లెగయుచుండ
విశదమైపక్షతి♦ద్వితయంబులెడజాఱఁ, జంచులొకించుకా♦కుంచితముగ

గీ. పరుణరాజునకీడినచా♦మరమువోలె, బొడుపుమిగిలిన వెలిదమ్మి♦పువ్వఁబోలె
నిబిడనిద్రాభిముద్రిత♦నేత్రమైన, రాజహంసంబుఁ గాంచె నా♦రాజనుఁడు.

శృంగారనైషధము, ఆ 1 పద్య 98.

సీ. మరునశ్వగతిమెచ్చి♦నురలునైచినపైఁడి, వాఁగెతకొమ్మదుఁగుదు♦వ్వలువలనఁగ
దర్పకుసెఱుతు♦తనముపేర్మికిఁగమ్మ,కొను సతేజఃకీర్తి ♦ఘనము లనఁగ
వాయుఫేనధావళ్య♦యూష్ణార్ద్రమైవాలు, తటిదనుగసితా♦బ్జంబు లనఁగ
వాజిపిఱ్ఱిమజితా♦వర్తతఁ దొలఁకుది,వ్వలమేటిసాబ్జరే♦ణూర్మ్మి లనఁగఁ

గీ. గనకరేఖలతోడి ఱె♦క్కలబెడంగు, చూపఱుఁ గనుపండునై♦సొంపుమీఱ
జలదపథమునందిభూ♦స్థలికి డిగ్గు, హంసములు వర్ణనాసీమ♦నతకరించె. 2637

సీ. ఇట్లు గన్పట్టుచు ♦ నేతెంచి యంచలు, వనుధచేరువ నేట♦వాలుగాఁగ
నతివిశ్వలపరిసా♦రితపతత్రింబులై, డిగుచుఁ గామునిముంద♦టికిని గొంత
సరిఁగడవఁగఁ బాఱి♦మఱలిబోరలుదెట్ట, గిలనొక్కకడపంచి ♦ మలపుదిరిగి
యొఱకలంతటరెండు♦నెఱయఁజక్కఁగఁజూఁచి,యపనిగాలోమ్మిపె♦క్కార్చిమడిచి

గీ. మొగములొకవింత యొయ్యార♦ముగమలంచి, యీఁకనువిదిర్చికొనుచునో♦క్కింత దడవు
హైమరేఖావిచిత్రిని♦జాంగరుహావి, నిర్మలతఁజూడ్కులకునింపు ♦ నింపుచుండె.

ప్రభావతీప్రద్యుమ్నము, ఆ 2 పద్య 41, 42.

సీ. మొనరెండుగాఁగఁదెగ్గినవిదుగ్గిమదుగ్గికం,దమునేలు ముక్కఁనఁదడవితడవి
మొగవిచ్చు పనిఁడిగేఁదఁగి మేకుగమి మించు, విశదచ్ఛదములను♦విదిగ్గిచివిడ్రిచి
నగుమొగంబులదాస♦నపుఁగొగ్గివిరులనవ్వు, చిగురాకునడుగులఁ♦జిమ్మిచిమ్మి
నిద్దంపుఁ బండువె♦న్నెలగుత్తికడకొత్తి, మలయుమైముంపులఁ♦గలఁచికలఁచి
గీ. శార్ఙ్గసౌధప్రఘూణకా♦సారసార, సారసామోదమేదుర♦వారిఁ దేలి
వచ్చియాయంచగుడిలోనఁ♦జొచ్చెనొక్క,నాఁడుపవలింటిబీ అండ♦వేఁడిఁదళుకి.

పాండురంగమాహాత్మ్యము, ఆ 4 పద్య 220.

చ. పగడపుఁజాయముక్కులును ♦ బాదయుగంబులుఁ బైఁడిరెక్కలున్
జిగినునుసోగవెన్నెలలఁ ♦ జిమ్మెడుమేనులు మించ నించ లీ
గగనతరంగిణీవికచ♦కాంచనకంజపనీ గృహంబులన్
సొగసి రమింపుచున్నయవి ♦ చూచితె చారుచకోరలోచనా. 2640

వాల్మీకిచరిత్రము, ఆ 3.

—♦ గరుత్మంతుఁడు. ♦—

మ. వారిదంతద్విపదంతకుంతశిఖరా♦హంకారనిశ్చింతని
ర్జరరాజార్డితవజ్రిజర్జరితవి♦చ్ఛాయైకరోమచ్ఛవి
స్థిరవిద్యుత్ప్రతిపక్షపక్షుఁడయి వ♦చ్చెన్ వైనతేయుండు భా
స్కరబింబప్రతిబింబమంబరము మిగిం♦గం బాఱుచందంబునన్. 2641

ఉత్తరహరివంశము, ఆ 2 పద్య 105.

సీ. వజ్రింబునకు నీఁక♦వయిచినబలశాలి, గజకచ్ఛపాశన ♦ ఘాతుకుండు
జననిదాస్యంబు నీఁ♦గినకులశ్రేష్ఠుండు, దుర్లభామృతపశ్య♦తోహరుండు
కమలాప్తసారథి ♦ గారాబు దమ్ముండు, కశ్యపకృతపుణ్య♦కర్మఫలము
సకలశకుంతౌఘ ♦ సామ్రాజ్యధౌరేయుఁ, డహిమృగయావ్యవసా♦నాతిలుండు
గీ. మింటిపాశంబులేర్చు ము♦క్కంటికూపు, గతినిపాతితరోహిణ♦స్కంధుఁ డసిల
మానసాతీతవేగసం♦పన్నుఁడు, తార్క్ష్యఁ జేతెంచె దానవ♦ధ్వంసికడకు. 2642

పారిజాతాపహరణము, ఆ 2 పద్య 72.

సీ. కుప్పించు మరవడిఁ♦గుంభిని పడిఁ గుంగి, సర్వాధిపతితలల్ ♦ సదియ నదుము
సెగయు నూఁకున మీఁది♦కెత్తిపాఱిన తరు, శ్రేణులు చుక్కలఁ♦జెదర నడువ
సెలఁకలు జాడించు♦నేపునఁ గడలెత్తి, యేడువారాసులు ♦ నెడమ లొత్తి
బలువు బల్వడి నభ్ర♦పంక్తులు నుడిగొంచు, వలయంపుఁ గొండయ♦ప్పళికిఁదూలఁ

ఆ. బర్హశిఖములు పడఁక♦బ్రహ్మాండకోటర, మధ్యవ గగనవీథి♦నరుగుదెంచె
రఘుకులేండ్రిబంధ ♦విఘటనత్వరితాంత, రంగుఁ డగుచు నవ్వి♦హంగవిభుఁడు.

భాస్కరరామాయణము, యుద్ధ. పద్య 625.

సీ. శ్రీమహాగోహణ♦శిఖరోపమానమై, డాలించుమణికిరీ♦టంబుతోడ
సతులకణామణీ♦ద్యుతులచే నసియాడు, పన్నగకుండల♦ప్రభలతోడ
నాజానుదీర్ఘ♦హాగేవమరకత, కమనీయమణికంక♦ణములతోడఁ
గాంచనాచలమున్లై♦మించుబాలాతప, శీలీను చెంగావి ♦చేలతోడఁ

గీ. జకచకలు జల్లుమెల్పు ♦ సరులతోడ, నాత్మమణి మేఖలావల♦యంబుతోడఁ
గనకమండీరచరణయు♦గ్మంబుతోడ,నక్షరుఁడు తార్క్ష్యవడపుడుఁ♦బ్రభవిల్వ్యక్తమయ్యె.

శ్రీరంగమాహాత్మ్యము, క. ఆ 1.

సీ. అదె సుధాకరబింబ♦మనాకో కాదొకో, కాదు చక్రి నమ్మ్రి♦గంబు గాని
అది పద్మయుతమేరు♦వనాకో కాదొకో, కాదు సంసృతి♦గ్రహము గాని
యవె కల్పశాఖాళి♦లనాకో కాదొకో, కావు మహాభుజా♦గ్రీములు గాని
యవె మణిస్తంభబం♦ధనాకో కాదొకో, కావు స్వర్గారోహ♦ణంబు గాని

గీ. యనుచు ఒగములు గొనియాడ♦నాక్షణమున, శౌరి దనుబంధుఁబవనాతి♦జవనదీక్ష
నైనతేయుండు పరమపా♦వనవిధేయుఁడు, డరుగుదెంచె వనుంధరా♦స్థాపకుడపు.

నుడిక్షిణాపరిణయము, ఆ 4 పద్య 113.

—♦ పావురము. ♦—

సీ. స్నాధకేతనపటాం♦చులవాలమునుతెని,ర్మతగాంగడిండీర ♦ఘండమనఁగ
సితమానిపూర్వాప♦సితభూపునర్దిగ్విజయలేఁద్రాగల♦తాంతమనఁగ
నవహారసంఘట్ట ♦నగ్రస్థపతియాస్థ, గనలతోక్తిమా♦క్తికం బనంగ
మధ్యందినానంత♦మణిలూనమందేహ, సంస్యక్తబీరుతైక ♦శంకమనఁగ

గీ. బంకరుహసంధవకళత్రి♦పత్త్రిపుత్త్రి, సురకులభరీకంఖాణ♦కరకృపాణ
రమ్యధారవళిత్రిపా♦దావతంబు, రాదొడఁగఁ జక్రి♦క్రమముద్రోప.

సారంగధరచరిత్రము, చే. వేం. ఆ 1 పద్య 127.

—♦ డేగలప్లేగు. ♦—

గీ. కణుజు పాఠపమును బల♦కప్లై లగుడు, జాలి డేగయు మొదలైన ♦మేలిజేగ
లెగలఁదగఁ జేర్చరించియ♦ల్లెములనుంచి,కదలెనృపుచెంబడినయూడి♦గములగములు.

ఉత్తరరామాయణము, ఆ 7 పద్య 402.

—♦ పక్షిజాతులు. ♦—

సీ. గరుడుండు సంపాతి♦గండభేరుండంబు, చీకురా యుగ్గోలు♦ చెవ్వులపంత
వార్ణెము భైరిజా♦వళీము సాళ్వము జేగ, గూడ బా తుల్లంగి♦ కుందటీల
పాల నాంయణ♦పక్షి పాములక్రిందు, డంచుచేప్పము గ్రద్ద♦ క్రొంచ మాబ
లగు లోది గొరకు తె♦ల్లనిపంగాజలసట్టె, నుంబ రంబరకాకి♦ గటిలిగాడు
వామాలదేవడు♦ నల్లాస కప్పెర, కాకి యంటిశాది♦ గాడు మూగ
చిందర లకుముకి♦ చిఱుత తెగువపక్షి, కాయకో డేకల♦ నారిగాడు
మునుగుకోడియు డాల♦ముక్కో కోడియు బోద, పొన్నంగి కక్కెటి♦ బుల్లికోడి
గొంగడి కక్కెర♦ గొక్కొగ గొరసుంక, పూదేడు కనుపెంటి♦ పీరుకాకి
పిలిచెలాపుకపిట్ట♦ చిలుక గీకుర కాజు, కెడిసెనో యు డుబ్బు♦చెలవనెమిలి
జట్టుప మునుగుపూ♦పిట్టువ గిలిగాడు, కల్లడ పొడిపిట్ట♦ రంగిపుండు
ఒరసు కోకిల♦ పసరికె తింగేడు, గొంచంక జక్కెర♦ చెఱువుకోడి
చట్టుజీనుపు కొంగ♦ పాపేరు నిన్నుక, పోలిక పిక్కెర♦ మిలమ్రుమ్మి
చిలుక చకోరంబు♦ జొట్టిటాయ కాదయ, కొండపిట్టక వాన♦కోకిలయును
భ్రమానుపాక్కిటి గాడు♦ మాలకాకి వెనాపి, పాపెర గొనవంక♦పంది క్రొంగ
గబ్బిలంబును జాత♦కము కంకచిలేచెల్వ, పొనుపెంటియేటిర్రింత♦ భూతపోతు
గున్నంగి కనకాక్షి♦ గుడిపి బయ్యకపుల్ల, సీగుప చెన్నము♦ చక్కుతురుక

ఆ. పికిలిసేల నెమిలి♦ వెనగర్వ కాదారి, పాపరాయి సీకడు♦ పలుగరింత
చదలుకోడి గువ్వ♦ పదరుతోకలవేటి, గాదిపైన పక్ష♦లతడు నీక్ష్వ. 2648
హాంసకరంజాతి, ఆ 3 పద్య 12.

సీ. కోడిజులు కొక్కెర♦ లాక్రుతుకోళ్ళ నెమిళ్ళ, పూరె ళ్ళపక్షిగరు♦లొప్పన్నగులను
పసిడిడికంటె సలాక♦ పక్షిపక్షీగాళ్లు, చిలపిట్టలు మేటి♦సేలనెమిలి
కాటుకపిట్టలు♦ గతెపిట్ట లీగురొంగు, పోలుగుళ్ళ రవంక♦ పులుగుగములు
భాతులు పిచ్చుకల్♦ ఫరజాలు పావురాల్, పలుగునుపిట్టలు♦పక్షిగములు
గీ. లకుముకు ల్పిలిపిట్టలు♦ లావుకలును, కక్కెరలు దోరువాల్ మొదల్పులుగుపట్టి
పిట్టబోరుల వెనబట్టి♦ బుట్టలందు, నెట్టిగొనిరందు కొందలు♦జెట్టిమగలు. 2649
కవిచకోరచంద్రోదయము, ఆ 2.

—♦ తుమ్మెదలు. ♦—

సీ. పరుపంబుగాక చో♦ప్పడని మామిడితేనె, లాన నాసానవ♦ ల్లాడునఃయుఁ
డమకించి చిగురాకు♦ గమిచి నో రొగరైన, గడఁగిగొజ్జఁగినీట♦గడుగునఃయు

సంపంగిపొదరింటిచక్కి- నోరఁటఁగాంచి,యుంనురంచుమగిడినో♦రూరునవియుఁ
గలికొట్టుపసరుమొ♦గ్గలఁ గోర్కి- పాలివోయి, మునుపటి మిల్లల♦మూఁగునవియు
ఆ. వగుచుఁ దేఁటికదుపు♦లామనిఁ దలనూపెఁ, జూఫ్రదనుక నెల్ల♦చోట్లఁదోఁట
యుంనుఁ దావు యగుచు♦నమ్మరు నెలగోలు,పొఁజులనఁగఁజూడ్కి-♦పండువగుచు.
పారిజాతాపహరణము, ఆ 3 పద్య 51.

చ. కరకరి గూఁటఁ గట్టయిడఁ♦గా మొఱవెట్టెడులీల బాలభా
స్కరకరకాండకందళివి♦ఘట్టన నించుకవాయివడ్డతా
మర మొఱవెట్టిపెట్టి పలు♦మాఱును వాఁకిలిచాఁటి యాఁగుచున్
మొరయ వివంచిమీటుగతి ♦ మ్రోసి యభ్రు ల్వెడలెం గొలంకులన్. 3851
మనుచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 60.

చ. అడరు నవీనభానుకిర♦ణానల మంటినఁ గూడుకొన్నపు
ప్పొడికొలు చెల్ల మోచికొని♦పోయెడిసంభ్రమ మెప్పుఁ గంటివే
పడఁతి భవద్విహారవన ♦ పద్మసరఃకుముదాలయంబులన్
వెడలుమిళిందబృందములు ♦ వీఁపుపితంగిమకైతపంబునన్. 2852
మనుచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 61.

క. కమలిని పూజ యొనర్పఁగ, సమకట్టి దివాకరునకు ♦ సద్భక్తిని భూ
భము లాసఁగి నడఁగఁ దనరెం, గమలములను దిరుగు తేఁటి♦గము లయ్యెడలన్.
వాసవదత్తాపరిణయము, వ. వీ. ఆ 4 పద్య 24.

ఉ. గూఁటను గట్టఁ బెట్టివను ♦ గోయని మొట్టలు నేయు భంగినిన్
నూటిగ భానుదీధితులు ♦ సోకిన పంకజగర్భనుప్తలా
తేఁటులు మొక్కలార్చుచును ♦ దీయని పుప్పరసంబుఁ గ్రోలుచున్
బాటలఁ పాడఁగాఁ దొడఁగె ♦ భాస్కుర దివ్యసరోవరంబులన్. 2854
పద్మినీపరిణయము, ఆ 4 పద్య 70,

—♦ చకోరవాకములు. ♦—

చ. కొలకొలఁ గూయుఁ బై నొఱుఁగు ♦ గుత్తుక గుత్తుక జాట్టుఁ బొలుచి
ల్వలకియఁ గానరాని గతు♦లన్ మయమై చెనుచున్ జనించున
శ్రులఱుత నెత్తు సోలు నిలు♦చున్ విధిచాతురిఁ గూడియుండి రతిం
దలఁపవు కంటె పాసినవె♦తల్ దలఁపించుచుఁ గోకదంబతుల్. 2855
మనుచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 62.

—♦ చక్రవాకి—వియోగిని. ♦—

సీ. ఏవిహంగముఁగన్న ♦ నెలిఁగించుచునుసారె,కును సైకతంబులఁ♦గూడఁదారుఁ
దారికన్గొని యది ♦ తన జోడుగాకున్న, మెడయెత్తికలయంగ ♦ మింటనరయు
నరసికన్నీటితో ♦ మరలితామరయొక్క, పదనమెండఁగనరో♦వారిన్దు .
వద్రిత్రావఁగసైప ♦ కట్టిట్టుగన్గొని, ప్రతిబింబ మిాక్షించి ♦ భ్రమసియుటుకు
గీ. నుటికి యొఱకలుదడియ వే♦ఱొక్కతమ్మి, కరుగునరిగిరవంబుతో♦దిరుగుతేంట్లఁ
బొదుచుముక్కునమఱియును♦బోవువెదక, సంజఁబ్రియుఁబాసిపగనొక్క♦చక్రవాకి.

మనుచరిత్రము, ఆ 3 పద్య 15.

—♦ జలచరములు. ♦—

సీ. నీరుకుమ్మరపుర్వు ♦ నీరిఁగె తలకప్ప, లెలిదెమ్మకరిపేల్ల ♦ పాలికె నత్త
గుల్ల చుట్టుడుగుల్ల♦కురిమింద నాచుడు, గవ్వ మురుండము ♦ కాకిచిప్ప
నులిగుల్ల యెరబిల్ల ♦ పురుగు గోదురుగప్ప, కప్ప కత్తరి యెండ్ర♦కాయు జెలగ
గులకరింతయు నీరు♦గుట్టు శంఖనఖంబు, పలుకాసినసిమిరి ♦ బంగపురువు
గీ. పెలుక నిర్మూత కోచు తా♦బేలు పిడక, మొసలిశింశుమారముపెద్ద♦మొసలినీరు
పాప నీరెన నీర్బలి♦ప్రాచిపురువు, లాది కొఱగానిజంతువు♦లన్నివిడిచి. 2657

సీ. కొరడు దాసరికొయ్య ♦ కొట్టుమీ నులస ము,చ్చుంగి బేడిస జెల్ల♦చారమీను
వాలుగు ముకుదొమ్మ♦వల్లికతట్ట పు,త్తడికాను పూమేను♦కడిసెలంబు
పక్కె చిత్తర నీరు♦పాపెర మలుగుమీ,నరిజె యిల్లెపుచేప ♦ యాకుజెల్ల
మిసికల్లు రుజా తేలు ♦ మేను తొల్లికఱాతి, గొరక మాపుగమును ♦ గుంటముక్కు
గీ. మోర పక్కెర దొండును♦గూరముక్కు, పుల్లరుజు గెజ్జె గెండయు♦బొమ్మడాయ
యల్లెర మ్మప్పుచేపయు♦గొల్లదొండు,పరిగెరొయ్యాదియగుమీల♦ట్టునతేఱు.

హంసవింశతి, ఆ 4 పద్య 186, 187.

దేశములు.

సీ. పాంచాల పాండ్య బ♦ర్బర కిరా తాభీర, కురు విదేహ విదర్భ♦కుకుర గౌళ
గాంధార మగధ కొం♦కణ కళింద పులింద, సింధు చోవీ రాంధ్ర ♦ చేది చోళ
సామ్రద సాల్వ కో♦సల కళింగ కుళింగ, వత్స సౌరా ష్ట్రాంగ ♦ వంగ మత్స్య
సూరసేన సుహ్మ్ల♦ సుహ్మ కాళ కరూశ, లాట కర్ణా ట మా♦ళవ పరాట

గీ. కుంత లావంతి ఘూర్జర ♦ కుమ్మక తి,గగ్గబహుధాన యవన లేం♦కణ దళార్ణ
పుండ్రి బాహ్లిక ద్రవిడ కాం♦భోజ హూణ, కేకయ వసాతికాశ్మీర♦కేరళములు.

ఉత్తరహరివంశము, ఆ 5 పద్య 144.

సీ. ద్రవిళ విదేహ మా♦ళవ మత్స్య మళయాళ, కొంకణాంగవిదర్భ♦కురుపుళింద
చేది టంకణ నన్న♦సింహళ కర్ణాట, మగధ ఘూట కళింగ♦ముద్ర యవన
కురుకు బాహ్లిక పాండ్రి ♦ ఘూర్జర నేపాళ, శక సంగ కాంభోజ♦సాల్వలాట
సౌరాష్ట్ర సో భాంధ్రి ♦ శబర పాండ్య వరాట, కుంతల కేక యా♦వంతి కాశి

గీ. నాట కరహాట పంచు గాం♦ధా మిథ, కోట మానుష్క పాంచాల♦మాగధసేన
కోన లోత్కల ధా[illegible]

మా [illegible]వంశతి, ఆ 4 పద్య 14.

—♦ అంధ్రిదేశము. ♦—

సీ. కొత్తబియ్యము కాయ♦గూర లొబ్బట్లు పై,సంపుబూరెలుపంచ♦దారయావ
డలు నల్లంబు మి♦గడలు దియ్యనిపెర్లు, కవ్వపు సిరివాలు ♦ గసగసాలు
చిఱు సెనగపప్పును ♦ తేటుచుపీడ్యంబులు, కంబ్లు నంబ్లు ♦ కంచుకములు
ఇంగువ జిలకఱ్ఱ ♦ సెనసినమిరియంబు, మదము వాసనసెయ్యి ♦ మాటనురును

గీ. ఘనుడు రణశీలమొప్పగం♦ధాశ్రయముల,నందమింపొందుశిఖులవో♦యాశ్రి నడలుఁ
గలిగిశాంతులుపురుషులు♦గలిగిసిరులఁ, జెలఁగునయాంధ్రదేశంబు♦చెలువుఁగాంచి.

ఒడయనంబిలాసము, ఆ 5.

ఆ. మహిమనుశోభనకర♦మకరంబులనుజీవ,నార్థజనతసేవ్య♦మగుచు మధ్య
మస్థభాడబాతి ♦ మహితమా నబ్ధినా, నాంధ్రిదేశలీల ♦ లతిశయించె. 2662

శా. ఊరూరం దొక భూగ్రుఁడై యధిపుఁడై ♦ యొప్పుం జిరం బాతనిన్
మీఱుం జాలక లెక్క జెప్పుమరు సా♦మ్రాప్యంబున న్విప్రుఁడుం
డీరీతిం దగు నందుఁదామరుతలం♦బందుండు కాసార మ
ట్లారూఢాద్యయనాధికారియగు ♦ప్రాగ్దేశినరుం డున్నఁడ
ట్లై రేపంబున హీనవర్తనమునన్ ♦ విస్తళ్ళగూర్చేననున్. 2663

విశ్వగుణాదర్శము, తి. బు. చి. తా. పుట 33,

—♦ ఘూర్జరదేశము. ♦—

ఉ. చెక్కులపచ్చబొట్లు మృదు♦చేలములంగల గూడకట్లు సొం
పెక్కినదివ్యగాత్రములు ♦ నింపుజెలంగువిశాలనేత్రముల్

టక్కరలీనుమూఁపులు కుఁచంబులు గానఁగరాని తీవులన్
జక్కఁగఁగల్గి వర్తిలెడు ♦ చానల ఘూర్జరభూమిఁ జూచుచున్. 2664

క. చిఱుసెనగపప్పు నూనెయుఁ, గరముగ తీపైన పెరుఁగు ♦ కడుసైదముతోఁ
దొరసినఖజ్జము లల్లము, గుమతరముగఁ గుడిచి రపుడు ♦ ఘూర్జరభూమిన్. 2665

ఒడయనంబివిలాసము, ఆ 5.

—♦ కళింగదేశము. ♦—

ఉ. పొక్కిలిక్రిందికట్టు పరి♦పూర్ణములైన కుచద్వయంబునుం
జిక్కని కప్పుకొప్పులును ♦ జేరలమీఱు విశాలనేత్రముల్
జక్కనిహస్తపద్మములు ♦ సొమ్ములు లిచ్చెడు దేహవల్లులున్
మక్కువగల్గు కాంతలను ♦ మానిని చూడు కళింగధాత్రిలోన్. 2666

సీ. జున్నుండలును దేనె ♦ సన్నసంటకములు, లాజిలుగుడ మెఁ♦ల్లంబు కొండ
కందపప్పును నూరు♦గాసిన పచ్చప్పు, నీఱ్ఱుసోకని పాలు ♦ నిమ్మపప్పు
పేపకాయలు [illegible] ♦ బల్లటాలు
[illegible] ♦ గడునువగఱ
[illegible] ♦ అఖిలఫలములమధురభ♦క్ష్యములుపచ్చ
[illegible] ♦ సనుభవించి. 2667

ఒడయనంబివిలాసము, ఆ 6.

—♦ కర్ణాటదేశము. ♦—

చ. పరిణతగర్భబంధుర స్వనులు♦భాసిలు నిందుఁ దలంచిచూడఁగాఁ
బరితపనులందుఁ బూగములు ♦ పక్వనులై విలసిల్లువానితోఁ
బ్రబలతపస్సమంబయిన స్మర్తృవిభ♦వతిభక్తులై సరివియించుచుండు నీ
పృథ్వితలనిరంతరంబగును ♦ భాసిలుఁ గన్నడదేశ మంతయున్. 2668

విశ్వగుణాదర్శము, తి. బు. చి. తొ. పుట 35.

—♦ మహారాష్ట్రదేశము. ♦—

మాలినీవృత్తము. అతిమధురజలాఢ్యం ♦ బద్భుతాద్రిప్రకాశం
బతినురపురసాఢ్యం♦ బా మహారాష్ట్రదేశం
బతులవిభవసంప♦న్నాఢ్యు లిచ్చో గృహస్థుల్
సతతవిబుధపూజా♦సంయుతుల్ సద్గుణాఢ్యుల్. 2669

విశ్వగుణాదర్శము, తి. బు. చి. తొ. పుట 29.

—♦ జిల్లాలు. ♦—

సీ. కుంభకోణము కల్లీ♦గోట కర్నూలు బళ్ళారి చిత్తూరు నేలంబు కడప
కబడాల బందరు ♦ కనరామధుర తిర్న,వల్లియు తిరిచెనా♦పల్లిమటియుఁ
గోయముత్తురు మంజ ♦ కుప్పఁబు నాఁగఁజెం,గల్పట్టు నెల్లూర♦నల్పపటిమ
వఱలు గుంటూరు బం♦దరును రాజమహేంద్ర,వరము నాఁగవిశాఖ♦పట్టనంబు
సీ. నవఁగ శ్రీకాకుళము గంజ♦మనఁగఁబరఁగు,నిరువదియురెండుజిల్లల♦కిరవుమీఱు
రాజకార్యంబులకు నెల్ల♦రాజధాని, యాపురపాళిభవము భువి♦ననదృశంబు. 2870
చెన్నపురీవిలాసము, మహీమఖకర. పద్య 2.

—♦ గ్రామములు. ♦—

సీసమాలిక. రాయదుర్గము గుత్తి♦రాయవేలూ రాసె,గొందిమా హురికాపి♦గోలకొండ
ముంగిపెరిణి డిల్లి ♦ ముధువాయజాబురా, బారుమబ్బా మహో♦మూరు మచిలి
బందరు నూరతు ♦ చెండెరు గోవేయ, శ్రీరంగపట్టంబు ♦ చెంజి కాంచి
బాదయు నారంగ♦బాదు దౌల్తాబాదు, కప్పర గాగర ♦ గదుగు బిదిలి
కోట కళ్యాణము ♦ గొందానమహముదా, నగరంబు బంగాళ ♦ నరసగోన
పన్నాళ చదరంగ♦పట్నంబు గలగల, గజరాజధాని బం♦గాపురంబు
కాంబాగర పరియూ♦గ ద్వార కామోధ్య, లక్ష్మీశ్వరంబు సో♦లాపురంబు
మధుర కొల్లాపురి ♦ మగధ మా యావంతి, కాపురాణపురముల్ ♦కాబలగయు
నాదవేని కళింగ ♦ మానూరు వినుకొండ, కొండవీడును నేల♦కొండపల్లి
పాదిలె తంజాపురం ♦ బుదయగిర్ కైనూరు, సైనూరు పెనుగొండ♦మంగళగిరి
బనువపట్నము సీర్పి ♦ భదాద్రిచలము పాల, పంచ నిజాంపురి ♦ పందవాసి
కుందిర్పి బెల్లము♦కొండ దేవరకొండ, రాచర్లమునిమడ్డు ♦ రాయపురము
సైదాపురము ధోవ ♦ సాళ్వాక దూపాడు, రాపర్తి మాచెర్ల ♦ రాచవీడు
బనగానపల్లెకం♦భము పోరు మామిళ్ల, ధారాపురము చీని ♦ తాడిపర్తి
నంద్యాల చిరువళ్ళి ♦ నందవరము కందు,కూరు రామయపట్న♦మారుబండ
హంసి విరూపాక్ష ♦ మారణి వెంపలి, కాంపిల్యనగరంబు ♦ కందనూరు
కడప సిద్ధవటంబు ♦ గండికోట కనూరు, సింహాద్రి పుట్లూరు ♦ చింతగుంట
గయు చెన్నపట్నంబు ♦ గండవరం బోరు,గల్లు దామెనచెర్వు ♦ వెల్లటూరు
కల్లూరు కలువాయి ♦ నెల్లూరు వేలూరు, రాచూరు చదుమూరు ♦ రాచకొండ
కదిరికూటాగుళ్ళ ♦ గంగేరు శృంగేరు, రామళ్లకోట వ♦జ్రగిరి నునుము

మూగూరు చోబాడ ♦ బాగూరు కొళ్ళాల, గుడిబండ బళ్ళారి ♦ కొత్తకోట
గుమిలేనిపాళెంబు ♦ గొబ్బూరు బల్లాపురము పుంగనూరాకు ♦ రామచెంకి
మానవ కాతాళ ♦ మానుకొండైనూరు, జలపూరు పెదవలి ♦ జల్లికోట
కుంభకోణము కోట ♦ కొండ తంజావూరు, పెరవలి దువ్వూరు ♦ బెంగుళూరు
నోత్తూరు చిత్తూరు ♦ హూణి చిర్ర నాపల్లె, రాజవోల్లద్వాలు ♦ రాచనగరు
చిరుతని కాళహస్తి సినూరు మధ్యార్జు,నము తిరునామల ♦ నాముకొండ
పాకాల కావేరి ♦ పాక మోహనగిరి, చదుకూరు మల్లూరు ♦ చాదుకొండ
పాగొండ వాపిలి ♦ నాగోలు తాళ్లూరు, మైలాపురము బెద్ది ♦ మంగళంబు
రామసముద్రంబు ♦ రామాపురము జట, పోలూరు వెల్లాల ♦ భువనగిరియు
మారిపనల్లీ బేద ♦ నరవారి గొండాపురము కొరి మాయూర ♦ మమర వీడు
నడిగల్లు కొక్కల్లు ♦ కడవకోలయు రత్నగిరి వెలిగోడు తం ♦ గిళ్ళిదర్శి
కంగొంది తనుగొండ ♦ గడప సెత్తిము దూస్తి, శివనగాళ్లపళింది ♦ సింగళంబు
మన్నారుకోవెల ♦ సొన్నగలు చినంబురము వాగెనగరి పు ♦ రాణపురము
పడియారుపాళెంబు ♦ నుడిపి నుబ్రహ్మణ్య, ముజ్జంగి మిండువా ♦ మోసవగలు
రామనాథపురంబు ♦ మాముగోళ్ళ బెడంద, ధర్మవరంబును ♦ చాడిగోళ్ళ
మవణికె మండెము ♦ మారకపురి కుంఫి, హారంగ ముజ్జారి ♦ హాలికె హళ్లి
రెట్టిహళి కురంజి ♦ రేవణి సన్నకి, బాగూరు గుజ్జరి ♦ పాలువాయి
రామచంద్రాపుర ♦ మామూరు బెజవాడ, కొండేరు కాంచీపురు ♦ కోటకొండ

గీ. మొదలుగాగల్గు జనపద ♦ ముల్లను దుర్గ్గ,ములను జేటలఁ బౌళిలఁ ♦ బురులవెలయు
వర్తకులు వచ్చి రిచ్చట ♦ వస్తుతతులు, వేరసారంబు లాడెడు ♦ పేర్మి మెఱసి.

హంసవింశతి, ఆ 5 పద్య 359.

—♦ వేగినాడు. ♦—

ఉ. వేగిననాడు పల్లతుల ♦ పాత్రుత మయ్యది వేగినా డవ్వసన్
వేగులు రాచకార్యముల ♦ వేగులు మాటల వేగినా డవ్వసన్
వేగు లనంగవ్యాభృములు ♦ భీకరు లట్టిసు శూరసూరులే
చాగుట వేగినా డనుచు ♦ సన్నుతిఁ జెందెము వేగినా డొగిన్. 2672

కుమారసంభవము, ఆ 2.

—♦ పాదసంవాహనము. ♦—

క. కాయెనఁ గొంత మేల్ నా,రాయణ మీ మనసుకంటె ♦ రహిఁ నీకఁ నెపుడున్
మీయింత దడవెఱఁగ యని, యాయంగన యనిపిన ♦ మ్రొగ్గన పట్టెన్. 2673

ఉ. పట్టి యొకింత యొత్తుచును ♦ పాన్పుకడన్ వెసఁ గూరుచుండి భూ
భట్టున నొప్ప నూరువుల♦పై నిడి యొత్తి తదంఘ్రి యంతఁ జ
న్కట్టుపయిం ఘటించుచును ♦ గన్నులు చేరుచుకొంచుఁ జెక్కిటన్
గట్టిగ నద్దుకొంచుఁ బన ♦ గాటపుఁగూరిమిఁ జెల్వు మిక్కిలిన్. 2674

కళాపూర్ణోదయము, ఆ 4 పద్య 115, 116.

—♦ పరిణయతాడనము. ♦—

ము. జలజాగోసన వాసవాని నురపూ♦జాభాజనంబై తన
ర్చు లతాంతాయుధు కన్నతండ్రి శిరమ♦చ్చో వామపాదంబునం
దొలఁగన్ద్రోచె లతాంగి యట్లయగు నా♦ఘుల్ నేరము ల్నేయఁ బే
రలుకం జెందినయట్టి కాంత లుచిత♦వ్యాపారములో నేర్తురే. 2675

పారిజాతాపహరణము, ఆ 1 పద్య 121.

క. ఘనమంజీరము ఘల్లన, వనజజరుదారిదివిబుధ♦పరసేవ్యంబై
తనరు హరిశిరమునచ్చో, పనజేక్షణఁద్రోచె వామ♦పాదముచేతన్. 2676

రాధికాసాంత్వనము, ఆ 4.

—♦ పాదతాడనము. ♦—

శా. కైలాసాచలసన్నిభం బగుమహా ♦ గంభీరగోరాజముం
గాలకోర్ధ్వుఁడు దండహస్తుఁడు నృపా♦కారుండు రూక్షుండు జం
ఘాలుండొక్కఁడు భూక్రుఁ డాసురగతిం ♦ గారుణ్యనిర్ముక్తుఁడై
నీలం గూలఁగఁ దన్నెఁ బంచితిలఁగా ♦ నిర్ఘాతపాదాహతిన్. 2677

శా. ఆలోలాంగక నక్రతోయకణజా♦లాక్షిన్ మహోంభారవన్
భూలారూఢతృణావళీకబళలో ♦ భవ్యాప్తజిహ్వాగ్రనా
దోశస్వాంతనజీవనత్సనుదయ♦ద్దుఃఖాన్వితన్ ఘర్మకీ
లాలాపూర్ణశరీర నాముదపు ను♦ల్లంఘించి తన్నె న్వడిన్. 2678

భాగవతము, స్కం. 1 పద్య 411, 413.

—♦ పాన్పు. ♦—

సీ. జీవదంతపుజగా♦జీనినఖానుమే,ల్లఘుకుటద్దపుబిళ్ళ♦బెట్టుకురపలు
వింతసంతనఁ జేసి♦విప్పుగా దాపిన, హురుమంజపూనల♦మెఱుఁగుతుచ్చు
లునిచి తీర్చినసొంపు♦మినుఁగైవరెంపురా, మొనముక్కు లూడెదు ♦ముద్దులుకు
ళుకుఁగొంబనిపట్ట♦చిలుకలు రహిం మించు, తొగరాచలుకరాల ♦ నెగమతోశ

గీ. గలవగలనిండుపచ్చని ♦ జిలుగుప్రతిమ, కతల నిరవొందు చిత్తర్వు♦కప్పురంపు
మెప్పు మేల్కట్లుచవికెలో♦మెఱయుహంస,తూలికాతల్పమునఁజేర్చి♦తోయజాక్షీ.
హంసవింశతి, ఆ 4 పద్య 109.

చ. నిగనిగ లీనుమిన్నహరి ♦ నీలపుఁబట్టెలు గూర్చినట్టిపెన్
బగడపుఁగోళ్ళవిూఁద జిగి♦వాఱఁగఁ దాచిన గొప్పముత్తెపుం
బొగడలపట్టెమంచమునఁ ♦ బొల్చు కళింపురిపట్టుపాన్పునన్
భుగభుగ తావిగుబ్బొను ♦ పూవులపైఁ బవళించి వేడుకన్. 2680
పట్టికర్పరపర్తిచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 99.

చ. పగడపుఁగోళ్ళఁజందనపుఁ ♦ బట్టెలఁ జెన్నయి పద్మరాగపుం
బొగడల నంటి కెంపుజిగిఁ ♦ బొల్పగుప్రవాతల మేలుకట్టుతో
సొగసగు పందిరింగలిగి ♦ శోభిలి మానసభూనిధానమై
భుగభుగ తావులీనుకొను ♦ పూవుల పానుపువిూఁద నున్నెడన్. 2681
వాసుదత్తాపరిణయము, ఆ 5 పద్య 93.

సీ. సొగసైన జిగిమించు ♦ పగడంపునునుఁగోళ్ళ, బలితంపుతమ్మికెం♦పులబరిణు
మేలినీలంపునున్ ♦ రాలగంబంబులు, నందమొచంగిరా ♦ పందిరిగొను
క్రొత్తదౌముత్తెంపు♦ పెస్తలబలుజాలు, జాలువాడాల్లల ♦ చాదినియును
నిద్దంపుటద్దిమ్ము ♦ లద్దినపట్టెలు, పరిచైనహంసాంబట్టు♦పట్టెమెయును
గీ. కుందనపుబొమ్మలునుగల్గి ♦ యందమమరు,నొక్కపువ్వులపాన్పుపై♦యొడలుఁజేర్చి
విరహశకనిధిఁ గరిజేర♦వెరవుచేక, తరుణి నిట్లనితలఁచు డెం♦దమున సతఁడు.
కవిచరోరచందోర్జితయము, ఆ 2.

—♦ విన్నపము. ♦—

గీ. విల్లుపట్టిన సెలపది♦నాళ్ళలోన, వీరకళిగిన తడవిల్లు ♦ వెదురువిల్లు
సెలనువిల్లుమ మొదలైన ♦ చేగవిండ్లు,చులకఁగాఁదీసినిశబ్దాంత్ర♦నూనుఁజేయు.
కాళహస్తిమాహాత్మ్యము, ఆ 3 పద్య 35.

—♦ వ్రణములు. ♦—

వ. వీడుఁగులుగాకో కావు ♦ పొడతేవుఁగునము లు,ల్కాసహస్రంబులో ♦ కావు ధరణీ
యడలదు కాలస♦ర్పావళులుగాకో కావు, పాతాళవివరంబు ♦ బయలుపడదు
భీకరమైన ముక్కంటి ♦ కంటిమంటలో కావు, జగదవసానంబు ♦ జాడలేదు.
కాలకూటార్చులో ♦ కావు మండలనూత్ర, మానిలాహీనుఁడు ♦ గానఁ బడఁడు

ఆ. మొద లెఱుంగరాదు ♦ మునుకొనిపుట్టిన, చొప్పు తెలియరాదు ♦ చూడనెచట
వని కపేందుగిల్చి ♦ లాజిఁదల్లడమంది, రిందగిజిత్తుతూపు ♦ లేపుమాప. 2684

భాస్కరరామాయణము, యుద్ధ. పద్య 939.

—♦ బొ వి. ♦—

మ. అమితౌన్నత్యనిబద్ధశుద్ధశశికాం♦తాయామసోపానసం
గమ మంబుగ్రవాణాగతోరుపథికా♦క్రాంతస్ఫురత్కట్టిమం
బమలాంభోరుహషండపాండుకుముదా♦చ్ఛామోదసంవాసితం
బమృతపాయిజలాభిపూర్ణ మగుచు♦న్నాబావి యొప్పుం గడున్. 2685

హంసవింశతి, ఆ 1 పద్య 185.

—♦ ఆయుధనామవిశేషములు. ♦—

సీ. భిండివాలాసికో♦దండపట్టాలాతిక, నారాచపరిఘాణ♦నఖరివజ్ర
ముష్టిముద్గరశూల♦ముసలభుసుండిక, ప్రాసపట్టిశకూర్మక♦ర్పటకటారి
కాగరాజోదండ ♦ కణయకుంతాంతళ, పరశుతోమరచక్ర ♦ చర్మఘట్టు
సములుపంకణికాది♦సబళంబు చివ్వీఁట, వెలకట్టె యాదిగా ♦ నిల నుతింపఁ

గీ. దనరుముప్పదిరెండాయు♦ధములుమతీయుఁ, బలుతచెయ్యన్ముగండక♦త్తెరతుసాకి
నొరకను సుగాలమును గ్రద్ద♦గోళ్లు బుర్జె, చారిబాణాధరించున♦ద్వీరుఁడెపుడు.

హంసవింశతి, ఆ 1 పద్య 205.

—♦ ఘటనామవిశేషములు. ♦—

గీ. కాఁగు మజ్జిగముంతయుఁ ♦ గడువ గూన, బాన వెనలయు బుడిగెలు♦పరపు చట్టి
కడవముంత కరిగె దుత్త♦పిడితగురిగి, కుండ నటికయు మూఁకుడు♦బిందిప్రమిద.

చ. చెవులపెనంబు గోలమును ♦ జిల్లుల సిబ్బియు దోనితొట్టియుం
గువిచిలుమూఁతమాలయును ♦ గుమ్మెత యందపుధూపపాత్రమై
సవరని బూజిపెందోనయు ♦ సానికె యొప్పు కమండలంబు వే
డొవలెవకంబిదుత్త నెర ♦ డుల్చియుఁ గప్పెరపంటు లాదిగన్. 2688

హంసవింశతి, ఆ 5 పద్య 11, 12.

—♦ భూషణవిశేషములు. ♦—

సీ. కుప్పెరాగడిబిళ్లి ♦ కుంకుమదేఁపు పాఁపటబొట్టు కమ్మలు ♦ బావిలీలు
లలినూర్యచంద్రనం♦కలు నూసకము కెంపు, రసలపల్లెరుఁగూవు ♦ రావిరేక

జొగడలు నానుఁగోళ్ళనులు తీఁగ మెడనూలు, కుతికంటుసరపణ♦గుండ్లపేరు
సరిగె ముక్కర బన్న ♦ సరము నుత్తండాలు, కంకణంబులు తల్లు♦కడియములును
గీ. సందిదండలు నొడ్డాణ♦ మంచమైన, ముద్రికలు హంసకంబులు♦ ప్రాణాయగజ్జె
లలరుబొబ్బిలికాయలు♦గిలుకుమ్రోలు,లాడియగుసొమ్మ్మచాల్చియ♦ఱ్యుబలమెఱయు.

హంసవింశతి, ఆ 2 పద్య 190.

సీ. రతనంబుకీల్జడ♦రహికొప్పగొలనులు, శశిపువ్వురాగిడి♦చంద్రవంక
పాపిటబిందీలు ♦ పచ్చబొట్టు హూరంగు, కమ్మలు బఱిరెలు ♦ గుమ్మటీలు
బొగడలు ముత్తియం♦పుమెఱుంగుముక్కర, పగడాలపేరులు ♦ జిగిపెలుంగు
బాజుబొంచులు జిల్కు♦పనికీల్కుడెంబు పో,కీలు బటువు లుంగ♦రాలు చిన్ని
గీ. గంట లొడ్డాణ మందియల్ ♦ గజ్జలంద, మైనమ్రోలులు పిల్లెంక్లు♦నాదిగాఁగ
దొడవులెల్లను మైనిండఁ ♦ దొడిగిచర్ప,ణమునఁ దననీడఁజూచియూ♦నండమొంది.

శకుంతలాపరిణయము, ష. వేం. ఆ 3.

ద్విపద. ఘనమించుమొత్యాల♦పాపటబొట్టు, పొజులకమ్మలు ♦ పల్లేరుపూలు
రాజిల్లురత్నాల♦రాగిడినెట్టి, కెంపులముక్కర ♦ గిలకసగంబు
సొంపుతోప్రజాల ♦ జోడుహారములు, బంగారుపట్టెడ ♦ బన్నసరములు
రంగుపచ్చలయుంగ♦రంబులుమొయ్య, నబ్బురంబయ్యండి♦మొచిలక్కతాళి
గుబ్బచన్నులమీఁద ♦ గునిసియాడఁగ, సందిటితొయతుల్ ♦ జరలుమూఁగాడ
గందుబొల్లనిసైడి ♦ కంకణంబులును, ఘంటల మొలనూలు ♦ కాళ్గజ్జెలును
దంటమ్రోలులవింత ♦ దఱుకొత్తుచుండ,... 2691

సారంగధరచరిత్రము, శం౦భు. ఆ 1.

—♦ ధాన్యాదులు. ♦—

సీ.సమాలిక. బంగారుతీగెలు ♦ గంగాజలమ్ములు, మస్తూరినిగరాలు ♦ కటకసరులు
నిప్పపూరాజనా ♦ లేనుంగుకొమ్మలు, మ్రోల్లెశిగంగులు ♦ మదనగంధు
లేలికరాజనా ♦ లీశ్వరప్రియములు, రావిపూరాజనాల్ ♦ రత్నసరులు
కుసుమపూరాజనా ♦ లుత్తిబల్లుత్తులు, కస్తూరిపట్టెలు ♦ గంధసరులు
మందిగండ్లలు నాగ♦మల్లెలు తీఁగెమ,ల్లెలు కృష్ణనీలాలు ♦ చెలువడాలు
మన్మథబాణాలు ♦ మరువంపుమొలకలు, సన్నమణింగెలు ♦ జున్నుగ్రాలు
పొన్నశీరాజనా ♦ ల్పునుఁగురాజనములు, ముద్దుపాఁలారళ్లు ♦ ముత్తుసరులు
సన్ననూదులు పచ్చ♦గన్నేరు గోదండ, రామము ల్కేసర్లు ♦ రాయసర్లు

చందర్వంకలు జీని♦సరులు కాంభోజాలు, వంగాకు బొడములు ♦ పొంగుఁబొర్రిలు
జిలకఱ రాజనా ♦ ల్చింతపువ్వులు గోరు,రాజనా ల్బాదపోర్రి ♦ రాజనాలు
రామబాణాలు చి♦క్కాములు వెన్నము,స్లలు జిల్క బుడములు ♦ దాసువాలు
గొబ్బికాయలు జలు♦గుత్తులు పాలమీఁగడలు శ్రీరంగాలు ♦ కామదార్లు
ఱెక్కపాలలు కాకి♦ఱెక్కలు పుస్పమం,జరులు సీతాభోగ♦సరులు గౌరి
కుంకుమల్ రణపెండ్లి♦కొడుకులు పిచ్చుక, గోళ్ళుప్రయాగలు ♦ గొజ్జుఁబాలు
గరుడసరు ల్పోతు♦గంటరాజనములు, మోఁదుగతొడిమలు ♦ ముదుకసరులు
పచ్చసరుల్ రెడ్డి♦పాలవంకెలు నుఖ, భోగులు పచ్చక♦ర్పూరనరులు
నిప్పరు ల్లెబ్బస ♦ ల్నీరుకావులు గాజు, కప్పెర ల్కురువడా ♦ ల్కుంతసరులు
సాలంక లలుగురా♦జనములు సంథాపు, లవసరదార్లుమో♦హనపుసరులు
మణిసరు ల్మసరులు ♦ మంకెన ల్పగడంపు, తీఁగెలు మడిప్రాలు ♦ దేవసరులు
లత్తుకబొత్తులు ♦ లక్ష్మీమనోహరా, ల్బారతీసేసలు ♦ బొహుపురులు
వజ్రపుఁదళుకులు ♦ వాసనరాజనా, ల్జన్వాజివంకెలు ♦ గవ్వసరులు
సంపంగిపూపడ్లు ♦ జాజిరాజనములు, గంబుగరరాజనా ♦ ల్కుస్సెసరులు
తమ్మిపూరాజనా ♦ లమ్మిడుకొణిగెలు, జేనువముక్కలు ♦ చిలుకముక్కు
లేదుకప్పులు వంకె ♦ లీనుకరాజనములు, పులిగోర్లసంకెలు ♦ బొగడసరులు

గీ. జిలితొగలరాజనమ్మ్రలు ♦ నలవరులును, దెల్లనల్లచెన్నంగులు ♦ దివస్రరులు
నాది యగుపేర్లగలుగువ♦డ్డతనియింట,నుండుశతకోటిపుట్టులా♦కొక్కదినును.

హంసవింశతి, ఆ 5 పద్య 128.

సీ. శ్రీరామవంకియుఁ ♦ జిటిబలుగుత్తియు, శ్రీకేసరియు శక్తి ♦ శ్రీదరంబు
నీశ్వరప్రీతియు ♦ నేనుఁగుకొమ్మును, బోడసంపంగియు ♦ నోడసరియుఁ
గస్తూరినికరంబు ♦ గర్పూరభోగియు, కావలీకాంభోది ♦ కనకగిరియు
దేవాన్న మెలిమియు ♦ దేవడన్నియకొప్పై, నీరుచంచలియు శృం♦గారభోగి

గీ. వంశీప్రాసంగిసంపంగి ♦ వారణాశి, కామధేనువునాశేళి ♦ గందర్వగోళి
వెదురుమలయంబుబుడమయు♦ష్టెలుపడంబు, రాచమెచ్చునములుపంకి♦రాజనములు.

శ్లో. సెనిగెయు గోధూమంబును, మిన్నుములు ముద్గంబు కంది♦మెంతియు మిరియం
బనుములు మెఱలగ నస్యమ్ఁ, గొనగొని శిక్షకరుణకొండ♦కోటులుపండున్.

వైశ్యపురాణము, ఆ 5.

వృత్తదోహదము.

సీ. నీరెత్తువేళల ♦ నీరెత్తు బోదుపో,దునకుఁ గాలువలు పాం♦దుగ నమర్చి
తీవ్వాటంబులతఁ♦ దీవ్వాటంబులవెట్టుఁ, దగునట్లుకట్టుగు♦ట్టలి గడించి
యెరువుఁ జల్లెడువేళ ♦ నెరువుఁ జల్లుగ తొభి, మానుఁడై గంపలఁ♦దాన తెచ్చి
యంట్లొత్తుపదనున ♦ నంట్లొత్తు సెలమిఁగా,న్పించులేఁగొమ్మలు ♦ వంచివంచి

గీ. నాఁడుపోయుంగవలయుచో♦నాఁడుపోయుఁ,గొమ్మనాటంగఁదగునెడఁ♦గొమ్మనాఁటు
నొకటివినువక యంతకం♦తకును హెచ్చు,హాళితోడను శాలీయుఁ♦డవిరతంబు.2895

లఘుగర్భితం.

అంగపరిఖేదము నె♦ఱుంగ కతఁ డేగతిఁ గ♦డంగి తులసీపనముఁ♦జెంగలువలుం గే
దంగులును జంపకము♦లుం గురువకంబులు ల♦వంగములుజాదులును♦లంగతతులుంగో
జ్జంగులునుమల్లెలును♦రంగములుఁబాటలము♦లుంగదళికాచయముఁ♦దుంగతతులున్ నా
రంగములునాదిగధ♦రంగలగునట్టిహృద♦యంగమబహుదుర్గమకు♦డుంగములఁబెంచెన్

సీ. తోరంపుఁజనుదోయి ♦ తుర్లిన్తల నిడంగఁ, దగుచోట్లుగుద్దంటఁ♦దర్విలర్విల్వి
వేఁగ్గ నపిఱుఁదుబ♦ల్విడిఁజలింపంగను, వడినిట్టునట్టును ♦ నడచి నడచి
యడుసుతుంపుచెక్కు♦టప్పంబులనుబర్వ, మళ్ళకుమడవలు ♦ మార్చిమార్చి
నడుములేదీవియా ♦ నకనకల్ గుడువ నిం,పునఁ దగు మోఁపులు ♦ మోసిమోసి

గీ. చిఱుచెమటఁజేర్చువింతక్రొ♦మ్మెఱుఁగుతోడఁ, గొమయమేనొప్పసారెకుఁ♦గొప్పపడల
నేమిటికిసైన దామున్న ♦ యేఁగియేఁగి, యెల్లపనులునొనర్చెనిం♦పెసకమెసఁగ.

కళాపూర్ణోదయము, ఆ 4 పద్య 78, 78, 98.

వృక్షజాతులు.

సీసమాలిక. రావి మామిడి కొండ♦రావి మేడియు బ్రహ్మ,మేడియు జీడిమా♦మిడియుఁ జింత
పులిచింత మోదుగు♦ములుమోదుగును వెల్ల, పుల్లవెలగ వెట్టి♦బిల్ల చిల్ల
బూరుగ కలుగొట్టు ♦ భూతపాపిరి కుక్క, బూరుగ చిటిగొట్టి ♦ భూతనెరిద
నేరేడు మఱి యల్ల♦నేరెడు పాపిరి, తడగూబ తడచేఁకు ♦ కడపబట్ట
కడపకొడిసె పాల♦కొడి సెట్టిలొద్దుగు, చిటుచేకు లొద్దుగు ♦ జీడిపాల
కలుజువ్వి వావిలి ♦ గండువావిలి యేరు, మద్ది మద్దియును నే♦లొద్దియొద్ది
తెల్లకాఁచనము తుం♦బిల మెట్టకాంచన, ముప్పి తెల్లుప్పి నీ♦రుప్పి యిప్ప

తొండ్రిచందన మేపి ♦ దాసావ మొట్టిచా,సానము బందుగ ♦ జారజేన
మట్టివిరికి తొండ్లి ♦ మట్టుతూ కిచ్చెడ, పెద్దవిరిగి వక్కి ♦ గద్దనెల్లి
కాకితూ కందుగు♦కానుగు వరగోఁగు, గోఁగుబొట్టుకచిక్కి! ♦ గోఁగుకొండ
గోఁగుపొగడములు ♦ గోరంటలును బెద్ద, వెలగ సుంకేసరి ♦ వెట్టిచిక్కి
నారుప నురపొన్న ♦ నారిజమును బొన్న, నెల్లి మూలుగబిల్లు ♦ నెమలియడుగు
కొరిజగుమ్ముడు రేఁగు ♦ గొరమి సంపఁగికొండ, సంపెంగ మాచేడు♦సరళదేవ
దారు గుమ్ముడు మోవి ♦ తపసియుఁ గుమ్మర, పోల్కగుగ్గిలమెట్టి♦పోల్క వేగి
దేవదా రుసిరికె ♦ తిలకము తెల్లన, గిరి బేఁప కరిబేఁప ♦ తురక బేఁప
వేరుపనస గుత్తి ♦ వెట్టివారువ రేల, పనస కరకకొమ్మి ♦ పలుక రేణి
బండచింతయు నల్ల♦బలును సురభి టీకి, రేని కూకుడు నెమ్మి ♦ పేరింఖణమ్ము
భూతాంకుశ మశోక ♦ భూర్జపత్రిమ్ములు, బోళము మంకెన♦పులినుగంగ
రేగు తక్కిలి ములు♦వేగి భూశర్కర, మొక్కసకొక్కస ♦ మొల్లమ్రాను
హనుమంతబీర మంకెన గిరికర్ణిక, నెఱమల్లె కొండము♦క్కిడియుఁ గోల
ముక్కుదాడిమి బీర ♦ మొగలింగ గోదాడు, నేదాడు, ఖర్జూర ♦ మీఁత నేల
తాడి బగిస పోఁక ♦ తాడు కొబ్బెరచెట్టు, పెద్దమాను పతంగి ♦ బెండగలుగు

గీ. కణుదు రియకుడు కాలుగ ♦ కాన్న సన్న, విరిగి సోమింద గున్నంగి ♦ దిరిసెనంబు
మొదలుగాఁ గల్గు బహువిధ♦భూరుహములు, నిండియుండెడుకానల♦పిండులరసి.

మాంసవింశతి, ఆ 4 పద్య 11.

ద్విపద. చందనఖర్జూర ♦ జంబుజంబీర, మందారబూరుగ ♦ మహిసాలతరులు
మద్దిపాలయుకొడ్డి ♦ మాచేడునెలగ, బొద్దిపామరజమ్మి♦పులిమేడి మేడి
పాడిగి పెన్తంగేడు ♦ భూతాంకుశంబు, కడిగిచింతయుకల♦గట్టురంగారు
అరటికొమ్మరయు పన్న ♦ యల్లసేరేడు, కరకయు వెలగయుఁ ♦ గానుగు తాడి
మట్టి జువ్వియు నెమ్మి ♦ మామిడి జీడి, బలొరక్కసియు రేగు♦పాలగోరంట
మోదుగకలబువ్వ ♦ మొగిలిసంపెంగ, గేడంగియును నారి♦కేళవారిజము
దేవదారుపు కలి ♦ దేవకాంచనము, వావిరిలేలము♦ప్వంచుపంచాది
పొటుపురు వుసిరిక ♦ పోకనారింజ, కడుపురుగుమ్మడి ♦ కస్తూరితుమ్మ
చిరుమారుబూరుగు ♦ చిల్లపెన్నంగి, కోడిసెముష్టియుగొండ ♦ గోఁగువాక్కలివె
బలునుములో మోదుగ ♦ పచ్చారెయగారె, పలివంత్రములుచంద ♦ వాడుగన్నేరు
నలరుమ్మపొగడపు♦న్నాగవృక్షములు, ... 2699

భారంగధరచరిత్రము, శంభు, ఆ 2.

—♦ చిఱుచెట్లు. ♦—

సీ.సమాలిక. జిల్లేడు వెంపలి ♦ జిడ్డునెంపలి పైఁడి, తంగేడు తంగేడి ♦ తగిడి ముస్తె
ములువెంపలి ములుస్తె ♦ గలిజేరు గుంటగ,లైరును దంతిబం♦దారి నేల
తంగేడు మెట్ట బం♦దారి దుండుగ బ్రహ్మ్మ, దండి భూతులసెట్టి♦దొండి చల్ల
పిల్లిమాడుపు చార ♦ పిల్లఱ్ఱు చిత్రమూ,లము నల్లతీఁగె కో♦లాకుపొన్న
ముయ్యాకు పొన్నయు ♦ మొగబీఱు తుత్తెర, బంకదుత్తెర హంస♦పాది గంటె
కాము జిలుగు మెట్ట♦దామర నెట్టిసె,నగ జంబిరము కాచి ♦ నల్లకాచి
శ్రీతులసియు సంబ♦రేణు నేలుసిరి కీ,శ్వరి నేలవే మూటి ♦ చల్లగడ్డ
సహదేవి జుట్టుప ♦ చలిపిండి చిటిముటి, పెన్నేరు విషబొద్ది♦పిండి దొండ
నెనుటాయి గొలిమిడి ♦ నీరుబచ్చలి ప్రబ్బి, వేసు గన్నేరాడు ♦ బీఱు నేతి
బీఱు పేరా ముట్టి ♦ పీచరములు గొలి,మిడి చేదుపొట్ల యు♦మ్మెత్త తిప్ప
తీఁగె విష్ణుకాంత♦తీఁ డెల్లిచిత్రమూ,లము దొండతీఁగెము♦ల్లంగి గొల్ల
జీడెద్దు మట్టేకు ♦ చేగొడ్డ చంద్రకాం, తెల్లనియబ్బెంద ♦ యెఱ్ఱతుమ్మి
కుప్పి సూర్యకాంత ♦ ముప్పడు నరవండు, గాడిదెకడపర ♦ కన్నెకొమర
నల్లగెంచెనపూలి ♦ తెల్లగెంచెన తూత్త, రేణు గుబ్బిరి సంబ♦రేణు బండి
గురిగింజ గురివింద ♦ తురతపత్తియుఁ బత్తి, తలదిడ చబ్బంద ♦ నులియఁచీక
వెలగ విషమదారి ♦ వెట్టికుంచెన మంచి, కుంచెన కలబంద ♦ గువ్వగుత్తి
మా మెనయును నేల♦మా మెన యటకమా,మిడి దూల గోవెల ♦ మేఁకమేయు

గీ. చాకు నల్లేరు నులిజెము ♦ డాకుఁజెముడు, నేలతుటకకసిందెయుఁ ♦ గోలచెముడు ♦
బొంతచెముడుల్లియునుసదా♦ముప్పి మొదలు,గాఁగలుగునట్టిచిఱుచెట్లఁ♦గాఁచియంత.

హంసవింశతి, ఆ 4 పద్య 10.

—♦ కాయగూరలు. ♦—

గీ. దొండకాయములుకకాయ ♦ తొట్లకాయ, జంబికాయయు నెట్టుల♦సందకాయ
వెలయునుస్తెకాయయు రాము♦లుకకాయ, మేడికాయకాచరకాయ♦గూడనింక.

సీ. రామగుమ్మడి యోబ♦రాజుగుమ్మడి చార,గుమ్మడి బూడిదె♦గుమ్మడులును
గిండిసొఱయు దీఁగె ♦ కిన్నరసొఱయును, బీఱ సముద్రపు♦బీఱ నేతి
బీఱ పిచ్చుకపొట్ల ♦ పెద్దపొ ట్లేనుఁగు, దంతపుఁబొట్లలు ♦ తంబలు వెలి
కాకర పొట్టికా♦కరలు మేఁకచెవి చి,క్కుడుపాలగణపుల♦గోరుచిక్కు

గీ. దులు నుగఁధాలుబొంతనం♦టులునురఘలు, గంజిపందిటీకపురపాం♦కాయతెరులు
బూజుపచ్చకుఁ బాని♦పుచ్చ బెద్దదోస నక్కదోసలు వాని♦తోఁటఁగలవు.2702

ఆ. చేమ కంచ గెనుస ♦ చిటిగోరు పెండ్లము, పొసఁగు తెల్లగెనును ♦ భూతగెనును
లల్ల ముల్లి పసప్ర ♦ ముల్లంగి వెల్లుల్లి, గాజరయును మెఁదలు♦గాఁగ గలవు.2703

చ. గురుగెఱు బొద్దిచెంచలియు ♦ గుచ్చలి చిట్టి తగిర్సి తుమ్మి దు
స్సరి బలుగూటిబొద్ది నెలి ♦ చల్మిలి పల్లెరు రూకపాతె్క వె
ల్వరిగిసె మున్న వెల్గ చెవి ♦ పావిలి దొగ్గలి పొన్నగంటి దే
వదరవంజిచేత రస♦దాపయు గొఁడలికొండ పిండియున్. 2704

గీ. పాలవా మింటతక్కలి ♦ బచ్చలి కొయి,గూర చక్రివర్తము చిల్క♦హర గోరి
కూర దుంప బచ్చ♦తోఁటఁకూరకొతిమి, రాకుసోపు మెంతాకుచు♦క్కాకుగలదు.
హంసవింశతి, ఆ 4 పద్య 129—133.

—♦ ఫలజాతులు. ♦—

సీ. పనస సీతాఫలా♦ల్చిననిమ్మ గజనిమ్మ, దూదినిమ్మయు నార♦మాదిఫలము
నారదఖర్జూర ♦ నారికేళాదులు, రామఫలంబులు ♦ జీమఫలము
లలరారు బొంతకి♦త్తళియుఁ బోఁకయుఁ బోక, పిప్పలి నేరేడు ♦ పెద్దవెలగ
రామవళియు గము♦రకజీడిమామిడి, బాదంగి పెనుఁరేగ♦పాల ఫలము

గీ. చెట్లు పండెడితోఁటలు ♦ చిట్టుగొట్టు, చెఱకు రసదాళిచెఱ కెల్లో♦చెఱకు నల్ల
చెఱుకుతోఁటలు కలుపోడ్లు ♦ సీర్పి దినును, కారపా కాకుతోఁటలు♦గల వతనికి.
హంసవింశతి, ఆ 4 పద్య 134.

—♦ ఊరుగాయలు. ♦—

సీ. మామిడికాయయు ♦ మారేడుగాయయుఁ, గొండముక్కిడికాయ ♦ కొమ్మికాయు
గరగుకాయయు వెల్ల♦కాయ యంగుగుకాయ, లుసిరికెకాయలు ♦ నుస్తెకాయి
లేకరక్కాయయు ♦ వాఁపుడుకాయయుఁ, జిటిచెల్లికాయయుఁ ♦ జిల్లకాయ
కలబంద గజనిమ్మ♦కాయ నాగ్దబకాయ, చిననిమ్మకాయయు ♦ జీడికాయ

గీ. కొందనపుఁగొమ్మ మామెన♦కొమ్మబుడమ,కాయయల్లముమిరియంపుఁ♦గాయుసీఅ
కాయ కంబాలు కరివేప♦కాయ లాది,యైన యూరుఁగాయలు గల♦పతెనియింట.
హంసవింశతి, ఆ 4 పద్య 135.

—♦ తీగజాతులు. ♦—

సీ. పిల్లపీచర నక్క♦పీ టెల్క చెవి గొల్లె, పాలలంబును మేక♦పాలలంబు
మిడ్డకాసరియాట్ల ♦ బొంతివొంతిటలంబు, మాడుపుగురిగను ♦ మదనకట్టె

నూనెముంతలమును ♦ నానఁబాత్రలమును, గుండగుగుపాల ♦ పెండలంబు
పార్లుగాడియు నల్ల♦పూలమి నుకచెం,చలి కండీకారయ ♦ గిలకలంబు
గీ. కి న్నెకొమరెడ్డుమట్టెకు♦ వెన్నచెరుగు, లంజెనవరము వెట్టిపూ♦లలము చిట్టి
బొట్టలము గొళ్ళగొండియు ♦ కట్టలంబు, వల్లతీఁగాదియలములు ♦ సళ్ళనిడిచి.
హంసవింశతి, ఆ 5 పద్య 43.

—♦ కంపలు. ♦—

సీ. కోరింద నలతుమ్మ ♦ గొటికె కోడారయ, బిరుసు రూపుగ దంతి♦వెట్టినిమ్మ
చిటిగార సుందరి ♦ చీకెట్టిరుమ్మయుఁ, జెల్లదు మ్మల్లీఁద ♦ కల్లితొట్టి
జమ్మి బలును గార ♦ చండ్రపటికి తెల్ల, పుప్పి లొద్దుగ జిడ్డు ♦ బుడ్డతుమ్మ
కలివిరి గుండ్రయు ♦ గచ్చపెన్నంగయు, దుడ్డుమంగయుభూత ♦ తొట్రుకోవె
గీ. మాడ్చు చిటికొక్కి♦ సీకాయ ♦ గుండ్ర తొట్టి,వెలగవాపుమప్లోరు♦ములకవేప
నగిరె నీర్గొబ్బి మొనలుగా ♦ జాతిఁ గల్గు, కంపలన్నియు వేవేగఁ♦గడచి కడచి.
హంసవింశతి, ఆ 4 పద్య 9.

—♦ దీపవిశేషములు. ♦—

మ. జగతీగోత్రములు కాగడాలు బలుబం♦బాయిలాలు మోంబత్తులుం
బగలొత్తు ల్దివటీలు దీర్ఘశిఖములుం ♦ బంజు ల్మహాజ్యోతులుం
దగ సూర్యప్రభ లాయిలాయములను జం♦దర్జిజ్యోతులున్ మైనపున్
నిగటూ లిన్నిచ్చినపంజు లారతులు న♦గ్నిజ్యోతులు న్వెల్గగన్. 2710
హంసవింశతి, ఆ 3 పద్య 28.

—♦ విద్యుద్దీపములు. ♦—

సీ. ఒకదీపమార్చిన ♦ నున్నదీపంబులు, నప్పుడ తనుకుఁదా♦రూఁబుటయును
దాలవృంతాలనిల♦చేలాంచలాదిక, వ్యాపారములదీప♦మూజనియును
నాతినదీపంబు♦లపర్యయత్నంబున. మతిమాడఁజూడంగ ♦ మండుటయును
మండియూతీయు నాతి ♦ మండినదీపంబు, వెలుఁగుజీకటియుఁ గా♦వించుటయును
గీ. గలుగునట్లుగ పరశక్తి ♦ కలనరాజు, శిల్పములనవ్వుటాలకుఁ ♦ జేయుచుండఁ
దరుణిపుణుకత్ర పాద్భుతా♦తంకభార, సంకటస్థాయివై సారి♦ణాంకమయ్యె.2711
శృంగారవైజయంతము, ఆ 7 పద్య 169.

చ. అమరపురప్రతిష్ఠకల ♦ నంతటనిల్చినమాన దివ్యకం
బములపయి న్వెలింగెడివి♦భాసితదర్పణపేటికాప్తిదీ

మము లలరారు కేల రవి♦పర్వంగ దోఁ జనలేక చిక్కు న
ర్యమకిరణాళిఁ బట్టి యిరు♦లప్పురిఁ గారలఁ బెట్టెనోయనన్. 2712

మ. పరిజర్ణింపఁ బరితోళికావణికా♦పణ్యాపణాట్టాలక
వరిజమం దంబరవీథిఁ బాసి నగరిం ♦ బాపించు తారాగణం
బుజగల్మీఱి నిశాముఖంబులఁ బురిం♦బొల్చున్ దివారాత్రిఘ్న
ప్రిజసంధ్యానలవిస్ఫులింగశకల♦శ్రేణుల్ పరీదీపవథుల్. 2713

చెన్నపురీవిలాసము, సన్నివేశపరిశో. పద్య 5, 6.

—♦ ధూపవిశేషములు. ♦—

ద్విపద. అతిసుగంధంపుద♦శాంగమూనంగ,నతియు సురభియు నా♦వగ్ధూపంబు
మలయానిలంబును ♦ మహిసాక్షి మజ్జి, కలహంనధూపంబు♦గామికామోద
మును మనోహరధూప♦మును దివ్యధూప,మును జనవల్లభా♦మోదధూపంబు.

పండితారాధ్యచరిత్రము, పర్వత. పరిక. పుట. 368.

—♦ సుగంధద్రవ్యములు. ♦—

కీ. చాదు కిర్గంధ మగరు కే♦సరి కదంబ, మత్తూరు పునుంగు జవ్వాది♦హరిణమదము
బుక్క యత్తరు కోవగం♦బూర బోలు, చట్ట కలపంబు పన్నీటఁ♦జాది పూసి.

సీ. తప్పటద్దంపుని♦ద్దపునిల్వుటద్దముల్, దంతంపుసెవ్వెనల్ ♦తామ్ర లోలు
నత్తూరు బునుఁగును ♦ నంబరు గోశీర, మచ్చరముల్ నఖము గం♦బూరచోవ
జల్లిసపరములు ♦ జిల్లరసము కదం,బము గోవజవ్వాది ♦ పచ్చిపునుఁగు
కురువేరు పచ్చక♦స్తూరము పన్నీరు బీ,డెము మలాకెలు కుంకు♦మమును మించి

కీ. బుక్కకస్తూరిపీణెలు ♦ చొక్కటంపు, టగరు సంపెంగనూనెలు ♦ నాదియైన
మెచ్చఁగల దీపులందుండి♦తెచ్చినట్టి, వివిధపరిమళప్రస్తుల్ ♦ నలుకుఁ దీసి. 2716

హంసవింశతి, ఆ 5 పద్య 140, 352.

—♦ బొణసంచు. ♦—

తా: తారాజువ్వ లవాయిగొట్టము లగా♦దల్ జిచ్చుబుడ్డుల్ గడున్
దారామార్గమునెంటనంటను శత♦ఘ్నుల్ (? బల్తుపాకు ల్మహో
దారారామములర కెలంగఁగను వి♦స్తారంబు లై చక్రముల్
భూఁ బాఁ బాఁ నపారబాణములశో♦భల్మీఱ నింపారఁగన్. 2717

నరసభూపాలరాజీయము, ఆ 1.

—♦ వాద్యవిశేషములు. ♦—

భేరులు తమ్మటల్ ♦ పెల్లుగ నిస్సాణముల్, బూరగొమ్ములు కంచు♦వీరణములు
మకిలక్రోవులు వీర♦మద్దెలల్ గిడుగిట్లు, పేరైనతప్పెటల్ ♦ పిల్లఁగ్రోవ్లు
తారలు చిమ్మటల♦తారలు శంఖముల్, కాహళుల్ పసిఁడిడ♦క్కలును బిరుదు
గాలికొమ్ములు డోల్లు♦కైవళ్యరుంజలు, ఛత్రసంఘంబులు ♦ చామరములు

గీ. బోరుకలఁగంగ దిక్కులు ♦ బూరటిల్ల, దనుజవర్గంబు లిరుపంకఁ♦దవిలికొలువ
వెడలె సన్నాహ పుడరంగ ♦ వీరరవము, కరువుగట్టినచందంబు♦గానఁబడఁగ.

మొల్లరామాయణము, యుద్ధ. ఆ 3 పద్య 26.

సీ. ధక్కలు మురజులు ♦ డంకాలు కాహళు,ల్భేరలచాల్దండు♦బూర లొలయు
దుడుములు డప్పులు ♦ దోరంబురుంజలు, బాజా ల్సానాయిలు♦బారు లొలయు
తాసాలు మరపలు♦దగురామడోల్లను, డోల్లను తమ్మటల్ ♦ గోల్లదాఁట
భేరులగము లర♦బ్బిబాజలును మద్దు, డిండిమంబులచాలు♦గండుమిగులఁ

గీ. గంచుమద్దెల్లు మతివీర♦కాహళులును, మెఱయుమండరమథితభూ♦నురపనోధి
రావమునుమించి మిక్కిల్♦తేప మెఱయఁ, దరలివచ్చెను పెండ్లికి♦ధరణిపతుఁడు.

నరసభూపాలరాజీయము, ఆ 1.

—♦ వస్త్రనామవిశేషములు. ♦—

ద్విపద. కెంజావళియు జయ♦రంజియు సంచు,ప్రుంజంబు మణిపట్టు♦భూతిలకంబు
శీరివన్నియయు మహో♦జినియు జీని, భూరజతిలకంబు ♦ పచ్చనిపట్టు
రాయశేఖరమును ♦ రాజవల్లభము, వాయుమేఘము గజ♦వాశంబు గండ
కడుగాపుసరి♦పట్టునుహంస, పడియుఖీణావళి ♦ పల్లడదట్టి
నారణాసియుబిసు♦వాయి గెందొగరు, గౌరీగనయమును♦క్షీరోదకంబు
పట్టును రత్నంపు ♦ పుట్టును శంకు,పట్టును మాణిక్య♦పట్టు పొంబట్టు
సెంపట్టు చెరిపట్టు ♦ నేత్రింబుపట్టు, మరితపరాజంబు♦మాండోదరవియు
చందార్కతపంబును ♦ సాంధ్యరాగంబు, నిందరిరాగంబు మ♦హేంద్రిభూషణము
పన్నడంచును ♦ శరధియు మేఘు,వన్నియు రుద్రార్కత♦వన్నె కాంభోజి
పులిగోరుపట్టను ♦ భూపతియుదగ్ని,తిలకంబు సరిపట్టు♦మలయజసిరియు
కోలని మేఘము గజా♦వళి హయావళియు, వలిపంబు సరిబమ్మి♦తెలుపుదివ్యాంబ
రంబును నుదయరా♦గంబు దేవాంబ, రంబు పొస్తియు గుజ♦రాష్ట్రింటుపట్టు
మానితపస్త్రనిధి♦తానముల్ గలవు, ... 720

బసవపురాణము, పి. సో. ఆ

సీ॥ సంపంగికావులఁ ♦ జందురుకావులు, వెలిపట్టు పుట్టములో ♦ వేఁటచాల్లు
జిలుగుబొమ్మంచుల♦చీరలు నాచులు, నుదయరాగంబులు ♦ నుడుతవన్నె
లొప్పముయ్యంచుల ♦ పుష్పాభ్రహారాన్నంచు, వలుపలుఁ గరకంచు♦వస్త్రతతులు
ముత్యాలపందిళ్లు ♦ నుత్తరగోగ్రహణములు నిగమగోచ♦రములుఁ బద్మ

గీ॥ పుఁడిలకలునిండువన్నెలు ♦ బొడలు బచ్చలునుఁ హరిణవళ్లు హంసప♦ల్లులునురంగ
పల్లి బొదలునుసామంత♦వదులుననఁగఁ,దనరెడుపసందుపటములు♦గొనియొవెలకు.

హంసవింశతి, ఆ 5 పద్య 355.

—♦ చామరపరిచర్య. ♦—

సీ॥ కుచకుంభములమీఁది ♦ కుంకుముతోరాయు,హారంబులరుణాంబు♦లగుచుమెఱయఁ
గరపల్లవము సాఁచి ♦ కదలింప నంగుళీ,యకకంకణప్రభ♦లావరింపఁ
గడలిన బహురత్న♦కలితనూపురముల, గంభీరనినదంబు ♦ గడలుకొనఁగఁ
గాంచనమణికర్ణికామయూఖంబులు, గండపాళికలపై ♦ గంతు లిడఁగఁ

గీ॥ గునులు నర్తింపఁ బయ్యెద♦కొంగుదూఁగ, బోఁటిచేనున్నచామర♦పుచ్చుకొనుచు
జీనితేశ్వరు రుక్మిణి ♦ చేర నరిగి, వేడ్క- లిగురొత్త మెల్లన ♦ వీవఁ దొడఁగె.

భాగవతము, స్క-ం 10 పూర్వ పద్య 1685.

—♦ దధిమథనము. ♦—

సీ॥ కరకమలారుణ♦కాంతిఁ గవ్వపుఁజ్రాడు, వనడంపునునుదీవ ♦ వగిది మెఱయఁ
గ్రీమముతోఁ గజ్జ వా♦కర్షింపఁ బాలిండ్లు, వీడ్వఁకి యొండొంటి♦వీకనొత్తఁ
గుచకుంభములమీఁదె♦కొంగుజాఱఁగఁ జిక్క-,నడుచుహారావళు♦ల్పయలుపడఁగఁ
బొడమినచెమటతోఁ ♦ బొల్పారు నెమ్మోము, మంచుపైపడినప♦ద్మంబుఁబోఁగడఁ

గీ॥ గౌను నులియంగఁ గంకణ♦క్వణనమెసఁగ, దుఱుముఱిగిపీడఁ గర్ణికా♦ద్యుతులు మెఱయ
బాలునంకించిపాడెడి ♦ పాటవలనఁ, దరువ్రలిగురొత్తఁ బెరుఁగింతి♦దరువఁజొచ్చె.

భాగవతము, స్క-ం పూర్వ. 10 పద్య 355.

—♦ సనత్కులకయ్యము. ♦—

సీ॥ బట్టు సుమీ యన్న ♦ నొట్టు సుమీ యంచు, నేమేమియనిననే♦మేమియనుచుఁ
గానీఁగదే యన్నఁ ♦ గానీఁగదే యంచు, నింకేల యనిన నిం♦కేల యనుచు
నోసి పోవే యన్న♦నోసి పోనే యంచు, నౌ నంటి వనిన నౌ♦నంటి వనుచు
మఱనకు మిదె యన్న♦మఱపు మిది యంచు,నీవెఱు గనిన నీ♦వెఱుఁగుమనుచు

గీ. నొకతె మగనికి నాసించుటొప్ప దనిన,నొకతెమగనికి నాసించుటొప్పదమచూ
ఒట్టియాడెనారంభతో(ఎ)చిత్రమురంభ,పిరియుఁడనిలుమన్ననిలువకఁ పెద్దరోదగ,
కళాపూర్ణోదయము, ఆ ♦ పద్య 191,

—♦ సపత్నీ భావము. ♦—

ఆ సొమ్మ లియ్యవచ్చు♦సొమ్మలందమొనచ్చు, నియ్యరానిప్రాణ♦మియ్యనచ్చు
దనదు విభుని వేఱె♦తరుణిచేతికి నిచ్చి, తాళవశమె యెట్టి♦దానికైన. 2728;

సీ. నాతి యింతకుమున్నె ♦ నాసామియధరామృ,తమ్ముమున్ దాఁజూఁఅ♦లాడ కున్నె
యాతిసయింతకు మున్నె ♦ హరివిప్పటురమ్ముపై, [illegible] కసిదీఁఅ ♦ గ్రుమ్మకున్నె
రివాఁడి యింతకుమున్నె ♦ రమణ కోఁగిటఁజేరి, పారావతధ్వనుల్ ♦వలుక కున్నె
చాఁ యింతకుమున్నె ♦ శౌరి హైకొన నెడ, తియ్యకియెదరొత్తు ♦ లియ్య కున్నె

గీ. మున్నె యిది చాల సిగ్గుచే ♦ మున్నఁగాని, విభుఁడు వగఁజేసి చనఁడ♦ప్రీతిరోసి
చేరఁ గాఁదీసి యందంద ♦ చేయిచేసి,కొమ్మ నటమున్నె తొడిదుడు♦కొనకయున్నె.
రాధికాసాంత్వనము, ఆ 1.

శా. ఏమేమీ వెఱపింతలేకను నిశా♦హేలావతిట్లాడెఁ
యీ గోట ల్వని మంచి దంచనియెనే♦యీధూర్తగోపాలుఁడున్
రాగాయట్లనెకాని మంచిదని మే♦లాయెన్ మఱేమాయెనా
భోగీంద్రాత్మము తాను గూడి నుఁ♦డై ♦ వర్ధిల్లినం జాలదే. 2727

పీ. మంచెనో నాచేతి♦మణితంబు లన్నియుఁ, బలుకఁ జేర్చినవాటి ♦ పంజరింపు
తెలియుదా నాచేతి♦ దేళ్యంపుగుజరాతి, వితమెఱింగినవాటి ♦ చేడుకోళ్లు
లెస్సనో నాచేత ♦ నిలయంత్రగాత్రంబు, లభ్యసించినవాటి♦యణఁకు వెల్ల
వెడనో నాచేత ♦ వెడవిల్తుశాస్త్రంబు, లెఱుఁగఁబూనినవాటి♦తిరుగమలుఁగు

గీ. గణనసేయఁడొ మరుసామ♦కవనములకు, దాను వాచేతఁబడినచె♦త్తంపుఁజెల్లు
పరిలు గని చేరి నవ్వ ద♦బ్బరముఁ రారి, లాలనకెపొంగి యిప్పు డి♦ంటలతారిగి.

గీ. నిన్నకుప్పయు నేఁడాప్లు ♦ నెలఁతతోను, గోరి నాయిందఁజేసెనా♦కాయుఁ బాయ
మొప్పఁ బచ్చలుమానక♦మునుపె బిరుదు, దెచ్చుట కెదిర్చికాట్లాడ ♦ వచ్చినటుల.

వెమటిటెకఁగొప్పముందఱ♦బిగుతుటురము ...(illegible)...,చేయునావాఁడు వాఁ చెంతఁ♦జేయుఁదీత
తాను పెంచిన పోఁకలఁ♦తనదుచెంతి,వన్నఁబడుసాయ్య మాయినో♦చిన్ని చిలుక.
తాఁదుమట్టైంత తా నెంతె♦తా నెయింతి, చేయఁజూచిన నేనెంతె♦నేయఁ దుదు
వ్రేఁపువానిఁబోలెంతి♦టిబిలాయెన, బోలువానినవలెంత ♦ పెలుఁగనునో. 2731

గీ. వారిజాక్షుని నాపగ ♦ వారివెంట, నను పగోరంత యైనను ♦ మనసులేదు
నందుఁ డనుపగఁగని మన♦మందు కట్టు, లొంటితడనేయరాదని ♦ యుంటిఁగాని.
అ. కుట్టఁ దేలుకుట్లు♦కున్న కుమ్మరబూచి, తోసిరా జటంచుఁ♦గ్రోచఁ జెలియ
దానిఁ వేలుఁదీసి ♦ బానికన్నుఁ పొడిచి,నటుల తనియకున్న ♦ నగునె చిలుక. 2733
అ. తగరుకొండమీఁదఁ ♦ దాఁకఁగోరినదారి, నెదిర్ప్పఁన్నఁ జెలియ ♦ కింతపలికె
నెంతమానువచ్చి ♦ యెంతమానును(మింగఁ, గాని త్రుళ్లినెద్దె♦గంతమోచు, 2734
సీ. ఆశుకవిత్వంబు♦లల్లితేనే సరా, చిత్రప్రబంధముల్ ♦ సేయవలదె
గోటిచేతను వీణె♦మీటితేనే సరా,గొంచక రాల్ గరఁ♦గించ వలదె
పడిచాళిగాగముల్ ♦ పాడితేనే సరా, హితకొప్ప వర్ణంబు♦లెత్తవలదె
అలనాట్యభేదమ్ము ♦ లాడితేనే సరా, నవరసంబుల నంటి ♦ నడువవలదె
గీ. వింతవింతగఁగలసిన ♦ యంగసరగు, యిమ్మెకానిమనోభావ ♦ మెఱుఁగవలదె
యేమి చెరనిన్నుఁ బెట్టి ♦ యెంతమేటి, నన్నుఁ బిడినాడనాకోరి ♦ చిన్నిచిలుక.
గీ. కానిపదరకు మిఁకమీఁద ♦ దానిమోము, గనఁగవల్దనిశౌరిని ♦ కట్టిపెట్టి
బింకములుకూలనలి కాల♦ బెట్టినేల, రాఁకకున్ననునాపేరు ♦ రాధగాదు. 2736

స్నానపద్ధతి.

ఉ. అంగనుఖంబు దుర్గుణము ♦ లాఁదియఁ బొందనిమందు మేనికిన్
రంగు నుపోషణంబు సుక♦సంబుగఁ బ్రాప్తియు మల్లివచ్చు న
భ్యంగన మాచరించుటకు ♦ నర్హిసుగంబగు నుష్ణవారి జే
యుం గడు నొప్పు నాల్గు గడి♦యల్ జలకంబు యథావిధిజ్ఞ డై.
సీ. పుణ్యనిగ్మలతో♦యములనొండె నుష్ణోద,కముల నొండెను ప్రయ♦త్నమునఁజేయ
తానంబు వలయుఁ బ్రా♦తస్నానమునఁ జేసి, తొమ్మిది చిల్లుల♦దోరగు చున్న
యేహ్యంబు పట్టఁగ♦నిమ్మేను శుచి యగు,నంతియ కాదు నా♦ప్యాయనంబు
శౌచంబు బలమ్ము దు♦స్స్వప్ననాశంబును జేజంబు రూపు కాం♦తియును కృతము
గీ. నాయు రభివృద్ధియును గల్గు♦నంత మీఁద, సంధ్యా నారాధనము చేసి♦సకృదఘోర్చి
యగ్ని దేవు నుపాసించు♦టర్హవిధము, నిజకులాచారమార్గిక ♦ నిరతులకును

చారుచర్య, పద్య 9, 10.

క. తల నిమ్మపండ్లు మొదలుగఁ, బులునులు పట్టించి పుష్ప♦ములు నంజనమున్
జెలువొప్పఁ బూని కడు ని,ర్మలహృదయముతోడ నుడక♦నగ్నఁబునకున్,

చ. ఆరిగి సమస్తనిర్మలమ◆యుంబును నవ్యనుధాకరాభమున్
బరమపవిత్రమున్ సకల◆పాపహరంబును నైన నీరుదం
త్పూర్వమతి విష్ణురూపముగ◆భావన చేసి కృతాంజలిగా
త్సుండగు పుణ్యపూరుషుడు◆ధన్యుడు మానవ భూవతియంబుగ్.

తే. నదులు నదములఁ జెలువైన◆మార్గము లందు, జేపఱ◆జలంబులఁ◆దీర్థమును
గూపములఁ బల్వలంబులఁ◆గోరి సేవము, లెవఁడు మఁడుగరాఁ గాని◆మూఢుఁడు.

విష్ణుపురాణము, ఆ 4 పద్య 19౨, 193.

సీ. నవియుఁగుఁ గుంకిన◆వస్త్రోత్తమోత్తమం, బదిగాక నదజలఁ◆బందు స్నాన
మొనరింప నుత్తమఁ◆బయుతటాకంబుల, స్నానంబు మధ్యమ◆సరణి నుర్మి
కూపోదకము జేయుఁ◆గూపదయుధమంబు, సంభవించిన భూతి◆సహితమగును
జలపుట కాన్యంబు◆ జగతినుష్ణోదకాత్, జలసుధామాన◆చర్య దాని

గీ. నాచరించుట ఘటసౌఖ్య◆మంద్రుబుధులు, ఘటము పై నభిమాన◆మంది
యిట్టి సత్క్రియ లెల్లఁ జే◆పట్టి నివు, భక్తి నడపుము యాచార◆యుక్తి చేత.

నీలకుంతలీపరిణయము, ఆ 2.

భోజనపద్ధతి.

క. తలఁ జీర మట్టియును జె,ప్పులు దొడిగి యుఁ జేసినట్టి◆భోజనముఫలం
బలఘుచరిత బద్మజుఁ డను,గలభాగం బని విధించెఁ◆ బ్రీకటఫణితులన్.

గీ. పలుదెఱంగుల వంటకం◆బులఁ బ్రమాద,జాత మై యాశుచిత్వంబు◆ నంధవించి
నవ్వడసెనులఁ◆గొండుకిర్రి◆యాఫలంబుఁ,జిలులు పై జల్లనశుచిత◆కోలఁగునండ్రు.

భారతము, ఆనుశా ఆ 3 పద్య 177, 178.

ద్విపద. ఫలపత్త్రికాకాన్న◆పానాదు లోఁ, బలి మనఃపూర్ణంతు◆నైవేద్య మనఁగ
భువి నయనానంద◆పూరితం బనఁగ, నవి మనం బారఁ గ◆న్నార శివార్చ
మతిని నాత్మీయార్థ◆మతి నొక్క మాటు, రతిగూఢ వడ్డించి◆ పోణిలిం గార్చ
ణముఁ జేసి సావధా◆నమునఁ బ్రసాది, ముములినమతిఁ గొను◆టాదిసూర్చంబు
తడఁబడి యటు గాక◆తత్ప్రసాదంబు, గుడుచుచో భువనైక◆గురుఁ జెంబు నైన
శిష్టాన్న మందు మి◆శ్రిత మయ్యెనేని, దుష్ట మనర్పితో◆చ్ఛిష్టంబు గాన
కడువఁ జిక్కిన కాయ◆గూర లన్నంబు, వడఁకక మఱిమీఁద◆పడ్డించుకొనిన
క్రియఁదదీయోన్న◆త్యంబు వనఁగ, రయమునఁ గూలు న◆వకవార్ధినమచి.

పండితారాధ్యచరిత్రము, దీక్షాప్రకరణము.

క. దానములు చేసి యట ను,న్మానంబున దేవపితృస♦మర్చ్యర్చనముల్
పూని యొనరించి పిమ్మటఁ,గాని చనఁగ వలదు భుక్తి♦కార్యంబునకున్.

క. కులకాంతచేతఁ దగుకి్రయ,నలంకృతం బైన భోజ♦నాగారములో
నెలమిఁ దమబంతిఁ జుట్టలుఁ, జెలులుం దగ భోజనంబు♦సేయుఁగ వలయున్.

క. పెక్కండు్ర లేకయున్నను, నొక్కఁ డిరువు రైనఁ బంక్తి♦నొగిఁ గుడువక తా
నొక్కండ భుక్తిఁ గొను టది,యొక్కఁడు నింద్య మని చెప్పి♦రిద్ధచరిత్రుల్.

క. ఇష్టఫలసిద్ధి చేకుఱు, దుష్టి గలుగుఁ గలిమి పేర్మి♦దొరయును నుజనో
త్కృష్టుఁడగు భోజనము వి,స్పష్టముగాఁజేయు నేని♦బహుజనములతోన్.

చ. గొనలొని కొండముచ్చులఁ జ♦కోరములన్ శుకశారికాకులిన్
బెనుతురు భూపతుల్ విషము♦పెట్టినయన్నము చూచి యోలిఁ జ
య్యన నవి వెండు్రకల్ విడున♦నక్షులు మూయఁగఁ గూయుచుండఁగా
గని కుటిలప్రయోగములు♦ గాంచుటకై నృపమంత్రిశేఖరా.

గీ. మునుపుతియ్యఁగూరలుఱుచి♦గొనుటలెస్స,నడుమనొగరులుచేదులఁ♦నంజమేలు
పులుసులాస్వాదనముసేయ♦వలయుఁ దీపఁ,భోజనముసేయునప్పుడుఁ♦భూమిపతులు

క. అతి మధుర మదీపనకర,మతి లవణము నయనకాంతి ♦ హర మాహారం
బతి తిక్తామ్లము ముదిమికి, నతిశయ♦హేతు వని చెప్పి♦ రాయుర్వేదుల్.

గీ. దప్పికుడకంబుమాఱుకూ♦డొప్పదుగొన, ఋధకుఁగూటిమాఱుగనీరు♦గ్రోలఁజనదు
గుల్మ మగు భగంధరమునాఁ♦గురుపు వుట్టుఁ, జెలఁగి యీ రెండు నేరక♦చేసిరేని.

గీ. కుడుపఁ దొణఁగుచు నీళ్లిను♦ గ్రోలె నేని, దీపనము చెడుఁ దద్దియుఁ♦దేహమందు
భుక్తి మధ్యోదకముఁ గొంత♦పుష్టి నేయుఁ, బిదప పానీయ మానుట♦పెద్ద మేలు.

గీ. కడుపు నాలుగు పాళ్లిను♦గా నెఱింగి, రెండు పాళ్లన్న మునను బూ♦రింప వలయుఁ
బానమునినింపఁగానొక♦పాలువలయు,వాయుచలనకునొకపాలు♦వలయు నెడము.

గీ. కుడిచినప్పుడు శయనింపఁ ♦ గడుపు పెరుఁగుఁ, గదల కెబ్బోటఁగూర్చున్నఁ గ
లుగునుష్ణము, అల్ల నడయాడ నాయువు♦నగ్గలించు, దూరమరిగినమృత్యువుఁ♦దోన
యరుగు.

క. కడుపు కడుఁ బిక్కటిల్లినఁ, బొడమును మతి దప్పిహీన♦భోజనుఁ డైనన్
బడుగగుఁ గావున సమ మగు, కుడుపున నే తెవులు లేక ♦ కొలఁది యొడ లగున్.

క. కుడుచునతం డైనను జె,ప్పెడునాతండైన నపుడు♦ డెందము రెండై
కడుఁ గోపముతో నుండిన, గుడిచిన యన్నంబు కాల♦కూటముఁ బోలున్.

క. కుడిచిన పిమ్మటఁ జేతులు, దుడిచి నియతి వార్చి మధన♦తోయము నియతిన్
విడిచిరొన వలయుఁ గన్నులఁ, బొడమఁగ రా దక్షిరోగ♦ముల కట్లైనన్.

క. దళముగఁ గోరిచమునుండిన, జలమేమియు సూనకున్న ♦ జఠరము శిథిదు
ర్బలమగు నన్నం బఱుగదు, పలుమఱు నగు నల్పవారి♦పానము సేయన్.

చారుచర్య, పద్య 30, 33-48.

గీ. అవనినాయక యస్మాత్థ♦లైనకృద్ధ, బాలకుల గర్భిణుల దుఃఖి♦భాజనులయుఁ
గోర్కిదీర్పక తా నొంటి♦గడిచెనేని, వాఁడుకడుఘోరమగురౌర♦నమునఁగూలు.

ఆ. అన్న కాంక్షు లైన ♦ యఖిలజనంబులఁ, దనిపిగాని కుడువఁ♦గడకుఁ జనదు
మనుపె దా భుజించి♦వెనుక నతిథి కిడు,వాఁడు గూలు రౌర♦వంబు నందు.

గీ. స్నానమును దర్పణంబును ♦ సంధ్యయును జ,పంబు హైవపూజహోమంబువైశ్వ
దేవమును మఱి యతిథిపూ♦జావిధంబు, మనిభుజియించు టెల్లను♦మలమఁడినట.

గీ. మనుపుమధురాన్నములుచవి♦గొనియెనేని, నడుమలవణాహ్లకిత్తములో ♦నంజెనేని.
పిదపఁగటుకార్ద్రిభోజనం♦బొదవెనేని,బలమునారోగ్యమునుపొల♦గలిగియుండు.

విష్ణుపురాణము, ఆ 4.

భక్ష్యభోజ్యభోజనాదికము.

సీ. పట్టాంశుకములపైఁ ♦ బన్నీరు పోక్షించి, చెయ్యార్చి చేపట్టు♦నేయువారు
మక్కలించినకావు ♦ మంజిళ్ళపెండెర, లుంగిరంబులఁ బట్టి♦మొత్తువారు
నగరుధూపము వెట్టి ♦ యభ్యంతరంబైన, నగవాపకాళంబుఁ ♦ బొగపువారు
వెండియెడ్డెనలపై ♦ వెలచి తెచ్చినపైఁడి, పళ్ళెంబు లాయత్తి ♦ పఱచువారు

గీ. రంకు మృగగోమ కృత నుల్ల♦దత్తకంబ,ళాది నానావి ధాభ్యర్థి♦తాసనములు
పెట్టువారును నై రిందు ♦ బింబవదన, లుభయబాంధవభోజ[illegible]గ్యవేళ.

సీ. గోధూమసేవికా♦గుచ్ఛంబు లల్లార్చి, ఖండశర్కలతోఁ ♦ గలపి కలపి
గుజ్జుగాఁ గాఁచిన ♦ గోక్షీరపూరంబు, జమలిమండెఁగలపైఁ♦జల్లి చల్లి
మిరియంబుతోఁ గూడ ♦ మేళవించినతేనె, తోరంపుదొడ్డాలు♦ద్రోచితోఁచి
పలుచఁగా వండిన ♦ పలిపెంపుజాఁపట్లు, పెసరపప్పులతోడఁ♦బెనఁచి పెనఁచి

గీ. గోవజవ్వాదిఁ గస్తూరి♦గొఱఁతపఱుచు, వెన్న పడిదెంబు జొబ్బిల♦విడిచి విడిచి
వారయాతిథికులనుమోద♦వంతులగుచు,వలచిభుజియించిరొగిఁబండి♦వంటకములు.

చ. తరుణులు చంచలా లతలు ♦ తత్కర భాండ నికాయ మంబు దో
త్కరములు, పాలుఁ దేనెలు ఘృ♦తంబులు వాన, లఖండ ఖండ శ

ర్క్కరలును దార్కొనుఁడుల్లు వడి♦గండ్లును, శోభన భుక్తి భేశ్ర దొ
ల్క్కరిసమయంబు సేరెలమిఁ ♦ గైకొనకుండునె భోక్తృసస్యముల్. 2743

గీ. పచ్చతామానికంబుల ♦ పల్లెరములఁ, బచ్చగందనికూర లే♦ర్పడమిఁజూచి
పెట్టరని పెండ్లిపెద్దలు ♦ పెడమువెట్టఁ, బెట్టుటకు నంగనలకును ♦ బట్టెఁ దడవు.

క. అమదుగ నపు డొక్కొక్కయెడ, మరకతమణిపాత్రిగగన ♦ మండల మయ్యెన్.
జిరుపడముల పాసెము శశ, ధరుఁ డయ్యెం జుక్క లయ్యె ♦ దార్కు ఫలంబుల్.

చీ. అమృత రసోపమం ♦ బైన కమ్మని యూన,వాల పాయసము జం♦బాల మయ్యె
మంచు లప్పల మించు ♦ మండెంగ మడుపులు,పారలి తెట్టువగట్ట ♦నురుళ్ళయ్యెఁ
గప్పురంబుల యొప్పుఁ♦దప్పు పట్టఁగఁ జాలు, ఖండ శర్కరలు సై♦కతములయ్యె
గరుడ పచ్చల చాయఁ ♦ గల పచ్చ గందని, కూరలు సైప లాఁ♦కురము లయ్యె

గీ. నొలుపుఁ బప్పుల తీరంబు ♦ లుగలఁబడఁగ, బూరియలులడ్డువంబులు♦పారలిపాఱ
విమల శాల్యోదనంబుపై♦వెల్లినూపు, నాజ్య ధారా పరివాహ సా♦హస్రములకు,

ఉ. ఆదరణంబుతో నఘిన ♦ వాజ్యవిపాండుర ఖండ శర్కరా
క్షోద సమన్వితంబుగ వి♦శుద్ధ హిరణ్మయ భాజనంబులం
బైదలు లర్థిమై నిడఁగ ♦ బంగుటను లబ్ధియించి రన్నపూ
ర్ణా దర హాస చందర్ కిర♦ణంబులఁ బోలెడు పాయసాన్నముల్. 2752

క. నేవించి రొకటి దొలఁగం, దోర్వక జంబీర రసము♦తో నూనియతో
నావం బెట్టిన కిటి ము, దార్వలయము లమృత మధుర ♦ రస ఖండంబుల్. 2754

క. ఆమిష మానామిషముగ న, శామిష మామిషముగాఁ గు♦హక మూర్ణ కళా
పార్శ్వంబునఁ జేసిన, తేమనములు మనములం బ్ర♦తిష్ఠించె రుచుల్. 2755

ద. అసము నుధా రస హర్షిదము♦వందలి రోంపు లనంగ మంచునం
బిసికిన పంచదార లనఁ ♦ బేరిన మీఁగడతో మనంబులం
బసి గొనఁ[illegible]యి వాహరిపు ♦ బప్పుయటీ దధి పిండ ఖండముల్
మెసవిరి కంతదప్పుముగ ♦ మిక్కిలి వేడుక వారయాతిథికుల్. 2756

గీ. మిసిమి గలపుల్ల పెరుఁగుతో♦మిళిత మైన, యావపచ్చల్లు చవిచూచి♦రాదరమునఁ
జుట్టుమనిమూర్థములు దాఁకి♦యెట్టిదనము,బొగలు మెడలింపనాసికా♦పుటములందు.

శృంగారనైషధము, ఆ 6 పద్య 108-139.

ద. సరములరీతిఁ గొన్నెలల♦జాతి బిసంబులభాతిఁ బద్మకే
సరములభంగిఁ దాకలల ♦ సంగతిఁ దార్చులమాడ్కిఁ బుష్పహా
జలీలవిధంబునన్ మణుల♦చామ్పునఁ బెక్కులుగంధతైలపా
కరచితములై విచిత్రములు ♦ కమ్మనిసైదపుఁ బిండివంటలున్.

జైమినిభారతము, ఆ 8 పద్య 199.

గలిగించుఁ గర్పూర♦కలితతాంబూలంబు, కఫవాతపైత్యంబు ♦ కార్చు వేది
రక్తపైత్యహరంబు ♦ రతిసౌఖ్యదమునాసి, కాగదసంస్థయ ♦ కారణంబు

గీ. కన్నులకుశైత్యమొనరించుఁగంఠమునకు,మధురరుచిఁజేయుఁబొందించుమంగళములు
దగ్గఱుగుజిహ్వాచెడదెట్టి♦డప్పియైన, తిమ్మఱబడుఁ గర్పూరముతోడి♦తమ్మలమున.

ఆ. ఋయము రక్తపైత్య♦గతి వెట్టి భ్రమ పాండు,రోగ మక్షీగదము♦రొమ్మునొప్పి
కడుపునొప్పి గ్రహణి ♦ ఋయ కాస గలిగిన,వారు తమ్మలమ్ము ♦ వలదు చేయ.

చారుచర్య, పద్య 47—55.

చ. కలికి వరాటరా జపుడు ♦ గర్పూర వీడెము వెట్టె నవ్వను
న్నలు నడపంబు వానికి ♦ణాధర వల్లి దళాంతరంబునన్
బలితపుఁ దేలు పైనమునఁ ♦ బన్ని యతం డది నూచి భీతిఁ ద
మ్ములమిల వైచిన న్నగిరి ♦ మూఁగిన రాజకుమారు లందఱున్. 2808

శృంగారనైషధము, ఆ 6 పద్య 141.

చ. చికిలికిగీటిపచ్చరవి♦చెక్కడపుంబని కీలుఁ బిల్కతో
రకమునుగుప్పెడియాకుపడి♦రంబున నుంచిన పండుటాకు లి
చ్చకపు టొయారము ల్వెలయ ♦ సత్యకనంబునఁ బూని వేడ్క నొ
క్కొకమడు పొయ్య నిచ్చుచు మృ♦దూక్తుల నిట్లనియె న్మురారికిన్. 2809

చంద్రిభానుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 92.

చ. తిన్నఁగఁ దెల్లనాకుఁగడ♦తేఱఁగ జీలిచి క్రొత్తగోరునన్
నున్నము రాచి చుట్టి నును ♦ చుట్టుకదల్ తగుపాటిఁ దుంచి తా
వెన్నెలరాచరాబరణి ♦ పిదుగ్మిరక్తిమ నిక్కువక్కలా
కన్నెయొసంగ నవ్వలిమొ♦గంబయి రాట్పవిపాణిపాణికిన్. 2810

బహులాశ్వచరిత్రము, ఆ 4.

ఉ. నున్నపుఁగాయకత్తెరయుఁ ♦ బోక్కడకొన్నను నక్క లాకులు
న్నవ్వగజాలచల్లిక ల♦వంగము లాసిగఁ గూర్చి నేర్పుతోఁ
జెన్నగు బొట్టెనేపకుఁడు ♦ చేరికగా నడపంబుఁ దాల్చినా
నన్నరపాలుఁ డేగెఁ దన♦యుండుఁ దగ న్మరిపెంబు జేఱఁగన్. 2811

షట్చక్రవర్తిచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 95.

గీ. కుందనపుమిహీ చెల్ల నం♦దందరత్న, సంకలితలీల గాళి వి♦స్తార మైన
యడపమునన్నుకపురంబు♦టాకుమడుపు,లందుకొనియిచ్చెమునిచంద్రుఁ♦డవనిపులకు

కౌసల్యాపరిణయము, ఆ 2.

గీ. పండుటాకులకర్పూర ♦ భోగములను, చొక్కమూనట్టి మాక్తిక♦చూర్ణమమర
గూర్చి మడుపులపూఁబోణి ♦ గోచభామి, నీరమణి యతనికిని చ్చె ♦ నేర్పుతోడ.
గయోపాఖ్యానము, ఆ 1.

సీ. వినిమోద మెసఁగంగ♦వనజాక్షితములంబుఁ,గొని చెంతనిలుచుండి♦కోమరుమిగులఁ
దనగళంబునకిది ♦ దగునె సాటి యటంచు, ఖంచము ల్గావించి ♦ క్రముకములను
తనకక్షముల కిది ♦ యనయంబు తుల్యమై, వంచుకోను తమల♦పాకుల నొగిఁ(?)
దలలఁద్రుంచుచునీని♦యలు దీసి తుదవుచ్చి, ముక్తామణీచూర్ణ♦ము వెలయ నిడి
గీ. చంద్రశకలలవంగముల్ ♦ చోలఁ బెట్టి, దిట్టతనమునఁ గట్టిగాఁ ♦ జుట్టిమట్టు
లేనిశ్రీమ కొసంగెను ♦ మేనఁ బులక, లొదవ నత్తంటి నతనికి ♦ నొప్పమిఱి.
రంభానలకూబరవిలాసము, ఆ 5.

—♦ అభ్యంగనోదికము. ♦—

ఉ. కంచినలీలమై వసదుఁ ♦ గొ నసియాడఁ గుచద్వయంబు న
ర్తింప లలాటరేఖచెమ♦రింపఁగ హారలతాగుచ్ఛముల్
తుంపెస లాడఁ గంకణమృ♦దుధ్వని తోళగతిం జెలంగఁగా
సంపెఁగనూనె యొంటె నొక ♦ చంద్రనిభానన కంసవైరికిన్. 2815

ఉ. తామరదోయిలోఁ దగిలి ♦ దాఁటెదు తేఁటులఁ బోలఁ బెన్నెఱు
ల్వేమఱుఁ జేతుల న్బిడిచి ♦ ఐప్పి విదిర్చి నఖాంకురంబులం
గోమలలీల దువ్వి తెలి ♦ గొజ్జఁగినీ రెడఁజల్లి చల్లి గం
ధామలకంబు వెట్టె నొక ♦ యంగన కాళియనాగభేదికిన్. 2816

మ. చెలువ ల్గొందఱు హేమకుంభములతోఁ ♦ జేసేసోసంగ స్వీని
ర్మలదోయ్మాలరుచుల్ వెలింబొలయఁ దో♦రంబైనచద్దోయిసం
దోలయి స్నేనలి చూఱి నిక్కి యరమే ♦ నొయ్యారమై వాలఁగా
జలకం బార్చె లతాంగి యొర్తు యదువం♦శస్వామికిఁ స్నేదుకన్. 2817
పారిజాతాపహరణము, ఆ 2 పద్య 9, 10, 11.

ఉ. తేఱు లరనిక్కఁ బూతలసెఱి ♦ తొయ్యచిక్కఁ నపాంగ మాలికల్
మెఱుఁగులు గ్రిక్క నూరిపుల ♦ మేలిమిఁదేటులా చొక్క హారముల్
కుఱుచలు వ్రిక్క ముంగురులు ♦ గ్రొందెమటం బద సెక్క వేలుపుం
జెఱువ యొకర్తు చేడెజగ♦తీపతికిన్ శిరసంటె వేడుకన్. 2818

సీ. భ్రమరకంబులచిక్కు ♦ వాపజేయననింక, భ్రమరకంబులచిక్కు♦వాయుననుచుఁ
బృథులకుచంబు లు♦బ్బింపకేయనఁ బృథు,లకుచప్రకాశకాళ♦లం బటంచుఁ
గరఁగెఁబో పరతిల♦కం బన నున్నేహ, కలనఁ గరఁగు వర♦తిలక మనుచుఁ
గడు మొరయింపకే♦కటకంబులనఁ బొర్యుఁ, గటకముల్ శుభరత్న♦గరిమననుచు

గీ. జెలి పలుకుఁ గేరడించుచుఁ♦జికిలి గోళ్ళ,సాగనుసోఁకులఁగళలనిం♦చుచు మెఱుంగు
ముంగురులు గూడదువ్వచు♦ముడికిదార్చి, మజ్జనపుపేళ తడవేల♦మహిపయనుడు.

గీ. సింహగతిమీఱు వనురాజు♦చెంత నొక్క,తోయధరవేణిపాదములో♦దుడిచి మెల్లఁ
జెట్ట నొకకన్య హస్త మం♦ర్పింపవచ్చె,సలిలభవనంబునకుఁబర్జి♦త్నపము మెఱయఁ.

చ. ఋతియభిషేకపేళఁగర♦భావితకుంభకురంగభృన్మణి
పరిమలము నిర్జరీనుముఖ♦భూపముఁ గన్గొని నీరు వంచి య
య్యతివలు సిగ్గునం గనలి♦యాస్యము వంచిన నూరకుండె వ
ప్రతివరసంజ్ఞ రత్నపరి♦పాకము లిట్టివి గావె ధారుణిన్. 2822

ము. ఘనచాఁపేయకవాసనావివళభృం♦గశ్రేణిఁ జేపట్టి చ
ల్లనిపూఁదేనియ చల్లి తేర్చు మధుపే♦భాలక్ష్మియో నాఁగ సో
గనెఱుల్నంపఁగినూని నిగ్గుసడలం♦గాఁ బైపయిన్ దుర్వి సే
ర్పున గంధామలకంబువెట్టె నొకయం♦భోజాక్షి భూజానికిన్. 2823

చ. కరముల నుజ్జ్వలాభినవ ♦ గ్లైరికకుంభము లంటగూర్చి పు
ష్కరములు కంకణప్రకర♦సంభ్రమ మెప్పుఁగ వంచి రాజకుం
జరునకుఁ గుంభినీధరణ ♦ సమ్మదశాలికిఁ బద్మినీపరం
పర పరమానురాగమున ♦ మజ్జన మార్చిరి బయోగృహంబునన్. 2824

వసుచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 75—80.

సీ. కంకణగోమేధి♦కచ్ఛాయ డొలుదొల్లఁ, దేటనూనియనిగ్గు ♦ నీటుసెఱపఁ
దరళవక్షోజము♦క్తాధారబడిబడి, జాఱువాలిందెల ♦ బాలపఱుపఁ
గమనీయనిశ్వాస ♦ కందళిం జెడసెడ, సురటివటుర్పగాలి ♦ సొగసుచెలుపఁ
దరుణారుణాంగుళీ ♦ కిరణముల్ చయిపయిఁ, జెంగల్వ♦లీకుల ♦ చేరుచెఱువ

గీ. మున్నుగా నాత్మశృంగార♦ముతె లతొంగి,మంగళస్నానవిభవసా♦మగ్రిఁగూర్ప
గమ్మనబిసాళివలపులు♦గుమ్మరించు, కమ్మజవ్వాదిఁ దలయంటెఁ♦గలికియొకతె.

వసుచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 108.

క. చెలువకు సంపెఁగనూనెం, దల యంటె సుగంధవాసి♦తములగు చూర్ణం
బుల నలుఁగు బెట్టె గంధా, మలకం బిడి చమురు దిగిచె ♦ మజ్జన మార్చెన్. ✓

చ. చెలికి మెఱుంగుఁబోవడల♦చేఁ దడి యార్చెను ధూపవాసనల్
దలకొలిపెన్ ప్రసూనసద♦లంకృతి మీఱుఁగ వేఱువేఱు మె
చ్చు లరసికీలుగంటుజడ ♦ సొల్లెము వ్రేలుడుఁగొప్ప మూఁడుమూ
లలఁబిగికొప్ప పెట్టుగతు♦ల న్నిలిపెం బలుమాటు విప్పుచున్. 2827

ప్రభావతీప్రద్యుమ్నము, ఆ 4 పద్య 129, 180.

సీ, తలయుంచె నొకచాన ♦ కలికిగోరులదుస్వ్యయుఁడులఁ దేనియల నో♦లార్చెననఁగ
లేమయొక్కఁతె గంధ♦లేపంబు మై నూన్చె, నెలకేఁక బొదువుడిం♦డీర మనఁగ
నంకలనోర్తు గ్రం♦థాములకము నించె, నిరులవెన్నెలఁ గది♦యించె ననఁగ
జలకింబుఁ గావించె ♦ నల కంబుగళ యోర్తు, కంతుకటారిపు♦ల్కఁడిగె ననఁగ
గీ. మేనితడియొత్తె నపు డొత్తు ♦మీననయన, కనకపుత్రిక కొకపన్నె♦యొనిచెననఁగ
నవమతూలంబునందిచ్చె♦నాతియొకలె, క్రొమ్మెఱుంగునవెలిమొగు♦ల్బూర్చెననఁగ.

నుపక్ష్మిణాపరిణయము, ఆ 5 పద్య 139.

ఉ. వలయవ్రాతము పైకిఁద్రోచి పదము ♦ ల్వాటంబుగా నూఁది లే
జిలుఁగుం బయ్యెదకొంగుఁ జెక్కి యలఁతం ♦ జేమార్చుచు న్నమ్మయై
చెలకుంగొను గురు ల్సలింపఁగ సరు♦ల్వింపిల్లగూయం దమిం
దలయుంచెం జెలి యోర్తు వేడ్కనడగఁ♦టం జొప్పరా యూలికిన్. 2829

చ. కెలన నొకర్తు బంగరపు ♦ గిన్నియఁ జందన మూని నివ్వఁగాఁ
గలయఁగఁ జేన్నెఱు ల్పులిమి ♦ గందము పైఁదిలికించి గోరము
క్కుల దిగఁబువ్వ చేఁ బిడిచి ♦ కోమలియొత్తుకరాంబుజప్రయా
లలితనువర్ణకంకణక♦ధ్వని వీనులవిందు సేయఁగన్. 2830

మ. తఱుకున్నయ్యెద జాఱఁ బన్నుఁగవచెం♦తన్ నించుడాలీను కు
చ్చెల కొంగు ల్బుడియించి లంబుగలఁ జే♦సేఁగొంద నందీ నొడల్
కలయస్వేదపుపూన నూర్పు లడరం♦గా వేడ్కతో నొక్కఁ డె
చ్చెలి కంసాంతకసూతికిన్ జలకమా♦ర్చెన్ గాంగతోయంబులన్. 2831

క. కడకొంగు ముడిచి తలపా,వడ యొకచెలి చుట్టె నొక్క ♦ వనిత తనువునం
దడియొత్తఁ జలువపుప్పటి, పడఁతియొకతె యొసఁగె వానృ♦పాలాగ్రణికిన్.

ఉ. ఒక్కలతాంగి కైయొసఁగె ♦ నొక్కవధూటి కిరీటిపచ్చతా
ముక్కలిపీటవెట్టె నొక♦ముద్దియ కుంచియవైచె వెండ్రికల్

చిక్కొడలించె నొక్కకల♦కికుచ తొయ్యలియోర్తు జాఘుపా
చక్కనిచెజ్జపున్ బరణి♦సందుల ధూపముగొల్పె మెల్పునన్. 2833

సీ. కుఱుచకచంబులు ♦ గూఁడుగూడఁగదుర్వ, యొఱపుగా సిగనైచె ♦ నొకవధూటి
పలుదెఱంగుల కదం♦బపుఁబూవుచెత్తులు, చుట్టిఁ జుట్టుగ నొక్క♦నూనగంధి
జీవరత్నంబులు ♦ చెక్కిన సంపెంగ, మొగ్గతాయెతు లొక్క♦ముడితచేర్చెఁ
బన్నిటఁ బదనైన♦పైగోపకస్తూరి,తిలక మియ్యన నొక్క♦తెఱువ దీర్చె

గీ. చెలఁది యొక్కతెకుంకుమ♦కలపమలఁదెఁ, దరుణియొక్కతెగొజ్జంగి♦నురటివిసరెఁ
మగువ యొక్కతె జిలుఁగుఘూ♦ర్ణంబుఁ జిలికె, నువిద యొక్కతె నునుసోగ ♦
యొంటె లిడియొ.

క. చెలి యొకతె చచ్చుచట్టల్, బలసిన బిరుదాళిసెసరిగె♦పనిపైఁ జనీ
చలువయఱచట్టఁదొడిఁగెన్, సలలితగతి నొకతె కడక♦శలుముడివైచెన్. 2835

గీ. రమణి యొక్కతె పీఁతాంబ♦రపుఁగుళాయి, చెట్టెనంతఁబుదబ్బచేఁ♦జెట్టెనొక్క
చెలి సెఱుల్ చక్కఁగాఁద్రోచె♦లలనయోర్తు, కేలనపరంజిగొలనులు♦గీలుకొలిపె.

క. నీలంపుమేను నూత్రపు, రాలకనుంగవయుఁ బుష్య♦రాగపుఁదేనుల్
గ్రోలెడి చొక్కపుఁదుమ్మెద, తాళియ నొకటేమి చేసె♦ద న్నెలకొలిచెన్.

గీ. కట్టికమృగేక్షణ ల్నమ్ము♦ఖా యనంగ, నొకతె గొబ్బునఁ గైదండ♦యొసఁగ లేచి
నిలుచుటయుఁ జేటచెఱుఁగుల♦జిలుఁగుచంద్ర,కావిపచ్చడమతనికిఁ♦గట్టెనొకతె.

క. క్షితినాథుని ముంగల నొక, యతిపయుఁ దా మంచినిలువు♦టద్దము నిలిపెన్
లతకూన యొకతె యాదవ, పతినుతునకుఁ గప్పురంపు♦బొగా లొసఁగెన్.

చంద్రభానుచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 148—158.

సీ. చెలువ మున్నేఁచిన♦యలరుసంపెఁగతేనె, నానుచు గతి నోర్తు♦నూనె యంచెఁ
గలికి యొక్కతె మరు♦కైదువుఁబల్లీకుఁ,కటిగింజ లిడుగతి ♦ నటక లిడియొఁ
గనపబంగరు శలా♦కను జాజు పట్టించు, పుగిది నొక్కతె మేనఁ♦బనుపుఁ బూసె
నెలఁదివె పాదున ♦ నిలిపి నీ రార్చులా,గున నొక్కతేమ మ♦జ్జన మొనర్చె

గీ. నెలమిఁగుముదినిమా రార్వ♦వలసిబిలుఁగు,జంద్రికలఁజేర్చుగతినోర్తు♦చలువలొనఁగె
గలికిపురినెమ్మినిడుసోగ♦♦గఱులునివురు,చెలువునొకర్తుపెన్నెఱు♦ల్చిక్కువుచ్చె.

క. తెలిగనునెలపులుఁగుంబిలు, కలుఁబొదలన్ మేఁతమరప♦గా వడుమం గొ
న్నెలమొలక నిలిపెనో యన, దిలకము కప్పురమున నొకతె ♦ దీర్చెం జెలికిన్.

చంద్రభానుచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 163, 164.

సీ. ఫాలభాగమున వ♦జ్రాలపాపటబొట్టు, తళుకుతళుక్కని ♦ తాండవింప
గరసరోజముల బం♦గారు గాజులు రత్న, కంకణమ్ములు గల్లు♦గల్లు మనఁగఁ
జెమటచే జాతిన ♦ చికిలి కస్తురిబొట్టు, ఘుమఘుమ యత్తావులఁ ♦ గుమ్మరింప
మెఱుఁగారు కమ్మలు ♦ మృదుకపోలములపై, ధళధళ తాఁకంతులు♦దళుకులొత్తఁ
గీ. గొప్పముడి వీడ నుదుట ముం♦గురులుగూడ,గుబ్బచనుదోయిహారము♦ల్గునిసియాడ
నీటువగమీఅ వన్నెకా♦నికి మిటారి, దమక మెదవంటసంపెఁగ♦లైల మంఁచె.
గీ. చెండ్ల గెలిచిన మెఱుఁగు పా♦లిండ్లతోడ, బీరములు చూపచ్చుజం♦బీరములను
జించి సారస్య మం♦తయు ♦ వంచినట్లు, నిమ్మపండ్లరసంబుల ♦ నెలఁత యంఁచె.
ము. తరుణీరత్నము బాల కైతకదళో♦దంచన్న భాగ్యింబులన్
గురులన్ మెల్లనఁజీపి పాయ లిడి చి♦క్కుల్ పాయఁగాఁబాగ్యిముచున్
గరపంకేరుహరత్నకంకణ ఝణ♦త్కారంబు తోరంబుగా
వర గంధామలకంబుఁ బెట్టెనుసుధా♦వారాశి లోల్పట్టికిన్. 2844
ఈ. జాఱుపయింటఁ జెక్కి బిగి ♦ చన్నవ నిక్కఁగ బాహుమూలశృం
గారరుచుల్ వెలిం బొలియఁ♦గా నగుమోము చెమర్వ రత్నకాం
చీరవముల్ సెలంగ నభి♦షేక మొనర్చె లతాంగి వానికిన్
మారునిమాఱుసాగర కు♦మారునిఁ బట్టము గట్టెనో యనన్. 2845
పీ. పసమించు మాదర♦పాక పోరువలచేఁ, దడియారనొత్తి కుం♦తలము లార్చి
సాంబ్రాణిధూపవా♦సన నించి జవ్వాది,చే నంటుచును కురు♦ల్చిక్కు దీర్చి
ఆరవిరి విరిజాజి♦విరులు జుట్టిన జాఱు, పిగను జంటరుమాల ♦ సాగనుపఁతిచి
తళుకునిచ్చలపుపె♦త్తమ్మిపూల బవంతి, పుట్టంబు హొయలుగాఁ ♦ గట్టనిచ్చి
గీ. కమ్మకస్తురిచేఁ దిల♦కమ్ముదీర్చి, యొంటివజ్రంపుబాపలీ ♦ లుంగరాలు
చేసరాలును సరిపెణల్ ♦ చిలుకతాళి, పంకజేక్షణ వాని క♦లంకరించె. 2846
తారాళశాంకవిజయము, ఆ 3 పద్య 9—13.

చ. నడు మసియాడఁ జన్నగవ ♦ నాట్యము సల్పఁగ రత్నహారముల్
దడఁబడి డోలికాకలనఁ ♦ దారొక్కిన వేణిచలింప నెమ్మొగం
బొడలును జెక్కుట్టములు ♦ నొయ్యఁ జెమర్వఁగఁ గంకణంబు లే
ర్పడి రవ ముప్పతిల్ల నొక ♦ భామ తలంచెఁ గవీంద్రహారికిన్. 2847
చిల్హణీయము, ఆ 3 పద్య 20.

ఈ. కంకణనిక్వణంబు ఘులు♦ఘుల్లున త్రోయఁగ పోలపాలిదా
టంకరుచు ల్వెలుంగ నుదు♦టం జిటు చెమ్మట గ్రిమ్మ హారముల్

కుంకుమ గంధపు న్వలపు ♦ గుబ్బలపై నటియింప నొక్కడే
డాంకనిభాస్య భూపతికి ♦ నంచె నుగంధపు నూనె నత్తఱిన్. 2848

కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 5.

క. సంపంగినూనె యంచెన్, శంపాంగి కిరీటి కొకతె ♦ చనుదోయి పిసా
రింపం గీల్జడ కటి నటి, యింపన్ గిటకిటని కా కొ♦కింత చలింపన్. 2849

క. కలశస్తని మణికంకణ, కలశస్తనినాద మెలయఁ♦గా నొకతె వడిన్
దలఁ బాగిమి పసిఁడి కొప్పెర, జలములు చెలు లంది యొసఁగ♦జలకం బార్చెన్.

విజయవిలాసము, ఆ 3 పద్య 79, 80.

చ. కురు లరపీడ దివ్యమణి♦కుండల రోచులు గండ భాగ భా
స్ఫురముల నోల లాడఁ గుచ♦శైల యుగంబున ఘర్మవారికో
ల్కరములు గూడ మధ్యమప♦థం బసియాడ ముదంబుతోడఁ జా
తురిఁ దగు నొక్క పోడి యల♦తొయ్యలికిన్ శిరసంచె నూనియన్. 2851

చంద్రికాపరిణయము, ఆ 6 పద్య 15.

సీ. గురుకుచంబులఁ దెనఁ♦గొన్న హారావళు,ల్పయ్యెదచెలువడి ♦ బయలరాఁగ
నరచందమామతో ♦ సరివచ్చు నిటలంబు,ప్రేఁ గుంతలంబులు ♦ పరుగులెత్త
దిటముచాలక గిట♦గిటమను కాఁదీఁగె, యంబరావృతి నసి♦యాడుచుండ
శ్రీమసమున్మూల♦నిశ్వాసానిలము తాఁ,గొన భృంగములు గుంపు♦గూడి చేరఁ

గీ. జెలఁగి నెమ్మొగమునఁజిఱు♦చెమటలూరఁ,గలితకంకణఝణఝణ♦ధ్వానమెసఁగ
మానవతియోర్తుసంపెంగ♦నూనెయంచె,నతిముదంబునఁబొంగియ♦య్యతివకపుడు.

సీ. కపురంబుజవ్వాది ♦ కమ్మకస్తురి హరి,ద్రయుఁగూర్చి నలుఁగిడె ♦ రమణియొకతె
గమ్మనవలచు చొ♦క్కపు మంచిగంధపు, టటకలివెట్టె వా♦మాక్షియొకతె
సలిలశాలకుఁదెచ్చి ♦ చలువరావలకపై, నిలిపె మక్కువతోడ ♦ లలనయొకతె
బంగారుబిందెలఁ ♦ బన్నీరు దొరలించి, జలకమార్చెఁ గడంక ♦ నెలఁతయొకతె

గీ. జిలుఁగు దువ్వల్వ ♦ కెంగేల నలవరించి, కదిసి తడియొత్తె నొక్కఁపం♦కజదళాక్షి
వ్రీతచెఱఁగుల చెంగావి♦వలువఁగట్ట, నిచ్చెనొకబాలికామణి ♦ యిందుముఖికి.

చ. నలినదళాంతవృంత పవ♦నంబులచేఁ బడియార్చి పెన్నెఱు
ల్లలయఁగ దువ్వుచుం గునుమ♦గర్భముగాఁ జెలియొర్తుకై శిరం
బలవఱుపం బయోజముఖి ♦ యాస్యము చూడఁగ నొప్పె నయ్యెడన్
లలితమిలిందబృంద పరి♦లక్షిత ఫుల్లనవోజమో యనన్. 2854

ఉ. పంకరుహాక్షికి న్నిటలభాగమునం గొనగోరఁ దిన్నఁగాఁ
గుంకుమ రేఖదిద్దె నొక కుంజరయాన సరోపచిత్త మా
నాంకధనుర్విముక్త దళితాఖిలపాంథశరీర శోణితా
లంకృతవిభ్రమాశుగను లక్ష్మణలక్షితలీలఁ బోల్పుగన్. 2855

క. ఉడురాజబింబవదనకుఁ, గడఁకం గడకన్నులందుఁ గజ్జలమిడె న
య్యెడ నొకపడంతిచెలువల, కెడు చాతుర్యమున సొగను కెట్టించంగన్. 2856

చ. పొలఁతు లమూల్యదివ్యమణి భూషణ పేటికఁదెచ్చి యందులోఁ
గల మణిభూషణావళులు గన్గొని కాంచనపద్మపత్త్రి మం
జులమగు లేమ పైఁ జొబగుఁ జూచి సఖీమణి మేని కాంతితోఁ
దులగన వీవిభూషణతతు ల్నిజ మంచు వచించి రయ్యెడన్. 2857

క. అద్దముఁజూపెను జెలికొక, ముద్దియ సఖి నీదు ముద్దు మోము సమమనం
గద్దటికశిఁదెచ్చితి నీ, వద్దికి నిచఁచూడుమనుచు వచియించుగతిన్. 2858

ఉ. అంగనయొర్తు పీఁటయిడి నంబుజలోచనయొర్తు రాజమా
ర్గం గడు వేడ్క నం దునిచె లేమ యొకర్తు నృపాలదత్త రా
త్నాంగద ముఖ్యభూషణము లందుకొనెం గలకంఠియొర్తుతె
చ్చెం గనకస్థ సౌరభవశీకృతతైలము బైడిగిన్నియన్. 2859

చ. కులుకుమిటారి గబ్బిచనుఁగొండల హారలత ల్నటింపఁగాఁ
గలనినదంబుతోడఁ గర కంకణము ల్మారయంగఁ జూర్ణ కుం
తలములు ఫాలభాగమునఁ దాండవమాడఁగ సంతసంబుతో
నలికులవేణియొర్తు శిర సంచె నృపాలక చక్రవర్తికిన్. 2860

చ. గిటగిటఁ బేదకాను పడఁ కింపుచుఁ గస్తురి వల్గువెట్టె ను
త్కటకటకధ్వనుల్చెలఁగఁ గామినియొర్తు శిరోరుహాంబులం
దటకలివెట్టె గందమున నంగనయొర్తు కటీతటీనట
త్పటయగుచున్ రయంబున నృపాలకమౌళికి సంతసంబుగన్. 2861

క. కైదండయొసఁగె నపుడొక, పైదలి నడపించె నలిల భవనంబునకున్
వేదండయాన యొక్కతె, యాదరమున నవ్వనుంధ రాధీశ్వరునిన్. 2862

చ. అనుపమరత్నపీఠమున నద్ధరణీవిభునుంచి, యొక్క మా
నిని మణిపూర్ణకుంభములనించిన గొజ్జఁగినీరుముంచి మ
జ్జనమొనరించె నొక్కనవసారసలోచన జిల్గుదుప్పటం
బునఁ దడిలొత్తెఁ దొన్నెలు భూపవరాగ్రణికిన్ రయంబునన్. 2863

క. జలజాస్యయొకతె జిలుఁగుం, జలువలుదెచ్చి యొసఁగె నొకసతిగ్రద్దియిడెన్
గలకంఠియొకతె కస్తురి, తిలకముఁ గొనగోర దిద్దె ధీరాగ్రణికిన్. 2864

వాసవదత్తాపరిణయము, వ. వీ. ఆ 5 పద్య 36—50.

సీ. చెక్కుటద్దములపైఁ జెమటబిందువులూర, గస్తూరి తిలకంబు గరఁగిజాఱఁ
గరకంకణంబులు ఘల్లుఘల్లని మ్రోయ, నలువంక బసిఁడి వెన్నెలలుగాయ
స్తనభారమోర్వక దనుమధ్య మపియాడ, నిండుమోహంబుతో నీఁదిపోడ
గబ్బిపిఱ్ఱెపుటుబ్బు గుబ్బచన్నవపొంగ, బాహుమూలోజ్జ్వల పర్భధలెసంగఁ
గీ. గటితటంబున గీల్జడ నటనమాడ, ఘనతరంబైన నిట్టూర్పు గాడ్పుతోడఁ
దాళిగంబుప్పు సంపెంగ తైలమంది, దమకమెడనాటిహారికి రాధవధూటి.
గీ. చెలుల చేలాగుగొనిలేచి కలికియిడిన, పాదుకలుమెట్టి రాసపీఠిమెఱసి
మేటిమగరాలముక్కలి పీటమీఁదఁ, గౌరి కూర్చుండెమజ్జన సడినమునను.
క. లికుచకుచశైలికత్తతి, లికుచరసంబిడియునఘర చేఖలచేనొ
క్కొకటెగడిచెక్కడలింపుచుఁ, బ్రకటితఘననీలకేశ పాశంబందున్. 2867
క. కుంకుమనలుఁగిడె నాచెలి, పంకజదళనేత్రి మేన భాగములోనన్
లెంకగు ననురాగరసం, బింకఁగ జెలుదీని ఘనున కర్పించె ననన్. 2868
క. గంధామలకము చ్చెట్ట ను, గంధేభనమానయాన గని పరికరముల్
గంధతిలులంది యియ్యఁగ, గంధర్వతీర్థపున కపుడు గరమెదఱిర్పన్. 2869
గీ. పసిఁడిపిండులచేముంచి కడఁగులీయ్య, జలకమార్చెను జెలువగొ జ్జంగినీట
గమణునకు రాధవిధసా క్రమ్యమునకుఁ, బెలఁగివట్టభిషేకంబుఁ జేసెననఁగ.
సీ. కురులార్చెనొకలేమ నుదటినొక్కఁ బెఁపిన, పరిమళసూనసూ సములనుంచి
సిగచైచె నొకభామ నిగనిగ తాయెతుల్, గీలించె జంటకు మూలుగట్టి
విరులచే నొకరామ విదళించి పన్నీట, వచనిచ్చి గంధవ్యాధిజమిఱిచె
బటమిచ్చె నొకచాన యటువిచ్చె నలఁగఁగ, నీకతాళములట్ట నెరికగట్టి
గీ. తిలకపతియొస్తు కస్తూరి తిలకమునిచె, గంధగజయాన యొక్కతే గంధములఁదె
తొడవుతొడవోర్తు రత్నాల తోడవు లిడియె, శౌరికినిజాల నయ్యలఁ కారవేళ.

రాధికాసాంత్వనము, ఆ 1.

చ. కురు లలికంబుపై నెనయఁ గ్రొంజెమటల్ జనియింప ముత్తెపున్
సరులు వెనంగులాడఁగఁ గుచంబులు నర్తనసేయ నిద్దపున్
ముగుద్దన నాసికాగ్రమణి మోవిని జిందులు ద్రొక్క నేర్పునన్
శిరసునఁ జెమి మంటె నొక శీతకరానన చంద్రమౌళికిన్. 2872

శ్రీ. ఆనసూయారుంధతులను, వనితామణు లిర్వురను ను♦వర్ణఘటయుగం
బును గొని నోయము నించుచు, ననుపమగతిఁ జేసి రతని ♦ కభిషేకంబున్.2873

క. తడి యొత్తె నొక్క కోమలి, పడఁతి యొకతె యిచ్చె మృదుల♦పరిధానంబుల్
మృడుమేన నొక్క భామిని, కడఁకం గర్పూరయుత ను♦గంధం బలఁదెన్.

ఉ. కన్నులు రెండెకావు వెద♦కన్మతి యొక్కటి యున్నదోచెలీ
యెన్నఁడుఁ జూడ మమ్మ యిఁక ♦ నించుక కాటుకఁ దెమ్మటంచు వా
సన్నుత జేవతాళికిని ♦ జందర్శికీట సమేత చూళికిన్
గన్నియ యొర్తు కన్నులను ♦ గాటుకఁ దీర్చెను సూటిమీఱఁగన్. 2875

మూర్తత్రియోపాఖ్యానము, ఆ 6.

సీ. కస్తూరియును పచ్చ♦కర్పూరమును గోవ, జవ్వాదియును మంచి ♦ చందనంబు
పన్నీటఁ బదనిచ్చి ♦ పంకంబుగాఁ జేసి, యంచుల నటకలి ♦ యమరఁ బెట్టి
గంగాజలంబులఁ♦గలయ మజ్జన మార్చి, పంచవర్ణాన్నంబు ♦ పడసిపైఁ
దివ్యాంబరంబుల ♦ దేహంబు తడి యొత్తి, కురులు నున్నగ ధూప్♦కొవ్వు వెట్టి
గీ. ధాళధళి మగు బహు పుష్ప♦దామకములఁ, జెరయ కబరీభరంబున♦నిండ ధూపమి
శ్రసల మృగమదతిలకంబు ♦ పొసఁగ వెట్టి, చెందుమణిదర్పణంబును♦జేతి కిచ్చి.

వైశ్యపురాణము, ఆ 8.

ఉ. నరులఁ దెనంగ లేఁదెమట ♦ జాలుగొనంగఁ గురు ల్వీడంగఁ గొల్వి
వ్వీరు ఱురలంగఁ బైఁటచెఱఁగింపుగ వోరిపిలంగ గుబ్బచ
న్నెఱుగు లెఱుంగఁ గొను జవ♦మించు లెపంగ నగల్ మెలంగఁగా
గురుకుచ యొర్తు బిల్వఫల♦కుం దల యంచె నసేకభంగులన్. 2877

యామినీపూర్ణతిలకావిలాసము, ఆ 6.

ఉ. సూటికాటుకనేల ♦ మిఱుమువాల్చన్నుల, సొగసైనకోగంటి♦చూపు లాలయ
ఒలుకెంపు బాజుబం♦దులు డాల్ మెఱయుముద్దు, గులుకుచంకలు మేలి♦తఱపులీన
మనుబోటి చనుదోయి ♦ నెన లేని బరువున, నలరి గౌ నల్లల♦నాడు చుండ
సన్నంపుమేల్ బురు♦సారంగుచీరపై, ముత్తరుల్ సరులతో ♦ నెత్త మాడఁ
గీ. జొక్కతోఁగూడుచందురు♦సొబగుదెల్పు,ముత్తియపుఁజేరుచుక్క-బల్ ♦ముంగురులను
జిందులాడంగనేసఁబ్రాల్ ♦శిరమునందిడి,యెలమిఁదలయంచెదొరకొక్క♦యిందువదన.

క. నలుఁగిడె మెయి నొక రమణీ, తిలకము జలకంబు లార్చె ♦ తీయగ నొకరా
చిలుకలకోలికి మిటారము, గులుకం డఁకొంత్తె ముద్దు♦గుమ్మ నృపునకున్. 2878

క. చెందిరపుం దిలకం బొక, మందగమన యిడె లలాట♦మధ్యంబున వా
నందమున నొక్క సుందరి, యంద మమర నెదుట నిల్వ♦టద్దము నిలిపెన్.2880
కవిచకోరచంద్రోదయము. ఆ 1.

క. తలయం బె నొక్క యలికుం,తల సంపెఁగనూనె రఘువ♦తంసున కిందో
పలఖచిత కనకమయ శం, వలయ ఝుంఝుణరవంబు ♦ వలనుగఁ జెలఁగన్.

క. నిటలతటవిస్ఫు ట బు,ద్బు ద్రోలాలక యగుచు నొక చ♦కోరదృశ సము
త్కటహార్ష ం గండపు, టటకలి వెట్టెం బ్రభాక♦రాన్వయమణికిన్.2882

చ. జలజ మమర్చె నొక్క జల♦జాతవిలోచన యొక్క నీలకుం
తల మడిదొ ట్టె నొక్క రవ♦సం బిడె నొక్క సుధాకరాస్య వి
చ్చలఁడి సైఁడిగద్దియ యొ♦సంగె వెలందుక యొర్తు పెన్నెఱుల్
మెలఁత యొకర్తు దువ్వె నెల♦మిం గొనగోరుల రామమూర్తికిన్. 2883

సీ. కమనీయనవరత్న♦ఖచితకోటీరంబు, శిరమున ఘటియించెఁ ♦ జెలువ యొకతె
వికసితమణిబద్ధ ♦ మకరకుండలములు, వీనులఁ గీలించె ♦ వెలఁది యొకతె
గొనబువన్నియమీఱు♦కనకకేయూరముల్,భుజముల నెలకొల్పెఁ♦బొలఁతియొకతె
రాణించు తెలితిఘ్కు♦టాణిముత్తెపుఁ బేరు, లురమునఁ గొనఁగూర్చె♦నువిదయొకతె

గీ. వీరవిజయూఁకి మన్నెకు♦మారబిరుద, మైన ఘనగండపెండేర♦మంద మలరఁ
బాదములఁ బాదుకొల్పెను ♦ బడఁతియొకతె,నిండుపేడుకరఘువంశ♦మండనునకు.
రామచంద్రోపాఖ్యానము, వా. వేం. ఆ 2 పద్య 119—122.

చ. ఒక యినుకై వివాదము మ♦హోద్ధతి గల్గినఁ జక్రివాకు లూ
రక యనిఁ జేయఁ జేటి కొగి♦రాఁ దమ గూడులఁ దొక్కులాడు మా
డికి అవికం గుచంబులు గ♦డిందితనంబునఁ జిందు లాడఁ బూ
యక యొక యింతి యేని తల♦యం బెను సంపఁగినూనెతో రహిన్. 2885

సీ. ముంగురుల్ చెదరిపో♦మునన నాడఁ దమ్మిపూ,సైనాడుబంభర♦పాళిఁ దెలుప
బిగువైనకంచెలఁ ♦ బింపిఱ్ఱుగూయు చ,న్నవలఁబడ్డ జ♦క్కవలఁ దెలుపఁ
గొనున్నకడియముల్ ♦ గలుగల్లుమనిమ్రోయ,నుమచాపమార్వీస్వ♦నములు దెలుపఁ
జెక్కిలిదోయిని ♦ జెమటజాఱఁగ శశి, శిలఫలకసౌవ♦ములను దెలువఁ

గీ. జిన్నముక్కెరముక్కునఁ ♦ జిందులాడ, మేలిపయ్యెదజాఱ ధ♦మ్మిల్లమూడ
లతిచంపక కుసుమత్తె♦లంబుతోడఁ, జక్కఁగారాణితలయం బె♦నొక్కప్రోవ.

గీ. గమగమయటంచుఁ దావులఁ♦గ్రమ్మ్ముకొనఁగఁ,జెలఁగుకస్తూరియంగునఁ♦జిక్కఁదంబు
మెదిపి యాయొడయని నునుఁ♦మేనినొక్క,కలుపకంటుల మేల్చంతి♦నలుఁగులిడియె.

క. పనితా పల్కుఱు నలుఁగుల, పనికోర్వనటంచు నెంతో ♦ బడలితివిగదే
కనలకయిపుడెటులనిలుతు, పని రాణికి నొక్క మగువ ♦ యటకలి నిడియెన్.

గీ. ఇరువురను వేఱువేఱుగ ♦ గరుడుసాల, లోకిఁదోడ్కొనిపోయి తఁగ్రుక్కలపసిండి
గద్దియలనుంచి నురుగున ♦ రుద్దికురుల, గీరుచును వైనగొ గి ♦ సీరుబోసి. 2889

వ. నిడుదపెన్నెఱులను ♦ దడియొత్తి నొకయింత, తొడవైఁగిలతీడి ♦దుశిచెనొకతె
విదిలించి కీల్గంటు♦వేసెనొక్కతెవలంది, ముడియందుఁ బూవ్వుల ♦ ముడిచెనొకతె
నిలువుటద్దముమోల ♦ నిలిపెనొక్కఁడంతి, తీక్షణము మోమునఁ ♦ దీర్చెనొకతె
యత్తరుజవ్వాజి ♦ నలఁది నొక్కఁడంతి, కొల్లగాఁ [illegible] ♦

గీ. రవణసులమేనఁ గీలించె ♦ రమణి యొకతె, పూలసుగంటలపీ చెఱఁ [illegible]
సింగపుంబీటలను వేసె ♦ చెలియయొకతె, కుకుపఁగాఁ బెట్ట నట్టి ♦ [illegible]

కవిజనచకోరచంద్రోదయము, ఆ 4 పద్య 16 —173.

ఉ. పంపెఁగనూనె నంటి పెలు♦చున్ బనపూనఁగ నల్లు వెట్టె మే
ల్కొంపుల నత్తు సొంపు దుల♦కింపఁ బునుంగు చనుంగవం గుభా
రింప మెఱుంగు ముంగురులు ♦ లేఁజెమటం బడ నై నటింప నై
లింపవధూసమాన యొక ♦ లేమ మురాసుగమగ్న భేదికిన్. 2891

భద్రాపరిణయము, ఆ 4 పద్య 52.

ఉ. అంతట నొక్క రాజముఖి ♦ యంతిపురంబున రాజనందను
న్వింతచొకాటపుంబనుల ♦ పీఠికపై నిపసింపఁ జేసి తా
సంతస మాత్మ నుప్పతిల ♦ సంపఁగ నూనియ నంతఁ బెన్నెఱుల్
కంతు నుణంబు లిట్టటు మె♦లంగకయుండఁగ మందుఁ బ్రోమెనాన్. 2892

ఉ. కోమలియొర్తు రామతున♦కున్ మృదు సుందర మైన మేన గం
ధామలకంబు వెట్ట నొక ♦ యంగనయుం జతురోక్తి రూఢిగం
ధామలకంబు చేతనె నృ♦పాత్మజు నేనభిషిక్తు జేయుదున్
లేమరొ యంచుఁ బల్కి యటు♦లే పచరించె సమంచితంబుగన్. 2893

ఉ. కుంతలముల్ నృపాత్మజున♦కుం దడియార్పఁ గడంగి యొత్తె సీ
మంతిని యొర్తు నేర్పు మెయి ♦ నద్దిన కొంగున నద్దకుండ న
త్యంతము సన్నపున్వలిపె ♦ మల్లనఁ జొన్పినకేల యామినీ
కాంత భునాంతరంబునకుఁ ♦ గౌముదిఁ బర్వఁగఁ జేసినట్లుగన్. 2894

సీ. ఒయ్యార మొలయంగ♦నోరగాసిగవైచి, పువ్వుపెత్తులుచుట్టెఁ♦బొలఁతియొకతె
నుదుటఁ జెన్నొదలిర్పఁ ♦ గుదురుగాఁ గళ్యాణ, తిలకంబలరింపఁ♦గలికియొకతె

మెలపుతో నలపుతోఁ ♦ గలపంబుసెమ్మోనఁ,బొలపంబుగనలంచె♦వెలఁదియొకతె
రతనంబుల హారంగు ♦ జతనంపుటపరంజి, రవణముల్ గయిసేసె♦నువిదయొకతె
గీ. తలను భాగయు మహతాబు♦నిలువుటంగిఁ, బచ్చపూవన్నెల షరాయి♦పావదోయి
చేరుమాలను మెఱుఁగుకై♦జారుఁబతికి,నకియలుధరింపఁగనొసంగి♦రొకతెయొకతె.

రామరాయవిలాసము, ఆ 3 పద్య 143—146.

సీ. కురులు చిక్కులు తీసి ♦ క్రొత్త సంపెఁగనూనెఁ,దలయంపెజిలుకల♦కలికియొర్తు
పచ్చకప్రిముచాయ ♦ పనుపున మేదించి, నలుఁగిడె సెమ్మోను♦నాతి యొర్తు
మంచిగంధపుఁ దావి ♦ మించి గుబుల్కొన, నటకలి తల నిడె ♦ నతివ యొర్తు
బంగారు బిందెల ♦ బన్నీరు గొని వచ్చి, జలకంబు లాడించెఁ ♦ జెలువ యొర్తు
గీ. నీరు ముమ్మ్రుతలచుట్టు♦నెఱయఁదిర్పి,తడవుమనుమనిదీవించెఁ♦బడఁతియొర్తు
రతనములపీఁట దొర దిగి♦రాఁగనెదుట, నిలిపె బంగరు పావలు♦నెలఁతయొర్తు.

రసికజనమనోరంజనము, ఆ 4 పద్య 72.

—♦ పురాలంకారము. ♦—

సీ. ఘనసారచందన ♦ కలితజలంబుల, లలి మణివేదిక♦లలుకువారు
దారాగణోదర ♦ తారమౌక్తికములఁ, జెంపార ముగ్గులు ♦ పెట్టువారు
మణిమరీచులు నభో♦మణిదీధితులఁ గప్ప, నెలమిఁ గేతన తతు♦లెత్తువారు
నుకుమారపిప్పల ♦ చూతపల్లవములఁ, గడఁగి తోరణములు ♦ గట్టువారు
గీ. సౌధవాతాయనంబుల ♦ సరసమొదవ, మంచి ధూపంబు లెలమి న♦మర్చువారు
జారు మంగళ ధీర ఘో♦షములువెలయ,మించితూర్యములొగినివా♦యించువారు.

భాస్కరరామాయణము, యుద్ధ. పద్య 2562.

సీ. స్వర్ణపరిచ్ఛద ♦ స్వచ్ఛకుడ్యద్వార, లలితగోపుర♦ట్టాలకంబు
ఫలపుష్పమంజరీ ♦ కలితరంభాస్తంభ, పూగపోతాదివి♦భూషితంబు
ఘనసారకస్తూరి♦కాగంధజలబంధు, రాసిక్తవిపణిమా♦ర్గాంచితంబు
మానితనవరత్న ♦ మయరంగవల్లీవి, రాజిత ప్రతిగృహ♦ప్రాంగణంబు
గీ. శుభనదీజలకుంభస♦శోభితంబు, తండులస్వర్ణలాజా♦తిప్రినూన
ఫలబలివ్రీతకలితవి♦భ్రాజితంబు, నగుచు సర్వతో♦లంకృత♦మైనపురము. 2698

భాగవతము, సంక్ర. 4 పద్య 315.

సీ. [illegible] ♦ బహుసంఖ్యలకొలంది, నందర్శితూర్యాకల్ప ♦ శతముతోడ
వాటం వారిచంది♦ననగంబు లెన్నెన్ని, నధికాయమానరఁ♦భ్రాజితోడ

సవరించి రిందిర♦త్నవితానములు పెక్కు, వజ్రికూటపరిభా♦వలులతోడ
నిలిపిరి చిత్రరే♦ఖలచాలు తమిమీఱ, నతుల హేమాకృతి♦ప్రతతితోడఁ

గీ. గట్టి రగణితపుండరీ♦కవ్రజంబు, తగుసెడ ననంతకుముదసం♦తతులతోడ
వాసవపురస్థితానేక ♦ వస్తుమహిమఁ, జూచి వాసవపురివారు ♦ చోద్యమంద.

చ. పరిణతదివ్యగంధఫల♦భారనమత్కదళీపరంపరా
పరివృతకాయమానములఁ ♦ పర్వుఫలావళిఁ జూచి పైపయిం
బరిగొనివచ్చు రాజశుక ♦ పంక్తులచొప్పున నొప్పె నప్పుడ
ప్పురవిపణీప్రపూణముల ♦ భూరిహరిన్మణితోరణావళుల్. 2900

చ. పసిఁడికురుంజులన్ మెలఁగు ♦ బంగరుబొమ్మలఁ జూచుదేవతా
ప్రసవనుగంధులన్ ధ్వజప♦రంపరఁ బిల్చివివాహవీటికా
విసరమొసంగ నెత్తు వసు♦వీరపురేందిరబాహులోయనన్
లసదహిపల్లికావృతఫ♦లక్రముకంబులు నాటి రెల్లెడన్. 2901

చ. హిమసలిలాభిషిక్తయును ♦ హేమపటావృతయుం బటీరకుం
కుమరసలిప్తయుం గునుమ ♦ గుంభితయు న్నవధూపధూమసం
భ్రమపరిజృంభమాణశిఖి ♦ బ్రస్తశిరోజయు నై యెసంగె భూ
రమణపురాధిదేవత హి♦రణ్మయదర్పణదీప్యమానయై. 2902

వసుచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 65—67.

సీ. ఎక్కడఁజూచిన ♦ నింద్లపైఁ బసిఁడికుం,డలు క్రొత్త మెఱుఁ గిడి ♦ నిలుపుహార
లేవంకఁ జూచిన ♦ హీమవారితోగంధ, సారంబు కలయుంపిఁ ♦ జల్లువార
లెచ్చోటఁ జూచిన ♦ నెలమి గోడలఁ దట్టు, పునుఁగుజవ్వాదియుఁ♦బూయువార
లేదిక్కుఁ జూచిన ♦ నింపుగా మణివేది, కలు గమ్మగస్తూరి ♦ నలుకువారు

గీ. ప్రేమఁ గప్రంపు ముగ్గులు ♦ పెట్టువారు, కలువడంబులు మేల్కట్లు♦గట్టువారు
పచ్చతోరణములు పొందు ♦ పఱచువారు, నైరహోరాత్రసంభ్రమం♦బలరజనులు.

కళాపూర్ణోదయము, ఆ 7 పద్య 58.

సీ. కమనీయతపనీయ ♦ కలశాన్వితము భవ్య, గారుత్మతద్వార♦తోరణంబు
ఘనగంధతైలభా♦జనదీపికావృత, మురుతరాగరుధూప ♦ సురుచిరంబు
యంత్రిపాంచాలికా♦వ్యజనానిలమనోజ్ఞ, మతిచిత్ర పటవితా ♦ నైకనభము
ఘనసారకదళికా♦కలితహీరస్తంభ, మలఘుగంధ రజస్స♦మాహితంబు

గీ. ముక్తిభవరంగవల్లీకా♦సురుచిరంబు, మహితపరిఫుల్లమల్లీకా♦మాలికాని
కాయలామజ్జకోన్నత ♦ కాయమూన,ముసు నగుచునొప్పె నప్పురీ♦జనము పొగడ.
విజయనందనవిలాసము, ఆ 3.

సీ. చంద్రికాలాంతర♦స్తంభజృంభిత మర,కతమణితోరణా♦వృతనభంబు
నాగుల్బకీర్ణ నా♦నానూనసూనప,రాగమూనితనిషా♦ద్యానతంబు
కాయమానాసమా♦నాయత ముక్తావి,తానాంకి తాధ్వ్యవ♦స్థ్యవరాజంబు
నగరుధూపోద్ధ ధూ♦మాళీకజలధరో,దయ నటద్భవచంద్రికి గణంబు

గీ. రాజబింబాననాకర ♦ రాజమాన, రత్నకల్పితమంగళా♦రాత్రికంబు
నగుచుఁ దనరారెఁ దత్పురా♦భ్యంతరంబు, రాజురాకకు ముదమునఁ ♦ దేజరిల్లి.
వాసవదత్తాపరిణయము, వ. బీ. ఆ 5 పద్య 85.

సీ. చంద్రికాలాస్థగి♦తేంద్రనీలద్యుతి, సొంపైనపెన్నెలి ♦ గుంపుఁ గాఁగ
దద్గవాక్షస్థిత♦దర్పణం బరయంగ, నిగనిగ ల్దేఱు నె♦మ్మొగము గాఁగ
గోపురార్పణశాత♦కుంభకుంభమ్ములు, లాలితస్తనయుగ♦శంబు గాఁగఁ
గమనీయకమలారి ♦ కాంతవితర్దులు, ఘనతరజఘనయు♦గంబు గాఁగ

గీ. ధ్వజపటము-చిత్రివర్ణంపు♦వలువగాఁగఁ, దోరణస్తంభములు పెను♦దొడలుగాఁగ
మెట్టుదమ్ములు పదములు ♦ పట్టు గాఁగ,నలరిపురలక్ష్మినిక్కి♦చెలువుఁగాంచె.
పద్మినీపరిణయము, ఆ 5 పద్య 10.

సీ. కస్తురి పన్నీటఁ♦గలయంపి చల్లించి, గోడలు జవ్వాజి♦తోడ నలికి
ముగ్గులు కట్టాణి♦ముత్తియంబులఁ జెట్టి, నెలతాలతోడఁ ది♦న్నియలు వైచి
డంబైన పగడంపు♦గంబము ల్నాటించి, తెల్లకొల్విరులఁ బం♦దిళ్ళు వేసి
తోరంపు బవ్వళఁ ♦ దోరణంబులు గట్టి, రతనంపు దివ్వెలు ♦ జతనుపఱిచి

గీ. కలయ బంగరు పని మేలు♦కట్లు కట్టి, వాడవాడలహొంబట్టు ♦ పడగ లెత్తి
తావుల మెఱుంగుఁ గుఱువేళ్ళ♦దండలు కట్టి, వీడుకై నేసి రెలమి న♦వ్వీటి వారు.
రసికజనమనోరంజనము, ఆ 4 పద్య 61.

♦ స్వయంవరము. ♦

సీ. అఖిల దిగ్దేశ రా♦జాకర్షణకీర్యా, మహనీయతర సిద్ధ♦మంత్ర విద్య
యాకార రేఖా స♦మభ్యుత్థి తానన్య, సాధార ణాశ్చర్య ♦ జలధి వేల
నైపథ్య హీర పరి♦భా పూర నిర్మల, వారి బింబిత నిజ♦స్వచ్ఛ కాంతి
సంకల్పభవ దూత♦సదృశ కర్ణాకల్ప, కల్పార సౌర భా♦గత మధాళి

గీ. బహు విరోధి మణి భ్రిభా♦పల్ల వాగ్ర్ి, మల్ల సంగ్రామ ఖురళీకా♦మండలాయ
మాన నానా పరిష్కార♦మహిత గాత్రి, మనుజపతిపుత్ర్ి యాస్థాన♦మునకువచ్చె.

మహాసగ్ధర. చతురత్వం బొప్పఁగాన♦ప్సరసలుభయపా♦ర్శ్వంబులంబాడుచున్ రాఁ
జతురంత సైర్యాన♦స్థ యయి తిరుణి యా♦స్థానమున్ జొచ్చి వచ్చెన్
శతపత్రాభ్రీకరాబ్జో♦చ్ఛలితధవళరు♦క్చామరాళీమరాళీ
కృత లీలా లాస్య కేళీ♦కిసలయిత కలా♦ఖేలనం బొప్పు మీఱన్. 2909

పీ. దవ్వదవ్వులఁ గన్ను ♦ తనివి పోవఁగ జూచి, పరమాద్భుతంబాత్మఁ♦బాడుకొల్పి
సక లాంగకంబులు ♦ జాడుకోఁబులకించి, చే యొకింతుక యొత్తి ♦చిత్త మిడిచి
కదియ నాసా శి ఖా♦గ్ర్ిమునఁ దర్జని మోపి, మూర్ధంబు గంపితం♦బుగ నొనర్చి
కడ్డ మొప్పలొరయఁగఁ♦గనుఁదమ్ములరమోడ్చి, బొమదోయియొక్కిం♦తపాడవునేసి

గీ. లలన నొందర్చ్ర్ి నాఖా పి♦లాసమునకు, నిచ్చ మెచ్చని రా జొక్కఁ♦డేని నరిది
యమ్మహాస్థాన♦మున నున్న♦యఖిల వార్ధి, వలయితా శేష మేదినీ♦శ్వరులయందు.

శృంగారనైషధము, ఆ 5 పద్య 5. 8, 9.

ఈ. మానితలీల నల్లన వి♦మానము డిగ్గి వినూత్న రత్న సో
పాన పరంపరా సరణి ♦ భారతి హస్తము గేల నూఁది పం
చానన మధ్య కాంచనమ♦యంబగు మంచక మెక్కి చేర్చె న
మ్మానవ నాథు కంఠమున ♦ మంగళ నవ్య మహూక దామమున్. 2001

శృంగారనైషధము, ఆ 6 పద్య 3.

సీ. గురు ధూప సంస్కార్యా♦గురుధూమ తతి దిఙ్ముఖంబుల కలకలే♦ఖలను దీర్చె
ఘుసృణ చందన గంధ♦మసృణాంబుసిక్తియు, ద్వార కంగరాగ వి♦భ్రమమొసంగె
వృత వైజయంత సం♦భృతి వైజయంతిక, ల్దివికి జితర్ి పరిధా♦న విధినెఱపె
మణిసల్లకీక్వణ♦ద్గుణవల్లికారుతుల్, గృహదేవతల కర్ణ ♦గీతి గఱపె

గీ. భోజకన్యాస్వయంవరా♦ద్భుతమహోత్స, వాభిరూపప్రసాధనా♦ర్థాభితఃపరి
వృత్త సత్పూర నగర నా♦రీజనపర్ి,చార లీలా విడంబన ♦ పరణిఁ దోప. 2002

ఇందుమతీపరిణయము, మ. నృ. ఆ 5 పద్య 9.

సీ. కన్య నన్వలపునఁ ♦ గలయు నిజం బని, యొక రాజనందనుం ♦ డుబ్బ దొణఁగె
మీనాక్షి గొంకున♦మెచ్చునన్ననియొక్క, వనుఁదోఁచ్ర్ిగురుఁడొగి♦వఱలఁగాంచె
గుంభకుచద్వయం♦గూడు నన్నని యొక్క, యినకులమారుఁడుమది♦నెనఁగఁ బూనె
సీమామధ్యము నన్నఁ ♦ జేపట్టు నని యొక్క, కువలయాధీశుఁడు♦శ్వమునఁ జెంచె

గీ. నారయోషుపతీకాంత♦నతయు సోయ,గముల కెల్లను కాశియై ♦ కొమరు మిగులు
కతనఁ గుత లాధిపతు లతి♦మతుక మతుల, నతులవైభవయుతులునై♦యలరునంత.
ఓషువతీపరిణయము, ఆ 4 పద్య 116.

—♦ పట్టాభిషేకము. ♦—

సీ. వీర్యవంతములగు ♦ వివిధమంత్రిబుల,తోఁగూడ సద్విజ♦స్తోమ పరివృ
తుఁడ జేసికొని రాజుఁ ♦ డోడ్కొని యేఁగి యా,వినుతపీఠంబున♦నునిచి శోభ
నాలంకరణమున ♦ నభిరామ యైన పాం,చాలీ దద్వామపా♦ర్శ్వమున సహస
మాసీనఁ గావించి ♦ యగ్నిముఖము సేసి, కొని హోమమంత్రివ♦ర్గ మెనర్చె
గీ. నంతనూర్జిత శుభవేళ ♦ యగుడు శంఖ, చక్రిధరుఁ డానముర్చిపె♦శంఖ మెత్తి
పృథివి కధిపతి పగు మని ♦ ప్రీతి నాపు, థానుఁ డని నభి♦షిక్తునిఁ ♦ జేసె నధిప.
భారతము, శాంతి. ఆ 1 పద్య 374.

ఆ. మంత్రి సంయుతంబు ♦ మంత్రి నిబద్ధమై, ఫాల మందు హోమ ♦ పట్ట మమర
జల జటాంశు కపిల ♦ శశిఖండుఁ డగుభర్గు, పగిది నపుడు రామ♦భద్రుఁడొప్పె.

ఆ. కుహిత పద్మరాగ ♦ మణికిరీటముఁ దాల్చి, యుదయదర్శ..మండ♦లోదయాద్రి
యనఁగఁ బొలిచెఁ దిగ్జగ♦దభ్యుదయసూచ్ఛి, మూర్తివైభవప♦రంపరాయ.
భాస్కరరామాయణము, యుద్ధ. పద్య 2653, 2658.

క. పట్టముఁ గట్టిరి యాసృపు,పట్టికి నెన్నుదుట భువన♦భరణకీర్తికిన్
నెట్టన బ్రియపుత్రయొసంగిన, పట్టమువీ యనుచు జగము ♦ పరిణుతింపంగన్.

క. స్థండిలపూజితమును రుచి, దండితశశిమండలంబు ♦ ధారాళసుధా
కాండము నగుశంఖము మని, మండలవిభుఁ డెత్తి యిచ్చె ♦ మనుజేంద్రునకున్.

గీ. అంశుమంతుండు నమ్మునీ♦యనుమతిం బ్రి,యాసమేతంబు గాఁ దగు♦సేన నెట్టి
బలజలధిగంభీర కోటీర♦వలభి జూఱ, హర్షసంపద నభిషేక ♦ మాచరించి. 3099

గీ. శిఖరనిర్గతగంగాంబు♦సిక్తతుహిన, ధరమహా యనఁ బొల్చున♦క్కొడుకుఁజూచి
తాము నారీతి బొల్చుచం♦దమున హర్ష, తోయధారలఁదొప్పఁగ♦దోగిరపుడు.

క. కులగురు వైన వసిష్ఠుఁడు, జల మాన్మథ్యకేల నంది ♦ జలనిధివేలా
వలయితమహి నేలుము నీ,వలఘుమతీ యనుచుఁ జేసె ♦ నభిషేకంబున్. 3011

క. రా జొకరుఁడు రాజనకున్, రాజితముగఁ దాల్చెఁ బాండు♦రచ్ఛత్రంబున్
రాజితఁడె కాక యే నిఁక, రాజనె యని కొల్వనచ్చు ♦ రాజో యనఁగన్,

క. అనితరబండీకృతరిపు, జనపాలవిశాలకీర్తి ♦ చంద్రిక లనఁగా
మనుజేశ్వరు లిద్దఱు నృప,తనయునకుం జామరములు ♦ దాల్చిరి ప్రీతిన్. 3013

క. మేదురవిప్రజనాశీ,ర్వాదంబులఁ బుణ్యగాన ♦ నాదముల మహా
వాదిత్రనాదముల జయ,నాదంబులఁ దగియె జగము ♦ నాదమయంబై. 3014

నుదక్షిణాపరిణయము, ఆ 2 పద్య 173—180.

సీ. కనఁ గల్లె నేటికై ♦నను రామ నన్నుఁ గౌ,సల్యాదిజనము లు♦ల్లాస మొండ
రామ నీకీర్తి యా♦రవిచంద్రి మవుఁ గాత, మని దసిష్ఠుండు దీ♦వన లొసంగఁ
దమరు నేసిన సుధ♦ర్మములు నేఁడు ఫలించె, నని పౌరు లుత్సవ♦మ్మున మెలంగ
సకలదే శాధినా♦యకులు గానుక లిచ్చి, మ్రొక్కికీలితహస్తు♦లై భజింప

గీ. భరతలక్ష్మణశత్రుఘ్న♦పవనతనయ, భానుజాంగదజాంబవ♦త్ప్రముఖన్య
లుచితమగునూడిగములు సే♦యుచునుగొలువ,రాముఁడప్పుడుపట్టాభి♦రాముఁడయ్యె. 3015

సీ. కమనీయరత్నోర్మి♦కలఁ బూని సితఫేన, చందనాంగకుఁ డయ్యె♦సాగరుండు
పైరుపచ్చల తాళి♦మాఱు మొల్క-ల గను,ర్పాటుఁ గంచుక మూనె ♦ రత్నగర్భ
వినుగెంపుఁ బతకంబు ♦ గనిపింప సురదీర్ఘి, కాచేల గ్రై మించె ♦ గగనలక్ష్మి
విమలకోరకమా క్తి♦కములఁ తోజిగురుఁగేం, బట్టుఁబుట్టముఁ గట్టె ♦ బహువనాళి

గీ. కుంభికుంభాగ్రశోణమృ♦త్కుంకుమంబు, దంతరుచివజ్రహారముల్ ♦ దాల్చెదిశలు
సీతతోఁగూడి సరిలేని ♦ చెలువు పూని, శ్రీరఘుస్వామి పట్టాభి♦షిక్తుఁడైన.

ఉత్తరరామాయణము, ఆ 1 పద్య 135, 136.

సీ, చొదంతి తనుకాంతి♦సంపత్తి నెన జెంది, యలరారుచున్న సౌ♦ధాదికములు
పటుడింపు నునుఁగెంపు ♦ ప్రవిమలచ్ఛాయల, మహిమ శోభిల్లెడు♦మందిరములు
మిన్నంది చెన్నొంది ♦ మిలమిలల్ దగుకొత్త, చొరంబులేని పా♦కారతతులు
సరిలేని నెతీ బూని ♦ నిరుప మాకారులై, భాసిల్లు చున్నట్టి ♦ పౌరజనులు

గీ. మంజుల పరిభ నొప్పెడు ♦ మా క్తికముల, రంగవల్లిక లలరు గృ♦హాంగణములు
తోరమా చూతపల్లవ ♦ తోరణముల,చేత నలరారె నప్పుర♦శ్రేష్ఠ మపుడు. 3017

గీ. ఆట్టిఖ్యాతి నుత్తమోత్తము♦లైన మాను, లమిత గుణశీలు లైన దు♦ర్గాధిపతులు
వేడ్క-ఁజనుదెంచియందందు♦విశ్రమించి,యున్నగురుఁ డంతనెమ్మది♦నుత్సహించి.

క. పట్టాభిషిక్తుఁ జేసెను, బట్టా యిది యనుచు రామ♦భద్రుఁడు నవ్వం
గట్టె నొక కంకణమ్ము చే, కట్టా యని కైకనోరు ♦ కట్టువడంగన్. 3019

నిర్వచనవిచిత్రరామాయణము, ఆ 1.

——♦ సంతర్పణము. ♦——

సీ. పలుమాఱు లోపిక ♦ బిలువంబడినవారు, వెండిచెంబులతోడ ♦ నుండ లోన
ముమ్మాఱు పిల్వంది ♦ నెమ్మి వచ్చినవారు, కంచు చెంబులతోడఁ♦గాలఁజాల
నిమమాఱు పిలువంగ ♦ నెలమివచ్చినవారు, రాగిచెంబులతోడ ♦ రాజిలంగఁ
బిలిచిన మాత్రన ♦ బిర బిర వచ్చు వా,రిత్తడి చెంబుల ♦ హత్తి యుండఁ

గీ. బట్టు బట్టలు నార్మడు♦ల్గట్టి ధావ,ళులును మడిగుడ్డ లొగిఁ గట్టి ♦ నులలితముగ
మృత్తికా భస్మ గం ధాక్ష♦తాత్తరుచులు,చెలయనొక్క–సంతర్పణ♦మలరుచుండె.

క. పిలువంబడక తమంతటఁ, బిలపిల మని వచ్చువారు ♦ చెలువలఁ బలుది
న్నెలపై మఱియును చెన్నున, నిలఁబడఁ గోలాహలంబు ♦ నింగి న్ముట్టెన్.3021

గీ. మొదటి తెగవారి కరటాఁక♦లొదవెఁగొనలు, గలవి లేనివి రెండవ♦తలమువారి
కంతె మట్టాకు లవలఁ బు♦ల్లాకు లలరెఁ, బిలువఁ బడకుండువారికి♦విస్తళ్ళు లెట్లొ.

కుమారసంభవము, ఆ 2.

——♦ రాజమస్తాబు. ♦——

సీ. అపరంజినిగ్గుచా♦యల తళత్తళ లీను, డంబైన మణికిరీ♦టంబుఁ దాల్చి
మగమానికంబుల♦తెగల నిగ నిగలఁ, దగు లొందు నరచట్టు ♦ బిగియఁ దొడిగి
పట్టు దట్టీమీఁదఁ ♦ బప మించు పైగొప్ప, వన్నెకెంపుల రుమా♦వంకి చెక్కి–
కుదురుగా హరుమంజి♦కొర్తి ముత్తెంబులు, గట్టిన గొప్ప చో♦కట్లు పెట్టి

గీ. వేల్పు రేరాల ముక్కు♦వెక్కసముగఁ, బొంగుపఱచిన యుంగర♦మ్ములుధరించి
పంతుపైఁ బానిసాలువల్♦పైని నైచి, వింత కైచేసె నాధరా♦కాంతుఁ డెలమి.

షట్చక్రవర్తిచరిత్రము, ఆ 6 పద్య 77.

సీ. సాగపైన సిరిపాపుఁ♦జుట్టి కస్తూరిబొట్టు, దాల్చి నెమ్మేనఁబం♦చన మలంది
మెఱుపుసైఁపుఱి పన♦మించు బంగరుషుకీ, రంగునిద్దానిల్వ్♦టంగి వొడిగి
మొలధట్టిగట్టిచే♦తులను దానతొత్రఁ, కళ దెల్వు నపరంజి ♦ కంకణములు
రాజిలముత్తెయ ♦ రతసంపుబటువు లం,గుళులపైఁ బలుచంద♦ముల నెలుంగ

గీ. నంద మగు మొగమాల్ మస♦లందుమీఁదఁ, మేలుహొంబట్టుశాలూరు♦మాలపైని
రంగు వాఱంగమిగులహొ♦రంగుమెఱయ,నిండుగొలువుండెఁగన్నుల♦పండువుగను.

కవిచకోరచంద్రోదయము, ఆ 1.

—♦ రాజు పురప్రవేశము. ♦—

ఉ. లాజలు నక్షతంబులు దళీకృతనూమంబులు మీఁదఁ జల్లి నా
నా జయ వాదులై జనులు ♦ నల్గడ మ్రొక్కుచు వేడ్కఁ జూడఁగా
రాజనిభాన లబ్ధహిత ♦ రత్న సమాజ విరాజమాన నీ
రాజన రాజితో నెదురు♦రాఁ గడు సొంపున వచ్చి మోసలన్. 3025

క. భీకరతర భేరీ ఝం,టా కాహళ తూర్య ధూప♦ణములు సెలఁగ న
స్తోక శిఖికా నేకా, నీకంబులు బలసి కొలువ ♦ నిజ పురి సొచ్చెన్. 3026

భాస్కరరామాయణము, బాల. పద్య 94, 95.

సీ. అమలంబు లగు చతు♦రంగ బలంబులు, గరిమ దీపించి న♦ల్లడలఁ గొలుప
తూర్యంబు లై బహు♦వాద్య రవంబులు, మ్రోయ మాగధ గాన♦ములు చెలంగ
పంది బృందములు కై♦వారము లావింపఁ,జేరి పుణ్యస్త్రీలు♦సేస లిడఁగఁ
గంకణ ఝణఝణ♦త్కారము ల్చెలరేఁగ, రమణులు వింజామ♦రములు వీవఁ
గీ. గతికి కన్నులు వారకాం♦తలు పసిండి, పళ్ళెరంబుల రత్నదీ♦పములు నించి
నిండు వేడ్క నివాళింప♦నిజపురంబు, మంచి కుభలగ్నమునఁ బ్రవే♦శించెనృపతి.

హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, శంక. ఆ 5 పద్య 287.

సీ. ఉప వనీ రమ మారు♦తోత్పతత్కనుమ రా,జీకై తవంబున ♦ సేస లిడఁగఁ
బారికారలక్ష్మీ వ♦ల్లభు ఫాల తళుకుచేఁ, దన మేన మంచిగం♦ధంబుఁ బూయ
భర్మగోపురచర♦త్పారావతద్విజ,శ్రేణి పల్కులనె యా♦శీర్వదింప
రాజమార్గచిరత్న ♦ రత్న సౌధ శ్రీలు, గడు రక్తి కుంకుమ ♦ గాస్క సేయఁ
గీ. గేలి భూభృత్పరంపరల్ ♦ కేతనాంశు, కాప్తిఁ బాపడ లూన ముక్తా శ్మధామ
లలితరుచి ధూత చంద్రక♦లంకలంక, రాజసమునఁ బ్రవేశించె ♦ రాజరాజు.

ఉత్తరరామాయణము, ఆ 1 పద్య 235.

ద్విపద. దొరలగ్రమునఁ శెల్మి♦దొరలమెలంగఁ, గరము పెల్లునభటో♦త్కరము శెలంగ
గడలసామరులు న♦ల్లడలవర్తించ, పడగలవార్యును ♦ పడగమియింప
గములుగూడుకతురం♦గములపైనెక్కి,కొమరుఁబ్రాయపురాచ♦కొమరులునడువ
వంతుల నెక్కి మూ♦వంతులు మర్త, దంతులపై మహో♦ద్దండత నలరఁ
బవిడిశెత్తులవారు ♦ ఫల్గుని యిర్వంకఁ, బసనెనంగుచు బరా♦బరు లొనరింపఁ
దురగరింఖాసము♦ద్ధూతపృథ్వీభూత, ధరణిపరాగంబు ♦ తపనుని గప్ప
భేరులు తుడుములు ♦ పెద్దబూరలును, వీరకాహళికలు ♦ విస్ఫూర్తి మొఱయ

చాలవట్టములు ముత్యాలచెల్లులును, జాలువాయరిగెలుఁ ♦ జామరంబులును
గొనియాడి గీలుఁడా♦కొన కెంటరాగ, నెనలేని బలుతీవి ♦ యెసఁగనేతెంచి
మణికేతనముల హే♦మనికేతనముల, గణికారమణుల ముక్తాహారమణుల
జవఘోటకముల నుజ్జ్వలహాటకముల, నవతోరణముల నున్నతవారణముల
వనజాలకముల కే♦వలజాలకముల, ఘనవితానముల న♦త్కవితానముల
రాజమార్గముల సీ♦రంధ్రిదుర్గముల, వాజికాలికల నువర్ణడోలికల
నసమసౌధముల ది♦వ్యావరోధముల, ప్రసవవాటముల శుం♦భత్కవాటముల
భద్రవాద్యముల నే♦పథ్యచోద్యముల, శూద్రనాయకుల నత్యుదగ్రనాయకుల
నృపతనూభవుల నిర్ణిద్రవైభవుల, విపణిపద్ధతుల సంవృతబలోద్ధతుల
శ్రుతినినాదముల వి♦శ్రుతవినోదముల, క్షితినురావకుల నంచితమహాకులుల
వివిధవర్తకులఁ బ్రీ♦పీణనర్తకుల, సవనధామముల యో♦పాలలామముల
సరిదనీకముల శ♦శ్వత్పటాకముల, వరతపోధనుల భూ♦స్వరవణిగ్జనుల
ననయంబుఁ గడుమనో♦హారిలీల నెలసి, తనరారు తనరాజ♦ధాని సొత్తెంచి
వందిమాగధులు హె♦వారముల్ సేయఁ, గ్రందుగా నర్తకీ♦గణము నర్తింపఁ
గలధౌతపాత్రలఁ ♦ గపింపుటార,తులునించి పుణ్యత♦తుల్ నివాళింప
నెలరాలమేడల ♦ నిలిచి వాడెంపు, చెలువలు ముత్యాల ♦ సేసలు చల్ల
లోడరి పోరణగండ్ల ♦ త్రోవల రాచ, పడఁతు లీక్షింపుచు ♦ భళిభళి యనఁగ
నాగమోక్తముగ ధ♦రామరోత్తములు, మూఁగి యాశీర్వాద♦ములు వొనరింప
నుడుగక నాగరు ♦ లుడుగరలిడుచుఁ, బొడఁగనశుభతూర్య♦ములుబిట్టుమొరయఁ
గొలువుకూటముసొచ్చి ♦ కొంతనేపచటఁ, గొలువుండి యొల్లఱ ♦ గొబ్బునఁబనిచి.

సారంగధరచరిత్రము, ఆ 1.

—♦ రాజపతివందనము. ♦—

గీ. ఒక్క చే మ్రొక్కు చేల్దోయి ♦ మ్రొక్కునొక్క, కరము సా మ్రొక్కుతలమ్రొక్కు ♦ కన్ను మ్రొక్కు
నుచితగతిమ్రొక్కిదృక్పాణి♦రచనమూర్ధ,నియతిఁదగువారిఁగూర్చుండ♦దయఁదలంచి.

బహులాశ్వచరిత్రము, ఆ 1.

—♦ రాజదర్శనోత్సుకులు. ♦—

పీ. కలికి చూపులు రత్న ♦ కలికా కలాపంబు, గుబ్బచన్నులు హేమ♦కుంభ వితతి
[illegible]ఁగు కెక్కులు కొత్త♦మించుటద్దంబులు, పాణి యుగ్మంబులు♦పల్లవములు

చెలఁది మందస్మితం♦బులు కమ్మ పువ్వులు, పలుకులు♦పల్లకీ ♦ కలకలములు
పరిపాట లోష్ఠ బిం♦బములు తేనియతొలల్, తనుకాంతియొలగం♦ధంపుఁబనుపు
గీ. గాఁగ సౌభాగ్య వివిధ మం♦గళ పదార్థ, వర్గములుగ్రంతనడచుభూ♦వంబుదోఁచెఁ
బౌర కాంతలు రాజకు♦మార దర్శ,నోత్సవంబున కేతెంచు♦చున్నయపుడు. 3031

శృంగారనైషధము, ఆ 6 పద్య 68.

సీ. కొఅసెలపైఁ దోఁచు♦నిరులునాఁజెలువొంది,నొసలిపైఁగురులుతుం♦పెసలుగునియ
హాటకమణిమయ♦తాటంకరోచులు, గండభాగంబుల♦గంతు లిడఁగ
స్ఫురితవిద్రుమనిభా♦ధరబింబరుచితోడ, దరహాసచంద్రిక ♦ సరస మాడ
నొండొంటితో రాయు♦నుత్తుంగకుచకుంభ,ములు మొగంబులకును♦బుటము లెగయ
గీ. బడుగునడుములు పడఁకంగ ♦ నడుగు లిడఁగ, రవళిమ్రోలు మణినూపు♦రములు
మొరయఁ

బొలుచుకచబంధములుభుజం♦బులనటింపఁ,బయ్యెదలువీడియాడసం♦భ్రమముతోడ.

భాగవతము, స్కం. 10 ఉత్త. పద్య 687.

చ. చిలుకలకొల్కి కల్కి యొక ♦ చేడియ నాటక సాల మేడపై
నిలుపున నాడు చుండి ధర♦ణీపతిఁ జూడఁ దలంచి యంచునన్
నిలిచి రహిం గనుంగొనుచు ♦ నెయ్యమునం దనువల్లి యబ్బి కం
చెల తెగి పడ్డఁ గేతనము ♦ చీఱ చెఱంగున మూసెఁ జన్నులన్. 3033

ఉ. కీరమనోజ్ఞవాణి యొక ♦ కిన్నరి కిన్నెర మీటి మీటి యొ
య్యారపు లీల నేఁగి వసు♦ధాధిపుఁ గన్గొనె జిల్గుపయ్యెదన్
హారముఁ జక్కఁ బెట్టెడు కు♦చాహిత హస్తము పైఁడి గోళ్ళ హిం
సారతి నేయు దర్పకుని ♦ సంపెఁగ ముల్కులఁ బోలె మించఁగన్. 3034

చ. పరవళ్ళైన్య మాడుకొను ♦ ప్రౌఢలఁ గానదు ఘర్మవారిచే
గరఁగి స్రవించు చిత్రికము♦గాన దనాదృతవీటిపాటలా
ధరమున నున్న మంటివి♦ధంబును గానదు నవ్వుటాల కా
భరణము గొన్నఁ గాన దొక♦బాల నృపాలునిఁ జూచి నివ్వెఱన్. 3035

చ. అలికులవేణి యొక్కతె ర♦తాంతమునం దన యంగవల్లికం
బులకలు చొక్కు లేఁజెమరుఁ♦పుట్టఁగ నేఁగి నరేంద్రుఁ జూడ నా
పులకలు చొక్కు లేఁజెరుఁ♦బోవక యట్టుల యుండె నట్టి దౌ
లీలవగు వానిఁ గన్గొనిన ♦ చెల్వకుఁ జూపుల రావె కూటముల్. 3036

చ. ఆలసతబంతి జృంభికకు ♦ నడ్డము సేయుచుఁ గర్ణపాళిపై
కలకలఁ దోర్యుచుం దరఁగ♦లౌ పరిమ దాక్షలు గోటమీటుచుం
జెలి భుజపీఠి నొత్తగిలి ♦ చిల్క-ను దువ్వుచు వాలుఁగన్నుఁగ్రో
వల కుదుధార చేర నొక ♦ వారవిలాసిని చూచె రానుతున్. 3037

చ. జిలుగులఁ బెట్టుచుం దొడల ♦ చెందిక పాపడ యంట పై తడిం
జెళ్ళపెళ్ళలేనిచీరఁగటి ♦ బింకపుఁ బన్నులఁ జీర్చుకొంచు వే
జలకము లాడియాడి యొక♦చాన కరస్థతపేశలై నృపున్
వెలుగడిచూచె లోపలితి♦సీ కని బాసపు నిచ్చెనో యనన్. 3038

చ. ఎఱ సెలారింబుజ మొక్కగల్ల మొక చ♦న్నొయ్యారమున్ లీలవీ
ఱకిఁ దోఁపన్ చలుపోరగా నొక పురం♦ధ్రీరత్నమిళీంచె రా
జకిశోరంబుఁ గదీయ లై వెలయుభా♦సాలక్ష్మలం జూచి త్యర్థిం
బకభాగంబు మొఱంగి మైత్రికి శివా♦భాగంబ యే తెంచెనాన్. 3039

మ. కలయం గూర్మిఁ జెమర్చు నంగముల ల♦గ్నం బైన సన్నంపుమం
జులకాశేయమునందు మించు కమల♦స్తోమంబుచేఁ జూచె నొ
క్క-లతాతన్వి చెలంగి పొంగుమది కాం♦క్షల్ దీర మే ల్లఁగ
న్నులు గావించి కుమారు జవ్వనము చే♦న్నుం జూచు చందంబునన్. 3040

మనుచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 63—70.

సీ. రాగంబుమూర్తమై ♦ రహిఁ గోరవఁజూపుపెం,పునఁబడచ్ఛాయము♦న్మున్ననిగుడ
వీడుపరిహితదూతి♦వెన నేఁగు మని క్రొమ్మ-,గతి నంఘ్రిఁ గ్నగ్నాబ్జ♦కలికవ్రాల
నీవిఁ జుట్టిన భోగి ♦ నిట్టార్పు గమి నుబ్బి, నడలేనా నొడ్డాణ♦మెడలి తూలఁ
గంచు నెన్నడుముపైఁ♦గరుణించినదోయి, చిందుపన్నీరునాఁ♦జెమరు దొరుఁగఁ
గీ. గటికరణి కంపపెట్టిపైఁ ♦ గంతుఁ డనెడి, బిరుదు మావంతుఁ జేసిన ♦ పీలిజల్లి
పెంపుగను పెన్నెఱుల గుంపు♦ప్రిదిలి జూఱ.వచ్చెనో కసతివనుమతీ♦వరునిఁ జూడ.

ఉ. డించఁగఁ బోర్గు లే కెద ఘ♦టించిన రత్న విచంచితోనువ
ర్ణాంచితమూర్తి యోర్తు ముఖ♦రాంఘ్రిసమర్చిన సత్కలాపయై
యంచలవచ్చు సోయగపు ♦ టంచలదోలుచు మిన్కుచేడెయా
నంచు నుతింపవచ్చె వెన ♦ నాచతురాన్యుని మోము గన్గొనన్. 3042

చ. పొలఁతి యొకర్తు చెంగటువ ♦ పొట్లము చేతనె పూని వచ్చుచు
న్వలపులచండజాతగుణ♦పద్ధతి మాతరిమె లొల్చె నిమ్మహీం

తలచతి కేన కూర్తునని ♦ తప్తపరశ్వధ మెత్తి వైచి మం
జులదళతంతులేశపరి♦శుద్ధిజసాళికిఁ దెల్పుకైవడిన్. 3043

ఉ. చిత్తజ యోర్తు ముత్తియపుఁ♦బేరు వలగ్నమునన్ ఘటించికో
ల్తెత్తుఁ జన్నదోయి నొనఁ♦గూర్చి రయంబునఁ జూడ వచ్చె రా
జోత్తము నాత్మహారవిభ♦వోజ్జ్వలమధ్యవిదారణక్రియా
యత్తమనైన చన్నులఁ బ్రి♦యంబున వేఁడుచు వచ్చె నో యనన్. 3044

మ. రమణీయోజ్జ్వల రత్నకుట్టిమముపై ♦ రత్నాంకభూషానుబం
ధము తోడం బరువెత్తి మే లని పద♦ద్వంద్వంబుపై నాహిత
పరిమదంబై హృదయంబు వేగ విగళ♦త్పాలింబముక్తాభిషే
కము గావింపఁగ వచ్చె నోర్తు వనులో♦కస్వామి నీక్షింపఁగన్. 3045

సీ. తను ఘనంబుగ నమ్మి♦దరియు నెమ్మికిఁ గొప్ప,మాల్యభోగినొసంగి♦మరలఁబంచెఁ
దను గొండయనివచ్చు ♦ నునుజింకఁగుచముగా, రుడశిలాసరదూర్వ♦లిడిమరల్చెఁ
దను గల్పలతికగా ♦ బలఁచివార్లెడుఁగారిఁ, గరము రత్నఫలాలి♦నెఱపి నిలిపెఁ
దను బద్మమనియంటఁ♦జెనఁగునంచకునంభ్రమి, హీరాంగచమృణాళ♦మిచ్చియనిచె
గీ. నాత్మపోషితశర్గంబు ♦ లపనిపోవ, లోకగమనాంతరాయంబు ♦ గాక యుండ
నవయవంబులె తోడయ్యె♦నతివకనుచు,నెచ్చెలులు మెచ్చవచ్చెమా♦నినియొకర్తు.
వసుచరిత్రము, ఆ 6 పద్య 11—16.

ఉ. ఆవిభుఁ జూచు కాంతల ము♦ఖావళి సోరణగండ్ల శోభిలం
గా విలసిల్లె సౌధము ల♦ఖండిత దిగ్జయధామ చిత్రిత
త్వావన చారుకీర్తి కృత ♦ తగ్గన భీతి నహస్ర భావి భి
న్నావతరత్వహేమకమ♦లామర సింధు జ లోభుమో యనన్. 3047

ఉ. క్షోణితలేంద్రుఁ జూడ నొక♦కొమ్మ వడిం బఱతెంచి యుల్లస
ద్వేణి భరంబుతో మొగపు ♦ తీగె వలగ్నము నం దమర్చి యొ
డ్డాణము తీగెగా నిడి మె♦డన్ వలగొన్నది చాలమిం గొనల్
పాణుల నుండఁ గొను మతి ♦ భాగుగఁ గానుకఁ బెట్టు కైవడిన్. 3048
కళాపూర్ణోదయము, ఆ 8 పద్య 137, 139.

క. జలకం బాడుచు నొక చెలి, వలుప ధరింపంగ మఱచి ♦ వాకిటి కరిగెన్
జెలికత్తెలు నగఁగఁ గుతూ,హలమున నలుఁ జూచు వేడ్క♦యాకర్షింపన్. 3049

గీ. తనరు నెతిచేణి జాతినఁ ♦ దరుణియొర్తు, సండిటను బట్టుకొనివచ్చి♦చక్కినిలిచె
నమలి పింఛంబు నలమహీ♦నాథమణికి, మెచ్చు గావింపఁగానుకఁ♦దెచ్చెననఁగ.
షట్చక్రవర్తిచరిత్రము, ఆ 5 పద్య 48—52.

ఉ. జాతివ పుష్ప దండ జడఁ ♦ జక్కఁగఁ జుట్టుక కొంత పాణి పం
కేరుహసీమఁ బూనుకొని ♦ శ్రీరఘురాముని జూచె ముత్తెపున్
సోరణగండ్లి నోర్తు నినుఁ ♦ జూచిన నన్ను మరుండు నొంచఁ ప
త్యూర్వీర నుఁ మాంబకంబు లిఁ♦గో నని చూపఁగఁ దెచ్చెనో యనన్. 3051
ఉత్తరరామాయణము, ఆ 6 పద్య 148.

చ. పరిమదముతోడ నేనె తగు ♦ భామిని నీతనికన్నకీర్తి సం
భ్రమమునఁ దాసి యొండొరులఁ♦జేఁ బడుముం డమి హెచ్చ సగ్యుడన్
రమణులు పద్మరాగమణి ♦ రాసులమోఁదికి నెక్కి- నిక్కి- భూ
రమణునిఁ జూచుచుండిరి పు♦రస్థమునీ ప్రణిస్థలంబులన్. 3052

చ. దళముగ నీలరత్నములు ♦ దాఁచిన విప్పగు మేడమీఁదటం
గలికి యొకర్తు భూవిభునిఁ ♦ గన్గొన సోరణగంటి చెంగట
న్నిలిచినఁ బద్మరాగం బలరె ♦ నిశ్చల కిగ్యురురుప్రకాశతం
జూలిచివ నీలమేఘమనఁ ♦ బొల్పుగఁ బట్టణ రాజవీథిలోన్. 3053

ఉ. ఆసవగంధబంధురము♦లౌ వదనాబ్జములెత్తి నింగిసే
డాసిన మేడలందొగి మి♦ట్టారులనిల్చి నృపాలుఁజూడఁగా
భాసిలె జాలమార్గములు ♦ పంకరుహాకర శ్రీభమంబులో
వాసమయుంబునందుఁ బ్రియు♦డాసనపట్టమొ లెస్స గాఁగలఁచేన్. 3054

చ. తరుణియొకర్తు నేనిఁ దమిఁ♦దప్పకచూచి లతీయరూపమో
పరినిలింపించి తన్నచట ♦ వాల్గియఁగఁ బద్మిభుఁ డండఁజేర న
గ్గురుకుచ నేర్పుతో నృపున♦కు న్నుమచూపము చేత వ్రాసె న
ద్దిర యదియెంత ప్రౌఢ నుది♦తీమణియో పరికించి చూడఁగన్. 3055
వాసవదత్తాపరిణయము, ఆ 5 పద్య 29—32.

సీ. ఈ లోక నాయకు ♦ నెలమి నాలోకించి, యరుగుదెంతము హంస♦యాన రావె
యీ పుండరీకాక్షు ♦ నేపారఁ జూచి వ, స్తము తడ వేల శ్రీ♦లరుణి రావె
యీ రాజశేఖరు ♦ నింపు సొం పలరార, మహిమఁ జూతము సతీ♦మణిరొ రావె
యీ రాజ కందర్పు ♦ జేరి వేడ్కలరఁ గ,నుం గొండ మిట మోహ♦నాంగిరావె

గీ. యీ తరుణ భాను తేజుని ♦ పీఠి నరసి, యీ తృణమదత్తమంబుజా♦తాక్షిరాచి
యీ సుధాంశు కు లాగ్రణి ♦ నిచ్చ సెలఁగ, గానఁ బోచముకుపలయ♦గంధిరాచె.

శకుంతలాపరిణయము, ష. వేం. ఆ 1.

చ. కడు వడి రత్న కంచుకముఁ ♦ గాంత యొకర్తు ధరింప నొక్క్ తో
ల్దొడుగుల నూర్ధ్వ దో ర్లతల♦తోఁ గుచ కుంభ యుగంబు నిక్క్ నె
క్కు డు తమి నేఁగి తెవ్వలళి ♦ గుంభిత కృత్రిమ పుత్రి కాలిలో
నడుమును నిల్చి కాంచె నిజ♦నగ్నత యేర్పడ కుండ నేరికిన్. 3057

ఇందుమతీపరిణయము, నృసిం. ఆ 6 పద్య 35.

—♦ యునరాజు. ♦—

సీ. ఆర్జునచ్ఛవి యశం ♦ బలరఁ గర్ణాకృష్టి, చర్పించి తెచ్చు వే♦పండసమితి
తగఁ క్షేత్రమహిమ యు♦ద్ధతకేసరాఁబలం,బనలీలఁ గొనివచ్చు ♦ గినిసి హరుల
భువనాధికఖ్యాతి ♦ వివిధపరివాహాగ్ర,గృతి నీడ్చి యలయించు ♦ ద్విజకులంబు
రాజతేజమున వి♦భ్రాజిపఁజాలు శక్తి, దొరలించి కదలించు ♦ శరిభచయము

గీ. బోడికలఁ గూడి శైశవ♦క్రీడఁ బగిలి, ధరణిధగధగనందినుండు కాం♦తారిఘోర
శైలభీకరగహ్వర♦స్థలులలు చొచ్చి, వాలుగఁటిమి నాఘోట♦కేలి కేఁగి. 3058

క. తిండాడు వైరివీరులఁ, జెండాడుట యేమి దొడ్డ ♦ చెండాడు గతిన్
గొండపయిఁ గొండ గూలఁగఁ, గొండికపాయమున నీటు♦కోల నిర్మించున్ .3059

సీ. కాకపక్షచ్ఛాయఁ ♦ గలయించునున్నచ్చ,నవరణ బర్హ్మపిం♦ఛంబు గాఁగ
వరవిందహితుఁ బోలు ♦ మురువిండములతొలి, యభినవమ్మైన కో♦స్తుభము గాఁగఁ
గటి నున్నలేత చెం♦గావిదుప్పటము గు,ప్పటి మించుహొన్నాణి♦పట్టు గాఁగ
నురమునఁ గీలించు♦మొకతమాణిక్య,హారవల్లరి వైజ♦యంతి గాఁగ

గీ. భూమి భామినిపై నిండుఁ♦బ్రేమమనసు, సెనఁటుఁబొయికకిహరించు♦ననువుదలఁచి
యవతరించిన కృష్ణుఁడో ♦ యనఁగ బాల, కేలి వర్ణించునమ్మహీ♦పాలసుతుఁడు.

సుదక్షిణాపరిణయము, ఆ 2 పద్య 126, 127, 128.

సీ. ఒక వేళ యవనచో♦ళ కళింగ శక వంగ, ఘూర్జరు ల్గొలువంగఁ♦గొలువొసంగు
నొక వేళ నిగళన్మ♦నోద్దండ వేదండ, హయ పరంపర నెక్కి♦యాడఁ దివురు
నొక వేళ దండనా♦యక చమూనాయకుల్, హోళిమై నడువ వా♦హ్యోళి నెడలు
నొక వేళ రిపు నృపా♦లక బాల సాల దు,ర్గమదుర్గ హరణకై ♦ కార్య మరయు

గీ. మఱియు నొక వేళ ధీరసా♦మంతమంత్రి, పుంగవులతోడవిభునిస♦మ్ముఖముఁజేరి
తెలుపఁదగువార్త లెన్నియుఁ♦దెలియుఁజేయు, నవఘగుణశీలుఁడాబాలు♦డహరహంబు.
శుకసప్తతి, ఆ 1.

సీ. కరము లెత్తిన యంతఁ♦గమ లాననంబులు, వికసించి పద్మినుల్♦వేడ్కఁదనరఁ
జే బోరుణంబు వి♦భ్రాజమానంబైన, క్రూర తామను లెల్లఁ♦గ్రుంగి యొదుగ
సంతతం బొగి వసు♦సమవాయముల నీఁగ, రాజు సంతోషించి♦రాజిలంగ
దృఢదీప్తి చెన్నొంద♦దీనత్వ మెడఁబాసి, చక్ర సంతతి సౌఖ్య♦సరణిఁ దేలఁ
గీ. గుటిల కౌశిక సంఘంబు♦గుహలఁజొరఁగ, ననుదినములోక భాంధవ♦ఖ్యాతిమిగుల
దండిగాఁ జూపరులకుఁగ♦న్పండువగుచుఁ, బరగుచుండెనుదర్శన♦భాస్కరుండు.
ధీపవతీపరిణయము, ఆ 5 పద్య 43.

మ. కొనులీల న్వెలమీఁది నీక జిగిమి♦న్మిక్కి ల్గిమ్మ రత్నంపుబం
తిని దోడ్తో నతు లాగ్రహస్ఫురణచేఁ♦దెల్పున్ శలాకాగ్రభే
దనయం బన్యుల కెల్ల దుర్లభగతిం♦చాఁ జూపునత్రాసతో
పనతా మూల్యత రాచపట్టి వణిగా♦భన్ గందుక క్రీడలన్. 3063

గీ. పరిచుర నుష మాతిమా తాళి♦కామబాల్య, భూమ హేమంతఋతుమహి♦శా
మనోజ్ఞ
చారు యౌవన కుసుమస్తు♦సంధివేళ, బాలభానుఁడుసమలెఁజొ♦ప్పడఁగనొప్పె.
ఇందుమతీపరిణయము, మ. నృ. ఆ 1 పద్య 60, 61.

—♦ మం తి. ♦—

సీ. జ్ఞానపరుఁడు బౌర♦జానపదాప్తుఁడుఁ, గార్యజ్ఞుఁడును ధైర్య♦శౌర్యఘనుఁడు
నకుతోరుఁడును విశు♦ద్ధాత్ముఁడుఁ బతియెడ, భక్త్యనురాగసం♦భ్రమము లెసఁగ
సమనుభుఁడుఖుఁడై♦ చెమరు నెత్తురుగాఁగఁ, బలఁచియు నరయక♦లెప్పమీఁదఁ
బెట్టిన నలుకమై♦ దిట్టినఁ గలఁక దా,నొందక తేర్చుచోఁ♦ బొందు సెడక
గీ. మెలఁగువాఁడును నిజరంధ్ర♦ములకు మాటు, సేయఁ బరరంధ్రములు గని♦చిక్కు
వఱుపఁ
జాలునిపుణుండు సైనవి♦శాలబుద్ధి, గావలయు మంత్రిముఖ్యుండు♦గౌరవేంద్ర.
భారతము, శాంతి. ఆ 2 పద్య 369.

సీ. ఆరోగ్యవద్దేహుఁ♦డాకార శాలి వం,శ క్రమాగత సువి♦స్తారబుద్ధి
ధీరుఁ డాప్తుండు గం♦భీరుఁ డవ్యసని ప్రజ్ఞానంద కరుఁడు దం♦యాన్వితుండు

నిజ మర్మగోపన♦నిపుణుండు పరమర్మ, భేదన నిపుణుఁడు ♦ సాదరోక్తి
శీలుఁ డాచార వి♦శిష్టుండు సర్వవి,ద్యానిధి ఘనుఁ డుత్త♦మాన్వయుండు
ఆ. లీలవాఁడు శూరుఁ♦డాలస్య రహితుఁ డౌ,చిత్యపరుఁడు నిఖిల ♦ చిత్తవిదుఁడు
భర్తవలన గలఁడు ♦ భక్తుండు చెలికాఁడ,నంగ మంత్రి ముఖ్యుఁ♦డతఁడువెలసె.

కేయూరబాహుచరిత్రము, ఆ 1 పద్య 65.

ఉ. దానులు రాజ్యకర్ధనులు ♦ దత్త్వవిచారు లుదారు లింగిత
జ్ఞానులు మంత్రికోవిదులు ♦ సత్య వచన్కులు విద్విషత్తమో
భానులు ధీయుతు ల్చతు రు♦పాయ సమర్థులు రాజ కార్య సం
ధానపరాయణు ల్వినయ ♦ తత్పరు లాపురి మంతు ల్రెంతయున్. 3067

భాస్కరరామాయణము, బాల. పద్య 26.

మ. ఉపధాసిద్ధుఁ దిగ్విదర్గళోభితు శుభో♦ద్యోగిన్ నియోగిం గృపా
విపుల స్వాంతు నితాంత శాంతు స్వమనో ♦ విశ్రాంతు నశ్రాంతు జ్ఞా
పపరున్ దానగురున్ ప్రబసిద్ధగుణసం♦తానున్ సమానున్ గళా
నిపుణున్ మంత్రిగఁ జేసి భూపతి గనున్ ♦ నిర్ణిద్రి సౌఖ్యోన్నతిన్. 3068

సుదక్షిణాపరిణయము, ఆ 2 పద్య 160.

మ. చతురోపాయ సమర్థుఁ డప్రతికళా♦చాతుర్య ధుర్యుండు వి
శ్రుత కార్యజ్ఞుఁడు రాజ నీతి పద ద♦క్షుం డింగితజ్ఞానుఁ డ
ద్భుతశక్తిత్రయపారగుండు గుణసం♦పూర్ణప్రభావుండు పం
తత భూ పాదరణీయుఁ డొక్కరుఁ డ♦మాత్య శ్రేష్ఠుఁ డుండున్ బురిన్. 3069

సీ. నిర్ణయం బా బ్రహ్మ ♦ నిర్ణయంబు స్వమాయ, విష్ణుమాయయుఁజర్య♦కృష్ణచర్య
వాక్యంబు శ్రీరామ ♦ వాక్యంబు దృష్టి యీశ్వర దృష్టిఁదీప్తి భా♦స్వంతుదీప్తి
బల్మి భీముని బల్మి♦పద విందరి పదవి స,త్యము వారిశ్చందుర్సి♦త్యము ప్రతిజ్ఞ
రామ ప్రతిజ్ఞ ధై♦ర్యము మేరు నగ ధైర్య, మాజ్ఞ నుగీర్వాజ్ఞ♦పరిజ్ఞ గురుని
గీ. పరిజ్ఞ బలము నుయోధను♦బలము కట్ట,డన భరతు కట్టడి కలిమి♦ధనదు కలిమి
గాఁగఁబతిమెచ్చనఘటన♦ఘటనపటిమ, నమ్మహామంత్రిరాజ్యభా♦రమ్ముఁదీర్చు.

హంసవింశతి, ఆ 5 పద్య 260, 262.

—♦ మంత్రాలోచనము. ♦—

గీ. మానవాధీశ యేలోక ♦ మైన నేమి, యార్తు లతి భీతిఁబొందిన ♦ మార్తు లొండ్ల
దుర్గింది వారలఁ విభుఁ డుద్ధరించెనేని, నప్పు డగు కీర్తి శబ్దంబు♦సార్థకంబు.

క. తనుఁ గొలిచి పోయి పగరను, గని కొలిచిన భటుఁడు మళ్ళఁ♦గావచ్చిన వా
నిని సేలఁదగదు నరపతి, యనువెఱుఁగక యేలెనేని ♦ హానిం బొందున్. 3072

గీ. వైరిచుట్టంబు గొలువంగ ♦ వచ్చెనేని, వాని సేలంగఁ దగదు భూ♦వల్లభుండు
శరణుఁజొచ్చిన యెటువంటి♦శత్రుసైనఁ, గాచుటుచితంబు మేదినీ♦కాంతునకును.

క. తనప్రతితోడుత సామము, తనకించుక యిక్కుడైనఁ ♦ దగుభేదంబున్
దనకధికునకును దానము, తనకన్నను దుర్బలునికి ♦ దండన మొప్పున్. 3074

క. గడెనున్ననృపునితోఁ బగ, వడయుచు మఱి యువలనున్న ♦ పార్థివుతోడం
గడుమైత్రిచేసి సేనీయఁ, బుడమంతయుఁ బొలియనొగులు ♦ భూపతియంతన్.

క. పయ లంపిన కట్నంబులు, పరిశోధింపక యొ నృపతి♦పట్టఁగఁదగ దా
పరునికిని సద్గుణంబులు, పరికింపఁగఁగలిగె నేని ♦ బతి మెచ్చఁదగున్. 3076

క. బలవంతుని సాధింపఁగఁ, దలఁచిన గడెనున్న దొరల ♦ ధనమిడి కట్టన్
వలయుం బూనికకార్యం, బలపడునంచాక నృపతి ♦ యతినయవిదుఁడై. 3077

క. ఇలలోని పర్వజలనొంపక, కలకొలఁదిని సొమ్ము గొనుట ♦ కర్జము తేటుల్
జలజంబుల మకరందము, పలుదెఱఁగుల వాలి కోరిలు♦భంగి నరేంద్రా. 3078

క. ఓజంబరిసాదగుణము, రాజేందుర్వీడు చెలయ వలయుఁ ♦ రసభావకళా
కాజితమతి యై సత్కవి, రాజు విధంబునను నిఖిల♦రాజన్యమణీ. 3079

గీ. బహుసహాయత సాధనో♦పాయపటిమ, దేశకాలవిభాగంబు ♦ దీప్తసిద్ధి
ఘనవిపత్తి ప్రతీకార♦గతియు నగడి, యంగపంచక మవనీశుఁ ♦ డరయవలదె.

గీ. మూఁట విహరించి నాల్గింటి ♦ మూలమరసి, యయిదుపచరించి యాఱింటి♦యం
దమెఱిగి
రోడువర్జించి భారుణి ♦ యేలెనేని, యెనిమిదియుఁ గల్గి యవ్విభుఁ♦డెన్నికగును.

గీ. మహితసప్తాంగ నిభాగ్ని♦మానదాన, కలనచే సార్వభౌమాంతుఁ♦డలరుచున్న
యపుడు లోకోత్తరఖ్యాతి ♦ నతిశయిల్లి, భారుణీభార మంతయుఁ♦దాల్చుననిన.
షట్చక్రవర్తిచరిత్ర, ఆ 6 పద్య 59—70.

—♦ సేనాధిపతి. ♦—

క. మొన దీర్చువెరవుయంత్రము, లనేకము లొనర్చు నేర్పు ♦ నాయుధముల వి
న్ననువును బోటులకర్జం,బును సేనాపతికి సైజ♦ములు గావలయున్. 3083
భారతము, శాంతి. ఆ 2 పద్య 380.

—♦ ఎఱుకసాని. ♦—

సీ. సవరనిపనివన్నె ♦ ఱవిక పిక్కటిలంగఁ, గులుకుపాలుబ్బుగు♦బ్బలు చెలంగ
ముంజేతులను ముఖాం♦బుజమున నొకవింత, పొలుపుచెల్వొడుపచ్చ♦బొట్టులెసఁగ
గురుమాఁపుపయ్యెంట♦చెఱఁగులోనిడుకొన్న,ముద్దుఁబల్కులచిన్ని♦బుడుతఁడమరఁ
దరతరంబులనుండి ♦ తవయింట వెలయు పు,త్తడిపైఁడియొట్టమ♦స్తమున వెలఁగ
గీ. జొమలసందుననామంబు♦భూతిపూఁత,నెన్నొసటఁబుక్కిటవిడెంబు♦గన్నుఁగొనలఁ
గాటుకరహింపవచ్చియూ♦ర్మ్మిళతలేంద్రు, చరణములకోరగాఁ్రమొక్కి♦చక్కనిల్చి.

శుకసప్తతి, ఆ 1.

—♦ మంత్రిసాని. ♦—

ఉ. ఊరిసిన పల్లవెండుర్కిలు ♦ నూడిసదంతము లంబకంబులన్
గురిసెడుబొప్పజాలములు ♦ గూనువణంకెడుమస్తకంబుఁ గం
ధరఁ దగు తోలు పాడుములు ♦ దర్శనమల్వడిచీరపోఁగునూ
ల్మ్రిఅసెడు మంత్రిసానిఁ గని ♦ మించెడువేడ్క నుతించి మ్రొక్కినన్. 3085

హంసవింశతి, ఆ 2 పద్య 34.

—♦ మాతంగస్త్రీ. ♦—

సీ. ననుపుగాదువ్వి తీ♦ర్చినకెంపుబాలేదు, పసమాయినొసటికెం♦బనుపుబొట్టు
మెడతోలుపావాలు ♦ నిడుదగవ్వలదండ, సన్నంపుఁజికిలిద♦గ్గనపుఁబేరు
సెడమచేఁ బల్మిక ♦ నిడినబండా రవ్వ,పాణిఁ బట్టిన నాగ ♦ వడిగకోల
కటిఁ గాసెకట్టుగాఁ ♦ గట్టినచెంగావి, నిద్దంబుగుబ్బల ♦ నీలిఅపికె
గీ. పదయుగంబున గజ్జెలు♦బాగు సెఱపఁ, బరఘరాముని♦పైఁ బాట♦బాడికొనుచు
సొంపు మీఅంగ సెక్క♦లో♦శోగటించు,ముంగిటికివచ్చినిలిచెమా♦తంగియొకతె.

శుకసప్తతి, ఆ 2.

—♦ విక్రీతస్వరూపిణి. ♦—

సీ. పల్లచింపిరితల♦ఫాలంబునుడియును, ముడిబొమ్మలనుజప్పి♦ముక్కుదొప్ప
చెవులుఁ బిల్లికనులుఁ ♦ జెక్కిటిపులిపిరి, గొగ్గిపండ్లును ముది♦కోఁతిముఖము
కొంగమెడయు నిడు♦గూనివీఁపునొఱుగు,పోయినరొండియు ♦ బొక్కిఱొమ్ము
వింకుడుఁజన్నులు ♦ వంకచేతులుఁ గడు,పలమైన గానుగు ♦ పంటినడుము

గీ. దొడ్డికాళ్ళును నల్లని♦చెడ్డయిండలు, గలిగి యత్యంతనీరసా♦కారమైన
పిలుగాకంటికి నవ్వపుల్♦కాంతఁ జూచి, భయము జనియింపధారుణీ♦పాలుదేవి.
హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, ఆ 4 పద్య 168.

వ్యాఖ్య. మొదుకుపట్టినతిల ♦ మెడగండమాల, నుదుటిమీఁదటినుడి♦నులిగొన్నబొమలు
బుట్టముక్కును లొట్ట ♦ పోయినగన్ను, వెట్టిచూపును దెగి ♦ ప్రేలాడుచెవులు
మిడిపిండ్లు చెక్కిలి♦మీఁదిపుల్పిరియుఁ, బడిపేర్లిచన్నులు ♦ బడబాకినోరు
రోటుపోయినచెయ్యి♦లొమ్మకంపరము, వాటుఁగాలునుతోలు♦వలెమున్నడుము
బద్దుపిక్కలు నంట♦బలిసినతొడలు, మొద్దుపాదంబులు ♦ ముడిఁగినవ్రేళ్ళుఁ
గలుకునల్లనిమేను ♦ గలిగిదయ్యంబు, మఱపింపఁ దగు నుచ్చ♦మల్లిచందమునఁ
గనుఁగొన రోఁతైన ♦ కాలకాశికుని, వనిత హు మ్మనుబంది ♦ వాతులమాతఁ
గని దానిఁ గదియి బె♦గ్గల మంది చెఱచి, చెనుకకుఁజరుగు ను♦ర్వీవిభుదేవి. 3088
హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, గౌర. భాగ. 2.

సీ. పుట్టకాల్ సొట్టకేల్ ♦ వట్టివేర్లిలుం జెవుల్, పట్టులేకట్టిట్టు ♦ బిట్టుగదులు
మిట్టపండ్లును బెను ♦ లొట్టకన్నవయాను, బిట్టలై చుట్టలై ♦ నిట్టనిగుడి
దట్టంపు బలుకొంగ ♦ పిట్టచట్టుపలను, గొట్టంగసమకట్టి ♦ నట్టితెల్పు
రెట్టింప నాదఱఁ ♦ బుట్టి చెంపలమీఁద, నట్టాడునీఁకెల ♦ కట్ట చుట్ట
గీ. తొట్టిపెదవులురుంపర ♦ లుట్టిపడెడు, చట్టికెనయగునోరును ♦ గట్టిలేక
యిట్టిటులఁ దూలు బలు నడి♦కట్టు వింత, సొరు గలయుదికొంకిరి♦సానిమఱియు.

వ. పెంటలోపలపుచ్చ ♦ విత్తులగతిగప్ప, గలగొర్రిపండ్ల పిం♦గారమడర
విప్పుగల్గిన పేఁడ♦కుప్పలోఁబురువుల, చొప్పునఁ గొప్పున ♦ నుమము లమర
కప్పచిప్పలఁబొల్సి ♦ కండలూఁదెడురీతిఁ, జీపికన్నుల పును ♦ లేపుమీఱి
నగలపేరింటి ను♦న్నపుబొట్లతో దృష్టి, పిడుతలచందాన ♦ మీను లొప్ప
గీ. గడ్డి బొద్దు వలెను మేను ♦ గానుపింప, భారకట్టుల లెఱుఁగున ♦ బాహులలర
జవకయాగంబుఁ జూడవ♦చ్చెనులలాట, సాంద్రోత్తరరోమలేఖ యా♦చంద్రరేఖ.

క. జడకుచ్చును మెడపాచ్చును, నడనచ్చును గచ్చులేని ♦ నలుపగు మేనున్
నిడుద లగు తొడలబెడఁగున్, గడు వలమగు వడుముఁ గలుగు ♦ కలికిది భళిరా.

క. నిక్కుపొగపిడతగదనా, ముక్కు మొగంబెన్నఁ గోఁతి ♦ ముఖమున కెనయా
పొక్కిలి తామరభళిరా, యక్కజపుంబిడకదిమ్మ♦లౌర కరంబుల్. 3092

గీ. మోవిపీయూషమూరును ♦ గేవలముగ, గవ్వదర్పెలుపండ్లహా♦కలికిమేను
ప్రౌఢిమ కోరింత కంపలఁ♦గదుమఁజాలు, చెక్కులలరారులోహంపు ♦ నక్కులౌర.

ఆ. చూపు కాకి చూపు ♦ నేపారుకన్నులు, పిల్లికనులఁ గదుమ ♦ నుల్లసిల్లు
స్వరము గార్దభమును ♦ బరిహసింపఁగఁజాలు, మగువపెనిమిడంబు♦మంగలంబు.
చంద్రికేఖాప్రలాపము, ఆ 1.

చ. పెడుగులనేతి యొక్కగుమి♦చేసి విధాతృఁడు గార్దభంబులన్
బుడమిసృజింప వానిమెయి ♦ భూరికురూపము చూలమిం బడం
బడి యొనరించె లొట్టియల ♦ వానికి మిక్కిలి కుస్వరంబు చే
పుడమి నొనర్చె నేర్పు మెయి ♦ భ్రామును రెండును గల్గియుండఁగన్. 3095

చ. చవలునునుండం పెద్దమము ♦ పాడుగుణంబులు రూపుదాల్చి యీ
భువనములోనఁ గుమ్మరఁగఁ ♦ బుట్టిన భీకరవిగ్రహంబు బాం
ధవనిచయంబు చేతవను♦ధాస్థలిగల్గు పిశాచభామ తా
భువిఁ జరియించు సంపదల ♦ ముద్దియయక్క నెలంత యెంతయున్. 3096

ఉ. చోరనగంబులన్, ధనువు ♦ సంపెఁగపూవును, గెంపుఁగూర్చి సిం
గారపుఁ జున్నులన్, బొమల♦ఘూర్ణిము, వాతెఱఁజేసి బ్రహ్మతా
వారక వానికర్కశత ♦ వంకరఁ బచ్చన, రక్తకాంతిఁ బెం
పారఁగఁదీసిజేసె మెయి ♦ యాయను గన్నులఁ గుంతలంబులున్. 3097

చ. ఘనతరమధ్యభారమునఁ ♦ గంబము నొంచెము నూచకాళ్ళ పెం
పొనరఁ బిఱుందులుం ఘనత ♦ నొందినఁ దాళఁగలేకఁటంచుఁ చా
పనరుగర్భ్ఁ డెంతయును ♦ వంత మొదిం దలపోసి నూత్నులో
చనకుఁ బిఱుందులు న్మగుల ♦ సైకముగా నొనరించె నేర్పునన్. 3098

గీ. కొమ్మగాదది మేటిపె♦ద్దమ్మగాని, నారిగాదది జనులకు ♦ మారిగాని
అట్టికన్నియయును నీవు ♦ ననఁగి పెనఁగి, కనరులేనట్టి మమతలఁ ♦ గలసిరేని.
అభాగ్యోపాఖ్యానము, పద్య 50—54.

♦ ఉద్ధారుఁడు. ♦

(రాజభటుఁడు.)

సీ. మెలిపెట్టిచుట్టిన ♦ తెలిపరంగిముడాను, పైలాటోడబ్బు ♦ పసులఁజెలఁగు
బంగరుపాతల♦పట్టుహీరారు కం,బరు చీనినిమతాని ♦ పూదొనోపలు
తనుకాంతిఁగనుపింప ♦ దనరునంగీజోడు, వలిపెంపుశాలావ ♦ వల్లెవాటు
చదువులలోనడా♦బాకత్తి వదలుపా, పోసులు గోరంటఁ ♦ బూలుదుగోళ్ళు

గీ. నడుమసీలున్నకోలుడా♦లొడగునూపు,నభయముగవెంటనరుదెంచు♦సభరువాడు
నమరుమున్నైదుతేజితో ♦ నరుగుదెంచె, దారుణాకారుడైనయు♦ద్ధాతుడొకడు.
శుకసప్తతి, ఆ 2.

—♦ చెలికత్తె. ♦—

చ. అరయఁగ దల్లి కక్క-చెలి♦యండ్రికుఁ దక్కు-నుగర్భినట్టి యు
ట్టతికమువారికి న్నెరయ ♦ డాఁచు రహస్యము లీ నిజాంతర
స్మరణకృతిపరిష్వంగల ♦ మాటలు వీని వినంగ నాప్తలై
పరఁగెడు నెచ్చెలుల్ చెలికిఁ ♦ బ్రాణము లిచ్చిన నప్పు దీఱునే. 3101
వరిభావతీపరిగ్యుమ్నము, ఆ 3 పద్య ౫౩.

—♦ చెలికాఁడు. ♦—

ఉ. భీకరశాత్రవస్ఫురద ♦ భేద్యభయంబును దీవరిముఃఖమున్
వే కడతేర్చు జాలుటకు ♦ నేర్చి ముదంబున కాలవాలమై
చేకొని గాచు నాత్మసఖు ♦ సిద్ధము మిత్రినమాఖ్యరత్నమున్
శ్రీకరనగ్నయుగ్మము సృ♦జించిన యున్నతపుణ్యుఁ డెవ్వఁడో. 3102
పంచతంత్రము.

గీ. ఆప్తుముపఅనముఅల్పహీ♦తాగ్రకల్పుఁడు,శేయుగోప్యంబుదాఁచుబో♦షించుగుణము
ఓడువడఁ డాపన్ను లేపడి♦వేళ నిచ్చు, మిత్రుఁడీలక్షణంబు♦మెలఁగుచుండ.
భర్తృహరినుభాషితము, వీ. ల. పరో. పద్య 66.

—♦ చెలిమి. ♦—

క. తలలోపలనాలుక పూ,నలలోగారంబు పాలఁ♦జల్లనినీరుం
బాలె నెలి యెఱుఁగక మన,నులు, గలసి యభేదమునఁ గాఁపు♦కడనతఁడుండెన్.
సీ. కలలోన నేనియుఁ ♦ గపటకృత్యము లేక, కడసాగుగుణముల ♦ కలిమిచెలిమి
ధనమనోవంచక♦స్వము లేశమును లేక, యేపు దీపించిన ♦ యెలమిచెలిమి
యొండొరుమదులలో♦నోగపారలు లేక, పాగిపుదాఁపునైన ♦ బలిమిచెలిమి
పాగిణంబుపాగిణంబు♦లైనింత లెడలేక, హత్తినఁగనుజయం ♦ బలిమిచెలిమి
గీ. కొలనికడమీకతగువగల్ ♦ గలిమిచెలిమి,మాచివారించుఁ బెఱవారిఁ♦జూలిమిచెలిమి
నూళ్ళొనంగనిరిపులచే ♦ నులిమిచెలిమి, చెప్పనిఁక నేల వారల♦చెలిమిబలిమి
సుదక్షిణాపరిణయము, ఆ 4 పద్య 67.

—♦ మోహలేఖ. ♦—

గీ. అనుచుఁ దనచేతి వ్రాలఁబ♦ద్యములు రెండు, వడిగ లిఖియించి యొక్కల♦నడుమ నునుచి
చిల్క నేనేమి చెల్ప నీ♦చిత్త మిఁకను, తనదు భాగ్యము పోయిర♦మ్మనుచు ననుప.

చ. ఘనకుచపాళిపాఁనిసు ♦ గస్తురిచేకొనగోర వ్రాసి యా
య్యనువున నెన్న డుఁగు నక♦టా యనుచుం దలపోసి పోసి వె
చ్చని కనునీరు పైపయిని ♦ జాఱఁ గరంబుల వానిచేఁ జూచు
క్కున విదలించి యంత ఘన♦మా యను జీప మటంచుఁ జింతిలున్. 3107

క. ఇక్కమ్మలోన నేమో, గిక్కునఁ దా వ్రాసి యొసఁగె ♦ నైకొనుఁ డనుచున్
యొక్కల నిమిడిన పత్త్రిక, ముక్కున నెడలించి శౌరి ♦ ముంగల నిడియెన్.

కి. పురుషోత్తముఁ డాపత్త్రిక, నిరుగేలనహించి మొదల ♦ నియ్యవటంచున్
మురియుచుఁ గన్నుల నొత్తుక, తలుచుగఁ దల యూచి చదివెఁ♦దానిట్లనుచున్.

చ. సకలగుణాభిరాముఁడగు ♦ శౌరికి రాధ నమస్కరించి మి
న్నక నొక విన్నపంబు నిను ♦ నమ్మిన పన్నియనున్ ఫలించె య
త్తకు మగఁ డల్లుడంచును వి♦తావిత తేరకు తేరవట్టి యా
డికలివి యోల నాకు నెగ♦డెన్ పడి మాన్పము మేలు నీ కగున్. 3110

రాధామాధవసంవాదము, ఆ 2.

ఆ. అనుచుఁ దా లిఖించి ♦ యాపత్త్రికకు చుట్టు, పడిమశింబు గట్టు♦పనులకొన్ని
చెలువు మీఱఁ గూర్చి ♦ చిలిగితశంబుగా, బంతి గట్టె నపుడు♦ హర్షి మెరయ.

కుబ్జాకృష్ణవిలాసము, ఆ 3.

—♦ శుభలేఖ. ♦—

పీ. శ్రీమత్సదాశివ ♦ శ్రీపాదరాజీవ, మధుపాయమానస ♦ శ్యామనసుండుం
తత్కవివాగేంద్ర ♦ దత్తఖడ్గతురంగ, భూషణాంబరజాత ♦ తోషణుండు
చంద్రాంగదుండు రా♦జన్యచూడామణి, శ్రీయుతుండైనభ♦ద్రాయువునకు
నాశీర్వదించి వృ♦త్తాంతంబు వ్రాయించి, పంపిన లిఖిత మే♦ర్పడఁగ వినుము

ఆ. నీకు గూర్మి చెలయ ♦ నాపేర్మినుత నిత్తు, వైభవమున నీవు ♦ వైశ్యపతియు
భార్గవాగ్రణీత్తములును ♦ భవదీయజననియు, నరుగుదెంచి పెండ్లి♦యాడవలయు.

భద్రాపరిణయము, ఆ 4.

—♦ అనపత్యత. ♦—

సీ. తడి యొత్తు చీరతో ♦ దాదికొఁగిటఁ జేర్చి, చూపంగఁ గన్నారఁ♦జూడ నైతిఁ
దడవియాడక మున్న ♦ తట్టాడుమనిపట్టి, వడఁకంగ నెజ్జపై ♦ వ్రాల నైతి
నల్లంత దవ్వుల ♦ నప్ప లప్ప లనంగ, నెదురుగాఁ బరతేర ♦ నెత్తి నైతి
వియ్యాలచే నిచ్చి ♦ వేడుక నను వాయు, లిట్టింప విని దప్పి ♦ దేర నైతి
గీ. నకట మిథ్యా మనోరథుం♦డైతిఁ గాని, కొడుకులంగని దమవారు♦గొండ నేయ
నుండ లేదయ్యె సంపద♦లుచ్చ నేని, లేబరమ కాచె బిడ్డలు ♦ లేనిబ్రిదుకు.3113

ఉత్తరహరివంశము, ఆ 2 పద్య 16.

ద్విపద. పుత్త్రులులేనట్టి ♦ పురుషభాగ్యంబు, విపినంబులోఁగాయు♦వెన్నెలరీతి
కొడుకులు లేనట్టి ♦ కోమలిబ్రదుకు, పూచికాయని యట్టి♦భూజంబువిధము
పున్నామనరకంబుఁ ♦ బొందకుండంగఁ, దల్లిదండ్రులఁగావఁ ♦ దనయుఁడెకర్త.

పలునాటివీరచరిత్రము, పుట 52.

సీ. మున్గు లేపాపని ♦ మూర్ధ మాఘ్రాణంబు, జేసి చొక్కనిముక్క♦చిలుకముక్క
తను వెల్లఁ జల్లగాఁ ♦ దనయుని నక్కునఁ బొదు,వనిచేతులు♦మదనచేతు
లనయంబుఁ బుత్త్రితి♦న్ననితోకు,పలుక్కులా,లింపనిచెవులు రా♦ట్నంపుఁజెవులు
మొనగాళ్ళ నెక్కించు♦కొని తనూసంభవుఁ, బోమ నూపని కార్లు♦పిట్టకాళ్ళు
గీ. కొమరుఁ బిల్వని యలసలు♦కొండపలు,పట్టిఁజూడనిమిఁగ్రుడ్లు♦పెట్టుగుడ్లు
గాన నిక్కము పంతాన♦హీనుఁడైన, వాని బ్రిదు కప్రయోజన♦మౌ నుతాంగి.

చంద్రాంగదచరిత్రము, ఆ 1.

క. చిలుఁ వమరు ధర్మమునఁ బు,త్త్రి లలామముఁ బడయలేమిఁ ♦ దాపసనాథా
కులహృద్వ్యథ్నైన మను నా, కలుషపు జీవనముకంటేఁ ♦ గష్టముగలదే. 3116

సీ. కుల వర్ధనుండను ♦ కొడుకుఁ గాననియట్టి, లాభ వాస్పదునియా♦లయములయము
సిరులకుఁ దొడనైన ♦ వరసుతుఁ బడయని, ఘపకలు పొత్మ్ర జీ♦వనము వనము
ఓతరుల ఋణముఁ డి♦ర్చెడు సూనుఁ జెంచని, దౌర్భాగ్యశీల గో♦త్రిమ్మత్రమ్మ
రహిం నిహపరసుఖ♦ప్రిదుఁ బుత్త్రి సెత్తని, వర పుణ్య హీను భ♦వమ్మ వమ్మ
గీ. పలు బలుకు లేల నిఖిలము♦ఖిలమునూ వె,యాత్మజులు లేనివారికో♦యతివర మణి
తరమె యనపత్యుఁ డైవర్ణ్య♦మరయనతిని, యఖిలమునునిట్లుము♦ఖపర్ణ♦హీనుఁ డెంద.

రాఘవపాండవీయము, ఆ 1 పద్య 41, 46.

క. వారణవాజివధూవను, వారాత్మకమైన రాజ్య◆వైభవ మిదిచా
నారనుఁడు లేని కతమునఁ, జారుముఖీ యెన్నలేని◆సస్యము కాదే. 3117
ఉద్భటారాధ్యచరిత్రము, ఆ 2 పద్య 21.

సీ. నుతులఁ గాంచక యున్న◆నుతులఁ గాంచఁగ లేఁడు, దగ పితృఋణముఁ దీర్చు◆
నుగుణులందుఁ
గొమరులఁ జెందక◆కొమరులఁ జెందరు, వన్నె కెక్కిన భాగ్య◆వంతులందుఁ
దన యాన్నతిఁ గనక◆తనయాన్నతిఁ గనరు, పుత్త్రులఁ గనినట్టి◆పుణ్యులందుఁ
బృథుకుఁ బొనరక◆పృథుకులం బొనరఁ దా,చందశ్రీతారకముగా◆జగతియందు
గీ. నకట కట పుత్త్ర హీనుల◆కవనియేల, భూప లేల, సంపద లేల◆యోష లేలఁ
జక్కఁదన మేల చదు వేల◆సదన మేల, సకలసౌభాగ్య మేలఁబు◆ష్కరదశాతు.
ఉ. తనయుఁ మొగంబుఁ జే మొగము◆దార్చి తళత్తళ లీను చెక్కు మూ
ర్కొని సక లాంగముల్ పడి గ◆సురొప్పెడువన్ననుఁ గన్న యన్న ర
మ్మని పలుమాఱుఁ బిల్చుచును◆హర్షపయోనిధి నోల లాడఁ జా
లని యతి మంతభాగ్యుల కి◆లాస్థలియందున జన్మమేటికిన్. 3119

క. తనయులఁ గుణవంతులఁ గాం,చని మానవపతుల సకల◆సంపద లెన్నన్
వనమునఁ గాచిన వెన్నెల, కెనగా వృథ యగును సుమ్మి◆యిందు నిభాస్యా.
రాఘవపాండవయాదవీయము, ఆ 1.

క. ధాత్రిం బున్నామో నర, కాత్త్రాయిత యనఁబె ఱుతులు◆గణ్యచరిత్రం
బుత్త్రిం గనక నరుండు జ,గత్త్రితయము నేలె నేని◆గతి గనఁ గలఁడే. 3121
నుదక్షిణాపరిణయము, ఆ 2 పద్య 40.

చ. తడబడతొక్కుఁ బల్కు లమృ◆తంబులు చిందఁగ దప్పరప్పు చి
ట్టడుగులు నందియ లొ్మ్మరయ◆నొదల నిద్దపురాపిరేక ము
ట్టిడుకొన నాడు చాలకుల◆నెత్తు కృతార్థుల పుణ్య మెట్టిదో
కొడుకులు లేని వానిబ్రదు◆కున్ బ్రిదుకే పరికించి చూచినన్. 3122

చ. జననిమృదూరుపీఠి దిగ◆జాఱి తనుంగని చారచాపుచున్
దనయుఁడు రాఁగ గ్రక్కున ని◆ధానము వచ్చెను దండ్రివచ్చె జ
క్కిని యపరంజి పచ్చె నను◆గాచినయయ్యలు వచ్చినారు మో
హనపుమురారి పచ్చెనని◆యక్కునఁ జేర్పని జన్మ మేటికిన్. 3123

సీ. తరియింప నేర్చునే◆నిరయకోపానలా,వరణ వృథాతాప◆భర పయోధి
కడ లేర నేర్చునే◆నడలిపోనిపితృఋణ, గాఢాయసోమశృం◆ఖలచయంబు

గ్రోయఁజాలునె నిర♦పాయ జన్మావధి, క్రమసమార్జిత ఘోర♦కలుషరాశి
యమభవించునె ఏలోక♦కన తపఃఫల, మానంద సౌఖ్యర♦సానుభవము(?)

గీ. కటకటా పుత్త్రహీనుఁ డేకరణిఁ గాంచు,నుభయలోకసుఖంబులెం♦దున్నవేమి
వ్యర్థజీవనుఁ డేలెక్క♦వాఁడుఁగాడు, తగునె యనపత్యవదన సం♦దర్శనంబు.

తా. కేలుం దమ్ములు జాలువాసరిపిణుల్ ♦ గీలించి బాలామణుల్
డోలాశయ్యల గుయ్యారమున్నిలిపి లా♦లో లాలి లాలమ్మ లా
లీ లాలీ యని జోలబాడఁ జెవు లా♦లింపంగ నే పుణ్యముల్
చాలా చేసిరొకో నృపాలకులు స♦త్సంతాన లాభార్థులై. 3125

సీ. ముద్దులతనయుండు ♦ ముందట నాడంగ, వలుపడే గృహములు♦గల ఫల♦ంబు
జెవులలో జోలలు ♦ జిలుకుకుమారుని, గనుటగా కన్నులు♦గల ఫలంబు
బట్టి నాగారాపు♦పట్టే యనుచు నెత్తఁ, గాంచునె నెమ్మేను♦గల ఫలంబు
మాటికి నవ్యక్త♦మధురోక్తముల నుతుల్, పలుకుట వీనులు♦గల ఫలంబు

గీ. సుతవిహీనుని సామ్రాజ్య♦సుఖము లేల. కామినీమణు లేల భో♦గంబు లేల
చింతసేయుట గతజల♦సేతుబంధ,నంబు చందంబు చరమకా♦లంబు నందు. 3126

శ్రీరంగమాహాత్మ్యము, క. వ. ఆ 7.

క. తనయవిహీనుఁడు పుణ్యం,బున నడిగుండైన లోక ♦ పూజితుఁ డైనన్
జను వంతెకాని భూరం,బున,కును బంధున మేతుఁ డగుచుఁ ♦ గోరిక లెడలన్. 3127

మత్స్యపురాణము, ఆ 5 పద్య 125.

[illegible] గాంచునిసి చాచాగంబు, వైరాగ్యమొదవని ♦ భక్తిరసము
నుకపుస్వాదువు [illegible] ♦ ఎకలకలాపోర్చి, గర్భమంగననితో ♦ రంపుఁబాట
[illegible] ♦ పాండిత్యకలనంబు, భోగమూననిమహో♦ద్యోగలీల
[illegible] ♦ వ్యవసాయగరిమంబు, రంజనం బలరని ♦ రాజనీతి

గీ. ఓవయ మినగనిసర్గుణ ♦ విలసనంబు, విద్వ్యసేవనిధారుణీ ♦ విభునికైంపు
జగతిసంతతిలేనట్టి ♦ జనులకలిమి, యెలమి వెలయింపఁ జాలుఁ♦ నృపవరేణ్య.

నయనోల్లాసము, ఆ 1 పద్య 60.

—♦ పుత్త్రిసంతానము. ♦—

క. అనుదినసంతోషములు, జనిలేశ్రమతాపదుఃఖ ♦ సంశోషణముల్
తనయులసంభాషణములు, జనకులకుం గర్ణయుగళ ♦ సద్భూషణముల్. 3129

భాగవతము, స్క్రం. 7 పద్య 140.

సీ. కాంతా కుచద్వయీ ♦ కాఠిన్య సంపడ, వెలితి యయ్యును వేడ్క♦నసరిల్లు
వినుతాంగి యవలగ్న ♦ తనుతావిలాసంబు, కొదవయయ్యెముదంబు♦కొనలుకాం
గలకంతకంఠి చె♦క్కుల నిండు సోటలు, పలుచ నయ్యును గుణగాఢాలు చెల్లుగాన,
మృగనేత్రి తనులత♦జిగిబిగిసొగసు లే,కువయయ్యెబడమంబు♦దొంపనెక్కు
గీ. యావనోన్మాద జనిత చే♦ష్టా వికార, కలిత లలితావతీరతి ♦ కౌశలంబు (ము.
మొప్పుదటిగియుఘటియించు♦నింపుమిగులఁ,బురుషునకుఁబుత్తెరిలాభంబె♦పరమహి

కవిరాజమనోరంజనము, ఆ 2.

సీ. సిద్ధాంజనము వేఱె ♦ సిద్ధింప వలయునే, పుస్తెగ్రిండు గట్టిన ♦ భూవరేణ్య
సుర మహీజము వేఱె ♦ దొరకంగ వలయునే, తనయుండు గల్గిన ♦ మనుజనాథ
యమర రత్నము వేఱె♦సమకూఁ వలయునే, తనయుండు గల్గిన ♦ ధారుణీశ
దైవ ధేనువు వేఱె ♦ దక్కంగ వలయునే, సూనుండు గల్గిన ♦ మానవేంద్ర
గీ. సుతుఁడుగల్గినఁబరలోక♦సుఖముఁగాంచు,నాత్మజుఁడుగల్గలగులమెల్ల♦నశియించుఁ
గొడుకుగల్గినబుణశుద్ధి♦బడయవచ్చుఁ,బరమసుఖకారణములేనూ♦భవుఁడునవ్వె.

నిరంకుశోపాఖ్యానము, ఆ 1 పద్య 70.

గీ. మతులు పలు రాచకార్యసం♦గతులుభోగ,తతులుడేకొన్నసతులుని♦ద్యాప్రసంగ
యుతులు దినదిన రంజితో♦న్నతు ललర్చు, సుతులులేనట్టివారికి♦గతులు గలవె.

సత్యభామాపరిణయము, అ 2.

గీ. పుడమిసఁసారభారహాం♦బునకుఁ బండుఁ,బ్రకటగాఁ గ్లాస్థ్యధర్మము♦నకు ఫలంబుఁ
గులకలశతోయరాశికిఁ♦గుముదచాంద్ర, వోదయంబుగదా యప♦తోద్యదయంబు.

నయనోల్లాసము, ఆ 1 పద్య 62.

—♦ పతివ్రత. ♦—

క. ఒక్కటి గల దైన మనో, వాక్కాయములందు చెల్ఁ♦వారలత్రోవల్
ద్రొక్కక తక్కక నొక్కఁడె, దిక్కని దక్కిన నదే ప♦తివ్రత తలఁపన్. 3134

రాధామాధవసంవాదము, ఆ 1.

చ. పురుషున కన్న ముందె మృతిఁ♦బొంది ప్రియాగమనంబె కోరుచుం
బరువడిఁ జూచుచుండు మును♦భర్తయె పోయిన వెంట నేఁగి తా
దిరముగ నాళుఁ డైందును బ♦తివ్రత యట్టి వధూశిరోమణిం
గరిమవమాన రీతిఁ గనఁ♦గాఁ జనుఁబే డురితంబు భూవరా. 3135

శకుంతలాపరిణయము, ష. వేం. ఆ 3.

భార్య.

ద్విపద. సతి లేని గృహ మేల ♦ సౌఖ్యంబు లేల, సతి లేని సుతులేల ♦ సంపద లేల
సతియుఁ గల్గినఁ గల్గు ♦ సకలధర్మములు, సతియుఁ గల్గిన గల్గు ♦ సకలపుణ్యములు
సతి గల్గినను గల్గు ♦ సత్పుత్త్రసంచయము, సతి గల్గినను గల్గు ♦ సద్గతి తోర్పవ.

హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, కొగ. భాగ. 2.

గీ. భార్యయుండిన వనమైనఁ ♦ బర్ణనంబు, పత్నిలేకున్న గృహమైన ♦ బహుళశోభన
మగుచుఁ గాన్పించు నరులకు ♦ నంతయేల, నాలు లేకున్న పిఱదైన ♦ నధమఁడండ్రు.

క. యాగముల నయోగ్యుండగు, భోగములకు బాహ్యుఁడౌ ♦ పుత్త్రోదయలీ
లాగణ్యమైనభార్యా, యోగము లేకుండ నరుల ♦ కుచితమె చెపుమా.

ఆ. ఎంత దుఃఖమైన ♦ నింటికి వచ్చి యి,ల్లాలి మొగముఁ జూచి ♦ నపుడె తలఁగు
నిది యొఁటింగి కాదె ♦ బుషులు పసిపాపలును సభార్యు లగుచు ♦ మనుతిఁగనిరి.

క. ఒడలంటఁ గాల్చుపినుకం, గడవెడు వేన్నీళ్ళ నీయఁ ♦ గఁచము వెట్టన్
బడక యవగ్రహగఁ జేతికి, విడె మీయఁగ భార్య కాక ♦ వేఱొక తగునే.

గీ. తిథుల యందైనమఱియుప ♦ తీ్నకుఁడనుచు, బ్రాహ్మణార్థంబుఁ జెప్పరే ♦ పాటివారు
నొకఁ డెరుపసిగాఁకున్న ♦ నోసియన్న,నోయనెడుమాత్రమునకైన ♦ నుండవలయు.

శుకసప్తతి, ఆ 2.

సీ. భుజియించు వేళ నో ♦ప్పుగఁ బళ్ళి పోలిక, పవళించు వేళ రం ♦భా విధంబు
నాలోచనము సేయు ♦ వేళ మంత్రి విధంబు, పని చేయుచో దాసి ♦ పగిదియొంత
గుణమున నెన్నంగఁ ♦ గుంభిని పోలిక, ధర్మ మందున నరుం ♦ధతి విధంబు
గలకొమ్మ భార్యగా ♦ గలుగుట ముక్తికి, మార్గంబు మదికి స ♦మ్మతము వంశ

గీ వృద్ధి కాధార భూతంబు ♦ వృజిన విపిన,మునకు దావాగ్నివైభవం ♦బునకుఁ దావు
కోరికెలపంట యాపద ♦ల్గొట్టు జెట్టి, శోభనములసమూలంబు ♦ నువ్వెనాథ.

శకుంతలాపరిణయము, ఘ. వేం. ఆ 8.

గీ. ఎన్ని కడగండ్లు తొడరియు ♦ నెల్లగకును, నన్నిటిని దోలి కాచెడి ♦ దాలుగాదె
యాలుతోఁ గూడియుండెడు ♦ నాతఁడెన్ని, యిక్కటుల్ గుడిచియును దా ♦ నెఱుఁగకుండు.

క. ఆలయు నెడల దగయును నా,కలియును నగు తటినినాలు ♦ గాదే నీరుల్
తోలఁచును దన నెయ్యునికిం, గలఁగుచు నక్కరణి జాలి ♦ గైకొన్న నేలా.

కుద్దాలధర్మనిర్వచనైషధము, ఆ 2 పద్య 13, 13.

భర్త.

ద్విపద. ముఖమునఁ గులకీల♦ములు మఱిఁ గోరి, బ్రదుకుపతివ్రతా♦వ్రత్నంబులకును
బతిసేవారాజ్యసం♦పద లవియేల, పతిలేని సుతులేల ♦ బంధుపు లేల
పతిలేని హితు లేలఁ ♦ భాగ్యంబు లేల, మతిఁ దలపోయ నీ♦మానవేశ్వరుఁడు
నాకూర్మినిలుకఁడ♦నాతోడునీడ, నాకన్న పెన్నిధి ♦ నా నోము ఫలము
నా మేలిచెలికాఁడు ♦ నా పట్టుగొమ్మ, నా మెచ్చులరాజు ♦ నన్నేలు రాజు.

మారన్నపండితపాఖ్యానము, గౌరన. ఆ 1.

శా. వాలుంగంటికి నింటియాతఁడు మనో♦వాంఛాప్రదానక్రియా
హేలాలోలుఁడు నీలవేణికిఁ బ్రియుం♦డేపార్దు నొప్పారుచు
ల్మాలంకారము కాంతకున్ మగఁడు సు♦ల్యానందసంపాది యిం
కేలా కీయును జెప్ప నేఁడయుఁ బ్రా♦ణేశుండ తెన్వొంగికిన్.

మారన్నపండితపాఖ్యానము, శంక. ఆ 3 పద్య 164.

సీ. వనితకు నిష్టుడై♦వము జీవితేశుండు, భూమికి ముంగొంగు ♦ పసిఁడి భర్త
నుదతికి నఱులేని ♦ చుట్టాలు పెనిమిటి, తనుజాతికిఁ బ్రాణమిత్రుఁ డొప్పు
వనజలోచనకుఁ బెట్టనికోట దయితుండు, నాతికి నక లార్గ♦నాథ ప్రియుఁడు
కాంతకు మానర♦క్షకుఁ డింటియాతిండు, సతికి నాఁడి లేని ♦ హితుఁడుపమిఁడు

గీ కంబుకంఠికి నిత్యశృం♦గారవిభవ, వల్లికకు నాలవాలంబు ♦ వలభుండు
పల్లవోష్ఠకి సౌభాగ్య♦భాగ్యలక్ష్మి, గణన మొనరింప నేల యే♦పాడియు మగఁడు

శకుంతలాపరిణయము, పి. వీ. ఆ 4.

సీ. కులహీనుఁడైన స♦త్కులసంభవుండైనఁ, బతి యిష్టదైవంబు ♦ భామినులకు
జడుఁ డైన సకలశా♦స్త్రజ్ఞాననిధియైన, నాత్మనాథుఁడు సేవ్యుఁ♦డంగనలకు
సమరభీరుండైన ♦ సాహసాధికుఁడైన, ధవుఁడు పూజ్యుఁడు ప్రేమ♦దామబంధులకు
నప్రియంకచమనుఁడైన ♦ నమితకాంచనుఁడైనఁ, గాంతుఁడీశ్వరుఁడుసీ♦మంతినులకుఁ

గీ. గామినీనిందకుత్పాతఁ♦కారుఁ డైనఁ, గీర్తనీయమనోజాతి♦మూర్తి యైన
నగలసాటిగఁ దనహస్త♦మందినట్టి, యతివ కెండన కివ్వఁడు బిం♦బాధరులకు.

సీమంతినీకళ్యాణము, ఆ 2.

మ. అతిమూర్ఖుం డతిమత్తచిత్తుఁ డతిదు♦ర్వ్యాపారపారంగతుం
డగు నన్యుం డతిలోభికిం బతిరో ♦ గావేశసంపీడితుం

డతివృద్ధుం డతిబోధశాలి యతిపో♦యాకాయుఁ డైనన్ భుజ్ఞ
బతికంచెన్ మఱి యొండు వేల్పు గలఁడే ♦ పంకేజపత్రాక్షికిన్.

నయనోల్లాసము, ఆ 3 పద్య 48.

దంపతులు.

మెలఁతకు బతిపై నైనను, మెలఁతుకపైఁ బతికినైన♦ మేలగు నొందుం
గలయుది మెలఁతకుఁ బతికిన్, వలపు సమం బగుట జన్మ♦వాసనచేయా.

మనుచరిత్రము, ఆ 6 పద్య 38

గీ తలఁపు లొక్కటిగాఁగ ♦స్థలపు వలపు, చెలిమి కలిమిని దొలఁకక♦కలసి మెలసి
భువిని తీరొక న్యాయ♦మునను మెలయు దంపతులుచేసినట్టిదే♦తపమునతపము.

తారాశశాంకవిజయము, ఆ 2 పద్య 185.

అనురూపదాంపత్యము.

సీ. నగరుఁ గోసినవోలె ♦ సాదానుమతయంతి,గతి పరిష్వంని నయఁ♦ధతిభాతి
నిను నుపవర్చలథంగి ♦ నింద్రుని శచి మాడ్కిఁ, జంద్రుఁగోరోహిణియో♦సత్యవంతు
సావిత్రి విధమునఁ ♦ జ్యవను సుకన్యక, యట్లులు నలదమ♦యంతిపోల్కి
గువలు శ్రీమతి లీల♦గుంభసంభవుని లో,పాముద్రి నైవడి ♦ భక్తి తోడ

గీ. రఘుకులాధీరాకాచంద్రు♦రామచంద్రుఁ,గ లిచిసే నుసమ్మో♦దమండి♦వెలయు దాన
నా నిజేశుఁడు రాజ్యపి♦హీనుఁడైన, నెట్టివాఁడైనఁగాని నా♦కెట్లులెన్న.

భాస్కరరామాయణము, సుంద. పద్య 223.

పతిభక్తి.

గీ. కనకశైలంబు తలయంపి ♦ గాళయించి, చిదిపిర లేఁగ బోయి♦నెలువు గాది
యిహపరములిచ్చుపతిభక్తి♦నెడలియతిం,యొండుఁ గనునమోహ్యంబునొందజనుట.

రుక్మాంగదచరిత్రము, ఆ 4 పద్య 81.

ద్విపద. పతిభక్తి సతులకుఁ ♦ బరమశీలంబు, పతిభక్తి సతులకు♦ భాగ్యమూలంబు
పతిభక్తి సతులకుఁ ♦ బరమభూషణము, పతిభక్తి సతులకు ♦ భాగ్యపోషణము

పతిభక్తి సతులకు భయనివారణము, పతిభక్తి నిఖిలశోభనకారణంబు
పతిభక్తి నాతికిఁ బడయంగరాని, యుత్తులితపుణ్యంబులపయెందుఁ గలుగు.
హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, గౌరన. భాగ 1.

క. పతిభక్తిగలుగుసతికిన్, వ్రతములతో గొడవ యేల వఱలు సుకృతముల్
పతిభక్తిలేనిచెఱటికి, వ్రతములు చను వేయి యొక్క వ్యభిచారమునన్.
శుకసప్తతి, ఆ 1.

భర్తృసేవ.

సీ. అభోగభోగపు స్పారామధుమాస, వధికవ్యధాసార కౌర్వసహ్మి
హృదయానురాగబ ర్హిణఘనాఘనలక్ష్మి, దారిద్ర్యవిటపికు ఠారధార
సకలసంపల్లతా నికరాలవాలంబు, శంకాకళంకభు జగనకులి
బహుశుభచరిత్రకార్య పద్మవనీహో, సంతాపకరటికే సరికిశోర
గీ మధ్యమతార్థాంకురనుధార సాభిషేచ, నము విపద్భారతిమిరసం తానభాను
మండలము భర్తృసంసేవ మానవతికి, మదియదియు కోరఁదగునమ్మ యుదితభక్తి
క. లలితగుణసృత్తినిర్మల, తలరంజలితయణియాత్మ భవపదసేవా
కలనఁ దొలంగకి యొన్నిక, దలకొనఁ దగు హారలతిక తరళము బోలెన్.
ఉ. లేఁతనబుద్ధికిన్మి యువతీమణి భర్తృహితంబుగాఁ దగన్
వేఱొక కార్యచింత మదిఁ బెట్టక బంధుసహృజ్జనావళి
స్నేహనపేర్మిఁ బోర్చుచు ననిందితసద్గుణరత్నరాశియై
చూఱలు పట్టు నాకపురిఁ బుష్పిరభోగము లుత్సుకంబునన్. 3159
గీ. చాన యౌబాల్యసౌశీల్యశమదమాది, మంగుణలతల కుపఘ్నమై జగమువొగడ
భర్తఁ బాయక తెబ్బక్తిఁ బరగెనేని, సాధ్వియనియండ్రుఁ దానిసజ్జనులుమిగుల.
శకుంతలాపరిణయ, పి. వీ. ఆ 3 పద్య 135–138.

సీ. కునుమకోమలులకు గుజ్జమా మిడిపండు, ప్రాణనాయకుపాదపద్మసేవ
శాతోదరులకఱు చేతిమాణిక్యంబు, ప్రాణనాయకుపాదపద్మసేవ
కీరవాణులకు మంగిటి పెన్నిధానంబు, ప్రాణనాయకుపాదపద్మసేవ
కుటిలకుంతలులకుఁ గొంగుబంగారంబు, ప్రాణనాయకుపాదపద్మసేవ
గీ. పలవ దే నోములును నోమపనరునోఁచు,లకు మనోరుపదకమలంబు లెప్పు
ముడముతోడ భజించిన నదియెచాలఁ,దలఁచిచూచినసభిమతార్థంబులొసఁగ
హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, శంక. ఆ 4 పద్య 174.

భర్తృవియోగిని.

ద్విపద. బలవంతమగువిధి ♦ పొరిగోకుఁ బోవ, బలవంతఁ జెందిన ♦ పరవధూమణికి
భాదంబు హారంబు ♦ భానురగంధ, సారం బసారంబు♦సారకాసార
తీరంబు దూరంబు ♦ తీవ్రసల్లాప,కీరంబు కూరిరంబు ♦ కిన్నరమంజు,
వాదంబు ఖేదంబు ♦ నవచంద్రికాంత, వేదులు నూదులు♦విరచితోద్యాన
చూతంబు భూతంబు ♦ సురభికస్తూరి, పూతలు రోతలు♦పూర్ణచంద్రికలు
మెఱపులు వెఱపులు ♦ మెత్తనిదూది, పటుపులు మటుపులు ♦ పరిభృతసమితి
కూఁతలు ఘాతలు ♦ గొదమతుమ్మెదల, మోఁతలు వేఁతలు ♦ ముద్దురాయంచ
యురువులుపరువులు♦మోహంపుఁజెలుల,సరసముల్ విరసముల్ ♦చందనానిలపు
మెలఁకువ యలఁకువ ♦ మేల్మిచెంగావి, జిలుగులు సిలుగులు ♦ చివురుఁ జప్పరపు
బొంతలు వింతలు ♦ పూఁబోదరిండ్లు, కైంతలు పంతలు ♦ కమనీయసరసి
బిసములు నుసములు ♦ పృథుమకరంద, రసములు విసములు ♦ రమ్యహిమాంబు
పూరంబు గాదు క♦ర్పూరంబుసేదు, వీరుండు మారుఁడీ♦విధమునుగాక. 3161

హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, గౌరన. భా 1.

క. సతి కిహపరసౌఖ్యములకుఁ, బతియె నిదానఁబు చూవె ♦ పరికింపంగా
బతి నెడఁ బాసి చరించెడు, సతికిన్ వృథగాఁబె సకల♦సౌభాగ్యములున్ 3162

ఉ. కోరిక లెల్లఁ జాలనొడఁ♦గూర్చు ప్రియుం డెడఁబాసినట్టిపం
కేరుహపత్రిలోచనకుఁ ♦ గీరము వైరము హార మెంతయున్
భారము మంచికప్పురపుఁ ♦ బల్కులు ముల్కులు పచ్చవెచ్చళ్ళం
గారవనాంతరాశిశి♦కాంతపువేదులు నూదు లారయన్. 3164

క. ఓ మునిరాజతనూభవ, సోమునిఁ బెడఁ బాసియున్నఁ ♦ జూడం దగునే
యామిని యట్ల తలంపఁగ, భామినియును భర్తృనాథుఁ♦బాసినవేళన్. 3165

హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, శంక. ఆ 3 పద్య 161, 162.

వితంతువు.

సీ. ఓర్పుమై నుప్పిండి ♦ నుపవాస ముండనీ, మగనాలి సరివోల్పఁ♦బగదు విధవ
సద్భక్తి దేవతా♦ర్చనము సేయంగనీ, మగనాలి సరివోల్పఁ♦బగదు విధవ
ఆళి నానాదివ్య♦దేశముల్ దొర్కొనీ, మగనాలి సరివోల్పఁ♦బగదు విధవ
తిరిగి నానాపుణ్య♦తీర్థంబు లాడనీ, మగనాలి సరివోల్పఁ♦బగదు విధవ

గీ. నిదురి మేళ్కాంచి కేపాడి♦నియమపరత, సహిమభానుని వీక్షింప♦కటక మున్న
తగదు వీక్షింప నరునకుఁ♦దల్లి వదిసె, నత్తిగారిని దప్పించి♦యన్యవిధవ. 3166

ఉ. జీవముతోడఁబాసి యశు♦చిత్వముఁ బొందినమేను గంధతో
యావభృథాభిషేకము స♦హస్రఘటంబుల నాచరించినన్
బోవన మూసె యట్ల పతిఁ♦బాసి వితంతుత్వ మొందినట్టి రా
జీవదళాయతాక్షి యశు♦చిత్వము వాయదు వే లెఱుంగులన్ 3167

కాశీఖండము, ఆ 2 పద్య 83, 85.

సీ. ఉపవాసములఁ దద్ది♦యును గృశింపక మేను,డిండిచేఁ బోషించుఁ♦చుండె నేని
మస్తకాంబరముల♦ మాలిన్యభావంబు, నందక పన్నెఁ♦బట్టయ్యె నేని
దానధర్మముల న♦ర్థంబు వెచ్చింపక, కట్టిడియై కూ♦డఁ♦బెట్టె నేని
తనపుట్టినింట వం♦చనతోడ నిల్వక, పారుగిండ్లఁ పాలయి♦ తిరిగె నేని
గీ. సంతతంబును శ్రీహరి♦స్మరణ లేక, కఱకుఁదనమున దుర్భాష♦లఱచె నేని
విధవ వెనిమిటితోఁగూడ♦వివిధనరక, మందుఁ గడు♦గుఱుతు లేక.
క. నాలుకయును దాలువులను, నీలరుచింగే గనేని♦ నెఱిచరణంబుల్
నేల సరిమోపవేనియు, వాలాయము నది వహించు♦నైధవ్యంబున్. 3169
క. కంతునుఖకేళిఁదేలువి,తంతువుతో నెవ్వఁడే న♦తఁడు దన పుణ్యం
బంతయుఁ గోల్పడి కూలు ని,రంతరమును గౌరవాదు♦లగునరకములన్. 3170

జైమినిభారతము, ఆ 3 పద్య 34-36.

సీ. అనిశంబు దివ సాంత♦మందు హవిష్యంబు, నేకవారము భుజి♦యింప వలయుఁ
దైలంబు దివ్యవ♦స్త్రంబు గంధద్రవ్య,మంజనంబును జండ♦నాదికములు
శంఖసింధూరభూ♦షణములు వర్జించి, సంతత మర్థి ని♦ష్కా♦మ యగుచు
మలినాంబరము విచ్చి♦వలనుగా ధౌతాంబ,రముఁ దాల్చి హరిని ది♦రంబు గాఁగ
గీ. మదిఁ దలంపుచు భక్తిఁ దత్పదసరోజ, పూజ సేయుచుఁ బురుషుని♦బుత్ర్తిసమునిగాఁ
దలంపుచు విధవాది♦కంబు విడిచి, పృథ్వి వర్తింపఁగాఁ దగు♦విధవకాంత.

కృష్ణజన్మఖండము, ఆ 6.

పతివ్రతలకనర్హధర్మములు.

సీ. పరమేశ యానతి♦ పైకొనిచి రాత్రిసి, యనుపేక్ష్లు గల వధ♦ర్మాంగనలకు
వ్యభిచారతత్పర♦త్వంబు వారికి నెల్లఁ, గల దనుఁ రాంశజ♦కార్యనిరత
దనయిచ్చఁబోలియించు♦ధనధాన్యములఁ చలఁ,గృపతియు భోగపరాత్మ♦యోష్ణగలదు

పైకాచి కోరినన♦ధర్మపుత్నీలయందు,నిస్నేహ గృహకార్య ♦ నిపుణ గాదు
గీ. కలహశీల రాక్షసి సయి♦కంబు లేదు, బొంకు వల్క్ర చెప్పడు నిద్ర♦వోపుపీత
లజ్జ యిందలు నాథుకు♦లంబువారి, దురిత మొందించి పోదురు ♦ నరకమునకు.
అ. ఎఱుక గలిగి పిదప ♦ నేనియుఁ బతిభక్తి, గలిగి ధర్మమోపి ♦ చలిపి కాంతి
గలిగియున్న మున్ను♦గలపాపములు వాసి,పురుషునోడదివిఁడు♦ బోవఁగండ్రి.
అ. ఆట్లుఁగాక పతుల ♦ యంతిమసమయంబు,నందుఁ జింత దక్కి♦యనుమరణము
నేసి లేని నుగత♦సిద్ధించుఁ బతిసమే,తంబు గాఁగ నన్ని♦తంబినులకు. 3174
క. ద్విజభామినికి నధర్మము, పర్వఁ గాంచినపిదప నయ్య♦పత్యము శోకో
ద్విజితయుఁ బతిభక్తియు నై,త్యజించి యనుమరణనియతి♦యుగుట మహేశా.
ఆను, ఆ 5 వ్య 282-302.

స్త్రీధర్మములు

క. ఎట్టి సాధ్వులకును ♦ బుట్టనియింట్లను, బిడ్డకాల మునికి ♦ తల్లి తగదు
పతులకడన యునికి ♦ సతులకు ధర్మవు, సతుల కేడుగడయుఁ ♦ బతుల చూవె.
క. పతిహీన లయినభామిను, లతిధనవతు లయ్యుఁ గులజ♦లయ్యును వనలం
కృతి లయ్యెదు మాంగిల్యర,హిత లయ్యెదుఁ గృపణవృత్తి♦నిదియు మొదలుగాన్.
భారతము, ఆది. ఆ 4 పద్య 65, 228.
సీ. పతిపూదిగా సతు♦లెన్నందుఁ బరపురు,షార్థినుల్ గాఁ జన♦వన్యపురుష
సంగమంబునఁ జేసి ♦ సకలపాతకములు, వనుఁ బరిగ్రహభూత♦లయినసతుల
కిట్టిమిర్యాద ♦ యిమ్మనుష్యుల కెల్లఁ, జేసితి లోకపరి♦సిద్ధి గాఁగ
వని ధర్మ్య మైనమ♦ర్యాదమానవులకుఁ, దద్దయు హితముగా ♦ ధర్మమూర్తి
అ. యజ్ఞథవసమా♦నుఁడగు శ్వేతకేతుండు, నిలిపె సదియు ధారు♦ణీజనంబు
నందు లోకపూజ్య♦మై ప్రవర్తిల్లుచు,నుండె శిష్టసంభా♦వ్యుఁడిక్ జేసి. 3178
క. పురుషులచే ధర్మస్థితిఁ, బరిగ్రహింపంగఁ బడిన♦భార్యలకు నిరం
తరము నిజపురుషభక్తియుఁ, బరపురుషవిసర్జనంబు ♦ బరిచిత మయ్యెన్. 3179
గీ. భక్తిచేత నియోగింప♦జడక సతికి, నెద్దియును జేయఁగాదగ ♦ బెద్దియైన
భక్తిచేత నియోగింప♦బడినచానిఁ, జేయ కునికి దోషం బని ♦ చెప్పె మనువు.
ఆదిపర్వము, ఆ 5 పద్య 85-88.
అ. పురుషుకంటె మున్ను♦పఱలోక మేఁగిన, సతియ నోఁచినదియు ♦ సతులలోనఁ
బరపతీసతైన ♦ ఒరమపతివ్రత,యయ్య, జగముచేతఁ ♦ బ్రియ్యఁ బడదె.

ఆ పడినయామిషంబు ♦ పతు లసేక్షించు, నట్లు పురుషహీన♦యయినయంగనతిం
జూచి యెల్లవారుఁ ♦ జులుక నసేక్షింతు, రిదియుఁ బూప మనక ♦ హీనమతులు.

ఆ. సతివిముక్త యయినఁ ♦ బతికిఁ బునర్దార, సంగ్రహంబు నేఁత ♦ శాస్త్రసమ్మతము
పతివిముక్తఁ డయినఁ♦సతి కన్యపురుషసంగ్రహము నేఁత లోక♦గర్హితంబు 3182

ఆదిపర్వ, అ 6 పద్య 253–255.

క. పతిమనను నాఁచికొనియెడు, చతురోపాయంబునీకుఁ ♦ జపలాక్షీ నుని
శ్చితమతిఁ జెప్పెద వినుము, ర్జితమును ధర్మ్యాన్వితంబు న♦శీలంబును గాన్. 3283

చ. పతిఁ గడవంగ దైవతము ♦ భామల కెందును లేదు ప్రీతుఁ డై
పతి గరుణించెనేని గుల♦భామిని భానురభూపణాంబరా
న్వితధనధాన్యగౌరవము ♦ విభ్రుతిసంతతియున్ యశంబు స
ద్గతియును గల్గు నొండు మెయిఁ ♦ గల్గఁ డె యిన్ని తెఱంగు లారయన్. 3184

ఆ. కరము దుఃఖపడినఁ♦గాని యొక్కింతసౌ,ఖ్యంబు ధర్మగతియుఁ ♦ గలుగ దెందుఁ
జూడు మబల భర్తృ♦శుశ్రూషఫలము సం,తతనుఖంబు నంద ♦ ధర్ము వోదవు.

క. కావున నిత్యము సమ్య,గ్భావము పేమంబు నెరవు♦భక్తియుఁ బ్రియముం
గావింపుము నీ పిత్రియు నెడ,భావ మెఱిఁగి యతఁడు దాన♦పైఁబడిమరఁగున్. 3186

మ. వనజాతుండు గడంగి నీదగుగృహ♦ద్వారంబు సేరంగ వ
చ్చె ననంగా విని లెమ్ము సంభ్రమముతోఁ ♦ జెన్నొందునభ్యంతరం
బునకున్ వచ్చిన వాసనాదికరణం♦బుల్ దీర్పఁ దత్పూజనం
బు నియోగించితి నంచు నుండక పిత్రియం♦బుల్ సేయు మీవుం దగన్. 3187

చ. తిరి మురారి నాకుఁ గడుఁ♦దీపుగఁ జెప్పినపల్కు గర్ణినం
గుపలయ సేత్రి నీమనను ♦ గూడినవారికి నైన నెప్డుఁ జె
ప్పనలదు దాన నొండొక నె♦పంబు ఘటింతు రెఱింగి రేని నీ
సవతులు కృష్ణబుద్ధి విర♦సం బగు నీదెసఁ దత్పరాయక్తి చేన్. 3188

చ. సతికి వనుంగు లైవతగు ♦ బంధుల మిత్రుల భోజనాదిన
త్కృతముల నాదరించుచు న♦కృతిమభక్తిపిశేషసంతతో
ద్ధతమతి నై చరింపుము ది♦దీయుహితేతరవృత్తు లైనవా
రితిన భవత్సహాజ్ఞము ♦లైనమ గైకొని కుఁడు మేర్పడన్. 318

క. వీను ప్రద్యుమ్నుఁ డెభవ,త్తనయులగెడ నైన నేక♦తంబున నేకా
సనమున సుఖమునఁ దూష్ణం,బని యొఱుఁగుము సతులచరిత్ర♦లతి దుష్కరముల్.

క. కులవతులును సతులును నిర్మలచరితులును నయినయట్టి ♦ మగువలతోడం
జెలిమి యొనరించునది దు,ర్విలసితవనితాభియుక్తి ♦ విడువుము తరుణీ. 3190

ఆరణ్యపర్వము, ఆ 5 పద్య 313–321.

గీ. బాల్యమునఁ దండ్రియాపన♦ప్రాప్తి మగఁడు,వార్ధకంబునఁదనయుఁడువామనయన
నరసి నడపన కా కెందు♦నంగలకు, వలసినట్టులు నేయఁగా ♦ వచ్చునెట్లు. 3191

ఆనుశాసనికపర్వము, ఆ 2 పద్య 22.

సీ. గామకు నత్తకు ♦ నూర్వల్కఁజేవపి,తృతిథిపూజనములయందు సాలయ
నిలువడిఁ దలవాకి♦లెప్పుడు నెఱుఁగక, పిలుచ నవ్వక శుద్ధి♦వెలయ విపరీ
ఖిత్తు యోపిక గల్గి ♦ సెట్టుచు నర్థంతు,వలయుకార్యములకు ♦ వెలఁది మగుడఁ
బతివచ్చునప్పుడు ♦ భక్తియు నేడ్కయుఁ, బొందల నాసనపాద్య♦ములను సముఖ

ఆ. భావమునను సేవ♦వాటింతు ఓర్తుల, శిష్ట వనలఁ దిట్టఁ ♦ జెప్పఁ గనియు
నాకు వేఱు ప్రియ మ♦నఁగ లేదు పతి మెచ్చు, నంటకముల చఁగ♦వండి యిడుదు.

చ. మయఁ డొకవెంట నెన్నఁడు ప♦వాసగతుం డగు నాటఁ గోలె స
త్పురుషుఁడు వచ్చునంతకును ♦ బూవులు పూఁతలు మేలిచీర లా
భరణము లెక్కఁడుంజపుల ♦ పాకవిశేషము లాదరింప నె
ప్పురునునఁ గొల్చుఁ గుందుఁగున ♦ బంధులకుం దగ నెమ్మి సల్పుదున్. 3193

క. గోవులు మొదలగు తిర్య,గ్జీవులనుఖనృష్ట లరసి♦చెల్లింతు గృహ
శ్రీవర్ధనంబునకుఁ బతి,భావము సంకటపడంగఁ ♦ బలుకక నోకటియున్. 3194

గీ. అగ్ని యో ర క్షింతు ర♦హస్య మైన, దాని చెలిపుచ్చ గర్భంబు♦దాల్చియున్న
యపుడు నాచవు లెల్లను ♦ నవులఁ బెట్టి,దానిచెయ్యవి పథ్యములో♦వానిఁగొందు.

క. అని చెప్పి యట్టిచందం,బున నడచినసతికి లోక♦ములు లండును సౌ
ఖ్యనిధి యొసఁగుఁ బొగడొం,దు నరుంధతికోలె నవ్వ♦ధూటి నరేంద్రా.

ఆనుశాసనికపర్వము, ఆ 4 పద్య 358–362.

సీ. బుణుమతి గాక శు♦స్థతయుఁ గల్గినయింతి, కన్య సత్పుత్రిణి♦ కరణమునకు
నొడయులునినుతశ్లో♦యునుదండ్రియునుదండ్రి,తోఁబుట్టినతఁడుమా♦తులుఁడుసోద
రుండును యోగ్యవ♦యునిఁ జూచి వారిలో, నెవ్వ రైనను బీర్తి♦నిచ్చువారు
పతి యంతనుండియుఁ ♦ బర్భుపు దానికి నట్లు, గానిన నాతండ♦ పైఁ మనుచు

గీ. నతనిమత మూఁది చేతఁ♦పితృసమర్చ,నములు నతిథిపూజనము సం♦స్కృతిసమాచ
రించుదును బతిహితమునా♦టించి నడపు, సతి పతివ్రత యిహపర♦సౌఖ్యమహిత.

క. పతిహితము గొనక ధర్మము, నతివ నడపు టొప్ప దింక♦నైనను బతికిన్
హితములగువానిఁ జేసిన, నతనిఁ గలయు దనిఁ జనియె♦ నదియునుమరలన్.

క. లలన యిలువాడి నాథుఁడు, వలచినచవివంటకములు♦ వండి యిడి తనుం
గలయుఁ దలంచిన మెయిలోని. యెలమిం గయిసేసి హృదయ♦మీ పలయు శివా.

గీ. పనులయెడ మాఱు పలుకక♦ యనవధానుఁ, డైనపతిఁ దలపించి ధ♦ర్మార్థకలిత
కృతులు నడపుచు సపతి గ♦ల్గినటుబోరి,తంబు లే కొక్క♦యైయున్కి♦దగవునతికి.

క. సవతాలికిఁ బతి వలచిన, నవ్వుఁ గాకని యతనియిచ్చ♦కనుగూపముగాఁ
దివిరి నడచుసతి దైవము. శివ యది దగు నెల్లజనము♦చే మ్రొక్కు గొనన్. 3202

క. తనచేతికి నిచ్చినవ,స్తునికాయము నిల్లురున♦చొప్పున మగుడం
గొన వచ్చి భార్య పతి కె,మ్మనినప్పుడ యిచ్చు టొప్ప♦నకపటవృత్తిన్. 3203

క. పతి దనకు నేమి యిచ్చిన, నతముదమునఁ బొంద వలయు♦ నాత్మజుఁ డైనన్
మతిఁ గొంకక యేకాంత,స్థితి నేకాసనత నున్కి♦ నెట్టి ప్రమఁదికున్. 3204

క. ధని యధనుఁడు రూపసి యొ,వ్వనివాఁ డవవేకి మూఢ♦భావుఁ డరోగుం
డనుగతరోగుఁ డనక యం,గన పతిఁ బాటింప వలయుఁ♦ గామగ్వంసీ. 3205

క. బలి భిక్షము గడపకిడ,న్వలయును దేవపితృపూజ♦నఁబులకాలం
బులఁ బతి శుభ మందుటఁ ద,త్ఫలంబు గాఁ గోరు టొప్పి♦డము సతికిఁ శివా.

క. గతి పతియు చువ్వె భాగ్యకు, నతనిఁ గడచినట్టిసత్వ♦రాయణము గృపా
యుత కలదే కావునఁ దా,నతనికి భర్త యగు టిచ్చు♦ నఖిలశుభంబుల్. 3207

ఆను, ఆ 5 పద్య 285-207.

తే. ఒక్కమన్నన తోనున్న♦నొల్లకున్నఁ,గరము నెయ్యుఁ డై యున్నను♦ గాకయున్న
మగఁడుపియతముఁడనియుండు♦మానవతికి, నెల్లలోకనుఖంబులు♦ నెదురువచ్చు.

క. నడవడి యొప్పక యుండినఁ,గడు నిర్ధనుఁ డయిన పతియె♦గతియును విను మె
క్కుడు బంధుండు ప్రియుఁడుం,బడఁతులకుంబగమగురుఁడుఁ♦బరదేవతయున్.

తే. ఇంతశీలదోషంబుల♦నిట్టి పతికి, నతివ లెవ్వగు పరితికూల♦లయి చనంగు
రమ్మహాపాపవతులు దుర్వ్యశము నొంది, కూలి కాంతు గధోలోక♦భూరిగతుల.

క. పతిపరిచర్యాపరిణత, గతి లోకము మేలుకీడు♦ గనియుండుపతి
వ్రతలు నిసుఁ గొని గుణవతు,లతులితసుఖకీర్తి నొందు♦ నందుదు రబలా. 3211

ఉ. నాపుడు బత్నికిం బతియ♦సమ్మినబంధుఁడు నిష్టదైవముం
గా వివరించి మజ్జనని♦ గారవ మారఁగ మున్ను సెప్పి నా

కీఱథ మత్తగారుఁ గృపఁయేర్పడ నానతి యిచ్చి రిట్లు మీ
చే విని ధన్య నైతి విలఁసిల్లె మనంబు మహాతపస్వినీ. 3212

ఉ. సత్యము లైన జన్నములు సూతును వేమఱు సేసినం దపః
స్సత్యశమాదిగుణఁసంపదతోడ వసైకవానులై
నిత్యసమాధియోగమున ♦ నిల్చిన నేరికిఁ బొంతఁబుచ్చునే
పత్యనుకూలులైనకుల♦పాలిక లందెడు పుణ్యలోకముల్. 3213

చ. పతియెడ రెండు లేక కుల♦భ్రామలు తా రతఁ డెట్టిఁ డైన స
న్మతిఁ జరియించు టొప్పు నని♦నం గమనీయచరితుఁ్రిడుం గృపా
న్వితుఁడు జితేంద్రియుండు నతి♦నిర్మలధర్మయుతుండు సూనృతో
ర్జితుఁడును రాముఁ డీరఘువ♦రేణ్యుని సేగతిఁ గొల్చు టొప్పదే. 3214

క. విను కౌసల్యకుఁ దక్కిన, జనుల కతిభక్తినొక్క ♦ రితయై నడచుం
జనపతి యొకపరి మెట్టిన, పనజాతులఁ దల్లినొక్క♦ పడువునఁ జూచున్.

క. గుణవతి సావిత్రియును,త్పణుతయరుంధతియుధర్మ♦పరిణత యారో
హిణియుఁ గనుట పతిశుశ్రూ,షణమునన కదా పదా యి♦శస్సౌఖ్యంబుల్.
భాస్కరరామాయణము. అయోధ్య, 291–300.

ము. గురు వన్నన్ ధన మన్నఁ బుణ్య మనినన్ ♦ గోత్రోదయం బన్న దే
వర యన్నన్ మన మన్నఁ దుష్టి యనినన్ ♦ వాత్సల్య మన్న న్నిజీ
శ్వరుఁ డన్నం బరమోపకార మనినన్ ♦ సర్వంబు నన్నం బలో
దరి నీకున్ నిషధాధినాథుఁడె నమీ ♦ తథ్యంబుగాఁ జెప్పితిన్. 3217

సీ. పాటించి కొలుపుము ♦ భక్తనైవంబుల, సవతులఁ గొనియాడు ♦ సఖులఁ బోలె
హారాధనము సేయు ♦ మత్తమామల కెప్పు, పరిజనంబులమీఁదఁ ♦ గరుణ గలిగి
యలుగకు కోపించి♦నపుడు నాథునితోడ, మనిలోన నుబ్బకు♦ మన్నవలకుఁ
దోడికోడండ్రితోఁ♦గూడి యాడి చరింపు, దాసీజనముఁ బ్రోవు ♦ తల్లికరణి

గీ. బ్రాహ్మణులయందు గురులందు ♦ బంధులందు,భక్తివిశ్వాససౌహార్ద్ర♦పరత నెఱపు
భవ్యపతిదేవతాచార ♦ పరమపుణ్య, ధర్మ మేమర కుండుమీ♦తల్లికాన. 3218
శృంగారనైషధము. ఆ 7 పద్య 8, 9.

సీ. పాణిగ్రహుఁడు డాగఁగిం♦పక భుజింపని భర్త, నిచ్చింపకయమున్న♦నిచ్చి పోవు
నాథుండు మేలుకో♦నకమున్న మేల్కాఁడగు, ప్రేమ కెన్నఁడు ♦ గనయు నిట్లు

ధవుఁడు ప్రోషితుఁ డైనఁతఁ డాడియుండుదు,భవికి నెవ్వఁడు మాఱుఁ బలుక వీవు
పురుషులోగికి నల్ప ♦ మనక సంతోషింతు, మొగ మెత్త నేగవు ♦ మగనియెడురఁ
గీ. జెఱుఁగు మాసిన మూన్నాళ్లు ♦ సిగ్గుతోడఁ, బతివిలోకనమార్గంబుఁ ♦ బరిహరించి
సవిత్రీ కుదయింప నాల్నాళ్లు♦జలక మాడి,చూడ వెవ్వారిఁ బురుషుని♦జూచి రాని.
మ. పసపుం గుంకుమ కజ్జలంబు ననుగూ♦ర్పాసంబు తాంబూలముల్
గునుముంబుల్ కబరీభరంబు చెవియా♦కుల్ మంగళాలంకృతుల్
వినువొక్కింతయు లేక తాల్పవలయున్ ♦ వీనిన్ సదాకాలము
న్యసిఁ జక్కఁగఁ బ్రియుండు వర్ధిలుటకై ♦ నాశీకపత్రాక్షికిన్. 3220.
గీ. రజకితోడను ద్యక్తతో ♦ శ్రమణతోడ,విధవతో నాథుతో రాయు♦వెలఁదితోడఁ
జెడిపెతోఁ జాల బోరామి♦నేయఁ జనదు,ప్రాణసంకటములనుబు♦ణ్యాంగనలకు.
సీ. పతి పిల్వఁబంచినఁ ♦ బనియేమియనవచ్చి, చెప్పినయుడిగంబు♦నేయ వలయు
భర్తయాఁతి లేక♦పరికృతిబంధున కైన, నేపదార్థంబును ♦ నీగిపెట్ట
జీవిలేశ్వరుఁడు డిం♦చినయోగిరంబులు, గుత్స నేయక భుక్తిఁ♦గొనుట తగవు
మఱపుపుడఁ గనునిజే♦శుఁ బ్రబోధ మొవరించుఁ,గా దనుస్థానభిం♦గమునఁ దప్ప
గీ. నొంటి నెచ్చోటి కరుగుట ♦ యుక్తి గాదు, తడుపు గట్టక నీళ్లాడఁ♦దగవు గాదు
కడపమీఁదను మతిసన్నె♦కంటి మీఁద, జక్కిమీఁదను గూర్చుండ♦జాడ గాదు.
క. నాగరికత్వము వాచా, ప్రాగల్భ్యము జూప జనదు ♦ పతిముందట సం
భోగక్రీడావిధవో,ద్యోగంబులఁ దక్క సతికి ♦ నుత్పలనయనా! 3221
క. ఇది ధర్మం బిది యీలువ, ఇది వ్రత మిది సద్వివేక♦మిది యాచారం
బిది దేవపూజ యధిపతి, యిది హితం బాలంబు నేయ♦కుండుట సతికిన్. 3224
క. కాంతుఁడు సంతోషించిన, సంతోషింపంగవలయు ♦ సతి కతఁ డాత్మన్
సంతాపించినపట్టున, సంతాపింపంగవలయు ♦ జలజేక్షణకున్. 3225
సీ. చీకటితప్పుచే♦నినసరోరుహనేత్ర, గూబయై వసియించుఁ ♦ గోటరమున
వింతవానిఁ గటాక్ష♦వీక్షణంబునఁ జూచు, కిసలయోష్ఠి వహించు♦గిల్లకన్ను
మగఁడు.ద న్మోత్తిన ♦ మార్మోత్తునలివేణి,వ్యాఘ్రియై జనియించు♦వనములోనఁ
జిఱుతిండి తనవారి♦మొఱఁగి యాహారించు, నతివ నూకరజాతి♦యందు బుట్టు
గీ. నధిపుఁ గోపించి హుంకార♦మాచరించు,పడతి మూఁగవ పవతి సౌ♦భాగ్యలక్ష్మి
జూడఁ జాలక మదిలో న♦సూయ నేయు,భామ దుర్భగయగు నన్య♦ధవములందు,
ఉ. దూరము వోయి యెండఁ బడి ♦ దూపిలి వచ్చిన పాంథనాథునిన్
ద్వారకవాటగేహములఁ♦దాక నెదుర్కొని తీర్థ మార్చి యా

హారమువెట్టి వీడ్యము స♦మర్పణచేసి విహారశయ్యపై
నూరువు లొత్తి చిత్తమున♦కు బొంచరించుట ధర్మ మింతికిన్. 3227

గీ. తగవు పాటించి యల్పంబు♦దండియించు,నల్పమల్పంబభార్యితియు♦నాత్మజుండు
పార్థితంబైన ధన మ♦ల్పముగ నిచ్చు,ప్రాణనాథుని సరియె యే♦బంధుప్రభుని.
కాశీఖండము, ఆ 2 పద్య 72-82.

సీ. నిలయము వాటించి ♦ నిర్మలదేహు యై,శృంగారి మేపార్దుఁ ♦ జేయ వలయు
సత్కపరియాలాప♦చతురయై పారిణోకు, చిత్తంబు పేరిమరం♦జింప వలయు
దాక్షిణ్యసంతోష ♦ ధర్మమేధాదుల,దైవత మని పియు♦దలఁప వలయు
నాథుఁ డేపస్థతి ♦ నడమ నాపద్ధతి, నడది సద్బంధుల♦నడప వలయు

ఆ. మార్గమునఁ బతికి ♦ మజ్జనభోజన, శయనపావరతులు ♦ జరప వలయు
విభుఁడు పతితుఁడైన♦నెఱఁగి పాతివత్య, మహిమఁబుణ్యాఁడేసి♦మనువవలయు.

క. తరుణి దనపాణివల్లభు, వారిభావముఁగా భజించి ♦ యతఁడును దానున్
సిరికైవడి వర్ధించును, వారలోకమునందు సంత♦తానందమునన్. 3230

క. ఉపవాసంబులు వ్రతములుఁ, దపములు వేయేల భర్త♦దైవత మని ని
ష్కపటతఁ గొల్చినసాధ్వికి, నృపవర దుర్లభము లేదు ♦ నిఖిలజగములన్. 3231
భాగవతము, స్క-o. 7 పద్య 416, 417, 418.

క. నడనడి గొఱగాకున్నను, బడుఁగైనఁ గురూపియైనఁ ♦ బాయరుఁ డైనన్
బడుఁ డైన రోగి యైనను, విడుచుట మరియాద గాదు ♦ విభు నంగనకున్. 3232
భాగవతము, పూర్వ. పద్య 976.

గీ. బాల్యమునఁదల్లిదండ్రులు ♦ పార్యమున ధ,ర్మండువార్ధకమునందఁ♦నుండుఁ జెప్పి
నట్లుచేయుంగదగుఁగాని♦యడసిచూడఁ,దెఱవలకు నెందుఁదమయిచ్చఁ♦దిరుగఁదగదు.
జైమినిభారతము. ఆ 2 పద్య 37.

సీ. చీనతేశ్వరుఁ బాపి ♦ చిరకాలవసతిగా, బుట్టినింటనె యుండ్రి♦బుద్ధి గాదు
పాడుగిండ్లి నిరుగిండ్లఁ ♦ బోర్దుపోకలనైనఁ, బలుమాఱు నరుగుట ♦ పాటి కాదు
దాసీజనులతోడఁ ♦ దఱచుగాఁగూడి తి,ర్తరమాట లాడుట ♦ తగవు గాదు
తనకెంతయాప్తులై♦నను నన్యపురుషసం,సర్గంబుఁ జేయుట ♦ జాడ గాదు

గీ. జనకగృహమున నైనను ♦ మనను వఱపి, కూరనారకుఁ బంపుట ♦ గుణము గాదు
హాస్యకథలందు గీతవా♦ద్యములయందుఁ, బీతినెఱపుట మగనాల♦రీతి గాదు.

సీ. జలక మాహారము ♦ శయనసౌఖ్యము భర్త,కంటెను మున్నుగాఁ ♦ గాదు సేయ
విభుఁ డారగించిన♦చెనుక తద్భుజనం,బువఁ జేయ నర్హంబు ♦ భోజనంబు

పిరియుఁ డర్థి తనుశేరఁ ♦ బిల్వ కుండినభూమి,నింపుతోడుతఁబవ్వ♦పింపుటొప్ప
వ్రతములు చేవ తా♦ర్చనలు కాంతుఁడు సమ్మ,తింపక చేత యెం♦తేనికలుష
గీ. మపిరియంబులు చేసిన ♦ నధిపుమీఁదఁ, జిన్నఁ బోవక ముని సంత♦సింపవలయు
మంచి దైనను పాణిశు♦మనను రాని,పనులు మానుట భద్రంబు ♦ వనితలకును.
శా. ఏభంగిన్ శుచినౌతునో పతిమనం♦బేభంగి రంజింతునో
యేభంగిం గులకీర్తి దాఁ గలుగునో ♦ యేభంగి వర్తింతునో
యేభంగి న్నడి రాక యుండఁ గలదో ♦ యేనాథులందంచు నా
యాభంగి న్మతియించుచుండెఁ దనుఁ బు♦ణ్యస్త్రీకి నెక్కాలమున్. 3236
ఉ. కంచెలయుం బటీరతిల♦కంబును బావట చెందిరంబు ఫా
లంచలపీఁ లేఁ బనుపు♦టచ్చతబొట్టుఁ జెవాకుగాజులుం
గొంచెపు వీడ్యము న్వీరులు ♦ కొప్పున నొప్ప నొనర్ప నెప్పుడుం
జంచలనేత్రియుండఁ దను ♦ సంతతభర్తృఫలాభివృద్ధికిన్. 3237
సీ. జలమాడి మడుఁగుప♦స్త్రముఁ గట్టి కైచేసి,కొనికానికవయఁబోఁ♦జనదుపిరియుని
మునుపు మేల్కొని భర్త♦మోముఁగన్గొనికాని,కాఁ గాదువీడ్కొంప♦గా నితరుల
గడపమీఁదను సన్నె♦కల్లున ఓటిమీఁదను నున్కి చేతను ♦ దఱుఁగు యళము
తడికాళ్లతో వీడు♦దలతోడఁ గర్ణప,త్రిములతో నిదర్శిపు♦ణ్యంబు దఱుఁగు
గీ. సంఁదఁ దలయంటుకొనుట ప♦స్త్రంబు లేక, మజ్జనము చేత విరియాకు♦మట్టగించి
తాల్చుటయు నిరుగేలను ♦ దల పుణుకుట, భర్తగలభామినుల కశు♦భప్రదములు.
క. వ్రతములు నుపవాసంబులు, మతియింప నిరర్థకములు ♦ మానవతులకున్
బతివాసరమును గేవల, పతిభక్తియ చాలు నిహమునఁ ♦ బరమున ఘటింపన్.
చ. తెఱవకు వల్లభుండు పర♦దేశము వోయిన వచ్చె మాని తో
నటికిని నల్లబూసలును ♦ నచ్చతబొట్టును మట్టెవచ్చెఁగా
గుఱుమణుగైనపుట్టమును ♦ గూడఁగ దువ్వనిమైలకొప్ప వై
మఱు గిడి యింటిలోఁ బతిస♦మాగమునన్మతియింపు టొప్పగున్. 3240

శకుంతలాపరిణయము, పి. వీ. ఆ 4.

సీ. మాటుమాటాడదు ♦ మఱచియైనను గురు,వ్యాహారమున కీయ♦హార్యతనయ
యానగ్రమగతిఁ బూను♦ మానంపునవతు లె,ట్లైన నీదివ్యర♦త్నానుజాత
తాఁగయై మేరమీ♦ఱి దొకవ్యడును ఘన,శీలఁ బొంగియును నీ♦సింధుకన్య
యేకాకృతి వహించు♦నినురాగవృత్తి కి, నవరాగవృత్తి కీ♦యబ్జవదన

తే. యచ్చెరువుపింతయబ్బురం♦బరిడియనుచు,విశ్వధాత్రీశ్వరులు మెచ్చ♦చెలయవమ్మ
యమ్మ భవదీయచిత్రగు♦ణాతిశయము,వలన మా కెల్ల వన్నెరా ♦ మెలఁగ వమ్మ.

చ. పతికృతధర్మకౌశలము ♦ పట్టునఁ దోడగు వారి వారి దాఁ
బిత్యశరణపరిచింత మదిఁ♦బెట్టక యీశనివేశితాత్మ యూ
సతి పతి రాశి కెక్కి యిన ♦ సత్కృతిఁ గైకొను కన్య కన్యకా
శ్వతమతి నిట్లుగా మనని ♦ చాయమొ వామ నుమమ్మ కోమలీ. 3242

ఉ. తమ్ములఁ బంపుదున్ మణిశ♦తమ్ములఁ బంపుదు రాజహంసపో
తమ్ములఁ బంపుదున్ బరిచి ♦ తమ్ములఁ గాననదేవతాలిజా
తమ్ములు బంపుదున్ ద్రుతగ ♦ తమ్ముల నే ననుసారణీచరిపా
తమ్ములవత్తు విశ్వవిది♦తా ముదితా మది తాప మేటికిన్. 3243

వసుచరిత్రము, ఆ 6 పద్య 56, 57, 60.

సీ. మఱచి తప్పియు నన్య ♦ మహిమ విమర్శింప, జూడ వీ వన్యుని♦సొగసు వేడ్కఁ
బతిభక్తియెందుఁ గీ♦డ్పడనీవు వేడుదు, తెత్తుపట్టియే దైవ♦తంబు గనిన
నధిపుఁడుహర్షింప ♦ హర్షింతు చింతింపఁ, జింతింతు చిక్కినఁ ♦ జిక్కఁ దెపుడు
గడుఁ జవ విచ్చినన్ ♦ గర్వింపనీకయుం,డిన భేద మొందవు ♦ డొందమునను

ఆ. నిండుఁగడవరీతి♦నుండు దెపుడునుగం,భీరతకుఁ గలంగి ♦ చేరనీక
పతిపరీవాసవేళఁ ♦ భాటించుకొనవు నె,మ్మోన గరగరికలు ♦ మెఱుఁగుఁబోడి.

చ. దనునకు నెద్ది యిం పుడ ను♦పర్వనగాఁగఁ దదప్రియం బస
చ్చరితము గాఁగ నెన్నుదు ని♦స్సముడాకిది మానరాదు యీ
శ్వరుఁడును వేదమున్ గురుఁడు ♦ సర్వము భర్త యయే దదాజ్ఞ ను
స్థిరమతిఁ జేయుచున్ విధిని♦షేధము లెవ్వియుఁ గైకొనం దుదిన్. 3245

క. వినుఁ మెయ్యదియు నిషిద్ధం,బని విడుచుటలేదు విహిత♦మని నేయుట లే
దనుమానింపక యెద్దియుఁ, బెనిమిటియొల్లనిది విడుతుఁ ♦ బ్రియ మొనరింతున్.

కళాపూర్ణోదయము, ఆ 4 పద్య 120, 135, 186.

చ. ఆలుకలు దువ్వరాదు సర♦సాన్నములన్ భుజియింపరాదు పై
కలప మలందరాదు తిల♦కంబురకంబుగదిద్దరాదు సొ
మ్ములు గయిసేయరాదు నుమ♦ముల్ ధరియింపఁగరాదుసాధ్వియా
వలసటిళ్ళయత్తకిని ♦ నాథుఁడు చెంగట లేకయుండినన్. 3247

తారకాంకితవిజయము, ఆ 2 పద్య 156.

సీ. సర్వస్థలంబుల ♦ సరస మాడఁగ రాదు, వలసినప్పుడు గతి♦గలయ రాదు
బంధభేదంబుల ♦ పరిజ్ఞ చూపఁగ రాదు, గళరవంబులఁ బూని ♦ కలియ రాదు
కేమ్మోవివిమోఁదను ♦ కెంపు లుంచఁగ రాదు, చెలఁగి నఖాంకముల్ ♦చేయ రాదు
కూర్మి నిష్టాగోష్ఠి ♦కూడియుండఁగ రాదు, సారిది వాక్ప్రౌఢిమ♦చూప రాదు

గీ. మతియుసంగీతసాహిత్య ♦సుహితముఖ్య,విద్యలన్యోన్యమును చూపి♦విభవమెనయ
కళలు రంజిల్ల వేడ్కఁగా ♦ మెలఁగ రాదు,భూతిపైదంపతులకెల్లఁ♦దలిరుఁబోఁడి.

ఒడయనంబిపిలాపము, ఆ 2.

సీ. వంశధర్మనిరూఢి ♦ వదలించె నీవారి, మహితశాస్త్రార్థగ♦ణంబు కలిమి
గురుతిరులకు వన్నె♦గూరిచె నీశ్యామ, ఘననుమనోఽక♦సనము చేత
నినుమదయూఁబున ♦ నెసఁగునీపత్నిని, నుంజులామోదసా♦మగిరి మెఱయ
ద్విజరాజిఁ బోషించి ♦ దీపించు నీకొమ్మ భానుగ్రహఫలదాన ♦ పటిమఁ బూని

గీ. యనుచు జగ మెల్ల నుల్లాస♦నుతిశయిల్ల,సంతతము మెచ్చనుమున్ము♦ఱు మకుజన్మ
పద మనఁ దనర్చునంభోజ♦పాణి జీవ,నమ్మ జీవన మని యెంచు ♦ మమ్మ కొమ్మ.

చంద్రికాపరిణయము, ఆ 6 పద్య 99.

క. మానమె ధనముం దేహము, మానమె నగ్వంబు చూడ ♦ మానవతులకున్
మానము బోయినచెనుకం,బారిణముతో నుండ వలెనె ♦ పద్మదళాక్షా. 3250

రాధికాసాంత్వనము, ఆ 4.

సీ. అవధుపాత్రకాల♦మున లేచి రాత్రి వ,స్త్రము విచ్చి ధౌత♦వస్త్రంబుఁ గట్టి
మునుకొని పతిపాది♦ములకు నర్మిలి మ్రొక్కి, సంతసమొప్ప సం♦స్తవమొనర్చి
యవ్వల గృహకార్య ♦ మరుదారఁ గావించి,సలలితాంబువుల మ♦జ్జనముఁ జేసి
సురుచిరపరిశుద్ధ ♦ శుక్లాంబరముఁ గట్టి, రమణీయశుక్లపు♦ష్పములచేత

గీ. బతినిఁ బూజింప వలయు స♦ద్భక్తితోడఁ, బూతిజలముల నర్థి ను♦స్నాతుఁజేసి
ధౌతవస్త్ర మొసంగి త♦త్పదయుగళ, మించితిమ్మగఁ దడియొత్తి♦యాదరమున

కృష్ణజన్మఖండము, ఆ 6.

సీ అల బర్హిబర్హనారిని♦ఎలఁ బట్టి నులసపట్టి,మారుమీఁది బెమఁ బూసి♦యలరెనయ్య
ఓబుధసంయామినుడుం♦ష్ణి యును సావిత్రి, తండ్రిమాటకు జవ♦దాఁటెనయ్య
అవనిరాజ్యాభిషిక్తపుత్రయయ్యు లోపాముద్రి, యొక తాపసి వరింప♦ఱుండెనయ్య
ముంగానకొన్న ♦ పురుషుఁడు గావని సతీ,తిలక మెవ్వతె యన్యు♦నలచెనయ్య

గీ. ఆని జనకుండు పిమ్మట ♦ నధిపుఁడవలఁ,దినయొఁడుమశాసకుల్లదా! ♦ వనితకుర్వి
నెన్నఁ శ్రేయస్వాశంస్యి♦మున్నదయ్య,కావనీయాన నెటు దాఁటు♦దాననయ్య.

ఆ. నిరుపమదివ్యనుం♦దరవిగ్రహుఁడె కాని, వికలాతివికలరూ♦పకుఁడె కాని
సంతతాధినుఁడై♦శ్వర్యధుర్యుఁడె కాని, పరమదరిద్రితా♦స్పదుఁడె కాని
సకలకళాకలా♦పకళాధియే కాని, నిర్భరమూర్ఖతా♦న్వితుఁడె కాని
గతతిరహిఖ్యాతి ♦ కులజన్ముఁడే కాని, బహు నీచవంశసం♦భవుఁడె కాని

గీ. నూనినీరత్నములకు న♦ర్హుఁడనిఁ దోలుత,జనకుఁ మూఁఁంచుజీవనే♦శ్వరుఁడుగాఁగ
నతఁడెసొగసరధనసమ♦న్వితుఁడునతఁడె,యతఁడెపాఱ్ఱుండునుగలీనుఁ♦డతఁడెచువ్వె

నయనోల్లాసము, ఆ 2 పద్య 95, 98.

సీ. అభ్యంగనముసేసి ♦ తూర్పేఁతు నుష్ణోద,కములఁ దీర్థం బార్ప♦గానువలయు
బతిచిత్తమెఱిఁగి యే♦ర్పడఁ గూముఁగుఱాలు,వేళతోడుత నె కా♦వింపవలయు
వివిధపక్వాన్నముల్♦వేఱ్ఱోగ వండించి, ప్రియునకు భుజియింప♦వెట్టవలయుఁ
దద్భుక్తశేషమై ♦ తనరు నుచ్ఛిష్టన్న,మింపుతోడుత వార♦గింపవలయు

గీ శయ్యావిచిత్రించి సైశీర♦పక్కఁబఱచి, పురుషుఁబవళింపఁజేసి తా♦బూలమొసఁగి
యూరుపులనుంచిపాదంబు♦లొత్తియొత్తి,పిదపనిద్రింపఁదనుజంద్రి♦బింబముఖికి.

సీ. మండమేలముకాన ♦ మాటలాడఁగరాదు, రెయిదుమంచము పూన్కి♦నెక్కరాదు
ముదలవెట్టక వీస♦మును వర్తియింపఁగరాదు, కోపించెనని మిఁడి♦గుండరాదు
సొమ్మ చెప్పఁడటంచు ♦ సొలసి పల్కఁగరాదు,చెలువుఁగైకొనికాని♦కలయరాదు
సంభోగమునఁగాని ♦ చనవు సూపఁగరాదు, మిలటతో ననుగ్తిఁ ♦ గూడరాదు

గీ. తెల్లనాఁటినపిదపని♦ద్రింపరాదు, పడువరా ధిపతికి మున్ ♦ గూడుగూఁగ
యన్యపురుషులతో హాస్య♦మాడరాదు, మఱుపుతోఁగాని నొకశాఁడు ♦ మానినులకు.

చ. వనితలు సల్ప వల్వ దుప♦వాసములంగృశియింపవల్ల సం
తతిమును దృప్తిసేయలకుఁ ♦ దా ననవల్వదు దేవతార్చనల్
ప్రతిదిన నోనర్పఁగావలదు ♦ పంకమొయాతెనా పతివ్రతకిన్
పతినిజధి కిఁ దాపిడిచి ♦ పామరయై నరకంబునన్ బడున్.

మ. పరదేశంబు పిఱుండు చన్నపిదపన్ ♦ భార్యోత్తరాకర్ణ నిరం
తరమున్ గోరుచు మేనుమాసి చెవల ♦ న్లక్కాపులున్ చేతులం
సొగసిం గాజులు నల్లపూసలమొతెడ ♦ జూపట్టుచుండంగ నుం
చరి యాక్షింతలబొట్టునుం ♦ గనుపుచెం♦డం బొప్పఁ దాల్చందగున్.

సీ. కామునీమణికి మం♦గిళసూత్రి మిచాలు, శృంగారములకల్లఁ ♦ జెలువొనర్ప
ధవళలోచనకు పై♦నుపతనంబేచాలు, పైధవంబులకెల్ల ♦ వన్నెవెట్ట
నంబుజాననకుఁ బు♦ష్యస్త్రీ వనమె చాలు, రాజసంబులకెల్లఁ ♦ దెజమొసఁగ
సతికి నాగుఁడు దృఢ♦స్థితినుండుటయెచాలు,సౌఖ్యాలకమ్మలకెల్లఁ ♦ బ్రభయొఁగ్చ

గీ. సెన్నిజన్మంబులందుఁ బ♦జ్యేష్ఠులకుఁ, బతిహితంబునకంటె శో♦భనముగలదె
ఇహపరములిచ్చుహృదయేశు♦మహిమదెలియ,కధిపుతో వాదులుడుపఁగా♦నర్హమగునె.
రుక్మాంగదచరిత్రము, ఆ ♣ ప 82-91.

శివపోషణము.

ద్విపద. దొంగిల్లపై నుండి♦ లింగమూర్తికిని, అంగన గావించు♦ నభ్యంగనంబు
మొక్కొత్తుఁ జొక్కొత్తు♦ముక్కన్నవలఁదమ్ము,నొక్కొత్తుకడుపొత్తు♦నటపీఠునివరుఁ
పెరుఁగంగ వలెనని♦ తరుణి వీడ్వడఁగ, చరణములక్రమలు♦ జాగంగఁ దిగుచు
నలుగులు నలుచు న♦ర్మిలి గట్టిపెట్టి, జలములు వీపునఁ♦ జఱుచు నందంద
వెగచి చెగడకుండ♦ వెన్ను వేర్యాయుచును, నొగి మస్తకమున నీ♦రొత్తు దోయిటను
పదనంబుఁజొచ్చునో♦ యుదకంబు లనుచు, నడుమ బొట్టన నోటి♦కడ్డంబు వెట్టి
చెన్నుగాఁ బసపార్చి♦నేయు మజ్జనము, కన్నులఁ చెవులును♦ గాడంగ నూఁదు
నంగుడు ముల్లొత్తు♦ నందంద వ్రేల, దొంగిల్లఁ గార్మీరు♦ దోసెత్తి పిడుచు
బడతిచేసీఁదూ♦పడచి పెట్టుచును, మడతి యంగుష్ఠంబు♦ మన్నింత మెదిపి
కడపనంటినయట్టి♦ పిడకభూతి, యడరఁ బుత్తునినోస♦లారంగఁ బూయ
సెత్తి కుర్రుం గిడుచని♦ యొత్తంగ వెఱచి, యొత్తన్వి వ్రయ్యున♦నక్కున నడుము
కాటుక యిడు నతి♦కన్నగు ననుచు, గాటుక యిడుమూడు♦కన్నులఁగలయఁ
జన్నిచ్చుఁ బత్తులఁ♦ జననీదు మీఁద, నన్నాతి గొండిన♦వెన్నయుఁ బెట్టి
చెక్కిలిగిటిడు♦ చెలఁగి యేడ్వంగ, నొక్కవేలిడిపోయు♦ నొకకొన్ని పాలు
యుగ్గులు వేఁడఁగ♦ నువిద సంప్రీతి, నగ్గించు నగ్గించు♦ నట బుజ్జగించు
ముద్దాడు నగియించు♦ ముద్దులు వేఁడు, నద్దిరో వీ రెవ్వ♦రయ్యరో యనుచు
పన్నుగా నుదరంబు♦ పాన్పుగాఁజేసి, సన్నజోచఱుచుచు♦ సన్నుతించుచుఁ.
బసపపురాణము, పి. సో ఆ 3.

వీ. అలఁదు నలుంగు దే♦హమున కేణ్ణిళ్ళార్చుఁ, దడియొత్తు మెత్తని♦ ధవళవస్త్ర
మునఁ గాలివేలిమ♦న్నున బొట్టు వెట్టుఁ గన్నవఁ బెట్టుఁ గాటుక♦ కడుపునకును
బెట్టుఁ బొత్తులమీఁద♦ బొట్టుఁ జన్నిచ్చుదో,బొట్టుఁదోలుపాడు♦మ్మెల్పఱచుఁ
దలయంటుఁ జిట్టాము♦దమున రక్షార్థంబు, మునిఁడిదోలలు మంచ♦మున నమర్చుఁ

గీ. ద్రాట నులిగాయఁ గూర్చి పాఁదములఁ గట్టు, నుప్పువేఁపాపు పైఁజల్లుఁనిష్పలితన
దిగ్గిపియిడు దృష్టిదోషంబు ♦ దీర వీథిఁ, ద్రిప్పు మీఁఅంగ బిడ్డలఁ♦బెంచునట్టిది.

కాళహస్తిమాహాత్మ్యము, అ

సీ. తల నంటి మేనఁ బొ♦బ్బిలఁగఁ జమురు పూసి,సకలాంగములు దిద్ది ♦ చక్కఁ నొత్తి
జలకములో గోర్వెచ్చ♦జలములచే నార్చి,తడి పోవ కర్పూరం♦ధ్రిముల నూది
చలువపసన్న పుఁదొట్ట♦ముల మేనఁ దడియొత్తి, పట్టుపొత్తుల మెత్త ♦పడక నునిచి
నునుపైనకాటుక♦కనుఁచమ్మ్కుల ఘటించి, బొమలు దీరిచి చుక్క♦బొట్టుఁ బెట్టి

గీ. పొదిగిటను జేర్చి పా లిచ్చి ♦ బుజ్జగించి, కెంపు రవచెక్కఁడంపుని♦ద్దంపుసొంపు
నింపు నయ్యెలలోన ని♦ద్రింపు మనుచుఁ,బాటఁబాడుచునూచురా♦పట్టినపుడు.

తాలాంకనందనీపరిణయము.

స్త్రీశుద్ధాంతవాసము.

(ఘూ॰పా)

క. వీరలు గృహములఁ బనుప్రా,కారములను దగినతెఱలుఁ ♦ గాపులు మఱియే
నారీజనులకు సవ్యగు,దారం బగు చరిత మొకటి ♦ డప్పింపంగన్. 325

క. వ్యసనంబులఁ బరిణయముల, వసమములను సంగరముల ♦ యాగంబులఁ బో
ల్లసదుత్సవముల మఱువులు, బిసరుహనయనలకు వలదు ♦ వృషలవిచారా. 3283

భాస్కరరామాయణము, యుద్ధ. పద్య 2324, 2325.

స్త్రీవిద్య

చ. ఈవిదలు తాము బాల్యమున ♦ యుక్తముగాఁ బదు పథ్యసింపకీ
యవని మెలంగు చుండిన న♦నర్థము లౌ పను లాచరించుచుం
బ్రివిమలభావమున్ గనక ♦ కన్నిన మూర్ఖతపాలుగా రొకో
యవ్వుఁగద విద్యనేరని జ♦నావలి కేఁటివివేకనంపదల్. 3284

క. రాతిరికి నిండువెన్నెల, చేతం దమ మెడలి వెలుఁగు♦చేకురురీతిన్
నాఁతికిని విద్యచేత మ,నోతమమున్ దొలఁగి లెలివి ♦ యలరడును గదా. 3285

ఖా. పాతివ్రత్యముచేత నెట్టిఫలముల్ ♦ ప్రాపించునో యట్టివి
ఖ్యాతంబైతనపుణ్యముల్ శ్వశురసే♦వాసక్తిచేఁ గన్నునో

నీతిం దప్పకయున్న నెట్టి సుకృతా♦నీకంబుఁ జేకూఁగునో
యే తద్ధర్మము లెల్లఁ దెల్ల మగుఁ గా♦దే విద్యచే? స్త్రీలకున్. 3266

చ. ఇహపరసౌఖ్యహేతువగు♦ నింతులకున్ బతిభక్తి దానికిన్
మహితవివేకసంపద ఘ♦నంబగుకారణ మాను దానికిన్
సహజవిమూఢతంగెడపఁ♦ జాలినవిద్యయె ముఖ్యమూలమై
మహిం బల రొందుఁ గాన నది♦మానినికిం దగు నభ్యసింపఁగన్. 3267

ఉ. ఎయ్యది యౌర్వమిం గెడపు ♦ నెయ్యది పాపము బాపవర్తనం
బెయ్యది తామసం బణఁచు♦ నెయ్యది రూపఱిఁ జేయు సాహసం
బెయ్యది సత్స్వభావ మిడు♦నెయ్యది గూర్చును సూనృతవ్రతం
బయ్యనవద్యవిద్య బల♦దా యిలఁ దారతివల్ పఠింపఁగన్? 3268

నయనోల్లాసము, ఆ 1 పద్య 95-102.

—♦ గద్య. ♦—

శ్రీ పరమేశ్వర కరుణాకటాక్షలబ్ధ సుకవితావిలసిత చూణజకులసంజనిత, దాసరి కొండయాఖ్యసుజనసుతె, వీరికాపురపరిభుపోషిత, సకల జనవిధేయ, లక్ష్మణ నామధేయ సంకలితం బైన వర్ణసరత్నాకరముసంను ద్వితీయభాగము సంపూర్ణము.

అనుబంధము.

పరబ్రహ్మము.

సీ. అమలమై స్వచ్ఛమై ♦ యాద్యంతశూన్యమై, శుభ్రమై ఘనసం♦దభ్రి మగుచు
నిత్యమై సత్యమై ♦ నిర్మలాకారమై, యందమై యానంద♦కంద మగుచు
పూర్ణమై దివ్యమై ♦ బోధస్వరూపమై, బుద్ధంబునై స్వత♦స్సిద్ధ మగుచు
నమితమై నిర్వేద్య♦మై నిరంజనమై ప,రంబ్యోతియై మహా♦రమ్య మగుచు
గీ. నద్వయబ్రహ్మచైతన్య♦మై వెలుంగు, నట్టిబైటను నేమి గ♦న్పట్టు లేట్టు
లైన నిబ్బంది తెల్వికై♦నేనిచే క,లిగె ననవలసె రజ్జుస♦ర్పగతి ననఘ.

మ కనకం బొక్క టసేకభూషణములై ♦ గాన్పించుచందంబునన్
ధ్వని దా నొక్కటి వాద్యభేదముల భే♦దంబైనచందంబునన్
మనసాకారవిచిత్రదర్శనత బ్ర♦హ్మాభాసతేజంబు తా
గనుపట్టు న్సకలంబు నౌచు నిజమో♦క్షశ్రీ వివాహోత్సవా.

శ్రీరామస్తవరాజము, ఆ 2.

గీ. డెందమునువాక్కు నెవ్వాని ♦ నందలేవు, కాంతురెవ్వానిదహరపు♦స్కరమునందు
పరమయోగీంద్రులధిక తా♦త్పర్యలీల, నట్టి నీకు నమస్కా♦రమఖిలవంద్య !

సీ. బుద్ధ్యహంకారమా♦పుని భజింతుము నిన్ను, బంచతన్మాత్రిరూ♦పా భరింపు
పంచకర్మేంద్రియ ♦ పంచబుద్ధింద్రియా,త్మిక ! మనోరూప! యే♦మఱుకు మమ్మ
ల్నీ తొడిపంచకా♦కృతి ! మమ్ముఁ రక్షింపు, విషయాస్వాదా! మమ్ము♦నిడువనలదు !
బ్రహ్మాండరూప ! మా♦పాలిదైవమ్ని ధి వీవు, పాలింపుమము దద♦భ్యంతరస్థ !

గీ. కొలుతు మర్వాక్పరాగ్రిపు♦గోరి నిన్ను, విశ్వరూపుని నిన్ను నే♦చింతు మెపుడు
నవధరింపుము నిత్యస♦త్యస్వరూప !, సదసదీశ్వర ! యిభయపా♦స్తంబు సూపు !

సీ. నిగమత్రియంబునీ♦నిశ్వాసపవనంబు, నీమూర్తిభేదంబు ♦ నిఖిలజగము
నీయంఘ్రిమేదిని ♦ నీమూర్ధమాకాశ, మంతరిక్షమునాభి♦యండుర్వి నీకుఁ
జంద్రుండు మృదియంబు ♦ చక్షువ్యహితుండు, తనరుహవ్యాశంబు♦దహనం నీవ
నీపు సర్వంబును ♦ నీయందు సర్వంబు, స్రష్టృస్థితి స్తవ్య♦భాక్త మీపు

గీ. మొగ్గెక్కెదము నీకుననిమహా♦మునులుసురలు,నలికతలమునసేవాంజ♦లులుఘటింప.

\+ + + + + +

కాశీఖండము, ఆ 2 పద్య 3-7.

సీ. ఏకమై చరమై వి♦శోకమై సత్యమై,లోకమై వ్యాపకా♦లోక మగుచు
జ్ఞానమై జగదధి♦ష్ఠానమై ముక్తిని, దానమై మాయాపి♦హీన మగుచు
నంపమై కేవలా♦నందమై సంతతా,స్పందమై శ్రుతిపద్మ♦కంద మగుచు
సారమై చిదచిదా♦కారమై యతినిర్వి,కారమై.....సం♦సార మగుచు

తే.జిలుఁగుమొలనులకలఁకలు♦గలిగికొనుచు,మెలఁగుప్రకృతినిఁదగులక♦మిగిలి వెలుఁగు
వెలుఁగువెలుఁగంగఁజేయుచుఁ♦గలయ వెలుఁగుఁ,బరమపరిపూర్ణనిర్గుణ♦బ్రహ్మమనఘ.

సీతారామాంజనేయసంవాదము, ఆ 2 పద్య 6.

సీ. బ్రహ్మంబు నిజము ప్ర♦పంచంబు సత్యంబు, బ్రహ్మమే జీవుఁడై ♦ పరగుచుండు
బ్రహ్మవిజ్ఞానంబు ♦ ప్రభవించ జీవుండు, బ్రహ్మమై భాసిల్లు ♦ పట్టుమీఱ
నామరూపగుణాదు♦లేమియు లేవు బ్ర,హ్మంబున కవి యెల్ల♦మధ్యకాల
కల్పితంబులు ధర్మ♦కర్మాదు లను చెల్ల,భ్రాంతిచేఁ బుట్టును ♦ బ్రాణులపను

గీ. ఘటకుటీరాదినభములు ♦ ఘటముఖములు, చెడిన పూర్ణనభంబునఁ ♦ జేరుభంగి
జీవము లుపాధివడలంగఁ♦జెందు బ్రహ్మ,మందుననటంచు ననియె నా♦యజ్ఞమూర్తి.

సీ. బ్రహ్మంబునకుగుణా♦భావంబుఁ జెప్పుటో, హేయగుణాభాస♦మేయనఁదగు
జీవేశ్వరైక్య మే♦ చెప్పిన బ్రహ్మంబు,నకుఁ బరాత్పరతఁ జే♦కవసించు
నదిగాక నీమన♦కుపయోగంబులు చెప్ప, నిగమతత్త్వంబున ♦ కగు నికలత
నంతియ గాక ని♦త్యానందమజ్ఞాన,ములు బ్రహ్మమునుండుసం♦చలత నొందు

గీ. నామరూపాత్మికములకు ♦ లేమిఁ జెప్పు, పట్ల పాక్షికనామరూ♦పములు లేవు
దివ్యనామాదినాకృతు♦ల్లెలియబ్రహ్మ,మునకుఁ గలవంచుఁ జెప్పుట♦ముఖ్యమరయ.

భార్గవపురాణము, ఆ 8.

విగ్రహారాధననిరసనము.

గీ. తామ్రమృద్దారుశిలలను ♦ దలఁపుతోన, యీశ్వరుం డని పూజింప♦నేమి ఫలము
తనమదినయుండు నీశుండు♦తన్ను దాను, తెలియ నేరనివానికి♦దెరవు లవియ.

శ్రీరామస్తవరాజము, ఆ 1.

ఏకేశ్వరోపాసనము.

సీ. పరిమళద్రవ్యంబు ♦ బహుళమై వర్తింపఁ, జని కర్దమముఁ బూసి♦కొనినయట్లు
సరిలేని రత్నభూ♦షణములు ధర్జించి, గురుతెందసరములు ♦ గోరినట్లు
సరసాన్నభక్ష్యభో♦జ్యములు విసర్జించి, మించి శాకమున కా♦శించినట్లు
వన్నెమీతినపట్టు♦వస్త్రములు విడనాడి, కంబళి చెలములో ♦గట్టినట్లు

గీ. అఖిలజగదేకనాథుఁడ♦నైన నిన్ను, జలఁప నొల్లక దేవతాం♦తరములందు
భక్తిసంపన్నులగునట్టి ♦ పాపరతులు, పొందుదురు గౌరవంబుల ♦ భువనవంద్య.

మత్స్యపురాణము, ఆ 4 పద్య 144.

స్త్రీపునర్వివాహప్రశంస.

క. నాపత్నిని గొంపోయిన, పాపాత్ముని తలలు దుంచి ♦ పరునకుఁ బ్రా
ణాపరిణయముం జేయుట, నై పూనితి మాదికాల♦ముజ్జాతిముఖా.

ఉ. కావున నీపు సాధ్వసమొ♦కష్టుని కిచ్చట గూడి దింక న
ద్భావైదుఁ గోపిసుండు మితి♦భాషి భీషణుఁ డెన్నఁ బ్రళయాల
గ్నివిధి వుండు వాని నినుఁ♦గోర్కుట మాకు శుభం బటంచు నా
భూనిభుఁ డానతిచ్చిన ♦ బుస్సనుగంధి వచించె వత్సలీన్.

ఆ. అనఘ మున్ను రాఁ♦గానురుభాగ్యనై, నుతులఁ బడసి యిచ్ఛ♦సిన పురుష
పరిణయంబు గొనిన ♦ భరితోన నగుదురు, గాది నీ వెఱుంగ♦వే నరేంద్ర.

సీ. అనిన భూపతి పల్క♦నతివ నాకమునకు, పతు లెందఱైనను ♦ భార్యయొక్క
రే చొల్లఁడఁట బుద్ధి♦జాతుల లోక సర,స్వతి ప్రవర్తించఁ♦జంద్రగతుల
కేకమై శ్లోకదా♦నెలమి వర్తింపుదే, కుదిపట్టుగల కొక్క♦పద్మగేహ
కులసతి యనుచు సం♦కోచంబు మానదే, ప్రియముతో నివు వి♦భీషణానిని

గీ, భార్య నైనను ప్రతినిష్ఠ♦బాయకుండు, సతులలో నగ్రగణ్యనై♦సౌఖ్యనిద్ర
నొందెదపటన్న నాదరి♦మెసగి మయిని, పుత్రికగములమోడ్చి భూ♦భుజానికనియె,

క. నలినాసనసురముఖ్యులు, దిలఁపఁగ నీచిత్తవృత్తి ♦ దప్పగలేరో
జలజాక్ష యేనుశాయం,గలననుటకు నెంతగానఁ♦గరుణావాఁప్తి.

నిర్వచనవిచిత్రరామాయణము, ఆ 8.

వనవాసనిరసనము.

సీ. నిలయంబు విడిచికా♦నల కేఁగినంతనే, చెడదు కామంబు ని♦శ్శేష మగుచు
గుడుజరాభారంబు ♦ ధరియించినంతనే, యుడిగిపోవదు క్రోధ♦మూన మగుచు
గందమూలాదిభ♦క్షకుఁడైనయంతనే, చనదు లోభంబు ని♦స్సార మగుచు
సంతతవ్రతజపా♦సక్తి నున్నంతనే, విడువదు మోహంబు ♦ విరళ మగుచు

గీ. నజినవల్క♦ములు గట్టి♦నంతమాత్ర్ర, మదము చెడరిదు మత్సరం♦బెడుగ కుండ
దనఘు ! యటుగావనవాసి♦యైనయంత,భూరినిర్వాణసౌఖ్యంబుఁ♦బొందవశ మె

గీ. చిత్తశుద్ధిఁగన్న ♦ యుత్తమచరితుండు, నిలయమునవసింప♦గలుగుముక్తి
హీరమెన్నిచోట్ల ♦ నేరీతినున్ననో,కింతయైనవికృతి ♦ నేలఁగాంచు.

మూర్తిత్రయోపాఖ్యానము, ఆ 2.

జాతిభేదము.

సీ. మహితమేదశ్చర్మ♦ముజ్జాతికములైన, సప్తధాతువు లేక ♦ సరణిగాను
సకలజంతువులందు ♦ సమకూడియుండఁగా, హెచ్చు తెక్కు♦లలా తు♦లేర్పరించు
విధమేమి ధీరవు ♦ విపులశాసనమున, మాత్యగర్భమునకే♦న్మది జనించి
మలయు దేహమునకే ♦ మందుఁ డేనియు నుచ్చ,నీచంబు లెంచు♦నెమ్మనమున

గీ. నట్లగుట జాతిసంగతు♦లపరిమాణ, మని తలంపరు జాతిద్వ♦యంబు గలదు
యీవిదలోకజాతిమగవా♦రిక్క జాతి, దానస్త్రీజాతియెక్క♦వనలఁచిచూడ.

శంకరీజయము, ఆ 4.

భవ్యపదాకరము ! భావసుధాకరము !! పరిమళకుసుమాకరము !!!

వర్ణనరత్నాకరము

3, 4, భాగములలో ముద్రింపఁబడుచున్న విషయములు.

బ్రహ్మాస్తుతి
విష్ణుస్తుతి
వాణీలక్ష్మీపార్వతీస్తుతి
శ్రీవేంకటేశ్వరస్తుతి
నృసింహస్తుతి
దత్తాత్రేయస్తుతి
భీమేశ్వరస్తుతి
మహేంద్రస్తుతి
గంగాస్తుతి
బ్రహ్మ
విష్ణువు
ఈశ్వరుఁడు
నేమగాయి
వటపత్రశాయి
శ్రీరంగశాయి
శాలగ్రామశిల
అర్ధనారీశ్వరుఁడు
రాముఁడు
కృష్ణుఁడు
కూర్మావతారము
పరశురాముఁడు
నృసింహమూర్తి

వరాహమూర్తి
దశావతారములు
వామనుఁడు
మాధవుఁడు
వీరభద్రుఁడు
విశ్వరూపము
వేంకటేశ్వరుఁడు
భీమేశ్వరుఁడు
రామేశ్వరుఁడు
విశ్వనాథుఁడు
నవదరాజులు
వృషభేంద్రుఁడు
గరుడుఁడు
అష్టదిక్పతులు
ఇంద్రుఁడు
కుబేరుఁడు
యముఁడు
యమకింకరులు
బలిచక్రవర్తి
ఛత్రిపాలకుఁడు
నారదుఁడు
నిశ్వాసుత్తుఁడు

వసిష్ఠుఁడు
వాల్మీకి
వేదవ్యాసుఁడు
మార్కండేయుఁడు
అగస్త్యుఁడు
మనవాళమహాముని
సప్తర్షులు
చిత్రగుప్తుఁడు
విఘ్నేశ్వరుఁడు
ఆంజనేయుఁడు
సూర్యుఁడు
చంద్రుఁడు
తెఱకుఁడు
కలిరాజు
కాముఁడు
రతీదేవి
మోహిని
లోభము
వామనుఁడు
కుంభకర్ణుఁడు
వాలి
సుగ్రీవుఁడు

కబంధుఁడు
హిరణ్యకశ్యపుఁడు
నరకాసురుఁడు
సారంగధరుఁడు
పాండవులు
ధర్మరాజు
అర్జునుఁడు
దశరథుఁడు
రాజశ్రేష్ఠులు
దేవతలు
బ్రహ్మకవి
పద్మనాయకులు
లక్ష్మి
పార్వతి
విశాలాక్షి
జగన్మోహిని
రతీదేవి
అప్సరసలు
రంభ
ఊర్వశి
మేనక
మోహిని
అహల్య
చిత్రాంగి
దేవదేవి
మధురవాణి
పూతన
తాటక

కుబ్జ
మునికన్యలు
స్వర్గలోకము
వైకుంఠము
కైలాసము
సత్యలోకము
ఇహపరలోకతారతమ్యము
స్వర్గముసంగలదోషము
పుణ్యలోకము [లు
నిర్ఋతిలోకము
వరుణలోకము
ఈశానలోకము
సూర్యలోకము
చంద్రలోకము
బుధలోకము
అంగారకలోకము
బృహస్పతిలోకము
శనైశ్చరలోకము
నరకలోకము
అలకాపురము
పాతాళలోకము
కాశీపురము
జగన్నాథము
శ్రీరంగము
కాంచిపురము
గయ
ద్వారకాపురము

కాళేశ్వరము
శ్రీవిలుబుత్తూరు
పీఠికాపురము
సర్పపురము
దక్షారామ
పల్వల
బొబ్బిలి
బ్రహ్మసభ
ఈశ్వరసభ
ఇంద్రిసభ
రామసభ
కృష్ణసభ
వరుణసభ
కుబేరసభ
మయసభ
యమసభ
శ్రీశైలము
అహోబలశైలము
వేంకటాచలము
వీరభద్రాచలము
హిమవత్పర్వతము
మేరుపర్వతము
మందరపర్వతము
వింధ్యపర్వతము
సింహాచలము
బదరీవనము
అగస్త్యాశ్రమము, నైమి
తీర్థసేవ [శము

పుణ్యతీర్థములు
కాశీతీర్థమహిమ
మణికర్ణికాపరిభావము
కలహంసతీర్థమాహాత్మ్యము
త్రివిష్టపేశ్వరమాహాత్మ్యము
ఓంకారేశ్వరమాహాత్మ్యము
కేదారలింగేశ్వరతీర్థము
తిరుమలయాత్రి
గంగానది
గోదావరి
కావేరి
నర్మద
ఆకాశగంగ
క్షీరసాగరము
ఐరావతము
ఉచ్చైశ్శ్రవము
కామధేనువు
కల్పవృక్షము
పారిజాతము
సుధర్మాసనము
సౌభకము
శేషసాన్పు
పుష్పకము
విమానము
రాక్షసవివాహము

పాశుపతాస్త్రము
నాగాస్త్రము
వేదములు
సత్యస్వరూపాదులు
సత్యము
అసత్యము
సజ్జనపద్ధతి
సజ్జనసహవాసము
సజ్జనదుర్జనతారతమ్యము
సాధుదర్శనము
దుర్జనపద్ధతి
మూఢపద్ధతి
దాత
దానధర్మములు
అన్నదానము
పానీయదానము
భూదానము
గోదానము
సువర్ణదానము
కన్యాదానము
విద్యాదానము
ఘృతదానము
గరగదానము
తిలదానము
నక్షత్రిదానము
ఛత్రాదిదానములు
భార్యాదానము
వృక్షరోపణము

సుమనోధూపదీపనైవేద్యాదులు
బ్రహ్మప్రతిష్ఠ
విష్ణుప్రతిష్ఠ
శివప్రతిష్ఠ
తిరుతటాకాదిప్రతిష్ఠలు
భక్తిమార్గములు
భక్తులు-భాగవతులు
జ్ఞానులు
విష్ణుకథలు
విష్ణుకథాశ్రవణము
విష్ణుభక్తి
విష్ణుపాదతీర్థము
విష్ణునామసంకీర్తనము
విష్ణునామప్రభావము
విష్ణుశంఖప్రభావము
విష్ణుపూజ
విష్ణుభక్తిరహితులు
శ్రీమన్నారాయణకవచము
శివభక్తుడు
శివనామసంకీర్తనము
శివకవచము
శివభక్తి
శివపూజ
రామనామము
విఘ్నేశ్వరపూజ
దేవపూజ

అతిథిపూజ
బ్రాహ్మణపూజానమస్కారములు
దేవపితృపూజాకాలములు
సూర్యనమస్కారము
అర్ఘ్యప్రదానము
సంధ్యావందనము
గాయత్రి
అతిథిసత్కారము
శైవవ్రతములు
ఉమామహేశ్వరవ్రతము
కేదారగౌరీవ్రతము
శనివారోత్పన్నము
సోమవారవ్రతము
ద్వాదశీస్నానము
మాఘస్నానము
కార్తికమాసము
ఏకాదశీవ్రతము
ద్వాదశీవ్రతము
త్రయోదశీవ్రతము
శనిత్రయోదశీ
బిల్వపంచమీవ్రతము
సప్తమీవ్రతము
అష్టమీవ్రతము
నవమీవ్రతము
దశమీవ్రతము
శివరాత్రి

సంతానవ్రతములు
మంత్రిములు
చింతామణిమంత్రము
పంచాక్షరి
షడక్షరి
అష్టాక్షరి
తారకమంత్రము
ఖేచరీముద్ర
భూచరీముద్ర
మధ్యమముద్ర
షణ్ముఖముద్ర
శాంభవీముద్ర
ఓంకారము
జపము
తపము
బొట్టు(ముఖచిహ్నము)
తులసీమాహాత్మ్యము
విభూతిధారణము
రుద్రాక్షధారణము
సాలగ్రామము
ధ్యానము
సమాధి
స్వయంపాకము
ఘోషయాత్ర
వైష్ణవయజ్ఞము
యజ్ఞపద్ధతి
యజ్ఞము
యజ్ఞశాల
ఆత్మయజ్ఞము

అశ్వరాశ్వము
అశ్వమేధము
రాజసూయము
పురాణప్రశంస
కాలప్రమాణము
మహాకల్పములు
బ్రహ్మకల్పము
సంధ్యానికము
సప్తర్షిరాశి
అక్షౌహిణీసంఖ్య
చతుర్యుగాచారవ్యవస్థలు
కలియుగము
కృతయుగము
కృతత్రేతాద్వాపరములు
శుభశకునాదులు
అశకునాదులు
దుర్ముహూర్తము
మరణసూచనలు
లగ్నములు
పుణ్యకాలములు
పుత్రీకారము
పుత్రోదయోత్సవము
బారసాల
పితాపవార్యములు
రోదనము
ఉత్సాహము
దాదిము
కామము

క్రోధము
లోభము
మోహము, మదము,
మాత్సర్యము
అజ్ఞానము
హాస్యము
భయము
భయానకము
వైవర్ణ్యము
చింత
క్షమ
మూర్ఖ
దశావస్థలు
దమము
శమము
పశ్చిత్తి
విషాదము
దైన్యము
స్మృతి
ప్రభావనమస్కారము
శరీరనమస్కారము
సాష్టాంగనమస్కారము
పంచనమస్కారము
షోడశనమస్కారము
తృష్ణానమస్కారము
లోభనమస్కారము
దేవతాపూజనమస్కారము
పుడమినమస్కారము

రాజనమస్కారము
వైశ్యానమస్కారము
వ్యసనములు
మృగయాసక్తుడు
జూదరి
వైశ్యాధర్మము
ధర్మపంచకము
ఆశ్రమము
ఆశ్రమధర్మములు
నిత్యాగ్నికార్యము
కులోచితధర్మములు
వృత్తులు
బ్రహ్మచర్యాశ్రమము
గృహస్థాశ్రమము
వానప్రస్థాశ్రమము
సన్యాసాశ్రమము
గృహస్థధర్మములు
యతిధర్మములు
యోగిధర్మములు
మునిజనకృత్యములు
నివృత్తినివృత్తిధర్మము
బ్రాహ్మణధర్మము
క్షత్రియధర్మము
వైశ్యధర్మము
శూద్రధర్మము
బ్రహ్మచారి
యతి
యోగి

ముని
వృద్ధముని
సిద్ధుడు
అవధూత
యోగిని
మునిశ్రేష్ఠ
అహింస
మాంసభక్షణము
పంచభూతములు
పిండోత్పత్తిక్రమము
ప్రకృతి
మాయాప్రపంచము
జీవులు
మానుషజన్మ
పరోపకారపారీణులు
పరోపకారపద్ధతి
దైవసౌరుమములు
దైవకృతములు
గ్రహచారము
కర్మపద్ధతి
పూర్వకర్మఫలము
అరిషడ్వర్గాదులు
ఐహికము
ధర్మార్థకామములు
ఇంద్రియలోలత్వము
ఇంద్రియనిగ్రహము
యోగప్రకారము
ఇష్టయోగము.

సాంఖ్యయోగము
తామసయోగము
రాజసయోగము
సాత్వికయోగము
అధ్యాత్మవిద్య
యమనియమాదులు
ఆత్మరక్షణము
నిర్గుణము
సంగవిరక్తుడు
సమాధి
వేదాంతము
వైరాగ్యము
తత్త్వోపదేశము
సంచారములు
సాముద్రికము
(భాగ్యలక్షణములు)
బ్రహ్మవిద్యాని
శ్రద్ధాభక్తులు
తలిదండ్రులు
పితృభక్తి
మాతృభక్తి
ఋణపత్రము
(పాముసరోగోటు)
దొంగసాక్షి
దొంగసన్యాసి
దంతధావనపద్ధతి
భూషణధారణపద్ధతి
వస్త్రధారణపద్ధతి
పుష్పధారణపద్ధతి
చందనచర్చాపద్ధతి
వృక్షపుష్పఫలలక్షణ
గోశకునలక్షణము [ము
పక్షిశకునలక్షణము
విత్తనములుచల్లుట
గృహలక్షణము
కాలమానస్థితి
మేఘవిషయము
ఊటలువిషయము
మెఱుపువిషయము
ఇంద్రధనుర్విషయము
బాలగ్రహములు
ధాన్యాముఖ్యత
ధనవిరసనము
నవరత్నములు
నివ్వాళ్ళులు
శోలలు
మేలుకొల్పులు
లాలిపద్యములు
దారిద్ర్యము
క్షామము
అనావృష్టి
ప్రమాణము
నౌబత్తు
కోలాటము
నుపుస్త్రము
పుత్త్రోత్పత్తి
గురుప్రతి
శిష్యులు
రాజకన్యకాగురుత్వం
రాజస్వప్నము
రాజనజరులు
ఆసనభేదములు
నాడులు
చక్రములు
కాయసిద్ధి
మనోనిశ్చలత
ఎఱుక
స్వప్నాదులతెఱఁగు
మరణము
క్షీరసాగరమథనము
విఘ్నధ్వనాపహరణము
పరదారాగమనదోష
విష్ణుపట్టాభిషేకము [ము
రామపట్టాభిషేకము
భాగవతమహిమము
గజేంద్రమోక్షము
ప్రహ్లాదచరిత్ర
వామనచరిత్ర
వేణుగానము
గోపికావస్త్రాపహరణ
ము
ద్రౌపదీవస్త్రాపహరణ
రుక్మిణీకల్యాణము [ము
కృష్ణలీలలు

కాళీయమర్దనము
ఉలూఖలబంధనము
మృద్భక్షణము
విశ్వరూపదర్శనము
అర్జునపరాజయము
వసుధానీప్రవరాఖ్యులు
సుభద్రార్జునులు
యజ్ఞపశ్నలు
సభాపర్వప్రశ్నలు
భ్రమరగీతలు
రావణుని చర్యలు
గోవర్ధనోద్ధరణము
వాలిసుగ్రీవులయుద్ధము
అంగదరాయబారము
ఖాండవదహనము
లంకాదహనము
వత్సాసురవధ
బకాసురవధ
రావణవధ
తాటకాసురవధ
వృషభాసురవధ
కంసవధ
శివధనుర్భంగము
సీతయజ్ఞపరిశేషము
భీష్మునకగ్నిసంస్కారము
శ్రీకృష్ణనిర్యాణము
రాజనీతులు
సామము

దానము
భేదము
ఉపేక్ష
దండనీతి
దండోత్పత్తి
శత్రురాజులజయించు విధము
రాష్ట్రజనులధర్మములు
రాజసేవాధర్మములు
లోకనీతులు
గంగాప్రభావము
గోబ్రాహ్మణప్రభావము
గోపులపావనత్వము
కపిలగోమహానుభావము
అష్టవిధవివాహములు
బోరసాదిపుత్త్రభేదము
సహోదరాదులు [లు
అపాత్రపురుషులు
అపేయములు, సభోజ్య [ములు
సంకీర్ణజాతులు [ములు
సైన్యవిధి
శౌద్ధక్షేత్రము
తిలోదకప్రదానాదులు
ఉపవాసవిధులు
ఆచారవిధులు
శిష్టాచారములు
శౌచవిధులు
ప్రాయశ్చిత్తములు

పుణ్యకార్యములు
పాపకార్యములు
వానప్రస్థకర్మలు
వానప్రస్థనిరూపణము
సత్యలోకవాసులు
నరకవాసకారణములు
ఆయుర్వృద్ధిహేతుకారణములు
లక్ష్మీనివాసస్థానములు
లక్ష్మీకటాక్షార్హులు
లక్ష్మీకటాక్షానర్హులు
మోక్షార్హులు
మోక్షసాధనములు
తెలుగుభాష
మిశ్రప్రబంధము
గ్రంథరచనానమయము
కవితాకన్య
నరకృతిపతిత్వనిర్ణయము
సంస్కృతకవిస్తుతి [ము
ఆంధ్రకవినుతి
సుకవివర్ణనము
చక్రబంధము
ఖడ్గబంధము
రథబంధము
శంఖబంధము
నాగబంధము
చాపబంధము
ఛత్రబంధము

పుష్పమాలికాబంధము
గోమూత్రికాబంధము
పద్మబంధము
కంకణబంధము
అష్టదళపద్మబంధము
తలకట్లకందము
గుళ్లకందము
ఏత్వనులకందము
ఏకాక్షరకందము
ఓష్ఠ్యము
ఓష్ఠ్యవిరోష్ఠ్యసంకరము
అచలజిహ్వము
ద్వ్యక్షరికందము
ద్విరుక్తికందము
త్రిప్రాసకందము
ముక్తపదగ్రస్తము

సర్వతోభద్రసీసము
సర్వలఘుసీసము
ద్వంద్వప్రాసకందము
యతిభేదకందము
శబ్దచిత్రసీసము
పాదభ్రమకందము
పాదయమకము
వ్యస్తాక్షరకందగర్భసీసము
ఆంధ్రగీర్వాణభాషాసంకీర్ణసీసము
సవగ్రహరత్నవిధానసీసము
పాదాంతపాదాదిముక్తపదగ్రస్తము

సింహావలోకనముక్తపదగ్రస్తము
వృత్త్యనుప్రాసము
లాటానుప్రాసము
ఉభయభాషాకందము
అనులోమము
సగర్భకందగీతము
గర్భితకందము
గర్భగీతము
చతుర్వ్యక్షరకందము
పూర్ణపంచమీసము
సంపన్నామయుక్తసీసము
ఫలశ్రుతి
మంగళము

ఇల్లింకను వందలకొలఁది నానేకవిషయములు ముద్రింపఁబడుచున్నవి. మఱియు ననేకచాటుపద్యరత్నంబులును, సమస్యలనుగూడ నిందుఁ జేర్పఁబడుచున్నవి.

వెయ్యేల! భారతభాగవతరామాయణాదిసద్గ్రంథములయందును, దక్కిన పరిబంధంబు లన్నిటియందునుఁగల వర్ణనలు, నీతులు, ధర్మములు, భక్తివై రాగ్యాది సమస్తవిషయంబు లీగ్రంథమువలన నా మూలాగ్రముగ గ్రహింపవచ్చును.

వెల రు 3-8-0 లు మాత్రమే. 4 భాగము లొకేసారి కొనువారికి రు 6-0-0 లకే పంపఁబడును. పోస్టేజీఖర్చులు పత్యేకము.

చూసరిలక్ష్మణస్వామి.

పిఠాపురం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

ఈగ్రంథకర్తవలన రచింపఁబడిన యితరగ్రంథములు

విజయవిలాసనాటకము.

ఇది చేమకూర వేంకటకవికృతమగు విజయవిలాసములోని రస వంతములగు పద్యములఁ జేర్చి రచియింపఁబడిన నాటకము.

బలరాముని సందేశము.

సీ. మునివేసమునధరించి ♦ మురుదనుగొంపోవు,ట గన వీరులకును ♦ మగతనంబె
ఒరున కీఁదలఁచిన ♦ యువిదకై కాంక్షింపఁ, బార్థివోత్తములకుఁ ♦ బొరుషంబె
పీట నెవ్వఁడులేని ♦ వేళఁగన్గొని ముచ్చు,రీతి నిచ్చేగుట ♦ నీతి యగునె
అడ్డువచ్చినవేవ ♦ కావలిఁ గడిమిమై, మట్టుపెట్టుటలు స♦న్మార్గమౌనె

గీ. ఆర్జునా తృతీయుండ వీ♦వగుదువొ? త్రపఁ,లేదె? యానురులపైనాశ♦లేదె? నంత
యేలచచ్చెద వర్పింపు ♦ మింతిఁదెచ్చి, వేఁడికొమ్మ్మిడ్డె తమియింతు♦వేగనిన్ను.

పార్థుని పరిత్యుత్తరము.

సీ. పడఁతులఁగాంక్షించి ♦ బల్మిఁగొంపోవ నీ,తమ్ముఁడే శేర్పిన ♦ ధర్మమనుము
తన్నుఁ బోమించిన ♦ తన్వికేల్ గైకొంట, నృపసత్తములకిదె ♦ నీతియనుము
అనురాగవతియు మే♦నత్తకూఁతురెగాన, ముచ్చ్వదనంబనఁ ♦ బోలదనుము
తృతీయుండనొ నేను♦గాక హరికుఁడనొ, చేచాయఁజూచినఁ ♦ బెప్పననుము

గీ. బావమఱఁదిపైదయనుంతే♦చఱపుమనుము, వ్యర్థమాదురాచారంబు♦వదలుమనుము
బుద్ధిగనకున్న యుద్ధమే♦సిద్ధమనుము, జాగుసేయక భద్రవే ♦ వేగచనుము.

వెల 10 అణాలు.

భర్తృహరిప్రబోధము.

ఈనాటకమునందు (1) కన్యాకుల్క్ వరకుల్క్ నిరసనము (2) స్వయంవరణ (3) గృహస్థవిధులు (3) సంసార వివేచనము (5) గురుపదుపదేశము (6) జ్యో ష్క్-ని దుర్మతము (7) వార్ధక్య విచారము (8) భగవత్సేవా విధానము (9) పతి తొధర్మములు (10) నిర్వేదము మున్నగు విషయములు గలవు.

భగవన్నామకీర్తనోపదేశము.

సీ. కునుమకోమలులమం ♦ గొం మేలిమియగుఁ, బ్రాణనాథునిపాద ♦ పద్మసేవ
కుటిలకుంతలులపొ ♦ లటినిధానంబగుఁ, బ్రాణనాథునిపాద ♦ పద్మసేవ
కలభాషిణులపాలి ♦ కల్పవృక్షంబగుఁ, బ్రాణనాథునిపాద ♦ పద్మసేవ
కిసలయాధరలవా ♦ కిట కామధేనువు, ప్రాణనాథునిపాద ♦ పద్మసేవ

ఆ వె. కరిగమనులనుఖ ♦ కలుపా హరణంబు, ప్రాణనాథుపాద ♦ పద్మసేవ
సతుల కతులవితత ♦ సౌఖ్యావహంబగుఁ, బ్రాణనాథుపాద ♦ పద్మసేవ.

సీ. పున్నగాధిపుఁడును ♦ పక్షీంద్రుఁడొకవేళ, వరమైత్రిగవఁజూడ ♦ వచ్చుఁగాని
యిభరాజు మత్తసిం ♦ హోందుఁడొకటప, శ్యంబుఁజెందుటఁజూడ ♦ నగునుగాని
సతీశక్తియు సూర్య ♦ కిరణంబు లొకవేళఁ, గలసియుండఁగఁ జూడ ♦ గలుగుఁగాని
కలుయుఁ బద్మినీ ♦ కాంత డొక్కటమైత్రి, వేఁజెలంగుటఁజూడఁ ♦ జెల్లుఁగాని

గీ. యాచకుండునుయాచకు ♦ డరియునరియు, పంతువాసికిఁగలహిం ♦ వైశ్యజనులు
బదిమైత్రినుండఁగఁజూడ ♦ వచ్చుఁగాని, సవతులందుసఖ్యతఁజూడ ♦ జగతినగునె?

వెల 10 అణాలు.

వేశ్యాసహవాసఫలితము.

సీ. అగ్నిసాక్షిగఁ బెండ్లి ♦ యాడినసతిపీడి, వేశ్యల దరిఁ జేరు ♦ వెఱ్ఱులార
సానియింటనె యున్కి ♦ శ్యంబుగాదల, పోయుచుండెడుపళు ♦ ప్రాయులార
పూర్వార్జితంబులఁ ♦ బూని మీఅగవెల, యాండ్రపాలొనరించు ♦ నధములార
కమనీయ ధనంబు ♦ గణికాంగనారతి, సంకటపడఁ జేయు ♦ జాడ్యులార

గీ బంధుజనబోధనల రోసి ♦ పగలు ఱేయి, రోవెలందులఁ గూడెడు ♦ కూళలార
కులను మర్యాదలను గూల్చు ♦ కుశీలార, యాలకింపుఁడీహితము మో ♦ హాంధులార

మ. ధనమే ప్రాణము దివ్య నంగ్రహణమే ♦ ధర్మంబు, వశ్యప్రపి
డనమే నిష్ఠ, యసత్యమే వ్రతము, ఒల్ ♦ డంబంబ విజ్ఞాననూ
చనమో రోచెలికట్టి దానికయి యా ♦ శం జెందఁగానేలనో
మనమా ! స్వస్థతఁ జెంది యింక మనుమా ♦ మార్ఖ్యంబుఁ బోనాడుమా.

మ. అవపత్యంబొవఁ గూడుటొక్కటియు, న ♦ వ్యాయంబుగా నింటభా
ర్యమ నేప్రించుటరెండు, రోగచయమా ♦ రాశిందగుల్కొంట మూఁ
డుకు, వారాంగవఁ గోరునారలకు మూఁ ♦ డుంగాన యోజించి యో
మనమా స్వస్థతఁ జెంది యింకమనుమా ♦ మార్ఖ్యంబుఁ బోనాడుమా.

వెల 4 అణాలు.